Onomasticon / ex recensione Immanuelis Bekkeri.

Contributors

Pollux, Julius, fl. A.D. 177.
Bekker, Immanuel, 1785-1871.

Publication/Creation

Berolini : F. Nicolai, 1846.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/sv2mp7vf

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

wellcome collection

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
https://wellcomecollection.org

F. B. Jevons.

POLLUX
C

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Wellcome Library

https://archive.org/details/b29286256

IULII POLLUCIS

ONOMASTICON

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

BEROLINI A. 1846.

PROSTAT IN LIBRARIA FRIDERICI NICOLAI.

IULII POLLUCIS

ONOMASTICON

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

WELLCOME
HISTORICAL
MEDICAL
LIBRARY

PRAEFATIO EDITORIS.

Iulium Pollucem sophistam novimus λεξιφάντην, sed eundem rerum multarum, quae iam aliunde disci non possunt, auctorem et magistrum. hunc cum ita editum viderem ut, quanto cum dispendio emeretur, tanto cum taedio legeretur, experiri iuvabat ecquo pacto habilem possem parvoque parabilem reddere. itaque urceus coepit institui: amphorae si quid simile exit, gratiae habendae Viris Illustribus, qui mihi codicum manuscriptorum usum vel impetrarunt vel concesserunt.

habui autem codices Parisienses duo et Palatinum.

Parisiensium praestat (*A*) qui inter Regios nunc numeratur **2670**, antea deinceps fuit n^0 **5** *tertiae decimae* CIↃIↃCCCCXCIX, **86**, **2217**, **3510**; membranaceus ille quidem, foliis **383**, altis pollices quinos ferme, latis ternos; quorum secundo legitur, quod Lederlinus in ora primi sui repertum praef. p. **16** posuit, scholion: *ἰστέον ὅτι — εὐληπτότερον*; versibus vicenis singulis; libris transpositis ita ut quintus sexti locum et numerum teneat (f. **233** *v*), sextus

septimi (f. **272** *r*), septimus quinti (f. **189** *r*). eximius codex, nec Falckenburgiano nisi ultimis in libris, octavo nono decimo, deterior.

Parisiensis alter (*B*) et ipse Regius est, **2647**, olim Tellerianus Remensis **92** et Reg. $^{3257}_{2}$, bombycinus; foliis **123**, altis pollices $8\frac{1}{2}$, latis **6**; versibus tricenis ternis quaternisve.

Palatinus denique Heidelbergensis (*C*), n. **375**, ab Iungermanno dudum accurate excussus, foliis membranaceis **283**, quae alta sunt pollices **11**, lata $7\frac{1}{2}$, Pollucem inter Harpocrationem et Oribasium habet (f. **53** — **224**). desunt folia singula post f. **137**, **144**, **165**, **216**, **218**; desunt versus aliquot post f. **224**.

est ubi ab his et reliquis codicibus destitutus meas secutus sim opiniones. ibi simpliciter, quid vulgo legatur, soleo commemorare.

Scrib. id. Nov. a. **1845**.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΝ.

A.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. ὦ παῖ πατρὸς ἀγαθοῦ, πατρῷόν ἐστί σοι κτῆμα κατ' ἴσον βασιλεία τε καὶ σοφία. τῆς δὲ σοφίας τὸ μέν τι ἐν τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ, τὸ δ' ἐν τῇ χρείᾳ τῆς φωνῆς. τῆς μὲν οὖν ἀρετῆς ἔχεις τὸ μάθημα ἐν τῷ πατρί, τῆς δὲ φωνῆς, εἰ μὲν ἦγεν αὐτὸς σχολήν, παρεῖχεν ἄν σοι τὸ ἡμῶν ἐλάχιστα δεῖσθαι, ἐπεὶ δ' ἐκεῖνον ἡ σωτηρία τῆς οἰκου- 2
μένης ἀπασχολεῖ, ἔγωγ' οὖν ἔν γέ τί σοι πρὸς εὐγλωττίαν συμβαλοῦμαι. ὀνομαστικὸν μὲν οὖν ἐστὶ τῷ βιβλίῳ τὸ ἐπίγραμμα, μηνύει δὲ ὅσα τε συνώνυμα ὡς ὑπαλλάττειν δύνασθαι, καὶ οἷς ἂν ἕκαστα δηλωθείη· πεφιλοτίμηται γὰρ οὐ τοσοῦτον εἰς πλῆθος ὁπόσον εἰς κάλλους ἐκλογήν. οὐ μέντοι πάντα τὰ ὀνόματα περιείληφε τουτὶ τὸ βιβλίον· οὐδὲ γὰρ ἦν πάντα ῥᾴδιον ἐνὶ βιβλίῳ συλλαβεῖν. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀρχὴν ἀφ' ὧν μάλιστα προσήκει τοὺς εὐσεβεῖς, ἀπὸ τῶν θεῶν· τὰ δ' ἄλλα ὡς ἂν ἕκαστον ἐπέλθῃ τάξομεν. ἔρρωσο.

Θεὸς καὶ θεοὶ καὶ δαίμονες· οὕτω γὰρ Ὁμήρῳ δοκεῖ δαί- 5
μονας καλεῖν τοὺς θεούς. καὶ Πλάτων δὲ τὸν τοῦ παντὸς κυβερνήτην μέγιστον δαίμονα ὠνόμασεν, ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς χρείας τὸ θεῖον καὶ τὸ δαιμόνιον. καὶ τὸ μὲν χωρίον ἐν 6
ᾧ θεραπεύομεν τοὺς θεούς, ἱερὸν καὶ νεώς, ἔνθα δὲ καθιδρύομεν, σηκὸς καὶ τέμενος· οἱ μὲν γὰρ ἀκριβέστεροι σηκὸν τὸν τῶν ἡρώων λέγουσιν, οἱ δὲ ποιηταὶ καὶ τὸν τῶν θεῶν, ὡς οἱ τραγῳδοὶ «ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ.» τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ πρόδομος, καὶ τὸ κατόπιν ὀπισθόδομος, καὶ ἡ εἴσοδος προπύλαια. αὐτὰ δὲ ἃ θεραπεύομεν, ἀγάλματα, ξόανα, ἕδη 7
θεῶν, εἰκάσματα θεῶν, εἰκόνες, μιμήματα, τυπώματα, εἴδη, ἰδέαι· βρέτας δὲ ἢ δείκηλον οὐκ ἔγωγε προσίεμαι. ἐφ' ὧν

§ 2 vs. 2. *γέ* om *A*. 3. *ἐστὶ* om *A*. 4. *συνωνύμως ὑπαλλάττειν δύναται A*. 7. *πάντα* om *B*.

δὲ θύομεν ἢ πῦρ ἀνακαίομεν, βωμός, θυμιατήριον, ἑστία· ἔνιοι γὰρ οὕτως ὠνομάκασιν. οὕτω δ' ἂν κυριώτατα καλοίης τὴν ἐν πρυτανείῳ, ἐφ' ἧς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον ἀνάπτεται.
8 ἐσχάρα δ' ἰδικῶς δοκεῖ μὲν ὧδε ὀνομάζεσθαι ἐφ' ἧς τοῖς ἥρωσιν ἀποθύομεν· ἔνιοι δὲ τῶν ποιητῶν καὶ τὸν τῶν θεῶν βωμὸν οὕτω κεκλήκασιν.

εἴη δ' ἂν ὁ μὲν εἴσω περιῤῥαντηρίων τόπος ἔνθεος, ἱερός, καθιερωμένος, καθωσιωμένος, ἀβέβηλος (καίτοι οὐ-
9 δέπω ἐντετύχηκα τῷ ὀνόματι), ὁ δ' ἔξω βέβηλος· τὸ γὰρ ἀνίερος ἁρμόττοι ἂν μᾶλλον ἐπὶ τῶν οὐ καθαρῶν τόπων. εἰ μέντοι καί τι χωρίον ἄβατον εἴη τοῦ ἱεροῦ, τοῦτο καὶ ἄδυτον εἴποις ἂν καὶ ἄψαυστον καὶ ἀψαυστούμενον καὶ
10 ἀθέατον καὶ ἀνάκτορον. οἱ δ' ἀνειμένοι θεοῖς τόποι ἄλση τε καὶ τεμένη καὶ ἕρκη, καὶ ὁ περὶ αὐτὰ κύκλος περίβολος. εἰ δὲ καὶ ἄσυλόν τι εἴη, τοῦτο κρησφύγετον λέγε καὶ φύξιμον· καὶ ἱεροὺς ὅρους, ἐντὸς ὧν ἱκέταις ἀσφάλεια. ἡ δ' ἄνετος θεοῖς γῆ ἱερὰ καὶ ὀργάς.

11 τὸ δὲ οἰκοδομῆσαι νεὼν λέγοις ἂν καὶ περιβαλέσθαι νεὼν καὶ ἐγεῖραι νεὼν καὶ ἀναστῆσαι νεὼν καὶ ποιήσασθαι νεών, καὶ νεὼν ἐργάσασθαι, καὶ συνθεὶς νεωποιῆσαι. φιλοτιμότερον δὲ καὶ τὸ νεὼν περιεργάσασθαι τῷ ἀγάλματι. τὸ δὲ ἄγαλμα ἱδρύσασθαι ἐρεῖς καὶ στήσασθαι, ἐνστήσασθαι, ἀναστῆσαι, καθιδρῦσαι, ἐγκαθιδρύσασθαι, ἐγκαθίσαι τῷ νεῷ, ἐγκαινίσαι τῷ θεῷ, καθοσιῶσαι, καθιερῶσαι, ἐντεμενίσαι. τὸ δὲ ἔργον ἵδρυσις, καθιέρωσις, στάσις, ἀνάστασις, καθίδρυσις, κατάστασις, καθοσί-
12 ωσις. τὰ δὲ ἐναντία ἀνατρέψαι, καθελεῖν, καταβαλεῖν, κατενεγκεῖν, καθελκύσαι, συγχέαι τὸν κόσμον τοῦ νεώ, καταπρῆσαι, ἐμπρῆσαι, καταφλέξαι, πυρὶ νεῖμαι, ἐκ βάθρων ἀνασπάσαι, ἀκρωτηριάσαι. τὸ δὲ ἔργον ἀνατροπή, καθαίρεσις, ἀκρωτηριασμός. οἱ δὲ κατασκευάζοντες τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἀγάλματα τεχνῖται, τοὺς μὲν περὶ τὸν νεὼν λιθοξόους τε καὶ οἰκοδόμους καὶ τέκτονας εἴποις ἄν, φιλοτιμούμενος δὲ καὶ νεωποιοὺς καὶ ἱεροποιούς, τοὺς δὲ ἐπὶ τοῖς ἀγάλμασι χειροτέχνας οὐκ ἀγαλματοποιοὺς μόνον οὐδ' ἀγαλματουργούς, ἀλλὰ καὶ θεοποιοὺς καὶ θεοπλάστας,
13 ὡς Ἀριστοφάνης, ὥσπερ τὴν τέχνην ἀγαλματοποιίαν καὶ

ἀγαλματουργίαν καὶ ἀγαλματοποικὴν καὶ θεοποιητικὴν καὶ ἀγαλματουργικήν, οὐ μὴν καὶ θεοποιίαν· δυσχερὲς γὰρ πρὸς τὴν ἀκοὴν τοὔνομα. τὸ δὲ ἐργάσασθαι θεὸν ἔστιν εἰπεῖν, καὶ ποιῆσαι, μιμήσασθαι, δεῖξαι, τυπῶσαι· σκληρὸν γὰρ τὸ μορφῶσαι. ἀλλὰ καὶ κοιλᾶναι λίθον εἰς θεοῦ μορφὴν καὶ διαγλύψαι καὶ διαρθρῶσαι καὶ διατυπῶσαι καὶ διαξέσαι.

οἱ δὲ τῶν θεῶν θεραπευταὶ ἱερεῖς, νεωκόροι, ζάκοροι, 14
προφῆται, ὑποφῆται, θύται, τελεσταί, ἱερουργοί, καθάρται, μάντεις, θεομάντεις, χρησμῳδοί, χρησμολόγοι, χρησμοδόται, παναγεῖς, πυρφόροι, ὑπηρέται, θεουργοί· ποιητικώτερον γὰρ τὸ θυηπόλοι. αἱ δὲ θήλειαι ἱέρειαι, προφήτιδες, καὶ ἔργων μυστικῶν προφάντιδες, καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τοὺς ἄρρενας κοινά. ἰδίως δὲ ἡ ἐν Δελφοῖς προφῆτις Πυθία.

εἰ δέ που καὶ πνεῦμα εἴη μαντικόν, ὁ μὲν τόπος 15
ἔνθεος καὶ ἐπίπνους καὶ κάτοχος καὶ ἐπιτεθειασμένος καὶ κατειλημμένος ἐκ θεοῦ, ὥσπερ καὶ ὁ χρῶν ἀνήρ· οὗτος δὲ καὶ ἐνθουσιῶν, καὶ κεκινημένος ἐκ θεοῦ, καὶ ἀναβεβακχευμένος, καὶ πλήρης θεοῦ, καὶ παραλλάττων ἐκ θεοῦ. τὸ δὲ πνεῦμα εἴποις ἂν καὶ ἀτμὸν μαντικόν, καὶ ἄσθμα δαιμόνιον, καὶ θείαν αὔραν, καὶ ἄνεμον μαντικόν, καὶ φωνὴν προαγορευτικήν. τὰ δὲ ῥήματα τῶν τῷ ἀνδρὶ συμβαινόν- 16
των κατασχεθῆναι, καταληφθῆναι, ἐνθουσιάσαι, ἐπιθειάσαι, ἀναβακχεῦσαι, πληρωθῆναι θεοῦ· τὸ γὰρ ἐπιπνευσθῆναι κακόφωνον. τὰ δὲ ὀνόματα τοῦ πράγματος κατακωχή, κάθοδος θεοῦ, καταβολή, κατοχή, ἐπιθειασμός, ἐπίπνοια, βακχεία, κίνησις ἐκ θεοῦ, κατάληψις, ἐνθουσιασμός, ὥσπερ καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἐνθέως, ἐπίπνως, κατόχως, ἐνθουσιαστικῶς, θειαστικῶς, ἐπιτεθειασμένως. τὸ δὲ πᾶν χωρίον μαν- 17
τεῖον καὶ χρηστήριον καὶ ἀνάκτορον. τὸ δὲ πρᾶγμα χρησμῳδῆσαι καὶ μαντεύσασθαι (ἔνιοι δὲ τῶν Ἀττικῶν καὶ μαντεῦσαι λέγουσι), ἀνειπεῖν, ἀναφθέγξασθαι, προειπεῖν, προθεσπίσαι (τὸ γὰρ θεσπιῳδῆσαι διθυραμβῶδες), προαγορεῦσαι, προμηνῦσαι, προδηλῶσαι, προδιδάξαι, χρησμοδοτῆσαι, χρησμολογῆσαι, ἀνελεῖν, προφητεῦσαι, χρῆσαι. καὶ 18
τὸ μὲν ἔργον μαντεία, χρησμολόγιον, λόγιον, φήμη ἐκ θεοῦ,

---

16 4. κατοχὴ *A*. 5. κατοχὴ om *A*.

πρόρρησις, προαγόρευσις, χρησμῳδία, χρησμολογία, ἀνάρρησις, μάντευμα· καὶ διαλῦσαι τὰ μεμαντευμένα, τὰ ἀνειρημένα, τὰ κεχρησμένα, τὰ κεχρησμῳδημένα, τὰ προηγορευμένα, τὰ τεθεσπισμένα. ἰδίως δὲ τὸ ἐκ Δελφῶν καλεῖται πυ-
19 θόχρηστον, καὶ οἱ χρώμενοι θεωροί. ὀνομάζοιτο δ' ἂν καὶ ἡ τέχνη μαντική, προαγορευτική, χρησμολογική. τὸν δὲ χρῶντα καλοίης ἂν προφήτην, μάντιν, χρησμῳδόν, χρησμολόγον· ποιητῶν τὸ θεσπιῳδόν. ἔχοις δ' ἂν εἰπεῖν καθ' ἕτερον εἶδος χρείας, ἦκεν ἐκ θεοῦ φήμη, ἦκε μάντευμα ἐκ θεοῦ, ἦκε λόγιον, ἐξέπεσε χρησμός, ἠνέχθη μάντευμα, ἀνεῖπεν ὁ θεός, ἀνεῖλεν ὁ θεός, ἀνεφθέγξατο ἀμέτρως, ἐν ἐξαμέτρῳ τόνῳ, καὶ τὰ τοιαῦτα. οἷς προσθετέον τὸ θεομανεῖν, τὸ θεοκλυτεῖν, θεολογεῖν. θεόληπτος, φοιβόληπτος, νυμφόληπτος, μουσόληπτος, ἐκ Πανὸς ἢ ἄλλου θεοῦ κάτοχος ἢ κατεχόμενος.

20 ὁ μὲν τοίνυν θεοὺς νομίζων ἀνὴρ καλοῖτ' ἂν εὐσεβής, φιλόθεος, ὅσιος, φιλοθύτης, φιλεορταστής, ἱερουργικός, θεῶν ἐπιμελής, θεοῖς ἀνακείμενος, θειασμῷ προσκείμενος, λατρεύων θεοῖς, ἔνθεος, κατάθεος, θεοσεβής, θεολογικός, ἐπιτεθειασμένος, ἱερός, καθιερωμένος, θεοφιλής.
21 ὁ δὲ ὑπερτιμῶν δεισιδαίμων καὶ δεισίθεος· κωμικὸν γὰρ ὁ βλεπεδαίμων. ὁ δὲ ἐναντίος ἄθεος, ἀνίερος, ἀσεβής, δυσσεβής, ἀθέμιτος, μισόθεος, θεομισής, ὀλίγωρος θεῶν, νεωτεριστὴς περὶ τὸ θεῖον, ἐναγής, ἐξάγιστος, βέβηλος, θεοβλαβής· ὁ γὰρ θεοστυγὴς τραγικόν. ὀνόματα δὲ τοῦ πράγματος ἐκεῖ μὲν εὐσέβεια καὶ ὁσιότης καὶ θεῶν ἐπιμέλεια καὶ λατρεία θεῶν καὶ θεοσέβεια (τὸ γὰρ φιλοθεότης βίαιον),
22 ἐνταῦθα δὲ ἀσέβεια καὶ ἀνοσιότης καὶ ὀλιγωρία περὶ τὸ θεῖον καὶ θεοβλάβεια καὶ ἀθεότης. ῥήματα δὲ εὐσεβεῖν, ὁσιοῦν, σέβειν, σέβεσθαι, θεοσεβεῖν. τὸ δ' ἐναντίον ἀσεβεῖν μόνον· τὸ γὰρ ἀνοσιουργεῖν πρὸς ἕτερα. εἰ δὲ καὶ ἐπιρρήματα εἴη προσθετέον, ἐπὶ μὲν τοῦ εὐσεβοῦς ὁσίως, ἐνθέως, φιλοθέως, θεοφιλῶς, θεοσεβῶς, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐναντίου ἀσεβῶς, δυσσεβῶς, ἀνοσίως, ἀθέως, θεοβλαβῶς, θεομισῶς, ἀθεμίτως.

---

18 2. καὶ δ. τὰ μ. om *A*. an καὶ διὰ μετοχῶν? 19 7. ἐμμέτρως Toupius. 21 2. βλεποδαίμων *AB*.

ὀνομάσαις δ' ἂν ἱερὸν ἀρχαῖον, σεμνόν, ἔνθεον, θεῖον, 23
φρικῶδες, ἐκπληκτικόν, ἀρχαιόπλουτον, παλαιόπλουτον, ζάπλουτον, μεγαλόπλουτον, βαθύπλουτον, πολύχρυσον, πολυάργυρον, πολυτάλαντον.

θεοὶ ὑπερουράνιοι, ἐνουράνιοι, ἐπουράνιοι, ἐναιθέριοι, ἐναέριοι, ἐπίγειοι οἱ αὐτοὶ καὶ ἐπιχθόνιοι, ἐνάλιοι, θαλάττιοι οἱ αὐτοὶ καὶ ἐνθαλάττιοι, ὑπόγειοι, χθόνιοι καὶ ὑπο- 24
χθόνιοι καὶ καταχθόνιοι, ἑστιοῦχοι, πολιοῦχοι, πατρῷοι, ξένιοι, φράτριοι, ἀγοραῖοι, ἐπικάρπιοι, στράτιοι, τροπαιοῦχοι, ἱκέσιοι, τρόπαιοι, ἀποτρόπαιοι, λύσιοι, καθάρσιοι, ἀγνῖται, φύξιοι, σωτῆρες, ἀσφάλειοι, παλαμναῖοι, προστρόπαιοι, γενέθλιοι, γαμήλιοι, φυτάλιοι, προτρύγαιοι. τὰ πολλὰ δὲ τούτων ὡς ἴδιά ἐστι τοῦ Διός, ὥσπερ ὁ ὑέτιος καὶ ὁ καταιβάτης, καὶ παρ' Ἀθηναίοις φράτριος. τὸ γὰρ νεφεληγερέτης καὶ ὅσα τοιαῦτα ἐπὶ τοῦ Διός, ὥσπερ καὶ τὸ ἐννοσίγαιος καὶ τὸ ἐνοσίχθων καὶ τὰ ὅμοια ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ποιηταῖς ἀνείσθω.

τὸ δὲ προσιέναι πρὸς τοὺς θεοὺς καθηράμενον, 25
καθαρεύσαντα, φαιδρυνάμενον, περιρρανάμενον, ἀπορρυψάμενον, ἀπονιψάμενον, ἁγνεύσαντα, ἡγνισμένον, ὡσιωμένον, καθαρῷ νῷ, ὑπὸ νεουργῷ στολῇ, ὑπὸ νεοπλυνεῖ ἐσθῆτι, προσιέναι θεοῖς, πρόσοδον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς θεούς, εὔχεσθαι θεοῖς, ἀνατείνειν τὰς χεῖρας, ἐντυγχάνειν θεοῖς, προστρέπεσθαι θεούς, κατακαλεῖν θεούς, ἀνακαλεῖν θεούς, 26
αἰτεῖν παρὰ τῶν θεῶν τἀγαθά, προσφεύγειν θεοῖς, ποτνιᾶσθαι, καταντιβολεῖν, καθικετεύειν, θύειν θεοῖς, ἱερουργεῖν, ἱεροποιεῖν, βουθυτεῖν, ἑκατόμβην προσάγειν, θυηπολεῖν, παιᾶνας ᾄσαι, ὕμνον ᾄσαι, ἱερῶν προκατάρξασθαι, λιβανωτὸν καθαγίζειν, θυμιᾶν, ἀρώματα λύειν ἐν πυρί. τὰ δὲ ἀρώματα καὶ θυμιάματα καλεῖται· Θουκυδίδης δ' αὐτὰ εἴρηκεν ἁγνὰ θύματα πρὸς τὰ αἱμάσσοντα καὶ σφαττόμενα. ἀνατιθεὶς σμύρναν, λιβανωτόν. ἱερεῖα προσάγειν τοῖς βω- 27
μοῖς, αἱμάσσειν τοὺς βωμούς, δεκάτην ἀποθύειν, εὔχεσθαι κατὰ βοὸς ἢ ἄλλου του, σπένδειν, κατασπένδειν, ἀναστέφειν, στεφανοῦν, στεφανώματα προσφέρειν, μυρίνην στε-

---

25 1. τὸ δὲ] τὸν δὲ ἱερέα ἐρεῖς? 26 1. προτρέπεσθαι ante Hemsterhusium anecdot. I p. 164.

φανωτρίδα, σπεῖσαι, κατασπεῖσαι, ἐπισπεῖσαι, μηρία ἐπιθεῖναι, οὐλὰς ἐπιβαλεῖν, σπλαγχνεύσασθαι, θυηλήσασθαι, ἱερῶν προκατάρξασθαι, σπλάγχνων ἀπάρξασθαι, δεκάτην ἀπο-
28 θεῖναι, ἀνάθημα ποιήσασθαι, ἀναθεῖναι εἰς τὸν νεών. τὰ δ' ἀναθήματα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στέφανοι, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορίσκοι. ἡ δὲ Πυθία καὶ κνισᾶν ἀγυιὰς ἀνῆρει. ἀπαρχὰς προσενέγκαι, ἀπάργματα προσφέρειν, ψαιστά, πόπανα, ὀμπήν, πελάνους, στεφάνους, πέμματα, στέμματα, θαλλούς, μυρίνας, ἄνθη. παιανίσαι, παιᾶνα ᾆσαι· τὸ γὰρ ὀλολύξαι καὶ ὀλολυγῇ χρή-
29 σασθαι ἐπὶ γυναικῶν. τὰ μέντοι πράγματα θυσία, βουθυσία, θυηπολία, κατάκλησις θεῶν, ἀνάκλησις, ἔντευξις, πρόσοδος, ἱερουργία, ἱεροποιία, ἱκετεία, σπονδή. τὸ δὲ ἀπὸ τῶν βωμῶν ἀπορρέον πνεῦμα, κνῖσα καὶ ἀτμός. τὰ δὲ προσακτέα θύματα ἱερεῖα ἄρτια, ἄτομα, ὁλόκληρα, ὑγιῆ, ἄπηρα, παμμελῆ, ἀρτιμελῆ, μὴ κολοβὰ μηδὲ ἔμπηρα μηδὲ ἠκρωτηριασμένα μηδὲ διάστροφα. Σόλων δὲ τὰ ἔμπηρα καὶ ἀφελῆ ὠνόμασε. προσακτέον μέντοι καὶ βοῦς ἄζυγας. ἰστέον δ' ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἱερείων κρέα θεόθυτα καλεῖται.

30 ἵνα δὲ καὶ διαναπαύσω σε πρὸς μικρόν, ἐπεὶ τὸ διδασκαλικὸν εἶδος αὐχμηρόν ἐστι καὶ προσκορές, οὐδὲν ἂν κωλύοι προσθεῖναι καὶ μύθου γλυκύτητα εἰς ψυχαγωγίαν, ὅτι καὶ μῆλα θύουσι περὶ Βοιωτίαν Ἡρακλεῖ (λέγω δὲ οὐ τὰ πρόβατα τῇ ποιητικῇ φωνῇ, ἀλλὰ τὰ ἀκρόδρυα) ἐκ τοιᾶσδε τῆς αἰτίας. ἐνειστήκει μὲν γὰρ ἡ πανήγυρις τοῦ θεοῦ, καὶ κατήπειγε τοῦ θύειν ὁ καιρός, τὸ δὲ ἱερεῖον ἄρα κριὸς ἦν. καὶ οἱ μὲν ἄγοντες ἄκοντες ἐβράδυνον (ὁ γὰρ Ἀσωπὸς πο-
31 ταμὸς οὐκ ἦν διαβατός, μέγας ἄφνω ῥυείς), οἱ δ' ἀμφὶ τὸ ἱερὸν παῖδες ὁμοῦ παίζοντες ἀπεπλήρουν τῆς ἱερουργίας τὸν νόμον· λαβόντες γὰρ μῆλον ὡραῖον κάρφη μὲν ὑπέθεσαν αὐτῷ τέτταρα, δῆθεν τοὺς πόδας, δύο δ' ἐπέθεσαν (τὰ δ' ἦν τὰ κέρατα), καὶ κατὰ τοὺς ποιητὰς ἀποθύειν ἔφασαν τὸ μῆλον ὡς πρόβατον. ἡσθῆναί τε λέγεται τῇ θυσίᾳ τὸν Ἡρακλέα, καὶ μέχρι τοῦδε παραμένειν τῆς ἱερουργίας τὸν νόμον. καὶ καλεῖται παρὰ τοῖς Θηβαίοις ἢ τοῖς Βοιωτοῖς Μήλων ὁ Ἡρακλῆς, τοὔνομα ἐκ τοῦ τρόπου τῆς θυσίας λαβών.

τὰ πρὸ τῶν ἱερῶν περιῤῥαντήρια, καθαρμοί, καθάρ- 32
σεις, καθάρσια, καθαρτήρια, καθάρται. καὶ οἱ τούτοις χρη-
σάμενοι καθαροί, οἱ δ' ἐναντίοι ἀκάθαρτοι. ὥσπερ καὶ τὰ
ἐναντία τῶν ἀκαθάρτων, ὁσίως ὡσιωμένως ἁγνῶς ἡγνευμέ-
νως ἁγίως προσιόντες, ἀνόσιοι, ἀνίεροι, ἀνάγνως ἀνοσίως
ἀκαθάρτως πάντα δρῶντες, μιαροί, παμμίαροι, ἐναγεῖς,
ἄγει προσεχόμενοι, μιάσματι ἐνεχόμενοι. καὶ τὰ πράγματα, 33
τὸ μὲν ἅγιον, καθαρόν, ὅσιον, ἁγνόν, εὐαγές, ἄχραντον,
τὸ δ' ἐναντίον ἐναγές, ἐξάγιστον, δυσαγές, μιαρόν, παμ-
μίαρον, μίασμα, μύσος. ἄλλης δὲ χρείας καθήρασθαι, μί-
ασμα ἐκνίψασθαι, ἄγος ἀποπέμψασθαι, μύσος λύσασθαι,
ἀπολύσασθαι, ἀποτρίψασθαι, ἀποδιοπομπήσασθαι.

τὰ δὲ πρὸς θυσίαν σχίζαι, σφαγίδες, κοπίδες, πελέ-
κεις, ὀβελοί, λίκνα, κανᾶ, χέρνιβες· τὸ γὰρ πεμπώβολα καὶ
οὐλοχύται καὶ τὰ τοιαῦτα ποιητικά.

καιροὶ δ' ἱεροὶ πανηγύρεις, ἑορταί, ἱερομηνίαι, θεο- 34
φάνια, θεοξένια, μεθέορτοι ἡμέραι κατὰ Ἀντιφῶντα. καὶ
ἄνθρωποι ἑορτασταί, πανηγυρισταί, φιλέορτοι, συνεορτα-
σταί, συμπανηγυρισταί. εἴποις δ' ἂν πανηγύρεις δημοτελεῖς
καὶ πάνδημοι καὶ δημόσιαι, καὶ δημοθοινίαι καὶ πανθοι-
νίαι καὶ πανδαισίαι. τὸ δ' ἐν ταῖς εὐωχίαις ἢ κρεανομίαις
τὴν πρώτην τῶν μερίδων λαμβάνειν πρωτοθοινία ὀνομάζε-
ται. τὰ δὲ ῥήματα ἑστιᾶσθαι, εὐωχεῖσθαι, πανηγυρίζειν,
ἑορτάζειν, συνεστιᾶσθαι, συνευωχεῖσθαι, συμπανηγυρίζειν,
συνεορτάζειν, συσπένδειν καὶ ὁμοσπονδεῖν καὶ ὁμοσπόνδους
γίνεσθαι, κρατήρων συμμετέχειν.

εἴη δ' ἂν τῆς αὐτῆς ἰδέας καὶ τάδε, μυστήρια, τελε- 35
ταί, ὄργια, μύσται, μυσταγωγοί, τελεσταί, ὀργιασταί. καὶ
μυεῖν, μυσταγωγεῖν, μυεῖσθαι, ὀργιάζειν, τελεῖσθαι, τελεῖν.
φιλοτιμότερον δὲ τῇ χρήσει τὸ τελεσιουργεῖν καὶ ἡ τελεσι-
ουργία. ἱεροφάνται, δᾳδοῦχοι, κήρυκες, σπονδοφόροι, ἱέρειαι,
παναγεῖς, πυρφόροι, ὑμνῳδοί, ὑμνητρίδες· ἰακχαγωγὸς γὰρ
καὶ κουροτρόφος καὶ δαειρίτης, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἴδια τῶν
Ἀττικῶν. ὁ δὲ μυηθεὶς μεμυημένος, τετελεσμένος, ὠργια- 36
σμένος, ὥσπερ ὁ ἐναντίος ἀμύητος, ἀτέλεστος, ἀνόργιαστος.

---

33 1. an προεχόμενοι?

ὀνομάζονται δὲ καὶ μυστηριώτιδες σπονδαὶ καὶ μυστικαὶ ἡμέραι, ὥσπερ ἱεραί, ἄφετοι, ἄνετοι, καθιερωμέναι, κατωνομασμέναι θεοῖς, καθωσιωμέναι, καταπεφημισμέναι. τὰ δὲ μυστήρια καὶ τὰ ὄργια τελεταὶ καὶ τέλη μυστικὰ καὶ τελεσιουργίαι.

37 ἑορταὶ δὲ ἔντιμοι Μουσῶν Μουσαῖα, Ἑρμοῦ Ἑρμαια, Διὸς Διάσια καὶ Πάνδια, Ἀθηνᾶς Παναθήναια, Ἥρας Ἥραια, Δήμητρος Δημήτρια καὶ θεσμοφόρια καὶ Ἐλευσίνια, Κόρης παρὰ Σικελιώταις θεογάμια καὶ ἀνθεσφόρια, Ἀρτέμιδος Ἀρτεμίσια καὶ Ἐφέσια, Κρόνου Κρόνια, Ἀσκληπιοῦ Ἀσκληπιεῖα, Ἀπόλλωνος Δήλια, Ἑκάτης Ἑκατήσια, Τροφωνίου Τροφώνια, Διοσκούρων Ἀθήνησιν Ἀνάκεια. συντάττοιντο δ' ἂν τούτοις καὶ αἱ τῆς περιόδου καὶ τῶν ἀγώνων κλήσεις, Ὀλύμπια καὶ τὰ λοιπά.

38 αἱ δὲ εἰς θεοὺς ᾠδαὶ κοινῶς μὲν παιᾶνες, ὕμνοι, ἰδίως δὲ Ἀρτέμιδος ὕμνος οὔπιγγος, Ἀπόλλωνος ὁ παιάν, ἀμφοτέρων προσόδια, Διονύσου διθύραμβος, Δήμητρος ἴουλος· λίνος γὰρ καὶ λιτιέρσης σκαπανέων ᾠδαὶ καὶ γεωργῶν.

προσαπτέον δὲ τούτοις καὶ θεοὺς ὁρκίους. ὅρκον ὀμνύειν, ὀμνύναι (τὸ δὲ ὁμόσαι ἐλέγετο καὶ πίστιν ἐπιθεῖναι),
39 ὁρκωμοτεῖν, ὁρκωμοσία, ὁρκωμότας. ὁρκῶσαι, ὁρκωτούς, ὁρκιτόμους, εἰ μὴ σκληρόν. εὐορκεῖν, ἐμπεδοῦν ὅρκοις. εὔορκον, εὐόρκωτον, εὐώμοτον. εἰορκία καὶ ἐπιορκία, ἐπίορκον, δυσώμοτον. ὁρκοῦν, ἐξορκοῦν, ἐνόρκως τι εἰπεῖν, ἐνωμότως τι εἰπεῖν. ἔνορκον, ἐνώμοτον. ἄνορκον, ἀνώμοτον. ἐπιορκῆσαι θεούς, εὐορκῆσαι φρικώδεις ὅρκους καὶ θεὸν δύσμηνιν καὶ βαρύμηνιν καὶ δυσόργητον.

40 Καὶ περὶ μὲν θεῶν ἀρκεῖ τοσαῦτα· βασιλέα δὲ ἐπαινῶν λέγε πατήρ, ἤπιος, πρᾶος, ἥμερος, προνοητικός, ἐπιεικής, φιλάνθρωπος, μεγαλόφρων, ἐλευθέριος, χρημάτων κρείττων, ἔξω παθῶν, ἑαυτοῦ κρατῶν, ἄρχων ἡδονῶν, λογισμῷ χρώμενος, ὀξύς, ἀγχίνους, περιεσκεμμένος, εὔβουλος, δίκαιος, σώφρων, θεῶν ἐπιμελής, ἀνθρώπων κηδεμών, στάσιμος, βέβαιος, ἀνεξαπάτητος, μεγαλογνώμων, ἰσχυρογνώμων, ἐνεργός, τελεσιουργός, φροντιστὴς τῶν ἀρχομένων, σω-

---

38 6. πίστιν] γρ. ὅρκον *A*.

τήρ, πρόχειρος εἰς εὐεργεσίαν, βραδὺς εἰς τιμωρίαν, ἀσφα- 41
λής, ἀπλανής, ἀκλινής, ἀκριβέστερος περὶ τὸ δίκαιον ζυ-
γοῦ, εὐπρόσιτος, εὐπρόσοδος, εὐπροσήγορος, εὐέντευκτος,
μειλίχιος, προσηνής, ἐπιμελὴς τῶν ὑπηκόων, φιλοστρατιώτης,
πολεμικὸς μὲν οὐ φιλοπόλεμος δέ, εἰρηνικός, εἰρηνοποιός,
εἰρηνοφύλαξ, παιδευτικός, ἀρχικός, νομοθετικός, εὖ ποιεῖν
πεφυκώς, θεοειδής. πολλὰ δέ ἐστιν ἃ λόγῳ τις ἂν εἴποι
καὶ οὐκ ὀνόματι. ψέγων δ' ἂν ἐρεῖς τυραννικός, ὠμός, 42
θηριώδης, βίαιος, πλεονέκτης, φιλοχρήματος καὶ τὸ τοῦ
Πλάτωνος ἐρασιχρήματος, ἅρπαξ καὶ τὸ τοῦ Ὁμήρου δη-
μοβόρος, ὑπερόπτης, ὑπερήφανος, δυσπρόσιτος, δυσπρόσο-
δος, δυσπροσήγορος, δυσέντευκτος, δυσόργητος, δύσθυμος,
ἔμπληκτος, ταραχώδης, ἡδονῶν ἥττων, ἀκρατής, ἀκράτωρ,
ἀλόγιστος, μισάνθρωπος, ἄδικος, ἄβουλος, ἄνισος, ἀνόσιος,
νοῦ κενός, εὔκολος, εὐμετάβολος, εὐεξαπάτητος, ῥᾴδιος, ἀν-
ήμερος, ἐπιθυμίαις ἐνδιδούς, ἀκόλαστος, ὑβριστής, πολεμο-
ποιός, βαρύς, ἐπαχθής, ἀκάθεκτος, ἀφόρητος.

Λέγε δὲ περὶ τοῦ μὴ βραδύνοντος ἕτοιμος, πρόχει- 43
ρος, πρόθυμος, ἄοκνος, ταχύς, ὀξύς, ἔντονος, ἐνεργός, ἀπρο-
φάσιστος, τῷ καιρῷ χρώμενος, ἐγρήγορος, σπουδαῖος, οὐδὲν
ὑπερτιθέμενος, οὐδὲν ὑπερβαλλόμενος. περὶ δὲ τοῦ ἐναντίου
βραδύς, μελλητής, σχολαῖος, νωθρός, νωθής, ἀμελής, ἀμ-
βλύς, ἀργός, διάγων, διαμέλλων, ὑπερβαλλόμενος, ὑπερτιθέ-
μενος, στρεφόμενος, τὸν καιρὸν παριείς· καὶ τὰ πράγματα
τοῦ μὲν ἑτοιμότης, ὀξύτης, ἐγρήγορσις, προθυμία, σπουδή,
τάχος, τοῦ δὲ σχολή, σχολαιότης, μέλλησις, μελλησμός, βρα-
δυτής, ἀναβολή, νώθεια, ἀργία, τριβή. τὸ γάρ τοι τριψη-
μερεῖν εἴρηται μέν, οὐ μὴν ἔμοιγε ἀρέσκει.

Λέγοις ἂν περὶ βεβαίου βαφῆς δευσοποιός, ἀνέκπλυ- 44
τος, μόνιμος, ἔμμονος, ἐγκρατής, ἀνεξίτηλος, ἀνεξάλειπτος,
ἀνέκρυπτος, ἀνέκνιπτος, ἀνθοῦσα, εὐανθής, ἀνθηρά. περὶ
δὲ τῆς ἐναντίας ἀβέβαιος, ἔκπλυτος, ἐξίτηλος, εὔρυπτος, εὐ-
έκρυπτος, εὐέκπλυτος, εὐέκνιπτος, ἀκρατής, ἀνανθής. ἔστι δ'
εἰπεῖν καὶ ἀνεῖναι τὴν βαφήν. τὸ δὲ ἔργον ἐκπλῦναι, ἐκ-
νίψαι, ἐκρύψαι, ἀπορρύψαι.

---

42 1. αὖ? 43 3. ἐγρηγορώς?

45 πάλιν δέ σε διαναπαύων, ὅπως μὴ κάμῃς πρὸς ἓν εἶδος ἀποβλέπων, ἐρῶ περὶ πορφύρας, ὅπως τὴν ἀρχὴν εὑρέθη. Τύριοι λέγουσιν ὡς Ἡρακλῆς ἠράσθη νύμφης ἐπιχωρίας· Τύρος δ' ἦν τῇ νύμφῃ τοὔνομα. εἵπετο δ' ἄρα τῷ Ἡρακλεῖ καὶ κύων κατὰ δὴ τὸν παλαιὸν νόμον· οἶσθα γὰρ ὅτι τοῖς
46 ἥρωσι συνεισήεσαν μέχρι τῶν ἐκκλησιῶν οἱ κύνες. ὁ τοίνυν Ἡράκλειος κύων κατὰ πέτρας ἕρπουσαν πορφύραν θεασάμενος, προυχούσης αὐτῇ τῆς σαρκός, ἐνδακὼν ὁ μὲν τὴν σάρκα ποιεῖται τροφήν, ὁ δὲ λύθρος ἄρα τὰ χείλη τοῦ κυνὸς αἱμάξας ἐφοίνιξεν. ὡς δὲ ἦκεν ὁ ἥρως παρὰ τὴν κόρην, ἥσθη θεασαμένη τὰ χείλη τοῦ κυνὸς ἀνθοῦντα ἀήθει βαφῇ, καὶ οὐκ ἔφη προσήσεσθαι τοῦ λοιποῦ τὸν Ἡρακλέα, εἰ μὴ αὐτῇ κομίσειεν
47 ἐσθῆτα τῶν τοῦ κυνὸς χειλῶν εὐειδεστέραν. ὁ μὲν τοίνυν Ἡρακλῆς ἐξεῦρέ τε τὸ ζῶον καὶ τὸν λύθρον ἀνεμάξατο καὶ τὸ δῶρον ἐκόμισε τῇ κόρῃ, πρῶτος γενόμενος εὑρετὴς τῷ Τυρίῳ λόγῳ τῆς Φοινίσσης βαφῆς· τὰ δὲ νῦν οἱ Φοίνικες ὧδε θηρῶσι τὸ ζῶον, καὶ τὸ ἔριον χρωννύντες δολοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ὄψιν ἀνθεῖν. σχοινίον πλεξάμενοι παμμῆκες, ἰσχυρόν τε καὶ καρτερὸν ὡς ἐνθαλαττεύειν δύνασθαι, τούτῳ συνεχεῖς ὥσπερ κώδωνας ἐξαρτῶσιν ἐκ μετρίων διαστημάτων, κυψέ-
48 λας ἐκ σπάρτου τινὸς ἢ σχοίνου διαπλεξάμενοι. δασεῖαι δ' εἰσὶ τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον· τὰ γὰρ τῶν σπάρτων ἢ τῶν σχοίνων τέλη περὶ τοῖς στόμασι τῶν κυψελῶν ἐξεπίτηδες ἀνέχειν ἐῶσιν, ὡς τῷ μὲν παριόντι ῥᾳδίως εἴκειν καὶ διίστασθαι, ἀναχώρησιν δὲ εἰς τοὔμπαλιν μηδὲ ἀναστροφὴν τῷ παρελθόντι ἐνδιδόναι. ταύτας τὰς κυψέλας δελεάσαντες οἱ πορφυρεῖς ἐν τοῖς πετρώδεσι καθιᾶσι, τὸ καλώδιον φελλοῦ τινὸς ἐξάψαντες ὡς ἀνέχειν τὸ θήραμα. διαλιπόντες δὲ νύκτα μίαν καὶ δὴ ἐφημερεύσαντες ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰς κυ-
49 ψέλας ἔμπλεως τῶν ζώων ἀνέλκουσιν. ἔπειτα κοψάμενοι τὸ ὄστρακον ἐν ταὐτῷ καὶ τὴν σάρκα καὶ ταριχεύσαντες φυλάττουσιν ἐπὶ δευσοποιίαν· ὅταν δὲ ἐκείνῃ χρῆσθαι ἐθέλωσιν, ὕδατι τὴν ἄσην ἐκκαθήραντες, ἐνέψουσιν ἐμπύρῳ λέ-

---

46 5. *θεασάμενος A* 6. *καὶ] ἰδοῦσα δὲ καὶ ἡ κόρη A.* 47 1. *χειλέων ἰοειδεστέραν A.* 2. *συνελέξατο A.* 5. *δηλοῦσιν* vulgo: cf. 7 169. 7. *τοῦτο συνεχῶς ὥσπερ δὲ κ. A.* 48 3. *ἀνέδην A.* 49 4. *τὸν ῥύπον ἀποκαθήραντες A.*

βητι τὸ θαλάττιον θήραμα. τὸ δὲ αἷμα ἐπειδὰν πυρὶ ὁμιλήσῃ, χεῖταί τε καὶ ἐξανθεῖ, καὶ τὸ μὲν ξανθίζεται, τὸ δὲ κυαναυγὲς γίνεται, τὸ δὲ ἄλλο εἰς ἄλλην χροιὰν τρέπεται· καὶ ὅ τι ἂν καθῇς, πᾶν τὸ συγγενόμενον τῷ αἵματι εἰς τὴν ἐκείνου χροιὰν μεταχρώννυται. χαίρει δὲ ἡλίῳ ὁμιλοῦσα τῆς πορφύρας ἡ βαφή, καὶ ἡ ἀκτὶς αὐτὴν ἀναπυρσεύει, καὶ πλείω ποιεῖ καὶ φαιδροτέραν τὴν αὐγήν, ἐκφοινισσομένην ἐκ τοῦ ἄνω πυρός.

Ἔμποροι καὶ κάπηλοι καὶ μεταβολεῖς οἱ ὀρθοί τι 50
πράττοντες· οἱ δὲ καθήμενοι βάναυσοι, καὶ ἡ ἐργασία αὐτῶν βαναυσία. ἐργάται, χειροτέχναι, χειρουργοί, ἀποχειροβίωτοι, δημιουργοί· καὶ χειροτεχνία καὶ χειρουργία καὶ δημιουργία. ἑδραῖοι τεχνῖται· τὸ γὰρ χειρογάστορες Ἑκαταῖος λεγέτω, καὶ τὸ χειρώνακτες Ἡροδότῳ δεδόσθω.

[Εἰς τὸν μέλλοντα καιρὸν] εὐφορία, φορά, εὐετηρία, 51
εὐθηνία, εὐκαρπία, πολυκαρπία, κἂν βιάζηταί τις, πολυσιτία, εὐπορία γῆς. καὶ λόγῳ, ἀξιωτάτης οὔσης τοῦ σίτου τῆς ἀγορᾶς, τῶν πυρῶν σωρηδὸν κεχυμένων, ἐπευωνισμένων τῶν πυρῶν, τῆς τιμῆς τοῦ σίτου καταβεβηκυίας ἢ κατεληλυθυίας, ἀφθόνων ὄντων τῶν ἀναγκαίων, τῶν ἀγαθῶν χύδην κειμένων, εὐπραγίας οὔσης περὶ τὴν ἀγοράν, ῥᾳδίας οὔσης τῆς 52
περὶ τοὺς πυροὺς διαθέσεως, πολλῆς μὲν πράσεως οὔσης πολλῆς δ' ὠνῆς. καὶ ἑτέρως, δικαίας τῆς γῆς γενομένης περὶ τὴν φοράν, τῆς γῆς ἀμειψαμένης τὸν πόνον τῶν γεωργῶν. τὸ δ' ἐναντίον λιμός, ἀφορία, δυσετηρία, ἀκαρπία, ἔνδεια τροφῶν, ἐπίλειψις τῶν ἀναγκαίων, σίτου σπάνις, σπανοσιτία, ἀναβεβηκυίας τῆς τιμῆς τῶν πυρῶν, ἐπιτετιμημένων τῶν πυρῶν, οὐκ ὄντων τῶν ἀναγκαίων, ἐπιλελοιπότων τῶν εἰς ἡμέραν ἐπιτηδείων, οὐκ οὐσῶν τροφῶν, κα- 53
κοπραγίας οὔσης περὶ τὴν ἀγοράν, οὐκ εὐπραγούσης τῆς ἀγορᾶς, ἀφόρου τῆς γῆς γενομένης, ἀδίκου τῆς γῆς γενομένης, ἀντειπούσης τῆς γῆς τοῖς γεωργοῖς. καὶ ἑτέρως, ἀντέπραξεν ἡ γῆ τοῖς γεωργοῖς, οὐχ ὑπήκουσεν, οὐκ ἀπέδωκε τὰ ἐκφόρια. δύναται δέ τις εἰπεῖν καὶ πνεῦμα τὰς ἀρούρας ἐπέφλεξεν, ἄνεμος τοὺς ἀστάχυς ἐκένωσεν, ὕδωρ τοὺς καρ-

---

52 1. εὐπρασίας alius.

πους οὐκ ἔθρεψεν, ἢ ὄμβρος τοὺς καρποὺς ἐπέκλυσεν, ἢ αὐχμὸς ἐνέσκηψεν, ἢ ἄβροχος ἡ γῆ διέμεινεν, ἢ ἐδίψησαν οἱ καρποί, ἢ ἐρυσίβη τοὺς καρποὺς κατέλαβεν ἢ πάχνη ἢ διαφθορά.

54 Ἐνιαυτός, ἔτος, δωδεκάμηνος χρόνος, ἡλίου περίοδος, περιελθόντος ἐξ ὡρῶν εἰς ὥρας τοῦ θεοῦ, τὸν κύκλον τοῦ ἄστρου περιδραμόντος. ἡμιετὲς καὶ ἡμιετὴς χρόνος, καὶ διετὴς δὲ καὶ τριετής, καὶ μέχρι δεκαετοῦς, ἐπὶ μὲν χρόνου ὀξυνόντων, ἐπὶ δὲ παιδίου καὶ οἴνου καὶ φυτοῦ καὶ τῶν τοιούτων παροξυνόντων, ὡς ἐπὶ τοῦ διέτης μέχρι τοῦ δε-
55 κέτης. ὁ δὲ ἐνδεκέτης σκληρότερόν μοι φαίνεται, ἄμεινον δὲ διαλύσαντας εἰπεῖν ἐνοσκαίδεκα ἐτῶν καὶ δυοκαίδεκα, συνάπτοντας μετὰ τοῦ καί, καὶ τὸν σύνδεσμον ὀξύνοντας. εἶτα τρισκαιδεκαέτης παροξυντέον, καὶ πάλιν τετταρωνκαίδεκα ἐτῶν, καὶ τετταρακαίδεκα ἔτη γεγονώς. εἶτα καὶ πεντεκαιδεκαέτης καὶ ἑκκαιδεκαέτης καὶ ἑπτακαιδεκαέτης, ἃ παροξυντέον· καὶ πάλιν ὀκτωκαίδεκα γεγονὼς ἔτη καὶ ἐννεα-
56 καίδεκα, ὁμοίως τῷ δυοκαίδεκα. εἶτα εἰκοσαέτης, καὶ λοιπὸν ἑνὸς καὶ εἴκοσι, καὶ ἑφεξῆς ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἀριθμοῦ ὁμοίως ἄχρι τῶν τριάκοντα ἐτῶν. εἶτα τριακοντούτης, καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἀριθμοῦ μέχρι τῶν τεσσαράκοντα, καὶ τετταρακοντούτης, καὶ πεντηκοντούτης, καὶ τἆλλα ὁμοίως. καὶ τριακοντούτεις σπονδαί. ῥητέον δὲ καὶ ταῦτα, τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τοῦ παρόντος ἔτους, τοῦδε τοῦ ἔτους, τούτῳ τῷ ἔτει, ἐπ᾽ ἔτος, τῆτες· πέρυσι, τοῦ ἐξελθόντος ἔτους, τοῦ παρελθόντος, τοῦ προανυσθέντος, τοῦ ἐξή-
57 κοντος, τοῦ παυσαμένου, τοῦ λήξαντος, ταῖς παρελθούσαις ὥραις· τοῦ μέλλοντος ἔτους, τοῦ εἰσιόντος, τοῦ ἥξοντος, τοῦ ἀφιξομένου, τοῦ προσιόντος, νέωτα, ἐς νέωτα. προπέρυσι, τρίτον ἔτος τουτὶ καὶ τέταρτον, καὶ ὁμοίως κατ᾽ ἀριθμὸν τὸν παρελθόντα χρόνον λογίζου. καὶ καρπὸς μὲν ἐπέτειος, βρέφος δὲ ἐνιαύσιον. ἑορτὴ δὲ ἐτήσιος ἡ κατ᾽ ἔτος ἀγομένη, διετήσιος δὲ ἡ διὰ παντὸς τοῦ ἔτους, ἣν Ὅμηρος ἂν εἴποι ἐπετήσιον. ἐπὶ διετὲς δὲ ἠβάσκων ὁ ἐξ ἐφήβων δύο ἔτη.
58 ὅταν δὲ εἴπῃ ὁ Ἡσίοδος «ἡ δὲ γυνὴ τέτορ᾽ ἠβῴη,» τετταρα-

---

54 5. παροξύνεται vulgo, et 6. ὀξύνεται. 58 1. τεσσαρεσκαιδεκέτιν alius.

καίδεκα ἔτη λέγει, προσαριθμουμένων τῶν δέκα. λέγεται δὲ καὶ αὐτοετῆ τὰ ἐνιαύσια. καὶ διενιαυτίσαι τὸ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τι πρᾶξαι, ἀπενιαυτίσαι δὲ τὸ φυγεῖν εἰς ἔτος ἢ παύσασθαί τινος ἐπ' ἐνιαυτόν. χρόνος δὲ πολυετὴς ἢ ἄνθρωπος ἢ οἶνος, καὶ ὁμοίως ὀλιγοετής.

ἐκ δὲ μηνῶν σιτηρέσιον ἔμμηνον καὶ μηνιαῖον καὶ 59
τριακονθήμερον καὶ ἑξάμηνον.

τὰ δὲ μέρη τοῦ ἔτους ἱσταμένου μεσοῦντος ἢ λήγοντος. καὶ πάλιν πρώτου ἔτους, καὶ νέου ἔτους, καὶ ἀκμάζοντος τοῦ ἔτους καὶ μεσοῦντος καὶ παυομένου καὶ λήγοντος. καὶ αἱ ὧραι, χειμὼν καὶ χειμερινὴ ὥρα καὶ χει- 60
μέριος ὥρα, καὶ ἔαρ καὶ ἐαρινὴ ὥρα, καὶ θέρος καὶ θερινὴ ὥρα, καὶ ὥρα ἔτους, καὶ μετόπωρον καὶ μετοπωρινὴ ὥρα, καὶ φθινόπωρον καὶ φθινοπωρινὴ ὥρα. καὶ ἰδίως τὸν καιρὸν τοῦτον ὀπώραν ὀνομάζουσιν· «ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἶσι.» φιλοτιμότερον δὲ θέρους ἀκμή, καὶ ἦρος ὑπολάμποντος, καὶ ἦρος ὑπανθοῦντος, καὶ ὡς Θουκυδίδης περὶ σίτου ἐκβολήν, 61
καὶ σίτου χλωροῦ ὄντος, καὶ περὶ σίτου ἀκμήν. καὶ ἀπὸ τῶν ἐπὶ τοῖς καρποῖς καιρῶν, οἷον τρυγητοῦ καιρῷ καὶ ἀμητοῦ καιρῷ καὶ σπόρου καιρῷ, καὶ περὶ καρπῶν συλλογήν, καὶ ἀμπέλου ὀργώσης, καὶ ἐλαίας περκνῆς, καὶ τῆς γῆς ἀνθούσης. καὶ ἄλλως τὸ ἔαρ περὶ ζεφύρων πνοάς, καὶ τὸ θέρος περὶ τὰ ἐτήσια πνεύματα. καὶ ἀπὸ ἄστρων, περὶ 62
Ἀρκτοῦρον ἱστάμενον, καὶ ὑπὸ τὸν Σείριον ἀστέρα, καὶ περὶ Πλειάδων ἐπιτολάς, καὶ περὶ Πλειάδων δυσμάς. καὶ τὸ θέρους που διαγαγεῖν θερίσαι καὶ ἐνθερίσαι, καὶ τὸ ἦρος ἐαρίσαι καὶ ἐνεαρίσαι, καὶ τὸ χειμῶνος χειμάσαι καὶ ἐγχειμάσαι, καὶ χωρία χειμάδια. οὐκέτι μέντοι καὶ μετοπωρίσαι ἐστὶν ἐν χρήσει, ἐκ δὲ τοῦ ὁμοίου χρῆσθαι ἄν τις αὐτῷ δύναιτο.

μέρη δὲ μηνὸς ἱσταμένου καὶ μεσοῦντος καὶ λήγον- 63
τος, ὡς καὶ τὰς τρεῖς δεκάδας οὕτω πως διαιρεῖν. καὶ ἡ μὲν πρώτη ἡμέρα νουμηνία, ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας ἄχρι τῆς πρώτης δεκάδος τὸ ἱσταμένου προσθετέον· μετὰ δὲ τὴν δεκάτην Ἡσίοδος μὲν «πέμπτη δ' ἡ μέση» φησί, τὴν πεντεκαιδεκάτην λέγων, ἡμῖν δὲ ῥητέον πρώτη ἐπὶ δέκα καὶ δευτέρα ἐπὶ δέκα καὶ μέχρι τῆς εἰκάδος, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου πρώτη ἐπὶ εἰκάδι (ἡ δ' αὐτὴ καὶ δεκάτη φθίνοντος) καὶ

δευτέρα ἐπὶ εἰκάδι (ἡ δ' αὐτὴ καὶ ἐνάτη φθίνοντος), καὶ ὁμοίως ἄχρι τῆς τριακάδος, ἣν οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν ἕνην καὶ νέαν, Ὁμήρου προειπόντος «τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς τοῦ δ' ἱσταμένοιο.» διελόντι δὲ εἰς τρία τὸν μῆνα τὸ τρίτον ἂν αὐτοῦ καλοῖτο δεχήμερον.

64 καὶ τὸ μὲν ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ γινόμενον ἡμερήσιον, τὸ δὲ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας πραττόμενον πανήμερον ἢ πανημέριον, ὡς καὶ τὸ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς πάννυχον ἢ παννύχιον. τὸ δὲ διὰ μιᾶς ἡμέρας πραχθὲν αὐθημερόν, καὶ τὸ τὴν αὐτὴν ὁδὸν διὰ μιᾶς ἡμέρας ἐπανελθεῖν αὐθημερίσαι. καὶ τὸ δι' ὅλης ἡμέρας τι πρᾶξαι ἡμερεῦσαι καὶ διημερεῦσαι, οἷον ἐπὶ τῶν βαναύσων ὁ Πλάτων εἴρηκε «πρὸς πῦρ
65 ἡμερεύοντας.» λέγοιτο δ' ἂν καὶ παρημερεῦσαί τινι ἔργῳ ἢ ἀνθρώπῳ. καὶ ὁ δι' ὅλης ἡμέρας θέων ἡμεροδρόμος. τὸ δ' εἰς τὴν ἐπιοῦσαν μὴ μένον ἐφήμερον, τὸ δὲ παρὰ μίαν ἑτερήμερον. φαίης δ' ἂν τῇ ἀπιούσῃ ἡμέρᾳ, καὶ τῇ παρελθούσῃ, καὶ τῇ ἐξηκοίσῃ, καὶ τῇ προτεραίᾳ, καὶ τῇ προτέρᾳ, καὶ τῇ χθές· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν αὐτῇ πραχθέντος χθιζόν, ἔω-
66 λον. ἐπὶ δὲ τῆς παρούσης ἡμέρας τήμερον καὶ σήμερον, καὶ ἡ ἐνεστῶσα καὶ ἡ ἐνεστηκυῖα. ἡ δ' ἐπιοῦσα ἡμέρα καλεῖται αὔριον καὶ ὑστεραία καὶ ὑστέρα καὶ προσιοῦσα. τὴν δὲ μετ' αὐτὴν εἰκάσαις ἂν ὡς ἔνηφι Ἡσίοδος καλεῖ, εἰ μὴ τὴν τριακάδα οὕτω λέγει. ἰδίως δὲ παρ' Ἀθηναίοις καλοῦνται τριακάδες ἐπὶ τῶν τετελευτηκότων. φιλοτιμότερον δὲ προστιθέναι τὴν εἰς πρόθεσιν ταῖς ἐπιούσαις ἡμέραις, οἷον εἰς αὔριον, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, καὶ εἰς ἡμέραν τρίτην,
67 καὶ εἰς ἡμέραν τετάρτην. λέγεται δὲ καὶ εἰς ἡμέραν ῥητήν, εἰς ἣν ἂν ὁρισώμεθα, εἰς ἡμέραν ὡρισμένην, εἰς ἡμέραν διωμολογημένην. καὶ ἡμέρα κυρία ἡ ἐπί τινι τεταγμένη· κἂν χωρὶς τοῦ ἡμέρας εἴπωσιν οἱ ῥήτορες «παρούσης δὲ τῆς κυρίας» καὶ «ἐνεστώσης τῆς κυρίας», προσυπακούεται τὸ ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν ἡμέρα τρίτη, καὶ τρίτην ταύτην ἡμέραν, καὶ τὰς ἄλλας ὁμοίως.

68 μέρη δὲ ἡμέρας περίορθρον, ὄρθρος, ὑπολαμπούσης ἡμέρας, ὑποφαινούσης, ὑπὸ πρώτην ἕω, ἡλίου ἀνίσχοντος, περὶ ἡλίου ἐπιτολάς, πρωί, καὶ πρωὶ τῆς ἡμέρας. μεσούσης ἡμέρας, περὶ μεσημβρίαν, ἡλίου ὑπὲρ κεφαλῆς ἱσταμένου,

κλίναντος εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ θεοῦ, δείλης, δείλης ὀψίας, καὶ μεσημβρινοῦ καιροῦ, καὶ δειλινοῦ καιροῦ. ἡλίου εἰς τὸ 69
κάτω ῥέποντος, ὀψὲ τῆς ἡμέρας. τὸ γὰρ πρωιαίτατα καὶ ὀψιαίτατα οὐκ ἐπὶ ἡμέρας μέρους ἀλλ' ἐπὶ χρόνου λέγεται, οἷον ταχέως καὶ βραδέως, ὡς ἐπὶ τῶν τι πραττόντων πρὸ καιροῦ ἢ μετὰ καιρόν, πρωὶ τῆς ἡλικίας καὶ πρωιαίτερον καὶ πρωιαίτατα, καὶ ὀψὲ τῆς ἡλικίας, ὀψιαίτερον, ὀψιαίτατα. περὶ ἡλίου δυσμάς, ἑσπέρας, ὅτε ἤδη συνεσκόταζε. καὶ σκοτιαῖοι ἀφίκοντο.

τὰ δὲ τῆς νυκτὸς μέρη νυκτὸς ἀρχή, καὶ περὶ πρώ- 70
την νύκτα, καὶ νυκτὸς ἀρχομένης, καὶ περὶ πρώτας φυλακὰς καὶ δευτέρας καὶ τρίτας, ἢ καθ' Ὅμηρον περὶ πρώτην μοῖραν. ἢ περὶ πρῶτον ὕπνον, εἰ μὴ εὐτελές. μεσούσης νυκτός, μέσων νυκτῶν. ὑπὸ τὸ λυκαυγές, ὅπερ Ὅμηρος ἀμφιλύκην νύκτα καλεῖ. περὶ ἀλεκτρυόνων ᾠδάς, ἀλεκτρυόνων 71
ᾀδόντων, ὑπὸ τὸν ᾠδὸν ὄρνιθα. καὶ τὸ μὲν νυκτός τι πρᾶξαι νυκτερεῦσαι (καί που καὶ νυκτεριναὶ φυλακαί), τὸ δὲ δι' ὅλης νυκτὸς διανυκτερεῦσαι. καὶ τὸ μὲν ἑσπέρας προσαγρυπνῆσαι καὶ ἐφεσπερεῦσαι καὶ ἐφεσπερεύσασθαι, τὸ δὲ προαναστῆναι περὶ τὸν ὄρθρον ἐπορθρεύσασθαι. ὥρα δὲ καὶ ἡμιώριον, ὡς Μένανδρος, σημεῖον ὠνομάζετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. καὶ ἀπὸ σκιᾶς δὲ ἐδηλοῦτο, οἷον δεκάπους ἡ σκιὰ 72
καὶ ἑνδεκάπους.

ἔστι δὲ τῶν καιρῶν καὶ τὰ ἐπιρρήματα τοῦ χρόνου, τότε καὶ πότε καὶ ὁπότε, καὶ ὁπηνίκα καὶ πηνίκα καὶ ἡνίκα καὶ τηνικαῦτα, καὶ ποτέ, καὶ πάλαι καὶ πρόπαλαι καὶ τρίπαλαι. πρὸ ὀλίγου, πρὸ πολλοῦ. μετ' ὀλίγον, ὀλίγῳ ὕστερον, βραχεῖ ὕστερον. ἄρτι, ὃ ἐστι πρὸ μικροῦ, καὶ νῦν δή, ὃ ἐστι ταὐτόν. καὶ ὅλως πολλὰ τῆς αὐτῆς ἰδέας ἐστίν.

Φέρε δὴ καὶ περὶ οἴκου φράσωμεν. οἶκος, οἰκία, οἴκη- 73
σις, οἰκητήριον, ἐνοικητήριον, καταγωγή, καταγώγιον, ὑποδοχή, κατάλυσις, καταλυτήριον, ξενών, αὐλή, ἐνδιαίτημα, τάχα δὲ καὶ καλύβη καὶ σκηνή. οἰκῆσαι, ἐνοικῆσαι, κατάγεσθαι, ἐγκατάγεσθαι, ἐνδιαιτηθῆναι, καταλῦσαι, ἐναυλίσασθαι, καταυλίσασθαι, σκηνῶσαι, κατασκηνῶσαι. τὰ μέντοι ἐνδιαιτήματα, 74
ὥσπερ καὶ τὰ ἐνηβητήρια, οὐκ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων οἰκήσεων ἀλλ' ἐπὶ τῶν τερπνῶν τάττεται. καλεῖται δὲ ὁ ὑποδεχόμε-

νος καὶ ὁ ὑποδεχθεὶς ξένος, ἰδίως δὲ ὁ ὑποδεχόμενος ξενοδόχος. ἄλλως δὲ ὁ δεσπότης τῆς οἰκίας στεγανόμος· παρὰ δὲ
75 τοῖς Ἰωριεῦσι καὶ Αἰολεῦσιν ἑστιοπάμων ὀνομάζεται. ἔνιοι δ' αὐτὸν καὶ ναύκληρον ἐκάλεσαν, καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς καταγωγῆς μισθὸν ναῦλον, ὅπερ ἐνοίκιον οὐ παρὰ τοῖς πολλοῖς μόνον ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς καλεῖται, παρὰ δὲ ἐνίοις καὶ στεγανόμιον. εἴποις δ' ἂν μισθώσασθαι καὶ μισθῶσαι οἶκον, ὅπερ Ἡρόδοτος ἐκδιδόναι καλεῖ· «ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν.»

76 μέρη δ' οἰκίας αὔλειος θύρα, κηπαία θύρα, ἀμφίθυρος, ἣν Ὅμηρος ὀρσοθύρην καλεῖ, οἱ δὲ πολλοὶ πλαγίαν θύραν. εἶτα οὐδὸς καὶ τὰ περὶ τὰς θύρας μέρη, θαιρὸς μὲν ὁ στροφεὺς ὀνομαζόμενος, σταθμοὶ δὲ τὰ ἑκατέρωθεν ξύλα κατὰ πλευρὰν τῶν θυρῶν, ἃ καὶ παραστάδας φασίν. αὐτὰς δὲ τὰς θύρας σανίδας Ὅμηρος καλεῖ. τὸ δ' ὑπὲρ αὐτὰς ὑπερθύριον, τὸ δὲ προῦχον τοῦ ὑπερθυρίου γεῖσον καὶ
77 γείσωμα. τὰ δὲ εἰς ἀσφάλειαν κλεῖθρα, μοχλοί, κλεῖδες καὶ κληῖδες, ἐπιβλῆτες, βαλανάγραι, ὀχεῖς. τὸν δὲ ὀνομαζόμενον κόρακα κορώνην Ὅμηρος καλεῖ. εἰσιόντων δὲ πρόθυρα καὶ προπύλαια. καὶ τὸν μὲν πυλῶνα καὶ θυρῶνα καλοῦσι, τὸ δὲ τοῦ πυλωροῦντος οἴκημα πυλώριον. εἶτα πρόδομος καὶ προαύλιον, καὶ αὐλὴ τὸ ἔνδον, ἣν αἴθουσαν Ὅμηρος καλεῖ.
78 εἴποις δ' ἂν τὸν περίστυλον τόπον καὶ περικίονα (καὶ γὰρ στῦλος καὶ κίων ὀνομάζεται), κατὰ δὲ τοὺς Ἀττικοὺς περίστωον. στοὰν δὲ κάλει τὸ μέρος αὐτοῦ· στοὰ γὰρ τὸ ταμιεῖον καλεῖται. ἡ μέντοι χρῆσις καὶ ἐπὶ τὰ ἐναντία τέτραπται. τῶν δὲ οἰκιῶν πρόδομος καὶ δῶμα καὶ δωμάτιον καὶ ξενών, ὃ παρὰ τοῖς νεωτέροις νοσοκομεῖον λέγεται, καὶ
79 κοιτών· εἰ γὰρ καὶ Μένανδρος αὐτὸ βαρβαρικὸν οἴεται, ἀλλ' Ἀριστοφάνης ὁ κωμῳδοδιδάσκαλος τὰ τοιαῦτα πιστότερος αὐτοῦ, εἰπὼν ἐν Αἰολοσίκωνι

κοιτὼν ἁπάσαις εἷς, πύελος μί' ἀρκέσει.

ἀνδρών, ἵνα συνίασιν οἱ ἄνδρες, εἶτα ἐξέδρα, ἵνα συγκάθηνται. συμπόσιον ἐκ τοῦ ἔργου ὠνομασμένον· τὸ δ' αὐτὸ καὶ συσσίτιον. οἶκος τρίκλινος πεντάκλινος ἢ δεκάκλινος, καὶ

---

78 3. ταμεῖον *A*, πλευρὸν ceteri. 79 5. εἶτα ἐξέδρα] καθέδρα *A*.

ἁπλῶς πρὸς τὸ τοῦ μεγέθους μέτρον ὁ τῶν κλινῶν ἀριθμός. θάλαμος, γυναικωνῖτις, ἱστεών, ταλασιουργικὸς οἶκος, σιτο- 80
ποικός, ἵνα μὴ μυλῶνα ὡς οὐκ εὔφημον ὀνομάζωμεν. ὀπτανεῖον τὸ μαγειρεῖον, ἀποθῆκαι, ταμιεῖα, θησαυροί, φυλακτήρια. Ξενοφῶν δὲ καὶ στεγνὰ καὶ στέγην ὠνόμασεν, οὕτω πως εἰπών «ὅσα δ' οὐδ' ἐν δεκακλίνῳ μεγαλοστέγῃ,» καὶ πάλιν «στεγνὰ ψυχεινὰ καὶ ἀλεεινά.» καλοῖτο δ' ἂν τὸ μὲν ὑπὸ τοὺς πόδας ἔδαφος, τὸ δ' ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ὀροφὴ καὶ στέγη. καὶ ὑπόστεγόν τι καὶ ἄστεγον καὶ κατάστεγον, καὶ ὑπωρόφιον καὶ ὑπερωρόφιον καὶ ὁμωρόφιον. τὸ δὲ μεταξὺ 81
τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους παρωροφίς. τὸ δ' ὑπεράνω τοῦ ὀρόφου στέγος, ὃ ποιητικῶς τέγος λέγεται. τὰ δ' ὑπὲρ αὐτὸ προύχοντα, ὡς τὸν ὄμβρον ἀπερύκειν, προτεγίσματα. εἶτα ὑπερῷα οἰκήματα, τὰ δ' αὐτὰ καὶ διήρη. αἱ δὲ προβολαὶ τῶν ὑπερῴων οἰκημάτων, αἱ ὑπὲρ τοὺς κάτω τοίχους προύχουσαι, γεισηποδίσματα, καὶ τὰ φέροντα αὐτὰς ξύλα γεισήποδες. ἀμείβοντες δ' εἰσὶ ξύλα ἑκατέρωθεν τῶν τοίχων ἀλλήλοις ἀντερειδόμενα πρὸς τὸ τοὺς ἐκ μέσου ὑψηλοὺς ὀρόφους ἀνέχειν δύνασθαι.

Πλοῖον, ναῦς, ὁλκάς, σκάφος, μυριοφόρος ναῦς· τὸ 82
δὲ μυριαγωγὸς εὐτελές. ἑκατόντορος, πεντηκόντορος, τριακόντορος, εἰκόσορος. ἐνήρης, ἑπτήρης, τριήρης, διήρης, μονήρης. μακρὰ πλοῖα, στρογγύλα. ἀκάτια, ἐφόλκια, ἐφολκίδες, λέμβοι, κύδαροι, γαῦλοι, κέλητες, κελήτια, ἐπακτρίδες, ἐπακτροκέλητες, βάρεις, πορθμεῖον, πορθμίς, ἁλιάς, δίκροτον, ἀμφηρικόν, ἀμφήρης, διῆρες, δίκωπον, ἡμιολίς, ἡμιολία, σκάφη, πλοῖον μονόξυλον. καὶ Πτολεμαίου ναῦς πεντεκαιδεκήρης, 83
καὶ Ἀντιγόνου τριάρμενος. λέγοιτο δ' ἂν ταχεῖα ναῦς καὶ ταχυναυτοῦσα, καὶ δρομάδες ὁλκάδες, ὡς Ἀριστοφάνης. λέγεται δὲ καὶ βαρεῖα ναῦς, σιταγωγός, σιτηγός, ὁπλιταγωγός, στρατιῶτις, στρατηγίς, ἱππαγωγός, φορτίς, φορτηγός, φορτηγικὸν πλοῖον καὶ ὡς Θουκυδίδης φορτικόν, ληστρίς· Ὅμηρος δὲ καὶ πολύζυγον ναῦν λέγει. ἔστι δέ τινα πλοῖα Λύκια λεγόμενα κριοὶ καὶ τράγοι, ὡς εἰκάζειν ὅτι τοιοῦτόν

80 3. τὸ] τὸ καλούμενον ταμιεῖον *A*. 5. ὑπειπὼν *A*. 81 5. οἰκοδομήματα *A*. 7. γεισήποδες] γεῖσα *A*. 82 6. βαρεῖς ante Iungermannum.

τι πλοῖον καὶ ὁ ταῦρος ἦν ὁ τὴν Εὐρώπην ἀπαγαγών. πρόπλους ναῦς καὶ πρόπλοι νῆες. λέγοις δ' ἂν τὰς ναῦς καὶ πορεῖα θαλάττια καὶ ὀχήματα πελάγια.

84 καὶ οἱ μὲν ἐργαζόμενοι τὴν ναῦν ναυπηγοὶ καὶ τέκτονες, φιλοτιμότερον δὲ νεουργοὶ καὶ νεωποιοὶ καὶ τριηροποιοὶ καὶ τὰ ὅμοια. ζωγράφοι, στυπειοπῶλαι, χαλκεῖς, σιδηρεῖς, σχοινοσυμβολεῖς καὶ τὰ ὅμοια. τὰ δ' εἰς τὴν κατασκευὴν χρήσιμα σανίδες, σίδηρος, ἧλοι, πιττάνια καὶ πίσσα, στυπεῖον, κάλοι, κηρός, γόμφοι, κῶπαι καὶ τὰ σύστοιχα. ἐρεῖς δὲ γομφοῦν καὶ πηγνύειν καὶ ἁρμόζειν, πακτοῦν καὶ πάκτωσις καὶ τὰ ὅμοια.

85 μέρη δὲ νεὼς δρύοχον, τρόπις, τροπίδια, στεῖρα, τροποί. τὸ δὲ τῇ στείρᾳ προσηλούμενον φάλκης, ἐφ' οὗ ἡ δευτέρα τρόπις. καλεῖται δὲ οὗτος καὶ λέσβιον καὶ καλχήνη καὶ κλειτοπόδιον. τὸ δὲ καταλῆγον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πρῶραν προεμβολίς, τὸ δὲ ὑπ' αὐτὴν ἔμβολον. μέσον δὲ τῆς προεμβολίδος καὶ τοῦ ἐμβόλου ἡ στεῖρα καλουμένη. ὑπὲρ δὲ τὸ

86 ἔμβολον δελφὶς ἵσταται, ὅταν ἡ ναῦς δελφινηφόρος ᾖ. τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ στόλου καὶ τῆς προεμβολίδος ....· ὁ στόλος δ' ἐστὶν ὑπὲρ τὴν στεῖραν, ὃς καὶ περικεφαλαία καλεῖται. τὸ δ' ὑπὲρ τὸ προῦχον ἀκροστόλιον ἢ πτυχὶς ὀνομάζεται, καὶ ὀφθαλμός, ὅπου καὶ τοὔνομα τῆς νεὼς ἐπιγράφουσι. τῇ δὲ στείρᾳ προσηλοῦται ὁ καλούμενος φάλκης. ἐνδοτέρω δέ ἐστιν ἑκατέρωθεν ἡ ἐφολκίς, ἣν καὶ ῥινωτηρίαν ὀνομάζουσι. τὸ δ' ὑπὸ τὴν τρόπιν τελευταῖον προσηλούμε-

87 νον, τοῦ μὴ τρίβεσθαι τὴν τρόπιν, χέλυσμα καλεῖται. καὶ τὸ μὲν ἔδαφος τῆς νεὼς κύτος καὶ γάστρα καὶ ἀμφιμήτριον ὀνομάζεται. καλοῖτο δ' ἂν καὶ θάλαμος, οὗ οἱ θαλάμιοι ἐρέττουσι· τὰ δὲ μέσα τῆς νεὼς ζυγά, οὗ οἱ ζύγιοι κάθηνται, τὸ δὲ περὶ τὸ κατάστρωμα θρᾶνος, οὗ οἱ θρανῖται. καὶ ὅθεν μὲν αἱ κῶπαι ἐκδέδενται, σκαλμός, ᾧ δὲ ἐκδέδενται, τροπωτήρ, καὶ τροπώσασθαι ναῦν. τὸ δ' ὑπὸ τὸν σκαλ-

88 μὸν ἐπισκαλμίς. τὸ δ' ὑποκείμενον τοῖς ἐρέταις ὑπηρέσιον. δι' ὧν δὲ διείρεται ἡ κώπη, τρήματα. τὸ δὲ πρὸς αὐτῷ τῷ σκαλμῷ δέρμα ἄσκωμα. ἡ δὲ παρὰ τοὺς θρανίτας ὁδὸς

---

84 6. post κάλοι *A* κάλωες. τὰ αὐτὰ καὶ καλώδια. 86 7. ῥηνοτηρίαν *A*.

πάροδος, παράθρανος. οἱ δὲ περὶ τὴν στεῖραν ἑκατέρωθεν παρατεινόμενοι τροποὶ πρῶτος καὶ δεύτερος, ὁ καὶ θαλάμιος. ἑπτὰ δ' ἐνίοις ἀνίσταται ἡ τριήρης, ὧν ἕκαστος κατὰ τάξιν καλεῖται, πρῶτος βόλος καὶ δεύτερος καὶ ἐφεξῆς. ὀνομάσαις δ' ἂν τοῖχον δεξιὸν καὶ εὐώνυμον, καὶ σελίδα, καὶ πλευράν. τὸ δὲ ζυγὸν καλεῖται καὶ κληὶς καὶ σέλμα. τῆς 89
δὲ πρώρας τὰ ἑκατέρωθεν παρειὰ καλεῖται καὶ πτερά. ἔστι δέ τι ἐδώλιον πρωρατικόν, ἐφ' οὗ κάθηνται. τὰ δὲ περὶ τὴν πρύμναν προύχοντα ξύλα περιτόναια καλεῖται. ἐκεῖ που καὶ σκηνὴ ὀνομάζεται τὸ πηγνύμενον στρατηγῷ ἢ τριηράρχῳ. τὸ δὲ ἄκρον τοῦ πηδαλίου οἴαξ· καὶ τὸ πᾶν δὲ οἴαξ τε καὶ πηδάλιον καλεῖται. τὸ δὲ μέσον αὐτοῦ φθεὶρ
ἢ ῥίζα ἢ ὑπόζωμα, τὸ δὲ τελευταῖον πτερύγιον, τὸ δὲ λοι- 90
πὸν αὐχήν. ἵνα δὲ κατακλίνεται ὁ κυβερνήτης, ἄγκλιμα καλεῖται. τὸ μέσον δὲ τῆς πρύμνης σανίδιον, οὗ τὸ ἐντὸς ἐνθέμιον, τὸ δ' ἐπηρτημένον αὐτῷ ἐπισείων. τὰ δὲ ἄκρα τῆς πρύμνης ἄφλαστα καλεῖται, ὧν ἐντὸς ξύλον ὀρθὸν πέπηγεν, ὃ καλοῦσι στυλίδα· οὗ τὸ ἐκ μέσου κρεμάμενον ῥάκος ταινία ὀνομάζεται. τῆς δὲ κώπης τὸ μὲν οὗ λαμβάνονται οἱ ναῦται, ἐγχειρίδιον, τὸ δὲ μέσον οὐρίαχος, τὸ δὲ τελευταῖον πτερὰ καὶ ταρσοὶ κωπῶν. καὶ τὸ μὲν ὑποδεχό- 91
μενον τὸν ἱστὸν ληνός, τὸ δὲ ἐναρμοζόμενον αὐτῷ πτέρνα, τὸ δὲ τελευταῖον τὸ πρὸς τῇ κεραίᾳ ἠλακάτη καὶ ὑωράκιον καὶ καρχήσιον, τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν κεραίαν ἄτρακτος, οὗ καὶ αὐτὸν τὸν ἐπισείοντα ἀπαρτῶσι. καὶ ὁ μὲν μέγας καὶ γνήσιος ἱστὸς ἀκάτειος, ὁ δὲ κατόπιν ἐπίδρομος, ὁ δὲ ἐλάττων δόλων. καλεῖται δέ τι καὶ λοίπαδος, ἐνίοις δὲ ἀκάτειος δοκεῖ. τῆς δὲ κεραίας τὸ μέσον τὸ κατὰ τὸν ἱστὸν ἄμβολα καὶ σύμβολα, τὰ δὲ ἑκατέρωθεν συνέχοντα ἀγκύλαι, τὰ δὲ τελευταῖα ἀκροκέραια. ἐὰν δ' ᾖ κατάφρακτον τὸ πλοῖον, 92
ἐπιναυπηγοῦνται πυργοῦχοι, καὶ ἐπ' αὐτῶν πυργία δύο, δεξιὸν καὶ εὐώνυμον, ὧν μέσον τὸ κατάστρωμα. τὰ δὲ ξύλα ἐφ' ὧν αἱ σανίδες ἐπίκεινται, κανόνια καὶ σταμῖνες. τὸ δὲ

---

88 3. δ' .. *ενίοις* **A**. *ἕκαστον* **A**. 90 4. *ἀνθέμιον* **A**. *ἐπίσειον* **A**. 91 5. *αὐτὰ τὰ* **A**. 7. *λόγμασος* **A**. 9. *ἀγκάλαι* Boeckhius (Seewesen p. 153). 92 4. *σταμνίδες* **A**.

συνέχον ἄνωθεν ἑκατέρους τοὺς τοίχους περιτόναιον καλεῖται. εἴποις δ' ἂν κοίλη ναῦς, κοῖλον σκάφος, ἔδαφος νεώς, τὰ κάτωθεν τῆς νεώς. καὶ τὸν τόπον δὲ τὸν πρὸς ταῖς κώπαις κωπωτῆρα καλοῦσιν. εἶτα παρεξειρεσία, ἔμβολον, ἄντλον, ὅθεν καὶ ὑπέραντλον σκάφος. ἡ δ' ἀνοιγομένη θυρὶς εἰς ἐκροὴν τοῦ ὕδατος εὐδίαιος καλεῖται.

93 ἔστι δὲ ἐν τῇ νηὶ ἱστός, ἱστοδόκη, κεραία, σχοινία, κάλοι, πρότονοι, καλῴδια, πείσματα, ἀπόγυα, πρυμνήσια· ἐγχωρεῖ γὰρ τῷ ὀνόματι χρῆσθαι, κἂν ᾖ ποιητικόν. ἄγκυραι ἀμφίβολοι, ἀμφίστομοι, ἑτερόστομοι· καὶ ἄγκυρα ἱερά, ἣ χωρὶς ἀνάγκης οὐ χρῶνται. ἀποβάθρα καὶ διαβάθρα, ἣν σκάλαν καλοῦσιν. οἱ δὲ στίχοι τῶν κωπῶν ταρσώματα κα-

94 λοῦνται. δέρρεις, διφθέραι. ἔστι δέ τις καὶ μηχανὴ καὶ τροχὸς καὶ τροχιλία, καὶ δι' ὧν οἱ κάλοι διείρονται, κρίκοι· τὸ γὰρ κίρκοι ποιητικόν, ἴδιον δὲ τὸ κύκλοι. εἶτα θρανεῖα, ὑπηρέσιον, ἕρματα καὶ ἡρματισμένη ναῦς καὶ ἀνερμάτιστος, κοντός, κάδος, ἀντλία, ἰμονιά. τὰ δὲ σύμπαντα σκεύη ὅπλα καλεῖται· καὶ ὁ Ξενοφῶν σκεύη κρεμαστὰ καὶ ξύλινα, Δημοσθένης δὲ καὶ ἀποτριβὴν σκευῶν ὠνόμασεν.

95 οἱ δ' ἐμπλέοντες κυβερνήτης, πρωράτης, ναύτης, ἐρέτης, τριηρίτης, πρόσκωπος, ἐπίκωπος, αὐτερέτης· οὕτω γὰρ Θουκυδίδης ὠνόμασε τοὺς καὶ ἐρέττοντας καὶ ἀπομαχομένους. περίνεως· οὕτω δ' ἐκάλεσε τοὺς ἄλλους ἐπιβάτας. τούτους δ' ἂν καὶ πλωτῆρας καλοῖεν· τὸ γὰρ ναυβάτας ὀνομάζειν τραγικώτερον, βέλτιον δὲ τὸ ἐπιβεβηκότας καὶ ἐμπλέοντας, μάλιστα δ' ἐπιβάτας. ὁ δὲ τοίχαρχος ὀνομαζόμενος λόγῳ ἂν λέγοιτο τοίχων ἄρχων. ὁ δὲ παρὰ τῇ ἐσχάρᾳ

96 ἐσχαρεύς. εἴη δ' ἂν τῶν ἐμπλεόντων καὶ ἔμπορος. ἄλλης δὲ χρείας τριήραρχος, πεντηκόνταρχος, ναύαρχος, ἐπιστολεύς· οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ ναυάρχου. ὁ δὲ στόλος καλοῖτ' ἂν καὶ ἀπόστολος. προσθετέον δὲ τούτοις καὶ τριηραύλην καὶ κελευστήν.

ἑτέρας δὲ χρείας ἁλιεύς, ἰχθυουλκός, ἀσπαλιευτής, ἀσπαλιεύς, πυριευτής, τριοδοντίᾳ χρώμενος, δικτυεύς, δικτυ-

---

92 4. κωπητήρια *A*. 6. εὐδιὰς *A*. 94 3. ἤδιον lungermannus. 96 6. ἰχθυουργὸς *A*.

ουλκός, πορφυρεύς, πορφυρευτής, σπογγοθήρας, καὶ τὰ ὅμοια. τὰ δὲ ἐργαλεῖα αὐτῶν κάλαμοι, ῥάβδοι, λίνον, τρίχες ἵππειοι, ἄγκιστρα, ἀκιδωτὰ δίκτυα, ἀμφίβληστρα, πόρκοι, κύρτοι, γρῖφοι, πάναγρον, φελλοί, μολύβδαιναι. ἰχθυοθηρική, ἀγκιστρευτική, ἁλιευτική, ὑγροθηρική, ἑρκοθηρευτική, πυριευτική, καὶ τὰ ὅμοια. 97

ἐρεῖς δ' ἂν νήχεσθαι, νεῖν, κολυμβᾶν, δύεσθαι. εἶτα νήκτης, δύτης βύθιος, κολυμβητὴς ὕφαλος, ὕφυδρος, ἐπιπολαζόμενος, ὑπονηχόμενος. τὸ δὲ ἔργον πλεῖν, ἐμπλεῖν, ἐκπλεῖν· καὶ ἔκπλους, ἀπόπλους, κατάπλους. ναυτίλλεσθαι, ἐρέττειν, κώπαις ἐλαύνειν, τριηριτεύειν, κωπηλατεῖν. οἰακίζειν δὲ καὶ κατευθύνειν τὸ σκάφος καὶ κυβερνᾶν καλείσθω ὁ κυβερνήτης ὁ ἐπὶ τῶν οἰάκων καθήμενος, ὁ τῆς νεὼς ἡγεμών, ὁ τῶν ναυτῶν ἄρχων, ὁ ἐπὶ τοῖς οἴαξιν ἑστώς, καὶ κατ' Ἀντιφῶντα ὁ ποδοχῶν, ἢ μᾶλλον κατ' ἐμὲ ὁ ποδηγῶν· κέκληται δὲ ὑπὸ ποιητῶν καὶ ἡνίοχος τῆς νεώς. καὶ τῆς νεὼς ὑποκυβερνᾶν, προκυβερνᾶν ἐπὶ τοῦ πρωρέως. καλοῦνται δέ τινες καὶ ναυτιλίαι βραχεῖαι καὶ ναυτιλίαι μακραί. 98

τὰ δὲ ἐντιθέμενα ταῖς ναυσὶ φόρτος, φορτία, ἀγώγιμα, ῥῶπος, γόμος, παρενθῆκαι. ἀφ' ὧν ῥήματα ἐπιφορτίσασθαι καὶ γεμίσασθαι καὶ ἐνθέσθαι. λέγοιτο δ' ἂν καὶ πληρώσασθαι καὶ προσαναθέσθαι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐμβαλέσθαι καὶ ἐσβαλέσθαι. ἐκθέσθαι, ἀποφορτίσασθαι, κουφίσαι τὴν ναῦν, ἐπελαφρῦναι, ἐκβολὴν ποιήσασθαι τῶν φορτίων. 99

χωρία ἐπιθαλαττίδια, οἷς ἔστι προσσχεῖν, ἀκτή, ἠών, αἰγιαλός, χηλή, ὕφορμος, ὅρμος, λιμήν. ἔπαινος δὲ λιμένος ἢ καταγωγῆς εὔορμος, εὐπροσόρμιστος, εὔδιος, εὐλίμενος, εὔστομος, βαθύς, ἀγχιβαθής, ἐν σκέπῃ πνευμάτων, ἀπήνεμος, νήνεμος, ὑπήνεμος, ἀσφαλής, ἀκύμων, ἀκίνδυνος, ῥᾴδιος προσσχεῖν, ἀσφαλὴς προσβαλεῖν· οὐκ ἂν δεηθείης πείσματος ἐν αὐτῷ. ὅρμοι δὲ βαθεῖς, ἥσυχοι, ἀπόρρυτοι, νήνεμοι, ναύλοχοι. καὶ στόμα λιμένος, καὶ εὔστομος λιμὴν καὶ εὐεπίμικτος. τὸ δὲ ἔργον ναυλοχεῖν, καὶ τὰ ὅμοια. 100

ψέγων δὲ ἐρεῖς δύσορμος, δυσπροσόρμιστος, δυσπρόσμικτος, χειμέριος, ἀλίμενος (Ὑπερίδης δὲ καὶ ὄνομα ἐποίησε, «τῶν τόπων τὴν ἀλιμενίαν»), τραχύς, κατάνεμος, κυματίας, πο- 101

λυκύμων, ἀβαθής, πονηρὸν ἔχων τὸ στόμα, καὶ πονηρὸν ἔχων τὸν εἴσπλουν. τὰ δὲ πράγματα καταγαγέσθαι, κατᾶραι, καταπλεῦσαι, εἰσπλεῦσαι, εἰσορμίσασθαι, ἐνορ-
102 μίσασθαι, ἐγκαθορμίσασθαι, προσμῖξαι τῇ ἠπείρῳ, κατακολπίσασθαι, προσσχεῖν, προσβαλεῖν. καὶ τὰ ὀνόματα καταίρουσι μὲν καταγωγή, κατάπλους, κάταρσις, ἀναγομένοις δὲ ἀναγωγή, ἔκπλους, ἄπαρσις. καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ἀπὸ τούτων ἐσχηματισμένα, ἀνάγεσθαι, ἐκπλεῦσαι, ἀπᾶραι, ἐξορμίσασθαι. ἔστι δέ τις καὶ χηλὴ λιμένος καὶ στόμα καὶ μυχός.

103 περὶ τοῦ ἔξω πλοῦ, εἰρεσίᾳ πλεῖν, ἀνέμῳ πλεῖν. εἴρηται δὲ καὶ ἱστιοκώπῃ, ἀλλὰ βέλτιον εἰρεσίᾳ καὶ πνεύματι. ἀφεῖναι εἰς τὸ πέλαγος, μετεώρῳ εἰρεσίᾳ, πελάγιοι ἐπλέομεν, μετέωροι ἐπλέομεν. ἐπ' ἀγκυρῶν ὡρμισάμεθα, μετέωροι ὡρμισάμεθα, ἀπεσαλεύομεν. αἴροντες ἀπὸ τῆς γῆς, πάντα ἀνασείσαντες τὰ ἱστία, πάντα ἀναπετάσαντες τὰ ἱστία, πᾶσαν ἐκπετάσαντες τὴν ὀθόνην, πάντα ὑποδεξάμενοι τὸν ἄνεμον. κοῦφαι νῆες, βαρεῖαι νῆες, καταβαρεῖς. ἀγκύρας βαλέσθαι, ἀγκύρας καθεῖναι, κα-
104 τατεῖναι, στήσασθαι τὴν ναῦν, ἐκδήσασθαι τὰ πείσματα. τὸ δὲ ἐναντίον ἀνελέσθαι τὰς ἀγκύρας, ἀνασπάσαι, ἀνελκύσασθαι, λῦσαι τὰ ἀπόγυα, ἀνελκύσαι τὴν ναῦν, νεωλκῆσαι, στήσασθαι ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἐπὶ τοῦ ναυστάθμου, ἐν τοῖς νεωρίοις, ἐν τοῖς νεωσοίκοις, καὶ ὅσα ἄλλα εἴωθε λέγεσθαι. ἄλλης δὲ χρείας, ὤκειλεν ἡ ναῦς, προσώκειλεν, ἐξώκειλεν.

105 πλοῦς εὔδιος, ἡδύς, ἀσφαλής, ἀκίνδυνος, ἄλυπος, ὡραῖος. αὔρας ἐπιπνεούσης λεπτῆς, πραείας, ἡδείας, λιγυρᾶς, ζεφυρίας, Ζεφύρων. ἀνέμου δεξιοῦ γενομένου, ἐπιγενομένου, ἐπιπνέοντος, προσπνέοντος, προπέμποντος, παραπέμποντος, συμπροπέμποντος. ἀνέμου ἐπικαίρου, φοροῦ, ἐπιφόρου, φιλίου. δι' ἀκριβοῦς αἰθρίας, δι' ἀνεφέλου τοῦ ἀέρος, καταβάντος ἐκ γῆς τοῦ πνεύματος, κατιόντος τοῦ ἀνέ-
106 μου, ἐκ πρύμνης ἐπιπνέοντος, κατὰ πρύμναν τοῦ πνεύματος ἑστηκότος, κατὰ τῶν οἰάκων πνέοντος. πλήρει τῷ ἱστίῳ, ὑπόπλεῳ τῇ ὀθόνῃ, ἀνέμῳ κεκριμένῳ. ἐπλέομεν δι' εὐδίας, διὰ γαλήνης, ἐν θαλάττῃ σταθερᾷ καὶ στασίμῳ, λείᾳ θαλάττῃ, ἀκύμονι, ἀπράγμονι, νηνεμίας οὔσης, πεσόντος τοῦ πνεύματος, εὐαερίας οὔσης, εὐημερίας οὔσης, ταχυπλοίας,

ἐπιφριττούσης ἠρέμα τῆς θαλάττης αὔρᾳ γλυκείᾳ, ἐν Ἀλκυονίσιν ἡμέραις. καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων ἔστιν ἑρμηνεῦσαι 107
οὐ τοιᾶσδε οὔσης τῆς θαλάττης. ἐπλέομεν ὡς διὰ ποταμοῦ ἐπὶ πολὺ τοῦ κύματος, διέφριττε τὸ πέλαγος. ἐπλέομεν πάντα ἀνασείσαντες κάλων, πᾶσι κάλοις, πάντα ἀνέντες τὰ ἱστία, πᾶσαν τὴν ὀθόνην καθέντες, γέμοντι τῷ ἱστίῳ, πλήρει τῷ ἱστίῳ, κοίλῳ τῷ ἱστίῳ, ἐφέντες τὰ ἱστία τῷ πνεύματι, οὐδὲν ὑποστειλάμενοι. ἐξ οὐρίας ἐπλέομεν, πάντα λύσαντες τὰ ἱστία, εἰς ἥμισυ στειλάμενοι τὰ ἱστία, καθ' ἥμισυ ἀναστείλαντες, καθ' ἥμισυ ἀνέντες, ὑφέντες τι τῆς κεραίας, καθέντες βραχὺ τῆς κεραίας.

τὸ δὲ εὐδίαν εἶναι καὶ ὧδε σημανεῖς. ἰχθύων θήρα 108
ἦν, ἰχθύων εὐαγρία, εὐθηρία, ἀσπαλιευταὶ εἰργάζοντο, κολυμβηταὶ ἐπετόλμων τῇ θαλάττῃ, ἁλιέων ἦν εὐπραγία. τὰ δὲ ἐναντία χειμών, κλύδων, κλυδώνιον, ζάλη, τρικυμία, θάλαττα τραχεῖα, κοίλη θάλαττα καὶ κοιλαινομένη καὶ τραχυνομένη. καὶ ὁ πόρος ἐτραχύνετο, κυματίας ἦν, ἐκύ- 109
μαινεν, ἐκυματοῦτο. καὶ κύματα μετέρρει, μετέπιπτεν, ἐνέπιπτεν, ἠγρίαινε. φρικώδης ἦν ἡ θάλαττα, ταραχώδης. ἐπανιστάμενον τὸ κῦμα, ἀνθιστάμενον, ἀνιστάμενον. σάλος αἰρόμενος. κῦμα ἱστάμενον, ἐγειρόμενον, ὑποκινούμενον, κυρτούμενον, ἐκβιαζόμενον, ἐλαυνόμενον, ἐλαῦνον, ἐπαναχωροῦν τῇ γῇ, ἐπαναβαῖνον κατὰ ῥαχίαν, ἐπανιὸν καὶ προσιὸν ἐπὶ τὴν γῆν. σύρτις, ἄμπωτις. κῦμα κωφὸν ὑπεκινεῖτο. ἐκοιλαίνετο ἡ θάλαττα.

ἄνεμος βίαιος, σκληρός, δύσφορος, τυφών, πρηστήρ, 110
καταιγίς, στρόβιλος. ἄνεμος ἐξώστης, ἐξωθῶν, ὑποφέρων, παραφέρων, προωθῶν, ἐλαύνων, κατὰ κεφαλὴν ἐπείχων. ἀνέμου κατὰ πρῶραν ἑστηκότος, πνεύματος ἀνθεστηκότος, ἀντίου πνέοντος τοῦ πνεύματος, πρὸς ἄνεμον ἐναντίον, ἄνεμον ἀντίπρωρον ἔχοντες, ἀκρίτων ὄντων τῶν πνευμάτων, ἀντιπνεόντων, πανταχόθεν συμπεσόντων, πανταχόθεν συρραγέντων. λάβρου ὄντος τοῦ πνεύματος, ἀμέτρου, ἐκμέτρου. 111
κατὰ πλευρὰν ἀνέμου βιαζομένου, ἐκ τοίχων ἐμπίπτοντος ἢ περιπνέοντος ἢ ἀνωθοῦντος ἢ περιαράττοντος. Εὔπολις δὲ καὶ ἄνεμον ἀσελγῆ εἶπε τὸν βίαιον· εἴη δ' ἂν ὅμοιον καὶ τὸ ὑβριστὴς ἄνεμος. ἔστι δ' εἰπεῖν καὶ πνεύματος μα-

χομένου, ἀνθεστηκότος, ἀντιπράττοντος. καὶ κυκωμένης τῆς θαλάττης, καὶ ῥοῦ μαχομένου, κατασύροντος, παρασύροντος, παρατρέποντος, ὑποφέροντος, παραφέροντος, ὠθοῦντος, ἀπ-
112 ωθοῦντος, βιαζομένου, ὑφέλκοντος, ἀντιῤῥέοντος. ὑπαινίττεται δέ τι τοιοῦτον καὶ τὸ Ξενοφώντειον, τὸ «σπουδάζοντος τοῦ θεοῦ», εἰ μὴ ἄρα τὸ πνεῖν ἐκ γῆς ἄνεμον οὕτως εἴρηκεν ὡς εἰς ἀναγωγὴν καιρὸν εἶναι. ἔστι δ' εἰπεῖν, ἀπειθέστεραι τοῖς κυβερνήταις ἦσαν αἱ νῆες, ἀπειθεῖς, δυσπειθεῖς, δυσάγωγοι, ἀνάγωγοι. τὰ πηδάλια οὐχ ὑπήκουεν, οὐκ ἦν διαγαγεῖν τοὺς οἴακας, οὐκ ἦν περιφέρειν τὰ πη-
113 δάλια. νεφελώδης ἦν ὁ ἀήρ, ἀχλυώδης, ζοφώδης, μέλας, βαθύς, συννέφελος, συννεφής, σκοτώδης. νυκτὶ τὰ πάντα ἐῴκει, οὐδὲν προεφαίνετο, οὐκ ἦν τὸν ἥλιον ἰδεῖν, τυφλώττουσιν ἐῴκειμεν, ἀθέατος ἦν ὑπὸ νεφῶν ὁ οὐρανός. ὑπερεῖχε τὸ κῦμα, ὑπὲρ τοὺς τοίχους ἀνέβη, ὑπερκατέβη, εἰς κοίλην τὴν ναῦν εἰσέπεσε. κάταντλον ἦν τὸ σκάφος. ἔστι δ' εἰπεῖν, ἐπλέομεν ἀπὸ κάλων, ἐκ μόνης τῆς κεραίας, ψιλῇ τῇ κεραίᾳ, ἐν χρῷ τῆς γῆς παραπλέοντες, ἐκ κάλων ἕλκοντες τὴν ναῦν.

114 τὰ δὲ πάθη οὕτως ἂν εἴποις. χειμάζεσθαι, σαλεύειν, ὠθεῖσθαι, ἀπωθεῖσθαι, παρασύρεσθαι, συγκλύζεσθαι, κατασύρεσθαι, καταδύεσθαι, βαπτίζεσθαι, ἀνατρέπεσθαι, περιτρέπεσθαι, ὀκεῖλαι, ἐξοκεῖλαι, καθέλκεσθαι, κατασπᾶσθαι, ναναγεῖν, περιῤῥῆξαί που τὴν ναῦν, προσαράξαι, περιαράξαι, περιθραῦσαι. καὶ ἄλλως, διαλυθείσης τῆς νεώς, ἀνοιχθείσης, διαστάσης τῆς ἁρμονίας, τοῦ ἱστοῦ ἀποκλασθέντος, περικλασθέντος, ἀπαραχθέντος, περιαχθέντος, τῶν πηδαλίων ἀποῤῥαυσθέντων, ἀποῤῥαγέντων. καὶ τὰ ὀνόματα ναναγία, κατακλυσμός, ἐπικλυσμός. ἐρεῖς δὲ καὶ «διατοιχεῖν ἔδει»· τὸ γὰρ ἀνατοιχεῖν ἰδιωτικόν.

115 οἷς δ' ἔστι ναῦν περιπεσεῖν ἐν χειμῶνι, ἕρματα κρύφια, πέτραι ὕφαλοι, σκόπελοι, σπιλάδες, βράχη, χοιράδες, ἄκραι χειμέριοι, κατήνεμοι, ὀξεῖαι, προνενευκυῖαι, σκληραί, προπετεῖς, ἀλιτενεῖς, ἀπορρῶγες, ἀπρόσμικτοι, ἀπροσπέλαστοι, τραχὺς αἰγιαλός, ἠὼν σκληρά, πρόσγειος θάλαττα, καὶ εἴ τις βιάζοιτο, ὑπόγειος, ἀβαθής, πηλώδης, τελματώδης.

116 ἐρεῖς δὲ ὄμβρος ἔπεσε, προσέπεσε, κατερρύη, ἐπικα-

τερρύη, κατηνέχθη, ἐπικατηνέχθη, ἐπερράγη, ἐξερράγη, κατερράγη, κατεχεῖτο. κατακλυσμός, ἐπικλυσμός. κάθοδος ὕδατος, φορά, καταφορά, ἄφεσις, ὁρμή, ἐπιρροή, καταβολή, ἐκβολή. βίαιος ὄμβρος, πολύς, ῥόθιος, ἐλαυνόμενος, ἐπειγόμενος, πυκνός, συνεχής, ἐξαίσιος. ἀκρατεῖς τῶν κωπῶν ἦσαν οἱ ναῦται, ὑγραὶ ἦσαν αἱ ἀντιλήψεις, ὠλίσθαινον αἱ χεῖρες, περιωλίσθαινον, ἀπωλίσθαινον, παρεφέροντο ἀπὸ τῶν κωπῶν, ἐξέπιπτον, οὐκ ἐνῆν ἐξαίρειν τὰς κώπας.

ἀστραπὴ ἐξέλαμψεν, ἐξερράγη, ἐξήστραψεν, ἐξετρί- 117
φθη, ἐπέσχε τὰ ὄμματα, ἐτάραξε, συνετάραξεν, ἐξέπληξε τὰς ψυχάς, ἐξεθορύβησε, συνέχεε, θόρυβον ἐνεποίησε ταῖς γνώμαις. λαμπρά, ὑπέρλαμπρος, διάπυρος, φλογώδης, ἐκπληκτική, βλοσυρά, ἀπρόσοπτος, δυσαντίβλεπτος, δυσπρόσοπτος, δύσοπτος, ἀντίτυπος. ὡς ἀποσκοτοῦν τὰ ὄμματα, ὡς 118
συγχέαι τὰς ὄψεις, ὡς ἐκπτοῆσαι τὰς γνώμας, ὡς συγκλεῖσασθαι τοὺς ὀφθαλμούς. βροντὴ σκληρά, τραχεῖα, βιαία, βαρεῖα, ὑπερμεγέθης, παμμεγέθης, ἐξετρίφθη, ἐρράγη, προσερράγη, ἐξήχησεν, περιήχησεν, ἐξεβόμβησεν, περιεβόμβησεν, ἐξεβρόντησεν, ἐπεβρόντησεν, ἐξεκτύπησεν, ἐνέπεσε ταῖς ἀκοαῖς, ἐπηρείσθη, ἐπήρωσε τὰς ἀκοάς, ἐξεπάταξε τὰς γνώμας, μικροῦ ἐμβροντήτους τοὺς ἐμπλέοντας ἐποίησεν, ἐκκεκωφημένοις ἐῴκειμεν.

τὰ δὲ τῆς ναυμαχίας, αἱ μὲν φέρουσαι τριήρεις, μα- 119
κρὰ πλοῖα, ταχεῖαι νῆες, κατάφρακτα πλοῖα, οἱ δὲ ἄρχοντες τριήραρχοι καὶ πεντηκόνταρχοι καὶ ναύαρχοι καὶ στόλαρχοι καὶ ἐπιστολεῖς. τὸ δὲ πρᾶγμα ναυαρχία, τριηραρχία, πεντηκονταρχία. τῆς δὲ τοῦ ναυάρχου νεὼς τὸ ὄνομα ναυαρχὶς καὶ στρατηγίς. οἱ δὲ ἐρέται ζύγιοι, θαλάμιοι, θρανῖ- 120
ται. οἱ δ' ἐπὶ τοῦ καταστρώματος μάχιμοι. τὰ δὲ ὅπλα τὰ μὲν τῆς νεὼς δέρρεις καὶ διφθέραι καὶ χαλκᾶ ἔμβολα, ὅθεν καὶ χαλκέμβολοι αἱ τριήρεις, τὰ δὲ τῶν ἐμπλεόντων ἀσπίδες, θώρακες, κνημῖδες, κράνη, ξίφη, δορυδρέπανα, χεῖρες σιδηραῖ· πρὸς δὲ τὰς ἐπιβολὰς αὐτῶν ἀντεσοφίζοντο βύρσας προσηλοῦντες πρὸς τὰ τοιχίσματα τῶν νεῶν, ὅπως ὁ σίδηρος ὀλισθαίνῃ, πρὸς τὸ ἀντίτυπον ἀντιλαβὴν οὐκ

---

118 7. ἐπλήρωσε ante Toupium.

ἔχων. κοντοῖς ἀπεωθοῦντο καὶ διῆγον ἀπ' ἀλλήλων τὰ σκάφη.
121 πληρώματα δὲ ἐντελῆ, ἀκριβῆ, κατεσκευασμένα, εὐδόκιμα, ἐντελόμισθα· τὴν δὲ τοιαύτην ναῦν Λυσίας καὶ ἀδδηφάγον εἴρηκε. καὶ τὰ μὲν καλῶς πεπληρωμένα συγκεκροτημένα, τὰ δὲ ὡς ἑτέρως ἀπλήρωτα καὶ ἡμιπλήρωτα καὶ ἀσυγκρότητα. καὶ αἱ μὲν πλόιμοι νῆες, αἱ δὲ ἄπλοοι· καὶ αἱ μὲν ἀθαλάσσευτοι καὶ ἀκραιφνεῖς καὶ ξηραὶ καὶ διεψυγμέναι, αἱ
122 δὲ ἐντεθαλαττευκυῖαι, δίυγροι, ἀραιαί, διάβροχοι. τὸ δὲ φυλάττειν τινὰς ἐφορμεῖν καὶ ναυλοχεῖν, καὶ τὸ ἀντικαθεστηκέναι πρὸς ναυμαχίαν ἀνθορμεῖν καὶ ἀντεφορμεῖν, καὶ τὸ προσεδρεύειν προσορμεῖν, καὶ τὸ προεκπλεῦσαί ποι ἐξορμεῖν καὶ προορμεῖν, καὶ τὸ στήσασθαι τὴν ναῦν προσορμίσασθαι, καὶ τὸ ἐν κύκλῳ περιπλεῖν νῆσον καὶ προσκαθῆσθαι νήσῳ πολιορκητικῶς ἀπὸ νεῶν περιορμεῖν. καὶ περιορμίζειν
123 τὴν ναῦν περὶ τὸ χῶμά φησι Δημοσθένης· τῷ δὲ θᾶττον ποιήσαντι τοῦτο ἆθλον στέφανος ἦν. ἔστι δὲ αὐτῷ λόγος καὶ περὶ τοῦ ἐπιτριηραρχήματος· ἐπιτριηράρχημα δέ ἐστιν ὁ χρόνος ὅν τις ἐπετριηράρχησεν ἐξήκοντος μὲν αὐτῷ τοῦ καιροῦ, βραδύνοντος δὲ τοῦ διαδόχου. τὰ δὲ ἔργα ἀνάγεσθαι, προσαναπειρᾶσθαι, ἐξορμᾶν τὴν ναῦν, καὶ τὸ πλεῖν καὶ ἐκπλεῖν, περιπλεῖν, διεκπλεῖν, ἀπελάσαι τὴν ναῦν. καὶ τὰ ὀνόματα ἀναγωγή, ἀνάπειρα, πλοῦς, ἐπίπλους, περί-
124 πλους, διέκπλους. εἶτα στῆσαι τὰς ναῦς κατὰ στοῖχον, πυκνάς, ἐκ διαστημάτων. ἀρθῆναι τὰ σημεῖα, ἀντανάγεσθαι, ἀντεπιπλεῦσαι, προσεπιπλεῦσαι, προεκπλεῖν, ναυμαχῆσαι, συρραγῆναι, συμπεσεῖν, ἐμβαλεῖν, ἀναρρῆξαι, κατατρῶσαι, ἀναρρῆξαι τὴν παρεξειρεσίαν, ἀναρρῆξαι τὴν πρῷραν, ἀνοῖξαι τὴν ναῦν ὑπὸ τὴν ἐμβολήν, ἄπλους ποιῆσαι τὰς ναῦς, αὐτάνδρους καταδῦσαι, βαπτίσαι, καταναυμαχῆσαι, ἀναδήσα-
125 σθαι, αἰχμαλώτους λαβεῖν, ἐφέλκεσθαι. καὶ τὸ μὲν εἰς ἐμβολὴν ὑπαγαγεῖν εἰς τοὐπίσω τὴν ναῦν ἀνακρούσασθαι, τὸ δ' εἰς φυγὴν πρύμναν κρούσασθαι. εἴρηκε δὲ Θουκυδίδης καὶ «τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν.» τὰς δὲ πεπονηκυίας καὶ κεκακωμένας ἔστι θεραπεῦσαι, ἐπισκευάσαι, ἐπισκευάσασθαι, ζεῦξαι, ζεύξασθαι. εἴη δ' ἂν ἐκ νεῶν καὶ ἀποβαίνειν ποι τῆς πολεμίας καὶ ἐκβαίνειν, καὶ ἀποβάσεις ποιεῖσθαι, καὶ κατασύρειν λείαν εἰς τὰς ναῦς.

Αὐτοὶ μὲν οἱ ἄνδρες στρατιῶται, μάχιμοι, σκευο- 126
φόροι, ὑπασπισταί, ἱππαγωγοί, ἱπποκόμοι. καὶ τῶν μαχο-
μένων τὸ μὲν ἔμπροσθεν μέτωπον καὶ ζυγὸν καὶ πρόσωπον,
καὶ τὰ ἑκατέρωθεν ἄκρα πλευρὰ καὶ κέρατα, δεξιὸν καὶ εὐ-
ώνυμον, τὸ δὲ μέσον ὀμφαλός, τὸ δὲ βάθος στοῖχος καλεῖ-
ται. καὶ τὸ μὲν ἐφεξῆς εἶναι κατὰ μῆκος ζυγεῖν, τὸ δ' ἐφε- 127
ξῆς κατὰ βάθος στοιχεῖν. καὶ ὁ μὲν ἐκ δεξιᾶς τοῦ πρώτου
ζυγοῦ πρωτοστάτης, καὶ πᾶν τὸ μέτωπον πρωτοστάται· ὁ
δὲ παρ' ἕκαστον ταττόμενος παραστάτης, ὁ δὲ ὑπ' αὐτὸν
ἐξόπισθεν ἐπιστάτης. τὸ δὲ ἐπὶ πᾶσιν ἐν τῷ βάθει ζυγὸν
οὐρὰ καὶ οὐραγοί· καλοῖτο δ' ἂν ὁμωνύμως καὶ ὁ ἄρχων
αὐτῶν οὐραγός. καλοῦνται δὲ καὶ ὀπισθοφύλακες, καὶ τὸ
ἔργον οὐραγεῖν καὶ ὀπισθοφυλακεῖν. τὸ δὲ σύμπαν στρά-
τευμα, στρατός, στρατιά, στρατιωτικόν, φάλαγξ, τάγμα,
σύνταγμα· μέρη δ' αὐτοῦ μυριοστύς, χιλιοστύς, πεντηκο-
στύς, λόχος, δεκάς, πεντάς. καὶ οἱ ἄρχοντες οἱ μὲν τοῦ 128
παντὸς στρατηγοὶ καὶ συστράτηγοι καὶ ὑποστράτηγοι, ὥσ-
περ οἱ ἀποχειροτονηθέντες ἀποστράτηγοι· ταξίαρχοι καὶ
οὐραγοὶ καὶ μυρίαρχοι καὶ χιλίαρχοι καὶ λοχαγοὶ καὶ ἑκατόν-
ταρχοι καὶ δέκαρχοι καὶ πένταρχοι, καὶ τῶν ἱππέων ἵππαρ-
χοι καὶ φύλαρχοι. Θηβαίων δὲ ἴδιον βοιωτάρχης, καὶ Λα-
κεδαιμονίων βασιλεύς, καὶ Ἀθηναίων ἐν μέρει πολέμαρχος,
καὶ Θετταλῶν ταγός, καὶ μισθοφόρων ξεναγός. λέγω δὲ νῦν 129
οὐ πρὸς ἀκρίβειαν ταυτὶ τὰ ὀνόματα· μακροῦ γὰρ ταῦτα
δεῖται καιροῦ καὶ λόγου, ὁπόταν τακτικὸν ὑμῖν ἢ στρατη-
γικὸν συντιθῶ βιβλίον, ὅτε καὶ περὶ πλαισίου καὶ τοῦ ἑτε-
ρομήκους πλαισίου, καὶ τοῦ ἐπὶ μέτωπον κλῖναι καὶ ἐπ' οὐ-
ρὰν καὶ ἐπ' ἀσπίδα καὶ ἐπὶ δόρυ, καὶ τῶν μερῶν τε καὶ
ἀρχόντων καὶ ἔργων καὶ κινήσεων καθ' ἕκαστα σαφηνιῶ.
ἰδίως μέντοι Λακεδαιμονίων ἐνωμοτία καὶ μόρα.

ἐκ δὲ τῆς σκευῆς οἱ ἄνδρες ὧδε ὀνομάζονται. τὴν 130
μὲν γὰρ σκευὴν κλητέον καὶ ὅπλισιν καὶ ἐξοπλισίαν καὶ σά-
γην κατ' εἶδος μάχης, καὶ ἄνδρας εὐόπλους ὡς τοῦ στρα-
τιωτικοῦ γένους ὄντας. οἱ δ' εἰσὶν ὁπλῖται, ὁπλοφόροι, βα-
ρεῖς, ἀκριβεῖς, μόνιμοι, στάσιμοι, μαχαιροφόροι, πάλιν δ'

130 3. κατ' Kühnius pro καὶ.

αὖ πελτασταί, πελτοφόροι, γυμνῆτες, κοῦφοι, ἐλαφροί, εὔ-
131 κολοι, εὐχερεῖς, ψιλοί, σφενδονῆται, λιθοβόλοι, τοξόται, το-
ξοφόροι, ἱππεῖς, ἱππακοντισταί, ἱποτοξόται, δορατοφόροι,
κοντοφόροι, ὑπασπισταί, σκευοφόροι, ἱππαγωγοί, ἄμιπποι.
δύο δ' οὗτοι εἶχον ἵππους, καὶ ὁ ἕτερος προσήρτητο θα-
τέρῳ, καὶ μεμελετήκεσαν μεταπηδᾶν εἰς ἑκάτερον· ἦν δ' αὐ-
τοῖς τὸ σόφισμα τοῦ ἀκραιφνεστέροις χρῆσθαι πρὸς τὰ ἔργα
τοῖς ἵπποις, ὅπως ὁδούς τε μακροτέρας διανύοιεν καὶ εἶεν
132 αὐτοῖς ἀκοπώτεροι. ἦν δέ τι καὶ ἕτερον εἶδος ἱππέων, δι-
μάχαι, Ἀλεξάνδρου τὸ εὕρημα, κουφοτέραν πεζοῦ ὁπλίτου
καὶ βαρυτέραν ἱππέως ἔχοντες σκευήν, ἐξησκημένοι πρὸς
ἄμφω, καὶ τὴν ἐκ γῆς καὶ τὴν ἀφ' ἵππου μάχην, ὅπως ἐν
μὲν τοῖς ἱππασίμοις ἱππεύοιεν, ὅτε δὲ εἰς ἄφιππα ἀφίκοιντο,
μὴ εἶεν ἄμαχοι παντάπασι, μηδὲ πάθοιεν τὸ πάθημα τὸ
Λύδιον· ἀλλὰ τὸν μὲν ἵππον παρελάμβανεν ἐξεπίτηδες ἐπ'
αὐτῷ τούτῳ παρεπόμενός τις ὑπηρέτης, ὁ δ' ἐκ τοῦ ἵππου
καταβὰς ὁπλίτης εὐθὺς ἦν.

133 ὅπλων ὀνόματα. ἀμυντήρια, ἀλεξητήρια, σκεπαστήρια,
φυλακτήρια, ἐκ χειρὸς χρήσιμα, ἀγχέμαχα, βλήματα, βέλη,
πάντα τὰ ἀφιέμενα. ἀσπὶς καὶ τὰ μέρη τῆς ἀσπίδος, ὀμ-
φαλὸς καὶ μεσομφάλιον καὶ ὄχανον καὶ ἴτυς καὶ κύκλος
καὶ ἄντυξ. ἀσπὶς οἰσυίνη, ἀσπὶς ἀπὸ ξύλου, ἀσπὶς ἀπὸ βύρ-
σης, ἀσπὶς ὠμοβοίνη, ἀσπὶς χαλκῆ, παρ' Ὁμήρῳ δὲ καὶ
134 χρυσῆ καὶ ἀπ' ἀργύρου καὶ καττιτέρου. λέγεται δὲ καὶ Νι-
κίας πορφύραν καὶ χρυσὸν μίξας κοσμῆσαι τὴν ἀσπίδα. γί-
νεται δὲ καὶ προμήκης ἀσπίς, τετράγωνος, περιφερής, κυκ-
λοτερής, κοίλη, ἑτερομήκης. πέλτη Ἀμαζονική, ὡς φησὶ Ξε-
νοφῶν, παρεοικυῖα κιττοῦ πετάλῳ. θώραξ καὶ τὰ μέρη
τοῦ θώρακος, πτέρυγες, καὶ τὸ μέσον αὐτοῦ γύαλον. Ἰάσων
δὲ ὁ Θετταλὸς καὶ ἡμιθωράκια προσεξεῦρε. θώρακες δὲ οἱ
135 μὲν φολιδωτοί, οἱ δὲ ἐξ ἁλύσεων. ἔστι δέ τις καὶ σπολὰς
ἀντὶ θώρακος. περικεφαλαία, κυνῆ, κράνος. καὶ τούτου
τὰ μέρη τὸ μὲν ὑπὲρ τὸ μέτωπον ὁμωνύμως τῷ μέρει, τὰ
δ' ὑπ' αὐτῷ ὀφρύες, καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὰς προβεβλημένον γεῖ-
σον, τὸ δὲ ἐπ' αὐτῇ τῇ κεφαλῇ ἐπίκρανον, καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτὸ
λόφος καὶ λοφιὰ καὶ τριλοφία. λόφος εὐανθής, ὑακινθι-
νοβαφής. τὰ δὲ περὶ ταῖς χερσὶ προβλήματα ὁμωνύμως τῷ

μέρει χεῖρες καλοῦνται, καὶ κνημῖδες ποδῶν. ξίφος, μά- 136
χαιρα, ἐγχειρίδιον, ξίφους ἀκμή, ξίφους λαβὴ καὶ προλαβή, ξίφους τελαμών, οὗ τὸ ξίφος ἐξῆπται. κοπίς. ἡ δὲ θήκη τοῦ ξίφους κουλεός. λόγχη, ξυστόν, κάμαξ, ἀκόντιον. ἀκόντισμα καὶ τὸ ὅπλον καὶ τὸ ἔργον. δόρυ, κοντός. καὶ ἡ θήκη τοῦ δόρατος δουροδόκη, καὶ τὰ μέρη τὸ μὲν τέλος σαυρωτήρ, τὸ δὲ μέσον ἀγκύλη. καὶ τὸ μὲν ἔργον ἐναγκυλίσασθαι, τὸ δὲ προῦχον αἰχμὴ καὶ ἐπιδορατὶς καὶ στύραξ. ἦν δὲ καί 137
τινα δόρατα ναυμάχα, ὡς φησὶν Ὅμηρος, διὰ μήκους χρείαν ουνηρμοσμένα ἐκ συμβολῶν. δρεπάνη, δορυδρέπανον. πέλεκυς ἀμφίστομος, ἑτερόστομος. τάχα δ' ἂν προσθείη τις τούτοις καὶ τὴν ξυήλην τὴν Λακωνικήν. σφενδόνη, λίθος, τόξον καὶ τὰ τοῦ τόξου μέρη, κέρας καὶ νευρὰ καὶ ὀιστός. τὸ αὐτὸ καὶ βέλος καὶ τόξευμα· Θουκυδίδης δ' αὐτὸ καὶ ἄτρακτον καλεῖ. εἰσὶ δὲ καὶ πυρφόροι ὀιστοί. καὶ τοῦ βέλους τὸ μὲν ἐπτερωμένον εἴποις ἂν κεφαλὴν βέλους, ὁ δὲ σίδηρος ἀκίς, καὶ τῆς ἀκίδος ὄγκοι μὲν αἱ πρὸς τῷ καλάμῳ, γλωχῖνες δὲ αἱ πρὸς τῇ ἀκμῇ προβολαί. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ 138
φοίνικος σπάθῃ Ἀράβων τινὲς ἀντὶ κέρως ἐχρῶντο, καὶ λίθῳ ὀξεῖ ἀντὶ σιδήρου Αἰθίοπες. καὶ ἔχριον τὰς ἀκίδας ἰῷ φαρμακώδει Ἄραβες.

προσαριθμητέον τούτοις καὶ τὰ βαρβαρικά, σάρισσαν Μακεδονικὴν τὸ δόρυ, καὶ παλτὸν Μηδικὸν τὸ ἀκόντιον, καὶ ἀκινάκην Περσικὸν ξιφίδιόν τι, τῷ μηρῷ προσηρτημένον, καὶ σαγάρεις Σκυθικάς. Ἄραβες δὲ καὶ στρουθῶν δοραῖς ἀντὶ θωράκων ἢ ἀσπίδων ἐφράττοντο.

πυρσοί, φρυκτοί, καὶ μηχανήματα κριοί, πύργοι, 139
ἑλεπόλεις, μηχαναί, καὶ καταπέλται Μακεδονικοί, καὶ χελῶναι.

χρεία δ' εἰς τοὺς πολέμους σκευοφόρων μὲν ὄνων, βοῶν δὲ ἐπεσκευασμένων ὑφ' ἁμάξαις, ἡμιόνων δὲ πρὸς ἄμφω, καμήλων δὲ ἐπισεσαγμένων τὰ σκεύη. Βάκτριοι δὲ καὶ 140
μάχονται ἐπὶ τῶν καμήλων, καὶ εἰσὶν αὐτοῖς ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος, ἐκπληκτικώτεραι δὲ διὰ μέγεθος καὶ δασύτητα, ἐνεργότεραι δὲ διὰ τὸ ἄδιψον καὶ μᾶλλον δύνα-

---

140 2. ἀπὸ? 4. ἀδιψεῖν?

σθαι πονεῖν. ἵππων μέντοι καὶ ἐλεφάντων ἄντικρυς χρεία πρὸς τὰς μάχας. καὶ ὁ μὲν ἄγων ἐλέφαντα ἐλεφανταγωγὸς καλεῖται, ὁ δ' ἐπ' αὐτοῖς ἄρχων ἐλεφαντάρχης. φράττονται δὲ καὶ οἱ ἵπποι ὅπλοις, προμετωπιδίοις, παρωπίοις, παρηίοις, προστερνιδίοις, παραπλευριδίοις, παραμηριδίοις, περι-
141 κνημιδίοις· λέγονται δὲ ἵπποι τεθωρακισμένοι, πεφραγμένοι, ὡπλισμένοι. Λίβυες δὲ καὶ ἀπὸ δίφρων καὶ ἵππων ἐπεζευγμένων, ὥσπερ οἱ Ὁμήρου ἥρωες, μάχονται· Ὅμηρος γὰρ οὐκ οἶδε μονίππους ἱππέας. ὧν οἱ μὲν ὑπὸ τῷ ζυγῷ ζύγιοι, οἱ δ' ἑκατέρωθεν παρήοροι καὶ παράσειροι καὶ σειραφόροι καὶ σειραῖοι, καὶ αἱ τούτων ἡνίαι σειραὶ καὶ παρηορίαι. ἐπιβεβήκασι δὲ τοῦ ἁρματείου δίφρου ἡνίοχος καὶ παραβάτης· ὃν ὁ Πλάτων ἀναβάτην μικράσπιδα ἐκάλεσε. καλεῖται δέ τις Λιβυκὴ διφρεία, ἡ δὲ Περσική, ἡ δὲ Λακωνική.

142 μέρη δὲ τοῦ ἅρματος δίφρος, ὑπερτερία, ἄντυξ, ἴτυς. ἡ μὲν ἱμάντωσις τοῦ δίφρου τόνος καλεῖται, τὸ δ' ὑπεράνω αὐτοῦ περίφραγμα, ὃ σκύτει εἴωθε περιλαμβάνεσθαι, τάριον. τρεῖς δ' ἔχοντος τοῦ ταρρίου πλευρὰς τὰς κατὰ τοὺς ἵππους, τὸ ἀνώτατον ξύλον καπάναξ καλεῖται δεξιὸς καὶ εὐώνυμος, ἡ δὲ μέση ῥάβδος καπάνη, ἐφ' οὗ δ' ἀναπαύεται,
143 μεσάτιον, ἐμπρόσθιον. αἱ δὲ δίδυμοι αἱ εἰς τοὺς ἵππους βλέπουσαι ἀπὸ τῆς καπάνης μέχρι τοῦ κυρτίου μετῆλαι, τὸ δὲ κυρτούμενον ἀσπιδίσκη, τὸ δ' ἀπ' αὐτῆς ὑπὸ τὸν τόνον κεκαμμένον ἀζηλίς. τὰ δ' ἐγγώνια τὰ ἐντὸς τοῦ δίφρου γωνίαι ἢ ἀγκῶνες ἢ ἄστρητα. τῶν δὲ πλαγίων πλευρῶν αἱ ἐπάνω ῥάβδοι, αἱ ἕως κάτω τείνουσαι, κυφῶνες, αἱ δὲ ὑπ' αὐτοῖς μέσαι ῥάβδοι ἕως τοῦ τόνου ὑποκυφώνια ἢ κιλλί-
144 βαντες ἢ κιλλοβόροι. τὰ δ' ἐγγώνια, οὗ ἐμπίπτουσιν αἱ πλάγιαι πλευραί, θαιροί. τὸ δὲ πρὸ τοῦ τόνου, οὗ πρῶτον ἐπιβαίνουσιν οἱ ἀναβαίνοντες, πτέρνα. τὸ δὲ ὅλον ἐπίθημα καλεῖται ὑπερτερία, τὸ δ' ὑποκείμενον ἄξων, τῶν δὲ περιειλουμένων τῷ ἄξονι τροχῶν τὸ μὲν περὶ ταῖς ἀψῖσι σιδηροῦν ἐπίσωτρον, ἡ δὲ ἀψὶς καὶ σῶτρα καλεῖται, αἱ δὲ ἐν-

---

142 3. πάρειον et 4. παρείου *A*. 143 1. ἐμπρόσθιον om *B*. 2. κυρτοῦ *A*. 3. κυρτὸν *A*. 5. ἀγκώνεις ἢ τριταῖαι *A*. 144 1. κολλορόβοι alii. 2. θύρεοι *A*.

ηρμοσμέναι αὐτῇ ῥάβδοι κνῆμαι. τὸ δὲ κενὸν τοῦ τροχοῦ τὸ ἐναρμοζόμενον τῷ ἄξονι σίριγξ. τὸ δὲ ἐφ' ἑκάστῃ κνήμῃ 145
σιδηροῦν ἀετός. αὐτὸ δὲ τὸ περιειλούμενον τῷ ἄξονι πλήμνη. τὸ δὲ ὑπεράνω αὐτοῦ σιδήριον δακτύλιος. τὸ δὲ συνδέον πρὸς τὴν πλήμνην τὰς κνήμας σιδήριον πλημνόδετον ἢ θώραξ. τὸ δ' ἐντὸς τῆς πλήμνης σιδήριον, ὃ τρίβει τὸν ἄξονα, γάρνον ἢ δέστρον. τὸ δὲ κωλῦον ἐκπίπτειν τὸν τροχὸν ἐμπηγνύμενον τῷ ἄξονι παραξόνιον ἢ ὡς Γοργίας ἐπίβολος ἢ ὡς Ἐρατοσθένης ἔμβολος. τὰ δ' ἑκατέρωθεν τέλη τοῦ τροχοῦ δακτύλιοι, ὥσπερ καὶ τοῦ ἄξονος τὰ ἑκατέρωθεν τέλη ἀκραξόνια. τὰ δὲ τῷ ἄξονι ἐγκείμενα σιδήρια, 146
καὶ τριβόμενα ὑπὸ τοῦ τροχοῦ, εὐραί. ὁ δὲ τοῦ παραξονίου δεσμὸς ἐμβολοδέτης. τὸ δὲ ἀποτεινόμενον ἀπὸ τοῦ δίφρου ξύλον ῥυμός, οὗ τὸ τέλος ἀκρορρύμιον, ὕπερθεν δὲ ἐκδέδεται τὸ ζυγόν· τὰ δὲ συνάπτοντα αὐτὸ δεσμὰ ζυγόδεσμα καλεῖται. ὁ δὲ πάτταλος ὁ διειρμένος ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἐπὶ τὸν ῥυμόν, ᾧ τὰ ζυγόδεσμα περιελίττεται, ἔστωρ. τὰ δὲ κοῖλα τοῦ ζυγοῦ, ὑφ' ἃ ὑπάγονται οἱ ἵπποι, ζεῦγλαι, ὧν τὰ ἄκρα ἀκροχηνίσκοι. αἱ δὲ ἡνίαι καὶ ῥυτῆρες καλοῦνται. 147
τὰ δὲ ἀπὸ μὲν τῶν ῥυμῶν ἀπηρτημένα, ὑπὸ δὲ τοὺς αὐχένας τῶν ἵππων ἑλιττόμενα, λέπαδνα, ὧν τὰ ἄκρα λεπαδνιστῆρες, τὰ δὲ ὑπὸ τοὺς ὤμους τῶν ἵππων μασχαλιστῆρες. ὁ δὲ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ἵππου ἐκτεταμένος ἱμὰς ἐπὶ τὸν χαλινὸν κορυφαία, ὁ δὲ περὶ τὰ γένεια γενειαστήρ. τὰ δ' ἐπανεστηκότα δερμάτια περὶ τὸν ἄξονα, κατὰ τὰ παραξόνια, παρατρόχια. οἱ δὲ σιδηροῖ κύκλοι δι' ὧν διείρονται αἱ ἡνίαι, δακτύλιοι. ἀπὸ δ' ἵππου ἐφ' ἵππον ὁ ἀπηρτημένος 148
ἱμὰς μεσάτιον. τῶν δ' ἡνιῶν αἱ μὲν κατανωτίδιοι καλοῦνται, αἱ δὲ διὰ ῥυμῶν, αἱ δὲ διὰ μεσατίου, αἱ δὲ σειραῖος ἱμάς. καὶ μὴν τὸ μὲν ὅλῳ τῷ στόματι τοῦ ἵππου περιτιθέμενον χαλκοῦν ἠθμῶδες κημὸς καλεῖται, τὸ δὲ περὶ τὸ γένειον διειρόμενον ψάλιον, τὸ δ' εἰς τὸ στόμα ἐμβαλλόμενον χαλινός, οὗ τὸ μὲν μέσον ἡνίον, τὰ δὲ περὶ αὐτὸ δακτύλιοι ἐχῖνοι τρίβολοι, οὓς μασᾶται ὁ ἵππος.

---

145 3. αὐταῖς *A.* 146 2. *θύραι A.* 147 8. περιτρόχια *C.*
148 1. κατανωτιαῖοι *C.* 7. ἡνίον] ἀξώνιον *A.*

149 εἴποις δ' ἂν ἐθεράπευον τὰς ἀσπίδας, ἐξεκάθαιρον, ἐλάμπρυνον τοὺς θώρακας, ἐφαίδρυνον τὰς κνημῖδας, τὰ κράνη στιλπνὰ ἐποίουν, τοὺς λόφους ηὐθέτιζον, ἔθηγον τὰ ξίφη, ἔξεον τὰ δόρατα.

τεχνῖται δὲ τῶν ὅπλων ἀσπιδοπηγός, θωρακοποιός, κρανοποιός, μαχαιροποιός, δορυξόος, πιλοποιός. εὐδοκίμει δὲ θώραξ Ἀττικουργής, κράνος Βοιωτουργές, πῖλος καὶ ἐγχειρίδιον Λακωνικά, ἀσπὶς Ἀργολική, τόξον Κρητικόν, σφενδόνη Ἀκαρνάνων, ἀκόντιον Αἰτωλικόν, μάχαιρα Κελτική, πέλεκυς Θρᾳκικός. καὶ τὰ μὲν ἔμπροσθεν εἰρημένα ὑπὲρ τῆς ἑκάστου χρήσεως.

150 Λέγειν δὲ χρὴ ἐχθροί, πολέμιοι· τὸ γὰρ τῶν ἀντιπολέμων ὄνομα, εἰ καὶ Θουκυδίδης αὐτῷ κέχρηται, σκληρόν ἐστιν, βέλτιον δ' ἀντιπολεμοῦντες. ἀπηχθημένοι, ἠλλοτριωμένοι, ἀλλόφυλοι· τοὺς δὲ βαρβάρους καὶ ξένους ἐκάλουν. ἄσπονδοι, ἀκατάλλακτοι, ἄμικτοι, θηριώδεις, ὕπουλοι, ἄπιστοι, διάφοροι, ἐναντίοι· χρηστέον δέ ποτε καὶ τῷ ἀντίπαλοι, εἴ γε καὶ τὸν πόλεμον ἀγῶνα κλητέον καὶ τὸ νικῆσαι
151 καταγωνίσασθαι. πολέμους ἀκηρύκτους ἐπάγοντες, ἀκηρύκτως πολεμοῦντες, πικροί, δυσμενεῖς, ἐπικηρυκείας οὐκ ἔχοντες, ἐπικηρυκείας οὐ δεχόμενοι, κήρυκα καὶ πρεσβείαν οὐ προσιέμενοι, ἀκηρύκτοις πολέμοις χρώμενοι, ἀδιάλλακτοι, ἀσύμβατοι, ἀσύμβολοι. τὰ δὲ ἐναντία ἥμεροι, πρᾶοι, μέχρι τοῦ δεδίξασθαι πολεμοῦντες, φόβον ἀνασείοντες μόνον, σπονδὰς ὑποφευγόντων διδόντες, εἰς εἰρήνην ῥέποντες, ἐπικηρυκευομένους προσιέμενοι, εὐδιάλλακτοι, εὐδιαλλάκτως
152 διακείμενοι, οὐκ εἰς ἀεὶ τὰς ἔχθρας ἀποτιθέμενοι. ἄλλης δὲ χρείας φίλοι, σύμμαχοι, ὁμοήθεις, ὁμόφυλοι, συνασπισταί, συναγωνισταί, συστρατιῶται, συνεξεταζόμενοι, συνοπλιζόμενοι, συμπολεμοῦντες, κοινωνοὶ πολέμου, κοινωνοὶ μάχης, μετέχοντες ἔχθρας, συναιρόμενοι, ἔνσπονδοι. καὶ τὰ
153 πράγματα φιλία, συμμαχία, κοινωνία, συνασπισμός· ὁμαιχμία γὰρ Θουκυδίδου μέν, οὐ μὴν λεῖον πρὸς τὴν ἀκοήν. τὸ δὲ ὅλον πόλεμος, ἔχθρα, διχόνοια, ἀλλοτρίωσις, μάχη, στάσις, στασιασμός· τὸ δὲ ἐναντίον εἰρήνη, ἡσυχία, σπονδαί, ἀνοχαὶ καὶ ἀνακωχαί, διαλλαγαί, καὶ ὁ συνάγων διαλ-

---

151 5. ἀσύμβουλοι ante Iungermannum. 7. ὑποφείγοντες *A*.

λάκτης. τούτους δὲ καταρτιστῆρας Ἡρόδοτος καλεῖ· εἴποι δ' ἄν τις αὐτοὺς καὶ ἁρμοστάς. τὰ δὲ ῥήματα, διηλλάγησαν καὶ κατηλλάγησαν καὶ συνηλλάγησαν, καὶ συμβάσεις ἐποιήσαντο καὶ συνέβησαν, καὶ συνέθεντο καὶ συνθῆκαι ἐγέ- 154
νοντο, καὶ ὡμολόγησαν καὶ ὁμολογίαι ἐγένοντο. δύναιτο δ' ἄν τις εἰπεῖν ἐπὶ μὲν τοῦ εἰς ἔχθραν καταστῆναι, τὰς σπονδὰς ἔλυσαν, διέστησαν, ἀπερράγησαν, ἠλλοτριώθησαν, ἐξεπολεμώθησαν (οἱ δὲ συγκρούσαντες αὐτοὺς ἐξεπολέμωσαν, καὶ πολεμοποιοί), εἰς πόλεμον συνέπεσον, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐναντίου συνῆλθον, ἡρμόσθησαν, εἰς ταὐτὸν ἦλθον, ᾠκειώθησαν· τὸ γὰρ ἐφιλιώθησαν ἰδιωτῶν.

Δυνάμεις ἐρρωμέναι, ἀκμάζουσαι, ἀκραιφνεῖς, ἀκέ- 155
ραιοι, ἐπιστήμονες, μεμελετηκυῖαι, ἠσκημέναι, συντεταγμέναι, συγκεκροτημέναι, ἐγρηγορυῖαι, ἀνδρώδεις, ἀνδρεῖαι, ἀνδρικαί, νεανικαί, ἔντονοι, φιλόπονοι, φιλοπόλεμοι. καὶ ἕτοιμοι, πρόχειροι, συνεργοί, φιλεργοί, φιλότιμοι, ἄοκνοι, εὔρωστοι, ἐρρωμένοι, ἐθελουργοί, πρόθυμοι, εὔθυμοι, θυμοειδεῖς, φιλόνεικοι, φιλοκίνδυνοι. καὶ ἄνδρες ἰταμοί, ἀπροφάσιστοι, ἐθε- 156
λονταί, αὐτεπάγγελτοι, ἀπαράκλητοι, αὐτοκέλευστοι, αὐθαίρετοι, αὐτεπίτακτοι, ἀκέλευστοι, ἀνεπίτακτοι, αὐτήκοοι, εὔτολμοι, εὔψυχοι, ἄφοβοι, ἀνέκπληκτοι, εὐθαρσεῖς, γοργοί, φοβεροί, ἐκπληκτικοί, εὔοπλοι, πολεμικοί· ἐμπειροπόλεμοι γὰρ ἐπαχθές, πολέμου δὲ χειροτέχνας στρατιώτας εἴρηκε Θουκυδίδης. δυσήττητοι, ἀήττητοι, ἄμαχοι, δύσμαχοι, ἀπρόσ- 157
μαχοι, δυσαντίβλεπτοι, ἀνυπόστατοι, ἀνίκητοι, δυσπολέμητοι, θαρραλέοι, δυσανταγώνιστοι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα συγκεκροτημένως, μεμελετηκότως, ἀκραιφνῶς, ἐπιστημόνως, ἠσκημένως, συντεταγμένως, ἐγρηγορότως, πολεμικῶς, ἀηττήτως, ἀμάχως, ἀνανταγωνίστως. καὶ τὰ ῥήματα ἐπιρρωννύναι, ἀσκεῖν, συγκροτεῖν, γυμνάζεσθαι, πονεῖσθαι, μελετᾶν, συγκροτεῖσθαι. τὰ δὲ πράγματα πόνος, ἐπιστήμη, ἐγρήγορσις, προθυμία, ἄσκησις, μελέτη, ῥώμη. τὰ δὲ ἐναντία ἀστρά- 158
τευτοι, ἀπόλεμοι, ἄθυμοι, βλᾶκες, βλακεύοντες, ἀμβλεῖς, βραδεῖς, ἀσθενεῖς, ἀγεννεῖς, ἄρρωστοι, ὀκνώδεις, ἀδύνατοι, ἀργοί, ἀναπεπτωκότες, μαλακοί, ἄνανδροι, ἀνάσκητοι, ἀγύ-

---

154 3. καταστῆσαι vulgo. 156 1. ἰταμοί] ἀγαθοί *A*.

μναστοι, ἀσυγκρότητοι, ἀμελέτητοι, δειλοί, καταδεεῖς, ἀμελεῖς, κατημεληκένοι, ῥάθυμοι, ὕπτιοι, νωθεῖς, κατερραθυμημένοι, ὀλίγωροι, κατωλιγωρημένοι, εὐάλωτοι, εὐεπιβούλευτοι, εὔληπτοι, εὐπολέμητοι, εὐεπιχείρητοι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀμελῶς, ῥαθύμως, δειλῶς, ἀνάνδρως, ἀθύμως, ἀστρατεύτως, ἀπολέμως, ἀγυμνάστως, ἀσυγκροτήτως, ἀμελετήτως, καταδεῶς, ὀλιγώρως. τὰ δὲ ῥήματα ἀποδειλιᾶν, ἀθυμεῖν, ῥαθυμεῖν, βλακεύειν, νωθρεύειν, δεδιέναι, ὀλιγωρεῖν. καὶ τὰ πράγματα ἀνασκησία, ἀμελετησία, ἀμέλεια, βλακεία, νώθεια, ἀθυμία, ῥαθυμία, ὀλιγωρία, ἀνανδρία, δειλία, μαλακία.

160 ἐστράτευσαν, ἐξεστράτευσαν, πανδημεὶ ἐξεστρατεύσαντο, ἐπεστρατεύσαντο. ἐστρατοπεδεύσαντο καὶ κατεστρατοπεδεύσαντο καὶ ἀντεστρατοπέδευσαν, στρατόπεδον ἐβάλοντο, ἱδρύθησαν, σκηνὰς ἐστήσαντο καὶ ἐπήξαντο, ἐκάθισαν, ἐσκήνωσαν, κατεσκήνωσαν. τεῖχος περιεβάλοντο, τεῖχος ἤραντο,

161 περιῳκοδομήσαντο, περιειργάσαντο. οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειοι λιθοδόμοι, λιθολόγοι, τέκτονες, τειχοδόμοι, τειχοποιοί· καλοῦνται δ' οὕτως οὐ μόνον οἱ οἰκοδομοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῦ ἔργου ἐπιστάται, ὡς Δημοσθένης ἑαυτὸν τειχοποιὸν καλεῖ. ἐρεῖς δὲ τάφρον ἠλάσαντο, ἐκοίλαναν, ἐβαθύναντο, ἀπετάφρευσαν, σταυροὺς ἐπήξαντο, χαρακώματα ἐποιήσαντο, περιεσταύρωσαν, ἀπεσταύρωσαν, χάρακα ἐβάλοντο, περιεχα-

162 ράκωσαν, ἐφράξαντο. παραφυλακτέον δὲ ὅτι οἱ μὲν περὶ τοῖς στροτοπέδοις χάρακες ἀρρενικῶς λέγονται, αἱ δὲ πρὸς ταῖς ἀμπέλοις θηλυκῶς. ἐξῆλθον ἐπὶ ὑδρείαν, ἐπὶ ξυλείαν, ἐπὶ ξυλισμόν, ἐπὶ φρυγανισμόν, ἐπὶ προνομήν. εἶτα λείαν ἠλάσαντο, βοσκήματα, λείαν περιεσύραντο, ὡς Ὑπερίδης. εἶτα ἀντετάξαντο, ἀντιπαρετάξαντο, ἀντέστησαν, ἐτάχθησαν καὶ ἐξετάχθησαν καὶ ἀντετάχθησαν, μετετάξαντο. εἶτα προύθεσαν οἱ μάντεις ἱερεῖα, ἐθύσαντο, ἐσφαγιάσαντο. καὶ αἴσια τὰ ἱερά, ἢ δεξιὰ καὶ καλά, καὶ τοὐναντίον ἀπαίσια καὶ τὰ ὅμοια.

163 ἐρεῖς δὲ τὰ σημεῖα ἤρθη, ὑπεσημήναντο οἱ σαλπιγκταὶ τὸ εἰς ἔφοδον, ὥσπερ τοὐναντίον ἀνακλητικόν. προύτρεψαν οἱ στρατηγοί, παρεκάλεσαν, ἐπέρρωσαν, ἐξώρμησαν,

---

163 1. σαλπισταὶ εἰς *A*.

ἀνεκαλέσαντο, παρηγγύησαν, ἐξώτρυναν, ἐπήγειραν, σύνθημα ἔδοσαν, ἐπιδιῆλθον τὸ σύνθημα. τὰ δόρατα πρὸς τὰς ἀσπίδας ἐδούπησαν, ἐπαιάνισαν, τῷ ἐνυαλίῳ ἠλάλαξαν, προσέμιξαν, εἰς χεῖρας ἦλθον, προηκροβολίσαντο, ἐτόξευσαν, ἐξετόξευσαν, καὶ τὰ ὅμοια. ἐρεῖς δέ, ἐκ τόξου ῥύματος ἦν 164
ἡ μάχη. καὶ τόξου καθάψαι, ἀνελκύσαι, ἀναγαγεῖν, καὶ πληρωσάμενοι τὰ τόξα, ἐνθέμενοι τοὺς ὀιστούς. εἶτα προεξέδραμον οἱ ἱππεῖς, προεξεπήδησαν, προεξήλασαν, ἐκδρομὰς ἐποιήσαντο, προεκδρομάς. [προεξήλασεν] ἐν ἵπποις ἡ ἱππομαχία. ἱππομαχῆσαι, ἱπποκρατῆσαι, καθιπποκρατῆσαι. ἐρεῖς δὲ συνέπεσον, συνερράγησαν, εἰς χεῖρας ἦλθον, συνῆψαν τὴν μάχην, συμπεσόντες ἐμάχοντο, ἐν χερσὶν ἦν ἡ μάχη, καὶ τὰ ὅμοια. εἶτα μάχη καρτερά, σταδιαία, θυμῷ 165
ἐμάχοντο, ἐμπλακέντες διηγωνίζοντο, ἐξώθουν ἀλλήλους, οὐ ῥᾳδίως ἀπ' ἀλλήλων ἀπελύοντο. δεξάμενοι αὐτοὺς ἠμύνοντο, ἢ ἐνέδωκαν πρὸς τὴν πρώτην ἔφοδον, οὐκ ἤνεγκαν τὴν πρώτην προσβολήν. ἐπόνει θάτερον τῶν κεράτων ἢ τὸ μέσον τοῦ στρατεύματος, εἶξεν, ἐνέδωκεν, ἐπὶ πόδα ἀνεχώρει, ἐνέκλινεν, ἐξέκλινεν, ὑπετράπη, ὑπεχώρησεν, τὰ νῶτα ἔδωκεν, προτροπάδην ἔφυγεν, ἡττήθη, τὰ ὅπλα ῥίψαντες ἔφυγον. τὸ δὲ ἔργον βαλεῖν, τρῶσαι, ἀνατρέψαι, ἀπώσα- 166
σθαι, παραρρῆξαί τι τῆς φάλαγγος, παρασπάσαι, διακόψαι, διαστῆσαι, τρέψασθαι, διῶξαι, σκυλεῦσαι, γυμνῶσαι, ἀφοπλίσαι, ζωγρῆσαι, αἰχμαλωτίσαι, νικῆσαι, ἀπαγαγεῖν, χειρώσασθαι, ἑλεῖν, καθελεῖν, καταπολεμῆσαι, ὑποχειρίους ποιήσασθαι, ὑφ' ἑαυτοὺς ποιήσασθαι. τοὺς νεκροὺς ἀποδοῦναι ὑποσπόνδους.

ἐρεῖς δὲ ἐπολιόρκησαν, συνήλασαν, συνέκλεισαν, κατ- 167
έκλεισαν, προσεκάθισαν. ἐκάθισε τὸ στράτευμα, προσήδρευσεν, ἀπέκλεισεν. παρέτειναν τὸν χρόνον τῆς πολιορκίας, ἐπετείχισαν, ἐμετάλλευσαν, ὑπώρυξαν, προσήγαγον μηχανάς, προσέρρηξαν, κατέσεισάν τι τοῦ τείχους, καθείλκυσαν, ἀνέτρεψαν, κατέσυραν τὰς ἐπάλξεις, καθεῖλον, κατήνεγκαν, κατέσπασαν, κλίμακας προσέθεσαν, προσανέβησαν, πυρὶ ἀπε-

---

166 4. post αἰχμ. *A* ἀνδραποδίσαι, τραυματίας ποιῆσαι. 167 7. πῦρ ἀπεπέτασαν *A*. an πυρὶ ἀνεπέτασαν?

168 τέφρωσαν, χῶμα ἔχωσαν. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους ἀπεμάχοντο, ἀπεκρούοντο, ἀντεῖχον, διεκαρτέρουν, ἐνεκαρτέρουν, ἀντεσοφίζοντο, σβεστηρίοις κωλύμασιν ἐχρῶντο, ὑφεῖλκον τὸν χοῦν. εἶτα ἀπεῖπον, ἀπηγόρευσαν, χεῖρας ἀνέτειναν, ἐπεκηρυκεύσαντο, ἐνέδοσαν, σφᾶς αὐτοὺς ἐξέδοσαν, παρέδοσαν, κατεπολεμήθησαν, ἐνέκλιναν, ἐδουλώθησαν ἐνδείᾳ ἐπιτη-
169 δείων, δίψει καὶ λιμῷ. οἱ δὲ πολιορκοῦντες λέγοιντ' ἄν, εἶλον, κατ' ἄκρας εἶλον, καθεῖλον, ἐπόρθησαν, παρεστήσαντο, ὑποχειρίους ἐποιήσαντο, ἐδουλώσαντο ἐπὶ φόρῳ, εἰς φόρου ἀπαγωγήν, ἐπὶ χρημάτων φορᾷ, χρήματα ταξάμενοι, δεκάτην ἐπιβαλόντες· καὶ δεκατηλόγοι, δεκατηλογία. ἐὰν δὲ ἔνσπονδοι γένωνται ἐπὶ συμμαχίᾳ, ἐρεῖς ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ, ἐπὶ τῷ τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον ἔχειν.

170 τείχους δὲ μέρη κύκλος, περίβολος, προμαχεῶνες, ἐπάλξεις, πύργοι, μεσοπύργια, μεταπύργια. ἐρεῖς δὲ τεῖχος ἐρυμνόν, καρτερόν, ἰσχυρόν, ἀπρόσιτον, δυσπρόσιτον, δύσμαχον, δύσληπτον, δυσαίρετον, ὀχυρόν, ὠχυρωμένον, δυσκαθαίρετον,
171 δυσάλωτον. καὶ περὶ χωρίων δὲ ταῦτ' ἂν εἴποις, καὶ ἔτι ἀπότομον, ἀπόκρημνον, κρημνῶδες, ἀνεπιβούλευτον, δυσεπίβατον, δυσπρόσβατον, καὶ ἥκιστα ἐπίμαχον. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου τεῖχος ἀσθενές, ὠλιγωρημένον, αὐτοσχέδιον, ἐσχεδιασμένον, εὐάλωτον, εὐαίρετον, εὐκαθαίρετον, ἐπίδρομον,
172 ὡς Ὅμηρος, εὐπρόσοδον, εὐεπίβλεπτον, εὐεπιβούλευτον, εὐεπιχείρητον, ἁλώσιμον.

ἐρεῖς δὲ καὶ τάδε, τὰ ἄκρα προκαταλαβεῖν, τὰ ὑπερδέξια κατασχεῖν, φθάσαι ἐπὶ τὰ ἄκρα, προκατασχεῖν, ἀποκόψαι τοὺς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ἀπαράξαι, ἀπελάσαι τοὺς ὑπὲρ κεφαλῆς, ἀνασοβῆσαι, διῶξαι. καὶ μὴν καὶ τάδε, κατὰ μέτωπον
173 ἐπελθεῖν, κατὰ νώτου γενέσθαι, ἐκ τοῦ κατόπιν ἐπιδραμεῖν, ἐκ προφανοῦς, ἐξ ἐπιφανοῦς, ἐξ ἀφανοῦς, ἐξ ἀσφαλοῦς. ἐνεδρεῦσαι, ἐνέδραν καθίσαι, ψευδενέδραν. λόχον ὑφεῖναι, λοχῆσαι, ἐλλοχῆσαι· τὸ γὰρ καταλοχίσαι εἰς λόχους διανεῖμαι ἐστίν.

στρατιωτικὰ δὲ καὶ τὸ πυρσεῦσαι, φρυκτωρῆσαι, φρυκτωρία. καὶ αἱ φυλακαὶ καὶ προφυλακαὶ καὶ ἔφοδοι, καὶ σκοποὶ καὶ κατάσκοποι, καὶ ἐπὶ κατασκοπὴν ἐξελθεῖν, ἐπὶ
174 προσκοπήν. ψευδαυτόμολοι. καὶ γῆν δῃῶσαι, κόψαι τὰ δένδρα, καταπρῆσαι, ἐμπρῆσαι, πῦρ ἐφεῖναι, πυρπολῆσαι, λεη-

λατῆσαι, δασμολογῆσαι, λάφυρα συναθροῖσαι. οἱ δὲ ταῦτα πιπράσκοντες λαφυροπῶλαι.

ἐρεῖς δὲ τειχίσαι πόλιν, ἐκτειχίσαι, τεῖχος ἆραι τῇ πόλει, ἐγεῖραι, ὀρθῶσαι, περιβαλεῖν, ἐλάσασθαι, περιελάσασθαι, περιεργάσασθαι, φράξαι τείχει τὴν πόλιν. καὶ πόλις τετειχισμένη, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι τειχοποιοί· τὸ δὲ ἐναντίον ἀτείχιστος πόλις, γυμνὴ τείχους καὶ ἄφρακτος.

στρατιῶται, συστρατιῶται, στρατός, στρατιωτικόν, στρά- 175
τευμα, στρατόπεδον, σύνταγμα, δύναμις, τάγμα. τάχα δέ που καὶ οἱ πεζέταιροι καὶ οἱ ἀργυράσπιδες καὶ οἱ χρυσάσπιδες, τὰ Μακεδονικά.

ἐρεῖς δὲ τὰς σφενδόνας πληρώσασθαι, ἐναγκυλίσασθαι, στρέψαι, καὶ τὰ ἀκόντια πῆλαι, διαπῆλαι, ἀφεῖναι, ἀκοντίσαι, διακοντίσασθαι.

ἐξετάσαι στράτευμα καὶ δοκιμάσαι, καὶ ἐξέτασις στρα- 176
τεύματος, ἐξετασμός, δοκιμασία. συλλογή, ἀθροισμός, ἀγερμός· συλλέξαι, ἀθροῖσαι, συναγεῖραι. καὶ στρατιῶται ἐπίλεκτοι, ἔκκριτοι, πρόκριτοι, δόκιμοι, εὐδόκιμοι, ἄριστοι, ἀριστεῖς, ἀριστεύοντες, κρατιστεύοντες, λογάδες, λόγιμοι. ἀριστίνδην, λογάδην, κρατιστίνδην. τάχα δ' ἂν ἐν τούτοις τάττοιντο καὶ οἱ διμοιρῖται. ἐρεῖς δὲ τοὺς ἐκ καταλόγου, τοὺς 177
ἐν ἡλικίᾳ, τοὺς ἀκμάζοντας, τοὺς τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν ἔχοντας, τὴν μάχιμον, τοὺς ἐν ἀκμῇ, τοὺς χρησίμους· τὸ δ' ἐναντίον τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν, τὴν ἀπόμαχον, τὴν ἀστράτευτον, τὴν ἀπόλεμον.

ἐρεῖς δὲ ἐκδήμους πολέμους καὶ ἀποδήμους, καὶ ὑπερορίους τοὺς ἐν τῇ ὑπερορίᾳ, διαποντίους, ξενικούς, ὥσπερ πάλιν ἐνδήμους, προσόρους, ὁμόρους.

ἐπαινῶν δὲ στρατηγὸν λέγε στρατηγικός, ἐπιστήμων, 178
πολεμικός, ἀσφαλής, διασωστικός, περιεσκεμμένος, προνοητικός, προορῶν, προβουλεύων, εὔβουλος, ἀγχίνους, ἄγρυπνος, ἄοκνος, εὔτολμος, ἀνδρεῖος, ἡγεμονικός, ἀρχικός, προστατευτικός, ἀξιοπροστάτευτος, διασκεπτικός, ὀξύς, ἐνεργός, διδασκαλικός, τακτικός, ἐπιτακτικός, πρὸς τὰ δεινὰ θαρραλέος, φιλοστρατιώτης, σοφός, κρυψίνους, ἐπίβουλος, νήφων, εὐτελὴς τὴν δίαιταν, φιλεργός, μάχιμος, ἐπιμελής, φιλότιμος,

176 5. καταριστεύοντες vulgo. 177 3. post ἀκμῇ *A* τοὺς ἀκμῆτας.

φιλόπονος, φιλοκίνδυνος, φιλόνικος, νίκης ἐραστής, εὐκλείας
179 ἐραστής, ἄδωρος, ἀδωροδόκητος. ψέγων δὲ ἀμβλύς, ἄμοχθος, ἄμαχος, ῥάθυμος, ἀμελής, νωθής, βραδύς, μισοστρατιώτης, ἀνεπιστήμων, ὀκνηρός, ἄπειρος, ἀμαθὴς τῶν στρατιωτικῶν, ὑπνώδης, μέθυσος, ἀκρατής, τοὺς καιροὺς παριείς, ἀπερίσκεπτος, ἀπροόρατος, ἄπορος γνώμης, ἀπρόοπτος, κατεπτηχώς, ἀπρονόητος, ἄβουλος, ἀμήχανος, δειλός, ἄνανδρος, καταβεβλημένος, ὕπτιος, ἀναπεπτωκώς, ἀνόητος, προπετής, ἔμπληκτος, ἀπονενοημένος, ῥιψοκίνδυνος, τολμηρός, θρασύς, μανιώδης, παρακεκινημένος, σφαλερός, ἄφρακτος, προδότης,
180 ἀφειδής, ἀκρατής, δωροκόμος, δωροδόκος. στρατιώτου δὲ ἔπαινος εὐπειθής, πειθαρχικός, πειθήνιος, κατήκοος, ὑπήκοος. τὰ δ' ἐναντία ἀπειθής, ἀνήκοος, ἀνυπήκοος.

ἀπέστησαν πόλεις, ἐπανέστησαν. ἐπεστράτευσαν καὶ ἐπεστρατεύσαντο, ἐπῆλθον, παρέβαλον, εἰσέβαλον εἰς τὴν πολεμίαν, κατέλαβον, ἐνέβαλον, καθεῖλον, εἰσβολὴν ἐποιήσαντο. περὶ σίτου ἀκμήν, περὶ σίτου ἐκβολήν, σίτου χλωροῦ ὄντος, σίτου ἀκμάζοντος.

181 Ἱππικὰ ὀνόματα, ἀγέλη ἵππων, ἱπποτρόφος, ἀγελητρόφος, ἱππονόμος, ἱππαγωγός, ἱπποδαμαστής, πωλοδάμνης, ἱπποκόμος, ἵππων ἐπιμελητής, ἱπποφορβός. εἶτα ἵπποι φορβάδες, ἵπποι ἀγελαῖοι, ἵπποι ἀθληταὶ καὶ ἀγωνισταὶ καὶ ἀδδηφάγοι, ἀμιλλητήριοι, νικηφόροι, ἀθλοφόροι, κυνηγετικοί, πολεμιστήριοι, ὁδοιπορικοί, στρατιωτικοί, πομπικοί. πῶ-
182 λοι ἄβολοι οἱ πώλων καὶ τελείων μέσοι· οὕτω γὰρ Πλάτων τοὺς δευτεροβόλους ὀνομαζομένους ἐκάλεσεν, τελείους. οἱ δὲ γεγηρακότες ἀγνώμονες καὶ λιπογνώμονες· γνώμων γὰρ λέγεται ὁ ἀποπίπτων ὁδούς, τῆς ἡλικίας ὢν γνωριστικός. ἱππάσαι ἐξ ἀγέλης πῶλον, ἱππωνῆσαι καὶ ἱππωνία. ἔτι δὲ ἀδάμαστον πῶλον (τούτῳ δὲ Ξενοφῶν ἀντιτίθησι τὸν ἤδη ἱππαζόμενον), ἀπαίδευτον, ἄγριον. δαμάσαι δ' ἂν εἴποις καὶ πωλεῦσαι, πωλοδαμνεῖν, ἐκπαιδεῦσαι, ἡμερῶσαι, ἀσκῆ-
183 σαι, ἀναδιδάξασθαι. λέγοις δ' ἂν ἐπὶ ἵππων καὶ ψηλαφᾶν καὶ ψήχειν καὶ ἀποκαθαίρειν, ἐκκαθαίρειν, ἀποσοβεῖν τὴν κόνιν ἀνιστάντα τὴν τρίχα, ἐκφέρειν τὴν κόπρον, ψύχειν τὰ στρώματα τοῦ ἵππου. καταπλύνειν δὲ δεῖ λέγειν τὴν κεφα-

---

182 3. γνῶμα *C*. 183 3. κόνιν] κόμην *A*.

λήν, οὐ καθαίρειν. τὸ δὲ κυλῖσαι καὶ ἀλῖσαί ἐρεῖς καὶ ἐξαλῖσαι, καὶ τὸ χωρίον ἀλίστρα καὶ ἐξαλίστρα καὶ κυλίστρα.

τροφαὶ ἵππων κριθαί, ζειαί, ὄλυραι, χόρτος, χιλός, παρὰ δὲ Ὁμήρῳ καὶ πυροί (εἰ δὲ πιστεύομεν, καὶ οἶνος ποτόν) καὶ λωτὸς καὶ ἔλειον σέλινον.

χαλινῶσαι δὲ ἐρεῖς, καὶ χαλινὸν περιθεῖναι τῷ στό- 184
ματι, καὶ χαλίνωσιν. εἶτα ἱππὼν καὶ στάσις ἵππων καὶ ἱππόστασις καὶ σταθμός, φάτνη, φορβιά, ἐπιφατνίδια δεσμά, κεκρύφαλος, κορυφαία, χαλινός. τοῦ δὲ χαλινοῦ τὰ σιδήρια ὑποστόμια, καὶ τῶν ὑποστομίων τὰ μὲν κοῖλα ἐχῖνοι, τὰ δὲ περιφερῆ καὶ πριονωτὰ τροχοί, τὰ δὲ στερεὰ καὶ προμήκη καὶ ἀλλήλοις ἀντεμπλεκόμενα ἐν ἀλύσεως εἴδει δακτύλιοι καὶ δάκτυλοι. ἐρεῖς δὲ κημοὶ καὶ φιμοί, ἔτι δὲ ἔποχα, ἐφίππια, 185
σάγη. τὰ δὲ περὶ τὴν θεραπείαν ἐργαλεῖα, τὸ μὲν ἐκκαθαῖρον τὴν τρίχα πτερῷ ἐοικὸς ξύλον σπάθη, τὸ δὲ διακτενίζον σιδήριον πριονῶδες ὠδοντωμένον ψήκτρα. τὸ δὲ πλεκόμενον ἐκ τῆς φοινικῆς ἀμπεχόνης κοῖλον καὶ διάκενον περιχείριον, ὃ καταστέλλει τὴν τρίχα καὶ ἐκλιπαίνει, σωρακίς. ἀφ' οὗ δὲ ἐσθίει ὁ ἵππος, κρεμαμένου μὲν ἐκ τῆς κορυφαίας, περιτιθεμένου δὲ τῷ στόματι, χιλωτήρ.

χωρία δὲ ἐρεῖς ἱππάσιμα καὶ δύσιππα καὶ ἄφιππα, 186
δύσβατα καὶ βάσιμα, πεδινά, εὐήλατα, ἐπίδρομα. γῆ πεδιάς, γῆ ἄπεδος, λεία, ὁμαλή, ἄλιθος, ἱππόκροτος, ἱππόδρομος, εὔπορος. ἄβατα, τραχέα, δύσπορα, λιθώδη, δυσήλατα, εὔδρομα, πετρώδη, πέτρινα, εὔλιθα, ὀρεινά, βαθέα, ἔγκοιλα, τελματώδη, ἀπόκροτα, τεναγώδη, πηλώδη, τενάγη, ἀλίπεδα, δίυγρα, ὕφαμμα, ψαμμώδη, ὕφυδρα, διάβροχα, ὀλι- 187
σθηρά, ὑποφέροντα τοὺς πόδας, ὑφέλκοντα, ὑπερείποντα, ὑποσκελίζοντα, ἀνάντη, ὄρθια, σιμά, ἀνατεταμένα. καὶ λόφοι δὲ ἐρεῖς καὶ γήλοφοι καὶ ἄκραι καὶ χαράδραι καὶ χείμαροι, κατάντη, πρανῆ, κατάρρυτα, κατωφερῆ. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀνάντεσι δεῖ ἀναθεῖν, ἀνατρέχειν, προσβαίνειν, προσαναβαίνειν, ἀναπηδᾶν, ἐν δὲ τοῖς κατάντεσι καταθεῖν, καταβαίνειν.

---

184 1. δὲ — 2. χαλίνωσιν] χαλίνωσιν περιθεῖναι τὸ στόμιον *A*.
187 1. ὕφαλμα vulgo. 3 ὀρθάσιμα vulgo. 7. καταθεῖν, καταβαίνειν] εἰ ἐλαύνοις, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, ἀφίσταται τὸ δέρμα. δῆλον δ' ὅτι καὶ

188 ἔπαινος ἵππου ἀπὸ μὲν σώματος ὁπλαὶ κοῖλαι, ὡς εἶναι ἐν βάθει τὴν χελιδόνα καὶ μηδὲν αὐτὴν τῶν ἐκ τοῦ ἐδάφους λυπεῖν· ἡ γὰρ τοιαύτη ὁπλὴ ὥσπερ κύμβαλον, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, πρὸς τὸ δάπεδον ψοφεῖ (εἴποις δ' ἂν καὶ κροτεῖ καὶ ἠχεῖ καὶ κτυπεῖ καὶ τὰ ὅμοια). κυνήποδες ἔγκοιλοι στερεοί, κνῆμαι ἄσαρκοι, γόνυ λαγαρὸν πρὸς τὴν συγ-
189 καμπήν, σκέλη ὑγρά, μηροὶ ἰνώδεις, πλευραὶ βαθεῖαι προμήκεις καὶ πρὸς τὴν γαστέρα ὀγκωδέστεραι, γαστὴρ προσεσταλμένη, ἀκρώμια ὑψηλά, τῷ τε ἀναβάτῃ ἀσφαλεστέραν τὴν ἕδραν καὶ τοῖς ὤμοις ἰσχυροτέραν τὴν πρόσφυσιν παρέχοντα. τράχηλος εὐκαμπὴς ὡς ἀλεκτρυόνος, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ κάπρου ὀρθός. κεφαλὴ ὀστώδης, προτομὴ βραχεῖα, χαίτη εὔθριξ, προκόμιον εὐπρεπές, ὄμμα προπετὲς ὡς ἐξόφθαλ-
190 μον εἶναι, ὀφθαλμοὶ πυρώδεις, ὕφαιμον βλέποντες. μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι· εὐπνοώτεροι γὰρ τῶν συμπεπτωκότων. ὦτα βραχέα, στέρνα πλατέα, ὀσφὺς διπλῆ· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ῥάχις καὶ ἕδρα, μάλιστα δὲ τὸ μέσον τῆς ῥάχεως, ᾧ ἐγκάθηται ὁ ἐπιβάτης. ἰσχία πλατέα καὶ εὔσαρκα, γλουτοὶ εὐπαγεῖς, οὐρὰ προμήκης. Σίμων δ' αὐτὴν καὶ κέρκον καλεῖ, ὀνομάζοιτο δ' ἂν καὶ ἱππουρις· γνησιώτατον γὰρ ἐπὶ ἵππου οὐρᾶς τοὔνομα. χρήσιμον δὲ τὸ μῆκος οὐ μόνον εἰς ἀγλαΐαν, ἀλλ' ὅπως καὶ μυωπιζόμενος ἀπελαύνοι τὰ λυποῦντα.

191 ψόγος δ' ἵππου ὄνυχες λεπτοί, ὁπλαὶ πλήρεις σαρκώδεις λεῖαι ὁμαλαί· Ξενοφῶν δ' αὐτὰς χαμηλὰς καλεῖ. κυνήποδας παχεῖς, κιρσοὺς περὶ τὰς κνήμας ἔχων, μηροὺς ἀπαγεῖς, ὠμοπλάτας κοίλους, αὐχένα προμήκη, χαίτην ψιλήν, στήθη στενά, κεφαλὴν βαρεῖαν σαρκώδη, ὦτα μεγάλα, μυκτῆρας συμπεπτωκότας, ὀφθαλμοὺς κοίλους (καλεῖται δὲ ὁ τοιοῦτος καὶ κοιλόφθαλμος), πλευρὰς στενὰς ἀσάρκους, ὀσφὺν ὀξεῖαν, ἰσχίον τραχύ, γλουτοὺς ἀσάρκους, σκέλη σκληρά, γόνατα δυσκαμπῆ· ὁ γὰρ ὑγρὸς κάμπτει τὰ γόνατα ἀκοπώτερον, καὶ ἀπταιστότερον βαδίζει.

τὰ νεῦρα παχύνεται τῶν πρόσθεν ποδῶν τόν τε ἱππία καὶ αὐτὸν τὸν ἵππον φερόντων. οἱ Πέρσαι δὲ καὶ Ὀδρύσαι, φησί, τοὺς ἵππους μεμελετήκασι φέρειν· τῷ γὰρ ἐπελαύνεσθαι ἐν τοῖς τραχέσιν ἀσυνήθεις ὄντας ψιλοῦνται μὲν αἱ κνῆμαι καὶ ἑλκοῦνται, μάλιστα δὲ τὴν παρακερκίδα, ἣν περόνην ὁ Ξενοφῶν καλεῖ *A*. 189 1. post μηροὶ *A* μηριαῖα.

ἐπαινέσαις δ' ἂν βλέμμα ἵππου γοργόν, ἰταμόν, ἀν- 192
αιδές, ὑπόθερμον, ἔκπυρον, θρασύ, πικρόν, θυμικόν, ὀργί-
λον· καὶ χρεμετισμὸν ὁμοίως καὶ ἆσθμα θρασύτερον, θυ-
μικώτερον, ἰταμώτερον. ψέξαις δ' ἂν νωθές, ἀμβλύ, ἄπυρον,
ἀόργητον, ἄθυμον, ἀργόν, οὐχ ἱππῶδες, ὑγρόν.

οἱ πρόσθεν πόδες καλοῖντ' ἂν οἱ πρόσθιοι, οἱ ἔμπρο- 193
σθεν, οἱ ὑπὸ ταῖς ὠμοπλάταις, οἱ ὑπὸ τοῖς στέρνοις, οἱ
πρῶτοι, οἱ ὑπὸ τῷ αὐχένι· οἱ δὲ λοιποὶ ὀπίσθιοι, οἱ κατό-
πιν, οἱ ἔσχατοι, οἱ τελευταῖοι, οἱ ὑπὸ τοῖς ἰσχίοις, οἱ ὑπὸ
τὴν οὐράν, οἱ ὑπὸ τοὺς γλουτούς. ἀμείνων δ' ἵππος ὁ μὴ
ἐναλλὰξ ἀλλὰ διὰ πολλοῦ τὰ σκέλη τιθεὶς καὶ διαφέρων.
κακὸς δέ, εἰ τὴν διάστασιν ἔχει τῶν σκελῶν ὡς μεγίστην·
ὑπάρξει γὰρ αὐτῷ, Σίμων λέγει, διὰ πλείστου τὰ σκέλη ῥί- 194
πτειν. καὶ τοῦτο δὲ Σίμωνος, «εὔδρομος δὲ ἵππος ὁ ὀλί-
γον αἴρων ἀπὸ τῆς γῆς ἐν τῷ τρέχειν τὰ σκέλη.»

ἔπαινος ἔργων καὶ γνώμης ἵππου, εὔπνους, εὔπους,
εὔοπλος· ἡ δὲ ποδῶν ἀρετὴ εὐποδία. εὔφορος, εὔθυμος, θυ-
μοειδής, εὐσχήμων, εὐπρεπής, μεγαλοπρεπής, γαῦρος, γαυ-
ρούμενος, γαυριώμενος, κυδρός, κυδρούμενος, ἐλευθέριος,
ἐθελουργός, ἱππαστής, ἀγλαός, φρονηματίας, ἀλαζών, εὔ- 195
ψυχος, εὐκάρδιος, μεγαλόφρων, μετέωρος, πομπικός, σοβα-
ρός, εὔτολμος, εὐθαρσής, ποδώκης, γοργούμενος, πολεμι-
κός, στρατιωτικός, ἥμερος, πρᾶος, εὐπειθής, εὐάγωγος, εὐή-
νιος, χειροήθης, τιθασός, φιλῶν τὸν ἀναβάτην, εὔνους τῷ
ἱππεῖ, ὑπὸ σάλπιγγι ἐξορμῶν, ἐξανιστάμενος, ὀξύς, ταχύς,
ταχύπους, φιλάνθρωπος, φίλιππος, ἐγκαρτερῶν σὺν τῷ καιρῷ,
γνωστικὸς τῶν ἐχθρῶν, ἀνατρεπτικός, εὔτρεπτος, πειθαρ-
χικός, εὔτακτος, εὔκολος, κεκολασμένος τὴν γνάθον, δίκαιος
τὴν σιαγόνα, ἴσος ἑκατέραν τὴν γνάθον, πεπαιδευμένος, 196
ῥᾳδίως ἐξορμῶν, εὐκόλως καθιστάμενος, μάστιγος οὐ χρῄ-
ζων, κέντρου ἀπροσδεής, εὔδρομος, ἐπίδρομος, τοῖς ἀνέμοις
συνθέων· εἴποι ἂν αὐτὸν Ὅμηρος αὔρας ἢ ἀνέμου παῖδα.
ἀνύποπτος, ἄφοβος, θαρραλέος. μεμελετηκὼς καὶ πρὸς ἅπαν-
τες ἀναθεῖν καὶ πρὸς κάταντες καταδραμεῖν, καὶ τειχίον
ὑπερακρίσαι καὶ τάφρον ὑπερπηδῆσαι, καὶ χαράδραν δια-
λέσθαι καὶ ποταμὸν περᾶσαι, καὶ ἐπ' ὄχθους ἀναθρώσκειν,

194 7. 8. ἐλεύθερος, ἐλευθερουργὸς vulgo: correctum e Xenophonte.

197 καὶ ἀπ' ὄχθων καθάλλεσθαι. ὁ δὲ ψόγος ἐκ τῶν ἐναντίων, βραδύς, νωθής, ἀμβλύς, ἀργός, βλάξ, ἄπους, κακόπους, κακόπνους, μελλητής, δειλός, ἄτολμος, καταδεής, ὕποπτος, δυσωπούμενος, ἐπίφοβος, οὐ σπουδαῖος τοὺς πόδας, μαλακὸς τὴν ὁπλήν, σκληρόστομος, ἄδικος τὴν σιαγόνα, ἑτερόγναθος, βαρὺς τὴν κεφαλήν, κάτω νεύων, εἰς ὄνους τελῶν, κυφαγωγότερος, δυσγαργάλιστος, ἀπειθής, δυσήνιος, δυσάγωγος, ἀνάγωγος, ἄστομος, ἀπόλεμος, πτοούμενος, ταπεινός,
198 μικρόψυχος, ἀσχήμων, ἀπρεπής, εὐλαβής. οὐδ' ἂν σάλπιγγος ἀνάσχοιτο, οὐδ' ἂν ἐνέγκοι πολέμου βοήν. μίσιππος, μισάνθρωπος, δάκνων, λακτίζων, λακτιστής, ἀδάμαστος, φαύλως ἠγμένος, ἀπρόθυμος, ἀπαίδευτος, ἄτακτος, θηριώδης, δύσφορος, ἀκάθεκτος, τὴν γνάθον ἀκόλαστος, ἀναχαιτίζων, ἀποσειόμενος, ἐφυβρίζων, ὃς πολλάκις ἐξεκύλισε τὸν ἱππέα, οὐδὲ προσιέμενος τὸν χαλινόν, ὑπέρφοβος, ἐνδεέστερος, ἀποδεέστερος· Σίμωνος τὸ ὄνομα.

199 ὁ δὲ τοῦ ἵππου ἐπιμελητὴς τάδε πραττέτω. καθαιρέτω τὴν χελιδόνα, καὶ τὴν κοιλότητα τῆς ὁπλῆς θεραπευέτω, καὶ τὴν κνήμην τριβέτω κατὰ τὴν φύσιν τῆς τριχός· τὴν δὲ μηριαίαν καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα καὶ εἰ πρὸς τοὐναντίον ἀνακαθαίροι, ῥᾷον ἂν ἐκσοβοῖ τὴν κόνιν. καὶ πρὸς μὲν τὸ ἄλλο σῶμα χρήσθω πᾶσι τοῖς τῆς καθάρ-
200 σεως ὀργάνοις, τὴν δὲ κεφαλὴν καταπλύνειν δεῖ μᾶλλον ἢ καθαίρειν. τῶν δ' ἐν τῇ ῥάχει τριχῶν ἄλλῳ μὲν ὀργάνῳ μὴ προσαπτέσθω, ταῖς δὲ χερσὶ τρίβων καὶ ἀπαλύνων, ἥπερ φύσει κέκλινται, ἥκιστ' ἂν βλάπτοι τὴν ἕδραν τοῦ ἵππου. ἐνεθιζέτω δὲ τὸν πῶλον ὁδῷ λιθώδει, μὴ πάντῃ τραχείᾳ· εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ σταθμῷ καταβάλλοι λίθους μναιαίους ἀμ-
201 φιδόχμους, περιχειλώσας σιδήρῳ, ὡς Ξενοφῶν ἔφη, τούτῳ τῷ ἔθει τῷ πρὸς αὐτοὺς στερεοῖ καὶ καρτερύνει τοῦ ἵππου τοὺς πόδας. τὰ μέντοι χείλη αὐτοῦ ἀπαλυνέτω, ὅπως τοῦ χαλινοῦ συνιῇ· ἀπαλύνει δὲ τὰ χείλη χειρῶν τριβὴ καὶ ὕδατος χλιαροῦ προσβολὴ καὶ ἐλαίου ποτὲ ἀλοιφή. τῆς δὲ ἐπιφατνιδίας φορβιᾶς μὴ ποιείτω τὸ ἄμμα ἔνθα ἡ κορυφαία περιτίθε-

---

200 3. ἀπαλύνων Conr. Gesnerus pro πλύνων. 5. ἐνεθ. — 201 3. πόδας] καὶ ὁ σιαθμὸς λίθους ὑπεστρωμένους ἐχέτω· στερεοῖ γὰρ καὶ κρατύνει τῷ ἔθει τοῦτο τοὺς πόδας BC.

ται, ὡς μὴ ἑλκουμένων τούτων καὶ περὶ τὸ χαλινοῦσθαι δυσκολαίνῃ. ἐργώδης γὰρ ἡ τῆς χαλινώσεως κώλυσις. ἢν μὲν 202
γὰρ κεχαλινωμένον ἄγῃ, οὐδὲν αὐτῷ παραινῶ, ἢν δὲ ἀχαλίνωτον, κημοῦν τὸν ἵππον· ὁ γὰρ κημὸς δάκνειν μὲν οὐκ ἐᾷ, ἐκπνεῖν δὲ οὐ κωλύει. ὁπόταν δὲ ψήχῃ τὸν ἵππον, ἐκ μὲν τῆς κεφαλῆς αὐτῷ ἀρκτέον, ἵνα τῶν ἄνωθεν καθαρθέντων ἐπικατίῃ τοῖς ὑπ' αὐτά. ἐπεὶ δὲ ψηχόμενον τὸν ἵππον ἀνάγκη χρῆσθαι ταῖς ὁπλαῖς, τοὺς μὲν πρόσθεν πόδας ψήχων, κατόπιν παρελθὼν βλεπέτω ἵνα περ καὶ ὁ ἵππος, ὡς μηδὲ βουλόμενος αὐτὸν κρούειν δύνηται· ἐπὶ δὲ 203
τοὺς κατόπιν μετιών, ἀντιμεταστρέψας ἑαυτὸν βλεπέτω ἀντία τοῖς ποσὶν οὓς καθαίρει, τρέψας τὸ πρόσωπον, ἵνα ὁ ἵππος παύηται. τὸ μὲν δὴ πρῶτον ἐκ φορβιᾶς τὸν ἵππον περιακτέον, εἶτα χαλινώσαντα ἐᾶσαι ἑστάναι, ὡς μὴ εὐθὺς ἑλκόμενος πονοῖτο, ἀλλ' ἐν ἀναλγησίᾳ καὶ ἀπραγμοσύνῃ τῆς σιαγόνος ἠρέμα προσεθίζηται τῷ χαλινῷ. εἰ δὲ ἀναβαίνοι ἐπ' αὐτόν, τὸ πρῶτον ἐκ μετεώρου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάβασιν, ὅπως μήτε σπάσῃ αὐτὸν ἀναβαίνων μήτε ἐκ σφοδρότητος ἐγκαθίσας λυπήσῃ τὸν ἵππον. ἐλαυνέτω δὲ τοῦτον 204
κατ' ἀρχὰς ὁ ἐπιβάτης εἰς τὰ ἄπεδα καὶ λεῖα, τὰς δὲ προσβάσεις καὶ τὰς ἐκεῖθεν καθόδους μὴ αὐτίκα, ἀλλὰ τὸν ἵππον πλαγιαζέτω (οὕτω γὰρ ὁ Σίμων ὠνόμασεν), καὶ ποτὲ μὲν εἰς μῆκος ποτὲ δὲ ἐπ' ἔλαττον, καὶ ἐναλλάττων θᾶττον ἢ σχολαίτερον, καὶ τὸν χαλινὸν μεταβάλλων ἐφ' ἑκατέραν τὴν γνάθον. καμπὰς δὲ χρὴ ποιεῖσθαι καὶ στροφὰς καὶ ὑποστροφάς. ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς οὐ δεῖ ἐξελαύνειν 205
τὸν ἵππον ἀλλ' ἀναλαμβάνειν, ὅπερ καὶ ὑπολαμβάνειν καλεῖται καὶ κατέχειν καὶ ἠρεμίζειν καὶ ἀνέχειν, οὐδὲ πλαγιοῦν οὔτε αὐτὸν οὔτε τὸν ἵππον· τάχιστα γὰρ ἂν ἐν τούτῳ κατενεχθεῖεν ἀμφότεροι. ἡ γὰρ ἐπ' εὐθεῖαν κατὰ μῆκος ἔλασις κοπωδεστέρα· καλεῖται δ' αὕτη ὀρθοδρομεῖν, ὥσπερ τὸ ἐναντίον ἀποκάμπτειν. ἢν δὲ κάμῃ καὶ κατανεύσῃ τὴν κεφαλήν, οὐκ ἔστιν εὐσχήμων ὁ ἵππος. ὁ δὲ ἐν καμάτῳ δρόμος- 206
καλεῖται οὕτως ἱππάζεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἱππέων τὸ

---

202 8. *μὴ βλεπέτω* Schneiderus Saxo. 203 2. *ἀντία* e Xenophonte additum. 204 2. *δάπεδα* vulgo: *A* nihil praeter *ἐλαυνέτω δὲ τὰς λείας*. 205 6. *αὐτὸ A*.

ἱππεύειν οὕτως ὀνομάζεται. εἰ δὲ καὶ τὰ χωρία ὑπαλλάττοι τις, ἐν χάριτι μᾶλλόν ἐστι τῷ ἵππῳ· ἀμισέστερα γὰρ αὐτῷ τὰ κοινὰ χωρία, ἀπαγορεύει δὲ τοῖς συνήθεσιν. καὶ εἰ μὲν φύσει γεννάδας ᾖ, κἂν ἀφῇς τὸν χαλινόν, ὀρθῇ τῇ κεφαλῇ τρέχει· τὸν δὲ ἀγεννῆ τῷ χαλινῷ ὡς εἰς εὐσχημοσύνην βιάζου. παραφυλακτέον δὲ ὅτι τοὺς τραχεῖς χαλινοὺς οὐκ ἐῶσιν οἱ ἵπποι κατὰ χώραν, ἀλλὰ μεταβάλλουσιν ἐλπίδι τοῦ πρὸς τὸ ῥᾷον μεταστήσειν. διὰ τοῦτο τοῖς θυμοειδέσιν οὐκ ἐμβλητέον σκληροὺς χαλινούς (ἀναλαμβάνουσι γὰρ αὐτοὺς εἰς τὸ στόμα ὥσπερ ὀβελίσκους εὐπαγεῖς ὄντας) ἀλλὰ ὑγρούς, ἵνα οὗ ἂν ὁ ἵππος προσάπτηται, τὸ λοιπὸν κάμπτηται ὥσπερ ἅλυσις. εἰσὶ δὲ σκληροὶ χαλινοὶ οἱ ἔχοντες τροχοὺς ταπεινοὺς καὶ ἐχίνους ὀξεῖς· ἔστι δὲ καὶ τούτους ἐμπραΰνειν κατειλοῦντα καὶ κατακηροῦντα. ἀλλὰ μᾶλλον ὑγρούς· οὗτοι δὲ εὐρείας καὶ λείας ἔχουσι τὰς συμβολὰς ὡς ῥᾳδίως κάμπτεσθαι. καὶ πάντα ὅσα περιτίθεται περὶ τὸ στόμα, εὐρύστομα καὶ οὐ σύμπυκνα. εἰ δ' εἰς τάχος ἐλαύνοις, τοῦ μὲν σώματος τοῦ σαυτοῦ μηδ' ὁτιοῦν προβάλῃς, μακρὰν δὲ τὴν χεῖρα τὴν ἡνιοχοῦσαν προτείνων σὺν βραχείᾳ τῇ ἡνίᾳ οὔσῃ ποτὲ μὲν ἐξόρμα ποτὲ δὲ καθίστη, καὶ ἐνδίδου τὸν χαλινὸν καὶ ἀναλάμβανε. εἰ δὲ κατατείνοι αὐτὸν ὁ ἵππος ἐν τῷ δρόμῳ, ἢ ὁ ἀναβάτης ἀπαίδευτός ἐστιν ἢ ὁ ἵππος ἀσθενής.

ἔστι δέ τι νόσημα ἵππων κριθίασις καὶ ὑπεραίμωσις, ὑπὸ πλησμονῆς, καὶ οὐκ ἐκκομίζουσι τὸν σῖτον. τότε χρὴ ὑφαιρεῖν καὶ χόρτον παραβάλλειν μόνον, ἢ τι ἄλλο τῶν κουφοτέρων.

ἱππείαν δὲ ἐρεῖς καὶ ἱππασίαν καὶ ἔλασιν καὶ ἐλασίαν καὶ ἡνιόχησιν, καὶ ἐγκαθῆσθαι ἐπόχως καὶ βεβαίως ἢ παγίως. καὶ ἐφεδρεύειν ἐρεῖς, ὡς Ξενοφῶν, εἰ καὶ βιαιότερον. ἐπιβαίνειν καὶ ἀναβαίνειν, καὶ ἐπέβη καὶ ἀνέβη, ἐξ ὧν ἐπιβάτης, ἀναβάτης. καὶ κλωγμῷ μὲν ἐξεγείρειν τὸν ἵππον ἐρεῖς καὶ ῥοίζῳ (ταῦτα δὲ καὶ ὁρμητήρια σημεῖα ὀνομάζεται), ποππυσμῷ δὲ παριστάναι καὶ καθιστάναι. τὸ δὲ ἐν-

---

206 2. ἀμιγέστερα codices: correctum e Xenophonte. 209 7. ἐφεδρεύειν· ἔστι μὲν γὰρ βιαιότερον, ἀλλ' οὐκ ἔξω φιλοτιμίας *A*. 9. κημῷ *A*, κνησμῷ *C*. 210 2. καθεστάναι vulgo.

δόσιμον εἰς τὸν δρόμον κροῦσαι τῷ ποδὶ τὴν γαστέρα καὶ ἀνακλάσαι τὸν αὐχένα ἐκ τοῦ χαλινοῦ. τῷ δὲ ἀθύμῳ ἵππῳ οὐδὲν φαῦλον καὶ ἐμβαλεῖν τῷ μύωπι· οἱ γὰρ θυμοειδεῖς ἀγανακτοῦσι καὶ τὴν πληγὴν ὡς ὕβριν, καὶ ἐκφέρονται εἰς δρόμον ὑπὸ ὀργῆς, καὶ σφαλερωτέραν παρέχονται τῷ ἱππότῃ τὴν ῥύμην, ἢν δὲ ἄνιππός τις ᾖ καὶ ἀβέβαιος, καὶ ἀποσείονται καὶ ἐκφέρουσι καὶ ἀναχαιτίζουσιν, ἱστάμενοι κατὰ τοὺς οὐραίους πόδας.

ὁ δὲ πομπικὸς ἵππος ἐχέτω ψυχὴν μεγαλόφρονα, 211
σῶμα εὔρωστον, ὀσφὺν ὑγρὰν καὶ βραχεῖαν καὶ ἰσχυράν, οὐ τὴν κατ' οὐρὰν ἀλλὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, ὡς δύνασθαι ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια. ἐξέγειρε δὲ αὐτὸν τοῖς ὁρμητηρίοις σημείοις, καὶ ἀνάκρουε τῷ χαλινῷ, καὶ ἐνδίδου αὐτῷ τὸ στόμιον, ἵνα χαίρῃ τῇ χαλαρότητι καὶ φέρηται ἀδεῶς τῷ σχήματι. οὐ δεῖ δὲ αὐτὸν μυωπίζειν, ἀλλὰ μᾶλλον καταψῆν καὶ ἐγκελεύεσθαι, καὶ διδάσκειν κυρτοῦσθαι τὴν κεφαλήν, ὡς καὶ αὐτὸς σχηματοποιεῖται κατὰ τὸν πρὸς τὰς θηλείας καλλωπισμόν.

ἐὰν μελετᾷς ἀφ' ἵππου τὰ στρατιωτικὰ ἀνθιππεύων 212
ἑτέροις, ἀκοντίοις ἐσφαιρωμένοις κέχρησο καὶ δόρατι ὁμοίως πεπραγματευμένῳ σφαιρωτῷ, ὥστε εἶναι τὴν πληγὴν ἀσινῆ. καλὸν δὲ λαβόμενον τοῦ ἀντιπάλου, καὶ ἑλκύσαντα ἐφ' ἑαυτόν, ἄφνω ἀφεῖναι· τὸ γὰρ τοιοῦτον καταπληκτικὸν καὶ καταβλητικόν.

παραφυλακτέον δὲ ὅτι ὁ Ξενοφῶν οἴεται τὸν ἵππον 213
ἀστραγάλους ἔχειν, Ἀριστοτέλους τοῦ περὶ ταῦτα δεινοῦ φάσκοντος μηδὲν τῶν μωνύχων ἔχειν ἀστραγάλους, μηδὲ τὸν ὄνον, μόνον δὲ τὸν Ἰνδικόν, ᾧ καὶ κέρας ἐκ τοῦ μετώπου ἐκπεφυκέναι λέγει.

διδακτέον δὲ τὸν ἵππον καὶ ὑποβιβάζεσθαι· ἔστι δὲ τοῦτο διιστάντα τὰ σκέλη ἐγκαθίζειν τε καὶ ταπεινοῦν ἑαυτόν, ὥστε εὐπετῶς ἀναβαίνειν τὸν ἱππέα. στηρικτέον δὲ αὐτόν, ὅταν ὁ ἵππος ἄρξηται τῆς ἐπισκελίσεως· ἐπισκέλισιν 214

---

211 10. αὐτὸν σχηματοποιοῦντα — πρὸς τὰς θ. σχηματισμόν ante Falckenburgium. 213 7. διιστᾶν vulgo.

δὲ καλεῖ ὁ Ξενοφῶν τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν ποδῶν κινήσεως. πέδη δὲ ἱππασία ἡ κυκλοτερής, ἑτερομήκης πέδη ἡ μῆκος τῷ κύκλῳ προστιθεῖσα. ἐρεῖς δὲ σχεδία ἱππασία καὶ σχέδην ἱππάζεσθαι, καὶ ῥύμῃ ἐξελαύνειν καὶ ἀπὸ ῥυτῆρος, ἀνεῖναι τὸν ἵππον, καὶ ἐφεῖναι τὸν χαλινὸν εἰς τάχος, καὶ πάσας ἀνασεῖσαι τὰς ἡνίας, καὶ τῷ κέντρῳ ἐξαιμάσσειν. τοὺς δὲ θυμοειδεστέρους ἵππους καταψῆν χρὴ μᾶλλον ἢ
215 κεντρίζειν, καὶ προτρέπειν μᾶλλον ἢ ἐξαναγκάζειν. εἰ δ' ἐγκαθίζεις ἵππῳ, μὴ πάνυ τοὺς μηροὺς πιέζειν, ἀλλ' αἰωρεῖν ὑγροὺς τοὺς πόδας, καὶ παραπλήσιον εἶναι ἑστηκότι· καὶ γὰρ ἡ ἰσχὺς πλέον ἐπὶ τῶν ἑστηκότων ἢ ἐπὶ τῶν ἐγκαθεζομένων. πειρῶ δὲ τῷ σώματι μηδενὸς τῶν ἐργαζομένων τοῦ ἵππου προσάπτεσθαι, οἷον ποδῶν ἢ πλευρᾶς· ἐκείνους τε γὰρ διαφέρει καὶ ταύτην παραφέρει. εἰ δὲ ἔποχος εἴης ἐκ μελέτης, ῥᾷόν σε οἴσει ὁ ἵππος. εἰ μέντοι οὕτω καθίζεις, καὶ ἀκοντιεῖς ἐπισκοπώτατα σὺν ῥώμῃ, ἐπερείδοντος τοῦ ἵππου τὴν ἄφεσιν τοῦ δόρατος· καὶ γὰρ αὐτὸς συμβάλλεται τῇ φορᾷ, ῥύμῃ συμπροχωρῶν. συστήσας δὲ τὰς ἡνίας, καὶ ἠρέμα πλάγιος γενόμενος, καὶ μηκύνας τὴν χεῖρα τὴν χαλιναγωγοῦσαν, οὕτως ἀκόντιζε.

216 φρύαγμα ἵππου, χρεμετισμός, φριμαγμός, πνεῦμα, φύσημα, ἆσθμα, γαυρίαμα, αὖχημα. καὶ φρυάττεσθαι, χρεμετίζειν, φριμάττεσθαι, φυσᾶν, ἀσθμαίνειν, ἐκπνεῖν, γαυριᾶν.

ἔστι δὲ καὶ τάδε ἱππικὰ ὄργανα, σειραγωγεύς, ῥυταγωγεύς, κέντρον, μύωψ, ὑποχαλινίδια, ἡνία.

εἴποις δ' ἂν ὅτι τὰ μὲν ἔμπροσθεν σκέλη αἴρει, τὰ δὲ ὄπισθεν προσάγεται. ἀμείνων δὲ ἡ ὁμόχρως χαίτη καὶ
217 εὔθριξ· ἀγλαΐα γὰρ χαίτη τοῖς ἵπποις, καὶ καλλωπίζονται καὶ γαυριῶσιν ἐπ' αὐτῇ, ὁπότε καὶ ὀνοβατοῦντες, ἐπειδὰν αἱ ἵπποι τῶν ὄνων τὴν μῖξιν ἀτιμάζωσι καὶ ἀφυβρίζωσιν εἰς αὐτούς, ἀποκείραντες τὰς ἵππους ἐπὶ πηγὰς ἄγουσιν· αἱ δ' ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεασάμεναι τὴν αἰσχύνην τοῦ σώματος ἀπηγλαϊσμένης τῆς κόμης, ἀνέχονται τότε τὴν πρὸς τὸ χεῖ-
218 ρον ὁμιλίαν. ἵππος μέντοι πρὸς θήλειαν καλλωπιζόμενος ὀρθὸν αἴρει τὸν αὐχένα καὶ κυδροῦται καὶ σοβαρός ἐστιν ἐν τῷ δρόμῳ. καὶ μάλιστα δ' ἂν αὐτῷ διαπρέψειε τὸ κάλλος, εἰ φύσει ἔχει ἀνατεταμένον καὶ ὑψηλὸν τὸν αὐχένα,

καὶ τὴν κορυφὴν μεγάλην, καὶ τὰ ὦτα ἐλάττω τοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν μέτρου.

ἐὰν μὲν ἐνδάκωσι τὸν χαλινὸν οἱ ἵπποι, κλίναντες τὴν κεφαλήν, ἐκφέρουσιν· παραφέροντες δὲ τὸν τράχηλον καὶ 219
πυκνὰ διασείοντες βιάζονται καὶ ἀποσείονται· ἀνανεύουσι δὲ ἐπὶ τὴν ῥάχιν ἀναχαιτίζοντες. ἔστι δέ τις ἵππου δρόμος ἔκδρομος, ὅταν ὑπὲρ τὸ τεταγμένον τοῦ δρόμου μέτρον ὑπὸ ῥύμης ἐκφέρηται. ὁ μὲν σκληρὸς ἵππος δυσκαμπής, κἂν ἐφιῇς αὐτῷ τὸν χαλινόν, ἥκιστα ἀναλαμβάνει· ὁ δὲ μαλακόγναθος καὶ πειθήνιος ταύτῃ κρίνεται, εἰ τὸν χαλινὸν ἐφέντι, ὅταν ἀναλαβεῖν ἐθέλῃς, ῥᾳδίως πείθεται, καὶ εἰ 220
ὑποσημήναντος εἰς δρόμον μετὰ ῥύμης ἐκδραμών, σύνθημα εἰς στάσιν δόντος εὐθέως ἵσταται.

ἐν τοῖς οὐκ εὐκόλοις χωρίοις εἰσὶ καὶ βῶλοι καὶ ἐργάσιμα καὶ ἀρόσιμα καὶ ἀντίτυπα καὶ στενόπορα, ἐν τοῖς εὐκόλοις ἱππόδρομοι, λεωφόροι, ἁμαξήλατοι, πλατεῖαι, εὐρύχωροι. ἐν τοῖς ἀντιτύποις πάσχουσιν αἱ κνῆμαι, ἃς Ξενοφῶν καλεῖ στήριγγας τοῦ σώματος. τὸ δὲ ἐπιραβδοφορεῖν τὸν ἵππον, ὅπερ γίνεται εἴ τις εἰς δρόμον ἐξελαύνει, οὐ πάνυ ἐπαινοῦσιν οἱ ἱππικοί.

καλοῦνται δὲ ἱππεῖς, ἱππόται, ἡνίοχοι, ἀναβάται, ἀμβάται. καὶ ἱππερασταὶ δὲ οἱ φίλιπποι.

Γεωργικὰ ὀνόματα γῆ, γεωργία, γεώργιον, ἀγροικία, 221
ἀγροί, ἐσχατιαί, ἄλση, δρυμοί, δρυμῶνες, ὕλαι, ἕλη, ἴδαι, νάπαι. γεωργοί, γῆς ἐργάται ἢ ἐργαστῆρες, ὡς Ξενοφῶν· οὓς Ὅμηρος ἐρίθους καλεῖ. εἶτα φυτουργοί, νεοποιοὶ ἢ νεοῦντες ἢ νεάζοντες ἢ νεοποιοῦντες, ὀχεταγωγοί, σκαλεῖς, ἀρόται, σπορεῖς, ἀμητῆρες (ἔστι δὲ τοῦτο ποιητικώτερον), ἀμῶντες, θερισταί, τρυγηταί, τρυγήτριαι, καλαμητρίδες καὶ 222
ἀμητρίδες, ἀμοργεῖς, ἐλαιοκόμοι, ἀμαλλοδετῆρες, ὀχετηγοί, σκαφεῖς, σκαπανεῖς, λικμηταί, ἀλσοκόμοι, κηπουροί. σπέρματα, φυτά, φυτευτήρια (μάλιστα δὲ ἐπὶ ἐλαιῶν οὕτως ὀνομάζεται), δράγματα, ἀμάλλαι, φυτεύματα, μοσχεύματα, κηπεύματα. καὶ νεοῦν καὶ νεάζειν καὶ νεὸν ὑπεργάζεσθαι.

---

220 2. μήτε ante Iungermannum. ἐνδραμὼν *A*. 221 5. σκαπανεῖς *A*. 222 3. σκαπανεῖς om *A*.

πολῆσαι, ὅ ἐστι ταὐτὸν τῷ ἀρόσαι, ὅθεν καὶ ἡ δὶς ἀρο-
223 θεῖσα δίπολος· Ὅμηρος «εὐρεῖαν τρίπολον,» Ἡσίοδος «ἔαρι πολεῖν.» ἀρόσαι, σπεῖραι, ἐπιδραξάμενον βαλεῖν τῇ γῇ τὸ σπέρμα. ἐπισπορία δέ ἐστιν, ὅταν τις εἰς τὸ αὐτὸ σπέρμα σπέρμα τι ἐπεμβάλῃ· ὃ δεῖ φυλάττεσθαι. γίνεται δὲ καὶ κερασβόλα σπέρματα, ἐὰν τοῖς τῶν βοῶν κέρασι προσπέσῃ· ἃ ἐκβαίνει ἀτεράμονα, τουτέστιν οὐ ῥᾳδίως ἑψόμενα. ἀνασῦραι τὴν γῆν, ὡς μὴ καταπνίγοιτο τὰ φυτά. ἀντιπροσαμήσασθαι, εἰ γυμνωθεῖεν αἱ ῥίζαι.

224 ἐρεῖς δὲ ἄμπελον τεμεῖν, γυρῶσαι, ταφρεῦσαι, ἀμῆσαι, κλαδεῦσαι. ἄρδειν, ὀχεταγωγεῖν, ἀνακαθῆραι τὴν ὑδρορρόην, βαθῦναι τὴν ἀμάραν, ἐκτρέψαι τὸ ὕδωρ. χάρακα παραπήξασθαι ταῖς ἀμπέλοις, κάμακα παραστήσασθαι. ἀναθρέψαι τὸ φυτόν, ἀλοῆσαι τοὺς πυρούς, σκάψαι τὴν γῆν, τρυ-
225 γῆσαι τὰς ἀμπέλους, συναγαγεῖν τοὺς καρπούς, θημῶνας ἐγεῖραι, λικμῆσαι, ἀποκαθῆραι τὰ ἄχυρα τῷ πλοκάνῳ, ἀποκρῖναι τὰς ἀχυρμιάς. θριγκὸν περιβαλεῖν, αἱμασιὰν περιελάσασθαι ἢ περιβαλέσθαι, ῥάχην ἢ ῥάχον περιστήσασθαι, ἢ ἀσπαλάθους ἐγείρειν. θλίβειν τὰς σταφυλὰς ἐν τοῖς ληνοῖς, τρέπειν, πατεῖν. τρίβειν τὰς ἐλαίας, ἀμέργειν, κατα-
226 μέργειν. κοπροῦν, καὶ κόπρου ἀγωγὰς προσφέρειν. τὰς δὲ συκᾶς συκάζειν. ἐπὶ δὲ πάσης ὀπώρας τὸ ὀπωρίζειν, βωλοκοπεῖν, ὀνηλατεῖν, ἀμπελουργεῖν, καὶ ὄνῳ κοπροφόρῳ ἕπεσθαι. σκαπτέα, φυτευτέα, τρυγητέα, ἀλοητέα, ἀλεστέα. τὰ δὲ ὀνόματα τῶν πραγμάτων νεός, ἄροτος, σπορά, ἀμητός, ἀλοητός, φυτεία, τρυγητός, καρπῶν συλλογή, τρύγη, σταφυλῶν θλῖψις, οἴνου συναγωγή, ἐλαίας τριβή· ἐκ γὰρ τοῦ σκάπτειν σκάλλειν ἢ λικμᾶν οὐχ εὑρίσκω κεκριμένα ὀνόματα.

227 γῆ δὲ ἐρεῖς εὔφορος, εὔσπορος, εὐήροτος, βαθεῖα, βαθύγεως, πίειρα, πίων, εὔκαρπος, πολύφορος, δικαία. ἐπὶ δὲ τῆς ἐναντίας λεπτή, πετρώδης, ψαμμώδης, λιθώδης, ὑπόλιθος, ὑπόπετρος, ὑπόψαμμος, ἄφορος, ἄσπορος, ἀβαθής, ξηρά, δυσήροτος, ἄκαρπος, φελλίς, ἄδικος. Μένανδρος δίκαιον γῆδιον καλεῖ τὸ μηδὲν πλέον τοῦ σπέρματος ἐκφέρον.

228 πεδία, ἄρουραι, ἐργάσιμα, λήια, ὀργάδες, λόφοι, ὀρχοί,

---

225 4. ῥάχιν ἢ ῥάχον] ῥάμνον *A*. 5. ταῖς *A*.

πρασιαί, ἀμπελουργίαι, ἄλση, κῆποι, λειμῶνες, αὐλῶνες, παράδεισοι. εἴποις δ' ἂν ὄρη ἀμπελοφόρα, ἀμπελόφυτα, ἀμπελώδη, εὔξυλα, εὔδενδρα, πολύδενδρα, λάσια· γηλόφους εὐαμπέλους, εὐφύτους, ἡδυοίνους, καταρρύτους· ἀρούρας εὐπύρους, λήια κομῶντα, κήπους εὐδρόσους, παραδείσους εὐκάρπους, ἄλση εὔκομα, κατάσκια, εὔσκια, εὔνομα, σκιερά, 229
ἀμφιλαφῆ, ἀμφίκομα, λειμῶνας εὐανθεῖς, αὐλῶνας ἐλαιοκομωμένους.

ῥόδα, κρίνα, ἴα, κρόκος, λωτός, νάρκισσος, ὑάκινθος, θρυαλλίς, σισυμβρία, ἔρπυλλον, ἀνεμῶναι. οἱ δὲ ποιηταὶ καὶ ἀδίαντόν τι ἄνθος καλοῦσι καὶ ἀμάραντον καὶ λευκόιον. τόπος δὲ τῶν ἀνθέων ὁ μὲν πάντων λειμών· ἰδίᾳ δὲ ἀπὸ μὲν τῶν ἄλλων οὐκ οἶδα εἴ τι κέκληται, τῶν δὲ ῥόδων ῥοδωνιά, καὶ ἰωνιὰ τῶν ἴων.

ἐπὶ φυτῶν καὶ δένδρων καρποφόρων ἐρεῖς ἀκμάζει, ὀργᾷ, σπαργᾷ, βρύει (μάλιστα δὲ τὸ βρύειν ἐπ' ἐλαιῶν), ἀνθεῖ, καρποφορεῖ, βλαστάνει, θάλλει. καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ὀνόματα ἄνθη καὶ ἄνθησις καὶ βλάστησις καὶ βλάστη. καὶ εὐθαλὲς ἐρεῖς καὶ εὐανθὲς καὶ εὐβλαστὲς καὶ εὐερνὲς καὶ τεθηλὸς καὶ ἀειθαλές· ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων ἀνανθές, δυ- 231
σανθές, δυσερνές, ἀπηνθηκός, ἄφυλλον, ἐξηνθηκός. καὶ μαραίνεται, σβέννυται, ἀπανθεῖ, φυλλορροεῖ, γυμνοῦται, ψιλοῦται. καὶ φυλλοχόος μὴν ὁ ταῦτα ποιῶν, ὡς Ἡσίοδος. νέον, νεογενές, νεοβλαστές, ἀρτιγενές, ἀρτίγονον, ἀρτιφυές, νεοφυές, νεόφυτον· εὐτελὲς μὲν γὰρ τὸ ὄνομα, κέχρηται δὲ αὐτῷ Ἀριστοφάνης.

δένδρα τὰ μὲν ἔγκαρπα τὰ δὲ ἄκαρπα. τῶν ἐγκάρπων 232
μετὰ ἐλαίας καὶ ἀμπέλου καὶ συκῆς μηλέαι, ὄχναι, ῥοιαί, κοκκύμηλα. ἰστέον δὲ ὅτι κοκκύμηλον μὲν οὐδετέρως ὁ καρπός, ἀρρενικῶς δὲ τὸ δένδρον καλεῖ ἡ μέση κωμῳδία, ὁ κοκκύμηλος. χρῆται δὲ καὶ Ἀρχίλοχος τῷ τῶν κοκκυμήλων ὀνόματι. ἀχράδες, κῶνοι, φοίνικες, κάρυα τὰ οὐκ ἔχοντα διαφυήν. εἴη δ' ἂν ταῦτα τὰ λεπτοκάρυα, ἢ μᾶλλον τὰ καστάνια ὀνομαζόμενα· φησὶ γὰρ περὶ αὐτῶν Ξενοφῶν «παῖδας 233
σεσιτευμένους καρύοις ἐφθοῖς.» ἔνιοι δε ταῦτα καὶ Διὸς βαλάνους ὑπὸ τῶν ποιητῶν κεκλῆσθαι νομίζουσιν. ἀμυγδαλαί. τέρμινθος· εἴρηται δ' αὐτοῦ ὁ καρπὸς ὑπ' ἐνίων καὶ

τερέβινθος. συκάμινος· ἔστι δ' ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ ὁ μὲν καρπὸς συκάμινον οὐδετέρως, τὸ δὲ δένδρον ἀρρενικῶς ἐκφέρεται.

ὁ συκάμινος συκάμιν', ὁρᾷς, φορεῖ.

κρανία, μέσπιλα.

234 ἄκαρπα δὲ λέγουσι δένδρα ὧν ὁ καρπὸς οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις τροφή· τὰ δ' ἄλλα κάρπιμα. τῶν οὖν ἀκάρπων δρῦς (τάχα δ' ἂν εἴη ἀμφίβολος πρὸς τὰ ἔγκαρπα διὰ τοὺς βαλανηφάγους Ἀρκάδας, καὶ μάλιστα εἰ πρὸ πυρῶν τοὺς ἀνθρώπους ἔθρεψεν ἡ βάλανος), πλάτανος, πεύκη, πτελέα, μελία, αἴγειρος, λεύκη, δάφνη, πίτυς, κυπάρισσος, κέδρος, θύον, ἰτέα, μυρίκη, μυρρίνη, εἰ μὴ δάφνην καὶ μυρρίνην τοῖς ἐγκάρποις προσθετέον, ὧν ὁ καρπὸς τῆς μὲν δαφνίδες τῆς δὲ μύρτα.

235 τὰ τοῦ δένδρου μέρη ῥίζαι, καὶ ῥιζοφυεῖν, ῥιζοτροφεῖν, ῥιζοῦσθαι, στῆναι, παγῆναι, στηριχθῆναι, ῥίζας ἀποτεῖναι. πρέμνον λεῖον ὁμαλόν. ἐρεῖς δ' αὐτὸ καὶ στέλεχος, στερεόν, ἰσχυρόν, εὐμέγεθες, παχύ, ὄρθιον, χειροπληθές, γενναῖον, εὐφυές, εὔογκον, ὑπέρογκον. κλάδοι, κλῶνες, πτόρθοι· τὸ
236 μέντοι ὄρπηκες ποιητικώτερον. ἁπαλοὶ δὲ ἐρεῖς καὶ ἁδροί, εὐφυεῖς, ὄρθιοι, κεχυμένοι, ἀποκεχυμένοι, εὔφυλλοι, κομῶντες, ἀμφιλαφεῖς, ἀμφίκομοι, εὔκομοι, σκιεροί, εὔσκιοι, σύσκιοι, βαθεῖς, δασεῖς, βαθεῖαν ποιοῦντες τὴν σκιάν, πολλήν, πλατεῖαν, ἱκανήν, ἀρκοῦσαν, ἀποχρῶσαν, δαψιλῆ, ὑπεραποχρῶσαν. τὸ δὲ ἐναντίον ἐρεῖς ἀφύλλους, ἀκόμους, γυμνούς, γεγυμνωμένους, ψιλούς, ἀπεψιλωμένους τῆς κόμης, ἀφῃρημένους τῆς κόμης, ἐξερρυηκότας, γεγηρακότας, ἀποκεκοσμημένους, ἀποκεκαλλωπισμένους, ἀπηνθηκότας, ἀποσεσυλημένους τῆς κόμης, ἀποκεκαρπισμένους, ἀφηβηκότας.
237 ἰδίως μέντοι ὁ τῆς ἐλαίας κλάδος θαλλὸς καλεῖται, ὥσπερ ὁ τῆς ἀμπέλου κλῆμα. τὸ δὲ τῆς συκῆς φύλλον θρῖον, ὥσπερ τὸ τῆς ἀμπέλου οἴναρον. τὰ δὲ φύλλα καὶ πέταλα καλεῖται· λέγοις δ' ἂν ἁπαλά, νεαρά, χλωρά, χλοανθῆ. τὸν δὲ καρπὸν εἴποις ἂν καὶ ἄνθος καὶ φορὰν καὶ φόρημα καὶ ἐκφόριον καὶ ἐπικαρπίαν, καὶ καρπὸν ἀκμάζοντα καὶ πέπονα καὶ ὡραῖον καὶ ὠμὸν καὶ πρόωρον. ἐρεῖς δὲ σίτου ἐκβολή, φυτῶν ἄνθη, συκῆ ὀργῶσα, ἄμπελος ἠβῶσα, ἐλαία βρύουσα.

τὰ δὲ τρέφοντα καρποὺς ἢ δένδρα ὄμβροι, ποτα- 238
μοί, κρῆναι, πηγαί, πίδακες, δρόσοι, λιβάδες, ἰκμάδες, νο-
τίδες, πιδύουσα γῆ, ἰκμάζουσα, νοτερά, ὕδωρ ἀναδιδοῦσα,
ἔνδροσος, νότιος, ἔννοτος, ἐννότιος, λιβάζουσα, κατάρρυτος,
πηγάζουσα. αὖραι· τρέφουσι γὰρ καὶ αὗται. καὶ πνοαὶ ἢ
πνεύματα ζεφύρια.

καὶ εἰ ἐπαινεῖς χωρίον, ἐρεῖς εὔυδρον, κατάρρυτον, 239
ἔνδροσον, ὑδρηλόν, μαλακόν, βαθύ, ἔμφυτον, κατάφυτον,
πυκνόν, δασύ, σύνδενδρον, εὔδενδρον, κατάδενδρον, εὐθα-
λές, ἀμφιθαλές, εὔκαρπον, καλλίκαρπον, πολύκαρπον, ἐπίρ-
ρυτον, σκιερόν, ἀμφιλαφές, εὔφορον, εὐθηνοῦν. εἰ δὲ λει- 240
μῶνα, λέγε εὐανθής, πολυανθής, πολύφορος, ὀργῶν, εὐ-
θηνῶν, εὔοδμος, εὔπνους, κατάπνους, καταπνεόμενος, εὔ-
χρους, πολύχρους, πολύμορφος, πολυειδής, πολυχρώματος,
ἥδιστα ἔχων τὰ ἀποφερόμενα πνεύματα, ἠρινὸν πνέων. εἰ
δὲ δένδρον, εὐπραγοῦν, εὐθηνοῦν, εὔφορον, πολύφορον,
εὔκαρπον, πολύκαρπον· καὶ δένδρου εὐπραγία, εὐθηνία, εὐ-
φορία, πολυκαρπία, εὐκαρπία, πολυφορία.

ἐλαίας μὲν οὖν ἄνθος ἐρεῖς λευκόν, πυκνόν, συνεχές. 241
ἡ δὲ ἀγριελαία κότινος καλεῖται· εἰ δὲ ἐμφυτεύσαις τῷ κο-
τίνῳ ἥμερον, αἱ τοιαῦται ἐλαῖαι κοτινάδες. ἡ δὲ ἱερὰ ἐλαία
μορία, ἡ δὲ ἐν Ὀλυμπίᾳ καλλιστέφανος. πάντα δὲ τὰ ἐμ-
φυτευόμενα ἥμερα τοῖς ἀγρίοις ἐμβλήματα καλεῖται. τῆς 242
δὲ συκῆς ὁ καρπὸς γλυκύς, ἡδύς, προσηνής. σῦκα, ἰσχά-
δες, παλάθη. ἰσχὰς νέα καὶ χλωρά, ἢ ἀρχαία καὶ ξηρά, τε-
ταριχευμένη· οἱ δὲ κωμῳδοὶ καὶ ἰσχάδα κοπτὴν λέγουσιν.
αἱ μέντοι νέαι συκαῖ συκάδες ἐκαλοῦντο· ἔνιοι δὲ καὶ τὰς
τελείας οὕτως ἐκάλουν. ὁ δὲ τοῦ ἐρινέου καρπός, ὅπερ ἐστὶν
ἀγρία συκῆ, ἔρινα καλεῖται· ᾧ προσαρτῶσι ταῖς συκαῖς,
ὅπως μὴ ἀποπίπτῃ ὁ καρπός. τὸ δὲ τὰ ἔρινα συλλέγειν ἢ
περιαρτᾶν συκάζειν λέγουσιν. ἀμπέλου σταφυλὴ καὶ 243
βότρυες, καὶ ἀπ' αὐτῶν αἱ σταφυλίδες καὶ αἱ σταφίδες.
ἀμπέλους μέντοι ἡδυοίνους καὶ πολυοίνους καὶ εὐοίνους.
καὶ περιπετάννυται τὰ οἴναρα, ἀποφθινόντων τῶν φύλλων.
βότρυς δὲ ὡραίους καὶ πέπονας καὶ γενναίους καὶ ἀκμά-

242 s. τὸ — 243 1. λέγουσιν om *A*.

ζοντας καὶ ὀργῶντας, ἢ τὸ ἐναντίον ὠμούς, ἀτελεῖς, ἐξώρους, ἀώρους, ὄμφακας. λέγεται δὲ καρπὸς ὁ μέν τις ἀθησαύριστος, ὃν οὐκ ἔστιν ἀποθέσθαι, ὁ δὲ ἀπόθετος, ὁ
244 ψυχόμενος καὶ ἡλιούμενος. περὶ φοίνικος ἐρεῖς ὄρθιος, ὑψηλός, τραχύς, ἰσχυρός, ἀειθαλής. καλεῖται δὲ καὶ ὁ κλάδος αὐτοῦ ὁμωνύμως φοῖνιξ, καὶ ῥάβδος φοίνικος, καὶ ἐν τοῖς ποιηταῖς σπάδιξ. τὸ δὲ φύλλον θαλλός. ὁ δὲ καρπὸς ὁ μὲν τοῦ ἄρρενος ψήν, ὁ δὲ τῆς θηλείας βάλανος. ἐξ οὗ δὲ κρέμανται αἱ βάλανοι, σπάθη· εἴρηκε τὸ ὄνομα Ξενοφῶν καὶ Ἡρόδοτος, λέγων ὅτι καὶ τόξα τινὲς εἶχον ἐκ ταύτης τῆς σπάθης.

245 ἐργαλείων γεωργικῶν ὀνόματα δρέπανον, δρεπάνη, δίκελλα, ἄμη, μακέλη, ἀξίνη, λίστρον, πλόκανον, θρῖναξ, σμινύη, πτύον ἢ πτέον· καὶ λικμητηρὶς δὲ καλεῖται. τρύγοιπος, ἐν ᾧ διηθοῦσι τὴν τρύγα· τρὺξ δὲ οὐκ ἐπὶ οἴνου μόνον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐλαίου. εἶτα ἄροτρον, βωλοκόπος, σφῦρα, σκαλίς, ὅλμος, ὕπερον, κάρδοπος, θυΐα, δοῖδυξ ὁ καὶ ἀλετρίβανος, σκάφη, μάκτρα, σκαφίς, φορμός, ψίαθος, κόφινος,
246 σώρακος, σταφυλοβόλιον, ὅ ἐστι ταμιεῖον. τριπτήρ, ἄρριχος, χοῖνιξ, τριχοίνικον, ἑκτεύς, ἡμίεκτον, μέδιμνος, φρύγετρον, ᾧ τὰς κάχρυς ἔφρυγον, κοδομεία, καὶ κοδομεύτριαι αἱ φρύγουσαι. Σόλων δὲ καὶ τὰς νύμφας ἰούσας ἐπὶ τὸν γάμον ἐκέλευσε φρύγετρον φέρειν σημεῖον ἀλφιτουργίας.

ἐπὶ ἠμελημένου χωρίου ἄσπορον, ἄσκαφον, ἀβωλόκοπον, ἀκανθῶδες, ἀκανθῶν ἀνάπλεων, τριβόλων, κνιδῶν, ἀσπαλάθων, κονίζης, κουνίδων, θάμνων, ἀγρώστιδος, ἃ δεῖ ἐξορύττειν, ἐπικαίειν, ἐπιφλέγειν, ἐπιθράττειν, πυροπολεῖν.

247 λαχάνων ὀνόματα θριδακίνη, ῥάφανος· ἡ κράμβη δὲ οὕτως ἐκαλεῖτο. ἦν δὲ οἱ πολλοὶ ῥάφανον καλοῦσι, ῥαφανίς· καὶ παρὰ Ἡροδότῳ δὲ εἶδος ῥαφανῖδος συρμαία. κινάρα, πράσον, κρόμμυον, σκόροδον, σέλινον, μαλάχη, τεῦτλον, κορίαννον, ἀσφάραγος· ἀσφαραγὶς μέντοι ὁ ἀκανθίας λέγεται, ὅρμενος δὲ ὁ ἥμερος ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης ἐκκαυλούμενος. γογγυλίς, κολοκύνθη, πυροί, κριθαί, ὄσπρια, κατέρικτα, φασίολοι, φακαῖ, κύαμοι, ὠχροί, δολιχοί, λάθυροι,

---

246 8. κονίζης Heringa, qui om κουνίδων.

κνῆκος, ἐρέβινθος, ῥοῦς, τράγοι, ἀράκη, κύμινον. καὶ ἀπὸ μὲν κριθῶν πτισάνη καὶ ἄλφιτα, ἀπὸ δὲ σίτου χόνδρος καὶ σεμίδαλις. ζειαί, σήσαμα, κέγχροι, μήκων, λίνος. ἄμυλος ἄρτος, κεγχριδίας ἄρτος, κεγχρίας, καὶ ὀβελίας καὶ ὀβελίτης. καὶ ἄρτους κολλάβους. ἀθάρη ἐκ καγχρυδίου, πανοσπρία, πυριάτη τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον πυρίεφθον. εἶτα κρίμνα, μᾶζα, κόλλυρα, στέμφυλα, κυρήβια· τὰ γὰρ φαυλότατα τῶν πυρῶν κυρήβια καλεῖται. οἶνος γλυκύς, ἡδύς, ἐπαγωγός, πότιμος, ἀνθοσμίας· ὁ δ' ἄλλος δευτερίας, ἐξεστηκώς, τροπίας, ἐκτροπίας, ὀξίνης. 248

μέρη δ' ἂν εἴη τῶν κατ' ἀγροὺς βουκόλια, αἰπόλια, ποίμνια. καὶ ὅπου μὲν αἱ βόες ἵστανται, βούσταθμα, βοαύλια, βουστάσεις, ὅπου δὲ αἱ ὄις καὶ αἱ αἶγες, αὐλὴ καὶ σηκός. καὶ ὁ μὲν βουκόλος καὶ βουτρόφος ἂν λέγοιτο καὶ βουφορβός, ὥσπερ ὁ ὑποζευγνὺς αὐτὰς βοηλάτης, ὁ δὲ τῶν προβάτων ἡγεμὼν ποιμήν, ὥσπερ ὁ τῶν αἰγῶν αἰπόλος· οἱ δὲ πάντων τῶν τετραπόδων νομεῖς. τῶν δὲ προβάτων καὶ αἰγῶν τὰς ἡλικίας ὁ ποιητὴς διακρίνων προγόνους καὶ μετάσσας καὶ ἔρσας ὠνόμασεν. καλεῖται δὲ τῶν μὲν βοῶν τὰ νέα μόσχοι, τῶν δὲ προβάτων ἄρνες, τῶν δὲ αἰγῶν ἔριφοι, ὥσπερ τῶν μὲν αἰγῶν ὁ ἡγεμὼν τράγος, τῶν δὲ οἰῶν κριὸς καὶ κτίλος, τῶν δὲ βοῶν ταῦρος. τὰ δὲ ῥήματα νέμειν, ποιμαίνειν, αἰπολεῖν, ἐπὶ νομὰς ἐξάγειν. καὶ οὔθατα μὲν σφριγῶντα ἐρεῖς, ὅταν πλήρεις γάλακτος ὦσιν οἱ μαστοί· τὸ δὲ ἕλκειν ἀπ' αὐτῶν τὸ γάλα βδάλλειν καὶ ἀμέλγειν καλεῖται. ἐρεῖς δὲ τυροκομεῖν, καὶ γαλουργεῖν καὶ γαλακτουργεῖν, καὶ πηγνύναι τὸ γάλα καὶ τρέφειν καὶ συνιστάναι. τὸ δὲ φαῦλον τοῦ γάλακτος ὀρρός. τὰ δὲ ἀγγεῖα γαῦλοι, σκαφίδες, τυροκομεῖα, ταρσοί, τυροφορεῖα καὶ τάλαροι. συβώτης δ' ἐρεῖς καὶ συβόσια καὶ συφεοὶ καὶ σύφοι καὶ χοιροκομεῖα, ἐργμὸς ὑῶν. χοῖροι, ὗες τέλειοι, ὗες ἀγάλακτοι καὶ γαλαθηνοί, καὶ δέλφακες, καὶ τὰ ὀψίγονα μετάχοιροι. 249

ἀρότρου μέρη ἐχέτλη τὸ κατόπιν ξύλον ὀρθόν, οὗ ἔχεται ὁ ἀρότης· αὐτὸ δὲ τὸ κοῖλον αὐτοῦ, καθ' ὃ τὴν χεῖρα ἐναρμόζει, χειρολαβίς. ὅπου δ' ἐμπέπηγεν ἡ ἐχέτλη, ἀλύη, 250 251 252

247 1. ῥούστραχοι ante Salmasium. 3. post λίνος *A* κορίανον, τυροὶ χλωροί, νεοπαγεῖς. 248 1. καχρυδίας *B*.

ᾧ δὲ ὁ ζυγὸς ἐνήρμοσται, ἔλυμα. τὸ δὲ ἀροῦν σιδήριον ὕνις, ἧς τὸ ἄκρον νύμφη. ὁ δὲ ῥυμὸς ἥρμοσται ἐκ τῶνδε. τὸ μὲν ἐπικαμπὲς αὐτοῦ, ᾧ ὑποτείνεται τὸ ἔλυμα γεγομφωμένον, γύης, τὸ δὲ μετὰ τὸν γύην ἱστοβοεύς, τὸ δὲ τέλος αὐτοῦ τὸ μετὰ τὸν ζυγὸν κορώνη. ὁ δὲ πλατὺς ἱμὰς ὁ τῷ ζυγῷ παρακαθαπτόμενος ἐχέβοιον ἢ μεσάβοιον καλεῖται· καταλαμβάνουσι δ' αὐτόν, ὅταν περιελίξωσιν, εἰς τὸ τοῦ ζυγοῦ τρύπημα κερκίδα ξυλίνην ἐμβαλόντες, ἣ καλεῖται ἔνδρυον.

253 ἁμάξης μέρη ἄξων, τροχοί, κλῖμαξ τὸ πρόμηκες ξύλον τὸ ὑπὲρ τοῦ ἄξονος, ἐκ τεσσάρων συνεστηκός, καὶ μέσας ῥάβδους πρόσθεν μὲν πλείους ὄπισθεν δ' ἐλάττους ἔχον, ἐν μέσῳ δὲ τὴν ὑπερτερίαν ἐνηρμοσμένην, ἧς τὰ ἑκατέρωθεν πλευρὰ θαιροὶ καλοῦνται, δεξιὸς καὶ ἀριστερός. ὑποπέπηγε δ' αὐτοῖς ξύλα ἃ θαιραῖα ὀνομάζεται· οἷς ἐφαρμόζονται οἱ ἁμαξήποδες, ὑφ' ὧν ὁ ἄξων ἕλκεται στρεφόμενος. τὰ δὲ ἐφεξῆς τῷ ἅρματι τὰ αὐτά, οἷον ῥυμός, ζυγός, ζεύγλη, ἀκροζύγιον καὶ τὰ τοιαῦτα.

254 ἐρεῖς δὲ ἐσμὸς καὶ σμῆνος τὸ πλῆθος τῶν μελιττῶν· ὁ δὲ τόπος σίμβλοι, τὸ δὲ ἔργον μελιττουργεῖν· βλίττειν δὲ τὸ καπνίζειν τὰς μελίττας καὶ ποιεῖν ἀναχωρεῖν. ὁ δὲ ἄρχων τοῦ ομήνους ἡγεμὼν καὶ βασιλεύς, ᾧ τὸ πᾶν ἕπεται. τὰ δὲ ἔκγονα σχαδόνες, τὸ δὲ ἀργὸν ἔθνος κηφῆνες. τὰ δὲ ἀγγεῖα κύτταροι. ὁ δὲ ἦχος βόμβος, καὶ βομβεῖν τὸ ἠχεῖν. τὸ δὲ κέντρον οὐκ εὔφορον. τὰ δὲ ἔργα κηρία, μέλι, μελίκηρα. εἰσὶ δὲ σχαδόνες καὶ ἐδώδιμοι.

255 Ἔμελλον δὲ καὶ κυνηγετικὰ προστιθέναι, καὶ ἄλλα ἐπ' ἄλλοις καὶ πολλὰ ἐπὶ πολλοῖς. ἀλλ' ὡς μὴ εἰς πλέον ἀποτείναιμι τὸ βιβλίον, οἶμαι μὲν καὶ σὲ ἐκ παραδείγματος τὴν ἐπίνοιαν λαβόντα κατὰ τὴν ὑφήγησιν τοῦ λόγου τὰ λοιπὰ ἀνερευνήσειν, εἰ δὲ βούλει, κἀκεῖνα προσθήσω.

τουτὶ δὲ τὸ βιβλίον ἐκ θεῶν ἀρξάμενον εἰς τὴν ἱερὰν γεωργίαν παύεται. τὸ δὲ δεύτερον περὶ σώματος ἀνθρώπου διαλαμβάνει καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν ἐν αὐτῷ φανερῶν τε καὶ ἀφανῶν μορίων.

---

254 2. δὲ — 3. ἀναχωρεῖν om *A*. qui post 6. κύτταροι: τὸν δὲ μελισσουργοῦντα καπνίζειν δεῖ, ὅπως ἀνασοβῇ τὰς μελίττας. 255 7. τὸ — 9. μορίων om *A*.

B.

Κομμόδῳ Καίσαρι Πολυδεύκης χαίρειν. ὅσα μὲν παρὰ τοῖς τὴν ἀκριβῆ φωνὴν ἔχουσι τῶν ἀνθρώπου μελῶν ἦν εὑρεῖν, ταῦτα δὴ παρ' ἐκείνων ἔξειν ἔμελλον. πολλὰ δὲ καὶ οἱ τῷ περιπάτῳ συνήθεις ἐμήνυον ἡμῖν, αὐτοὶ τὰ παρ' αὐτῶν καὶ τὰ παρὰ τῶν ἰατρῶν ἀθροισάμενοι, παρ' ὧν καὶ ἡμεῖς τινὰ τούτων συνελέξαμεν· ὧν γὰρ μετὰ τὴν πεῖραν ἡ γνῶσις, τούτων ἡ χρεία παρὰ τῶν 2
πείρᾳ γνόντων ἀναγκαία. ἔρρωσο.

Ἐπεὶ δὲ τὸ πρὸ τούτου βιβλίον ἀπὸ θεῶν ἔχει τὴν ἀρχήν, ἀπὸ ἀνθρώπων ἄρα τὸ δεύτερον ἄρχεται. φράσει δὲ τὰ ἀνθρώπου πάντα μέρη, καὶ ὅπῃ ἕκαστα προσρητέον. πρότερον δὲ τὰς ἡλικίας ἐρεῖ.

Ἑπτά εἰσιν ἡλικίαι καθ' Ἱπποκράτην, πρώτη ἀπὸ ἑνὸς 4
ἕως ἑπταετοῦς, δευτέρα ἀπὸ ἑπταετοῦς ἕως τετταρεσκαιδεκάτου, τρίτη ἀπὸ τετταρεσκαιδεκάτου ἕως εἰκοστοῦ πρώτου, τετάρτη ἀπὸ εἰκοστοῦ πρώτου ἕως εἰκοστοῦ ὀγδόου, πέμπτη ἀπὸ εἰκοστοῦ ὀγδόου ἕως τριακοστοῦ πέμπτου, ἕκτη ἀπὸ τριακοστοῦ πέμπτου ἕως τετταρακοστοῦ δευτέρου, ἑβδόμη ἀπὸ τετταρακοστοῦ δευτέρου ἕως τοῦ τέλους. ἡ μὲν πρώτη παιδίον, ἡ δευτέρα παῖς, ἡ τρίτη μειράκιον, ἡ τετάρτη νεανίσκος, ἡ πέμπτη ἀνήρ, ἡ ἕκτη πρεσβύτης, ἡ ἑβδόμη γέρων.

ἐρεῖς οὖν τὸ σύνηθες ἄνθρωπος, ἀνθρώπιον, ἀν- 5
θρωπίσκος, ἀνθρώπινον, ἀνθρωπικόν, ἀνθρωπίνως, ἀνθρωπικῶς, ἀνθρωποειδές. καὶ ἀνθρωπεία τέχνη, ὡς Θουκυδίδης, καὶ ἀνθρωπίνη φύσις, ὡς Πλάτων. ἀνθρωπίζεται, φησὶν Ἀριστοφάνης. τὸ δὲ ἀνθρώπου δέρμα ἀνθρωπῆν Ἡρόδοτος καλεῖ. προσήκοι δ' ἂν ἀνθρώπῳ φιλάνθρωπος, φιλανθρωπία, φιλανθρώπως, φιλανθρωπεύεσθαι. ἀπάνθρωπος, ἀπανθρωπία, ἀπανθρώπως· οὐ γὰρ καὶ ἀπανθρωπεύεσθαι, πολυάνθρωπος δὲ καὶ πολυανθρωπία καὶ ὀλιγανθρωπία.

σπέρμα καὶ σπορά. σπεῖραι, ἀρόσαι, καταβαλεῖν τὸ 6
σπέρμα, ὑποδέξασθαι, κυῆσαι, γεννῆσαι, τεκεῖν. ἔμβρυον, κύημα, ἀνεμιαῖον κύημα, τρόφιμον, βιώσιμον. τὸ δὲ κύημα καὶ κύος Ἀριστοφάνης κέκληκεν·

ἥτις κύουσ' ἐφάνη κύος τοσουτονί.

7 ἀμβλῶναι, καὶ ἀμβλωθρίδιον φάρμακον, καὶ ἄμβλωσις, ὡς Λυσίας, καὶ ἄμβλωμα, ὡς Ἀντιφῶν, καὶ ἀμβλίσκειν, ὡς Πλάτων. γέννημα, γέννησις, ὡς Πλάτων. γονὴ ἡ γέννησις, ὡς Ξενοφῶν. τόκος, τίκτει, ἐπίτεξ, ἐπίφορος καὶ ἐπίτοκος, ἢ τικτικός· τοκῶσα δὲ εἶπε Κρατῖνος. ἀτόκιον φάρμακον, ἢ ὠκυτόκια, ὡς Ἀριστοφάνης.

8 βρέφος νεογενές, νεόγονον, ἀρτιγενές, ἀρτίγονον, ἀρτίτοκον, πρωτότοκον, πρωτόγονον, νήπιον, ἄρτι ἀπὸ γονῆς, ἄρτι ἐξ ἀμφιδρομίων. τὸ δὲ νεογιλὸν Ἰσαῖος μὲν εἴρηκεν ἐν τῷ κατ' Ἀριστομάχου, ἐμὲ δ' οὐκ ἀρέσκει. ἄμεινον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεογνόν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν. αὐτοετές, ἔτειον, διετές, καὶ τὰ ἑφεξῆς. ἔτι ἐν γάλακτι, ἐπιμάστιον, ἐπιμαστίδιον, ἄρτι ἀπὸ θηλῆς, ἄρτι ἀπὸ
9 μαστοῦ. παιδίον, παιδάριον, παιδίσκος, παῖς, κόρος, ἤθεος, οὔπω πρόσηβος, ἤδη πρόσηβος. καὶ ἀντίπαις, ὡς οἱ νέοι κωμῳδοί. Πλάτων δ' ὁ κωμικὸς καὶ παλλάκια εἴρηκεν·

παῖδες, γέροντες, μειράκια, παλλάκια.

ἔφηβος, ἄρτι ἐξ ἐφήβων· τοῦτον δὲ καὶ ἀφειμένον ὠνόμαζον, καὶ περυσινὸν ἔφηβον. ἄρτι ἡβάσκων. τόσα ἀφ' ἥβης γεγονὼς ἔτη· τὸ γὰρ πρωθήβης ποιητικόν. μειράκιον, μει-
10 ρακίσκος, μειρακύλλιον. καὶ βούπαις παρ' Εὐπόλιδι. εἶτα ἀγένειος, λειογένειος, ἰούλῳ νέον ὑπανθῶν παρὰ τὰ ὦτα καθέροντι ἢ περὶ τὴν ὑπήνην ἀνέροντι, ὑπηνήτης, ἐν ἧρι τῆς ὥρας, ἐν ἀκμῇ, ἐν ἄνθει. εἶτα παρηνθηκώς, παρηβηκώς, ἄφηβος, ἀφηβηκώς, ἀπηνθηκώς, ἐκ μειρακίων εἰς ἄνδρα παραγγείλας, ἀνδριζόμενος, ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν, ἔνακμος, ἐν τῷ μεσεύοντι τῶν ἡλικιῶν, ἐν τῇ κορυφῇ τῶν καθ' ἡλικίαν ἀναβάσεων, εἰς ἀνδρῶν ἡλικίαν ὑπαλλάττων, γενειῶν, γενειάσκων, πώγωνος ὑποπιμπλάμενος, πωγωνίας, ὡς Κρατῖνος. προφερὴς δὲ λέγεται ὁ τῷ μὲν χρόνῳ νεώτερος, τῇ δὲ ὄψει δοκῶν πρεσβύτερος· σκληφρὸς δὲ ὁ τούτῳ ὑπεναντίος, ὃν καὶ νεοειδῆ ἂν εἴποις. Θεόπομπος δὲ ὁ κωμι-
11 κὸς ἐπὶ γυναικὸς εἴρηκεν αὐτὸ ἐν Στρατιώτισιν. νεανίσκος, νεανίας· ὁ γὰρ νέαξ, εἰ καὶ τῶν εἰρημένων ἐστίν, ἀλλὰ κωμικώτερον ἂν εἴη. τὸ δὲ τούτων πλῆθος νεολαία. εἶτα ἀνήρ, τὴν μάχιμον ἡλικίαν ἔχων, τὴν στρατεύσιμον

---

8 4. καιὰ ῥεσαίχμου Falckenburgius. 11 1. ἐν στρατιώτισιν add idem.

ἡλικίαν ἔχων, τῶν ἐκ καταλόγου, ἀκμάζων, σφριγῶν. ἐκ τῆς ἀπομάχου ἡλικίας, ἐκ τῆς ἀμάχου, ἐκ τῆς ἀπολέμου, ἐκ τῆς ἀστρατεύτου, ὑπὲρ τὸν κατάλογον, ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα γεγονὼς ἔτη, δημηγόρου ἡλικίαν ἔχων, προπόλιος, ὑποπόλιος, 12
μεσαιπόλιος, μεσῆλιξ, πολιός· τὸ γὰρ πολιοκρόταφος οὐ καθ' ἡμᾶς. ὠμογέρων, πρεσβύτης, ὅθεν καὶ πρεσβεῖα τὰ γέρα τὰ τοῖς πρεσβυτέροις διδόμενα. καὶ τὸ κατὰ πρέσβιν τὸ καθ' ἡλικίαν, ὃ καὶ πρεσβύτερον. καὶ πρεσβεύειν τὸ τιμᾶν παρὰ Πλάτωνι, καὶ τὸ «οὐδέν ἐστι πρεσβύτερον» ἀντὶ τοῦ οὐδὲν τιμιώτερον. γέρων, προγήρως, γηραιός, ὡς 13
Θουκυδίδης καὶ Ἀντιφῶν, ἐσχατογήρως, βαθυγήρως. καὶ γερουσία τὸ γερόντων συνέδριον, καὶ γεροντικὰ λουτρὰ παρὰ Πλάτωνι, καὶ γερόντειαι παλαῖστραι παρ' Ἀριστοφάνει. τοὺς δὲ γέροντας καὶ γεραιτέρους Ξενοφῶν εἶπεν. Πλάτων δ' εἴρηκέ τινα καὶ γεροντοδιδάσκαλον. προσήκοι δ' ἂν τῷ γήραι καὶ τὸ γηροτροφεῖν, γηροτροφεῖσθαι, γηροκομεῖν, γηροτροφηθῆναι, ἐγγηροτροφηθῆναι, καὶ γηροτρόφοι, καὶ ἐγ- 14
γηρᾶναι καὶ καταγηρᾶναι. Ὑπερίδης δὲ καὶ γηροβοσκὸν εἴρηκε, καὶ Ἄλεξις γηροβοσκεῖα, Ξενοφῶν δὲ τὴν ἀγήρατον δόξαν, Ὑπερίδης δὲ τὸν ἀγήρατον χρόνον, Σοφοκλῆς δὲ τὸν ἀγήρω, καὶ Πλάτων τὸν ἀγήρω κόσμον, Θουκυδίδης δὲ τὸν ἀγήρων, ὡς καὶ Εὐριπίδης τὴν ἀγήρων ἀρετήν, καὶ Δημοσθένης τιμὰς ἀγήρως. ἐρεῖς δὲ πολυετής, μακρόβιος, 15
μακροβίοτος καὶ μακροχρόνιος· Πλάτων γὰρ ἐν Τιμαίῳ λέγει μακροχρονιώτερον. λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ὑπερίδην καὶ ἐπὶ γήρως οὐδῷ, ἐπὶ δυσμαῖς τοῦ βίου, ὡς ὑποφέρεσθαι τὴν γλῶτταν, ὡς συγκεχύσθαι τὸ φθέγμα εἰς ἀσάφειαν, ὡς παράφορον εἶναι τὴν φωνήν, ὡς λελύσθαι τὼ χεῖρε, ὡς ἀκρατῆ εἶναι διὰ γῆρας, ὡς ὑποτρέμειν τὼ πόδε, ὡς ὑπολισθαίνειν, ὡς εἶναι σφαλερούς, ἀβεβαίους, παραφόρους, ἀπαγεῖς, οὐ στασίμους, οὐκ εὐσταθεῖς. ἕπεται δὲ τούτοις 16
καὶ τὰ κωμικὰ σκώμματα, Κρόνος, κρονικός, κρονόληρος, πρεσβύτερος Κόδρου, νωδογέρων, τυμβογέρων, μακκοῶν, παρανοῶν, παραγεγηρακώς, παραφρονῶν, ἐξεστηκὼς ὑπὸ γήρως, παρακεκινηκὼς ὑφ' ἡλικίας, παραλλάττων, ὑπὲρ τὰς ἐλάφους βεβιωκώς, ὑπὲρ τὰς κορώνας, ταῖς νύμφαις ἰσῆλιξ.

---

14 4. δόξαν] τάξιν Ruhnkenius.

17 ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν τὰ μὲν πρῶτα ταὐτὰ μέχρι τοῦ παιδαρίου (καὶ γὰρ τοῦτο κοινὸν ἀμφοῖν, θηλειῶν τε καὶ ἀρρένων), τὰ δ' ἐφεξῆς παιδίσκη, κόριον παρὰ Εὐπόλιδι, κόρη, κορίσκιον· τὸ γὰρ κοράσιον εἴρηται μέν, ἀλλὰ εὐτελές, ὥσπερ καὶ τὸ κορίδιον. καὶ πρᾶγμα δὲ κορικὸν τὸ παρθενικόν· ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο προσίεμαι. καὶ Φρύνιχος μὲν ὁ κωμικὸς τὰς νέας ἀφήλικας λέγει,

ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀφήλικες·

Φερεκράτης δὲ τὴν γεραιτάτην ὡς ἀφηλικεστάτην, ὡς καὶ Κρατῖνος ἀφήλικα γέροντα. ἐρεῖς δὲ παρθένος ὡραία γά-
18 μου. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ κναμίζειν ἔφη τὰς ἀκμαζούσας·

ἄλλαι δὲ κναμίζουσιν αὐτῶν, εἰσὶ δέ
ἤδη πρὸς ἄνδρας ἐκπετήσιμοι σχεδόν.

μεῖραξ, μειρακίσκη, ἄγαμος, ἐπίγαμος, νεόγαμος, γυνή, ἠνδρωμένη, ἀνδρὶ μεμιγμένη, νέα, ἀκμάζουσα νεᾶνις, ἀφηβηκυῖα, παρηβηκυῖα, πρὸς γῆρας ῥέπουσα, γραῦς, καὶ ὡς Ἰσαῖος γεραιτέρα, γραῖα, καὶ ὡς Θεόπομπος ὁ κωμικὸς «πρεσβῦτις, φίλοινος, μεθύση, οἰνοκάχλη, κοχώνη». τὰ δὲ λοιπὰ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄρρεσιν, οἷον ἐσχατογήρως, βαθυγήρως καὶ τὰ τοιαῦτα.

19 ῥήματα δὲ τῶν προειρημένων κύειν, κυΐσκεσθαι (ἐπὶ τῶν κυουσῶν γὰρ καὶ τοῦτο Πλάτων ἔταξεν, εἰπὼν ἐν Θεαιτήτῳ «κυϊσκομένη καὶ τίκτουσα»), κυεῖσθαι, γεννᾶσθαι, τίκτεσθαι. εἰς ἐφήβους τελεῖν. παιδεύεσθαι, τάχα δὲ καὶ τὸ παίζειν καὶ ἡ παιδεία καὶ τὸ παίδειον μάθημα παρὰ
20 Πλάτωνι, καὶ ὁ παιδαριώδης παρὰ Νικοχάρει, καὶ τὰ παιγνιώδη παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ ἡ παιδαγωγία παρὰ Πλάτωνι. τούτοις ἂν προσήκοι ἡβᾶν καὶ ἡβάσκειν καὶ εἰς μειρακίων ἡλικίαν ἐξαλλάττειν, ἀκμάζειν, σφριγᾶν, νεάζειν, νεανιεύεσθαι· Ξενοφῶν δὲ καὶ νεανισκεύεσθαι ἔφη. Ἀριστοφάνης δὲ νεανιεύεσθαι τὸ τολμᾶν ἔφη, ἀφ' οὗ Λυσίας τὸ νεανιευόμενοι, καὶ νεανίαι. ἀνδρίζεσθαι δὲ Ἀριστοφάνης εἶπεν, ἀνδροῦσθαι, καὶ ἀνδριζόμενοι Ὑπερίδης. ὅθεν ἀνδρείως, καὶ ἀνδρικῶς, ὡς Πλάτων. καὶ ὡς Ἰσαῖος ἀν-

---

18 3. πρὸς] εἰς *A*. 8. οἰνομάχλη κοχλώνη *A*. χώνη Kühnius.
20 5. τὸ δὲ τολμᾶ νεανισκεύεσθαι ἀριστοφάνης ἔφη *A*.

δρικῷ χορῷ, καὶ ὡς Ἰσοκράτης ἀνδρωδῶς ἐναριθμεῖσθαι τῷ καταλόγῳ. εἶτα παρηβᾶν, ἀπανθεῖν, εἰς γῆρας προ- 21
χωρεῖν, λευκαίνεσθαι τὴν τρίχα, πολιοῦσθαι, γηρᾶν, γηράσκειν, ἀσθενεῖν, ὑπονοστεῖν, παρολισθαίνειν, ὑποτρέμειν, ἀκρατῶς ἔχειν αὐτοῦ, παρηωρῆσθαι τὰ μέλη, λελύσθαι τὰ ἄρθρα, παραγηρᾶν, παρανθεῖν, ἀλλοφρονεῖν, παραλλάττειν, ἐξεστηκέναι, μαίνεσθαι, παραφρονεῖν, καὶ τἆλλα τὰ ἀπὸ τῶν εἰρημένων ὀνομάτων δυνάμενα σχηματίζεσθαι.

Τὰ δὲ τῶν μερῶν ὀνόματα τρίχες, τρίχωσις, τρίχωμα, 22
κόμη, χαίτη, λάχνη· χρηστέον γὰρ τῷ ὀνόματι, κἂν ποιητικόν· αἱ γὰρ φόβαι καὶ ἔθειραι καὶ σμήριγγες καὶ ἕλικες τοῖς μέτροις δεδόσθωσαν. γίνεται δ' ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα εὔθριξ, εὔτριχος, καλλίτριχος, εὐθύθριξ, καὶ ἀπότριχες οἱ ἄνηβοι. τετανόθριξ, οὐλοκάρηνος, καὶ οὐλότριχες παρ' Ἡρο- 23
δότῳ. Ἀρχίλοχος δὲ ἀναστρέψας τρίχουλον εἴρηκεν. ἐν γὰρ τοῖς Ἀττικοῖς λόγοις οὐχ εὗρον ὄνομα δηλοῦν τὸ πᾶν, χωρὶς εἰ μὴ λύσας τις εἴποι οὖλος τὰς τρίχας· οὐλόκομος μέντοι εἴρηται παρ' Ἀλέξιδι, καὶ παρὰ Φερεκράτει οὐλοκέφαλος. οὐλοκίκινα δὲ Τελεσίλλα εἴρηκεν. τὸν δὲ τοιοῦτον στραβολοκόμαν Σοφοκλῆς ὠνόμασεν. μοχθηρὰ δὲ ἄμφω τὰ ὀνόματα.

ἀπὸ μέντοι τριχῶν τριχίαι ἰχθύες καὶ τριχίδες, καὶ 24
ὑστριχὶς ἡ μάστιξ, καὶ τριχοβρῶτες θηρίδιά τινα σινόμενα τὰς τρίχας, καὶ τρίχαπτον δὲ πλέγμα τι ἐκ τριχῶν. Φιλωνίδης δὲ καὶ «ὦ πολυτρίχου πώγωνος» εἴρηκεν. φαίη δ' ἄν τις εὔκομος, εὐκόμης, βαθυκόμης, ξανθοκόμης, μελαγκόμης, κομήτης, κομᾶν, ἐπικομᾶν, εὐχαίτης, βαθυχαίτης καὶ 25
τὰ ὅμοια. ἀπὸ δὲ χαίτης καὶ τὸ ἀναχαιτίζειν. ἀνασεσυρμένην ἔχων τὴν κόμην, ἀναφρίττουσαν ὑπὲρ τὸ μέτωπον, τῷ μεταφρένῳ περιρρέουσαν, περικεχυμένην τῷ τένοντι, οὐκ ἐσφηκωμένην, οὐκ ἔνδετον, περισχιζομένην τῷ μετώπῳ ἢ τῷ μεταφρένῳ, τοῖς ὤμοις προσπαίζουσαν, ἐξηνεμωμένην κατὰ τῶν νώτων ἢ ἐπὶ τῶν νώτων. ψιλὸς τὴν κεφα- 26
λήν, ἀπεψιλωμένος τὰς τρίχας, ἀποσεσυλημένος τὴν χαίτην, ἄθριξ, ἄκομος τὴν κεφαλήν, ἀπερικάλυπτος, τὴν ἐκ φύσεως σκέπην τῆς κορυφῆς ἀποβαλλόμενος, τὸ ἐπὶ κεφαλῆς χρήσιμον περίττωμα ζημιωθείς, λειοκάρηνος, ἀπεξυρημένος,

οἷον ἐν χρῷ κουρίας, κατὰ τὰ φυλλορροοῦντα τῶν δένδρων ἀπανθήσας ἢ τριχορρυήσας, φαλαντίας, ἀναφαλαντίας, φαλακρός, γυμνὸς τῶν τριχῶν, ψεδνὸς καθ' Ὅμηρον.

27 μέρη δὲ τῶν τριχῶν πλόκαμος, πλοκαμίς, ἀφ' ὧν καὶ αἱ τοῦ καπνοῦ περιστροφαὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς πλόκαμοι. βόστρυχος, ἀφ' οὗ καὶ τὸ διαβεβοστρυχωμένον παρ' Ἀρχιλόχῳ, καὶ παρὰ Ἀναξίλᾳ ἐβοστρύχιζον. καὶ εὐπλόκαμος καὶ εὐβόστρυχος ἀνὴρ ἅμα καὶ γυνή. Φερεκράτης δὲ

ὦ ξανθοτάτοις βοτρύχοισι κομῶν

28 ἔφη. κικίννους δὲ Ἀριστοφάνης τε εἴρηκε καὶ Εὔπολις· τούτους δὲ καὶ παρωτίδας ὠνόμαζον. Κρατῖνος δὲ στημονίας κικίννους εἶπε τοὺς στήμονι ὁμοίους ὑπ' ἰσχνότητος. Φερεκράτης δὲ τοὺς γυναικείους πλοκάμους πλοκάδας καλεῖ. τὰς μέντοι συνεστραμμένας μετὰ ῥύπου τρίχας ἡ κωμῳδία στόρθυγγας καλεῖ. καὶ μὴν ὀπισθοκόμαι μὲν Εὐβοεῖς, ἀκροκόμαι δὲ Θρᾷκες.

29 κουρᾶς δὲ εἴδη κῆπος, σκάφιον, πρόκοττα, περιτρόχαλα. τὴν δὲ πρόκοττάν φασιν εἶναι ὅταν τις τὰ ἔμπροσθεν κομᾷ, τὰ πρὸ τῆς κοττίδος· οὕτω γὰρ οἱ Λωριεῖς καλοῦσι τὴν κεφαλήν. οἱ δὲ οὐδὲ κουρὰν οἴονται εἶναι τὴν πρόκοτταν, ἀλλ' αὐτὰς τὰς ὑπὲρ τὸ μέτωπον τρίχας. ἔλεγον δὲ καὶ πρὸς φθεῖρα κείρεσθαι τὴν πένθιμον κουράν, ὡς Εὔβουλος ὁ κωμικός. ἐκαλεῖτο δέ τις καὶ Ἑκτόρειος κόμη, περὶ ἧς φησὶν Ἀναξίλας

τὴν Ἑκτόρειον τὴν ἐφίμερον κόμην.

30 Τίμαιος δὲ τὴν κουρὰν ταύτην προεστάλθαι μὲν δεῖν περὶ τὸ μέτωπον λέγει, τῷ δὲ τραχήλῳ περικεχύσθαι. ἔτρεφον δέ τινες ἐκ πλαγίου κόμην ἢ κατόπιν ἢ ὑπὲρ τὸ μέτωπον ποταμοῖς ἢ θεοῖς, καὶ ὠνομάζετο πλοχμὸς ἢ σκόλλυς ἢ σειρὰ τριχῶν· τὴν γὰρ κοσύμβην οὐκ ἂν προσοίμην, ἀλλὰ τὸν Ἀττικὸν κρωβύλον. ἐκαλεῖτο δέ τι καὶ πηνίκη, καὶ προκόμιον προσθετόν, οὐ γυναιξὶ μόνον ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν τοῖς ἐνδεῶς εἰς κόμης λόγον πράττουσιν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἔν-

31 τριχον ὠνόμαζον. οἱ δὲ περὶ τὴν κόμην χειροτέχναι

---

27 6. *βοστρύχοισι* ante Bergkium. 29 9. *ἐφήμερον* ante Meursium.
30 1. *προσεστάλθαι*? 4. *σειολλίς* **A**. 5. *κοσσάμην* **A**.

κομμωταί, καὶ κομμώτριαι αἱ γυναῖκες. οἱ δὲ καὶ κεροπλάστας αὐτοὺς ἐκάλεσαν, εἰ κέρας ἡ κόμη· ὃ καὶ Ὅμηρον δηλοῦν τινὲς ἔφασαν, εἰπόντα τὸν Πάριν κέραι ἀγλαόν (ὅθεν καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ὀρθόκερως φρίκη, οἷον ὀρθόθριξ) καὶ κέρας βοὸς τὴν τρίχα. εὐθετῆσαι δὲ ἔλεγον τὰς τρίχας, καὶ ὑπόσπειραν εἶδος τριχῶν πλέγματος, ὥσπερ καὶ σπεῖραν. οὐ μὴν οὐδὲ ἡ τῶν κουρέων χειροτεχνία ἔξω τῆς κεφαλῆς. τού- 32
τους δὲ καὶ κορσωτῆρας ἐκάλουν. ὧν τὰ ἐργαλεῖα κτένες καὶ ξυρόν, οὗ τὴν θήκην ξυροδόκην Ἀριστοφάνης καλεῖ, καὶ μαχαιρίδες, ἃς καὶ κουρίδας ὠνόμαζον. διὰ τοῦτο καὶ κόρσας τινὲς ἐκάλεσαν τὰς τρίχας, διὰ τὸ κείρεσθαι. ἔλεγον δέ τι οἱ κωμῳδοὶ καὶ κείρεσθαι μιᾷ μαχαίρᾳ, ἐπὶ τῶν καλλωπιζομένων· τὴν δὲ μάχαιραν ταύτην καὶ ψαλίδα κεκλήκασιν. ἀκαρὲς μέντοι τὸ σμικρὸν λέγεται, ὃ διὰ τὴν σμι- 33
κρότητα οὐ κατακείρεται· καὶ ἀκαρὴς καιρός, καὶ πλοῦς ἀκαριαῖος ὁ βραχὺς παρὰ Δημοσθένει. κείρειν, κείρεσθαι, κουρά. καὶ ἀποκεκαρμένος, ὡς Ὑπερίδης, καὶ ἀποκαρτέον, ὡς Εὔπολις. καὶ κουριᾶν τὸ κομᾶν, ἀπὸ τοῦ δεῖσθαι κουρᾶς, ὥσπερ καὶ κουριῶν ὁ αὐχμῶν καὶ κομῶν. καὶ ἐν χρῷ κουρίαι οἱ ἐν χρωτὶ κεκαρμένοι. παρακόμους δὲ τοὺς κομῶντας Ἄμφις εἴρηκεν ὁ κωμικός, Φερεκράτης δὲ ἐν χρῷ κουριῶντας, ἢ ὅστις τοὺς Αὐτομόλους αὐτοῦ διεσκεύασεν. καὶ αὐχμεῖν δὲ τὴν κόμην ἔλεγον, ὡς Ὅμηρος

αὐχμεῖς δὲ κακῶς καὶ ἀεικέα ἕσσαι·

Φρύνιχος δὲ ὁ κωμικὸς αὐχμᾷς ἔφη. τὸν δὲ τοιοῦτον αὐχ- 34
μηρὸν Ξενοφῶν κέκληκεν, ὡς Πλάτων αὐχμηρότατον. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐναντίου Ὅμηρος

αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα.

ἐκτενισμένοι μὲν εἴρηκεν Ἀρχίλοχος, καὶ Ἀναξίλας

ἡμεῖς δέ γ' ἐκτενίζομεν Τελέσιππον οἰκόσιτον,

Ἀριστοφάνης δὲ

λούσησθε καὶ κτενίσησθε πρὸς τὸν ἥλιον,

Σοφοκλῆς δὲ ἀκτένιστος. ἔλεγον δὲ καὶ κεφαλὴν περίθε- 35
τον, ὡς Ἀριστοφάνης, ὡς ἂν εἴποιεν οἱ νῦν περιθέτην, καὶ πάλιν τὴν περίθετον κόμην. καὶ διεκτενίσθαι τὰς τρίχας.

---

31 4. καὶ — 5. τρίχα om *A*. 32 6. διπλῇ *B*.

παραλελέχθαι δὲ τὸ τὰς περιττὰς ἀφαιρεῖσθαι· ὅθεν καὶ παρὰ Φερεκράτει «ἄσμηκτος ἀπαράλεκτος.» καὶ παραπλέκειν τὰς τρίχας τὸ ἀναπλέκειν, καὶ παραπεπλεγμένη Ἀθηνᾶ ἡ ἀναπεπλεγμένη. καὶ ἐψήσασθαι δὲ τὴν κόμην τὸ καταχρῶσαι ἔλεγον·

καὶ τὴν κόμην ἠψήσατο,

καὶ

ἐφθὴν τὴν κόμην ξανθίζεται.

καὶ μελαίνεσθαι τὴν κόμην, καὶ μέλασμα τὸ τῆς κόμης βάμμα. ὁ δὲ Ἀπόλλων ἀκερσεκόμης.

ὑπόκειται δὲ τῇ κόμῃ κεφαλή, καὶ δέρμα ἐλαφρόν
36 τε καὶ κοῦφον ἐπιτέταται κατακεκεντημένον, ὡς φησὶ Πλάτων, εἰς τριχῶν ἔκφυσιν, καὶ ὥσπερ φυτὰ τὰς τρίχας ἐπάρδον τῷ ἔνδοθεν πνεύματι. καὶ τὸ μὲν σύμπαν ὀστοῦν καλεῖται κεφαλῆς κύτος, ἥρμοσται δὲ ἐκ συμβολῶν αἳ καλοῦνται ῥαφαί, πριόνων δίκην ὠδοντωμένων κατὰ τὰς προ-
37 βολάς τε καὶ κοιλότητας εἰς ἀλλήλας ἐνηρμοσμέναι. ἐκάλουν δ' αὐτὰς ἰατρῶν παῖδες στεφανίτιδάς τε καὶ λαβδοειδεῖς καὶ λεπιδοειδεῖς καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα, καὶ ἐφιλονείκουν περὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν, εἴτε πέντε χρὴ τὰς ῥαφὰς ἀριθμεῖν εἴτε πλείους εἴτε ἐλάττους, πάντων μὲν ὁμολογούντων ἐλάττους εἶναι τὰς τῶν γυναικείων κεφαλῶν ῥαφάς, Ἡροδότου δὲ φάσκοντος μετὰ τὸν ἐν Πλαταιαῖς φόνον ἐν τοῖς Περσικοῖς νεκροῖς εὑρεθῆναι κεφαλὴν μηδε-
38 μίαν σχοῦσαν ῥαφῆς συμβόλησιν. λέγει δέ που καὶ Ἄρατος ἐν τοῖς ἰατρικοῖς

ἤδη γάρ ποτ' ὄπωπα καρήατα πολλὰ μὲν αὔτως
μεσσατίης κορυφῆς μούνῃ συνεργμένα γραμμῇ,
πολλαὶ δ' ἀρραφέες κεφαλαὶ πάγεν ἀνθρώποισιν.

τὴν μέντοι κεφαλὴν οἱ ποιηταὶ καὶ κώδειαν καλοῦσιν, ἀπὸ τῆς τοῦ μήκωνος κεφαλῆς ὀνομάσαντες. καλεῖται δὲ τὸ μὲν σύμπαν πόλος καὶ κρανίον, καὶ κόγχος παρὰ Λυκόφρονι·

τυπεὶς σκεπάρνῳ κόγχον εἰθήκτῳ μέσον·

39 παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει σκάφιον,

ἵνα μὴ καταγῇς τὸ σκάφιον πληγεὶς ξύλῳ.

---

35 8. ἔφθην *A*, qui 4. ἐψήσασθαι, 6. ἠψήσατο. ξανθίζεσθαι vulgo. 10. ἀκειρεκόμης *A*. 38 4. ῥαμμῇ Vertunianus. 6. κωδίαν *ABC*.

τὸ δ' ἔγκοιλον αὐτοῦ κορυφή, ὅπερ μεσόκρανον ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ὀνομάζεται μέτροις. τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ ἰνίου καὶ τοῦ βρέγματος στεφάνην καλοῦσιν, τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ μέτωπον βρέγμα καὶ βρεχμόν, τὸ δὲ ὑπ' αὐτῷ προῦχον μέτωπον, τὰ δὲ ἑκατέρωθεν κροτάφους, τὸ δὲ κατόπιν ἰνίον, διότι ἀπ' αὐτοῦ αἱ ἶνες ἐκπεφύκασιν. ἡ δὲ τελευταία τῶν τριχῶν 40
περὶ τῇ κεφαλῇ περίοδος καὶ στεφάνη καὶ περίδρομος ἐπίκλην ἔχει. τὸ δὲ ὑπὸ ταῖς θριξὶ πᾶν κρανίον. τοὺς δε κροτάφους ἔνιοι καὶ κόρσας καλοῦσιν· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐπὶ κόρρης παίειν. καὶ Ὅμηρον δὲ αὐτοῖς νομίζουσι συμμαρτυρεῖν, εἰπόντα

κόρσην· ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν.

καὶ τὰ μὲν κεφαλῆς νοσήματα κεφαλαία καὶ κε- 41
φαλαλγία καὶ ἡμικρανία καὶ ἴλιγγος καὶ σκοτοδινίασις καὶ σκοτοδινία· Πλάτων δέ φησιν ἐσκοτώθην καὶ ἰλιγγίασα. καρηβαρία, καὶ καρηβαρικὸν ποτὸν ἢ βρῶμα· τὸ δὲ τοῦτο ποιεῖν καροῦν Ἀντιφῶν φησίν. κεφαλαλγὲς σιτίον, ὡς τὸν τοῦ φοίνικος ἐγκέφαλόν φησιν ὁ Ξενοφῶν. καὶ καρηβαρικὸν τὸ πάθος Τηλεκλείδης, τὸ δὲ ὑπὸ μέθης τοῦτο πάσχειν καρηβαριᾶν Ἀριστοφάνης. τάχα δὲ καὶ τὸ καραδοκεῖν εἴη ἂν ἀπὸ τοῦ κάρα πεποιημένον, κυρίως ἐπὶ τῶν παραφερόντων τὴν κεφαλήν, ὡς μὴ βληθεῖεν. εἰρήκασι δὲ οἱ κωμικοὶ καὶ «κάτω κάρα κρέμαται» καὶ κραιπαλᾶν.

τὰ δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ὀνόματα περικεφαλαία, ἐγκέ- 42
φαλος, παρεγκεφαλίς, κεφάλαιον, ἐπικεφαλαιῶν, συγκεφαλαιώσασθαι, προσκεφάλαιον, κεφαλίδιον. ἐπὶ κεφαλὴν ὦσαι, ἐπὶ κεφαλὴν σπεύδειν, ὡς Ὑπερίδης. ἑτερεγκεφαλᾶν, ὡς Ἀριστοφάνης, τὸ παραφρονεῖν. τὰ δὲ ἀπὸ κρανίου κράνος, ἐπίκρανον, περίκρανον· περίκρανον δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ στέμμα ἐκάλουν, καὶ ποτίκρανον τὸ προσκεφάλαιον οἱ ποιηταί. ἀπὸ 43
δὲ κορυφῆς κόρυς καὶ κορυφαία. καὶ μὴν ὀνομάζοιτ' ἄν τις εὐκέφαλος, ἢ ὀξυκέφαλος, ὃν Ὅμηρον καλεῖ φοξόν, ἢ μακροκέφαλος ὡς τὸ περὶ Λιβύην ἔθνος, ἢ κυνοκέφαλος ὡς τὸ ζῶον, ἢ εὐρυμέτωπος ὡς Ἀλκιβιάδης· ὁ δὲ τοιοῦτος καὶ μετωπίας ὀνομάζεται. ἐχινοκέφαλον δὲ Κρατῖνος τὸν Πε-

---

40 5. κόρσης *A*. 7. ἦδε *A*.

ρικλέα εἶπεν, Πλάτων δὲ μῦθον ἀκέφαλον. ἐκλήθησαν δὲ καὶ δικόρυφοί τινες, οὓς καὶ μακροβίους νομίζουσιν.

44 τὸ δὲ ἔνδον ἐν τῇ κεφαλῇ ἐγκέφαλος διπλοῦς κατὰ συμβολήν, εὐρυνόμενος κατὰ τὴν βάσιν τὴν ὄπισθεν, προνεύων εἰς τὸ πρόσθεν. περιειλήφασι δ' αὐτὸν μήνιγγες δύο, ἡ μὲν ἔνδοθεν ἐρυθροτέρα, ἡ δὲ ἔξωθεν στερεωτέρα· καλοῦνται δὲ καὶ εἰλαμίδες, διότι περὶ μυελὸν εἰλοῦνται. ὑπὸ δὲ τὴν τοῦ ἐγκεφάλου βάσιν ἡ παρεγκεφαλίς, μυελὸς ἐγκεφάλῳ προσόμοιος, πλὴν ὅσον ἐστὶ μᾶλλον ἐπίξανθος τὴν
45 χροιάν. κάτεισι δὲ εἰς τὸν πρῶτον σφόνδυλον, ᾧ ἡ κεφαλὴ περιστρέφεται, καλεῖται δὲ καὶ ἐπικρανίς· καὶ ἀπ' αὐτῆς ὁ μυελὸς ἔοικεν εἰς τοὺς σφονδύλους ἐπιρρεῖν, ὁπόταν ὑπὸ τοῦ λεπτοτάτου καὶ καθαρωτάτου τῆς τροφῆς ὅ τε ἐγκέφαλος καὶ ἡ παρεγκεφαλὶς τρέφηται. ὑγρὸς δέ ἐστιν ὁ τοῦ ἐγκεφάλου μυελὸς καὶ ἀπαγής, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ ὁ τῶν ἄλ-
46 λων ζώων συνεστηκώς· [καὶ γὰρ τῷ ἐγκεφάλῳ δωροφοροῦσι τὴν τροφὴν τό θ' ἧπαρ παρὰ τοῦ λεπτοτάτου τοῦ ἐν αὐτῷ αἵματος καὶ ἡ καρδία ἀπὸ τοῦ καθαρωτάτου τοῦ ἐν αὐτῇ πνεύματος.]

τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κεφαλῇ μέτωπον καὶ μετώπιον, ἀφ' οὗ καὶ ἐν ἵπποις τὸ προμετωπίδιον, καὶ τὸ «μετωπηδὸν ἔταξαν τὰς ναῦς,» καὶ κατὰ μέτωπον, καὶ ἀντιμετώπους, καὶ μέτωπον τῆς φάλαγγος. καλεῖται δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου δέρμα προμετωπίδιον, αἱ δὲ ἐν αὐτῷ γραμμαὶ στολίδες καὶ ἀμαρυγαί.

47 τὸ δὲ ὑπὸ τῷ μετώπῳ πρόσωπον, ὃ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτω καλοῦμεν· ἐπὶ γὰρ τῶν ζώων προτομήν, ὡς ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ῥύγχος καὶ ῥάμφος. ἀπὸ δὲ τοῦ προσώπου ὀνόματα εὐπρόσωπος, δυσπρόσωπος, ἀπρόσωπος. καὶ προσωπεῖον τὸ μορμολυκεῖον· τὸ δ' αὐτὸ καὶ πρόσωπον καὶ προσωπίς. ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ προσωποποιὸν εἴρη-
48 κεν ὃν ἡ ἀρχαία σκευοποιόν. [ἐκαλεῖτο δὲ πρόσωπον καὶ προσώπιον, ὥσπερ καὶ μορμολυκεῖον.] καὶ προσωποῦττα δέ τι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὠνομάζετο χαλκοῦν ἀγγεῖον, ἐχίνῳ

---

44 4. ἐλαφροτέρα Heringa. 7. ὑπόξανθος Falckenburgius. 46 1. καὶ — 4. πνεύματος om *ABC*. 48 3. ἐχίνῳ] ἔχον ὦτα *A*.

παραπλήσιον, περὶ τὸ στόμα ἔχον πρόσωπα λεόντων ἢ βοῶν, ἀφ' ὧν καὶ ὠνόμαστο. [τὸ δ' ἀποκεφάλισμα κάθαρσιν κάρας, ῥύψιν ὀδόντων ἀποδόντωσιν ἔλεγον, ἐξομμάτωσιν νίψιν ὀμμάτων ῥύπου.] ἀποπροσωπίζεσθαι δὲ τὸ καθαίρειν τὸ πρόσωπον Φερεκράτης εἶπεν·

οὐδ' ἀποπροσωπίζεσθε κυάμοις;

τὰ δὲ τοῦ προσώπου μέρη ὀφρύες. καὶ ὀφρύων γεῖσα 49
αἱ προβολαί· καὶ ὀφρύσιν ἀπογεισῶσαί φησιν ὁ Ξενοφῶν. καὶ ὀφρύων τρίχωσις. καὶ ὀφρύες ἐπαιρόμεναι καὶ δασυνόμεναι. καὶ τὰς ὀφρῦς αἴρων ὁ ὑπερήφανος, καὶ πάλιν τὰς ὀφρύας ἀνασπῶν ἢ αἰωρῶν ἢ ἀνέλκων, ἢ ἀνατείνων ὑπὲρ τὰ νέφη· καὶ τὰς ὀφρῦς συνάγων ὁ φροντιστής, τὰς ὀφρῦς συνέλκων. μεσόφρυον δὲ τὸ τῶν ὀφρύων μέσον, ὃ καὶ μετώπιον ὠνόμαζον. καὶ σύνοφρυς ἀνὴρ καὶ γυνή· τὸν δὲ τοιοῦτον μίξοφρυν Κρατῖνος καλεῖ. καὶ μὴν παρὰ τοῖς τρα- 50
γῳδοῖς τὸ συνωφρυῶσθαι ἐπὶ τῶν λυπουμένων. ὁ δὲ κωμικὸς Ἀμειψίας τὸ νεύειν ὀφρυάζειν εἴρηκεν, ὥσπερ Ὅμηρος ὀφρύσι νευστάζων. καὶ ὀφρύας καλοῦσι τὰ ἀνέχοντα τῆς γῆς. ἤδη δέ τινες τῶν ἰατρῶν τίλους ὠνόμασαν ταύτας τὰς τρίχας. καλοῦνται δ' ὀφρύων κεφαλαὶ μὲν τὰ πρὸς τῇ ῥινὶ μέρη, οὐραὶ δὲ τὰ πρὸς τοῖς κροτάφοις. παραφυλακτέον δὲ ὅτι καὶ συναποτίκτονται αὗται αἱ τρίχες, ὥσπερ καὶ αἱ ἐν βλεφάροις· ὅθεν μόνων ἀπέχονται ξυρούμενοι τὰς ἄλλας τρίχας οἱ τῶν Αἰγυπτίων ἱερεῖς.

εἶτα ἐφεξῆς ὀφθαλμοί, ὄμματα, ὄψις. καὶ τὰ ἀπ' 51
αὐτῶν ὀνόματα εὐόφθαλμος καὶ εὐοφθαλμότερος, ὡς Ξενοφῶν, εὔοπτος, ὀξυωπής, ὀξυωπίας, ὀξυδερκής· ὀξυδερκέστατον δὲ Ἡρόδοτος λέγει. ἀμβλυωπία, ἀφ' ἧς ἀμβλυωπὸς παρ' Εὐριπίδῃ· ἀλλ' ἔστι ποιητικώτερον, βέλτιον δὲ ὁ ἀμβλυώττων. ὀφθαλμία, παραβλώψ, φολκός, διάστροφος, στρεβλός· ὁ γὰρ στραβὸς ἰδιωτικόν, καὶ οἱ στραβῶνες ἐν τῇ νέᾳ κωμῳδίᾳ. ἰλλὸς δὲ ὑπὸ τῶν ποιητῶν καλεῖται, καὶ ἰλ- 52
λώπτειν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τὸ παραβλέπειν, καὶ κατιλλώπτειν τὸ καταβλέπειν ἐπὶ χλευασμῷ, καὶ δενδίλλειν. ὁμοίως τὸ τῶ

---

48 2. τὸ — 4. ῥύπου om *A*. pro ἔλεγον pone λέγε: versus habebis Michaele Psello dignos. 6. πώμαλα post κυάμοις add Anecd. nostra p. 433 18. 52 1. ἰλλωπεῖν *A*.

ὀφθαλμῶ παραβάλλειν. λέγεται δὲ καὶ ταυρηδὸν ὑποβλέπειν· καὶ ἀναβλέπειν μὲν εἰς τὸν οὐρανόν, καταβλέπειν δὲ εἰς τὴν γῆν, ἀντιβλέπειν δὲ τῷ ἡλίῳ καὶ ἀντωπεῖν. δυσωπεῖσθαι δὲ τὸ ὑποπτεύειν τι ἰδόντα. καὶ ὑπώπια τὰ ὑπὸ
53 τοὺς ὤπας τῶν πληγῶν ἴχνη. καλεῖται δ' οὕτω καὶ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀστᾶ, ἐφ' ὧν καὶ τὰ ἴχνη· ταῦτα δὲ καὶ ὑποφθάλμια παρ' ἐνίοις ὀνομάζεται. καὶ παρωπὶς ἡ καλουμένη προσωπὶς τῶν γυναικῶν, καὶ παρώπια τὰ παρὰ τοὺς ὤπας τῶν ἵππων προβλήματα, ἅ τινες κανθήλια καλοῦσιν. καὶ ὀπή, δι' ἧς ἔστιν ἰδεῖν. καὶ ἐνώπια παμφανόωντά φησιν Ὅμηρος τὰ ἐντὸς τῶν θυρῶν· παρὰ δὲ τοῖς τραγῳδοῖς προνώπια τὰ πρὸ τῶν θυρῶν καὶ ἀνώπια τὰ ἄνω, ἀπὸ
54 τῶν ὠπῶν. καὶ περιωπὴ ἡ περιάθρησις, ὡς Θουκυδίδης. ὀπαίαν δὲ οἱ Ἀττικοὶ τὴν κεραμίδα ἐκάλουν, ἣ τὴν ὀπὴν εἶχεν. Ἱπποκράτης δὲ ὀφθαλμὸν ἰλλαίνειν φησὶ τὸν διάστροφον γινόμενον καὶ ἀνίλλωμα τὸ ἀνάβλεμμα. οἱ δὲ καὶ ἴλλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ὠνόμασαν, σιλλαίνειν δὲ τὸ ἐπὶ χλευασμῷ σείειν τοὺς ὀφθαλμούς, ὅθεν καὶ τὸ χλευαστικὸν ποίημα σίλλος. ἔστι δὲ ἀπὸ τούτων ὁρᾶν, προορᾶν, ὑφορᾶσθαι, καθορᾶν, ὁρατή, ὁρατά, ἀόρατα, ὁρῶν, καὶ ὁράματα ὡς Ξενοφῶν, καὶ Δημοσθένης ὅραμα τὸ θέαμα·
55 παρὰ δὲ Πλάτωνι καὶ ἀνόρατον ἐν Τιμαίῳ γέγραπται. παρορᾶν, παρεωρᾶσθαι, παρεωρακώς, ἐνορᾶν, ἐνεωρακώς, περιορᾶν, ὑπερορᾶν, ἐφορᾶν, ἔφοροι, καὶ ἐφορωμένους καὶ ἐφορῶντας ὡς Ξενοφῶν, καὶ τῆς ἐφορείας ὡς Λυσίας. ἐνορῶν καὶ συνορῶν. καὶ θέα καὶ θεᾶσθαι καὶ θέαμα καὶ θέατρον καὶ θεατὴς καὶ συνθεατής, καὶ θεωρὸς καὶ συνθεωρός, καὶ θεωρία καὶ θεωρικὸν καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅσ' ἂν ἀπὸ τοῦ θεᾶσθαι λέγηται· οἱ γὰρ Πυθῶδε θεωροὶ καὶ θεωρικὴ ὁδὸς καὶ θεωρὶς ναῦς ἀπὸ τοῦ πρὸς Θεὸν ὁρούειν τοὺς ἐν αὐτῇ λέλεκται. ἀπὸ δὲ τῆς θέας θεατόν, ἀθέ-
56 ατον, ἀθεάτως, καὶ οὐσία θεατή φησιν ὁ Πλάτων, καὶ θεάτρια καὶ συνθεάτρια, ὡς ἡ παλαιὰ κωμῳδία. ἔστι δ' ἐκ τούτων καὶ τὸ βλέπειν, βλέμμα, ἀνάβλεμμα, παράβλεμμα, ἀπόβλεμμα παρὰ Φρυνίχῳ τῷ κωμικῷ· Ἀριστοφάνης δὲ

---

53 s. ἀνόπαια *C*. 54 s. ὁρατής Seberus. 56 1. αὐτῷ *A*.

καὶ βλέπος που λέγει καὶ βλέπησιν. ἐμβλέπειν, καταβλέπειν, παραβλέπειν, ὑποβλέπειν, ἀναβλέπειν, ἀντιβλέπειν, ἀποβλέπειν. Ξενοφῶν δὲ τὰ ἀναβλέμματα καὶ ἀντιβλέψεις εἶπεν. ἀποβλεπόμενοι δὲ καὶ ἀποβλεφθῆναι. καὶ περίβλεπτος παρὰ Ἰσοκράτει ὁ θαυμαστὸς καὶ ἔνδοξος· καὶ ἀποβλεφθῆναι ἐπὶ τοῦ θαυμασθῆναι Αἰσχίνης εἶπεν ὁ Σωκρατικός.

ὄψις καὶ ἡ αἴσθησις καὶ τὰ ὄμματα, καὶ ὄψις ὁ ὄνει- 57
ρος. ὄψομαι, ὀφθήσομαι, ὤμμαι ὡς Ἰσαῖος· Ἀντιφῶν δὲ καὶ τὸ ὀψόμενον εἶπε, καὶ τῇ ὄψει ἤγουν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ ὀπτήρ, καὶ ἄοπτα. εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων ὑποψία καὶ ὑπεροψία καὶ ὑπερόψεσθαι, ὑπόπτως, αὐτόπτης, ὑπόπτης, ὑπερόπτης, ὑπεροπτικός, καχύποπτος ὡς Ἀριστοφάνης, καχυπονόητος ὡς Πλάτων, καὶ ἀνύποπτος ὡς Ξενοφῶν, καὶ ἀνυποπτότερος ὡς Λυσίας, καὶ ἄοπτα ὡς Ἀντιφῶν, καὶ 58
ἀπερίοπτοι ὡς Θουκυδίδης. οὗτος δὲ καὶ πρόσοψιν καὶ πρόοψιν καὶ δίοψιν εἴρηκεν, Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἄποψιν. δυσωπούμενος. παρῶπται, παρόφονται, καὶ ὡς Ἰσοκράτης περιόπτους καὶ περιβλέπτους, καὶ ἀπόβλεπτος καὶ ἀποβλεπόμενος, καὶ αὐτόπτης ὡς Ἀνδοκίδης, καὶ σύνοπτον καὶ σύνοπτα καὶ ὡς Ἰσαῖος εὐσύνοπτα, καὶ ὡς Δημοσθένης ἐπόπτας, καὶ ἐποπτεῦσαι δὲ ἐν μυστηρίοις. καὶ ἀνεπόπτευτον Ὑπερίδης φησίν, καὶ διοπτεύειν Κριτίας καὶ Ἀντιφῶν, Ἀντιφῶν δὲ καὶ εἴσοπτοι, Δημοσθένης δὲ προῦπτον, Ἡρόδο- 59
τος δὲ κατόπτας, Ξενοφῶν δὲ ὀπτῆρας. εἴρηται δὲ καὶ ὀπτήρια τὰ δῶρα τὰ παρὰ τοῦ πρῶτον ἰδόντος τὴν νύμφην νυμφίου διδόμενα.

ἐρεῖς δὲ καὶ ἀμβλὺ ὁρᾶν, ὀξὺ βλέπειν. καὶ ἐξωμματῶσθαί φησιν Ἀριστοφάνης τὸν Πλοῦτον ἐν Ἀσκληπιοῦ. καὶ βλέμμα εὔτονον, ἑστηκός, σῶφρον, ὑγιαῖνον, σεμνόν, ἀνδρῶδες, ἀνδρεῖον, ἀρρενωπόν, ἀπειλητικόν· καὶ τἀναντία 60
βλέμμα ὑγρόν, θηλυκόν, ἄνανδρον, θῆλυ, θηλυπρεπές, γυναικεῖον, ἀχρεῖον, ἀνατετραμμένον. Κτησίας δέ πού φησιν ἀναβάλλειν τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Σαρδανάπαλλον.

προσήκοι δ' ἂν τούτῳ τῷ μέρει τυφλός, τυφλούμενος, πεπηρωμένος τοὺς ὀφθαλμούς· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γὰρ τὴν

---

57 2. ὤμμαι ὡς Ἰσαῖος] ἄμφω δὲ ἰσαῖος εἴρηκεν *A*.

πήρωσιν μετὰ προσθήκης τῶν ὀφθαλμῶν λέγουσιν, ὡς ἄνευ τῆς προσθήκης ἄδηλον ὂν ποίου μέρους ἡ πήρωσις ἐστίν.
61 ἀνάπηρος δὲ ὁ πᾶν τὸ σῶμα πεπηρωμένος, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Ἀριστομάχου «κατέλιπεν ἐν τῷ χωρίῳ γέροντας καὶ ἀναπήρους.» Ἀντιφῶν δ' ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας καὶ ἀνάπηρα εἴρηκεν, Κρατῖνος δ' ἐν Πλούτῳ ἀναπηρίαν. τάχα δὲ καὶ τὸ ἔμπηρα τούτοις προσήκει καὶ τὸ ἄπηρα.

ὀφθαλμὸς δὲ λέγοιτ' ἂν καὶ γλαυκός, γλαυκιῶν, χαροπός. μελανόμματος, μυωπίας, μελανόφθαλμος, ἑτερόφθαλ-
62 μος· τὸ γὰρ μονόφθαλμος παρ' Ἡροδότῳ ἐπὶ τῶν ἐκ φύσεως ἓν' ἐχόντων ὀφθαλμόν, οἷον Κυκλώπων καὶ Ἀριμασπῶν. ῥηθείη δ' ἂν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττειν, σβεννύναι, κενοῦν, κοιλαίνειν, βαθύνειν, σπαράττειν, ἐκ πυθμένων ἀνασπᾶν, ἀνέλκειν. καὶ ὀφθαλμὸς ὕφαιμος, ταραχώδης. καὶ κοιλόφθαλμος καὶ κοιλοφθαλμιῶν ὁ ἐξόφθαλμος καὶ κυλοιδιῶν. καὶ ἐποφθαλμιᾷεν οἷον φθονοῖεν. καὶ ἐποφθαλμιᾶν τὸ ἐπιθυμεῖν τινός, καὶ ὠφθαλμίασε τὸ ἐπεθύμησεν
63 Ὑπερίδης. ὁ δὲ Πλάτων εἴρηκε φωσφόρα ὄμματα· λέγοιντο δ' ἂν ὀφθαλμοὶ λάμποντες, στίλβοντες, θυμοειδεῖς, πυρώδεις, μαρμαρυγὰς ἀφιέντες, αἴγλην, αὐγήν, ἡδεῖς, ἐπαγωγοί, ἐπέραστοι. καὶ τὸ ἀπ' αὐτῶν ἀπορρέον ἵμερος.

τὸ δὲ λυόμενόν τε καὶ καταρρέον ἐκ τῶν ὀμμάτων δάκρυον, ἀφ' οὗ τὸ δακρῦσαι, ἀποδακρῦσαι, καταδακρῦσαι, φιλόδακρυς, πολύδακρυς, ἄδακρυς, ἀδακρυτί, καὶ ὁ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἀρίδακρυς. Ἰσοκράτης δέ φησιν ἀδακρύτους,
64 καὶ Ὅμηρος «ἀδακρύτῳ ἔχεν ὅσσε,» δακρυρροοῦντα δὲ Ἄλεξις. ἐρεῖς δὲ καὶ κλαῦσαι, ἀνακλαῦσαι, ἀπέκλαεν ὡς Ἡρόδοτος, ἀνακλαύσασθαι, κλαυθμυρίσασθαι, κλαυθμός, κλαυθμυρισμός, ὡς Ἰσαῖος· παρὰ δὲ Πλάτωνι καὶ κλαυθμονή. ἄκλαυτος δὲ παρ' Ὁμήρῳ καὶ Σοφοκλεῖ. δακρύων, κλαίων, κλαυθμυριζόμενος. κλαυσεῖσθαι δὲ οἱ κωμικοί, καὶ κλαυσιᾶν τὸ κλαῦσαι θέλειν, κλαιήσειν δὲ Δημοσθένης. παρὰ δὲ Ξενοφῶντι καὶ κλαυσίγελως· εἴληπται δὲ ἐκ τοῦ παρ' Ὁμήρῳ δακρυόεν γελάσασα.

65 νόσημα δὲ ὀφθαλμῶν ὀφθαλμία καὶ ἐπιτάραξις ὀμμάτων παρὰ Πλάτωνι. λημᾶν καὶ γλαμᾶν. νυκτάλωψ, καὶ ἄργεμος τὸ καλούμενον λεύκωμα, καὶ ὁ τοῦτ' ἔχων ἀν-

θρωπος ἐπάργεμος. Ἀριστοφάνης δὲ σῦκα τὰ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἕλκη λέγει, σκινπὸν δὲ τὸν ἀμυδρὸν βλέποντα Σιμωνίδης ὁ ἰαμβοποιός·

ἢ τυφλὸς ἤ τις σκινπὸς ἢ μέγα βλέπων.

μέρη δὲ ὀφθαλμοῦ βλέφαρα μὲν τὸ ἐπιπεταννύμενον δέρμα καὶ συγκλεῖον τοὺς ὀφθαλμούς, ἃ καὶ καλύμματα καλεῖται. ὧν τὰ ὑπεράνω σκύνια, ὅθεν καὶ ἐπισκύνια τὰ περὶ τὰς ὀφρῦς γεῖσα. καὶ κύλα δὲ καὶ ἀνάκυλα καὶ ἐπικυλίδες, ἀφ' ὧν καὶ τὸ κυλοιδιᾶν· οἱ δὲ κίλον μὲν τὸ κάτωθεν βλέφαρον, τὸ δὲ ἄνωθεν ἐπικυλίδα ἢ κυλίδα. τὰς δὲ ἐπὶ τῶν βλεφάρων γραμμάς, οἷον ῥυτίδας, οὔλιγγας οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν βλεφάρων τὸ μῦσαι καὶ ἐπιμῦσαι καὶ καταμῦσαι, καὶ συμβαλεῖν τὰ βλέφαρα καὶ ἐπιβαλεῖν καὶ καταβαλεῖν καὶ προσβαλεῖν, καὶ κλεῖσαι καὶ ἐπικλεῖσαι καὶ συγκλεῖσαι. καὶ σκαρδαμύξαι λέγουσιν, καὶ Ξενοφῶν ἀσκαρδαμυκτί, καὶ Ἀριστοφάνης ἀσκαρδάμυκτος. καὶ συνελεῖν δὲ βλέφαρον τὸ κατανυστάξαι. μεμνῆσθαι δὲ χρὴ ὅτι Ἀριστοτέλης ἔφη μὴ δύνασθαι συνελθεῖν βλέφαρον ῥαγέν, ὥσπερ οὐδὲ πόσθην οὐδὲ γνάθον. βλεφαρίδες δὲ αἱ ἐκπεφυκυῖαι τῶν βλεφάρων τρίχες, οὐ κόσμος τοῖς ὀφθαλμοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ χρείαν ἔχουσαι τὴν προβολήν, ὡς τὰ προσπίπτοντα λυπηρὰ ἀποστέγοιεν, καὶ τὰς ὄψεις κατευθύνουσαι, μὴ ἐᾷεν πλανᾶσθαι. διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεὸς ἰχθύσι μὲν οὐδὲ βλεφάρων μετέδωκεν, ὄρνισι δὲ βλεφάρων μέν, οὐ μέντοι καὶ βλεφαρίδων, τοῖς δὲ ἄλλοις ζώοις καὶ βλεφαρίδων μέν, ἀλλ' οὐχ ἑκατέρωθεν· τὰ γὰρ κάτω βλέφαρα ψιλὰ αὐτοῖς τριχῶν. ὅθεν καὶ Σίμων τοῦτο ὄνειδος τῆς ἀμαθίας Μίκωνι προήνεγκεν, ὅτι καὶ τὰς κάτω βλεφαρίδας προσέγραψεν ἵππου γραφῇ. ὧν δὲ μερῶν αἱ βλεφαρίδες ἐκπεφύκασι, καλοῦνται ἔλυτρα καὶ ἐντριχώματα καὶ ὀρχοὶ καὶ ταρσοί.

ὀμμάτων δὲ τὸ μὲν ἐν μέσῳ μέλαν καλεῖται κόρη, ἧς ἡ αὐγὴ γλήνη, καὶ ὁ περιθέων αὐτὴν κύκλος γραμμὴ κυκλοτερὴς καὶ ἶρις, τὸ δὲ μετὰ τὴν κόρην λευκὸν ἅπαν σφενδόνη καὶ λογάς. τὰ δὲ μέρη τῶν ὀφθαλμῶν χιτῶνας

65 4. ἢ σκινπὸς ὁ μ. *A*. 67 1 ἢ κυλίδα om *A*. 2. ὤλιγγας Falckenburgius, ἕλιγγας *B*, ὥριγγας *C*.

ἐκάλεσαν οἱ ἰατροί. τέτταρες δ' εἰσὶ τὸν ἀριθμόν, καὶ τούτοις προσηγορίας ἔθεντο, τῷ μὲν ἐξωτάτω κερατοειδεῖ, ὅς ἐστι λευκός, στερεός, δυσδιαίρετος, νευρώδης, χονδρώδης, παχύς, διαφανής, τῷ δ' ὑπ' αὐτὸν δευτέρῳ ῥαγοειδεῖ, ὅς ἐστι δασύς,
71 αἱματώδης, χοροειδής, ἐκτετρημένος, τῷ δὲ τρίτῳ φακοειδεῖ καὶ κρυσταλλοειδεῖ καὶ ὑαλοειδεῖ, τῷ δὲ τετάρτῳ ἀραχνοειδεῖ καὶ ἀμφιβληστροειδεῖ. τά γε μὴν ἔγκοιλα τῶν ὀφθαλμῶν κόγχοι καλοῦνται, ὁ περὶ τοῖς βλεφάροις περίδρομος, ὥσπερ τῶν βλεφάρων τὰ ἑκατέρωθεν ἄκρα κανθοί, ὧν αἱ ῥίζαι ἐγκανθίδες. καὶ οἱ μὲν πρὸς τῇ ῥινὶ ῥαντῆρες καὶ πηγαί, ὅτι καὶ ἀπ' αὐτῶν τὸ δάκρυον ἔρχεται, οἱ δὲ ὑπὸ τοὺς κροτάφους παρωπίαι. τὰ δὲ περὶ τῇ κόρῃ μέλανα πεσσοί· ὁ δὲ ὑπὸ τὴν ἶριν κύκλος, ὁ τῷ λευκῷ προσιών, ἄλως. τὸ δὲ καταλῆγον τῶν λογάδων πρέμνον καλεῖται. ᾗὼν δὲ πᾶσα ἡ τῶν ὀφθαλμῶν περιγραφή.

ῥὶς καὶ μυκτὴρ καὶ μυκτῆρες, καὶ παρὰ τοῖς ἰατροῖς
72 ῥώθωνες· παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ καὶ μύξαι οἱ μυκτῆρες κέκληνται, ὅθεν ἴσως καὶ ἐν τῇ κοινῇ χρήσει λύχνοι δίμυξοι, καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ τὸ προμύξαι τὸν λύχνον. ἀνατέτρηνται μέντοι οἱ μυκτῆρες δύο αὐλοῖς εἰς ὁλκὴν πνεύματος, καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀναδιδοῦσι τοῖς αὐλοῖς· ὁδὸν δὲ εἰς τὴν ὑπερῴαν ἔχουσι, καθ' ἣν τρυπήμασιν εἰσρεῖ τε καὶ ἐκρεῖ
73 τὸ πνεῦμα. ῥινὸς δὲ σχήματα γρυπός, ἐπίγρυπος, ὃν βασιλικὸν οἴονται, σιμός, ὃν εὔχαριν νομίζουσιν· Πλάτων δὲ καὶ σιμοπρόσωπον εἴρηκεν ἐφ' ἵππου. καὶ ἀνασιμήνασθαι λέγουσι τὸ ὀσφραινόμενον τῷ σχήματι τῆς ῥινὸς μυσάξασθαι. ἐπὶ δὲ τοῦ σιμοῦ φαίης ἂν ὡς ἔστιν ἡ ῥὶς ἐκ μέσων κοίλη, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ γρυποῦ καμπύλη. εὖριν, εὐθύρρις, ἐφ' οὗ τις ἂν εἴποι δικαία ῥίς, εὐθυτενής, ἐξ ἴσου
74 τὸ πρόσωπον διακρίνουσα· παραπέμπει γὰρ καὶ εὐθύνει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῇ καθ' ἑαυτὴν ἀνοχῇ. αἴσθησις δ' ἐστὶν ὀσφρήσεως, καὶ ἀέρος εἰσροή. λέγοις δ' ἂν ἀπὸ ῥινὸς εὔρινες, ἄρρινες, καὶ ῥινηλατεῖν τὸ τὰς ὀσμὰς ἕλκειν, καὶ

---

71 1. χωριοειδῆ *A*. 6. ἐπικανθίδες *A*. 9. ἅλως] λογὰς *A*.
73 3. ἀνασημῆναι *A*, qui post λέγουσι lacunam habet 12 litterarum capacem. 74 4. τὸ ἄσθμα *A*.

ῥινηλάτην κύνα ἡ τραγῳδία. καὶ κατ' ἄλλην χρείαν ὀσφρᾶσθαι, τὰς ὀσμὰς ὑποδέχεσθαι, ἕλκειν τὰ ἀποφερόμενα πνεύματα τῇ ῥινί, τῇ εὐωδίᾳ εὐφραίνεσθαι, τὴν δυσωδίαν ἐκτρέπεσθαι, τὰ εὐώδη εἰδέναι. ἡ μὲν οὖν αἴσθησις ὄσφρησις καλεῖται, τὸ δὲ δι' αὐτῆς ὀσφραίνεσθαι, ὀσφρᾶσθαι, ὀσφρώμενος, ὀσμώμενος. καὶ ὀσμὴ δὲ ἐρεῖς καὶ πνεῦμα καὶ αὔρα, καὶ ὄζει καὶ ὄδωδεν· Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ὀζήσει εἴρηκεν. πνεῖ εὐῶδες, δυσῶδες. καὶ εὔπνουν, καὶ εὔπνοια, εὐοσμία, εὔοσμον, δυσοσμία, δύσοσμον, δυσωδία, κακοσμία· ἡ γὰρ ὀδμὴ καὶ εὐοδμία, δοκεῖ μὲν τοῖς πολλοῖς εἶναι καλὰ τὰ ὀνόματα, ἔστι δὲ ποιητικά, ἐν δὲ τοῖς καταλογάδην Ἰωνικὰ καὶ Αἰολικά· παρὰ δὲ Ἀντιφῶντι μόνῳ ὀδμὰς καὶ εὐοδμίαν εὕροι τις ἄν. καὶ μὴν καὶ ὀσμυλία ἰχθύων τι γένος, ἡ ὑπὸ τῶν πολλῶν ὄζαινα καλουμένη· πολύποδος δέ ἐστιν εἶδος, ἔχον μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν πλεκτανῶν αὐλὸν δυσῶδες πνεῦμα ἀφιέντα. 75 76

τραπόμενον εἰς τοὖψον λαβεῖν
ὀσμύλια καὶ μαινίδια καὶ σηπίδια

φησὶν Ἀριστοφάνης. καὶ μέντοι χρὴ λέγειν εἰσκρίνεται κατὰ τὰς ῥῖνας τὸ πνεῦμα, εἰσρεῖ, ἐκρεῖ, εἰσχεῖται, προχεῖται, εἰσπνέομεν, ἐκπνέομεν, εἰς τὸν ἀέρα ἀναπνέομεν. καὶ ἀναπνοὴ παρὰ Πλάτωνι· ἡ γὰρ παρὰ Θουκυδίδῃ πνοὴ ἐπὶ φυσήματος εἴρηται ἢ ἀνέμου. παρὰ δὲ Ξενοφῶντι μυκτῆρες εὐπνοώτεροι. διακρίνομεν δὲ τὰ πνεύματα, δοκιμάζοντες τὰς ὀσμάς, καὶ πνεῦμα εἰλικρινές. καὶ οἶνος ἀνθοσμίας καὶ εὐώδης. εὐῶδες δὲ καὶ τὸ ἐξ ἀρωμάτων πνεῦμα. ἡ δ' ἐν τοῖς τράγοις δυσωδία, ὥσπερ καὶ ἡ ἐν ταῖς μασχάλαις, κινάβρα καλεῖται. καὶ γράσος δὲ εἴρηται ἀλλαχοῦ τε καὶ ἐν Πόλεσιν Εὐπόλιδος. 77

νοσήματα δὲ ῥινῶν τὸ μὲν ἐκ ψύξεως κόρυζα καὶ κατάρρους, τὸ δὲ δυσίατον πολύπους. τὸ ῥεῦμα μύξαι κατὰ Ἱπποκράτην καὶ κόρυζα κατὰ τοὺς Ἀττικούς. καὶ τὸ ταύτην ἀφαιρεῖν ἀπομύττειν. τὸ δὲ ἀπεμύττετο «ὕλιζε τὰς ῥῖνας» 78

---

74 1. ὠσφράνθην *A*. 75 6. post εὔοσμον cum Koenio omisi εὐοδμία. 76 2. μόνον *A*. 3. ὀσμὰς καὶ εὐοσμίαν ante L. Dindorfium. 77 5. ἀνθοσμίας] εὔπνους addebat Hemsterhusius. 8. τε vulgo om. 78 4. ἕλυζε codex Crameri, ἔκλυζε ipse.

ἔφη Κρατῖνος· ἤδη δέ τινες τῶν κωμικῶν τὸ ἐπὶ κέρδει ἐξαπατᾶν ἀπομύττειν εἶπον. μυκτηρίζειν δὲ Λυσίας καὶ τὸ μυσάττεσθαι, ἀπὸ τοῦ τῷ μυκτῆρι ἐνδείκνυσθαι τὸ δυσχεραίνειν. γίνεται δὲ διὰ μυκτήρων καὶ τὸ ῥέγχειν. καὶ τὸν εἴρωνα ἔνιοι μυκτῆρα καλοῦσιν, καὶ μυκτηρισμὸν τὴν ἐξαπάτην Μένανδρος.

79 τῆς δὲ ῥινὸς μέρη, τὰ μὲν κοιλώματα θαλάμαι, μυκτῆρες, μυξωτῆρες, ὀχετεύματα. αὐτῆς δὲ τῆς ῥινὸς τὸ μὲν ὑπὸ τὰς ὀφρῦς ἠθμός, δι' οὗ διηθεῖται τὸ πνεῦμα, τὸ δὲ μέσον χόνδρος, τὰ δ' ἑκατέρωθεν ἐπὶ τὰ μῆλα νεύοντα ὀστώδη ῥινὸς ῥάχις. τὸ δὲ τὰ τρυπήματα διαιροῦν ὥσπερ τειχίον κίων καὶ διάφραγμα καὶ στυλίς· ἔνιοι δὲ τὸ μὲν ἔνδον διά-
80 τειχίζον διάφραγμα ῥινός, τὸ δ' ὑπὲρ αὐτὸ προῦχον σαρκῶδες, ὡς ἐπὶ τὸ χεῖλος φέρον, κίονα. τὸ δὲ ἀκρορρίνιον ὅλον σφαιρίον· καὶ τὰ μὲν ἔξωθεν τοῦ σφαιρίου ἑκατέρωθεν ἀπῆναι ἡ πτερύγια, τὰ δὲ ἔνδοθεν μύξαι τε καὶ θαλάμαι, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῶν ληνοί. αἱ δὲ ὑπὸ ῥινὶ τρίχες μύσταξ καὶ ὑπορρίνιον, καὶ προπωγώνιον ἡ πρώτη βλάστη· αἱ δὲ πρὸς τῷ κάτω χείλει πάππος, τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῖν ὑπήνη. [ἀπὸ δὲ ῥινὸς ὀνόματα εὔρινες κύνες καὶ ἄρρινες.]

81 καὶ μὴν ἐπί γε τὰ ὦτα ἀνιόντων, αἱ μὲν ὑπὲρ τὸ μέτωπον παρὰ τοὺς κροτάφους σάρκες μύες (οἱ δὲ καὶ κέρατα αὐτοὺς ἐκάλεσαν), τὰ δ' ὦτα καὶ ἀκοαί, τό τε μέρος καὶ τὸ ἔργον. καὶ ἀκούειν, κατακούειν, ὑπακούειν, παρακούειν. ὑπήκοοι, κατήκοοι, εὐήκοοι, δυσήκοοι, ἀνήκοοι, ὀξυήκοοι, βαρυήκοοι, αὐτήκοοι. ἀξιάκουστον, ἀνηκουστεῖν, ἀν-
82 ήκουστον ὡς Ξενοφῶν, ἀνηκόως, ἀνηκουστία, ἄκουσμα· Αἰσχίνης δὲ ὁ ῥήτωρ καὶ ἀκρόαμα εἴρηκεν, ὥσπερ καὶ Ξενοφῶν. φαῦλον δὲ ὁ Μενάνδρου ἀκουστὴς ἀντὶ τοῦ ἀκροατής. παρὰ δὲ Πλάτωνι ξυνήκοοι. καὶ εἰσακοῦσαι. καὶ «ἐπήκοος γενοῦ» ἐν εὐχῇ παρὰ τῷ κωμικῷ Φρυνίχῳ. κωφός, κωφότης. κυψέλη, καὶ κυψελὶς ὁ ἐμφράττων τὴν ἀκοὴν ῥύ-
83 πος. πεφράχθαι τὰ ὦτα, καὶ ἐπιλαβεῖν τὰ ὦτα, καὶ ἐμπε-

---

79 4. ὀστᾶ *BC*. 80 2. ἀκρόρινον *A*. 6. ὑπόρινον *A*. 82 5. γενοῦ] πάνυ *A*. 6. κυψέλη δὲ τὸ ἐμφράττον τὴν ἀκοήν, καὶ κυψελίς *A*.

πλῆσθαι τὴν ἀκοὴν τὸ ταῖν χεροῖν φραγῆναι καὶ ἐπισχεῖν. καὶ διατεθρύληκέ μου τὰ ὦτα. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν γυμνασίοις πληγῶν τὰ ὦτα κατεαγέναι, καὶ ὠτοκάταξις. ὠτογλυφὶς δὲ εἴρηται παρὰ Πλάτωνι τῷ κωμικῷ ἐν Συμμαχίᾳ· «σὺν ἐλαίῳ ὠτογλυφίδα λαβοῦσα ἀνασκάλλεται.» ὁ δὲ φιλόσοφος Πλάτων ἀμφωτίδας λέγει· καὶ νεὼς δὲ ἐπωτίδες ὠνομάζοντο καὶ ἀμφωτίδες. ἐνώτια ὁ κόσμος ὁ ἐν τοῖς ὠσίν· τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐλλόβια καὶ ἑλικτῆρες. ἐκαλοῦντο δέ τινες 84
ὦτα καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως, οἱ τὰ λεγόμενα διαγγέλλοντες καὶ τὰ ὁρώμενα· ἀπὸ δὲ τῶν ὤτων τούτων τὸ ὠτακουστεῖν πεποίηται. Αἰσχίνης δὲ ὁ Σωκρατικὸς καὶ ἐπ' ἀμφότερα τὰ ὦτα καθεύδειν λέγει. σκολιὸς δὲ ὁ τῆς ἀκοῆς πόρος ὁ παραπέμπων τὴν φωνὴν εἰς τὰ περὶ τὴν ψυχήν. μετὰ δὲ τοὺς κροτάφους δύο ὀστῶν εἰσὶ πλαγίων συμβολαί, περιειληφότων τὰ ὦτα, ὀνομάζονται δὲ ζυγώματα καὶ καρκίνοι. 85
τῶν γε μὴν ὤτων ἡ μὲν ἔξωθεν περιβολὴ κοχλίας, ἡ δὲ ἔνδοθεν σκάφος. καὶ τὸ μὲν ἐπὶ τοὺς κροτάφους ἐπικλινὲς πτερύγιον, τὸ δὲ κάτω λοβός, τὸ δὲ ἔνδον κυψέλη, ἀφ' ἧς ὁ ῥύπος κυψελίς, τὸ δὲ κοῖλον ἀστακός, τὸ δὲ ὥσπερ ἔδαφος κρότων. τοῦ δὲ κοίλου τὸ μὲν ὑπὸ τὸ πέρας τοῦ κροτάφου ὑπανεστηκὸς εἰς τὸ ἔσω νεῦον τράγος, τὸ δὲ ἀντικείμενον ἀντίτραγος, ὥσπερ καὶ τοῦ λοβοῦ τὸ μὲν προῦχον προλόβιον, τὸ δὲ περὶ τῇ κυψέλῃ τέττιξ, τὸ δὲ ὑπὲρ τὸν 86
τέττιγα τραχυνόμενον, ὅπερ ἐστὶ τῆς ἄνω περιφερείας πέρας, ἀντιλόβιον. καὶ τὸ μὲν πρὸς τῷ κροτάφῳ τοῦ τράγου ἀκόνη, ἡ δὲ περὶ τῇ κυψέλῃ κοιλότης ἐχινίσκος, τὸ δὲ κατὰ τὸ τρύπημα μέρος καμάρα, τὸ δ' ἐντὸς κύαρ. μήκων δὲ τὸ κατὰ τὴν ῥίζαν ὑπὸ τὸν λοβόν. ἡ δὲ πᾶσα περιαγωγὴ τοῦ ὠτὸς ὑπὸ τὸ πτερύγιον ἕλιξ, καὶ τὸ ἀνθεστηκὸς αὐτῇ ἀνθέλιξ, καὶ τὸ ὑπ' αὐτῇ κόγχη. ταῦτα μὲν δὴ ἰατροὶ προσεξεῦρον τὰ ὀνόματα· ὁ δ' Ἀριστοτέλης τὰ περὶ τὸ οὖς μέρη ἀνώνυμα ᾤετο πλὴν λοβοῦ.

ῥινὸς δὲ ἑκατέρωθεν ἀνέστηκεν ὑπὲρ τὰς παρειὰς τὰ 87
καλούμενα μῆλα, ἃ ἐστιν ὑποφθάλμιος φρουρὰ τῶν ὀφθαλ-

---

83 2. *μοι* **A**. 4. *σὺν ἐλαδίῳ* Meinekes, nisi haec verba ex *συμμαχίᾳ* sint corrupta. idem *ἀνασκαλεύεται*. 7. *ἐν*] *περὶ* **A**.

μῶν, ὡς διατειχίζοιντο εἰς ἀσφάλειαν ἄνωθεν μὲν ταῖς τῶν ὀφρύων προβολαῖς, κάτωθεν δὲ ταῖς τῶν μήλων ἀνοχαῖς. ὠνόμασται δὲ μῆλα παρὰ τὸ ἀνθεῖν ἐν ὥρᾳ. παρειαὶ δὲ καὶ γνάθοι ἂν καλοῖντο. καὶ ὄνομα μὲν ἀπὸ τῶν παρειῶν ὁ εὐπάρειος καὶ ἡ καλλιπάρειος· λέγοιντο δ' ἂν ἀνθοῦσαι παρειαί, εὐανθεῖς, ἐρυθαινόμεναι, λάμπουσαι, στίλβουσαι, ἐρυθριῶσαι, ὑποφαίνουσαι τὴν τῆς αἰδοῦς χροιάν, ὡς ὑπολάμπειν αὐταῖς τὸ ἦθος, ὡς ἐμφαίνεσθαι τὴν αἰδῶ.

88 περὶ δὲ ταύταις ἡ μὲν πρώτη τριχῶν ἄνθη γνοῦς, ὅθεν καὶ τὸ γνοάζειν παρὰ τοῖς ποιηταῖς, καὶ ἴουλος παρὰ τὸ ἕρπειν, καὶ πώγων, ἐπειδὰν ὑποπλησθῇ. καὶ γένειον δὲ κατὰ χρῆσιν ὀνομάζεται, ἀφ' οὗ καὶ ὁ ἀγένειος, εἰ μὴ τραγικώτερον, βαθυγένειος, εὐγένειος, μαδηγένειος. παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς καὶ εὐπώγων τις εἴρηται, ἀλλ' ἔστι σφόδρα εὐτελές. παρὰ δ' Ἴωνι τῷ τραγικῷ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Συνεκδημητικῷ καὶ σπανοπώγων τις ὀνομάζεται, δασυπώγων δ' ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις. καὶ πωγωνίας δέ, καὶ πώγωνες αἱ ἀκίδες παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἃς Ὅμηρος γλωχῖνας καλεῖ. ἐν δὲ τῇ τραγῳδίᾳ πώγων πυρὸς ἡ εἰς ὀξὺ ἀναδρομὴ τῆς φλογός.

89 ἔποιτο δ' ἂν τούτοις χείλη, ὧν τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω λέγεται, ὥσπερ καὶ αἱ ὑπ' αὐτοῖς γένυες καὶ σιαγόνες, ὧν ἡ μὲν ὑπερκειμένη πᾶσι τοῖς ζώοις πλὴν κροκοδείλων ἀκίνητος, ἡ δὲ ὑποκειμένη προσάγεται πρὸς κατεργασίαν τῆς τροφῆς, ἣ μόνοις κροκοδείλοις πέπηγεν. καὶ Ὅμηρος μὲν ἕρκος ὀδόντων τὰ χείλη καλεῖ, οἱ δὲ παλαιοὶ κωμικοὶ χελύνας. ἀπὸ δὲ χειλῶν τὰ μέτρα, ἰσοχειλῆ μὲν τὰ ἐπίμεστα, καὶ ἐπιχειλῆ τὰ ἐνδεᾶ, ὧν ὑπεραίρει τὸ χεῖλος· ἐπιχειλῆ δὲ καὶ τὰ ἐπιπόλαια πράγματα Ἀριστοφάνης εἶπεν.

90 Εὔπολις δὲ καὶ νεὼς χείλη εἴρηκεν·

ἄνω ῥοθιάζει περὶ τὰ χείλη τῆς νεώς.

τὸ δὲ συνάγειν τὰ χείλη μοιμύλλειν ἡ κωμῳδία καὶ μοιμυλλᾶν φησί, τὸ δὲ διακινεῖν τὰ χείλη διαμυλλαίνειν· καὶ γὰρ τὰ χείλη μύλλα προσαγορεύουσιν. ὀνομάζεται δ' αὐτῶν

---

88 5. *βαθ. εὐγ. μαδ.* om *A*. 89 1. *ἄνωθεν* et 2. *κάτωθεν A*. 90 2. *ἀνωροθία ἡ* ante *M* (i. e. Meinekem).

τὸ μὲν περὶ ὅλῳ τῷ στόματι κημός, ἡ δὲ ἐν τῷ ἄνω χείλει κοιλότης φίλτρον, ἡ δὲ ἐν τῷ κάτω τύπος ἢ νύμφη. καὶ τὸ μὲν προῦχον αὐτῶν προχειλίδια, ἡ δὲ εἰς ἄλληλα τῶν χειλῶν συμβολὴ προστόμιον, τὰ δ' ἑκατέρωθεν αὐτῶν ἐπὶ τὰς γνάθους καταλήγοντα χαλινοί.

οἱ δὲ ὀδόντες ταῖς γένυσιν ἐμπεφύκασι δύο καὶ τριά- 91
κοντα, ἑκκαίδεκα ἑκατέρᾳ σιαγόνι ἐγγεγομφωμένοι. ὧν οἱ μὲν μέσοι τέτταρες καλοῦνται τομεῖς καὶ διχαστῆρες καὶ γελασῖνοι καὶ κτένες, τὸ μὲν ὅτι τέμνουσι τὴν τροφήν, τὸ δ' ὅτι τὸ προσπεσὸν διαιροῦσι, τὸ δ' ὅτι γυμνοῦνται γελώντων, τὸ δ' ὅτι κτείνουσιν ὃ ἂν λάβωσιν, οἱ δ' ἑκατέρωθεν δύο κυνόδοντες διὰ τὴν ὀξύτητα, ὡς τοῖς τῶν κυνῶν προσ-
εοικότες. καὶ οὗτοι μὲν μιᾶς ῥίζης ἐκπεφύκασιν, παράκειν- 92
ται δὲ αὐτοῖς ἐξηρτημένοι δύο ῥιζῶν οἱ γόμφιοι, πέντε ἑκατέρωθεν, ὧν τὸ προῦχον μύλαι διὰ τὸ λεαίνειν ἴσως τὴν τροφὴν ὡς ἡ σιτουργὸς μύλη· εἰσὶ δὲ πέντε τῶν τομέων ἑκατέρωθεν, τρισὶ ῥίζαις ἐγγεγομφωμένοι. μεθ' οὓς τελευ-
ταῖοι οἱ σωφρονιστῆρες, μετ' εἰκοστὸν ἔτος ἀναφυόμενοι· κραντῆρας δὲ αὐτοὺς ἄλλοι τε καὶ Ἀριστοτέλης καλεῖ, λέ- 93
γων ἐνίοις καὶ μετ' ὀγδοηκοστὸν ἔτος αὐτοὺς ἀνίσχειν. ἐν ἑκατέρᾳ δὲ τῇ σιαγόνι τοὺς ἴσους ἀνταριθμητέον. τῶν μέντοι μυλῶν τὸ μὲν πρὸς τῇ σαρκὶ βωμίσκον καλοῦσιν, τὸ δὲ λεαῖνον τὰ σιτία τραπέζας, τὰς δὲ κοιλότητας ὀλμίσκους, τὸ δὲ συναμφότερον φάτνας. καὶ σύμπας μὲν ὁ τῶν ὀδόντων στοῖχος φραγμὸς ὀνομάζεται, τούτου δὲ τὸ ὑπὸ τὰς γνάθους γαμφῆλαί τε καὶ σιαγόνες. αἱ δὲ περιειληφυῖαι τοὺς 94
ὀδόντας σάρκες, οὖλα μὲν τὰ ἔξωθεν, ἔνουλα δὲ τὰ ἔνδον· τὰ δὲ μεταξὺ τῶν ὀδόντων ἁρμοί. φησὶ δ' Ἀριστοτέλης ἐλάττους μὲν εἶναι τοὺς γυναικῶν παρὰ τοὺς ἀνδρῶν ὀδόντας, τούτων δὲ ὅσοι μὲν πυκνοὺς ἔχουσι καὶ συνεχεῖς, μακροβίους εἶναι, τὸ δ' ἐναντίον ὁπόσοι ἀραιούς. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ παραμῖξαι καὶ τῆς γλυκείας ἱστορίας πρὸς τὸ τῆς ἀκοῆς ἐπαγωγόν, Πύρρον μέν φασι τὸν Ἠπειρώτην συμφυεῖς τοὺς ὀδόντας ἔχειν, ἐν ὀστοῦν γραμμαῖς ἐπιπολῆς εἰς ὀδόντων σχῆμα τετυπωμένον, ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐρυφυεῖ τῷ Κυ-

---

90 2. ὁ δὲ — ἡ νύμφη *A*. 94 3. τὰ δὲ] οἱ δὲ *A*. αἱ δὲ μ. τ. ὀ. ἁρμογαὶ ἁρμοί *C*. 8. τοὺς ὀδόντας εἶναί οἱ συμφυεῖς *A*.

95 ρηναίῳ συμπεσεῖν. περὶ δὲ τὴν Ἀλκάθου κώμην ἐν Κύπρῳ Μήστορι τῷ Κυπρίῳ τοιοῦτον βρέφος τεχθὲν ἐκτεθῆναί τε ὑποψίᾳ, αἶγα δ' αὐτῷ μαστὸν παρασχεῖν, καὶ κληθῆναι τραφὲν τὸ μὲν πρῶτον Αἰγινόμαν αὖθις δὲ Εὐρυπτόλεμον, καὶ βασιλεῦσαι Κυπρίων. ὁ δὲ Νικοκλέους τοῦ Κυπρίου πατήρ, ᾧ τὰς παραινέσεις ὁ Ἀθηναῖος σοφιστὴς ἔγραψεν, τὸ μὲν ὄνομα αὐτῷ Τίμαρχος ἦν, διστοίχους δ' εἶχεν ἄρα τῷ Ἀριστοτέλους λόγῳ τοὺς ὀδόντας, κατὰ δὲ τὴν Ἴωνος τοῦ
96 Χίου δόξαν τριστοίχους Ἡρακλῆς. ὀνόματα δ' ἐξ ὀδόντων σίδηρος ὠδοντωμένος ὁ πρίων, καὶ ὀδοντοφυεῖν τὰ βρέφη, καὶ τὸ τῶν ὀδοντοφυούντων πάθος ὀδοντοφυία, καὶ ὀδονταλγία. καὶ τὰ τῶν ἰατρῶν ἐργαλεῖα ὀδοντοξέστης καὶ ὀδοντάγρα, ὁ δὲ ὀδόντα μὴ ἔχων νωδός, ὡς Εὔβουλος λέγει καὶ Φρύνιχος ὁ κωμικός· ἀνόδοντα δ' αὐτὸν καλεῖ Φερεκράτης. ἡ δὲ ὀδόντας προύχοντας ἔχουσα προόδους καλεῖται.

97 προσήκοι δ' ἂν τῷ στόματι τὸ χαίνειν, χανεῖν, κεχηνώς, ἀναχάσκειν· παρὰ δὲ Ξενοφῶντι καὶ ἀναχαίνειν καὶ παρ' Ἀριστοφάνει. ἐκ τούτου δὲ καὶ ὁ κατάγελως καταχήνη εἴρηται παρὰ τοῖς κωμικοῖς. καὶ χάνος δὲ παρ' αὐτοῖς τὸ στόμα.

τὸ μὲν δὴ ὑπὸ τοῖς χείλεσιν ἐκ τῆς κάτω σιαγόνος προῦχον ὀξύγενύς τε καὶ γέννυς ὀνομάζεται, καὶ τὸ ὑπ' αὐτῷ σαρκῶδες ἀνθερεὼν ἀπὸ τοῦ θριξὶν ἀνθεῖν, κατ'
98 ἐνίους δὲ λαυκανία, ἑτέρων λαυκανίαν καλούντων τὸ πρὸς ταῖς κλεισὶ κοῖλον. τὸ δὲ ἔνδον τῶν χειλῶν στόμα, ὥσπερ καὶ ἡ τῶν χειλῶν τομή. ὑπὸ δὲ ἐνίων καὶ λογεῖον κέκληται καὶ μάσταξ, ὃ καὶ Ὅμηρόν φασι δηλοῦν λέγοντα «ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζεν.» τοῦ δὲ στόματος τὸ ἄνω οὐρανὸς καὶ ὑπερῷα, ᾗ ἐπιτέταται δέρμα νευρῶδες, τοῖς ὀδοῦσιν ἔνδοθεν προσπεφυκός, ὥσπερ τοῖς παρισθμίοις θάτερον αὐτοῦ μέρος. ἰσθμοῦ δὲ διὰ στενότητα τῆς φάρυγγος κληθείσης, τὰ ἑκατέρωθεν εἰκότως παρίσθμια ἤκουεν,
99 καλοῦνται δὲ καὶ ἀντιάδες ἐκ τοῦ τόπου. τὸ δὲ ἐνδοτάτω

---

97 7. ὀξυτενὲς γένυς? 8. αὐτὸ vulgo. 98 3. καὶ ἡ] ἂν εἰ? λογεῖον] λώπων *A*. 5. post πίεζεν *A* καὶ μέντοι καὶ τὸ «μάστακ' ἐπεί κε λάβησι» μάστακί φασιν εἰρῆσθαι, ἵν' ᾗ ἐπειδὰν λάβῃ τῷ στόματι.

κατηρτημένον ἀπὸ τῆς ὑπερῴας κίων καὶ κιονίς, περὶ ὃ σχίζεται τὸ ἀθρόον τοῦ ποτοῦ καὶ τῆς τροφῆς, ὡς μὴ καταπνιγοίμεθα τῷ δαψιλεῖ τῆς ἐπιρροῆς. ὑπ' ἐνίων δὲ τοῦτο καὶ χόνδρος ἐκλήθη καὶ γαργαρεών. ὑπερήρτηται δὲ στομάχου τε καὶ βρόγχου· καὶ ἢν νοσήσασα φλεγμήνῃ ἢ καὶ εἰς ὠχρότητα ὑποτραπῇ, σταφυλὴ καλεῖται ἢ καὶ ὡς Ἀριστοτέλης σταφυλοφόρος. τὸ δὲ μετ' αὐτὴν πόλος. πᾶν δὲ τὸ στομάχου καὶ βρόγχου ὑπερκείμενον φάρυγξ καὶ φαρύγετρον ὀνομάζεται.

ὀνόματα ἐκ τοῦ στόματος εὔστομος ἵππος καὶ αὐλὸς 100
καὶ ᾆσμα, καὶ ἄστομος ἵππος καὶ αὐλὸς ὁ ἄγλωττος. καὶ ἀηδόνες παρὰ Σοφοκλεῖ εὐστομοῦσιν. εἴποις δ' ἂν καὶ λιμένος στόμα, καὶ ἄστομον καὶ εὔστομον λιμένα. Ὅμηρος δὲ καὶ πολέμου κέκληκε στόμα. ἔστι δὲ καὶ στομῶσαι λιμένα τε καὶ σίδηρον· Ἀριστοφάνης δὲ στομῶσαι εἴρηκε τὸ λάλον ἀπεργάσασθαι. στόμα δὲ εἶπεν Αἰσχύλος τὸν τραχύν. στόμιον δὲ καὶ χαλινοῦ τι μέρος, καὶ ὑποστόμιον· Καλλίας δὲ ὁ κωμικὸς καὶ μετάλλου στόμιον εἴρηκεν. πρό- 101
στομον δὲ ξίφος τὸ ἐστομωμένον καὶ τομόν· τὸ δὲ μαλακὸν καὶ ἄστομον ἀπρόστομον, ὡς Μάγνης ὁ κωμικός. στομώδη δὲ τὰ εὔστομα καὶ εὔφημα Σοφοκλῆς, στομοδόκον δὲ τὸν στωμύλον καὶ λάλον Φερεκράτης· καὶ ὁ στωμύλος αὐτὸ καὶ ἡ στωμυλία ἐκ τοῦ στόματος παρῆκται. εἴρηκε δέ που Πλάτων καὶ στομαυλεῖν. τὸ δὲ ἐν στόματι νόσημα στομαλγία· ἀλλὰ καὶ ἡ φλυαρία οὕτως ἂν καλοῖτο, καὶ εὐρύστομος ὁ ὧδε ἔχων στόματος. καὶ ἐπιστομίσαι τὸ ἐπισχεῖν 102
λέγοντα. καὶ χαλκόστομον παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὸ χαλκόπρωρον ἢ χαλκέμβολον. καὶ ἀναστομῶσαι τὰς τάφρους φησὶν Ἡρόδοτος, καὶ Καλλίας ὁ κωμικός

τραυλὴ μέν ἐστιν, ἀλλ' ἀνεστομωμένη.

ἀποστοματίζεσθαι δὲ τοὺς παῖδας Πλάτων που λέγει, οἷον ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐρωτᾶσθαι τὰ μαθήματα ὡς ἀπὸ στόματος λέγειν. [λέγεται δέ τι καὶ ἀπὸ στόματος εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ ἀγράφου λόγου.] καὶ «ἐξ ἑνὸς στόματος» Πλάτων που λέγει.

καὶ μὴν τὸ μὲν ἀπορρέον τοῦ στόματος πτύσμα καὶ 103
πτύαλον καὶ σίαλον, τὰ δὲ ἀπ' αὐτοῦ ὀνόματα πτύειν ἀπο-

πτύειν καταπτύειν, κατάπτυστον ἀπόπτυστον· Ἀνακρέων δὲ καὶ καταπτύστην εἴρηκεν. νοσήματα δὲ τῶν ἐντὸς στόματος βὴξ καὶ λὺγξ καὶ βράγχος καὶ βραγχᾶν καὶ ἕλκωσις καὶ φλεγμονὴ καὶ κυνάγχη καὶ συνάγχη.

104 καὶ μὴν καὶ γλῶττα, τὸ κάλλιστον τῶν ἐν τῷ προσώπῳ μερῶν, ὑπὸ τὸ τῶν ὀδόντων ἔρκος καὶ προτείχισμα ἱδρυμένη, λόγου τε πηγὴ καὶ χορηγὸς καὶ γεύσεως γνώμων, διακρίνουσα τοὺς χυμούς, τῇ μὲν ὑγρότητι τῆς ἔνδον ἐπιστροφῆς τὰς φωνὰς τυποῦσα, τῇ δὲ ἀνανεύσει τὰς τροφὰς παραπέμπουσα, καλεῖται μὲν ὑπ' ἐνίων γεῦσις καὶ πλῆκτρον,
105 τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἔργου, τὸ δ' ὅτι πλήττουσα τὸν ἀέρα τὸν λόγον ἐργάζεται, πλέγμα δ' ἐστὶν ἐξ ὑμένων καὶ φλεβῶν σαρκῶδες ἡ γλῶττα, ἀραιά τε καὶ εὐέλικτος, κάτωθεν μὲν λεία, κατὰ τοὔδαφος τοῦ στόματος, ἄνωθεν δὲ τραχεῖα, κατὰ τὸ πρὸς τὴν ὑπερῴαν μέρος, ὀξεῖα δὲ καθὸ συμμίσγει τῷ ἀέρι. καὶ τοῦτο μὲν καλεῖται προγλωσσίς, ἡ δὲ σὰρξ ἧς ἐκδέδεται, πρὸς τὴν κάτω σιαγόνα συναπτομένη, ἐπίκλην
106 ὑπογλωσσίς ἐστιν. ἡ δὲ ἐπιγλωσσὶς τῆς ὑπερῴας ἐξήρτηται. ἐξίσχουσα γὰρ ἔνδοθεν ἐκ τῆς στόματος κοιλότητος ἡ γλῶττα καὶ φλεψὶ συνδεδεμένη κατὰ τὴν ἔνδον ῥίζαν ἔχει σάρκα παραπλησίαν, οὐ μεγάλην, ἐοικυῖαν κιττοῦ πετάλῳ, τὴν μὲν πλατύτητα πρὸς τῇ γλώττῃ ἔχουσαν, τὴν δ' ὀξύτητα πρὸς τὸ εἴσω τοῦ στόματος μέρος ἐπεστραμμένην, καὶ τὴν ὁδὸν τῆς τροφῆς ἐπιφράττουσαν, ὡς μὴ ἀθρόα καταφέροιτο περὶ τουτὶ τὸ φράγμα κοπτομένη. καλεῖται δέ γε ἐπιγλωσσὶς
107 ἥδε ἡ σάρξ. τῷ δὲ ὀνομαζομένῳ βρόγχῳ καὶ στομάχου τοῖς πρώτοις ἄκροις ἡ γλῶττα προσφυής ἐστιν, ἐκ τῶν ἐγκεφάλου μηνίγγων κατηρτημένη. καὶ τὸ πλέον τῆς εἰς τὴν γεῦσιν αἰσθήσεως ἔχει κατὰ τὸ πρὸς τῇ φάρυγγι μέρος, ὃ γεῦσιν καὶ κεφαλίνην καλοῦσιν, ὥσπερ τὰς ἑκατέρωθεν τῆς γλώττης κοιλότητας χηραμούς· οἱ δὲ παράσειρα προσαγορεύουσιν.

ἔργα μὲν οὖν γλώττης γεῦσις καὶ φωνὴ καὶ λόγος,
108 ὀνόματα δὲ ἀπὸ μὲν γλώττης εὔγλωττος καὶ εὐγλωττία, θρασυγλωττία καὶ γλωσσαλγία, καὶ δίγλωττος, πολύγλωττος, ἀλλόγλωσσος, ὁμόγλωσσος ὡς Ξενοφῶν. καὶ ὑπογλωττὶς στεφάνου τι εἶδος, καὶ γλωττογάστορες παρὰ τοῖς κω-

μικοῖς οἱ ἀπὸ τῆς γλώττης βιοῦντες. καὶ αὐλοῦ γλῶττα, καὶ γλωττοκομεῖον τὸ τὰς γλώττας ὑποδεχόμενον ἀγγεῖον, καὶ γλωττοποιὸς ὁ τεχνίτης, καὶ αὐλὸς ἄγλωττος· Ἀριστοφάνης δὲ ἄγλωττον τὸν εἰπεῖν ἀδύνατον ἔφη, Σοφοκλῆς δὲ τὸν 109
βάρβαρον. ἀγλωττίαν δὲ Ἀντιφῶν εἴρηκεν· ὑπομόχθηρος γὰρ ὁ ἀθυρόγλωσσος παρ' Εὐριπίδῃ. οἱ δὲ κωμικοὶ καταγλωττίζειν ἐν φιλήματι καὶ καταγλωττισμός, καὶ ἐπιγλωττωμένων οἷον λοιδορουμένων, καὶ παλίγγλωσσον τὸν δύσφημον, καὶ οὐκ ἐπιγλωττήσομαι ἤγουν οὐ λοιδορήσομαι. γλώττας δὲ τὰς τῶν ὑποδημάτων ἔλεγον, ὡς Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικός. ἀλλὰ καὶ τὰς ποιητικὰς φωνὰς γλώττας ἐκάλουν, ὡς Ἀριστοφάνης

πρὸς ταῦτα σὺ λέξον Ὁμήρου ἐμοὶ γλώττας, τί καλοῦσι κόρυμβα.

ἀλλὰ καὶ γλώσσης χαρακτῆρας ὡς Ἡρόδοτος, καὶ γλῶτταν 110
Ἑλλάδα ἢ βάρβαρον, Περσίδα ἢ Ἀτθίδα, καὶ καθ' ἕκαστον ἔθνος καὶ πόλιν. καὶ ἀπὸ γλώττης εἰπεῖν τὸ ἀπὸ μνήμης καὶ μὴ τὰ γεγραμμένα. τὸ δὲ ἐπιγινόμενον τῇ γλώττῃ ἑλκύδριον ὀλοφλυκτὶς καλεῖται ἐν τοῖς Τιτανογίγασι τοῖς Μυρτίλου. ἀπὸ δὲ γεύσεως γεύσασθαι, ἄγευστος, γεῦμα, γευστήριον. κρίνειν χυμοὺς ὀξεῖς, δριμεῖς, ὀδαξητικούς, πικρούς, ἁλμυρούς, ἁλυκούς (Πλάτων γὰρ καὶ τῷ ἁλυκῷ ὀνόματι ἐν Τιμαίῳ κέχρηται), δυσχερεῖς, ἀηδεῖς, γλυκεῖς, ἡδεῖς, εὐμενεῖς, ἐκλυσσῶντας. ἀπὸ δὲ φωνῆς φώνημα, εὔφω- 111
νος, ἄφωνος, ἔμφωνος· Φίλιστος καὶ δίφωνον λέγει. φώνησις, ἐπιφώνησις. σμικρόφωνος, μεγαλόφωνος, λαμπρόφωνος καὶ ὡς Δημοσθένης λαμπροφωνότατος, δύσφωνος, ἰσχνόφωνος, πολύφωνος, ἡδύφωνος, χαλκόφωνος, βαρβαρόφωνος, ὁμόφωνος, βαρύφωνος, γυναικόφωνος ὡς Ἀριστοφάνης, καὶ στενόφωνον ὄργανον, καὶ καλλιφώνους ὑποκριτάς, καὶ στρη- 112
νόφωνος παρὰ Καλλίᾳ τῷ κωμικῷ. καὶ τὰ πράγματα εὐφωνία, ἀφωνία, σμικροφωνία, μεγαλοφωνία, λαμπροφωνία, πολυφωνία, ἡδυφωνία, δυσφωνία, καλλιφωνία· ἀπὸ γὰρ τῶν

---

109 5. *γλωσσὸν BC.* || *τὸ A.* 10. *ταύτας λ. Ὁ. γλ. τί καλεῖται κ. A*: correctum e Galeno. **110** 5. *ἑλκίδιον A.* || *ὅλον φλυκτὶς A*: corr Porsonus. **112** 2. *Καλλίστῳ κ.* ante Porsonum.

ἄλλων οὐκ ἔστιν εὑρεῖν τὰ πράγματα, πλὴν τὴν βαρυφωνίαν παρ' Ἀλέξιδι, ὥσπερ καὶ θρασυφωνίαν τὸ μὲν πρᾶγμα εἴποις ἄν, οὐκ ὂν τῆς Πλάτωνος θρασυξενίας ἀηδέστερον,
113 τὸ δὲ ὄνος θρασύφωνος βίαιον. καὶ γλυκυφωνίαν ἂν φαίης, οὐκ ἂν καὶ γλυκύφωνον προσειπών, καὶ ξενοφωνίαν, τὸν ξενόφωνον παρείς, καὶ συμφωνίαν· ὁ δὲ σύμφωνος πάνυ εὐτελές. καὶ τὴν διαφωνίαν ἐρεῖς, οὐ μὴν καὶ τὸ διάφωνον. τὰ δὲ ἐπιρρήματα εὐφώνως, σμικροφώνως, μεγαλοφώνως, ὁμοφώνως, ἀφώνως ἡδυφώνως· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων οὐ
114 λεῖα πρὸς τὴν ἀκοήν. παρὰ δὲ Πλάτωνι συμφωνεῖ καὶ διαφωνεῖ, καὶ συμφωνία καὶ διαφωνία.

[φωνὴ φθέγμα, φθόγγος ἔναρθρος, ἐγγράμματος, οὐκ ἀδιατύπωτος· ἦχος οὐκ ἄσημος, οὐκ ἀδιάρθρωτος· ἀὴρ διὰ τῶν φωνητηρίων εἰς φωνὴν τυπούμενος· πνεῦμα διὰ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἀναδιδόμενον ἐκ τοῦ πνεύμονος, καὶ πλῆττον τὴν ἐπιγλωττίδα, καὶ τῷ στόματι ἐνειλούμενον, καὶ ὡς
115 ἐν κυμβάλῳ ἠχοῦν, τέως ἄναρθρον, τοῖς δὲ φωνητικοῖς ὀργάνοις εἰς τὸ εὐσήμαντον ἀποχαραττόμενον ἢ ἀποτυπούμενον, εἰς τὸ ἐμμελὲς διατιθέμενον ὡς ὑπὸ πλήκτρου μὲν τῆς γλώττης χορδῶν δὲ τῶν λοιπῶν. ἐπιγλωττὶς γὰρ τῆς ἁπλῶς φωνῆς ὄργανον, γλῶσσα δὲ τῆς ἐνάρθρου· διὸ καὶ ὁ μῦθος τὴν τῆς Πανδιονίδος ἀπέτεμεν, ἄλαλον θεῖναι βουληθείς. ἂν δέ τινες καὶ γλῶτταν ἔχοντες οὐ φωνῶσιν, ἡ ἐπι-
116 γλωττὶς βέβλαπται, ἂν δὲ δυσφωνῶσιν, ἡ γλῶττα. φωνὴ ἀὴρ πεπληγμένος· πλήττει γὰρ τὴν ἐπιγλωττίδα. ἢ πλῆξις ἀέρος· πλήττεται γὰρ τοῖς φωνητηρίοις, καὶ ὡς διηχὴς ἐξηχεῖ. φωνὴ φθόγγος ἀμέριστος καθ' αὑτόν, ἐπὶ μυρίαν δὲ ἀκοὴν περισχιζόμενος, ὡς ἡ ἀκτὶς τοῦ φωτὸς ἐπὶ θεατὰς ὀφθαλμούς, ἢ ἔμπαλιν ὡς ἡ ἀκοὴ πολλῶν ἅμα φωνῶν ἀντιλαμβάνεται, καὶ οὐκ ὀλίγων ὁρατῶν ὁ ὀφθαλμός.]

εἴποις δ' ἂν φωνὴν ὑψηλήν, ὑπέρογκον, λαμπράν, πλα-
117 τεῖαν, βαρεῖαν, λευκήν, ἐκκεκαθαρμένην, ἡδεῖαν, ἐπαγωγόν, εὐμελῆ, εὐπειθῆ, εὐάγωγον, εὐκαμπῆ, εὐέλικτον, γλυκεῖαν, λιγυράν, σαφῆ, διαφανῆ, μέλαιναν, φαιάν, σμικράν, στενήν, δυσήκοον, ἀσαφῆ, συγκεχυμένην, ἐκμελῆ, ἀμελῆ, ἀνάγωγον,

---

113 3. παρείς] παρ' οὗ vulgo. 114 3. φωνὴ — 116 7. ὀφθαλμός om *AC*.

ἀπειθῆ, δυσκαμπῆ, τραχεῖαν, διεσπασμένην, ἀηδῆ, λυπηράν, βραγχώδη, χαλκίζουσαν, ὀξεῖαν. καὶ φθέγμα δὲ ὁμοίως κατὰ τὴν ὑφήγησιν τῶν προειρημένων, καὶ φθέγξασθαι, 118
φθογγὴ καὶ φθόγγος, εὔφθογγος, ἄφθογγος. παραφθεγκτήρια ἡ πρὸς γάμον ἑορτή. πρόφθεγξις. καὶ τρυγεροὺς τὰ φθέγματα, ὡς ἔφη Πολύζηλος ὁ κωμικὸς «ἀλλ' οὐ τρυγερὰ τὰ φθέγματ' οὐδὲ γλύξιδας.» ἀπὸ δὲ λόγου ὀνόματα λέγειν, καταλέγειν, κατάλογος, ὑπόλογος, ἐπίλογος, διάλογος. ἀπόλογος Ἀλκίνου ἐπὶ τῶν μακρῶν ῥήσεων. ἀνάλογον τὰ φυόμενα φύεσθαι Πλάτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς· ἐν δὲ τῷ Τιμαίῳ ἀναλογιῶν καὶ ἀναλογίας. καὶ Θουκυδίδης 119
πολὺν τὸν παράλογον φησίν. καὶ παραλογίσασθαι, καὶ τὰ ἀμφίλογα λογίσασθαι, ἀντιλογίσασθαι, λογισταί, λογιστήριον, ἀλογίστως, ἀλόγιστος. ἀντιλογία, ἀπολογία, ἀπολογήσασθαι· Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη. εὔλογον, εὐλόγως καὶ ὡς Ἰσοκράτης εὐλογωτέρως, εὐλογεῖν, εὐλογήσασιν, εὐλογία, κακολογία ὡς Ὑπερίδης, κακολογεῖ ὡς Δημοσθένης, αἰ- 120
σχρολογία ὡς Ξενοφῶν. καὶ ἀλογία, καὶ ὡς Πλάτων «ἄλογα καὶ ἀδιανόητα.» καὶ ὡς Θουκυδίδης ἀναλογισμός, καὶ ἀναλογίζεται ὡς Πλάτων. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ἀντιλογικὴ τέχνη φησίν, Ἀντιφῶν δὲ ἀντιλογούμενοι, Θουκυδίδης δὲ ὅρος οὐκ ἀντίλεκτος. καὶ ἀλόγως, καὶ ἀξιολογώτατος. Ἀντιφῶν δὲ ἀπαρτιλογία, ὥσπερ καὶ Ἡρόδοτος. οὗτος δὲ καὶ ἐπαλιλλόγησε, κενολογήσω δὲ Εὔπολις. ὁμολογία καὶ ὁμολογεῖν καὶ 121
ὁμολογήματα ὡς Πλάτων, καὶ ὁμόλογον. φιλολόγος, πολυλόγος, μισολόγος, φιλολογία, βραχυλογία, κουφολογία, βραδυλογία, πολυλογία, μισολογία, ὑψηλολογία, ψευδολογία παρὰ Δημοσθένει, μακρολογία, μακρηγορία. λογοποιός, λογοποιία, λογοποιοῦσιν. ἀπελογίζετο. μυθολογία, διαμυθολογοῦντες. λογογραφία, λογογράφος, λογογραφικὴ ὡς ὁ Πλάτων. γενεαλογία, γενεαλογεῖν. ἀναμφιλόγως 122
παρὰ Ξενοφῶντι. παρὰ δὲ Κριτίᾳ καὶ λογεὺς ὁ ῥήτωρ. οἱ δὲ Περσῶν λόγιοι παρ' Ἡροδότῳ, καὶ λογίμη πόλις. καὶ παρὰ Φαίδωνι λογάρια καὶ λογοποιήματα, παρὰ δὲ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ ὑπολογεῖν. λέξις, διάλεξις, διάλογος, διά-

120 7. ἐπανελόγησε *A*, ἐπαλληλόγησεν *C*, ἐπαντιλογήσει *F* i. e. Falckenburgius. 122 4. *Θεοπέμπτῳ ὑπολέγειν B*.

λεκτος, διαλέγεσθαι, διαλεκτικὸς καὶ διαλεκτικῶς. καὶ λεκτικὸς παρὰ Δημοσθένει, καὶ λεκτικώτατος παρὰ Ξενοφῶντι.
123 ἡ δὲ κωμῳδία λεπτολόγος εἴρηκε καὶ λεπτολογεῖν καὶ λεπτολογίαν. προσδιαλεγόμενος, προσδιαλέγεσθαι. πρόλογος, προλογεῖν. λογιστικὸς καὶ λογιστικῶς. λογομύθιον. κακολόγος, κακήγορος, καὶ ὡς Ἀντιφῶν ἡδυλόγος καὶ μετριολόγος. μετεωρολόγος δὲ Πλάτων, καὶ μετεωρολογῶν. μικρολόγον δὲ
124 Ὑπερίδης μὲν τὸν εἰς ἀργύριον ἀνελεύθερον, Ἰσοκράτης δὲ τὸν μεμψίμοιρον. καὶ ταπεινολογία δὲ καὶ οἰκτρολογία καὶ ἐλεεινολογία καὶ ἀληθινολογία, τὰ Πλάτωνος, τούτοις προσήκει. καὶ ῥήματα δὲ παραπλησίως ἐκ τούτων προάγεται, μικρολογῆσαι· μικρολογεῖσθαι δὲ εἴρηκεν Εὔπολις, καὶ μικρολογήσομαι Κρατῖνος, καὶ δεινολογεῖται Ἡρόδοτος. δεκατηλόγους δὲ καὶ πεντηκοστηλόγους Δημοσθένης. Ὑπερίδης δὲ διει-
125 λεγμένος ἐπὶ ἀφροδισίων· Ἀριστοφάνης δὲ διαλέξασθαι ἔφη. κακηγορεῖν, κακολογεῖν. λέγεται δὲ καὶ λογοδιδάσκαλος καὶ λογοδαίδαλος. ἐλλόγιμος. Ἕρμιππος δὲ ὁ κωμικὸς καὶ περιλέγειν εἴρηκε τὸ περιέρχεσθαι τῷ λόγῳ καὶ οἷον περισσὰ λέγειν. καὶ τὸ λαλεῖν δὲ καὶ ὁ λάλος καὶ λαλίστερος, καὶ ἡ λαλιά, καὶ τὸ καταλαλεῖν παρὰ Ἀριστοφάνει, καὶ ὁμοίως ἡ λάλησις, καὶ «ἀπεριλάλητος Αἰσχύλος.»

126 τῶν δὲ τῆς γλώττης ἔργων τὰ ὀνόματα βοὴ καὶ βοᾶν, ἐκβοᾶν, παραβοᾶν, καταβοᾶν, ἐπιβοᾶν. ἐπιβόητος καὶ περιβόητος. περιβοήτως ὡς Αἰσχίνης, καὶ ὡς Θουκυδίδης καταβοή. μεγαλήγορος δὲ παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ μεγαληγορεῖν καὶ μεγαληγορία. καὶ συνήγορος, συνηγορεῖν, συνηγορία, συναγορεύειν. προήγορος, προηγορεῖν, προαγορεύειν, προαγό-
127 ρευσις, ἀναγόρευσις. καὶ δημηγόρος, δημηγορεῖν, δημηγορία. ἰσηγορία, κακηγορία, κακηγορίστερος παρὰ Φερεκράτει, καὶ κακηγορίστατος παρὰ Ἐκφαντίδῃ. προσήγορος, εὐπροσήγορος, δυσπροσήγορος, προσαγόρευσις καὶ προσαγορεῦσαι, προσηγορία. ἀπειπεῖν, ἀπαγορεῦσαι· Ἰσαῖος δὲ ἀπειρηκὼς ἔφη οἷον ἀπολελαληκώς, Πλάτων δὲ ἀπόρρησιν τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ
128 ἀπαγορεύειν τὸ ἀποκαμεῖν. ἀπορρηθὲν δὲ αὐτῷ Δημοσθένης εἶπε τὸ ἀπαγορευθέν. ὑπὸ δὲ γένους ἀπορρηθῆναι παντὸς Πλάτων, οἷον ἀποκηρυχθῆναι. ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν ἐστὶν εἰπεῖν, εἰπών, ἀπειπών· ἐπανειπὼν ἀργύριον, οἷον ἐπικηρύξας. καὶ

ῥητόν τι καὶ ἀπόῤῥητον, καὶ ῥῆσις καὶ ἀπόῤῥησις καὶ ἀνάῤῥησις καὶ διάῤῥησις καὶ πρόῤῥησις, καὶ ἀῤῥησία ἡ σιωπὴ παρὰ Νικοφῶντι, καὶ ῥῆμα καὶ πρόσρημα, καὶ πρόσρησις, καὶ ῥήτωρ, καὶ εὐρήμων καὶ κακορρήμων καὶ ἀῤῥήμων, καὶ ἐπίῤῥητος, καὶ μεγαλορρημοσύνη καὶ εὐρημοσύνη καὶ ὡς 129
Δημοσθένης αἰσχροῤῥημοσύνη, καὶ εὐθυῤῥημοσύνη. ἀπειπεῖν, συνειπεῖν. ἀῤῥήδην, διαῤῥήδην, διαφάδην. φῆσαι, συμφῆσαι, ἀποφῆσαι. καὶ φάσις· ἀπόφασις δὲ ἐπὶ διαιτητοῦ, ἣν καὶ γνῶσιν καλεῖ Δημοσθένης. καὶ ἀντίφης Πλάτων, καὶ ἀπόφησιν Ὅμηρος, καὶ ἀποφήνασθαι γνώμην οἱ ῥήτορες.

κεφαλῇ γε μὴν ὑπόκειται τράχηλος. καλεῖται δὲ καὶ 130
αὐχὴν καὶ δειρή, ὅθεν καὶ ὑποδερὶς τὸ ἐν τοῖς πρόσθεν τοῦ τραχήλου τελευταῖον. ἐφέστηκε δὲ σφονδύλοις ἑπτὰ ὁ τράχηλος, οὓς Ὅμηρος ἀστραγάλους καλεῖ, καὶ σφονδυλίωνα τὸν μυελὸν τὸν ἐν αὐτοῖς. ὀνομάζονται δὲ οἱ σφόνδυλοι καὶ στροφεῖς παρὰ τὴν ἐπ' αὐτοῖς τοῦ τραχήλου στροφήν, καὶ στρόφιγγες παρὰ Φερεκράτει. κατατείνουσι δὲ διὰ 131
ῥάχεως, τὸν μυελὸν ἐξ ἐγκεφάλου διαφέροντες, ὃς μήνιγξί τε φράττεται καὶ νεύροις παραπέμπεται. τὸ δὲ πᾶν αὐτῶν σύστημα καλεῖται γύης. τῶν δὲ σφονδύλων ὁ μὲν πρῶτος, ὁ σὺν τῷ τραχήλῳ στρεφόμενος, ἐπιστροφεὺς ὀνομάζεται· Ἱπποκράτης δ' αὐτὸν καὶ ὀδόντα δοκεῖ καλεῖν. τοῖς δὲ πλαγίοις αὐτοῦ δύο κοιλότητες μία ἑκατέρωθεν ἔνεισιν, εἰς ἃς ἐνίζουσι ὑπὸ τὴν παρεγκεφαλίδα προύχουσαι προβολαὶ δύο, κεφαλῆς κορῶναι καλούμεναι. τῶν δὲ σφονδύλων ὁ δεύτε- 132
ρος ἀκίνητος ὢν ἄξων ὀνομάζεται, προβολὰς δὲ ἔχει δύο, μίαν ἑκατέρωθεν, τὴν μὲν τῷ πρώτῳ τὴν δὲ τῷ τρίτῳ τῶν σφονδύλων ἐνηρμοσμένας· καλοῦνται δὲ κάτοχοι. παραπλησίων δ' ὄντων τῶν ἐπὶ τούτοις τεττάρων, ὁ τελευταῖος ὡς ἀχθοφορῶν ἄτλας ὀνομάζεται. τούτῳ δὲ ὑπηρείσθησαν 133
ὠμοπλάται, καταλήγουσαι μὲν εἰς τὰς ἀκρωμίας, ὑπερείδουσαι δὲ τὰς κλεῖδας, ὧν τὸ μέν τι μέρος τοῖς σφονδύλοις ὑπὸ νεύρου τινὸς προσήρτηται, τὸ δὲ ὑπὸ τὸ στέρνον εἰς τὸν τράχηλον παύεται καὶ κατακλεὶς ὀνομάζεται. τὰς

---

128. 3. ἀντιφῶντι *A*. 129 5. ἀντίφης] ἀντιφῶν καὶ *A*, ἀντίφησιν *C*, ἀπόφασιν καὶ ἀντίφασιν *B*.

δ' ὠμοπλάτας εἰσὶν οἳ καὶ ἐπινώτια καὶ πλάτας ἐκάλεσαν. κλειδῶν δὲ τὸ μὲν πρὸς ὠμοπλάτας ἐπωμίς, τὸ δὲ πρὸς τράχηλον παρασφαγίς, ὅτι τὸ κοῖλον, ᾗ διεστᾶσιν αἱ κλεῖδες, καλεῖται σφαγή, ὑπ' ἐνίων δὲ καὶ θυμός.

134 ὑποκειμένης δὲ κατὰ τὴν κοιλότητα τῷ τραχήλῳ τῆς φάρυγγος ἔνδοθεν, τὸ ἔξωθεν ὑπὸ τὰς ὀργὰς ὑπὸ τοῦ φυσᾶσθαι πιμπράμενον καὶ ἀνοιδαῖνον πρηστὴρ ὀνομάζεται, τὸ δὲ ἐν μέσῳ πρηστήρων τε καὶ φάρυγγος ἀγκτήρ. ἀφ' οὗ τὸ μέχρι γενύων παρωτίδες, ὧν τὸ μέχρι κλειδῶν μέρος τέρθρον, ἡ δὲ ὄπισθεν κατὰ τὸν στροφέα σφόνδυλον κοιλότης ἐπισφαγὶς προσείρηται· καὶ ταύτην περιέχουσι

135 τένοντες. τὸ δὲ μέχρι τέρθρων κύρτωμα παραλοφία, διότι λοφιὰν τὴν κατὰ νώτων προβολὴν καλοῦσιν. ἡ μέντοι σύμπασα τοῦ αὐχένος περιαγωγὴ περίδειρον ὀνομάζεται. ὀνόματα δὲ ἐκ μὲν τραχήλου τὸ ἐκτραχηλίσαι καὶ εἰς τράχηλον ὦσαι, ἐκ δὲ αὐχένος ὑψαύχην καὶ ὑψαυχενεῖν. βυσαύχην δὲ ὁ τοὺς μὲν ὤμους ἀνέλκων τὸν δὲ αὐχένα συνέλκων, ὃν ἐπίβουλον Ἀριστοτέλης φυσιογνωμονεῖ· καὶ βυσαύ-

136 χενας τοὺς ἀσκοὺς Ἀριστοφάνης κέκληκεν. οἱ δὲ ἐριαύχενες σφόδρα ποιητικόν.

ὑποτραχήλιον μὲν οὖν καλοῦσι τὸ ὑπὸ τοὺς αὐχένας, μεταξὺ ὠμοπλατῶν καταλῆγον ἐπὶ τὸ μετάφρενον, μετάφρενον δὲ τὸ ὑπ' αὐτὸ μέχρι μέσου νώτου, κατὰ τὸ τῶν φρενῶν διάζωμα. ὑπορραχὶς δέ ἐστιν ἡ μέχρις ὀσφύος κοιλότης. ἀπὸ δὲ ῥάχεως ὄνομα ῥαχίζειν τὸ κόπτειν, καὶ ῥάχετρον τὸ μέσον τῆς ῥάχεως, καὶ ῥαχετρίσαι τὸ διακόψαι.

137 καὶ μὴν ἐπί γε τὰς χεῖρας ἰοῦσι τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος ἀκρωμία καὶ ὤμου κεφαλὴ καὶ ἐπωμὶς καὶ ἀκρωλία. ἀπὸ δὲ ὤμου ὄνομα καὶ ἡ ἐξωμὶς καὶ ἡ ἐξωμιδοποιία. ἵνα δὲ ἐνερείδεται τουτὶ τὸ ἄρθρον, ἐντύπωσις καλεῖται ἢ ὠμοκοτύλη. καὶ νεύροις μὲν κατήρτηται παρὰ πλευρὰς παραιωρουμένης τῆς χειρός· στάσης δὲ εἰς πυγμὴν

138 ἐνίζάνει τῇ τῆς ἐντυπώσεως κοιλότητι. στρογγύλος δὲ ὢν ὁ βραχίων καὶ κεκλιμένος, ὅτι ἐστὶ τοῦ πήχεως βραχύτερος, ᾗ πρὸς τὸν ἀγκῶνα καταβαίνει, διευρύνεται. καλεῖται

---

134 6. μέρος] τέλος *AC*. 137 5. ὤμου κοτύλη *A*.

δὲ αὐτοῦ τὰ μὲν ἔξωθεν μύες, τὰ δ' ἔνδον παρωλένια, τὸ δὲ πρὸς τῷ ὤμῳ προῦχον βραχίονος κεφαλή, αἱ δὲ ὑπὸ τῇ ἀκρωμίᾳ κοιλότητες μασχάλαι, ἀφ' ὧν ὀνόματα ἀμφιμάσχαλος καὶ ἑτερομάσχαλος χιτών. ἡ δὲ μασχάλη ὑπὸ μὲν 139
τῶν ἰδιωτῶν καλεῖται μάλη, ὑπὸ δὲ τῶν Ἀττικῶν οὐχί, ἀλλὰ τὸ ὑπὸ αὐτῇ φερόμενον ὑπὸ μάλης φέρεσθαι λέγουσιν. τὰ μέντοι παρωλένια καὶ ἀγκάλαι καὶ ἀγκαλίδες, καὶ εὐάγκαλον τὸ εὔφορον ἢ τὸ ἡδύ. ἴσως δὲ ἀπὸ τούτων καὶ ἀγκαλίδες οἱ τῶν ξύλων δεσμοί, καὶ ἀγκαλιδαγωγοὶ καὶ ἀγκαλιδηφόροι, καὶ τὸ ἐναγκαλίσασθαι καὶ προσαγκαλίσασθαι· καὶ παραγκαλίσασθαι τὸ τοὺς ἀγκαλιδηφόρους αὐτοὺς ἑαυτοῖς τι παραφορτίσασθαι. ὁ τοίνυν πῆχυς ὀστᾶ δύο ἐστί, τὸ μὲν 140
ὑπερογκότερον, τὸ δὲ βραχύτερον. καὶ ἵνα γε τῷ βραχίονι συνήρθρωται, τὸ μὲν πᾶν ἀγκὼν καλεῖται, ἀφ' οὗ γαλιάγκων παρ' Ἱπποκράτει, τὸ δὲ ἔξωθεν αὐτοῦ προῦχον ὠλέκρανον, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὠλεκρανίζειν παρὰ τοῖς κωμικοῖς. τὸν δὲ πῆχυν καὶ ὠλένην καλοῦσιν, ὅθεν καὶ ἡ Ἥρα λευκώλενος, καὶ ἀκρωλένια τὰ ἄκρα τοῦ πήχεως. οὗ τὸ μὲν ἄνωθεν ἐπίπηχυ, τὸ δὲ κάτωθεν ἀγοστός. ἔνιοι δὲ καὶ τὸ πρὸς τῇ 141
ἀκρωμίᾳ ἄρθρον καὶ τὸ πρὸς τῷ ἀγκῶνι κορύνας καλοῦσιν, οἱ δὲ τόρμους ἢ κονδύλους. καὶ τοῦ πήχεως τὴν ὑπὸ τῷ βραχίονι συμβολὴν κατὰ μὲν τὴν ἔνδοθεν κοιλότητα ὠλέκρανον καλεῖσθαι νομίζουσιν, κατὰ δὲ τὴν ἔξωθεν συμβολὴν ἀγκῶνα· τὸ γὰρ κορωνὸν ἰατρικόν ἐστιν. ὀνομάζουσι δὲ τοῦτο καὶ κύβωλον. καὶ κύβιτον εἴποις ἂν ὡς Ἱπποκράτης· δοκεῖ δ' εἶναι Δωρικὸν τοὔνομα τῶν ἐν Σικελίᾳ Δωριέων, ὅθεν Ἐπίχαρμος καὶ τὸ παίειν τῷ ἀγκῶνι κυβιτίζειν 142
λέγει. αὐτὴ δὲ ἡ συμβολὴ τοῦ πήχεως πρὸς τὸν βραχίονα βαθμὶς καλεῖται. τῶν μέντοι περὶ τῷ πήχει δύο ὀστῶν τὸ σμικρότερον κερκὶς ὀνομάζεται καὶ παραπήχιον, ὡς τοῦ μείζονος ἔχοντος τὴν τοῦ πήχεως προσηγορίαν, ὃ καὶ προπήχιόν τινες καλοῦσιν. τούτου δὲ τὸ πέρας καρπὸς ὀνομάζεται, συγκείμενον ἐξ ὀστῶν ὀκτώ. καὶ προκάρπιον μὲν καλεῖται

---

139 1. καὶ ἑτερομάσχαλος καὶ ἑτερομασχαλοχιτών *A*. 141 3. ὅρμους *A*. 6. κορωνόμος *A*. 7. εἴποις ἂν ὡς] εἰ πιστὸς *F*. 142 2. αὕτη vulgo. 4. παραπήχυιον Lobeckius, et 5. προπήχυιον.

143 τὸ πρὸ τοῦ καρποῦ (τῷ δὲ καρπῷ καὶ προβολή τις ἀστραγάλῳ προσφερὴς συμπέφυκεν), μετακάρπιον δὲ τὸ πρὸ τῶν δακτύλων πλατυνόμενον, ἀφ' οὗ εἰς ἐκείνους ἡ χεὶρ σχίζεται. καὶ τὸ μὲν ἔνδοθεν τῆς χειρὸς σαρκῶδες, ἀπὸ τοῦ μεγάλου δακτύλου μέχρι τοῦ λιχανοῦ, θέναρ καλεῖται, τὸ δὲ ἔξωθεν ὀπισθέναρ, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ λιχανοῦ ἕως τοῦ μικροῦ δακτύλου ὑποθέναρ. τὸ δὲ μεταξὺ θέναρος καὶ ὑποθέναρος καὶ στήθους κοῖλον χειρὸς ὀνομάζεται, ὃ καὶ κο-
144 τύλην ἔνιοι καλοῦσιν. στῆθος δὲ τὸ μετὰ τὸ κοῖλον πρὸ τοῦ μετακαρπίου· τὸ δὲ στῆθος καὶ ἄνδηρον καλεῖται. ἔνιοι δὲ τὸ μὲν πρόσθιον τῆς δρακὸς πᾶν θέναρ οἴονται καλεῖσθαι, καὶ Ἱπποκράτης καὶ Ὅμηρος τοῦτο ὑποδηλοῦσιν, τὸ δὲ ἀντικείμενον πᾶν ὀπισθέναρ ἢ κτένας. καὶ προκάρπια καὶ δῶρα, καὶ τούτων τὰ μὲν πρὸς καρποῖς στήθη, τὰ δὲ πρὸς δακτύλοις ὑπόχηλα καὶ ταρσὸν καὶ κράτος. τῶν δὲ δακτύλων τὰ μὲν προύχοντα κατὰ τὰς συμβολὰς κόνδυλοι, ἀφ' ὧν καὶ ἡ πληγὴ κέκληται, τὰ δὲ ὑπ' αὐτοῖς ἄρθρα σκυτα-
145 λίδες ἢ ὡς Ἀριστοτέλης φάλαγγες· τρεῖς δ' εἰσὶν ἑκάστῳ τῶν τεττάρων, δύο δὲ τῷ μείζονι. ὀνομάζονται δὲ οἱ δάκτυλοι μικρός, παράμεσος, μέσος, λιχανός, ἀντίχειρ ἢ μέγας. τὰ δ' ἐπὶ τῷ μετακαρπίῳ πρὸ τῶν κονδύλων μετακόνδυλα, ὧν τὰ μὲν κάτω ἄρθρα, τὰ δ' ὑπὸ ταῖς φάλαγξι ῥιζωνυ-
146 χίαι· ἐξ αὐτῶν γὰρ αἱ τῶν ὀνύχων ἀρχαί. μεθ' ἃς ὄνυχες, ὑφ' οἷς τὰ νεῦρα παύεσθαι λέγουσιν· ὧν τὰ μὲν ὑπὸ τῷ ὄνυχι κρυπτά, τὰ δ' ἄνωθεν ἄργεμοι, τὰ δ' ἑκατέρωθεν παρωνυχίαι, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα γωνίαι. τὸ δὲ πρὸς ταῖς ῥιζωνυχίαις λευκὸν ἀνατολή. καὶ τὰ μὲν ἐπιφαινόμενα τοῖς ὄνυξι νεφέλια, τὰ δ' ἔνδοθεν τῶν δακτύλων πέρατα ῥᾶγές τε καὶ κορυφαί. ἀπὸ δὲ τῶν ὀνύχων ὀνυχίσασθαι καὶ ἀπονυχίσασθαι, ᾧ καὶ μᾶλλον χρηστέον, καὶ ἐξονυχίζειν. τῆς μὲν οὖν ὅλης χειρὸς ὀστᾶ ἓξ καὶ εἴκοσιν εἶναί φησιν ὁ Σολεὺς Κλέαρχος, εἷς τῶν Ἀρι-
147 στοτέλους μαθητῶν· ἂν δὲ συγκλείσῃς τὴν χεῖρα, τὸ μὲν ἔξωθεν καλεῖται πυγμή, ἀφ' ἧς καὶ πύκτης, πυκτεύειν, ἐξεπύκτευσεν, πὺξ ἔπαισεν, πὺξ ἐπάταξεν, πὺξ ἔπληξεν· ἡ δὲ συνεχὴς τῶν χειρῶν συναγωγή, πυκνῶς εἰς πλῆθος ἐπιφε-

---

143 6. ὀπισθοθέναρ *A.* non 144 5. 8. κουστὴν *C.* 147 1. ἀλλ' εἰ μὲν συγκλείσει *A.*

ρομένων, πίτυλος καλεῖται. τὸ δὲ ἔνδοθεν δρᾶγμα, ἀφ' οὗ καὶ τὸ τῶν ἀσταχύων, καὶ δρὰξ καὶ δράκος, καὶ δράττεσθαι καὶ ἐπιδράττεσθαι. ἀπὸ δὲ τῆς χειρὸς εὔχειρ, θρασύχειρ, 148
ἀντίχειρ, εὐχειρία, θρασυχειρία, οὐ μὴν ἀντιχειρία. χειροτεχνία, χειρουργία, χειροτέχνης· ὁ γὰρ χειρουργὸς εὐτελές, χειρουργεῖν δὲ καὶ χειροτεχνεῖν, καὶ χειρουργικὸς καὶ χειρουργικῶς, χειροτεχνικὸς καὶ χειροτεχνικῶς, χειρώσασθαι, ἐγχείρημα, ἐπιχείρημα, ἐπιχείρησις. εὔχειρ, ταχύχειρ ὡς Κριτίας, καὶ 149
ἀπ' αὐτῶν εὐχειρία, ταχυχειρία. καὶ χειροκρατία ὡς Πλάτων. ὀξύχειρ γὰρ καὶ ὀξυχειρία, τὸ μὲν παρὰ Μενάνδρῳ εἴρηται, τὸ δὲ παρ' Ἀλέξιδι, καὶ πολυχειρία παρὰ Θουκυδίδῃ. ἐν χειρῶν νόμῳ ἀμύνασθαι, εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα τὴν ὀργὴν ἀφῆκεν. χειραγωγός, χειραγωγεῖν. καὶ χεῖρα ὑπέχειν. τὸ κατὰ χειρὸς ὕδωρ χέρνιβα ἢ χέρνιβον Ὅμηρος, καὶ χερνίψασθαι, Φιλωνίδης δὲ καὶ χερνίμματα. Ἀριστοφάνης δὲ 150
«ἀμεταχειρίστων τῶν κοινῶν» εἶπεν. ἀποχειροβιώτων δὲ Ξενοφῶν. χειρόμακτρον, χειρόνιπτρον. καὶ χεὶρ δεξιὰ ἐπὶ χειροτεχνίας τινός, καὶ Πολυκλείτου χεὶρ τὸ ἄγαλμα, καὶ Ἀπελλοῦ χεὶρ ἡ γραφή. χεὶρ στρατιωτική, καὶ πολλῇ χειρί, πολύχειρ καὶ πολυχειρία. χειροτονία, ἀντιχειροτονία, ἐπιχειροτονία, χειροτονεῖν, ἐγχειροτονεῖν, ἀντιχειροτονεῖν. ἑκατόγχειρ, μακρόχειρ, εἴτε κατὰ Πολύκλειτον ὁ Ὑστάσπου Λαρεῖος, εἴτε κατὰ Ἀν- 151
τιλέοντα Ξέρξης, εἴτε κατὰ τοὺς πλείστους Ὦχος ὁ ἐπικληθεὶς Ἀρταξέρξης, ἤτοι τὴν δεξιὰν ἔχων προμηκεστέραν ἢ τὴν ἀριστερὰν ἢ ἀμφοτέρας· οἱ δὲ ὅτι καὶ τὴν δύναμιν ἐπὶ πλεῖστον ἐξέτεινεν. ἀπὸ δὲ χειρῶν καὶ χειρῖδες παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ χειριδωτοὶ χιτῶνες. καὶ χειροποίητον παρὰ Δημοσθένει. καὶ χειρώνακτες παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ χειρωναξία παρὰ Ἡροδότῳ. καὶ χειροήθεις παρὰ Δημοσθένει, καὶ χειροήθη ζῶα. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Λυκόφρονος καὶ 152
τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν ὀνομαζόμενον χειρόγραφον χεῖρα ὠνόμασεν, εἰπὼν «οὔτε γὰρ τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα δυνατὸν ἀρνήσασθαι.» ἔστι δὲ καὶ ναύμαχον ὅπλον χεὶρ σιδηρᾶ. χειροπέδας Ἡρόδοτος εἴρηκεν, Ἱππῶναξ δὲ χειρόχωλον τὸν τὴν χεῖρα πεπηρωμένον. χειρόδοτον δὲ δάνεισμα τὸ ἄνευ συμβό-

148 2. ἀρτιχειρία Lobeckius. 150 1. δὲ ante καὶ add *M*. 2. κενῶν λέγων. ἀποχ. *A*.

λου. καὶ χειρομάντεις αἱ ἐκ τῶν χειρῶν μαντευόμεναι. χειριᾶν δὲ ἐκάλουν τὸ κατερρῆχθαι τὰς χεῖρας ἢ ἀλγεῖν ἐκ κόπου,
153 ὅθεν καὶ χειρόποδες οἱ τοὺς πόδας κατερρηγμένοι. χειρονομῆσαι δὲ τὸ ταῖν χεροῖν ἐν ῥυθμῷ κινηθῆναι· Ἡρόδοτος δὲ εἴρηκεν ἐπὶ Ἱπποκλείδου τοῦ Ἀθηναίου «τοῖς ποσὶν ἐχειρονόμησεν,» Κρατῖνος δὲ καὶ χειρονομησείοντας εἶπεν. καὶ ἀκροχειρισμὸς δέ τί ἐστιν ἐν παγκρατίου μελέτῃ, καὶ ἀκροχειρίσασθαι. καὶ διαχειρίσασθαι χρήματα καὶ μεταχειρίσασθαι. καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν τὴν πόλιν. καὶ αὐτοχειρία,
154 αὐτοχειρί, αὐτόχειρ ἐργάτης· τὸ γὰρ παρὰ Φιλίστῳ αὐτοχειρίσαντες παμμίαρον. ἀχείρωτον δὲ Σοφοκλῆς εἴρηκε τὸ ἀχειρούργητον, δυσχείρωτα δὲ Δημοσθένης, ἐγχειρίθετον Ἡρόδοτος, ἐγχειρητὴς δὲ καὶ ἐγχείρησις Ἀριστοφάνης, ἐπιχειρηταὶ δὲ Θουκυδίδης, καὶ ἐγχειρητικωτέρους ἀρετῆς Ξενοφῶν, καὶ ἐγχειρήματα Δημοσθένης, καὶ ἐπιχειρήματα. ἐγχειρίδιον τὸ ξίφος Ξενοφῶν, Αἰσχύλος δὲ καὶ τὰς ἱκετηρίας. λέγοιτο δ'
155 ἂν καὶ χεὶρ ἀκρατὴς ἢ ἐγκρατής, καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς κρατεῖν, ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ τὸ πρᾶγμα ἀντίληψις καὶ ἀντιλαβή, καὶ λῆψις καὶ λαβή, καὶ ἀπρὶξ ἀντειλῆφθαι. ἔστι δ' ἀπὸ χειρῶν ἅψασθαι, ἀφὴ καὶ ὡς Πλάτων ἅψις, ἁπτόν, ἀναφές· τὸ γὰρ ἁφᾶσθαι ποιηταῖς δεδόσθω. ἀπὸ δὲ ἀγκώνων γαλιάγκων, καὶ ἀπὸ πήχεων εὔπηχυς, καλλίπηχυς, ῥοδόπηχυς, ὥσπερ ἀπὸ δακτύλων ῥοδοδάκτυλος. καὶ δακτυλίδια τὰ γυναικεῖα, καὶ δακτυλιογλύφος καὶ δακτυλιογλυφία παρὰ Πλάτωνι. καὶ δακτυλοδεικτεῖτε ὡς Δημοσθένης, καὶ ἐπὶ δακτύ-
156 λων θεῖναι τὸ λογίσασθαι, καὶ δακτυλήθρας ὡς Ξενοφῶν. καὶ δάκτυλος ὁ ῥυθμός. καὶ τοὺς Ἰδαίους δακτύλους κεκλῆσθαι λέγουσιν οἱ μὲν κατὰ τὸν ἀριθμόν, ὅτι πέντε, οἱ δὲ κατὰ τὸ τῇ Ῥέᾳ πάνθ' ὑπουργεῖν, ὅτι καὶ οἱ τῆς χειρὸς δάκτυλοι τεχνῖταί τε καὶ πάντων ἐργάται.

157 τῶν δὲ μέτρων ἔστι μέν τι καὶ δάκτυλος, δοχμὴ δὲ συγκλεισθέντες οἱ τέτταρες δάκτυλοι, καὶ δακτυλοδόχμη. τὸ δ' αὐτὸ καὶ παλαιστὴ θηλυκῶς καὶ παλαιστὴς ἀρρενικῶς, καὶ δῶρον, καὶ ἑκκαιδεκάδωρα τὰ ἑκκαιδεκαπάλαιστα. τὸ δὲ

---

152 1. οἱ — *μαντευόμενοι* A. 154 2. ἀχειρόδοτον A. 3. ἐγχειρίδοτον C.

ἀπὸ καρποῦ ἕως ἄκρων δακτύλων, ἡ πᾶσα χείρ, ὀρθόδωρον. εἰ δὲ τοὺς δακτύλους ἀποτείνας ἀπὸ τοῦ μεγάλου πρὸς τὸν μικρότατον μετροῖς, σπιθαμὴ τὸ μέτρον· εἰ δὲ τὸν μέ- 158
γαν δάκτυλον τῷ λιχανῷ ἀντιτείνας, τὸ μέτρον λιχάς. ἀπὸ δὲ ὠλεκράνου πρὸς τὸν μέσον δάκτυλον ἄκρον τὸ διάστημα πῆχυς. εἰ δὲ συγκάμψειας τοὺς δακτύλους ἀπ' ἀγκῶνος ἐπ' αὐτούς, πυγὼν τὸ μέτρον, εἰ δὲ συγκλείσειας, πυγμή. εἰ δ' ἄμφω τὰς χεῖρας ἐκτείνειας, ὡς καὶ τὸ στέρνον αὐταῖς συμμετρεῖν, ὀργυιὰ καλεῖται τὸ μέτρον.

χειρῶν δὲ ἡ μὲν δεξιὰ κατὰ τὴν θέσιν, ἡ δὲ ἀριστερά, 159
λαιά, σκαιά, εὐώνυμος· καὶ δεξιός, ἐπιδέξιος, δεξιῶς, ἐπιδεξίως, ἐπιδέξια· δηλοῖ δὲ τοῦτο παρὰ μὲν Πλάτωνι τὸ δεξιῶς «ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπισταμένου ἐπιδέξια,» παρὰ δὲ Λυσίᾳ τὸ ἐκ δεξιᾶς χειρός «εἰσιόντων πρὸς τῇ Νεμέᾳ ἕστηκεν ἐπιδέξια,» παρὰ δὲ Εὐπόλιδι προπόσεως σχῆμα «ὅταν δὲ πίνωσι τὴν ἐπιδέξια.» ἀμφιδέξιος ὁ ταῖς δυσὶ χερσὶν ἐνεργῶν δεξιῶς. περιδέξιος. δεξιώσασθαι· Ξενοφῶν 160
δὲ εἴρηκε καὶ δεξιωσάμενος, δεξίωσις δὲ τὸ δοῦναί τι ἢ καὶ λαβεῖν. δεξιὰν προτεῖναι, δεξιὰν ἐμβαλεῖν, δεξιὰν δοῦναι· καὶ «δεξιὰν πέμποντι βασιλεῖ,» ὡς Ξενοφῶν. καὶ «μανθάνει τὰ δεξιὰ» ἤγουν τὰ σοφά, ὡς Ἀριστοφάνης. τὸ δὲ δεξίωμα μόνων τῶν μέτρων. σκαιός, καὶ σκαιῶς ἐπίρρημα. ἀριστερός· τὸ δ' ἐπαρίστερος ἰδιωτικόν, τό γε μὴν ἀμφαρίστερος Ἀττικόν. τάχα δὲ καὶ ὁ ἀριστεροστάτης ἐν χορῷ 161
προσήκοι ἂν τῇ ἀριστερᾷ, ὡς ὁ δεξιοστάτης τῇ δεξιᾷ. ἀλλὰ καὶ ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι, καὶ ὁμοίως ἐν ἀριστερᾷ.

ἀπὸ δὲ ὀνύχων ἄκρων ἀκρωνύχια τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. προσήκοι δ' ἂν οἶμαι δακτύλοις καὶ τὰ ἀκρότατα, ἀκρωλένια, ἀκρόδρυα, ἀκροχειρισμός, ἀκροκώλια, ἀκρώρεια, ἀκροθίνια καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἠκροθινιαζόμην, κατὰ τὸ ἀκροφύσιον καὶ ἀκροτελεύτιον παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ ὅσα ἄλλα ἐκ τῶν ἄκρων.

ἀπό γε μὴν αὐχένος τὸ μὲν σύμπαν ἕως ἰσχίων θώ- 162
ραξ καὶ ὄλμος, τὸ δὲ ὑπὸ τὰς κλεῖδας στῆθος, οὗ τὰ ἐντὸς ἐντοσθίδια. καλεῖται δὲ καὶ ἵππων προστηθίδια ὅπλα.

---

159 7. δὲ] δὲ δὴ Toupius. 161 5. τὰ] τὰ ἄκρα *A*. 162 3. ἐντοσθίδια] στηθίδια *A*.

τὸ δὲ ὑποκαταβαῖνον στέρνον, ὅθεν εὐρύστερνος καὶ εὔστερνος, καὶ προστερνίσασθαι καὶ προστερνίδια· καὶ στερνόμαντιν Σοφοκλῆς τὸν καλούμενον ἐγγαστρίμυθον. τὸ δὲ στηθῶν μέσον στηθύνιον. ἐπὶ δὲ τοῖς στέρνοις μαστοί, ἀφ' ὧν
163 καὶ τὰ τῆς γῆς ὑπερέχοντα μαστοὶ κέκληνται. οἱ δὲ μαστοὶ καὶ τιτθοὶ καλοῦνται καὶ τιτθία, μάλιστα δὲ ἐπὶ γυναικῶν. ἀπὸ τούτων τιτθαὶ αἱ θηλάζουσαι· θηλάζειν γὰρ καλεῖται τὸ τὸν μαστὸν ἐπισχεῖν, θηλάζεσθαι δὲ τὸ ἕλκειν τὸ γάλα ἐκ τῶν μαστῶν. τούτων δὲ θηλὴ τὸ ἄκρον, ὅθεν τὸ θηλάζειν καὶ θηλὴν ἐπισχεῖν. ὁ δὲ περὶ τῇ θηλῇ μελαινόμενος κύκλος φῶς, ἡ δὲ πρώτη τοῦ γάλακτος ὑπ' αὐτῷ πῆ-
164 ξις κύαμος, τὸ δὲ ὑποπιμπλάμενον τοῦ γάλακτος κόλπος καὶ ἄσκωμα. μόνα δὲ ἐν στήθεσιν ἔχει μαστοὺς ἄνθρωπος καὶ νυκτερὶς καὶ ἐλέφας. καὶ οὕτω μὲν ὁ Σολεύς· ὁ δὲ Σταγειρίτης τὸν ἐλέφαντα πρὸς τῷ στήθει φησίν, οὐκ ἐν τῷ στήθει τοὺς μαστοὺς ἔχειν. προκάρδιον δὲ τὸ ὑπὸ τῷ στήθει ἔγκοιλον μαλακὸν καὶ σαρκῶδες, κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας· ὑπόκειται δὲ τῷ χόνδρῳ τοῦ στήθους, ὅ ἐστιν ὀστοῦν ἐκπεφυκὸς τοῦ στήθους καὶ λῆγον εἰς αὐτὸ τὸ τοῦ
165 στήθους ἄκρον ὀστοῦν, ὃ ξιφοειδὲς καλεῖται. τὸ δὲ ὑπὸ τὸ στέρνον ἔγκοιλον, ὃ καλοῦσι σφαγήν, καὶ ἀντικάρδιον ὑπ' ἐνίων ὠνόμασται. καὶ δὴ τὸ μὲν ὑπὸ προκαρδίῳ χόνδρος, τὸ δὲ ὑπὸ χόνδρῳ ὑποχόνδριον. τούτοις δὲ πλευραὶ πρόσκεινται ὀκτώ, περιαγόμεναι εἰς τὰ νῶτα, μείζους τε καὶ ἐλάττους, αἱ μὲν μείζους καλούμεναι γνήσιαι, αἱ δὲ ἐλάτ-
166 τους νόθαι, αἳ καὶ μάλιστα τῷ στήθει πλησιάζουσιν. τὸ δὲ ὑπὸ τὰς πλευρὰς λῆγον ὀστέον χήτη καὶ κενεὼν καλεῖται καὶ ζώνη, ἀφ' ἧς ὀνόματα ζῶμα, διάζωμα, καὶ ζωστήρ, καὶ ζώνη τι ὅπλον ὁμώνυμον τῷ μέρει· Ἀναξανδρίδης δὲ καὶ περιζώστραν εἴρηκεν,

ὡς δὴ παχεῖαν τὴν περιζώστραν ἔχει,

δῆλον ὅτι τὴν ζώνην, ἣν Ῥωμαῖοι καλοῦσι φασκίαν. καὶ τὸ ζώννυσθαι δὲ καὶ διαζώννυσθαι ἐκ τούτων. καὶ ἡ μὲν περὶ τὰς πλευρὰς νόσος πλευρῖτις, ὥσπερ ἡ περὶ τὰ ἄρθρα ἀρ-
167 θρῖτις, καὶ νεφρῖτις ἡ περὶ τοὺς νεφρούς. ἀλλὰ τὰ μὲν

---

163 4 et 6. ἐπισχεῖν? 166 6. δὲ ante M.

ὑπὸ μασχάλην πλευρὰ ὀνομάζεται, τὰ δὲ ὀστᾶ πλευραί, ὧν τὰ μέσα μεσοπλεύρια. ἑπτάπλευροι δὲ Λίγυες ἢ εἰσὶν ἢ καλοῦνται. καὶ τρίγωνόν τι ἰσόπλευρον ὀνομάζεται, καὶ παραπλευρίδια τὰ παρὰ ταῖς τῶν ἵππων πλευραῖς ὅπλα. καταλήγει δὲ εἰς τοὺς περὶ τῷ νώτῳ σφονδύλους τὰ τῶν πλευρῶν ἄκρα, κἀκείνοις ἐμπέπηγε κατὰ τὰς ἐκ πλαγίων κοιλότητας. δώδεκα δ' εἰσὶν ἑκατέρωθεν αἱ σύμπασαι πλευραί, ὧν τινὲς μὲν τῷ στέρνῳ συνάπτουσιν, αἱ δὲ περὶ τὸν θώρακα παύονται, αὐταὶ ἑαυτὰς φέρουσαι.

τὸ δ' ἀπὸ στέρνων ἐπ' αἰδοῖα κατὰ τὸν κενεῶνα κα- 168
λεῖται κοιλία καὶ γαστήρ, ἀφ' ἧς προγάστωρ καὶ γαστρίς, καὶ γαστριμαργία καὶ γαστρίμαργος καὶ γαστροβόρος, καὶ γαστρισμὸς καὶ γαστρίσαι. καὶ γαστρίδιον ἐν τῇ κωμῳδία, καὶ γάστρα τρίποδος παρ' Ὁμήρῳ. καὶ ὑπεγάστριζε τὸ ἐχόρταζεν ἡ κωμῳδία, καὶ ἐν γαστρὶ ἔχειν Ἡρόδοτος, καὶ ἐγγαστρίμαντις καὶ ἐγγαστρίμυθος. τὸ δ' ὑπὸ τῇ γαστρὶ στάχυς καλεῖται, τὸ δὲ κατὰ μέσην γαστέρα κοῖλον ὀμφαλὸς 169
καὶ μεσομφάλιον, καὶ ὁ περὶ αὐτὸν τόπος γάγγαμον, ἐπεὶ νεύρων ἐστὶ πλέγμα, καθάπερ τὸ δικτυῶδες ὃ νῦν καλεῖται γάγγαμον ἢ ὡς οἱ πολλοὶ σαγήνη. ὀμφαλοῦ δὲ τὸ ἐν μέσῳ ἀκρομφάλιον, τὸ δὲ ὑπὲρ αὐτὸν ἐπομφάλιον. καὶ μεσόμφαλοι καλοῦνται πλακούντων τι εἶδος. καὶ ὀμφαλητόμος ἡ μαιεύτρια· καὶ ᾧ ἀποτέμνει τοὺς ὀμφαλοὺς τῶν βρεφῶν, ὀμφαλιστήρ. οἱ δὲ Ἀττικοὶ καὶ τὸν τῶν σύκων πυθμένα 170
ὀμφαλὸν ὠνόμαζον. τὸ δὲ περὶ τῷ ὀμφαλῷ δέρμα γραῖα, ὅτι ῥυσούμενον γήρως σύμβολον γίνεται. τό γε μὴν ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν μέρος εἴποις ἂν ἐπιγάστριον, ὅπερ ἤπατι καὶ σπληνὶ ἐπίκειται. τῷ δ' ἐπιγαστρίῳ οἱ κενεῶνες ὑπόκεινται, οὓς καὶ λαγόνας καλοῦσιν, ὥσπερ τὸ ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν πᾶν ἄχρι τῆς ὑπὲρ αἰδοῖα τριχώσεως ἦτρόν τε καὶ ὑπογάστριον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἤτρου καὶ ἠτριαῖα τεμάχη οἱ κωμῳδοὶ λέγουσιν. αὐτὴ δ' ἡ τρίχωσις ἥβη τε καὶ ἐπίσιον· τὸ γὰρ ἐφήβαιον ἰατρῶν μόνων. τὸ δ' ὑπ' αὐτὰ αἰδοῖον. οὗ τὸ πρό- 171
μηκες, δι' οὗ τὸ ἐκ κύστεως ὑγρὸν ἐπιρρεῖ, καυλὸς ὀνομάζεται, καὶ στῆμα κατὰ τοὺς ἰατροὺς τὸ κατηρτημένον, τὸ

169 2 et 4. γαγγαμών *A*.

δὲ μὴ ἐκκρεμάμενον αὐτοῦ ὑπόστημα καὶ κύστεως τράχηλος, ὥσπερ βάλανος τὸ τοῦ καυλοῦ ἄκρον· ἧς τὸ τρύπημα οὐρήθρα. πόσθη δὲ τὸ ἐπ' αὐτῇ δέρμα, ὡς ἀκροποσθία καὶ ἀκροπόσθιον τὸ πόσθης προῦχον. ᾧ δὲ τὴν πόσθην
172 ἀπεδοῦντο, τοῦτον τὸν δεσμὸν κυνοδέσμην ὠνόμαζον. τὸ δὲ τῶν ὄρχεων ἢ διδύμων ἀγγεῖον ὄσχεον, οὗ τὸ χαλώμενον λακόπεδον· τὸν δὲ ἀεὶ χαλαρῷ τούτῳ κεχρημένον λακοσχέαν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν. τὰ μέντοι μεταξὺ ὑποστήματος καὶ ὀσχέου καὶ μηροῦ πλιχάδες καλοῦνται, ὅθεν καὶ τὸ διαβαίνειν οἱ ποιηταὶ ἀμφιπλίσσειν λέγουσι, καὶ τὸ περιβάδην ἀμφιπλίξ, ὡς καὶ Σοφοκλῆς κατεχρήσατο ἐπὶ δρακόντων εἰπὼν «θαιρὸν ἀμφιπλὶξ εἰληφότα,» οἷον περιβε-
173 βηκότα. καὶ Στράττις

τὰ θυγάτρια
περὶ τὴν λεκάνην ἅπαντα περιπεπλιγμένα,

τουτέστι διηχότα τὰ σκέλη. καὶ Ὅμηρος δ' ἐπὶ τοῦ διέβαινον «εὖ δ' ἐπλίσσοντο πόδεσσιν.» κρεμαστῆρες δὲ τὰ νεῦρα ἃ τοὺς διδύμους ἀνέχει. τὸ δὲ ῥαφῇ μὲν προσεοικός, ὑπὸ δὲ τὸν καυλὸν διὰ τοῦ ὀσχέου μέσου ὑπὸ τὸν ὀνομαζόμενον ταῦρον, ἀφ' οὗ καὶ ἀταύρωτος παρὰ τοῖς τραγῳδοῖς ἡ παρθένος, εἷς τὸν δακτύλιον καταλῆγον, περίνεος ὀνομά-
174 ζεται ἢ τράμις ἢ ὄρρος. τῶν δὲ ὄρχεων τὸ μὲν ἄνω κεφαλή, τὸ δὲ κάτω πυθμήν· τὸ δὲ πᾶν τοῦτο αἰδοῖα, ὥσπερ καὶ τὰ γυναικῶν. ὧν τὸ μὲν σύμπαν κτεὶς καὶ ἐπίσιον, ἡ δὲ τομὴ σχίσμα. τὸ δὲ ἐν μέσῳ σκαῖρον σαρκίον νύμφη ἢ μύρτον ἢ ἐπίδερις ἢ κλειτορίς· καὶ κλειτορίζειν τὸ ψηλαφᾶν τὴν κλειτορίδα. τὰ δ' ἑκατέρωθεν σαρκώδη μυρτοχειλίδες ἢ κρημνοὶ ἢ πτερυγώματα. παραστάται δ' εἰσὶ πόροι ἀπὸ
175 τῶν ὄρχεων ἐπὶ τὸν οὐρητῆρα κατάγοντες τὸ σπέρμα. ἀπὸ δὲ τῶν εἰρημένων ὀνόματα, ἀπὸ μὲν γαστρὸς γαστρίς, γαστρίμαργος, γαστροβόρος, προγάστωρ, γαστρισμός. γαστρίζειν οὐ μόνον τὸ χορτάζειν λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ πλήττειν εἰς τὴν γαστέρα, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσιν. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς ἐπὶ τοῦ γαστριμάργου

---

172 1. ἀπεδέσμουν *C.* || κυνοδέσμιον *A.* 7. ᾧ Porsonus. 174 5. διαψᾶν καὶ μαλάσσειν *B*, διαψαθαλάσσειν *C.* 175 1. τὸ] ἐκπέμπουσι τὸ *A*, ut post πόροι exciderit οἱ.

ἔπειτα δ' οὐδείς ἐστ' ἀνὴρ γαστρίστερος.

τὸν δὲ Πιττακὸν γάστρωνα ὁ Ἀλκαῖος καλεῖ. Ὅμηρος δὲ

γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπεν.

ἀπὸ δὲ καυλοῦ ἀπεκαύλισεν καὶ ἀποκαύλισις. ὁ δὲ πόσθης 176
ἔρημος ἀπεσκολυμμένος· παρὰ δὲ τοῖς Αἰολεῦσιν ἐκαλεῖτο ἀπαιδοιῶσθαι τὸ ἀπεσκολύφθαι. τὸ μέντοι ἀνασπάσαι τὸ αἰδοῖον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς ἀναστῦψαι καλεῖται· τὸ δὲ ἐπεγείρειν αὐτὸ τοῖν χεροῖν ἀναφλᾶν καὶ ἀνακνᾶν Ἀριστοφάνης ἐν Ἀμφιαράῳ λέγει. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ τύλος τὸ αἰδοῖον, ὅθεν καὶ Φερεκράτης τὸ γυμνοῦν αὐτὸ τῇ χειρὶ ἀποτυλοῦν εἶπεν.

νῶτα τοίνυν ὑπ' αὐχένι κείμενα τὸ μὲν ἔγκυρτον ἔχει 177
χελώνιον ὀνομαζόμενον, τὰ δ' ἑκατέρωθεν ὠμοπλατῶν πτερύγια, ὧν τὰ πλάγια μεταυχένια. τὸ δὲ μέσον νώτων τε καὶ τούτων μετάφρενον, περιεχουσῶν αὐτὸ τῶν ὠμοπλατῶν. ὧν τὰ περὶ τῷ νώτῳ πλατυνόμενα τράπεζαι καλοῦνται, τὸ δ' ὑπ' αὐταῖς ῥάχις. ἧς τὸ μέσον ἐν τῷ νώτῳ κατὰ μῆκος ἄχρις ὀσφύος κοιλαινόμενον κρίσις, καὶ ταύτης τὸ καταλῆγον ἀντίστερνον. ἀπὸ δὲ τῆς ῥάχεως ὀσφύς, τὸ μέχρι γλου- 178
τῶν. τὴν δὲ ῥάχιν ἔνιοι τῶν ποιητῶν ὠνόμασαν κλόνιν, ὥσπερ Ἀντίμαχος

ὡς εἴτε κλόνιος τεθορυίης σφονδυλίων ἔξ.

ἑπτακαίδεκα δέ εἰσιν οἱ σφόνδυλοι τὴν συγκαμπὴν τῇ ῥάχει παρέχοντες, δύο μὲν καὶ δέκα ῥάχεως, οὓς ὀνομάζουσι ῥάχεις, πέντε δὲ ὀσφύος· καὶ τὸν μὲν ὑπὸ τῷ ἄτλαντι καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ σάρκα λοφαδίαν ἢ λοφίαν, τὸν δὲ ὑπ' αὐτῷ μασχαλιστῆρα, τοὺς δὲ λοιποὺς πλευρίτας καλοῦσιν, τὸν δὲ 179
δωδέκατον διαζωστῆρα. τὴν δὲ ὀσφὺν καὶ πρότμησιν ἐκάλουν, ἧς ἐνσφονδύλια μὲν τὰ ὀστᾶ, ὁ δὲ πρῶτος σφόνδυλος ἐκαλεῖτο νεφρίτης, ὡς ὁ τελευταῖος ἀσφαλτίτης. τὸ δὲ μέσον τῆς ὀσφύος ἄκνηστις, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν τετραπόδων· Ὅμηρος δὲ καὶ ἐπ' ἀνθρώπου κέχρηται λέγων «κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα.» ἀπὸ δὲ νώτων ὀνόματα, κατὰ νώτου ἐπιγενέσθαι ἐν πολέμῳ, καὶ τὰ νῶτα δοῦναι, καὶ νω-

---

175 2. ψιττακὸν *ABC*. 176 5. ἀναφᾶν *A*, om *B*. || ἀνακλᾶν *B*, καὶ ἀνακνᾶν καὶ ἀνακλᾶν *A*. 179 3. σφονδύλια *C*. 4. ἀσφαλτίας *C*.

180 τίσαι παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὸ κατὰ νώτου τι ἀπολιπεῖν. καὶ παρὰ Ξενοφῶντι νωτοφόρος ἡμίονος καὶ ὄνος· καὶ νωτεῖς δὲ τούτους ἐκάλουν, ὡς τοὺς ὑπὸ ζυγῷ ζυγίους. τὸν δὲ μαστιγίαν Ἀριστοφάνης νωτοπλῆγα ἐκάλεσεν. περὶ δὲ τοῖς νώτοις ἑπτὰ τραχύτητες ἀνεστᾶσιν, ὧν δύο μὲν αἱ μετὰ τὴν πρώτην ἄκανθαν ὀνομαζομένην καλοῦνται κυνόλοφα, κέρναι δὲ αἱ πλάγιοι δύο· αἱ δὲ λοιπαὶ κάτω προνεύουσιν. τῶν δὲ σφονδύλων ἄρρεν μὲν καλεῖται τὸ προῦχον καὶ ἐνερειδόμενον, θῆλυ δὲ τὸ ὑποδεχόμενον κοῖλον. τοὺς δὲ σφονδύλους τούτους Ῥιανὸς κύβους ὠνόμασεν·

αὐχένος ἐξ ὑπάτοιο κύβοις ἐπιτέλλεται ἰξύς.

ἡ μέντοι διὰ τῶν σφονδύλων πορεία, δι' ἧς ὁ μυελὸς τέταται, σωλὴν καλεῖται καὶ ἱερὰ σῦριγξ.

181 τῶν δὲ πλευρῶν αἱ μὲν μείζους γνήσιαι, αἱ δὲ ἐλάττους νόθαι, αἳ καὶ εἰσὶν ὑπὸ τῷ στήθει· μεθ' ἃς τὰ ἐνιδρυμένα ταῖς πλευραῖς σπλάγχνα ἐγκοίλια καλεῖται. καὶ ἐκ μὲν νώτων ἡ ἀνωτάτω πλευρὰ μεγίστη ὁρᾶται, ἐκ δὲ πλαγίων αἱ μέσαι. καὶ τὰ μὲν τῶν πλευρῶν ὀστᾶ σπάθαι, τούτων δὲ πλάται μὲν τὰ εὐρύτερα, ἃ καὶ ἀλλήλοις συμπέπηγεν·

182 τὰ δὲ στενὰ κωπία, ἃ ῥάχει γειτονεῖ. καὶ αἱ μὲν πρῶται δύο τὴν ἐπίκλησιν ἔχουσιν ἀντίστροφοι, δύο δ' αἱ μετὰ ταύτας στερεαί, δύο δ' ἐπὶ ταύταις στερνίτιδες· αἱ δ' ἐπὶ τοὺς χόνδρους καταλήγουσαι δύο παράσειροι, τέτταρες δὲ αἱ νόθαι μαλθακαί. ἵνα δὲ οἱ σφόνδυλοι καταλήγουσιν, ἱερὸν ὀστοῦν καλεῖται· καὶ ἄρχεται μὲν ἐξ εὐρύτητος ὑπὸ τὴν ῥάχιν, ἀποστενοῦται δὲ κατὰ τὸν κόκκυγα καλούμενον, ὃς καὶ σφονδύλιον καὶ ὀρροπύγιον ὀνομάζεται. οὗ τὸ ὑπερ-

183 άνω ὀσφὺς καὶ ἰξύς, ὡς ζώνη τὸ κατ' αὐτὴν ἐν τοῖς πρόσθεν. τισὶ δὲ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν ὁ τρητὸς κόκκυξ καλεῖται. καὶ τὸ μὲν εἰς δακτύλιον νενευκὸς αὐτοῦ κορυφὴ καλεῖται, τὰ δὲ πλάγια ἰσχία τε καὶ σκάφια. ταῦτα δὲ ὀμφαλῷ μὲν ἀντίκειται, γλουτοῖς δὲ ἐπίκειται, οἷ καὶ κοχῶναι καὶ πυγαῖαι προσαγορεύονται, καὶ προχῶναι παρὰ

---

180 2. *νωτίας* **A**. 7. *κέρμα* **A**. 10. *ἀριανὸς* **A**, om **B**. 182 4. *παράπηροι* **A**. 8. *καὶ σφονδύλιον* om **A**. 183 2. *τισὶ*] *τοῦτο* **A**. || *ὁ τρητὸς*] *τριττὸς* **A** ante hiatum, qui versum hausit dimidium. 3. *δάκτυλον* **A**. 6. *προικῶναι* **A**.

Ἀρχίππῳ ἐν τῷ Ῥίνωνι. καὶ ἰσχία μέν ἐστιν αἱ ἑκατέρωθεν μετὰ τὴν ὀσφὺν σαρκώδεις προβολαί, τὰ δ' ὑπερέχοντα 184
ἀπὸ τούτων γλουτοὶ καὶ ἐφέδρανα, ἀφ' ὧν ἕδρα καθέδρα ἐνέδρα, ἐνεδρεύειν ἐφεδρεύειν, ἔφεδρος. ἀπὸ δὲ πυγῶν ὀνόματα εὔπυγος, καλλίπυγος, καταπύγων, καὶ καθ' Ἡσίοδον πυγοστόλος· οἱ δὲ Ἀττικοὶ καὶ τὸν μέσον τῆς χειρὸς δάκτυλον καταπύγονα ὠνόμαζον. οἱ δὲ ἐνδεῶς πυγῶν ἔχοντες λίσποι καὶ ὑπόλισποι καλοῦνται καὶ λισπόπυγοι, ἐφ' ᾧ μάλιστα Ἀθηναῖοι κωμῳδοῦνται. τὴν δὲ ὧδε ἔχουσαν διατράμιν Στράττις ὠνόμασεν.

οἱ δὲ ἔνδοθεν κατὰ τὴν ὀσφὺν μύες καλοῦνται ψόαι 185
καὶ νευρομῆτραι καὶ ἀλώπεκες· Κλέαρχος δὲ οὕτως ὀνομάζει τοὺς ἔξωθεν κατὰ τῆς ῥάχεως μῦς. κοτύλας δ' ἂν εἴποις τὰς τῶν περὶ τοῖς ἰσχίοις ὀστῶν κοιλότητας, αἷ τῇ κεφαλῇ τῶν μηρῶν εἰσὶν ἐνηρμοσμέναι. πλῆκτρον δὲ μηροῦ καλεῖται καθὸ ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ τῇ κοτύλῃ συνάπτει, αὐτὴ δὲ ἡ κεφαλὴ κοτυληδών. αἱ δὲ ὑπὸ τοὺς γλουτοὺς ἐπὶ τοὺς 186
μηροὺς κατωφερεῖς σάρκες ὑπογλουτίδες. τὰ δ' ἐπ' αὐτῶν παρὰ τοὺς μηροὺς βουβῶνες, οἷς καὶ τὸ πάθος ὁ βουβὼν ἐπιγίνεται· καὶ τὸ βουβωνιᾶν ἐκεῖθεν, ὡς Καλλίας. καλεῖται δὲ καὶ τὸ νεῦρον τὸ συνέχον τὴν κοτύλην πρὸς τὸν μηρὸν ἰσχίον· ὁμώνυμον δὲ αὐτῷ ἐστὶ καὶ τὸ ἄρθρον. καὶ τὸ μὲν τῇ κοτύλῃ συνηρμοσμένον ὀστοῦν στρογγύλον μηροῦ κεφαλή, μηρὸς δὲ τὸ ἀπὸ τούτου μέχρι γονάτων μέρος, ἀφ' 187
οὗ εὔμηρος καλλίμηρος, μηριαῖα παραμηριαῖα, καὶ ἡ Λάκαινα φανόμηρις. ἡ δὲ περὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ μηροῦ τῶν ὀστῶν ἔκφυσις τροχαντὴρ ὀνομάζεται. μύες δὲ αἱ πρὸ τῶν ἄρθρων ἐν ταῖς κινήσεσιν ἐπανιστάμεναι σάρκες. τὰ δ' ἐντὸς τῶν 188
μηρῶν παραμήρια, τὰ δὲ μεταξὺ αὐτῶν μεσομήρια. γόνυ δὲ ἡ μετὰ τοὺς μηροὺς συγκαμπή, ἀφ' οὗ καὶ τὸ γονατίζειν παρὰ Κρατίνῳ τῷ κωμῳδοποιῷ. λέγεται δέ τι καὶ καλάμου γόνυ, καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐπιγουνίς. γόνατος δὲ τὸ μὲν τῷ τοῦ μηροῦ τέλει συνηρμοσμένον κνήμης κεφαλή, τὸ δ' ἔξωθεν ἐπικείμενον πλατὺ καὶ περιφερὲς ὀστοῦν, ὥσπερ

---

184 8. καὶ διαστραμίνα *A*. 185 1. φύες *A*. 186 2. ἐπ'] ἔμπροσθεν *C*. 187 3. παρὰ *A*.

189 φράγμα τοῦ γόνατος, ἐπιγονατίς, κόγχη, κόγχος, μύλη, κατὰ δὲ Ἱπποκράτην ἐπιμυλίς, κατὰ δὲ Ἱππώνακτα μυλακρίς. ἡ μέντοι κωμῳδία τὴν ἀλετρίδα μυλακρίδα καλεῖ, ζῷόν τι ἐν μύλωνι γινόμενον, ὡς Ἀριστοφάνης λέγει

ἵνα ξυνῶσιν ᾧπερ ἤδεσθον βίῳ,
σκώληκας ἐσθίοντε καὶ μυλακρίδας.

ὁ δὲ πρὸς τῷ γόνατι μῦς ἐπιγουνίς, ἡ δὲ κατόπιν ἀντικει-
190 μένη τῇ κόγχῃ κοιλότης ἰγνύη. κνήμη δὲ τὸ ἐπὶ τᾷ γόνατι καὶ τῇ ἰγνύι πᾶν ἑκατέρωθεν. δύο δὲ ἔχει ὀστᾶ ἡ κνήμη, ἰσομήκη μέν, οὐ μὴν ἰσοπαχῆ· ὧν τὸ μὲν ἔξωθεν, ὅπερ ἐστὶν ἔλαττον, παρακνήμιον καλοῦμεν, τὸ δὲ ἔνδοθέν τε καὶ μεῖζον προκνήμιον. τῆς δὲ κνήμης ἁπάσης τὸ μὲν πρόσθεν ἀντικνήμιον, τὸ δ' ὄπισθεν εἰς μῦν ἐπῃρμένον γαστροκνήμιον· ἔνιοι δ' ὠήθησαν τὸ μὲν πρόσθεν κνήμην, τὸ
191 δ' ὄπισθεν ἀντικνήμιον εἶναι. τὰ δ' ἀπὸ κνήμης ὀνόματα εὔκνημος καὶ κνημὶς καὶ ἐυκνήμιδες Ἀχαιοί, καὶ σκελίδες ὁλόκνημοι ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, καὶ κνημοὶ ὀρῶν. τὰ δ' ἑκατέρωθεν τοῦ μείζονος ὀστοῦ, ὃ τὴν κνήμην φέρει κερκὶς καλούμενον, μικρὰ ὀστάρια, ἃ περόναι λέγονται καὶ παρακερκίδες, ταῦτα δὲ καὶ στήριγγες καλοῦνται. τὸ δὲ πλατὺ νεῦρον, ὃ πρὸς τὴν πτέρναν παύεται ἀπὸ ἰγνύος ἀρξάμενον, τένων.

192 τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κνήμῃ μέρος καλεῖται σφυρὸν καὶ πέζα, ἀφ' ὧν ὀνόματα εὔσφυρος καλλίσφυρος, εὔπεζος ἀργυρόπεζος, «ἀργυρόπεζα Θέτις». παρὰ δὲ τὴν πέζαν ἑκατέρωθεν προύχουσιν ἀστράγαλοι, εἰς οὓς αἱ περόναι καταλήγουσιν· οἱ δὲ ἀστραγάλους οὐ τὰ προύχοντα ἀλλὰ τὰ ἔνδον κρυπτόμενα ὑπὸ σφυρόν. ῥαιβοὺς δὲ καλοῦσιν οἷς καμ-
193 πύλα εἰς τὸ ἔνδον τὰ σκέλη, βλαισοὺς δὲ οἷς τὸ ἀπὸ τῶν γονάτων εἰς τὸ ἔξω ἀπέστραπται· καὶ τὸ μὲν Ἀρχίλοχος τὸ δὲ Ξενοφῶν λέγει. σκέλος μὲν δὴ πᾶν ὀνομαστέον τὸ ἐκ μηροῦ καὶ γόνατος καὶ κνήμης καὶ σφυροῦ καὶ ποδός· τὸ δ' ἐκ μηροῦ τε καὶ κνήμης κῶλον καὶ κωλῆνα. ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν τὸ ὑποσκελίζειν, καὶ ὡς Ξενοφῶν κα-

---

189 2. μύλαυρις *C*. 3. ἀλεκτορίδα ante Seberum. 191 1. ἀντικνημίδιον *A*. 3. ὄρη *A*. 193 5. κώλημα *A*: corr Iungermannus.

κοσκελής, καὶ σκελὶς ἡ νῦν καλουμένη πέρνα ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, καὶ παρὰ Πλάτωνι «ἀσκελὲς καὶ ἄπουν·» τάχα δὲ καὶ 194
ὁ σκελετὸς καὶ σκελετεύειν καὶ κατεσκελετευμένος ἀπὸ τῆς τῶν μερῶν τούτων ὡς πρὸς τὸ πᾶν σῶμα ἰσχνότητος ὠνομάσθησαν, ὥσπερ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅμοια. Μένανδρος δὲ καὶ περισκελίδας εἴρηκε φορεῖν τὰς κόρας. ἀσκωλιάζειν δὲ ἔλεγον τὸ τῷ ἑτέρῳ ποδὶ ἅλλεσθαι. πούς δὲ ὀνομάζεται τὸ μετὰ τοὺς ἀστραγάλους πᾶν· ἀφ' οὗ ὀνόματα εὔπους ὠκύπους ταχύπους καὶ ὡς Πλάτων ἀντίπους, εὐποδία ἀποδία, ποδωκία ποδώκης, ἀρτίπους. καὶ ὡς Πλάτων παραποδισθῶμεν, καὶ Ξενοφῶν κακόποδας. καὶ δίπους 195
καὶ τρίπους καὶ τὰ ἐφεξῆς, ὧν μόνον ὁ ὀκτάπους εἰδικώτερον ἐκφέρεται. τούτοις ἂν προσήκοι καὶ ἐμπόδια καὶ ἐμποδίσματα, ἐμποδίζειν, ἐμποδὼν ἵστασθαι, ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν, καλόπους, ποδοκάκη, ποδάγρα ποδαγρᾶν. Πλάτων δὲ καὶ τὰ πολύποδα καὶ ἄποδα εἴρηκεν. καὶ ὁ πολύπους δ' ἐκ τούτων ἂν εἴη καὶ ἡ χαμαίπους· ἐκάλουν δὲ οὕτω τὴν οὐκ ἐπὶ ζεύγους κομιζομένην νύμφην. ποδοστράβη, ποδό- 196
νιπτρον ποδονιπτήρ, ποδεὼν ἀσκοῦ, ποδήρεις χιτῶνας, ποδαλγία ποδαλγής. ὁ δὲ κωμικὸς Πλάτων καὶ ποδάρια εἴρηκεν. καὶ ποδεῖα τοὺς περὶ τοῖς ποσὶ πίλους Κριτίας, ἅπερ Αἰσχύλος πέλλυτρα καλεῖ. λέγεται δέ τι καὶ περὶ πόδα, τὸ ἁρμόττον, ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων. «ἀνεπόδιζον» δὲ «τὸν γραμματέα» Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ ἔφη ἐπὶ τοῦ πάλιν ἀναγινώσκειν ἐποίουν, καὶ ἀναποδιζόμενα Ἀντιφῶν τὰ πάλιν ἐξεταζόμενα.

μέρη δὲ ποδὸς τὸ μὲν ἄνω πρὸ τῶν δακτύλων πεδίον 197
ἢ ὄρος ἢ πολυόστεον, ἐξ ὀστῶν καὶ νεύρων συγκείμενον· οὗ τὸ ἔμπροσθεν μετὰ τοὺς δακτύλους ταρσός, τὸ δ' ἀπολῆγον τοῦ ποδὸς κατόπιν πτέρνα, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πτερνοκοπεῖν, ὅπερ ἐστὶ τὸ ταῖς πτέρναις κτυπεῖν πρὸς τὰ ἐδώλια ἐν τοῖς θεάτροις, ὁπότε τινὰ θορυβοῖεν. καὶ πτερνίδες ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ καλοῦνται οἱ πυθμένες τῶν ἰατρικῶν λεκανίδων. τὸ δὲ κάτωθεν τὸ μὲν ὅλον τύλωμα, τούτου δὲ 198

---

193 1. πτέρνα ante Schneiderum Saxonem. 195 2. ἢ ὀκτώπους *A*. 7. ἂν] ἂν καὶ ἄπους *A*. 196 1. ποδονίπτρα *A*. 4. ποδιάδας *A*.

τὸ μὲν προῦχον ὑπὸ τοὺς δακτύλους στῆθος ποδὸς ἡ προστηθίς, τὸ δὲ μετὰ τὸ στῆθος κοῖλον ποδός. δάκτυλοι δὲ ποδὸς τὰς αὐτὰς ἐπὶ τοῖς μέρεσι προσηγορίας ἔχουσιν ἅσπερ οἱ τῶν χειρῶν. καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τοὺς δακτύλους ῥήγματα χίμετλα ὀνομάζεται (οἱ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ μέρος οὗ ἐπιγίνεται, χίμετλον νομίζουσιν ὀνομάζεσθαι), τὰ δὲ ὑπὲρ τοὺς δα-
199 κτύλους κρούματα πταίσματα· Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ἐπιπταίσματα αὐτὰ καλεῖ, τὸ μέντοι προσπταῖσαι ἐν τοῖς Σφηξὶ προσκόψαι εἴρηκεν. ποσὶ δ' ἂν προσήκοι καὶ τὸ ὑπόδημα, ὑποδεῖσθαι, ὑποδούμενος, ἀνυπόδητος, ἀνυποδησία. καὶ βάσιν δ' ἂν εἴποις τὸν πόδα, Πλάτωνος εἰπόντος «θεοῦ βάσεις ὑποτιθέντος πλείους·» ἀφ' οὗ καὶ τὸ βάσιμον καὶ τὸ ἄβατον. καὶ βάσις δὲ παρὰ τοῖς μουσικοῖς λέ-
200 γεται τὸ τιθέναι τὸν πόδα ἐν ῥυθμῷ. καὶ βατὴρ ὁ οὐδὸς ἐφ' οὗ βαίνομεν, ὡς Ἀμειψίας

ἐπ' αὐτὸν ἥκεις τὸν βατῆρα τῆς θύρας.

καὶ βεβῶτας ὁ Πλάτων τε καὶ Ξενοφῶν λέγουσιν. καὶ διαβατήρια Ξενοφῶν ἱερά, καὶ ἀποβατήρια. καὶ διαβατὸς ποταμὸς καὶ ἄβατος Πλάτων, καὶ διαβιβᾶτε Δημοσθένης, καὶ διαβάτην Ἀριστοφάνης. καὶ ἐπιβασίαν τῇ δίκῃ Ὑπερίδης. [ἐπιβασία καὶ ἡ εἰς ἀλλότριον οἶκον ἄναρχος εἰσέλευσις,] καὶ «ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος ὀνόματος» Ἡρόδοτος.

201 τῶν τοίνυν ἐντὸς ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν ἐπιγλωττίδα τόπων αἱ μὲν ἑκατέρωθεν προύχουσαι σάρκες ἀντιάδες καὶ παρίσθμια καλοῦνται, αἱ δὲ ὑπ' αὐτάς, ὅμοιαι μὲν τὴν ἐρυθρότητα, μείζους δὲ καὶ περιφερέστεραι, μῆλα. προσπεφύκασι δὲ κατὰ λεπτοὺς ὑμένας στομάχῳ, ὃν καὶ βρόγχον
202 καὶ ἀρτηρίαν ἔνιοι καλοῦσιν, οἱ δὲ καὶ φάρυγγα. ταῖς γε μὴν ἀντιάσιν ὀστοῦν ὑπόκειται περιειληφὸς τὴν τοῦ βρόγχου κεφαλήν, καλούμενον ὑπ' ἐνίων ὑοειδές, ὅτι προσέοικε τῷ τοῦ γράμματος σχήματι· Ἡρόφιλος δὲ αὐτό, διὰ τὸ παρεστηκέναι ταῖς ἀντιάσι, παραστάτην ὠνόμαζεν. ὁ δὲ στόμαχος πρόσκειται μὲν ἔνδοθεν τῇ ῥάχει, κατατείνει δ' εἰς πνεύμονα, ὀνομάζεται δὲ καὶ οἰσοφάγος, καὶ τὰ νεῦρα

---

199 1. *Ἀρ.* — 2. *αὐτὰ* om *A*. 4. *ὑποδύεσθαι* vulgo. 200 6. *διαβιβῶτα A*, *διαβάται* ceteri. 8. *ἐπιβασία — εἰσέλευσις* om *AC*. 202 4. *πράγματος A*.

τὰ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ τόνοι. ἔνθα δὲ κοιλίᾳ συνάπτει, καλεῖται τοῦτο στόμα κοιλίας. παρέοικε δὲ τὸ κάτω τοῦ στο- 203
μάχου, καθὸ τῷ πνεύμονι ἐμβέβηκε, διὰ τὸ ἐκ στενότητος ἀνευρύνεσθαι κώδωνι σάλπιγγος. ἔστι μέντοι καὶ τὸ ὑπὸ τῇ γλώττῃ πρὸς τὴν ὑποδοχὴν τῶν ποτῶν τε καὶ σιτίων τοῦ λοιποῦ μήκους πλατύτερον, εὐαίσθητον δ' αὐτοῦ τὸ πρὸς τῇ κοιλίᾳ καὶ νευρῶδες. ἔξωθεν δὲ σαρκώδης ἐστί, καθὸ τῷ βρόγχῳ γειτονεῖ, τὰ δὲ ἔνδοθεν στρογγύλος ἀρτηριώδης. ἐπίκειται δὲ ἀρτηρίᾳ τε καὶ ταῖς ἀπὸ καρδίας 204
εἰς ῥάχιν ἀνατεινούσαις φλεψίν. πλέγματα δ' αὐτὸν ποιεῖ τέτταρα, ἢ ὡς ἔνιοι τρία, φλέβες ἀρτηρίαι νεῦρα· τοὺς γὰρ ὑμένας ἐξαίρουσιν. καὶ ὄρνισι μὲν ὅμοιόν τι τούτῳ πρόσκειται, πρηγορεὼν καλούμενον, ἔνθα προαθροίζεται ἡ τροφή· τῶν δὲ μηρυκαζομένων τὴν πρώτην κοιλίαν ἤνυστρον καλοῦσιν. ὁ δὲ βρόγχος στομάχου προκείμενος, εἰς πνεύμονα ἀνανεύων, τῇ γλώττῃ καὶ τῷ στομάχῳ προσπέφυκεν, ἐρρί- 205
ζωται δ' ἐν μέσῳ τῷ πνεύμονι, τῇ μὲν κατὰ τοὺς ὀπισθίους λοβοὺς ἐγκείμενος, οἳ τοῖς νώτοις προσίζουσιν, τῇ δὲ κατὰ τοὺς ὑπὸ τοῖς στέρνοις· σχίζεται γὰρ εἰς πλείους λεπτὰς ἀποφύσεις, αἳ καλοῦνται σύριγγές τε καὶ βρόγχια καὶ ἀορταί. αὐτὸς δὲ εἰς στρογγύλον εἶδος ἀποτετορνευμένος, ἐκ μὲν τοῦ κατόπιν τῷ στομάχῳ γειτνιῶν, ὥσπερ δ' ἐκ κύκλων πολλῶν συγκείμενος χιτῶνας καὶ οὗτος ἔχει τέτταρας, συμπεπλεγμένος ἐκ νεύρων φλεβῶν ἀρτηριῶν ὑμένων. Ὅμη- 206
ρος μέντοι τὸν στόμαχον καὶ λαιμὸν καὶ λαυκανίαν καλεῖ, καὶ φησὶ ψυχῆς ὤκιστον ὄλεθρον εἶναι, ὅτι διαιρεθεὶς ἀπόλλυσι τὴν ὁδὸν τῆς τροφῆς. τὸν δὲ βρόγχον ἀσφάραγον καλῶν καὶ φωνῆς ὄντα πορείαν ἐπιστάμενος, ἄτμητον ἐπὶ Ἕκτορι τετήρηκεν,

ὄφρα τί μιν προτιείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσιν.

ἡ γε μὴν φάρυγξ στομάχου ἐστὶν ἀρχή, ὡς βρόγχου 207
λάρυγξ· λαρυγγίζειν δὲ εἴρηκε Δημοσθένης ὅπερ οἱ παλαι-

---

202 1. δὲ καὶ ἡ κοιλία *A*. 2. τοῦτο om *A*. 203 3. ἀπευρύνεσθαι *A*. 204 1. ἀρτηρίαις *A*. 5. ante ἔνθα *A* et margo *C*: εἰσὶ δ' οἳ φασι πρηγορεῶνας ὑποπεφυκέναι καὶ τῶν ἐν σικελίᾳ τισὶ γυναικῶν. 205 6. ἄορτα *A*, λόρται *C*. 207 1. ὃ *A*. 2. post λάρυγξ *A* καὶ φαρυγγέστερον, *C* καὶ φαρύγεθρον.

τεροι φαρυγγίζειν. τὸ δὲ ἔξω προῦχον αὐτοῦ περὶ τὸν τράχηλον γαργαρεὼν καὶ πρόλοβος. τοῦ δὲ στομάχου καταλήγοντος εἰς τὴν κοιλίαν, ὡς προύλεγον, ἡ τῆς κοιλίας εὐρυχωρία κεῖται κατὰ τὸ λαιὸν μέρος, τὸ μὲν στόμα κατὰ τὸν χόνδρον μέσον ἔχουσα, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ὑπὸ τῷ διαφράγματι. τῆς δὲ κοιλίας ἐκπέφυκεν ἕντερον κατὰ τὰ δεξιὰ μᾶλλον νενευκός, τῇ ῥάχει μάλιστα προσκείμενον, ὃ καλεῖται πυλωρός· παραπέμπει δ' εἰς τὴν ὀνομαζομένην νῆστιν τὴν τροφήν, ἥ ἐστιν ἔκτοσθεν μὲν πλέγμα νευρῶδες, ἔντοσθεν δὲ καὶ σαρκῶδες αὐτῇ παραμέμικται. κεῖται δ' ὑπὸ τὴν νόθην πλευρὰν τὴν ἐν ἀριστεροῖς μέχρι τῆς λαγόνος παρήκουσαν τοῦτο τὸ ἕντερον, ὅθεν καὶ νῆστις κέκληται. ταύτης δὲ τῆς νήστεως τὸ λεπτὸν ἕντερον ἐκπέφυκεν, ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν κείμενον ἕλιγμα, πάντα συμπληροῦν τὸν τόπον. λήγει δ' εἰς δύο τέλη, ὧν τὸ μὲν καλεῖται κόλον καὶ κάτω κοιλία, ἣν νειαίρην Ὅμηρος καλεῖ, κεῖται δὲ ἐν δεξιοῖς, παρὰ τὸ ὑποχόνδριον· ἀφ' οὗ καὶ τὸ κολάζεσθαι καὶ κόλασις καὶ κολαστήρια, διὰ τὸ φέρειν τὸ ἐν αὐτῷ πάθος τοῖς σώμασιν ὀξείας τινὰς ἀλγηδόνας. τὸ δὲ ἑτέρωθεν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ λήγοντι συνάπτον ὀνομάζεται τυφλὸν ἔντερον, τῇ μὲν ῥάχει προσιζάνον, κατὰ δὲ τὴν λαγόνα τὴν δεξιὰν κείμενον. καὶ τῷ μὲν κόλῳ τὸ ἀπευθυσμένον ὕπεστιν, ἀρχὸς δὲ κόλου τέλος καταλῆγον εἰς τὸν δακτύλιον, τῇ ὀσφύι προσπεφυκός. ὁ δὲ δακτύλιος ἐντέρου μὲν τέλος, ὁδὸς δὲ τῶν ἐκ κοιλίας περιττῶν, οὕτωσὶ μὲν ἰδεῖν μεμυκώς, ἐπὶ δὲ πλεῖστον ἀνοιγόμενος, ὃν οἱ μὲν σφιγκτῆρα οἱ δὲ στεφάνην καλοῦσιν. τὸ μέντοι μεσεντέριον ἔστι μὲν ὑμὴν ἐκ φλεβῶν καὶ νεύρων συμπλακείς, νεφροῖς δὲ καὶ κοιλίᾳ γειτνιᾷ, τὴν τροφὴν ἀναπέμπον εἰς τὸ ἧπαρ. ἀπὸ δὲ ἐντέρου ὀνόματα δυσεντερία παρὰ Πλάτωνι καὶ λειεντερία παρὰ Ἱπποκράτει, καὶ ἐντεριώνη τὸ ἐντὸς τῶν ῥάβδων, ὃ ἐξαίρουσιν οἱ βουλόμενοι κενῶσαι τὴν ῥάβδον εἰς σύριγγα ἢ αὐλὸν ἤ τι τοιοῦτον. ἐντερόνειαν δὲ τὰ καλούμενα ἐγκοίλια τῶν νεῶν Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν. ἐκ μὲν δὴ τοῦ περιφε-

---

207 2. πρόλογος *ABC*. 211. 3. συμπλεκεῖς *C*. 212 3. ἐντεριονίδα ante Leopardum.

ροῦς τῆς κοιλίας ἐκπέφυκεν, αὐτήν τε καὶ μέρος τοῦ ἄλλου ἐντέρου καλύπτον, τὸ ὀνομαζόμενον ἐπίπλουν· ὁ δ' ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἔντερα τεινόμενος χιτὼν περιτόναιον καλεῖται.

τοῦ δὲ ἥπατος ἐν τοῖς δεξιοῖς κειμένου καὶ τὸ νεα- 213
ρὸν αἷμα διὰ φλεβῶν ἐκ κοιλίας ὑποδεχομένου, τὰ μὲν πρὸς ταῖς φρεσὶ καὶ τῷ περιτοναίῳ κυρτά, τὰ δὲ κάτωθεν ἐπιψαύοντα τῆς γαστρὸς σιμὰ ὀνομάζεται. τὸ δὲ μέγιστον ἔργον ἥπατος διακρῖναι τὴν τροφὴν εἰς αἷμα καὶ χολήν, καὶ τῆς μὲν ἀγγεῖόν τι πληρῶσαι, ὃ ἔγκειται τῷ μεγίστῳ λοβῷ καὶ ὁμωνύμως τῷ αὐτοῦ ὑγρῷ καλεῖται χολή, τὸ μὲν 214
στενὸν αὐχένα καλούμενον ἔχουσα, τὸ δὲ πλῆρες πυθμένα. ἀπὸ δὲ χολῆς χολᾶν, μελαγχολᾶν, χολωθῆναι, ἐπίχολος, ὑπόχολος, χολέρα, χοληmεσία, χολόβαφος, χολοβαφίνη· οὕτω γὰρ ἐπὶ τῶν πλασμάτων οἱ Ἀττικοὶ τὴν χρυσοειδῆ ἐκάλεσαν, ὡς ὑπόχολον τὸν μελαγχολῶντα. καὶ ἀκρόχολον δὲ καὶ ἀκροχολοῦντα Πλάτων λέγει. τὸ δὲ αἷμα διὰ φλεβῶν εἰς πᾶν διασπείρεται τὸ σῶμα. ἀπὸ δὲ αἵματος αἱμάξαι, 215
αἱμάσσων, αἱματηρόν, ὕφαιμον, αἱματῶδες, αἷμα ἐμῶν, αἷμα σχάσαι τὸ λῦσαι φλέβα, τῷ κέντρῳ ἐξαιμάσσειν, καὶ ἔναιμον, καὶ ἐναιμῶδες παρὰ Ἀντιφῶντι, καὶ ἀναίμους δὲ καὶ ὀλιγαίμους. καλεῖται δὲ τοῦ ἥπατος τὸ μέν τι πύλαι, καθ' ἃς ὑποδέχεται τὸ αἷμα, ὅπερ διὰ μιᾶς φλεβὸς εἰς πάσας τὰς φλέβας ἀπ' αὐτῶν ἀναπέμπεται· τὸ δὲ λοβοὶ ἡπατίαι, καθάπερ οἱ τοῦ πνεύμονος πνευμονίαι.

ἐπίκειται δ' αὐτῷ τὸ διάφραγμα, συγκείμενον ἐκ 216
φλεβῶν, ὃ καὶ διαφράττει ἀπὸ τοῦ ἥπατος πνεύμονα καὶ καρδίαν. τὰ δ' ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα φράττειν, ἀποφράττειν, ἐμφράττειν, ἐπιφράττειν, φράγμα, φραγμός. τῷ δὲ διαφράγματι ἡ γαστὴρ ὑπόκειται, καὶ καλεῖται ἄνω κοιλία. ὑπέρκειται δ' αὐτοῦ ἡ καρδία, κόλπους ἔχουσα αἵματός τε καὶ πνεύματος, ὧν τὸ μὲν ἐκπέμπει δι' ἀρτηριῶν, τὸ δὲ ἀναπέμπει διὰ φλεβῶν. οἱ δὲ κόλποι καλοῦνται κοιλίαι, ἡ μὲν 217

---

212 1. αὐτή ante lungermannum *A*. 214 1. αὐτοῦ] ὑπ' αὐτῷ *AC*. nec liquet in *A* ὑγρῷ. 7. αἷμα διὰ φλεβῶν] διαφανὲς αἷμα *A*. 215 4. ἐναίμους vulgo. 216 6. κόλπους] ἄνω κόλπους *A*.

ἀριστερὰ παχυτέρα τε καὶ πνεύματος οὖσα ἄφεσις, ἡ δὲ δεξιὰ λεπτοτέρα μέν, ἐπὶ μείζονος δὲ τῆς εὐρυχωρίας, ἀφ' ἧς οἱ τοῦ αἵματος ὀχετοὶ φέρονται. κεῖται δὲ ὑπὸ μαστὸν ἀριστερόν. ὄνομα δ' ἀπ' αὐτῆς εὐκάρδιος, καὶ καρδιώττειν· οὕτω γὰρ οἱ Λωριεῖς τὸ παρὰ Ξενοφῶντι βουλιμιᾶν καλοῦσιν. καλεῖται δέ τις καὶ περικάρδιος ὑμήν, ὁ διαφράττων
218 τὸν θώρακα, ὃς καὶ χιτὼν ὀνομάζεται. ἡ μὲν δὴ βάσις τῆς καρδίας καλεῖται κεφαλή, τὸ δὲ προῦχον ὀξὺ πυθμήν, τὰ δ' ἑκατέρωθεν κοῖλα ὦτα. πρὸς δὲ τῇ κεφαλῇ τῆς καρδίας ὄπισθεν κατὰ τὸν ἕβδομον σφόνδυλον ἔστι τις σὰρξ ἀδένι ἐοικυῖα, ἣ καλεῖται θύμος. εἴποις δ' ἄν τινας καὶ τραχείας ἀρτηρίας κεῖσθαι πρὸ τοῦ στομάχου, δι' ὧν ὁ θώραξ ἀναφυσώμενος τῷ πνεύματι καὶ συνιζάνων εἰς τὸν
219 πνεύμονα ἀναθλίβεται. ὁ δὲ πνεύμων κεῖται μὲν ὑπὲρ τὸ διάφραγμα, ὃ καλοῦσι καὶ φρένας, ὥσπερ τοὺς ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμένας ὑπεζωκότας· τῇ δὲ τοῦ θώρακος εὐρυχωρίᾳ, ἣ καλεῖται κενὰ θώρακος, ὁ πνεύμων χρῆται πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος ἐκροήν. ὀνομάζοις δ' ἂν ἀπ' αὐτοῦ πνεῖν, ἀποπνεῖν, ἐκπνεῖν, διαπνεῖν, πνέων, ἀποπνέων, ἐκπνέων, διαπνέων, διαπνεόμενος, πνεῦμα, ἐμπνέων, ἐμπνεῖν, ἐπιπνέων, ἐπιπνεῖν, ἐπίπνους, εὔπνους, καταπνεόμενος, ἀναπνοή, περιπνευμονία, δύσπνοια, ἔμπνους, ἐπίπνοια, διάπνοια.
220 περὶ μέντοι τὴν κοιλίαν κατὰ τὰ λαιὰ ὑπὸ τὸ διάφραγμα τὸν σπλῆνα κεῖσθαι συμβέβηκεν, ὃν ὁ Πλάτων ἐκμαγεῖον τοῦ ἥπατος γεγενῆσθαι φησίν· ἄλλην γὰρ οὐδεμίαν χρείαν παρέχεται. κεφαλὴ δ' αὐτοῦ τὸ παχύτατον ὀνομάζεται. λέγεται δὲ καὶ σπληνίον. ὄνομα δ' ἀπ' αὐτοῦ τὸ σπληνιᾶν, ὅπερ ἐστὶ τὸν σπλῆνα ἀλγεῖν. τῶν δὲ νεφρῶν θέσις, ἀφ' ὧν καὶ νεφρῖτις νόσος, ὑπὸ σπληνὶ καὶ ἥπατι, καθ' ἑτέραν τὴν λαγόνα τῶν νεφρῶν ἑκάτερος κείμενος, καὶ τὸ ἀπορρέον τοῦ σώματος ὑγρὸν εἰς κύστιν διηθῶν.
221 ἥ γε μὴν κύστις κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν τῶν πλατέων ὀστῶν κειμένη τὸ ὑγρὸν ἐφ' ἑαυτὴν συλλέγει. καὶ μὴν ἐπὶ γυναικῶν μέσον ἀρχοῦ τε καὶ κύστεως κεῖται τὸ μητρῷον χω-

---

218 4. ἄδενι *A*, et 224 8. ἄδενας. 5. *Θυμός* vulgo. 219 4. εἰς *A*. 220 7. ἐπὶ *BC*.

ρίον, ὃ μήτραν καλοῦσι καὶ ὑστέραν καὶ δελφύν, ἀφ' ἧς καὶ ἀδελφοὶ οἱ ἐν τῇ αὐτῇ μήτρᾳ συστάντες, ὡς ἄλοχος παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ λέχος ἀναβαίνουσα καὶ ἄκοιτις ἡ τῆς αὐτῆς κοίτης μετέχουσα. Ἱπποκράτης δὲ οὐ 222
δελφὺν μόνον ἀλλὰ καὶ γονὴν τὴν μήτραν καλεῖ, ἐν ᾗ τό τε ἔμβρυον συνίσταται καὶ τρέφεται καὶ τὸ ἔμμηνον αἷμα συναθροίζεται. τῆς δὲ μήτρας αἱ ἐπὶ τὰ ἄνω καὶ τὰ πλάγια ἐκφύσεις κεραῖαι καλοῦνται καὶ πλεκτάναι, τὰ δ' ἑκατέρωθεν ὦμοι, καὶ τὸ ἄκρον αὐχὴν ἢ τράχηλος· οὗ στόμα ὁ πρῶτος πόρος, τὸ δὲ ἐφεξῆς κοίλωμα γυναικεῖος κόλπος. δύο δὲ δὴ περὶ τῷ ἐμβρύῳ χιτῶνες εἰσίν, ὧν τὸν μὲν ἔν- 223
δοθεν λεπτότερον ὄντα καὶ μαλακώτερον ἀμνίον Ἐμπεδοκλῆς καλεῖ, τὸ δὲ ἔξωθεν ἐπ' αὐτῷ, τὸ πρὸς τῇ ὑστέρᾳ, χόριον ὀνομάζεται, οὗ καὶ ὁ ὀμφαλὸς ἐκπέφυκεν. καὶ Ἀντιφῶν δὲ εἴρηκεν «ἐν ᾧ τὸ ἔμβρυον αὐξάνεταί τε καὶ τρέφεται, καλεῖται χόριον.» οἱ δὲ παραπέμποντες ἐξ ἑκατέρων τῶν νεφρῶν τὸ οὖρον τόποι οὐράναι τε καὶ οὐρητῆρες καλοῦνται· ἡ δὲ τραγῳδία τὴν ἀμίδα οὐράνην ἐκάλεσεν. κα- 224
λεῖται δέ τις καὶ περιτόναιος ὑμήν, τῷ παντὶ ὑπογαστρίῳ συμπεφυκώς, καὶ περιειληφὼς κοιλίαν καὶ ἔντερα καὶ πάντα τὸν ἀπὸ διαφράγματος τόπον μέχρι ἐπισίου. καὶ μὴν ἔκ γε τοῦ σπληνὸς ἕτερος ὑμὴν τοῦ προτέρου λεπτότερος ἐκπεφυκώς, ὑπὸ τὸ περιτόναιον κείμενος, τὸ αὐτὸ διάφραγμα περιειληφώς, ἐπίπλους ὀνομάζεται· Ἀντιφῶν δὲ αὐτὸν καὶ ἀρρενικῶς καὶ οὐδετέρως καλεῖ. ἰατροὶ δὲ καὶ ἀδένας τινὰς καλοῦσιν· ὄγκοι δέ εἰσιν ἐν μέσῳ σαρκὸς καὶ πιμε- 225
λῆς συνιστάμενοι, μάλιστα περὶ βουβῶνάς τε καὶ μασχάλας καὶ σιαγόνας καὶ μεσεντέριον, περὶ οὓς καὶ αἱ χοιράδες συνίστανται. τῶν δὲ φλεβῶν ἡ κοίλη καλουμένη μεγίστη τέ ἐστι καὶ ἀπὸ καρδίας ἄρχεται, καὶ πᾶσα τῷ ἥπατι προσπέφυκεν, δι' ἧς ἀπὸ τοῦ ἥπατος ἀνέλκει τὸ αἷμα ἡ καρδία. ὥσπερ καὶ τῶν ἀρτηριῶν ἡ μεγίστη καλεῖται, οὕτω καὶ ἔστι καὶ κεῖται κατὰ τὴν ῥάχιν λαμβάνουσά τε τὸ πνεῦμα παρὰ καρδίας καὶ διασπείρουσα εἰς τὰς ἄλλας ἀρτηρίας, ὡς εἰς πᾶν διαδίδοσθαι τὸ σῶμα.

---

223 2. ἀμνὸν *A*, ἀμνειον *C*. 224 4. μέχρι ἐπισίου] ἐπίσης *A*. 6. κ. τῷ ὑποδιαφράγματι *A*. 225 3. ἃς *A*. 5. πᾶσα τῷ] παντὶ *BC*.

226 σύγκειται μὲν δὴ ὁ πᾶς ἄνθρωπος ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος, καὶ ἔστιν ἡ ψυχὴ πνεῦμα ἢ πῦρ ἢ αἷμα ἢ ὅ τι ἂν δοκῇ τοῖς σοφοῖς, μέρη δ' αὐτῆς νοῦς ἐπιθυμία θυμός. καὶ ὁ μὲν νοῦς καὶ λογισμὸς καὶ ἡγεμονικόν, εἴτε περὶ ἐγκεφάλῳ κατὰ Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα ἱδρυμένος, εἴτε παρ' ἐγκεφαλίδι ἢ μήνιγξιν, ὡς πολλοῖς τῶν ἰατρῶν δοκεῖ, εἴτε κατὰ τὸ μεσόφρυον, ὡς ἔλεγε Στράτων, εἴτε περὶ τὸ αἷμα, ὡς Ἐμπεδοκλῆς τε καὶ Ἀριστοτέλης, εἴτε περὶ τὴν
227 καρδίαν, ὡς ἡ στοά. θυμοῦ δὲ τόπος ἄντικρυς ἡ καρδία, καθάπερ ὁ περὶ τὸ ἧπαρ τόπος ἐπιθυμίας. καὶ ἀπὸ μὲν ψυχῆς ὀνόματα εὔψυχος ἔμψυχος ἄψυχος, εὐψύχως ἐμψύχως ἀψύχως, ψυχαγωγία ψυχαγωγεῖν, φιλόψυχος φιλοψυχεῖν, ἀποψύχων ἀναψύχων παραψύχων, παραψυχή. ἀπὸ δὲ
228 νοῦ νόησις, διάνοια, περίνοια, εὔνοια, ἀγχίνοια, καὶ ὡς Ἀντιφῶν ἐπινόημα, πολύνοια, ἀπόνοια, διχόνοια, μετάνοια, παράνοια, ἀνοητία ὡς Ἀριστοφάνης, καὶ διανόησις ὡς Πλάτων, καὶ διανοήματα. καὶ τὰ ῥήματα νοεῖν, διανοεῖσθαι, περινοεῖν, εὐνοεῖν· τὸ δ' ἐπινοεῖν εὐτελέστερον, καὶ τὸ δι-
229 χονοεῖν· διχογνωμεῖν γὰρ καὶ στασιάζειν καὶ διεστάναι καὶ ἐξεστασιάσθαι καὶ ἀπερρῆχθαι καὶ ἀπεσχίσθαι ἐπὶ τούτου ὡς ἀμείνω λέγουσιν, ὑπονοεῖν μέντοι καὶ μετανοεῖν καὶ παρανοεῖν. τὸ δὲ ἀπονενοῆσθαι φαυλότερον, προνοεῖν δέ, καὶ ἀνοηταίνειν. καὶ τὰ ὀνόματα νοήμων, διανοητικὸς καὶ περινοητικός. καὶ εὔνους, καὶ εὐνοϊκὸς ὡς Ἰσαῖος, ἀγχίνους, πολύνους, ἀπονενοημένος, δύσνους, κακόνους, προνοητικός, ἄνους, ἀνό-
230 ητος. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν χρηστέον, Πλάτων δὲ καὶ ἀδιανόητα εἴρηκεν. τὰ δὲ ἐπιρρήματα εὔνως, εὐνοϊκῶς, εὐνοϊκωτέρως ὡς Δημοσθένης, κακόνως, ἀνοήτως, ἀγχίνως, πολύνως, δύσνως· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων βιαιότερα. ἀπὸ δὲ θυμοῦ θυμοῦσθαι, θυμούμενος, θυμικός, θυμοειδής, ἄθυμος, εὔθυμος, εὐθυμία, ἀθυμία, ἀθυμῶν, ἀθυμοῦσιν ὡς Ἀντιφῶν, ἀθύμως ὡς Ἰσοκράτης, ἀθυμοτέρως
231 ὡς Ἰσαῖος, θυμόσοφος, βαρύθυμος, ὀξύθυμος, καὶ ὀξυθυμίας, καὶ ὠξυθυμήθη παρ' Ἀριστοφάνει. τάχα δὲ καὶ τὸ εὐθυμεῖσθαι, καὶ ὀξυθύμια τὰ καθάρματα. ἐνθυμίαν

---

226 6. περὶ? 229 2. ἐξεσιᾶσθαι *A*.

δὲ καὶ ἐνθύμησιν Θουκυδίδης, καὶ ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις συμφοράς. καὶ ἐνθυμήματα δὲ παρ' Ἰσοκράτει. ἀπὸ δὲ ἐπιθυμίας ἐπιθυμεῖν, ἐπιθυμῶν, ἐπιθυμητόν, ἐπιθυμητικός, ἐπιθυμητικῶς, ἐπιθυμητής, καὶ ἐπιθύμημα ὡς παρὰ Πλάτωνι, καὶ ἐπιθύμησις κακῶν παρ' Ἰσαίῳ, καὶ ἐπιθυμήματα παρὰ Φιλυλλίῳ.

τὸ δὲ σῶμα σύγκειται ἐξ ὀστῶν, χόνδρων, μυελοῦ, σαρ- 232
κῶν, πιμελῆς, δέρματος, νεύρων, ἀρτηριῶν, φλεβῶν, ὑμένων, μηνίγγων. καὶ ἔστι τὰ μὲν ὀστᾶ στήριγγες τοῦ σώματος στερεαὶ καὶ ἀναίσθητοι καὶ ἄναιμοι, κινήσεως ὑπηρέτιδες. ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν ὀστώδης καὶ ἀνόστεος, ὀστέινος καὶ τὸ Ἀττικώτερον ὄστινος· ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ ὀστοθήκην καὶ ὀστοκόπον λέγει. ὁ δὲ χόνδρος συγκείμενος ἐκ νεύρων τε καὶ ὀστῶν, καὶ ἑκατέρῳ τούτων ἐκ μέρους προσεοικώς, μάλιστα δοκεῖ εἶναι τῶν ὀστῶν τέλος. αἱ δὲ σάρ- 233
κες πίλημα μαλακὸν λιπαρόν, ἐπιβεβλημένον τοῖς ὀστοῖς κάλλους τε καὶ σκέπης εἵνεκα· ἀφ' ὧν ὀνομάζεται εὔσαρκος εὐσαρκία, πολύσαρκος πολυσαρκία. Ἀριστοφάνης δ' εἴρηκεν ἄνδρα σάρκινον, Εὔπολις δὲ σαρκίνη γυνή, Ἡρόδοτος δὲ σαρκίσαι τὸ τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν. ἡ δὲ πιμελὴ λευκὴ μέν ἐστι τὴν χρόαν, προσπέφυκε δὲ τῇ σαρκί, καὶ καλεῖται στέαρ, συνίσταται δὲ περὶ τοὺς ὑμένας μάλιστα. καὶ φαίης ἂν ἀπ' αὐτῆς πιμελώδης, περιπίμελος. νεῦρα δ' ἐστὶ σύνδεσμος ὀστῶν εἴκων τε καὶ τει- 234
νόμενος, ἀφ' ὧν καὶ αἱ νευραὶ κέκληνται. ταμιεύουσι δὲ μάλιστα τὰς κώλων κάμψεις τε καὶ ἐκτάσεις καὶ τὰς τῶν ἄρθρων συγκαμπάς. ὅθεν καὶ τὸ ἰσχύειν νεῦρα ἔχειν λέγουσι, καὶ τὰ χρήματα νεῦρα τῶν πραγμάτων [Δημοσθένης φησίν, ὡς τὸ ἐκνενευρισμένοι καὶ περιῃρημένοι χρήματα καὶ συμμάχους.] Θεόπομπος δὲ ὁ κωμικὸς ἄνευρον εἴρηκεν·

ἄπνους, ἄνευρος, ἀσθενής, ἀνέντατος.

μυελὸς δ' ἐστὶν ὀστῶν πλήρωμα λευκὸν ὑπέρυθρον, μήνιγξιν ἀμπεχόμενον. αἱ δὲ μήνιγγες ἐκ νεύρων καὶ ὑμένων συμπλακεῖσαι τόν τε περὶ ἐγκεφάλῳ καὶ ἐγκεφαλίδι μυελὸν καὶ τὸν διὰ σφονδύλων περιέχουσιν. ἀρτηρίαι δ' εἰσὶν ὁδοὶ 235

---

233 6. σαρκίσαι] σάρκα σχίσαι *A*. 134 5. Δημοσθένης — 7. συμμάχους om *AC*.

πνεύματος ὡς φλέβες αἵματος. ἀπὸ δὲ τοῦ δέρματος ὀνόματα δορά, δέρις, δειρὴ καὶ δειρὰ διὰ τὸ ἐκεῖθεν τὰ ζῶα γυμνοῦσθαι τῆς δορᾶς. προσήκοι δ' ἂν δέρματι καὶ ταῦτα, ὑποδερίς, περιδερίς, περιδέραιον, δειράδες. κοινῇ δὲ ἀπὸ σώματος ὀνόματα ἀσώματος, εὐσώματος, φιλοσώματος, φιλοσωματία, εὐσωματία, πολυσώματος, δοῦλα σώματα, σώματα οἰκεῖα, σωμασκία, σεσωμασκηκώς, σωματοφύλακες, σωματοειδές, σωμάτιον ἡ τῶν ὑποκριτῶν σκευή.

236 αἱ τοίνυν αἰσθήσεις πέντε μέν εἰσιν, οὐκ ἐν ἑνὶ δὲ τόπῳ, ἀλλ' ἡ μὲν ὄσφρησις περὶ τὰς ῥῖνας, ἡ δὲ ὄψις περὶ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡ δ' ἀκοὴ περὶ τὰ ὦτα, ἡ δὲ γεῦσις περὶ τὴν γλῶτταν, ἡ δ' ἁφὴ περὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἀπὸ δὲ τῆς αἰσθήσεως ὀνόματα αἰσθητόν, αἰσθητικόν, ἀναίσθητος, ἀναισθήτως, καὶ ὡς Πλάτων φησίν, ὁ αἰσθητής, οὕτως ὀνομάσας τὸν αἰσθανόμενον. αἰσθητικὰ μαθήματα. τὸ δὲ ἔργον αἰσθάνεσθαι. τὸ δ' ἐναντίον τῇ αἰσθήσει ἀναισθησία.

Γ.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. οἷς μὲν τῶν ὀνομάτων οἱ δόκιμοι τὴν γλῶτταν κέχρηνται, ταῦτα παρ' αὐτῶν λαβών, εἰ μὲν πλείους ἦσαν οἱ χρησάμενοι, τὸ μηδὲν ἐπισημήνασθαι περὶ τῶν εἰπόντων ᾠήθην ἀπαρκεῖν, ἐλαττόνων δ' ὄντων ἕνα τὸν καλλιφωνότατον αὐτῶν ἐπελεξάμην, ὥσπερ ἐν ταῖς δίκαις εἷς ἀξιόχρεως πολλῶν μαρτύρων ἀρκεῖ.

5 Ἑπόμενον δ' ἂν εἴη τῷ περὶ ἀνθρώπου λόγῳ διελεῖν γένος τε καὶ συγγένειαν, καὶ οἷς ἂν ἑκάτερον τούτων ὀνομάζοιτο τοῖς ὀνόμασιν. οὕτω μὲν γὰρ ἀκοῦσαι πάντες οἵ τε προσήκοντες ἡμῖν ἐξ οἰκειότητος καλοῦνται συγγενεῖς, καὶ Ζεύς τις συγγένειος ὁ τὰ τῆς συγγενείας δίκαια ἐφορῶν παρ' Εὐριπίδῃ· διακριτέον δ' αὐτοὺς τῷ τοὺς μὲν ἀπὸ γένους ἡμῖν ὀνομάζεσθαι, πρὸς γένους τε καὶ πρὸς αἵματος, καὶ ἐν γένει καὶ ἐν αἵματι, καὶ οἰκείους καὶ ἀναγκαίους καὶ θεῶν ὁμογνίων κοινωνοὺς καὶ τῆς αὐτῆς ἑστίας
6 μετόχους, γένος δὲ εἶναι τὸ φύσει προσόν, οὐ τὸ νόμῳ προσιόν, οἷον γονέας υἱεῖς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς πρὸ τούτων καὶ ἐκ τούτων, ἐφ' ὧν καὶ ἡ γενεὰ τάττεται (Ἰσαῖος δὲ καὶ

γένναν εἴρηκεν, «ἐκ τῆς Ἀναξίωνος γέννας καὶ Πολυράτου ὄντα»), συγγένειαν δὲ τὸ φύσει προσγινόμενον, οὐ τὸ ἐκ φύσεως ὑπάρχον, οἷον γαμβροὺς πενθερούς, καὶ ὅσοι τὴν οἰκειότητα τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐκ συνθήκης ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔχουσιν. τὸ μὲν γὰρ γένος ἡμῖν ὁμοῦ τῇ γενέσει σύνεστι καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε παύεται, ἡ δὲ συγγένεια καιρῷ τε 7
ἄρχεται καὶ νόμῳ παύεται. νόμῳ γὰρ ὥσπερ συνίσταται γάμος, οὕτω καὶ λύεται. λυθέντος γὰρ ἅπαξ τοῦ γάμου καὶ τὰ ὀνόματα τὰ διὰ τὸν γάμον συναπέρχεται. διακέκρικε δ' αὐτὰ σαφῶς Ὅμηρος·

ἦ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρό
ἐσθλὸς ἐών, γαμβρὸς ἢ πενθερός, οἵ τε μάλιστα
κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν.

τούτους δὲ προσκηδεῖς Ἡρόδοτος κέκληκεν. πρότερον οὖν περὶ τοῦ γένους, εἶτα περὶ τῆς συγγενείας οὕτω ῥητέον.

τὸ μὲν οὖν κοινὸν εἰπεῖν, γονεῖς, τοκεῖς, οἱ γεννή- 8
σαντες, οἱ σπείραντες, οἱ ποιήσαντες, οἱ τεκόντες, οἱ προαγαγόντες εἰς φῶς, οἱ θρέψαντες, οἱ πατέρες (τοῦτο γὰρ οὐ κατὰ τοῦ γεννήσαντος μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν ἄνω προγόνων φέρεται)· τὸ δὲ καθ' ἕκαστον πατήρ, γονεύς, τοκεύς, ὁ σπείρας, ὁ φύσας, ὁ γεννήσας, ὁ φυτεύσας, ὁ ποιήσας, ὁ γεινάμενος, καὶ ὡς Πλάτων ὁ γεννήτωρ. ὁ δ' αὐτὸς 9
ἐπὶ τούτου καὶ γεννητὴς ἔφη, «τὴν τοῦ γεννητοῦ ψυχὴν συλήσας·» καίτοι γε οἱ Ἀττικοὶ γεννητὰς ἐκάλουν τοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους μετέχοντας, τὰ δὲ γένη ταῦτα καὶ ἔθνη ὠνόμαζον. ὁ δ' ἀναθρεψάμενος, ὁ ἐκθρεψάμενος, ὁ θρέψας, ὁ ἐκθρέψας, ὁ προαγαγὼν εἰς φῶς, ὁ δείξας τὸν ἥλιον· καὶ πολλὰ δ' ἄν τις ἄλλα δύναιτο εἰπεῖν λόγῳ καὶ οὐκ ὀνόματι. ἡ δὲ διὰ τούτων κτῆσις πατρῴα, πατρική, πάτριος, προγο- 10
νική, καὶ ἱερὰ πατρῷα καὶ πάτρια καὶ πατρικὰ καὶ προγονικά. καὶ πατριάζειν δὲ ἔλεγον Ἀθηναῖοι τὸ πράττειν τι ἐκ τῶν πατρίων ἐθῶν, καὶ πάτριον στέφανον τὸν τοῦ θαλλοῦ· καὶ πατρόθεν τινὰ καλεῖν λέγουσιν. ὁμοίως δὲ μήτηρ ἡ τεκοῦσα, ἡ ὠδίνασα, ἡ γεννήσασα, ἡ γεννησαμένη, ἡ μα-

---

6 2. συγγένεια vulgo. 7 2. νόμῳ — 3. λύεται om *A.* rursus λυθέντος — 4. συναπέρχεται om *C.* 3. γὰρ] δὲ? 4. τὰ alterum vulgo om. 8. κηδεστοὶ *A.*

11 στὸν ἐπισχοῦσα ὡς Σοφοκλῆς, ἡ θηλάσασα, καὶ τἆλλα ὅσα ἐπὶ πατέρων εἰς τὸ θῆλυ σχηματισθέντα. ὡσαύτως καὶ κτῆσις μητρῴα καὶ μητρική, καὶ τἆλλα κατὰ ταὐτὰ τοῖς πατράσιν. ἐλέγετο δέ τι καὶ μητρῷον Ἀθήνησι, τὸ τῆς Φρυγίας θεοῦ ἱερόν· καὶ μητριάζειν τὸ ταῦτα τελεῖν ἢ ἐπ' αὐτῷ ἀγείρειν, καὶ μητραγύρτης ὁ τελεστής.

12 οἱ δὲ ἐκ τούτων παῖδες, τέκνα, φυτεύματα, γεννήματα, ποιήματα, ἔκγονοι, ἀπόγονοι, διάδοχοι, κληρονόμοι, χειραγωγοί, νοσοκόμοι, γηροτρόφοι, τροφεῖς, ταφεῖς, στηρίγματα οἴκου ἢ βίου, ἐπίκουροι ἀναγκαῖοι, βοηθοί, σύμμαχοι, προαγωνισταί, συναγωνισταί. ταῦτα μὲν κοινά, ἴδια δὲ ἐπὶ μὲν
13 ἀρρένων υἱεῖς, ἐπὶ δὲ θηλειῶν θυγατέρες. καὶ μὴν οἵ γε περὶ τοὺς γονέας ἐξαμαρτόντες πατραλοῖαι ἢ μητραλοῖαι ἑκάτεροι αὐτῶν καλοῦνται· Ἰσαῖος δὲ καὶ πατροτύπτας λέγει, Πλάτων δὲ πατροφόνον καὶ μητροκτόνον, Σοφοκλῆς δὲ πατροκτόνον. ὁ γὰρ πατροφόντης καὶ μητροφόντης ποιητικὸν ἐσχάτως. εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων παιδοποιία, τεκνοποιία, παιδοτροφία, ποιήσασθαι παῖδας, ἀνελέσθαι παῖδας,
14 φιλόπαις, ἄτεκνος, ἄπαις, φιλότεκνος, μισόπαις, φιλοτεκνία, μισοτεκνία, μισότεκνος, καὶ παρὰ Κρατίνῳ εὔπαις, πολύπαις, πολύτεκνος, εὔτεκνος, εὐτεκνία, ἀτεκνία, ἀπαιδία, πολυπαιδία, πολυτεκνία, εὐπαιδία. Πλάτων δὲ τὴν παιδοποιίαν καὶ παιδογονίαν καὶ παιδουργίαν εἴρηκεν· ἐν δὲ τοῖς Νόμοις τὰς γυναῖκας εἴρηκε τὰς παυσαμένας τῆς παιδοποι-
15 ήσεως. τὸν δὲ ἄπαιδα ἀγενῆ Ἰσαῖος ὠνόμασεν. ἡ δὲ μὴ τίκτουσα καλεῖται στερίφη· ἡ γὰρ ἄτοκος κοινὸν πρὸς τὴν μηκέτι τίκτουσαν ἢ μήπω τεκοῦσαν, ἣν καὶ ἀνειλείθυιαν φίλον τοῖς ποιηταῖς καλεῖν. Πλάτων δὲ τὴν παρθένον, ὡς οὔπω λοχευθεῖσαν, ἄλοχον καλεῖ. Ὅμηρος δὲ καὶ στείραν βοῦν εἶπεν.

καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἄλληλα ἀναστρέφει, ὥσπερ παισὶ
16 πατέρες τε καὶ μητέρες, οὕτω παῖδες γονεῦσιν. καλεῖται δὲ ὁ μὲν πατρὸς ἢ μητρὸς πατὴρ πάππος, καὶ μετὰ προσθήκης πάππος ἐκ πατρὸς καὶ μητρός, ἢ πάππος ἀπ' ἀνδρῶν καὶ πάππος ἐκ γυναικῶν· ἀφ' οὗ καὶ τὸ παππάζειν παρὰ τοῖς ποιηταῖς. ἔξεστι δὲ χρῆσθαι καὶ τῷ μητροπάτωρ τε

---

12 2. ἔγγονοι vulgo. 14 2. ἔμπαις *C*.

καὶ πατροπάτωρ, κἂν ᾖ ποιητικώτερα τὴν σύνθεσιν· ἢ μᾶλλον διαλύειν πατρὸς πατὴρ ἢ μητρὸς πατήρ. τοῦτον δ' Εὐριπίδης μήτρωα ὠνόμασεν· καλεῖται δὲ καὶ νέννος παρὰ τοῖς ποιηταῖς. ἡ δὲ πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ τήθη· καὶ τὴν μάμμην δὲ 17
καὶ μαῖαν ἐπὶ ταύτης παραληπτέον, Πίνδαρος δὲ καὶ μητρομήτωρ ἔφη. καὶ ἀναστρέψασιν ὁ μὲν υἱοῦ υἱὸς υἱωνός τε καὶ υἱιδοῦς πάππῳ τε καὶ τήθῃ λέγεται, ἡ δὲ υἱοῦ θυγάτηρ ἀμφοτέροις υἱιδῆ, ὁ δὲ θυγατρὸς υἱὸς θυγατριδοῦς, ὥσπερ ἡ θυγατρὸς θυγάτηρ θυγατριδῆ. ὁ δὲ πάππου ἢ τήθης πατὴρ πρόπαππος, ὡς Ἰσοκράτης· τάχα δ' ἂν τοῦτον τριτοπάτορα Ἀριστοτέλης καλοῖ. Φαίδων δὲ ἐν τῷ Ζω- 18
πύρῳ καὶ ἀβελτηρίαν εἴρηκε προπαππικήν. ἡ δὲ πάππου ἢ τήθης μήτηρ προτήθη, καὶ οἱ τούτων γονεῖς ἐπίπαππός τε καὶ ἐπιτήθη. τὰ δὲ ἀντίστροφα τούτοις ὀνόματα ἔγγονός τε καὶ ἀπόγονος.

μέχρι μὲν δὴ τούτων εἰς ὀνομάτων δήλωσιν ἀναβαίνει τε καὶ καταβαίνει τὸ γένος. οὐ γὰρ προσίεμαι τὸ παππεπίπαππος, εἰ καί τινες τοῦτο τὸν τοῦ πάππου πάππον ὠνόμασαν, ἀλλ' ἐστὶ τοὔνομα δεινῶς ἰδιωτικόν· καίτοι Φιλωνίδης ὁ κωμικὸς αὐτῷ κέχρηται οὕτω,

νυνὶ δὲ Κρόνου καὶ Τιθωνοῦ παππεπίπαππος νενόμισται.

τὰ δ' ἀπὸ τούτων οἱ μὲν πρόγονοι καὶ ἀρχηγοὶ γένους καὶ 19
ἀρχηγέται καὶ οἱ ἄνω πατέρες, καὶ θρασύτερον ῥίζαι τοῦ γένους, πηγαὶ τοῦ γένους. καλοῦνται δὲ οὗτοι καὶ προπάτορες· ἔνιοι δ' αὐτοὺς καὶ γενάρχας καλοῦσι καὶ πάτρωνας. οἱ δὲ καταβαίνοντες ἀπόγονοι καὶ ἔγγονοι· ὁ γὰρ ἶνις καὶ κέλωρ σφόδρα ποιητικά, καὶ ἔτι μᾶλλον οἱ ἀμνήμονες. καλοῖτο δ' ἂν υἱὸς ἀγαπητὸς ὁ μόνος ὢν πατρὶ ἢ μητρί, ὥσπερ καὶ ἀγαπητὴ θυγάτηρ ἡ μονογενὴς καθ' Ἡσίοδον. καὶ κατὰ τοὺς πολλοὺς ποιητὰς τηλύγετος εἴτε ὁ ἀγαπητὸς 20
εἴτε ὁ ὀψίγονος, ὁπότε τινὶ πρὸς γῆρας παῖς γένοιτο, καὶ τηλυγέτη θυγάτηρ. ὃ καὶ μᾶλλον ἂν λέγοιτο, ὡς Ὅμηρος μαρτυρεῖ· οὕτω γὰρ οὗτος μονογενῆ μόνον τηλύγετον λέγει, ὥστ' εἴρηκεν «ἄμφω τηλυγέτω» καὶ

---

16 3. *νόννος C.* 17 1. *τηθή A*, et 4. *τηθῆ.* 4. *υἱειδὴς A.* 5. *υἱοειδὴς A.* 18 9. *νικοφῶν F.* 19 4. *καὶ πάτρωας C.* om *B.* 20 4. *οὗτος γὰρ οὐ τὸν μ.?* et 5. *ὅς γ'.*

ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.
ἔνιοι δὲ καὶ τηθαλλαδοῦν τοῦτον οἴονται καλεῖσθαι· ἔστι δὲ κυρίως ὁ ὑπὸ τήθης τραφεὶς καὶ διὰ τοῦτο ὢν ὑγρότε-
21 ρος, ὃν οἱ νῦν μαμμόθρεπτον λέγουσιν. παρθενίας δὲ ὅν τις ἐκ τῆς δοκούσης εἶναι παρθένου, οὐ νόμῳ συνοικήσας, ἐποιήσατο. καὶ σκότιος ὢν ἐγέννησέ τις λαθὼν ἢ ἔτεκέ τις λαθοῦσα· Εὔβουλος δὲ ὁ κωμικὸς τὸ λαθρίδιον γέννημα προανάσυρμα παρθένου καταγελάστως ὠνόμασεν. καὶ γνήσιος μὲν ὁ ἐκ γυναικὸς ἀστῆς καὶ γαμετῆς (ὁ δὲ αὐτὸς καὶ ἰθαγενής), νόθος δὲ ὁ ἐκ ξένης ἢ παλλακίδος· ὑπ' ἐνίων δὲ καλεῖται μητρόξενος. τὰ δὲ χρήματα τὰ τοῖς νόθοις διδόμενα Ἀριστοφάνης νοθεῖα καλεῖ. εἰσποιητὸς δὲ καὶ θετός, ὃν ἄν τις οὐ γεννήσας ἀλλ' ἑλόμενος ἐπὶ τοῖς χρήμασιν ἐποιήσατο, ὥσπερ ἐκποιητὸς ὁ ἀποπεμφθεὶς εἰς γένος ἄλλης οἰκίας.

22 ὁ δὲ πατρὸς ἀδελφὸς θεῖος ἢ ἀδελφόθεος ἢ πατράδελφος ἢ πάτρως, ὁ δὲ μητρὸς ἀδελφὸς θεῖος ἢ μητράδελφος ἢ μήτρως ἢ νέννος· ἡ δὲ πατρὸς ἀδελφὴ θεία ἢ πατράδελφος, ἡ δὲ μητρὸς ἀδελφὴ θεία ἢ μητράδελφος ἢ τηθίς. ὁ δ' ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς υἱὸς ἀδελφιδοῦς, καὶ ἡ θυγάτηρ ἀδελφιδῆ. ἀδελφοὶ δὲ οἱ μὲν ἐκ ταὐτοῦ πατρὸς
23 ὁμοπάτριοι καὶ ὁμοπάτορες, οἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς ὁμομήτριοι καὶ ὁμομήτορες· καὶ ὁμογάλακτας δὲ τούτους καὶ ὁμογαστρίους καὶ ὁμογάστορας ὀνομαστέον, καὶ ὁμογνίους καὶ ὁμογόνους. οὕτω δὲ καὶ τοὺς διδύμους ὠνόμαζον, ὥσπερ καὶ ὁμόπαιδας· Πλάτων δὲ καὶ τὴν διδυμότητα εἴρηκεν. οἱ γὰρ σύναιμοι καὶ ὁμαίμονες, τὸ μὲν ἰδιωτῶν τὸ δὲ ποιητῶν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐκ μόνου πατρὸς ἀδελφοί, διαφόρων
24 δ' ὄντες μητέρων, ἀμφιμήτορες, εἰ δὲ εἶεν ἐκ διαφόρων πατέρων, ἐκ μέντοι μιᾶς μητρός, ἀμφιπάτορες· εἰ γὰρ καὶ μὴ εὗρον τοὔνομα, ἀλλ' ἐξ ἐκείνου καὶ τοῦτο ἐγκρίνω. ἔνιοι δὲ τοὺς ἐξ ἑκατέρωθεν ἀδελφοὺς αὐταδέλφους καλεῖσθαι νομίζουσιν. ὁ δὲ πρεσβύτερος ἀδελφὸς ὑπὸ τοῦ νεωτέρου ἠθεῖος καλεῖται. τὸ δὲ ἀδελφόν τινα καλεῖν ἀδελφίζειν Ἰσο-

---

21 3. καὶ σπούριος καὶ σκότιος *A*. 11. ἀποπροσθεὶς *A*, δοθεὶς *C*. an ὑπὸ πατρὸς δοθεὶς? et mox ἄλλο ἐκ τῆς οἰκίας? 22 3. ἔννος *C*. hiat *A*

κράτης λέγει. καὶ ἀδελφὰς ἐπιθυμίας. Καλλίας δὲ «δυα- 25
δελφίδην ταὐτῷ μυχῷ.» Ἡρόδοτος δὲ καὶ ἀδελφεοκτόνον
ὠνόμασε, τὸν δὲ οὐκ ἔχοντα ἀδελφὸν ἀνάδελφον ὁ Ξενο-
φῶν. οἱ μὲν δὴ σύνδυο γεννηθέντες δίδυμοι καλοῦνται· εἰ
δὲ ἐκ διαφόρων τινὲς μητέρων εἶεν, ἐπίγονος ἂν ὁ δεύτε-
ρος τῷ πρὸ τούτου ὀνομάζοιτο. ὅτῳ δ' οἱ γονεῖς ἀμφότε-
ροι περίεισιν, οὗτος ἀμφιθαλὴς ὀνομάζεται. ὁ δ' οὐκ ἔχων
παῖδας ἄπαις ἢ ἄτεκνος, ὥσπερ ὁ οὐκ ἔχων μητέρα ἀμή- 26
τωρ, καθάπερ ἡ Ἀθηνᾶ, καὶ ὁ οὐκ ἔχων πατέρα ἀπάτωρ,
ὡς ὁ Ἥφαιστος. καλοῖντο δ' ἂν οὕτω καὶ οἱ ἀποβεβληκότες
πατέρας ἢ μητέρας· οὗτοι δὲ καὶ ὀρφανοί. καὶ ἡ μὲν ἐπι-
γημαμένη παιδὶ προγεννηθέντι ἐξ ἑτέρας μητρυιά, ὁ δ' ἐκ τοῦ
προτέρου γάμου γεννηθεὶς προγονός, ὥσπερ εἰ καὶ γυναῖκά
τις ἀγάγοιτο ἔχουσαν υἱὸν ἢ θυγατέρα ἐκ προτέρου γάμου,
καὶ τούτῳ προγονὸς ὁ παῖς τε καὶ ἡ παῖς, ὥσπερ ἐκείνοις
οὗτος ἐπιπάτωρ· βέλτιον γὰρ τοὔνομα τοῦ πατρωοῦ, εἰ καὶ 27
Κερκιδᾶς αὐτῷ κέχρηται. τοῦτον δὲ Ὑπερίδης Πατροκλέους
ἐπὶ προαγωγείᾳ κατηγορῶν μητρυιὸν κέκληκε, καὶ Θεόπομ-
πος ὁ κωμικὸς ἐν Εἰρήνῃ. τοὔνομα μέντοι ὁ προγονὸς ἔστι
μὲν καὶ παρὰ Δεινάρχῳ, ὀνομάζεται δὲ καὶ παρὰ Στράττιδι
ἡ προγονός· καὶ παρ' Ὑπερίδῃ «ἐξέδωκε τὴν προγονὸν τὴν
αὐτοῦ,» ἐν τῷ πρὸς Ἀπελλαῖον περὶ θησαυροῦ. πάλιν τοί- 28
νυν ἀδελφῶν παῖδες ἀνεψιοί, εἴτε ἐκ πατραδέλφων εἶεν
εἴτε ἐκ μητραδέλφων, καὶ εἴτε ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς εἴτ'
ἐκ δυοῖν ἀρρένων ἀδελφῶν εἴτ' ἐκ δυοῖν θηλειῶν· κατὰ
ταῦτα δὲ καὶ αἱ θήλειαι ἀνεψιαί. οἱ μέντοι αὐτανέψιοι οὐ-
δὲν πλέον τῶν ἀνεψιῶν, ἀλλ' ἄντικρυς ταὐτόν. Δημοσθένης
δὲ τῆς ἀνεψιότητος εἴρηκε, καὶ Σόλων. οἵ γε μὴν ἐκ τῶν
ἀνεψιῶν φύντες ἀλλήλοις ἀνεψιαδοῖ, εἴτε ἐξ ἀμφοῖν ἀρρέ-
νων εἶεν εἴτε θηλειῶν, εἴτε ἐξ ἄρρενος καὶ θηλείας· οὐδὲν
γὰρ ἧττον ὁ μὲν ἀνεψιαδοῦς ἡ δὲ ἀνεψιαδῆ, ἂν δὲ δύο 29
θήλειαι, ἄμφω ἀνεψιαδαῖ. οἱ δὲ ἐκ τῶν ἀνεψιαδῶν ἀλλή-

---

25 1. δύο ἀδελφιδὰς τούτω μοιχῶ *A*: *BC* enim om. sed *M* δύ' ἀδελφίδι' ἐν ταὐτῷ μυχῷ. 26 6 et 8 et 27 4 et 6. πρόγονος plerique. 28 8. εἴτε — 29 1. ὃ] ἄντε ἐκ δύο θηλειῶν ἀνεψιῶν ὦσιν ἄντε ἐκ δύο ἀρρένων, ἄντ' ἐκ θηλείας τε καὶ ἄρρενος, ἄντε αὐτοὶ δύο ἄρρενες ὦσιν ἢ ἄντε θήλεια καὶ ἄρρην ὁ *A*.

λοις ἐξανέψιοί τε καὶ ἐξανέψιαι. τούτῳ δὲ τῷ ὀνόματι οὐ πάνυ τετριμμένῳ κέχρηται Μένανδρος, ᾧ ἀεὶ μὲν οὐ χρηστέον ὡς οὐκ ἀκριβῶς Ἑλληνικῷ, ἐπὶ δὲ τῶν ἀκατονομάστων πιστευτέον· ὧν γὰρ γενῶν ἢ πραγμάτων ἢ κτημάτων ὀνόματα παρ' ἄλλοις οὐκ ἔστι, ταῦτα ἀγαπητὸν ἂν εἴη κἂν παρὰ τούτου λαβεῖν.

30 καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τοῦ γένους τὰ ὀνόματα, ἐκ δὲ τῆς συγγενείας κοινὸν μὲν οἰκεῖος, ὁμογενής, καὶ συγγενής, κἂν θήλεια ᾖ· ἡ γὰρ συγγενὶς ἐσχάτως βάρβαρον. καὶ κηδεσταὶ μὲν ἀλλήλοις ἑκατέρωθεν οἱ τὸ κῆδος συνάψαντες, καὶ πηοὶ κατὰ τοὺς ποιητάς, καὶ προσκηδεῖς καθ' Ἡρόδοτον, καὶ κῆδος ἡ ἐπιγαμία κατὰ Θουκυδίδην, καὶ κηδεία
31 κατὰ Δημοσθένην, καὶ κηδεύματα κατὰ Πλάτωνα. καὶ προμνήστριαι μὲν αἱ συνάγουσαι τὸν γάμον (Σικελιῶται δ' αὐτὰς καλοῦσι προμυθικτρίας, οἱ δ' Ἀττικοὶ καὶ μνήστριαν τὴν προμνήστριαν ὀνομάζουσιν), γαμβροὶ δὲ οἱ ἐκ τῆς τοῦ γήμαντος οἰκίας, οἷον πατὴρ καὶ μήτηρ καὶ οἱ ἄλλοι πάντες κατὰ ταὐτὰ οἱ πρὸς γένους τῷ ἀνδρί, πενθεροὶ δὲ ἀνάπαλιν οἱ τῇ γημαμένῃ προσήκοντες, εἰ καὶ συγκεχύκασιν οἱ
32 ποιηταὶ τὰ ὀνόματα, τὴν χρῆσιν μεταβαλόντες· Σαπφὼ μέντοι καὶ τὸν ἄνδρα αὐτὸν γαμβρὸν καλεῖ. ἡ μὲν οὖν γημαμένη νύμφη καλεῖται τῷ τοῦ γήμαντος πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ νυός, οὗτοι δὲ τῇ νύμφῃ ἐκυρὸς καὶ ἐκυρά. ἡ δὲ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφὴ τῇ ἐκείνου γυναικὶ γάλως, ὁ δὲ τοῦ γήμαντος ἀδελφὸς δαήρ. αἱ δὲ ἀδελφοῖς δύο συνοικοῦσαι εἰνάτειρες, οἱ δὲ ἀδελφὰς γήμαντες ὁμόγαμβροι ἢ σύγγαμβροι ἢ μᾶλλον συγκήδεσταί, καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς εἰλίονες.

33 καὶ ἡ μὲν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ τρεφομένη μόνη θυγάτηρ ἐπίκληρος, περιόντος τε τοῦ πατρὸς καὶ ἀποθανόντος· ἐκάλεσαν δέ τινες αὐτὴν καὶ πατροῦχον, Ἰσαῖος δὲ καὶ ἐπικληρῖτιν, ὥσπερ καὶ Σόλων. ὁ δὲ ταύτῃ προσήκων κατὰ γένος ἀγχιστεύς. ἐπίδικος δὲ ἡ ἐπίκληρος ὑπὲρ ἧς ἀμφισβητοῦσί τινες ἀλλήλοις ὡς μᾶλλον εἰς αὐτοὺς τῆς ἀγχιστείας καθηκούσης· ἀνεπίδικος δὲ ἧς οὐκ ἠμφισβήτη-

---

31 3. προμυθητρίας *A*. 6. κατ' αὐτὰ *A*. 32 4. ἐνυὸς *AC*, ἐννυὸς vulgo. 8. κηδεμόνες Valckenarius. 33 4. περικληρῖτις *A*.

σάν τινες. ἡ μέντοι κλῆρον οὐκ ἔχουσα πατρῷον θῆσσα καλεῖται, ἣν ὁ ἀγχιστεὺς ἐκδίδωσιν, ἂν ἑτέρᾳ συνοικῇ, ἢ πάντως γαμεῖ.

ὁ μὲν οὖν ἀνὴρ τῇ γυναικὶ πρὸ τοῦ γῆμαι μνηστὴρ 34
καὶ μνώμενος, καὶ τὸ ἔργον μνηστεία καὶ μνηστεύσασθαι, καὶ μνηστὴ ἡ νύμφη, ὡς Ὅμηρος «γῆμ' ἄλοχον μνηστήν.» τὴν δ' αὐτὴν καὶ ἐγγυητὴν ἂν εἴποις, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐγγύην καὶ τὸ ῥῆμα ἐγγυήσασθαι καὶ ἐγγυῆσαι (Λυκοῦργος δὲ καὶ διεγγυᾶν τὸ ἐγγυᾶν εἶπεν), καὶ τὸν γάμον ὑπέγγυον, ὥσπερ τὸν ἐναντίον ἀνέγγυον. ὁ δὲ πενθερὸς ἐγγυᾷ, ἁρμόζει, ὅθεν τινὲς τῶν παλαιῶν καὶ ἁρμοστὴν τὸν μνηστῆρα ἐκάλεσαν, 35
ἐκδίδωσι, καὶ τὸ πρᾶγμα ἔκδοσις, καὶ ἡ μὴ ἐκδοθεῖσα ἀνέκδοτος, καὶ τὸ συνεισενεγκεῖν εἰς τὴν ἔκδοσιν συνεκδοῦναι. ἐπὶ δὲ τῷ γάμῳ ὁ μὲν τῇ κόρῃ νυμφίος, ἡ δὲ ἐκείνῳ νύμφη. καὶ ἡ μὲν σὺν προικὶ ἐπίπροικος, ἡ δὲ ἀχρήματος ἄπροικος. λέγοις δ' ἂν προῖκα καὶ φερνὴν τὴν παρὰ τῆς γυναικὸς δόσιν· Αἰσχίνης γὰρ ὁ ῥήτωρ τὴν προῖκα φερνὴν καλεῖ. ὥστε εἴποις ἂν εἰσενέγκασθαι προῖκα καὶ δοῦναι. αἱ δὲ 36
πρὸς τὴν προῖκα ὑποθῆκαι ἀποτιμήματα ἐκαλεῖτο. τὰ δὲ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς διδόμενα ἕδνα καὶ ὀπτήρια καὶ ἀνακαλυπτήρια· οὐ γὰρ μόνον ἡ ἡμέρα ἐν ᾗ ἐκκαλύπτει τὴν νύμφην οὕτω καλοῖτ' ἄν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ' αὐτῇ δῶρα. τὰ δὲ ἀνακαλυπτήρια καὶ προσφθεγκτήρια ἐκάλουν. καὶ διαπαρθένια δὲ δῶρα τὰ ὑπὲρ τοῦ τὴν παρθενίαν ἀφελέσθαι ὠνόμασεν Ἄμφις ὁ κωμικός. τὴν μέντοι οὐ λαβοῦσαν ἕδνα ὀνομάσαις ἂν ἀνάεδνον Ὁμηρικῶς. καὶ ὁ μὲν τόπος τοῦ 37
γάμου θάλαμος, ὥσπερ ἵνα ἐτρέφετο παρθενών, καὶ τὸ ἔργον παρθενεύεσθαι. καὶ τὸ ἐπίβλημα τῆς γυναικὸς ἑανὸς καὶ καλύπτρα, τὸ δὲ παρὰ τῇ εὐνῇ παραπέτασμα παστός. τὸ δὲ ᾆσμα τὸ γαμήλιον ὑμὴν καὶ ὑμέναιος, ὅθεν καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς ἀνυμέναιος ἡ ἄγαμος, καὶ ὑμνῆσαι τὸ τὸν ὑμέναιον ᾆσαι· καὶ τὸ αὔλημα γαμήλιον. ὕπερον δὲ ἐξέδουν πρὸ τοῦ θαλάμου, ὥσπερ καὶ κόσκινον ἡ παῖς ἔφερεν,

---

34 6. *ἐπέγγυον A.* 35 1. *πολλῶν* vulgo. 3. *συνενεγκεῖν* vulgo. 36 8. *ἀμφίας C, ἀγίας A.* || *κωμωδός A.* 37 1. *ἂν* vulgo om. 6. *ὑμένα ἆσαι B, ὕμενα ἦσαι C, ὑμεναιῆσαι* Iungermannus. 8. *κοδομεῖον C.*

38 σημεῖα, ὡς εἰκός, αὐτουργίας. καὶ τὸ μὲν ἔργον ὁμοῦ καὶ ἡ ἑορτὴ γάμος, ἡ δὲ πρὸ γάμου θυσία προτέλεια καὶ προγάμια· οὕτω δ' ἂν καλοῖτο καὶ τὰ πρὸ γάμου δῶρα. προτελεῖσθαι δὲ ἐλέγοντο οὐ μόνον αἱ νύμφαι ἀλλὰ καὶ οἱ νυμφίοι, καὶ τέλος ὁ γάμος ἐκαλεῖτο, καὶ τέλειοι οἱ γεγαμηκότες. διὰ τοῦτο καὶ Ἥρα τελεία ἡ συζυγία· ταύτῃ γὰρ τοῖς προτελείοις προυτέλουν τὰς κόρας, καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Μοίραις. καὶ τῆς κόμης δὲ τότε ἀπήρχοντο ταῖς θεαῖς αἱ
39 κόραι. ἡ δὲ ἐκ παρθενίας τινὶ γημαμένη πρωτόποσις ἐκαλεῖτο· γέγραπται δὲ τοὔνομα τῷ τοῦ βασιλέως νόμῳ· καὶ πρωτόπειρον δ' ὠνόμασε Θεόπομπος ὁ κωμικός. προαύλια δὲ ἡ πρὸ τῶν γάμων ἡμέρα, καὶ ἐπαύλια ἡ μετ' αὐτήν· ἀπαύλια δὲ ἐν ᾗ ὁ νυμφίος εἰς τοῦ πενθεροῦ ἀπαυλίζεται ἀπὸ τῆς νύμφης. οἱ δὲ καὶ τὰ διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ κα-
40 λοῦσιν ἐπαύλια. ἡ δὲ ἀπαυλιστηρία χλανὶς παρὰ τῆς νύμφης ἐν τοῖς ἀπαυλίοις τῷ νυμφίῳ πέμπεται. καὶ τῷ μὲν νυμφίῳ τότε ἐν τοῦ πενθεροῦ παιδίον ἀμφιθαλὲς θῆλυ συγκατακλίνεται, τῇ δὲ νύμφῃ ἐν τοῦ γαμβροῦ ἄρρεν. ὁ δὲ καλούμενος παράνυμφος νυμφευτὴς ὀνομάζεται καὶ πάροχος· ἐπὶ ζεύγους γὰρ τὰς νύμφας ὡς τὸ πολὺ μετήεσαν·
41 εἰ δὲ πεζὴ ἀφίκοιτο ἡ νύμφη, χαμαίπους ἐλέγετο. ὁ δὲ ἄγων τὴν νύμφην ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οἰκίας νυμφαγωγός, ὁπότε μὴ ὁ νυμφίος μετίοι· οὐ νενόμιστο δὲ μετιέναι τοὺς δευτερογαμοῦντας. ἡ δὲ διοικουμένη τὰ περὶ τὸν γάμον γυνὴ νυμφεύτρια καὶ θαλαμεύτρια, ἡ δὲ τὰ πέμματα μάττουσα καὶ τὰ περὶ τὰς θυσίας διοικουμένη δημιουργός, ὁ δὲ πάντων τῶν περὶ τὴν ἑστίασιν ἐπιμελούμενος τραπεζο-
42 ποιός. ἡ δὲ τροφὸς τῆς κόρης τιτθὴ καὶ μαῖα. καλεῖται δέ τις τῶν τοῦ νυμφίου φίλων καὶ θυρωρός, ὃς ταῖς θύραις ἐφεστηκὼς εἴργει τὰς γυναῖκας τῇ νύμφῃ βοώσῃ βοηθεῖν. ἡ δὲ ἐπὶ γάμῳ θυσία ἐν τοῖς φράτερσι γαμηλία, καὶ τὸ ἔργον γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν. τὸ δὲ τῆς παρθενίας ἀφελέσθαι διακορῆσαι λέγουσιν, ὡς Ἀριστοφάνης

---

38 3. προτελίζεσθαι *C*, et 7. προυτέλιζον. 39 3. προαυλία *A*, et 4. ἐπαυλία. 5. ἀπαυλία *A*. 40 1. ἀπαυλίστρια χλανὶς ἀπαυλιστήρια χλαμὺς *C*. 5. παρανύμφιος *A*. 41 1. post ἐλέγετο *AC*: ὅταν δὲ παροχήσωμαι εἴπωσιν, πάροχος ἔσομαι λέγουσιν.

οὗτός με διεκόρησεν οὖσαν ἑπτέτιν.

διαπαρθενεύεται δὲ Ἡρόδοτος εἴρηκεν, καὶ διεπαρθένευσε καὶ διαπεπαρθενευκότα, τὸ μὲν πρότερον Διοκλῆς τὸ δὲ δεύτερον Ἄλεξις οἱ κωμικοί. Ἀντιφάνης Γλαύκῳ «καλυψάμενος 43
τριβωνίῳ διεπαρθένευσα.» καλοῦνται δὲ καὶ δᾷδες νυμφικαὶ καὶ στέφανος καὶ στολή. καὶ λουτρά τις κομίζουσα λουτροφόρος, Ἀθήνησι μὲν ἐκ τῆς Καλλιρρόης εἶτ' αὖθις Ἐννεακρούνου κληθείσης, ἀλλαχόθι δὲ ὅθεν καὶ τύχοι· ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα καὶ νυμφικὰ λουτρά. καὶ δὴ καὶ κλίνη τις ὠνομάζετο γαμική, καὶ ἑτέρα παράβυστος, ἣ καὶ αὐτὴ στρώννυται ἐν τῷ δωματίῳ ὑπὲρ τοῦ τὴν παῖδα μὴ ἀθυμῆσαι, ὡς Ὑπερίδης ἔφη. Ὅμηρος μέντοι οὐ τὸ ἔργον 44
μόνον ἀλλὰ καὶ τὴν ἑστίασιν καλεῖ γάμον·

εἰλαπίνη ἠὲ γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.

ὁ δὲ γάμος καλοῖτ' ἂν καὶ συνδυασμός, καὶ σύνοδος ἀνδρὸς καὶ γυναικός, καὶ συνοίκησις, καὶ σύνερξις, καὶ κοινωνία ἐπὶ παίδων σπορᾷ. καὶ γαμέτης μὲν ὁ γήμας καὶ ἀνὴρ καὶ νυμφίος καὶ ὁ συνοικῶν καὶ ὁ πρὸς γάμον ἠγμένος, ἡ δὲ νύμφη γαμετὴ καὶ γυνὴ καὶ συνοικοῦσα καὶ γεγαμημένη. γῆμαι δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς λέγεται, γήμασθαι δὲ 45
ἐπὶ τῆς γυναικός, οὐ γαμηθῆναι. ὁ δὲ μέλλων γαμεῖν μελλονύμφιος ὑπ' ἐνίων ἐκλήθη, ὡς ὑπὸ Φρυνίχου τοῦ κωμικοῦ, καὶ ἡ μέλλουσα γαμεῖσθαι μελλονύμφη. βέλτιον δέ, ὡς Σοφοκλῆς ὠνόμασεν, τῆς μελλογάμου. ταύτην δὲ καὶ τᾶλιν καλεῖ, λέγων ἐπὶ τοῦ Αἵμονος

ἆρ' ἀχνύμενος τῆς μελλογάμου
τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν.

μελλόποσιν δὲ τὸν ἄνδρα ὠνόμασεν. ἀνύμφους δὲ τοὺς ἀγά- 46
μους λέγουσιν, ἀπονύμφην δὲ ἢ ἀπόνυμφον τὸν φιλόπαιδα καὶ γυναικείᾳ ὁμιλίᾳ δυσχεραίνοντα, ὃν καὶ μισογύνην ἐρεῖς ὡς τὸν ἐναντίον φιλογύνην. ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν ἂν εἴη καὶ τὸ ζεύξασθαι γάμον ἢ κῆδος συνάψασθαι. καὶ τὸ ἀποπέμψασθαι γυναῖκα· καὶ τὸ πρᾶγμα ἀποπομπὴ καὶ ἀπόπεμψις, καὶ ἀποπομπῆς δίκη. καὶ κα- 47

---

43 1. Ἀριστοφάνης et καλύψας καλύμματος ante **M**. 4. αὐθις ἐκ τῆς ἐνν. vulgo. 5. post ὅθεν cum Dindorfio omisi ἄν. 44 8. γημαμένη?

κοῦν, καὶ δίκη κακώσεως, προικός, σίτου. καὶ τοὐναντίον ἀπόλειψις, καὶ δίκη παρὰ τἀνδρὸς ἀπολείψεως. ἡ δὲ μονωθεῖσα ἀπ' ἀνδρὸς χήρα, καὶ ὁ μονωθεὶς ἀπὸ γυναικὸς χῆρος· ὅθεν καὶ χηρωσταὶ οἱ τῷ ἐρήμῳ γένει προσήκοντες. ἔποιτο δ' ἂν τούτοις ἄγαμος, νεόγαμος, πολύγαμος, ἀγύνης, μισογύνης, μονότροπος. τῶν δὲ νέων κωμῳδῶν τι-
48 νὲς τὸν ἄγαμον ἀγάμητον εἰρήκασιν, Ἀριστοφάνης δὲ τὸν ἀγύνην ἄγυνον, Φρύνιχος δὲ «τηλικουτοσὶ γέρων ἄπαις ἀγύναικος.» τὸν δὲ νεόγαμον νεογύνην Ἀμειψίας ὠνόμασεν. φίλανδρος μίσανδρος, πολύνυμφος πολυμνήστη· ἄγαμος δὲ καὶ νεόγαμος καὶ πολύγαμος, κοινὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ γυναικῶν. ἦσαν δὲ καὶ ἀγαμίου δίκαι πολλαχοῦ, καὶ ὀψιγαμίου καὶ κακογαμίου ἐν Λακεδαίμονι.

49 ἐπεὶ δὲ ἕπεται γάμῳ τεκνοποιία τε καὶ τεκνοτροφία, οἰκεῖα ἂν εἴη τούτοις ὀνόματα κύειν, ὑπωγκῶσθαι τὴν γαστέρα, ὑποπεπλῆσθαι, κυοφορεῖν, κιττᾶν, ὠδίνειν, τίκτειν, ἀμβλισκάνειν, εἰλειθυίαις εὔχεσθαι, τὴν λοχείαν καλεῖν. τὴν δὲ μὴ τίκτουσαν στερίφην ἐρεῖς, ἄγονον, ἄτεκνον, ἄτοκον καθ' Ἡρόδοτον· Πλάτων δὲ καὶ ἄλοχον αὐτὴν κέκλη-
50 κεν. Ἀνακρέων δὲ δίτοκον τὴν δὶς τεκοῦσαν. τρέφειν, ἀνατρέφειν, ἐκτρέφειν. γαλακτουχεῖν, γαλακτοῦχον. γάλα εὔρουν, τρόφιμον, ἐπίρρυτον. τὸ δὲ μὴ ἔχειν γάλα γαλακτιᾶν τινὲς ὠνόμασαν. μαστὸν ἐπέχειν, θηλὴν ἐπίσχειν, θηλάζειν, θηλάζεσθαι· τὴν δὲ θηλάζουσαν Εὔπολις τιτθὴν θηλάστριαν ὠνόμασεν. τιτθή, τιθήνη, τροφός, τροφεύς, οἷς οἱ τραφέντες τρόφιμοι.

51 Ἔποιτο δ' ἂν τούτοις πολίτης· ὁ γὰρ συμπολίτης οὐ δόκιμον, εἰ καὶ Εὐριπίδης αὐτῷ κέχρηται ἐν Ἡρακλείδαις τε καὶ Θησεῖ, βελτίω δὲ ἀστός, ἐπιχώριος, ἐγχώριος, ἡμεδαπός, ὁμόφυλος, ἐγγενής, ἔντοπος· τὸ γὰρ ἐνδάπιος ποιητικόν, καὶ τὸ ἰθαγενὴς καὶ αὐθιγενὴς εὐτελέστερα. τάχα δὲ βέλτιον ὁ αὐτόχθων, οἰκεῖος, φυλέτης, δημότης, φρατήρ, μετ' ἐμοῦ φρατριάζων καὶ μετ' ἐμοῦ δημοτευόμενος, καὶ θεοὺς φρα-
52 τρίους καὶ φιλίους νέμων. τὸ δὲ ἱερὸν εἰς ὃ συνήεσαν, φρά-

---

47 2. μονωθεῖσα] χηρεύουσα *ABC*, 48 2. τηλικοῦτος ante Bergkium. 50 3 ἀγαλακτίαν *BC*. 51 1. ἐμπολίτης *A*.

τριον ἐκαλεῖτο, καὶ τὸ σύστημα φρατρία, οἱ δὲ καθ' ἕκαστον φράτορες. καὶ ὅις φρατήρ, καὶ φράτριος αἶξ ἡ θυομένη τοῖς φράτορσιν. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ φρατέρες. φρατρίαι δ' ἦσαν δυοκαίδεκα, καὶ ἐν ἑκάστῃ γένη τριάκοντα, ἕκαστον ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν· ἐκαλοῦντο δ' οὗτοι καὶ ὁμογάλακτες καὶ ὀργεῶνες. ἡ δὲ ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγομένων παίδων οἴνου ἐπίδοσις οἰνιστήρια ἐκαλεῖτο, τὸ δὲ ἱε- 53
ρὸν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν μεῖον, καὶ μειαγωγεῖν τὸ εἰσάγειν ἱερεῖον. κέκληται δὲ ἢ ὅτι ἔσκωπτον ὡς μεῖον τοῦ δέοντος, ἢ ὅτι κεκωλυμένον εἰσάγειν, ὡς μὴ ἁμιλλῶντο μηδ' ἐμπίπτοιεν εἰς ἔριν καὶ ταραχήν, οἱ μὲν οὐδὲν ἧττον ἐφιλοτιμοῦντο, οἱ δὲ ἐπεβόων μεῖον ὡς οὐχ ὑπερβαινόντων αὐτῶν τοῦ νόμου τὸ μέτρον. εἴποις δ' ἂν καὶ τῆς αὐτῆς συμμορίας καὶ συμμορίτας· τοὺς δὲ ἄρχοντας τῶν συμμοριτῶν καὶ συμμοριάρχας Ὑπερίδης εἴρηκεν, ὡς τῶν φυλῶν φυλάρχους. ὁμόγλωσσος, ὁμοήθης, ὁμόνομος. οἱ δὲ βάρβαροι ἀλ- 54
λήλους οὐ πολίτας ἀλλὰ πατριώτας λέγουσιν· Ἄρχιππος δὲ καὶ συμπατριώτας ἔφη. Πλάτων μέντοι ἐν τοῖς Νόμοις καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων τὸ πατριῶται εἴρηκεν. τὸ δὲ ἐναντίον ξένος, ἀλλοδαπός, ἀλλότριος, ἀλλοεθνής, ἀλλόφυλος, ἀλλόδημος, ἀλλόγλωσσος, ἔπηλυς, ἐπηλύτης, ὀθνεῖος· ποιητικώτερον μὲν 55
γὰρ αὐτῷ Πλάτων κέχρηται. μέτοικος ὁ τὸ μετοίκιον συντελῶν· τὸ δ' ἦν δυοκαίδεκα τῷ δημοσίῳ δραχμαὶ καὶ τῷ γραμματεῖ τριώβολον. σκαφηφόρος· οὕτω δὲ τοὺς μετοίκους ὠνόμαζον, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν ὑδριαφόρους, ἀπὸ τοῦ ἔργου ἑκατέρους. ἀλλαχόθεν ἥκων, ἐπιδημῶν, παρεπιδημῶν. κἂν δόξῃ πολίτης εἶναί τις οὐκ ὤν, παρέγγραπτος, παρεγγεγραμμένος. τὸν δὲ τοιοῦτον καὶ ὑπόξυλον ὠνόμαζον οἱ νέοι 56
κωμικοί. καὶ ὑπόχυτον δὲ οἱ παλαιότεροι τὸν κακῶς γεγονότα, καὶ παρημπολημένον, ὡς ἀποφύλιον τὸν φυλὴν μὴ ἔχοντα. κατὰ δὲ τῶν οὐ τελούντων τὸ μετοίκιον ἢ προστάτην μὴ νεμόντων ἀπροστασίου δίκη. ἔνιοι δ' αὐτῶν καὶ ἀτελεῖς εἰσὶ καὶ ὁμοτελεῖς καὶ ἰσοτελεῖς, οἷς ἂν τοῦτ' ἐκ ψηφίσματος ὑπάρξῃ· καὶ τὸ ἔργον ἰσοτέλεια. οἱ δὲ δημοποίητοι, ὁπόσοι

---

53 5. οὐδὲ vulgo. 6. μείονος οὐχ ante Meursium. 55 2. ὁ] εἰς *A*, qui 3. (omissis τὸ δ' ἦν) ἑκκαίδεκα τῷ δημοσίῳ δραχμάς.

ἐκ δόγματος κοινοῦ πολιτείας τύχοιεν· τοῦτο δὲ πολιτογραφεῖν Φίλιστος καλεῖ, τάχα δ' ἂν οἱ τοιοῦτοι ὀνομάζοιντο
57 νεοπολῖται ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος. ἀδιάτακτοι δὲ καλοῦνται οἱ μὴ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς μετοίκους δέον, ἢ μὴ τελοῦντες τὸ μετοίκιον, ἢ τὴν σκάφην μὴ φέροντες· οὓς δὴ γραψάμενός τις τῶν ἀδιατάκτων εἶναι διήλεγχεν. κατὰ δὲ τῶν παρεγγεγραμμένων ξενίας γραφή, καὶ δωροξενίας, ἂν διαφθείρωσι τοὺς δικάζοντας· ὁ δὲ καταδικασθεὶς ἀπεψηφισμένος, ἐκπεφυλλοφορημένος, καὶ τὰ ῥήματα παρεγγραφῆναι, ξενίας ἁλῶναι, ξενίας ἀποφυγεῖν, ἐκπεφυλλοφορῆσθαι, ἀπεψηφίσθαι. τοῦτο δὲ καὶ ἀποξενωθῆναι Ἰσαῖος καλεῖ.
58 τούτοις δ' ἂν προσήκοι καὶ ὁ ἄπολις· Πλάτων δὲ πόλιν ἄπολιν τὴν μηκέτ' οὖσαν πόλιν. παμπόνηροι δὲ οἱ Θεοπόμπου τοῦ συγγραφέως ἀπολῖται καὶ ἀφέταιροι καὶ ἀπαθηναῖοι. τὸ μέντοι ξένον ὄντα εἰς ἄλλην πόλιν ἐλθεῖν ξενοῦσθαι καὶ ἐπιξενοῦσθαι ἔλεγον, ὅθεν καὶ τὴν καταγωγὴν ξενῶνα. θρασυξενία δέ, εἰ θρασύνοιτο ὁ ξένος. ξεναπάτην δὲ Εὐριπίδης εἴρηκε καὶ ξενοφόνον, ξενοκτόνον δὲ Ἡρόδοτος. ὁ δὲ τῶν ξένων ἡγούμενος ξεναγός· ξενοτροφεῖν δὲ
59 παρὰ Δημοσθένει, καὶ ξενοτροφία παρ' Ὑπερίδῃ. καὶ ξενίζειν παρὰ μὲν τοῖς παλαιοῖς τὸ ἑστιᾶν, παρὰ δὲ Δημοσθένει τὸ τῇ φωνῇ χρῆσθαι· Ἰσαῖος δὲ ξενικῇ τῇ φωνῇ εἴρηκεν. τὰ δὲ δῶρα ξένια Δημοσθένης τε καὶ Ξενοφῶν, καὶ τὸ καταγώγιον ξενῶνα Πλάτων. τάχα δ' ἂν ἐγγὺς εἴη τούτων πρόξενος καὶ ἡ προξενία, ἀστόξενος, ἰδιόξενος, δορύξενος, ἄξενος, πολύξενος, καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ ἐθελοπρόξενος. ὁ μὲν πρόξενος, ὅταν πόλεως δημοσίᾳ προξενῇ τις ἐν ἄλλῃ πόλει, ὡς ὑποδοχῆς τε τῶν ἐκεῖθεν φροντίζειν καὶ προσόδου τῆς πρὸς τὸν δῆμον καὶ ἕδρας ἐν τῷ θεάτρῳ.
60 ποιεῖ δὲ ταῦτα καὶ ἐθελοπρόξενος ὁ ἀνάγραπτον τὴν προξενίαν ἔχων. ἰδιόξενος δέ ἐστιν ὁ ἰδίᾳ τινὶ τῶν ξένων φίλῳ χρώμενος, ὡς Περικλῆς Ἀρχιδάμῳ, καὶ καταγωγῆς τε αὐτῷ προνοούμενος καὶ τἆλλα συνδιοικούμενος, τῶν ἴσων δὲ καὶ αὐτός, εἴ ποτε παρ' ἐκεῖνον ἔλθοι, μεταλαμβάνων. ἀστόξε-

---

57 3. δὴ] μὴ *A*. 59 6. αὐτόξενος vulgo. 8. πόλει *C*. 60 1. ἄγραπτον? 5. αὐτόξενος *AB*.

νος δὲ κατὰ μέν τινας ὁ αὐτὸς τῷ ἰδιοξένῳ, κατὰ δέ τινας ὁ γένει μὲν ξένος τιμῇ δὲ ἀστός· ἐνίοις δὲ δοκεῖ ὁ φύσει μὲν ἀστὸς δόξῃ δὲ ξένος, ὡς Δαναὸς Ἀργείοις, ἀπὸ Ἰοῦς τῆς Ἀργείας ἔχων τὸ γένος. δορύξενος δὲ ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος.

Ἀκόλουθα δ' ἂν εἴη τούτοις φίλος, ἑταῖρος, συνήθης, ἐπιτήδειος, γνώριμος, προσηταιρισμένος, οἰκεῖος, ᾠκειωμένος, ὁμογνώμων, ὁμοήθης, ὁμότροπος, ὁμόσιτος, ὁμοτράπεζος, ὁμόσπονδος, ὁμωρόφιος, ὁμῆλιξ, ἰσῆλιξ. καὶ ἐχρῆτό μοι, καὶ ἐχρώμην αὐτῷ· καὶ ὁ Δημοσθένης που λέγει «καὶ χρώμενος εἴπερ τις ἄλλος αὐτῷ,» καὶ οὐ δεῖ προσθεῖναι τὸ φίλῳ. ἐκ δὲ τούτων ἐστὶ φιλέταιρος, πολυέταιρος, φιλία καὶ ἑταιρεία, ἐπιτηδειότης, συνήθεια, οἰκειότης, γνῶσις, ὁμογνωμοσύνη, ὁμοήθεια, ὁμοτροπία· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων δυσχερῆ, ἡ δὲ ὁμηλικία ποιητικόν. ὁ δὲ φίλιος πρὸς τὸν πολέμιον ἀντίκειται, καὶ φιλικός ἐστιν ὁ χρῆσθαι φίλοις εἰδώς· ἀφ' ὧν τὰ ἐπιρρήματα φιλίως καὶ φιλικῶς. προσφιλῶς δὲ Ξενοφῶν εἴρηκε, καὶ Θουκυδίδης προσφιλεῖς, Ἰσοκράτης δὲ προσφιλεστάτως, πολυφιλίαν δὲ καὶ ὀλιγοφιλίαν Ἀντιφῶν, καὶ πολυφίλοις Ὑπερίδης, καὶ πολυφιλώτερος Λυσίας. τὰ δ' ἐναντία ἄγνωστος, ἀγνώς, ἀήθης, ἐχθρός, διάφορος, ἀλλότριος, ἀλλοτρίως ἔχων, ἠλλοτριωμένος, ἀπεχθής, ἀπεχθανόμενος, ἀπεχθῶς διακείμενος, μισῶν, δυσμενής, διενηνεγμένος, διεστηκώς, ἐξεστασιασμένος, ὑπόπτως ἔχων, ἐπιβούλως, κακοήθως, ἀπίστως, ἐθελέχθρως (ἐθέλεχθρον δὲ Κρατῖνος λέγει), ἄφιλος, ἄμικτος, ἀπρόσμικτος, δύσμικτος, μισέταιρος, μισάνθρωπος, ἀπάνθρωπος. καὶ ἀγνωσίαν, ἀήθειαν, ἔχθραν, ἀλλοτρίωσιν, διαφοράν, ἀπέχθειαν, μῖσος, δυσμένειαν, ἀπιστίαν, ὑποψίαν, ἐπιβουλήν, κακοήθειαν, μισεταιρίαν, ἀπανθρωπίαν, μισανθρωπίαν.

Φιλόπολις, φιλόδημος, δημοτικός, πρᾶος, ἐπιεικής, εὔνως ἔχων πρὸς τὴν πόλιν, πρόθυμος περὶ τὴν πόλιν, φιλότιμος, μεγαλογνώμων, δημεραστής, μεγαλοπρεπὴς πρὸς τὸ δημόσιον. καὶ ἦθος φιλόπολι, φιλόδημον, δημοτικόν, πρᾶον, ἐπιεικές, εὔνουν, πρόθυμον, φιλότιμον, μεγαλοπρεπές. καὶ δημεραστία, φιλοδημία, πραότης, ἐπιείκεια, εὔνοια, προθυμία, φιλοτιμία, μεγαλοπρέπεια. καὶ δημοτικῶς, πράως,

ἐπιεικῶς, προθύμως, φιλοτίμως, φιλοδήμως, μεγαλοπρεπῶς, εὔνως. τὰ δ' ἐναντία μισόπολις, μισόδημος, ὑπερόπτης, μεγάλαυχος, ὑπερήφανος, τυραννικός, ὀλιγαρχικός, μικροπρεπής, δύσνους, κακόνους, νεωτεριστής, νεωτέρων ἐπιθυμῶν, ἠλλοτριωμένος πρὸς τὴν πόλιν, οὐ χαίρων τοῖς καθεστηκόσιν, οὐκ ἀγαπῶν τὸ ἴσον, διαπτύων τοὺς πολλούς, καθάρματα καὶ πτωχοὺς ἀποκαλῶν.

67 Χορηγός, τριήραρχος, φυλῆς ἑστιάτωρ, τὴν φυλὴν ἑστιῶν, κρεανομίας ἐπινέμων, διανομὰς διδούς, νομάς, εἰσφοράς, συνεκδιδούς τισι θυγατέρας, ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων εἰσφέρων, τὰ ὄντα καταναλίσκων εἰς τὸ δημόσιον, ἐθελοντὴς εἰσφέρων, ἑκών, αὐτεπάγγελτος, αὐθαίρετος, αὐτοκέλευστος, ἀπαράκλητος, ἐπιδιδοὺς ἐπιδόσεις, ζῶν τῇ πόλει, λειτουργῶν, καταλειτουργῶν τὰ ὄντα, γυμνασίαρχος, γυμνασιαρχῶν. καὶ τὰ πράγματα χορηγεῖν, τριηραρχεῖν, φυλὴν ἑστιᾶν, νέμειν, διανέμειν, εἰσφέρειν, ἐπιδιδόναι, λειτουργεῖν, καταλειτουργεῖν, γυμνασιαρχεῖν. οὐσίαν δὲ ἀλειτούργητον Ἰσαῖος εἴρηκεν.

68 Ἐρᾶν, φιλεῖν, στέργειν, ἡττᾶσθαί τινος, ἐσπουδακέναι περί τινα, ἐνθέως ἔχειν, κατόχως, ἐμπύρως· φλέγεσθαι τῷ πόθῳ, ἐκφλέγεσθαι, ὑποτετύφθαι, κεκαῦσθαι, ἐκκρέμασθαι ἐξ αὐτοῦ, θερμαίνεσθαι ἐπί τινι, ἀναπνεῖν, δουλεύειν, ἔπεσθαι, παρακολουθεῖν, ἐξηρτῆσθαί τινος, ἔχεσθαι, ἱκετεύειν, δεῖσθαι, ἀντιβολεῖν, παρακαλεῖν, ἐρωτομανεῖν, φιλεραστεῖν,
69 παιδεραστεῖν, γυναικεραστεῖν, φροντίζειν ἐπ' αὐτῷ, ἀλύειν, ἀλγεῖν, ἀγρυπνεῖν, τετρῶσθαι, κατειλῆφθαι, ἀνακεῖσθαι τινί. καὶ ἐραστής, καὶ συνεραστὴς δὲ καὶ συνεπιθυμητής, ὡς ὁ Πλάτων· οὐκ οἶδα δὲ εἰ καὶ ἐπιθυμητής. φίλος δὲ καὶ ἐπαινέτης. τῆς ὥρας ἡττημένος, στέργων, φιλῶν, ἀγαπῶν, δουλεύων. ἐθελόδουλος, ἔνθεος, ἐπίπνους, κάτοχος. ἐξηρτημένος, ἠρτημένος, ἐκκρεμάμενος. ἔμπυρος, διάπυρος. φλεγόμενος, ἑπόμενος, παρακολουθῶν, ἱκετεύων, καθικετεύων,
70 παραπίπτων, καταντιβολῶν, δεόμενος. φιλόπαις, παιδεραστής, παιδοφίλης ὡς Τηλεκλείδης· καὶ παιδοφιλῆσαι Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικός, ὁ μέντοι παιδέρως Ζεὺς παρὰ τῷ

---

68 3. ὑποτεθῦφθαι?

Τηλεκλείδη πέπαικται. γυναικεραστής, γυναιμανής. ἀλύων, ἀγρυπνῶν, φροντίζων, τετρωμένος, τετοξευμένος, κατειλημμένος, ἀνακείμενος, προσκείμενος. καὶ γυναῖκας δὲ ἐραστρίας Εὔπολις εἴρηκεν, καὶ ἀνδρεράστριαν Ἀριστοφάνης. ἐρώμενος 71
ἐρωμένη, παιδικά, στεργόμενος στεργομένη, φιλούμενος φιλουμένη, ἀγαπώμενος ἀγαπωμένη. καλὸς ὑπέρκαλος πάγκαλος, ἐπέραστος, ὡραῖος, ἐπαγωγὸς προσαγωγός, ἀνθῶν ὑπερανθῶν, στίλβων ὑπερστίλβων, λάμπων ὑπερλάμπων, ἵμερον ἀφιείς· καλὴ ὑπερκάλη παγκάλη, ἐπέραστος, ὡραία, ἀνθοῦσα ὑπερανθοῦσα, λάμπουσα ὑπερλάμπουσα, ἵμερον ἀφιεῖσα· κάλλος, ὥρα, ἄνθη ἄνθος ἄνθησις, λαμπρότης, 72
στιλπνότης, αἴγλη, καλλονή. ἔρως, ἵμερος, πόθος, ἐπιθυμία, ἴυγξ, ἀντέρως, ἀφ' οὗ ἀντερῶν καὶ ἀντεραστής, παρὰ δὲ Εὐπόλιδι καὶ ἀντερώμενος. καὶ τὸ ζηλοτυπεῖν δὲ ἐπί τε παίδων ὡραίων καὶ γυναικῶν καὶ πάντων δὲ τῶν ἀγαπωμένων. προσήκοι δ' ἂν τούτοις καὶ τὸ ἀξιέραστος πολυέραστος, καὶ κατὰ σύγκρισιν καὶ ὑπέρθεσιν.

Δεσπότης, δεσπόζων, κύριος, κεκτημένος (Φρύνιχος 73
γὰρ ἐν Σατύροις τὸν δεσπότην κεκτημένον ὠνόμασεν), ἐωνημένος, πριάμενος· καὶ ὁ νεώτερος δεσπότης δεσπόσυνος καὶ τρόφιμος. δέσποινα, δεσπόζουσα, κεκτημένη, ἐωνημένη, πριαμένη, τροφίμη· οὐ γὰρ προσίεμαι τὴν Σοφοκλέους δεσπότειραν ἢ τὴν Εὐριπίδου δεσπότιν. φαυλοτάτη δὲ καὶ ἡ 74
παρὰ τοῖς νέοις κωμῳδοῖς ἀπφία καὶ ἀπφίον καὶ ἀπφάριον, νέας δεσποίνης ὑποκορίσματα. τὸ δὲ πρᾶγμα δεσποτεία, καὶ τὸ ἐπίρρημα δεσποτικῶς, καὶ τὸ ῥῆμα δεσπόζειν καὶ δεσπόζεσθαι· Πλάτων δὲ καὶ τὸ δεσποτοῦν ἀντὶ τοῦ δεσπόζον εἴρηκεν. Λυσίας δέ που λέγει ἀδεσπότους, Ἡρόδοτος δὲ ἀνδράποδα φιλοδέσποτα. Ἀριστοφάνης μέντοι κατὰ τὴν τῶν πολλῶν συνήθειαν τὸν δεσπότην αὐτὸν κέκληκεν, εἰπὼν ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ

ἀνοιγέτω τις δώματ'· αὐτὸς ἔρχεται.

δοῦλος δούλη· ἡ δὲ δουλὶς Ὑπερίδῃ εἰρημένον φαῦλον ἐστίν. οἰκέτης οἰκέτις, θεράπων θεράπαινα θεραπαινίς· ἐν δὲ τῷ κατὰ Λωροθέου λόγῳ Ὑπερίδης φησὶν «ἐν αὐτῷ ὥσπερ τὸ

---

72 6. προσήκοι — 7. ὑπέρθεσιν om *AB*. 74 6. δεσπόζειν *AB*. 9. ἅρμασιν *A*.

75 ἀτιμότατον θεράπιον.» τὸ δὲ πλῆθος τῶν οἰκετῶν θεραπεία· τὸ γὰρ θεραπουσία βιαιότερον, ἀλλὰ ἡ δουλεία κατὰ Θουκυδίδην. ἔργον δὲ δουλικὸν Ἀραρώς, καὶ δουλικώτατος Ξενοφῶν. καὶ δουλῶσαι, καταδουλώσασθαι, καὶ δεδουλωμένος Θουκυδίδης. καὶ δούλωσις· ἡ γὰρ δουλοσύνη Ἰωνικόν. δουλοπρεπὲς δὲ καὶ δουλοπρεπέστερον Ξενοφῶν, καὶ δουλοπρεπέστατα Κρατῖ-
76 νος, καὶ δουλοπρέπεια Θεόπομπος ὁ κωμικός. καὶ δουλάρια Μεταγένης, καὶ οἰκετικὰ ὀνόματα Πλάτων. διάκονος, ὑπηρέτης, ἀργυρώνητος, ὤνιος, οἰκότριψ, οἰκοτραφής. ἡ δ' ἀντικειμένη τούτῳ σηκὶς καλεῖται ἢ οἰκογενής· ἡ γὰρ ταμία τῆς πίστεως τοὔνομα. παιδίσκην δὲ τὴν θεραπαινίδα Λυσίας ὠνόμασεν, εἰ μὴ ἀμφίβολόν ἐστι τοὔνομα, πότερον ἡλικίας ἢ τύχης· λέγει γὰρ ἐν τῷ κατὰ Καλλίου ὕβρεως «ἐξελθοῦσα αὐτοῦ ἡ παιδίσκη τὴν θύραν ἀνοίγνυσιν.» τὸ δὲ παιδίον τὸ ἐκ τῶν οἰκοτριβῶν
77 οἰκοτρίβαιον ὠνόμαζον. τῷ μέντοι ὠνηθέντι οἰκέτῃ τραγήματα κατέχεον, ἃ ἐκαλεῖτο καταχύσματα. ἀνδράποδα, καὶ ἀνδραπόδια παρ' Ὑπερίδῃ, ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἀνδραποδίσασθαι καὶ ἀνδραποδισάμενος, καὶ ἀνδραποδίσαντες παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ ἀνδραποδώδης παρὰ Πλάτωνι, καὶ ἀνδραποδωδῶς παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ ἀνδραποδώδεις ἐπιθυμίαι, καὶ ἀνδραποδιστικώτατα παρ' Εὐπόλιδι. δοῦλα σώματα πρὸς
78 ἀργύριον ἀντικατηλλαγμένα, καὶ ἀπὸ τοῦ πρατῆρος λίθου, ἀπὸ τοῦ πωλητηρίου, παρὰ τῶν λαφυροπώλων, παρὰ τῶν ἀνδραποδοκαπήλων. ἀνδραποδιστὴς δέ ἐστιν ὁ τὸν ἐλεύθερον καταδουλούμενος ἢ τὸν ἀλλότριον οἰκέτην ὑπαγόμενος· καὶ δίκη δὲ κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἐλευθεροπρασίου. σώματα δ' ἁπλῶς οὐκ ἂν εἴποις, ἀλλὰ δοῦλα σώματα. καλοῦνται δὲ καὶ παῖδες οἱ δοῦλοι παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, κἂν ὦσι πρεσβύτεροι· λάτρις δὲ καὶ ἀμφίπολος καὶ πρόσπολος οὐ καθ' ἡμᾶς. καὶ ἵνα μὲν κολάζονται οἱ δοῦλοι, μυλῶνες καὶ
79 ξητρεῖα καὶ ἀλφιτεῖα καὶ χονδροκοπεῖα καὶ ζωντεῖα, οἱ δὲ στιζόμενοι στιγματίαι καὶ στίγωνες, ὥσπερ οἱ μαστιγούμενοι μαστιγίαι. τὸ δὲ δεῖσθαι μαστίγων μαστιγιᾶν Εὔπολις

---

75 1. θεραπόντιον *F*, qui om illa ἐν αὐτῷ. 76 8. τῷ παιδίῳ. τὸ δ' ἐκ *A*. 77 1. νεωνηθέντι *A*. 78 3. ἀνδροκαπήλων *A*. 79 1. ζώντεια *F*, ζώντρεια *C*. 3. μαστιγωτιᾶν *A*.

εἴρηκεν. αἱ δὲ μάστιγες ὑστριχίδες, ἱμάντες, ῥυτῆρες. τὸ δὲ μαστιγῶσαι καὶ τυπτῆσαι, ξᾶναι κατὰ νώτου πολλάς, παῖσαι, πληγὰς ἐντεῖναι, ἐμβαλεῖν. Ὑπερίδης δ' ἔφη «κρεμάσας ἐκ τοῦ κίονος ἐξέδειρεν, ὅθεν καὶ μωλώπων ἔτι νῦν τὸ δέρμα μεστὸν ἔχει·» καίτοι ἐπὶ τούτοις οὐκ ἄν τις εἴποι τὸ δεῖραι. ἔστι δὲ ἐκ τούτου φιλόδουλος, πολύ- 80
δουλος, ἐθελόδουλος, ἄδουλος, καὶ ἀδούλευτος, ὡς τοὺς Λακεδαιμονίους Ἰσαῖος λέγει. καὶ εὔδουλος δὲ ὁ τοῖς δούλοις εὖ χρώμενος παρὰ Φερεκράτει, καὶ τὸ δρᾶμα Δουλοδιδάσκαλος· παρὰ Κρατίνῳ δὲ ὁ κακόδουλος εἴρηται. ἐθελοδουλεία, πολυδουλεία, ἀειδουλεία. ἐωνῆσθαι, ὠνητιᾶν, πρίασθαι, πωλῆσαι, πωληταὶ πωλήτριαι, πωλητήρια. καὶ ὠνητὸς ὠνητή, καὶ τὸν ὠνητὴν ὡς Ἰσαῖος, καὶ τὸν αὐτωνη- 81
τὴν ὡς Δείναρχος. προσήκοι δ' ἂν τοῖς δούλοις τό τε πρᾶγμα [καὶ] ἡ δουλεία καὶ τὸ ῥῆμα τὸ δουλεύειν καὶ τὸ δεδουλῶσθαι. καὶ τὰ δουλικὰ παρὰ Δημοσθένει, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐπίρρημα τὸ δουλικῶς. καὶ τὸ δουλώσασθαι δὲ καὶ τὸ καταδουλώσασθαι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων σχηματίζεται. καὶ τὸ συγκαταδουλώσασθαι παρ' Ὑπερίδῃ, καὶ οἱ συνδουλεύοντες παρὰ Δεινάρχῳ. σύνδουλοι δὲ λέγει Λυσίας καὶ 82
Εὐριπίδης, Ὑπερίδης δὲ καὶ Εὐκλείδης ὁμόδουλον λέγουσιν· ἔνιοι δ' ὁμόδουλον μὲν οἴονται τὸν τῆς αὐτῆς τύχης, σύνδουλον δὲ τὸν τοῦ αὐτοῦ δεσπότου. καὶ οἰκέται δὲ καὶ οἰκετικὰ ὀνόματα παρὰ Πλάτωνι· οἱ μέντοι ποιηταὶ καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους οἰκέτας ὠνόμαζον, ὅπου γε καὶ περιστερὰν οἰκέτιν. πελάται δὲ καὶ θῆτες ἐλευθέρων ἐστὶν ὀνόματα διὰ πενίαν ἐπ' ἀργυρίῳ δουλευόντων.

μεταξὺ δὲ ἐλευθέρων καὶ δούλων οἱ Λακεδαιμονίων 83
εἵλωτες, καὶ Θετταλῶν πενέσται, καὶ Κρητῶν κλαρῶται καὶ μνωῖται, καὶ Μαριανδύνων δωροφόροι, καὶ Ἀργείων γυμνῆτες, καὶ Σικυωνίων κορυνηφόροι. τοὺς μέντοι εἰς ἐλευθερίαν τῶν εἱλώτων ἀφιεμένους οἱ Λακεδαιμόνιοι νεοδαμώδεις καλοῦσιν. ὁ δὲ τῆς δουλείας ἀφειμένος τῶν δούλων ἀπελεύθερος καὶ ἐξελεύθερος, ἀπηλευθερωμένος.

---

81 1. ἀντωνητὴν *A*. 82 7. πενεσαι *C*. 83 2. πελάται *A*. 3. δορυφόροι *A*.

καὶ ἀπελευθερῶσαι ἀπελευθερωθῆναι, καὶ ἀπελευθέρωσις καὶ ἀπελευθερία. καὶ Δημοσθένης φησὶν ἐξελευθερικοὺς νόμους καὶ ἀπελευθερικοὺς νόμους. κατὰ μέντοι τῶν ἀποστάντων ἀποστασίου δίκη ἐστίν. φαίης δ' ἂν τιμὴν καταβαλεῖν, ἀργύριον εἰσενεγκεῖν, ἀντικαταλλάξασθαι χρήματα.

84 Τραπεζίτης, ἀργυρογνώμων, ἀργυραμοιβός, δοκιμαστής, ἐπικαθήμενος τραπέζῃ· τραπεζείτης δὲ κύων. τράπεζα πολυάργυρος, τραπέζης ἀφορμαί. τὴν δὲ τράπεζαν Δημοσθένης καὶ ξύλον ὠνόμασεν· ἐκάλουν δ' αὐτὴν καὶ πίνακα. ἀργυρίου ἀλλαγὴ ὁ καλούμενος κόλλυβος. ἐνέχυρα λύσιμα, κατενεχυριάζειν. ὀφείλειν, δανείζεσθαι, δανείζειν, προΐεσθαι ἀργύριον. ὑποθήκην θεὶς ὁ δανειζόμενος, ὑποθήκην θέμενος ὁ δανείζων. χρέα, καὶ τοῦ χρέους. δανείσματα, ὀφειλήματα, ἐκδόσεις, ἐκδιδόναι, ἔγγυα δανείσματα, ναυτικά· τὰ γὰρ ὀφλήματα καὶ τὸ ὀφλεῖν ἐπὶ τῶν καταδικασθέντων εἰς
85 ἀργύριον. ὅρους ἐφιστάναι χωρίῳ· λίθος δ' ἦν ἡ στήλη τις δηλοῦσα ὡς ἔστιν ὑπόχρεών τινι τὸ χωρίον. ἐπὶ δὲ τούτου ἐλέγετο ἐστίχθαι τὸ χωρίον, ὡς τὸ ἐναντίον ἄστικτον. τὸ δὲ ὑπόχρεων χωρίον καὶ ὑπόβολον. χρήστης κυρίως μὲν ὁ δεδανεισμένος, πολλάκις δὲ καὶ ὁ δανειστής. οὗτος δὲ καὶ τοκιστής, τοκογλύφος, τοκίζων, ὅθεν καὶ τὸ «τοκίζεται αὐτῷ ἀργύριον» παρ' Ὑπερίδῃ, τόκους ἐκλέγων, ὀβολοστάτης. ἐκεῖνος δὲ ὑπόχρεως, κατάχρεως, ὑπέρχρεως. καλεῖται δὲ τὸ μὲν κεφάλαιον ἀρχαῖον, τὸ δὲ ἔργον τόκος. ὁ δὲ οὐκ ἐκτίσας κατὰ προθεσμίαν ὑπερήμερος, καὶ τὸ πρᾶγμα ὑπερημερία.

86 Ἀργύριον δόκιμον, ἐπίσημον, γνήσιον, καθαρόν, ἀμιγές, ἄκρατον, ἀκίβδηλον, ἔντυπον, ἀκριβές, νόμιμον, ἀκέραιον, ἀδιάφθορον, ἄδολον, ἄχραντον, ἀνεπιβούλευτον· τὸ δὲ ἐναντίον παράσημον, παρασεσημασμένον, χαλκόκρατον, κίβδηλον, κεκιβδηλευμένον, ἀφ' οὗ καὶ τὸ πρᾶγμα κιβδηλεία, καὶ κιβδηλεύματα παρὰ Πλάτωνι, ὥσπερ καὶ ὁ κιβδηλεύων, παρατετυπωμένον, παρακεχαραγμένον, παρεγκεκραμένον, ὑπόχαλκον. τὸ δὲ ἀργύριον καλεῖται καὶ χρήματα καὶ νόμισμα, ὥσπερ καὶ τὸ χρυσίον. ἀργύρια δὲ κατὰ πλῆθος ἥκιστα λέγουσιν οἱ Ἀττικοί, εἴρηται δέ που. λέγοιτο δ' ἂν κόψαι νό-

---

85 4. ὑπώβολον Porsonus. 86 4. post χαλκόκρατον **F** θιβρόνιον.

μισμα, ἐνσημήνασθαι, τυπῶσαι, ἐντυπῶσαι, ἐντυπώσασθαι. τὸ δὲ τοιοῦτον ἀργύριον ἐπίσημον ἐλέγετο, ὡς τὸ ἐναντίον ἄσημον.

Ἀργύρεια μέταλλα καὶ χρύσεια, μεταλλεύειν, ὀρύττειν, 87
ἐπικατατέμνειν, καινοτομεῖν, καινοτομία. οὓς δὲ κατέλιπον μέσους κίονας οἱ μεταλλεῖς ἀνέχειν τὴν γῆν, οὗτοι μεσοκρινεῖς ὠνομάζοντο. ὑπόχρυσος γῆ, ὑπάργυρος γῆ. κάθαρσις χρυσοῦ, κάθαρσις ἀργύρου. χρυσὸς ἄπεφθος, εἰλικρινής· ἄργυρος καθαρός, ἐκκεκαθαρμένος. Ἀρυανδικὸν ἀργύριον, καὶ οἱ Λαρεικοὶ ἀπὸ Λαρείου, ὡς ὑπ' ἐκείνου ἀκριβωθέντος εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσίου. εὐδόκιμος δὲ καὶ ὁ Γυγάδας χρυσὸς καὶ οἱ Κροίσειοι στατῆρες. χρυσός, ἄργυρος, ὀρείχαλκος, σίδηρος, καττίτερος, μόλυβδος, ὕαλος. χρυσῖτις γῆ, ἀργυρῖτις, σιδηρῖτις. χρυσοχοεῖν, χαλκεύειν· χρυσοχόος, χαλκεύς, σιδηρεύς. μολυβδοχοῆσαι.

Τὸ πολὺ ἄπλατον, ἄπλετον, ἄπειρον, ἀμύθητον, ἀμέ- 88
τρητον, ἀναρίθμητον, ἀνεξαρίθμητον, ἀνήριθμον, πάμπολυ, παμπληθές, ἄπιστον τῷ πλήθει, ἀδιήγητον. μέγα, πάμμεγα, παμμέγεθες, ὑπερμέγεθες, ὑπέρογκον, ἐξαίσιον, εὐμέγεθες. καὶ τὸ ἐναντίον μικρόν, ὀλίγον, βραχύ, σύμμετρον, συμμεμετρημένον, εὐαρίθμητον.

Ἕστηκεν, ἡσυχάζει, μένει, ἀτρεμεῖ, καθησυχάζει, ἠρε- 89
μεῖ, ἐφ' ἡσυχίας ἐστίν, ἀναμένει, περιμένει, ἀκινητεῖ, ἀκίνητός ἐστιν, ἑστηκώς, στάσις, ὀρθοστάδην, ἡσυχία, μονή. κάθηται, καθίζει, καθέζεται, ἀνακαθιζόμενος ὡς Πλάτων. Ξενοφῶν δὲ τὸ ἐκάθισεν ἀντὶ τοῦ καθίσαι ἐποίησεν· καθήμεθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐκαθήμεθα Δημοσθένης, καὶ καθῆστο ἀντὶ τοῦ ἐκάθητο Πλάτων. καὶ καθέδρα, ἕδρα, θρανίον, 90
θρᾶνος, θρόνος, θᾶκος, ἕδρανον, δίφρος, καὶ δίφρος ὀκλαδίας· τὸ γὰρ σκολύθριον ὑπομόχθηρον, καὶ τὸ ἐδώλιον ἄλλης ἐστὶ χρείας. βάθρον· οὕτω δὲ ὠνομάζετο καὶ ἡ τῶν ἀνδριάντων βάσις, ἀφ' οὗ τὸ βέβηκε καὶ βεβηκέναι καὶ τὰ ἀπὸ τούτων κατὰ τὰς τῶν προθέσεων προσθέσεις. καὶ ἀναβάδην καθήμενος, καὶ βάδην ὑποχωρῶν. καὶ περιβάδην ἐστὶ

---

87 7. ἐπ' *C*. 88 1. ἄπλατον] ἀπλήρωτον *A*. 90 3. σκελύθριον *A*, στελύθιον· τὸ γὰρ σκελύθριον *C*. 7. καὶ π. — πόδας om *A*.

τὸ ἐπαλλάξαι τοὺς πόδας. τὸ δὲ θακεῖν οὐκ ἂν εἴη πρὸς
91 ἡμῶν, καθήμενος δὲ καὶ καθίζων καὶ καθιζόμενος καὶ καθεζόμενος. ἐπὶ δὲ τῶν ἑστηκότων συμβεβηκὼς ἄμφω τὼ πόδε, προβεβηκὼς τὸν ἕτερον, διαβεβηκώς· ἀνίσταται, διανίσταται, ἐξανίσταται, ἐπανίσταται, ἀπανίσταται. ἔστι δὲ καὶ ἀνδριάντος στάσις καὶ ἀνάστασις, καὶ τειχῶν καὶ οἰκοδομήματος, καὶ πόλεως ἀνάστασις ἡ ἀναστάτωσις παρὰ Δημοσθένει, καὶ «ἀνάστατα ἐποίησαν τὰ ταύτῃ χωρία» εἴρηται παρὰ Θουκυδίδῃ.

92 Βαδίζει, βαδίζων, βάδην, βάδισις, βαδιεῖ. βαδιστικὸς παρὰ Ἀριστοφάνει, παρὰ δὲ Κρατίνῳ βαδισματίας, παρὰ δὲ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ βαδισμός, καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ «μετὰ ῥυθμοῦ βαίνοιεν» ἀντὶ τοῦ βαδίζοιεν. πορεύεται, πορευόμενος, ὅθεν καὶ πορεία, καὶ πορεῖα τὰ ὀχήματα. προάγει, προάγων, ὑπάγει, ὑπάγων· ἔστι δὲ οἷον ἡγεῖται καὶ ἄγει. καὶ ἀνάβασις καὶ ἀναβασμοὶ καὶ ἀναβεβασμένοι ἵπποι· καὶ οἱ τοῖς ἀναβαίνουσι βοηθοῦντες ἀναφέρουσιν αὐ-
93 τοὺς ὀρθαῖν ταῖν χεροῖν ἢ σιμαῖν ταῖν χεροῖν. καταβαίνει, κατέρχεται. καὶ κάτεισιν ἐπὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου. πρόεισι, περιπατεῖ, ἀφ' οὗ καὶ περίπατος. τρέχει, ἀφ' οὗ δρόμος, θεῖ, ἐπείγεται. σχολαῖος περίπατος καὶ σπουδαῖος καὶ ἠρεμαῖος, καὶ σπουδή. ἠπειγμένως βαδίζων, καὶ σχολῇ περιπατεῖ καὶ ἠρέμα, καὶ ἠπειγμένος περίπατος, καὶ τὸ Ἡσιόδου προβάδην. ἄλλης δὲ χρείας βαίνειν, προβαίνειν, ἀναβαίνειν, ἀποβαίνειν, προσβαίνειν. καὶ ἐπιβάτας τῶν νεῶν, καὶ ἀναβάτας ἐπὶ τῶν ἐν ταῖς ἀγέλαις ὀχείων.

94 Φέρει, φέρεται, φορεῖον, φορεῖς, φοράδην, φορά, ἐκφορά, καὶ ἐπὶ σκευῶν καὶ ἐπὶ νεκρῶν· ἐπιφορὰ γὰρ τὸ τῷ μισθῷ προστιθέμενον, ὡς Θουκυδίδης, καὶ ἀποφορὰ οὐχ ἡ ἀποκομιδὴ μόνον ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν φόρων καταβολὴ καὶ πνευμάτων ἀποβολή [καὶ ὀδμῆς, πνεύματος προσβολή]. εἴποις δ' ἂν ἐπὶ τῶν φερόντων ἆραι, ἄρασθαι, ἐνεγκεῖν, ἀνενεγκεῖν, κομίσαι, ἀνακουφίσαι.

95 Ὁδοῦ δὲ ἡγεμὼν ἀγωγός· ὁ γὰρ ἀγωγεὺς εὐτελέστερον.

---

90 1. ὑπαλλάξαι ante Hemsterhusium. 92 1. βαδιεῖ om *AB*. 2. βάδισμα *A*, om *B*.

ἐν μέντοι τῷ πλήθει καὶ ἀγωγοὶ καὶ ἀγωγεῖς ῥυτοί. ὑφηγητὴς ἐξηγητής, προηγεμὼν προηγητής, παρὰ δὲ Κέβητι καὶ καθηγητής, ὥσπερ καὶ παρὰ τοῖς τραγῳδοῖς. λέγοις δ' ἂν ὁδὸν δεῖξαι, ὁδοῦ ἡγήσασθαι προηγήσασθαι ὑφηγήσασθαι καθηγήσασθαι, ὁδὸν φῆναι. τὰ δὲ πράγματα ὁδοῦ ὑφήγησις ἐξήγησις, δεῖξις, ἀγωγή, μήνυσις, ἡγεμονία. ὁδὸς δὲ ἄπορος 96
δύσπορος δυσπόρευτος, ἀτριβής, ἀπάνθρωπος, σκολιά, ἀσαφής, ἀγρία, ἀφανής, δύσοδος, ἔρημος, ἄμικτος ἀπρόσμικτος, δύσβατος δυσπρόσβατος, δυσεύρετος. ἄνιππος δὲ καὶ ἀναμάξευτος Ἡρόδοτος λέγει. ὀρεία, ὀρθία, ἀνατεταμένη καὶ τὰ τοιαῦτα ἐν τῷ πρώτῳ ἔχεις. τὸ δ' ἐναντίον εὔπορος, εὐθυτενής, λεωφόρος, ἁμαξιτὸς ἁμαξήλατος, ἱππάσιμος ἱππόκροτος, ἐπίδρομος, λεία, σαφής, προφανὴς ἐκφανής, τετριμμένη, τρίβος, στίβος, ἥμερος, πολυάνθρωπος, εὔμικτος, ὁμαλή. τὰ δὲ τούτοις πρόσφορα τὸ πρὸ τούτου βιβλίον ἐν τοῖς ἱππασίμοις χωρίοις περιέχει.

Χαρά, ἡδονή, φαιδρότης, εὐθυμία, εὐφροσύνη, χαρ- 97
μονή, ἵλεως διάθεσις, εὐσθένεια, θυμηδία, τέρψις, τερπνότης, ἀπόλαυσις· ἡ δὲ περιχάρεια τὸ ἀμέτρως χαίρειν ὑποδηλοῖ. χαίρειν, ἥδεσθαι, φαιδρύνεσθαι, εὐθυμεῖν εὐθυμεῖσθαι, εὐφραίνεσθαι, εὐσθενεῖν, θάλλειν, τέρπεσθαι, ἀπολαύειν, γεγηθέναι· τούτου δὲ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔστιν, ὥσπερ οὐδὲ τοῦ γάννυσθαι. τερπνῶς, ἡδέως, φαιδρῶς· τὰ γὰρ ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιρρήματα πονηρά. μετοχαὶ δὲ τέρπων, ἀλλὰ 98
καὶ ἔτερψεν· τὸ γὰρ ἥδων Ἰωνικόν, καὶ τὸ ἧδε σπάνιον μὲν παρ' ἡμῖν, Ἀνακρέων δ' αὐτὸ εἴρηκεν, Ἴων καὶ ποιητὴς ἀνήρ. ἀλλὰ καὶ εὐφραίνων καὶ εὔφρανε, καὶ χαίρων, ἡδόμενος, φαιδρυνόμενος, εὐθυμούμενος, εὐφραινόμενος, γεγηθώς, γαννύμενος. καλὸν δὲ ὄνομα ἀπὸ τούτων τὸ θυμῆρες. ἴσως δ' ἂν αὐτοῖς προσήκοι καὶ τὸ ἄλυπος καὶ ἀλύπως· Πλάτων δὲ καὶ ἀλυπήτως ἔφη, ὥσπερ Σοφοκλῆς ἀλύπητον. λύπη, ἀνία, ἀλγηδών, ἀθυμία δυσθυμία βαρυθυμία, ἀχθηδών, ἄση, ἄλυς, κατήφεια· ἡ γὰρ περιωδυνία

---

97 2. εὐθηνία Lobeckius. 98 2. ἦσεν *AC*. 6. θυμηδές Lobeckius. addit *A* καὶ τὸ γάννος. 8. v. Elmsleius ad Oed. Col. 1662. 10. ἄτη *A*.

τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐμμέτρου λύπης ἐμφανίζει. καὶ λυπεῖσθαι, ἀνιᾶσθαι, ἀλγεῖν, ἀθυμεῖν δυσθυμεῖν βαρυθυμεῖν,
99 ἄχθεσθαι, ἀλύειν, ἀσᾶσθαι. καὶ λυπηρῶς, ἀλγεινῶς, ἀνιαρῶς, ἐπαλγῶς, ἀθύμως δυσθύμως· οὐ γὰρ ἂν καὶ βαρυθύμως εἴποις, ἀχθεινῶς δὲ καὶ ἀσηρῶς. ἄλλης δὲ χρείας πάθος πάθημα, πένθος, δυστυχία, συμφορά, δυσποτμία, κακοδαιμονία, δυσπραγία κακοπραγία. παθεῖν, πενθεῖν, δυστυχεῖν ἀτυχεῖν (Θουκυδίδης δὲ καὶ κακοτυχεῖν), ἐπὶ συμφορᾶς εἶναι, συμφορᾷ περιπεσεῖν, κακοπραγεῖν, καὶ πενθικῶς πράττειν, δυστυχῶς ἀτυχῶς, δυσπότμως. ἔστι δὲ καὶ καθ' ἕτερον χρείας εἶδος δακρύειν ἀποδακρύειν, κλαίειν ἀνακλαίειν, ἀποθρηνεῖν, οἰκτίζεσθαι, ὀλοφύρεσθαι, κατοδύ-
100 ρεσθαι. Ξενοφῶν δὲ ποιητικωτέρως καὶ γοωμένη που λέγει. παραμυθεῖσθαι, παρηγορεῖν παρηγορεῖσθαι, ἐπικουφίζειν, ἐπελαφρύνειν, ἀναφέρειν, ἀνιστάναι, ἐπεγείρειν, νουθετεῖν, ἐπανορθοῦσθαι, σωφρονίζειν. παραμυθία παραμύθιον, παρηγορία, κουφισμὸς ἐπικουφισμὸς καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ κούφισις, νουθεσία, σωφρονισμός, ἐπανόρθωσις, παραψυχή, ἀφ' οὗ ῥῆμα οὐκ ἔστιν, ὥσπερ οὐδ' ἀπ' ἐνίων ῥημάτων ὄνομα. λόγοι δὲ παραμυθητικοί, παρηγορικοί, νου-
101 θετικοί, σωφρονιστικοί, καὶ ἄλλης χρείας λόγοι ἐπιτάφιοι, ἐπικήδειοι, ἐλεγεῖα, ἐπιγράμματα. πάθος δὲ δυσπαραμύθητον, εὐπαραμύθητον, ἀπαραμύθητον. ἐπιχαίρειν, ἐφήδεσθαι, καταχαίρειν. Ἰσοκράτης δ' ἔφη καὶ «συνηδόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς» ἀντὶ τοῦ ἐφηδόμενοι. ἐπεμβαίνειν, καταγελᾶν, καταχλευάζειν. καὶ ὄνομα παρὰ Θουκυδίδῃ οἱ ἐπίχαρτοι, ὥσπερ καὶ οἱ καταγέλαστοι· τὸ γὰρ παρὰ Ποσειδίππῳ ἐπίχαρμα μοχθηρόν. Φιλωνίδης δὲ τὸν ἐπιχαίροντα ἐπιχάρτην εἴρηκεν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο φαῦλον, ὥστε βέλτιον μὴ ὀνόμασι χρῆσθαι ἀλλὰ μετοχαῖς. ὁ δὲ ἐπιχαιρέκακος
102 ἀνεκτόν. εὐτυχία, εὐπραγία, εὐποτμία, εὐπραξία. συγχαίρειν, συνήδεσθαι, συνευτυχεῖν, ἢ βασκαίνειν, φθονεῖν.

Τάφος, μνῆμα, μνημεῖον, μνημόσυνον, ἠρία, θῆκαι, σοροί, πύελοι, ληνοί. χῶμα χῶσαι, χῶμα ἐγεῖραι, χῶμα περιβαλέσθαι, στήλην ἀναστῆσαι, ἐπίγραμμα ἐπιγράψαι, κοὰς

ἐπι
101 10. ὁ δὲ] καὶ ὅγε *A*. 102 4. περιβαλίσθαι *A*.

χέασθαι, ἐναγίσαι. ἐναγίσματα, κτερίσματα, προθέσεις, ἐκφοραί, ἔνατα, τριακάδες, γενέσια, νεκύσια· ταῦτα γὰρ ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν ἀπηλλαγμένων νενόμιστο.

Ποταμοὶ δὲ μεγάλοι, ὑπερμεγέθεις, βαθεῖς, πλατεῖς, 103
ἀέναοι ἀείνεω, ἀείρυτοι, ἀνελλιπεῖς, ἀνενδεεῖς, κυματίαι, νεανικοί, ναυσίποροι, πλωτοί, οὐ διαβατοί, βίαιοι, ῥόθιοι, ῥοώδεις, εὔρωστοι· καὶ λόγῳ, οὓς οὐκ ἄν τις περάσειεν ἄνευ νεῶν, ἄποροι ὅτι μὴ ναυσίν, οὓς διὰ μέγεθος ἐργῶδες τὸ πλεῦσαι, ἰσομέτρητοι θαλάττῃ, ἰσοπληθεῖς, ἐνάμιλλοι, σφαλερόνηκτοι. τὸ δὲ ἐναντίον χείμαρροι, χαράδραι, ὑδρορρόαι, ἀμάραι· ἄπλωτοι, διαβατοί, ποσὶ περατοί, κάτω κνήμης ῥέοντες, κάτω γόνατος, οὐδ' ἂν τὸ γόνυ βρέξειας.

Ἐρεῖς δὲ ἐπὶ *ἀρρώστου* ἔκαμεν, ἠρρώστησεν, ἐνόσησεν, ἠσθένησεν, ἐμαλακίσθη, μαλακῶς ἔσχεν· καὶ κάμνων, ἀρρωστήσας, νοσήσας, ἀσθενήσας, μαλακισθείς, μαλακῶς ἔχων. τὸν δὲ κάμνοντα Θουκυδίδης πονούμενον εἴρηκεν· «τὸν τεθνηκότα καὶ τὸν πονούμενον ᾠκτίζοντο.» τὰ δὲ πράγματα κάματος, ἀρρωστία, νόσος νόσημα, ἀσθένεια, μαλακία. καὶ τὰ ἐπιρρήματα καματηρῶς, ἀρρώστως, νοσηρῶς, ἐπινόσως· 105
τὸ γὰρ νοσωδῶς ἔχει τινὰ πρὸς τὴν ἀκοὴν δυσχέρειαν. νοσηρότερον, ὅθεν καὶ νοσηρὸν χωρίον καὶ νοσῶδες· τὸ γὰρ νοσακερὸν ἐσχάτως κωμικόν. ἀσθενῶς, μαλακῶς μαλακώτερον. ἔστι δὲ καὶ λόγῳ εἰπεῖν, φαύλως μοι διάκειται τὸ σῶμα, καὶ ἐπιπόνως ἔχω τοῦ σώματος, ἐνδεέστερον διάκειται τὸ σωμάτιον, ἐνδίδωσί μοι τὸ σῶμα ὑπ' ἀρρωστίας. καὶ μὴν ὀνομάτων ἄν τις ἐκ τούτων εὐπορήσειεν, νοσώδης, ἐπίνο- 106
σος, ἄρρωστος, ἀσθενής. ἕτερα δὲ εἰς ταὐτὸν φέροντα κλινοπετής, κλινήρης, κατακλινής· ἀπὸ δὲ τούτων οὔτε πρᾶγμα οὔτε ἐπίρρημα οὔτε ῥῆμα οὔτε μετοχὴν ἔστιν εὑρεῖν. εἴη δ' ἂν τούτοις προσῆκον καὶ ἐπιθανάτως ἔχειν. καὶ Ἡρόδοτος ἐδυσθανάτει, οὗ τὸ ἐναντίον εὐθανάτως Κρατῖνος λέγει. τὸ δὲ λιποψυχεῖν παρὰ Θουκυδίδῃ ὠνόμασται. τοὺς μέντοι κεκμηκότας τοὺς ἀποθανόντας ὁ αὐτὸς εἴρηκεν. πρὸς θάνατον 107
ἔρρεπε, σφαλερῶς εἶχεν, ἐπικινδύνως εἶχεν, ἐπὶ βραχείας ἦν τῆς ῥοπῆς, ἐπ' ὀλίγης ἐλπίδος, ἀπέγνωστο. συντάττοιτο δ'

---

104 4. τόν τε θνήσκοντα Thucydides. 106 7. ἀποψύχειν *A*.

ἂν τούτοις καὶ τὸ ἐπανῆλθε τὸ νόσημα, ὑπέστρεψεν, ἀνθυπέστρεψεν, ὑπανετροπίασεν. τὸ δ' ἐναντίον ὑγιαίνειν, ἐρρῶσθαι, ὑπερερρῶσθαι, σῶν εἶναι, ἀκήρατον, ἄνοσον, ὅθεν καὶ ἔτος ἄνοσον ὁ Θουκυδίδης. τὸν δὲ ἄνοσον καὶ ἀνόσητον Σοφοκλῆς· τὸν δ' αὐτὸν ἐρεῖς ἄπονον. καὶ τὰ πράγματα ὑγίεια, ῥώμη, σωτηρία, ἀνοσία, ἀπονία. καὶ τὰ ἐπιρρήματα
108 ὑγιεινῶς, ἐρρωμένως, ἀνόσως, ἀπόνως. καὶ τὰ ὀνόματα ὑγιεινός, ἐρρωμένος, σῶς, ἀκήρατος, ἄπονος, ἄλυπος. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ νόσου διανισταμένων, ἀνεκτήσατο τὴν ψυχήν, καὶ ἀνεζώωσεν, ἀνέσφηλεν, ἀνήνεγκεν, ἐρράισεν ἀνερράισεν, ἀνέστη καὶ ἐξανέστη, ἀνεβίω καὶ ἀναβιώσκεται, καὶ ἀνεβιωσάμην αὐτόν. ἐνοσήλευσα ἐξενοσήλευσα. καὶ ἀνασφήλας, ἀνενεγκών, ῥαΐσας ἀναρραΐσας, ἐξαναστάς, ἀναβιούς. εἴποις δ' ἂν καὶ ἐπαύσατο τῆς νόσου, καὶ λήξαντος αὐτῷ τοῦ νοσήματος, καὶ τραπείσης εἰς τὸ βέλτιον τῆς ἀρρωστίας, καὶ ἔρρεψε πρὸς τὸ κρεῖττον, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐπεβίω δὲ καὶ ἐπιβιούς· καὶ τὸ παιδίον ἐπίβιον Ἰσαῖος εἴρηκεν. ἐπὶ δὲ νοσοῦντος ἐπισκοπεῖν φησὶ Ξενοφῶν.

109 Πλούσιος, εὔπορος, εὐχρήματος, πολυχρήματος, εὖ πράττων εἰς χρημάτων λόγον, ζάπλουτος μεγαλόπλουτος, μεγαλοπλούσιος βαθυπλούσιος· Πλάτων δὲ ἐν τοῖς Νόμοις καὶ παμπλούσιος ἔφη. ὁ δ' Εὐπόλιδος πλοῦταξ πέπαικται. πολύχρυσος, οὐκ ὀλιγόχρυσος, πολυάργυρος, εὐκτήμων πολυκτήμων, ἐν περιουσίᾳ ὤν, περιουσιάζων, ἐν περιουσίᾳ ζῶν, εἷς ὢν τῶν εὐδαιμόνων, τῶν ὀλβίων ἢ ὡς Ἡρόδοτος τῶν παχέων, τῶν λειτουργούντων, τῶν οἶκον λειτουργοῦντα διαδεξαμένων, ἐκ μεγάλου διαγράμματος, εὔκληρος βαθύκλη-
110 ρος. καὶ τὰ ῥήματα πλουτεῖν, εὐπορεῖν, εὐχρηματεῖν· καὶ αἱ μετοχαὶ πλουτῶν, εὐχρηματῶν, εὐπορῶν, τὰ δ' ἐπιρρήματα πονηρά. εἴποις δ' ἂν πλουτηρὸν χρῆμα καὶ πλουτοποιὸν καὶ χρηματοποιόν. καὶ τὰ πράγματα πλοῦτος, εὐπορία, εὐχρηματία πολυχρηματία, πολυχρημοσύνη, πολυκτημοσύνη, περιουσία. τὰ δ' ἐναντία πένης, πενιχρός, ἀχρήματος, ἄπορος, ἀκτήμων, ἄχρυσος, ἀνάργυρος, ἐνδεής, ἐνδεῶς πράττων,

---

107 2. ὑπετρόπασεν *C*. 3. ὑπερρῶσθαι vulgo. 108 4. καὶ ἀνεζώωσεν om *A*. 109 4. πέπαισται *A*. 7. εὐδαίμων, omissis εἷς ὢν τῶν, *A*. || ὀλίγων *AC*. 8. τὸν — διαδεξάμενον vulgo.

ἀπόρως πράττων, τῶν ἐπιτηδείων σπανίζων, τῶν ἐφημέρων ἀπορῶν, πτωχός, πτωχεύων, ἀγείρων, προσαιτῶν, μισθω- 111
τός, μισθαρνῶν, πελάτης, θής, ἀγαπητῶς παρατρεφόμενος, εἰς ἀλλοτρίας χεῖρας ἀποβλέπων, βωμολοχῶν, ἀπορούμενος. ἀπορεῖν, πένεσθαι, πτωχεύειν, ἀγείρειν, ἐπ᾽ ἐνδείας εἶναι, βωμολοχεῖν, προσαιτεῖν, μισθαρνεῖν, μισθοφορεῖν, δουλεύειν ἐπὶ λεπτοῖς λήμμασι, παρασιτεῖν, παρατρέφεσθαι, παραδειπνεῖν. καὶ τὰ πράγματα πενία, ἀχρηματία, ἀχρημοσύνη, ἀκτημοσύνη, ἔνδεια, ἀπορία, πτωχεία, ἀγυρμός, βωμολοχία, θητεία.

Φιλάργυρος, φιλόχρυσος, αἰσχροκερδής, φιλοχρήμα- 112
τος, φιλοκερδής, φιλοχρηματιστής, χρηματιστικός, ἀνελεύθερος, ὀβολοστάτης, καὶ ἡ γυνὴ ὀβολοστάτις· ὁ γὰρ κίμβιξ καὶ κυμινοπρίστης οὐκ ἀνεκτά. φαίης δ᾽ ἂν ἐλάττων χρημάτων, πᾶν ἂν πράξας ἐπὶ χρήμασιν, οὐδὲν ἂν αἰσχυνθεὶς ᾧ λῆμμα πρόσεστιν, ἐκ παντὸς χρηματιζόμενος, χρήμασι τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν, πρὸς ἀργύριον κεχηνώς, πρὸς ἀργύριον φθεγγόμενος, τὴν ψυχὴν ἂν ἀνταλλάξας τοῦ χρυσίου, τὴν 113
ψυχὴν ἂν ἀργυρίου προέμενος, καὶ λαμβάνων ἀφ᾽ ὧν οὐ δεῖ καὶ μὴ διδοὺς εἰς ἃ δεῖ. τὰ δὲ πράγματα φιλοχρημοσύνη, φιλαργυρία, φιλοχρυσία, φιλοχρηματία, αἰσχροκέρδεια, φιλοκέρδεια, χρηματισμός, ἀνελευθερία. ῥήματα δ᾽ οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ χρηματίζειν, καὶ ὡς Ἀντιφῶν φιλοχρηματεῖν, καὶ ὡς Ὑπερίδης αἰσχροκερδεῖν, καὶ χρηματίζεσθαι, καὶ ὀβολοστατεῖν. ἐπιρρήματα δὲ φιλοχρημάτως καὶ φιλοχρηματιστικῶς καὶ ἀνελευθέρως· τὰ δὲ ἄλλα χείρω. ὧν τὰ ἐναντία με- 114
γαλόφρων, μεγαλόψυχος, μεγαλογνώμων, ἐλεύθερος, ὑπεράνω λημμάτων, κρειττων χρημάτων, οὐκ ἀντικαταλλαττόμενος χρήματα τοῦ καλοῦ, πλοῦτον τὴν ἀρετὴν ἡγούμενος, οὐδὲν ἂν λῆμμα προσιέμενος ᾧ τις αἰσχύνη πρόσεστιν, ἡδέως ἂν διδοὺς ἢ λαμβάνων ἀφ᾽ ὧν οὐ δεῖ. τὰ δὲ πράγματα μεγαλοφροσύνη, μεγαλοψυχία, μεγαλογνωμοσύνη, ἐλευθερία. ῥήματα δὲ ἀπὸ μὲν τῶν οὐκ ἔστιν, ἀπὸ δὲ τῶν παμπόνηρα. τὰ δὲ ἐπιρρήματα μεγαλοφρόνως, μεγαλοψύχως, μεγαλογνωμόνως, ἐλευθέρως.

---

112 3. *βέμβιξ* vulgo. 113 6. *χρηματίζειν*] *φιλοχρηματεῖν A.* || *φιλοχρηματεῖσθαι A.* 114 5. *ἥδιον* Bentleius. an *ἥδιον ἂν διδοὺς εἰς ἃ δεῖ?*

115 πάλιν δὲ καθ' ἕτερον χρείας εἶδος φειδωλός, γλίσχρος, ταμιευτικός, ἀκριβής, θησαυροποιός, θησαυριστικός, θησαυριστής, ταμιευτικός, κατορύττων τὸ ἀργύριον, φρουρὸς χρημάτων, φύλαξ ἀργυρίου, ἄγρυπνος εἰς τὴν φυλακήν, δανείζων ἔγγυα δανείσματα, ναυτικὰς ἐκδόσεις, ἐπὶ μεγάλοις τόκοις παρακινδυνεύων, ἐπὶ κέρδους ἐλπίδι. μικροπρεπής, τῷ βαλαντίῳ προστετηκώς, ἀνελεύθερος, δουλοπρεπής. Πλάτων δὲ ἐν Παρμενίδῃ καὶ ὑπαρὸν εἴρηκεν, Εὔπολις δὲ

εἶδες χορηγὸν πώποτε ὑπαρώτερον
τοῦδε;

116 θᾶττον ἂν τοῦ αἵματος ἢ χρημάτων μεταδούς τινι, οἰκτρός, στενός, ἄθλιος, κακοδαίμων, ταπεινός, ἐλεεινός, ἄγχων τοὺς χρήστας, ἀποπνίγων τοὺς ὀφείλοντας, ἀπάγων ὑπερημέρους. τὰ δὲ ῥήματα φείδεσθαι, ταμιεύειν ταμιεύεσθαι, θησαυροποιεῖν, φρουρεῖν, ἀγρυπνεῖν, φυλάττειν. καὶ τὰ πράγματα φειδωλία, ταμιεία, φρουρά, χρημάτων τήρησις, φυλακή, μικροψυχία, ἀνελευθερία, μικροπρέπεια, καὶ ὡς Κριτίας ὑπαρία, δουλοπρέπεια, κακοδαιμονία, ἀθλιότης, οἰκτρότης. καὶ τὰ ἐπιρρήματα φειδωλῶς, γλίσχρως, ταμιευτικῶς· τοῖς
117 γὰρ ἄλλοις ἄν τις δυσχεράνειεν. ὁ δ' ὑπεναντίως διακείμενος ἀφειδής, ἀταμίευτος, ἄσωτος, ἐκκεχυμένος, ἀθησαύριστος, ἀπρόοπτος τοῦ μέλλοντος, οὐ περισκοπῶν τὸ μέλλον, ὅλος τῆς τήμερον ἡμέρας, ῥίπτων τὰ χρήματα, κατεδηδοκὼς τὰ πατρῷα, καταναλίσκων, ἐκχέων, ἀπολλύς, σπαθῶν τὴν οὐσίαν, κατακυβεύων, καταπορνοκοπῶν, ἐφήμερος τῷ βίῳ. ἐπιρρήματα δὲ ἀφειδῶς, ἀταμιεύτως, ἀπεριόπτως, ἀπερισκέπτως, ἀτεκμάρτως, ἀπροοράτως. τῶν δὲ πραγμάτων
118 ὀνόματα οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ ἀσωτία. τῷ δὲ φειδωλῷ μετ' ἐπαίνου ἀντίκειται ἐκτενής, δαψιλής, λαμπρός, ἄφθονος, φιλότιμος, ἐλευθέριος, φιλάνθρωπος, φιλόδωρος μεγαλόδωρος πολύδωρος, τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, τῶν ὄντων μεταδιδούς, μεγαλοπρεπής, ἐλευθεροπρεπής. τὰ δὲ πράγματα δαψίλεια, λαμπρότης, ἀφειδωλία, μεγαλοπρέπεια, φιλοτιμία,
119 φιλοδωρία μεγαλοδωρία πολυδωρία, ἐλευθεριότης· ἡ γὰρ ἐλευθεροπρέπεια καὶ ἐκτένεια, τὸ μὲν σκληρὸν τὸ δὲ εὐτε-

---

116 3. χρεώστας. *A*. 118 6. ἀφειδωλία] φιλία. ἀφθονία *A*.

λές. τὰ δ' ἐπιρρήματα δαψιλῶς, ἐκτενῶς, ἀφθόνως, μεγαλοπρεπῶς, ἀνέδην, χύδην, ἐλευθεροπρεπῶς, ἐλευθερίως, φιλοτίμως, φιλανθρώπως, φιλοδώρως μεγαλοδώρως, λαμπρῶς. ῥήματα δὲ λαμπρύνεσθαι, ἐπιδαψιλεύεσθαι, φιλανθρωπεύεσθαι, ἐπιδιδόναι τοῖς χρήζουσιν, ἐπικουρεῖν τοῖς δεομένοις, φιλοτιμεῖσθαι.

Πρόθυμος, ἐρρωμένος, ῥωμαλέος, σφοδρός, σύντονος, 120
συντεταμένος, φιλόπονος, φιλεργός, νεανικός, εὔρωστος, γενναῖος, γεννάδας, γεννικός, ἐνεργός, ἄοκνος, ἀνδρεῖος ἀνδρικὸς ἀνδρώδης, ἐθελουργός, ἐγρήγορος, ἴτης, ἄγρυπνος, φροντιστής, ἀπροφάσιστος, ἕτοιμος, πρόχειρος. τὰ δὲ πράγματα προθυμία, ῥώμη, σφοδρότης, φιλεργία· ἡ γὰρ φιλοπονία εὐτελές, ὥσπερ καὶ ἡ ἀοκνία. εὐρωστία δὲ καὶ ἀνδρία καὶ ἀνδρισμός· ἡ γὰρ ἀνδρειότης σκληρόν, ἡ δὲ γενναιότης τὴν εὐγένειαν δηλοῖ. ἐγρήγορσις, νεανιεύματα. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων 121
οὐκ ἔστι πραγμάτων ὀνόματα ἀλλὰ ῥήματα, ἐντεῖναι συντεῖναι ἐπισυντεῖναι, πονῆσαι ἐπιπονῆσαι, νεανιεύσασθαι ἐπινεανιεύσασθαι, ἀνδρίσασθαι, ἐγρηγορέναι, φροντίζειν, ἀγρυπνεῖν, ἐρρῶσθαι, εὐρωστεῖν· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων βίαια. ἐπιρρήματα δὲ ῥωμαλέως, ἐρρωμένως, σφοδρῶς, ἐντεταμένως, ἐντόνως συντόνως, φιλοπόνως, φιλεργῶς, ἀόκνως, ἀνδρείως ἀνδρωδῶς ἀνδρικῶς, ἐθελουργῶς, ἐνεργῶς, ἑτοίμως, ἀγρύπνως, πεφροντισμένως, ἐγρηγορότως, ἀπροφασίστως, προθύμως. τὰ δ' ἐναντία βλάξ, βλακικός, μαλα- 122
κός, ὑπερβαλλόμενος, μελλητής, ἐκλελυμένος, ἀμβλύς, βραδύς, ἀδύνατος, ἀσθενής, ἀναπεπτωκώς, ἀναβεβλημένος, ἄθυμος, ἀργός, ἄρρωστος, ἄνανδρος, ὀκνώδης, κατανυστάζων, ἀποκαθεύδων, ἀποκαθήμενος, ὀλίγωρος, ῥάθυμος, ἀμελής, ὕπτιος, νωθρός, νωθής. τὰ δὲ πράγματα βλακεία, μαλακία, ἀμβλύτης, βραδυτής, μέλλησμός, ἀδυναμία καὶ ἀδυνασία, ἀσθένεια, ἀργία, ἀρρωστία, ὄκνος, ἔκλυσις, ἀθυμία, ῥαθυμία, ἀνανδρία, νώθεια, νωθρότης, ὀλιγωρία, ἀμέλεια, ὑπτιότης. καὶ τὰ μὲν ῥήματα βλακεύειν, ἀμελεῖν, ἀναπεπτωκέναι, μέλλειν διαμέλλειν, ὑπερβάλλεσθαι, ἐκλελύσθαι, ἀργεῖν κατ- 123
αργεῖν, ὑπτιάζειν, ὀκνεῖν κατοκνεῖν, κατανυστάζειν, καθεύ-

---

120 4. ἐλευθερουργὸς *A*. 4. ἐγρηγορώς?

δειν ἀποκαθεύδειν, ἀποκαθῆσθαι ἀποκαθίζεσθαι, ὀλιγωρεῖν, ῥαθυμεῖν, βραδύνειν, ἀρρωστεῖν (βέλτιον δὲ τὸ ἀρρώστως ἔχειν), ἀθυμεῖν ἐξαθυμεῖν. τὰ δ' ἐπιρρήματα βλακωδῶς, βλακωδέστερον, μαλακῶς, ἀβλεμέως, βραδέως, ἀναπεπτωκότως, ἀναβεβλημένως, ἐκλελυμένως, ἀθύμως, ἀργῶς, ἀνάνδρως, ἀρρώστως, ὀκνηρῶς, ὀλιγώρως, ἀγεννῶς, ἀμελῶς, νωθρῶς, ὑπτίως, ἀσθενῶς, ἀδυνάτως.

124 Διαθέσθαι φορτίον, ἀποδόσθαι, πωλῆσαι, ἀπεμπολῆσαι, ἀντικαταλλάξασθαι πρὸς ἀργύριον, ἀλλάξασθαι πρὸς ἀργύριον, ἀποκηρῦξαι, καπηλεῦσαι, μεταβαλέσθαι· ἀπωνηθήσεται δὲ καὶ πεπράσεται Θεόπομπος εἴρηκεν ὁ κωμικός. καὶ τὸ πρᾶγμα διάθεσις, ἀπόδοσις, εἰ μὴ ἀμφίβολον, πρᾶσις, ἐμπόλησις, ἀλλαγή, ἀποκήρυξις, καπηλεία, μεταβολή· Ξενοφῶν δὲ καὶ πώλησις εἴρηκεν. καὶ τὰ ὀνόματα κάπηλος,
125 πρατήρ, μεταβολεύς, πωλητής· Ὑπερίδης δὲ καὶ πράτην εἴρηκεν ἐν τῷ Συνηγορικῷ, πωλητῆρα δὲ Ἕρμιππος ὁ κωμικός· ἀπὸ γὰρ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστιν, ὥσπερ οὐδ' ἐπιρρήματα πλὴν καπηλικῶς. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδραπόδων ἔστιν εἰπεῖν κατὰ Δημοσθένην «ἐπ' ἐξαγωγῇ ἀπέδοτο.» ὁ δὲ πολλάκις πραθείς, ὃν εἴποι τις ἂν παλίμπρατον, παλίμβολος ἂν λέγοιτο. ἐπὶ δὲ τῶν πολλοῦ πιπρασκόντων εἴποις ἂν ἐπιτιμῶσιν, ἀνατιμῶνται, ἐπιτείνουσι τὰς τιμάς, ὡς τὸ ἐναντίον ἐπευωνίζου-
126 σιν, ἄξια πιπράσκουσιν. ὁ δὲ τόπος πρατὴρ λίθος καὶ πωλητήριον καὶ ὡς Ἡρόδοτος πρατήριον. παρὰ δὲ τοῦ πιπράσκοντος ὠνήσασθαι, ἀγοράσαι, πρίασθαι, καὶ ὠνητός, καὶ ὠνούμενος καὶ ὠνητιῶν καὶ ἀγοράζων. ἀντ' ὀνομάτων αὗται μετοχαί· ὁ γὰρ ἀγοραστὴς ἐπὶ τοῦ ὀψωνοῦντος τέτακται. καὶ Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς λέγει «παῦσαι δυσωνῶν·» ὁ γὰρ δυσώνης οὐκ οἶδα μὲν εἰ παρά τινι, ἐν δὲ παροιμίᾳ. τὸ δὲ
127 πρᾶγμα ὠνὴ καὶ ἀγορά. Ξενοφῶν δὲ καὶ τὴν ἐμπολὴν ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν ἔταξεν. Πλάτων δὲ τῆς ἀγοράσεως εἴρηκεν, ὡς τῆς ἀγορασίας Τηλεκλείδης. τὰ δὲ πιπρασκόμενα φορτία, ῥῶπος, ἀγοράσματα, ὤνια, γέλγη, εἰ μὴ κωμικώτερον, ὠνητά, καὶ ὡς Ξενοφῶν πώλημα. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ πράσιμον εἴρηκεν ἐν

---

123 3. *βλακῶδες A.* 125 2. *πωλητήριον* ante Hemsterhusium. 7. *πολλοὺς A*, εἰς πολλὰ vulgo.

τῇ Παιδείᾳ· παρ' ἄλλῳ δὲ οὐδέτερον εὑρὼν μνημονεύω. ἐπιρρήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἀπ' οὐδενός.

Ἀγεῖραι συναγεῖραι, συλλέξαι συλλέξασθαι, ἀθροῖσαι 128
ἀθροίσασθαι, συναθροῖσαι συναθροίσασθαι, πορίσαι συμπορίσαι συμπορίσασθαι, συνενεγκεῖν, συνάγειν, συστῆσαι συστήσασθαι, συμφορῆσαι συμφορήσασθαι, συνερανίσαι. τὰ δὲ πράγματα ἀγερμὸς συναγερμός, ἄθροισις συνά- 129
θροισις, συναθροισμὸς ἀθροισμός, πόρος, συλλογή, συναγωγή, ἔρανος, σύστασις· δύσφθεγκτα δὲ τὰ λοιπά. ὄνομα δὲ μόνον ὁ συλλογεύς· ἕτερον γάρ τι ὁ ἐρανιστὴς καὶ ὁ ἀγύρτης. τὸ δὲ ἐναντίον ἐκχέαι, ῥῖψαι διαρρῖψαι, προέσθαι, σπαθῆσαι, ἀπολέσαι, διασπεῖραι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἐκκεχυμένως, διερριμμένως, διεσπαρμένως. ὄνομα δὲ διασπορεύς, πρᾶγμα δὲ ἔκχυσις, ῥῖψις διάρριψις, πρόεσις, ἀπώλεια, διασπορά.

Ἀνύποιστον, δύσοιστον (Εὔπολις δὲ λέγει καὶ δυσάλ- 130
γητον), δυσάνεκτον δυσανάσχετον, οὐκ ἀνεκτόν, οὐ φορητόν, δύσφορον ἀφόρητον, ἐπίπονον, βαρύ, φορτικόν, ἐπαχθές, καὶ κατὰ Θουκυδίδην οὐκ ἀνάσχετον, ἀφ' οὗ καὶ τὸ δυσανασχετοῦντες πεποίηκεν. εἴη δ' ἂν ἀπὸ τῶν προειρημένων ῥῆμα καὶ τὸ δυσφορεῖν. καὶ ἐπιρρήματα ἀνυποίστως, δυσοίστως, ἀφορήτως, δυσανέκτως δυσανασχέτως, δυσφόρως, φορτικῶς, βαρέως, ἐπαχθῶς. λόγῳ δ' ἔστιν εἰπεῖν, ὃ οὐκ ἄν τις 131
ὑπομείνειεν, ὃ οὐκ ἄν τις ἐνέγκαι, τίς δ' ἂν ὑπενεγκεῖν δυνηθείη; τίς δ' οὐκ ἂν ἐπὶ τούτῳ δυσχεράνειεν; καὶ ἄλλα πλείω. τὸ δ' ἐναντίον κοῖφον, εὔφορον, οἰστόν, ἀνθρώπινον, ἀνεκτόν, φορητόν, ἀνάσχετον. καὶ κούφως, εὐφόρως, ἀνθρωπίνως, ἀνεκτῶς· τὸ γὰρ οἰστῶς καὶ φορητῶς κακίω.

Ἄλλης δὲ χρείας δύσκολον, δυσμενές, δύστροπον, δυστράπελον, παλιντράπελον, δυσχερές, δύσπρακτον, δυσκατέργαστον, δυσκατάπρακτον, παλίγκοτον, παλίμβολον, κακόηθες, ὕπουλον, δολερόν, κακοῦργον, πανοῦργον, ἐπίσκιον, σεσηρός, δεδυκός, σκοτεινόν, σκολιόν, δυσπετές, ἐργῶδες, ἀλλόκοτον, ὧν

---

127 6. δὲ οὐκέτι· ἐπίρρημα δὲ ἐξ αὐτῶν οὐχ εὕρηται· οὐ γάρ ἐστιν ἀπ' οὐδενός *A*. 129 6. καὶ τὰ — 8. διασπορά] ἐπίρρημα δὲ ἓν μόνον τὸ ἐκκεχυμένως. ὄνομα δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲ πρᾶγμα, ἀλλὰ μετοχαί *AC*.

132 ἔνια καὶ ἑτέρας ἐστὶ χρείας. καὶ δυσκόλως, δυσμενῶς, δυστρόπως, δυστραπέλως, δυσχερῶς, ἀλλοκότως, παλιμβόλως, κακοήθως, ὑπούλως, δολερῶς, κακούργως, πανούργως, σεσηρότως· τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων φαυλότερα. καὶ ὀνόματα ἀρρενικὰ ἀπὸ πάντων, καὶ τὰ πράγματα ἐκ τῶν πλείστων, δυσκολία, δυστροπία, δυσμένεια, δυσχέρεια, δυστραπελία, παλιντραπελία,
133 παλιμβολία, κακοήθεια, κακουργία, πανουργία· πονηρὰ δὲ τὰ Πλάτωνος ἐν Φιλήβῳ δυσχεράσματα. ῥήματα δὲ δυσκολαίνειν, δυσμεναίνειν, κακουργεῖν, πανουργεῖν· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων δύσφθεγκτα. τὰ δ' ἐναντία ῥᾴδιον, πρόχειρον, εὐχερές, εὔκολον, εὐπετές, εὔπρακτον, ἄπονον, εὐκατέργαστον, ἁπλοῦν τε κἀπάνουργον, καὶ εὔτροπον καὶ φανερὸν καὶ ἀναπεπταμένον καὶ ἄδολον καὶ εὐθὺ καὶ ἀπαρακάλυπτον. καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν ἐπιρρήματα, καὶ ὀνόματα ἀρρενικά, καὶ ἐπ' ἐνίων πράγματα.

134 Κίνδυνος, κινδυνῶδες, ἐπικίνδυνον, δεινόν, ἐκπληκτικόν, φοβερόν, ἐπιδεές, σφαλερόν, ἐπισφαλές. καὶ φιλοκινδυνος, ῥιψοκίνδυνος, θρασύς, τολμηρός, πάντολμος, παρακινδυνευτικός, ἐθελοκίνδυνος, ῥᾳδιουργός, θερμουργός, ἰταμός, ἀπονενοημένος, παραβεβλημένος· τὸ γὰρ λευργὸς παρὰ Ξενοφῶντι φορτικόν. ἀλλὰ πρόχειρος εἰς τὰ δεινά, ἕτοιμος εἰς τὰ σφαλερά, προπετής, τολμητής. κἂν εἰς πῦρ ἅλοιτο, κἂν εἰς μαχαίρας κυβιστήσειεν. καὶ ταῦτα μὲν ἂν εἴποις
135 ψέγων, ἐπαινῶν δὲ εὔτολμος, θαρραλέος, εὐθαρσής, ἄφοβος, ἀδεής, ἀνέκπληκτος, εὔψυχος· τὸ δ' ἴτης κοινὸν ἐφ' ἑκατέρου. τὰ δὲ πράγματα ἐπὶ μὲν ψόγου θερμουργία, ῥᾳδιουργία, τόλμα, θρασύτης, θράσος, ἀπόνοια, εὐχέρεια, προπέτεια, ἐπὶ δ' ἐπαίνου θάρσος, εὐψυχία, εὐτολμία, ἄδεια· τὸ γὰρ ἀφοβία πάνυ εὐτελές. ῥήματα δὲ τοῦ μὲν ταῦτα μόνα, θρασύνεσθαι, τολμᾶν, παρακινδυνεύειν, παραβάλλεσθαι, ἀπονε-
136 νοῆσθαι, τοῦ δὲ μόνα εὐψυχεῖν τε καὶ θαρρεῖν. τὰ δ' ἐπιρρήματα τολμηρῶς τολμηρότατα, θρασέως θρασύτατα, φιλοκινδύνως, ῥιψοκινδύνως, παρακεκινδυνευμένως, παρακινδυνευτικῶς, παραβεβλημένως, ἀπονενοημένως, προπετῶς, ἰτα-

---

133 1 κακουργία, πανουργία] ἀπόνοια *A*. 135 2. ἴτης] ἀκαμπὴς *A*.

μῶς· καὶ τὰ ἐπαινετὰ εὐτόλμως, θαρραλέως, εὐθαρσῶς, ἀφόβως, ἀδεῶς, εὐψύχως, ἀνεκπλήκτως, ὧν ἐνίοις καὶ τὰ ὑπερθετικὰ οὐ κακίω πρόσεστιν. ἐκ δὲ τοὐναντίου δειλός, ἀποδειλιῶν, ἀθαρσής, ἄνανδρος, ἐπιδεὴς καταδεής, συνεσταλμένος, κατεπτηχώς, ἀγεννής, εὐλαβής, περίφοβος, φιλόψυχος φιλοσώματος, ἄτολμος, καταπλήξ· ὁ γὰρ ἄψυχος ἰδιωτικόν, καὶ ὁ πτάκις σφόδρα κωμικόν· καὶ τὰ πράγ- 137
ματα δειλία, ἀτολμία, ὄκνος, εὐλάβεια, ἀνανδρία, φιλοσωματία φιλοψυχία, καταπληγία. καὶ τὰ ῥήματα δειλιᾶν ἀποδειλιᾶν, ὀκνεῖν κατοκνεῖν, εὐλαβεῖσθαι, κατεπτηχέναι, φιλοψυχεῖν φιλοσωματεῖν· καὶ ἀπ' αὐτῶν αἱ μετοχαὶ ἀποδειλιῶν, εὐλαβούμενος, κατεπτηχώς, φιλοψυχῶν φιλοσωματῶν, ὀκνῶν κατοκνῶν. καὶ τὰ ἐπιρρήματα δειλῶς, ἀγεννῶς, ἀτόλμως, ἀνάνδρως, εὐλαβῶς, συνεσταλμένως, κατεπτηχότως, ἐπιδεῶς καταδεῶς, ἀθαρσῶς, περιφόβως, φιλοψύχως φιλοσωμάτως.

Ἐγκαλεῖν ἐπικαλεῖν, μέμφεσθαι καταμέμφεσθαι, αἰ- 138
τιᾶσθαι καταιτιᾶσθαι, αἰτίαν ἐπάγειν, προσφέρειν, διαβάλλειν, ὀνειδίζειν, φαίνειν, κατηγορεῖν, ἐνδείκνυσθαι γράφεσθαι· καὶ κατ' ἄλλην χρείαν ψέγειν, λοιδορεῖν λοιδορεῖσθαι, κακηγορεῖν κακολογεῖν, βλασφημεῖν, κακίζειν. τὰ δὲ πράγματα μέμψις κατάμεμψις, ἔγκλημα, αἰτία (Ἀντιφῶν δὲ καὶ αἰτίασις εἴρηκεν), ὄνειδος ὀνειδισμός, διαβολή, ἔνδειξις, γραφή, κατηγορία, φάσις· καὶ τῶν δευτέρων λοιδορία, ψόγος, κακολογία κακηγορία, βλασφημία, κακισμός, εἰ μὴ βιαιότερον. ὀνόματα δὲ φιλεγκλήμων, μεμψίμοιρος, φιλαίτιος, 139
ὀνειδιστικός· καὶ πάλιν φιλόψογος, φιλολοίδορος, κακήγορος. τὰ δ' ἐπιρρήματα φιλεγκλημόνως, μεμψιμοίρως, φιλαιτίως, διαβόλως, ὀνειδιστικῶς, καὶ φιλοψόγως, βλασφήμως, φιλολοιδόρως· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων βίαια. καλοῖτο δ' ἂν ὁ μὲν ἔνοχος ὑπαίτιος, ὕποχος, ὑπεύθυνος, ἐγκλητέος, ἐπιλήψιμος, μεμπτὸς ἐπίμεμπτος, ἐπίψογος, ἐπίρρητος, ὁ δ' ἀναίτιος ἀνεύθυνος, ἄμεμπτος, ἄψογος, ἀνέγκλητος. τὰ δ' ἐπιρρήματα ὑπαιτίως, ὑπευθύνως, μεμπτῶς, ἐπιρρήτως, καὶ ἀναιτίως, ἀνεγκλήτως, ἀνευθύνως, ἀμέμπτως.

---

136 3. κάκια ἐστίν *A*. 138 2. προφέρειν *A*.

140 Ἀγωνοθέται, ἀθλοθέται, ἀγώνων διαθέται, ἄθλων ἐπιμεληταί, ἔφοροι, ἐπίσκοποι, ἐπόπται, προστάται. τὸ δὲ πρᾶγμα ἀγωνοθεσία, ἀθλοθεσία ἢ ὡς Ἀριστοφάνης ἀθλοθετία, ἀγώνων διάθεσις, ἄθλων ἐπιμέλεια, προστασία, ἔποψις. καὶ ἀθλοθετεῖν, ἀγῶνας διατιθέναι, ἄθλων ἐπιμελεῖσθαι, ἆθλα ἐφορᾶν, ἀγώνων προεστάναι καὶ προεστηκέναι,
141 καὶ ἄρχειν, καὶ πρυτανεύειν τὰ περὶ τοὺς ἀγῶνας. ἀπὸ δὲ ἀγῶνος ὀνόματα ἀγώνισις παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ ἀγώνισμα καὶ ἀγώνιοι θεοὶ παρὰ Πλάτωνι, καὶ ἀγωνισταὶ παρὰ Δημοσθένει, καὶ ἀγωνία παρὰ Ἰσοκράτει· Σοφοκλῆς δὲ τὴν ἀγωνοθεσίαν ἀγωνοθήκην μοχθηρῶς ἐκάλεσεν. ἔστι δ' ἐκ τούτων ἀγωνιστὴς ἀνταγωνιστὴς συναγωνιστής, ἀγωνίσασθαι συναγωνίσασθαι ἀνταγωνίσασθαι, ἀγωνιστικῶς, δυσανταγωνίστως, προαγών, ἐπαγωνίσασθαι, συναγωνισάμενος, ἀγωνιστικός, ἀνταγώνιστος δυσαγώνιστος, ἀνταγωνιστικός, ἀνανταγώνιστος δυσανταγώνιστος, προσαγωνισάμενος.
142 τῶν δὲ ἀγώνων οἱ μὲν γυμνικοί, οἱ δὲ καλούμενοι σκηνικοὶ ὀνομασθεῖεν ἂν Διονυσιακοί τε καὶ μουσικοί· οἱ δ' Ἀττικοὶ οὐ ῥᾳδίως λέγουσιν ἀγῶνας μουσικοὺς ἀλλὰ μουσικῆς. καὶ τὸ μὲν πρᾶγμα ἀγὼν καὶ ἀγωνία· καὶ σεμνότερον εἴποις ἂν ἀγωνίαι γυμνικαὶ καὶ ἀγωνίαι Διονυσιακαί. καὶ σπονδῶν ἐπαγγελίαι, καὶ ἐκεχειρίας ἐπαγγελίαι. χωρία δὲ τῶν μὲν στάδιον τῶν δὲ θέατρον, κοινοὶ δὲ ἐπ' ἀμφοτέροις
143 θεαταί. καὶ τὰ μὲν ὀνομαζόμενα ὑπὸ τῶν πολλῶν ἔπαθλα ἆθλα καλοῖτ' ἂν κοινῶς ἐπ' ἀμφοῖν καὶ νικητήρια καὶ ἐπίχειρα καὶ γέρα· ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν γυμνικῶν ἆθλοι οἱ πόνοι, καὶ τὸ ἀθλεῖν κάμνειν, πονεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τῶν μουσικῶν ἴδιον ὅ φησι Δημοσθένης, τὸ λειτουργεῖν τῷ θεῷ. καὶ οἱ γυμνικοὶ μὲν κυρίως ἀθληταὶ καλοῦνται καὶ ἀσκηταὶ καὶ
144 ἀγωνισταί, καὶ οἱ ἀντίπαλοι αὐτῶν ἀνταγωνισταί. ἀπὸ δὲ τῶν ἀθλητῶν καὶ τὰ ἆθλα καὶ τὰ ἀθλήματα παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ Ἐρωτικῷ, εἰ Δημοσθένους ἐστὶ τὸ βιβλίον, καὶ τὸ ἀθλεύειν παρά τε τοῖς ποιηταῖς καὶ παρ' Ἡροδότῳ, καὶ παρ' ἡμῖν τὸ ἀθλεῖν. βιαζόμενος δ' ἂν καὶ ἐπ' ἐκείνων εἴ-

---

141 10. ἀνανταγώνιστος] ἀναγώνιστος vulgo. 142 5. ἀγωνίαν διονυσίαν C, omissis ἀγωνίαι γ. καὶ.

ποι τις Διονυσιακῆς ἀγωνίας ἀθληταί. ἀθληταὶ δὲ μουσικοὶ καὶ Διονυσιακοὶ τεχνῖται. ὀνομάσαις δ' ἂν καὶ τούτους κἀκείνους ἀγωνιστάς. καὶ τὰ ἐπιρρήματα μουσικῶς, ἀθλητικῶς, ἀσκητικῶς, ἀγωνιστικῶς. ἀλλὰ τοῖς μὲν κριταὶ κάθηνται, τοῖς δὲ ἐφεστᾶσι βραβευταί, οὓς καὶ βραβέας ὁ Πλάτων καλεῖ· καὶ μαστιγονόμοι δὲ καὶ ῥαβδοῦχοι. τοὺς δὲ βραβευτὰς καὶ ἐπιστάτας ὠνόμαζον, ὅθεν καὶ τὸ βραβεύειν ἐπιστατεῖν Σοφοκλῆς. καὶ τὸ μὲν πρὸ τοῦ στεφάνου συμπλέκεσθαι περὶ βραβείου ἢ ἐπὶ βραβείῳ φαίη τις ἄν, τὸ δὲ περὶ τοῦ στεφάνου ἢ ἐπὶ τῷ στεφάνῳ, περὶ φοίνικος ἢ ἐπὶ φοίνικι. 145

τὰ μὲν οὖν τῶν μουσικῶν ὀνόματα ἐν τοῖς περὶ μουσικῆς εἰρήσεται, τὰ δὲ τῶν γυμνικῶν δολιχός, δολιχοδρόμος, καὶ ὁ τὸν δολιχὸν τρέχων, καὶ ὁ τὸν μακρὸν δρόμον ἀγωνιζόμενος· Αἰσχίνης δὲ ὁ ῥήτωρ εἴρηκε τὸν δολιχοδρομήσαντα. στάδιον καὶ σταδιοδρόμος καὶ σταδιεὺς καὶ σταδιάρχης· Ἀριστοφάνης δὲ καὶ σταδιοδρόμης εἴρηκεν. τὸ δὲ προεκπηδᾶν προανίστασθαι Στράττις εἶπεν· 146

τί ὅτι ὥσπερ οἱ σταδιοδρόμοι προανίστασαι;

δίαυλος, καὶ ὁ τοῦ διαύλου ἀγωνιστής, καὶ ἀγωνιζόμενος τὸ διπλοῦν, καὶ ἵππιον δρόμον, καὶ δρόμον τὸν ἐν καμπῇ. καὶ ὅθεν μὲν ἀφίενται, ἄφεσις καὶ ὕσπληγξ καὶ γραμμὴ καὶ βαλβίς, περὶ δὲ ὃ κάμπτουσι, νύσσα καὶ καμπτήρ· ἵνα δὲ παύονται, τέλος καὶ τέρμα καὶ βατήρ, ἐνίοις δὲ καὶ βαλβίς. 147

ὀνόματα δὲ δρομικός, σύνδρομος, ἰσόδρομος, θάττων, κουφότερος, ὀξύτερος, ἐλαφρότερος, σπουδαιότερος, δρομικώτερος, ἐπίδρομος, πρόδρομος. καὶ δρόμοι ξυστοὶ ἐν οἷς αἱ ἀσκήσεις, καὶ Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρόμος, καὶ ὑποδραμεῖν τὸ κολακεῦσαι. καὶ ἱππόδρομος καὶ ἱπποδρομία, καὶ ἔκδρομος ἵππος, παρὰ δὲ Αἰσχίνῃ τῷ ῥήτορι δρομοκήρυκες. τὸ μέντοι προδραμεῖν ἐάσαντα ἐπιδιῶξαι, ὅπερ ἐν ταῖς σφαιρομαχίαις γίνεται, προδοσία ἐλέγετο. 148

πάλη καὶ παλαιστὴς καὶ παλαιστικός, παλαίσματα, 149

---

144 1. ἀθληταί om *A*. || ἀθληταὶ δὲ] καὶ καλοῦνται *BC*. an οἱ δὲ? 146 2. θέων *BC*. 7. ὅτι] ποθ' *M*. 147 2. καὶ ἱπποδρόμιον τὸν ἐγκαμπῆ *A*. 148 8. προδόσθαι *A*.

παλαιστικῶς, ἰσόπαλος, ἀντίπαλος. συγκεκληρωμένος, συλλαχών, ἔφεδρος. παλαίειν, διαπαλαίειν, καταπαλαίειν, προσπαλαίειν. καὶ οἱ μὲν δρομεῖς ἐλαφροί, κοῦφοι, ποδώκεις, ταχεῖς, σπουδαῖοι τοὺς πόδας, καὶ κούφως, ἐλαφρῶς, ὠκέως, ταχέως, σπουδαίως· οἱ δὲ παλαισταὶ βαρεῖς, στάσιμοι, μόνιμοι, ὠμίαι, ἀντερειδόμενοι, συμπλεκόμενοι, καὶ βαρέως, στασίμως, μονίμως.

150 πυγμὴ καὶ πύκτης καὶ πυκτικὸς καὶ πληκτικός, καὶ πὺξ παίειν. εἴποις δ' ἂν ἐπὶ τοῦ πύκτου χεῖρες ὡπλισμέναι, χεῖρες ὁπλίτιδες· καὶ τὰ ὅπλα σφαῖραι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ σφαιρομαχεῖν, καὶ σφαιρομαχία παρ' Ἀριστομένει ἐν Διονύσῳ ἀσκητῇ. καὶ μύρμηκες δὲ τὰ ὅπλα, καὶ ἱμάντες. παγκράτιον, παγκρατιαστής, παγκρατιαστικός, καὶ παγκρατιαστικῶς ἐπίρρημα. σκιαμαχεῖν, ἀκροχειρίζεσθαι, ἀκροχειρισμός, ἄγχειν, ἀποπνίγειν, πὺξ παίειν, λὰξ ἐνάλλεσθαι, λακτίζειν. ἐπὶ δὲ τούτων εἴποις ἂν ὡς εἰσὶ πάμμαχοι, καθάπερ Πλάτων τοὺς περὶ τὸν Εὐθύδημον· «τούτω γάρ ἐστον κομιδῇ παμμάχω κατὰ τοὺς Ἀκαρνᾶνας τοὺς παγκρατιαστάς.»

151 πένταθλος ὁ τὰ πέντε ἀγωνιζόμενος. ἴδια δὲ αὐτῷ πηδᾶν, ἅλλεσθαι, πηδητικός, ἁλτικός. καὶ ὅθεν ἅλλεται, βατήρ, ἀφ' οὗ καὶ τὸ «τὸν βατῆρα κέκρουκεν·» τὸ δὲ μέτρον τοῦ πηδήματος κανών, ὁ δὲ ὅρος τὰ ἐσκαμμένα, ὅθεν ἐπὶ τῶν τὸν ὅρον ὑπερπηδώντων οἱ παροιμιαζόμενοι λέγουσι πηδᾶν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα. ἀκοντιστικός· καὶ τὸ ἀκόντιον τῶν πενταθλων καλεῖται ἀποτομεύς. τὸ δὲ δίσκον ἀφεῖναι, δίσκον ἐκπέμψαι, δίσκον ῥῖψαι, δίσκῳ ὑποφέρεσθαι. ἐπὶ δὲ πενταθλου τὸ νικῆσαι ἀποτριάξαι λέγουσιν. ὁπλίτης δρόμος, καὶ ὁ τὸν ὁπλίτην δίαυλον θέων, καὶ ὁπλιτοδρόμος.

152 ὁ δὲ νικήσας τὰ ἆθλα ἀνείλετο, τὸν στέφανον ἀνείλετο, τὴν ῥάβδον τοῦ φοίνικος ἢ τὸν φοίνικα ἔλαβεν, ἐστεφανώθη, ἐκηρύχθη, ἀνεκηρύχθη, ἀνερρήθη, ἀνηγορεύθη, ἀνεδέθη τῷ στεφάνῳ, ἀνεῖπεν αὐτὸν ὁ κῆρυξ. καὶ τὸ πρᾶγμα ἀνάδεσις στεφάνου, καὶ στεφανηφορία, καὶ ἀνάρρησις καὶ ἀναγόρευσις καὶ ἀνακήρυξις. τὰ δὲ τῶν ἐνεργούν-

---

150 4. ἀρισομάνει *C*, ἀριστοφάνει *A*. 151 7. ἀποτομή *A*, ἀποτομάς *C*. 8. ὑποστρέφεσθαι *A*.

των ῥήματα ἀνειπεῖν, ἀνακηρῦξαι, ἀναγορεῦσαι, ἀναδῆσαι, στεφανῶσαι, ταινιῶσαι· Ξενοφῶν γὰρ εἴρηκεν «ἐταινίουν τε καὶ προσήεσαν ὥσπερ ἀθλητῇ.»

κοινὰ δ' ἐπὶ πάντων ἀναγκοφαγῆσαι, ἀσκῆσαι ἀσκη- 153
θῆναι, ἀθλῆσαι, γυμνάσασθαι, πονῆσαι, ἀγωνίσασθαι. καὶ ὄνομα καλὸν ἡ ἄσκησις. καὶ γυμναστικὴ ἡ τέχνη, καὶ γυμνασία τὸ πρᾶγμα, καὶ γυμναστικῶς τὸ ἐπίρρημα παρ' Ἀριστοφάνει. καὶ ἀποδῦναι καὶ γυμνάσασθαι παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ γύμνωσις. καὶ γυμνάσιον τὸ χωρίον. ἐλαίῳ χρίσασθαι, λίπα ἀλείψασθαι, κονίσασθαι.

τοὺς μὲν οὖν καλουμένους ἱεροὺς ἀγῶνας, ὧν τὰ ἆθλα ἐν στεφάνῳ μόνῳ, στεφανίτας ἐκάλεσαν καὶ φυλλίνας, τοὺς δὲ ὠνομασμένους θεματικοὺς ἀργυρίτας.

ἐκ δὲ τῶν ἀγωνιστικῶν ὀνομάτων καὶ ὁ μαστιγονόμος καὶ ὁ ῥαβδοῦχος, καὶ ὁ ῥάβδῳ κοσμῶν, φησὶν ὁ Πλάτων· Ξενοφῶν δὲ καὶ μαστιγοφόρον που λέγει. τὰ δὲ χω- 154
ρία τῆς ἀσκήσεως ἀποδυτήριον, γυμνάσιον, παλαίστρα, κονίστρα. καὶ ὁ ἐφεστηκὼς παιδοτρίβης τε καὶ γυμναστής, ἀφ' οὗ καὶ συγγυμναστὴς παρὰ Πλάτωνι καὶ Ξενοφῶντι. προγυμναστής· ὁ δὲ ἀλείπτης ἀδόκιμον. παιδοτριβικὴν δὲ τέχνην Ἰσοκράτης εἴρηκεν, τῆς δὲ παιδοτριβίας Ἄρχιππος ὁ κωμικός. ἐκ τούτων δὲ ξηραλοιφεῖν, σωμασκεῖν σωμασκίας σεσωμασκηκώς, ἀδικομαχεῖν, ἀσκητὴς ἀσκήματα ἄσκησις· Πλάτων δὲ καὶ ἄσκην εἴρηκε, φαῦλον ὄνομα. καὶ λήκυθον δ' ἂν εἴποις καὶ στλεγγίδα· ἐκαλεῖτο δὲ καὶ στλεγγὶς καὶ ξύστρα καὶ σπαθίς. καὶ τὸν παῖδα ἐρεῖς ληκυθοφόρον· πονηρὸν γὰρ ὁ στλεγγιδολήκυθος. τὸν δὲ θύλακα τῶν ἀσκη- 155
τῶν σάκταν καλοῦσιν ἢ σάκκον. ἀθληταῖς δ' ἂν προσήκοιεν καὶ ἐνδρομίδες· οὕτω δ' ἐκαλοῦντο τὰ τῶν δρομέων ὑποδήματα. Κράτης δ' ἔφη ἐν Ἥρωσιν

ἀλτῆρσι θυλάκοισι χρῆσαι τὸ μέγεθος.

ἄγχειν, στρέφειν, ἀπάγειν, λυγίζειν, ἀγκυρίζειν, ῥάσσειν, ἀνατρέπειν, ὑποσκελίζειν. καὶ πλαγιάζειν δὲ καὶ κλιμακίζειν παλαισμάτων ὀνόματα· μοχθηρὸν γὰρ τὸ μεσοπέρδειν ἐν τῇ

---

152 1. ὀνόματα *A*. **153** 5. *γυμνωθῆναι?* **154** 8. *ἀσκομαχεῖν A*. 10. *στελγὶς?* an *δὲ ἡ* pro *δὲ καὶ?* **155** 8. *μέσον ἔρδειν A*, om *BC*, qui mox *παλαίσματος τὸ πέρδειν*.

κωμῳδίᾳ σχῆμα παλαίσματος. ἤδη δέ τινες τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας σεμνότερον Ἡρακλείους ἀγῶνας ἐκάλεσαν. λῦτο δ' ἀγών, καὶ ἔστω τέλος τοῦ βιβλίου.

Δ.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. οἶμαι καὶ σέ, εἰ καὶ νέος εἶ, πολλὰ προσεξευρήσειν οἷς ἔγραψα· οὐ γὰρ ἐργώδης ἡ μίμησις κατὰ τὴν τῆς εὑρέσεως ὑφήγησιν. ἂν δέ τί σε
2 ὄνομα ὡς παρειμένον ἐπέλθῃ, μὴ θαυμάσῃς. ἴσως μὲν γὰρ αὐτὸ κἂν εἰδὼς εἴην παρεικώς, ἀλλ' ὡς οὐκ ἐπαινῶν· εἰ δὲ καὶ διέλαθέ με, εὖ ἴσθ' ὅτι πολλὰ καὶ ὧν πάνυ ἴσμεν, ἔστιν ὅτ' ἐπὶ τὴν μνήμην οὐκ ἀπαντᾷ, ὅπου καὶ τὰ τῶν οἰκετῶν ὀνόματα, ἃ οὐκ ἂν φαῖμεν ὡς οὐκ ἴσμεν, ἐκπίπτει πολλάκις χρῃζόντων καλεῖν. καὶ τί δεῖ τοῦτο θαῦμα οἴεσθαι, ὅπου γε καὶ τῶν σκευῶν τις ἔστιν ἃ ἔχων ἐν χεροῖν ὡς οὐκ ἔχων ζητεῖ; τὸ τοῦ Πλάτωνος. ὅρα δὲ εἴ τις ἂν ἄλλος τῶν νῦν Ἑλλήνων εὗρε τοσαῦτα καὶ ἐν τοσούτοις. ἔρρωσο κύριε.

7 Περὶ τοίνυν ἐπιστημῶν καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν τεχνῶν ἐν τούτῳ ῥητέον. ἐπιστήμη, ἐπιστημοσύνη, γνῶσις, ἐπιστημονικὴ γνῶσις, ἀλήθεια, κατανόησις, διάσκεψις, θεωρία, ἐμπειρία, τέχνη, εὐτεχνία, ὀρθοδοξία. καὶ τὰ ὀνόματα ἐπιστήμων, ἐπιστημονικός, γνωστικός, γνωμονικός, θεωρητικός, διαγνωστικός, ἔμπειρος, τεχνίτης, τεχνικός· ὁ γὰρ δοξαστικὸς κοινὸν καὶ ἐπὶ τοῦ τὰ ψευδῆ δοξάζοντος, ὁ δ' ἀληθὴς καὶ ὁ φιλαλήθης καὶ ἄλλο τι δηλοῖ, ὁ δὲ κατανοητικὸς εὐτελές.
8 καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἐπιστημονικῶς, καὶ παρ' Ὁμήρῳ ἐπισταμένως, γνωστικῶς, γνωμονικῶς, θεωρητικῶς, ἐμπείρως, τεχνικῶς· τὸ γὰρ δοξαστικῶς ἀμφίβολον. ῥήματα δὲ ἐπίστασθαι, ἐπιστῆναι ὡς Πλάτων, γνῶναι, γνωρίσαι, θεωρῆσαι καταθεωρῆσαι, περιαθρῆσαι, κατανοῆσαι, διασκέψασθαι· ἀπὸ γὰρ τῶν λοιπῶν οὐκ ἔστι ῥῆμα πλὴν τοῦ δοξάσαι, ᾧ ἴσως προσθετέον τὸ ὀρθῶς δοξάσαι ἢ ὀρθῇ δόξῃ χρήσασθαι ἢ ὑγιεῖ ἢ ἀληθεῖ ἢ ἀπλανεῖ ἢ ἀσφαλεῖ. τὸ δὲ τεχ-

---

155 3. τέλος] τοῦτο τέλος *A*. || post βιβλίου *B* ἡ ἀρχὴ τοῦ τετάρτου βιβλίου. 2 1. ἄλλως οὐκ *A*. 8 5. περιαθροῖσαι vulgo.

νάσαι ἑτέρας χρείας. τούτοις δὲ τἀναντία ἀνεπιστημο- 9
σύνη, ἄγνοια, ἀγνωσία· Ἀντιφῶν δὲ ἐπὶ τούτου καὶ ἀγνω-
μοσύνην λέγει. ψεῦδος, ἄνοια· τὸ γὰρ ἀνοητία καὶ ἀθεα-
μοσύνη σκληρά, ἀπειρία δὲ καὶ ἀτεχνία καὶ ψευδοδοξία καὶ
δοκησισοφία Πλάτωνος καὶ εἰκασία καὶ εἰκών. καὶ τὰ ὀνό-
ματα ἀνεπιστήμων, ἀγνώμων, ἄνους, ἀνόητος, ἀνοηταίνων,
ἀθεάμων, ἀθέατος, ἄπειρος, ἄτεχνος, δοκησίσοφος, ὡς Ἀν-
τιφῶν ἔφη, εἰκαστής, εἰκαστικός· καὶ μέντοι καὶ δοκησίνους,
ὃν καὶ δοκησιδέξιον Καλλίας εἴρηκεν ὁ κωμικός. καὶ ἐπιρ- 10
ρήματα ἀνεπιστημόνως, ἀγνωμόνως, ψευδῶς, ἀνοήτως, ἀθε-
άτως (τὸ γὰρ ἀθεαμόνως βιαιότερον), ἀπείρως, ἀτέχνως, εἰ-
καστικῶς, ὁμοιωτικῶς. καὶ δόξῃ ψευδεῖ χρήσασθαι, σφαλερᾷ,
πεπλανημένῃ. ῥήματα δ' οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ τὸ εἰκάζειν.

ἐκ δ' ἐπιστήμης ἀρετή, ἀνδραγαθία, καλοκαγαθία, δε-
ξιότης, σοφία, φιλοσοφία, φιλολογία, φρόνησις, σύνεσις,
νοῦς, λογισμός, σωφροσύνη, καρτερία, ἐγκράτεια, ἀνδρία,
εὐθυμία, εὐρωστία, δικαιοσύνη, δικαιοπραγία, εὐσέβεια, ὁσι-
ότης, εὐγνωμοσύνη, ἐπιείκεια, μεγαλοψυχία, μεγαλογνωμο-
σύνη, φιλανθρωπία, μεγαλοπρέπεια. καὶ τὰ ὀνόματα κα- 11
λοκάγαθος, σοφός, φιλόσοφος, φιλολόγος, φρόνιμος, συνε-
τός, εὔνους (ὁ γὰρ νοήμων ποιητικόν), δεξιός, εὐμαθής,
ταχυμαθής, πολυμαθής, λελογισμένος, σώφρων, καρτερός,
καρτερικός, ἐγκρατής, ἀνδρεῖος, εὔθυμος, εὔρωστος, δί-
καιος, εὐσεβής, ὅσιος, φιλάνθρωπος, ἐπιεικής, μεγαλόψυ-
χος, μεγαλογνώμων, μεγαλοπρεπής. καὶ τὰ ἐπιρρήματα σο-
φῶς, φιλολόγως, φρονίμως, συνετῶς, εὔνως, λελογισμένως,
ἐμφρόνως, καρτερῶς, καρτερικῶς, ἐγκρατῶς, ἀνδρείως, εὐθύ- 12
μως, εὐρώστως, δικαίως, ὁσίως, εὐσεβῶς, φιλανθρώπως, ἐπι-
εικῶς, μεγαλοψύχως, μεγαλογνωμόνως, μεγαλοπρεπῶς. ῥή-
ματα δὲ μόνα φιλοσοφεῖν, φρονεῖν, συνιέναι, νοεῖν, λογίζε-
σθαι, σωφρονεῖν, καρτερεῖν, ἀνδρίζεσθαι, δικαιοπραγεῖν, εὐ-
σεβεῖν, εὐγνωμονεῖν, φιλανθρωπεύεσθαι. τὰ δὲ ἐναντία
κακία, πονηρία, μοχθηρία, φαυλότης (φλαυρότης δὲ σκλη-
ρόν), σκαιότης, ἀπαιδευσία, πανουργία, ἀμαθία, μισολογία,
ἄνοια, ἀφροσύνη, ἀσυνεσία, ἀκολασία, ἀκρασία, ἀσέλγεια, 13

---

9 8. εἰκαστικός] εἰκάστως *A*.

ἀνανδρία, θρασύτης, δειλία, ἀρρωστία, ἀδικία, ἀδικοπραγία, ἀνοσιότης, ἀγνωμοσύνη, ἀνεπιείκεια, μικροψυχία (ἡ γὰρ μικρογνωμοσύνη δυσχερὲς πρὸς τὴν ἀκοήν), ἀσέβεια, δυσσέβεια, μισανθρωπία, ἀπανθρωπία, μικροφροσύνη, μικροπρέπεια. καὶ τὰ ὀνόματα κακός, πονηρός, μοχθηρός, ἡμιμόχθηρος, φαῦλος, φλαῦρος, σκαιός, ἀπαίδευτος, ἄσοφος, εἰ
14 καὶ μὴ ἔστιν ἡ ἀσοφία, πανοῦργος, ἀμαθής, μισολόγος, ἄνους, ἀνόητος, ἀλόγιστος, εἰ καὶ τὴν ἀλογιστίαν οὐ προσετέον, ἄφρων, ἀσύνετος, ἀκρατής, ἀσελγής, ἀκόλαστος, ἄνανδρος, θρασύς, δειλός, ἄρρωστος, ἄδικος, ἀνόσιος, ἀγνώμων, ἀνεπιεικής, μικρόψυχος, ἀσεβής, δυσσεβής, μισάνθρωπος, μικρόφρων, ὀλιγόφρων, ἢ κατὰ Ξενοφῶντα μικροπρεπής. καὶ τὰ ἐπιρρήματα μοχθηρῶς, φαύλως, φλαύρως· τὸ γὰρ πονηρῶς εὐτελές, σκαιῶς δὲ καὶ ἀπαιδεύτως, ἀσόφως, πανούργως, ἀμαθῶς, μισολόγως, ἀνοήτως, ἀλογίστως, ἀφρόνως·
15 μικροφρόνως γὰρ καὶ ὀλιγοφρόνως ἀτοπώτερα, κάλλιον δὲ μικροπρεπῶς. ῥήματα δ' ἀπὸ τῶν πλείστων οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ μόνα ταῦτα, πονηρεύεσθαι, πανουργεῖν, μισολογεῖν, ἀνοηταίνειν, ἀμαθαίνειν· τὸ δὲ ἀφραίνειν ποιητικώτερον. ἀντὶ μέντοι ῥημάτων τοῖς ἐπιρρήμασι χρηστέον τὸ ἔχειν αὐτοῖς προστιθέντα, οἷον σκαιῶς ἔχειν, μοχθηρῶς ἔχειν, καὶ κατ' ἄλλην κλίσιν συναπτέον αὐτοῖς τὴν ἔχων μετοχήν, οἷον ἀμαθῶς ἔχων καὶ σκαιῶς ἔχων, καί που καὶ σκαιῶς διακείμενος, καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως.

16 Εἴδη δὲ ἐπιστημῶν ἢ τεχνῶν τῶν ἐλευθεριωτέρων γραμματική, διαλεκτική, ῥητορική (ἡ αὐτὴ καὶ πολιτικὴ καὶ σοφιστική), ποιητική, μουσική, ἀστρονομία, γεωμετρία, ἀριθμητική, στατική, ἰατρική. καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα γραμματιστὴς καὶ γραμματικός, ῥήτωρ ῥητορικός (ὁ αὐτὸς καὶ πολιτικός), σοφιστὴς σοφιστικός, ποιητὴς ποιητικός, μουσικός, ἀστρονόμος ἀστρονομικός, γεωμέτρης γεωμετρικός, ἀριθμητικός, στατικός, ἰατρός, ἰατρικός. καὶ τὰ ἐπιρρήματα γραμματικῶς, πολιτικῶς, ῥητορικῶς, σοφιστικῶς, ποιητικῶς, μουσικῶς, ἀστρονομικῶς, ἀριθμητικῶς, στατικῶς, ἰατρικῶς.
17 καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ γραμματικοῦ ῥῆμα οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ λόγῳ

---

14 2. προσιτέον vulgo.

τὸ γραμματικὸν εἶναι, ῥητορεύειν δέ. καὶ πολιτικὸν εἶναι· οὐδὲ γὰρ τούτῳ ῥῆμα ὑπόκειται. καὶ σοφιστὴν εἶναι· οὐδὲ γὰρ τὸ σοφιστεύειν ἐν χρήσει κεκριμένῃ, ἀλλ' ἴσως ἀντὶ τούτου τὸ παιδεύειν, δοκεῖ δ' ἐπὶ πάντων κοινὸν εἶναι. ἀπὸ δὲ τοῦ ποιητικοῦ τὸ ποιεῖν· ἀλλὰ καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἐπὶ πολλῶν χρῆσιν ἀμφίβολον, εἰ μή τις αὐτῷ προσθείη τὸ ποιήματα. παρόμοια δ' ἄν τις καὶ περὶ τοῦ μουσικοῦ φαίη. γεωμετρεῖν δ' ἂν εἴποι τις καὶ ἀστρονομεῖν καὶ ἀριθμεῖν καὶ ἱστάναι καὶ ἰᾶσθαι.

Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ γραμματιστοῦ ῥητέον διδάσκειν 18
γράμματα, συλλαβὰς συμπλέκειν, γράφειν, ἀναγινώσκειν, προγράφειν ὑπογράφειν προσπαραγράφειν, τῷ γραφείῳ παραγράφειν, τῇ παραγραφίδι, ἀποστοματίζειν. καὶ δελτίον δὲ τῶν ἐν γραμματιστοῦ, καὶ πυξίον καὶ πυξίδιον (ἔστι γὰρ παρὰ Ἀριστοφάνει τοὔνομα) καὶ δέλτος. καὶ Ἡρόδοτος μὲν λέγει δελτίον δίπτυχον, οἱ δὲ Ἀττικοὶ γραμματεῖον δίθυρον, καὶ θύρας τὰς πτύχας ἄχρι δύο, εἶτα πτύχας, καὶ τρίπτυχον καὶ πολύπτυχον. Ὅμηρος δὲ πίνακα πτυκτὸν εἴρηκεν. 19
γραμματεῖον δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς καὶ ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, ὃ καὶ γραμματεῖον Βοιώτιον ἐκάλουν· οἱ δὲ νεώτεροι αὐτὸ καὶ ἀργυροθήκην ὠνόμαζον. Ἀπολλοδώρου δὲ τοῦ Γελῴου καὶ δρᾶμα ἔστιν ὁ γραμματειδιοποιός. Ἡρόδοτος μέντοι γραμματιστὴν τῶν ἐν Σάι ἱερῶν χρημάτων εἴρηκεν ἀντὶ γραμματέως. Ἀριστοφάνης δὲ παίζει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις λέγων ἡ γραμματεύς. ἔστι δ' εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ γραμματιστοῦ καὶ τὰ Δημοσθένους, τὰ βάθρα σπογγίζειν καὶ τὸ μέλαν τρίβειν καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορεῖν. τὸ δὲ παιδαγωγεῖον καὶ διδασκαλεῖον καὶ φωλεὸν ἐκάλουν οἱ παλαιοί.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ῥήτορος εἴποις ἂν δεινὸς εἰπεῖν, ὑπέρδει- 20
νος πάνδεινος, σοφὸς εἰπεῖν, δεξιός, περιττός, συνεχής, πυκνός, πρόχειρος, εὔνους εὐνοϊκός, ῥᾴδιος, πολύς, ἄφθονος, ἐπιμελής, ἀκριβὴς ἠκριβωμένος, ἐσκεμμένος περιεσκεμμένος, Ἕλλην, πάνσοφος, εὔρους, Ἀττικός, πολυγνώμων, πολύνους, πολυλόγος, εὔγλωττος, εὔφωνος, πιθανός, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγωγός, βραχυλόγος, σύντομος, σαφής, σφοδρός, πολιτικός,

17 6. τὸ] τὰ vulgo. 18 8. πτυχὰς utrobique *A*. 19 3. *γραμματεῖον Βοιώτιον*] κιβώτιον Harpocration. 5. *γράμμα* ante Iungermannum.

21 ἰσχυρός, δυνατός, ἔντονος, βίαιος, πολὺς ῥέων, ἀφειδής, εὐθυρρήμων, ἐλεγκτικός, παρρησιαστικός, ἀνυπόστολος, τεχνίτης, ἔντεχνος, βαθὺς τὴν γνώμην, πικρός, θυμικός, θυμοῦ γέμων, χολῆς μεστός, παροξυντικός, πολλῷ ῥεύματι ῥέων, δίκην ποταμοῦ ῥέων, κατὰ χιόνα τὴν συνέχειαν, οἷος ἐγεῖραι θυμόν, ὀργὴν πρᾶῦναι, οἶκτον ἐπισπάσασθαι, ἔλεον ἐκκαλέσασθαι, παρακρούσασθαι, ἐξαπατῆσαι, παραγαγεῖν, φενακίσαι, σοφίσασθαι, [παρασχεῖν,] παρασῦραι, κλύσαι, συγχέαι τὴν γνώμην, συνταράξαι τὸν λογισμόν, δάκρυον προκαλέσασθαι, παρακρουστικός, φενακιστικός, πειστικός, παρα-
22 πειστικός, ἀπατητικός. καὶ τὰ πράγματα δεινότης, σοφία, δεξιότης, συνέχεια, πυκνότης, εὕροια, ῥαστώνη, πλῆθος, ἀφθονία, ἐπιμέλεια, ἀκρίβεια, σκέψις, περίσκεψις, ἑλληνισμός, ἀττικισμός, πολυγνωμοσύνη, πολύνοια, πολυλογία, εὐγλωττία, εὐφωνία, ἀφθονία, βραχυλογία, συντομία, σαφήνεια, σφοδρότης, ἰσχύς, δύναμις, βία, ῥοθιότης, ῥαγδαιότης, πιθανότης, ἡδονή, γλυκύτης, εὐρημοσύνη, τέχνη, πικρία, κακοήθεια, πειθώ, φενακισμός, ἀπάτη ἐξαπάτη, παροξυσμός, δεινολο-
23 γία, οἰκτρολογία, ταπεινολογία. ἱκανότης δὲ εἴρηκε Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Πανταλέοντος ἐπὶ τοῦ ἱκανοῦ λέγειν, ὥστε ἐκ τούτου εἴποι τις ἂν καὶ ἱκανῶς καὶ ἱκανός. ἀπὸ δὲ τῶν παραλειφθέντων οὐκ ἔστιν ὀνόματα τοῦ πράγματος. τὰ δ' ἐπιρρήματα δεινῶς, σοφῶς, πανσόφως, δεξιῶς, περιττῶς, συνεχῶς, πυκνῶς, προχείρως, εὔρως, ῥᾳδίως. τὸ δὲ πολλῶς βίαιον, ἀφθόνως δέ, ἀκριβῶς ἠκριβωμένως, ἐπιμελῶς, ἐσκεμμένως περιεσκεμμένως, ἑλληνικῶς, ἀττικῶς, πολυγνωμόνως,
24 πολύνως. τὸ δὲ πολυλόγως παραιτητέον, εὐγλώττως δέ, εὐφώνως· καὶ τὸ βραχυλόγως ὑπερβᾶσι τὸ συντόμως ῥητέον. σφοδρῶς, ἰσχυρῶς, δυνατῶς, βιαίως, ῥοθίως, πιθανῶς, ἡδέως, γλυκέως, ἐπαγωγῶς, εὐθυρρημόνως, ἀνυποστόλως, τεχνικῶς ἐντέχνως εὐτέχνως, κακοήθως, πικρῶς, φενακιστικῶς, παροξυντικῶς, ἀπατητικῶς ἐξαπατητικῶς. ῥήματα δ' οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ δεινῶσαι, ἐπιμεληθῆναι, ἀκριβῶσαι, ἐσκέφθαι περι-
25 εσκέφθαι, ἑλληνίσαι, ἀττικίσαι, νοῆσαι περινοῆσαι, σφοδρύνασθαι, ἰσχῦσαι, δυνηθῆναι, βιάσασθαι, πεῖσαι, ἡδῦναι ἐφηδῦναι, γλυκᾶναι, τεχνάσαι, φενακίσαι, παροξῦναι, ἀπατῆσαι ἐξαπατῆσαι. ἔνια δὲ τούτων κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα.

εἴποι δ' ἄν τις ῥήτωρ ῥητορικός, λεκτικός, πολιτικός, ἐλεγκτικός, σύμβουλος συμβουλευτικός, νομοθέτης νομοθετικός, δημαγωγός δημαγωγικός, δημηγόρος δημηγορικός, βουληφόρος, βουληγόρος, πρεσβευτής πρεσβευτικός, δικανικός, συνηγορικός συνήγορος, κατήγορος, πανηγυρικός, ἐγκωμιαστικός, ψεκτικός. καὶ συμβουλή συμβουλία, νομοθεσία, 26
δημαγωγία, πρεσβεία πρέσβευσις, δίκη, διαδικασία ἐπιδικασία, ἀντιδικία, συνηγορία, συναγόρευσις, κατηγορία, δημηγορία, βουληγορία, πανήγυρις, ἐγκώμιον, ψόγος. καὶ συμβουλευτικῶς, νομοθετικῶς, δημαγωγικῶς, δημηγορικῶς, πρεσβευτικῶς, δικανικῶς, συνηγορικῶς, πανηγυρικῶς, ἐγκωμιαστικῶς, ψεκτῶς. καὶ εἰπεῖν, λέξαι, φράσαι, ῥῆσιν ἀποτεῖναι, λόγον ἐξενεγκεῖν, λόγον διαπεράνασθαι, εἶραι, συνεῖραι 27
ἀπνευστὶ περιόδους, ἀντίθετα, ἀντιστάσεις, παρισώσεις ἀπισώσεις, κύκλους, περιαγωγάς, νοήματα ἐννοήματα, ἐνθυμήματα. συμβουλεῦσαι, παραινέσαι, ὑφηγήσασθαι εἰσηγήσασθαι, διδάξαι, πεῖσαι, γνώμην ἀποφήνασθαι, δόξαν ἐξενεγκεῖν, ψήφισμα γράψαι, δόγμα συνθεῖναι, νόμον θέσθαι, νόμον εἰσενεγκεῖν, νομοθετῆσαι νομοθετήσασθαι, δημαγωγῆσαι, δημηγορῆσαι, βουληγορῆσαι, συνηγορῆσαι τῷ δήμῳ, πιθανὸν εἶναι, τὸν δῆμον παραιτήσασθαι, οἰκειώσασθαι, προσαγαγέσθαι, προσεταιρίσασθαι, διὰ χειρὸς ἔχειν, ὑπή- 28
κοον ποιήσασθαι, κατήκοον, χειροήθη, τιθασόν, τιθασεῦσαι, ὑπαγαγέσθαι, παντὸς εἶναι πιθανώτερον, ἐκτιθασεῦσαι, κηλῆσαι, πρεσβεῦσαι, διακονήσασθαι, πλανηθῆναι.
εἴποις δ' ἂν τὴν πρεσβείαν ἔκδημον πολιτείαν, ἐπισφαλῆ, ἐπίπονον, πολυπλανῆ, ἐπικίνδυνον, οὐκ ἀταλαίπωρον, οὐκ ἀταλαιπώρητον, οὐκ ἀπράγμονα, ἐν περιόδῳ πλάνους ἔχουσαν, ταλαιπωρίας, πόνον, πράγματα, σφάλματα. δι' ὧν ἔστι πόρους ἐξευρεῖν, ἀργυρολογῆσαι, φορολογῆσαι, χρήματα συναθροίσασθαι, συλλέξαι, συστήσασθαι, συναγα- 29
γεῖν, εἰσπρᾶξαι, συνεισενεγκεῖν, συμφορῆσαι, κτήσασθαι, προσκτήσασθαι, προσποιήσασθαι, περιποιήσασθαι· συμμάχους προσαγαγέσθαι, οὐκ ὄντας κατακτήσασθαι, τοὺς ὄντας βεβαιώσασθαι· πολεμίους κακῶσαι, ἡμερῶσαι, πρᾶϋναι, κατα-

---

27 8. *βουλὴν βουλεῦσαι* **A**.

πλῆξαι, φοβῆσαι, ταράξαι, διαταράξαι, δεδίξασθαι· εἰρήνην συνθέσθαι, συνθήκας ποιήσασθαι, σπονδάς, ὁμολογίας, φι-
30 λίας, συμμαχίαν, ἰσοτέλειαν, ἰσοπολιτείαν· τὸ γὰρ ὁμαιχμίαν πονηρόν, ὁρκίσαι δὲ καὶ ὅρκους ἐπαγαγεῖν, δοῦναι, λαβεῖν, ἀπολαβεῖν. συνηγορῆσαι, συναγορεῦσαι, συνειπεῖν, συναγωνίσασθαι, συνεξετασθῆναι, συμπροθυμηθῆναι, συνδικῆσαι, συγκινδυνεῦσαι, ὑπεραπολογήσασθαι, ὑπερδικῆσαι, βοηθῆσαι, συμπρᾶξαι, συλλαβεῖν, συνεπιλαβεῖν, ἐπικουρῆσαι, προδικῆσαι, προστῆναι, συνεισελθεῖν, ἀντειπεῖν, ἀντιδικῆσαι, ἀντεξετασθῆναι, ἀνταγωνίσασθαι, κατηγορῆσαι, κατειπεῖν,
31 ἐξελέγξαι. πανηγυρίσαι, δημαγωγῆσαι, πανηγυρικοὺς λόγους ἐξενεγκεῖν, πανδήμους λόγους εἰπεῖν, δημοτελεῖς λόγους παρασχέσθαι, ἐπαγωγούς, ἡδεῖς, γλυκεῖς, τερπνούς, κεχαρισμένους, δημοτερπεῖς, ὀχλοτερπεῖς, πρὸς ἡδονὴν πεποιημένους, πρὸς πλῆθος ἠρμοσμένους, ἐγκωμιάσαι, ἐπαινέσαι, λαμπρῦναι, ἀποφαιδρῦναι, κοσμῆσαι, συστῆσαι, γνωρίσαι,
32 ἐπευφημῆσαι. καὶ τὰ ὀνόματα ἐγκώμιον, ἔπαινος, σεμνολογία, λαμπρότης, φαιδρότης, κάλλος, καλλωπισμός, σύστασις, γνωρισμός, εὐφημία. τὰ δὲ ἐναντία ψέξαι, κακίσαι, αἰσχῦναι, καθυβρίσαι, λοιδορῆσαι, διαβαλεῖν, ἐλέγξαι, φαυλίσαι, διασῦραι, καταγελάσαι, χλευάσαι διαχλευάσαι, φλαυρίσαι καὶ ἀποφλαυρίσαι, κωμῳδῆσαι, τωθάσαι, κακῶς εἰπεῖν, ὀνειδίσαι, ὄνειδος προστρίψασθαι, ὄνειδος ἐπενεγκεῖν, αἰσχύνῃ
33 περιβαλεῖν. καὶ τὰ πράγματα ψόγος, αἰσχύνη, κακισμός, ὕβρις, λοιδορία, διαβολή, ἔλεγχος, κακηγορία, κατάγελως, ὀνειδισμός, χλευασία χλευασμός, κωμῳδία, τωθασμός. καὶ μέρη μὲν τοῦ ῥητορικοῦ λόγου προοίμιον, διήγησις, πίστις, ἀπόδειξις, ἔλεγχοι, παραδείγματα, ὁμοιώσεις, παραβολαί, ἐνθυμήματα, ἐπιχειρήματα, ὑπερβολαί, δεινώσεις δεινολογίαι, φράσεις ἐκφράσεις, οἰκτρολογίαι, παραδηλώσεις ὑποδηλώσεις, ἐπίλογοι.

34 ἔπαινος δὲ ῥήτορος καὶ δημαγωγοῦ, εὔνους, φιλόπολις, φιλόδημος, δημοτικός, νόμιμος, δημοκρατικός, πιστός, ἀξιόπιστος, συμφέρων, ὠφέλιμος, χρήσιμος, πόριμος πορισ-
τής, προαγωγὸς τοῦ δήμου, προστάτης τῶν νόμων, φύλαξ τῆς ἐλευθερίας, προαγωνιστὴς τῆς δημοκρατίας, συναγωνιστής, ἄδωρος ἀδωροδόκητος, ἄπρατος, ἀδιάφθορος, συν-

ἔχων τὴν πολιτείαν, συνδέων, συμφυλάττων, τηρῶν διατηρῶν, φυλάττων διαφυλάττων. καὶ τὰ ῥήματα ἀπ' αὐτῶν. πρᾶγμα δὲ ἀπὸ τῶν πλείστων, ὅτι μὴ εὔνοια, δημοκρατία, πίστις, ποριςμός, προστασία· ἀγωνιςμὸς γὰρ καὶ φυλακὴ καὶ τήρησις λέγονται καὶ πρὸς ἕτερα. ψόγος δέ, παράνο- 35
μος, προδότης, ὀλιγαρχικός, πεπραμένος, δωροδόκος δεδωροδοκημένος, δεδεκασμένος, ἀποδεδοκιμασμένος, ἀδόκιμος, κίβδηλος, παράσημος, αὐτόμολος, ἄπιστος, βάρβαρος, βλαβερός, ζημιώδης, ἐπιζήμιος, νόμοις ἐχθρός, καταλύων τὴν δημοκρατίαν, συγχέων τὰ καθεστηκότα, οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς καθεστηκόσιν, δυσχεραίνων, δυσμεναίνων, ἀνατρέπων τὴν πολιτείαν, λύων ἀναλύων καταλύων, συνταράττων, μεθιστάς, παρακινῶν, μεταβάλλων, μετατιθείς, παρατρέπων, 36
νεωτερίζων νεωτεριστής νεωτεριστικός, μισόπολις, μισόδημος, πρὸς ἀργύριον ῥέπων, πρὸς ἀργύριον βλέπων, παλίμπρατος, παλίντροπος, συκοφάντης, δικορράφος, φιλοπράγμων πολυπράγμων, κακοπράγμων, ὡς Ὑπερίδης ἔφη, καταπολιτευόμενος τὸν δῆμον, ὑποπολιτευόμενος τοῖς ἐχθροῖς, προτείνων τὴν χεῖρα, λέγων ἐπὶ χρήμασι, παλιγκάπηλος, πεπρακὼς ἑαυτόν, πρὸς ἀργύριον λέγων, πρὸς λῆμμα βλέπων, μηδ' ἂν ῥῆμα προῖκα εἰπών, πρὸς ἀργύριον κεχηνώς, μηδὲν 37
μέρος ἔχων ἄπρατον, μισθοῦ φθεγγόμενος, εὔωνος, ῥᾴδιος, πρόσοδον τὴν πολιτείαν πεποιημένος, ὕπουλος, δολερός, ἐπίβουλος, κακοήθης, ἀπατεών, ἐπιβουλεύων, ἐπηρεάζων, δημεύων, δημοκόπος, πρὸς χάριν λέγων, πρὸς ἡδονὴν δημηγορῶν, δημοχαριστής, παρὰ τῇ κιγκλίδι ζῶν ἀεί, παρὰ τὸν δρύφακτον ποιούμενος τὸν βίον, παρὰ τὴν κλεψύδραν, λοιμὸς δήμου. καὶ ὅλως πολλὰ λόγῳ εἴποι τις ἂν καὶ ἐπαινῶν καὶ ψέγων. τὰ δὲ τοῦ πράγματος ὀνόματα προδοσία, παρα- 38
νομία, αὐτομολία, πρᾶσις, δωροδοκία, δεκασμός, κιβδηλία, ἀπιστία, βλακεία, ζημία, κατάλυσις, σύγχυσις, ἀνατροπή, λύσις, βλάβη, μετάστασις, κίνησις, μεταβολή, νεωτεροποιία νεωτερισμός, συκοφαντία, πολυπραγμοσύνη φιλοπραγμοσύνη, δόλος, ἐπιβουλή, ἀπάτη, κακοήθεια, ἐπηρεασμός, δήμευσις, δημοκοπία. τὰ πλεῖστα καὶ πρὸς ἕτερα. ἔστι δὲ καὶ ἐπαινοῦντι καὶ ψέγοντι ἐπιρρήματα.

---

34 3. πλείστων] adde οὐκ ἔστιν. 37 2. φθειρόμενος *A*.

39 *Φιλόσοφος, διαλεκτικός, θεωρητικός, παιδευτικός, προτρεπτικός, διδασκαλικός, τὰς ψυχὰς ἐξιώμενος, ἐπανορθούμενος τὰ τῆς γνώμης ἀρρωστήματα, ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἄγων, ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἀγωγός, οἷος θυμὸν κοιμίσαι, ἐπιθυμίαν πρᾶϋναι, ἡδονὰς ῥυθμίσαι, φιλοχρηματίαν συμμετρῆσαι, τῦφον συστεῖλαι, ἀλαζονείαν κολάσαι, ἀκολασίαν νουθετῆσαι, ἀσέλγειαν σωφρονίσαι, νουθετικός, σωφρονι-*
40 *στικός, σωφρονιστής. ὄργανα δὲ φιλοσοφίας τρόπος καὶ λόγος, ὁ μὲν τῷ παραδείγματι τοῦ βίου παιδεύων, ὁ δὲ λόγος προσαγόμενος καὶ διδάσκων· οὗ μέρη πρότασις, ἐπαγωγή, συλλογισμός, νουθεσία, νουθέτησις, ὀνειδισμός, προτροπή, διδασκαλία. καὶ βίος πολιτικὸς ὁ καὶ πρακτικός, λογικὸς ὁ καὶ παιδευτικός, θεωρητικὸς ὁ καὶ φυσικός. τὸν δ' ἐναντίον τούτῳ ἀφιλόσοφον ἂν εἴποις, ἐκ τοῦ Πλάτωνος Τιμαίου λαβὼν τοὔνομα.*

41 *Σοφιστής, διδάσκαλος, παιδευτής, ἐξηγητής, ὑφηγητής, ἡγεμών. σοφιστικός, διδασκαλικός, παιδευτικός, ἐξηγητικός, ὑφηγητικός, ἡγεμονικός. διδάσκων, παιδεύων, ἐξηγούμενος ὑφηγούμενος ἡγούμενος· οὐ μὴν καὶ σοφιστεύων εἴποις ἄν. τοὺς δὲ τοιούτους, ὥσπερ καὶ τοὺς φιλοσόφους, ἐκάλουν φροντιστάς, καὶ τὰ διδασκαλεῖα οὐ παιδαγωγεῖα*
42 *μόνον καὶ φωλεοὺς ἀλλὰ καὶ φροντιστήρια. τὰ δὲ πράγματα διδασκαλία, παίδευσις, ἐξήγησις ὑφήγησις, ἡγεμονία, ἀγωγή, σοφιστική· οὐ γὰρ σοφιστεία, παιδευτικὴ δὲ τέχνη καὶ ἐξηγητικὴ καὶ ὑφηγητικὴ καὶ ἡγεμονική. καὶ τὰ ἐπιρρήματα σοφιστικῶς, διδασκαλικῶς, παιδευτικῶς, ἡγεμονικῶς· τὸ γὰρ ἐξηγητικῶς καὶ ὑφηγητικῶς τραχέα. ἔστι δὲ ἀπὸ τούτων ῥήματα, ἀφ' ὧν καὶ μετοχαί. εἴποις δ' ἂν ἐπ' αὐτῶν τὸ μισθοὺς λαμβάνειν, πράττειν εἰσπράττειν, πράττεσθαι εἰσπράττεσθαι, αἰτεῖν, ἄρνυσθαι, προσίεσθαι, μισθαρνεῖν μισθοφορεῖν, ἀργυρολογεῖν ἀργυρίζεσθαι, χρηματίζεσθαι ἐκχρηματίζεσθαι, καρποῦσθαι ἐγκαρποῦσθαι, πι-*
43 *πράσκειν τὰ μαθήματα, διατίθεσθαι, πωλεῖν, ἀποδίδοσθαι, ἀντικαταλλάττεσθαι πρὸς ἀργύριον, δωροδοκεῖν, φορολογεῖν, δασμολογεῖν, ἐπὶ μισθῷ διδάσκειν, ἐπὶ χρήμασιν, εἰσπράττεσθαι παρὰ τῶν μαθητῶν φόρους, ἐρανίζεσθαι συνερανίζειν, ἀθροίζειν, συλλέγειν. εἴποις δ' ἂν τοὺς μὲν μείζους σο-*

φιστὰς μεγαλομίσθους, δημοτελεῖς, πανδήμους, παγκοίνους, τοὺς δὲ ἐλάττους ὀλιγομίσθους, εὐτελεῖς· Ἰσοκράτης δ' αὐτοὺς κέκληκεν ἀγελαίους σοφιστάς. τοὺς δὲ μαθητὰς ὀνο- 44
μάσαις ἂν καὶ φοιτητάς, ἑταίρους, συνουσιαστάς, ὁμιλητάς, ἀκροατάς, ὑπηκόους κατηκόους συνηκόους· καὶ τὴν ἀγέλην τῶν μαθητῶν, τὸν δῆμον, τὸν χορόν, τοὺς χορευτάς, τὴν πανήγυριν, τὴν σύνοδον, τὴν συλλογήν, τὸν σύλλογον· τοὺς περὶ τὸν σοφιστὴν ἔχοντας, τοὺς περὶ αὐτὸν ἐσπουδακότας, τοὺς κατεχομένους τῷ σοφιστῇ, τοὺς παιδευομένους, τοὺς ἀκροωμένους, τοὺς διδασκομένους. καὶ τὰ πράγματα μάθησιν, φοίτησιν, ἑταιρίαν, συνουσίαν, ὁμιλίαν, ἀκρόασιν, χορείαν, σπουδήν, κατοχήν. καὶ τὰ ῥήματα μανθάνειν, φοιτᾶν 45
συμφοιτᾶν, συνεῖναι, ὁμιλεῖν, ὑπακούειν, ἀκροᾶσθαι, ἐπακούειν κατακούειν συνακούειν, ἀγελάζεσθαι συναγελάζεσθαι, ἀγείρεσθαι συναγείρεσθαι, συνιέναι, συλλέγεσθαι, σπουδάζειν συσπουδάζειν, παιδεύεσθαι, διδάσκεσθαι. αὐτοὶ δ' ἀλλήλων εἶεν ἂν συμφοιτηταί, ὡς Πλάτων ἔφη, συνερασταί, συμμαθηταί, σύννομοι, σύντροφοι, ἑταῖροι. καὶ τὰ λοιπὰ μετοχαῖς ἂν εἴποις καὶ οὐκ ὀνόμασιν, οἷον οἱ συμφοιτήσαντες, οἱ συμπαιδευθέντες, καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ διδόναι μι- 46
σθούς, εἰσφέρειν ἀποφέρειν, καταβάλλειν, κατατιθέναι, τελεῖν συντελεῖν, δωροφορεῖν, δασμοφορεῖν, πραχθῆναι μισθόν, ἐπὶ μισθῷ μαθεῖν, ἐπὶ δώροις, ἐπὶ χρήμασιν, ἐπὶ πολλῷ, ἔμμισθον πεποιῆσθαι τὴν ἀκρόασιν, ἐν τέλει, οὐκ ἐξ ἀτελείας μαθεῖν, οὐκ ἀμισθὶ μαθεῖν. ὁ δὲ μισθὸς ἀργύριον, χρήματα, φορά, τέλος, εἰσφορά, εἴσπραξις, τέλεσμα. ὧν ἔνια φαίης ἂν ἐπ' ἀμφοῖν, καὶ τῆς ἀπαιτήσεως καὶ τῆς 47
καταθέσεως, τὴν μὲν αἴτησιν λέγων καὶ εἴσπραξιν καὶ πρόσοδον καὶ χρηματισμὸν καὶ ἀργυρισμὸν καὶ δωροδοκίαν καὶ λῆψιν καὶ εἴσοδον καὶ συλλογήν, τὸ δὲ καταθεῖναι δόσιν καὶ ἐπίδοσιν καὶ καταβολὴν καὶ δωροφορίαν.

κακίσαις δ' ἂν σοφιστὴν λέγων γόης, ἀπατεών, ἐπίβουλος, ἀπατητικός ἐξαπατητικός, δολερός, ὕπουλος, ποικίλος, πολύτροπος, παλίμβολος, ἐγκρυφίας, ἐπίσκιος, πολλαπλοῦς τὸ Πλάτωνος, κρυψίνους, γοητευτικός, κακοῦργος, πανοῦρ- 48

---

47 6. ὅστις δὲ βούλοιτο κακίζειν σοφιστήν, τούτῳ ὑπάρχει λέγειν *A*.

γος, ψεύστης, πεπλασμένος καταπεπλασμένος, καὶ κατὰ Πλάτωνα πολυχρώματος, κάπηλος καπηλικός, μεταβολεύς μεταβλητικός, ἔμμισθος θηρευτὴς νέων, θηρευτικός, μίσθαρνος μισθοφόρος, κόλαξ κολακευτικός, θώψ, θεραπευ-
49 τής θεραπευτικός. τὰ δὲ ῥήματα σοφίζεσθαι, γοητεύειν, ἀπατᾶν ἐξαπατᾶν, παρακρούεσθαι, παράγειν, παρατρέπειν, ποικίλλειν, κακουργεῖν, πανουργεῖν, φενακίζειν, δολοῦν, τεχνάζειν, ψεύδεσθαι, καταπεπλάσθαι, καπηλεύειν, μεταβάλλεσθαι, θηρᾶν θηρεύειν, μισθαρνεῖν μισθοφορεῖν, κολακεύειν ὑπερκολακεύειν, θεραπεύειν ὑπερθεραπεύειν, ὑπιέναι, ὑπάγεσθαι, ὑπέρχεσθαι, ὑποτρέχειν, ὑποπίπτειν, ὑποκεῖσθαι, κατεπᾴδειν, κατακηλεῖν, καταθέλγειν, φαρμακεύειν, θωπεύ-
50 ειν, ὑποθεῖν, ταπεινοῦν ἑαυτόν, ὑποβάλλειν. τὰ δὲ πράγματα γοητεία, ἀπάτη, ἐπιβουλή ἐπιβουλία, ἐξαπάτη, ποικιλία, πολυτροπία, κακουργία, ῥᾳδιουργία, ψευδολογία, καπηλεία, πρᾶσις, μεταβολή, μισθαρνία μισθοφορία, θήρα, κολακεία, θωπεία, θεραπεία, παράκρουσις, παραγωγή, παρατροπή, φενακισμός, ὑποδρομή, ὑπαγωγή, ταπεινότης· ἀπὸ μὲν γὰρ ἐνίων οὐκ ἔστιν ὄνομα τοῦ πράγματος, σοφιστεία δὲ βάρβαρον, καὶ ταπείνωσις εὐτελές, καὶ δόλωσις τραχύ.
51 τὰ δ' ἐπιρρήματα γοητικῶς γοητευτικῶς, πανούργως, κακούργως, δολερῶς, ἀπατητικῶς, ποικίλως, ἐπιβούλως, ἐπισκίως, κρυψίνως, ὑπούλως, πολυτρόπως, παλιμβόλως, καπηλικῶς, μεταβλητικῶς, μισθαρνικῶς μισθοφορικῶς, [καταπεπυκασμένως,] καταπεπλασμένως, θηρευτικῶς, κολακικῶς κολακευτικῶς, θεραπευτικῶς, παρακρουστικῶς, φενακιστικῶς, ταπεινῶς, ὑποπεπτωκότως.

52 Ποιητής ποιητικός, ᾠδός ᾠδικός, μέτρων συνθέτης, εἰς μέτρα ἐπίπνους, εἰς ᾠδὰς ἔνθεος, κάτοχος ἐκ μουσῶν, μουσομανῶν, ἐμμανὴς εἰς ποίησιν, μυθολογικός, παραλλάττων ἐπὶ ποιήμασιν, εἰς μέτρα κεκινημένος, ἐνθουσιῶν ἐπὶ ποιήμασιν, καὶ ὡς δ' ἂν ἄλλα εἴποι τις ἐπὶ τοῦ ἐνθέως διακειμένου. τὰ δὲ ποιήματα καὶ ᾠδαὶ καὶ ᾄσματα καὶ μέτρα καὶ λόγοι ἔμμετροι, ἔπη, ἡρῷα, ἑξάμετρα, ῥαψῳδία, ἐλεγεῖα, πεντάμετρα, ἐπιγράμματα, ἴαμβοι, ἰαμβεῖα, τρίμε-

---

49 s. φαρματτεύειν *A*. 52 7. ἡρωεῖα ante Iungermannum.

τρα, ἀνάπαιστα, μέλη χορικά, τετράμετρα, στροφή, ἀντί- 53
στροφος, ἐπῳδός, ὕμνοι, παιᾶνες, προσόδια, δαφνηφορικά, τριποδηφορικά, διθύραμβοι, ἰθυφαλλικά, ὠσχοφορικά, παροίνια, ἰόβακχοι, ὑπορχήματα, θρίαμβοι, ἐπιλήνια, ἐπιλοίμια, παρθένεια, ἐπιθαλάμια, ἐγκώμια, ἐπίνικοι, σκολιά, θρῆνοι, σίλλοι, κωμῳδία, τραγῳδία, πάροδος, στάσιμον, ἐμμέλεια, κομματικά, ἔξοδος, εὐκτικά, ἐμβατήρια, ὑμέναιος, νόμοι, προοίμια, προαύλια, προνόμια, ἴουλοι, οὐλαμοί, οὔπιγγοι, λίνος, ἐπιμύλιος ᾠδή, ἰμαῖος καὶ ἰμαλίς, ὁ δὲ ἄδων ἰμαοιδός. βώριμος δὲ Μαριανδύνων γεωργῶν ἆσμα, ὡς Αἰγυπτίων 54
μανέρως, καὶ λιτυέρσας Φρυγῶν. ἀλλ' Αἰγυπτίοις μὲν ὁ Μανέρως γεωργίας εὑρετής, μουσῶν μαθητής, Λιτυέρσας δὲ Φρυξίν· οἱ δ' αὐτὸν Μίδου παῖδα εἶναι λέγουσιν, εἰς ἔριν δὲ ἀμητοῦ προκαλούμενον μαστιγῶσαι τοὺς ἐνδιδόντας, βιαιοτέρῳ δὲ ἀμήτῃ περιπεσόντα θάνατον παθεῖν. οἱ δὲ Ἡρακλέα γεγενῆσθαι τὸν ἀποκτείναντα αὐτὸν λέγουσιν. ᾖδετο 55
δὲ ὁ θρῆνος περὶ τὰς ἄλως καὶ τὸ θέρος ἐπὶ Μίδου παραμυθίᾳ. ὁ δὲ Βώριμος ἦν Ἰόλλα καὶ Μαριανδύνου ἀδελφός, Οὐπίου βασιλέως παῖς, ἐν θήρᾳ νέος ὥρᾳ θέρους ἀποθανών· τιμᾶται δὲ θρηνῴδει περὶ τὴν γεωργίαν ἄσματι. ἦν δέ τι καὶ ἀλῆτις ἆσμα ταῖς αἰώραις προσᾳδόμενον, Θεοδώρου ποίημα τοῦ Κολοφωνίου. καί τι καὶ ἐπιλήνιον αὔλημα ἐπὶ βοτρύων θλιβομένων, καὶ ἕτερον πτιστικόν, ὡς Φρύνιχος ἐν Κωμασταῖς φησὶν ὁ κωμικὸς

ἐγὼ δὲ νῷν δὴ τερετιῶ τι πτιστικόν,

καὶ Νικοφῶν ἐν τοῖς Χειρογάστορσιν 56

ἀλλ' ἴθι προσαύλησον σὺ νῷν πτισμόν τινα.

καὶ ἑρετικὰ δή τιν' αὐλήματα καὶ ποιμενικά. Ἐπίχαρμος δὲ καὶ ποιμενικόν τι μέλος αὐλεῖσθαί φησι, Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς καὶ συβωτικόν·

ὅτι δ' ἂν ἡ συβώτρια, μηδ' ἀγαθὴ γένοιτό μοι.

ἔχει δὲ μόνον δακτύλους αὐλητικούς.

---

53 8. οὔσπιγγοι *A*. 9. ἵμερος καὶ ἵμαδος ante Seberum et Kühnium. 10. ἄϋσμα *A*. 54 5. περιπ. αὐτὸν εἰς θ'ανατον πενθεῖν *A*. 55 3. βωρισμὸς ἦν ἰόλεω *A*. 6. ὥραις ante Leopardum. 10. τι add Salmasius. 56 3. πολεμικά Toupius. 5. ποιμενικόν Kühnius pro ποιητικόν. 6. δ' om *A*. 7. μόνον οὐ δ. *M*.

Τυρρηνοὶ δὲ τῷ Ἀριστοτέλους λόγῳ οἱ πυκτεύουσιν ὑπ' αὐλῷ μόνον ἀλλὰ καὶ μαστιγοῦσι καὶ ὀψοποιοῦσιν.

57 Μουσικῇ δὲ προσήκοι ἂν καὶ τὰ προειρημένα καὶ μουσικός, μουσουργός, μουσουργικός, μουσουργεῖν, καὶ εὐμουσία, εὐμούσως, μουσικῶς, εὔμουσος, ἄμουσος. καὶ μέλος, ἐμμέλεια, ἐμμελής, ἐμμελῶς, πολυμελῶς, ἐκμελής, ἀμελής, ἐκμελῶς, ἀμελῶς, πλημμελῶς, πλημμελές, πλημμέλεια, πλημμελεῖν. ἐπὶ δὲ μέλει ἁρμονία, ῥυθμός, κροῦμα, βάσις. τὴν δὲ ἁρμονίαν ἁρμογὴν Εὔπολις εἴρηκεν·

ταύτην ἐγὼ ζητῶν πάλαι τὴν ἁρμογήν.

58 ὀνόματα δ' ἀπ' αὐτῆς ἁρμόζον, ἁρμόζειν, ἡρμοσμένον, εὐάρμοστον, ἐναρμόνιον, καὶ τὸ ἐναντίον ἀνάρμοστον, καὶ τὸ Πλάτωνος ἀναρμοστεῖν, ὡς καὶ ἀπὸ ῥυθμοῦ εὔρυθμος, εὐρυθμία, ῥυθμίζειν, εὐρύθμως, καὶ ἀρρύθμως, ἀρρυθμία, ἀρρυθμεῖν. κιθαρῳδία, λυρῳδία, αὐλῳδία. τὰ δὲ ὄργανα τὰ κρουόμενα εἴποις ἂν καὶ πληττόμενα, ἐπιψαλλόμενα, ἔγχορδα, πρόσχορδα, ἐντατά, πρόσῳδα, τὰ δὲ ἐμπνεόμενα, καταπνεόμενα, ὑποπνεόμενα, ἐμφυσώμενα. ὧν εἴδη τῶν μὲν
59 κρουομένων λύρα, κιθάρα, βάρβιτον (τὸ δ' αὐτὸ καὶ βαρύμιτον), χέλυς, ψαλτήριον, τρίγωνα, σαμβῦκαι, πηκτίδες, φόρμιγγες, φοινιξ, σπάδιξ, λυροφοινίκιον, ἰαμβύκη, κλεψίαμβος, παρίαμβος, σκινδαψός. ἐπιγόνειον δὲ κέκληται μὲν ἀπὸ τοῦ εὑρόντος, ὁ δ' Ἐπίγονος ἦν γένει μὲν Ἀμβρακιώτης τιμῇ δὲ Σικυώνιος, πρῶτος ἐπικρούσας ἄνευ πλήκτρου. τὸ δ' ἐπιγόνειον ἔχει χορδὰς τετταράκοντα, ὥσπερ
60 τὸ σιμίκιον πέντε καὶ τριάκοντα. μονόχορδον δέ, Ἀράβων τὸ εὕρημα. τρίχορδον δέ, ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὠνόμαζον· ἐκείνων δ' ἦν καὶ τὸ εὕρημα. πεντάχορδον· Σκυθῶν μὲν τὸ εὕρημα, καὶ ἥπτο δὲ ἱμᾶσιν ὠμοβοΐνοις, αἰγῶν δὲ χηλαὶ τὰ πλῆκτρα. ψιθύρα δέ, τὸ μὲν εὕρημα Λιβυκόν, μάλιστα δὲ Τρωγλοδυτῶν, τὸ δὲ σχῆμα τετράγωνον. ἔνιοι δὲ τὴν ψιθύραν τὴν αὐτὴν εἶναι τῷ ἀσκάρῳ ὀνομαζομένῳ
61 νομίζουσιν. τὸ δ' ἦν πλινθίον πηχυαῖον, ἔχον διειλκυσμένα πηνία, ἃ περιστρεφόμενα ἦχον ἐποίει κροτάλῳ παραπλήσιον. μαγάδιν δ' ὀνομάζει μὲν Ἀνακρέων, τὴν δὲ εὕρεσιν

---

59 3. σαμβύκη *A*, ἰαμβύκιον *C*. 5. γόνῳ *C*. 60 1. σιμικὸν *A*. 61 3. μήδην *A*.

αὐτῆς Κάνθαρος Θρᾳξὶ προστίθησιν. ἀλλὰ μὴν καὶ νάβλας μνημονεύει Φιλήμων·

ἔδει παρεῖναι, Παρμένων, αὐλητρίδ' ἢ
νάβλαν τινά.

καὶ πήληξ δὲ οὐ μόνον ὁ τῆς περικεφαλαίας λόφος, ἀλλὰ καὶ ὄργανόν τι ψαλτήριον.

μέρη δὲ τῶν ὀργάνων νευραί, χορδαί, λίνα, μίτοι, 62
τόνοι, πήχεις, ἀγκῶνες, κέρατα, κόλλοπες, ἠχεῖα, πλῆκτρον, χορδότονον. καὶ δόνακα δέ τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων ὑποτιθέμενον ταῖς λύραις· ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς εἴρηκεν

ὑφηρέθη σου κάλαμος ὡσπερεὶ λύρας.

οἱ δὲ τεχνῖται λυρῳδοί, κιθαρῳδοί, κιθαρισταὶ κιθαρίστριαι, ψάλται ψάλτριαι. καὶ τὰ ῥήματα λυρίζειν, κιθαρί- 63
ζειν, ψάλλειν, καὶ ὡς Ἀριστοφάνης βαρβιτίζειν. καὶ κρέκειν δέ, καὶ κρεγμὸς τὸ πρᾶγμα. προσᾴδειν, ἐπᾴδειν, ὑπᾴδειν, συνᾴδειν, ἀπᾴδειν. κρούματα, πρόσχορδα ᾄσματα, πολύχορδον. ἁρμονία, ἐναρμόνιον, παναρμόνιον, πολυαρμόνιον, ἀνάρμοστον, ἀναρμοστία, ἀναρμοστεῖν, διαναρμοστεῖν. ῥυθμός, ἄρρυθμος, ἀρρυθμεῖν· Πλάτων γάρ ἐστιν ὁ ὀνομάζειν 64
οὕτω δοκῶν, ὥσπερ καὶ Κριτίᾳ τὰς πρὸς κιθάραν ᾠδὰς προσῳδίας ἀρέσκει καλεῖν. Ἀριστοφάνης δὲ μελῳδὸς καὶ προσῳδὸς εἴρηκε, καὶ λεπτόφωνος καὶ βαρύφωνος, καὶ φωνάριον ᾠδικὸν καὶ καμπτικόν, καὶ ᾀσματοκάμπτας. τὸ δὲ ᾆσμα καὶ ᾀσμάτιον Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικός, καὶ ᾀσμόν. ὁ δὲ ὄργανα τοιαῦτα συμπηγνὺς ὀνομάζεται λυροποιός.

ἁρμονίαι δὲ Λωρὶς Ἰὰς Αἰολὶς αἱ πρῶται, καὶ Φρύ- 65
γιος δὲ καὶ Λύδιος, καὶ Λοκρική· Φιλοξένου τὸ εὕρημα. νόμοι δὲ οἱ Τερπάνδρου ἀπὸ μὲν τῶν ἐθνῶν ὅθεν ἦν, Αἰόλιος καὶ Βοιώτιος, ἀπὸ δὲ ῥυθμῶν ὄρθιος καὶ τροχαῖος, ἀπὸ δὲ τρόπων ὀξὺς καὶ τετραῴδιος, ἀπὸ δὲ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἑρωμένου Τερπάνδρειος καὶ Καπίων. σφάλλονται δὲ οἱ καὶ ἀπόθετον προστιθέντες αὐτῷ καὶ σχοινίωνα· οὗτοι γὰρ αὐ-

---

61 1. *Κάνθαρος Θρᾳξὶ*] *θραξὶ καθαρῶς A.* 63 4. *προχορδάσματα A.* 65 5. *τετράοιδος C.* 6. *κάμπτων C.*

λητικοί. τὸ μέντοι σιφνιάζειν καὶ χιάζειν, τὸ περιέργοις μέλεσι χρῆσθαι, ἀπὸ Δημοκρίτου τοῦ Χίου καὶ Φιλοξενίδου
66 τοῦ Σιφνίου, ὃς καὶ Ὑπερτονίδης ἐκαλεῖτο. καὶ Φρῦνιν δὲ τὸν Κάμωνος μέλεσι πολυκαμπέσι, τοῖς ὑπὸ τῶν κωμῳδῶν δυσκολοκάμπτοις κληθεῖσι, κεχρῆσθαι λέγουσιν. τὸ μέντοι τῶν ψιλῶν κιθαριστῶν ὄργανον, ὃ καὶ Πυθικὸν ὀνομάζεται, δακτυλικόν τινες κεκλήκασιν. νόμοι δ' αὐτῶν Διὸς Ἀθηνᾶς Ἀπόλλωνος. ἴαμβοι, ἰαμβίδες, παριαμβίδες. μέρη δὲ τοῦ κιθαρῳδικοῦ νόμου, Τερπάνδρου κατανείμαντος, ἔπαρχα, μέταρχα, κατάτροπα, μετακατάτροπα, ὀμφαλός, σφραγίς, ἐπίλογος.

67 τὰ δὲ ἐμπνεόμενα ὄργανα τὸ μὲν σύμπαν αὐλοὶ καὶ σύριγγες· καὶ καλαμίνην σύριγγα εἴρηκεν Ἀριστοφάνης. καὶ ἀπὸ μὲν αὐλῶν αὐλεῖν, ὑπαυλεῖν, προσαυλεῖν, καταυλεῖσθαι, παραυλεῖν, αὔλημα, ἔναυλον, ἔξαυλον, ἐξηυλημένος. καὶ πολύφθογγος αὐλός, πολύφωνος, πολύκομπος, πολυμελής, πολυμήκης· Πλάτων δὲ καὶ πολύχορδον εἴρηκε τὸν
68 αὐλόν. ἐπὶ δὲ αὐλῶν ἐμφυσᾶν καὶ ἐμπνεῖν φαίης ἂν ἢ καταπνεῖν, καὶ καταπέμπειν τὸ πνεῦμα εἰς τὸν αὐλὸν ὑποπιμπραμέναις ταῖς γνάθοις, ὑπωγκωμέναις, ὑποιδούσαις, ἐξεστηκυίαις, προπετέσι, προπιπτούσαις, πνεύματος πλήρεσι, τῶν ὀφθαλμῶν τραχυνομένων, ὑβριζόντων, ἐξαιμασσομένων, ἢ ἀπράγμονι τῷ προσώπῳ, ἀβασανίστῳ, ἀγνοοῦντι τὴν κάθο-
69 δον τοῦ πνεύματος· καὶ γὰρ τοιαῦτα ἔστιν εἰπεῖν, εἰ ἐπαινοίης αὐλητὴν ῥοθίῳ μὲν τῷ φυσήματι χρώμενον, διὰ δὲ μέγεθος καὶ τόνον καὶ ἰσχὺν πνεύματος οὐκ ἐνοχλοῦντα τὸ πρόσωπον εἰς ἀταξίαν. ἐπὶ δὲ σύριγγος εἴποις ἂν παράγειν ἐπ' αὐτῆς τὸ στόμα καί παραφέρειν, καὶ διασπείρειν τὸ πνεῦμα. ἡ μὲν οὖν καλάμων ἐστὶ συνθήκη λίνῳ καὶ κηρῷ συνδεθεῖσα, ἥ γε αὐτοσχέδιος, αὐλοὶ πολλοί, ἕκαστος ὑφ' ἑκάστῳ κατὰ μικρὸν ὑπολήγοντες εἰς τὸν ἐλάχιστον ἀπὸ τοῦ μεγάλου, κατὰ μὲν τὰ στόματα τῶν αὐλῶν ἀφιστάμενοι, ἐκ δὲ θατέρου μέρους ὑπ' ἀλλήλοις δι' ἀνισό-

---

65 2. *φιλοξένου A.* 66 2. *κάβωνος CF.* 6. *ἰαμβίαι*, omisso *ἰαμβίδες*, *C.* 7. *ἔπταρχα C*, om *A*: *ἑπτὰ* Iungermannus. sequebatur enim, quod omisit Boeckhius, *ἑπαρχεῖα* (*μεταρχεῖα A*). 8. *μεταρχεῖς A.*

τητα ὑφεστηκότες, ὡς ὄρνιθος πτέρυγι τὸ σχῆμα προσεοικέναι. τούτῳ δὲ κατὰ τὸ ἔμπαλιν ἔχων ὁ ὑδρηλὸς αὐλός, 70
ἀντεστραμμένῃ σύριγγι παρεοικώς, χαλκοῦς μέν ἐστιν ὁ κάλαμος, κάτωθεν δὲ ὑποπνεόμενος, φύσαις μὲν ὁ ἐλάττων, ὕδατι δὲ ὁ μείζων ἀναθλιβομένῳ καὶ αὔραν πνεύματος ἀφιέντι. πολύφωνός τις οὗτος αὐλός ἐστιν, καὶ ὁ χαλκὸς ἔχει τὸ φθέγμα ἰταμώτερον. τῶν δὲ ἄλλων αὐλῶν τὰ μέρη γλῶττα καὶ τρυπήματα καὶ βόμβυκες καὶ ὅλμοι καὶ ὑφόλμια. καὶ φορβιὰ δὲ προσήκει τοῖς αὐλοῦσι, καὶ τὸν τῇ φορβιᾷ κατειλημμένον ἔλεγον ἐμπεφορβιωμένον. ὁ δὲ τοὺς αὐ- 71
λοὺς ἐργαζόμενος αὐλοποιός, καὶ ἀπὸ μέρους γλωττοποιός, καὶ αὐλοτρύπης κατὰ τὴν κωμῳδίαν. ἡ δὲ ὕλη τῶν αὐλῶν κάλαμος ἢ χαλκὸς ἢ λωτὸς ἢ πύξος ἢ κέρας ἢ ὀστοῦν ἐλάφου, ἢ δάφνης τῆς χαμαιζήλου κλάδος τὴν ἐντεριώνην ἀφῃρημένος. ὁ δὲ τοῖς αὐλοῖς χρώμενος αὐλητὴς καὶ κεραύλης κατὰ τὸν Ἀρχίλοχον, τριηραύλης, αὐλητρίς. εἴποις δ' ἂν αὐλητὴν ἐπαινῶν σοφός, ἐμμελής, δεξιός. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἂν ἐπὶ τῆς ἄλλης ῥηθείη μουσικῆς· ὃ δ' ἔστιν ἴδιον, εὔ- 72
πνους, μέγα φυσῶν, μέγα πνέων, ἀδρόν, ἔντονον, ἰσχυρόν, ῥόθιον, βίαιον, ἡδύπνουν· τὸ γὰρ λιγυρόπνουν ποιητικόν. γλυκὺ δὲ πνεῦμα, λιγυρόν, γοερόν, ἐπαγωγόν, γοῶδες, θρηνῶδες. τὸ δὲ πνεῦμα καὶ φύσημα καὶ αὔλημα. ἀπόδεξαι καὶ τὴν αὐλητοῦ ταχυχειρίαν καὶ τὴν εὐχέρειαν καὶ τὴν εὐχειρίαν. κοινὰ δὲ τὰ πλείω τούτων καὶ πρὸς τὸν αὐλόν. ἐκεῖνος δὲ οὐ μόνον εὔπνους ἀλλὰ καὶ εὔγλωττος εὔστομος πυκνὸς συνεχής, ὥσπερ ὁ μὲν φαῦλος αὐλητὴς ἄπνους ἀσθε- 73
νὴς ἀηδὴς ἀγλευκής, ὁ δὲ φαῦλος αὐλὸς καὶ ἄγλωττος καὶ ἄφθογγος, ἀραιός, διάβροχος, ἔξαυλος· καὶ ἐξηυλημέναι γλῶττα αἱ παλαιαί. αὔλημα δὲ ὄρθιον, ἀφ' οὗ καὶ νόμος ὄρθιος, στερεόν, πλῆρες, ἐμμελές, μονόκωλον, πολύτροπον, προσαγωγόν, εὐκαμπές, πολύκαμπτον, γοῶδες, θρηνητικόν, ὀξύ, λιγυρόν, πομπικόν, παροξυντικόν, ἐνόπλιον, πυρριχιστικόν, καὶ σπονδεῖον, τροχαῖον, γαμήλιον, παροίνιον.

αὐλῶν δὲ εἴδη πλάγιος, λώτινος, Λιβύων τὸ εὕρημα· 74
πλαγίαυλον δ' αὐτὸν Λίβυες καλοῦσιν. ἔλυμος τὴν μὲν ὕλην

---

70 1. τυρρηνὸς ante Salmasium. 74 1. λατῖνος *A*.

πύξινος, τὸ δ' εὕρημα Φρυγῶν· κέρας δ' ἑκατέρῳ τῶν αὐλῶν ἀνανεῦον πρόσεστιν, αὐλεῖ δὲ τῇ Φρυγίᾳ θεῷ. ἱπποφορβός· Λίβυες μὲν οἱ σκηνῖται τοῦτον εἶρον, χρῶνται δ' αὐτῷ πρὸς τὰς ἵππων νομάς. ἡ δὲ ὕλη δάφνη τοῦ φλοιοῦ γυμνωθεῖσα· τῆς γὰρ ἐντεριώνης ἐξαιρεθείσης ὀξὺν ἦχον
75 ποιεῖ καὶ τῶν ἵππων τῇ ὀξύτητι καθικνούμενον. μόναυλος· μέμνηται μὲν αὐτοῦ Σοφοκλῆς ἐν Θαμύριδι, τὸ δὲ εὕρημά ἐστιν Αἰγυπτίων, αὐλεῖ δὲ μάλιστα τὸ γαμήλιον. λέγεται δὲ καὶ Φρύγας εὑρεῖν μόναυλον θρηνητικόν, ᾧ κεχρῆσθαι τοὺς Κᾶρας παρ' ἐκείνων λαβόντας· θρηνῶδες γὰρ τὸ αὔλημα τὸ Καρικόν. θήρειος αὐλός· Θηβαῖοι μὲν αὐτὸν ἐκ νεβροῦ κώλων εἰργάσαντο, χαλκήλατος δ' ἦν τὴν ἔξωθεν ὄψιν.
76 καὶ κέρατι μὲν αὐλεῖν Τυρρηνοὶ νομίζουσιν, γίγγρας δὲ μικρός τις αὐλίσκος γοώδη καὶ θρηνητικὴν φωνὴν ἀφιείς, Φοῖνιξ μὲν ὢν τὴν εὕρεσιν, πρόσφορος δὲ μούσῃ τῇ Καρικῇ. ἡ δὲ Φοινίκων γλῶττα Γίγγραν τὸν Ἄδωνιν καλεῖ, καὶ τούτῳ ὁ αὐλὸς ἐπωνόμασται. Σκύθαι δέ, καὶ μάλιστα τούτων Ἀνδροφάγοι καὶ Μελάγχλαινοι καὶ Ἀριμασποί, ἀε-
77 τῶν καὶ γυπῶν ὀστοῖς αὐλητικῶς ἐμπνέουσιν. ἡ δὲ ἐκ καλάμων σῦριγξ Κελτοῖς προσήκει καὶ τοῖς ἐν Ὠκεανῷ νησιώταις. παρὰ δὲ Αἰγυπτίοις πολύφθογγος αὐλός, Ὀσίριδος εὕρημα, ἐκ καλάμης κριθίνης. ἐκλήθησαν δὲ αὐλοὶ καὶ κιθαριστήριοι, μεσοκόποι, πυκνοί, δίοποι, ἡμίοποι, σύριγγες, τέλειοι, ὑπόπτεροι. καὶ Ἀθηνᾶ δὲ εἶδος αὐλοῦ, ᾧ μάλιστα Νικωφελῆ τὸν Θηβαῖον εἰς τὸν τῆς Ἀθηνᾶς νόμον κεχρῆσθαι λέγουσι. καὶ ἰδοῦθοι δὲ αὐλῶν εἶδος.

78 καὶ ἁρμονία μὲν αὐλητικὴ δωριστὶ καὶ φρυγιστὶ καὶ Λύδιος καὶ Ἰωνικὴ καὶ σύντονος λυδιστί, ἣν Ἄνθιππος ἐξεῦρεν· μέλος δὲ Καστόριον μὲν τὸ Λακωνικὸν ἐν μάχαις, ὑπὸ τὸν ἐμβατήριον ῥυθμόν, Ἱεράκιον δὲ τὸ Ἀργολικόν, ὃ ταῖς ἀνθεσφόροις ἐν Ἥρας ἐπηύλουν. νόμοι δὲ Ὀλύμπου καὶ Μαρσύου Φρύγιοι καὶ Λύδιοι, ὁ δὲ Σακάδα νόμος Πυθικός, οἱ δὲ Εὐίου κύκλιοι, καὶ Ὀλύμπου ἐπιτυμβίδιοι. καὶ
79 νόμος δ' ἦν Ἱέρακος· ὁ δὲ Ἱέραξ νέος μὲν ἐτελεύτα, Ὀλύμ-

---

78 2. ἄντιφος *C*. 4. θεράκιον *A*. 5. ἀνθεσμοφόροις ἐνείραντες ἐπ. *A*.

που δ' ἦν οἰκέτης καὶ μαθητὴς καὶ ἐρώμενος. καὶ Κλονᾶ δὲ νόμοι αὐλητικοὶ ἀπόθετός τε καὶ σχοινίων. τὸ δὲ σπονδεῖον μέλος εἴποις ἂν ἐπιβώμιον, καὶ ἄλλο τελεστήριον, καὶ ἄλλο κουρητικόν. τὸ δὲ νηνίατον ἔστι μὲν Φρύγιον, Ἱππῶναξ δ' αὐτοῦ μνημονεύει. ἦν δέ τι καὶ ὀδοντισμὸς εἶδος 80
αὐλήσεως.

καὶ τέως μὲν τέτταρα τρυπήματα εἶχεν ὁ αὐλός· πολύτρητον δ' αὐτὸν ἐποίησε Διόδωρος ὁ Θηβαῖος, πλαγίας ἀνοίξας τῷ πνεύματι τὰς ὁδούς.

καὶ τὸ μὲν γαμήλιον αὔλημα δύο ἦσαν αὐλοί, μείζων ἄτερος, συμφωνίαν μὲν ὑποδηλοῦντες, μείζω δ' εἶναι χρῆναι τὸν ἄνδρα. οἱ δὲ παροίνιοι σμικροὶ μέν, ἴσοι δ' ἄμφω· τὴν γὰρ ἰσότητα συμποσίῳ πρέπειν. ἥρμοττον δὲ πρὸς ὕμνους 81
μὲν οἱ σπονδειακοί, πρὸς παιᾶνας δὲ οἱ Πυθικοί· τελείους δ' αὐτοὺς ὠνόμαζον, ἤυλουν δὲ τὸ ἄχορον αὔλημα, τὸ Πυθικόν, οἱ δὲ χορικοὶ διθυράμβοις προσηύλουν. καὶ τοῖς μὲν παρθενίοις αὐλοῖς παρθένοι προσεχόρευον, τοῖς δὲ παιδικοῖς παῖδες προσῇδον· οἱ δὲ ὑπερτέλειοι προσεφθέγγοντο ἀνδρῶν χοροῖς. κιθαριστήριοι δὲ καὶ τοὔνομα διότι κιθάραις προσηύλουν διδάσκει. παράτρητοι δὲ θρήνοις ἥρμοττον, ὀξὺ καὶ νωθὲς πνέοντες. τῶν δὲ βομβύκων ἔνθεον καὶ 82
μανικὸν τὸ αὔλημα, πρέπον ὀργίοις. ἔνιοι δὲ καὶ ἐμβατηρίους αὐλοὺς ὠνόμασαν τοὺς ἐπὶ τοῖς προσοδίοις, καὶ δακτυλικοὺς τοὺς ἐπὶ τοῖς ὑπορχήμασιν· οἱ δὲ ταῦτα οὐκ αὐλῶν ἀλλὰ μελῶν εἶναι εἴδη λέγουσιν. ὑποθεάτρους δὲ αὐλοὺς τοὺς ἐπὶ τοῖς νόμοις τοῖς αὐλητικοῖς ἐκάλεσαν. οἱ δὲ Σύριοι θρασύ τι καὶ εὔτολμον ἐμπνεῖν δοκοῦσιν. γίγγλαρος δὲ μικρός τις αὐλίσκος Αἰγύπτιος, μοναυλίᾳ πρόσφορος. καὶ σκυτάλια μέντοι μικρῶν αὐλίσκων τοὔνομα.

μέρη δὲ αὐλημάτων κρούματα, συρίγματα, τερετι- 83
σμοί τερετίσματα, νίγλαροι. τὰ δὲ πρῶτα τῶν αὐλητῶν μαθήματα πεῖρα καὶ γρόνθων. Ἀθήνησι δὲ καὶ συναυλία τις ἐκαλεῖτο· συμφωνία τις αὕτη τῶν ἐν Παναθηναίοις συναυλούντων. οἱ δὲ τὴν συναυλίαν εἶδος προσαυλήσεως οἱον-

---

79 1. κλόνια *CF*. 80 6. ἦσαν] εἶεν *A*. 81 4. χοροὶ *A*. 83 5. προαυλήσεως *A*.

ται ὡς τὴν αὐλῳδίαν. καὶ μὴν ἴαμβοί γε καὶ παριαμβίδες
84 νόμοι κιθαριστήριοι, οἷς καὶ προσηύλουν. τοῦ δὲ Πυθικοῦ νόμου τοῦ αὐλητικοῦ μέρη πέντε, πεῖρα κατακελευσμὸς ἰαμβικὸν σπονδεῖον καταχόρευσις. δήλωμα δ' ἐστὶν ὁ νόμος τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μάχης πρὸς τὸν δράκοντα. καὶ ἐν μὲν τῇ πείρᾳ διορᾷ τὸν τόπον, εἰ ἄξιός ἐστι τοῦ ἀγῶνος· ἐν δὲ τῷ κατακελευσμῷ προκαλεῖται τὸν δράκοντα, ἐν δὲ τῷ ἰαμβικῷ μάχεται. ἐμπεριείληφε δὲ τὸ ἰαμβικὸν καὶ τὰ σαλπιστικὰ κρούματα καὶ τὸν ὀδοντισμὸν ὡς τοῦ δράκοντος ἐν τῷ τοξεύεσθαι συμπρίοντος τοὺς ὀδόντας. τὸ δὲ σπονδεῖον δηλοῖ τὴν νίκην τοῦ θεοῦ. ἐν δὲ τῇ καταχορεύσει ὁ θεὸς τὰ ἐπινίκια χορεύει.

85 εἰ δὲ καὶ ἡ σάλπιγξ τοῖς αὐλοῖς προσήκει, τὸ μὲν εὕρημα Τυρρηνικόν, τὸ δὲ σχῆμα εὐθεῖά τε καὶ καμπύλη, ἡ δὲ ὕλη χαλκὸς καὶ σίδηρος, ἡ δὲ γλῶττα ὀστίνη. εἴποις δ' ἂν τὸ φθέγμα τῆς σάλπιγγος καὶ φωνὴν καὶ ἦχον καὶ βόμβον καὶ θόρυβον καὶ κτύπον, ὄρθιον, ἐρωμένον, ῥωμαλέον, βαρύ, σεμνόν, σφοδρόν, φρικῶδες, ἐκπληκτικόν, πολεμιστήριον καὶ ἐμπολέμιον, βίαιον, στερεόν, ἐμβριθές, τραχύ,
86 ταραχῶδες. μέρη δὲ τοῦ πολεμιστηρίου σαλπίσματος ἐξορμητικόν, ἐφ' οὗ ἔλεγον τὸ σημῆναι τῇ σάλπιγγι, καὶ ὑπεσήμηναν αἱ σάλπιγγες, ἐξώτρυναν, ἐξήγειραν ἐξανήγειραν· καὶ παρακελευστικὸν τὸ κατὰ τὴν τῆς μάχης συμβολήν, ἀνακλητικὸν δὲ τὸ ἐκ τῆς μάχης ἀνακαλοῦν, ἀναπαυστήριον δὲ τὸ καταζευγνύντων ἐπίφθεγμα. ἔστι δέ τι καὶ πομπικὸν ἐπὶ πομπαῖς καὶ ἱερουργικὸν ἐπὶ θυσίαις Αἰγυπτίοις τε καὶ
87 Ἀργείοις παὶ Τυρρηνοῖς καὶ Ῥωμαίοις. καὶ ὁ μὲν τῇ σάλπιγγι χρώμενος καλεῖται σαλπιγκτής, τὸ δὲ ῥῆμα σαλπίζειν, ὁ δ' ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς ἱεροσαλπιγκτής· ἄμεινον δὲ τὸ ἱερὸς σαλπιγκτής, διαλυσάντων τοὔνομα. καὶ Μένανδρος δέ τινας καλεῖ ληστοσαλπιγκτάς.

εἰ δὲ δεῖ ἀγλευκεῖ ὄντι τῷ ὀργάνῳ παραμῖξαι γλυκύτητα ἱστορίας, παρῆλθε μὲν εἰς τοὺς ἀγῶνας ἡ σάλπιγξ ἐκ τῆς ἐμπολεμίου μελέτης, ἐφ' ἑκάστῃ δὲ τῇ κλήσει τῶν ἀγω-
88 νιστῶν ἐπιφθέγγεται ἐκ τοιᾶσδε τῆς αἰτίας. Ἕρμων ἦν κω-

---

83 1. καὶ *μογίαμβοί A*, καὶ *μηνίαμβοί* ceteri: corr **M.** || *περίαμβοι δὲ* **A.** 84 1. *προσῆδον A.*

μῳδίας ὑποκριτής· λαχὼν δὲ μετὰ πολλοὺς ὁ μὲν ἀπῆν τοῦ θεάτρου, τῆς φωνῆς ἀποπειρώμενος, τῶν δὲ πρὸ αὐτοῦ πάντων ἐκπεσόντων Ἕρμωνα μὲν ὁ κῆρυξ ἀνεκάλει, ὁ δ' οὐχ ὑπακούσας, ζημίᾳ πληγείς, εἰσηγήσατο τοῦ λοιποῦ τῇ σάλπιγγι τοὺς ἀγωνιστὰς ἀνακαλεῖν. καὶ τὸ μὲν Ἐπιτάδην τὸν σαλπιγκτὴν παραφέρειν εἰς πεντήκοντα στάδια τῇ σάλπιγγι δικνούμενον, ὥσπερ Μόλοβρον ἐπὶ τοῦ Φιλοπάτορος αὐλήσαντα δύο σάλπιγξιν, ἴσως ἔωλον· Ἀγλαΐς δὲ ἡ Μεγα- 89
λοκλέους σάλπιγγι ὑπερερρωμένως ἐχρήσατο ἀγωνιστηρίῳ τε καὶ πομπικῇ. καὶ μὴν ὅ γε Μεγαρεὺς Ἡρόδωρος ὁπότε σαλπίζοι, χαλεπὸν ἦν αὐτῷ πλησιάζειν πληττομένους διὰ μέγεθος πνεύματος· ἑπτακαίδεκα δὲ περιόδους ἀνείλετο τῶν στεφανιτῶν ἀγώνων. ἦν δὲ μέγεθος μὲν τεττάρων πήχεων, ὑπεστρώννυτο δὲ ἄρκτου δοράν, καὶ λεοντῆν ἐπεβέβλητο. ἐξ δὲ χοίνικας ἄρτου ἐσιτεῖτο, ὀκτὼ δὲ μνᾶς κρεῶν, οἴνου δὲ δύο ἔπινε χοᾶς. ἐπλήρου δὲ τῷ πνεύματι τὰ μέγιστα τῶν 90
στρατοπέδων, εἰ καὶ ἐκ μηκίστου φθέγξαιτο. περιεῖπε δ' αὐτὸν ἐν τοῖς μάλιστα ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος. καί ποτε ὁ μὲν τείχει προσέφερέ τινα μηχανήν, ἡ δ' ἦν ἀπειθής τε καὶ ἐπαχθής. καὶ τοίνυν ὁ μὲν Ἡρόδωρος δύο ὄργανα λαβὼν στερρὸν ἐνέπνευσε τοῖς ὀργάνοις, τὰ δὲ τοσοῦτον μένος τοῖς στρατιώταις ἐνέπνευσεν ὥστε ῥύμη πολλὴ καὶ δρόμος προσεγένετο τῆς μηχανῆς.

Τὸ δὲ κηρύκων γένος ἱερὸν μὲν Ἑρμοῦ, κατεκήρυττε 91
δ' ἡσυχίαν ἔν τε ἀγῶσι καὶ ἱερουργίαις, καὶ σπονδὰς περιήγγελλε καὶ ἐκεχειρίαν ἐπήγγελλε καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἀνεκήρυττεν. καὶ ἦν ἀγώνισμα σάλπιγγος πρεσβύτερον. εἰς δὲ φιλοτιμίαν τῶν ἐπ' αὐτῷ προελθόντων οἵ τε καλούμενοι πόδες συνετέθησαν, ἔλεγχον ἔχοντες εἰς μῆκος πνεύματος, καὶ ἡ τῶν περὶ τοὺς νεὼς οἰκοδομημάτων ἔκδοσις σαφηνείας τινὸς δεομένη. πρότερον δ' Ὀλυμπίασι τῶν ἐπι- 92
χωρίων κηρυττόντων, οἳ ταῖς ἱερουργίαις ὑποδιηκονοῦντο, πρῶτος τῶν ξένων ἠγωνίσατο τὰ Ὀλύμπια Ἀρχίας Ὑβλαῖος,

---

88 5. τὸν λειποσάδην *A*, τὸ μὲν ἐπιστάδην alii: corr Iungermannus. 7. ἡμόλοκρον ante Boeckhium. 89 1. ἴσως Salmasius pro ἰσαῖος: om *A*. 2. ἀγωνιστῆρί τε καὶ πολεμικῷ *A*. 8. ἄρτων *A*.

καὶ τρεῖς ὀλυμπιάδας ἐφεξῆς ἐνίκα. ἐνίκα δὲ καὶ Πυθοῖ, καὶ εἰκών τις ἦν αὐτῷ Πυθικὴ καὶ ἐπίγραμμα

Ὑβλαίῳ κήρυκι τόδ' Ἀρχίᾳ Εὐκλέος υἱῷ
δέξαι ἄγαλμ' εὔφρων Φοῖβ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ,
ὃς τρὶς ἐκάρυξεν τὸν Ὀλυμπίᾳ αὐτὸς ἀγῶνα,
οὔθ' ὑπὸ σαλπίγγων οὔτ' ἀναδείγματ' ἔχων.

ἀπὸ μὲν οὖν τοῦ κήρυκος ὀνόματα κήρυγμα, κηρυκεία ἐπι-
93 κηρυκεία, κηρύκειον, καὶ κηρύκεια τέλους τινὸς ὄνομα. κηρύττειν, ἐπικηρυκεύσασθαι ἐπὶ πολέμου, ἀκήρυκτος πόλεμος, ἐπικηρύττειν τινὶ χρήματα καὶ ἀντεπικηρύττειν, προκηρῦξαι πόλεμον, κατακηρῦξαι ἐκεχειρίαν, κατακηρῦξαι ἡσυχίαν, ὃ καὶ κατακελεῦσαι λέγουσιν. κηρῦξαί τινα τῶν ἀγωνιστῶν, ἀνακηρῦξαι ἀγωνιστήν, ἀποκηρῦξαι υἱὸν καὶ υἱωνόν. τὸ μέντοι ὄνομα, ὁ ἀποκήρυκτος, οὐκ ἔστιν ἐν χρήσει τῇ παλαιᾷ, Θεόπομπος δ' αὐτῷ κέχρηται ὁ συγγραφεύς· ἀλλ'
94 οὐδὲν Θεοπόμπῳ σταθμητὸν εἰς ἑρμηνείας κρίσιν. τὸ δ' ἔργον ἀπὸ τῶν κηρύκων κηρυκεῦσαι ἔλεγον, καὶ Ἰσαῖός που λέγει κηρυκευσάτω. προκηρῦξαι δ' ἐστὶ τὸ προκαλέσασθαι ὑπὸ κήρυκος, καὶ ὑποκηρύξασθαι τὸ προειπεῖν ἡσυχίαν ἢ καὶ ἐπαγγείλασθαί τι δημοσίᾳ· προκηρυκευσάμενοι, ὡς Ἰσαῖος εἴρηκεν. τάχα δ' ἄν τις τοὺς κήρυκας καὶ ἑρμηνέας καὶ σπονδοφόρους καὶ ἐκεχειροφόρους καὶ ἀγγέλους ὀνομάσειεν. τὸ δὲ φθέγμα αὐτῶν μέγα, ἀδρόν, ὑψηλόν, πρόμηκες ἐπίμηκες, σαφές, ἀρτίστομον, συνεχές, διηνεκές, ἀποτάδην φθεγγόμενον, ἀπνευστί, καὶ τἆλλα ὅσα ἐν τοῖς περὶ φωνῆς εἴρηται.

95 Εἰ δὲ καὶ ὄρχησις μέρος μουσικῆς, ῥητέον ὀρχηστὴς ὀρχηστικός, ὀρχήσασθαι ὑπορχήσασθαι κατορχήσασθαι ἐξορχήσασθαι, ὀρχήματα ὑπορχήματα. τάχα δὲ καὶ Ὀρχομενὸς παρὰ τὴν τῶν Χαρίτων ὄρχησιν, ὡς Εὐφορίων

Ὀρχομενὸν Χαρίτεσσιν ἀφαρέσιν ὀρχηθέντα.

ἐπορχούμενος. ὀρχήστρα, ὀρχηστρίς, ὀρχηστοδιδάσκαλος. σχηματίσασθαι, σχηματοποιήσασθαι. εὐσχημοσύνη, εὐρυθμία, εὐαρμοστία. νεῦσαι συναπονεῦσαι, μορφάσαι, παραγαγεῖν

---

94 5. προκηρυξάμενοι HStephanus. 95 3. ὀρχούμενος ante **M**. 5. ὀρχούμενον ante Piersonum. 8. μορφῶσαι ***A***.

τὴν κεφαλήν, διενεγκεῖν, περιενεγκεῖν, περιαγωγῇ χρήσασθαι, 96
τῶν χειρῶν περιαγωγῇ, πηδῆσαι, πυρριχίσαι· πυρρίχη ἐνό-
πλιος ὄρχησις. εἴποις δ' ἂν ὀρχηστὴν κοῦφον, ἐλαφρόν, πη-
δητικόν, ἁλτικόν, εὐάρμοστον, εὔρυθμον, εὐσχήμονα πολυ-
σχήμονα, ὑγρόν, ἐναργῆ, ἐνδεικτικόν, δηλωτικόν, ἐπιδεικτι-
κόν, παντοδαπόν, εὐτράπελον, εὔτρεπτον, δημοτερπῆ ὀχλο-
τερπῆ, δημαγωγικόν, ῥᾴδιον, πρόχειρον, εὔκολον, ὑγρομελῆ,
εὐκαμπῆ, λυγιστικόν, ἐπικλώμενον, ἐξυγραινόμενον, ταχύ- 97
χειρα ταχύπουν, εὐκέφαλον, εὔφορον ἰσόφορον, εὔτακτον·
καὶ τὰ πράγματα κουφότητα, ἐλαφρότητα, πήδημα, ἅλμα,
εὐαρμοστίαν, εὐρυθμίαν, εὐσχημοσύνην, ὑγρότητα, ἐναργό-
τητα, ἔνδειξιν, δήλωσιν, ἐπίδειξιν, πανήγυριν, τέρψιν, ῥᾳ-
στώνην, εὐκολίαν, λυγισμόν, κάμψιν, παραγωγήν, παραφο-
ράν, εὐχειρίαν ὀξυχειρίαν ταχυχειρίαν, εὐποδίαν, εὐφορίαν
ἰσοφορίαν, εὐταξίαν. καὶ τὰ ῥήματα δὲ κουφισθῆναι, ἐλα- 98
φρίσασθαι, πηδῆσαι, παραδηλῶσαι, ἐπιδείξασθαι ἐνδείξα-
σθαι παρενδείξασθαι παρεπιδείξασθαι, λυγίσαι τὸ σῶμα,
κάμψαι, κλάσαι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ὀρχηστικῶς, εὐσχημό-
νως πολυσχημόνως, εὐρύθμως, εὐαρμόστως, ὑγρῶς, ἐναργῶς,
ἐνδεικτικῶς, δηλωτικῶς, ἐπιδεικτικῶς, πανηγυρικῶς, τερπνῶς,
ῥᾳδίως, εὐκόλως, εὐφόρως ἰσοφόρως, εὐτάκτως· τὰ γὰρ ἀπὸ
τῶν ἄλλων τραχέα.

εἴδη δὲ ὀρχημάτων ἐμμέλεια τραγική, κόρδακες κω- 99
μικοί, σίκιννις σατυρική. ἐνόπλιοι ὀρχήσεις πυρρίχη τε καὶ
τελεσίας, ἐπώνυμοι δύο Κρητῶν ὀρχηστῶν, Πυρρίχου τε καὶ
Τελεσίου. ἐκαλεῖτο δέ τι καὶ ξιφισμὸς καὶ ποδισμός, καὶ
ῥικνοῦσθαι, ὅπερ ἦν τὸ τὴν ὀσφὺν φορτικῶς περιάγειν. ἦν
δὲ καὶ κῶμος εἶδος ὀρχήσεως καὶ τετράκωμος, Ἡρακλέους
ἱερὰ καὶ πολεμική. ἦν δὲ καὶ κωμαστικὴ μάχην καὶ πλη- 100
γὰς ἔχουσα, καὶ ἡδύκωμος ἡδίων, καὶ κνισμὸς καὶ ὄκλασμα·
οὕτω γὰρ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις ὀνομάζεται τὸ ὄρχημα τὸ
Περσικὸν καὶ σύντονον. τὴν δ' αὐτὴν καὶ ὑγρὰν ὠνόμαζον.
καὶ φαλλικὸν ἐπὶ Διονύσῳ, καὶ καλλίνικος ἐφ' Ἡρακλεῖ.
καὶ κολαβρισμὸς Θρᾴκιον ὄρχημα καὶ Καρικόν· ἦν δὲ καὶ

---

96 6. εὔτερπον *A*. 99 3. ῥήγνυσθαι *A*. 100 1. δὲ κωμαστικὴ μάχη *C*. 2. ἡδειων *C*.

τοῦτο ἐνόπλιον. καὶ βαυκισμὸς Βαύκου ὀρχηστοῦ κῶμος ἐπώνυμος, ἁβρά τις ὄρχησις καὶ τὸ σῶμα ἐξυγραίνουσα.
101 βακτριασμὸς δὲ καὶ ἀπόκινος καὶ ἀπόσεισις καὶ ἴγδις ἀσελγῆ εἴδη ὀρχήσεων ἐν τῇ τῆς ὀσφύος περιφορᾷ, καὶ στρόβιλος. ὁ δὲ μόθων φορτικὸν ὄρχημα καὶ ναυτικόν. τὴν δὲ γέρανον κατὰ πλῆθος ὠρχοῦντο, ἕκαστος ὑφ' ἑκάστῳ κατὰ στοῖχον, τὰ ἄκρα ἑκατέρωθεν τῶν ἡγεμόνων ἐχόντων, τῶν περὶ Θησέα πρῶτον περὶ τὸν Δήλιον βωμὸν ἀπομιμησαμένων τὴν ἀπὸ τοῦ λαβυρίνθου ἔξοδον. καὶ διποδία δὲ ὄρχημα
102 Λακωνικόν. ἦν δὲ καὶ γίγγρας πρὸς αὐλὸν ὄρχημα, ἐπώνυμον τοῦ αὐλήματος. ἑκατερίδες δὲ καὶ θερμαυστρίδες ἔντονα ὀρχήματα, τὸ μὲν χειρῶν κίνησιν ἀσκοῦν, ἡ δὲ θερμαυστρὶς πηδητικόν. τὰ δ' ἐκλακτίσματα γυναικῶν ἦν ὀρχήματα· ἔδει δὲ ὑπὲρ τὸν ὦμον ἐκλακτίσαι. καὶ βίβασις δέ τι ἦν εἶδος Λακωνικῆς ὀρχήσεως, ἧς καὶ τὰ ἆθλα προυτίθετο οὐ τοῖς παισὶ μόνον ἀλλὰ καὶ ταῖς κόραις· ἔδει δὲ ἄλλεσθαι καὶ ψαύειν τοῖς ποσὶ πρὸς τὰς πυγάς, καὶ ἠριθμεῖτο τὰ πηδήματα, ὅθεν καὶ ἐπὶ μιᾶς ἦν ἐπίγραμμα

χίλιά ποκα βίβατι, πλεῖστα δὴ τῶν πῇ ποκά.

103 τὰς δὲ πινακίδας ὠρχοῦντο οὐκ οἶδα εἴτ' ἐπὶ πινάκων εἴτε πίνακας φέροντες· τὸ γὰρ κερνοφόρον ὄρχημα οἶδ' ὅτι λίκνα ἢ ἐσχαρίδας φέροντες· κέρνα δὲ ταῦτα ἐκαλεῖτο. τὸ δὲ Ἰωνικὸν Ἀρτέμιδι ὠρχοῦντο Σικελιῶται μάλιστα. τὸ δὲ ἀγγελικὸν ἐμιμεῖτο σχήματα ἀγγέλων. ὁ δὲ μορφασμὸς παντοδαπῶν ζώων ἦν μίμησις. ἦν δέ τι καὶ σκώψ, τὸ δ' αὐτὸ καὶ σκωπίας, εἶδος ὀρχήσεως ἔχον τινὰ τοῦ τραχήλου περιφορὰν κατὰ τὴν τοῦ ὄρνιθος μίμησιν, ὃς ὑπ' ἐκπλήξεως
104 πρὸς τὴν ὄρχησιν ἁλίσκεται. ὁ δὲ λέων ὀρχήσεως φοβερᾶς εἶδος. ἦν δέ τινα καὶ Λακωνικὰ ὀρχήματα, διὰ Μαλέας· Σειληνοὶ δ' ἦσαν, καὶ ὑπ' αὐτοῖς Σάτυροι ὑπότρομα ὀρχούμενοι. καὶ ἴθυμβοι ἐπὶ Διονύσῳ, καὶ καρυάτιδες ἐπ' Ἀρτέμιδι. καὶ βρυάλιχα, τὸ μὲν εὕρημα Βρυαλίχου, προσωρχοῦντο δὲ γυναῖκες Ἀρτέμιδι καὶ Ἀπόλλωνι. οἱ δὲ ὑπογύ-

---

101 1. *μακιρισμὸς C.* 102 5. *βέβησις A.* 10. *χίλι' ἄ? || βιβάντι* ante *M.* 103 5. *σχῆμα A.* 104 2. *δειμαλέα A.* 3. *δ' ἦσαν*] *σάτυροι A.* | *αὐλοῖς M.* || *ὑπότροχα C, περίτροχα. M.* 5. *βαρυλλικά — βαρυλλίχου A, βαρβύλλικα — βαρβυλλίχου F*: corr Schneiderus Saxo.

πωνες γερόντων ὑπὸ βακτηρίαις τὴν μίμησιν εἶχον· οἱ δὲ γύπωνες ξυλίνων ποδῶν ἐπιβαίνοντες ὠρχοῦντο, διαφανῆ ταραντινίδια ἀμπεχόμενοι. καὶ μὴν Ἐσχάρινθον ὄρχημα ἐπώνυμον ἦν τοῦ εὑρόντος αὐλητοῦ, τυρβασίαν δ' ἐκάλουν τὸ ὄρχημα τὸ διθυραμβικόν, μιμητικὴν δὲ δι' ἧς ἐμιμοῦντο 105
τοὺς ἐπὶ τῇ κλοπῇ τῶν ἑώλων κρεῶν ἁλισκομένους. λομβρότερον δὲ ἦν ὃ ὠρχοῦντο γυμνοὶ σὺν αἰσχρολογίᾳ. ἦν δὲ καὶ τὸ σχιστὰς ἕλκειν σχῆμα ὀρχήσεως χωρικῆς, ἔδει δὲ πηδῶντα ἐπαλλάττειν τὰ σκέλη. καὶ μὴν τραγικῆς ὀρχήσεως σχήματα σιμὴ χείρ, καλαθίσκος, χεὶρ καταπρανής, ξύλου παράληψις, διπλῆ, θερμαυστρίς, κυβίστησις, παραβῆναι τέτταρα. ὁ δὲ τετράκωμος, τὸ τῆς ὀρχήσεως εἶδος, οὐκ οἶδα εἴ τι προσῆκον ἦν τοῖς Ἀθήνησι τετρακώμοις, οἳ ἦσαν Πειραιεῖς Φαληρεῖς Ξυπεταίονες Θυμοιτάδαι.

Τούτοις δ' ἂν προσήκοι χορός, χοροποιία, χοροστασία, 106
χορικὸν μέλος, χορεῦσαι, χορευτὴς συγχορευτής, χορηγός, χορηγία, χορήγιον ὁ τόπος οὗ ἡ παρασκευὴ τοῦ χοροῦ. πρόσχορον δὲ Ἀριστοφάνης τὴν συγχορεύουσαν κέκληκεν· τὴν δ' αὐτὴν καὶ συγχορεύτριαν. ἡγεμὼν χοροῦ, κορυφαῖος χοροῦ, χοροδιδάσκαλος, χοροποιός, διδάσκαλος ὑποδιδάσκαλος χοροδιδάσκαλος, δεξιοστάτης ἀριστεροστάτης, δευτεροστάτης τριτοστάτης· καὶ τὴν γυναῖκα δὲ τριτοστάτιν Ἀριστοφάνης καλεῖ. παιδικοὺς χορούς, ἀνδρικούς, κωμικούς τραγικούς. καὶ 107
ἡμιχόριον δὲ καὶ διχορία καὶ ἀντιχόρια. ἔοικε δὲ ταὐτὸν εἶναι ταυτὶ τὰ τρία ὀνόματα· ὁπόταν γὰρ ὁ χορὸς εἰς δύο μέρη τμηθῇ, τὸ μὲν πρᾶγμα καλεῖται διχορία, ἑκατέρα δὲ ἡ μοῖρα ἡμιχόριον, ἃ δ' ἀντᾴδουσιν, ἀντιχόρια. τριχορίαν δὲ Τύρταιος ἔστησε, τρεῖς Λακώνων χορούς, καθ' ἡλικίαν ἑκάστην, παῖδας ἄνδρας γέροντας. ἐπὶ δὲ χοροῦ καὶ συμφωνία καὶ συνῳδία καὶ συναυλία. καὶ ἡ μὲν εἴσοδος τοῦ 108
χοροῦ πάροδος καλεῖται, ἡ δὲ κατὰ χρείαν ἔξοδος ὡς πάλιν εἰσιόντων μετάστασις, ἡ δὲ μετὰ ταύτην εἴσοδος ἐπιπάροδος, ἡ δὲ τελευταία ἔξοδος ἄφοδος. καὶ ἐπεισόδιον δὲ

---

104 1. βακτηρίας *A*. 2. ποδῶν *A*, κώλων *BC*, κάλων *M*. 3. ἐσχάρινον *M*. 105 1. δεικηλιςικὴν OMüllerus. 2. λαμπροτέρα *B*, λαμπρότερον *C*. 3. ἦν *B*. | ὃ om *BC*. 7. τὰ τέτταρα *C*. 106 7. δευτεροσιάτης] λαιοσιάτης alii. 107 3. δύο νεμηθῇ *BC*.

ἐν δράμασι πρᾶγμα πράγματι συναπτόμενον. καὶ μέλος δέ τι ἐξόδιον, ὃ ἐξιόντες ᾖδον. μέρη δὲ χοροῦ στοῖχος καὶ ζυγόν. καὶ τραγικοῦ μὲν χοροῦ ζυγὰ πέντε ἐκ τριῶν καὶ στοῖ-
109 χοι τρεῖς ἐκ πέντε· πεντεκαίδεκα γὰρ ἦσαν ὁ χορός. καὶ κατὰ τρεῖς μὲν εἰσήεσαν, εἰ κατὰ ζυγὰ γίνοιτο ἡ πάροδος· εἰ δὲ κατὰ στοίχους, ἀνὰ πέντε εἰσήεσαν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ καθ' ἕνα ἐποιοῦντο τὴν πάροδον. ὁ δὲ κωμικὸς χορὸς τέτταρες καὶ εἴκοσιν ἦσαν οἱ χορευταί, ζυγὰ ἓξ, ἕκαστον δὲ ζυγὸν ἐκ τεττάρων, στοῖχοι δὲ τέτταρες, ἓξ ἄνδρας ἔχων ἕκαστος στοῖχος. ὁπότε μὴν ἀντὶ τετάρτου ὑποκριτοῦ δέοι τινὰ τῶν χορευτῶν εἰπεῖν ἐν ᾠδῇ, παρασκήνιον καλεῖται τὸ
110 πρᾶγμα, ὡς ἐν Ἀγαμέμνονι Αἰσχύλου· εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παραχορήγημα ὀνομάζεται, καὶ πεπρᾶχθαί φασιν αὐτὸ ἐν Μέμνονι Αἰσχύλου. τὸ δὲ παλαιὸν ὁ τραγικὸς χορὸς πεντήκοντα ἦσαν, ἄχρι τῶν Εὐμενίδων Αἰσχύλου· πρὸς δὲ τὸν ὄχλον αὐτῶν τοῦ πλήθους ἐκπτοηθέντος συνέστειλεν ὁ νόμος εἰς ἐλάττω ἀριθμὸν τὸν χορόν.

111 τῶν δὲ χορικῶν ᾀσμάτων τῶν κωμικῶν ἔν τι καὶ ἡ παράβασις, ὅταν ἃ ὁ ποιητὴς πρὸς τὸ θέατρον βούλεται λέγειν, ὁ χορὸς παρελθὼν λέγῃ. ἐπιεικῶς δ' αὐτὸ ποιοῦσιν οἱ κωμῳδοποιηταί, τραγικὸν δὲ οὐκ ἔστιν· ἀλλ' Εὐριπίδης αὐτὸ πεποίηκεν ἐν πολλοῖς δράμασιν. ἐν μέν γε τῇ Λαναΐ τὸν χορὸν τὰς γυναῖκας ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιήσας παράδειν, ἐκλαθόμενος ὡς ἄνδρας λέγειν ἐποίησε τῷ σχήματι τῆς λέξεως τὰς γυναῖκας. καὶ Σοφοκλῆς δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς πρὸς ἐκεῖνον ἀμίλλης ποιεῖ σπανιάκις, ὥσπερ ἐν Ἱπ-
112 πόνῳ. τῆς μέντοι παραβάσεως τῆς κωμικῆς ἑπτὰ ἂν εἴη μέρη, κομμάτιον παράβασις μακρὸν στροφὴ ἐπίρρημα ἀντίστροφος ἀντεπίρρημα, ὧν τὸ μὲν κομμάτιον καταβολή τίς ἐστι βραχέος μέλους, ἡ δὲ παράβασις ὡς τὸ πολὺ μὲν ἐν ἀναπαίστῳ μέτρῳ, εἰ δ' οὖν καὶ ἐν ἄλλῳ, ἀνάπαιστα τὴν ἐπίκλην ἔχει. τὸ δὲ ὀνομαζόμενον μακρὸν ἐπὶ τῇ παραβάσει βραχὺ μελύδριόν ἐστιν, ἀπνευστὶ ᾀδόμενον. τῇ δὲ

---

108 1. *δράματι A.* 111 6. *δαναΐδι C.* 7. *παριδεῖν A.* || *τῷ*] *ἐν τῷ A.* 112 4. *μέρους* ante Kühnium.

στροφῇ ἐν κώλοις προαχθείσῃ τὸ ἐπίρρημα ἐν τετραμέτροις ἐπάγεται. καὶ τῆς ἀντιστρόφου τῇ στροφῇ ἀνταχθείσης, τὸ ἀντεπίρρημα τελευταῖον ὂν τῆς παραβάσεως ἐστὶ τετράμετρα, οὐκ ἐλάττω τὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐπιρρήματος.

Εἰσὶ δὲ ἀπὸ τούτων καὶ ὑποκριταὶ καὶ ὑπόκρισις 113
καὶ ἀντίκρισις, καὶ ὑποκρίνασθαι τὰ ἰαμβεῖα, διαθέσθαι, σχηματίσασθαι, ῥῆσιν διαπεράνασθαι, ῥῆσιν ἀποτεῖναι, εἶραι συνεῖραι, ἀποτάδην, ἀπνευστί, ὑπορχήσασθαι, ἐνδείξασθαι παρενδείξασθαι, νεῦσαι, χλευάσαι, μορφάσαι. στιχομυθεῖν δὲ ἔλεγον τὸ παρ' ἓν ἰαμβεῖον ἀντιλέγειν, καὶ τὸ πρᾶγμα στιχομυθίαν. εἴποις δ' ἂν βαρύστονος ὑποκριτής, 114
βομβῶν περιβομβῶν, ληκυθίζων, λαρυγγίζων, φαρυγγίζων, καὶ βαρύφωνος δὲ καὶ λεπτόφωνος καὶ γυναικόφωνος καὶ στρηνόφωνος, καὶ ὅσα σὺν τούτοις ἄλλα ἐν τοῖς περὶ φωνῆς εἴρηται. ἀναζυγῶσαι δὲ τὸ φθέγμα ἔλεγον, καὶ καταπεπνῖχθαι τὸ φθέγμα. καὶ Ἀριστοφάνης πού φησι

φθέγξαι σὺ τὴν φωνὴν ἀναστοιχήσας ἄνω.

ὁ δ' αὐτὸς

καὶ φθέγμα κεκράτηκεν.

καὶ σκευὴ μὲν ἡ τῶν ὑποκριτῶν στολή (ἡ δ' αὐτὴ 115
καὶ σωμάτιον ἐκαλεῖτο), σκευοποιὸς δὲ ὁ προσωποποιός· καὶ ἔστιν εἰπεῖν πρόσωπον προσωπεῖον προσωπίς, μορμολυκεῖον, γοργόνειον. καὶ τὰ ὑποδήματα κόθορνοι μὲν τὰ τραγικὰ καὶ ἐμβάδες, ἐμβάται δὲ τὰ κωμικά. καὶ ἐσθῆτες μὲν τραγικαὶ ποικίλον (οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ χιτών), τὰ δ' 116
ἐπιβλήματα ξυστίς, βατραχίς, χλανίς, χλαμὺς διάχρυσος, χρυσόπαστος, στατός, φοινικίς, τιάρα, καλύπτρα, μίτρα, ἀγρηνόν· τὸ δ' ἦν πλέγμα ἐξ ἐρίων δικτυῶδες περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ὃ Τειρεσίας ἐπεβάλλετο ἢ τις ἄλλος μάντις. κόλπωμα, ὃ ὑπὲρ τὰ ποικίλα ἐνεδέδυντο οἱ Ἀτρεῖς καὶ οἱ Ἀγαμέμνονες καὶ ὅσοι τοιοῦτοι. ἐφαπτὶς συστρεμμάτιόν τι πορφυροῦν ἢ φοινικοῦν, ὃ περὶ τὴν χεῖρα εἶχον οἱ πολεμοῦντες ἢ θηρῶντες. ὁ δὲ κροκωτὸς ἱμάτιον· Διόνυσος δὲ αὐτῷ 117
ἐχρῆτο καὶ μασχαλιστῆρι ἀνθινῷ καὶ θύρσῳ. οἱ δ' ἐν δυσ-

114 7. ἀναστήσας vel ἀναιείνας Bergkius. 115 2. σωματεῖον ante Kühnium. 116 5. τι ἄλλο μαντικὸν *A*, τινι ἄλλῳ μαντικῷ *C*: om *B*. 117 2. ἀνθινῶ] ἐν οἴνῳ *A*.

τυχίαις ὄντες ἢ λευκὰ δυσπινῆ εἶχον, μάλιστα οἱ φυγάδες, ἢ φαιὰ ἢ μέλανα ἢ μήλινα ἢ γλαύκινα· ῥάκια δὲ Φιλοκτήτου ἡ στολὴ καὶ Τηλέφου. καὶ νεβρίδες δὲ καὶ διφθέραι καὶ μάχαιραι καὶ σκῆπτρα καὶ δόρατα καὶ τόξα καὶ φαρέτρα καὶ κηρύκεια καὶ ῥόπαλα καὶ λεοντῆ καὶ παντευχία
118 μέρη τραγικῆς ἀνδρείας σκευῆς. γυναικείας δὲ συρτὸς πορφυροῦς, παράπηχυ λευκὸν τῆς βασιλευούσης· τῆς δ' ἐν συμφορᾷ ὁ μὲν συρτὸς μέλας, τὸ δ' ἐπίβλημα γλαυκὸν ἢ μήλινον. ἡ δὲ σατυρικὴ ἐσθὴς νεβρίς, αἰγῆ, ἣν καὶ ἰξαλῆν ἐκάλουν καὶ τραγῆν, καί που καὶ παρδαλῆ ὑφασμένη, καὶ τὸ θήραιον τὸ Διονυσιακόν, καὶ χλανὶς ἀνθινή, καὶ φοινικοῦν ἱμάτιον, καὶ χορταῖος, χιτὼν δασύς, ὃν οἱ Σειληνοὶ φοροῦσιν. κωμικὴ δὲ ἐσθὴς ἐξωμίς· ἔστι δὲ χιτὼν λευκὸς ἄσημος, κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ῥαφὴν οὐκ
119 ἔχων, ἄγναπτος. γερόντων δὲ φόρημα ἱμάτιον, καμπύλη· φοινικὶς ἢ μελαμπόρφυρον ἱμάτιον φόρημα νεωτέρων. πήρα βακτηρία διφθέρα ἐπὶ τῶν ἀγροίκων. καὶ πορφυρᾷ δ' ἐσθῆτι ἐχρῶντο οἱ νεανίσκοι, οἱ δὲ παράσιτοι μελαίνῃ ἢ φαιᾷ, πλὴν ἐν Σικυωνίῳ λευκῇ, ὅτε μέλλει γαμεῖν ὁ παράσιτος. τῇ δὲ τῶν δούλων ἐξωμίδι καὶ ἱματίδιόν τι πρόσκειται λευκόν, ὃ ἐγκόμβωμα λέγεται ἢ ἐπίρρημα. τῷ δὲ μαγείρῳ διπλῆ ἄγναπτος ἡ ἐσθής. ἡ δὲ γυναικῶν ἐσθὴς κωμικῶν, ἡ μὲν τῶν γραῶν μηλίνη ἢ ἀερίνη, πλὴν ἱερειῶν·
120 ταύταις δὲ λευκή. αἱ δὲ μαστροποὶ ἢ μητέρες ἑταιρῶν ταινίδιόν τι πορφυροῦν περὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσιν. ἡ δὲ τῶν νέων λευκὴ ἢ βυσσίνη, ἐπικλήρων δὲ λευκὴ κροσσωτή. πορνοβοσκοὶ δὲ χιτῶνι βαπτῷ καὶ ἀνθινῷ περιβολαίῳ ἥσθηνται, ῥάβδον εὐθεῖαν φέροντες· ἄρεσκος καλεῖται ἡ ῥάβδος. τοῖς δὲ παρασίτοις πρόσεστι καὶ στλεγγὶς καὶ λήκυθος, ὡς τοῖς ἀγροίκοις λαγωβόλον. ἐνίαις δὲ γυναιξὶ καὶ παράπηχυ καὶ συμμετρία, ὅπερ ἐστὶ χιτὼν ποδήρης, ἀλουργὴς κύκλῳ.
121 Ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ θέατρον οὐ μικρὸν μέρος ἐστὶ τῶν μουσικῶν, αὐτὸ μὲν ἂν εἴποις θέατρον καὶ Διονυσιακὸν θέατρον καὶ Ληναϊκόν, καὶ τὸ πλῆθος θεατάς. Ἀριστοφά-

---

117 1. δυσπινῆ] δευσοποιὰ *A*. 118 3. γλαύκινον *C*. 4. αἰγικὴ *A*. 6. θυρεὸν *A*. 119 1. ἐσπέρημα *F*, ἐπίρραμμα Kühnius.

νης δὲ συνθεάτριαν εἴρηκεν, ὥστ' οὐ θεατὴν μόνον εἴποις
ἂν ἀλλὰ καὶ θεάτριαν, κατὰ δὲ Πλάτωνα καὶ θεατροκρα-
τίαν. τοὺς δ' ἀναβαθμοὺς καὶ βάθρα καὶ ἕδρας καὶ ἐδώ-
λια, καὶ ἐδωλιάζειν τὸ συγκαθίζειν. πρῶτον δὲ ξύλον ἡ
προεδρία, μάλιστα δὲ δικαστῶν, ἐφ' ὧν καὶ τὸν πρῶτον
καθίζοντα πρωτόβαθρον Φερεκράτης εἴρηκεν ὁ κωμῳδοδι-
δάσκαλος· ἴσως δ' ἂν καὶ ἐπὶ θεάτρου κατὰ κατάχρησιν 122
λέγοις. τὸ μέντοι τὰ ἐδώλια ταῖς πτέρναις κατακρούειν
πτερνοκοπεῖν ἔλεγον· ἐποίουν δὲ τοῦτο, ὁπότε τινὰ ἐκβά-
λοιεν, ἐφ' οἷ καὶ τὸ κλώζειν καὶ τὸ συρίττειν. ἐκαλεῖτο δέ
τι καὶ βουλευτικὸν μέρος τοῦ θεάτρου καὶ ἐφηβικόν. ἔξεστι
δὲ καὶ τὸ παραπέτασμα αὐλαίαν καλεῖν, Ὑπερίδου εἰπόν-
τος ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους «οἱ δὲ ἐννέα ἄρχοντες εἱστι-
ῶντο ἐν τῇ στοᾷ, περιφραξάμενοί τι μέρος αὐτῆς αὐλαίᾳ.»
μέρη δὲ θεάτρου πυλὶς καὶ ψαλὶς καὶ κατατομή, κερκίδες, 123
σκηνή, ὀρχήστρα, λογεῖον, προσκήνιον παρασκήνια ὑποσκή-
νια. καὶ σκηνὴ μὲν ὑποκριτῶν ἴδιον, ἡ δὲ ὀρχήστρα τοῦ
χοροῦ, ἐν ᾗ καὶ ἡ θυμέλη, εἴτε βῆμά τι οὖσα εἴτε βωμός.
ἐπὶ δὲ τῆς σκηνῆς καὶ ἀγυιεὺς ἔκειτο βωμὸς ὁ πρὸ τῶν
θυρῶν, καὶ τράπεζα πέμματα ἔχουσα, ἣ θεωρὶς ὠνομάζετο
ἢ θυωρίς. ἐλεὸς δ' ἦν τράπεζα ἀρχαία, ἐφ' ἣν πρὸ Θέσπι-
δος εἷς τις ἀναβὰς τοῖς χορευταῖς ἀπεκρίνατο. τὸ δὲ ὑπο- 124
σκήνιον κίοσι καὶ ἀγαλματίοις κεκόσμητο πρὸς τὸ θέατρον
τετραμμένοις, ὑπὸ τὸ λογεῖον κείμενον. τριῶν δὲ τῶν
κατὰ τὴν σκηνὴν θυρῶν ἡ μέση μὲν βασίλειον ἢ σπήλαιον
ἢ οἶκος ἔνδοξος ἢ πᾶν τοῦ πρωταγωνιστοῦ τοῦ δράματος,
ἡ δὲ δεξιὰ τοῦ δευτεραγωνιστοῦντος καταγώγιον· ἡ δὲ
ἀριστερὰ τὸ εὐτελέστατον ἔχει πρόσωπον ἢ ἱερὸν ἐξημιω-
μένον, ἢ ἄοικός ἐστιν. ἐν δὲ τραγῳδίᾳ ἡ μὲν δεξιὰ θύρα 125
ξενών ἐστιν, εἰρκτὴ δὲ ἡ λαιά. τὸ δὲ κλίσιον ἐν κωμῳ-
δίᾳ παράκειται παρὰ τὴν οἰκίαν, παραπετάσματι δηλούμε-
νον. καὶ ἔστι μὲν σταθμὸς ὑποζυγίων, καὶ αἱ θύραι αὐτοῦ
μείζους δοκοῦσι, καλούμεναι κλισιάδες, πρὸς τὸ καὶ τὰς
ἁμάξας εἰσελαύνειν καὶ τὰ σκευοφόρα. ἐν δὲ Ἀντιφάνους
Ἀκεστρίᾳ καὶ ἐργαστήριον γέγονεν· φησὶ γοῦν

---

122 1. χρῆσιν vulgo.

τὸ κλίσιον
ὃ πρότερόν ποτ' ἦν τοῖς ἐξ ἀγροῦ βουσὶ σταθμός
καὶ τοῖς ὄνοις, πεποίηκεν ἐργαστήριον.

126 παρ' ἑκάτερα δὲ τῶν δύο θυρῶν τῶν περὶ τὴν μέσην ἄλλαι δύο εἶεν ἄν, μία ἑκατέρωθεν, πρὸς ἃς αἱ περίακτοι συμπεπήγασιν, ἡ μὲν δεξιὰ τὰ ἔξω πόλεως δηλοῦσα, ἡ δ' ἑτέρα τὰ ἐκ πόλεως, μάλιστα τὰ ἐκ λιμένος· καὶ θεούς τε θαλαττίους ἐπάγει, καὶ πάνθ' ὅσα ἐπαχθέστερα ὄντα ἡ μηχανὴ φέρειν ἀδυνατεῖ. εἰ δ' ἐπιστραφεῖεν αἱ περίακτοι, ἡ δεξιὰ μὲν ἀμείβει τὸ πᾶν, ἀμφότεραι δὲ χώραν ὑπαλλάττουσιν. τῶν μέντοι παρόδων ἡ μὲν δεξιὰ ἀγρόθεν ἢ ἐκ λι-
127 μένος ἢ ἐκ πόλεως ἄγει· οἱ δὲ ἀλλαχόθεν πεζοὶ ἀφικνούμενοι κατὰ τὴν ἑτέραν εἰσίασιν. εἰσελθόντες δὲ κατὰ τὴν ὀρχήστραν ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀναβαίνουσι διὰ κλιμάκων· τῆς δὲ κλίμακος οἱ βαθμοὶ κλιμακτῆρες καλοῦνται.

εἴη δ' ἂν τῶν ἐκ θεάτρου καὶ ἐκκύκλημα καὶ μηχανὴ καὶ ἐξώστρα καὶ σκοπὴ καὶ τεῖχος καὶ πύργος καὶ φρυκτώριον καὶ διστεγία καὶ κεραυνοσκοπεῖον καὶ βροντεῖον καὶ θεολογεῖον καὶ γέρανος καὶ αἰῶραι καὶ καταβλήματα καὶ ἡμικύκλιον καὶ στροφεῖον καὶ ἡμιστρόφιον καὶ χαρώνιοι
128 κλίμακες καὶ ἀναπιέσματα. καὶ τὸ μὲν ἐκκύκλημα ἐπὶ ξύλων ὑψηλὸν βάθρον, ᾧ ἐπίκειται θρόνος· δείκνυσι δὲ τὰ ὑπὸ σκηνὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόρρητα πραχθέντα. καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ ἔργου καλεῖται ἐκκυκλεῖν. ἐφ' οὗ δὲ εἰσάγεται τὸ ἐκκύκλημα, εἰσκύκλημα ὀνομάζεται. καὶ χρὴ τοῦτο νοεῖσθαι καθ' ἑκάστην θύραν, οἱονεὶ καθ' ἑκάστην οἰκίαν. ἡ μηχανὴ δὲ θεοὺς δείκνυσι καὶ ἥρως τοὺς ἐν ἀέρι, Βελλεροφόντας ἢ Περσέας, καὶ κεῖται κατὰ τὴν ἀριστερὰν πάροδον, ὑπὲρ τὴν σκηνὴν τὸ ὕψος. ὃ δ' ἐστὶν ἐν τραγῳδίᾳ μη-
129 χανή, τοῦτο ἐν κωμῳδίᾳ κράδη. δῆλον δ' ὅτι συκῆς ἐστὶ μίμησις· κράδην γὰρ τὴν συκῆν καλοῦσιν οἱ Ἀττικοί. τὴν δὲ ἐξώστραν ταὐτὸν τῷ ἐκκυκλήματι νομίζουσιν. ἡ σκοπὴ

---

125 1. ante τὸ *F*: εἰ γὰρ δι' ἐργαστήριον οἰκίας. unde nonnemo ἦν γάρ τι ἐργασιήριον τῆς οἰκίας; [οὐκ ἦν μὰ τὸν Δί', ἀλλ' ὁρᾶς;] τὸ κλ. || πρὶν Salmasius. vel tolle ποτ'. 126 2. μία] μηχαναὶ *F*. immo pro ἄλλαι. 5. ἄγειν *A*. 127 5 et 128 1 et 5. ἐγκύκλημα *A*, sicut plerumque *C*. 128 4. ἐγκυκλεῖν *AC*. 5. εἰσκυκλήθρα Hermannus. 6. οἱονεὶ] ἵν' ἡ *A*.

δὲ πεποίηται κατασκόποις ἢ τοῖς ἄλλοις ὅσοι προσκοποῦσιν, καὶ τὸ τεῖχος καὶ ὁ πύργος ὡς ἀφ' ὕψους ἰδεῖν. τὸ δὲ φρυκτώριον τῷ ὀνόματι δηλοῖ τὸ ἔργον. ἡ δὲ διστεγία ποτὲ μὲν ἐν οἴκῳ βασιλείῳ διῆρες δωμάτιον, οἷον ἀφ' οὗ ἐν Φοινίσσαις ἡ Ἀντιγόνη βλέπει τὸν στρατόν, ποτὲ δὲ καὶ κέραμος, ἀφ' οὗ βάλλουσι τῷ κεράμῳ· ἐν δὲ κωμῳδίᾳ ἀπὸ 130
τῆς διστεγίας πορνοβοσκοί τι κατοπτεύουσιν ἢ γράδια ἢ γύναια καταβλέπει. κεραυνοσκοπεῖον δὲ καὶ βροντεῖον, τὸ μέν ἐστι περίακτος ὑψηλή· τὸ δὲ βροντεῖον, ὑπὸ τῇ σκηνῇ ὄπισθεν ἀσκοὶ ψήφων ἔμπλεοι διωγκωμένοι φέρονται κατὰ χαλκωμάτων. ἀπὸ δὲ τοῦ θεολογείου ὄντος ὑπὲρ τὴν σκηνὴν ἐν ὕψει ἐπιφαίνονται θεοί, ὡς ὁ Ζεὺς καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐν Ψυχοστασίᾳ. ἡ δὲ γέρανος μηχάνημά ἐστιν ἐκ μετεώρου καταφερόμενον ἐφ' ἁρπαγῇ σώματος, ᾧ κέχρηται Ἠὼς ἁρπάζουσα τὸ σῶμα τὸ Μέμνονος. αἰώρας δ' ἂν εἴ- 131
ποις τοὺς κάλως οἷ κατήρτηνται ἐξ ὕψους ἀνέχειν τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀέρος φέρεσθαι δοκοῦντας ἥρως ἢ Θεούς. καταβλήματα δὲ ὑφάσματα ἢ πίνακες ἦσαν ἔχοντες γραφὰς τῇ χρείᾳ τῶν δραμάτων προσφόρους· κατεβάλλετο δ' ἐπὶ τὰς περιάκτους ὄρος δεικνύντα ἢ θάλατταν ἢ ποταμὸν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. τῷ δὲ ἡμικυκλίῳ τὸ μὲν σχῆμα ὄνομα, ἡ δὲ θέσις κατὰ τὴν ὀρχήστραν, ἡ δὲ χρεία δηλοῦν πόρρω τινὰ 132
τῆς πόλεως τόπον ἢ τοὺς ἐν θαλάττῃ νηχομένους, ὥσπερ καὶ τὸ στροφεῖον, ὃ τοὺς ἥρως ἔχει τοὺς εἰς τὸ θεῖον μεθεστηκότας, ἢ τοὺς ἐν πελάγει ἢ πολέμῳ τελευτῶντας. αἱ δὲ χαρώνιοι κλίμακες, κατὰ τὰς ἐκ τῶν ἐδωλίων καθόδους κείμεναι, τὰ εἴδωλα ἀπ' αὐτῶν ἀναπέμπουσιν. τὰ δὲ ἀναπιέσματα, τὸ μέν ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ ὡς ποταμὸν ἀνελθεῖν ἢ τοιοῦτόν τι πρόσωπον, τὸ δὲ περὶ τοὺς ἀναβαθμούς, ἀφ' ὧν ἀνέβαινον ἐρινύες.

ἀλλὰ μὴν καὶ πρόσωπα τὰ μὲν τραγικὰ εἴη ἂν 133
τάδε, ξυρίας ἀνήρ, λευκός, σπαρτοπόλιος, μέλας ἀνήρ, ξανθὸς ἀνήρ, ξανθότερος. οὗτοι μὲν γέροντες, ὁ μὲν ξυρίας πρεσβύτατος τῶν γερόντων, λευκὸς τὴν κόμην· προσκείμεναι τῷ ὄγκῳ αἱ τρίχες. ὄγκος δέ ἐστι τὸ ὑπὲρ τὸ πρόσω-

---

132 2. τόπον om *BC*.

πον ἀνέχον εἰς ὕψος λαβδοειδὲς τῷ σχήματι. τὸ δὲ γένειον ἐν χρῷ κουρίας ἐστὶν ὁ ξυρίας, ἐπιμήκης ὢν τὰς παρειάς.
134 ὁ δὲ λευκὸς ἀνὴρ πᾶς μέν ἐστι πολιός, βοστρύχους δ' ἔχει περὶ τῇ κεφαλῇ καὶ γένειον πεπηγὸς καὶ προπετεῖς ὀφρῦς καὶ παράλευκον τὸ χρῶμα· ὁ δὲ ὄγκος βραχύς. ὅ γε μὴν σπαρτοπόλιος δηλοῖ μὲν τὴν τῶν πολιῶν φύσιν, μέλας δ' ἐστὶ καὶ ὕπωχρος. ὁ δὲ μέλας ἀνήρ, ἀπὸ μὲν τῆς χροιᾶς τοὔνομα, οὖλος δὲ καὶ τὸ γένειον καὶ τὴν κόμην, τραχὺς
135 δὲ τὸ πρόσωπον, καὶ μέγας ὁ ὄγκος. ὁ δὲ ξανθὸς ἀνὴρ ξανθοὺς ἔχει βοστρύχους καὶ ὄγκον ἧττω, καὶ ἔστιν εὔχρως. ὁ δὲ ξανθότερος τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιος, ὕπωχρος δὲ μᾶλλον, κα δηλοῖ νοσοῦντα. τὰ δὲ νεανίσκων πρόσωπα πάγχρηστος, οὖλος, πάρουλος, ἀπαλός, πιναρός, δεύτερος πιναρός, ὠχρός, πάρωχρος. ὁ μὲν πάγχρηστος πρεσβύτατος τῶν νεανίσκων, ἀγένειος, εὔχρως, μελαινόμενος· δασεῖαι καὶ μέ-
136 λαιναι αἱ τρίχες. ὁ δ' οὖλος ξανθὸς ὑπέρογκος· αἱ τρίχες τῷ ὄγκῳ προσπεπήγασιν· ὀφρῦς ἀνατέταται, βλοσυρὸς τὸ εἶδος. ὁ δὲ πάρουλος τἆλλα ἐοικὼς τῷ πρὸ αὐτοῦ μᾶλλον νεανίζει. ὁ δ' ἁπαλὸς βοστρύχοις ξανθός, λευκόχρως, φαιδρός, πρέπων θεῷ ἢ καλῷ. ὁ δὲ πιναρὸς ὀγκώδης, ὑποπέλιδνος, κατηφής, δυσπινής, ξανθῇ κόμῃ ἐπικομῶν. ὁ δὲ δεύτερος πιναρὸς τοσούτῳ τοῦ προτέρου ἰσχνότερος ὅσῳ καὶ
137 νεαρώτερος. ὁ δὲ ὠχρὸς φρυγανός ἐστι ταῖς σαρξὶ καὶ περίκομος, ὑπόξανθος, νοσώδης τὴν χροιάν, οἷος εἰδώλῳ ἢ τραυματίᾳ πρέπειν. ὁ δὲ πάρωχρος τὰ μὲν ἄλλα οἷος ὁ πάγχρηστος, ὠχριᾷ δὲ ὡς δηλοῦν νοσοῦντα ἢ ἐρῶντα. τὰ μέντοι θεραπόντων πρόσωπα διφθερίας, σφηνοπώγων, ἀνάσιμος. ὁ μὲν διφθερίας ὄγκον οὐκ ἔχων περίκρανον δ' ἔχει καὶ τρίχας ἐκτενισμένας λευκάς, πρόσωπον ὕπωχρόν τε καὶ ὑπόλευκον, καὶ μυκτῆρα τραχύν, ἐπισκύνιον μετέωρον,
138 ὀφθαλμοὺς σκυθρωπούς· ὕπωχρος δ' ἐστὶ καὶ τὸ γένειον προπαλαίτερος. ὁ δὲ σφηνοπώγων ἀκμάζει, καὶ ὄγκον ὑψηλὸν ἔχει καὶ πλατύν, κοιλαινόμενον ἐν τῇ περιφορᾷ· ξανθός, τραχύς, ἐρυθρός, πρέπων ἀγγέλῳ. ὁ δὲ ἀνάσιμος ὑπέρ-

---

136 2. ἀνατέτανται vulgo. 4. βόστρυχος *A*. 137 2. οἷος] ὅσα *A*. 6 et 138 4. ἀνάσιλλος *C*. 138 2. προπαλέστερος Hemsterhusius.

ογκος ξανθός· ἐκ μέσου ἀνατέτανται αἱ τρίχες· ἀγένειός ἐστιν, ὑπέρυθρος. καὶ οὗτος ἀγγέλλει. τὰ δὲ γυναικῶν πρόσωπα πολιὰ κατάκομος, γράδιον ἐλεύθερον, γράδιον οἰκετικόν, μεσόκουρον, διφθερῖτις, κατάκομος ὠχρά, μεσόκουρος ὠχρά, μεσόκουρος πρόσφατος, κούριμος παρθένος, ἑτέρα κούριμος, κόρη. ἡ μὲν πολιὰ κατάκομος ὑπὲρ τὰς ἄλλας 139
τήν τε ἡλικίαν καὶ τὴν ἀξίωσιν, λευκόκομος, μετρία τὸν ὄγκον, ὕπωχρος· πάλαι δὲ παράχρωμος ἐκαλεῖτο. τὸ δ' ἐλεύθερον γράδιον ὑπόξανθον τὴν πολιάν, μικρὸν ὄγκον ἔχον· μέχρι τῶν κλειδῶν αἱ τρίχες· ὑποφαίνει συμφοράν. τὸ δὲ οἰκετικὸν γράδιον περίκρανον ἐξ ἀρνακίδων ἀντὶ τοῦ ὄγκου ἔχει, καὶ ῥυσόν ἐστι τὰς σάρκας. τὸ δὲ οἰκετικὸν μεσόκουρον, βραχὺς ὄγκος, χρόα λευκή, πάρωχρος, οὐ πάντα πολιόν. ἡ δὲ διφθερῖτις νεωτέρα τε ἐκείνης καὶ ὄγκον οὐκ ἔχει. ἡ δὲ κατάκομος ὠχρὰ μέλαινα τὴν κόμην, βλέμμα 140
λυπηρόν, τὸ δὲ χρῶμα ἐκ τοῦ ὀνόματος. ἡ δὲ μεσόκουρος ὠχρὰ ὁμοία τῇ κατακόμῳ, πλὴν ὅσα ἐκ μέσου κέκαρται. ἡ δὲ μεσόκουρος πρόσφατος τὴν μὲν κουρὰν ἔχει κατὰ τὴν πρὸ αὐτῆς, οὐκέτι δὲ τὴν ὠχρότητα. ἡ δὲ κούριμος παρθένος ἀντὶ ὄγκου ἔχει τριχῶν κατεψηγμένων διάκρισιν, καὶ βραχέα ἐν κύκλῳ περικέκαρται, ὕπωχρος δὲ τὴν χροιάν. ἡ 141
δὲ ἑτέρα κούριμος παρθένος τἆλλα ὁμοία πλὴν τῆς διακρίσεως καὶ τῶν κύκλῳ βοστρύχων, ὡς ἐκ πολλοῦ δυστυχοῦσα. ἡ δὲ κόρη νεαρὸν πρόσωπον, οἵα ἂν Δαναΐς γένοιτο ἢ ἄλλη παιδίσκη. τὰ δ' ἔκσκευα πρόσωπα Ἀχταίων ἐστὶ κερασφόρος, ἢ Φινεὺς τυφλός, ἢ Θάμυρις τὸν μὲν ἔχων γλαυκὸν ὀφθαλμὸν τὸν δὲ μέλανα, ἢ Ἄργος πολυόφθαλμος, ἢ Εὐίππη ἡ Χείρωνος ἱππαλλαττομένη εἰς ἵππον παρ' Εὐριπίδῃ, ἢ Τυρὼ πελιδνὴ τὰς παρειὰς παρὰ Σοφοκλεῖ (τοῦτο δ' ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς Σιδηροῦς πληγαῖς πέπονθεν), ἢ Ἀχιλλεὺς ἐπὶ Πατρόκλῳ ἄκομος, ἢ Ἀμυμώνη, ἢ ποταμὸς 142
ἢ ὄρος, ἢ Γοργώ, ἢ δίκη ἢ θάνατος ἢ ἐρινὺς ἢ λύσσα ἢ οἶστρος ἢ ὕβρις, ἢ Κένταυρος ἢ Τιτὰν ἢ Γίγας ἢ Ἰνδὸς ἢ Τρίτων, τάχα δὲ καὶ πόλις καὶ Πρίαμος καὶ πειθὼ καὶ

---

138 4. μεσοκόρυφος *C.* 139 3. παράκωμος *C.* 141 4. δανάης γένοιτο καλὴ π. *A.* 142 1. ἄκοσμος *C.* || Ἀμυμώνη] ποινὴ *A.*

μοῦσαι καὶ ὧραι καὶ Μιθάκου νύμφαι καὶ Πλειάδες καὶ ἀπάτη καὶ μέθη καὶ ὄκνος καὶ φθόνος.

ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἂν εἴη καὶ κωμικά, σατυρικὰ δὲ πρόσωπα Σάτυρος πολιός, Σάτυρος γενειῶν, Σάτυρος ἀγένειος, Σειληνὸς πάππος. τἆλλα ὅμοια τὰ πρόσωπα, πλὴν ὅσοις ἐκ τῶν ὀνομάτων αἱ παραλλαγαὶ δηλοῦνται, ὥσπερ καὶ ὁ πάππος Σειληνὸς τὴν ἰδέαν ἐστὶ θηριωδέστερος.

143 τὰ δὲ κωμικὰ πρόσωπα τὰ μὲν τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας ὡς τὸ πολὺ τοῖς προσώποις ὧν ἐκωμῴδουν ἀπεικάζετο ἢ ἐπὶ τὸ γελοιότερον ἐσχημάτιστο, τὰ δὲ τῆς νέας πάππος πρῶτος, πάππος δεύτερος, ἡγεμὼν πρεσβύτης, πρεσβύτης μακροπώγων ἢ ἐπισείων, Ἑρμώνιος, σφηνοπώγων, Λυκομήδειος, πορνοβοσκός, Ἑρμώνιος δεύτερος. οὗτοι μὲν γέροντες, ὁ μὲν πρῶτος πάππος πρεσβύτατος, ἐν χρῷ κουρίας, ἡμερώτατος τὰς ὀφρῦς, εὐγένειος, ἰσχνὸς τὰς παρειάς, τὴν ὄψιν κατη-
144 φής, λευκὸς τὸ χρῶμα, τὸ μέτωπον ὑπόφαιδρος. ὁ δ' ἕτερος πάππος ἰσχνότερος καὶ ἐντονώτερος τὸ βλέμμα καὶ λυπηρός, ὕπωχρος, εὐγένειος, πυρσόθριξ, ὠτοκαταξίας. ὁ δὲ ἡγεμὼν πρεσβύτης στεφάνην τριχῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχει, ἐπίγρυπος, πλατυπρόσωπος, τὴν ὀφρὺν ἀνατέταται τὴν δεξιάν. ὁ δὲ πρεσβύτης μακροπώγων καὶ ἐπισείων στεφάνην τριχῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχει, εὐπώγων δ' ἐστὶ καὶ οὐκ ἀνατέταται τὰς ὀφρῦς, νωθρὸς δὲ τὴν ὄψιν. ὁ δὲ Ἑρμώνιος ἀναφαλαντίας, εὐπώγων, ἀνατέταται τὰς ὀφρῦς, τὸ
145 βλέμμα δριμύς. ὁ δὲ σφηνοπώγων ἀναφαλαντίας, ὀφρῦς ἀνατεταμέναι, ὀξυγένειος, ὑποδύστροπος. ὁ δὲ Λυκομήδειος οὐλόκομος, μακρογένειος, ἀνατείνει τὴν ἑτέραν ὀφρύν, πολυπραγμοσύνην παρενδείκνυται. ὁ δὲ πορνοβοσκὸς τἆλλα μὲν ἔοικε τῷ Λυκομηδείῳ, τὰ δὲ χείλη ὑποσέσηρε καὶ συνάγει τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀναφαλαντίας ἐστὶν ἢ φαλακρός. ὁ δὲ δεύτερος Ἑρμώνιος ἀπεξυρημένος ἐστὶ καὶ σφηνοπώ-

---

142 1. *Μιθάκου* om *C*. 6. *ὅσα — δηλοῦσιν A*. 7. *παπποσείληνος A*. 144 2. *εὐτονώτερος C*, *ἀτονώτερος M*. 8. *νωθρὸς —* 145 1. *δριμύς*] *τὸ βλέμμα δριμύς. ὁ δὲ ἑρμώνιος ἀναφαλαντίας, τὰς ὀφρῦς ἀνατεταμένας C*, omissis *ὁ δὲ σφ. ἀναφ. ὀφρῦς ἀνατεταμέναι*.

γων. τὰ δὲ τῶν νεανίσκων πάγχρηστος νεανίσκος, 146
μέλας νεανίσκος, οὖλος νεανίσκος, ἁπαλός, ἄγροικος, ἐπί-
σειστος, δεύτερος ἐπίσειστος, κόλαξ, παράσιτος, εἰκονικός,
Σικελικός. ὁ μὲν πάγχρηστος ὑπέρυθρος, γυμναστικός, ὑπο-
κεχρωσμένος, ῥυτίδας ὀλίγας ἔχων ἐπὶ τοῦ μετώπου καὶ
στεφάνην τριχῶν, ἀνατεταμένος τὰς ὀφρῦς. ὁ δὲ μέλας νεα-
νίσκος νεώτερος, καθειμένος τὰς ὀφρῦς, πεπαιδευμένῳ ἢ
φιλογυμναστῇ ἐοικώς. ὁ δὲ οὖλος νεανίσκος καλὸς καὶ νέος, 147
ὑπέρυθρος τὸ χρῶμα· αἱ δὲ τρίχες κατὰ τοὔνομα· ὀφρῦς
ἀνατέταται, καὶ ῥυτὶς ἐπὶ τοῦ μετώπου μία. ὁ δὲ ἁπαλὸς
νεανίσκος, τρίχες μὲν κατὰ τὸν πάγχρηστον, πάντων δὲ
νεώτατος, λευκός, σκιατροφίας, ἁπαλότητα ὑποδηλῶν. τῷ
δὲ ἀγροίκῳ τὸ μὲν χρῶμα μελαίνεται, τὰ δὲ χείλη πλατέα
καὶ ἡ ὀὶς σιμή, καὶ στεφάνη τριχῶν. τῷ δ' ἐπισείστῳ στρα-
τιώτῃ ὄντι καὶ ἀλαζόνι, καὶ τὴν χροιὰν μέλανι καὶ τὴν κό-
μην, ἐπισείονται αἱ τρίχες, ὥσπερ καὶ τῷ δευτέρῳ ἐπισεί-
στῳ, ἁπαλωτέρῳ ὄντι καὶ ξανθῷ τὴν κόμην. κόλαξ δὲ καὶ 148
παράσιτος μέλανες, οὐ μὴν ἔξω παλαίστρας, ἐπίγρυποι, εὐ-
παθεῖς· τῷ δὲ παρασίτῳ μᾶλλον κατέαγε τὰ ὦτα, καὶ φαι-
δρότερός ἐστιν, ὥσπερ ὁ κόλαξ ἀνατέταται κακοηθεστέρως
τὰς ὀφρῦς. ὁ δὲ εἰκονικὸς ἔχει μὲν ἐνεσπαρμένας τὰς πο-
λιὰς καὶ ἀποξυρᾶται τὸ γένειον, εὐπάρυφος δ' ἐστὶ καὶ ξέ-
νος. ὁ δὲ Σικελικὸς παράσιτός ἐστι τρίτος. τὰ δὲ δού-
λων πρόσωπα κωμικὰ πάππος, ἡγεμὼν θεράπων, κάτω
τριχίας ἢ κάτω τετριχωμένος, θεράπων οὖλος, θεράπων
Μαίσων, θεράπων τέττιξ, ἡγεμὼν ἐπίσειστος. ὁ μὲν πάππος 149
μόνος τῶν θεραπόντων πολιός ἐστι, καὶ δηλοῖ ἀπελεύθε-
ρον. ὁ δὲ ἡγεμὼν θεράπων σπεῖραν ἔχει τριχῶν πυρρῶν,
ἀνατέτακε τὰς ὀφρῦς, συνάγει τὸ ἐπισκύνιον, τοιοῦτος ἐν
τοῖς δούλοις οἷος ὁ ἐν τοῖς ἐλευθέροις πρεσβύτης ἡγεμών.
ὁ δὲ κάτω τριχίας ἀναφαλαντίας ἐστὶ καὶ πυρρόθριξ, ἐπῃρ-
μένος τὰς ὀφρῦς. ὁ δ' οὖλος θεράπων δηλοῖ μὲν τὰς τρί-
χας, εἰσὶ δὲ πυρραὶ ὥσπερ καὶ τὸ χρῶμα· καὶ ἀναφαλαν-

---

147 1. καλὸς] μᾶλλον *A*. 8. τὴν κόμην] μελαγκόμη *AC*. 148 9 et 149 6. τριχίας et τετριχωμένος *P*. 149 1 et 150 1. μαίων *A*, μέσων *C*.

150 τίας ἐστὶ καὶ διάστροφος τὴν ὄψιν. ὁ δὲ Μαίσων θεράπων φαλακρὸς πυρρός ἐστιν. ὁ δὲ θεράπων τέττιξ φαλακρὸς μέλας, δύο ἢ τρία βοστρύχια μέλανα ἐπικείμενος, καὶ ὅμοια ἐν τῷ γενείῳ, διάστροφος τὴν ὄψιν. ὁ δ' ἐπίσειστος ἡγεμὼν ἐοίκοι ἂν τῷ ἡγεμόνι θεράποντι πλὴν περὶ τὰς τρίχας. τὰ δὲ γυναικῶν γράδιον ἰσχνὸν ἢ λυκαίνιον, γραῦς παχεῖα, γράδιον οἰκουρὸν ἢ οἰκετικὸν ἢ ὀξύ. τὸ μὲν λυκαίνιον ὑπόμηκες· ῥυτίδες λεπταὶ καὶ πυκναί· λευκόν, ὕπωχρον,
151 στρεβλὸν τὸ ὄμμα. ἡ δὲ παχεῖα γραῦς παχείας ἔχει τὰς ῥυτίδας ἐν εὐσαρκίᾳ καὶ ταινίδιον τὰς τρίχας περιλαμβάνον. τὸ δὲ οἰκουρὸν γράδιον σιμόν· ἐν ἑκατέρᾳ τῇ σιαγόνι ἀνὰ δύο ἔχει γομφίους. νέων δὲ γυναικῶν πρόσωπα λεκτική, οὔλη, κόρη, ψευδοκόρη, ἑτέρα ψευδοκόρη, σπαρτοπόλιος λεκτική, παλλακή, ἑταιρικὸν τέλειον, ἑταιρίδιον ὡραῖον, διάχρυσος ἑταίρα, διάμιτρος ἑταίρα, λαμπάδιον,
152 ἄβρα περίκουρος, Θεραπαινίδιον παράψηστον. ἡ μὲν λεκτικὴ περίκομος· ἡσυχῇ παρεψησμέναι αἱ τρίχες, ὀρθαὶ ὀφρύες, χρόα λευκή. ἡ δὲ οὔλη τῇ τριχώσει παραλλάττει. ἡ δὲ κόρη διάκρισιν ἔχει παρεψησμένων τῶν τριχῶν, καὶ ὀφρῦς ὀρθὰς μελαίνας, καὶ λευκότητα ὕπωχρον ἐν τῇ χροιᾷ. ἡ δὲ ψευδοκόρη λευκοτέρα τὴν χροιάν, καὶ περὶ τὸ βρέγμα δέδεται τὰς τρίχας, καὶ ἔοικε νεογάμῳ. ἡ δὲ ἑτέρα ψευδο-
153 κόρη διαγινώσκεται μόνῳ τῷ ἀδιακρίτῳ τῆς κόμης. ἡ δὲ σπαρτοπόλιος λεκτικὴ δηλοῖ τῷ ὀνόματι τὴν ἰδέαν, μηνύει δὲ ἑταίραν πεπαυμένην τῆς τέχνης. ἡ δὲ παλλακὴ ταύτῃ μὲν ἔοικε, περίκομος δ' ἐστίν. τὸ δὲ τέλειον ἑταιρικὸν τῆς ψευδοκόρης ἐστὶν ἐρυθρότερον, καὶ βοστρύχους ἔχει περὶ τὰ ὦτα. τὸ δὲ ἑταιρίδιον ἀκαλλώπιστόν ἐστι, ταινιδίῳ τὴν κεφαλὴν περιεσφιγμένον. ἡ δὲ διάχρυσος ἑταίρα πολὺν
154 ἔχει τὸν χρυσὸν περὶ τῇ κόμῃ. ἡ δὲ διάμιτρος μίτρᾳ ποικίλῃ τὴν κεφαλὴν κατείληπται. τὸ δὲ λαμπάδιον ἰδέα τριχῶν πλέγματός ἐστιν εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντος, ἀφ' οὗ καὶ κέκληται. ἡ δὲ ἄβρα περίκουρος Θεραπαινίδιόν ἐστι περικε-

---

150 6 et 7. λυκώνιον *A*. 7 et 151 3. οἰκουργὸν *A*. 150 8. ὑπόμηκες] ὑπόλεπτον *C*. 151 2. κτενίδιον ὃ τ. τ. περιλαμβάνει *A*. 152 2. περιεψησμέναι *A*. 7. μονογάμῳ *A*.

καρμένον, χιτῶνι μόνῳ ὑπεζωσμένῳ λευκῷ χρώμενον. τὸ δὲ παράψηστον θεραπαινίδιον διακέκριται τὰς τρίχας, ὑπόσιμον δ' ἐστὶ καὶ δουλεύει ἑταίραις, ὑπεζωσμένον χιτῶνα κοκκοβαφῆ.

Ἐκ δὲ ἀστρονομίας ὀνόματα ἀστρονόμος, ἀστρο- 155
νομική ἀστρονομικός ἀστρονομικῶς ἀστρονομικώτατος, ἀστρονομεῖν, μετεωρολογία, μετεωρολόγος, μετεωρολογικός μετεωρολογικῶς, φυσιολογία, φυσικός φυσικῶς, ἄστρων κατανόησις. ἄστρα, ἀστέρες. ἄστρων στάσεις, ἀποστάσεις, ἐγγύτητες, διαστήματα, εἴδη ἰδέαι, σχήματα. ἀστέρων δρόμος, περίοδος, περιδρομή, περιφορά, περιαγωγή· φῶς, ἔλλαμψις ἔκλαμψις, αὐγή, αἴγλη, ἀστραπή. ἄστρα ἀπλανῆ, 156
στάσιμα, ἀμετάθετα, ἀκίνητα, μόνιμα, ἑστηκότα, βιαιότερόν γε καὶ ἀφόρητα, πλανώμενα καὶ ὡς Πλάτων πλανητά, φορητά φερόμενα, περιφόρητα περιφερόμενα, περιόντα, θέοντα περιθέοντα, στρεφόμενα περιστρεφόμενα, κυκλούμενα, εἱλούμενα περιειλούμενα, περιαγόμενα. καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν πράγματα μονή, στάσις (τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων φαυλότερα), καὶ πλάνη, φορά περιφορά, ὁδός περίοδος, δρόμος περιδρομή, στροφή περιστροφή, κύκλος κύκλωσις, εἵλησις περιείλησις, περιαγωγή. ἡλίου μέτρα, σελήνης σχή- 157
ματα· μηνοειδής, ἀμφίκυρτος, διχότομος, πανσέληνος. ἀνατολή ἀνοχή, δύσις δυσμή, ἑσπέρα, ἄρκτος, μεσημβρία. ἀνατέλλειν, ἀνίσχειν ἀνέχειν, ἀναβαίνειν, ἀναφαίνειν προφαίνεσθαι, ἀναλάμπειν, δύειν δύεσθαι καταδύεσθαι, κάτω ῥέπειν, κατακλίνεσθαι ἀποκλίνειν, μεσημβριάζειν, ὑπὲρ κεφαλῆς ἑστάναι· τὸ γὰρ μεσουρανεῖν Αἰγυπτίων. Ὅμηρος δ' αὐτὸ σεμνῶς λέγει

ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει.

λέγοις δ' ἂν καὶ κλίνοντος εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ θεοῦ, 158
καὶ τοῦ ἄστρου μεσημβριάζοντος, περιφλέγοντος, τοῦ ἀέρος ὑπὸ μεσοῦσαν τὴν ἡμέραν περιζέοντος. οὐρανός, κόσμος. κύκλος, ζῶναι, ζῶα τὰ ἐν τῷ κύκλῳ, ἃ οἱ πολλοὶ ζῴδια καλοῦσιν, ἀφ' ὧν καὶ ζῳδιακὸν κύκλον καί που καὶ ζώνην ἔμπυρον διάπυρον, φλογώδη, περιφλεγῆ περιπεφλεγμένην, ἣν καὶ διακεκαυμένην ὀνομάζουσιν. τὴν δὲ κατεψυγμένην ἂν 159
εἴποις κρυώδη κρυμώδη, ψυχράν, σκιερὰν κατάσκιον, ἄπυ-

ρον, ἀνήλιον. Πλειάδας, Ὑάδας, Ὠρίωνα, ἄρκτους, ἀρκτοῦρον, ὄφιν, ὀφιοῦχον, στέφανον, θυμιατήριον, ἀστέρα Σείριον, καὶ τὰ πολυθρύλητα ἐν τῷ κύκλῳ ζῴδια, καθ' ὧν οἱ ἀστέρες περιπολεύονται. ἀστέρες κομῆται, πωγωνίαι, δοκίδες, λαμπάδες, βόθυνοι. γαλαξίας κύκλος, ἶρις, νέφη, ἀστραπαί, βρονταί, σκηπτοί, στρόβιλοι. ταῦτα γὰρ πάντα καὶ ὁ περὶ τούτων λόγος ἀστρονομίᾳ ἂν προσήκοι.

160 Ἐκ δὲ γεωμετρίας γεωμέτρης, γεωμετρική γεωμετρικός γεωμετρικῶς, γεωμετρεῖν, γεωμετρικώτατα. γῆς ἀναμέτρησις, νομή, κλῆρος, κληρουχία, διαίρεσις, διανομή. διάγραμμα, σημεῖον, γραμμὴ εὐθεῖα, ἐπιφάνεια, ἐπίπεδος, γωνία, εὐθύγραμμος, κάθετος, περιφερής. σχήματα εὐθύγραμμα, πολύγωνα τρίγωνα τετράγωνα, ἰσόπλευρα, ἑτερο-
161 μήκη. ὀρθὴ γωνία, ἀμβλεῖα, ὀξεῖα. ἐπίπεδα, στερεά. ὄρθιον σχῆμα, κύκλος, ἐπίπεδον, κέντρον, διάμετρος, ἡμικύκλιον, τρίπλευρον τετράπλευρον πολύπλευρον. τρίγωνον ἰσοσκελές ἑτεροσκελές σκαληνόν, ὀρθογώνιον ἀμβλυγώνιον ὀξυγώνιον. μέτρα, πλευραί, ἰσόμηκες τετράγωνον, πρόμηκες ἑτερόμηκες, βάθος ἔχον, ἀβαθές. εἰκοσάεδρον καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἴσον ἴσῳ, ἰσοῦν ἀνισοῦν, ἰσάκις, ἰσοστάσιον. σφαῖρα, πολυγώνιον, πόλος, γνώμων, ῥόμβος, στρογγύλον, περιφερές, ῥομβοειδές. δυνάμεις, δίπους τρίπους, ἄχρι τῆς ἑπτακαιδεκάποδός φησιν ὁ Πλάτων, ἡμιπόδια. εὐθύ, καμπύλον. τραπέζια, παράλληλοι εὐθεῖαι, παρὰ τὰ μέρη, ἀναλογία, τὰ πρὸς ἀξίαν.

162 Ἐκ δὲ ἀριθμητικῆς ἀριθμός, ἀριθμεῖν διαριθμεῖν ἐπαριθμεῖν παραριθμεῖν, καταριθμεῖν καταριθμεῖσθαι, συναριθμεῖν. ἰσάριθμα, ἐνάριθμα, ἀναρίθμητα ἀνήριθμα ἀνεξαρίθμητα. ἐξαριθμεῖσθαι, ἀνηριθμησάμην, ἐξαριθμήσομαι διαριθμήσομαι, διαριθμηθέντος. ἀριθμητικός ἀριθμητικῶς, ἀριθμητικώτατος. ἀριθμὸς ἄρτιος, περιττός, ἀρτιο-
163 πέρισσος, περισσάρτιος, ἀρτιάκις ἄρτιος. λογισμός, λογίζεσθαι,

---

161 9. ἄχρι τῆς ἑπτακαιδεκάποδος Iungermannus ex Platone: τετράπους ἔπειτα δὲ καὶ δεκάπους *A*, ἀκριτής. ἔπειτα καὶ δεκάποδος *P*. 10. ἡμιπόδια Seberus pro ἡδιποδία vel ἡποδία.

λογιστικός λογιστικώτατος λογιστικῶς, συλλογίζεσθαι συλλογισμός, ἐπιλογίζεσθαι, ἀναλογισμός ἀναλογίζεσθαι. πλῆθος, παμπληθές πολυπληθές, ἰσοπληθία, πολυπληθία ὡς Δημοσθένης καὶ Ὑπερίδης. πάμπολλα πάμπολυ, πάνσμικρον ὡς Πλάτων. πολλαχόθεν, πανταχόθεν, πάντοθεν· Ἀριστοφάνης δὲ ἔφη καὶ πλεισταχόθεν. πολλὰ δὲ τὰ ἀπὸ τούτων ἐκ τόπου καὶ εἰς τόπον καὶ ἐν τόπῳ σχήματα. ὀλι- 164
γότης, ὀλίγον, ἐλάχιστον, ὀλίγιστον, πλέον πλεῖον, πλειόνως, πλείους, πλεονάζειν, πλειστηριάζειν, ἔλαττον ἐλάττων, ἐλαττονάκις. πολλαπλάσιον πολλαπλασίων, πολλαπλασιόνως πολλαπλασίως, πολλαπλασιάζειν. πλεονασμός. ἀμύθητα. ἴσον ἴσῳ, ἰσάκις, ἀπισοῦν, ἰσότης, ἴσωσις. τετράγωνος ἀριθμός, τετραγωνίζειν. ἑτερομήκης ἀριθμός, τέλειος ἀριθμός. μονάς, δυὰς καὶ τὰ ἐφεξῆς. διπλάσιος διπλασίων, διπλασιάζειν, καὶ ὁμοίως ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν· διπλασιασμοῦ δὲ Ἀντιφῶν εἶπεν. ἡμιόλιος, ἐπίτριτος ἐπόγδοος καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἥμισυ, ἡμισυτέταρτον. διατέμνειν τὸν ἀριθμόν, 165
δίχα τέμνειν, δίχα διαλαμβάνειν, διαιρεῖν, διαχωρίζειν, διακρίνειν, διαμερίζειν. πολλοστημόριον, τριτημόριον, τεταρτημόριον, πεμπτημόριον ὡς Πλάτων· ἑκτημόριοι δὲ οἱ πελάται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ἀπέραντον. πρόσθεσις ἀριθμοῦ, ἀφαίρεσις. ἄτομος ἀριθμός. δίς, δεκάκις δωδεκάκις μυριάκις καὶ τὰ ὅμοια. μυρίανδρος, μυριοφόρος ὡς Θουκυδίδης, ὡς δὲ Δείναρχος μυριαγωγοῦσα. καὶ τὸ δίδραχμοι ὁπλῖται καὶ τριακοντάδραχμοι πυροί, καὶ παρὰ Κριτίᾳ διδραχμιαῖοι.

Ἐκ δὲ μετρητικῆς μετρεῖν, ἀπομετρεῖν ἀπομετρεῖ- 166
σθαι, ἐπιμετρεῖν ἐπιμετρεῖσθαι, προμετρεῖν ἐκμετρεῖν παραμετρεῖν, μετρητικῶς. γεωμετρία, γεωμετρικόν. μέτρησις, ἄμετρον ἔκμετρον, σύμμετρον ἀσύμμετρον, καὶ ὡς Δημοσθένης τῇ μετρήσει. μέτρον, μετριότης, μετρητόν, διαμεμετρημένην ἡμέραν, διεμετροῦντο τὸν σῖτον, μετριάζειν. καὶ προσμετροῦντας Ὑπερίδης, καὶ προσμετρεῖν Ἰσαῖος. προμετρητόν. καὶ μετρητικὸν Δείναρχος. δίμετρον τρίμετρον,

---

165 4. ἑκτημόριον codices. 9. τριάκοντα δίδραχμοι *C*, om *B*. || δραχμαῖοι *AP*.

ἐπίμετρον, συμμεμετρημένως, καὶ συμμετρίας Ἀντιφῶν, καὶ Ἰσαῖος ἐκμετρηθείς, καὶ Λείναρχος μετρονόμου τοῦ ἐπὶ τῶν μέτρων, καὶ δυσμέτρητον Ἀντιφῶν, καὶ μετρητὰς οἴνου Δημοσθένης. καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς ἀμέτρους Ξενοφῶν κέκληκεν, τὸ δ' ἄνευ μέτρου ἄμετρον Πλάτων, καὶ τὴν ἐν τῷ ποδὶ
168 πρὸς τὴν λύραν ἀμετρίαν. μέτρων δὲ ὀνόματα μέδιμνος ἡμιμέδιμνος, χοῖνιξ τριχοίνικον πενταχοίνικον, καπίθη ὡς Ξενοφῶν, ἀρτάβη ὡς Ἡρόδοτος. ἡ δὲ ἄδδιξ μέτρον τετραχοίνικον, μάρις δὲ ἑξακότυλον, κοτύλη δὲ τὸ τρίτον τῆς χοίνικος. ὁ δὲ μέδιμνος χοίνικες ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα, ὁ δὲ ἡμιμέδιμνος τέσσαρες καὶ εἴκοσιν, ὁ δὲ τριτεὺς ἑκκαίδεκα, ἑκτεὺς δὲ ὀκτώ, ἡμίεκτον τέτταρες. οὐ μόνον δὲ ἡ κοτύλη ὑγρῶν ἦν καὶ ξηρῶν μέτρον, ὡς πολλαχόθεν ἡ κωμῳδία ὑποδηλοῖ, ἀλλὰ καὶ κόφινος μέτρον Βοιώτιον ἄμφω μετροῦν·
169 Στράττις γοῦν φησὶν ἐν τῷ Κινησίᾳ

τὰ δ' ἄλφιθ' ὑμῖν πῶς ἐπώλουν; τεττάρων
δραχμῶν μάλιστα τὸν κόφινον. τί λέγεις; μέτρῳ
ἐχρῶντο κοφίνῳ; ἦ .... τοῦτ' αὖθ' ὅτι
οἴνου κόφινος, δυνάμενος τρεῖς χόας πυρρῶν
ταῖς κοφίναις ταὐτὰ ταῦτα δυνάμενος.

κύπρον δὲ τὸ οὕτω καλούμενον μέτρον εὕροις ἂν παρὰ Ἀλκαίῳ ἐν δευτέρῳ μελῶν, καὶ ἡμίκυπρον παρ' Ἱππώνακτι ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ἰάμβων. καὶ κοτύλη, ἀμφορεύς, χοεύς. κρουσιμετρεῖν, καὶ παρακρουσιχοίνικος ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, κρουσι-
170 μετρῶν. ἰσοχειλῆ, ἐπιχειλῆ, ἐπίμεστα· ἔστι δὲ ἰσοχειλῆ μὲν τὰ πλήρη, ἐπιχειλῆ δὲ τὰ κατωτέρω τοῦ χείλους, ἐπίμεστα δὲ τὰ ὑπέρπλεα. ἐπὶ δὲ τῶν ξηρῶν μέτρων τὰ οὐκ ἀπεψημένα· τὸ δὲ ἀποψῶν ἐργαλεῖον ἀπομάκτρα ἢ σκυτάλη ἢ περιστροφίς. ἡμιδεές, ἡμιπλήρωτον, ἡμίπλεων, ἐνδεές· ὑπερδεᾶ δὲ τὰ λίαν ἐνδεᾶ. ἔστι δὲ μετρητικῆς καὶ τὸ μέγα σμικρόν, πάμμεγα πάμμικρον, πάμμηκες πρόμηκες ὑπέρμηκες, σύμμετρον ὑπέρμετρον, καὶ πάλιν ἔμπλεων κατάπλεων ὑπέρπλεων, καὶ πούς, πῆχυς, παλαιστή, δοχμή, πυ-

---

169 4. ἦ — 6. *δυνάμενος*] sic *A*, lacuna 9—10 litterarum capace. 8. *μελῶν*] *βιβλίῳ A.* || *ἱπποκρατει C*, omissis *ἐν* — 9. *ἰάμβων.*

γών, ὀργυιά, καὶ ὅσα ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ἐστὶ προειρημένα. καὶ πεντάπουν καὶ πεντάπηχυ καὶ ὅσα τοιαῦτα. ὁμοίως δὲ κανὼν καὶ στάθμη.

Ἀπὸ δὲ στατικῆς στῆσαι στήσασθαι, ἱστάναι ἵσταται, στησάμενος, ἀποστῆσαι ἀποστήσασθαι, συστῆσαι, ἀντιστήσασθαι ἀντιστῆσαι, εὐθῦναι, ἀνελκύσαι, τεῖναι· τοιοῦτον γάρ ἐστι τὸ Ὁμηρικὸν 171

καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.

στατικός στατικῶς, στατήρ, ἰσοστάσιον. ζυγά, τρυτάνη, πλάστιγγες, σταθμοί, τάλαντα, ζυγός, ὁλκή, καθέλκειν, ἄγειν (Δημοσθένης γάρ πού φησιν «ὃς ἦγε τριακοσίους δαρεικούς»), βαρύνειν, ῥέπειν ῥοπή, βάρος βαρύτης, ἐλα- 172
φρότης, καταφέρειν ἀναφέρειν, ἄχθος ἐπαχθές, κοῦφον κουφότης, ὄγκος, ἰσόρροπον ἰσορρόπως ἰσορροπία, ἑτερόρροπον ἑτερορρόπως ἑτερορροπία, ἀντίρροπον· βιαζόμενος δ' ἂν εἴποις καὶ ἀντίθετον. κλίνειν ἀποκλίνειν, καταβαρεῖς εἶναι τὰς πλάστιγγας, ἐπιθεῖναι ταῖς πλάστιγξιν, ἀντιθεῖναι τὰ ἱστάμενα. καὶ σηκώματα ὡς Ὑπερίδης, καὶ βαρύσταθμα ὡς Ἀριστοφάνης. καὶ ἀνασηκωθῆναι δὲ λέγοιτ' ἂν τὸ προσθεῖναι τῷ ἀναφερομένῳ εἰς τὴν πρὸς τὸ βαρῦνον ἰσορροπίαν. τὰ δὲ ὀνομαζόμενα σταθμία σταθμά ἐπί- 173
σταθμα καὶ στάσιμα ὠνόμασε Κηφισόδωρος ὁ κωμικός. στατῆρα δὲ οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ τὴν λίτραν λέγουσιν· τὴν μὲν γὰρ λίτραν εἰρήκασιν οἱ Σικελικοὶ κωμῳδοί, δίκελλαν δὲ πενταστάτηρον Σωσικράτης ἐν Παρακαταθήκῃ τὴν πεντάλιτρον. ὁ δὲ χρυσοῦς στατὴρ δύο ἦγε δραχμὰς Ἀττικάς, τὸ δὲ τάλαντον τρεῖς χρυσοῦς. καὶ μὴν οἵ γε Δωριεῖς ποιηταὶ τὴν λίτραν ποτὲ μὲν νόμισμά τι λεπτὸν λέγουσιν, οἷον ὅταν Σώφρων ἐν τοῖς γυναικείοις μίμοις λέγῃ ὅτι ὁ 174
μισθὸς δεκάλιτρον καὶ πάλιν ἐν τοῖς ἀνδρείοις «σῶσαι δ' οὐδὲ τὰς δύο λίτρας δύναμαι,» ποτὲ δὲ σταθμόν τινα, ὡς Δεινολόχος ἐν Μηδείᾳ «τετταρακονταλίτρους τινὶ νεανίσκῳ πέδας.» Ἀριστοτέλης δὲ ἐν μὲν Ἀκραγαντίνων πολιτείᾳ προειπὼν ὡς ἐζημίουν πεντήκοντα λίτρας, ἐπάγει «ἡ δὲ

---

173 1. σιαθμία ἐστὶ σιάθμα σιάσιμα ἵνα κηφ. ὠνόμασε *A*: cf. 10 126. 5. κράνης *A*. 174 4. δημολόχος *A*.

λίτρα δύναται ὀβολὸν Αἰγιναῖον,» ἐν δ' Ἰμεραίων πολιτείᾳ φησὶν ὡς οἱ Σικελιῶται τοὺς μὲν δύο χαλκοῦς ἑξάντα κα-
175 λοῦσι, τὸν δὲ ἕνα οὐγκίαν, τοὺς δὲ τρεῖς τριᾶντα, τοὺς δὲ ἓξ ἡμίλιτρον, τὸν δὲ ὀβολὸν λίτραν, τὸν δὲ Κορίνθιον στατῆρα δεκάλιτρον, ὅτι δέκα ὀβολοὺς δύναται. ἔνιοι δὲ καὶ τῶν Ἀθήνησι κωμῳδούντων τῶν νέων, οἷον Φιλήμων ἐν Σικελικῷ καὶ Ποσείδιππος ἐν Γαλάτῃ, λίτρας μνημονεύουσιν. καὶ ἕβδομον δὲ ἡμιτάλαντον καὶ τρίτον ἡμιτάλαντον καὶ τὰ τοιαῦτα στατικῇ ἂν προσήκοι, ὥσπερ καὶ ἡ κρεωστάθμη.

176 Κοινὰ δὲ γεωμετρίᾳ ἀριθμητικῇ μετρητικῇ στατικῇ, τῇ μὲν ἔλαττον τῇ δὲ μᾶλλον προσήκοντα, πρῶτον μὲν αὐτὸ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧττον, ἔπειτα νομὴ διανομὴ νεῖμαι, χωρίσαι χωρισμός, διακρῖναι διάκρισις, διελεῖν διαίρεσις, μοῖρα μόριον, μέρος μερίς, μεριστός, μερίζειν μερισάμενος μεμερισμένα ἐμερίσω, μεριστάς, ἀντιμοιρεῖ ἰσομοιρεῖ, ἄμοιρος, διμοιρία διμοιρίτης, ἀμέριστον, τριτημόριον, μοιρολογχῆσαι ὡς Ἀντιφῶν. δάσασθαι, δασμός, δατητάς.

177 Ἀπὸ δὲ ἰατρικῆς ἰατρός ἰατρεία, ἴασις, ἐξιᾶσθαι, ἰώμενος, ἰάσιμος ἀνίατος, ἰάματα· καὶ ὁ μισθὸς ἰατρεῖα, καὶ τὸ ἐργαστήριον ἰατρεῖον. θεραπεύειν, θεραπεία. ἀκέσασθαι ἐξακέσασθαι, ἀκεστής, ἀκήματα ὡς Ὅμηρος, καὶ πανακῆ φάρμακα, καὶ ἐξακούμενος. ἐπιμέλεια, κομιδή, νοσηλεία, νοσηλεῦσαι ἐκνοσηλεῦσαι, νοσοκομῆσαι, νοσοτροφία. ἀρρωστεῖν, ἀρρώστημα, ἀρρωστία· ὑγίεια, ὑγιαίνειν, ὑγιής.
178 δίαιτα, διαίτησις. τάχα δ' ἂν ἰατρῷ προσήκοι καὶ κρίσιμος ἡμέρα· Μένανδρος γὰρ περὶ τῆς ἑβδόμης λέγων φησὶ

κρίσιμος γὰρ αὕτη γίνεται.

τομή, τεμεῖν ἐκτεμεῖν. ἐμπρῆσαι, καῦσαι, καῦσις. φαρμακεία, φαρμακοποσία· τὸ δὲ φαρμάξαι ἀμφίβολον ὥσπερ ὁ φαρμακεύς, καὶ ἡ φαρμακὶς ἐπὶ τῶν βλαπτόντων μᾶλλον ἀκούεται. πλήρωσις κένωσις, πληρῶσαι κενῶσαι, ἴσχειν ἰσχαίνειν. στῆσαι ῥεῦμα, ἐπισχεῖν, προκαλέσασθαι ἐκκαλέσασθαι, ἐπισπάσασθαι, ἐφελκύσασθαι. τὸ δὲ κενῶσαι διὰ

176 7. διαμοιρία διαμοιριστής libri. 8. μοιρολοχῆσαι *A*, μοιρολαχῆσαι alii.

καθάρσεως καὶ ἐξινῶσαι λέγουσιν, καὶ ἐξινωμένον ἡ κωμῳ- 179
δία τὸν κεκαθαρμένον φησὶν ὡς ἐκ τῶν ἰνῶν φερομένης
τῆς χολῆς· τὸν δ' αὐτὸν καὶ ὑπερινωμένον φασὶ καὶ ὑπέ-
ρινον. κατευθῦναι τὸ ἐκχωρῆσαν ἄρθρον, ἠπίως, πράως.
παιώνια φάρμακα, ἀλεξητήρια, λυτήρια, ἐλατήρια τὰ κε-
νοῦντα, ἴσχαιμα. σχάσαι φλέβα, λῦσαι φλέβα, διελεῖν σάρκα,
διατεμεῖν σάρκα, ἀμύξαι σάρκα, ἀνοῖξαι σάρκα, ἐπιγρά-
ψαι. ἐξελεῖν ὀστοῦν, ἐξαρθρῶσαι, ἀποτεθραυσμένον πα-
τεθραυσμένον, ξέσαι ὀστοῦν, ἀποξέσαι, κολλῆσαι, κολάσαι,
τὸ ἀνοιδαῖνον συστεῖλαι. πάσαι φάρμακα, ἐπιθεῖναι φάρ- 180
μακα, ἐπιπάσαι. καθᾶραι τὸ ῥερυπωμένον. καὶ δίαιτα δὲ
καὶ διαιτῆσαι ἰατρικὸν ἔργον, καὶ καταντλεῖν καὶ καταβρέ-
χειν καὶ καταιονᾶν, καὶ αἰόνησις καὶ καταιόνησις, καὶ κα-
ταπλάσαι καὶ ἐπιπλάσαι, καὶ ἐναλεῖψαι καὶ ἐγγράψαι. Ἀρι-
στοφάνης δὲ ἐν τῷ Γήραι φησὶν

ὀφθαλμιάσας πέρυσιν εἶτ' ἔσχον κακῶς,
ἔπειθ' ὑπαλειφόμενος παρ' ἰατρῷ.

εἰπεῖν δ' ἔστι καὶ τὸ πῦον, πυῶδες, μυξῶδες ὑγρόν, μελι-
τῶδες, αἱματῶδες.

καὶ ἐργαλεῖα μὲν ἰατρῶν σμίλη, ψαλίς, τομεύς, 181
ὑπογραφίς, ὠτογλυφίς, μήλη, βελόνη, ξυστήρ, ὀδοντοξέστης,
ὀδοντάγρα, εὔδιον. καὶ μηλῶσαι τὸ τὴν μήλην καθεῖναι,
ὅθεν καὶ Φρύνιχος ὁ κωμικὸς

ἔμει καταμηλῶν· φλέγματος γὰρ εἶ πλέως.

ἦ που δὲ καὶ δεσμά, καὶ κατάπλασμα ἐν Γηρυτάδῃ, καὶ
ὀθόνιον τὸ ἐπίδεσμον. καὶ τελαμῶνα δ' ἂν εἴποις σινδονί-
την, καὶ φάρμακον καταπλαστὸν κατὰ Ἀριστοφάνην, ἀφ' 182
οὗ καὶ τὸ καταπλασθὲν εἴρηκεν· τὸ γὰρ περιαπτὸν ἀλεξι-
φάρμακον. καὶ μότους καὶ μοτῶσαι. καὶ ποδοστράβη δὲ ἡ
τὰ στρέμματα κατευθύνουσα ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ἐργαλεῖον ἰα-
τρικόν. καὶ λεκάνη, ἧς τὸν πυθμένα Ἄλεξις πτερνίδα κα-
λεῖ. καὶ μαχαίρια δὲ ἐκάλουν οἱ νέοι κωμῳδοὶ ἐν οἷς ἀπέ-
σχαζον ἢ ἔσχαζον· οὕτω γὰρ ἔλεγον τὸ ἀμύσσειν, ὃ οἱ νῦν

---

179 9. ξύσαι *C.* 180 5. ἐγχρῖσαι lungermannus. 181 2. ὀδοντοξύστης *A.* 5. καταμηλῶν καὶ φλ. ante Salmasium. 182 3. μῶτα *C.*

183 κατασχάζειν. καὶ μὴν καὶ σικύα ἔν τι τῶν ἐργαλείων, ὡς Κράτης ὁ κωμικὸς

ἀλλὰ σικύαν ποτιβαλῶ σοι, κανατλῆς ἀποσχάσω.

καὶ κηρωτὴν δ' ἂν εἴποις ἐπὶ τῶν ἰατρικῶν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος

ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζεται.

ἐν δὲ Ἀντιφάνους Τραυματίᾳ καὶ ταῦτα τῶν ἰατρικῶν σκευῶν,

κατεσκευασμένος
λαμπρότατον ἰατρεῖον εὐχάλκοις πάνυ
λουτηρίοισιν, ἐξαλείπτροις, κυλιχνίσιν,
σικύαισιν, ὑποθέτοισιν.

184 νοσημάτων δὲ ὀνόματα κεφαλαλγία, κεφαλαία, ἡμικραίρα, κάρος, καρηβαρία, ἴλιγγος, σκοτοδινίασις, κεφαλαλγὲς νόσημα, καρηβαρικόν, κεφαλαλγεῖν, καρηβαρεῖν, ἑτερεγκεφαλᾶν, ἰλιγγιᾶν, σκοτοδινιᾶν. ὀφθαλμία ὀφθαλμιᾶν. τάχα δὲ καὶ τὸ κοιλοφθαλμιᾶν, οὐκ ἴδιον μὲν γινόμενον ἐν ὀφθαλμοῖς νόσημα, συμβαῖνον δὲ κοιλαίνεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξ ἄλλου νοσήματος.

οὐδ' ὑδατοπωτῶν οὐδὲ κοιλοφθαλμιῶν

185 φησὶν ὁ Κρατῖνος· Φρύνιχος δὲ ὁ κωμικὸς καὶ τὴν κοιλοφθαλμίαν εἴρηκεν. ἄργεμος, λήμη λημᾶν γλαμᾶν, ἀμβλυώττειν ἀμβλυωπία. ὠταλγία, κατεᾶχθαι τὰ ὦτα, κυψελίδος εἶναι ἔμπλεα, ἑλκῶν, ὑγρότητος. κατάρρους, κόρυζα κορυζᾶν, πταρμός πτάρνυσθαι. στομαλγία στομαλγεῖν, ἠλκῶσθαι τὸ στόμα. γλωσσαλγία γλωσσαλγεῖν· λέγοιτο γὰρ ἂν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ γλῶτταν ἑλκῶν. παροιδαίνειν τὰ παρίσθμια, σταφυλητομία. βήξ, λύξ, βήττειν, λύττειν,

186 ἐφ' ὧν τὸ ἀνακογχυλιάσαι. ἔμπυος, ὑπόπυος. ὕφαιμος ἄναιμος, ἄνικμος, ὑπέρπλεως, ἐξαιμῶν, αἱμόρροια αἱμόρρυσις. φρίκη, ψυγμός ψῦξις, φρίττειν, ἐψῦχθαι κατεψῦχθαι, ῥῖγος, ἠπίαλος. τοὺς δ' ἀεὶ ῥιγῶντας οἱ παλαιοὶ ῥιγεσιβίους ἔλεγον, οὓς οἱ νῦν δυσρίγους. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν

---

183 3. ποτιβάλλω ante **M**. || καὶ τὺ λῇς **M**. 10. ἐγχάλκοις vel εὐλάμπροις ante **M**. 184 8. οὔθ' **C**. || ὑδατοποτῶν ante Porsonum. 185 2. γλαμᾶν] γλημᾶν **A**. 7. σιόμα, γρ γλῶτταν **A**. 186 4. ῥιγοσιδίους **A**, ῥιγῶσι βίους **B** 5. Ἀρ. δὲ δύσρ. εἴρηκεν expungit Dindorfius, illa ἐν Βαβυλωνίοις ante ἔφη p. 187 2 reponit.

Βαβυλωνίοις δύσριγος εἴρηκεν. πυρετός, φλεγμονὴ πυρετοῦ, καταβολή, περίοδος. θέρμα καὶ πῦρ Ἀριστοφάνης ἔφη·

ὁ δ' ἔχων θέρμαν καὶ πῦρ ἦκεν.

εἶδος δὲ πυρετοῦ καὶ καῦσος. φῦσα, διάρροια, ἄκρατος 187
δυσεντερία. καρδιώττειν, λιθιᾶν, σπληνιᾶν, περιπνευμονιᾶν. νεφρῖτις, πλευρῖτις, ἐπηλυσία. καὶ στραγγουρία ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ. ἀπόστασις, ὕδερος ὑδεριᾶν, ὄγκος, ἐξωγκῶσθαι ὑπερωγκῶσθαι ὑπωγκῶσθαι. ὠχρός, ὠχρίασις. ἴκτερος, ἰκτεριᾶν. φθόη, φθίσις, φθίνειν, τῆξις, φθινὰς νόσος, τηκεδών, ἐκτετηκέναι, ἐξερρινῆσθαι κατερρινῆσθαι. θραῦσις, κλάσις. ὀστοῦν κατεᾶχθαι, συντετρῖφθαι. ἄρθρον ἐκχωρῆσαι, ἄρθρον παραιωρεῖσθαι. πηρός, πήρωσις, 188
πεπηρῶσθαι. χωλός, χωλεία, ἀποκεχωλῶσθαι. Εὔπολις δὲ καὶ τὸν τὴν χεῖρα πεπηρωμένον χωλὸν εἴρηκεν,

ὅτι χωλός ἐστι τὴν ἑτέραν χεῖρ' εὖ σφόδρα.

οὗ τὸ ἐναντίον ἐπὶ ποδὸς Ἀριστοφάνης κυλλόν·

τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς;

τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκόφθαι, ἐξορωρύχθαι, κεκενῶσθαι, ἀπεσβέσθαι τὴν γλήνην. τὴν κλεῖν κατεαγέναι. τραύματα τραυματίας, τετρῶσθαι· καὶ «τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν» 189
ἐκ μεταφορᾶς φησὶ Θουκυδίδης, ὥστε εἴη ἂν καὶ τὸ τραυματίζεσθαι. ἐπιπολῆς τετρῶσθαι, διὰ βάθους, διαμπάξ, διαμπερές. καίριον τραῦμα, καιρία πληγή, ἕλκος, ὠτειλή, οὐλή. ποδάγρα, ποδαλγία ποδαλγεῖν, καὶ ἀνὴρ ποδαλγής. τάχα δ' ἂν τοῖς ἰατρικοῖς προσήκοι τὸ ἀλγεῖν, ἀλγεινόν ἐπαλγές, ὀδυνᾶσθαι ὀδυνηρόν ἐπώδυνον, ἀφ' οὗ καὶ ὀδυνήφατα φάρμακα Ὅμηρος. καὶ σφύζειν, καὶ σφακελίζειν καὶ σφακελισμός, καὶ ὅσα ἄλλα ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὠνόμασται.

νοσήματα ἔξωθεν ἐπιφαινόμενα τοῖς σώμασι 190
φλεγμονή, οἴδημα, ἐκφύσημα, σκλήρωμα. ἕλκος καθαρόν, ἕλκος ἀπόστημα. ἀκάθαρτον ἕλκος, διεφθορὸς ἕλκος, ἐφελκίς, ἐσχάρα. καλεῖται δὲ καὶ κρότων. μελιτηρὰ ὑγρασία.

---

186 3. ἦκεν] εἴρηκεν *A*. 187 3. *ἐπιληψία* Iungermannus. 6. *φθινὰς*] *φθίσις A*, *φθίνης* ceteri: corr idem. 189 5. *ποδάργης A*, *ποδάγρης* ceteri. cf. 2 196. 190 1. *ἐπιφυόμενα A*. 4. *μελ.*] *αἷμα. ἰχώρ. μελ. A*.

ἐλαιώδης, ὅταν ἕλκος ᾖ περὶ τὰ νεῦρα. καλεῖται δὲ καὶ ῥεῦμα ὕδωρ, ὃ ἐστιν ὑδατώδης ἰχώρ, ὅταν ἤδη τὰ ἕλκη καθαίρηται. δοθιὴν φῦμα περιφερές, ἀπόστημα μικρόν, πυῶδες κατὰ τὴν τομήν. τέρμινθος φῦμα φλύκταιναν ἔχον.
191 φύγετρον φῦμα περὶ βουβῶνα μετὰ πυρετοῦ. φλυκτὶς φλύκταινα ἐπιμήκης, μάλιστα περὶ βουβῶνας καὶ μασχάλας. ὑπόνομον ἕλκος, ὃ καὶ βάθος ἔχει καὶ κόλπους. ὑπερσαρκοῦν ἕλκος. ἀφρῶδες ἕλκος, ᾧ ἐπανθεῖ λευκότης τις ἢ μελανία. τύλωσις, ὅταν σκληρὸν ᾖ καὶ λευκότερον ἢ ὑποπέλιδνον τὸ ἕλκος. μυδὼν σὰρξ σομφή. σῦριγξ ἕλκος στενὸν πρόμηκες, ἔσωθεν μὲν μυξώδει σαρκὶ ἔξωθεν δὲ τυλώδει
192 κατειλημμένον. ἄνθραξ ἐσχάρα ὑποπέλιδνος ἢ λευκὴ ἢ ὕπωχρος, φλύκταιναν ἔχουσα καὶ ἐρύθημα καὶ ἀλγηδόνα σύντονον. τερηδὼν ὀστῶν φθορὰ ἀπροφάσιστος, μάλιστα περὶ τὴν κεφαλήν. ἀχὼρ ἕλκος περὶ τὰ τετριχωμένα, οὗ τὸ ὑγρὸν φθείρει τὰς τρίχας. πιτυρίασις ἐοικός τι πιτύροις· συνίσταται δὲ ὅπου τρίχες. ἀλωπεκία ψίλωσις τριχῶν ἀπροφάσιστος, μάλιστα περὶ τὴν κεφαλήν. ὄφις ψίλωσις τριχῶν περιλαμβάνουσα τὴν κεφαλὴν στεφάνου δίκην, μάλιστα δὲ
193 ἐπὶ παίδων, ἔσθ' ὅτε καὶ τὰ ὄμματα φθείρουσα. ἀλφὸς μέλας ἐπιδρομὴ σκιώδης ἐπιπόλαιος εὐίατος· ἀλφὸς λευκὸς λευκότης ἐπιτρέχουσα τῇ ἐπιδερματίδι αὐχμηρὰ δυσίατος. λεύκη, ὅταν ἐπιτείνῃ ἡ λευκότης καὶ φύσῃ τρίχωσιν λευκήν· εἰ δὲ κεντήσειας, ὕφαιμος, δυσίατος, ἔστιν ὅτε ὑπέρυθρος. ἐπανθεῖ δὲ αὐτὸ τοῖς χείλεσιν οἷον ἁλὸς ἄχνη. λειχὴν ἄγριος, τραχύς, δυσίατος, ἀνώμαλος. λέπρα λειχῆνες τραχεῖς, πολλοί, ἑλκώδεις, λεπιδωτοί, ὑπόπυρροι ἢ ὑπέρυθροι ἢ
194 ὑπόλευκοι, δυσίατοι· φθείρουσι δὲ καὶ τοὺς ὄνυχας. ψώρα ἑλκώδης, ὑπέρυθρος, ἐξανθήσεις ἔχουσα ἐν αὐτῇ. ψυδράκια πυώδη ἐξανθήματα, αὐτόματα, ἑλκώδη ἐν ἐπιφανείᾳ. ὑπέρυθρον νεῦμα, δυσώδης διάθεσις, ὑγρασίαν ἀφιεῖσα. ἔφηλις πάθος ἐν προσώπῳ, ὑποπέλιδνος ἐπιδρομή, ἀφανίζουσα τὸ κατὰ φύσιν χρῶμα. ἴονθοι ἀνθήματα ψυδρακίοις ἐοικότα

---

190 3. *δοθὴ* **P**, idque post *τομήν*: om **ABC**. 191 3. *ὑπερασκοῦν* **A**. 192 3. *τερη φθορᾶ* **A**, *τερηδόνας τῶν φθορᾶ* ceteri: corr HMercurialis. 5. *πιτυρία ἐοικὸς πιτύροις* **A**, *πιτύροις ἐοικὸς* ceteri. 193 1. *παιδίων*? 3. *τῷ δέρματι αὐχμηρῷ ὄντι, γρ τῇ ἐπιδερματίδι αὐχμηρᾷ*, **A**.

περὶ τῷ προσώπῳ, σημεῖον ἀκμῆς. φακὸς ὅμοιόν τι τῷ ὀσπρίῳ, συγγενὲς ἢ ἐπιγενές, ὑπόπυον. θύμος ὑπέρυθρος ἔκφυσις, τραχεῖα, ἔναιμος, δυσαφαίρετος, μάλιστα περὶ αἰδοῖα καὶ δακτύλιον καὶ παραμήρια, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐν 195
προσώπῳ. ἀκροχορδὼν ἀπὸ μὲν τῆς ῥίζης λεπτὴ ἔκφυσις, περὶ δὲ τὸ ἄκρον παχυνομένη, μάλιστα ἐπὶ παιδίων. μυρμηκία ἔκφυσις στερεὰ καὶ τραχεῖα, τυλώδης, ἔναιμος, περὶ τὰ ἄκρα καὶ τὰ ἔσω τῆς χειρός. ἦλος συστροφὴ τυλώδης περιφερὴς ὕπωχρος, ἡλοειδής, ὅτι ἄνωθεν μὲν εὐρύνεται, περὶ δὲ τὴν σάρκα ἀποστενοῦται, μάλιστα περὶ τὰ ἴχνη. χειρώνιον ἕλκος χρόνιον, δυσούλωτον, χείλη σκληρά, τυλώ- 196
δης σάρξ, ὑποπέλιδνος, ἐν κνήμαις καὶ ποσίν. λεπὶς τοῖς ἐν πεδίῳ ἕλκεσιν ὁμοία τῇ θαλαττίᾳ ἐπιπήγνυται, ἣν δεῖ τῆς θεραπείας προαφελεῖν. κιρσὸς ἢ κριξὸς οἴδημα φλεβῶν περὶ κνήμας, ποδὸς πεδίον, ἐπιγάστριον, μηρούς, ὄσχεον· καλεῖται δὲ καὶ ἰξία ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς πίτυσι τῆς πίττης ὁμοίων συστροφῶν, ἀφ' ὧν καὶ ὁ ἰξός. ἀγκύλη σκληρότης τυλώδης ἐν ἄρθροις, μάλιστα ἐν δακτύλοις χειρῶν κατὰ τὸ ἐντός· ἐπικάμπτει δὲ τοὺς δακτύλους, γίνεται δ' ἔστιν ὅτε καὶ περὶ 197
ἀγκῶνας καὶ γόνατα. ἐπινυκτὶς φλύκταινα ὑποπέλιδνος ὕφυγρος ἔναιμος, περὶ κνήμας καὶ πόδας ἐν νυκτὶ γινομένη. γαγγλίον ἀπόστημα ἄπονον, ὑπὸ λευκῷ καὶ νευρώδει χιτῶνι· ἔνεστι δ' αὐτῷ ὑγρὸν ἀθερῶδες ἢ τρίχια ἢ ἑλμίνθια, γίνεται δὲ περὶ ἄρθρα καὶ κεφαλήν. μελικηρὶς ἀπόστημα ἔχον μελιτῶδες ὑγρόν, ἐν ἀγκῶσι καὶ γόνασι, πολλάκις δὲ 198
καὶ ἐν ἄλλοις ἄρθροις καὶ περὶ στόματι. χάλαζα συστροφαὶ βουβωνοειδεῖς ὑπὸ τῷ δέρματι, κατὰ κύαμον Αἰγύπτιον, ἐπαλγεῖς προσαψαμένῳ. καρκίνωμα σκλήρωμα μετὰ φλεγμονῆς ἐπαλγές, ἔστιν ὅτε ἑλκούμενον, ὑπέρυθρον ἢ πελιδνόν· συμπεφύκασι δ' αὐτῷ ὡς τὸ πολὺ φλέβες ἢ τρίχες· αἱμορραγοῦν, ἀθεράπευτον. κρυπτὸν καρκίνωμα, ὅταν μὴ ᾖ ὑπερφανές, τὰ δ' ἄλλα ὅμοιον. χηλαὶ ἢ φύσιγγες ῥαγάδες πτερνῶν ποδῶν αἰδοίου. παρουλὶς οὔλων ἀπόστασις, 199
ἐπουλὶς ὑπὸ τὸν σωφρονιστῆρα ἐπίφυσις. ὑπογλωττὶς ἀπό-

---

194 3. οὐ δυσαφ. *A*. 195 2. λευκὴ libri. 196 2. καὶ πεδινολεπίστοις ἐν παιδίῳ — τοῖς θαλαττίοις *A*. 197 5. ἀερῶδες *A*. 198 4. σκίρωμα *B*.

στασις ὑπὸ γλώττῃ. αὖον ἀπόστασις περὶ τὴν ἔκφυσιν τοῦ στομάχου, κατὰ τὸ ἄνω τῆς φάρυγγος μέρος, κνησμώδης πρὶν ῥαγῆναι. συνάγχη φλεγμονὴ περὶ ἐπιγλωσσίδα καὶ φάρυγγα σύντονος ὀδυνηρά· κυνάγχη πνιγμὸς ὑπὸ νύκτα γινόμενος ἐπενεχθέντος ἐπὶ βρόγχον ὑγροῦ παχέος καὶ γλί-
200 σχρου, μάλιστα ἐπὶ παιδίων. ἀγχόνη πυώδης ἀπόστασις μεταξὺ ἐπιγλωττίδος καὶ ῥίζης γλώττης. παρίσθμια φλεγμονὴ περὶ τὰ μῆλα καὶ ἕλκωσις καὶ ἀπόστασις. ἄφθα ἕλκωσις ἐπιπολῆς λευκαίνουσα γλῶτταν ἢ παρίσθμια ἢ κίονα ἢ φάρυγγα, ἔσθ' ὅτε μέντοι καὶ μελαίνουσα· πλεονάζει δὲ ἐπὶ παιδίων. σταφυλὴ περὶ τὸν κίονα μηκυνομένη καὶ ὠχριῶσα, ῥαγὶ παραπλήσιος. σῦκον σὰρξ ἕλκώσει ἐπανθοῦσα, ἄνωθεν
201 πλατυνομένη, ἐπίπονος, βουβῶνας ἐγείρουσα. τηνεσμὸς βαρύτης καὶ φλεγμονὴ ἀνοιδαίνοντος τοῦ δακτυλίου, μυξώδη ὑγρὰ ἢ αἱματώδη καταφέρουσα· ποιεῖ δὲ καὶ δυσουρίαν. κηρίον περὶ τῷ στήθει ἢ τοῖς νώτοις ἀπόστημα φλεγμαῖνον, πολύστομον, ἀφιὲν μελιτῶδες ὑγρόν, ἔχον ἐν τῷ βάθει σάρκα ὕπωχρον διεφθαρμένην. χοιράδες περὶ σιαγόσι καὶ τραχήλῳ καὶ μασχάλαις καὶ βουβῶσιν, ἀδέσιν ἐοικυῖαι φλε-
202 γμοναί, εἰς πῦον τρεπόμεναι. χίμετλα γίνεται μὲν ὑπὸ κρύους ἐπὶ δακτύλοις καὶ ἴχνεσι ποδῶν καὶ χερσί, μάλιστα ἐπὶ παιδίων, ἑλκώδεις φλεγμοναί. ἐρυσίπελας μώλωψ ἐρυθρὸς ἐπίπονος ἔμπυρος, ἔσθ' ὅτε καὶ φλυκταινώδης. ἱδρῶα ἐξανθήματα θερινά. βουβὼν περὶ βουβῶνας οἴδημα μετὰ φλεγμονῆς. αἱμορροΐς γίνεται μὲν κατὰ τὴν ἕδραν ἐντός, ἔστι δ' ὁμοία μόροις ὠμοῖς· πολλάκις δὲ καὶ ὑπεροχῆς ἄνευ γίνεται ῥαγὰς αἱμορραγοῦσα. τυφλὴ αἱμορροΐς οἴδημα λεῖον ἐρυθρόν, ἐντὸς τῆς ἕδρας, οὕτω κληθὲν ἐπεὶ ἔσθ' ὅτε οὐχ
203 αἱμορροεῖ. κονδύλωμα περὶ τὴν στεφάνην τοῦ δακτυλίου εὐιατον οἴδημα. συκαῖ περὶ τὴν ἕδραν κονδυλώματα μεγάλα, οὐκ ἐπίπονα. ἐντεροκήλη ὀλίσθημα ἐντέρου εἰς τὸν ὄσχεον, εἰς ὄγκον αἰρόμενον· ὑδροκήλη περὶ θατέρῳ τῶν διδύμων ὑδατώδης συλλογή, μεταξὺ τοῦ δευτέρου καὶ τετάρτου ὑμένος· πωροκήλη πώρωμα περὶ τὸν ὄσχεον ἐξ ἀποστήματος, σαρκοκήλη σκιρώδης καὶ παχεῖα ἐπ' ὀσχέῳ διά-

---

202 3. παιδίοις vulgo. || ἐρυθρόπελας *A*. 6. αἱμορραγὶς *A*.

θεσις. στεάτωμα πιμελῆς παραρροὴ ὑπὸ τῷ δέρματι. λοι- 204
μώδη ἕλκη περὶ τὰ παρίσθμια καὶ τὴν σταφυλήν. ἐσχαρώ-
δης νομὴ δύσχρους, εἰς τὴν φάρυγγα καὶ τὴν ἀρτηρίαν καὶ
τὸν στόμαχον καταφερομένη μετὰ τοῦ ἀνοιδαίνειν τὸν τρά-
χηλον. περιγραφὴ περί τι μέρος τοῦ σώματος στενότης
ἄπονος, μέλαινα ὑπέρυθρος ἢ πελιδνή, ψιλὴ ἢ τετριχωμένη.
πῶλυψ σὰρξ ῥινὶ ἐπιφυομένη, μυξῶδες ὑγρὸν ἀφιεῖσα, ἐπι-
φράττουσα τὴν ἀναπνοήν. ὄζαινα ἕλκωσις ἐν τῷ βάθει τῶν
μυκτήρων μέχρι τῶν καλουμένων ἡθμοειδῶν σαρκῶν, πυῶδες
καὶ δυσῶδες ὑγρὸν ἀφιεῖσα, τὴν αἴσθησιν ἐμποδίζουσα.
δρακόντιον ἐκ τῶν περὶ κνήμαις καὶ μηροῖς ἑλκῶν ἐκπῖπ- 205
τόν τι νευρῶδες ἐφθαρμένον, σπανίως μὲν τοῖς ἄλλοις ἐπι-
γινόμενον, Αἰθίοψι δ' ἐνοχλοῦν. κέρατα ἐν τῷ τόπῳ τῶν
κεράτων περὶ τὸ μέτωπον πωρώδεις ἐκφύσεις περὶ τὸ δέρμα.
ἕρπης ψυδράκια φλεγμαίνοντα καὶ νύττοντα, μάλιστα περὶ
τραχήλῳ καὶ πλευραῖς νεμόμενα, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ περὶ χερσὶ
καὶ ποδῶν ἴχνεσιν. ἑρπητικὸν ἕλκος ἐνοχλεῖ μὲν πρεσβυτῶν 206
κνήμαις καὶ ποσίν, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ μηροῖς καὶ χερσίν· ἔστι
δὲ ὑποπέλιδνον καὶ νέμεται καὶ φλεγμαίνει. φαγέδαινα ἕλ-
κωσις ἄχρι τῶν ὀστῶν διαδιδοῦσα ταχείᾳ νομῇ μετὰ φλε-
γμονῆς, ἰχῶρας δυσώδεις ἀφιεῖσα καὶ πρὸς θάνατον ῥέ-
πουσα. θηρίωμα γίνεται μὲν ἕλκος περὶ ἀνδρῶν αἰδοῖα,
ἔστι δ' ὅτε καὶ περὶ δακτύλους καὶ ἀλλαχοῦ, αἷμα πολὺ
καὶ μέλαν καὶ δυσῶδες ἀφιέν, μετὰ μελανίας τὴν σάρκα
ἐσθίον. σηπεδὼν ἕλκους νομὴ λευκοῦ ὑπώχρου δυσώδους· 207
μάλιστα δὲ ἐνοχλεῖ τῷ στόματι, ὡς ἔσθ' ὅτε καὶ τοὺς ὀδόν-
τας καὶ τὰ ὀστᾶ ἀφιστάναι, γίνεται δὲ καὶ ἐπὶ μηρῶν καὶ
ἄλλων μερῶν. γάγγραινα· οὕτω καλεῖται τῶν μελῶν τὸ νε-
κρούμενον σὺν ἕλκει ἢ χωρὶς ἕλκους, μετὰ φλεγμονῆς καὶ
ἐρυθήματος ἀπολευκαινόμενον, εἶτα μελαινόμενον καὶ εἰς
ἀναισθησίαν μεθιστάμενον.

μαῖα, μαιεία, μαίευσις· καὶ μαιευτικὴ ἡ τέχνη καὶ ἡ 208
γυνή, καὶ τὸ ῥῆμα μαιεύειν καὶ μαιεύεσθαι, καὶ τὸ ἐπίρ-
ρημα μαιευτικῶς. ἀμβλίσκουσι δὲ τὸ ἀμβλίσκειν ποιοῦσι

---

204 2. *ἐσχάρωσις?* 9. *σαρκῶν*] *ὀστῶν* **BC**. 205 5. *φλυκταί-*
νοντα **A**. 206 6. *ἀνδρῶα* **A**, *ἀνδρεῖα* **C**.

φησὶν ὁ Πλάτων. ἀμβλωθρίδιον φάρμακον, τικτικόν, ὠκυτόκιον, ἀτόκιον. λοχεύειν ἐκλοχεύειν· λοχεία ἡ τοῦ τεκεῖν ἐπιμέλεια. «διδοῦσι φαρμάκια αἱ μαῖαι ταῖς δυστοκούσαις» ὁ Πλάτων λέγει· δυστοκεῖν δυστοκία, εὐτοκεῖν εὐτοκία εὐτοκοῦσα. κυΐσκειν κυΐσκεσθαι, ὠδίνειν, τίκτειν. πρωτοτόκοι γυναῖκες, πρωτότοκοι παῖδες, καὶ πρωτόγονοι ὁμοίως. ἄτοκοι δὲ καὶ ἄγονοι καὶ ἄλοχοι ὡς Πλάτων, καὶ στερίφαι καὶ στεῖραι. ὀμφαλητομία, ἐμβρυοτομία, καὶ τὸ ἐργαλεῖον ὀμφαλιστήρ.

Ε.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. ἐπεὶ δὲ καὶ κυνηγεσίων σοι προσήκει μέλειν, ὅτι τοὐπιτήδευμα ἡρωικόν τε καὶ βασιλικόν, καὶ πρὸς εὐσωματίαν ἅμα καὶ εὐψυχίαν ἀσκεῖ, καὶ ἔστιν εἰρηνικῆς τε καρτερίας ἅμα καὶ πολεμικῆς τόλμης μελέτημα, πρὸς ἀνδρείαν φέρον, ῥωμαλέον τε εἶναι γυμνάζει καὶ ποδώκην καὶ ἱππικὸν καὶ ἀγχίνουν καὶ φιλεργόν, εἰ μέλλει καθαιρήσειν καὶ τὰ ἀνθιστάμενα ἀλκῇ καὶ τὰ ὑποφεύγοντα τάχει καὶ τὰ ἀποσπῶντα ἀφ' ἵππου ... καὶ τὰ συνετὰ σοφίᾳ καὶ τὰ λανθάνοντα ὑπονοίᾳ καὶ τὰ κρυπτόμενα χρόνῳ, καὶ νύκτωρ προαγρυπνῶν καὶ μεθ' ἡμέραν ἐπιπονῶν, ἀνάγκη τι καὶ περὶ θήρας ὑπειπεῖν.

9 *Θήρα λέγοιτ' ἂν καὶ ἄγρα καὶ κυνηγέσιον, θῆραί τε καὶ ἄγραι καὶ κυνηγέσια, καὶ θηρευτὴς καὶ ἀγρευτὴς καὶ κυνηγέτης· ὁ δὲ τούτῳ συμπράττων συγκυνηγέτης, σύνθηρος, ὁμόθηρος. ἐρεῖς δὲ ἐπὶ τοῦ κυνηγέτου ζητητὴς θηρίων, πολέμιος θηρίων, ἐχθρός, ἀντίπαλος, φιλόθηρος, ἀφ' οὗ καὶ τὸ πρᾶγμα φιλοθηρία, φιλοκυνηγέτης, καὶ θηρευτικός ἀγρευτικός κυνηγετικός, θηρευτικῶς ἀγρευτικῶς κυνηγετικῶς. θηρᾶν θηρεύειν, κυνηγετεῖν. Ξενοφῶν δὲ καὶ θηρᾶσθαι ἀντὶ τοῦ θηρᾶν ἔφη, καὶ θηρῶνται ἀντὶ τοῦ θηρῶ-*
10 *σιν· ἡμεῖς δὲ ἐπὶ μὲν τῶν ἐνεργούντων τὸ θηρᾶν, ἐπὶ δὲ τῶν θηρίων τὸ θηρᾶσθαι, ὥσπερ ἐπὶ μὲν τῶν ἀνδρῶν ἰχνεύειν καὶ ἀνιχνεύειν καὶ ἰχνηλατεῖν, καὶ ἰχνευτὴς ἀνὴρ καὶ κύων, ὁμοίως δὲ ζητεῖν ἀναζητεῖν, ἐξερευνᾶσθαι, ἀνευρίσκειν*

---

1 1. *Κομμόδῳ* — 10. *ὑπειπεῖν* om *BC*. 10 3. *ῥινηλατεῖν C*.

ἐξευρίσκειν συνεξευρίσκειν, ταῖς κυσὶν ἑφεῖναι, τὰς κύνας ἐπαφεῖναι, ἐπισίξαι (οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὸ μετά τινος ἀσήμου φωνῆς ἑφεῖναι), διώκειν, μεταθεῖν, μετιέναι, κυνοδρομεῖν, ἐφέπεσθαι κατὰ πόδας, ἐπιγίνεσθαι ταῖς κυσίν, αἱρεῖν, 11
λαμβάνειν, τιτρώσκειν, ἀποκτιννύναι, ζωγρεῖν, ζώντων κρατεῖν, ἐπὶ δὲ τῶν θηρίων ἰχνεύεσθαι ἀνιχνεύεσθαι, διώκεσθαι, μεταθεῖσθαι, ζητεῖσθαι ἀναζητεῖσθαι, εὑρίσκεσθαι ἀνευρίσκεσθαι ἐξευρίσκεσθαι, ὑποφεύγειν περιφεύγειν, ὑπάγειν, ἀποδιδράσκειν, αἱρεῖσθαι, ἁλίσκεσθαι, λαμβάνεσθαι, τιτρώσκεσθαι, ἀποκτίννυσθαι, ζωγρεῖσθαι. εἴποις δ' ἂν ἴχνος, ἰχνηλασία, σημεῖα ποδῶν, σύμβολα ἐντετυπωμένα τῇ γῇ, ἰχνεύματα, ἰχνία, ἴχνευσις· «καὶ τῆς ἰχνεύσεως» φησὶν ὁ Ξενοφῶν. ἴχνη ὀρθά, εὐθέα συμπεπλεγμένα, εὐ- 12
ναῖα δρομαῖα, ὀξέα. ὄζει τὰ ἴχνη, ἀπόζει, πνεῖ ἀποπνεῖ, ἀποφέρεται ἀπ' αὐτῶν τὸ πνεῦμα. ἄνοσμα· δύσοσμα δὲ καὶ εὔοσμα οὐ τὰ δυσχερὲς ἢ ἡδὺ ἀποπνέοντα λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ εὐαίσθητα ἢ δυσαίσθητα πνεύματα τῶν ἰχνῶν. θηρία θηράματα θηρεύματα, θήρα, ἄγρα· οὐ γὰρ μόνον τὸ ἔργον ἀλλὰ καὶ τὸ θηρώμενον ἄγραν καλοῦσιν. ἀφ' ὧν καὶ εὐαγρία πολυαγρία θηραγρία, εὐθηρία πολυθηρία, καὶ εὔ- 13
θηρος ἄγρα καὶ πολύθηρος ἄγρα, καὶ τὰ ἐναντία δυσαγρία ἀναγρία δυσθηρία ἀθηρία, καὶ δύσθηρος καὶ «ἄθηρος ἐπανῆλθεν». ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ ἔνθηρος γῆ καὶ ἔνθηρος ἴδη, καὶ ὕλη ἔνθηρος καὶ πολύθηρος, καὶ ὁμοίως ὄρη ἔνθηρα καὶ πολύθηρα καὶ θηροτρόφα καὶ θηρονόμα καὶ θηρίοις εὔτροφα καὶ θηρίων κατάπλεα καὶ πάλιν ἄθηρα καὶ ἄτροφα. ἡ δὲ θεὸς ἀγροτέρα καὶ κυνηγέτις καὶ φιλόθηρος, καὶ ὀρεία ἀπὸ τῶν ὀρῶν, καὶ Ἰδαία ἀπὸ τῆς Ἴδης, καὶ δίκτυννα ἀπὸ τῶν δικτύων, καὶ ἑκηβόλος ἀπὸ τοῦ ἑκὰς τὰ θηρία βάλλειν. καὶ πολλὰ ἄλλα ὀνόματα ἀπὸ θήρας.

τόποι δὲ τῶν θηρίων ἐν οἷς ἀνευρίσκεται, ἴδαι, 14
ὕλαι, νάπαι, ὄρη, ἄντρα, θάμνοι, φωλεοί, ἕλη, ὀργάδες, πεδία, ἄρουραι, ἰλεοὶ κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ὄφεων καλούμενοι, ὥσπερ καὶ χειαί, κατὰ δὲ κατάχρησιν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

---

12 5. θηρεία *A*. 6. θηράγρα *A*. 13 8. ἔκτροφα *A*. 10. ἑκὰς e Phavorino additum. 14 3. καλούμεναι *A*. 4. χρῆσιν *A*.

θηρίων. καὶ ἔστι θηρία τὰ μὲν ὄρεια ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς λέοντες, τὰ δὲ ἔλεια ὡς σύες, τὰ δὲ ταῖς ἴδαις τε καὶ ὕλαις χαίροντα ὡς αἱ παρδάλεις, ὅθεν καὶ Ὅμηρος εἴρηκεν

ἠύτε πάρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο,

15 τὰ δὲ ταῖς ὀργάσιν ὡς ἔλαφοι, τὰ δὲ τοῖς θάμνοις ὡς λαγωοί. φωλεύουσι δὲ αἱ ἄρκτοι, καὶ ἣν ἔξω νέμωνται, περὶ τὰ ἔγκαρπα τῶν δένδρων ἁλίσκονται.

καλεῖται δὲ τὰ μὲν τῶν λεόντων ἔκγονα σκύμνοι, τὰ δὲ τῶν ἄρκτων ἀρκτύλοι, τὰ δὲ τῶν ἐλάφων νεβροί, τὰ δὲ τῶν ἀλωπέκων ἀλωπεκιδεῖς, τὰ δὲ τῶν λύκων καὶ τῶν κυνῶν σκύλακες, ἰδίως δὲ τὰ τῶν λύκων λυκιδεῖς, καὶ τὰ τῶν λαγωῶν λαγιδεῖς καὶ λαγίδια, παρὰ Ξενοφῶντι δὲ καὶ λάγια. ἐφ' ὧν δὲ οὐκ ἔστιν ἴδιον ὄνομα, τὰ τούτων τέκνα καλεῖται σκυλάκια ἢ σκυμνία. τὰ δὲ πάντων τῶν ἀγρίων

16 τέκνα ὀβρίκια αἱ ποιηταὶ καλοῦσι καὶ ὀβρίας. λέγοι δ' ἄν τις ἐπ' αὐτῶν νέα νεογνὰ νεογενῆ, γαλαθηνά, νεαρά, ὑγρομελῆ, ἔτεια αὐτοετῆ.

καὶ τὸ μὲν τοῦ λέοντος δέρμα λεοντῆ καλεῖται καὶ δορὰ λέοντος, ἡ δὲ τῆς παρδάλεως παρδαλῆ, ἡ δὲ τῆς ἄρκτου ἀρκτῆ, καὶ ἀλωπεκῆ ἡ τῆς ἀλώπεκος, καὶ λυκῆ ἡ τοῦ λύκου, καὶ μοσχῆ ἡ τοῦ μόσχου, ὡς Ἀναξανδρίδης εἴρηκεν

ἀρκτῆ λεοντῆ παρδαλῆ μοσχῆ κυνῆ.

ἡ δὲ τῆς ἐλάφου νεβρίς, ὡς ἡ τῆς αἰγὸς αἰγίς. καὶ τοῦ προβάτου κῴδιον.

17 καὶ συνεργοὶ μὲν κυνηγέτου κύνες, ἵπποι, κυναγωγός, ἱππαγωγός, δικτυαγωγός, λινόπτης ὁ τὰ ἐμπίπτοντα ἀποσκοπούμενος. καὶ ἡ τῶν κυνῶν ἀγωγὴ κυνηγέσιον καλεῖται ὁμωνύμως τῷ ἔργῳ. ἰχνευτής, ἀρκυωρός, σκοπιωρούμενος. σκευὴ δὲ κυνηγέτου χιτὼν εὐσταλὴς ἔσται, πρὸς τὴν ἰγνύαν καθήκων, οὐ λευκὸς οὐδὲ κατ' ἄλλην εὔχροιαν

18 προλάμπων, ὡς μὴ πόρρωθεν καθορῷτο τοῖς θηρίοις· καὶ χλαμὺς ὁμοία, ἣν δεῖ τῇ χειρὶ τῇ λαιᾷ περιελίττειν, ὁπότε μεταθέοι τὰ θηρία ἢ προσμάχοιτο τούτοις, καὶ σκυτάλη ἢ ῥόπαλον, καὶ ὑποδήματα κοῖλα, ἐς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα, δεσμῷ ἀκριβεῖ περιεσταλμένα. εἴη δὲ νέος,

---

15 5. ἄρκων ἀρκύλοι *A*. 8. λαγίδες *A*. 16 1. ὀβρίκαλα καὶ ὄβρια *C*.

κοῦφος, ἐλαφρός, δρομικός, ὀξύς, φιλεργός, ἐθελουργός, φιλόπονος, φιλοκίνδυνος, ἀγωνιστής, θαρσαλέος, ἄγρυπνος, μὴ προαποκάμνων, μὴ προαπαγορεύων, μὴ πρὶν ἐλεῖν ἐνδιδούς. τὰ δὲ πρὸς κυνηγέσιον ἐργαλεῖα ξίφη, δρέ- 19
πανα, ἀκόντια, τόξα, προβόλια, ἄρκυες, ἐνόδια, δίκτυα, κυνοῦχος, σχαλίδες, στάλικες, σχαλιδώματα, ποδάγραι, ἀρπεδόναι, ξίφη μὲν ὡς ὁπότε συμπέσοι θηρίῳ ἔχειν ἀμύνασθαι, δρέπανα δὲ ὅπως, εἰ δέοι τῆς ὕλης τι κόψαι εἰς τὴν τῶν ἀρκύων ἀκώλυτον στάσιν, ὑπάρχοι τὰ δρέπανα. ἐπὶ ταὐτὰ δὲ καὶ ἀξίνας παρασκευαστέον, εἰ καὶ πρέμνα κόψαι δέοι, τόξοις δὲ καὶ ἀκοντίοις χρῷντ' ἂν ἐπὶ 20
τὰς ἐλάφους καὶ ἃ πόρρωθεν ἔστι βαλεῖν, προβολίοις δὲ ἐπὶ τοὺς σῦς καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀγχέμαχα θηρία. καὶ τὰ μὲν ἀκόντια ἔσται μελίας ἢ ὀξύας, στρεφνά, εὐπαγῆ, αἱ δὲ λόγχαι αὐτῶν εὐπλατεῖς καὶ ξυρήκεις· τὰ δὲ προβόλια ἔστω μὲν κρανείας, στερεὰ δὲ καὶ δορατοπαχῆ, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, αἱ λόγχαι δὲ αὐτῶν ἔστωσαν σιδήρου τομωτάτου. τῆς δὲ λόγχης τὸ μὲν περὶ τῷ ξύλῳ καλεῖται αὐλός, οὗ τὸ μὲν 21
ἔξωθεν ἡ περίμετρος, τὸ δὲ ἔνδοθεν τοῖχος, τὸ δὲ μετὰ τὸν αὐλὸν κοῖλον ὀβελίσκος· ὅθεν δὲ πλατύνεται, πτέρυγες αἱ ἑκατέρωθεν προβολαί. τὸ δὲ ἄκρον γλῶττα λέγεται, ἡ τῆς λόγχης ἀκμή· καὶ δεῖ τῶν πτερύγων ἑκατέραν πλατυνομένην καὶ παχυτέραν οὖσαν ἀπολεπτύνεσθαί τε καὶ ἀποστενοῦσθαι, κατὰ μικρὸν ὑπολήγουσαν, ἄχρι πρὸς τὴν γλῶτταν. ἐστομῶσθαι δὲ οὐ μόνον τὴν ἀκμὴν ἀλλὰ καὶ τὰς πτέρυγας χρήσιμον. πρὸς μὲν οὖν τὰ ἄλλα θηρία οὕτω 22
δεῖ παρεσκευάσθαι τὸ προβόλιον· πρὸς δὲ τοὺς σῦς κατὰ τὸ τοῦ αὐλοῦ τέλος, πρὸ τῶν πτερύγων, κνώδοντας ἀμφοτέρωθεν ἐχέτω τῷ αὐλῷ συγκεχαλκευμένους σιδήρου στερεοῦ, ἑκατέρωθεν προβεβλημένους, ὡς μὴ προωθῶν αὐτὸν ὑπὸ θυμοῦ καὶ μένους καὶ τόλμης ὁ σῦς ἀφίκοιτο διὰ τοῦ δόρατος εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ καὶ οἱ κνώδοντες ἱστάντες αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν ἐμποδὼν τῇ ῥύμῃ γένοιντο εἰς τὸ πρόσω μὴ προχωρεῖν. τὰ μὲν οὖν ἀκόντια ἐνηγκυλῆσθαι δεῖ διὰ 23
τὴν ἄφεσιν, τὰ δὲ προβόλια διὰ τὴν ἐκ χειρὸς χρείαν οὐ δεῖται ἀγκύλης. χρῆσις δὲ τοῦ προβολίου· προβὰς τὸν πόδα τὸν ἀριστερόν, καὶ τὸν δεξιὸν ὑποβὰς ὡς εἶναι τὸ μέτρον

τῆς διαβάσεως ὅσον ἐν πάλῃ, τὴν προύχουσαν πλευρὰν ὀξεῖαν ἐχέτω κατὰ τὸν πόδα, καὶ τὴν χεῖρα τὴν ὑπὲρ αὐτὸν ὑπτίαν ἀντειλημμένην μέσην τοῦ προβολίου προτεινόμενος, τῇ δεξιᾷ ἀντεστραμμένῃ τοῦ δόρατος ἐγκρατῶς ἀντεχέσθω. καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸν σίδηρον ἀπευθυνέτω
24 πρὸς τὸ τῆς πληγῆς καίριον· ἡ δὲ δεξιὰ κατὰ τὴν ἑαυτῆς ἰσχὺν ἐπωθείτω τὸ προβόλιον. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς κατὰ τοῦ θηρίου ὀξὺς τετάσθω. κἂν μὲν σῦς ᾖ τὸ θηρίον, στοχαζέσθω τις ἢ κατὰ τὸ μεσόφρυον ἢ κατὰ τὴν ὠμοπλάτην ὦσαι τὸ προβόλιον· ἄμφω γὰρ καίρια. εἰ δὲ καὶ τῶν γενύων καθίκοιτο, ἧττον ἂν χρῷτο τοῖς χαυλιόδουσιν· ὁ δὲ πηδῶντος συὸς ὑποθήσει σπασάμενος τὴν μάχαιραν. φυλάττεσθαι δὲ χρὴ μὴ τὸ προβόλιον ὁ σῦς ἐκκρούσῃ τῇ τε τῆς κεφαλῆς ἐκνεύσει βιαίᾳ καὶ τῇ πρὸς τὸν σίδηρον πληγῇ
25 σφοδρᾷ καὶ τῇ ῥύμῃ τοῦ ἅλματος· εἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ὁμοῦ ἂν τῷ ἀνθρώπῳ γίνοιτο, καὶ δεῖ κεῖσθαι πρανῆ, τῆς ὕλης ἀπρὶξ ἀντειλημμένον· οὐ γὰρ ἂν δύναιτο χρῆσθαι τοῖς χαυλιόδουσι διὰ τὴν σιμότητα, οὐδὲ τὸ σῶμα ὑποβάλλειν, ἀλλὰ περιβὰς πατεῖ, αἱ δὲ θήλειαι καὶ δάκνουσιν. εἰ δ' ἑτέρῳ θηρίῳ προσφέροιτο ὁ κυνηγέτης, μὴ διαβαινέτω μὲν τοῖν ποδοῖν ἐπὶ τοσοῦτον, ἀλλ' ὀρθὸς μᾶλλον ἀνεστηκέτω, διότι τὰ θηρία ταῦτα, οἷον παρδάλεις καὶ λέοντες, δρόμῳ
26 μέχρι τοῦ κυνηγέτου χρώμενα πλησιάσαντα πηδᾷ, στοχάζεσθαι δὲ χρὴ τοῦ στήθους καὶ καρδίας· αὕτη γὰρ ἐπὶ τούτων ἡ πληγὴ καίριος.

ἄρκυες δὲ καὶ δίκτυα καὶ ἐνόδια, τὸ μὲν λίνον αὐτῶν Αἰγύπτιον ἢ Φασιανικὸν ἢ Καρχηδόνιον ἢ Σαρδιανὸν εἶναι δεῖ. Ἡρόδοτος δὲ τὸ Φασιανόν, ὅπερ ἐστὶ Κολχικόν, ὑφ' Ἑλλήνων Σαρδονικὸν καλεῖσθαι λέγει· καὶ δύναται καὶ τὸ ἀπὸ Σαρδοῦς, ἀφ' ἧς ἴσως καὶ τὸ Καρχηδόνιον ἔνδοξόν ἐστιν ὡς ἀπὸ τῆς ἑσπέρας κομιζόμενον. πάντα μὲν οὖν τὰ θηρευτικὰ πλέγματα δίκτυα καλοῖτ' ἄν, Φερεκράτης δ'
27 αὐτὰ καὶ ἕρκη εἶπεν· ἡ δὲ παραλλαγὴ τῶν ὀνομάτων ἐν τῇ χρήσει τῇ θηρευτικῇ δίκτυα μὲν καλεῖ τὰ ἐν τοῖς ὁμαλέσι καὶ ἰσοπέδοις ἱστάμενα, ἐνόδια δὲ τὰ ἐν ταῖς ὁδοῖς.

---

25 4. περιβάλλειν *A*, ὑπολαβεῖν Xenophon. 26 5. σαρδιανικὸν *A*.

αἱ δὲ ἄρκυες τούτων μὲν ἐλάττους εἰσὶ τοῖς μεγέθεσι, κεκρυφάλῳ δ' ἐοίκασι κατὰ τὸ σχῆμα, εἰς ὀξὺ καταλήγουσαι. δεῖ δὲ αὐτὰς εἶναι κατὰ τὸν τοῦ Ξενοφῶντος λόγον ἐννεαλίνους, ἐκ τριῶν τόνων συμπεπλεγμένας. ὁ δὲ τόνος καὶ κῶλον καλεῖται· πέπλεκται δ' ἐκ λίνων ὁ τόνος τριῶν. τῆς 28
δὲ ἄρκυος τὸ μέν τι καλεῖται βρόχος· ἔστι δὲ ὁ βρόχος τὸ συνεχὲς ἐν τοῖς δικτύοις τετράγωνον διάστημα, συνεστηκὸς ἐκ τεττάρων ἀμμάτων, ᾧ τεινομένης τῆς ἄρκυος γίνεται ῥομβοειδές, δι' οὗ τὴν κεφαλὴν διωθεῖ τὰ θηρία ὡς διεκπεσούμενα, καὶ περὶ αὐτὸ ἐνσχεθέντα ἁλίσκεται· ὁ δὲ περίδρομός ἐστι τῆς ἄρκυος σχοινίον ἑκατέρωθεν, τῶν ἄνω τε καὶ κάτω τελευταίων βρόχων διειρόμενον, ᾧ συνέλκεταί τε τὰ δίκτυα καὶ πάλιν ἀναλύεται. δεῖ δὲ τοὺς περιδρόμους 29
ἀναμμάτους εἶναι, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, ἵνα εὔτροχοι ὦσιν· προσβάλλονται δὲ τοῖς δικτύοις ἀπὸ στροφίων. ἤδη δέ τινες τοὺς αὐτοὺς τούτους ἐπιδρόμους ὠνόμασαν· οἱ δὲ δύ' ὄντων τὸν μὲν ἐκ τοῦ κάτω περίδρομον, ἐπίδρομον δὲ τὸν ἄνωθεν. ἔστι δέ τι ἄρκυος μέρος καὶ ἀκρωλένια, ὅπερ ἐστὶ τὰ πέρατα τῶν ἀρκύων, ἃ οἱ μὲν κράσπεδα οἱ δὲ πτερύγια ὠνόμασαν. καὶ μὴν τοῖς ἐνοδίοις προσονομάζονταί τινες μαστοί, κύκλῳ ἐκ λίνων πλέγματα τοῖς ἀκρωλενίοις προσπεπλεγμένα, τοῖς δὲ δικτύοις δακτύλιοι, κατὰ ταὐτὰ μὲν 30
τοῖς μαστοῖς τὸ σχῆμα ἔχοντες, κρίκοι δὲ αὐτοῖς σιδήρου πρόσεισιν ὡς ἐπὶ μείζοσιν οὖσι τοῖς δικτύοις, ὅθεν καὶ Ξενοφῶν τοῖς μὲν ἐνοδίοις παρὰ τὰς ἄρκυς κῶλον ἕν, ὃ καλεῖται τόνος, προστίθησι, τοῖς δὲ δικτύοις παρὰ τὰ ἐνόδιά φησι δεῖν πλείω τόνον προστίθεσθαι, ποιῶν τὰ μὲν ἐνόδια δωδεκάλινα τὰ δὲ δίκτυα ἑκκαιδεκάλινα, ἐκείνων ὄντων ἐννεαλίνων. ἀνάλογον δὲ καὶ τὸ μέγεθος ἐκ τῆς προσθήκης ἐπαύξει. τούτοις δὲ καὶ σαρδόνες προσπλέκονται, ὅπερ ἐστὶν 31
ᾠὰ τοῦ δικτύου, μετὰ τὸν τελευταῖον βρόχον ἀνέχουσα τὸ δίκτυον, ὑπὲρ ἣν ὁ περίδρομος ἢ ἐπίδρομος ταῖς σχαλίσι κατὰ τὸ δίκρουν ἔπεστιν. κεκρύφαλος δὲ ἄρκυος ἡ κοιλότης, κορυφαῖον δὲ τὸ στενὸν τὸ τῆς ἄρκυος, ὅ τινες κορυφιστῆρα

---

28 3. ἐν τοῖς] αὐτοῖς *C*. 31 3. ὑπὲρ ἧς Schneiderus Saxo, οὗπερ ἣν libri.

ὠνόμασαν. κυνοῦχος δὲ δέρμα μόσχειον, εἰς ὃ ἐντίθεται τὸ δίκτυον, τῷ σχήματι πεποιημένον ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια. στάλικες δὲ καὶ σχαλίδες καὶ σχαλιδώματα ξύλα ὀρθά, ἐξ ἄκρου διττά, ἱστάμενα μὲν κατὰ τῆς γῆς, τοῖς δὲ δίκροις ἀνέχοντα τοὺς τῶν δικτύων βρόχους τε καὶ περι-
32 δρόμους. ἀνίσους δ' εἶναι δεῖ τάσδε τὰς στήριγγας, ὅπως πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ κοῖλα τῶν χωρίων κατὰ τὴν χρείαν ὁ ἀρκυωρὸς ἁρμοσάμενος ἀπισώσῃ τῇ τούτων ἀνισότητι τῶν δικτύων τὴν στάσιν, ἣ καλεῖται ἀρκυστασία. καθίστανται δὲ αἱ σχαλίδες πλάγιαι, μᾶλλον εἰς ἀλλήλας προσνεύουσαι. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ ἵστανται ἀρκυστάσιον.

ἡ δὲ ποδάγρα ἵσταται μὲν ἐλάφοις καὶ συσὶν ἔσθ' ὅτε, καλοῖτο δ' ἂν καὶ ποδοστράβη. κύκλος δ' ἐστὶ σμιλακίνου ξύλου, καὶ ὁ κύκλος στεφάνη καλεῖται. κατείληπται δὲ ἥλοις
33 σιδηροῖς καὶ ξυλίνοις παραλλὰξ ἑκατέροις, καὶ πλόκανον ἐν μέσῳ πέπλεκται, ὡς πατῆσαν τὸ θηρίον φερόμενόν θ' ὥσπερ ἀναστρέψαι τε τὴν ποδοστράβην καὶ ἐνσχεθῆναι στερεῷ βρόχῳ κατὰ τέχνην ἐπ' αὐτὸ τοῦτο πεποιημένῳ. ἐντίθεται δὲ ἡ ποδοστράβη ὀρύγματι, καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ τῇ στεφάνῃ βρόχου σειρά τις ἐκτέταται, ἣν καὶ σειρίδα καὶ ἁρπεδόνην καλοῦσιν. πλέγμα δ' ἐστὶν ἐκ σπάρτου στερεὸν ἡ σειρίς, καὶ ταύτης ἀπήρτηται ξύλον ἐν ἄλλῳ πλησίον ὄντι ὀρύγματι κατακείμενον, ὅπως ἐὰν τὸ θηρίον ἐπιβὰν ἀναστρέψῃ τε τὴν ποδοστράβην ἐφ' ἑαυτὸ καὶ ἐνσχεθῇ τῷ βρόχῳ, τὴν ἁρπεδόνην καὶ τὸ ξύλον ἑφελκόμενον ἐμποδίζηται πρὸς τὸν δρόμον, μάλιστα εἰ τῶν προσθίων τις αὐ-
34 τοῦ ποδῶν ἐνσχεθείη. καὶ τῷ μὲν κυνηγέτῃ μεταθεῖν ὑπάρξει κατὰ τὸν ὁλκὸν τὸν τοῦ ξύλου, ῥᾷον μὲν εἰ κατὰ γῆς μαλακῆς ἐπισύροιτο· ἡ δὲ τραχυτέρα καὶ αὐτὴ τὸ σημεῖον ἐνδίδωσι τῷ θηρίῳ, μετιέναι κατὰ τὰ ἀποσύρματα τοῦ ξύλου. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ξύλον ἐνσχεθὲν ὕλης δασύτητι ἢ πέτρας ἀνισότητι ἔστησε τὸ θηρίον. τῷ δὲ ὀρύγματι χρὴ τῆς στερεᾶς γῆς καί τινος πόας ἢ φύλλων ἐπιφέρειν, τὴν δὲ νεαρὰν γῆν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἀποφέρειν ὅτι πορρωτάτω, τοῦ μὴ τῆς νέον κεκινημένης γῆς τὸ θηρίον ὀσφραινόμενον δυσωπεῖσθαι.

---

33 2. *μίσῳ*] *μέσῳ πλέγματι* ante Kühnium. 34 7. *ἐπιφορεῖν C.*

καὶ ἥδε μὲν ἡ παρασκευὴ μεθ' ἧς τὸν κυνηγέτην δεῖ παρεῖναι· ἱστάτω δὲ τὰ δίκτυα ἐν πᾶσι τόποις, ὁδοῖς τριμ- 35
μοῖς δρόμοις ἔργοις πεδίοις ὄρεσιν ὕδασιν ὕλαις νάπαις, ἵνα ὑποπτεύει δύνασθαι τὸ θηρίον εὑρεθῆναι, διαστήματα καταλιπὼν πρὸς τὰς διαδρομάς, ἃ καλεῖται παράδρομα. ἐχέτω δὲ καὶ ἄλλα μικρὰ δίκτυα, εἰ καὶ τὰ διαστήματα προσαποφράξαι δέοι· ταῦτα δὲ τὰ δίκτυα τῶν κυνηγετικῶν τινὲς ἐμβόλια κεκλήκασιν ὥσπερ ἐμβαλλόμενα τῇ τῶν προτέρων στάσει.

φαίης δ' ἂν στήσασθαι τὰς ἄρκυς, ἐνστήσασθαι περι- 36
στήσασθαι, περιβαλεῖν περιβαλέσθαι, περιπετάσαι, περιθεῖναι, περιτεῖναι ἐπιτεῖναι, ὀρθῶσαι, στοιχίσαι περιστοιχίσαι περιστοιχίσασθαι. καλεῖται δ' αὐτῶν ἡ στάσις στοῖχος καὶ στόχος καὶ στοχὰς καὶ στοχασμὸς καὶ στοιχισμός. στοχὰς δὲ καλεῖται καὶ χειροποίητά τινα οἰκοδομήματα ἐκ λίθων, ἢ ὕλης ὑπὲρ τὴν γῆν ἀναστήματα, κατὰ χρείαν τῆς τῶν δικτύων ἐξ ἴσου στάσεως, εἴ τι κοῖλον εἴη περὶ τὸ ἀρκύστατον. Σόλων δὲ καὶ στοιχάδας τινὰς ἐλάας ἐκάλεσε, ταῖς μορίαις ἀντιτιθείς, ἴσως τὰς κατὰ στοῖχον πεφυτευμένας.

γενναῖαι κύνες Λάκαιναι, Ἀρκάδες, Ἀργολίδες, Λο- 37
κρίδες, Κελτικαί, Ἰβηρικαί, Καρῖναι, Κρῆσσαι, Μολοττικαί, Ἐρετρικαί, Ὑρκαναί, Ἰνδικαί. οἱ δὲ κύνες οἱ Ψυλλικοὶ καλούμενοι ἀπὸ πόλεως Ἀχαϊκῆς ἀρχαίας κέκληνται, ὥσπερ οἱ Ἐλυμαῖοι ἀπὸ ἔθνους μεταξὺ Βάκτρων καὶ Ὑρκανίας κειμένου. Καστόριαι δὲ καὶ Μενελαΐδες καὶ Ἁρμόδιοι ἀπὸ τῶν θρεψάντων ὠνομάσθησαν. λέγουσι δὲ τὰς μὲν Λακαί- 38
νας ἐξ ἀλωπέκων τὸ ἀρχαῖον καὶ κυνῶν γενομένας κληθῆναι ἀλωπεκίδας, τὰς δὲ Ὑρκανὰς ἐκ κυνῶν καὶ λεόντων, καὶ κληθῆναι λεοντομιγεῖς. Ἀριστοτέλης δὲ τὰς Ἰνδικὰς κυνὸς καὶ τίγριδος λέγει τρίτην γενεάν· τὰς γὰρ προτέρας δύο ζῶα γίνεσθαι θηριώδη. Νίκανδρος δὲ ὁ Κολοφώνιος τοὺς Ἰνδικοὺς κύνας ἀπογόνους εἶναί φησι τῶν Ἀκταίονος κυνῶν, αἳ μετὰ τὴν λύτταν σωφρονήσασαι, διαβᾶσαι τὸν

---

35 1. τριμμοῖς] δρυμῶσι *A*. 2. ἔργοις] ἕλεσι *A*. 4. διαδρομάς] παραδρομὰς *A*. 6. κυνηγετῶν *C*. 36 2. περιπετάσθαι vulgo. 10. ἀντιθείς? 38 3. ἀλωπεκίνας *A*. 5. δύο γὰρ τὸν πρωτοῦ χρόνον ζῶα γενέσθαι θηριώδη, λέοντα καὶ ἄρκτον *A*.

39 Εὐφράτην ἐπλανήθησαν εἰς Ἰνδούς· ὥσπερ καὶ τὰς Χαονίδας καὶ Μολοττίδας ἀπογόνους εἶναί φησι κυνὸς ὃν Ἥφαιστος ἐκ χαλκοῦ Λημνησίου χαλκευσάμενος, ψυχὴν ἐνθείς, δῶρον ἔδωκε Διὶ κἀκεῖνος Εὐρώπῃ, αὕτη δὲ Μίνῳ καὶ Μίνως Πρόκριδι καὶ Πρόκρις Κεφάλῳ. φύσιν δ' εἶχεν ἄφυκτος εἶναι, ὥσπερ ἡ Τευμησία ἀλώπηξ ἄληπτος· καὶ διὰ τοῦτο ἀπελιθώθησαν ἄμφω, ὁ μὲν ἵνα μὴ λάβῃ τὴν ἄληπτον ἀλώπεκα, ἡ δ' ἵνα μὴ φύγῃ τὸν ἄφυκτον κύνα. αἱ δὲ Καστορίδες Κάστορος θρέμματα, Ἀπόλλωνος τὸ δῶρον·
40 ταύτας δ' ὁ αὐτὸς οὗτος ποιητὴς εἶναι τὰς ἀλωπεκίδας λέγει, μιξαμένου τὸ γένος ἀλώπεκι Κάστορος. αἱ δὲ Ἐρετρικαί, καὶ ταύτας Ἀπόλλων ἔδωκεν· τοὺς δὲ λαβόντας καὶ θρέψαντας τοὺς Εὐρυτίδας φησὶν εἶναι. καὶ μὴν τάς γε Μενελαΐδας τὰς αὐτὰς εἶναί φησι ταῖς Ψυλλικαῖς, δύ' ἀδελφῶν κυνῶν ἐκεῖθεν ὑπὸ Μενέλεω περὶ τὴν Ἀργολικὴν τραφεισῶν. περὶ δὲ Κυρήνην ἐκ λύκων καὶ κυνῶν γίνεσθαί τι γένος Ἀριστοτέλης λέγει. τῶν δέ γε Κρητικῶν κυνῶν οἱ μὲν
41 διάπονοι οἱ δὲ πάριπποι καλοῦνται, διάπονοι μὲν οὕς φασι καὶ τὰς νύκτας ταῖς ἡμέραις ἐν ταῖς πρὸς τὰ θηρία μάχαις ἐπιλαμβάνειν, καὶ πολλάκις παρευνασθέντας τοῖς θηρίοις μεθ' ἡμέραν ἄρχεσθαι τῆς μάχης· οἱ δὲ πάριπποι τοῖς ἵπποις συνθέουσιν, οὔτε προθέοντες οὔτε μὴν ἀπολειπόμενοι. οἱ δὲ κυναμολγοὶ κύνες εἰσὶ περὶ τὰ ἕλη τὰ μεσημβρινά, γάλα δὲ βοῶν ποιοῦνται τὴν τροφήν, καὶ τοὺς ἐπιόντας τοῦ θέρους τῷ ἔθνει βοῦς Ἰνδικοὺς καταγωνίζονται, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας.

42 κύνες δὲ ἔνδοξοι ὁ Πύρρου τοῦ Ἠπειρώτου, ὃς ἐκβοήσαντος μὲν αὐτοῦ ἐκ τῶν ὕπνων περιβὰς ἐφύλαττε τὸν Πύρρον, ἀποθανόντος δὲ καιομένου τοῦ νεκροῦ ἐνήλατο εἰς τὴν πυράν. οἱ δὲ Ἡσιόδου παραμείναντες αὐτῷ ἀναιρεθέντι κατήλεγξαν ὑλακῇ τοὺς φονεύσαντας. ὁ δὲ Ἰκαρίου κύων καὶ ἔδειξε τῇ θυγατρὶ τὸν Ἰκαρίου νεκρόν· καὶ εἰ χρή τι πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς, οὗτός ἐστιν ὁ Σείριος. ἔνδοξος δὲ καὶ ὁ Ἠπειρωτικὸς Κέρβερος, καὶ ὁ Ἀλεξάνδρου Περίττας,

---

39 4. ἔθηκε *C*. 6. τελμισία *A*. 9. θρέμμα *C*. 41 6. ἀναμολγοὶ *A*.

τὸ θρέμμα τὸ Ἰνδικόν· ἐκράτει δὲ οὗτος λέοντος, ἑκατὸν μνῶν ἐωνημένος, καὶ ἀποθανόντι αὐτῷ πόλιν φησὶ Θεόπομπος Ἀλέξανδρον ἐποικίσαι. λέγουσι δὲ τοὺς γενναιοτέ- 43
ρους τῶν Ἰνδικῶν ἄλλο μὲν θηρίον ἀπαξιοῦν μεταθεῖν, λέοντι δὲ ὡς ἀξιομάχῳ προσαγωνίζεσθαι μόνῳ, ἔχεσθαί τε οὐδὰξ ἐμφύντας, ὥστε κἂν ἁλῷ τὸ θηρίον, πολλὰ πράγματα τοὺς κυνηγοὺς ἔχειν ὡς ἀποσπάσαι τοῦ θηρίου τοὺς κύνας. τὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἐπὶ πείρᾳ λαβόντα παρὰ Σωπείθους τοιούτους κύνας ἐν Ἰνδοῖς, πολλὰ θηρίων εἴδη παραβαλεῖν τινὶ τῶν κυνῶν· τὸν δὲ ἐκταθέντα κατὰ γῆς ἀτρεμεῖν ὡς οὐδὲν πρὸς αὐτὸν οὖσαν τὴν θήραν τὴν ἄτιμον. λέοντος 44
δὲ προοφθέντος ἐξαναστῆναι, γνωρίσαντα τὸν ὄντα ἄξιον ἀνταγωνιστήν. κἀπειδὴ συμπλακεὶς κατήθλησε τὸ θηρίον, ὁ μὲν ἐνδακὼν εἶχετο, μαχαίρᾳ δέ τις ἀπέκοψε τὸν πόδα τοῦ κυνός, καὶ ὃς οὐδ' ὑπὸ τὴν ἀλγηδόνα τῆς τομῆς ἠνέσχετο λῦσαι τὸ δῆγμα, ἀλλὰ θυμῷ τὸ δρώμενον ἠγνόει. παρὰ δὲ Πώρου τῷ βασιλεῖ δοθεὶς δῶρον κύων δύο λεόντων λέγεται κρατῆσαι. ἦν δὲ καὶ Ἀλκιβιάδῃ κύων ἔνδοξος, ἑβδομήκοντα μνῶν ὤνιος, τὸ κάλλος θαυμαστός· οὗ τὴν 45
οὐρὰν ἀφελών, πρὸς τὸν μεμφόμενον ὅτι τῷ κάλλει τοῦ κυνὸς ἐλυμήνατο, ἐξεπίτηδες ἔφη τὸ ζῶον ἀκρωτηριάσαι, ἵνα τοῦτο καὶ μηδὲν ἄλλο Ἀθηναῖοι ὑπὲρ αὐτοῦ λέγωσιν. ἔνδοξος δὲ καὶ ἡ Ἀταλάντης κύων, Ἄυρα τοὔνομα, ἣν ὁ Καλυδώνιος σῦς ἀπέκτεινεν· ἀφ' ἧς τὸ κυνὸς σῆμα ἐν Καλυδῶνι. καὶ ἕτερον δὲ οὕτω σῆμα ἐν Ἑλλησπόντῳ κεκλήκασιν ἀπὸ ἐνδόξου κυνός, εἰ μὴ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Ἑκάβης εἰς κυνὸς μορφὴν μεταβαλούσης οὕτως ὠνομάσθη. ἡ δ' ἐπὶ Ἄργῳ τῷ Ὀδυσσείῳ κυνὶ παρ' Ὁμήρῳ θαυματοποιία γνώριμος. ὁ δὲ Γηρυόνου κύων ὁ τὰς βοῦς φυλάττων ἀδελφὸς 46
μὲν ἦν τοῦ Ἠπειρωτικοῦ Κερβέρου, ἀνῃρέθη δὲ ὑφ' Ἡρακλέους· τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ Γαργήττιος, καὶ ἔχει μνῆμα ἐν Ἰβηρίᾳ. γνώριμος δὲ καὶ Τρίακος ἡ Παιονικὴ κύων· Λαπάνης δὲ αὐτὴν ὁ Παιονίας σατράπης δῶρον ἔδωκεν Ἀλε-

---

43 6 — 8. λαβόντα ἐθελῆσαι ἰδεῖν τοὺς τοιούτους ἰνδικοὺς κύνας· ὅθεν καὶ πολλὰ — τινα τῶν κυνῶν ἐκέλευσε *A*. 44 3. συμπλεκεὶς *C*. 46 4. τριακὰς et δαπάνις *C*.

ξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ. οὐ μὴν οὐδὲ ὁ Μάγνης κύων, τὸ Ἱππαίμονος κτῆμα, ὁ Λήθαργος ἀνώνυμος, ὃς τῷ δεσπότῃ συντέθαπται, καθάπερ μηνύει τοὐπίγραμμα·

47 ἀνδρὶ μὲν Ἱππαίμων ὄνομ' ἦν, ἵππῳ δὲ Πόδαργος
καὶ κυνὶ Λήθαργος καὶ θεράποντι Βάβης.

τὰ μὲν δὴ τῶν Ἀκταίονος κυνῶν ὀνόματα, κατὰ τὴν Αἰσχύλου δόξαν, Κόραξ Ἅρπυια Χάρων Λυκόττας· οἱ δὲ καὶ Ξενοφῶντι τῷ Γρύλλου γεγενῆσθαί φασιν ἔνδοξον κύνα, Ἱπποκένταυρον τὴν προσηγορίαν. καὶ μὴν Μάγνητας μὲν τοὺς ἐπὶ Μαιάνδρῳ τρέφειν φασὶ κύνας πολέμων ὑπασπιστάς· τοιοῦτοι δ' ἦσαν καὶ Παίοσιν οἱ σύνθηροι κύνες. ἔνδοξον δὲ καὶ Λυκάδα τὴν Θετταλὴν Σιμωνίδης ἐποίησε, γράψας τουτὶ τοὐπίγραμμα ἐπὶ τῷ τάφῳ τῆς κυνός,

48 ἧς αὖ καὶ φθιμένας λεύκ' ὀστέα τῷδ' ἐνὶ τύμβῳ
ἴσκω ἔτι τρομέειν θῆρας, ἄγρωσσα Λυκάς.
τὰν δ' ἀρετὰν οἶδεν μέγα Πήλιον ἅ τ' ἀρίδηλος
Ὄσσα Κιθαιρῶνός τ' οἰονόμοι σκοπιαί.

καὶ γὰρ ἡ Τεγεᾶτις Ἀνύτη Λοκρίδα δόξης ἐμπέπληκεν, ἐφ' ἧς τῷ τάφῳ φέρουσ' ἐπέγραψεν

ὤλεο δή ποτε καὶ σὺ πολύρριζον παρὰ θάμνον,
Λόκρι, φιλοφθόγγων ὠκυτάτη σκυλάκων·
τοῖον ἐλαφρίζοντι τεῷ ἐγκάτθετο κώλῳ
ἰὸν ἀμείλικτον ποικιλόδειρος ἔχις.

49 Θηρατέον μὲν τοίνυν ἐν παντὶ καιρῷ, πειρατέον δὲ τῆς κυνῶν ἀρετῆς ἐν κρύει μὲν εἰ μὴ μαλακιῶσι τὰς ῥῖνας, ἐν θέρει δὲ εἰ φέρουσι τὸν ἥλιον καὶ συνιᾶσι τῶν ἰχνῶν, τοῦ ἡλίου τὸ πνεῦμα τὸ ἀπ' αὐτῶν ἀμαυροῦντος, ἦρος δὲ εἰ ἐν πλήθει τῆς ἀπὸ τῶν ἀνθέων ἀπορροῆς διακρίνουσι τὰς ὀσμάς. τῆς μὲν οὖν χειμερινῆς τε καὶ θερινῆς ὥρας ὁ ἠρινὸς καιρὸς εἰς θήραν ἐπιτηδειότερος ὡς τοῦ ἀέρος ἄμεινον κεκραμένου, πλήν γε παρ' ὅσον ταῖς κρίσεσι τῶν ἰχνῶν
50 ἐνοχλεῖ τὰ ἄνθη· τὸ δὲ μετόπωρον ἐγγυτάτω μέν ἐστι τῇ

47 4. ἀραία *A*. 48 1. ἧς — 10. ἔχις] καὶ ἄλλαι δέ τινες τοιαῦται ᾄδονται *C*. 50 1. ἐγγ. — 4. ἔλκουσι] ὅμοιον μὲν τὴν κρᾶσιν ἔαρι, πλεονεκτεῖ δὲ τῷ μήτε τὰς ἀπορροίας τῶν ἀνθῶν μήτε καρπῶν τινῶν ἐφ' ἑαυτὰς ἕλκειν *C*.

κράσει πρὸς τὸ ἔαρ, οὔτε δὲ αἱ ἀπὸ τῶν ἀνθέων ἀπόρροιαι οὔθ' αἱ ἀπὸ τῶν ἤδη συγκεκομισμένων καρπῶν ἐφ' ἑαυτὰς ἕλκουσι τὰς ῥῖνας τῶν κυνῶν. διὰ μέντοι χιόνος ἐπιφανέστερα τὰ ἴχνη καὶ οὐ δυσζήτητα, ἀλλ' εὐαίρετος ὁ λαγώς, καθότι καὶ τῇ δασύτητι τῶν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τριχῶν ὄγκοι προσιζάνοντες τοῦ δρόμου τὴν ῥᾳστώνην ἐμποδίζουσιν.

τροφαὶ μὲν δὴ τοῖς σκύλαξι μετὰ τὸ ἐκ τῶν μητέρων γάλα (τοῦτο γάρ φησιν αὔξιμον εἶναι ὁ Ξενοφῶν αὐτό τε καὶ τὸ μητρῷον πνεῦμα) ἀλλὰ μετὰ τοῦτό γε αἵματα 51
ζώων ἁλισκομένων, ἵνα προσεθίζωνται τῇ κυνηγετικῇ τροφῇ. σκυλακεία δὲ ἡ μέν τις νοείσθω σκυλάκων ἀνατροφή, ἡ δὲ σκυλάκων γένεσις, καὶ τὸ σκυλακεύειν τὰς κύνας χρῆναι τοῦ χειμῶνος ἐστὶν ἐμπιπλάναι σκυλάκων καὶ ὀχεύειν. προδιαπονηθεῖσαι δέ, εἶτα ἀναπαυσάμεναι κατὰ καιρὸν ἂν συνδυάζοιντο, τῷ μὲν πόνῳ γεγενημένων αὐταῖς τῶν σωμάτων εὐπαγῶν, τῇ δὲ ἀναπαύσει πρὸς ἰσχὺν τραφέντων. ἐσθίειν δὲ αὐτὰς τότε δεῖ πρὸς κόρον, ἐπεὶ ὁπότε θηρῷεν τὸ ἐμπίπλασθαι οὐ πάνυ χρήσιμον. ἡ δὲ τῶν σκυλακευομένων τροφὴ σιτία οἴνῳ διάβροχα. κύουσι δὲ δύο μῆνας, καὶ οὐκ 52
ἄν τις ἐξαγάγοι κύνα ἐπὶ θήραν κύουσαν, ὁπότε ἐπίτεξ εἴη καὶ ἐπίφορος. τῷ δὲ Ἀριστοτέλους λόγῳ ἡ μέν τις κύει δύο μῆνας μάλιστα, καὶ τὰ τικτόμενα πρὸ δωδεκάτης ἡμέρας οὐ βλέπει, ἡ δὲ ἡμέρας δύο καὶ ἑβδομήκοντα, καὶ ἡ τῶν σκυλακίων ὄψις προθεσμίαν ἔχει τετάρτην καὶ δεκάτην ἡμέραν· τῆς δὲ ἡ μὲν κύησις τρίμηνος, τὸ δὲ τῶν σκυλάκων ἀνάβλεμμα εἰς ἑβδόμην προχωρήσει καὶ δεκάτην ἡμέραν. ὥρα δὲ ἀρίστη κυνῶν πρὸς πλήρωσίν τε καὶ γένεσιν τῷ μὲν ἄρρενι τετάρτου ἔτους ἀρξαμένου, τελευταῖον τὸ ὄγδοον· ἡ δὲ θήλεια τριετὶς ἄχρις ἑξαετίδος συνδυαζέσθω.

νοσήματα μέντοι τρία κυνῶν, λύσσα ποδάγρα κυνάγχη. ἀλλ' ἡ μὲν ποδάγρα οὐ πάντῃ ἀνίατος, ἡ δὲ 53
λύσσα δυσίατος· ἡ δὲ κυνάγχη εἰς θάνατον φέρει. πᾶν δὲ τὸ ὑπὸ λύττῃ ἐχομένου κυνὸς δηχθὲν ἀναιρεῖται, ἄνθρωπος δὲ μόνος οὐκ ἄνευ κινδύνων περιγίνεται.

---

52 3. ἡ] εἰ vulgo. 6. τετάρτην καὶ δεκάτην Vlitius: libri τρίτην καὶ τετάρτην.

54 τοὺς δὲ σκύλακας ἑξαμήνους μὲν τὰς θηλείας οὔσας, ὀκταμήνους δὲ τοὺς ἄρρενας ἐπὶ θήραν ἀκτέον, ἱμάντι μακρῷ ἐνηγκυλημένῳ ἐξημμένους. εἶθ' ὅταν ἐν καταλήψει γένηται τὸ θηρίον, ἐφιέναι καὶ τούτοις ἑλεῖν, ἵνα χαίρωσι τῇ θήρᾳ, τὸ μὲν πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἱμάντος ὑλακτεῖν ἐῶντας, μικρὸν δὲ ὕστερον καὶ τὴν ἀγκύλην ἀπολύσαντας, ὡς μὴ τεινόμενοι ῥηγνύωνται.

55 κόσμος δὲ κυνὸς δέραια μέν, ἱμὰς πλατὺς περὶ τῷ τραχήλῳ, στερεός, ὃς καὶ περιδέραιον καὶ περιδερὶς ὀνομάζεται· ἔνδοθεν δ' αὐτῷ ὑπερράφθω τις ἀρνακίς, ὡς μὴ τρίβοιτο ὑπὸ τοῦ λώρου ἡ δειρὴ τοῦ κυνός. τελαμωνία δὲ καὶ αὐτὴ πλατὺς ἱμάς, ἑκατέρωθεν ἀπὸ τοῦ δεραίου περὶ τὰς πλευρὰς παρήκων ἐναλλάξ, ὡς τῶν τε νώτων τὰ μετὰ τὰς ὠμοπλάτας ἄκρας καὶ τὰς λαγόνας στέγειν. ἦλοι δὲ ἢ ἐγ-
56 κεντρίδες ἔπεισι ταῖς τελαμωνίαις· αἱ δὲ καὶ περὶ τὸ ἐπίσιον ἐκτέτανται, ὡς μὴ ὀχεύοιτο ἡ κύων, τῶν ἐγκεντρίδων τὴν τόλμαν τῶν ἐπιβησομένων ἀνειργουσῶν, τοῦ μὴ ὑποπλησθῆναι αὐτὰς ἐξ ἀγεννῶν χάριν. τὸ δὲ περιδέραιον ἐξῆπται στενοῦ ἱμάντος, ὃς κατὰ τὸν κύναγχον ἐξηγκύλωται· καὶ ἀπὸ τούτου ἄγεται ἡ κύων. ἔνιοι δὲ καὶ τὰ νῶτα τῶν κυνῶν βύρσαις τισὶ στερεαῖς καταλαμβάνουσι, περὶ τὰς ὑποδερίδας τοῦ ζώου τὰς βύρσας ἀνάψαντες, ὥσθ' ἥκιστα τρωτοὺς εἶναι τοὺς κύνας τῇ τοιαύτῃ σκέπῃ, ὁπότε συμπίπτοιέν τινι τῶν μαχίμων θηρίων.

57 ἀρεταὶ δὲ κυνῶν ἀπὸ μὲν σώματος, μεγάλαι μηδὲ ἀσύμμετροι μηδὲ ἀνάρμοστοι, σιμαί, ἀρθρώδεις. ἰνώδη τὰ κάτωθεν τοῦ μετώπου. μέτωπον πλατύ, τὰς διακρίσεις ἀκριβεῖς ἔχον. κεφαλαὶ κοῦφαί τε καὶ εὔφοροι. ὄμματα μετέωρα μέλανα στίλβοντα· λάμπουσαι αἱ κόραι, πυρῶδες τὸ βλέμμα. ὦτα λεπτὰ καὶ μικρὰ καὶ ψιλὰ ὄπισθεν. τράχηλος μακρὸς ὑγρὸς
58 περιφερής. στήθη εὔσαρκα εὐρύτερα. αἱ δὲ ὠμοπλάται τῶν ὤμων μικρὸν ἀφεστηκέτωσαν. σκέλη ἑκάτερα μὲν ὑψηλά, μείζω δὲ τὰ ἐξόπισθεν· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐπίρρικνα, τὰ δὲ πρόσθεν ὀρθὰ στιφρὰ στρογγύλα, μὴ προύχοντα κατὰ τοὺς ἀγκῶνας. καὶ πλευραὶ δὲ ἔστωσαν προσεσταλμέναι καὶ μὴ

---

55 4. δέρματος *C.* || τελμωνία *A*, στελμονία Xenophon. 58 4. σιρυφνὰ *A*.

πρὸς τὴν γῆν βαθυνόμεναι. τῆς δὲ ὀσφύος οὐκ οὔσης ἀσάρκου τό τε ὑγρὸν πάντῃ καὶ τὸ παντελῶς σκληρὸν ὁμοίως ἀπέστω. λαγόνων δὲ ἄριστον τὸ μέτριον, ὡς ἀπεῖναι μέγεθός τε καὶ σμικρότητα. τῶν δὲ ἰσχίων στρογγύλων 59
ὄντων τὰ μὲν κατόπιν ἔστω σαρκώδη, τὰ δὲ ἄνωθεν ἀσύνδετα, ἔνδοθεν προσεσταλμένα. κενεῶνες δὲ αὐτοί τε λαγαροὶ καὶ τὰ κάτωθεν αὐτῶν, οὐραὶ προμήκεις εὐθεῖαι ὀξεῖαι λιγυραί, μηριαῖαι σκληραί. τὰ δὲ ὑποκώλια περιφερῆ καὶ προμήκη τε καὶ εὐπαχῆ. περιφερεῖς δὲ καὶ οἱ πόδες. εὔτριχες δ' ἔστων, καὶ τὰ τριχώματα αὐτοῖς δασυνέσθω λεπτῇ καὶ μαλακῇ καὶ πυκνῇ τῇ τριχί. τοιαῦται δὲ οὖσαι φανοῦν- 60
ται ἐλαφραὶ ποδώκεις δρομικαὶ εὔστομοι. καὶ ἥκει κατὰ μικρὸν ὁ λόγος ἐπὶ τὰς τῆς ψυχῆς ἀρετάς, ἀποφαίνων τὰς κύνας θυμοειδεῖς, θυμοσόφους, σοφάς, εὑρινας, εὐαισθήτους, εὔποδας, ὀξεῖς, φιλοπόνους, ἐθελουργούς, εὐψύχους, ἀπλανεῖς, ἐγκρατεῖς, οἵας ἁρπάζειν μὲν τὰ πνεύματα, κρίνειν δὲ τὰς ὀσμάς, ἐπευθύνειν δὲ τὰ ἴχνη, καταφωρᾶν δὲ τὸ θηρίον, μετιέναι, μεταθεῖν, μεταδιώκειν, μεθέπειν, κατὰ πόδας χωρεῖν, ὑποκρυφθὲν ἐξευρίσκειν, προοφθὲν διώκειν, καταληφθὲν αἱρεῖν, φροντίζειν μὲν κατὰ τὴν ζήτησιν τῶν 61
ὀσμῶν, ἡσυχάζειν δὲ κατὰ τὴν εὕρεσιν τῶν ἰχνῶν, προηγεῖσθαι δὲ τῷ θηρευτῇ, κἂν ἐγγὺς ᾖ τῆς ἀνευρέσεως ὑποσημαίνειν, κατανεύειν, ὑποδηλοῦν, διαδηλοῦν τῇ χαρᾷ τῆς ψυχῆς, τῷ πηδήματι τοῦ σώματος, τῇ φαιδρότητι τοῦ προσώπου, τῇ λαμπρότητι τῶν ὀφθαλμῶν, τῇ μεταλλάξει τῶν ὀμμάτων, τοῖς ἀναβλέμμασι τῆς ὄψεως, τοῖς πηδήμασι τῆς ἐλπίδος, τῇ στάσει τῶν ὤτων, τῷ σεισμῷ τῆς οὐρᾶς, τῷ τὸ σῶμα πᾶν ἐπικραδαίνειν. κακίαι δὲ κυνῶν ἀπὸ μὲν 62
σώματος μικραὶ ἢ ὑψηλαὶ καὶ ἀσύμμετροι, χαροποί, μυωποί, γρυπαί, ἄρρωστοι, ψιλαί, αἰσχραί, ἄμορφοι, ἀσύντακτοι τὰ σώματα, διάστροφοι τοὺς πόδας, ἄστομοι, νωθροί, ἄθυμοι, βραδεῖαι, κατηφεῖς, ἄποδες. βαρεῖαι τὴν κεφαλήν, σαρκώδεις τῷ μετώπῳ, ὑπέρμετροι καὶ δασεῖαι τὰ ὦτα, σκληραὶ τοὺς αὐχένας· στήθη στενά, ὠμοπλάται τοῖς ὤμοις

---

59 2. ἄνωθεν] πρόσθια *C*. 6. εὐπαγῆ *A*. 7. post δασυνέσθω *A* καὶ τὰ μέχρις ὀνύχων *A*. 60 3. τοὺς κ. vulgo.

συνάπτουσαι, πλευραὶ βαθεῖαι, ὀσφῦς σαρκώδεις, λαγόνες
63 ἀσύμμετροι πρὸς τὸ σῶμα, ἰσχία προμήκη τε καὶ γυμνὰ σαρκῶν, μηριαῖαι ὑγραί, τὰ ὑποκώλια οὐ στρογγύλα, ἐπιμήκεις οἱ πόδες. τοιούτῳ δὲ σώματι ἀνάγκη καὶ τῇ ψυχῇ κακίαν συνεῖναι, καὶ εἶναι τὰς κύνας ἀνοήτους, ἀναισθήτους, ἀμαντεύτους τῶν ἰχνῶν, ἄρινας, ἀργάς, ἀπόνους, ῥᾳθύμους, πλανήτιδας, εὐεξαπατήτους, ἐξαπατητικάς, πρὸς μὲν τὴν ζήτησιν ἀναπεπτωκυίας πρὸς δὲ τὴν εὕρεσιν ἀθύμους, ἀπειθεῖς, μισοθήρους, φιλανθρώπους, ἐπαναχωρούσας ἐκ τῆς διώξεως, προλειπούσας τὸ θηρίον, προδιδούσας τὰς
64 συνθήρους, ὑποθεούσας προθεούσας, προϊεμένας τὰ διώγματα, κεκλαγγυίας, οὐ καίρια ὑπολαμβανούσας, προχαιρούσας, μάτην ἐπαναστρεφούσας, προπετῶς πηδώσας, εἰκῇ ταῖς σοφωτέραις τῶν κυνῶν ἐμποδὼν καθισταμένας, ἐνδιδούσας ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὑποφευγούσας ὑπὸ τὰς σκιάς, μαλακιούσας ὑπὸ τὸ κρύος, ἐξανισταμένας ὑπὸ τὸν ὄμβρον, οὐκ ἀπαλλαττομένας τῶν τριμμῶν, προκαμνούσας, ἀπαγορευούσας, ὑποτρεμούσας ὅταν ἐγγὺς ᾖ τὸ θήραμα, ὑποτρόμους γινομένας, οὐκ ἀνευρεῖν συνετάς, οὐ διώκειν ἱκανάς, ὀλιγόφρονας, ἀκρατεῖς, κνυζούσας.

65 ἀπὸ δὲ κυνῶν ὀνόματα κυνῆ, κυνάγχη, κυνοδρομεῖν κυνομαχεῖν, ἔκκυνοι ἐκκυνῶσαι ἐκκυνεῖν. λέγεται δὲ καὶ προκυνεῖν τὸ προϋλακτεῖν πρὶν ἢ τὸ θηρίον ἀνευρεῖν. καὶ Ὅμηρος μὲν λέγει «κυνὸς ὄμματ' ἔχων» (οὕτω γὰρ τὸν ἀναιδῆ καλεῖ) καὶ ἀλλαχοῦ «κύον ἀδεές»· Ἀριστογείτων δὲ ὁ Κυδιμάχου κύων διὰ τὴν τόλμαν ἐκαλεῖτο, καὶ κύνες οἱ ἀπ' Ἀντισθένους. καὶ κυνίζειν καὶ κυνισμὸς καὶ κυνικὸς καὶ κυνώδης καὶ κυνοῦχος, καὶ κυνήποδες ἵπποι.

χρῶμα δὲ κυνῶν οὔτε τὸ πάντῃ λευκὸν ἀποδεκτέον οὔτε τὸ βαθέως μέλαν οὔτε τὸ παντελῶς πυρρόν, ἀλλ' ἑκάστῳ παραμεμίχθω τι καὶ ἑτέρας χρόας, ἤτοι κατὰ τὸ μέτωπον ἢ ὑπὲρ τὰς ῥῖνας ἄκρας ἢ καὶ κατ' ἄλλο τι τοῦ σώματος μέρος.

66 λαγὼ μὲν εὐναὶ θάμνοι συνηρεφεῖς καὶ ἴδαι ἀμφιλα-

---

63 2. *μηρία* **A**, *μηρίδια* ceteri. *ὑγρὰ* omnes. 3. *τῆς ψυχῆς* Kühnius. an *τὴν ψυχῆς*? 65 8. *ἵππον*? an *ἵππειοι*?

φεῖς καὶ ῥωχμοὶ βαθεῖς, χειμῶνος μὲν τὰ πρόσειλα, θέρους δὲ τὰ ἐπίσκια, ἐν δὲ χιόνι τὰ μελάγχιμα· ἔστι δὲ ταῦτα τὰ κοῖλα ἐν οἷς ἡ χιὼν διατέτηκεν, κέκληται δὲ ὅτι παρὰ τὴν ἄλλην τῆς γῆς ὄψιν, λευκὴν οὖσαν ὑπὸ τῇ χιόνι, ταῦτα μόνα μελαίνεται. εὔκριτα μὲν τὰ ἴχνη τὰ εὐθέα, δύσκριτα δὲ τὰ συμπεπλεγμένα· γίνεται δὲ μάλιστα τοιαῦτα, ἢν προδιεξέλθωσιν ἀλώπεκες. τὰ δὲ ὀρθὰ ἴχνη, ὁπόταν ἤτοι κτύ- 67
που κατακούσαντες ὀρθοὶ κατὰ τοὺς πόδας τοὺς ἐξόπισθεν ἐξανιστάμενοι βούλωνται τὸ σαφὲς τοῦ προσπεσόντος ἦχου μαθεῖν, ἢ καὶ τῷ τῆς σελήνης φωτὶ χαίροντες, ὁπόταν ᾖ πανσέληνος, ἀντιπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους καὶ πηδῶντες μακρὰν καὶ διαλλόμενοι καὶ διαπορριπτοῦντες ἀποφήνωσι ταραχώδη τὰ ἴχνη. ἰδέα δὲ λαγὼ καὶ φύσις, τὸ μὲν χρῶμα ἐπίπερκνος (ἔστι δὲ τοῦτο περκνῆς ἐλαίας τὸ εἶδος, οὔτε ὄμφακος ἔτι οὔτε ἤδη μελαινομένης), μέγεθος οὐ μέ- 68
γας, κοῦφος τὴν φύσιν, δασὺς τὴν τρίχωσιν, καὶ τὰ ὕπτια τῶν ποδῶν ἀλλ' οὐ μόνα τὰ πρανῆ δασυνόμενος, ὅπερ οὔ φησιν Ἀριστοτέλης ἑτέρῳ ζώῳ προσεῖναι. διὰ τοῦτό μοι δοκοῦσι δασύποδα τὸν λαγὼν ἄλλοι τε καὶ Κρατῖνος καλεῖν, ὄνομα ποιούμενοι τῷ ζώῳ τὴν φύσιν. ὁ μὲν οὖν μείζων καὶ τὸ λευκὸν ἔχει τὸ ἐν τῷ μετώπῳ μεῖζον, ὁ δὲ μικρὸς τό τε λευκὸν ἔλαττον καὶ τὸ χρῶμά ἐστιν ἐπίπυρρος. γλαυκὸς δ' ἐστὶν ὁ λαγὼς ἢ χαροπός, ἐξόμματος· καὶ τὰ 69
ὄμματα οὐκ ἔχει βλεφαρίδας, ὅθεν καὶ ἀμβλυώττει. τὰ πολλὰ δ' ἐστὶν ἐν ὕπνῳ· καὶ τοῦτο δὲ οὐ σμικρὸν ὀφθαλμοῖς τὸ βλάβος. κεφαλὴν ἔχει μικρὰν ἐλαφρὰν κατωφερῆ, εἰς στενὸν καταλήγουσαν, ὦτα ὑψηλά, τράχηλον στενὸν στρογγύλον ὑγρὸν ἐπιμήκη, ὠμοπλάτας ὀρθάς, ἄνωθεν ἀσυνδέτους, σκέλη τὰ πρόσθεν ἐλαφρὰ σύγκωλα, στῆθος οὐ σαρκῶδες, πλευρὰς οὐ βαρείας οὐδὲ ἀσυμμέτρους, κωλῆνα σαρκώδη, λαγόνας ὑγράς, ἰσχία μεγάλα στρογγύλα εὔσαρκα, 70
οὐ συνεστηκότα, μηροὺς βραχεῖς εὐπαχεῖς μυώδεις, οὐκ ὀγκώδεις, τὰ ἔνδον ὑποκώλια μακρὰ καὶ στιφρά, πόδας τοὺς πρόσθεν στενοὺς καὶ μακρούς, τοὺς ὄπισθεν στερεοὺς καὶ

---

68 3. ἅπερ vulgo. 5. δοκεῖ ante **M**. 69 8. κωλὴν **A**. 70 2. εὐπαγεῖς **A**. 3. στρυφνὰ **A**.

πλατεῖς, σκέλη πολὺ ἐλάττω τῷ μήκει τὰ πρόσθεν παρὰ τὰ ὄπισθεν. βλαισά τ' ἐστὶ τὰ ὄπισθεν, ὡς ἐγκεκλίσθαι παρὰ τὰ πρόσθεν καὶ κατὰ τοὺς δρόμους προβάλλειν αὐτὰ πρὸ ἐκείνων, καὶ πηδᾶν ἀντερειδόμενον τοῖς ὄπισθεν ποσίν, οὐδαμῇ τοὺς προσθίους ἐμποδίζοντα διὰ τὴν ἐκείνων εἰς τὸ
71 εἴσω παράλλαξιν. ἁλτικὸν δ' ἐστὶ καὶ πηδητικὸν τὸ ζῶον μᾶλλον ἢ δρομικόν, ἄλλως δὲ κοῦφόν τε καὶ ὑπερέλαφρον. κἀπειδὴ τὴν οὐρὰν οὐχ ἱκανὴν ἔχει τὸ σῶμα ἀπευθύνειν, τοῖς ὠσὶ χρῆται πρὸς τὴν ἡγεμονίαν, παρακαταβάλλων αὐτὰ καὶ ὥσπερ κώπαις τισὶ παρερέττων τὸ σῶμα. ἐν δὲ τοῖς κατωφερέσι μᾶλλον ἁλίσκεται διὰ τὸ ὕψος τὸ τῶν ὄπισθεν ποδῶν κατὰ κεφαλὴν προωθούμενος. ἐν δὲ τοῖς ἀνάντεσιν ἡ τῶν ποδῶν ἀνισότης κατὰ τὴν ἀνωμαλότητα τὴν τῶν τόπων ἀπισοῖ τὸ σῶμα πρὸς τὸν δρόμον· ὅσον γὰρ ἐν τοῖς ἀνάντεσι τὰ κατόπιν κοιλαίνεται, τοσοῦτον τὸ τῶν ποδῶν
72 μῆκος εἰς ἰσοπέδου δόξαν ἀναλαμβάνει. δειλίᾳ δὲ ὑπερβάλλει τοῦτο τὸ ζῶον, ἔκπληκτον ῥᾷστα γινόμενον καὶ ἀναπτοούμενον, ὅθεν καὶ πτὼξ ὀνομάζεται. τὸν δὲ ὕπνον ποιεῖται καὶ τὴν ἀνάπαυλαν ὑποθεὶς μὲν εἰς τὰς λαγόνας τὰ ὄπισθεν σκέλη, τὰ δὲ πρόσω κῶλα προτείνας τε καὶ συνθείς, καὶ τὴν κεφαλὴν καταθεὶς κατ' αὐτῶν. ἀλλ' ἢν καταμύῃ τε καὶ τὰς ῥῖνας ἀκινήτους ἔχῃ, καθεύδει μὲν οὔ, καμὼν δ' ἴσως ἀναπαύεται· ἢν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀναπεπταμένοις ἀτρεμίζῃ καὶ τὰς ῥῖνας ὑποκινῶν ἐκπνέῃ θαμινά,
73 ὕπνος αὐτὸν ἀκριβὴς ἔχει. καὶ μὴν πολύγονόν ἐστιν ἐς τὰ μάλιστα τουτὶ τὸ θηρίον ἐπικυϊσκόμενον ἀεὶ καὶ διὰ πάσης ὥρας, ὥστε τὸ μὲν ἤδη τέτεκται, τὸ δὲ μέλλει, τὸ δὲ κύεται, τὸ δὲ ἔτι πλάττεται· καὶ εἴποις ἂν αὐτὸ πολύγονον πολυτόκον πολύτεκνον, ἐπικυϊσκόμενον, γόνου ἀεὶ ἐπιπληρούμενον. τίκτει δὲ καθ' ἕκαστον μῆνα. καὶ τετρίχωται πᾶν, ὥστε καὶ τῶν γνάθων ἐντὸς ἔχειν τρίχας. ὅσων δ' ἂν ἐτῶν ᾖ, τοσαύτας ἔχει τῶν ἀπὸ τοῦ σώματος ἐγχωρούντων ὑπὸ
74 τὴν οὐρὰν τὰς ὀπάς. μόνον δὲ τῶν ζώων γάλα καὶ πρὶν τεκεῖν ἔχει, καὶ μόνον τῶν πολυσχιδῶν ἔχει πυτίαν. καὶ οἱ μὲν Ἐλυμαῖοι τῶν παρ' ἡμῖν ἀλωπέκων οὐ μείους εἰσὶ τὰ

---

72 9. ἐκπνεῖ *C*, ἐκτείνει *A*.

σώματα, μελαίνονται δὲ τὰ χρώματα καὶ προμήκεις πεφύκασι, καὶ τὸ περὶ τὴν οὐρὰν ἄκραν λευκὸν αὐτοῖς καὶ ἐπίμηκές ἐστιν· οἱ δὲ μοσχίαι καλούμενοι τῶν λαγῶν ὀξύτερον καὶ εὐαισθητότερον ἔχουσι τὸ πνεῦμα τὸ τῶν ἰχνῶν, ὥστε γίνεσθαι πρὸς αὐτὸ τὰς κύνας ἐκμανεῖς. Ἰθάκη δὲ μόνη 75
τῶν νήσων ἄγονός ἐστι λαγώ. Καρπάθιοι δὲ πρότερον οὐκ ὄντων ἐν τῇ νήσῳ λαγῶν ζεῦγος εἰσαγαγόμενοι, τὸ μὲν εἰς πλῆθος ἐκ τῆς πολυγονίας ἐπιδιδοῦν ἔφθειρε τοὺς καρπούς, οἱ δὲ παροιμίαν ἐποίησαν ἐπὶ τῶν ἐπισπαστὸν κακὸν ἐφ' ἑαυτοὺς ἐπαγαγόντων «ὁ Καρπάθιος τὸν λαγών.» καὶ μὴν Ἀναξίλας ὁ Ῥηγῖνος οὔσης, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν, τῆς Σικελίας τέως ἀγόνου λαγῶν, ὁ δὲ εἰσαγαγών τε καὶ θρέψας, ὁμοῦ δὲ καὶ Ὀλύμπια νικήσας ἀπήνῃ, τῷ νομίσματι τῶν Ῥηγίνων ἐνετύπωσεν ἀπήνην καὶ λαγών.

τῶν δὲ ἐλάφων ἄκερως μὲν ἡ θήλεια, ὁ δ' ἄρρην κε- 76
ρωφόρος ἢ κερασφόρος ἢ κεράστης ἢ εὔκερως ἢ πλατύκερως ἢ ὑπέρκερως, καὶ χρυσόκερως ὁ ὑπὸ Ἡρακλέους ἁλούς· καὶ Ἀνακρέων μὲν σφάλλεται κερόεσσαν ἔλαφον προσειπών, καὶ Σοφοκλῆς κεροῦσσαν τὴν Τηλέφου τροφόν, Ὅμηρος δὲ ὀρθῶς λέγει «ἀμφ' ἔλαφον κεραόν.» ἔστι δὲ τοῖς ἐλάφοις τὸ χρῶμα ἐπίξανθον, κατάστικτον λευκοῖς γράμμασιν· πλείω δὲ αἱ θήλειαι τὰ στίγματα ἔχουσι, καὶ μάλιστα τῶν ἐλάφων οἱ νεβροί. ἁλίσκονται δὲ δικτύοις μέν, εἴ τις ὀγμεύσας 77
αὐτὰς συνελάσειεν, ποδοστράβαις δέ, εἴ τις ἐνεδρεύσας αὐτὰς ἐμποδίσειεν. καὶ γεννᾷ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἓν ἔλαφος, κύει δὲ μῆνας εἰς ὀκτώ, τίκτει δὲ πληρωθεῖσα ὑπὸ τὸ μετόπωρον ἱστάμενον. τὸν δὲ νεβρὸν οἱ γονεῖς ἀγαγόντες ἐπὶ τὴν εὐνήν, ἵνα πέτρας ἀπορρῶγος περίδρομος παρέχει τὴν ἐκ θατέρου μέρους ἀσφάλειαν, ἡ μὲν μήτηρ ἑαυτὴν καταβαλοῦσα θηλάζει τὸ βρέφος, ὁ δὲ πατὴρ ἄποθεν φυ- 78
λάττει καὶ πρὸς τὸν προσελθόντα ὑπερμαχεῖ. καὶ τὸν μὲν νεβρὸν εἰ δυνηθείης ἀπελάσας ἀπὸ τῶν γονέων κυνοδρομῆσαι, τὸν μὲν πρῶτον δρόμον ἀπολείψῃ σύ τε καὶ αἱ κύνες, ἐν δὲ τοῖς ἑφεξῆς ἀπαγορεύουσιν ἄρα οἱ νεβροί. πολλαὶ δὲ καὶ τῶν τελείων ἐλάφων ἐν ταῖς συνεχεστέραις διώξεσιν ὑπὸ δυσπνοίας ἁλίσκονται. χρεία δὲ πρὸς αὐτὰς τόξων καὶ ἀκοντίων.

79 περὶ δὲ συὸς εἴποις ἂν βαθύνει τῷ ῥύγχει τὴν γῆν, κείρει τὰ λήια, κόπτει τὰ δένδρα, θήγει τοὺς ὀδόντας, ἔφριξε τὴν λοφιάν, λεχρίοις παρέβλεψε τοῖς ὄμμασι, πυρῶδες ὑποβλέπει, τοῖς ὀδοῦσιν ἀντιπαταγεῖ, τῷ πρὸς ἀλλήλους κόμπῳ τῶν ὀδόντων ἀπειλεῖ, πῦρ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφίησιν, ἀφρὸς αὐτῷ τοῖς χαυλιόδουσι περιζεῖ, τραχύς ἐστι τὴν ὀργήν, ἀκάθεκτος τὸν θυμόν, δύσμαχος δυσάλωτος δυσαγώνιστος, προωθῶν, προρρηγνύμενος, ἐμπίπτων προσπίπτων, ἀνατρέπων, κόπτων τοῖς ὀδοῦσιν, ἀνοίγων, ἀναρρηγνύς, ῥύμῃ ἐπιών, ῥόθιος συμπροσχωρῶν, βίαιος τὴν ὁρμήν, δυσ-
80 κίνητος, δυσκαταγώνιστος. καὶ τὰς ἄρκυς διακόψειεν ἄν, καὶ τὰς στάλικας ἀνατρέψειεν, καὶ τὰ δένδρα πρόρριζα ἐκτρίψειεν, ὑπέρθυμος, δυσόργητος, ἔμπυρος, ὑπέρασθμος. εἰ καὶ πλαγίοις τοῖς ὀδοῦσι θίγοι τῶν κυνῶν, τὸ τρίχωμα ἐπέφλεξεν· εἰ δὲ ἀποθανόντος τῷ χαυλιόδοντι προσενέγκαις τρίχας, ὡς ἀπὸ πυρὸς αἱ τρίχες συντρέχουσιν· οὕτω πολὺ τὸ φλογῶδες ἔνεστι τῷ θηρίῳ.

ἡ δὲ ἄρκτος τίκτει μὲν σάρκα, πλάττει δὲ καὶ ἀρθροῖ τὸ γέννημα τῷ στόματι, καὶ πρὸς εἶδος ζώου τὰ μέλη τυ-
81 ποῖ. καὶ ἄρκτου μὲν ὄρος τὸ ἀρκτῷον ἐπώνυμον, ἀρκτεύεσθαι δὲ τὰς παρθένους ἔλεγον ὁ δῆμος ὁ Ἀττικός. Ἑλίκη δὲ καὶ Κυνόσουρα ἐν οὐρανῷ δύο ἄρκτοι, Διὸς ἡ ἑτέρα τροφός, οἱ δὲ ἄμφω λέγουσιν· οἱ δὲ τὴν μὲν ὡς ἦν τροφός, τὴν δὲ ὡς παιδικά. καὶ ἄρκτος μὲν τὸ καταντικρὺ μεσημβρίας τοῦ κόσμου μέρος, ὁ δὲ ἄνεμος ὁ πνέων ἐκεῖθεν ἀπαρκτίας, καὶ κύκλος ἀρκτικός. ἁλίσκεται δὲ τὸ θηρίον καὶ δικτύοις καὶ μάχῃ καὶ βόθροις τισίν, οὓς ὑπὸ τὰ δέν-
82 δρα τὰ καρποφόρα τῶν κυνηγετῶν τινὲς ὀρυξάμενοι, καὶ καλάμου ἢ ἄλλου τινὸς εὐθραύστου ξύλου δοκίδας τοῖς βόθροις ἐπιτείναντες, καὶ τῆς ἀκινήτου γῆς ἐπιφορήσαντες καὶ πόαν ἐπιβαλόντες, ἡ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ δένδρον ἀναρριχησομένη κατὰ τὸν καρπὸν ἐπείγεται, τὸ δὲ ὄρυγμα αὐτὴν θραυσθεισῶν τῶν δοκίδων ὑπεδέξατο.

τὴν δὲ πάρδαλιν τρόποις τε τοῖς προειρημένοις λαμβάνουσι, καὶ φάρμακον ἀκόνιτον παραμίξαντες σιτίοις, τὸ

---

79 10. *δυσνίκητος F.* 81 5. *παιδίσκη F.*

μὲν θηρίον διαρροίᾳ κενοῦται, τοῖς δὲ πολλάκις καὶ ζῶν ἐστὶν ἁλώσιμον. εἴποις δ' ἂν ἐπὶ παρδάλεως ὡς ἔχει τὸ 83
σῶμα στικτὸν κατάστικτον, κροκοειδές, εὐπρόσωπον, εὔχρουν, εὐειδὲς πολυειδές, ὑγρόν, εὐέλικτον, πολύμορφον, πηδητικόν, ἁλτικόν, εὐπαλές.

καὶ λέοντα δ' ἂν εἴποις βλοσυρόν, βασίλειον, εὐχαίτην εὐκόμην κομήτην, εὐγένειον, ὑπέραυχον, μεγαλόφρονα ὑπέρφρονα ὑπέρθυμον, ὑπερμεγέθη, βίαιον, ταχύν, ἰσχυρόν, θρασύν, καρτερόν ἐγκρατῆ. θηρᾶται δὲ ἥκιστα μὲν ὁ τέ- 84
λειος πλέγμασιν ἀλλὰ μηχανήμασι καὶ σοφίσμασιν, οἱ δὲ σκύμνοι τῶν γονέων, πίστει τοῦ δυσεπιβουλεύτου καὶ θράσει τῆς οὔσης δυνάμεως, ἐπὶ θήραν ἀπονεμηθέντων.

τοὺς δὲ ὄνους τοὺς ἀγρίους ἐφ' ἵππων διώξαντες (ἀγελάζονται δὲ κατὰ πλῆθος), ἐπειδὰν ὑπέρκοποι καὶ ὑπέρασθμοι γένωνται καὶ ὁ κονιορτὸς αὐτοῖς ὡς ἂν ἐκ πλήθους ἐγειρόμενος ἐνοχλῇ, τοὺς μὲν διακοντίζουσι, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αἱροῦσι βρόχοις σειραίοις περιβαλόντες. οἱ δὲ ἔκφρονες ὑπὸ τῆς διώξεως γενόμενοι πολλάκις οὐκ ἄκοντες, ἐπειδὰν ἐφέλκῃ τις τὸν ἵππον ἀποστρέψας, ἕπονται.

ὁ δὲ κυνηγέτης ἐμβοάτω ταῖς κυσίν, ἐγκελευέτω, 85
ἐπανακραγέτω, ἐπικεκράχθω, ἐπισημαινέσθω, ἐξοτρυνέτω τὰς κύνας, προτρεπέτω, ἐπεγειρέτω, ὁρμάτω ἐξορμάτω παρορμάτω, προσκαλείσθω, ἐξανιστάτω, συνθέων ἐπιθέων μεταθέων συμπαραθέων, μετιών, μεταδιώκων, ἐπιγινόμενος, κυνοδρομῶν, συγκάμνων συνεργῶν συμπονῶν, συμπροθυμούμενος, συνεξεταζόμενος, συνεξευρίσκων, συνδιερευνώμενος.

Φωναὶ ζώων. κυνῶν μὲν ὑλακὴ καὶ ὑλαγμὸς καὶ 86
ὑλακτεῖν καὶ ὑλακτοῦντες, καὶ κνυζᾶσθαι· εἴποις δ' ἂν καὶ ἀρράζειν καὶ ἀρράζοντας, καὶ ῥύζειν καὶ ῥύζοντας. κατὰ δὲ Ξενοφῶντα καὶ κλαγγή· φησὶ γὰρ ἐπανακεκλαγγυῖαι. εἰρήκασι δέ τινες τῶν ποιητῶν καὶ βαΰζειν τοὺς κύνας· σκυζᾶν δὲ τὸ καθεύδοντας ὑποφθέγγεσθαι. λύκων δὲ ὠρυγὴ ὠρυγμὸς ὠρύεσθαι ὠρυόμενοι. λεόντων δὲ βρύχημα βρυχηθμός βρυχᾶσθαι βρυχώμενοι. ἵππων δὲ χρεμετισμὸς χρεμετίζειν 87

---

83 4. εὐπαγές *B*. 86 3. ἀράζειν καὶ ἀράζοντας *C*. || ἀρράζοντες *A*, omissis καὶ ῥύζειν καὶ ῥύζοντας.

χρεμετίζοντες ἐπιχρεμετίζοντες· ἔνιοι δὲ καὶ φριμαγμὸν ἵππων ἐκάλεσαν καὶ φριμάττεσθαι τοὺς ἵππους ἔφασαν, φρυάττεσθαι δὲ πάντας. συῶν δὲ γρυλισμὸς γρυλίζειν γρυλίζοντες, καὶ γρύζειν γρύζοντες· τινὲς δὲ καὶ ὑισμὸν εἶπον καὶ ὑίζειν ὑίζοντες. βοῶν δὲ μύκημα μυκηθμὸς μυκᾶσθαι μυκώμενοι. ὀίων δὲ βληχὴ βληχᾶσθαι βληχώμεναι. αἰγῶν δὲ
88 μηκασμὸς μηκᾶσθαι μηκώμεναι· καὶ μηκάδας αἶγας Ὅμηρος εἴρηκεν. δοκεῖ δὲ ἴδιον ἐπὶ αἰγῶν μᾶλλον εἶναι ὁ φριμαγμὸς φριμάττεσθαι φριματτόμεναι, ὡς Ἡρόδοτος ἔσφαλται ἐπὶ τῶν βρεφῶν τῶν Φρυγίων λέγων, βληχᾶσθαι τὰς αἶγας οἰόμενος. ὄνων δὲ βρώμησις βρωμᾶσθαι βρωμώμενοι· τὸ δ' αὐτὸ ἐπὶ ἡμιόνων ἐρεῖς. εἴρηται δὲ καὶ τὸ ὀγκώμενοι, καὶ ὀγκηστὰς ἔνιοι τῶν ποιητῶν τοὺς ὄνους ἐκάλεσαν. καὶ μὴν ἐπὶ μὲν τῶν ἄλλων τῶν ἀγρίων ζώων, ἐφ' ὧν ἴδιον οὐκ ἔστιν ὄνομα τῆς φωνῆς, οἷον ἄρκτου παρδάλεως πάνθηρος, ἐπὶ τῶν τοιούτων βρυχᾶσθαι λέγουσιν, ἐπὶ δὲ τῶν σμικροτέρων, οἷον ἀλωπέκων καὶ θώων καὶ λυγκῶν, τὸ ὑλακτεῖν καὶ ὠρύεσθαι. [εὗρον μέντοι ἐγὼ ἐπὶ μὲν τῶν ἄρκτων βράζειν καὶ βράζουσαι, ἐπὶ δὲ ἐλεφάντων στρηνύζουσι παρὰ Ἰόβᾳ.]

89 εἴποις δ' ἂν κλάζειν μὲν ἀετούς, κλαγγάζειν δὲ γεράνους, ἐπ' ἀμφοῖν δὲ κλαγγήν, ἱέρακας δὲ ῥύζειν, καὶ ἀλεκτρυόνας ᾄδειν, καὶ κόκκυγας κοκκύζειν (Ὑπερίδης δὲ καὶ Δημοσθένης ἐπ' ἀλεκτρυόνων τὸ κοκκύζειν εἶπον), καὶ πέρδικας τιττυβίζειν ἢ κακκαβάζειν, καὶ ὄρτυγας τρυλίζειν, καὶ κύκνους ᾄδειν, καὶ τρυγόνας τρύζειν, καὶ περιστερὰς γογγύζειν, καὶ κορώνας κρώζειν, καὶ κολοιοὺς κλώζειν ἢ κολοιᾶν, καὶ κοψίχους σίζειν, καὶ τέττιγας τερετίζειν, καὶ μελίττας
90 βομβεῖν, καὶ ἔποπας πιπίζειν, καὶ γλαῦκας ἰύζειν, καὶ μελεαγρίδας κακκάζειν, καὶ νυκτερίδας τετριγέναι, καὶ δράκοντας συρίττειν, καὶ κίττας κιτταβίζειν, καὶ χελιδόνας ψιθυρίζειν, καὶ ἀηδόνας ᾄδειν καὶ εὐστομεῖν, καὶ χῆνας παππάζειν.

συναπτέον δὲ τούτοις καὶ τὴν ἀνθρώπου φωνήν, βοήν,

---

87 3. πάντα? 4. ὕϊγμὸν *A*. 88 12. εὗρον — Ἰόβᾳ om *AB*. 13. στρυνύζουσι ante Schneiderum. 89 8. τερ.] τιττίζειν *A*

φώνημα, λαλιάν, φθογγὴν καὶ φθέγμα, καὶ κραυγὴν καὶ κεκραγμόν, καὶ λόγον, ἀφ' ὧν βοᾶν, φωνεῖν, λαλεῖν, φθέγγεσθαι, κραυγάζειν, κεκραγέναι, λέγειν. καὶ τὰ μὲν ἀπὸ φωνῆς καὶ βοῆς καὶ φθέγματος καὶ λαλιᾶς καὶ λόγου ὀνόματα εἴρηται, προσκείσθω δὲ ἀπὸ κεκραγμοῦ κεκράκτης.

Ἐπέσθω δὲ τούτοις καὶ τὰ εἰς ἀπόπατον, εἰς ἀποσκευήν, εἰς εὐμάρειαν, εἰς ἄφοδον, εἰς λάσανα, εἰς κοπρῶνα. τὸν δὲ κοπρῶνα καὶ ἰπνὸν Ἀριστοφάνης καλεῖ. τὸ δὲ ἔργον ἀποπατῆσαι, ἀποσκευάσασθαι, χέσαι, ὅθεν καὶ χεσᾶς Πατροκλείδης. καὶ τὸ ἀποσκευαζόμενον κόπρος ἀνθρώπου, σκώρ· ἀφ' οὗ τὰς πλαγίας οὐ λέγουσιν, ἀλλὰ τοῦ σκατός καὶ τῷ σκατί, ὧν τὴν ὀνομαστικὴν οὐκ ἐκφέρουσιν. λέγουσι δὲ καὶ τῖλον καὶ πέλεθον καὶ σπατίλην. καὶ ἵππου κόπρον φασίν, βοὸς δὲ βόλιτον, ὄνου ὀνίδα καὶ ὄνθον (Ὅμηρος δὲ ὄνθον βοῶν ἔφη), χοίρου ὑσπέλεθον, προβάτων ὀισπώτην, αἰγῶν σφυράδα καὶ σφυραθίαν καὶ σπύρδαρα, ὡς καὶ μυῶν μυσκέλενδρα. 91

Καὶ μὴν τὸ μίγνυσθαι ἐπὶ μὲν τῶν ἀλόγων βαίνειν ἐπιβαίνειν, ὀχεύειν, βιβάζειν, συνδυάζεσθαι, ἐπάγεσθαι. ὄνων δὲ ἴδιον τὸ ὀνοβατεῖν, ὁπόταν ἵπποις ἐπιβαίνωσιν. κοινὸν δ' ἐπὶ πάντων τὸ παιδοσπορεῖν, ὥσπερ καὶ ἐπ' ἀνθρώπων. ἐπὶ δὲ τούτων καὶ ὁμιλῆσαι, μιχθῆναι, διαλεχθῆναι, ἐντυχεῖν, πλησιάσαι, κοινωνῆσαι, συναναπαύσασθαι, εἰς ταὐτὸν ἐλθεῖν, συγκατακλιθῆναι, συγκοιμηθῆναι, συγγενέσθαι, σποδεῖν, ὀπύειν, ἀφροδισιάζειν, συμπλέκεσθαι, καὶ τὰ τεθρυλημένα, ἃ δὴ παίζουσιν οἱ κωμικοί, ληκεῖν, δρυμάττειν, φλᾶν, σκορδοῦν, στενάσαι, σπλεκοῦν. ἀπὸ μέντοι ὧν σπουδάζων ἂν εἴποι τις τὰ πράγματα μῖξις, ἔντευξις, ὁμιλία, κοινωνία, συνουσία. οὐ μὴν ὁ πλησιασμὸς οὐδ' ἡ διάλεξις, ἀλλὰ διελέχθην αὐτῇ καὶ διειλεγμένος εἰμὶ ὡς Ὑπερίδης, καὶ ἀττικώτερον τὸ διεπραξάμην καὶ ἔπραξα. ἀπὸ δὲ αὐτῆς τὸ χαρίσασθαι καὶ χάριν δοῦναι. 92 93

Εἴποις δ' ἂν ἔλαφον θεῖν, λαγὼν φεύγειν, κάπρον 94

---

91 9. *βόλβιτον* **A**, adscripto in margine *βόλιτον*. *βόλβητον* **B**. 10. *χοίρων ὑπέλεθρον* **A**. 11. *σπύρδανα* **C**. 93 3. *στενάσαι*] *σποδίσαι* **C**. 7. *ἐπὶ*? 8. *χάριν* om **C**. 94. *εἴποις — κατεσθίειν*] haec **A** § 82 in margine apponit.

συρρήγνυσθαι, λέοντα ἐφορμᾶν, πάρδαλιν πηδᾶν, ἄρκτον συμπλέκεσθαι, ταῦρον ἐμπίπτειν· καὶ τὰ μὲν χηλαῖς παίειν, τὰ δὲ ὁπλαῖς κρούειν, τὰ δὲ κέρασι κυρίττειν, τὰ δὲ ποσὶ λακτίζειν, τὰ δὲ ὄνυξι σπαράττειν, τὰ δὲ ὀδοῦσι κατεσθίειν.

95 Οὐ μὴν παρεατέον τὰ τῶν γυναικείων κόσμων ὀνόματα, περὶ ὧν ἀθρόως μὲν οὕτω φαίην ἄν, κόσμοι κοσμήματα, καλλωπίσματα· ἀφ' ὧν τὸ κοσμεῖσθαι κόσμησις, καλλωπίζεσθαι καλλωπισμός, ἁβρύνεσθαι, θρύπτεσθαι, ἁβρότης, θρύψις. κατὰ μέρη δὲ κεφαλῆς μὲν κοσμήματα Ὅμηρος λέγει

ἄμπυκα κεκρύφαλόν τε ἰδὲ πλεκτὴν ἀναδέσμην·

σὺ δ' ἂν προσθείης καὶ στεφάνην, παρ' Ὁμήρου λαβών,

96 τῶν δ' αἱ μὲν πλεκτὰς στεφάνας ἔχον, οἱ δὲ μαχαίρας, καὶ πυλεῶνας παρὰ Καλλιμάχου, καὶ κάλυκας παρ' Ὁμήρου τε καὶ Ἀνακρέοντος, καὶ στρόφιον καὶ ὀπισθοσφενδόνην παρ' Ἀριστοφάνους. καὶ σφενδόνη δέ τις ἐκαλεῖτο καὶ ἀνάδημα καὶ κάλαμος καὶ καλαμὶς καὶ ἔντροπον, χρυσᾶ καὶ ἐπίχρυσα πάντα. τὸ δὲ ξάνιον ἦν μὲν καὶ αὐτὸ χρυσοῦν, κεφαλῆ κόσμος· ἔνιοι δ' αὐτὸ κτένιον εἶναι νομίζουσιν. ἡ

97 δὲ τιάρα καὶ κυρβασία Περσικά. περὶ δὲ τοῖς ὠσὶν ἕρματα, διόπας, ἐλλόβια, ἐνώτια, ἕλικας, ἑλικτῆρας, σίγλας κατὰ τοὺς Αἰολέας, κατὰ δὲ τοὺς Δωριέας ἀρτίαλα. ἐκαλεῖτο δὲ παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς καὶ ἐγκλαστρίδια καὶ στροβίλια καὶ βοτρύδια καὶ πλάστρα καὶ καρυάτιδες καὶ ἱπποκάμπια καὶ κενταυρίδες καὶ ἔντροφον καὶ τρίπους, δῆλον ὡς ἀπὸ τῶν σχημάτων θεμένων αὐτῶν τοῖς ἐνωτίοις τὰς προσηγορίας, ὥσπερ καὶ Ὅμηρος τρίγληνα ἕρματα ὠνόμα-

98 σεν ὡς τριῶν εἰδώλα κορῶν ἔχοντα. τὰ δὲ περὶ τῷ τραχήλῳ οὕτωσὶ μὲν εἰπεῖν περιτραχήλια καὶ περιδέραια καὶ δέραια καὶ ὑποδέραια καὶ ὑποδερίδες, ἧ που δὲ καὶ ὅρμοι καὶ ἱσθμια καὶ στρεπτοὶ καὶ πλόκια καὶ στόμια καὶ μαλάκια, καὶ τανθαρυστοὶ ὅρμοι παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ, ὧν κατεκρέμαντο λίθοι τινές, ὡς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὠνομάσθαι. καὶ τριοπὶς δὲ ὅρμου εἶδος, τρεῖς ὥσπερ ὀφθαλμοὺς κρεμαστοὺς ἔχοντος. καὶ ὡς Ἀντιφάνης κάθεμα· ἐκάλουν

---

97 2. στίτλας *A*. 3. δωριέας — αἰολέας *A*. 5. βλάστα *A*. 6. ἔντροπον *C*. 98 8. κάθεμα Hesychius: libri κάθημα.

δ' αὐτὸ καὶ καθετῆρα. ὠνομάζετο δέ τι καὶ μάννος ἢ μόν- 99
νος, μάλιστα παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν. τὰ δὲ περὶ τοὺς
βραχίονας περιβραχιόνια καὶ βραχιόνια, περὶ δὲ τοὺς καρ-
ποὺς περικάρπια καὶ ἐχίνους καὶ ἀμφιδέας καὶ ὄφεις καὶ
ψέλλια καὶ χλιδῶνας καὶ βουβάλια, ὧν ἔνια καὶ τοῖς περὶ
τοὺς βραχίονας ἐπονομάζουσι καὶ τοῖς περὶ τοὺς πόδας,
μάλιστα δὲ τὰς ἀμφιδέας καὶ τοὺς χλιδῶνας. ἰδίως δὲ τὰ
περὶ τοῖς ποσὶ περισφύρια, πέζας περιπεζίδας περιπέζια,
καὶ αἴγλην καὶ πέδην καὶ περισκελίδας· καὶ γὰρ τούτῳ τῷ 100
ὀνόματι κέχρηται Μένανδρος καὶ Νικόστρατος οἱ κωμῳδο-
διδάσκαλοι. περὶ δὲ τοῖς στέρνοις αἰγίδας καὶ μασχαλιστῆρας·
καὶ ἀναμασχαλιστήρ, ὡς Φιλιππίδης ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς
ἐν Ἀδωνιαζούσαις. ἐν δὲ τοῖς δακτύλοις δακτύλιον δακτυλί-
διον, σφραγῖδα σφραγίδιον· οὕτω γὰρ τοὺς ἐπισήμους δακ-
τυλίους ὠνόμαζον, τοὺς τὰ σήμαντρα ἢ λίθους ἐν αὐτοῖς
ἔχοντας. περὶ δὲ τῷ σμικρῷ δακτύλῳ ἐφόρουν ὃ ἀκαρὲς
ἐκάλουν διὰ σμικρότητα, καὶ ἕτερον κορίαννον τῷ λιχανῷ 101
περιηρτημένον. καὶ ἄλλους δέ τινας κόσμους ὀνομάζου-
σιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι, λῆρον, ὀχθοίβους, ὄλεθρον, ἑλλέ-
βορον, πομφόλυγας, βάραθρον, περιστέρια, σαμάκια, σισύμ-
βριον, σισάριον, ὧν οὐ ῥᾴδιον τὰς ἰδέας συννοῆσαι διὰ τὸ
μηδὲ πρόχειρον εἶναί τινα κατιδεῖν εἴτε σπουδάζοντες εἴτε
παίζοντες χρῶνται τοῖς ὀνόμασιν.

Ἴσως δ' ἂν τοῖς κόσμοις προσήκοι καὶ τὸ ἔντριμμα,
ψιμύθιον ἄγχουσα φῦκος, καὶ τὰ ὑπογράμματα, καὶ ἡ
στίμμις παρ' Ἴωνι ἐν Ὀμφάλῃ·

καὶ τὴν μέλαιναν στίμμιν ὀμματογράφον.

ἐρεῖς δὲ καπηλείαν ἀσκεῖ προσώπῳ, τὸ πρόσωπον περιχρίει, 102
ἐπεντρίβει, καλλιγραφεῖ, φύκει πυρσαίνει, ψιμυθίῳ λευκαίνει,
τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογράφει, τὰς ὀφρῦς μελαίνει, εἰς γραμ-
μὰς ἡμικυκλίων περιάγει, γεωμετρεῖ περὶ τὸ ἐπισκύνιον, ῥόδον
παρειαῖς φυτεύει αὐθωρὸν ἀνθοῦν καὶ θᾶττον ἀπανθοῦν
κατὰ τὸ Λοκρόν, οὐ πρόσωπον ἀλλὰ προσωπεῖον φέρει·
φύσεως προκρίνει τέχνην, ἀληθείας ψεῦδος, τοῦ παραμένον-

---

100 4. ἀναμασχαλιστῆρας Φιλιππίδης? 101 5. σισάριον] οἴσπινον *A*, οἴσμιον *F*. 102 3. γραφὰς unus codex: quo admisso εἰς expunxerim.

τος τὸ ῥᾳδίως ἀπαλειφόμενον, τῶν πραγμάτων γράμματα· εἰκὼν ἀντὶ πρωτοτύπου γίνεται.

103 Καταβεβλήσεται δὲ ἡμῖν χύδην καὶ τῶν συνωνύμων ὀνομάτων. ἀπαιτῆσαι, πρᾶξαι εἰσπρᾶξαι, ἐκπρᾶξαι ἐκπράξασθαι, εἰσπράξασθαι. ἀπαίτησις, πρᾶξις εἴσπραξις. ὄνομα πρακτήρ. ἀποδοῦναι, ἀποτῖσαι ἐκτῖσαι, εἰσενεγκεῖν διαλῦσαι, καταβαλεῖν, καταθέσθαι, ἀπαριθμῆσαι, καταθεῖναι. ἀπόδοσις, ἔκτισις, εἰσφορά, διάλυσις, κατάθεσις, καταβολή, ἀπαρίθμησις. στερῆσαι ἀποστερῆσαι, ἀπε-
104 νεγκεῖν ἀπενέγκασθαι, ἀγνωμονῆσαι, ἐξιδιώσασθαι. στέρησις ἀποστέρησις, ἀγνωμοσύνη. καὶ ὄνομα μόνον ἀγνώμων, καὶ ἐπίρρημα ἀγνωμόνως. ἀρνήσασθαι ἀπαρνήσασθαι ἐξαρνήσασθαι, ἐξομόσασθαι, ἀναδῦναι ἐξαναδῦναι, ἀναφυγεῖν, ἀναχωρῆσαι, ἀντειπεῖν, παραιτήσασθαι, ἔξαρνος ἄπαρνος. ταῦτα δὲ μόνα τὰ ὀνόματα· τὰ δὲ πράγματα ἄρνησις, ἐξωμοσία, ἀνάδυσις, ἀναφυγή, ἀναχώρησις, ἀντιλογία, παραίτησις, παρρησία. ἴδιον δὲ τὸ Πλάτωνος «μὴ ἀπαρνη-
105 θεὶς γένῃ». ἐπαγγέλλεσθαι προσεπαγγέλλεσθαι, ὑποσχέσθαι προϋποσχέσθαι, προειπεῖν, ὑποτεῖναι, ὑποθεῖναι. ἐπαγγελία, πρόρρησις, ὑπόσχεσις. ἄλλης δὲ χρείας διαβεβαιώσασθαι, διορίσασθαι, διακριβώσασθαι, διεγγυήσασθαι, εἰς ἑαυτὸν ἀναδέξασθαι, δισχυρίσασθαι ἀπισχυρίσασθαι, ἀπακριβώσασθαι, τὸν ἑαυτοῦ κίνδυνον ὑποθεῖναι, ἐν ἑαυτῷ ὑποβαλέσθαι. δύσκολον, δυσχερές, δύσπρακτον, δύσπορον ἄπορον, δυσαγώνιστον, δυσκατέργαστον, ἐργῶδες, ἐπα-
106 χθές, βαρύ, φορτικόν, δυσδιοίκητον, δυσδιάθετον. καὶ τὰ συγκριτικὰ ἀπὸ τούτων οὐκ ἀηδῆ, καὶ τὰ καθ' ὑπέρθεσιν ἡδίω. καὶ ἐπιρρήματα τοῖς πλείστοις σύνεστι, καὶ ὀνόματα δυσκολία καὶ δυσχέρεια καὶ βαρύτης. τὸ δ' ἐναντίον εὔκολον, εὐχερές, εὔπρακτον, πρόχειρον προκεχειρισμένον, ῥᾴδιον, εὔπορον, ἕτοιμον, εὐπετές, εὐτρεπές εὐτρεπισμένον, εὐκατέργαστον, τὸ συντυχόν, ἀταλαίπωρον. καὶ σύγκρισιν δ' ἔχει
107 καὶ ὑπέρθεσιν καὶ ὀνόματα καὶ ἐπιρρήματα, εὔκολος εὐκολώτερος, ῥᾴδιος ῥᾴων ῥᾷστος καὶ ὡς Ὑπερίδης ῥᾳδιώτερος, ἕτοιμος ἑτοιμότερος ἑτοιμότατος, εὐχερὴς εὐχερέστερος εὐχε-

---

104 1. ἀγνωμονῆσαι] cf. p. 224 4 et 5. 106 6. εὐπρεπὲς vulgo.

ρέστατος, πρόχειρος προχειρότερος προχειρότατος, εὔπορος εὐπορώτερος εὐπορώτατος, εὐπετής· ὁ γὰρ εὐκατεργαστότερος καὶ ἀταλαίπωρος, ἔστι τῶν ἔργων μᾶλλον ἢ τῶν δρώντων τὰ ὀνόματα. τάχα δ' ἂν τούτοις προσθεῖναι βιάζοιτο καὶ ὄνομα τὸν ῥᾳδιουργόν. σχήματα δέ, ἐξ ἑτοίμου, ἐξ εὐκόλου, ἐκ τοῦ ῥᾴστου, ἐκ τοῦ προχειροτάτου, ἐκ τοῦ παραπεσόντος. τάχα καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν.

Χωρίον ἐρεῖς ὑγιεινόν, ἄνοσον, ἀκήρατον, καθαρόν, 108
εὔκρατον εὐκραές εὐκέραστον ταῖς ὥραις, εὖ ὥρας ἔχον, ἄριστα κεκραμένον, εὐφεγγές, εὐήνεμον, ἀναπνοὰς ἔχον, ἀναπνεόμενον, πνεύματα διαρρέοντα ἔχον, ἀνέμους διαθέοντας, εὔπνουν, ἀναψῦχον, αὔραις διαπνεόμενον, εὔθερον, εὔσκιον σκιερὸν παλίσκιον, ψυχεινόν, εὐχείμερον, ἀλεεινόν, ὑπόθερμον, εὐήλιον, δίκαιον ταῖς ὥραις, καλῶς οὐρανοῦ κείμενον, εὖ ἔχον, εὖ ἧκον ὡρῶν, καλῶς ἔχον πνευμάτων, ταῖς ὥραις 109
χρώμενον μεμετρημέναις, αἴθριον, ἀνέφελον, ἐν καθαρῷ ἀέρι διακείμενον, ἀναπεπταμένῳ ἀέρι, φαιδρῷ, κούφῳ, ἐλαφρῷ, διαφανεῖ, ἐλευθέρῳ, λαμπρῷ, διαυγεῖ. καὶ τοὐναντίον νοσῶδες νοσερὸν νοσηρὸν ἐπίνοσον, ἐπίκηρον, ἐπισφαλές σφαλερόν, ἐπικίνδυνον κινδυνῶδες, φθινῶδες, δύσωρον, βαρύ, ζοφῶδες, σκοτῶδες, δυσφεγγές, ἀνήλιον, ἄκρατον, ἄνισον ταῖς ὥραις, χειμέριον δυσχείμερον, κρυῶδες κρυμῶδες, παγετῶδες, κάτομβρον, ἐπίπνουν, συννέφελον, διάπυρον ἔμπυ- 110
ρον πυρῶδες, φλογῶδες, πνιγηρόν, καυματῶδες, ζέον περιζέον, φλέγον, καῖον ὑπερκαῖον, κατηφές, καταπνεόμενον, κατήνεμον συνήνεμον, δύσθερον, ὑγρόν δίυγρον, ὑδατῶδες, χιονῶδες, αὐχμῶδες αὐχμηρόν, χολῶδες, ἀνήμερον, νοσοποιόν, φθοροποιόν, ἔξωρον, λοιμῶδες, κακῶς ἔχον οὐρανοῦ, καὶ ὅσα ἄλλα ἔστιν εἰπεῖν λόγῳ. τὰ δὲ πράγματα τοῦ 111
μὲν δυσχειμέρου χειμών, ψῦχος, ἄνεμος, ὄμβρος, ὑετός, κρυμός κρύος, παγετός, χιών, κρύσταλλος, πάχνη, ζάλη, χάλαζα, τοῦ δὲ δυσθέρου πνῖγος, καῦμα, φλέγμα καὶ καθ' Ὅμηρον πῦρ, πυρετός, ἀλέα, θάλπος. καὶ ῥήματα τοῦ μὲν χειμάζεσθαι, ῥιγοῦν, ψύχεσθαι, καταπνεῖσθαι, ὕεσθαι, καὶ ἐπίρ-

107 3. ἀταλαιπωρότερος Iungermannus. 4. ἄν] ἄν τις? 108 6. καλλίσκιον *AB*.

ρημα τὸ ψυχρῶς, ὅτι ποιητοῦ τὸ ῥιγηλῶς· τοῦ δὲ φλέγεσθαι, θάλπεσθαι, ἀλεαίνεσθαι, πυρέττειν, καὶ ἐπίρρημα μόνον πνιγηρῶς, ἀλεεινῶς.

112 Οὐκ ἀποτρέψομαι, οὐκ ἀποσχήσομαι, οὐ παύσομαι, οὐκ ὀκνήσω, οὐ φυλάξομαι, οὐ παραιτήσομαι, οὐκ ἀναδύσομαι, οὐκ ἀποστήσομαι. τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα καὶ ἐπιρρήματα ἑτέρας ἐστὶ χρείας.

113 Φιλῶ τὸν δεῖνα, ὑπερφιλῶ, στέργω, ἀγαπῶ, ἄγαμαι· καὶ ταῦτ', εἰ βούλει, μετὰ τῆς ὑπέρ. οἰκείως ἔχω πρὸς αὐτόν, οἰκείως διάκειμαι, ᾠκείωμαι. ἐπιτηδείως ἔχω, καὶ ἐπιτήδειός μοί ἐστιν, οἰκεῖος, φίλος, ἑταῖρος, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἀνακέκραμαι πρὸς αὐτόν, συγκέκραμαι, συνῆμμαι, φιλικῶς ἔχω, εὔνους εἰμὶ αὐτῷ, εὔνως ἔχω πρὸς αὐτόν, ἐσπούδακα περὶ αὐτόν,

114 χρῶμαι αὐτῷ. καὶ φιλία, στοργή, οἰκειότης οἰκείωσις, ἐπιτηδειότης, ἑταιρεία, εὔνοια. καὶ φιλικῶς, φιλοστόργως, οἰκείως, ἐπιτηδείως, εὐνοϊκῶς. φίλος, εὔνους, οἰκεῖος, ἐπιτήδειος, ἑταῖρος· ὁ γὰρ φιλόστοργος ἕτερόν τι δηλοῖ. τὰ δ' ἐναντία, μισῶ τὸν δεῖνα, ἀποβάλλομαι, ἐκτρέπομαι, διαβέβλημαι πρὸς αὐτόν, διαβέβληταί μοι, προσκρούω αὐτῷ, προσκρούει μοι, προσίσταταί μοι, ἄχθομαι αὐτῷ, βδελύττομαι αὐτόν,

115 ἐχθρός μού ἐστι, δυσμενής, ἀλλότριος ἀλλοτριούμενος. καὶ ἠλλοτρίωμαι πρὸς αὐτόν, δυσμενῶς διάκειμαι πρὸς αὐτόν, δύσνως, κακόνως. ἀπεχθάνομαι πρὸς αὐτόν, ἀπεχθάνομαι αὐτῷ· τὸ γὰρ ἐχθαίρω ποιητικόν. διάφορός μοί ἐστιν, ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιτηδείως διάκειμαι πρὸς αὐτόν, ὑπόπτως ἔχω, δυσμεναίνω αὐτῷ, διενήνεγμαι πρὸς αὐτόν, ἐθελέχθρως ἔχω.

116 τὰ δὲ πράγματα μῖσος, μισητία, ἔχθρα, ἀπέχθεια, πρόσκρουσμα, διαφορά, δυσμένεια, δύσνοια, κακόνοια, ἀλλοτρίωσις, ὑποψία. τῶν δ' ἐπιρρημάτων τὰ πλεῖστα προείρηται, ἔχει μέντοι καὶ ὑπερθέσεις, ἔχθιστα ἐχθρότατα δυσμενέστατα, διαφορώτατα, ἀλλοτριώτατα, ἀπεχθέστατα, ἀνεπιτηδειότατα, ὑποπτότατα, κακονούστατα.

117 Ἔπαινος, εὐφημία, εὐλογία, ἐγκώμιον· βίαιον δὲ τὸ καλλιλογία καὶ εὐστομία. καὶ τὰ τούτων ἀπαρέμφατα ἐπαινεῖν, εὐλογεῖν, εὐφημεῖν, ἐγκωμιάζειν, καλῶς λέγειν, εὐστο-

---

113 5. *συνῆγμαι B.* 116 6. ὕποπτα libri: corr Seberus.

μεῖν. ὄνομα δὲ μόνον ὁ ἐπαινέτης, καὶ ἐπίρρημα τὸ εὐφήμως· τὰ γὰρ λοιπὰ ἕτερόν τι δηλοῖ. τὸ ἐναντίον ψόγος, λοιδορία, βλασφημία, κακολογία, κακηγορία, κακισμός, διαβολή, καὶ τὰ ἐκ τούτων ῥήματα ψέγειν, λοιδορεῖν, βλασφημεῖν, κακηγορεῖν, κακολογεῖν, κακίζειν. καὶ τὰ ὀνόματα ψέ- 118
κτης ὡς Πλάτων, καὶ φιλόψογος καὶ ψεκτικὸς καὶ κακήγορος καὶ φιλολοίδορος· ὁ γὰρ λοίδορος εὐτελές, καὶ ὁ βλάσφημος καὶ ὁ διάβολος ἰδιωτῶν, ἀνεκτότερον δὲ ὁ διαβλητικός. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ψεκτικῶς, φιλολοιδόρως, κακιστικῶς, διαβλητικῶς. ὁ δὲ ἐπαινετὸς καὶ ψεκτὸς ἐφ' ἑτέρων τάττεται. ἐρεῖς δὲ καὶ μοχθηρὸς τὸ ἦθος καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν προαίρεσιν καὶ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν βούλησιν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν γνώμην καὶ τὸν βίον καὶ τὸ τοῦ βίου σχῆμα καὶ τὴν τοῦ βίου κατάστασιν καὶ τὴν τοῦ βίου διαγωγήν. ἐπαινῶν δ' ἂν ἕκαστον τούτων κατὰ τοὐναντίον 119
χρήσαιο, ἐπαινετὸς τὸ ἦθος καὶ τὰ ἐφεξῆς. ἴδια δὲ τοῦ μὲν ψόγου δύστροπος, κακοήθης, εἴρων, ἐπίβουλος, δολερός, ὕπουλος, ἐπίσκιος, τοῦ δὲ ἐπαίνου ἁπλοῦς, ἄκακος, ἄδολος, ἄπλαστος, ἐκφανής, ἐκκείμενος, ἀκατάσκευος, ἐλεύθερος, εὐθυρρήμων, εὐήθης. καὶ τὰ πράγματα τοῦ μὲν δυστροπία, κακοήθεια, εἰρωνεία, ἐπιβουλή, δόλος, τοῦ δὲ ἁπλότης, ἀκακία, ἐλευθερία, εὐθυρρημοσύνη, εὐήθεια. καὶ τὰ ἐπιρρή- 120
ματα τοῦ μὲν δυστρόπως, κακοήθως, εἰρωνικῶς, ἐπιβούλως, δολερῶς, ὑπούλως, ἐπισκίως, τοῦ δὲ ἁπλῶς, ἀκάκως, ἁπλάστως, ἐκφανῶς, ἐλευθέρως, εὐθυρρημόνως, εὐήθως. τάττοιτο δ' ἂν ὁ εὐήθης καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνοήτου, ὃν ἂν εἴποις καὶ μωρόν, ἔμπληκτον ἀπόπληκτον παραπλῆγα, ἐμβρόντητον, ἐνεόν, ἔκφρονα ἄφρονα, ἀσύνετον, ληρώδη, ἄνουν, ἠλίθιον, ἀνάλγητον, ἀναίσθητον, ἀβέλτερον, ἐπίληπτον. ὁ δὲ 121
τοιοῦτος ἂν εἴη καὶ ἀνατετραμμένος τὴν γνώμην, κοῦφος τὴν διάνοιαν, ἀνερμάτιστος, λῆρος, τὸ μηδὲν ὤν. τὰ δὲ πράγματα φαίης ἂν εὐήθειαν, ἄνοιαν, μωρίαν, ἐμπληξίαν, ἐμβροντησίαν, ἀφροσύνην ἐκφροσύνην, ἀσυνεσίαν, παραπληξίαν ἀποπληξίαν. καὶ τὰ ῥήματα εὐηθίζεσθαι, μωραίνειν, ἀνοηταίνειν, ἐμβεβροντῆσθαι, ληρεῖν, παραπεπλῆχθαι.

---

118 5. κακίστως vulgo.

καὶ τὰ ἐπιρρήματα εὐήθως, ἀνοήτως, ἀφρόνως, ἐμπλήκτως, ἐκφρόνως, ἀσυνέτως· τὸ γὰρ μωρῶς λιανεύτελές.

122 Φόβος, ὄκνος, δέος, ὀρρωδία, εὐλάβεια, δειλία, ἀθυμία, ἀνανδρία, ἐμπληξία, φρίκη, τρόμος, πτοιά πτόησις, συστολή, θόρυβος, ταραχή. καὶ τὰ ῥήματα φοβοῦμαι, ὀρρωδῶ, ὀκνῶ κατοκνῶ, δέδια δέδοικα, εὐλαβοῦμαι, ἐκπέπληγμαι, φρίττω, τρέμω, ἐπτόημαι ἐξεπτόημαι, συνέσταλμαι,
123 τεθορύβημαι, τετάραγμαι, ἐξέστηκα. καὶ αἱ μετοχαὶ ὡσαύτως, ὀκνῶν κατοκνῶν, δεδιὼς δεδοικὼς καταδείσας, ὀρρωδῶν, ἀποδειλιάσας, κατοκνήσας, ἐκπλαγείς, φρίττων, τρέμων, ἐπτοημένος ἐξεπτοημένος, συνεσταλμένος, τεθορυβημένος, τεταραγμένος, ἐξεστηκώς. καὶ τὰ ἐπιρρήματα φοβερῶς ἔχων, ἐπιφόβως, ἐπιδεῶς καταδεῶς, εὐλαβῶς· εὐτελὲς γὰρ τὸ δειλῶς, τὸ δὲ ἀποδεδειλιακότως δύσφθεγκτον, τοῦ δὲ θορυβωδῶς καὶ ταραχωδῶς καλλίω τὰ συγκριτικὰ καὶ ὑπερθετικά.
124 εἴποις δ' ἂν καὶ φοβερὸν ἄνθρωπον τὸν φοβούμενον, καὶ ἐπίφοβον καὶ περίφοβον καὶ ὑπέρφοβον, καὶ περιδεᾶ καταδεᾶ, εὐλαβῆ, δειλόν, ὀκνηρόν, ἄνανδρον, ἀγεννῆ. ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν μετοχαί εἰσιν ἀντ' ὀνομάτων· ὁ γὰρ ταραχώδης, καὶ εἰ βιάσαιτό τις, θορυβώδης ἐφ' ἑτέρων τάττεται. ἑτέρας δὲ χρείας φοβερὸν πρᾶγμα, ἐπίφοβον, ἐπιδεές, ἐκπληκτικόν, φρικῶδες. καὶ ἀνὴρ φοβερός ἐπίφοβος, ἐπιδής, ἐκπληκτικός, φρικώδης, θαρραλέος θαρσαλέος εὐθαρσής,
125 γενναῖος, ἀνδρεῖος, ἄοκνος, ἀνέκπληκτος ἀκατάπληκτος, ἀδεής, ἐρρωμένος, εὔθυμος ὑπέρθυμος μεγαλόθυμος θυμοειδής, ἴτης, εὔτολμος. καὶ τὰ ὀνόματα θάρρος θάρσος, ἀνδρεία, γενναιότης, ἀοκνία, ἄδεια καὶ ἀδεές, ῥώμη, θυμὸς εὐθυμία, τόλμα. καὶ τὰ ῥήματα θαρρεῖν θαρσεῖν, ἀνδρίζεσθαι, ἐρρῶσθαι ὑπερερρῶσθαι, ὑπερθυμοῦσθαι, τολμᾶν. καὶ τὰ ἐπιρρήματα θαρσαλέως θαρραλέως εὐθαρσῶς, ἀνδρείως, ἀόκνως, ἀνεκπλήκτως ἀκαταπλήκτως, γενναίως γεννικῶς, ἀδεῶς, ἐρρωμένως ὑπερερρωμένως, εὐθύμως ὑπερευθύμως θυμοειδῶς, εὐτόλμως.

126 Οἶμαι οἴομαι, ἡγοῦμαι, νομίζω, ὑπολαμβάνω, ἐλπίζω, τοπάζω, προσδοκῶ, δοκῶ, εἰκάζω, τεκμαίρομαι, ὑπονοῶ, ὑποπτεύω. καὶ τὰ πράγματα οἴησις, ὑπόληψις, προσδοκία, εἰκασία, ἐλπίς, ὑπόνοια, ὑποψία· ἡ γὰρ νόησις σκληρότερόν

τε καὶ ἀμφίβολον, ἡ δὲ δόκησις εὐτελές, καὶ ἡ νόμισις σκληρόν. ἐπιρρήματα δὲ οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ τὸ εἰκότως. ὄνομα δὲ ἀπ' οὐδενός, ἀλλ' αἱ μετοχαί.

Κηλίς, ὄνειδος ὀνειδισμός, αἶσχος αἰσχύνη, διαβολή, 127
ἀρά, προσβολή, προστροπή· ταῦτα δὲ καὶ ἑτέρας ἐστὶ χρείας, ὀνειδιστικῶς [ἐπονειδιστικῶς] ἐπονειδίστως, ἐπαισχῶς· ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὸ διαβλητικῶς, ὅπερ ἂν εἴη ἀμφίβολον. καὶ ὀνειδίζειν, αἰσχύνειν, διαβάλλειν· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν λοιπῶν ἐπ' ἄλλων τάττεται.

Ἐπιχαίρειν, καταχαίρειν, ἐφήδεσθαι, ἐπιγελᾶν ἐπεγ- 128
γελᾶν καταγελᾶν, ἐπεμβαίνειν, ἐπιχλευάζειν, κατεύχεσθαι. πρᾶγμα δὲ μόνον ὁ κατάγελως· ὁ γὰρ χλευασμὸς καὶ ἡ χλευασία καὶ τὸ διασύρειν δηλοῖ, ὥσπερ καὶ ὁ χλευαστικὸς μηνύει τὸν γελοιαστήν. ὄνομα δὲ μόνον ἀπὸ τῶν ῥηθέντων ὁ ἐπιχαιρέκακος· ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων μετοχαῖς χρηστέον. ἐπίρρημα δὲ μόνον τὸ καταγελαστικῶς.

Συνήδεσθαι δὲ καὶ συγχαίρειν· τὸ γὰρ ὑπερήδε- 129
σθαι καὶ συνευφραίνεσθαι καὶ ἄλλα δηλοῖ. ἡ μέντοι ἐπὶ τῷ συνήδεσθαι θυσία εὐαγγέλια, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῷ ἥδεσθαι. τὸ δ' ἐναντίον συνάχθεσθαι καὶ συναλγεῖν· τὸ γὰρ συλλυπεῖσθαι εὐτελές, τὸ δὲ συνανιᾶσθαι ἑτέρας ἐστὶ χρείας. προσήκοι δ' ἂν ἴσως τῷ συνάχθεσθαι καὶ τὸ ἐπανιᾶσθαι. ἐπεύχεσθαι, συνεύχεσθαι τὰ ἀγαθά. τὸ δ' ἐναντίον ἐπαρᾶσθαι καταρᾶσθαι· πλὴν καὶ ἐπὶ τούτου τὸ ἐπεύχεσθαι καὶ κατεύχεσθαι τάττεται. καὶ τὰ ὀνόματα ἐπάρατος κατάρα- 130
τος τρισκατάρατος, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐπ' ἐκείνου μὲν εὐχὴ ἐπὶ τούτου δὲ ἀρά. τάχα δὲ τῷ ἐπαράτῳ προσήκοι ἂν καὶ ὁ ἐξάγιστος, ἐξώλης προώλης πανώλης. τὸ μέντοι ἐπαρασαμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν ἀναράσασθαι λέγουσιν· βιαιότερον γὰρ τὸ ἀνεύξασθαι. ὁ μὲν οὖν ἐπαρώμενος, καὶ ᾧ τις ἐπαρᾶται, ἀραῖος· ἃ δὲ ὁ εὐχόμενος αἰτεῖ, εὐκταῖα ἀγαθά, καὶ τὸ ἀττικώτερον εὐκτά. λέγουσι δὲ καὶ εὐχωλιμαῖα. οἱ δὲ 131
δαίμονες οἱ μὲν λύοντες τὰς ἀρὰς ἀλεξίκακοι λέγονται,

---

126 1. ἡ δὲ — 2. σκληρόν] πρὸς ἕτερα δὲ καὶ ἡ δόκησις. τὰ δὲ ἐκ τῶν ἄλλων τραχέα *A*. 127 3. ἐπαισχίστως vel ἐπαίσχρως libri: corr Dindorfius. 129 6. τὸ ante Iungermannum. 130 5. ἐπαναράσασθαι *A*.

ἀποπομπαῖοι, ἀποτρόπαιοι, λύσιοι, φύξιοι, οἱ δὲ κυροῦντες ἀλιτήριοι ἀλιτηριώδεις, προστρόπαιοι, παλαμναῖοι.

132 Φάρμακον ὀλέθριον, δηλητήριον, θανάσιμον· οὐ γὰρ προσίεμαι τὸ θανατήσιον, ἴσως δὲ τὸ φθοροποιὸν καὶ διαφθαρτικὸν καὶ θανατηφόρον. καὶ βιαιότερον τὸ ἐπιθάνατον καὶ ἐπίφθορον. ὡς δὲ Ὅμηρος, ἀνδροφόνον, ἀφ' οὗ εἴποις ἂν καὶ φονικὸν φάρμακον. οἱ δὲ καὶ τὰ ἐλατήρια φάρμακα ἐπὶ τούτου τάττουσιν ὡς διὰ κενώσεως ἀναιροῦντα, ὥσπερ καὶ τὸ ἀκόνιτον καὶ τὸν ἐλλέβορον· τὸ γὰρ κώνειον κατὰ ψῦξιν ἀναιρεῖ, ὥσπερ ὁ μανδραγόρας κατὰ καρηβαρίαν, διακέκριται δὲ ταῦτα μέτρῳ καὶ ἀμετρίᾳ. τὰ δὲ ἐναντία φάρμακα εἴποις ἂν σωτήρια, ἀλεξητήρια ἀλεξίκακα ἀλεξιφάρμακα, παιώνια, ἀντίτομα, λυτήρια, οὐκ οἶδα εἰ καὶ λύσια· βιαιότερον γὰρ τὸ ἰάσιμα καὶ ἰατήρια.

133 Πλῆρες, ἰσοχειλές, μεστὸν ἐπίμεστον, ἔμπλεων ὑπέρπλεων, ὑπερχειλές· τὸ δὲ μικρῷ ἐνδεέστερον ἀπλήρωτον καὶ ἐπιχειλές. βίαιον γὰρ τὸ ἐπιδεές, ἴσως δὲ τὸ ἐνδεὲς καὶ ἐλλιπές. τὸ δὲ εἰς ἥμισυ τελοῦν ἡμιπλήρωτον ἡμίπλεων, ἡμιδεές, ἡμίμεστον, ἡμίκενον.

134 Κωλύματα, ἐμποδίσματα ἐμπόδια, ἐναντία ἐναντιώματα, ἐμποδών, φράγματα, ἔργματα, πρόβολοι, οἷς φησὶν ὁ ῥήτωρ προσπταίοντας ὑστερίζειν τῶν καιρῶν. ἐρεῖς οὖν ἐμποδίσας, ὑποσκελίσας, ἐναντιωθείς, ἐποδὼν στάς, ἐμποδὼν καταστάς, ἐμποδὼν γενόμενος, ἐπισχών, κωλύσας, ἀντιλαβόμενος, διαγαγών, ἀντισχόμενος, κατασχών, βραδυτῆτα ἐνειργασμένος.

135 Βλάβη βλάβος βλάμμα, ἀπώλεια, ζημία ζημιῶδες, ἐπιβλαβές, ἐπιζήμιον, βλαβερῶς ἐπιβλαβῶς, ἐπιζημίως, βλαβερὸς ἐπιβλαβής, ζημιώδης ἐπιζήμιος, βλάψαι, ζημιῶσαι. τὰ δὲ ἐναντία ὄφελος ὠφέλεια ὠφέλημα, κέρδος κερδαλέον ἐπικερδές, ἐμπόλημα, ἔρμαιον εὑρμία, τάχα καὶ θησαυρός. ὠφελίμως ἐπωφελῶς, κερδαλέως ἐπικερδῶς, ὠφελεῖ-
136 σθαι, κερδαίνειν, ἐμπολᾶν, εὑρμεῖν. ἑτέρας δὲ χρείας ὠφέλιμον, χρειῶδες, χρηστόν πάγχρηστον χρήσιμον, ἀναγκαῖον, ἐπιτήδειον, ἐπικερδές, ἐπωφελές, λυσιτελές, συμφέρον σύμφο-

---

132 2. θανατήσιμον *AC*.

ρον, προύργου, ὀνήσιμον· τὸ γὰρ ὀνησιφόρον μοχθηρόν. ἀπὸ δὲ τούτων ἡ ὄνησις καὶ τὸ συνοῖσον, ἡ χρεία, ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος· φαῦλον γὰρ ἡ λυσιτέλεια. τὰ δ' ἐναντία ἀχρεῖον, ἄχρηστον, βλαβερόν, ἀσύμφορον, ἀλυσιτελές, ἀνωφελές, ἀνόνητον, ἀνεπιτήδειον.

Ἀσπασμός, πρόσρησις, προσηγορία, προσαγόρευσις. 137
προσαγορεῦσαι καὶ προσρηθῆναι, ἀσπάζεσθαι, προσειπεῖν, προσαγορευθῆναι, προσειρῆσθαι προσειρημένος. καὶ ἀντιπροσειπεῖν καὶ ἀντιπροσαγορεῦσαι καὶ ἀντασπάσασθαι. καὶ ἡ μὲν ἡμέρα ἐν ᾗ γίνεται ἀσπασμὸς προσρητὴ καὶ πρόσρημα, ἐν ᾗ δὲ μὴ γίνεται, ἀπρόσρητος. καὶ ὁ μὲν δεξιὸς ἐν τούτοις εὐπροσήγορος καὶ φιλοπροσήγορος (τὸ γὰρ εὐπρόσ- 138
ρητος σκληρότερον), ἐφαρμόττοι δ' ἂν τούτῳ κατ' ἄλλην χρείαν ὁ εὐπρόσοδος, εὐπρόσιτος, εὐέντευκτος, εὐεπίμικτος, εὐσύμβολος, μειλίχιος, ἵλεως, φιλάνθρωπος, ἥμερος, εὐμενής, πρᾶος, ἀνεξίκακος· ὁ δ' ἐναντίος ἐκείνῳ μὲν δυσπροσήγορος μισοπροσήγορος (τὸ γὰρ δυσπρόσρητος τραχύ, βέλτιον δὲ τὸ ἀπρόσρητος), τοῖς δ' ἐφεξῆς δυσπρόσιτος δυσπρόσοδος, ἄμικτος δύσμικτος, δυσσύμβολος, δυσέντευκτος, σκυθρωπός, σκαιός, ἄγριος, ἀργαλέος, σκληρός, τραχύς, ἀπάνθρωπος, 139
ἀνήμερος, δυσμενής· ὁ γὰρ ἀμείλικτος ποιητικώτερον. τὰ δ' ἐπιρρήματα ἐκ μὲν τοῦ εὐπροσήγορος εὐπροσηγόρως καὶ φιλοπροσηγόρως, καὶ τἀναντία δυσπροσηγόρως καὶ μισοπροσηγόρως, ἐκ δὲ τοῦ εὐπρόσιτος εὐπροσίτως· τὸ γὰρ εὐπροσόδως σκληρόν, ὡσαύτως καὶ τὸ εὐεντεύκτως, ἀμείνω δὲ τὸ εὐεπιμίκτως, εὐξυμβόλως, εὐμενῶς, φιλανθρώπως, πράως, ἡμέρως. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου δυσπροσίτως, ἀμίκτως δυσμίκτως ἀπροσμίκτως ἀνεπιμίκτως, ἀσυμβόλως, σκυθρωπῶς, ἀγρίως, σκαιῶς, ἀργαλέως, δυσμενῶς, σκληρῶς, τραχέως, ἀπανθρώπως.

Εὐεργετεῖν, εὖ ποιεῖν, χαρίζεσθαι, δωρεῖσθαι, διδό- 140
ναι χάριν, εἰσφέρειν, προσεπεισφέρειν. τὰ δὲ πράγματα εὐεργεσία, χάρις, δωρεά· τὸ γὰρ εὐποιία οὐ λίαν κέκριται, φιλοδωρίαν δὲ οὔπω παρὰ τοῖς κεκριμένοις εὗρον. ὀνόματα δὲ εὐεργέτης εὐεργετικός· οὐ γὰρ καὶ εὐποιητικός, φιλόδωρος δὲ καὶ εὐχάριστος· ἐπὶ γὰρ τούτου τάττεται τοὔνομα, 141
καὶ τὸ εὐχαριστεῖν ἐπὶ τοῦ διδόναι χάριν, οὐκ ἐπὶ τοῦ εἰδέ-

ναι. ὁ μὲν οὖν ἀποστερῶν χάριν ἄχαρις καὶ ἀχάριστος ἂν ῥηθείη, ἀπάνθρωπος, ἀναίσθητος, ἄδικος, ἀγνώμων, ἀμνήμων, ἐπιλήσμων, ἔνοχος τοῖς τῆς ἀχαριστίας ἐπιτιμίοις· καὶ τὸ πρᾶγμα ἀναισθησία, ἀχαριστία, ἀδικία, ἀγνωμοσύνη
142 καὶ ὡς Ἀντιφῶν ἀποστέρησις· καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀχαρίστως, ἀναισθήτως, ἀδίκως, ἀγνωμόνως, ἐπιλησμόνως. τὸ δὲ δίκαιον εἶναι περὶ τοὺς εὐεργέτας εἰδέναι χάριν, ἐπίστασθαι, χάριν ἔχειν ὡς Ὑπερίδης τε καὶ Λυσίας, διαλύειν χάριν, ἀποδιδόναι, ἀποτίνειν ἐκτίνειν, ἀπομνημονεύειν, ἀμείβεσθαι, ἀντεισφέρειν, ἀντευποιεῖν, ἀντευεργετεῖν, ἀντεπιμετρεῖν, ἀντεπιμελεῖσθαι, ἀντικήδεσθαι, ἀντιχαρίζεσθαι, ἀντωφελεῖν, ἀντεννοεῖν, ἀντιφιλεῖν, ἀντιφιλοτιμεῖσθαι.

143 Συμβόλαιον, συνάλλαγμα, κοινώνημα κοινωνία, ἐπαλλαγή· ἰδιωτῶν γὰρ τὸ συναλλαγή. συναλλάξαι, συμβαλεῖν, κοινωνῆσαι. εὐσύμβολος, ἀξιοκοινώνητος, ἀσύμβολος δυσσύμβολος, ἀκοινώνητος δυσκοινώνητος.

144 Ἔμπειρος, ἐπιστήμων, ἐθάς, τρίβων, τετριμμένος περὶ ταῦτα, ἐντριβής· τὸ γὰρ περίτριμμα λοιδορία, ὁ δὲ εἰδήμων ἰδιωτικόν, ὁ δὲ ἴδμων ποιητικόν. βέλτιον δὲ τὸ εἰδὼς τῷ πράγματι χρῆσθαι, διὰ πείρας ἥκων, διὰ πείρας ἔχων, ἐν πείρᾳ γεγενημένος. τὰ δὲ πράγματα πεῖρα ἐμπειρία, ἐπιστήμη, ἕξις, τριβή, καὶ τὰ ῥήματα πεπειρᾶσθαι, ἐπίστασθαι, εἰδέναι, τετρῖφθαι ἐντετρῖφθαι, εἰθίσθαι, καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἐμπείρως, ἐπιστημόνως, εἰθισμένως, ἐντετριμμέ-
145 νως, ἐντρεχῶς, τάχα καὶ εἰδότως· Ὅμηρος δὲ ἐπισταμένως λέγει. τὰ δ' ἐναντία ἄπειρος, ἀνεπιστήμων, ἀήθης, ἀτριβής, ἀμαθής, ἄτριπτος πρὸς ταῦτα, ἀγνοῶν· Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀγνώμων λέγει. καὶ τὰ πράγματα ἀπειρία, ἀνεπιστημοσύνη, ἀήθεια, ἀμαθία, ἄγνοια, ἀγνωμοσύνη. ῥήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἐξ αὐτῶν, πλὴν ἀγνοεῖν καὶ ἀγνωμονεῖν· τὸ γὰρ ἀηθεῖν σκληρόν, ὥσπερ τὸ ἀηθέσσειν ποιητικόν, τὸ δὲ ἀμαθαίνειν ἄλλο τι δηλοῖ. ἐπιρρήματα δὲ ἀπείρως, ἀνεπιστημόνως, ἀτριβῶς, ἀηθῶς, ἀμαθῶς· τὸ δὲ ἀγνώστως καὶ ἀγνωμόνως κοινὰ πρὸς ἕτερα.

---

144 6. ἕξις] ἔθος *A*. 145 7. ἀηθές ante Lobeckium. addit *A* ὥσπερ τὸ ἀηθεύειν.

Σιωπᾶν ἀπόρρητα, σιγᾶν, κρύπτειν συγκρύπτειν κα- 146
τακρύπτειν ἀποκρύπτειν ἐπικρύπτεσθαι, τηρεῖν, συμφυλάτ-
τειν, [συμπράττειν,] ἀφθεγκτεῖν, συσκιάζειν, στέγειν. καὶ
τὰ ὀνόματα σιωπηλός, σιγηλός, φυλακτικός, ἄφθογγος, στε-
κτικὸς στεγανός. μετοχαὶ δὲ ἀπὸ πάντων. καὶ τὰ ἀπόρ-
ρητα, τὰ σιωπώμενα, τὰ σιγώμενα, τὰ κρυπτά, τὰ κρυπτό-
μενα, τὰ ἄρρητα, τὰ σιωπῆς ἄξια, τὰ ἄφθεγκτα, τὰ ἀνέκ- 147
φορα, τὰ λανθάνοντα, τὰ συσκιαζόμενα, τὰ στεγόμενα.
καὶ σιωπηλῶς, σιγηλῶς, φυλακτικῶς, ἀφθεγκτί, στεκτικῶς
στεγανῶς. τὸ δ' ἐναντίον ἐκλαλεῖν, ἐξαγορεύειν, ἐκφαί-
νειν, ἐκλέγειν, ἐκφέρειν διαφέρειν, ἔκφορα ποιεῖν, ἔκπυστα,
ἔκφαντα. ἀφ' ὧν ὀνόματα μὲν οὐκ ἔστιν εἰ μὴ ἄρα ὁ λά-
λος, οὐδ' ἐπίρρημα, πρᾶγμα δὲ μόνον ἐξαγόρευσις· σκλη-
ρὸν γὰρ ἡ ἐκλάλησις.

Προΐσχεσθαι, προτείνειν, προκαλεῖσθαι, προτείνε- 148
σθαι, προβάλλεσθαι, ἀξιοῦν. πρᾶγμα δὲ οὐκ ἔστι τούτων
ἴδιον ὅτι μὴ πρόκλησις· τάχα δὲ καὶ ἀξίωσις. οὐδὲ ὄνομα,
οὐδὲ ἐπίρρημα, ἀλλὰ μετοχαί, οἷον προτείνων προτεινόμε-
νος, προϊσχόμενος, προβαλλόμενος, ἀξιῶν, προκαλούμενος.

Γράμματα ἐν στήλαις ἐγγεγραμμένα, ἐγκεχαραγ- 149
μένα, ἐγκεκολαμμένα, ἐνσεσημασμένα, ἐντετυπωμένα, ἐγκεί-
μενα ἐναποκείμενα ἐγκατακείμενα, ἐμπεποιημένα, ἐνειργα-
σμένα, ἐνόντα, ἐγγεγλυμμένα. καὶ τὰς μετοχὰς ὡσαύτως,
ἐγγράψας, ἐγχαράξας, ἐγκολάψας, ἐνσημηνάμενος, ἐγκόψας,
ἐγγλύψας, ἐνθείς, ἐνεργασάμενος, ἐγκαταθέμενος, ἐμποιή-
σας, ἐντυπώσας ἐντυπωσάμενος, κοιλάνας, βαθύνας. καὶ 150
τὰ μὲν ὑπέργεια, ὑπερφανῆ, ἔκδηλα πρόδηλα ἐπίδηλα, ἐπί-
σημα, θεατά εὐθέατα (τὸ γὰρ εὔσημα εὐτελές), τὰ δ' ὑπό-
γεια, ἀφανῆ, ἄδηλα, τὰ δὲ χρόνια, ἀρχαῖα παναρχαῖα,
παλαιά παμπάλαια, ἄσημα, ἀσαφῆ, συγκεχυμένα, ἀμυ-
δρά, ἀμαυρά, ἐξίτηλα, ἀθέατα δυσθέατα, δύσγνωστα ἄγνω-
στα, δυσγνώριστα ἀγνώριστα, ἀτέκμαρτα, δυσόρατα ἀνό-
ρατα ἀδιόρατα, κατερρυηκότα ἐξερρυηκότα διερρυηκότα, δυσ-
σύμβολα ἀξύμβολα, δυσείκαστα, ὕποπτα ἀνέποπτα.

Διακορής εἰμι αὐτοῦ, ὑπερκορής κατακορής, εἰς κό- 151
ρον ἦλθον, διάκορός εἰμι, κατάκορος, πέρα κόρου προελή-
λυθα, πλήρης εἰμί, μεστός, ἔμπλεως ὑπέρπλεως ἀνάπλεως

κατάπλεώς εἰμι, ἐμπέπλησμαι, κεκόρεσμαι, διακόρως ἔχω, κατακόρως ὑπερκόρως, ἐν πλησμονῇ εἰμί, προσίσταταί μοι.

Ἀναμφίβολον, ἀναμφίλογον ἀναμφίλεκτον, ἀναντίλεκτον, βέβαιον, ἀνενδοίαστον, ἀναμφισβήτητον, ἀναν-
152 τίρρητον, πάγιον. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀναμφιλόγως, ἀναμφιβόλως, ἀναντιλέκτως, βεβαίως, ἀνενδοιάστως, ἀναμφισβητήτως, ἀναντιρρήτως, παγίως. καὶ λέγοιτ' ἂν ἐπὶ τούτου οἶδα, εὖ οἶδα, ἐπίσταμαι, πείθομαι πέπεισμαι ὑπερπέπεισμαι, πεπίστευκα, διεγγυῶμαι, διαβεβαιοῦμαι, δισχυρίζομαι, διορίζομαι, διατείνομαι, διηκριβωσάμην, ἐπιστωσάμην,
153 ἀκριβολογοῦμαι· τὸ γὰρ ἀκριβάζω ἀπειρόκαλον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου πρᾶγμα μέν ἐστι τὸ *ἀμφίβολον*, ἀπαγὲς καὶ ἀβέβαιον, καὶ ὅρος οὐκ ἀντίλεκτος παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ καθ' ἕτερον σχῆμα ἀντιλογία καὶ ἐνδοιασμὸς καὶ ἀμφισβήτησις· οὐ γὰρ καὶ ἀντίρρησις. ἐπίρρημα δὲ μόνον τὸ ἀμφιβόλως. ῥήματα δὲ ἀμφιβάλλω, ἀπιστῶ, ὑποπτεύω, ἐνδοιάζω, ἀμφιγνοῶ, ἀντιλέγω, ἀμφισβητῶ, διαπορῶ, εἰκάζω, τεκμαίρομαι, ὑφορῶμαι, ὑπονοῶ, διστάζω ὡς Πλάτων.

154 *Ἑρμηνεὺς* καὶ ἑρμηνευτής, γλῶτταν συμβάλλων, γλῶτταν ὑποκρινόμενος, γλώττης ὑποκριτής, γλώττης συμβολεύς, γλώττης μεταβολεύς, γλώττης μηνυτής, γλώττης ἀλλοτρίας ἐπιστήμων, δίγλωττος δίφωνος, πολύγλωττος πολύφωνος. διαμηνύων τὴν φωνήν, ἐκμηνύων, διαγγέλλων, ἑρμηνεύων ἀφερμηνεύων, μεταβάλλων μεταφέρων μεταπλάττων, ἀφελληνίζων, διαφέρων. τὰ δὲ πράγματα ἑρμηνεία, μήνυσις, μεταβολή, ἑρμήνευσις, ἐξήγησις, μεταφορά διαφορά, ὑπόκρισις.

155 *Εἶμι*, ἥξω, ἀφίξομαι, παρέσομαι παραγενήσομαι. ἀπαντήσομαι, ἐπάνειμι ἐπανήξω· τὸ γὰρ ἐλεύσομαι Ὅμηρος μὲν εἴρηκεν, τῶν δὲ καταλογάδην οὐχ οἱ κεκριμένοι. πρᾶγμα δὲ ἄφιξις καὶ παρουσία. οὐ μὴν ἐπίρρημα οὐδὲ ὄνομα, ἀλλὰ μετοχαί.

156 *Ποιῶ*, πράττω, διοικῶ διοικοῦμαι, διαπράττομαι, ἐργάζομαι ἐξεργάζομαι, διατίθεμαι, διοικονομῶ, διαχειρίζω

---

151 3. ante *ἀναμφίβολον* **A** *ὑπὲρ οὗ τις ἂν διηγήσαιτο* tam in titulo quam in contextu.

διαχειρίζομαι μεταχειρίζομαι. καὶ τὰ πράγματα ποίησις, πρᾶξις, διοίκησις, ἐργασία, διάθεσις, διαχείρισις μεταχείρισις. τὰ δὲ ὀνόματα καὶ τὰ ἐπιρρήματα κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα.

Ἴσον, ἰσάριθμον, ἰσοπληθές, ἰσοτελές, ἰσόμηκες, ἰσο- 157
μέγεθες, ἰσομέτρητον, ἰσοστάσιον, ἰσόσταθμον, ἰσόνομον, ἰσότιμον. καὶ κατ' ἄλλο χρείας εἶδος ὅμοιον, ἐοικός, ἀντίπαλον ἰσόπαλον ἰσοπαλές, ἰσοκρατές, ἐνάμιλλον ἐφάμιλλον· τὸ γὰρ ἀγχώμαλον, εἰ καὶ Θουκυδίδης εἶπε, τραχύ.

Κλέος, δόξα, φήμη, ὄνομα, εὐφημία πολυφημία, 158
λαμπρότης, εὐδοξία, εὐδοκίμησις, καὶ ἀκμὴ δόξης, εὐθηνία δόξης, ζῆλος, εὔκλεια, μνήμη. καὶ εὐκλεής, ἔνδοξος, ὀνομαστός, εὔδοξος, εὐδόκιμος, λαμπρός, ζηλωτός, ἐκφανής ἐπιφανής, περίβλεπτος, περιβόητος διαβόητος, περίφημος, ἀείμνηστος, ἀκμάζων δόξῃ, εὐθηνούμενος, [ὀνόματι] γνώριμος. τὰ δὲ ἐπιρρήματα εὐκλεῶς, ἐνδόξως, ὀνομαστῶς, εὐ- 159
φήμως, εὐδοκίμως, ζηλωτῶς, λαμπρῶς, ἐκφανῶς ἐπιφανῶς, περιβλέπτως, περιβοήτως, γνωρίμως. τὰ δὲ ῥήματα εὐδοκιμεῖν, εὐδοξεῖν, λαμπρύνεσθαι, ἀκμάζειν δόξῃ, εὐθηνεῖν, διωνομάσθαι, ἀποβλέπεσθαι. ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων ἄδοξος, ἀκλεής δυσκλεής, ἀνώνυμος, ἀφανής, ἀγνώριστος ἄγνωστος, ἀδόκιμος, ἀζήλωτος· ἐπιβόητος δὲ καὶ ἐπίρρητος καὶ ἐπίψογος. καὶ τὰ πράγματα ἀδοξία κακοδοξία, δύσκλεια, δυσ- 160
φημία, ἀγνωσία, καταβοὴ ὡς Θουκυδίδης. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀδόξως, ἀκλεῶς δυσκλεῶς, δυσωνύμως ἀνωνύμως, ἀφανῶς, δυσγνωρίστως ἀγνώστως, ἀδοκίμως, ἀζηλώτως, ἐπιβοήτως, ἐπιρρήτως. ῥῆμα δὲ μόνον τὸ ἀδοξεῖν· τὰ δὲ λοιπὰ σὺν τῷ εἶναι ῥητέον, ἀνώνυμον εἶναι, ἀκλεᾶ εἶναι.

Φιλοπαίκτης φιλοπαίγνων, φιλοπαίσμων φιλοπαί- 161
στης, φιλόγελως, φιλογελοιαστής· καὶ ἑτέρας εἶναι χρείας κομψός χαρίεις στωμύλος, καὶ ἄλλης φιλοσκώμμων εὐσκώμμων σκωπτικός τωθαστικός. καὶ τὰ ἐπιρρήματα φιλοπαιγμόνως, γελοίως, κομψῶς, χαριέντως, στωμύλως, φιλοσκωμμόνως εὐσκωμμόνως σκωπτικῶς, τωθαστικῶς. τὰ δὲ πράγματα φιλοπαιγμοσύνη, παιδιά, γέλως, κομψεία, χαριεντι-

159 1. ὀνομαστικῶς ante Seberum.

σμός, στωμυλία, φιλοσκωμμοσύνη εὐσκωμμοσύνη σκῶμμα, τωθασμός. ῥήματα δὲ παίζειν, γελᾶν, γελοιάζειν, κομψεύεσθαι, χαριεντίζεσθαι, στωμύλλεσθαι, σκώπτειν, τωθάζειν.

162 Ἐπὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίου εὔωνος, οὐδεὶς οὐδαμόθεν, εὐτελής, τοῦ μηδενὸς τίμιος, ὃν πολλοῦ ἄν τις ἡγήσαιτο τοῦ μηδενός, ἀνεμιαῖος, εὐκαταφρόνητος, κατάπτυστος ἀπόπτυστος, οὐδὲ τοῦ τυχόντος ἄξιος, οὐδὲ τοῦ προστυχόντος, παντὸς ὤνιος, φθόρος, οὗ τὸ μηδὲν τιμιώτερον, ὄλεθρος, κάθαρμα, περίτριμμα, ἀνδράποδον, αἰσχύνη τῶν συ-
163 νόντων, τῶν εἰς αὐτὸν ἰόντων ὄνειδος, εὐωνότερος τῶν ἀποκεκηρυγμένων ὠνίων, ἀνδραποδώδης, ἀπερριμμένος, ἐπευωνισμένος, ἄσημος, ἀνώνυμος, ἄδοξος, ἀφανής, ὃν οἰωνίσαιτ' ἄν τις, ἄδηλος, ἄπορος, κακοδαίμων, ἄθλιος, ἀντ' οὐδενός, ἄτιμος ἠτιμωμένος, ταπεινός, δύστηνος, εἰκαῖος, συρφετός, τῶν ἐν ταῖς τριόδοις καθαρμάτων ἐκβλητότερος, κοπρίων ἐκβλητότερος, εἰ δεῖ καθ' Ἡράκλειτον λέγειν, τῶν ὀξυθυ-
164 μίων ἀτιμότερος. χρὴ δὲ οὐδὲν θαυμάζειν εἴ τινα τοιαῦτα ὀνόματα ἐπὶ πλειόνων σημαινομένων λέγομεν. ὥσπερ γὰρ ἔστι πλείω ταὐτὸν σημαίνοντα, οὕτως ἔνια ἐπὶ πολλοῖς τάττεται, καθάπερ εἰ φαίης τὸν σοφόν· ἐπὶ γὰρ μυρίων ἂν τάττοιτο τῶν κατὰ σοφίαν τι δρώντων, ὅπου γε καὶ τέκτονι σοφίαν Ὅμηρος ἐπωνόμασεν. ὁ δὲ βαρὺς εἴη ἂν καὶ ὁ βίαιος καὶ ὁ ἀλαζὼν καὶ ὁ στάσιμος, ὥσπερ καὶ ὁ ἀπόπληκτος ὅ τε μαινόμενος καὶ ὁ ἀνόητος καὶ ὁ νοσῶν. καὶ πολλὰ ἂν καὶ τῶν ἄλλων τοιαῦτα εἴποι τις ἐπεξιών.

165 Βούλομαι, ἐθέλω θέλω, προαιροῦμαι, ἐπιποθῶ, ἐπιθυμῶ ὑπερεπιθυμῶ, ἐφίεμαι, ἐπείγομαι, ὀρέγομαι ὑπερορέγομαι, γλίχομαι (τὸ γὰρ ἱμείρω ποιητικόν), ὀρίγνομαι, βουλομένῳ μοί ἐστιν, ἐπιθυμητικῶς ἔχω· τοῦτο γὰρ μόνον ἐπίρρημα ἔχει, καὶ ὄνομα τὸν ἐπιθυμητήν, τὰ δ' ἄλλα μετοχάς. πράγματα δὲ βούλησις, ἐπιθυμία, ὄρεξις, ἔφεσις, ἔρως· ἡ γὰρ θέλησις ἰδιώτου. τάχα δ' ἂν τούτοις συντάττοιτο ἐρῶ τοῦ πράγματος, ἀμφισβητῶ ὑπεραμφισβητῶ, μέτειμι, μεταδιώκω· ἡ γὰρ ἀμφισβήτησις καὶ ἐπιδικασία καὶ μέθοδος ἑτέροις μᾶλλον προσήκουσιν, ἡ δὲ μεταδίωξις σκληρόν. ὅθεν καὶ μόνον ἂν εἴποις ἐπίρρημα τὸ ἐρωτικῶς.

---

162 2. ὠνήσαιτο? 165 3. ὀρίγναμαι?

Εἴποις δ' ἂν ἐπὶ τῶν ἤδη γεγραμμένων νόμων ἢ 166
ψηφισμάτων γέγραπται, ὥρισται, δέδοκται, διώρισται, τέτακται διατέτακται, κεχειροτόνηται ἐπικεχειροτόνηται, πεπίστευται, δεδοκίμασται, ἐξήτασται, κέκριται, προβεβούλευται βεβούλευται, κεκύρωται ἐπικεκύρωται, νενομοθέτηται, εἰσενήνεκται προεισενήνεκται, προεξήτασται, προκέκριται, πάλαι κεῖται, πάλαι τετήρηται, πάλαι πεφύλακται, προείθισται.

Τὸ μὲν μετρίως ἔχειν εἴποις ἂν συμμέτρως, ἀποχρώντως, 167
ἀρκούντως, ἱκανῶς, αὐτάρκως, μεμετρημένως· τὸ δὲ ἀμέτρως λέγειν, εἰ μὲν κατὰ τὸ πλέον, ἐκμέτρως καὶ ὑπερμέτρως καὶ περιττῶς, εἰ δὲ κατὰ τὸ ἔλαττον, ἐνδεῶς τε καὶ ἐλλιπῶς.

Συστρέψαι τὸ σῶμα, συνελκύσαι, συναγαγεῖν, συν- 168
αθροῖσαι, συστεῖλαι, συσπειρᾶσαι, συγκάμψαι. παραπλήσιον δέ τι καὶ τὸ ἰλυσπᾶσθαι νόει. τὸ δ' ἐναντίον ἐκτεῖναι τὸ σῶμα, προτεῖναι τὰ κῶλα, ἁπλῶσαι, χαλάσαι, διαχέαι, ἀποτεῖναι, ἀποτάδην. τὸ δὲ μετὰ χάσμης ἀποτείνειν ἑαυτὸν σκορδινᾶσθαι λέγουσιν.

Ἐφ' ὧν Πλάτων λέγει τὸ ταὐτὸν καὶ τὸ θάτερον, 169
τὸ μὲν ταὐτὸν εἴποις ἂν μόνιμον, βέβαιον, στάσιμον, ἀμετάστατον, ἑστηκός, ἀμετακίνητον, ἀγέννητον, ἀμερές, ἀναφές, ἀθάνατον, ἄληπτον, ἄλυτον, ἀνώλεθρον, ἀίδιον, ἄφθαρτον, θεῖον, μονοειδές, ἀσχημάτιστον, ἀνενδεές, ἀνελλιπές, ἀσώματον, ἀύρατον, ἀχρώματον, ἀεικίνητον, αὐτοκίνητον, ἀείζωον, αὔταρκες αὑτῷ, ἀτάρακτον, καθεστηκός, καὶ τὰ τούτοις σύστοιχα, τὸ δὲ θάτερον ἀβέβαιον, εὐμετακίνη- 170
τον μετακινούμενον πολυκίνητον, πολύφορον, μετατρεπόμενον, φερόμενον, πλανώμενον πλανητόν, μεταπλαττόμενον μεταρρυθμιζόμενον μετασχηματιζόμενον, γεγονός γενητόν, ἁπτόν, θεατόν, μεριστόν, φθαρτόν, πολυμιγές, θνητόν, πολυσχιδές, παυόμενον, ἀπολλύμενον, πολυσχημάτιστον, πολλῶν ἐπιδεές, σωματοειδές, ὁρατόν, αἰσθητόν, πολυχρώματον, μετασκευαζόμενον μεθαρμοζόμενον, πολλῶν προσδεές, ἐνδεές, ταραχῶδες, θορύβου μεστόν, ἐφήμερον.

ϛ.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. τὰ μέν τινα τῶν ὀνομάτων ὡς κρίνων ἔγραψα, τὰ δὲ ὡς μὴ παριεὶς ἐμήνυσα. ἐνίοις δὲ τῶν ἀμφιβόλων προσέθηκα τοὺς μάρτυρας, ἵνα τοὺς εἰπόντας εἰδῇς, ἔστι δ' ὅπου καὶ τὸ χωρίον ἐν ᾧ τοὔνομα, ἐπὶ δέ τινων καὶ τὴν λέξιν αὐτήν. οὐ μὴν ἐπὶ πάντων ταὐτὸν τοῦτ' ἐποίησα, ὅπου μὴ κατήπειγεν, ἵνα μὴ τοῖς βιβλίοις περιττὸς ὄγκος προσῇ. ἔρρωσο κύριε.

7 *Ἐπεὶ δὲ οὐδὲ τῶν συμποτικῶν ὀνομάτων ἀμελητέον, χρὴ λέγειν τὸ μὲν χωρίον συμπόσιον, ἀνδρῶνα, συσσίτιον, καὶ τρίκλινον οἶκον ἢ πεντάκλινον ἢ δεκάκλινον, καὶ παστάδα δὲ ἀπὸ τοῦ πάσασθαι, καὶ συναγώγιον· τὸ δὲ πρᾶγμα πότον ἢ συσσιτίαν ἢ συμποσίαν ἢ σύνοδον τὴν ἐν οἴνῳ ἢ θίασον ἢ εἰλαπίνην ἢ ἔρανον ἢ ἑστίασιν ἢ ἄριστον ἢ δεῖπνον ἢ σύνδειπνον ἢ θοίνην ἢ ξενισμόν (ἡ γὰρ Θου-*
8 *κυδίδου ξένισις τραχύ)· τοὺς δὲ συνιόντας συμπότας, ὁμοσίτους συσσίτους, συνουσιαστάς, θιασώτας ἢ θιασίτας, εἰλαπιναστάς, ἐρανιστάς. ἰδίως δὲ τοὺς τῶν θιασωτῶν οἴκους φωλητήρια ὠνόμαζον. τὸ δὲ ἔργον συναγαγεῖν συμπόσιον, συστῆσαι, πληρῶσαι, συγκροτῆσαι, συναθροῖσαι, συγκαλέσαι. καὶ κληθῆναι δὲ ἐπὶ δεῖπνον ἥ τε παροιμία λέγει καὶ Μένανδρος, καὶ Δημοσθένης «κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα τὸν υἱὸν τοῦ Φαιδίμου,» καὶ «τοῖς συναντῶσιν ἐρωτώμενοι ἐπὶ δεῖπνον ἔφασκον κληθῆναι.» αἱ δὲ δημόσιαι ἑστιάσεις εὐωχίαι, θάλειαι, πανδαισίαι, δημοθοινίαι,*
9 *τάχα δὲ καὶ σιτήσεις. ἐφ' ὧν δ' ἔστι κατακεῖσθαι, κλῖναι κλινίδες κλινίδια, σκίμποδες, ἀσκάνται, στιβάδες, ἡμικύκλια, κλιντήρια, χαμεύνια. τὸ δὲ καλούμενον ἀνάκλιντρον ἐπίκλιντρον Ἀριστοφάνης ἔφη, τὸ δὲ ἐνήλατον κλιντήριον. εἶτα φυλλάδες, πτερίδες, πόαι, τυλεῖα, κνέφαλλα, προσκεφάλαια ὡς Δημοσθένης καὶ πολλοί. καὶ ποτίκρανον δὲ οἱ κωμικοὶ τὸ προσκεφάλαιον ἢ τὸ ὑπηρέσιον. ὑπαυχένιον. ἀμφίταποι· εἰσὶ δὲ οἱ ἐξ ἑκατέρου δασεῖς, ὡς τάπητες οἱ*

---

1 6. περιττὸς om *A*. 8 6. *παροιμία*] v. M 4 p. 179.

ἐκ θατέρου. ὑπαγκώνια στρώματα, περιστρώματα ὑποστρώ- 10
ματα, ἐπιβλήματα, ἐφεστρίδες χλαῖναι, ἀμφιεστρίδες, ἐπιβόλαια, δάπιδες ψιλοδάπιδες, ξυστίδες χρυσόπαστοι, ὡς Εὔβουλος

ταῖς ξυστίσιν ταῖς χρυσοπάστοις στόρνυται.

τὸ δὲ ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ στρώματα ἐνῆν κοίτην ὠνόμαζον· τὰ δὲ εἰς κοίτην στρώματα ἐνεύναια λέγουσιν. ὅτι δὲ καὶ πτίλοις τὰ κνέφαλλα ἀνεπλήρουν, Εὔβουλος ἐν Ἀγχίσῃ διδάσκει· καὶ πτερωτὰ καὶ πτιλωτὰ προσκεφάλαια ὀνομάζουσιν. καυνάκας δέ τινας πορφυροῦς ἐπὶ στρωμάτων Μένανδρος ὠνόμασεν. τὰς δὲ ἐγκοιμητηρίας ψιάθους χαμευνίας ἐκάλουν. 11

ὁ μὲν οὖν συνιστὰς τὸ συμπόσιον ἑστιάτωρ, ἑστιῶν, ξενίζων, συμποσίαρχος, συμποσίου ἄρχων, ὁ τῆς συνουσίας ἡγεμών· ὁ γὰρ οἰκοδέγμων τραγικόν. καὶ ἄλλως δὲ καλεῖται συμποσίαρχος ὁ ἐν ἰσοτελεῖ τινὶ κοινωνίᾳ κατὰ κλῆρον ἢ κατὰ δόγμα προαιρεθεὶς τοῦ συμποσίου ἐπιμελητής. εἴποις δ' ἂν τὸν ἑστιάτορα καὶ ἑστιοῦχον κατ' Ἀριστοφάνην. οἱ δὲ συγκληθέντες δαιτυμόνες δαιταλεῖς, ἐπί- 12
κλητοι σύγκλητοι κλητοί, συμπόται, σύνδειπνοι. ἄκλητοι, οὓς ἀνεπαγγέλτους Κρατῖνος καλεῖ. ἀσύμβολοι, ἀπὸ συμβολῶν, ἀφ' ὧν οἱ Ἀττικοὶ μακρὰς διδόναι συμβολὰς ἔλεγον ἀντὶ τοῦ μεγάλας. καὶ προκλίτης μὲν ὁ τῆς ἑστιάσεως πρωτοστάτης, ὁ δὲ παρακατακείμενός τινι συμπότης συγκλίτης παρακλίτης· σύγκλινον δὲ Μένανδρος λέγει. ὁμοτράπεζος συντράπεζος, ὁμόσιτος σύσσιτος, ὁμόδειπνος. ὁ δὲ 13
φροντίζων τῆς ὑπηρεσίας ἁπάσης τραπεζοποιός. ἡ δὲ ὑπηρεσία παῖδες, οἰνοχόοι, τραπεζοκόμοι, τομεῖς, μάγειροι, ὀψοποιοί, ὀψαρτυταί.

καὶ τὸ μὲν μαγειρεῖον ὀπτανεῖον, τὰ δὲ ἀρτύματα ἡδίσματα. ἵνα δὲ ἔγκειται τὰ τῶν ἡδυσμάτων ἀγγεῖα, κυψέλη, ἵνα δὲ τὰ ὄψα, κίστη ὀψοφόρος ἢ κίστη δειπνοφόρος. ἵνα 14
δὲ ὁ οἶνος, λάγυνος, πυτίνη, ἀσκός, κρατήρ, προχοίδιον, κάδος καδίσκος, κρωσσός, βίκος, κραδισσὸς ὡς Ξενοφῶν, κεράμιον, ἀμφορεύς ἀμφορίσκος, σταμνίον, ἀγγεῖον οἰνοφό-

---

10 7. κοιτὸν *C.* || εὔμαια *A.*

ρον ὑάλου ἢ κεράμου πεποιημένον, πίθος ἢ πιθάκνη· Ὑπερίδης δὲ καὶ πιθάκνιον εἴρηκεν. εἰ δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν ὕρχας οἴνου, δηλοῖ μὲν ἡ λέξις τῷ βίκῳ προσεοικὸς
15 κεράμιον, ἔστι δὲ Αἰολικὸν τοὔνομα. τὰς δὲ ἀποθήκας τοῦ οἴνου Ξενοφῶν μὲν οἰνῶνας εἴρηκεν, Εὔπολις δὲ πιθῶνας. κρατῆρες δὲ ὁ μὲν πρῶτος Διὸς Ὀλυμπίου καὶ Ὀλυμπίων θεῶν, ὁ δὲ δεύτερος ἡρώων, ὁ δὲ τρίτος Διὸς σωτῆρος τελείου, ὅτι καὶ τὰ τρία πρῶτος τέλειος ἀριθμός. καὶ ὁ μὲν οἶνος πόμα καὶ πῶμα καὶ ποτόν, ἡδύς, ἐπαγωγός, γλυκύς, αὐστηρός, μελιηδής, ἀνθοσμίας, Θάσιος, Χῖος καὶ ὁ τούτου ἄριστος Ἀριούσιος, Μενδαῖος, Μενδήσιος, Ἰσμαρικός,
16 Λέσβιος, Πεπαρήθιος, Χαλυβώνιος, Πελλαῖος, Πράμνειος, Μαρωνείτης· οὔπω γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸν Ἰταλιώτην ἤδεσαν ἀκριβῶς, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα ἂν τούτου προύθεσαν. καί που καὶ γλυκὺς Πόλιος· ἔστι μὲν ἐκ Συρακουσῶν, Πόλις δ' αὐτὸν ὁ Ἀργεῖος πρῶτος ἐπεσκεύασεν, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα, ἢ ἀπὸ τοῦ Συρακουσίων βασιλέως Πόλλιδος, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει. καὶ σίραιον δὲ ἐκάλουν τὸν ἐκ γλεύκους ἡψη-
17 μένον γλυκύν, καὶ Θήραιον τὸν ἐκ Κρήτης. ἦν δέ τις καὶ μυρίνης οἶνος, μύρῳ κεκραμένος· οἱ δὲ τὸν γλυκὺν οὕτως οἴονται κεκλῆσθαι. καὶ μελίκρατον δέ, τὸ νῦν οἰνόμελι. ἦ που δὲ καὶ τὸ νῦν ἕψημα ὀνομαζόμενον, ὅπερ ἐστὶν οἶνος ἐξηψημένος εἰς γλυκύτητα· καὶ τοῦτ' ἄν τις οἴοιτο εἰρημένον ἐν τῇ τοῦ Πλάτωνος τοῦ κωμικοῦ Συμμαχίᾳ,

τὸ γὰρ ἕψημά σου
γευόμενος ἔλαθον ἐκροφήσας.

καὶ πρότροπος δ' ἦν τις οἶνος, ὁ πρὶν ἀποθλίβεσθαι ἐκρυείς. ὁ δὲ φαῦλος οἶνος δευτερίας, ἐξεστηκώς, ἐντροπίας, ὀξίνης ὀξώδης· ὁ μέντοι δευτερίας καὶ τρυγηφάνιος ἐκα-
18 λεῖτο. τὸν δὲ οἶνον καὶ τρύγα Κρατῖνος ἐν Ὥραις·

ἀλλ' ἦν ὅτ' ἐν φώσωνι τὴν ἴσην ἔχων
μετ' ἐμοῦ διῆγες, οἴναρον ἕλκων τῆς τρυγός.

αὐτίτης δὲ οἶνος ὁ ἐπιχώριος, σακκίας δὲ ὁ διυλισμένος

---

15 7. ὁ τούτου om *A*. 8. ἀριστούσιος *A*. 16 1. πολλαῖος *B*, om *AC*. 4. Πόλιος] καὶ πολαῖος *A*. || πόλας *A*. 5. ἐσκεύασεν *C*. 7. σήραιον *A*. 17 2. μυρρίνης *A*. 18 2. τήν οἱ συνέχων ante Lobeckium. om versum *A*.

καὶ σακτὸς παρ' Εὐπόλιδι. τὸ δὲ τρῖμμα πόμα ἦν μετ' ἀρωμάτων παρὰ τοῖς νέοις κωμικοῖς. ἐπήνουν δὲ οἶνον τὸν τρία φέροντα, τουτέστιν ὕδατος τὸ τριπλοῦν· Ὅμηρος δὲ

ἓν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος δ' ἀνὰ εἴκοσι μέτρα.

ὅτῳ δὲ ὁ οἶνος ἀρύεται, ἀρυστήρ ἀρύστιχος, ἔφηβος, 19
οἰνήρυσις, κοτύλη, λεπαστή, οἰνοχόη, κύαθος, ὅτῳ δὲ διηθεῖται, ὑλιστὴρ καὶ σάκος καὶ τρύγοιπος. καὶ σίφωνα μέν, ὅτῳ ἐγεύοντο, Ἱππῶναξ εἴρηκεν,

σίφωνι λεπτῷ τοὐπίθημα τετρήνας,

σιφωνίζειν δὲ Ἀριστοφάνης.

καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ πίνειν πότης συμπότης, ποτικὸς ποτίστατος, συμποτικός συμποτικώτατος, καὶ πότις γυνὴ παρὰ Φρυνίχῳ τῷ κωμικῷ. προπίνειν διαπίνειν, διαμιλλᾶσθαι ἐν πότῳ, ἐκπίνειν ὑποπίνειν (ὃ καὶ ὑποψακάζειν λέγουσι), φι- 20
λοποτεῖν, καταπίνειν· ἤδη δὲ τοῦτο καὶ ἐπὶ τροφῆς ἔνιοι λέγουσιν, Αἰσχίνης δὲ καὶ τὴν οὐσίαν ἔφη κατέπιεν. καὶ λύχνον δὲ πότην Ἀριστοφάνης ἔφη. φιλοπότης δὲ καὶ ἀκρατοπότης ἀκρατοπώτης, ὑδροπότης ὑδροπώτης, φιλοποσία, ἀκρατοποσία ἀκρατοπωσία, ὑδροποσία ὑδροπωσία, φαρμακοποσία. ἀπὸ τοῦ πιεῖν συμπιεῖν ἐκπιεῖν, ἀκρατοποτεῖν ὑδροποτεῖν κλεψιποτεῖν. μετριοποτίστατος· τὸ γὰρ ἁπλοῦν ὁ μετριοπότης εὐτελές. γαλακτοπόται γαλακτοποσία. εἴποις δ' ἂν καὶ συμποτικὰς τύχας. ποτικῶς συμποτικῶς.

ἀπὸ δὲ οἴνου φίλοινος φιλοινία, καὶ πάροινος πα- 21
ροινία παροίνως παροινῆσαι. ἔξοινος, οὐ μέντοι καὶ ἐξοινία οὐδὲ ἐξοίνως, ἴσως δὲ ἐξοινῆσαι. διοινωμένος δὲ καὶ κατοινωμένος ὡς Πλάτων, καὶ οἰνωμένοι ὡς Κρατῖνος. δύσοινος, καὶ οἰνόφλυξ οἰνοφλυγία οἰνοφλυγεῖν, καὶ οἰνομάχλη. ἀπὸ δὲ οἴνου καὶ οἰνάνθαι αἱ ἄμπελοι, καὶ οἴναρα τὰ φύλλα, καὶ οἰνόπτης ὁ τὸν οἶνον ἐπιβλέπων· οὗτος δὲ καὶ λύχνους 22
καὶ θρυαλλίδας παρεῖχε, καὶ τὴν ἐξ ἴσου πόσιν ἐφεώρα. καὶ οἰνοπότης, καὶ οἰνοπότις γυνὴ ὡς Ἀνακρέων, καὶ οἰνοποτῶν, ὅπερ Ὅμηρος εἴρηκεν οἰνοποτάζων. καὶ πολυοινότατον χωρίον ὡς Θουκυδίδης, καὶ ἄμπελοι ἡδύοινοι ὡς Ξενοφῶν, καὶ εὔοινοι δέ· τὸ γὰρ οἰνίζεσθαι ἐπὶ τῶν τὸν οἶ-

---

21 4. ᾠνωμένοι *M*. 22 1. οἰνώπτησις *A*. 6. ἔνοινοι *C*.

νον ὠνουμένων δεινῶς ποιητικόν. ἡ δὲ οἰνίστρια οἴνου δόσις ὑπὲρ τῶν παίδων ἐν τοῖς φράτερσιν. οἰνιὰς δὲ καὶ οἰ-
23 νὰς ἡ ἀγρία περιστερά, καὶ οἰνοῦττα μᾶζα ἡ οἴνῳ δεδευμένη. καὶ οἰναγωγὸν πλοῖον παρὰ Κρατίνῳ, καὶ οἰνηρὸς θεράπων παρὰ Ἀνακρέοντι, καὶ παρὰ Κρατίνῳ

οὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

καὶ Αἰσχύλος

μήτε κρωσσούς
μήτ' οἰνηροὺς μήθ' ὑδατηρούς
λείπειν ἀφνεοῖσι δόμοισιν.

ἔστι δ' εἰπεῖν ἐπανέπλει τὸ ποτὸν καὶ ἐπανήει. καὶ ἄκρατος οἶνος, ἀμιγὴς πρὸς ὕδωρ, ἄμικτος. ἄκρατον σπάσαι. κεκρα-
24 μένος, εὔκρατος καὶ εὐκέραστος, εὔκρας εὐκρανής. καὶ αὐτόκρας ὁ μηδεμιᾶς προσθήκης δεόμενος, καὶ αὐτοκέρας καὶ αὐτόκρατον· καὶ νεόκρατον καὶ νεόκρας ὁ νεωστὶ κεκραμένος. καὶ ἀκρατότερος, καὶ ὡς Ὑπερίδης ἀκρατέστερος. ἔστι δὲ καὶ τὸ ἀκρατίσασθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς παρ' Ἀριστοφάνει

τί τὸ κακόν; ἀλλ' ἢ κοκκύμηλ' ἠκρατίσω;

καὶ κεράσασθαι μίξασθαι συγκεράσασθαι. καὶ κεραννύναι καὶ ἐκεράννυ· τὸ γὰρ ἐκίρνα καὶ κιρνάναι ποιητικώτερον,
25 ὥσπερ καὶ ὁ κιρνάς· οἱ δὲ πεζοὶ λέγουσι κεραννύς. ἀκρατοπότης τε Ἡρόδοτος ἔφη, καὶ ἀκρατοκώθωνας Ὑπερίδης· οὐ μὴν ἐπαινῶ τοὔνομα. ὃ μέντοι ἀναγαργαρίσασθαι οἱ νῦν λέγουσιν, ἀνακογχυλίσασθαι ἔλεγον, τὸ ἀνακλύσασθαι τὴν φάρυγγα· Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς

ἀνακογχυλιαστὸν ἐχθοδοπόν τι σκευάσω.

ἀμυστὶ πίνειν, ἀμυστίζειν, χανδὸν πίνειν. Θρᾳκία πρόποσις, Σκυθικὴ πόσις. ὑποβεβρέχθαι, διαθερμαίνεσθαι, σεσεῖσθαι. μέθη μεθύειν μεθύσκεσθαι μεθυστικός, ἡ δὲ γυνὴ μεθύση, καὶ μεθύστρια παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ· ὁ γὰρ
26 μέθυσος ἐπὶ ἀνδρῶν Μενάνδρῳ δεδόσθω. ἐπὶ δὲ τῶν μεθυόντων ἔλεγον τὸ μασχάλην αἴρειν, ὡς τοῦτο ἔθος ὂν τοῖς ἐν μέθῃ· διὸ καὶ Ὅμηρον προειπεῖν «χεῖρας ἀνασχόν-

---

22 1. δεῖ ὡς *A*. 23 6. μηδ' αὖ Blomfieldus, qui 8. λείπειν posuit pro λιπεῖν. 25 3. τὸ *A*. 4. ἔλεγον δὲ καὶ ἀνακλ. *A*. 26 3. προσειπεῖν vulgo.

τες γέλῳ ἔκθανον.» κραιπάλη κραιπαλᾶν. ἐωλοκρασία. νήφειν, νηφαλίως ἔχειν, νηφαντικὸν εἶναι· τὸ γὰρ νηφαλιεύειν τὸ νηφάλια θύειν ἔλεγον, ὅπερ ἐστὶ τὸ χρῆσθαι θυσίαις ἀοίνοις, ὧν τὰς ἐναντίας θυσίας ὠνόμαζον οἰνοσπόνδους. ἔπινον δέ, ὡς οἱ νῦν, τὸ συνέπινον καὶ ποτοὺς ἐποιοῦντο Ξενοφῶν ἔφη· «οἱ δὲ Μῆδοι καὶ ἔπινον καὶ ηὐλοῦντο.» Κρατῖνος μέντοι τὸν οἶνον μάρωνα εἴρηκεν·

οὔ πώ πιον τοσοῦτον οὐδὲ πίομαι μάρωνα.

ἔστι δ' εἰπεῖν ἑστιάτωρ λαμπρός, μεγαλοπρεπής, εὔ- 27
ξενος φιλόξενος, δημοτικός, εὐτράπεζος, καθαριότητι χαίρων (ὁ γὰρ καθάριος ἰδιωτικόν, καίτοι τὸ καθαρίως παρὰ Ξενοφῶντι εἴρηται), διηκριβωμένος, εὐδίαιτος, μεγαλόφρων, φιλοφροσύνης γέμων, εὐάρμοστος, φιλοπροσήγορος, πανηγυρικὸς τὸ ἦθος, ἁβρόβιος ἁβροδίαιτος. τοὺς δ' ἐναντίους τρυσιβίους ὠνόμαζον, κακοβίους, μικροπρεπεῖς, ἀνελευθέρους.

περὶ δὲ συμπότου δεξιός, συμποτικός, ἀστεῖος, ἐπιει- 28
κής, εὐαρμόνιος, ἐπιδέξιος, ἐμμελής, εὔμικτος εὐεπίμικτος, ἀξιοκοινώνητος κοινωνικός, συνουσιαστικός, ἐξομολογητικός, σπουδαῖος, φαιδρός, ἵλεως, εὐμενής, φιλόγελως, φιλοπαίγμων καὶ φιλοπαίσμων, φιλόφρων, αὐτάρκης, ὀλιγοδεής, ὀλιγόσιτος, νήφων, μετριόσιτος. ὁ δ' ἐναντίος σκαιός, ἐκμελής, 29
ἄγροικος, ἄμικτος, εἴρων, ἀλαζών, ὑπεροπτικός, ὑπέρφρων, βαρύς, φορτικός, ἐπαχθής, κομπαστὴς κομπώδης, περίσπουδος ὑπέρσπουδος κατεσπουδασμένος, ἐπισκυθρωπάζων, πεπλασμένος καταπεπλασμένος, σχηματοποιούμενος, φιλοσκώμμων, γελοιαστής, τωθαστὴς τωθαστικός, καγχαστής, ἄπληστος, συρφετώδης, χαῦνος, πάροινος ἔξοινος, ὑγρός, σφαλερός, δυσόργητος, μεθύων, κραιπαλῶν, παράφορος, λάλος, λῆρος, φλύαρος, κυλικηγορῶν.

ἔστι δ' ἀπὸ οἴνου σπονδή, σπεῖσαι ἀποσπεῖσαι ἐπι- 30
σπεῖσαι, ἀπόσπονδος ἄσπονδος ἔνσπονδος ὁμόσπονδος, ἐνσπονδότατος ἀσπονδότατος, σπονδῶν καὶ κρατήρων μετασχών, παράσπονδος παρασπονδεῖν, σπονδὰς ἀναιρεῖν. πρόποσις, φιλοτησία. σπονδαρχεῖν τὸ προπίνειν φιλοτησίας.

---

27 7. τρυγιβίους *A*, τρυγοβίους *B*. 29 3. περισπούδαστος *A*.

τὰς κύλικας ἐν κύκλῳ περιελαύνειν, πυκνὸν ὑποψεκάζειν.
31 καὶ πότος μεταδόρπιος, καὶ κύλιξ μεταιπτρὶς ἡ ἐπὶ πᾶσιν· εἴποις δ' ἂν τὴν αὐτὴν καὶ ἐπινιπτρίδα. ἐπικωθωνίζεσθαι δὲ τὸ περαιτέρω πίνειν Κριτίας λέγει. καὶ ὁ μὲν πιεῖν ἐπιθυμῶν διψαλέος καὶ διψῶν, καὶ τὸ πρᾶγμα δίψα καὶ δίψος, καὶ τὸ ῥῆμα διψῆν· ὁ δὲ φαγεῖν ἐθέλων πεινῶν, καὶ τὸ πρᾶγμα πείνη, καὶ τὸ ῥῆμα πεινῆν. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς καὶ κεναγγίαν εἴρηκεν, Ξενοφῶν δὲ βούλιμον. καὶ Ἀριστοφάνης δὲ

τὸν Πειραιᾶ δὲ μὴ κεναγγίαν ἄγειν.

32 Ἡ δὲ τροφὴ ἄρτοι κρέα, ἄλφιτα μᾶζα, ὄψα, σῖτα σιτία, ἐδέσματα, βρώματα. καὶ ἀπὸ μὲν τροφῆς θρέψαι τραφῆναι, τροφεύς, εὔτροφος ἔντροφος σύντροφος, τροφός τρόφιμος, παρατρέφεσθαι συντρέφεσθαι ἀποτρέφεσθαι ὑποτρέφεσθαι. ἀπὸ δὲ ἄρτου ἀρτοποιός ἀρτοκόπος, κανοῦν ἀρτοφόρον, ἀρτοσιτεῖν. ἄρτοι ζυμῖται καὶ ἄζυμοι· Πλάτων γὰρ τῷ ὀνόματι τούτῳ κέχρηται, οὐκ ἐπὶ ἄρτου μέν, κέχρη-
33 ται δ' οὖν. ἄρτοι ὀβελίαι, ἄρτοι κριβανῖται, ἄρτοι καχρυδίαι, ἄρτοι ἀπυρῖται. τῶν δὲ ἄρτων οἱ ψωμοὶ καλοῦνται ἐνθέσεις. καὶ τὸ ψωμίζειν δὲ ἀπὸ τῶν ψωμῶν, ὡς Ἀριστοφάνης φησίν

ἡ μὲν παιδίον
κατέκλινεν, ἡ δ' ἔλουσεν, ἡ δ' ἐψώμισεν.

ἀπὸ δὲ κρεῶν, ἢ ὡς Ξενοφῶν κρεαδίων, κρεωφάγος κρεωφαγία, κρεανομία, κρεωσιτεῖν, κρεωπῶλαι κρεωπωλεῖν. ἥμερα κρέα, θήρεια κρέα, σύεια, χοίρεια, ὀρνίθεια, πολυπόδεια, περδίκεια, λαγῷα, σχελίδες λαγωῶν, τεμάχια κρεῶν.
34 κρεωδαίτης δὲ ὁ διατέμνων, ὃν καὶ μάγειρον καὶ ἄρταμον ἔνιοι καλοῦσιν· ἔστι δὲ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις ἀρχή τις ὁ κρεωδαίτης. ἀπὸ δὲ σιτίων σῖτα σιτία, σιτεῖσθαι σιτούμενος σίτησις, κακόσιτος ἀπόσιτος φιλόσιτος ἄσιτος εὔσιτος, σιτοφάγος, σιτικός, πολύσιτος ὀλιγόσιτος μετριόσιτος, σύσσιτος συσσιτεῖν, ἀείσιτος, ἐπίσιτος ἐπισιτισμός, παρασι-

---

31 3. πέρα *A*. 9. κεναγγιᾶν et βουλιμιᾶν Bergkius. 8. δὲ add *M*. 32 6. ζυμῆτες *A*. 33 1. κεχρυδίαι *A*. 34 2. τις κρεωδαῖτις *B*.

τεῖν καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις παράσιτος. ἔστι δὲ καὶ παρὰ 35
τοῖς παλαιοῖς τοὔνομα, οὐ μὴν ἐφ' οὗ νῦν, ἀλλ' ἱερᾶς ὑπη-
ρεσίας τοὔνομα, ὁ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογὴν αἱρού-
μενος· καὶ ἀρχεῖόν τι Ἀθήνησι παρασίτιον καλούμενον, ὡς
ἐν τῷ νόμῳ τοῦ βασιλέως ἔστιν εὑρεῖν. ἐπὶ μέντοι τοῦ πα-
ρασιτεῖν κατὰ λιχνείαν ἢ κολακείαν πρῶτος Ἐπίχαρμος τὸν
παράσιτον ὠνόμασεν, εἶτα Ἄλεξις. Ὅμηρος δ' αὐτὸν εἰλαπι- 36
ναστὴν λέγει· «ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής.»
κακοσιτία, ἀποσιτία, σπανοσιτία, ἀσιτία, συσσιτία συσσί-
τιον, οἰκοσιτία οἰκόσιτος, σιτοδοτεῖν, σιτοδόκη, σιτίζειν. παῖ-
δας σιτευτοὺς Ξενοφῶν ἔφη. ἀποσυσσιτεῖν. σιτομέτρης γὰρ
καὶ σιταγωγὰ πλοῖα καὶ σιτηγοῦντες καὶ σιτοφύλακες καὶ
τὰ τοιαῦτα οὐκ ἀπὸ σιτίων ἀλλ' ἀπὸ σίτου ὠνόμασται, ὡς
καὶ τὸ ἐσιτοῦντο παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ σιτηρέσιον, καὶ σι-
τοδεία. ἀπὸ δὲ ἀλφίτων ἀλφιτοσιτεῖν, ἀλφιτοποιία, ἀλ- 37
φίτια ὡς Ὑπερίδης, ἄλφιτα δεύσασθαι, μᾶζαν μάξασθαι,
ἀλφιτοπωλητήρια, καὶ γυνὴ ἀλφιτοπωλήτρια. ἀπὸ δὲ
ὄψων ὀψωνεῖν, ὀψοφάγος ὀψοφαγίστατος, ὀψοφαγεῖν κα-
τοψοφαγεῖν, ὀψοφαγία ὡς Αἰσχίνης, ὀψαρτυτὴς ὡς Ὑπερί-
δης, ὀψοποιός, ὀψοποιούμενος ὡς Δημοσθένης. καὶ τόπος 38
Ἀθήνησιν, ἀφ' οὗ φασὶν «ἀπῆλθον εἰς τοὔψον.» Κριτίας
δὲ καὶ ὀψωνίας καὶ ὀψωνεῖν ἔφη, τὸ δὲ ὀψωνεῖν καὶ ὀψο-
νομεῖν ὠνόμασεν. Θουγενίδης δὲ ἔφη

ἤτησεν εἰς ὀψώνιον τριώβολον.

παμπόνηρον δὲ ὁ Μενάνδρου ὀψωνισμός. Ἄλεξις δὲ εὐο-
ψωνίαν εἶπεν. ἀπὸ δὲ ἐδεσμάτων ἔδειν ἔδεσθαι ἐδόμε-
νος ἐδόμεθα, ὀδόντες· ἀπὸ τούτου γὰρ πεποίηνται, οἷον
ἔδοντές τινες, οἱ ὀδόντες. θριπηδέστατον, κατεδήδεστο, τὰ
πατρῷα κατεδηδοκώς. ἀπὸ δὲ βρωμάτων βιβρώσκειν 39
διαβιβρώσκειν καταβιβρώσκειν, βρωτικώτερον. χῆνας ἡμι-
βρώτους φησὶ Ξενοφῶν· καὶ Ὑπερίδης «τὰ ὄντα καταβέ-
βρωκέν» φησιν ἀντὶ τοῦ κατεδήδοκεν. ἄβρωτος δὲ ὁ νῆστις
παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ ἀβρωσία ἡ ἀσιτία. κοινὸν δὲ κατὰ
πάντων ἐσθίειν, φαγεῖν, φαγὼν καταφαγών, ἐσθίων κατε-

---

36 8. σιτοδοσία *A*. 37 1. ἀλφιτεία vel ἀλφιτεῖα Iungermannus.
38 9. κατεδήδοτο *A*.

σθίων, ἐπιφαγεῖν (οὕτω δὲ ἔλεγον τὸ ἐπὶ τῷ ἄρτῳ ὄψον
40 ἐπεσθίειν), ἐξέφαγεν. Μεταγένης δὲ καὶ λαθροφαγεῖν που λέγει. παμπόνηρον δὲ καὶ τὸ παρὰ Μυρτίλῳ τῷ κωμικῷ καταφαγάς, κἂν Αἰσχύλος αὐτὸ ᾖ προειρηκώς. ἐκ δὲ τούτων ἂν εἴη καὶ ὁ κραδοφάγος· τὸν δὲ ἄγροικον οὕτως ἐκάλουν, ἐπεὶ κράδαι τὰ φύλλα τῶν συκῶν. δυσχερὲς γὰρ ὁ σκατοφάγος. γαλακτοφάγοι, ἀνδροφάγοι, βαλανηφάγοι βαλανηφαγεῖν. τάχα δὲ καὶ τὸ ἐντραγεῖν ἐπιτραγεῖν συκοτραγεῖν.

41 ὁ δὲ περὶ τροφὴν ἄπληστος ἀκόρεστος, ὡς ὁ ταχέως κορεσθεὶς ἀψίκορος. καὶ κακόσιτος δέ, καὶ ἀπόσιτος ὁ ἀπεστραμμένος ἀπὸ σιτίων, ὡς ἄπιχθυς παρ' Ἀριστοφάνει ὁ ἰχθύων ἄγευστος. οὗτος δὲ καὶ τὴν ἀσιτίαν ἀπαστίαν ὠνόμασεν. ὁ δὲ ἀπλήστως εἰς κόρον ἐσθίων ἀδδηφάγος,
42 ἄδδην ἐσθίων. πολύσιτοι, ὀψοφάγοι. καὶ ἐρέπτειν ἔλεγον τὸ συντόνως ἐσθίειν. ἄχρι κόρου, πέρα κόρου. γάστρις, γαστριζόμενος, γαστρίζειν ὑπογαστρίζειν, γαστριβόρος, γαστρίμαργος γαστριμαργία, λίχνος λιχνεία, λαίμαργος λαιμαργία, τένθης τενθεία, δεινὸς φαγεῖν καὶ ἀγαθὸς φαγεῖν. καὶ φαγέσωρον δὲ τὸν ἄπληστον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον, καὶ τὴν
43 τοῦ τοιούτου γαστέρα φαγεσωρῖτιν. τὸ δὲ χορτάζειν Ἀριστοφάνης εἴρηκε, καὶ τὸ χορτάζεσθαι Ἀραρώς, Ἀναξανδρίδης δὲ καὶ χορτασμόν. καὶ κάβαισον δὲ ἐκάλουν τὸν περὶ τὴν τροφὴν ἄπληστον, ὥσπερ οἱ νῦν τὸν πολυπότην πίθον· κάβος γὰρ σίτου μέτρον. ὁ δὲ μέγας ψωμὸς ἐκαλεῖτο Θετταλικὴ ἔνθεσις. καὶ τὸ μὲν πιεῖν ἐθέλειν διψῆν, τὸ δὲ φα-
44 γεῖν βούλεσθαι πεινῆν. τὴν μέντοι ὑπὸ πλήθους τροφῆς δυσχέρειαν, ἐκ τοῦ μὴ τρῖψαι τὰ σιτία, ἀπεψίαν μὲν οἱ πολλοί, σὺ δὲ ὀξυρεγμίαν ἂν λέγοις. τὸ δ' ἐπὶ τῷ κόρῳ δυσχεραίνειν βδελυγμίαν Ξενοφῶν καλεῖ. τῇ σκιᾷ δ' ἐτεκμαίροντο τὸν καιρὸν τῆς ἐπὶ δεῖπνον ὁδοῦ, ἣν καὶ στοιχεῖον ἐκάλουν· καὶ ἔδει σπεύδειν, εἰ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον εἴη.

45 Τὰ δὲ βρώματα, ὅσα παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἔστιν εὑ-

---

40 6. συκοφάγος *A*, σκυτοφάγος *B*. 42 4. post λιχνεία vulgo λίγνος. 43 3. κάβασον *B*, κέβασον *A*. 5. κέβος *A*. || σικελικὴ *A*. 44 2. πέψαι?

ρεῖν, ῥαφανίς, δρυπέτειε ἐλᾶαι, ἁλμάδες καὶ νηκτρίδες. τὰς δὲ κοτινάδας ἐλάας στραβήλους ὠνόμασε Φερεκράτης· ἐκαλοῦντο δὲ αὗται καὶ φαύλιαι. ἃς δὲ οἱ νῦν θλαστάς, ταύτας πυρῆνας οἱ κωμικοί· καὶ θλαστὰς δὲ ἐλάας ἐν Νήσοις ἂν εὕροις Ἀριστοφάνους. θέρμους δὲ Ἄλεξις εἴρηκεν·

τοὺς θέρμους φαγών
ἐπὶ τῶν προθύρων τὰ λέμμαθ' ὁτιὴ κατέλιπεν.

κοκκύμηλα τῶν ἀποθέτων. συκάμινα· ταῦτα δὲ καὶ μόρα 46
Αἰσχύλος ὠνόμακεν, τὰ ἄγρια οὕτως ὀνομάσας τὰ ἐκ τῆς βάτου. τάχα δ' ἄν τις καὶ κεράσια φαίη, κέρασον τὸ δένδρον ἐν τῷ περὶ φύσεως Ξενοφάνους εὑρών. χόνδρος, κῶνοι, μαλάχη, θριδακίνη, κινάρα· οὕτω γὰρ παρὰ τοῖς Λωριεῦσι ποιηταῖς ἔστιν εὑρεῖν καλουμένην τὴν ἄκανθαν. σικὺς καὶ σικυὸς πέπων, ὃν καὶ σπερματίαν ὠνόμαζον. τήθη, 47
κογχύλια, ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, κάραβος, ἀστακός, χῆμαι, κόγχαι, κτένες, τευθίδες. πολυπόδεια κρέα ἢ πλεκτάναι, σηπίαι σηπιδάρια. ἐχῖνοι θαλάττιοι· ἔνιοι δὲ καὶ πάταγγας καλοῦσιν ἐχίνων τι εἶδος. καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ συνήθως γνωριζόμενα, μήτρα, τέμαχος, συῶν πόδες. μῆλα τῶν Ἑσπερίδων, μῆλα τῶν ὡραίων, κυδώνια μῆλα ὡς Ἀριστοφάνης· καὶ φαύλια δὲ μῆλά τινα ὠνόμαζον. σῦκα τῶν 48
χλωρῶν. τυροῦ τροφαλίς, τυρὸς χλωρός· τὸν δὲ ξηρὸν ἰσχνὸν ἔλεγον. ὁ γὰρ ὀξερίας τυρὸς εἴρηται μὲν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, Σικελικὸν δὲ τὸ ἔδεσμα. ταρίχη Ποντικά, ταρίχη Φρύγια, ταρίχη Αἰγύπτια, ταρίχη Σαρδῷα, ταρίχη Γαδειρικά. ὡραῖα τεμάχη σκόμβρων, κεστρίνων, κύβων, θυννίδων. θύννοι, κολίαι, σαπέρδαι, λεβίαι, μύλλοι. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ταριχιόν που λέγει. καὶ οὐδετέρως μὲν τὸ τάριχος οἱ Ἀττικοί, Ἴωνες δὲ καὶ Δωριεῖς ἀρρενικῶς, καὶ τῶν Ἀττικῶν ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ Κρατῖνος

ὁ δὲ ταρίχους Ποντικούς. 49

καὶ τιλτὸν δὲ τάριχος τὸ λεπιδωτὸν ἐκάλουν, ὡς Πλάτων ὁ κωμικὸς

---

45 1. δρυπεπεῖς *C*. 2. τραμβύλους *A*. 46 6. σίκυος *AB*. 7. σίκυος *A*. 47 3. χημαί *A*. 4. πάταγα *A*, παττάγας *C*. 7. ἑσπερίων *A*. 48 2. σκληρὸν *A*. 3. ἐξερίας *C*. 7. ἄμυλλοι *A*.

καὶ περιὼν ἅμα
τιλτὸν τάριχος ἐπριάμην τοῖς οἰκέταις.

Ἀριστοφάνης δὲ

τὸν σαπέρδην ἀποτῖλαι χρή
κἄτ' ἐκπλῦναι καὶ διαπλῦναι.

ἔξεστι δὲ εἰπεῖν ἤπατα σεσυκασμένα, ἤπατα συῶν σεσυκοτραγηκότων, ἢ χηνείων ἡπάτων. ἰχθύες ἐκ ταγήνου, ἰχθύες ἐξ ἅλμης· οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὸν ἰχθύων ζωμόν.
50 τρίγλη, σκάρος, λάβραξ, μύραινα, κεστρεύς, χρύσοφρυς, γόγγρος, μελάνουρος, ἀνθίας, σφύραινα, ἣν καὶ κέστραν ἐκάλουν· τῶν δὲ κεστρέων τοὺς νήστεις ἐπήνουν. τράχουρος, ξιφίας, ἀμία, κάλλιχθυς, ὀρφός ἢ τὸ Ἀττικώτερον ὀρφώς, φάγρος, σκορπίος, κίθαρος, βατίς, θυννίς, θύννος, γλαῦκος, συνόδους, κίχλη, ἔλλοψ, σάλπη, γαλεός, ἐγχέλεις (οὕτω γὰρ κατὰ πλῆθος ἐξέφερον, καίτοι ἐπὶ τῆς μιᾶς ἔγχελυν ἔλεγον),
51 ἀφύαι, ψῆτται, μαινίδες, ἀκαλήφη, καρίδες, μεμβράδες, κωβιοί, νάρκα, φυκίδες. καὶ ἐψητῶν δὲ λοπὰς εὐτελές τι βρωμάτιον ἦν, ὥσπερ καὶ τριχίας.

εἴποις δ' ἂν ὀστρέων κελύφη, καὶ καράβων ὄστρακα, καὶ ἰχθύων λέπη καὶ λεπίδας καὶ λέμματα, καὶ ἀκάνθας καὶ βράγχια καὶ ἔγκατα καὶ σάρκας, καὶ κρανίον γλαύκου, ὅπερ εὐδόκιμον ἦν.

52 κωλῆνες ἑφθοί, ἀκροκώλια δίεφθα, κρέα πλευριαῖα, δελφάκια, ἔριφοι, λαγὼ καὶ κρέα λαγῷα καὶ σχελίδες. κίχλαι, κόσσυφοι, σπινίδια, ἀλεκτρυόνες ἀλεκτορίδες, πέρδικες, γέρανοι, χῆνες, νῆτται, περιστεραί, φάττται, τρυγόνες, ταοί, ἀτταγαί, ἀμπελίδες, ἃς νῦν ἀμπελιῶνας καλοῦσιν, φασιανικοὶ ὄρνιθες. ὑπογάστρια, οὔθατα, ἠτριαῖον δέλφακος, φῦσκαι, ἀλλᾶντες, χόλιξ καὶ χολίκια ὕεια, κωλῆνες τεταριχευ-
53 μένοι, σχελίδες ὁλόκνημοι αἱ πέρναι, ἤνυστρον· ἔστι δὲ γαστρίον ἡδυσμένον, ὃ καὶ τάκωνας ἔνιοι κεκλῆσθαι παρὰ Κράτητι νομίζουσι τῷ κωμικῷ μόνῳ καὶ ἅπαξ εἰρηκότι ἐν Θηρίοις

---

49 1. περιὼν ante **M**. 50 6. ἐγχέλυες vulgo. 51 2. post φυκίδες **BC** τῶν δὲ ἄλλων ἰχθύων τὰ ὀνόματα συνήθη καὶ γνώριμα πᾶσιν, οἷον φάγρος, δελφίς. καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἐν ὕδασι. || ἑψετὸν δὲ λ. εὐτελὲς βρῶμά τι **A**.

οὐκ ἄρ' ἔτ' οὐδὲν κρέας, ὡς ὑμεῖς λέγετ', οὐδ' ὁτιοῦν
ἐδόμεσθα,
οὐδ' ἐξ ἀγορᾶς, οὐδὲ τάκωνας ποιησόμεθ' οὐδ' ἀλλᾶντας.

οἱ δὲ οἴονται τοὺς τάκωνας ἐκ ταγήνου κρέας, ἢ στέατος τροχοὺς σὺν ἁλσὶ καὶ ξηροῖς ἡδύσμασι κοπέντας. πῦον, 54
πυριάτη· Φιλιππίδης δὲ ἐν Αὐλοῖς καὶ πυρίεφθα εἴρηκεν.

ἀσφάραγος ὁ ἀκανθίας, ὅρμενος ἥμερος ἀσφάραγος· καὶ πᾶν δὲ τὸ ὑπερεξηνθηκός, ὅπερ ἐκκεκαυληκὸς καλοῦσιν, ὅρμενον ὠνόμαζον, καὶ τὸ ὑπέρωρον γενέσθαι ἐξορμενίσαι. ῥάφανος ἡ κράμβη. τὸ δὲ ὄνομα τῆς κράμβης ἔστι μὲν καὶ παρ' Ἀριστοτέλει ἐν τοῖς περὶ ζώων, «ῥάφανος, ἣν καλοῦσί τινες κράμβην,» ἄντικρυς δ' αὐτῷ κέχρηται Ἀντιφάνης ἐν Ἀγροίκῳ·

κραμβίδιον ἐφθόν, χάριεν, ἀστεῖον πάνυ.

γογγυλίδες· λέγουσι δὲ καὶ γογγύλας. βολβοί, τεῦτλα, κολο- 55
κύνται.

αἱ μέντοι τῶν κρεῶν μερίδες ἰδέαι καλοῦνται, τὰ δὲ ὀψίγονα τῶν ὑῶν μετάχοιρα. τὸ δὲ περιφέρεσθαι τὰς μερίδας περιφορὰν Ξενοφῶν ὠνόμασεν. τὸ δὲ δέρμα τοῦ χοίρου φορίνην καλοῦσι, τὸ δὲ κρέας ὑεικὸν ὡς καὶ βοεικόν. τὸ δὲ ὀπτὸν κρέας φλογὶς ἐκαλεῖτο. Ἑρμοῦ δὲ κλῆρος ἡ πρώτη τῶν κρεῶν μοῖρα. τὰ μέντοι θνησείδια κρέα κενέβρια ἐκάλουν, ἐπανθρακίδας δὲ τὰ ἐπηνθρακωμένα ἰχθύδια.

εἴποις δ' ἂν ζωμοὺς καρύκην καρυκεύματα, κατα- 56
χυσμάτια, ἀβυρτάκην, παροψίδα· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ζωμοῦ τι εἶδος ἢ ὡς τινὲς μάζης, ἢ παρενθήκη τις ὄψου, ὃ οἱ νῦν ἂν εἴποιεν παροψημάτιον. καὶ πασταὶ δέ εἰσιν, ὡς Εὔπολίς φησι, ζωμὸς ἀλφίτων μέτα· Ἀριστοφάνης δέ φησι

χορδαί, φῦσκαι, πασταί, ζωμός, χόλικες.

μίμαρκυς δὲ κοιλία καὶ ἔντερα μεθ' αἵματος ἐσκευασμένα, μάλιστα δὲ λαγωῶν. ὁ δὲ μέλας καλούμενος ζωμός, Λακω- 57
νικὸν μὲν ὡς ἐπὶ πολὺ τὸ ἔδεσμα, ἔστι δ' ἡ καλουμένη αἱματία.

---

53 1. ἔστιν et ὅ τι ante Bergkium. 55 1. κολοκύνται] σέρις καὶ ἰντίβιον *A*. 3. ἀκραίων μ. ἰδαῖαι *C*. 6. συεικὸν *C*. 56 5. μέτρα vel μεστά ante *M*. 6. χόνδραι *A*. 57 1. ἐκλαγών *C*.

τὸ δὲ θρῖον ὧδε ἐσκεύαζον. στέαρ ὕειον ἐφθὸν μετὰ γάλακτος μίγνυ χόνδρῳ παχεῖ, συμφυράσας δ' αὐτὰ τυρῷ χλωρῷ καὶ λεκίθοις ᾠῶν καὶ ἐγκεφάλοις, περιβαλὼν συκῆς φύλλῳ εὐώδει, ζωμῷ ὀρνιθείῳ ἢ ἐριφείῳ ἔνεψε, ἔπειτα ἐξελὼν καὶ τὸ φύλλον ἀφελὼν ἔμβαλε εἰς ἀγγεῖον γέμον μέ-
58 λιτος ζέοντος. καὶ τὸ μὲν ὄνομα τῷ ἐδέσματι προσέθηκε τὸ φύλλον, ἡ δὲ μῖξις πάντα ἐξ ἴσου δέχεται, τῶν δὲ λεκίθων πλέον, ὅτι πηγνύουσι καὶ συνιστᾶσιν.

οὐ φαῦλον δ' ἴσως παραθέσθαι καὶ τὴν Φερεκράτους λέξιν.

ποταμοὶ μὲν ἀθάρης καὶ μέλανος ζωμοῦ πλέῳ
διὰ τῶν στενωπῶν τονθορυγοῦντες ἔρρεον,
φῦσκαι δὲ καὶ ζέοντες ἀλλάντων τόμοι
παρὰ τοῖς ποταμοῖς σίζοντ' ἐκέχυτ' ἀντ' ὀστράκων.
59 καὶ μὴν παρῆν τεμάχη μὲν ἐξωπτημένα,
καταχυσματίοισι παντοδαποῖσιν εὐπρεπῆ,
τεύτλοισί τ' ἐγχέλεια συγκεκαλυμμένα,
σχελίδες δ' ὁλόκνημοι πλησίον τακερώταται
ἐπὶ πινακίσκων, καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια
ἥδιστον ἀτμίζοντα, καὶ χόλιξ βοός,
καὶ πλευρὰ δελφάκειʼ ἐπεξανθισμένα
χναυρότατα παρέκειτ' ἐπ' ἀμύλων καθήμενα.
παρῆν δὲ χόνδρος γάλακτι μεμιγμένος
60 ἐν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ πύου τόμοι.
ὀπταὶ κίχλαι δ' ἐπὶ τοῖσδ' ἀνάβραστ' ἠρτυμέναι
περὶ τὸ στόμ' ἐπέτοντ' ἀντιβολοῦσαι καταπιεῖν.

αἱ δὲ περιτταὶ σκευασίαι ὀνθυλεύσεις καὶ μονθυλεύσεις ἐκαλοῦντο, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ αἱ ὑποστάσεις, ζωμὸς παχὺς ἀμύλῳ πηγνύμενος.

ἐκ δὲ βρωμάτων ἔστι καὶ τὰ ὄσπρια, ἃ καὶ χέδροπα ὠνόμαζον, ἔτνος, φακῆ, πισός (Ἀριστοφάνης δὲ καὶ πλη-
61 θυντικῶς λέγει τοὺς πισούς), κύαμοι οἱ καὶ πύανοι, ἀφ' ὧν

---

57 3. καὶ ἐγκεφάλοις om *A*. 4. σύναψον *A*, ἐνῆψεν ceteri. 58 6. ἀθάρας libri. || πλέον *A*. 7. τε *AC*. || θορυβοῦντες *A*. 59 2. εὐτρεπῆ ante Hemsterhusium. 3. ἐγχέλυα ante Schweighaeuserum. 8. χαυνώρατ' ἐπέκειτ' *A*: rectius Athenaeus. 9. γάλατι κατανενιμμένος nunc apud Athenaeum. 60 1. ἀμύλου codices Pollucis.

καὶ τὰ πυανέψια ἡ ἑορτή, κατέρικτα, κέγχροι, ὅρμενοι, σήσαμα, μελίναι, πτισάνη. Κρατῖνος δὲ καὶ χυλὸν πιεῖν εἴρηκεν·

ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω, καὶ πιοῦ|σα χυλὸν ἀναπαύου κακῶν.

ἔλεγον δέ τι καὶ ἐπίπαστα λείχειν· ἦν δὲ ἔτνος, καὶ ἐπιπάττοντες ἀλφίτων λεπτῶν καὶ ἐλαίου ἤσθιον. καὶ πολφοὶ δέ τι ἐκαλεῖτο, μηρύματα ἐκ σταιτός, ἃ τοῖς ὀσπρίοις ἐνέβαλλον, ἀφ' ὧν ἔτι καὶ νῦν ὀνομάζεται παρά τισι τὸ πολφοφάκη. Ἀριστοφάνης τῶν πολφῶν μνημονεύει· 62

πολφοὺς δ' οὐχ ἧψον ὁμοῦ βολβοῖς.

εἴη δ' ἂν ἔτνους ἰδέα καὶ τὰ χίδρα· γίνεται δ' ἐκ πυροῦ χλωροῦ, ὃν χιδρίαν Ἀριστοφάνης καλεῖ. ὁ δ' αὐτὸς καὶ παλημάτιον ῥόφημά τι ὠνόμασεν·

ἵν' ἐπαγλαΐσῃ τὸ παλημάτιον, καὶ μὴ βήττων καταπίνῃ.

ἴσως δ' ἂν εἴη ἐκ παιπάλης, ὅ ἐστι τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. καὶ ἀθάρη δὲ ἔτνος ἐκ πυροῦ. τὰ δὲ συγκεκομμένα λάχανα κνιστὰ ἐκάλουν, ὡς τὰ ἄγρια κιχόρια, καὶ ἰσχνὰ λάχανα τὰ λεπτά. οἱ κωμικοὶ δὲ ὠνόμαζον τὰ περικόμματα καὶ χναύματα. τὰ δ' αὐτὰ καὶ νωγαλίσματα· ἀλλὰ τοῦτο ποιητικὸν ἐσχάτως.

ἱστέον δὲ ὅτι παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδοκίμουν μύραινα ἐκ πορθμοῦ καὶ μύραινα Ταρτησσία, καὶ θύννος Τύριος, καὶ κεστρεὺς ἐκ Σκιάθου, καὶ ἔριφος ἐκ Μήλου, καὶ κόγχαι Πελωριναί, ὅθεν ἴσως καὶ αἱ νῦν καλούμεναι Πελωρίδες ὠνομάσθησαν, τεῦτλον ἐξ Ἄσκρης, μαινίδες ἐκ Λιπάρας, γογγύλαι ἐκ Μαντινείας, Μηθυμναῖοι κτένες, γαλεὸς ἐκ Ῥόδου, ψῆτται ἐξ Ἐλευσῖνος, ἀφύαι Φαληρικαί, τρίγλαι Αἰξωνικαί, ἐγχέλυες ἐκ Βοιωτίας αἱ Κωπᾶδες, ὡς ἐκ Σικελίας αἱ πλωταί, καὶ Θασία ἅλμη καὶ Θάσιαι ῥαφανῖδες, καὶ τυρὸς Κύθνιός τε καὶ Σικελικός, καὶ ἅλες Τραγασαῖοι· λίμνη δὲ αἱ Τραγάσαι Τρωικὴ ἢ πεδίον Ἠπειρωτικόν, ἀπὸ Τραγάσου, ᾧ χαριζόμενος ὁ Ποσειδῶν τοὺς ἅλας ἔπηξεν. 63

εἴποις δ' ἂν καὶ φρύττειν φρύττουσα· φρύγετρον τὸ ἐργαλεῖον. τὸ δ' αὐτὸ καὶ κοδομεύειν καὶ κοδομεύουσα, ἣν κοδομὴν καλοῦσι, καὶ τὸ ἐργαλεῖον κοδομεῖον, ᾧ δὴ ἐνέ- 64

---

61 4. ἔτνος καὶ] ἔτνος ὡς *A*. 63 4. πελωρίναι *B*, πελωρικαὶ Brodaeus.

φρυττον, ἴσως ἀγγεῖον κεραμεοῦν. καὶ μάττειν δέ, καὶ μάκτρα οὗ ἔματτον, καὶ ὁ μάττων μαγεύς· ἡ δὲ μάκτρα καὶ μαγὶς ἐκαλεῖτο καὶ σκάφη.

65 τὰ δὲ ἡδύσματα ἔλαιον, ὄξος, ὡς Εὔπολις

οἴνου παρόντος ὄξος ἠράσθη πιεῖν.

τὸ δὲ ὄξος καὶ ἦδος ἐκάλουν. γάρος, ὡς Σοφοκλῆς

οὐδ' ἡ τάλαινα δοῦσα ταριχηροῦ γάρου,

καὶ Κρατῖνος

ὁ τάλαρος ὑμῖν διάπλεως γάρου.

λεπτοὶ ἅλες, ὡς Ἀριστοφάνης

εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος ἢ λεπτοὺς ἅλας.

πέπερι, ὡς Ἄλεξις ἐν Λέβητι, οὗ τοῖς ἰάμβοις χρηστέον περιειληφόσι πλῆθος ἡδυσμάτων· τὰ γὰρ τοιαῦτα παρὰ τῶν ἀρχαίων σοι πάνυ ληπτέον.

66 ὀρθῶς γε. πρῶτον μὲν λάβ' ἐλθὼν σήσαμα.

ἀλλ' ἔστιν ἔνδον. ἀσταφίδα κεκομμένην,

μάραθρον, ἄνηθον, νᾶπυ, καυλόν, σίλφιον,

κορίαννον αὗον, ῥοῦν, κύμινον, κάππαριν,

ὀρίγανον, γήτειον, ἄννισον, θύμον,

σφάκον, σίραιον, πέπερι, πήγανον, πράσον.

εἶη δ' ἂν ἐκ τῶν ἡδυσμάτων καὶ λίτρον· Ἀντιφάνης ἐν Λευκαδίᾳ

σησάμου, λίτρου, κυμίνου, ῥοῦ, μέλιτος, ὀριγάνου,

βατανίων, ὄξους, ἐλαῶν, εἰς ἀβυρτάκην χλόης.

67 ἔνια δὲ τῶν ἡδυσμάτων ἐπηνεῖτο ἐκ χωρίου, ὡς Εὔβουλος ἐν Γλαύκῳ φησὶ

καὶ νᾶπυ Κύπριον καὶ σκαμωνίας ὀπόν,

καὶ κάρδαμον Μιλήσιον, καὶ κρόμμυον

Σαμοθρᾴκιον, καὶ καυλὸν ἐκ Καρχηδόνος

καὶ σίλφιον, θύμον τε τῶν Ὑμηττίων.

τοῦ μέντοι σιλφίου τὸ μὲν σπέρμα καλεῖται μαγύδαρις, ἡ δὲ ῥίζα σίλφιον, τὸ δὲ φυτὸν καυλός, τὸ δὲ φύλλον μάσπετον. καὶ ἕτερον δέ τι ἥδυσμα ἐοικὸς σιλφίῳ, ἧττον δὲ δριμύ,

---

65 4. οὐδὲν ἡ — τοῦ τ. *M.* 6. γάρου] ἔσται γάρου Athenaeus. 11. σοὶ ἀρχαίων ante Kühnium. 66 3. μάραθα *A.* 5. γήτιον *A.* || ἄννισον om *A.* 8. λευκάδι codices, et 10. βατανίου et ἐλαίου.

ἐκαλεῖτο μαγύδαρις. μίνθα δὲ ἡ μίνθη τὸ καλούμενον ἡδύ- 68
οσμον, ὅπερ ὠνομάσθαι φασὶν ἀπὸ Μίνθης· ἡ δ' ἦν Πλούτωνος παλλακὴ εἰς τοῦτο τὸ φυτὸν μεταβληθεῖσα. μέμνηται τῆς μίνθης Κρατῖνος ἐν τοῖς Νόμοις·

τυρῷ καὶ μίνθῃ παραλεξάμενος καὶ ἐλαίῳ.

εἴη δ' ἂν τῶν ἡδυσμάτων καὶ τὰ ὑποτριμμάτια, ἃ καὶ καταχυσμάτια, καὶ σκόροδον καὶ σκοροδάλμη καὶ ὀξάλμη, ὡς Κρατῖνος ἐν Ὀδυσσεῦσιν

φρύξας, ἐψήσας κἀπ' ἀνθρακιᾶς ὀπτήσας, 69
εἰς ἅλμην τε καὶ ὀξάλμην κᾆτ' ἐς σκοροδάλμην
χλιαρὸν ἐμβάπτων, ὃς ἂν ὀπτότατός μοι ἁπάντων
ὑμῶν φαίνηται κατατρώξομαι, ὦ στρατιῶται.

ὁ δ' Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γήραι λέγει

ὀξωτά, σιλφιωτά, βολβός, τευτλίον,
περίκομμα, θρῖον, ἐγκέφαλος, ὀρίγανον.

εἴη δ' ἂν προσῆκον τοῖς ἡδύσμασι καὶ ὁ κάνδυλος ἐξ ἀμύλου καὶ τυροῦ καὶ γάλακτος καὶ μέλιτος· καὶ ἡ ματύλλη, 70
Μακεδονικὸν εὕρημα, δίψους ἐγερτικὸν βρῶμα, ᾧ ἐχρῶντο μεσοῦντος τοῦ πότου· καὶ ὁ μυττωτός, τρῖμμα ἐκ σκορόδων δριμύ. πολλὰ δ' ἂν εἴη τῶν περὶ τὴν ἡδυντικὴν σκευασίαν ἐξευρεῖν ἐκ τῶν ὀψοποικῶν συγγραμμάτων Παντολέοντος καὶ Μιθαίκου καὶ Ζωπυρίνου καὶ Σόφωνος καὶ Ἡγησίππου καὶ Παξάμου καὶ Ἐπαινέτου. συναριθμοῖτο δ' 71
ἂν τούτοις Ἡρακλείδης τε ὁ Συρακούσιος καὶ Τυνδάριχος ὁ Σικυώνιος καὶ Σιμωνακτίδης ὁ Χῖος καὶ Γλαῦκος ὁ Λοκρός, ὀψοποιητικῆς πραγματείας σοφισταί.

ἐκαλοῦντο δὲ καὶ οἱ ἅλες ἡδυντῆρες διὰ τὸ ἡδύνειν. καὶ τὸ ἀρτύειν δὲ ἡδύνειν ἔλεγον. φυλλάδας δ' ἐκάλουν τὰ χλωρὰ ὑποτρίμματα. τὸ δ' ἐπὶ πᾶσιν ἐπιφόρημα τύβαριν οἱ Δωριεῖς ἐκάλουν· ἦν δ' ἐν ὄξει σέλινα.

ἐπεὶ δὲ τῶν χωρὶς ἄρτου βρωμάτων ἐπιμνησθέντες 72
ὑπηνέχθημεν εἰς τὰ σὺν ἄρτῳ ἐσθιόμενα, οὐδὲν ἂν κωλύοι καὶ τὰ τῶν ἄρτων εἴδη συναγαγεῖν. οἱ μὲν κριβανῖται οἱ

---

68 1. μυγδαλίς. μίνθη ἢ μίνθον *C*. 69 1. φρύξας καὶ ἐψήσας καὶ ἐπανθρακώσας καὶ ὀπτήσας *A*: corr Porsonus. 2. τε om *A*. 3. ὃς ἀνυπόστατός *A*. 70 3. ἐκ] διὰ *C*.

δὲ ὀβελίαι, κόλλικες, κόλλαβοι, ναστοί, ἄμυλοι, κολλῦραι, ζυμῖται, σησαμῖται, χαρίσιοι, καχρυδίαι· οἱ δ' ἔτι φαυλότεροι πιτυρίαι. εἴποι δ' ἄν τις καὶ ἄρτον πύρινον, πρὸς τὸν
73 ἐκ κριθῆς διαιρῶν. οἱ δὲ τητάνιοι ἄρτοι ἐκ τῶν τητανίων πυρῶν, οἵ εἰσι τετράμηνοι· τητινὸν γὰρ τὸ ἐπέτειον. τὸν μέντοι χαρίσιον πλακοῦντα εἶναι λέγουσιν. καὶ ἄνανος δὲ ἄρτος ἐγγυτέρω πλακοῦντος. Αἰγύπτιοι δὲ τοὺς εἰς ὀξὺ ἀνηγμένους ἄρτους καλλιστεῖς ὠνόμαζον, ὡς ὀρίνδην τινὰ ἄρτον Αἰθίοπες τὸν ἐξ ὀρινδίου γινόμενον, ὅ ἐστι σπέρμα ἐπιχώριον, ὅμοιον σησάμῳ. ὁ γὰρ ὀρθοστάτης ἱεροῦ ἄρτου
74 τι εἶδος. τὸ δὲ ἐργαλεῖον ἐν ᾧ τὰ ἄλευρα διεσήθετο, τὸ μὲν ἐκ σχοίνων πλέγμα κόσκινον, εἰ δὲ τοῦ κοσκίνου κύκλῳ ἀντὶ τῶν σχοίνων λινοῦν τι σινδόνιον εἴη ἐξημμένον, ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἄλευρον καθαίροιτο, ἀλευρότησις ἐκαλεῖτο, εἰ δὲ ἐξ ἐρίου εἴη, κρησέρα. ἔνθα δὲ ἐπλάττοντο οἱ ἄρτοι, πλάθανον· ὁμοίως καὶ δι' οὗ ἐπλάττοντο. εἴρηται δὲ καὶ σεμίδαλις παρά τε Λυκούργῳ τῷ ῥήτορι καὶ πολλοῖς
75 τῶν κωμῳδοδιδασκάλων· Στράττις δὲ καὶ τὴν γενικὴν εἴρηκε σεμιδάλιδος. ἀπὸ δὲ ναστῶν ὁ ναστοφάγος καὶ τὸ ναστοφαγεῖν, καὶ ὁ ναστοκόπος παρὰ Πλάτωνι τῷ κωμικῷ. μᾶζαι δὲ αἱ μὲν ἱεραί, ἀμφιφῶντες μὲν οὓς ἔφερον εἰς Μουνυχίας Ἀρτέμιδος, δᾷδας ἡμμένας περιπήξαντες, ὀβελίαι δὲ ἄρτοι οὓς εἰς Διονύσου ἔφερον οἱ καλούμενοι ὀβελιαφόροι, ἐκ μεδίμνου ἑνὸς ἢ δυοῖν ἢ τριῶν τὸ μέγεθος, δι' ὀβελίσκων τινῶν εἰργμένους, ἀφ' ὧν καὶ τοὔ-
76 νομα. πέλανοι δὲ κοινοὶ πᾶσι θεοῖς, ὡς αἱ σελῆναι τῇ θεῷ· κέκληνται δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος, ὥσπερ καὶ ὁ βοῦς· πέμμα γάρ ἐστι κέρατα ἔχον πεπηγμένα, προσφερόμενον Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Ἑκάτῃ καὶ Σελήνῃ. μελιττοῦτα μέντοι Τροφωνίῳ. καὶ ἀρεστήρ, καὶ ὑγίεια ὁμοίως· καὶ γὰρ ὑγίεια μάζης τι εἶδος. αἷς δὲ ἄνθρωποι χρῶνται μάζαις, τούτων τὰ ὀνόματα ἄνθεμα, θριδακίνη, φύστη, οἰνοῦττα, ἐφίερος, δανδαλίς, λωλοδιακόνιον, τριπτή, ἀνεμώνη, καρ-

---

72 2. ζυμῆτες *ABC*. || κεγχριδίαι *A*. 73 4. ἐνηνεγμένους *A*. 5. κυλληστὴς *C*. 75 8. εἰρημένους *C*. 76 3. μεμιγμένα *A*. 5. καὶ ἀρ.] ὡς ἀρ. *A*. 76 7. φύστα *A*. 8. καρδαμάλη Athenaeus: *AB* om.

δάμη. καὶ βήρηκες δὲ μᾶζαί εἰσι μεμαγμέναι διηθημένων 77
τῶν ἀλφίτων, αἱ δὲ δανδαλίδες πεφρυγμένων κριθῶν, καὶ
πρόκωνα καὶ προκώνια τὰ ἐξ ἀφρύκτων κριθῶν ἄλφιτα. τὰ
δὲ πλακούντων εἴδη ἄμης ἀμητίσκος, πυραμοῦς, σησα-
μοῦς, ἔγχυτος, ἔνθρυπτα, στρεπτοί, νεήλατα, κοτυλίσκος,
φθοῖς καὶ φθοίδια, ἐπίχυτος, θρυμματίδες. ἦν δὲ καὶ κρη-
πὶς ἐξ ἀλεύρου καὶ μέλιτος, ᾗ ἐνέκειντο ἀμπελίδες τινὲς ἢ
συκαλίδες ὀπταί, ὧν βρωθεισῶν τὴν κρηπῖδα ζωμῷ ὀρνι-
θείῳ ἐνθρύψαντες ἤσθιον. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ στεγαστὴ θρυμ-
ματίς. εὐδόκιμοι δὲ καὶ οἱ Σάμιοι πλακοῦντες, καὶ οἱ Φι- 78
λοξένιοι, τοῦ Λευκαδίου Φιλοξένου τὸ εὕρημα. ναστοὶ δὲ
οἱ αὐτοὶ καὶ σακτοὶ καλοῦνται, κῶνος σὺν ἀσταφίσι καὶ
ἀμυγδάλαις, ἅπερ τριφθέντα καὶ μιχθέντα ὀπτᾶται. ὁ δὲ
ἐχῖνος νησιωτικὸς πλακοῦς, ἄμητι προσεοικώς. ὁ δὲ ἐσχαρί-
της Ῥοδιακός, μεθόριος ἄρτου καὶ πλακοῦντος. προσαριθ-
μητέον δὲ τούτοις καὶ τὰ μελίπηκτα, οὐκ οἶδα εἰ καὶ τὰ
ἴτρια καὶ τοὺς ταγηνίας· εἰσὶ δὲ οἱ αὐτοὶ ταῖς ἐγκρίσιν.

ταγηνίας ἤδη τεθέασαι χλιαρούς, 79
σίζοντας ὅταν αὐτοῖσιν ἐπιχέῃς μέλι,

Κράτητος ἡ λέξις· τῷ δὲ ταγηνίᾳ κατὰ τοῦ ταγήνου χυ-
θέντι ἐπεχεῖτο τυρὸς ἔλαιον μέλι σήσαμα. ὠνομάζετο δέ
τινα καὶ πηνία, ἃ τοῖς πλακοῦσιν ἐπετίθετο προσεοικότα
πηνίοις· λευκὰ δ' ἦν τὴν χρόαν.

τὰ δὲ ἐπιδορπίσματα Ἀριστοφάνης μὲν ἐπιφορή-
ματα καλεῖ, ὥστε εἴη ἂν καὶ τὸ ἐπιδορπίζεσθαι ἐπιφορεῖ-
σθαι, ἦν δὲ τρωγάλια, κάρυα, μυρτίδες, μέσπιλα, ἃ καὶ ὅα
καλεῖται· καὶ τοὔνομα ἔστι παρὰ Πλάτωνι τοῦτο, ὡς παρ' 80
Ἀρχιλόχῳ ἐκεῖνο. κόκκοι ῥόας· καὶ οὕτω μὲν ὁ καρπός, τὸ
δὲ δένδρον ῥοιά. εἴποις δ' ἂν καὶ κοκκίσαι ῥόαν κατὰ Ἀρι-
στοφάνην·

ὀξυγλύκειάν τἄρα κοκκιεῖς ῥόαν.

τουτὶ δὲ τὸ ἰαμβεῖον Ἀριστοφάνης οὐκ ἴδιον ὂν εἴρηκεν,
ἀλλ' ὡς Αἰσχύλου. ἀμύγδαλα. κάρυα Περσικά, ἃ νῦν βασι-
λικά. ἰσχάδες χελιδόνιοι αἱ Ἀττικαί, αἳ καὶ χελιδόνες κα- 81
λοῦνται, καὶ ἄλλαι ἀμφαρίστεως καὶ φιβάλεως καὶ βασί-

77 6. φθοῖ *A*. 80 3. ῥοιὰς *A*, omissis κατὰ — 5. ῥόαν.

λεως καὶ κορώνεως, καὶ πρόκριδες καὶ ὄξαλοι, καὶ βαγινδάριοι δὲ αἱ Ῥόδιαι, καὶ παλάσια, ἃ καὶ Κρατῖνος ἰσχάδα κοπτὴν καλεῖ. τὰ δὲ οὔπω πέπειρα τῶν σύκων οἰδακες καλοῦνται παρὰ Λάκωσι καὶ φήληκες παρ' Ἀθηναίοις. ἄπιοι,
82 μῆλα, ὄχναι, ἀχράδες, ἀσταφίδες, σταφυλαί, καὶ τούτων ὀνόματα ἐλαιοσάμμαξις, φοινικοβάλανος, Κρητική, μελίνεως, μεθύσεως, χαιρένεως, ψιθία, Κρῆσσα, Σύρα, Ῥοδία, Λίβυσσα, Πράμνειος, ἀλωπέκεως, κορώνεως, Λημνία, Βυβλία, Νικοστρατία, Χαρόπη, Οἰνόπη, Πελλαία, Περγαία, Πελμηρίς, Πετραία, Σαμία, Σωχὶς ἡ καὶ Αἰγυπτία, Τορνία.

83 ἦσαν δέ τινες πρῶται τράπεζαι καὶ δεύτεραι καὶ τρίται. καὶ τρίποδες μὲν ἐφ' ὧν ἔκειντο· καὶ ἔστι τοὔνομα παρ' Ἡσιόδῳ καὶ ἐν Τελμισσεῦσιν Ἀριστοφάνους· αἱ δ' ἐπιτιθέμεναι καὶ αἰρόμεναι τράπεζαι, ἃς νῦν μαγίδας καλοῦσιν. ἔστι μέντοι καὶ τὸ τῆς μαγίδος ὄνομα παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν χρήσει·

τὰς Ἑκαταίας μαγίδας δόρπων.

84 τούτων δὲ τὴν εὐρύτητα Ὅμηρος ὑποδηλοῖ εἰπὼν «ἐτίταινε τραπέζας.» τραπέζας δὲ ἐκάλουν καὶ τὰ σιτία τὰ ἐπ' αὐτῶν τιθέμενα. τὰ δὲ ἀγγεῖα τὰ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν κοινῇ μὲν τεύχη ἐρεῖς ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ· καθ' ἕκαστον δέ, οὓς μὲν δίσκους καλοῦσιν, κύκλους ἐρεῖς ἀργυροῦς ἢ χεύματα ἀργυρᾶ ἢ πίνακας, καὶ τοὺς ἐλάττους πινακίσκους, καὶ πί-
85 νακας κρεῶν, καὶ πινακίσκους ἰχθυηρούς. τὰ δὲ τῶν ἡδυσμάτων ἀγγεῖα ὀξίδας μὲν αἷς τὸ ὄξος ἔνεστιν, ἐμβάφια δὲ καὶ λεκάνια καὶ τρύβλια καὶ ὀξύβαφα, ἐν οἷς τὰ ἡδύσματα ἢ βρώματα· ὀξύβαφα δὲ ἐκάλουν πάλαι καὶ τὰ ὑποδεχόμενα τὰς λάταγας. τὰς δὲ καλουμένας πατέλλας λεκανίδας ὀνομαστέον, εἰ καὶ ἐξ ἀργύρου εἶεν· Θεόπομπος μὲν γὰρ
86 ὁ κωμικὸς εἴρηκεν ὀρνιθίων λεκάνην, Ἀριστοφάνης δὲ λεκανίσκην, ἀλλαχοῦ δὲ λεκάνην, καὶ ἄλλοθι

καί μοι λεκάνιον τῶν λαγῴων δὸς κρεῶν.

ταῦτα δὲ ὅσα κατὰ φιάλας ἀνεπέπτατο, καὶ κάναστρα κα-

---

82 3. φθισία ante lungermannum. 84 1. ταύτας δὲ τὰς εὐρυτάτας *A*. 6. post πίνακας *A*: ὥσπερ τὰς λαβίνλας ὀνομαζομένας πίνακας κοινούς.

λούμενα εὑρεῖν ἔστι παρὰ Νικοφῶντι τῷ κωμικῷ, ὡς καὶ παρὰ Κρατίνῳ βαλάνων ἄβακα. τὸ δὲ νῦν κανίσκιον κανήτιον ἐκάλουν, ὡς τὸ λίκνον κάνητα. μαζονόμια δὲ κοῖλοι 87
μεγάλοι πίνακες, ἐφ' ὧν αἱ μᾶζαι διενέμοντο· ξύλινοι δὲ ἦσαν. μυστίλη μὲν οὖν ψωμὸς κοῖλος εἰς ἔτνος ἢ ζωμὸν βαθυνθείς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ μυστιλήσασθαι λέγουσιν· ἐμοὶ δὲ καὶ τὴν καλουμένην νέγλαν μυστίλην ἴδιον καλεῖν ἢ νέγλαν. καίτοι ἐν Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν μητέρα ἐπιστολῇ μέμνηται ἐν ἄλλοις σκεύεσι καὶ τὸν μύστρον εὑρών. τὸ δὲ κοχλιάριον καλοίης ἂν μυστιλάριον ἢ κοχλιώρυχον.

τὰ δὲ μαγείρου σκεύη χύτρας, λοπάδας, μολιβδο- 88
δέτους ἐσχάρας, ἰχθυοπτρίδας, ὀβελοὺς βουπόρους, ὀβελίσκους, τάγηνον, κρεάγραν, ἣν καὶ ἁρπάγην ἐκάλουν καὶ λύκον καὶ ἐξαυστῆρα, καὶ τὸ ἐξελεῖν ἐξαῦσαι· τορύνην, ἣν καὶ εὐέργην ὠνόμαζον καὶ ἐόργην, καὶ ἐοργῆσαι τὸ τορυνῆσαι· ζωμήρυσιν ἐτνήρυσιν, λέβητας, χαλκία, κριβάνους, βαύνους, ἰπνούς, πυραύνους (ἔστι δὲ ἀγγεῖα ἐν οἷς τοὺς ἐμπύρους 89
ἄνθρακας κομίζουσιν), ἐσχαρίδας, ἰπνολεβήτιον, Θερμαντῆρα, χυτρόγαυλον, ἡθμόν, κοπίδα, μαχαίρας, δορίδας, αἷς ἔδερον ἢ ἐφ' ὧν, ἴσως δὲ καὶ τυρόκνηστιν, ἣν καὶ κύβηλιν καλοῦσιν. ὃ δὲ νῦν ταγηνοστρόφιον, οἱ πάλαι λιστρίον ἢ πτέον. κρατευτήριον δὲ σιδήριον ᾧ τοὺς ὀβελίσκους ἐπετίθεσαν πρὸς τὴν ὄπτησιν τῶν κρεῶν, ἐφ' οὗ καὶ Ὅμηρος ἴσως εἴρηκε «κρατευτάων ἐπαείρας.» ἔστι δὲ καὶ ἀλετρίβα- 90
νος ὁ καὶ δοῖδυξ· τὰς δὲ τοῦ δοίδυκος ἐν τῇ θυίᾳ περιαγωγὰς περιαμφίδας Εὔπολις κέκληκεν. καὶ μὴν καὶ τάδε, θυία, κάρδοπος, ξάνιον ἢ ἐπίξηνον, ὅπερ ἡ νέα κωμῳδία ἐπικόπανον καλεῖ· τὸ δ' αὐτὸ παρὰ τοῖς πάλαι ἐλεὸν ἐκαλεῖτο. ἄβαξ ἀβάκιον, κακάβη, πατάνιον ἢ πατάνα· οὕτω γὰρ Σώφρων εἴρηκεν, «πατάνα αὐτοποίητος,» ὥστε καλοῖτ' ἂν πατάνη. καὶ Ἐπίχαρμος δὲ τὴν ἔγχελυν πατάνεψιν εἴρηκεν. εἴη δ' ἂν ἡ πατάνη λοπάδιον ἐκπέταλον, ὃ νῦν ἴσως ἀπὸ τούτου καλοῦσι πατέλλιον. ἐχῖνος δὲ χύτρας εἶδος 91
ἦν. μέμνηται δὲ Ἀριστοφάνης καὶ κρεωστάθμης.

τὰ δὲ τῶν μαγείρων ἔργα ἀφεῦσαι, εὖσαι, καθῆραι,

---

87 5 et 6. ἀΐγλαν *A*. 90 9. ἐκ πετάλων *A*. 91 2. κρεωστάθμη *A*.

κόψαι, τεμεῖν διατεμεῖν, ῥαχίσαι, ἑψῆσαι, ὀπτῆσαι, ἀπανθρακῶσαι, μάξαι, διηθεῖν, διαττᾶν, ἀποβράττειν, τρίβειν ἐν θυΐᾳ, σταθεύειν, ἡδύνειν, ἀρτύειν, σκευάζειν, ὀνθυλεύειν. τάχα δὲ καὶ τὸ καπνίζειν εἴποις ἂν ἐπ' αὐτῶν, ὡς Δημοσθένης «φήσαντες γὰρ καπνίζειν ὀψοποιουμένους τοὺς παῖδας.» εὖστραι δὲ οἱ βόθροι ἐκαλοῦντο, ἐν οἷς εὔεται τὰ χοιρίδια. τὰ δὲ ἐγκαύματα εὔσανα, ὡς τὰ ξύλα καύσιμα.

92 ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ κατὰ χειρὸς ὕδωρ συμποτικὸν ἦν, χέρνιβα μὲν τὸ ὕδωρ Ὅμηρος καλεῖ, πρόχουν δὲ τὸ ὑδροφόρον ἀγγεῖον, λέβητα δὲ τὸ ὑποδεχόμενον. σὺ δ' ἂν καὶ προχοίδιον εἴποις τὴν πρόχουν, καὶ λεβήτιον θάτερον, καὶ τὸ συναμφότερον ὡς Εὔπολις χερόνιπτρον, καὶ κρησέριον δὲ τὴν ἐπίχυσιν, καὶ ἐπικρῆσαι τὸ καταχέαι, καὶ νίψασθαι μὲν τὸ πρὸ τῆς τροφῆς, ἀπονίψασθαι δὲ τὸ μετὰ τὴν τροφήν. ὅπου δ' ἔστιν ἀπομάξασθαι ἐναπομάξασθαι ἀποψήσασθαι,

93 τὸ ἐκμαγεῖον καὶ χειρόμακτρον ἂν προσείποις. οἱ δὲ πάλαι ταῖς καλουμέναις ἀπομαγδαλιαῖς ἐχρῶντο, αἳ ἦσαν τὸ ἐν τῷ ἄρτῳ μαλακὸν καὶ σταιτῶδες, εἰς ὃ ἀποψησάμενοι τοῖς κυσὶν αὐτὸ παρέβαλλον, ὅθεν καὶ Λακεδαιμόνιοι κυνάδα τὴν ἀπομαγδαλιὰν καλοῦσιν. ὑποδηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος·

ὡς ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
σαίνωσ'· αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ.

94 σπόγγοις δὲ καὶ σπογγιαῖς καθηράντων οἱ ὑπηρέται πάντα τὰ λείψανα τῆς τροφῆς τὰ ἐπὶ τοὔδαφος ἀπερριμμένα, οἷον φυλλία (τὰ δὲ τῆς θριδακίνης φύλλα οὕτω καλεῖται) καὶ κογχυλίων κόχλους καὶ ὀστρέων κόγχους καὶ ἰχθύων λέπη καὶ καράβων ὄστρακα καὶ κρεῶν ὀστᾶ καὶ ὀπώρας μίσκους, ἃ καὶ κορήματα κλητέον. παῖς ἐκκορείτω παρακορείτω, καθαιρέτω, καλλυνέτω, σαιρέτω, κορήθρῳ ἢ καλλύντρῳ· σάρον γὰρ ὡς ἐπὶ πολὺ τὸ ἐν τῇ ἅλῳ ἐκάλουν, ὡς τὸ ἐν τοῖς ἀλφιτείοις μυλήκορον. συναθροιζέτω δὲ εἰς ἄρριχόν τινα ἢ κόφινον ἢ σπυρίδα ἢ σπυρίχνιον ἢ φερνίον· ἐκαλεῖτο δ' οὕτως ἡ ἰχθυηρὰ σπυρίς.

95 οἱ δὲ οἰνοχόοι τὰ ἐκπώματα ἐκπλυνόντων τε καὶ δια-

---

91 3. θυΐαις ταττεύειν vel ταθεύειν libri. 94 4. κόγχυς vel κόγχις libri.

νιπτόντων καὶ κλυζόντων καὶ καθαιρόντων, καὶ τὰς φιάλας ἐπὶ τῶν δακτύλων ἄκρων ὀχείτωσαν, προσφέροντες τοῖς συμπόταις εὐλαβῶς. τὰ δ' ἐκπώματα καὶ ποτήρια ἄν τις εἴποι (τὸ γὰρ δέπας καὶ κύπελλον ποιητικά), τὰ δὲ τούτων εἴδη κύλικα κυλίσκην, φιάλην, ἀγκύλην, λεπαστήν, κυμβίον, ἡμίτομα, χαλκόστομα, μαστούς, καρχήσιον, καὶ θηρίκλειον 96
μὲν καὶ κάνθαρον ἀπὸ τῶν ποιησάντων, ἀντιγονίδα δὲ καὶ σελευκίδα καὶ ῥοδιάδα [ἢ ῥοδιακὰ] ἀπὸ τῶν χρησαμένων, ἀμφίθετον δὲ φιάλην, ὡς Ὅμηρος, καὶ χρύσεον ἄμφωτον ἀπὸ τῶν σχημάτων· τὸ δὲ μόνωτον κοτυλίσκος ὠνομάζετο. καλοῦνται δὲ καὶ ἡδυπότιδες, λαβρώνιοι, δῖνοι, ῥυτά, σκύφοι, κότυλος. καὶ κόνδυ Καππαδοκικόν, καὶ βησιακή· Περσικὸν δ' ἦν τὸ ἔκπωμα, ὡς κώθων Λακωνικόν· τοῦ δὲ 97
κώθωνος αἱ ἑκατέρωθεν πλευραί, ὥσπερ καὶ τῆς χύτρας, ἄμβωνες καλοῦνται. ἔστι δ' εἰπεῖν καὶ φιάλας Λυκιουργεῖς, καὶ δίκερας ἢ δίκρουνον ῥυτόν. τὸ δὲ κισσύβιον κισσὸς περιέθει, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα. τὸ δὲ ἄλεισον τὸ Ὁμηρικὸν μέγα ἦν ἔκπωμα, κληθὲν ἐκ τοῦ ἅλις πιεῖν, ὡς ἡ ἄμυστις· καὶ γὰρ τοῦτο οὐ μόνον τὴν ἀθρόαν πόσιν ἀλλὰ καὶ ἐκπώματος σχῆμα δηλοῖ. καὶ ἀσάμινθος δὲ ποτήριον ἂν εἴη, ὡς Ὁμηρός τε μηνύει Τηλεμάχου διδόντος Μενέλεῳ δύ' ἀσαμίνθους, καὶ Κρατῖνος ἐν Χείρωσιν· 98

ἐξ ἀσαμίνθου κύλικος λείβων.

κυλίσκιον δὲ ἡ σμικρὰ κύλιξ· ἡ γὰρ κυλιχνὶς πυξίς ἐστιν. χρυσὶς δὲ καὶ ἀργυρὶς φιάλαι μὲν ἄμφω, τοὔνομα δὲ ἐκ τῆς ὕλης ἔχουσιν. μεσόμφαλοι δὲ φιάλαι καὶ βαλανειόμφαλοι τὸ σχῆμα προσηγορίαν ἔχουσι, χρυσόμφαλοι δὲ τὴν ὕλην, ὡς αἱ Σαπφοῦς χρυσαστράγαλοι. βομβυλιὸς δὲ τὸ στενὸν ἔκπωμα καὶ βομβοῦν ἐν τῇ πόσει, ὡς Ἀντισθένης ἐν Προτρεπτικῷ. τὸ δὲ ποτήριον Ἴων ἐκάλεσεν. ἔστι δέ τι 99
καὶ ὁ κότυλος Διονυσιακὸν ἔκπωμα, ὥσπερ καὶ ὁ κοτυλίσκος. ὁ δὲ ψυκτὴρ πολυθρύλητος, ὃν καὶ δῖνον ἐκάλουν, ἐν ᾧ ἦν ὁ ἄκρατος· οἱ πολλοὶ δὲ ἀκρατοφόρον αὐτὸν καλοῦσιν. οὐ μὴν ἔχει πυθμένα ἀλλ' ἀστραγαλίσκους. καὶ γευ-

---

96 6. ἀβρώμιοι ante lungermannum. || δεινοὶ ὠδοιρύτω *A*. 7. βατιάκη *F*. 98 3. κύλιχνος ante lungermannum.

στηρίου μὲν Ἀριστοφάνης μέμνηται, μάνου δὲ Νίκων ἐν Κιθαρῳδῷ·

πατριῶτα, μάνην λαβὲ κεραμεοῦν ἀδρόν,
χωροῦντα κοτύλας πέντ' ἴσως.

100 ὀλκαίου δὲ Ἀντίοχος· ἔστι δὲ ὁλκαῖον ᾧ τὰ ἐκπώματα ἐναπονίπτουσιν. Αἰγινήτας δέ φησιν Ἡρόδοτος πίνειν ἐκ χυτρίων ἐπιχωρίων. Ἀριστοφάνης δέ που ἔφη

ἐπίνομεν
ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων.

ἡ δὲ μεταιπτρὶς κύλιξ ἐστὶν ἣν μετὰ τὸ ἀπονίψασθαι ἐλάμβανον· τὸ δὲ ὄνομα οὐ τοῦ κατὰ τὸ ἔκπωμα σχήματος ἀλλὰ τῆς τάξεως. ἦν δὲ καὶ ὑγιείας ἱερά, ὥσπερ καὶ Διὸς σωτῆρος ὁ τρίτος κρατὴρ ἱερὸς ἦν. ἀγαθοῦ δὲ δαίμονος ὁ μετὰ τὰς τραπέζας ἄκρατος, καὶ Ἑρμῆς ἡ τελευταία πόσις, ὅθεν καὶ Ὅμηρος «τῷ πυμάτῳ σπένδεσκον.»

101 τὸ δὲ σύμπαν ἄριστον ἀριστῆσαι, ἠρίστησα συνηρίστησα, ἀριστοποιουμένους, ἀριστῶσαι καὶ τὸ Μενάνδρου δρᾶμα Συναριστῶσαι, καὶ ὁ παρὰ Ξενοφῶντι ἀνάριστος. καὶ πάλιν δεῖπνον δειπνῆσαι, δειπνοποιεῖσθαι, ἐδείπνησα συνεδείπνησα, καὶ τὸν σύνδειπνον καὶ τὸν συνδειπνοῦντα παρὰ Δημοσθένει καὶ τὸ περίδειπνον, καὶ παραδεδειπνῆσθαι,

102 δειπνοφόρος δὲ παρὰ Λυσίᾳ, καὶ δειπνοφορία παρ' Ἰσαίῳ. ἀριστόδειπνον δὲ Μένανδρος εἴρηκε, καὶ ἄδειπνον ὁ αὐτὸς ἐν Ὀργῇ. οἱ δὲ καὶ τρίτον φασὶ τὰ δόρπα ἢ τὸν δόρπον ἢ ὡς Ξενοφῶν δορπηστόν, καὶ δορπήσασθαι ἐπιδορπήσασθαι ἐπιδορπήματα, καὶ δορπία ἡ πρώτη τῶν Ἀπατουρίων. προσήκοι δ' ἂν αὐτοῖς καὶ δαίς, ἀφ' ἧς καὶ δαιτυμὼν ὁ ἑστιώμενος καὶ δαιτρὸς ὁ μάγειρος, καὶ δαιτρεῦσαι παρ' Ὁμήρῳ, καὶ κατεδαίσαντο παρ' Ἰσαίῳ, καὶ πανδαισία.

103 λύχνοι δὲ καὶ λυχνία· οὕτω δὲ ἐκαλοῦντο αἱ λυχνίαι, καὶ λυχνοῦχος ὁ νῦν φανός, καὶ λαμπὰς καὶ λαμπτὴρ καὶ δᾷδες. λύχνου δὲ διμύξου τῶν κωμῳδῶν Φιλύλλιος μνημονεύει, καὶ Μεταγένης

---

99 3. πατριώτιδα δὲ μανὴν λάβε *A*. πατριῶια Athenaeus. 100 1. Ἀρχίλοχος Ruhnkenius, Ἀντίδοτος *M*. 102 2. ἀριστ. — αὐτὸς] ἄδειπνον μένανδρος εἴρηκεν *A*.

δίμυξον ἢ τρίμυξον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.
θρυαλλίδες δὲ τὰ ἐντιθέμενα, καὶ ἐλλύχνια καὶ φλόμοι. τὸ δὲ παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ ὀβελισκολύχνιον, τὸ μὲν σκεῦος ἦν στρατιωτικόν, τὸ δὲ ὄνομα ὑπομόχθηρον. τὴν μέντοι ἐλαιηρὰν ἐπίχυσιν χαλκίον μακρὸν Εὔπολις ὠνόμασεν. καὶ στίλβη δὲ ἦν τι ἀγγεῖον γήινον, ᾧ ἀντὶ λύχνου ἐχρῶντο, ὡς Πλάτων

φείδεσθε τοὐλαίου σφόδρ', ἐξ ἀγορᾶς δ' ἐγώ
ὠνήσομαι στίλβην τιν', ἥτις μὴ πότις.

τὸ δὲ «πρόμυξον τὸν λύχνον» πρόβυσον λέγουσιν.

ἔτι δὲ καὶ μύρων ἐν τοῖς συμποσίοις ἐπιμνηστέον. 104
μύρον Μεγαλήσιον ἀπὸ Μεγάλου Σικελιώτου καὶ Πλαγγόνιον ἀπὸ Πλαγγόνος, καὶ βρένθιον ἐκ Λυδίας, νάρδον Βαβυλωνιακὴν ὡς Ἄλεξις, καὶ Αἰγύπτιον τὸ μέλαν. καὶ σαγδᾶς δὲ Αἰγύπτιον ἦν μύρον. μύρα δὲ ἤδεσαν καὶ βακκαριν καὶ ἀμάρακον καὶ ἴρινον. τὸ δὲ ῥόδινον ἔλαιον ῥοδόεν Ὅμηρος καλεῖ. ἐκ δὲ κύπρου καὶ κρίνου μύρον Ἀβδε- 105
λώνυμος ὁ Σιδώνιος Ἀλεξάνδρῳ ἔπεμψεν. σφόδρα δ' ἦν εὐδόκιμον τὸ βασίλειον μύρον. τὰ δὲ ἀγγεῖα τῶν μύρων λήκυθος μυρηρὰ καὶ ἀλάβαστρος· Φερεκράτης δὲ ἐν Λήροις εἴρηκε καὶ κυάθιον ἀργυροῦν, ᾧ τὸ μύρον ἐγχέομεν. τὸ δὲ πρᾶγμα μυραλοιφία, καὶ τὸ ῥῆμα μυραλοιφεῖν. καὶ μυρώματα δὲ εἰρήκασι, καὶ μυρίσασθαι καὶ μυρίσαι. τὸ δὲ ἀγγεῖον ᾧ τὸ μύρον ἐνῆν, φιάλη προσεοικός, ἐξάλει- 106
πτρον ἐκαλεῖτο. τὰ δὲ ἐν τοῖς στεφάνοις ἄνθη ῥόδα, ἴα, κρίνα, σισύμβρια, ἀνεμῶναι, ἔρπυλλος, κρόκος, ὑάκινθος, ἐλίχρυσος, ἡμεροκαλλές, ἐλένειον, θρυαλλίς, ἀνθρίσκος, νάρκισσος, μελίλωτον, ἀνθεμίς, παρθενίς, καὶ τἆλλα ὅσα ἢ ὀφθαλμοῖς τέρψιν ἢ ῥισὶν ἡδεῖαν ὄσφρησιν παρέχει. μέμνηται δὲ τῶν πλείστων Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς, ὥσπερ καὶ κοσμοσανδάλου καὶ σμίλου, ὅπερ ἦν τῆς σμίλακος ἄνθος. καὶ Ὅμηρος μὲν ἅπαντα τὰ ἄνθη λείρια κέκληκε, 107
Θεόφραστος δὲ τὸν νάρκισσον καλεῖ λείριον. Ἀνακρέων δὲ

---

103 2. φλόμαι *A*. 3. ὀβελισκοελλύχνιον *A*. 104 2. μετάλλιον ἀπὸ μετάλλου *C*. 5. ψάγδας *C*. 105 5. μύροις *A*. 106 3. ἔρπάλλοι *A*. 5. καὶ — 6. παρέχει om *A*.

καὶ μύρτοις στεφανοῦσθαί φησι καὶ κοριάννοις καὶ λύγῳ καὶ Ναυκρατίτῃ στεφάνῳ (σάμψυχος οὗτος ἦν) καὶ ἀνήτῳ, ὡς καὶ Σαπφὼ καὶ Ἀλκαῖος. οὗτοι δὲ ἄρα καὶ σελίνοις. ὁ δὲ Ἀνακρέων καὶ ῥόδινον στέφανον ὠνόμασεν.

τῶν μέντοι συμποτικῶν καὶ αἴνιγμα καὶ γρῖφος. τὸ μὲν παιδιὰν εἶχεν, ὁ δὲ γρῖφος καὶ σπουδήν· καὶ ὁ μὲν λύσας γέρας εἶχε κρεῶν τινὰ περιφοράν, ὁ δὲ ἀδυνατήσας ἅλμης ποτήριον ἐκπιεῖν. ἐκλήθη δ' ἀπὸ τῶν ἁλιευτικῶν γρίφων.
108 τὰ δὲ ζητήματα ὠνομάζετο κυλίκεια· Θεοδέκτης δὲ ὁ σοφιστὴς εὐδοκιμήσας ἐν αὐτοῖς, ἐπεὶ καὶ μνημονικὸς ἦν, μνημόνια αὐτὰ ἐκάλεσεν. καὶ παροίνια δὲ ἄσματα ἦν καὶ σκολιά· καὶ μυρρίνην ἐπὶ δεξιὰ περιφέροντές τινες καὶ ἔκπωμα καὶ λύραν ᾄδειν ἠξίουν. τοῖς μέντοι διαπαννυχίσασιν ἆθλα ἦν σησαμοῦς καὶ πυραμοῦς, πέμματα διὰ μέλιτος ἐφθοῦ, τὸ μὲν ἐκ σησάμων, τὸ δὲ ἐκ πυρῶν πε-
109 φρυγμένων. τὸ δὲ διαπαννυχίσαι καὶ διανυκτερεῦσαι ἂν εἴποις, καὶ παραπέμψαι τὴν νύκτα ἔστε πρὸς ἥλιον, καὶ τὸν λύχνον τὸν τούτοις καιόμενον πάννυχον.

εἰ δὲ καὶ τὸ κοτταβίζειν τῶν συμποτικῶν μέρος, ῥητέον κότταβοι κοτταβεῖον ἀποκοτταβίζειν, ἀπ' ἀγκύλης βάλλειν. καὶ τὸ μὲν κοτταβεῖον ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ὀρόφου ὕπτιόν τε καὶ λεῖον, χαλκοῦ πεποιημένον, ὥσπερ λυχνίου
110 τὸ ἐπίθεμα, ὃ τὸν λύχνον ἐπ' αὐτοῦ φέρει. καὶ μακρά τις ῥάβδος, ἣν καὶ ῥάβδον κοτταβικὴν ὠνόμαζον. τὸ δέ τι ἦν κοίλη τις καὶ περιφερὴς λεκανίς, ἣν καὶ χαλκιόν ἐκάλουν καὶ σκάφην· ἐῴκει δὲ πόλῳ τῷ τὰς ὥρας δεικνύντι. καὶ τῷ μὲν ἐκ τοῦ ὀρόφου κρεμαμένῳ ἐχρῆν ἐπικοτταβίσαντα ποιῆσαί τινα ψόφον, ὃς καλεῖται λάταξ. τοῦτο δὲ καὶ τὸ κοτταβεῖον κατακτὸν κότταβον Ἀριστοφάνης καλεῖ, προσεικάζων αὐτὸ κώδωνι σάλπιγγος. τὸ δὲ χαλκίον ἐπεπλήρωτο μὲν ὕδατος, ἐπεπόλαζε δ' αὐτῷ σφαῖρα καὶ πλάστιγξ καὶ μά-
111 νης καὶ τρεῖς μυρρίναι καὶ τρία ὀξύβαφα. ὁ δὲ ὑγρᾷ τῇ χειρὶ τὸν κότταβον ἀφεὶς καὶ τούτων τινὸς τυχὼν εὐδοκίμει. ὁ δὲ πλεῖστα καταδύσας τῶν ἐπιπολαζόντων τὰ κοττα-

---

107 1. καὶ λύγῳ Bergkius pro καὶ αὐτῷ: om *A*. 108 1. κυλίκια *BC*, κύλια *A*. 3. δὲ] συμποτικὰ δὲ *A*. 7. ἐφθὰ *A*.

βεῖα τὸ ἆθλον ἐλάμβανεν· ἐκαλεῖτο γὰρ οὐ τὰ ἀγγεῖα κοτταβεῖα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἆθλον, ἦν δὲ πυραμοῦς καὶ σησαμοῦς καὶ ἄλλα τοιαῦτα. οὐ μὴν εἴποι ἄν τις τὸ κοτταβίζειν ἐφ' οὗ νῦν, ἀλλ' ἐμεῖν ἢ ἀποβλύζειν, πλὴν εἴ τις παίζων βούλοιτο οὕτως ὑποπτεύειν τὸ ἐν τῷ Γηρυτάδῃ ὑπ' Ἀριστοφάνους εἰρημένον,

τότε μέν σου κατεκοττάβιζον,
νυνὶ δὲ κατεμοῦσι. τάχα δ' εὖ οἶδ' ὅτι
καὶ καταχέσονται.

τὸ δὲ παῦσαι τὴν ἑστίασιν διαλῦσαι τὸ συμπόσιον, διαπαῦσαι τὸ συμπόσιον, λῆξαι τὸν πότον, ἐκδειπνῆσαι, ἀπαναστῆναι τοὺς συμπότας, ἐξαναστῆναι, ἐξελθεῖν, ἀπαλλαγῆναι, ἐπὶ κοίτην τραπέσθαι. 112

Τοῖς δὲ συμποτικοῖς οὐδὲν ἂν κωλύοι προσκεῖσθαί τινα τῶν σποράδην συνωνύμων ἢ καὶ ἄλλως συνηρμοσμένων ἀλλήλοις ὀνομάτων.

Τοὺς γείτονας ἐρεῖς ἀστυγείτονας, ὁμόρους, προσχώρους πλησιοχώρους περιχώρους, προσοίκους περιοίκους καὶ περιοικίδας πόλεις, γειτνιῶντας, προσοικοῦντας ὑποικοῦντας παρακατοικοῦντας, παρακατῳκισμένους, παροικοῦντάς τε καὶ ἐξοικοῦντας, καὶ ἐφεστίους, ἐφορίους, συνημμένους, συνόρους καὶ προσόρους· οἱ γὰρ ἀγχιτέρμονες διθυραμβῶδες. 113

Γίνεται, φύεται ἀναφύεται, γεννᾶται, σπείρεται, τίκτεται, ἄρχεται, συνίσταται, ζῇ, τρέφεται ἀνατρέφεται, σώζεται, ἀνθεῖ καὶ ἀνανθεῖ. τὸ δὲ ἐναντίον φθίνει, τελευτᾷ, ἀπόλλυται, λήγει, φθείρεται, ἀφανίζεται, ἀποθνήσκει, ἀναλίσκεται, κτείνεται, ἀναιρεῖται, δαπανᾶται, φονεύεται, ἀναλύεται, διαρρεῖ, κατατήκεται. 114

Μετάνοια, μεταμέλεια, μετάγνωσις, μετάμελος, ἀναλογισμός, ἔννοια, ἐπανόρθωσις, ἀνάδυσις, ἀναχώρησις. καὶ τὰ ἀπαρέμφατα μετανοῆσαι, μεταμελῆσαι, μεταγνῶναι, γνωσιμαχῆσαι, ἀναλογίσασθαι, ἐπιθεάσασθαι, ἀντιλογίσασθαι, ἐπανορθώσασθαι, ἀναδῦναι, ἀναχωρῆσαι, 115

---

111 7. τὸ *A*. || μὲν *Διόνυσέ σου* Bergkius. || κατεκοτταβίζοντο *A*, κατεκοττάβιζον ἄν Bergkius. 8. δὲ] *δέ σου* idem. **112** 4. κοιτὸν *C*. **113** 5. ἐποικοῦντας?

μεταβουλεύσασθαι, μεταδοξάσαι, ἀναψηφίσασθαι, ἀναθέσθαι.

116 Μόνιμον, βέβαιον, ἐχυρόν, πάγιον, ἀσφαλές, ἀμετάβλητον, ἀμετάγνωστον, ἄλυτον, ἀμετάστατον, ἀνεξάλειπτον, ἄτρεπτον, ἀραρός, ἑστός, ἀκίνητον, ἀτρεμές, ἰσχυρόν, ἀρραγές.

117 Συνομολογῶ, συναινῶ, συγκατατίθεμαι, συμμαρτυρῶ, πείθομαι, ὁμογνωμονῶ, ὁμοδοξῶ, σύμφημι, συνέπομαι, συνευδοκῶ, ἐπινεύω, συνεπαινῶ, σύμψηφός εἰμι, ὁμόφωνος σύμφωνος. καὶ συμφέρομαι, ὑπέχομαι, συμπράττω,
118 συναγωνίζομαι. τὸ δ' ἐναντίον ἐναντιοῦμαι ὑπεναντιοῦμαι, ἀντιλέγω, ἀντικρούω, ἀντιτείνω, ἀπειθῶ, διέστηκα τῇ γνώμῃ, διχογνωμῶ, ἀλλοδοξῶ ἑτεροδοξῶ, ἀρνοῦμαι, ἀποφάσκω ἀπολέγω ἀπαγορεύω, ἀποτρέπομαι, φιλονεικῶ, ἀνταγωνίζομαι, ἀντιπράττω, διαφωνῶ, ἐρίζω, διαφέρομαι. τάχα δὲ τακτέον ἐπὶ μὲν τοῦ προτέρου καὶ τὸ συνᾴδειν, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου καὶ τὸ ἀπᾴδειν.

119 Λάλος, φλύαρος, κομπώδης, ὀχληρός, ἀπεραντολόγος, ἀδόλεσχος, κουφολόγος, ἀθυρόγλωσσος, γλώσσαλγος, προσκορής, πέρα κόρου ληρώδης. λαλιά, φλυαρία, ἀπεραντολογία, κουφολογία, ἀδολεσχία, λῆρος, γλωσσαλγία. διαθρυλῶν τὰ ὦτα, μακρολόγος πολυλόγος, βαρύς, ἐπαχθής, φληναφῶν, φλήναφος, τὴν γλῶτταν ὀλισθηρός, ῥησικοπῶν,
120 ἀποκναίων ἀηδίᾳ, κόπτων τὰ ὦτα, τὸ ἐκ Λωδώνης χαλκεῖον, μακρότερα τῆς Ἰλιάδος λαλῶν, Ἀλκίνου ἀπόλογος, ἄπαυστος γλῶττα, ἀνερμάτιστος. μάτην αὐτοῦ τῇ γλώττῃ περίκειται τὸ ἕρκος τῶν ὀδόντων. προπαλὴς γλῶττα, πρόχειρος, ὀλισθηρά, ἐπιχειλής, ἐξωτέρω τῶν ὀδόντων, ὑπὲρ τοὺς τῶν χειλῶν ὅρους, Ἀράβιος αὐλός.

121 Κοῦφος, ῥᾴδιος, εὐμετάβολος, εὔτρεπτος, εὐτράπελος, ὀξύρροπος, μεταπίπτων μεταῤῥέων μετατρεπόμενος, οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς δόξης μένων, ὄρνις, ἄνεμος, εἰκαῖος, συρφετός, αὔρα, πνεῦμα, ἀκατάστατος, ῥᾳῶν τῶν κυμάτων τὴν τροπήν, πορθμός, εὔριπος, ἀπαγής, ἀβέβαιος, ἀνερμάτιστος, σαλεύων, τοῦ φέροντος ἀεὶ πνεύματος, ὀξύτερος πτεροῦ τὴν ῥοπήν.

---

118 4. post ἀπαγορεύω vulgo ἀναγορεύω.

Κόλαξ, βωμολόχος, εἴρων, χλευασμοῦ γέμων, χλεύης 122
μεστός, χλευαστικός, ἀπατητικός, πρὸς χάριν ἐντυγχάνων,
πρὸς ἐξαπάτην συνών, ὑπιὼν πάντας, ὑπερχόμενος, θώψ
θωπεύων, θέραψ θεραπεύων, κολακεύων ὑπερκολακεύων,
ὑποκριτής, γελοῖος καταγέλαστος, γελωτοποιός, ποιητὴς γε-
λοίων, γελοιάζων γελοιαστής, λιχνοτένθης τενθεύων, κομ-
ψός, πανοῦργος, γόης, ἀπατεών, ἀνοήτων θηρευτής, τρα- 123
πέζης φίλος, ἄνοιαν τῶν ἀνθρώπων κατευχόμενος, μῖμος
γελοίων, ποιητὴς αἰσχρῶν ᾀσμάτων, αἰσχρολόγος, κορδακί-
ζων, μόθων, ἐφύβριστος, σκωμμάτων συνθέτης, τωθαστὴς
τωθαστικός, καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους παράσιτος. εἴποις δ'
ἂν καὶ κύων προσσαίνων προσσεσηρώς, ἐπισίτιος, λυμεὼν
τῆς νεότητος, ἀσύμβολος, παρεχόμενος συμβολὰς τὸν γέ-
λωτα, πᾶν ἂν εἰπὼν καὶ πᾶν ἂν παθών.

Ὀργίλος, ὑπέρθυμος βαρύθυμος, ἄμετρος ὀργήν, τρα- 124
χὺς ὀργήν, ἔκμετρος, χολώδης ἐπίχολος ἀκρόχολος μελάγ-
χολος, ὀξύθυμος ὀξυθυμίας, πικρός, δύσκολος, μεμψίμοιρος,
ὠμός, ἀσυγγνώμων, ἔκπληκτος, ἀπαραίτητος ἀπαράπειστος,
ἀνεπιεικής, ἀφ' οὗ καὶ τὸ πρᾶγμα ἀνεπιείκειαν εἴρηκε Δη-
μοσθένης, ἀνήμερος, δύσθυμος, δυσόργητος, μηνιῶν βαρύ- 125
μηνις, ἄγριος, θηριώδης, ἰοῦ γέμων, σκορπιώδης, σκορπίος
ζητῶν ὅτῳ ἐγχρίμψει τὸ κέντρον, Σφήττιος, ἀνηλεής, καὶ
τὰ Πλάτωνος, ἀτεράμων, κερασβόλος, σιδήρειος, καὶ τὸ
Ὁμηρικὸν ἀμείλικτος· σκληρότερον γὰρ ὁ ἀστεμφής, καὶ
εὐτελέστερον ὁ Ἡροδότου ἀκρομανής, καὶ κωμικώτερον ὁ
Ἀριστοφάνους θυμάγροικος.

Κίναιδος, πόρνος, ἀκάθαρτος, βδελυρός, καταπύγων, 126
θηλυδρίας, γυναικίας, ἀσελγής, αἰσχρουγός, ἀκόλαστος, μαλ-
θακός, ἡταιρηκώς, ἐκπεπορνευμένος, ἐμπεπαρῳνημένος, ἐν-
ησελγημένος, τὴν ὥραν πεπρακώς, πρὸς ἀργύριον ἀντικατ-
ηλλαγμένος, ταῖς πόρναις ὁμότεχνος, ταῖς ἑταίραις προσ-
αμιλλώμενος, καθυβρισμένος, κλύσμα, πάροινος, ἀνδρόγυ-
νος, ὑγρὸς ὑγρόνους, ἐκτεθηλυσμένος ἢ μεμαλαγμένος, λε- 127
λυγισμένος, γύννις, θῆλυς τὴν ψυχήν, εὐωνότερος τὴν ὥραν

---

122 4. *θέραψ*] *θεράπων* **A**. 123 8. *ὡς εἰπεῖν πᾶν καὶ παθεῖν πᾶν* **A**. 125 3. *σφήκιος* **A**.

τῶν ἀποκεκηρυγμένων ὠνίων, τὴν νεότητα προπεπωκώς, τὴν ἡλικίαν πεπρακώς· μοχθηρὸν γὰρ ὁ λακκόπρωκτος, παλίμπρατος δὲ τὴν ὥραν, καὶ παλιγκάπηλος τοῦ κάλλους, προειμένος τὰ κάλλιστα καὶ πεπονθὼς τὰ αἴσχιστα, αἰσχύνων τὸ σῶμα, καταισχύνων τὴν ὥραν, ἐκδεδωκὼς εἰς αἰσχύνην τὸ σῶμα, ἀναισχυντότερος τῶν ἑταιρῶν, ἰταμώτερος, βδελυρώτερος, θρασύτερος, ἐπονείδιστος, ἐπίρρητος, ἐπίψογος.

128 *Βίοι ἐφ' οἷς ἄν τις ὀνειδισθείη*, πορνοβοσκός, κάπηλος, ὀπωρώνης ὀπωροπώλης, τελώνης δεκατώνης, δεκατηλόγος εἰκοστολόγος πεντηκοστολόγος, ἑλλιμενιστής, κῆρυξ, ναύτης, πανδοκεύς, πορθμεύς, μαστροπός, ὑπηρέτης, βυρσοδέψης σκυτοδέψης, ἀλλαντοπώλης. εἰ δὲ καὶ μὴ διὰ πασῶν ἀνέλθοι τεχνῶν τὸ ὀνείδισμα τοῖς βελτίω βίον αἱρουμένοις, ἀλλ' οἵ γε τοιοῦτοι βίοι τὸ ἐπονείδιστον ἐπ' αὐτοῖς ἔχουσιν, εἰ καί τις ἐπιμένει τῇ τύχῃ.

129 *Πρὸς τὸν θορυβοῦντα τὸ δημόσιον τάδε ἄν τις εἴποι.* κυκῶν συγκυκῶν, θορυβῶν, στρέφων, συγχέων, συνταράττων, δημοκόπος, θρασύς, προωθῶν ἅπαντας, ἐλαύνων, φύρων τὰ πάντα, μεταπηδῶν ἀναπηδῶν, ἐμπίπτων, ῥύμῃ φερόμενος, στρόβιλος, ἄνεμος, καταιγίς, χειμάρρους, ἀκατάστατος, ἀναρριπίζων τὸν δῆμον, ἀνερεθίζων, ἐκκάων, ἀνα-
130 φλέγων, ἐξοργίζων, παροξύνων, ἐκστασιάζων, συγκρούων πάντας πρὸς ἀλλήλους, ταράττων, τάρακτρον· ὁ γὰρ στρόφις ἄντικρυς κωμικόν, μεταβάλλων δὲ πάντα καὶ μεθιστάς, ἄνω καὶ κάτω τὴν πολιτείαν μεταφέρων, ἀηδής, ἀκάθεκτος, πλήκτης, ἀνίδρυτος. εἰ δὲ καὶ Δημοσθένης φησὶν «ὁ δὲ ἔνδον ἐτύρευεν», ἀλλ' οὐκ ἔγωγε ἀποδέχομαι τὸ τυρεύειν. δυναί-
131 μην δ' ἄν εἰπεῖν, τίς τὸν τοιοῦτον πόλις χωρεῖ; τίς δ' ἂν τὸν τοιοῦτον ἀνάσχοιτο; τίς δ' ἂν ἐνέγκαι; τίς δ' ἂν ἀντίσχοι πρὸς τὴν ῥύμην αὐτοῦ; τῷ δ' ἐστὶν ἀνεκτὸς ἄνθρωπος; τί δὲ ἄπρακτον αὐτῷ, τί δ' ἀτόλμητον; πάντολμος ἄνθρωπος, πᾶν ἂν πράξας, πᾶν ἂν εἰπών, πολύστροφος τὴν γνώμην, ἐπὶ πάντα χωρῶν, οὐ διακρίνων τὰ καλὰ τῶν αἰσχρῶν, τὰ κάλλιστα τοῖς αἰσχίστοις συγχέων. ὃς ἐπὶ τῆς
132 αὐτῆς τιμῆς ἀρετήν τε καὶ κακίαν ἄγει. ὃς καλλωπίζεται

---

127 6. ἑτ.] *νεωτέρων A.* 128 6. *ἂν ἔλθοι?*

τοῖς αἰσχίστοις ὡς ἄλλοι τοῖς ἀρίστοις. ὃς ἀδικῶν σεμνύνεται πλέον ἢ αἰσχύνεται. ὃς καλλωπίζεται τῇ πλεονεξίᾳ, ὃς καλλώπισμα ποιεῖται τὴν πλεονεξίαν. ὃς τἀδικήματα τῷ δύνασθαι μετρεῖ. ὃς αἰσχίω τὴν εἰς τὸ ἀδικεῖν ἀσθένειαν ἡγεῖται τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας. ᾧ καλὸν μόνον δοκεῖ ὃ βούλεται. ὃς ἰσχὺν μὲν τὸ βιάσασθαι, τὸ δ' ἐξαπατῆσαι σοφίαν οἴεται. ὃς μόνην σύνεσιν τὴν ἀπάτην καλεῖ. ὃς μικρὸν πᾶν ὃ πεποίηκεν ἡγεῖται πρὸς ἃ βούλεται. ὃς 133
ὃ πέπραχε δοκεῖ μικρότερον οὗ πράξει. ὃς πρὸς οὐδὲν τῶν ἀδίκων ὀκνεῖ. ὃς ἡγεῖται τὸ τολμᾶν ἴσον τῷ τυχεῖν. ὃς ἂν διαμάρτῃ τολμήσας, ὅμως ἐλπίσας ἧττον ἀλγεῖ. ᾧ μηδὲν ἱκανὸν δι' ἀπληστίαν. ὃς τὸν ἀπὸ τῶν αἰσχίστων πόρον πρὸς εὐπρεπείας δοκεῖ. ὃς διὰ μὲν αἰσχροκέρδειαν τρόπου πανταχόθεν λαμβάνει, διὰ δὲ φιλαργυρίαν εἰς οὐδὲν δίδωσιν. ᾧ μηδὲν αἰσχρόν, ᾧ λῆμμα πρόσεστιν, δοκεῖ. ὃς ἐπι- 134
θυμεῖ μὲν καὶ τῶν ἐλαχίστων δι' ἀνελευθερίαν, ἀρκεῖται δ' οὐδὲ τοῖς μεγίστοις δι' ἀπληστίαν. ὃς πᾶν νομίζει τὸ ληφθὲν ἔλαττον οὗ λήψεται. ὃς τὴν μὲν ἀνδραγαθίαν ματαιότητα, τὴν δὲ ἀπραγμοσύνην ἀργίαν, τὴν δὲ φιλοτιμίαν μανίαν, τὴν δὲ σωφροσύνην ἀτολμίαν, τὴν δ' ἐγκράτειαν ἀνανδρίαν οἴεται. ᾧ τὸ μηδὲν ἀδικεῖν ἀσθενὲς εἶναι δοκεῖ. ὃς αἰτεῖ μὲν ὡς οὐκ ἀδικήσων, ἀδικεῖ δ' ἂν λάβῃ. ὃς τὸν μὴ 135
δόντα νομίζων ἐχθρόν, εὐκαταφρόνητον τὸν δεδωκότα δοκεῖ. ὃς μόνους οὓς οὐκ οἶδεν οὐκ ἀδικεῖ. ὃς τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἐπιτίθεται διὰ τόλμαν, τοῖς δὲ φίλοις δι' ἀπιστίαν. ὃς ἐν φιλίᾳ τὸ πεπιστεῦσθαι προσλαβών, αὐτῇ τῇ πίστει χρῆται πρὸς ἐξουσίαν ἀδικημάτων. ὃς τῆς πονηρίας τὴν δόξαν ὡς κέρδος φιλεῖ. ὃς ἀδοξεῖν οἴεται, πονηρὸς ὢν ἂν λάθῃ. ὃς κολακεύει μὲν ἕκαστον ὡς εὖ πάσχων, μισεῖ δὲ ὡς ἀδικούμενος. ὃς ἄχθεται μὲν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς, χαίρει δὲ 136
τοῖς ἁπάντων κακοῖς. ὃς ἴσον τὸ ποιῆσαι τὰ δεινότατα τῷ μὴ παθεῖν οἴεται. ὃς μέγιστον φρονεῖ τῷ μηδὲν ἴσον οἷς ἐποίησε δύνασθαι παθεῖν. ὃν οἱ μὲν εἰδότες μισοῦσιν, οἱ δ' οὐ μεμισηκότες ἀγνοοῦσιν. ὃν ὅστις οὐκ ἀγνοεῖ μισεῖ. ὃς τῶν μὲν φυλαττομένων δειλίαν κατέγνωκε, τῶν δὲ πι-

132 2. ἢ] ἢ ἀδικούμενος *A*. 135 2. διδόντα? 5. προλαβών?

στευόντων εὐήθειαν. ὃς τὸν διδόντα μὲν κολακεύειν, τὸν
137 δ' οὐ διδόντα ὀφείλειν ὑπείληφεν. ὃς οὐχ οἷς ἔλαβε χαίρει, ἀλλ' οἷς οὐ προσέλαβεν ἀγανακτεῖ. ὃς οὐ δύναται μὲν παθεῖν οἷα ποιεῖ, μόνα δ' αἰσχύνεται ποιεῖν ὅσα δύναται παθεῖν. οὗ τὴν μὲν ἀπληστίαν οὐκ ἀποπίμπλησιν ὁ διδούς, τὴν δ' ἐπιθυμίαν οὐχ ἵστησιν ὁ μὴ διδούς. ὃς οὔτε τὸ μέγιστον ἐλπίζειν οὔτε τοὐλάχιστον λαβεῖν αἰσχρὸν εἶναι δοκεῖ. ὃς οὔτ' αἰσχύνεται τοῖς ἐλαχίστοις οὔτε πληροῦται τοῖς μεγίστοις. ὃς τοὺς ἄνδρας ὅρκοις ἐξαπατᾶν οἴεται δεῖν ὡς τοὺς παῖδας ἀστραγάλοις. ὃς μόνους αὐτοῦ σοφωτέρους οὓς
138 οὐκ ἠδίκηκεν δοκεῖ. ὃς οὔτε παθεῖν δέδιεν οὔτε ποιεῖν ὀκνεῖ. ὃς τοῖς πονηροῖς ἀρετῆς δόξαν ἐκ τῆς καθ' αὑτὸν ὑπερβολῆς προστίθησιν. δι' ὃν τοὺς λῃστὰς ὡς νομίμους εὐδοκιμεῖν συμβέβηκεν. δι' ὃν οἱ λῃσταὶ φιλανθρωπίας δόξαν λαμβάνουσιν. ὃς οὔτε τοῖς πρὸ αὐτοῦ πονηροῖς παραβολὴν καταλέλοιπεν οὔτε τοῖς μεθ' ἑαυτὸν ὑπερβολήν. ὃς τῇ τόλμῃ τοῦ παρανομεῖν τὴν πίστιν τοῦ μὴ σφαλήσεσθαι προστίθησιν. ὃς οὐ τὸ ἐπιχειρεῖν ἀδικεῖν ἀλλὰ τὸ διαμαρτεῖν αἰσχύνεται. [ὃν οὔτε θάρσος οἶδε ῥητὸν οὔτε τῶν ἀῤῥήτων ἔργων ἡ ἀποχή.] ὃς μόνον αἰσχρὸν ὃ μὴ δύναται νομίζει. [οὗ τὸ παρὰ φύσιν ἐρᾶν τῆς φύσεως πλέον.] καὶ πολλὰ ἄν τις τοιαῦτα συνθείη.

139 Εἰς μὲν δὴ τὸν οὐκ ἀφροντίστως λέγοντα ἐρεῖς ἐσκεμμένος, βεβουλευμένος, συγγεγραφώς, πεφροντικώς, προεωρακώς, μεμεριμνηκώς, προβεβουλευμένος, συνθείς, πονήσας ἐκπονήσας προπονήσας, ταλαιπωρηθείς, ἐπιμεληθείς, φιλοτιμηθείς, προσκαμών, προσταλαιπωρηθείς, συνταξάμενος, παρασκευασάμενος, ἐξεργασάμενος, λογογραφήσας, ἄνω καὶ
140 κάτω μεταθείς, μεταγράψας, ξέσας διαξέσας, ἁρμόσας, διασμιλεύσας, ἐπαναλαβὼν πολλάκις, ἐπαναθεασάμενος, διακριβώσας, διακαθήρας ἐκκαθήρας, διαγράψας μεταγράψας, ἐξορθώσας, ἐκλεξάμενος, ἐπανορθωσάμενος, βασανίσας, κρίνας ἐπιδιακρίνας. ἐσκεμμένως βεβουλευμένως πεφροντισμένως συγγραφικῶς μεμεριμνημένως προεωραμένως προβεβου-

---

138 9. ὃν — 10. ἀποχή om *A*. 11. οὗ — 12. συνθείη om *A*.
140 1. διαζεύξας ante Stephanum.

λευμένως συγκείμενα, πεπονημένα, ἐπιπόνως ταλαιπώρως λογογραφικῶς συντεταγμένα, συνδεδεμένα, παρεσκευασμένα, 141
κεκολασμένα, διεξεσμένα, ἡρμοσμένα, διεσμιλευμένα, ἀποτετορνευμένα, ἐκκεκαθαρμένα, διηκριβωμένα, ἐξειργασμένα, ἐξεσμένα, ἐξειλεγμένα, ἐξωρθωμένα, ἐπηνωρθωμένα, βεβασανισμένα, κεκριμένα. οὐκ ἄνευ φροντίδος, οὐκ ἔξω προνοίας, οὐ χωρὶς μερίμνης, οὐκ ἄνευ σκέψεως, σὺν ἁρμονίᾳ, σὺν βασάνῳ, σὺν τάξει, σὺν κρίσει, σὺν ἐργασίᾳ, ἀκριβείᾳ, ταλαιπωρίᾳ, καθάρσει, τορείᾳ. εἰς δὲ τὸν ἄνευ μελέ- 142
της τολμῶντα λέγειν πρόχειρος, ῥᾴδιος, αὐτοσχεδιάζων καὶ ὡς Ξενοφῶν ἐν Λακώνων πολιτείᾳ αὐτοσχεδιαστής (τὸ γὰρ ἐν τῇ Νυκτὶ μακρᾷ Πλάτωνος αὐτοσχεδίασμα φαῦλον), ἄσκεπτος, ἀπόνηρος, ῥᾳθυμος, ἀμελής, ἀφρόντιστος, ἀπρονόητος, προπετής, ὀλίγωρος, ἀταλαίπωρος, εὐχερής, εὔκολος. ἐκ τοῦ καιροῦ λέγων, ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἐκ τοῦ παρατυχόντος, δι' ὀλίγου, πᾶν τοὐπιὸν λέγων, ἐπιχειλής, φλύαρος, λάλος, ἐπιπολῆς λέγων, ἐξ ἑτοίμου, πᾶν τὸ ἐπελθόν, ἀπρο- 143
βούλευτος, ἀπερίσκεπτος. ἀβασάνιστα, ἀπαράσκευα. ἀπαρασκεύῳ γνώμῃ ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας Ἀντιφῶν εἶπεν, ἀπαρασκεύαστον δὲ ἐν ταῖς ῥητορικαῖς τέχναις (δοκοῦσι δ' οὐ γνήσιαι)· ἐν μέντοι τοῖς συμβουλευτικοῖς προοιμίοις τοῖς Δημοσθένους τὸ ἀπαρασκευαστότερον γέγραπται. ἀνάρμοστα, ἄκριτα, ἀραιά, ἀδιέργαστα, διαλελυμένα, διεστηκότα, ἄξεστα, ἀφρόντιστα, ἀπροβούλευτα. τάχα δὲ καὶ τὸ ἀπρόγραφα· Ὑπερίδης μὲν γὰρ αὐτῷ ἐπ' ἄλλου κέχρηται, εἰπὼν 144
«ἀπροβούλευτα καὶ ἀπρόγραφα,» ἔχοι δ' ἂν ἐνταῦθα χώραν. καὶ ἀνέδην, χύδην, ῥύδην. πάντα κάλων ἀνείς. προχείρως, ῥᾳδίως, αὐτοσχεδίως καὶ αὐτοσχεδίους λόγους, ἀπόνως, ἀσκέπτως, ῥᾳθύμως, ἀμελῶς, ἀφροντίστως, ἀπρονοήτως, ἀταλαιπώρως, εὐχερῶς, εὐκόλως, φλυάρως, ἀπροβουλεύτως, ἀπερισκέπτως ἀπροσκέπτως, ἀβασανίστως, ἀπαρασκεύως, ἀδιεργάστως, ἀκρίτως, ἀναρμόστως. σὺν ἀπονίᾳ, ῥᾳθυμίᾳ, προπετείᾳ, εὐχερείᾳ, εὐκολίᾳ, λαλιᾷ, ἀναρμοστίᾳ. ἡ δὲ ἐν τοῖς Πλάτωνος νόμοις ἀπροβουλία οὔ μοι ἀρέσκει.

εἰς τὸν ὀλίγα ὑπ' ἀσθενείας λέγοντα ἄπορος, 145

---

144 10. με C.

ἄλογος, ἄφωνος, ἀπαράσκευος, ὀλίγος, βραχύς, σμικρός, ῥανίς, ψακάς, ἰχθύς, ἰχθύων ἀφωνότερος, ἀπερραμμένος τὸ στόμα, ἀπεστομισμένος, ἀπεστραμμένος τὴν γλῶτταν, ἄγλωττος, ἀμήχανος, ἀδύνατος, ἀσθενής. καὶ τὰ πράγματα ἀπορία, ἀφωνία, ὀλιγότης, βραχύτης, σμικρότης, ἀγλωττία, ἀμηχανία, ἀδυναμία ἀδυνασία, ἀσθένεια. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀπόρως, ἀλόγως, ἀφώνως, ἀγλώττως, ἀμηχάνως, ἀδυνάτως,
149 ἀσθενῶς. εἰ δὲ ὀλίγα μὲν λέγοι, κρίσις δέ τις αὐτῷ προσείη, βραχύς βραχυλόγος, σύντομος, αὐτάρκης, ἀρτιεπής, σαφής, ἀποχρῶν ὑπεραποχρῶν, ἀρτίστομος, πολύνους μᾶλλον ἢ πολυλόγος, περιεπτισμένος, διεσμιλευμένος, ἀκριβής ἠκριβωμένος, ἠπειγμένος, κεκολασμένος, βεβασανισμένος, κεκριμένος, βραχέσι ῥήμασι πολὺν νοῦν ἀπαγγέλλων, οὐ λέγειν μᾶλλον ἢ διδάσκειν τὸ σαφὲς εἰδώς, οὐ μέχρι τῶν ὤτων θέλγων, πολυνοίᾳ μᾶλλον ἢ πολυλογίᾳ
150 χαίρων. καὶ τὰ πράγματα δὲ τάχος, συντομία, αὐτάρκεια, βραχυλογία, σαφήνεια, ἀρτιφωνία ἀρτιλογία ἀρτιστομία, ἀκρίβεια, βάσανος, κρίσις. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ταχέως, συντόμως, αὐτάρκως, βραχέως, σαφῶς, ἠπειγμένως, ἀρτιφώνως ἀρτιλόγως ἀρτιστόμως, πολύνως, ἀκριβῶς, περιεπτισμένως, κεκολασμένως, βεβασανισμένως, διεσμιλευμένως, κεκριμένως.
146 παῦρα μὲν λέγων ἀλλὰ μάλα λιγέως. εἰς δὲ τὸν πολλὰ οὐ μὴν κεκριμένα λέγοντα, πολυλόγος, μακρολόγος μακρός, ἀπέραντος ἀπεραντολόγος, βόρβορος, προσκορής, κυκλοβόρος χειμάρρους χαράδρα, συρφετός, ἄμετρος ἀμετροεπής, θόρυβος, φλήναφος, ἀχαλίνωτος τὸ στόμα, ἀκρατὴς τὴν γλῶτταν, ὀλισθηρός, θολερός θολώδης, ἰλυώδης, ἀχάλινον στόμα, ἀκρατὴς γλῶττα, λήρους μακροὺς ἀποτείνων, φλύαρος, φλυαρίας εἴρων, οὐ λέγειν δυνατὸς ἀλλὰ σιωπᾶν ἀδύ-
147 νατος. εἰς δὲ τὸν μετὰ δυνάμεως εἰς τὸ πλῆθος παρερχόμενον πολύς, εὔρους, ῥόθιος, εὔπορος, ἄφθονος, σφοδρός, βίαιος, παρασύρων παρέλκων παραφέρων, συγκλύζων, πηγάς τινας ἀφιείς, ὄμβρος, νιφετός, ποταμός, πυκνός, συνεχής, ἄπταιστος, λάβρος, πολλῷ ῥέων, ἀνεμπόδιστος, ἐπειδὰν λύσῃ τὸ στόμα, ἐπειδὰν ἀφῇ τὴν γλῶτταν, ἐπειδὰν προχέῃ τὴν φωνήν, ἐπειδὰν ἐκχέῃ τοὺς λόγους· τίς ἂν ἐνέγκαι τὸν ὠθισμὸν τῶν αὐτοῦ ῥημάτων, τὸν ῥοῖζον τῶν ὀνο-

μάτων, τὸ ῥεῦμα τῆς φωνῆς, τὸ πνεῦμα, τὸν τόνον, τὴν 148
πυκνότητα, τὸν κατακλυσμόν, τὴν σφοδρότητα, τὴν βίαν, τὴν ἰσχύν, τὴν μεγαλοφωνίαν, τὴν εὔροιαν, τὴν μεγαλόνοιαν, τὴν λαμπροφωνίαν, τὸ ὑψηλόνουν, τὴν λαμπρότητα, τὴν ὑψηλολογίαν, τὴν καλλιφωνίαν, τὸν ῥοῦν τῶν λόγων, τὸν θόρυβον τῆς φωνῆς; τίς οὕτω ποταμὸς πολύρρους; τίς οὕτως ἐπίδρομος; Ἀλφειός, Ἀχελῷος, Ὠκεανός, Νεῖλος. Ἴστρος, ἂν μὴ παγῇ.

Ἐξ ἀδικημάτων ὀνόματα, ἐφ' οἷς εἰσὶ δίκαι καὶ γραφαί. κλέπτης, τοιχωρύχος τυμβωρύχος, βαλαντιοτόμος, μοιχός, ἀνδροφόνος, λωποδύτης, ἱερόσυλος, προδότης, ῥί- 151
ψασπις. ἐπὶ δὲ τούτου ὁ Πλάτων φησὶ «ῥίψασπις μὲν γὰρ οὐκ ἐν πᾶσιν ὀνομάζοιτ' ἂν δικαίως, ἀποβολεὺς δὲ ὅπλων·» Ἀριστοφάνης δὲ λέγει ῥίψασπιν. αὐτόμολος, ἀργός, ἀχάριστος, ἀσεβής, δειλός, ἀστράτευτος, λιποστρατιώτης, τύραννος, ἀνδραποδιστής, φαρμακεύς φαρμακός, δωροδόκος, λῃστής, καταποντιστής, πόρνος, πατραλοίας μητραλοίας, βίαιος, ὑβριστής, κακήγορος, συκοφάντης. ἃ δ' οὐκ ἔστιν ἑνὶ 152
ὀνόματι εἰπεῖν ἀλλὰ μετοχαῖς, βουλεύων τυραννίδα, καταλύων τὴν πολιτείαν, ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνιών, τὰ δικαστήρια συνδεκάζων, ἐξαπατῶν τὸν δῆμον ἢ τὴν βουλὴν ἢ τὸ δικαστήριον, τὰ ψευδῆ μαρτυρῶν (οἱ μὲν γὰρ ψευδομάρτυρες εἴρηνται παρὰ Κριτίᾳ, καὶ ὁ ψευδομάρτυς οὐκ οἶδ' ὅπου· καὶ τὸ ψευδομαρτυρεῖν ὁ αὐτός που λέγει, 153
καὶ Δημοσθένης καταψευδομαρτυροῦμαι), πιπράσκων τὸν ἐλεύθερον, παρανομῶν, ἐκλείπων τὴν ναῦν, παραβαίνων συνθήκας. καὶ ἕτερα δὲ ἔστιν ἀδικήματα ὧν τοὺς ἀδικήσαντας οὐκ ἔστιν ὀνομάζειν, ἀλογίου, κακώσεως, ἀποπομπῆς, ἐπιτροπῆς, ἀπολείψεως, παραπρεσβείας, ἐξούλης, σίτου, καρποῦ, λιπομαρτυρίου λιποταξίου λιποναυτίου, εἰργμοῦ, κακοῦ ἤθους, κακοῦ βίου, αἰκίας, βλάβης, ἀπαγωγῆς, βουλεύσεως, δήμου καταλύσεως, δημοσίων ἀδικημάτων, δω- 154
ροξενίας, ξενίας, ψευδεγγραφῆς ψευδοκλητείας, ἀποστασίου ἀπροστασίου, παρανόμων. ἀπρόσκλητον δίκην εἰσελθεῖν, τὴν μὴ οὖσαν λαχεῖν, παρακαταθήκην ἀποστερῆσαι, κατα-

148 7. ἀλφειός *A*, παμισός celeri.

βάλλειν, τιτρώσκειν. καὶ περὶ τούτων καὶ μετοχαῖς ἔστι χρῆσθαι.

155 Ὅσα ἄν τις εἴποι ἐκ τοῦ ὁμο σύνθετα. ὁμόσπονδος, ὁμόσιτος, ὁμοήθης, ὁμότροπος, ὁμόδουλος, ὁμόνους, ὁμόφωνος, ὁμόγλωττος, ὁμοτράπεζος, ὁμόφυλος, ὁμόδημος, ὁμωρόφιος, ὁμότιμος, ὁμότεχνος, ὁμόσκηνος, ὁμοδίαιτος, ὁμογνώμων, ὁμομήτριος ὁμοπάτριος, ὁμώνυμος, ὁμόχρως, ὁμόψηφος, ὁμοβώμιος, ὁμομήτωρ ὁμοπάτωρ, ὁμογενὴς ὁμόγο-
156 νος, ὁμοειδής, ὁμοθυμαδόν, ὁμολογία· ὁ γὰρ ὁμόλογος βίαιόν τε ὁμοῦ καὶ εὐτελές. ὁμότιτθον δὲ Λείναρχος εἴρηκεν, καὶ Πλάτων ὁμότροπον καὶ ὁμόζυγα, καὶ Θουκυδίδης ὁμόσκευον. ὁμόδοξον δ' ἂν εἴποις, Πλάτωνος εἰπόντος ὁμοδοξίαν· οἱ γὰρ ὁμογάλακτες ἴδιον τῶν Ἀττικῶν, ὁμοερκὴς δὲ σκληρόν, εἰ καὶ παρὰ Σόλωνι. ὁμοπτέρους δὲ τοὺς ὁμοτρίχους εἰπόντος Εὐριπίδου, Στράττις τοὺς ὁμήλικας εἴρηκεν ὁμοπτέρους.

157 ἐκ δὲ τοῦ συν τάδε σύνθετα. σύλλογος, σύνοδος, σύγκλητος, συνεκκλησιαστής, σύμβουλος, σύσσιτος συσσιτία, συμπότης, συλλογεύς, συστρατιώτης, σύνεδρος, σύσκηνος, συστράτηγος, σύμψηφος, συντράπεζος, σύντροφος, συνεραστής, σύμπλους, συνεργός, συγγενής, συναγωνιστής, συντελής, συμ-
158 μελής, συσπένδων, συνωμότης, συμπρέσβεις, συνίστορες, συνομνύμενος, συνθεατής, σύνορος, συνάρχων, σύνθηρος, συνιππεύς, συνωρίς, συγγεωργός, συγκυνηγέτης, συγκλέπτης, συμπαραστάτης, συνοδοιπόρος, σύμβιος, συστασιώτης, σύζυξ, συμμορίτης. καὶ σύστασις, συμμετρία, συμφωνία, συναυλία, σύγχυσις ὅρκων. συνθεάτριαν δὲ καὶ συλλήπτριαν
159 Ἀριστοφάνης. ὁ δ' αὐτὸς καὶ συγκοίτας εἴρηκε, καὶ συστάδας ἀμπέλους. εἴρηκε δὲ καὶ σύμποδα καὶ συνθήκην. εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων καὶ συντυχία. Πλάτων δὲ συμμαθητὰς ἔφη καὶ σύνοψιν οἰκειότητος. Εὔπολις δὲ συμβίοτοι συμπάροικοι καὶ συνήλικες εἶπε, Λείναρχος δὲ καὶ συνιεροποιὸν καὶ συμπρύτανιν καὶ συμβουλευτήν, ἡ δὲ κωμῳδία καὶ συγκηδεστήν. τὰ δ' ἐκ τούτων παραγόμενα ῥήματα καὶ πρά-

---

155 6. ὁμόγνιος Kühnius. 156 3. ὁμόδρομον *A*. 6. ὁμότριχας *C*. 159 4. συμβίωτε συμπάροικε *BC*.

γματα καὶ ἐπιρρήματα ἀπέραντα ἂν εἴη τῷ βουλομένῳ λέγειν.

ἐκ δὲ τοῦ ἡμι τάδε τὰ ὀνόματα. ἡμιμανής, ἡμιμα- 160
θής, ἡμιπλήρωτον ἡμίπλεων ἡμίμεστον, ἡμιδεές, ἡμιμέδιμνος, ἡμιμόχθηρος, ἡμίτομον, ἡμίδραχμον, ἡμιωβόλιον, ἡμίεκτον (καὶ ἡμιεκτέον Ἀριστοφάνης), ἡμιχοίνικον, ἡμιγενής, ἡμίονος, ἡμίεργον, ἡμιτελές, ἡμιποίητον, ἡμίθραυστον, ἡμίφαυστον, ἡμίφρακτον, ἡμίφλεκτον, ἡμίοπτα, ἡμίεφθα, ἡμίβρωτα, ἡμιτέλεστα, ἡμίκρανον, ἡμιμόριον, ἡμιθνής, ἡμιμέθυσος, ἡμιτυμπάνιστος, ἡμιτάλαντον, ἡμίγυμνος, ἡμίθεος, 161
ἡμικλήριον. ἡμίλουτοι δὲ Κρατῖνος εἴρηκε, καὶ Φιλύλλιος ἡμίπλεκτοι, ἡμιμάσητοι δὲ Κράτης, καὶ ἡμιφωσώνιον Ἀριστοφάνης, καὶ ἡμίοπον αὐλὸν Αἰσχύλος. καὶ ἡμίκακον δὲ Εὐκλείδης λέγει καὶ Σοφοκλῆς, Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ἡμικάκως, καὶ Λείναρχος ἡμιπόδιον, ἡμιχρύσους δὲ Ἀναξανδρίδης. τῶν μέντοι Μενάνδρου τὸ μὲν ἡμιφυὲς καὶ ἡμίγραφον ἀνεκτά, τὸ δὲ ἡμιλάσταυρον παμπόνηρον.

τάδε μέντοι ἐκ τοῦ παν σύνθετα. πάγκαλος, πάγκα- 162
κος, πανοῦργος, πάνδημος. καὶ παγκάλως καὶ παγκάκως, καὶ ὡς Πλάτων παγκάλη πάγκαλον. παμπάλαιον, πάμμεγα παμμέγεθες, παμπληθές πάμπολυ, πάμμηκες, παμποίκιλον, παντοδαπόν, παντοῖον, παναρμόνιον, πανσέληνος, παναγές, πανώλης, πάντολμος, παμμίαρον, παμπόνηρον, πάνσοφον, παντελές, πάνδεινον, πάνδηλον. καὶ τὰ Θουκυδίδου πανωλεθρίᾳ, πανδημεί, πασσυδί. καὶ τὰ Πλάτωνος παμπλούσιος καὶ πάνσμικρος καὶ παντοπώλιον. εἴποις δ' ἂν καὶ 163
παγγενεί, πανστρατιᾷ, πανάισχές, παμπρασία, πανδαισία, πανθοινία, παγκαρπία, πανοπλία. Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἐξαλᾶσθαι πανοικεσίᾳ ἔφη. πανήμερος πάννυχος· τοῦτον δὲ πανεύφρονα Κρατῖνος καλεῖ. πανδοκεύς πανδοκεύτρια. καὶ ὡς Κρατῖνος παναγάθη, καὶ ὡς Ἀριστοφάνης πάγκυφος ἐλαία. καὶ Παναθήναια δὲ καὶ Πανιώνια καὶ Πανατώλια καὶ Παμβοιώτια καὶ Πάνδια.

ἐκ δὲ τοῦ πάλιν τάδε σύνθετα. παλίμβολος, παλίμ- 164

---

160 5. ἡμίφ.] ἡμίκαυστον Iungermannus. videtur ex dittographia natum. 7. ἡμίκραιρα *BC*.

πρατος, παλιγκάπηλος, παλίντροπος, παλίγκοτος· τὸ γὰρ παλίνορσος ποιητικόν, καὶ τὸ παλιντράπελος βίαιον καὶ τὸ παλίντονον. Δείναρχος δὲ καὶ παλιμπροδότης λέγει. παλίμπηγα δὲ οἱ κωμικοὶ τὰ παλαιὰ κατττύματα, καὶ παλινδορίαν. καὶ παλίνδικον τὸν πολλάκις δικαζόμενον, καὶ παλίγγλωσσον τὸν κακόφημον.

165 ἐκ δὲ τοῦ τρι τριπλοῦν, τρίδραχμον, τρίμνουν, τριτάλαντον, τριστάτηρος χλαμύς, τριτημόριον, τρικόλλυβον, τριτοστάτης ἐν χορῷ, τρίδουλος, τριμίτιον, τριταγωνιστής, τριήρης, τρίπολος γῆ· τρίκλυστος δὲ Ἀριστοφάνης λέγει. τρισκατάπτυστος, τριττυάρχης, τρίπαλαι· τὸ γὰρ τριπέρυσιν ἠρέμα φορτικόν. τρισκακοδαίμων.

166 ἐκ δὲ τοῦ φιλο φιλόδημος φιλόπολις, φιλοστρατιώτης, φιλοπροσήγορος, φιλόνεικος, φιλόσοφος, φιλόκαλος, φιλέταιρος, φιλοβάρβαρος φιλέλλην, φιλολόγος φιλήκοος, φιλαθήναιος, φιλοχρήματος φιλόχρυσος φιλάργυρος, φίλοινος φιλοπότης, φιλόδικος, φιλόθεος, φιλαλήθης, φιλοπράγμων, φιλοπόλεμος, φιλαίτιος, φιλοκίνδυνος, φίλεργος, φιλαναλώτης, φιλοτύραννος, φιλολοίδορος, φιλόγελως, φιλάν-

167 θρωπος, φιλοκερδής, φιλόδωρος, φιλόπαις φιλότεκνος φιλόστοργος, φιλόμουσος, φιλοσώματος φιλόψυχος, φιλόξενος, φιλόπλουτος, φίλυπνος, φιλοκυνηγέτης, φιλογεωργός, φιλοχωρῶν καὶ φιλοχωρία, ἴσως καὶ φιλόχωρος, φιλοτεχνία φιλότεχνος. Ἀριστοφάνης δὲ φιλοκηδῆ λόγον, Ἀριστομένης δὲ ὁ κωμικὸς «φιλακόλουθος ἄρχεται.» φιλοδοξία, ἐκ δ'

168 αὐτῆς ὁ φιλόδοξος. ἔλεγον δὲ οἱ ποιηταὶ καὶ φιλόστροφον τὸν εὐμετάβολον, Δείναρχος δὲ καὶ φιλοπόνηρον, ἢ ὡς Φιλωνίδης φιλομόχθηρον. ἐπὶ δὲ τῆς τελευτῆς ὄνομα ὁ Θεόφιλος τὸ φιλεῖν ἔχει· ὁ γὰρ γυναικοφιλὴς ἐν ταῖς Πολυζήλου Μουσῶν γοναῖς οὐ πάνυ ἀνεκτόν. φιλαπόδημος, φιλοσκώμμων, φιλεγκλήμων, φίλερις· Ἄλεξις δὲ καὶ φιλεριστὴν εἶπεν. φιλόθηρος, φιλογύνης, φιλαπεχθήμων, φιλοθεάμων, ὃν φιλοθεωρὸν Ἄλεξις εἶπεν, φιλοικτίρμων, φιλόκυβος, φίλιππος, φιλοφροσύνη· τάχα καὶ φιλόφρων ἀπ' αὐτῆς.

---

164 5. παλινδόριον *A*. § 165 om *A*. 166 1. φιλῶ *A*. 167 6. ἄρχεται] λέγει *A*.

τάδε μέντοι ἐκ τοῦ κακο σύνθετα. κακοδαίμων, κα- 169
κοῦργος, κακολόγος κακήγορος, κακοπράγμων ὡς Ὑπερίδης,
κακόβιος, κακόβουλος, κακόνους ὡς Ἀντιφῶν, κακοφροσύνη.
καὶ ἐκ τούτου ἂν εἴη ὁ κακόφρων, καὶ κακὸς κακῶς ἀπό-
λοιτο.

ἐκ δὲ τοῦ πολυ πολυπράγμων, πολυλόγος, πολυήκοος, 170
πολυθεάμων, πολύφωνος, πολυμελής, πολύχειρ, πολύγλωττος,
πολύφημος, πολύτροπος, πολύπονος, πολυπλάνητος, πολυ-
πόρευτος, πολύνους, πολύρρους, πολυπρόσωπος, πολυχρήμα-
τος, πολύχρυσος, πολυσώματος, πολυΐστωρ, πολυκτήμων,
πολυάργυρος πολύχαλκος, πολύπυρος πολύοινος πολύσιτος, 171
πολυπότης, πολυάνθρωπος, πολυπρόβατος πολυθρέμμων
πολύδουλος, πολύανδρος πολυγύνης πολύπαις, πολύπους,
πολυάδελφος, πολύθηρος, πολύδενδρος πολύυλος, πολύυδρος,
πολύξυλος, πολυσκώμμων, πολυτελής, πολύτιμος, πολυειδής,
πολυγενής, πολύμορφος, πολυάνθής, πολυσχήμων.

ἐκ δὲ τοῦ μισο μισόδημος μισόπολις, μισολόγος, μι- 172
σοπόνηρος, μίσεργος, μισάνθρωπος μισόθεος, μισογύνης μι-
σότεκνος, μίσιππος, μισόθηρος, μισοφίλιππος μισαλέξαν-
δρος, μισαθήναιος, μισοτύραννος, μισέταιρος, μισόξενος,
μισοβάρβαρος μισέλλην, μισοπροσήγορος, μισαπόδημος, μι-
σοπέρσης ὡς Ξενοφῶν.

ἐκ δὲ τοῦ μεγαλο μεγαλοπράγμων, μεγαληγόρος, με- 173
γαλουργός, μεγαλόμισθος, μεγαλογνώμων, μεγαλόψυχος, με-
γαλόθυμος, μεγαλότολμος, μεγαλόφωνος, μεγαλοπολίτης,
μεγαλόπλουτος, μεγαλόδωρος, μεγάλαυχος, μεγαλόφρων.

ἐκ δὲ τοῦ ἰσο ἰσόνομος, ἰσοτελής, ἰσότιμος, ἰσοπολίτης 174
ἰσοπολιτεία, ἰσήγορος ἰσηγορία, ἰσοστάσιον, ἰσομέτρητον,
ἰσοπληθές, ἰσόμηκες, ἰσομέγεθες, ἰσοχειλές, ἰσόπεδον, ἰσά-
ριθμον, ἰσονομία, ἰσομοιρία, ἰσοκρατία ἰσοκρατεῖς, ἰσοπα-
λεῖς, ἰσόψηφοι, ἰσόδρομοι, ἰσύζυγες. Ἄρχιππος δὲ ὁ κωμικὸς
καὶ ἰσόχρυσον εἴρηκεν. τὸ δ' ἰσοθάνατον Σοφοκλέους εἰπόν-
τος ἐν Κρεούσῃ οὐ πάνυ ἀνεκτόν.

Τάδε μέντοι ὅμοια τῷ σχήματι τῆς λέξεως, οὐ σημαί- 175

---

169 4. ante κακῶς cum Iungermanno omisi καὶ. 172 1. μισῶ *A*.
173 1. μεγάλου *A*. 174 1. ἴσου *A*.

νοντα μὲν ταὐτόν, ἐοικότα δὲ τῇ ἰδέᾳ. καταλογάδην λέγειν, λογάδην ἀθροίζειν, ἀριστίνδην ἐκλέγειν, πλουτίνδην καταλέγειν, ἀναβάδην καθίζειν, ἀποτάδην τρέχειν, συλλήβδην εἰπεῖν, ὀρθοστάδην ἀγωνίζεσθαι, συστάδην μάχεσθαι, ἄδδην ἐσθίειν, κρύβδην πράττειν, σποράδην ἑστάναι, φοράδην κομίζεσθαι, ἀνέδην παραινεῖν, χύδην δαπανᾶν, σχέδην ἐλαύνειν, ἀγχιστίνδην γαμεῖν· τὸ γὰρ φυράδην καὶ ῥύδην οὐκ οἶδα εἰ ἀνεκτά.

176 καὶ τάδε ἄλλα τοῦ αὐτοῦ σχήματος. προβολὴ ἀδικήματος, καταβολὴ πυρετοῦ, συμβολὴ στρατοπέδου, διαβολὴ κακουργήματος, ἐπιβολὴ τολμήματος, ἐπιβολὴ ζημίας, ἀναβολὴ πράγματος, εἰσβολὴ στρατοῦ, ἐκβολὴ λόγου, παραβολὴ πράγματος, ἐμβολὴ ἀγωγίμων, ὑπερβολὴ δαπανημάτων,
177 μεταβολὴ κακῶν. ὡσαύτως καὶ τάδε. στεφάνων ἀνάρησις, ἀναγόρευσις τιμῶν [κηρυγμάτων], στάσις εἰκόνων, ἀνακήρυξις ἀθλητῶν, εἰσήγησις ψηφισμάτων, βούλησις ἀνδρῶν, εὕρεσις χρησμῶν, προαίρεσις βίου, πρόκλησις ἐν δίκῃ, κατάστασις ἀρχῆς, λῆξις δίκης, παραίτησις τιμωρίας, ἀντίδοσις οὐσίας, λιπάρησις πρέσβεων, ἐξεγγύησις ὀφείλοντος,
178 ἀμφισβήτησις ἐπικλήρου, μίσθωσις οἴκου, ἔντευξις ἀνδρός, ἔκτισις δίκης, ἀπόδρασις στρατιᾶς, ἀπόβασις ἐκ νεῶν, σύνθεσις ῥημάτων, φάσις ἐγκλημάτων, ἀνάπαυσις καμάτων, ἔνδειξις ἀδικήματος, ἐκποίησις τέκνων, ἴασις νόσων, ὑπόσχεσις χάριτος, τίμησις δίκης, ὑποτίμησις τιμήματος, ἀντιτίμησις προτιμήματος, ἀγανάκτησις γνώμης, ἐπιτήδευσις σοφίας, ἀπόστασις ὑπηκόων, σύγχυσις πολιτείας, εὕρεσις πραγμάτων, ὄψις χρωμάτων, ἐγχείρησις τόλμης, κρᾶσις ὡρῶν,
179 τέρψις ἀκοῆς, σκέψις δήμου, σχέσις ἀψῖδος, ἕξις ὅπλων, βούλευσις φόνου, μέλλησις πράξεων, μήνυσις ἀδικημάτων, σύλλεξις χρημάτων, ἀνασύνταξις φόρων, ἀπόλαυσις τύχης, μέμψις γνώμης, αἵρεσις φρουρίου, ἀπόφευξις ἀποστασίου, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα.

καὶ τάδε ὁμοίου σχήματος. δεῖγμα ἔνδειγμα, βούλημα, βούλευμα, νόμισμα, μίμημα, θέαμα, βάδισμα, τόξευμα, παράδειγμα, τόλμημα, φρόνημα, κίνημα, τίμημα

175 5. συμβάδην? 179 2. βούλησις vulgo.

προστίμημα, ἀξίωμα, πλάσμα, πταῖσμα, θαῦμα, οἴκημα, 180
κῦμα, νᾶμα, δόγμα, ἐπανόρθωμα, εὕρημα, ἐρύθρημα, θήραμα, νόημα, συκοφάντημα, αἰσίωμα, ἐναντίωμα, πλεονέκτημα, ἐλάττωμα, ἀγνόημα, κήρυγμα, τραῦμα, βλῆμα, ἀτύχημα, νόσημα, ἀρρώστημα, σύνθημα, ἐπιτήδευμα, ἐπιθύμημα, παρανόμημα, πλήρωμα, κακούργημα, λῆμμα, ψεῦσμα, σόφισμα, ἵδρυμα, ἀσέβημα, τοιχωρύχημα, ἀναισχύντημα, ἐπιχείρημα ἐγχείρημα, λοιδόρημα, ἔρμα, μάντευμα, ἐπιτέ- 181
λεσμα, δίδαγμα, φρύαγμα, καύχημα, αὔχημα, ἀλαζόνευμα, αὔλημα, πάθημα, καῦμα, φλέγμα, σχῆμα, ζῶσμα, ζεῦγμα, ἄσκημα, βλέμμα, ὄμμα, ἆσθμα, πνεῦμα, νεωτέρισμα, νεανίευμα, στηλίτευμα, ἐπιτείχισμα, μηχάνημα, μεσεγγύημα, καλλώπισμα, στεφάνωμα, πέμμα, ἀγώνισμα, γέννημα, παίδευμα, θρέμμα, μάθημα, μνῆμα ὑπόμνημα, γεώργημα, 182
πλέγμα, ἔγκλημα, ἄκουσμα, ὑπόδημα, οἰκοδόμημα, ῥῆγμα, πρόσπταισμα ἐπίπταισμα, στρέμμα, ἀνάθημα, κινδύνευμα, εὐεργέτημα, κοινώνημα, ἐρώτημα, πλήρωμα, σκαιώρημα, σύγγραμμα, χαράκωμα, ἔδεσμα βρῶμα, πῶμα πόμα, ἄρτυμα ἥδυσμα, τόρευμα, πονήρευμα, ᾆσμα, ὀδύρματα, θυρώματα, αἰκίσματα, ἀργυρώματα, βρώματα, θύματα, συχνάσματα, 183
κωλύματα, πείσματα, ζητήματα ὡς Δημοσθένης, ἀμφισβητήματα, βλάμματα, περιτρίμματα, παιπάλημα, πάτημα, ὅπλισμα. δόξασμα δὲ Πλάτων εἶπε καὶ ἀποβλάστημα, Ἀντιφῶν δὲ ἐπιθύμημα. δικαίωμα, φράγμα, βάμμα· τὸ γὰρ κῶμα, ὅπερ ἐπὶ τῆς καρηβαρίας λέγουσι τῆς ῥεπούσης εἰς ὕπνον, οὐ πάνυ ἐπαινῶ, ὥσπερ οὐδὲ τὸ δράμημα, οὐδὲ τὸ κώκυμα, οὐδὲ τὸ παρ' Ὑπερίδῃ ἀναισχύντημα.

Ταὐτὸν δ' ἐστὶν ἀναφυγή, ἀποφυγή, ἀναφορά, ἀνα- 184
χώρησις, ἀποστροφή. ἀποφυγεῖν, ἀναφυγεῖν, ἀνενεγκεῖν, ἀναχωρῆσαι, ἐπαναχωρῆσαι. καὶ ἀναθέσθαι δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ.

ὡσαύτως ταὐτόν ἐστι τρυφᾶν, ἡδυπαθεῖν, θρύπτε- 185
σθαι ἀνατεθρύφθαι, ἐκδεδιητῆσθαι, χλιδᾶν. τὸ γὰρ θερμερύνεσθαι λέγει μὲν ἡ κωμῳδία πολλαχόθι, ἐμοὶ δὲ οὐκ

---

180 1. πρόστιμα ante Iungermannum. 3. αἰτίαμα Kühnius. 185
2. θερμερύνεσθαι *F*. καὶ κυχλοιδιᾶν add *C*.

ἀρέσκει. βιαζομένῳ δ' ἂν εἰς χρῆσιν ἔλθοι καὶ τὸ σκιατροφεῖσθαι. τὰ πράγματα τρυφή, ἡδυπάθεια, θρύψις, ἐκδιαίτησις, χλιδή, σκιατροφία· οἱ δὲ ἐσκιατροφημένοι σκιατροφίαι καλοῦνται. καὶ μετοχαὶ δὲ ἀπὸ πάντων. ὄνομα δὲ ἀπ' οὐδενὸς ὅτι μὴ χλιδανός, τάχα καὶ ὁ θρυπτικός. ἐπίρρημα δὲ θρυπτικῶς καὶ ἐκδεδιητημένως, φαῦλον δὲ τὸ ἐσκιατροφημένως, καὶ βίαιον τὸ χλιδανῶς.

186 ἐπὶ ταὐτοῦ λέγοιτ' ἂν δωρεά, τιμή, ἆθλον, γέρας, μισθός, ἐπίχειρα. ἰδίως δὲ ἰατρῷ μὲν σῶστρα καὶ σωτήρια καὶ ἰατρεῖα, τῷ δὲ παιδεύοντι διδασκαλεῖα, τῷ δὲ στρατιώτῃ ἀριστεῖα καὶ ἐπινίκια καὶ νικητήρια, ὡς ἀθλητῇ ἆθλα καὶ χειροτέχνῃ ἐπίχειρα καὶ ἀγγέλῳ εὐαγγέλια καὶ τῷ φέροντι
187 κόμιστρα, ὡς εὐεργέτῃ χαριστήρια καὶ τῷ μηνύσαντι μήνυτρα καὶ τροφεῖ θρέπτρα. λέγοις δ' ἂν δωρεῖσθαι, τιμᾶν, γεραίρειν· Ξενοφῶν δὲ καὶ ἐπιγεραίρειν εἶπεν. λέγοιτο δ' ἂν ἐπὶ τούτων καὶ τὸ ἀμείβεσθαι. ἀμφίβολος δὲ ἡ ἀμοιβή· ἔστι μὲν γὰρ παρ' Ἀρχιλόχῳ καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ὀρέστῃ, τὸ δὲ παρ' Ὁμήρῳ «σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς» καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν Συμποσίῳ οὐ σαφές.

188 Ὁ δ' ἐπ' ἀφροδισίοις μαινόμενος λάγνης ἂν καὶ λάγνος ῥηθείη, λαγνίστατος, λαγνεύων, εἰς Ἀφροδίτην νοσῶν, ἀσελγαίνων, ἀκολασταίνων, πορνοκοπῶν, πόρνοις συνών, ἑταιριζόμενος (οὕτω γὰρ οἱ κωμικοὶ ὀνομάζουσι τὸν περὶ τὰς ἑταίρας ἔχοντα), εἰς ἡδονὰς ἐκκεχυμένος, γυναιμανής, ἑταίραις συμβιούς, ἑταιριστής, περὶ τὰς τῶν ἑταιρῶν θύρας κεκυλινδημένος, μάχλος, ὀργῶν, ἐν οἰκήματι ζῶν, ἐν ματρυλείοις, ἐν ἀσωτείοις, ἐν κασαυρείοις, εἰ μὴ σφόδρα
189 ποιητικόν. λέγοιτο δ' ἂν καὶ ὁ δύσερως καὶ ὁ δυσερωτιῶν. καὶ ἐρωτομανῶν, καὶ ὁ ἐρωτομανὴς καὶ ὁ θρήνερως. καὶ μισητὸν μέντοι τὸν τοιοῦτον οἱ κωμικοὶ καλοῦσι, καὶ μισητὴν τὴν μάχλον· ταύτην δὲ οὐχ ἑταίραν μόνον ἀλλὰ καὶ πόρνην καὶ χαμαιτύπην καὶ ἀσελγῆ καὶ ἀκόλαστον καὶ ῥᾳδίαν καὶ εὐχερῆ καὶ πρόχειρον καὶ μοιχεύτριαν. τὸ δὲ πρᾶγμα λαγνείαν, ἀσέλγειαν, ἀκολασίαν, εὐχέρειαν, ῥᾳστώνην, μαχλοσύνην, ἑταίρησιν, πορνείαν, μισητίαν.

---

189 3. μισγητὴν *A*, et 8. μισγητίαν.

Δωροδόκος ῥήτωρ, δεδωροδοκημένος, δεδεκασμένος, 190
διεφθαρμένος, ἐπὶ μισθῷ λέγων, ἐπ' ἀργυρίῳ, ἐπὶ χρήμασι πολιτευόμενος, ἐπὶ τῆς τοῦ λαμβάνειν ὧν προαιρέσεως, πρὸς τοῦ διδόντος, ὧν παντὸς τοῦ διδόντος, μισθοδοτούμενος μισθαρνῶν, μισθοφορῶν μισθοφόρος, μισθωτός, καταμισθοφορῶν, πρὸς ἀργύριον ῥέπων, πρὸς τὸ βαρῦνον, ὑποτιθεὶς τὴν χεῖρα τοῖς λήμμασι, πεπραμένος, παλίμπρατος, ἔμμισθος, τὴν φωνὴν πιπράσκων, ἀποδιδόμενος, πωλῶν, 191
ἀπεμπολῶν, ἀποκηρύττων, ἀπομισθῶν, κέρδει τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν, φιλοκερδὴς αἰσχροκερδής. καὶ τὰ πράγματα δωροδοκία, δεκασμός, διαφθορά, μισθαρνία μισθοφορία, πρᾶσις, ἀπόδοσις, μισθοδοσία, ἀπεμπόλησις, φιλοκέρδεια αἰσχροκέρδεια. ὁ δ' ἐναντίος ἄδωρος, ἀδωροδόκητος, ἀδέκαστος, ἀμίσθωτος, ἀδιάφθορος, ἀνάργυρος, ἄπρατος, ἐλεύθερος, κρείττων λημμάτων, ἀντιβλέπων πρὸς ἀργύριον, οὐ καθελκόμενος ὑπὸ λήμματος, οὐ βαρυνόμενος

Ταὐτόν ἐστιν ἀναιρεῖν, φονεύειν, κτείνειν ἀποκτείνειν 192
ἀποκτιννύειν ἀποκτιννύναι, σφάττειν ἀποσφάττειν (Θουκυδίδης δὲ καὶ ἔσφαζον λέγει), δολοφονεῖν μιαιφονεῖν, ἀποχρᾶσθαι διαχρᾶσθαι. τὰ δὲ ὀνόματα ἀνδροφόνος φονεύς φονικός, σφαγεύς, μιαιφόνος· ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων μετοχαί. σφαγεὺς μέντοι παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ τὸ ξίφος. τὰ δὲ πράγματα ἀναίρεσις, φόνος, σφαγή, μιαιφονία, ἀνδροφονία. ἐπίρρημα δὲ καὶ μόνον φονικῶς.

ταὐτόν ἐστιν ἄφνω, ἐξαίφνης, ἐξαπίνης, αἰφνίδιον, 193
ἐξαπίναιον, ἐξαπιναίως. χρηστέον δ' ἐπὶ τούτου καὶ τῷ ἀπροσδοκήτως, τάχα δὲ καὶ τῷ ἀνελπίστως καὶ ἐξ ἀπροσδοκήτου καὶ ἀνελπίστου.

ταὐτόν ἐστιν ὑποχωρεῖν, ἐκχωρεῖν, ὑπαπιέναι, ὑπαλ- 194
λάττεσθαι, ὑπαφίστασθαι ὑπεξίστασθαι, ἐκκλέπτειν ἑαυτὸν καὶ ὑποκλέπτειν ἑαυτούς.

τάχα δ' ἂν εἰς ταὐτὸν συντελοῖ καὶ τὸ σπείρεσθαι διασπείρεσθαι, διασκεδάννυσθαι ἢ ὡς Ξενοφῶν διασκίδνασθαι, ἢ διαπεφορῆσθαι ὡς Κριτίας, καὶ ὑπεκτίθεσθαι δ' ἑαυτὸν ἢ τὰ ἑαυτοῦ.

---

192 9. *Θουκ.* — 3. *λέγει*] haec vulgo post *μιαιφονεῖν*.

195 *καὶ τὸ αὐτῶν μέρος, ὅσον ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς, τὸ κατ' αὐτούς, τὸ ἐπ' αὐτοὺς ἧκον, τὸ ἐπ' αὐτοῖς. Κριτίας δέ πού φησιν ἐπὶ τόγε, ἐπὶ τὸ χρηστοὺς εἶναι.*

196 *Οὐσία, κλῆρος, κτῆσις, περιουσία, πλοῦτος, βίος, χρήματα εὐχρηματία πολυχρηματία, εὐκτημοσύνη πολυκτημοσύνη κτήματα, ἐπικαρπία, τὰ ὑπάρχοντα, τὰ ὄντα. εὔκληρος βαθύκληρος, πολυκτήμων, πλούσιος βαθύπλουτος, πολυχρήματος. καὶ ἄβιος, ὡς Ἀντιφῶν φησί, καὶ εὔβιος. Πλάτων δὲ καὶ εὐχρημονεῖν τὸ πλουτεῖν καὶ ἀχρημονεῖν τὸ πένεσθαι εἶπεν. τοῦτο δὲ καὶ ἀπορεῖν καὶ πτωχεύειν, μι-*

197 *σθαρνεῖν, θητεύειν, ἀγείρειν, προσαιτεῖν. καὶ ὁ πένης ἄπορος, ἀχρήματος, ἀκτήμων, ἄκληρος, ἐνδεῶς πράττων, ἀπόρως πράττων, ἐν πενίᾳ καθεστηκώς, σπανίζων· ἐξ ὧν καὶ πενία, ἀκληρία, ἀπορία, ἀχρημοσύνη ἀχρηματία, ἀκτημοσύνη, σπάνις, ἔνδεια ἔκδεια, ἐπίλειψις. ἰδίως δὲ τοὺς μὲν πλουσίους καὶ τοὺς παχεῖς καὶ τοὺς ἐνδόξους καὶ τοὺς βελτίους καὶ τοὺς ὀλίγους καὶ τοὺς χρηστοὺς καὶ τοὺς ἱππέας ὠνόμαζον, τοὺς δὲ πένητας τοὺς πολλούς, τοὺς δημοτικούς, τὸν δῆμον. ἔνιοι δὲ πένητα τὸν πτωχὸν καὶ πτωχείαν τὴν πενίαν. οἱ δὲ τὸν οὕτω πράττοντα καὶ γυμνὸν καὶ κρίνον ὠνόμαζον.*

198 *Ἐξόρους δὲ ἐρεῖς, ἐξορίους ὑπερορίους, ἐκδήμους, ἀποδήμους, διαποντίους, ἐπιστολιμαίους, ἀλλοφύλους ἄνδρας τε καὶ δυνάμεις καὶ πολέμους.*

199 *Γέλως ἐρεῖς καὶ μειδιασμὸς καὶ μειδίαμα καὶ μειδίασις, φαιδρότης ὀφθαλμῶν, ἄνεσις προσώπου, καγχασμός· καὶ ἑτέρας χρείας χλευασμός χλευασία, κατάγελως. γελᾶν, μειδιᾶν ὑπομειδιᾶν ἐπιμειδιᾶν, ἀνιέναι τὸ πρόσωπον, φαιδρύνεσθαι τῷ ὀφθαλμῷ, καγχάζειν, χλευάζειν ἐπιχλευάζειν καταχλευάζειν ἐκχλευάζειν, καταγελᾶν ἐπιγελᾶν ἐπεγγελᾶν.*

200 *πλατὺς γέλως, σαρδόνιος γέλως, ἔκγελως. παρὰ Πλάτωνι γελαστικός· οὕτω γὰρ ὁρίζονται τὸν ἄνθρωπον, ὅτι μόνος ἐξ ἁπάντων τῶν ζώων γελᾷ. χλευαστικός καταχλευαστικός.*

---

196 5. ἀντιφῶν. καὶ εὔβιος, ὡς πλάτων. εὐχρημονεῖν τὸ πλουτεῖν. ἐπὶ δὲ τοῦ πένεσθαι λέγεται ἀπορεῖν πτ. *A*. 197 3. *πενίᾳ*] *σπάνει C*. 200 3. *καταγελαστικός C*.

καταγελαστικῶς, χλευαστικῶς· οὐ γὰρ ἂν προσοίμην ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπιρρήματα. τάχα δ' ἂν εἴη τῆς αὐτῆς χρείας τὸ καταμωκᾶσθαι, κατειρωνεύεσθαι, διασύρειν, κωμῳδεῖν διακωμῳδεῖν, τωθάζειν. εἴρων, κωμῳδικός, τωθαστικός· ὁ γὰρ γελοῖος καὶ τὸ γελοιάζειν καὶ τὸ γελοίως ἑτέρας ἐστὶ χρείας, ὥσπερ καὶ ὁ καταγέλαστος καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς τὸ τῆς θαλάττης γέλασμα.

Κλαίειν ἀποκλαίειν ἀνακλαίειν, δακρύειν ἀποδακρύειν, 201
κλαυθμυρίζεσθαι, θρηνεῖν, ὀδύρεσθαι ἐποδύρεσθαι ἀποδύρεσθαι, δεινοπαθεῖν, οἰμώζειν, ὀλοφύρεσθαι κατολοφύρεσθαι, ποτνιᾶσθαι, οἰκτίζεσθαι. καὶ κλαυθμός, δάκρυον, κλαυθμυρισμός, ὀδύρματα, θρῆνος, ὀλόφυρσις, οἶκτος οἰκτισμός, οἰμωγή· τραχὺ γὰρ ἡ ποτνίασις, καὶ εὐτελὲς ἡ δεινοπάθεια. φι- 202
λόδακρυς δὲ καὶ πολύδακρυς καὶ θρηνητικὸς καὶ ὀδυρτικὸς καὶ θρηνώδης, καὶ θρήνων ἔξαρχος, καὶ θρηνῳδός, ὃν καὶ θρῆνον ἐκάλουν. ἐπιρρήματα δὲ οὐκ ἀπὸ πάντων, ἀλλὰ θρηνητικῶς. εἴποις δ' ἂν ὅτι τὸ γυναικεῖον γένος ἐστὶ θρηνῶδες καὶ φιλόθρηνον καὶ φιλόδυρμον καὶ θρηνητικόν.

Ὄνομα, κλῆσις, προσηγορία, πρόσρησις πρόσρημα, 203
ἐπίκλησις ἐπίκλην, ἐπωνυμία ὀνομασία. καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ὀνομάζειν, καλεῖν, προσαγορεύειν, ἐπονομάζειν.

Καίριον δὲ ἐρεῖς τὸ αὐτὸ καὶ εὔκαιρον ἔγκαιρον 204
ἐπίκαιρον· ἐν καιρῷ, κατὰ καιρόν, ἐπὶ καιροῦ, καιρίως, εὐκαίρως ἐγκαίρως ἐπικαίρως· εὐκαιρία ὡς Πλάτων. τὸ δ' ἐναντίον ἄκαιρον, ἔξω καιροῦ, ἀκαίρως, ἀκαιρία. ἀπὸ δὲ τούτων τὸ καιροφυλακεῖν καὶ καραδοκεῖν ἔλεγον. τὸ δὲ καίριον καθ' ἑτέραν χρείαν εἴποι ἄν τις καὶ εὔστοχον, ἐπίσκοπον, ἐπιτυχές εὐτυχές, ἁπλανές, ἀσφαλές, τάχα καὶ ἀστραβές, ὡς τὸ ἐναντίον ἄσκοπον, ἄστοχον, ἀτυ- 205
χές δυστυχές, διημαρτημένον, ἐσφαλμένον· καὶ εὐστοχίαν ἐπιτυχίαν εὐτυχίαν (οὐ γὰρ καὶ ἐπισκοπίαν), καὶ ἀστοχίαν δυστυχίαν διαμαρτίαν ἀτυχίαν· καὶ εὐστόχως καὶ ἐπισκόπως, εὐτυχῶς ἐπιτυχῶς, ἁπλανῶς, ἀσφαλῶς, ἀστραβῶς, ἀστόχως, ἀσκόπως, ἀτυχῶς δυστυχῶς, διημαρτημένως, ἐσφαλμένως, σφαλερῶς.

---

200 1. καταχλευαστικῶς *A*.

206 *Δῆλον ἔνδηλον ἔκδηλον ἐπίδηλον πρόδηλον (ποιητικὸν γὰρ τὸ ἀρίδηλον), προφανές ἐπιφανές ἐκφανές περιφανές καταφανές, σαφές, γνώριμον, ἐληλεγμένον, τεθρυλημένον ἐκτεθρυλημένον πολυθρύλητον, μυριόλεκτον ὡς Ξενοφῶν. συμβαίνοι δ' ἂν εἰς ταὐτὸν καὶ τὸ ἔκπυστον, ἔκφαντον, ἔκφορον, καὶ τὸ ἐπίρρητον, ἐπιβόητον περιβόητον, κεκηρυγμέ-*
207 *νον. καὶ τὰ ἀπαρέμφατα δηλῶσαι, ἐκφῆναι, σαφηνίσαι, γνωρίσαι, θρυλῆσαι, κηρῦξαι ἐκκηρῦξαι, ἐκλαλῆσαι, ἐκβοῆσαι, ἐκθρυλῆσαι, ἐκθροῆσαι, ἐξαγορεῦσαι, ἐλέγξαι, τάχα δὲ καὶ διακαλύψαι καὶ ἐκκαλύψαι καὶ ἀποκαλύψαι. καὶ ἐνδήλως ἐκδήλως προδήλως ἐπιδήλως· τὸ γὰρ καταδήλως καὶ δήλως εὐτελῆ, προφανῶς δὲ καὶ ἐκφανῶς καὶ καταφανῶς καὶ περιφανῶς, γνωρίμως, σαφῶς, πεφασμένως, ἀπαρακα-*
208 *λύπτως, ἀνυποστόλως, πολυθρυλήτως τεθρυλημένως· σκληρὸν γὰρ τὸ ἐκλελεγμένως, ἐπιρρήτως δὲ καὶ ἐπιβοήτως καὶ περιβοήτως. τὸ δὲ κεκηρυγμένως ἄηθες. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἀποκεκαλυμμένως. καὶ δήλωμα δὲ καὶ δήλωσις καὶ περιφάνεια, γνῶσις, σαφήνεια, θροῦς, ἔλεγχος· σκληρὸν γὰρ τὸ ἐπιβόημα. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ἢ οὐκ ἔστι τὰ πράγματα, ἢ ἄντικρυς ἄλλα δηλοῖ. τάχα δ' ἂν τούτοις προσαριθμήσαις*
209 *τὸ διαρρήδην, ἀναφανδόν, ὡμολογημένως. τὰ δ' ἐναντία ἄδηλον, ἀφανές, ἀσαφές, ἄγνωστον, ἀνέλεγκτον, ἀπόρρητον, ἀνέκπυστον, ἄφθεγκτον, σεσιγημένον, συνεσκιασμένον, ἀνέκφορον, ἐπικεκρυμμένον, κρυπτόν κρυπτόμενον ἐπικρυπτόμενον διακρυπτόμενον, ἀγνοούμενον, λανθάνον, συγκεκαλυμμένον, ὑπὸ παραπετάσματι. καὶ ἀφανίσαι, κρύψαι κατακρύψαι ἐπικρύψασθαι διακρύψασθαι, κατασιγάσαι, λαθεῖν, ἀγνοηθῆναι, συσκιάσαι, παρακαλύψασθαι προκαλύψασθαι, ὑποστείλασθαι, παραπετάσασθαι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀδήλως, ἀφανῶς, ἀσαφῶς, ἀγνώστως, ἀνελέγκτως, ἀρρήτως ἀπορρήτως, κεκρυμμένως, λεληθότως λανθανόντως, στεγανῶς· φορτικὸν γὰρ τὸ σιγηλῶς, τὰ δ' ἀπὸ τῶν ἄλλων σκληρὰ ἢ εὐτελῆ.*

---

208 5. *ἔλεγμὸς C.*

Z.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. τὸν ταῦτα συντιθέντα τὰ βιβλία οὐ πολλοῖς ὡμιληκέναι μόνον ἐχρῆν ἐμμέτροις τε καὶ ἀμέτροις λόγοις, ὥσπερ ἂν εἴποι ὁ Πλάτων ἔν τε ποιήμασι καὶ χύδην, ἀλλὰ προσθεῖναί τι αὐτοῖς καὶ συντάξεως σχῆμα καὶ τὸ ἐν τοῖς ἀνομοίοις ὅμοιον, ἔτι δὲ καὶ ἀκρίβειάν τινα ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἔχειν εἰς βασάνου κρίσιν. τοῦδε εἵνεκα οὐδὲ συνεργὸν ἠδυνάμην ἐπ' αὐτὰ παραλαβεῖν οὐδένα· οὔτε γὰρ εἶχον ὅτῳ πιστεύσαιμι ἐοικότι, καὶ ἔδει πάντως ἑκάστῳ προσεῖναι τὸ ἐμοὶ δοκοῦν.

Καὶ μὴν ἐπί γε τῶν ἑξῆς τεχνῶν εἴποις ἂν τέχναι 6
βάναυσοι, τέχναι ἀγοραῖοι, ἀνελεύθεροι, ἀπειρόκαλοι, ἑδραῖοι, χειροτεχνικαί χειρουργικαί, καὶ ὡς Ξενοφῶν βαναυσικαί· εἴποις δ' ἂν κατὰ Πλάτωνα καὶ δευτερουργοὺς τέχνας. χειροτεχνία χειρουργία, βαναυσία βαναυσουργία. χειροτεχνεῖν χειρουργεῖν, βαναυσουργεῖν. χειροτέχνης χειρουργός, βάναυσος βαναυσουργός, ἑδραῖος· τὸ γὰρ ἀποχειροβίωτος καὶ χειρῶναξ καὶ χειρογάστωρ καὶ χειροβοσκὸς καὶ χειροβάναυσος ἧττον ἄν τις προσοῖτο. καὶ ὁμότεχνοι δὲ καὶ σύντεχνοι· Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γηρυτάδῃ τούτῳ κέχρηται. καὶ ἀντίτεχνοι ἐρεῖς· ἀντιτέχνησις δὲ παρὰ Θουκυδίδῃ ἐφ' ἑτέρου εἴρηται. τοὺς δὲ βαναύσους καὶ ἐργαστῆρας 7
ἂν κατὰ Ξενοφῶντα εἴποις. τοὺς μέντοι μὴ ἀκριβεῖς τεχνίτας φαυλουργοὺς κατὰ Ἀριστοφάνην λέγε. τὸ δὲ χειροτεχνηθὲν χειροτέχνημα χειρούργημα, τέχνημα τέχνασμα, δημιούργημα, ποίημα, ἔργον, πλάσμα, κατασκεύασμα. τέχναι δὲ ἔμπυροι καὶ ἄπυροι.

Αἱ μὲν ἐκ τοῦ πωλεῖν, πιπράσκειν, ἀποδίδοσθαι, 8
μεταβάλλειν, ἀμείβειν, ἀντικαταλλάττεσθαι, καπηλεύειν, ἀποκηρύττειν, ἐμπολεῖν, ποιοῦσιν ὀνόματα πωλητάς, πρατῆρας, μεταβολέας, καπήλους· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων σκληρά, πλὴν Ἰσαῖος καὶ Ὑπερίδης τὸν πράτην εἶπον, ἐν δὲ τῇ κωμῳδίᾳ ὁ πώλης ὥσπερ καὶ ὁ πρατίας εἴρηται. τὰ δὲ πι-

---

6 2. ἀγοραῖαι *A.* 7 8. φλαυρουργοὺς κατὰ Σοφοκλῆν *M.*

πρασκόμενα ὤνια, πώλημα, ἀγώγιμα (πράσιμον δ' Ἰσαῖος εἴρηκεν, ὥσπερ καὶ Ξενοφῶν), φόρτος, ἐμπολήματα, ῥῶπος,
9 γέλγη. λέγοιτο δ' ἂν καὶ ἀπὸ τῶν μετοχῶν τὰ πωλούμενα, τὰ πιπρασκόμενα, τὰ καπηλευόμενα, τὰ μεταβαλλόμενα, τὰ ἀποκηρυττόμενα, τὰ ἀποδιδόμενα· ἔστι δὲ τοῦτ' ἀμφίβολον. καὶ τὰ πράγματα πρᾶσις, καπηλεία καπηλική, μεταβολὴ μεταβλητική, ἀποκήρυξις, ἀπόδοσις, ἐμπολή· καὶ πώλησις δέ, ὡς εἴρηκε Ξενοφῶν. ἀποκεκήρυκται δὲ καὶ ἀποδέδοται καὶ μεταβέβληται καὶ κεκαπήλευται τὰ πραθέντα καὶ πέ-
10 πραται καὶ ἐκπέπραται λέγοις ἄν. Πλάτων δὲ ἐν τῷ Πολιτικῷ φησὶ «πωληθέντα που πρότερον ἔργα ἀλλότρια παραδεχόμενοι δεύτερον πωλοῦσιν.» καὶ ἄξια μὲν πιπράσκεται τὰ εὖωνα καὶ λυσιτελῶς, καὶ ἐπευωνισμένα, καὶ ἀντίποικα, καὶ ἀντ' οὐδενός· τὰ δὲ τίμια ἔντιμα, ἐπὶ πολλῷ, ἐπιτετιμημένα. λέγοις δ' ἂν καὶ ἐπιτέτανται αἱ τιμαί, καὶ ὁ πιπράσκων ἐπέτεινεν καὶ ἀνετιμᾶτο. τὰ δὲ μήπω πεπραμένα ἄπρατα· οὕτω δ' ἂν λέγοιτο καὶ τὰ μὴ πιπρασκόμενα, ὡς
11 ἄπρατος ἀνὴρ ὁ μὴ πιπράσκων ἑαυτόν. καὶ ὁ μὲν τόπος ὅπου πιπράσκουσι, πωλητήριον ἂν καλοῖτο, καὶ ὡς παρ' Ἡροδότῳ πρατήριον. καὶ κύκλοι δὲ ἐν τῇ νέᾳ κωμῳδίᾳ καλοῦνται ἐν οἷς πιπράσκεται τὰ ἀνδράποδα, ἴσως καὶ τὰ λοιπὰ ὤνια· ἐφ' ὃ δὲ ἀναβαίνοντες οἱ δοῦλοι πιπράσκονται, τοῦτο τράπεζαν Ἀριστοφάνης καλεῖ. μονοπώλιον δὲ Ὑπερίδης εἴρηκεν ἐν τῷ κατὰ Ἀριστοφῶντος· οἱ δὲ ἄλλοι λέγουσι μονοπωλίαν. ὁ δὲ τοῖς πιπράσκουσι προξενῶν προπράτωρ,
12 ὡς Δείναρχος καὶ Ἰσαῖος εἴρηκεν· προπώλην δ' αὐτὸν Ἀριστοφάνης καλεῖ, προπωλοῦντα δὲ Πλάτων. Λυσίας δὲ τούτους μὲν προπράτας, τοὺς δὲ σὺν ἄλλοις πιπράσκοντας συμπράτας λέγει. τὸ δὲ δεύτερόν τι πιπράσκειν ἀναπωλεῖν καὶ ἀναπιπράσκειν λέγουσι, καὶ τὸ ἔργον ἀνάπρασιν, καὶ τοὺς τοῦτο ποιοῦντας ἀναπιπράσκοντας καὶ ἀναπωλοῦντας, καὶ τὰ δεύτερον πιπρασκόμενα ἀναπωλούμενα καὶ ἀναπιπρασκόμενα, παλίμπρατα ἢ παλίμπωλα, καὶ ὁ ταῦτα πωλῶν
13 παλίμπωλος καὶ παλιγκάπηλος. τὸ δὲ μετὰ τὴν πρᾶσιν

---

11 8. ὑποπιπράσκουσιν ὑποπροξενῶν *A*. 12 8. παλίμβολα *A*, et 13 1. παλίμβολος.

ἀποδοθὲν ἀνάδοτον ἄν τις εἰπεῖν δύναιτο, εἰπόντος Θουκυδίδου «μὴ ἀνάδοτος εἴη Πλάταια.» τὰ δ' ἐκ τοῦ δεδημεῦσθαι πιπρασκόμενα δημιόπρατα. τὸ δὲ σὺν ἄλλῳ περᾶσθαι προσπερᾶσθαι. ὃ δὲ οἱ νῦν φασὶ τοὺς οἰκέτας πρᾶσιν αἰτεῖν, ἔστιν εὑρεῖν ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Ὥραις·

ἐμοί
κράτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν,
ἐκεῖ δ', ἕως ἂν πρᾶσιν εὕρωμεν, μένειν.

ἄντικρυς δὲ ἐν ταῖς Εὐπόλιδος Πόλεσι

κακὰ τοιάδε
πάσχουσα μηδὲ πρᾶσιν αἰτῶ;

τὰ δὲ πραθέντα καὶ ὠνηθέντα λέγουσι, καὶ τὸν [ὠνημένον 14
καὶ τὸν ὠνηθέντα, ὅστις ἐπρίατο, τὸν] πριάμενον ἐωνημένον. τὸ δὲ ἀνατιμᾶσθαι καὶ τὸ τῷ πλέον δόντι ἐθέλειν πιπράσκειν πλειστηριάζειν ἂν λέγοις, Ἰσαίου ἐν τῷ πρὸς Ἀνδοκίδην εἰπόντος «οὔτε τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύνωνται πλειστηριάσαντες πλείστου ἀπέδοντο.» ἀλώνητοι δὲ ἐκαλοῦντο οἱ μηδενὸς ἄξιοι τῶν οἰκετῶν, ὅτι τῶν Θρᾳκῶν οἱ μεσόγειοι ἁλῶν ἀντικατηλλάττοντο τοὺς οἰκέτας. τὰ δὲ καταβαλλόμενα ὑπὲρ τῶν πιπρασκομένων 15
τέλη ἐπώνια λέγουσιν. τῆς δὲ ἰσωνίας Λυσίας εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ τοῦ ἀσπιδοποιοῦ. ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ψηφίσμασιν, ἃ τοῖς ξένοις ἐπί τι μέγα ἐγράφετο, ἔστιν εὑρεῖν «εἶναι αὐτῷ καὶ οἰκείαν ὠνησιν.» τὸν δὲ πολλὰ ὠνούμενον ἔξεστιν εἰπεῖν πολλαγόρασον, εἰ καὶ φαῦλον τοὔνομα, ἀλλ' ὅτι Φερεκράτης εἴρηκεν ἐν Πέρσαις

τὸ παιδίον
τὸ πολλαγόρασον κἀπὸ πολλῶν τηλιῶν.

τούτων δὲ καὶ θεοὶ ἴδιοι, ἐμπολαῖος Ἑρμῆς καὶ ἀγοραῖος· καὶ ἐμπόλῳ Διοσκόρῳ ἐν Ὥρωσιν Ἀριστοφάνης.

οἱ μὲν δὴ πάντα πιπράσκοντες καλοῖντ' ἂν πανδο- 16
κεῖς καὶ πανδοκεύτριαι, καὶ τὸ χωρίον πανδοκεῖον, καὶ τὸ πρᾶγμα πανδοκεία· οἱ δ' εἰς τὰ πανδοκεῖα καταγόμενοι

---

13 4. *συμπεπρᾶσθαι A.* 11. *οὐδὲ* vulgo. 14 4. *Λυσίου* Harpocration. 6. *δύνανται* vulgo. 15 4. *ἐπὶ τιμῇ ἐγρ.* Hemsterhusius. 5. *οἰκίας ἐνώνησιν?* 9. *θ' ἡλίων* codices: corr Kühnius.

κατάκται ἂν λέγοιντο. μᾶλλον δ' οἱ πάντα πωλοῦντες παντοπῶλαι, καὶ ὁ τόπος παντοπωλεῖον. τὴν δὲ ἀρτόπωλιν καὶ τὴν παντοπωλίαν Ἄρχιππος εἴρηκεν ἐν Ἰχθύσιν. οἱ δὲ τὰ ἀνδράποδα πιπράσκοντες ἀνδραποδοκάπηλοι· οἱ γὰρ λαφυροπῶλαι, κοινὸν τοὔνομα καὶ πρὸς τὰ ἄψυχα, ἀνδραποδώνης δ' εἴρηται ἐν τοῖς Ἥρωσι τοῖς Ἀριστοφά-
17 νους. τὴν δὲ θεραπαινίδα καὶ θρεπτὴν ἐρεῖ ὅστις βούλοιτο ἔπεσθαι Φερεκράτει εἰπόντι ἐν Μυρμηκανθρώποις «Μανία θρεπτή·» ἔστι δὲ τοὔνομα καὶ ἐν τῷ Λυσίου πρὸς Πυθόδημον ὑπὲρ ἀποστασίου.

Τέχναι δ' ἐπ' ἀνθρώποις παιδοτρίβαι καὶ γυμνασταί, καὶ οἱ σωμασκοῦντες· τάττεται μὲν ἡ κλῆσις ἐπὶ τῶν ἀσκουμένων, οὐδὲν δ' ἂν αὐτὴν κωλύοι καὶ ἐπὶ τῶν ἀσκούντων τετάχθαι. τοῦ δὲ ἀλείπτου οὐκ ὄντος ἐν χρήσει, ἀλείπτριαν εἰρήκασιν οἱ μέσοι κωμικοὶ καὶ Λυσίας ἐν τῷ ὑπὲρ Διοφάντου περὶ χωρίου· Ἄμφιδος δὲ καὶ δρᾶμα ἔστιν Ἀλείπτρια.

18 Αἱ δὲ ἐπὶ ταῖς τροφαῖς τέχναι σιτηγοί σιταγωγοί, σιτοπῶλαι πυροπῶλαι, σιτοκάπηλοι σιτοκαπηλεύειν, σιτηγεῖα, πυροπωλεῖα σιτοπωλεῖα, πυροπωλεῖν σιτοπωλεῖν, πυροκαπηλεύειν. σιτομέτραι ὡς Ὑπερίδης, ἀφ' οὗ τὸ σιτομετρεῖν· πυρομετρεῖν, καὶ πυρομέτραι ἢ πυρομετρηταί. ἡ δὲ ἀλφιτοποιία καὶ ἀλφιτεία καλεῖται, καὶ οἱ ἐργαζόμενοι ἀλφιτεῖς,
19 οἱ δὲ πιπράσκοντες τὰ ἄλφιτα ἀλφιταμοιβοί, τὸ δὲ ἐργαστήριον ἀλφιτεῖον, μύλων, ζώτριον, ζητρεῖον, χόνδριον χονδροκοπεῖον. καὶ τὰ ἐργαλεῖα ὄνος ὁ ἀλέτων, καὶ ἡ τράπεζα μύλη, καὶ ὁ τῆς ἐργασίας προεστηκὼς μυλωρὸς καὶ μυλωθρός, καὶ ἡ ἔνδον τίφη μυληθρὶς καὶ μυλακρίς (ἔνιοι δὲ μυλακρίδα καὶ τὴν ἀλετρίδα), καὶ τὸ κάλλυντρον μυλήκορον. τὸν
20 δὲ νῦν μυλοκόπον ὀνοκόπον Ἄλεξις εἴρηκεν ἐν Ἀμφωτίδι·

ὀνοκόπος
τῶν τοὺς ἀλέτωνας τῶνδε κοπτόντων ὄνους.

τό γε μὴν τοῖς οἰκέταις τοῖς ἔνδον ἐργαζομένοις ὑπὲρ τοῦ

---

16 1. κάτακτοι Hemsterhusius, ἀφικνούμενοι *A*. 2. τὴν δὲ ἀρτόπωλιν om *C*. an παντόπωλιν? 3. καὶ τὴν παντοπωλίαν om *A*. 17 9. μέσοι om *A*. 19 3 ἀλήθων *A*. 5. μυληθρίς] μυλαρὶς *A*, μυλωθρίς Stephanus. 6. μυλόκορον *A*. 20 3. ἀλέκτονας *A*. || τούσδε *M*.

μὴ κάπτειν τῶν ἀλφίτων περιτιθέμενον παυσικάπη ὀνομάζεται, τροχοειδὲς μηχάνημα τῷ τραχήλῳ περιαρμοζόμενον ὡς ἀδυνατεῖν τῷ στόματι τὰς χεῖρας προσαγαγεῖν,

ἀρτοπῶλαι ἀρτοπώλιδες, ἀρτοπωλεῖν, ἀρτοπωλεῖον, 21
σιτουργοί, ἀρτοποιοί ἀρτοπόποι. Ξενοφῶν δὲ καὶ ἀρτοκόπους ἔφη· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ἀρτοκοπεῖν ἐν Φρυνίχου Μονοτρόπῳ, ἐν δὲ Ἀριστοφάνους Ἥρωσιν ἀρτοποιία. τῇ δὲ ἀρτοπώλιδι ἀνήκει ἄλευρα, ἄλφιτα, ὀλῦραι, ζειαί, σεμίδαλις, χόνδρος, κρίμνα, πάλη, ἀφ' ἧς καὶ τὸ πάλημα, σταίς, μᾶζα. καὶ τὰ 22
ἐργαλεῖα κρίβανος, ἰπνός, πλάθανον, μάκτρα, ὀβελοί· καὶ σπάλαθρον δὲ ἐργαλεῖον, ὃ οἱ νῦν σκάλευθρον. τὰ δὲ ἔργα δεῦσαι, φυρᾶσαι, τρῖψαι, διαττῆσαι· καὶ ἀρτοστροφεῖν δὲ Ἀριστοφάνης λέγει. διαπλάσαι, πέψαι, ὀπτῆσαι ἐξοπτῆσαι, ἐξελεῖν. ὁ δὲ μάττων τὰ ἄλφιτα μαγεύς, καὶ τὸ ἀγγεῖον μαγὶς καὶ μάκτρα καὶ σκάφη καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ληνός. νεόκοπον δὲ κάρδοπον εἴρηκεν Εὔπολις τὴν νεωστὶ κεκομμένην. ἄρτους δὲ αὐτοπυρίτας εἴρηκεν ἐν Ποαστρίαις Φρύ- 23
νιχος, Ἀλκαῖος δὲ ἐν Γανυμήδει «διπύρους τε θερμούς·» οἱ δίπυροι δ' εἰσί τινες ἄρτοι τρυφῶντες. τοῦ γε μὴν ἄρτου αἱ μὲν κατὰ τὸ ἄνω μέρος οἱονεὶ φλύκταιναι ἀττάραγος, αἱ δὲ ἐκ τοῦ κάτω ψωθίαι, αἳ δὴ καὶ προσέχεσθαι εἰώθασι τῷ κριβάνῳ ὑπεροπτώμεναι. τὰ δὲ μέρη τῶν ἄρτων θρύμματα. τὸ μέντοι ὑπερεμπεπλῆσθαι καὶ ὑπερκεκορέσθαι ὑπερμαζᾶν ἀπὸ τῆς μάζης ἔλεγον οἱ παλαιοί, οἱ δὲ νέοι 24
κριθιᾶν ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων· Αἰσχύλος μὲν γὰρ εἴρηκε σειραφόρον τε καὶ κριθῶντα πῶλον, Σοφοκλῆς δὲ «ἕως ὅτου κριθώσης ὄνου.» τῶν δὲ περὶ ἀρτοπωλίαν ἀθρόα ἐν Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ

πτίττω, βράττω, δεύω, μάττω, πέττω, καταλῶ.

ἔστι δέ που καὶ ὀπτῆσαι. καὶ ἡ πτισάνη τούτοις προσήκει. καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει δὲ ἐν Ἀχαρνεῦσι περιεπτισμένοι ἀπὸ τούτου ἂν εἴη εἰρημένον·

ἀλλ' ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι.

---

21 2. ἀριοκόποι *A*. 3. ἀρτοποπεῖν Anecd. nostra p. 447 26. 22 3. σπάλανθρον *C*, πάλαθρον *B*. 23 1. τε διπυρίτας *A*: correctum ex Athenaeo. 5. ψάθιαι *A*. 24 3. ὅτου] ὅτε *A*. 5. κενταύροις libri. 6. πήττω *A*, πίπτω *B*, πίττω ceteri: corr Dindorfius.

καὶ αἴνειν δὲ τὸ πτίσσειν ἐλέγετο, ἀφ' οὗ καὶ ἡ πτισάνη. καὶ μὴν καὶ τὸ φρύγειν καὶ κοδομεύειν τούτοις συνῆπται.

25 κρεωπώλια καὶ κρεωπῶλαι καὶ κρεωπωλεῖν. τοὺς δ' αὐτοὺς καὶ μαγείρους λέγουσιν. καὶ κρεωδαίτας δ' ἂν εἴποις καὶ κρεουργούς, καὶ τὸ ἔργον κρεουργεῖν καὶ κρεανομεῖν καὶ κρεανομίαν, τὰ δὲ ἐργαλεῖα κοπίδα καὶ ῥάχετρον καὶ κρεώσταθμον, τάχα καὶ κρεάγραν καὶ κρεωδείραν.

26 ἰχθυοπῶλαι καὶ ἰχθυοπωλεῖν, καὶ ἰχθύες ἰχθύδια, ὄψον. καὶ ὀψοποιὸς δὲ καὶ ὀψαρτυτής, καὶ ὀψοποιεῖν καὶ ὀψοποιία, καὶ ἡδῦναι καὶ ἀρτῦσαι καὶ ζωμεῦσαι· καὶ Ἀριστοφάνης

τὴν χύτραν
ἐν ᾗ τὰ κρεάδι' ἥψες ἐζωμευμένα.

τὸν δὲ ὀψοποιὸν καὶ μάγειρον λέγει.

27 ταριχοπῶλαι, ταριχοπωλεῖν, ὠραῖον τάριχος, ὠραῖα τεμάχη. σαργάναι ταρίχους καὶ ἡμίσειαι, ἐαριναί. χρηστὸν τάριχος, πονηρὸν τάριχος. σαργάναι ὠραῖαι καὶ σαπραί.

28 Ἐριοπῶλαι, ἐριοπωλεῖν. ἔρια οἰσυπηρὰ Ἀριστοφάνης, καὶ ἐρίων πιναρῶν πόκον Κρατῖνος. καὶ Ἄρχιππος μὲν ἐν Ἰχθύσιν εἴρηκε νακοτιλτοῦντα· τὸ δὲ ὄνομα ὁ νακοτίλτης, εἰ καὶ Φιλήμων αὐτῷ κέχρηται ἐν Ἁρπαζομένῃ, ἀλλ' οὐκ ἀνεκτόν, εἰ μὴ τὸ ῥῆμα ἦν ἐν χρήσει παλαιότερον. καίτοι ὅ γε Κρατῖνος ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ φησὶ

νακότιλτος ὡσπερεὶ κωδάριον ἐφαινόμην.

ἐριουργία ἐριουργεῖν· καὶ ἐριουργεῖον ὁ ἱστὼν ἐν Ὀλυμπιάδος ἐπιστολῇ. διὰ τοῦτο δὲ ἀνέχομαι τοῦ ὀνόματος, ὅτι τὸ πρᾶγμα τὸ ἀπ' αὐτοῦ καὶ τὸ ῥῆμα παρὰ τοῖς κεχρονισμένοις ἔστιν εἰρημένον· βέλτιον δὲ ὁ ἱστών. Πλάτων δὲ εἴρηκεν «ἐν ἐρεῷ ἱματίῳ.»

29 ταλασία, ταλασιουργία ταλασιουργεῖν, τάλαρος. καὶ καλαθίσκος, Εὐπόλιδος εἰπόντος ἐν Πόλεσιν

ἄνευ καλαθίσκων καὶ πόρων καὶ πηνίων.

κατάγειν, κάταγμα· τὸ δ' αὐτὸ καὶ μήρυμα. τῶν δὲ νέων τις κωμικῶν Ἐπιγένης ἐν Ποντικῷ ἔφη

---

24 1. ἀνεῖν Kühnius, ἀλεῖν libri. 26 5. ἔψεις ante Dobraeum.
27 2. διημισεῖαι *A*. 28 10. κεκριμένοις? 29 3. πόκων *M*.

τρεῖς μόνους
σκώληκας ἔτι τούτους μ' ἔασον καταγαγεῖν.

καὶ κροκυδίζειν δὲ Φιλύλλιος εἴρηκεν·

τὸ κάταγμα κροκυδίζουσαν αὐτὴν κατέλαβον,

ὅπερ ἐστὶν ἐκλέγουσαν τὸ τραχύ. ἔξαινε δὲ τῶν ἐρίων Ἀρι- 30
στοφάνης ἔφη, καὶ καταξῆναι Πλάτων ὁ κωμικός, ὁ δὲ φιλόσοφος Πλάτων καὶ τέχνην ξαντικήν, Σοφοκλῆς δὲ ξάσμα. τὸ δὲ καμεῖν ἀπὸ τῆς ἐριουργίας τὰς χεῖρας ξανᾶν ἐλέγετο, καὶ ξάνησιν. νεῖν, κλώθειν, στρέφειν. στήμων κρόκη, στημονονητικὴ καὶ κροκονητική· Πλάτων δὲ ἐφυφὴν καλεῖ τὴν κρόκην, τὸν δὲ στήμονα νῆμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ νήματος νῆσιν εἴρηκε, «τὴν τῆς Ἀτρόπου νῆσιν». ὁ δὲ κωμικὸς Πλα- 31
των ἔφη ἀκλώστους στήμονας. καὶ ἀρπεδόνας δὲ τὰ νήματα Ἡρόδοτος· Ἀριστίας δὲ ἐν Ἀταλάντῃ «ἀρπεδόνην τε λύσιν ἰστοῦ» τραγικώτερον. ἄτρακτος, σφόνδυλος, κλωστήρ· οὕτω δὲ καὶ τὴν περιστροφὴν τοῦ λίνου Εὐριπίδης ὠνόμασεν·

λίνου κλωστῆρα περιφέρει λαβών.

πηνίον, ἀγαθίς, ὅθεν καὶ παροιμία «ἀγαθῶν ἀγαθίδες,» ᾗ πλείστῃ κέχρηνται οἱ κωμικοί. φαίης δ' ἂν καὶ μίτον, καὶ μίσασθαι τὸ μιτώσασθαι, καὶ πολύμιτος, ὡς Κρατῖνος ἔφη. καὶ ἀπὸ πηνίου τὸ πηνίσασθαι· Φιλύλλιος δὲ αὐτὸ εἴρηκεν. τὰς δὲ ὁλοστημόνους ταινίας τολύπας Σοφοκλῆς ὠνόμασεν. 32
ἐφ' οὗ δὲ νήθουσιν ἢ νῶσιν (τὸ γὰρ νήθειν οἱ Ἀττικοὶ νεῖν λέγουσιν), ἐπίνητρον καλεῖται καὶ ὄνος. λέγοις δ' ἂν ἄτρακτον ἐπιστρέφειν, ἔριον ἕλκειν, τείνειν, μηρύεσθαι, ἀπισχναίνειν. στήμονα δὲ ἐξεσμένον τὸν ἰσχνὸν καὶ λεῖον Ἀριστοφάνης καλεῖ. στῆσαι τὸν στήμονα ἢ τὰ στημόνια, καὶ προφορεῖσθαι· οὕτω γὰρ ἔλεγον οἱ Ἀττικοὶ τὸ νῦν διάζεσθαι. καὶ τὸ διάζεσθαι δὲ ἔστιν ἐν αὐτῇ τῇ λέξει παρα- 33
λαμβανόμενον·

ὁ δ' ἐξυφαίνεθ' ἱστός, ὁ δὲ διάζεται,

καί που παρὰ Νικοφῶντι ἐν Πανδώρᾳ. τὸ δὲ συνδῆσαι τὸν στήμονα καιρῶσαι λέγειν χρή, καὶ καίρωσιν τὴν σύνδεσιν.

---

29 2. μ'] δέ μ' *A*. 30 4. ξανᾶν et 5. ξάνησιν *A*, ξανα ἂν et ξανασιν *C*. 6. ἐπυφὴν *C*. 31 1. ἀτρόπου *F*: ceteri ἀτράκτου. 3. λῦσον Kühnius. 33 4. καί] ὥς *M*.

ὑφάντης, ὑφαντικός, ὑφαίνειν, ὑφαντικῶς, ὑφή, ὕφασμα, ὑφάντρια. καὶ ὕφανσιν δ' ἂν εἴποις βιαζόμενος, ἐπεὶ Πλάτων εἴρηκε «βασιλικῆς ξυνυφάνσεως.» καὶ χλαμυδουργίαν δὲ καὶ χλαμυδοποιίαν, ὡς ταὐτὸν ὂν ἑκάτερον, ἄμφω ἐν
34 τοῖς Ἀπομνημονεύμασι Ξενοφῶν λέγει· εἴδη δὲ ἔοικεν εἶναι ταλασιουργίας μὲν ἡ χλαμυδουργία, ὑφαντικῆς δὲ ἡ χλαμυδοποιία. καὶ χλανιδουργία δὲ καὶ χλανιδοποιία ὁμοίως ἂν λέγοιτο, καὶ ἐξωμιδοποιία. ποικιλτὴν δὲ Αἰσχίνης Τιμάρχου κατηγορῶν εἶπεν· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ὑφαντικὸν εἶδος. ἡ δὲ τέχνη ποικιλτική, καὶ ὁ ἀνὴρ ποικιλτικός, καὶ τὸ πρᾶγμα ποίκιλσις κατὰ Πλάτωνα, καὶ τὸ ῥῆμα ποικίλλειν, καὶ τὸ ἐπίρρημα ποικιλτικῶς, ὥσπερ καὶ ἐριουργικῶς καὶ
35 ταλασιουργικῶς καὶ ὑφαντικῶς. ὁ δὲ ποικιλτὴς ὠνόμασται παρὰ Ἀλέξιδος ποικιλεύς. λέγοις δ' ἂν διάγειν τὴν κρόκην, διαφέρειν, διαβάλλειν, κερκίζειν, πλήττειν, πιέζειν, πυκνοῦν. ὕφασμα δέ ἐστι λεπτόν, εὐυφές, ἰσχνόν, εὐήτριον, εὔπλοκον· τὸ δὲ εὐήτριον Αἰσχύλος ἐν Δικτυουλκοῖς, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ ἐσθῆτος, ἀλλ' οὖν εἴρηκε «δικτύου δ' εὐήτρια.» κερκίς, κτείς, ἱστός, ἱστουργία ἱστουργεῖν, ἱστουργικός ἱστουργικῶς.
36 κανὼν ἱστοῦ τὸ καλούμενον ἀντίον. πῆχυς. ἱστόπους, ὡς Εὔβουλος λέγει· καὶ κελέοντες δὲ οἱ ἱστόποδες καλοῦνται. ἀγνῦθες δὲ καὶ λεῖαι οἱ λίθοι οἱ ἐξηρτημένοι τῶν στημόνων κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὑφαντικήν. σπάθη, ὅθεν καὶ τὸ σπαθᾶν, καὶ τὸ ἀσπάθητος χλαῖνα παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ σπαθητοῖς ὑφάσμασιν. καὶ σπαθίδα ἐκάλουν τὸ σπαθητὸν ἱμάτιον.

37 πλύνται πλυντικοί πλυνοί πλύντριαι, φαιδρυνταί φαιδρυντικοί φαιδρῦναι, κναφεῖον κναφική κνάψαι, καὶ κναφεὺς καὶ κναφαῖοι καὶ ἄκναφα. καὶ κναφεύειν ἔφη Ἀριστοφάνης, καὶ ἀνακνάψαι Λύσιππος ὁ κωμικός. κνάφος δὲ ἡ πρόσφορος αὐτοῖς ἀκούοιτ' ἂν ἄκανθα. τοῦ δὲ κνάπτειν ἡγεῖται τὸ συμπατῆσαι, ὡς Κρατῖνος ὑποδηλοῖ παίζων,

38 τῇ μάστιγι κνάψειν εὖ μάλα,
πρὶν συμπατῆσαι.

---

35 6. δικτύου] κερκίου *A*. 36 3. καὶ ἀσπάθητον χιτῶνα σοφοκλῆς εἶπεν *C*.

εἰ δὲ χρὴ τούτους καὶ πλύντας λέγειν, ἀπ' αὐτῶν αἱ πλύντριαι. καὶ πλυνέας δ' ἂν αὐτοὺς εἴποις, καὶ τὸν τόπον πλυνούς. ἀφ' οὗ καὶ τὸ λοιδορεῖν πλύνειν, καὶ «πλυνόν με ποιεῖς» ἡ κωμῳδία φησίν, ἤγουν ἐξονειδίζεις καὶ αἰσχύνεις· καὶ τὸ οὐδενὸς ἄξιόν τι ἀποπεφάνθαι καταπεπλύσθαι ὁ ῥήτωρ ἔφη Αἰσχίνης. ὁ δὲ μισθὸς ὁ διδόμενος αὐτοῖς πλύντρα καλεῖται. τὸ δὲ πλύνειν καὶ ῥύπτειν καὶ ἐκρύπτειν 39
καὶ κλύζειν ἐρεῖς καὶ ἐκκλύζειν. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ πλυνοῦ ὕδωρ πλύμα, καὶ ἡ κατατετριμμένη ἑταίρα κλύσμα καὶ πλύμα. ἐν ᾧ δὲ ἐξέπλυνον, οὐ μόνον λίτρον καὶ Χαλαστραῖον λίτρον, ἀλλὰ καὶ χαλαίρυπος, ὡς Κρατῖνος ὠνόμασεν. Ἀριστοφάνης δὲ τῶν πλυντικῶν καὶ τὴν κονίαν καὶ τὴν κιμωλίαν εἶναί φησιν ἐν Βατράχοις, εἰπών

ψευδολίτρου τε κονίας
καὶ κιμωλίας γῆς.

καὶ Πλάτων δὲ ὁ φιλόσοφος τὴν κονίαν ἔν τι τῶν ῥυπτι- 40
κῶν· ἔστι δὲ τὸ ἐκ τέφρας καθιστάμενον ὑγρόν. γῆν δὲ σμηκτρίδα Κηφισόδωρος ἐν Τροφωνίῳ εἴρηκεν. ἰχθύων δὲ πλύμα Πλάτων ἐν Νίκαις εἴρηκεν ὁ κωμικός. ἡ δὲ πλυντρὶς παρὰ Νικοχάρει ἐν Ἡρακλεῖ γαμουμένῳ. τὸ δὲ τῶν ποδῶν νίπτρον νίπτρα μὲν Αἰσχύλος, Ἀριστοφάνης δὲ ἀπόνιπτρον. καὶ τὸ φαιδρύνειν δὲ καὶ ἀποπλύνειν καὶ διαπλύνειν τῷ πλύνειν προσήκει, καὶ ἡ παρ' Αἰσχύλῳ παιδὸς σπαργάνων φαιδρύντρια. ἔοικε δὲ καὶ τὸ ἰποῦσθαι, ἐπὶ τοῦ ἀπο- 41
θλίβεσθαι καὶ πιέζεσθαι, κναφεῦσι προσήκειν, οὐκ ἄντικρυς μὲν ἐπὶ τούτου εἰρημένον, ὑποδηλούμενον δέ·

δώσεις ἐμοὶ καλὴν δίκην
ἰπούμενος ταῖς συμφοραῖς

Ἀριστοφάνης πού φησι, καὶ Κρατῖνος ἰποῦμεν ἐν Κλεοβουλίνῃ· καὶ Ἀρχίλοχος δ' ἔφη «κέαται δ' ἐν ἴπῳ.» ἔστι μὲν οὖν ἶπος καὶ ἡ μυάγρα, ἀλλ' ἔοικε μᾶλλον τῷ τῶν κναφέων ἐργαλείῳ προσήκειν. καὶ θεῖον δὲ τῶν ὑπουργούντων τῷ κναφεῖ, ἀφ' οὗ Λύσιππος

---

39 4. *χαλέσιρεον* **C**. 5. *ῥῦπος* **A**, *χάρυπος* **BC**: corr lungermannus. 7. *Βατράχοις*] *Λυσισιράτῃ* ante lungermannum. 40 3. *Εὔπολις εἶπεν καὶ ἄλλοι* **C**. 41 6. *ἀρισοφάνης* **F**: ceteri *κρατῖνος*. || *Κρατῖνος ἰποῦμεν* **M**: libri *ἴπον μὲν*.

οὐδ' ἀνακνάψας καὶ θειώσας τὰς ἀλλοτρίας ἐπινοίας.
42 ἀκέσται ἀκέστριαι ἀκέσασθαι, ῥάψαι συρράψαι, βελόνη βελονίδες, ῥαφεῖς ῥαφίδες.

Ἐκ δὲ ἐσθήτων ὀνόματα ἐσθής ἐσθήματα, ἀμπεχόνη, στολή, ἔνδυμα, ἱμάτιον, ἀμφίεσμα· Λυσίας δὲ καὶ ἱματίδια ἔφη. λώπη γὰρ καὶ ῥάκη καὶ φάρος καὶ εἷμα καὶ σπεῖρα καὶ λῶπος ποιήσεως ἔστω· καίτοι ὅ γε λωποδύτης καὶ ἡ
43 συλολωπία ἀπὸ τοῦ λώπους ἐστὶν εἰρημένα. τὰ δὲ ῥήματα ἠσθῆσθαι, ἀμπέχεσθαι, ἐστάλθαι, ἠμφιέσθαι, ἐνδεδυκέναι. ἀλλὰ καὶ αἱ μετοχαὶ ἠσθημένος, ἀμπεχόμενος, ἐσταλμένος, ἠμφιεσμένος, ἐνδεδυμένος ἐνδεδυκώς· ἐνδύσω γὰρ καὶ εἱμένος καὶ ἐπιειμένος, οὐ κατὰ πεζὴν ἂν εἴη ταῦτα τὴν χρῆσιν. ἴσως δὲ καὶ εὐσταλής, καὶ ὁ παρὰ Κρατίνῳ εὐπινὴς τούτοις ἂν ἐνάριθμον εἴη, καὶ τὸ εὐσταλῶς ἐπίρρημα. τὸ δὲ γυμνωθῆναι καὶ ἀποδῦναι, καὶ ὁ γεγυμνωμένος καὶ ὁ
44 ἀποδὺς καὶ ὁ ἀποδεδυκώς, ἐκείνοις ὑπεναντία, καὶ ἀποδῦσαι καὶ ἀπολωπίσαι ὡς Σοφοκλῆς, καὶ περιλωπίσαι, ὅπερ Ὑπερίδης περιδῦσαι εἴρηκεν. τὸ δὲ ἀμεῖψαι ἐσθῆτα καὶ ὑπαλλάξαι ἐρεῖς καὶ μεταβαλεῖν, μετενδῦναι, μεταμφιάσασθαι, μεταμπίσχεσθαι· Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ Παιδείᾳ καὶ μεταλαβεῖν ἔφη ἱμάτιον, Λυσίας δὲ ἐν τῷ κατὰ Αὐτοκράτους «μεταλλαξαμένη χιτῶνα.» χιτὼν χιτωνίσκος χιτώνιον.
45 ἐπεὶ καὶ ὁ ἐπενδύτης ἔστιν ἐν τῇ τῶν πολλῶν χρήσει, ὅστις βούλοιτο καὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι βοηθεῖν φαύλῳ ὄντι, ληπτέον αὐτὸ ἐκ τῶν Σοφοκλέους Πλυντριῶν·

πέπλους τε νῆσαι λινογενεῖς τ' ἐπενδύτας.

καὶ Θέσπις δέ πού φησιν ἐν τῷ Πενθεῖ

ἔργῳ νόμιζε νεβρίδ' ἔχειν ἐπενδύτην.

ἄντικρυς δὲ δοκεῖ τὸ ἐν τῷ Νικοχάρους Ἡρακλεῖ χορηγῷ

φέρε νῦν ταχέως χιτῶνα τόνδ' ἐπενδύτην
τῇ νῦν χρείᾳ βοηθεῖν.

---

41 1. οὐδ' Dobraeus pro σὺ δ': om *A*, qui ἐπιγνάψας. 42 5. ῥάκη] λόγκη *A*. 43 4. ἐνδῦσα? 44 3. εὐριπίδης *C*. 4. μετενδύεσθαι *A*. 5. μεταμφισχέσθαι *C*. 7. post χιτώνιον vulgo ἱμάτιον. 45 1. ἐπεὶ — 9. βοηθεῖν] ὁ δὲ ἐπενδύτης εἰ καὶ φαῦλον· ὅμως σοφοκλῆς αὐτὸ ἐθέσπισεν· καὶ νικόχαρις ἐχρήσατο *C*. post ἐπεὶ adde δὲ.

εἴδη δὲ ἐσθήτων ἀνδρικῶν μὲν χλαμύς, ἡ μὲν ὁλόλευκος, ὡς Φιλέταιρος ὁ κωμῳδοδιδάσκαλος ὠνόμαζεν, ἡ δὲ παρυφὶς καὶ παραπόρφυρος ἢ ὡς ἡ νέα κωμῳδία εὐπάρυφος. τὰς δὲ Θετταλικὰς χλαμύδας Θετταλικὰ πτερὰ ὠνόμαζον, καὶ ἐντεθετταλίσμεθα ἔλεγον τὸ χλαμυδοφοροῦμεν. χλαῖνα ἱμάτιον ἐπὶ τῷ χιτῶνι, 46

ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
ἔσθ' ὅτε μέντοι ἐνεύναιον περιβόλαιον,
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἔσασθαι.

εἰσὶ δὲ χλαῖναι αἱ μὲν ἁπλοΐδες, ὡς Ὅμηρος «δώδεκα δ' ἁπλοΐδας,» αἱ δὲ διπλαῖ, «διπλῆν ἑκταδίην·» ταύτας δὲ οἱ Ἀττικοὶ ἁπληγίδας καὶ διπληγίδας καὶ διβόλους ὠνόμαζον. χιτὼν δὲ ἑτερομάσχαλος καὶ ἀμφιμάσχαλος, ὁ μὲν ἐλευθέρων σχῆμα, ὁ δ' ἑτερομάσχαλος οἰκετῶν. τὸ δὲ ποικίλον Διονύσου χιτὼν βακχικός. ἡ δ' ἐξωμὶς καὶ περίβλημα ἦν καὶ χιτὼν ἑτερομάσχαλος. πορφυρομιγὴς δὲ ἐσθὴς καὶ χλαμὺς οὐχ ᾗ συνύφαντο ἡ πορφύρα, ἀλλ' ᾗ ἐξ ἐρίου φαιοῦ οὔσῃ κατ' ἀρχὰς μέμικτο. ἄκναπτον δὲ τραχὺ καὶ ἄγροικον ἱμάτιον. χλανὶς δὲ ἱμάτιον λεπτόν· καὶ χλανίδια δ' αὐτὰ καὶ χλανιδίσκια ἐκάλουν. καὶ γλαυνὸς δὲ εἶδος χιτῶνος. καὶ θήραιον ἱμάτιον, ἤτοι ἀπὸ τῆς νήσου ἢ τὸ ὡς θηρίον ἐνυφασμένον. κοινὰ δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν λῆδος λήδιον ληδάριον, φάρος, χιτὼν ὀρθοστάδιος ὁ μὴ ζωννύμενος (ὀρθοσταδίας δὲ τοὺς τοιούτους χιτωνίσκους Ἀριστοφάνης καλεῖ), θέριστρον θερίστριον, ξυστόν ξυστίς, ἔνδυμά τε ὁμοῦ καὶ περίβλημα καὶ χιτών. βεῦδος, ὡς Σαπφώ, κιμβερικόν· ἔστι δὲ τὸ κιμβερικὸν διαφανής τις χιτωνίσκος. ἀμπεχόνιον μικρὸν περίβλημα. καὶ ἴδια δὲ γυναικῶν ἐπωμίς, διπλοίδιον, ἡμιδιπλοίδιον, κατάστικτος, καταγωγίς [καὶ ἐπίβλημα καὶ χιτών], πέπλος· ἔσθημα δ' ἐστὶ διπλοῦν τὴν χρείαν, ὡς ἐνδῦναί τε καὶ ἐπιβαλέσθαι. καὶ ὅτι μὲν ἐπίβλημά ἐστι, τεκμήραιτ' ἄν τις καὶ τῷ τῆς Ἀθηνᾶς πέπλῳ, ὅτι δὲ καὶ χιτών, ὅταν εἴπῃ Ξενοφῶν «περικατερρήξατο τὸν ἄνωθεν πέπλον·» παραφαίνει γὰρ τότε καὶ τὰ στέρνα. ὁ δ' αὐτὸς 47 48 49 50

---

46 1. ὁλόκληρος *A*. 48 6. ἢ ὡς θηρία? 50 3. τὸν — πέπλον *A*, ἐκ τῶν — πέπλων vulgo.

Ξενοφῶν καὶ ἀνδρεῖον οἴεται φόρημα εἶναι τὸν πέπλον· τὸν γὰρ Ἀρμένιον ἔφη κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους, εἰ μὴ ἄρα ὅτι οἱ βάρβαροι καὶ ταῖς θηλυπρεπεστέραις τῶν ἐσθή-
51 των ἔχαιρον. ὁ δ' ἑανὸς ἄντικρύς ἐστι περίβλημα, δοκεῖ δ' ὁ αὐτὸς εἶναι τῷ πέπλῳ·

πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει.

ἔνιοι δέ φασι τὰ μὲν ἄνευ ποικιλμάτων ἐσθήματα ἑανοὺς καλεῖσθαι, τὰ δὲ σὺν ποικίλμασι πέπλους. τὸ δὲ ζῶμα ἔστι μὲν ἐπιτήδειον ἐνδῦναι, πέζας δὲ ἔχει, ὡς Αἰσχύλος δηλοῖ, πεζοφόρα τὰ ζώματα ἀποκαλῶν. ὅτι δὲ ἐνδῦναι ἦν ἐπιτήδεια, τεκμήραιτ' ἄν τις καὶ τῷ ἐν τῇ Μενάνδρου Ῥαπιζομένῃ

οὐχ ὁρᾶτε τὴν τροφόν
ζῶμ' ἐνδεδυμένην;

52 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γὰρ γραῶν τὸ φόρημα ἦν. Ἀντιφάνης δέ πού φησι

περίνησα καὶ περίλευκα καὶ πεντάκτενα.

ἔστι δὲ τὰ μὲν πεντάκτενα χιτωνίσκοι παρὰ τὴν ᾠὰν πορφυροῖ, πέντε κτένας ἐννυφασμένοι· τὰ δὲ περίλευκα τοὐναντίον εἴη ἂν ὕφασμα ἐκ πορφύρας ἢ ἄλλου χρώματος ἐν τῷ περιδρόμῳ λευκὸν ἐννυφασμένον. τὰ δὲ περίνησα πρόκροσσόν ἐστι περίβλημα, ἔχον τὰ νήματα ἐξηρτημένα· ἡ πορφύρα κύκλῳ τὰ τέλη τοῦ ὑφάσματος περιέρχεται, νή-
53 σου σχῆμα ποιοῦσα τῇ περιρροῇ τοῦ χρώματος. καὶ τοῦτ' ἴσως νῆσον Ἀναξίλας ἀπεκάλει, εἰ μὴ ἕτερόν τι ὕφασμα δηλοῖ, ὅταν εἴπῃ

καὶ πῶς γυνή,
ὥσπερ θάλαττα, νῆσον ἀμφιέννυται;

τοιοῦτον δ' ἂν εἴη καὶ τὸ ἔγκυκλον. τὸ δὲ παράπηχυ ἱμάτιον ἦν τι λευκόν, πῆχυν πορφυροῦν ἔχον παρυφασμένον. καὶ παρυφὲς δὲ καὶ παραλουργὲς τὸ ἑκατέρωθεν ἔχον παρυφασμένην πορφύραν· Ἴωνες δ' αὐτὸ καλοῦσι πηχυαλές. αἱ μέντοι ἐν τοῖς χιτῶσι πορφυραῖ ῥάβδοι παρυφαὶ καλοῦνται.
54 ἡ δὲ συμμετρία χιτών ἐστι ποδήρης, ἔστε πρὸς τοὺς ἀστραγάλους καθήκων. εἴη δ' ἄν τις καὶ στολιδωτὸς χιτών· στολί-

---

52 7. ὑπόκροσσον *A*. 53 5. Θάλατταν codices.

δες δέ εἰσιν αἱ ἐξεπίτηδες ὑπὸ δεσμοῦ γινόμεναι κατὰ τὰ τέλη τοῖς χιτῶσιν ἐπιπτυχαί, μάλιστα ἐπὶ λινῶν χιτωνίσκων. ὅταν δ' Ὅμηρος εἴπῃ

αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσι,

λευκὸν ἔσθημα λεπτὸν ἐξ ἠρίου ἀλλ' οὐκ ἐκ λίνου ἀκούουσιν. ὁ δὲ σχιστὸς χιτὼν περόναις κατὰ τοὺς ὤμους διεῖρτο καὶ πόρπῃ κατὰ τὰ στέρνα ἐνῆπτο· ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ὁ τῶν 55
παρθένων οὕτω χιτωνίσκος, οὗ παραλύσαντες ἄχρι τινὸς τὰς πτέρυγας ἐκ τῆς κάτω πέζης παρέφαινον τοὺς μηρούς, μάλιστα αἱ Σπαρτιάτιδες, ἃς διὰ τοῦτο φανομήριδας ὠνόμαζον. ὁ δὲ κατάστικτος χιτών ἐστιν ὁ ἔχων ζῶα ἢ ἄνθη ἐνυφασμένα· καὶ ζωωτὸς δὲ χιτὼν ἐκαλεῖτο καὶ ζῳδιωτός. αἱ δ' ἀπὸ χρωμάτων ἐσθῆτες καλούμεναι ἁλουργίς, πορφυρίς, φοινικὶς καὶ φοινικοῦς χιτών, βατραχίς, αὗται μὲν ἀνδρῶν, γυναικῶν δὲ κροκωτὸς κροκώτιον, παραλουργίς, ὀμ- 56
φάκινον· τούτῳ δὲ τῷ χρώματι καὶ Ἀλέξανδρον ἥδεσθαι λέγουσιν. τὸ δὲ ὑδροβαφὲς εἴη ἂν ὃ νῦν ψυχροβαφὲς καλοῦσιν. ἔστι δέ τι καὶ κίλλιον ἐσθῆτος χρῶμα, τὸ νῦν ὀνάγρινον καλούμενον· κίλλον γὰρ τὸν ὄνον οἱ Δωριεῖς καὶ κιλλακτῆρα τὸν ὀνηλάτην λέγουσιν. φαιὸν δὲ καὶ μέλαν ἀλλήλων ἐστὶν ἐγγύς. καὶ ὁ κοκκοβαφὴς δὲ χιτὼν καλεῖται ἀπὸ τοῦ χρώματος. τὸ δὲ ὕφαδρον ἱμάτιον παχεῖαν χλαῖ- 57
ναν κλητέον καὶ σίσυν, ὥσπερ τὸν ἀμφίμαλλον χιτῶνα δασὺν καὶ ἀμφίμιτον. Πλάτων δ' ἐν Ταῖς ἀφ' ἱερῶν καὶ μαλλωτὰς χλανίδας εἴρηκεν, ὥστε οὐδὲν ἂν κωλύοι εἰπεῖν καὶ μαλλωτὸν χιτῶνα. Ἀντιφάνης δέ φησιν ἐν Μηδείᾳ

ἦν χιτὼν ἀμόργινος,

ἕτερος δὲ περιηγητός ἐστιν οὑτοσί·

ἦν ἄρα καὶ ὁ περιηγητὸς εἶδος χιτῶνος. ἐν δὲ τῇ τοῦ νεω- 58
τέρου Κρατίνου Ὀμφάλῃ εἴρηται

ὑμεῖς δ' ἐὰν ἱππίσκον ἢ τρίμιτον ἔχητε,

ὡς καὶ ταῦτα εἴδη χιτωνίσκων.

καὶ Περσῶν μὲν ἴδια κάνδυς καὶ ἀναξυρίς, καὶ τιάρα, ἣν καὶ κυρβασίαν καὶ κίδαριν καὶ πῖλον καλοῦσιν. ὁ δὲ

---

56 4. ὀνάγριον *A*. 57 6 et 7. ἦν ἐν μηδείᾳ χ. *A*. ἦν malit *M*. 7. et 58 1. οὑτοσὶν ἄρα *A*, οὑτοσὶ δ' ἄρα ceteri. 58 3. ἱπίσκον *A*.

κάνδυς ὁ μὲν βασίλειος ἁλιπόρφυρος, ὁ δὲ τῶν ἄλλων πορφυροῦς, ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐκ δερμάτων· ἦν δὲ χειριδωτὸς χιτών, κατὰ τοὺς ὤμους ἐναπτόμενος. κάπυρις δὲ Περσικὸς
59 χιτὼν χειριδωτός. ἢ που δὲ καὶ καυνάκης Περσῶν· ἐν γὰρ τοῖς Σφηξὶν Ἀριστοφάνης λέγει

οἱ μὲν καλοῦσι Περσίδ', οἱ δὲ καυνάκην.

τὰς δὲ ἀναξυρίδας καὶ σκελέας καλοῦσιν· τὸ μὲν ὄνομα καὶ παρὰ Κριτίᾳ ἔστιν ἐν ταῖς Πολιτείαις, Ἀντιφάνης δ' αὐτὸ ἐν Ἀντείᾳ παρεξηγεῖται,

ταῖς δ' ἐνδύτοις στολαῖσι τετραγῳδημέναις,
σκελέαις, τιάραις.

ἐν δὲ τοῖς Σκύθαις Ἀντιφάνης ἔφη

σαράβαρα καὶ χιτῶνας πάντες ἐνδεδυκότες.

τὰ δὲ τοιαῦτα ὀνόματα μηνύειν με καὶ μὴ κρίνειν νόμιζε.
60 Λυδῶν δὲ χιτών τις βασάρα, Διονυσιακός, ποδήρης. ὁ δὲ κύπασσις λίνου πεποίητο, σμικρὸς χιτωνίσκος, ἄχρι μέσου μηροῦ, ὡς Ἴων φησὶ

βραχὺν λίνου κύπασσιν ἐς μηρὸν μέσον
ἐσταλμένος.

Ἀρμενίων δὲ ὁ μυωτός, ἢ ἐκ μυῶν τῶν παρ' αὐτοῖς συνυφασμένος, ἢ μυίας ἔχων ἐμπεποικιλμένας. Μασσαλιωτῶν δὲ ὁ χορταῖος, ὡς ἡ ζειρὰ Θρᾳκῶν, εἴτε περίβλημά ἐστιν εἴτε ζῶμα· τὸν δὲ χορταῖον τοὺς προπώλας φορεῖν ὡς ἀγοραῖον Ἀριστοφάνης ἔφη. Βαβυλωνίων δ' ἐστὶν ὁ καυνάκης. ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ· τίνων δέ ἐστιν, ὡς μὴ περιερχώμεθα Κρῆτας ἢ Πέρσας, Αἰσχύλος ἐρεῖ

Λιβυρνικῆς μίμημα μανδύης χιτών.

61 καὶ αὐτὸς δὲ ὁ φαινόλης ἔστιν ἐν Ῥίνθωνος Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις·

ἔχωσα καινὰν φαινόλαν κἀπαρτίω.

ὁ δὲ σάραπις, Μήδων τὸ φόρημα, πορφυροῦς μεσόλευκος

---

59 1. καυδύκης *A*, et 3. καυδύκην. 6. ἐναντία ante Leopardum, ἐναντίως *A*. 7. ἐν αὐτοῖς *AC*: corr Porsonus. 60 11. μανδύα *C*. || παινώλη *C*, qui 61 1. ὁ δὲ παινόλης λέγεται καὶ φαινόλης. 60 12. περιεχόμεθα ante Iungermannum. 14. λιβυκῆς *C*, λιβυστικῆς Kühnius. 61 3. ἐχούσῃ *A*: correctum ex Hesychio. || καινὸν Salmasius. || κἀπαρτίαν *M*.

χιτών. τὴν δὲ ὀνομαζομένην τήβενναν τὰς μὲν τῶν περὶ Βίτωνα καὶ Κλέοβιν εἰκόνας ἐν Ἄργει φορεῖν φασί, τηβεννίδα δ' αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦσιν. αἱ δὲ ἐφεστρίδες καὶ ἀμφιεστρίδες περιβόλαια ἂν εἶεν. τὸ μέντοι χειμερινὸν ἱμάτιον χείμαστρον ἂν λέγοις, καὶ χλαῖναν δὲ παχεῖαν, ἣν χειμάμυναν μὲν Αἰσχύλος, Ὅμηρος δὲ ἀλεξάνεμον κέκληκεν. ἣν δὲ συρίαν οἱ πολλοί, ταύτην αὐτόποκον ἱμάτιον οἱ κωμικοί.

Μέρη δὲ ἐσθήτων πτέρυγες μὲν καὶ πτερύγιον τὸ 62
ἥμισυ τοῦ χιτωνίσκου, χειρῖδες δὲ τὰ περὶ ταῖς χερσίν, ᾠα δὲ τὸ ἐξωτάτω τοῦ χιτῶνος ἑκατέρωθεν, λέγνα δὲ τὰ ἐν τῷ ἱματίῳ ἑκατέρου μέρους, οὐχ ὅπου ἡ ᾠα. τὴν δὲ ᾠαν καὶ ὄαν λέγουσιν· ὄα δὲ καλεῖται καὶ ἡ τοῦ προβάτου δορὰ ἡ σὺν τῷ ἐρίῳ. αἱ δὲ παρὰ τὰς ᾠας παρυφαὶ καλοῦνται πέζαι καὶ πεζίδες, καὶ περίπεζα τὰ οὕτω περιυφασμένα· οἱ δὲ πεζοφόροι χιτῶνες ἢ οἱ ποδήρεις ἢ οἱ πέζας ἔχοντες. 63
Ξενοφῶν δὲ ἔφη κάνδυν ὁλοπόρφυρον, Κράτης δ' ἐν Σαμίοις ἱμάτια περιπόρφυρα. ταύτας δὲ τὰς πορφυροβαφεῖς ἐσθῆτας καὶ κάλλη φίλον τοῖς κωμῳδοῖς καλεῖν, ὡς Εὔπολίς που λέγει

τὰ κάλλη τὰ περίσεμνα τῇ θεῷ.

Ἄρχιππος δὲ ἐν Πλούτῳ καὶ πλατυπόρφυρα εἴρηκεν ἱμάτια. καὶ κρόκυς δὲ μέρος ἐσθῆτος· λέγει γοῦν Ἡρόδοτος «λαβὼν κρόκυν ἐκ τοῦ ἱματίου,» Ἀριστοφάνης δὲ 64

ἀνήσω κροκύδα μαστιγουμένη.

περιῶσαι δὲ ἔλεγον τὸ τῶν παλαιῶν ἱματίων τὰς ᾠας ἀφελόντα καινὰς περιθεῖναι. παραιρήματα δὲ Θουκυδίδης ἐκ τῶν ἐσθήτων τὰ πρὸς ταῖς ᾠαις, ἃ παραιρεῖσθαί φησιν ὡς ἰσχυρὰ εἰς ἀγχόνην. θύσανοι δὲ οἱ λεγόμενοι κροσσοί, ὅθεν καὶ τὰ θυσανωτὰ παρὰ Ξενοφῶντι. τοὺς δὲ θυσάνους καὶ σίλλυβα οἱ ποιηταὶ καλοῦσιν. καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ 65
κροσσοὶ δοκοῖεν ἂν ὠνομάσθαι, Ἀράρότος εἰπόντος ἐν Καινεῖ

παρθένος δ' εἶναι δοκεῖ,
φορῶν κροσωτοὺς καὶ γυναικείαν στολήν·

---

61 2. τημενίδα *A*. 62 5. ὄαν] διὰ βραχέος τοῦ ō add *C*. 63 8. οὖν vulgo. 64 2. μαστιγουμένην ante Brunckium.

ἔνιοι γὰρ οὕτω γράφουσιν ἀντὶ τοῦ κροκωτούς. κράσπεδα δὲ αἱ τελευταῖαι ὄχθαι. βοῦς δὲ ὀνομάζεσθαί φασι τὰς τῶν ῥαφῶν ἐν τοῖς χιτῶσι συμβολάς. τὸ δὲ τῶν μαστῶν τῶν γυναικείων ζῶσμα ταινίαν ὠνόμαζον ἢ ταινίδιον, τὸ δὲ περὶ τῇ κοιλίᾳ περίζωμα ἢ περιζώστραν. τὸ δὲ περὶ
66 τοῖς αἰδοίοις, οὐ μόνον γυναικῶν ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν, ὁπότε σὺν ταῖς γυναιξὶ λούοιντο, ᾧαν λουτρίδα ἔοικε Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν Παισὶ καλεῖν, εἰπών

τηνδὶ περιζωσάμενος ᾧαν λουτρίδα
κατάδεσμον ἥβης περιπέτασον.

ἄντικρυς δὲ τὸν νῦν καλούμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν στηθόδεσμον εὕροις ἂν ὀνομαζόμενον ἀπόδεσμον ἐν Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνους·

τὴν πτέρυγα παραλύσασα τοῦ χιτωνίου
καὶ τῶν ἀποδέσμων, οἷς ἐνῆν τιτθίδια.

67 φάριον δὲ τὸν ἐρεοῦν κεκρύφαλον ὠνόμαζον. σύρμα δὲ τραγικόν ἐστι φόρημα ἐπισυρόμενον, ἐπίρρημα δὲ κωμικὸν ταινιῶδες, τὸ μὲν πλάτος κατὰ σπιθαμήν, τὸ δὲ μῆκος κατ' ὀργυιάν. αἱ δὲ Πελληνικαὶ χλαῖναι ἦσαν εὐδόκιμοι ὡς καὶ τοῖς νικῶσιν ἀθληταῖς δίδοσθαι. τὸ μέντοι γυναικεῖον ζώνιον οὕτω τε ἐκάλουν καὶ στρόφιον ὠνόμαζον, ὡς Ἀριστοφάνης

ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθέν
τὰ κάρυά μου ἐξέπιπτεν.

68 τὰ δὲ ζώνια ταῦτα καὶ στρογγύλας ὠνόμαζον. ἁρμόττοι δ' ἂν ταῖς ζώναις ταύταις (οὕτω γὰρ Ὅμηρος ὠνόμασεν·

λῦσε δὲ παρθενικὴν ζώνην)

τὸ λυσίζωνον εἰπεῖν, ὅ τε τῆς Ἀμαζόνος ζωστήρ, καὶ ἡ ἐν ταῖς Σοφοκλέους Κολχίσιν ἐπιζώστρα· λέγει γοῦν «ἔχοντας εὐζώνους ἔστασαν ἱματίων ἐπιζώστρας.»

ἡ δὲ κατωνάκη ἐξ ἐρίου μὲν ἦν ἐσθὴς παχεῖα, νάκος δ' αὐτῇ κατὰ τὴν πέζαν προσέρραπτο ἔν τε Σικυῶνι ἐπὶ τῶν τυράννων καὶ Ἀθήνησιν ἐπὶ τῶν Πεισιστρατιδῶν, ὅπως

---

67 2. ἐπίρραμμα **M**. 68 5. κολχίσιν **A**: ceteri Ζωστῆρσιν.

αἰσχύνοιντο εἰς ἄστυ κατιέναι. κάσσας δὲ ἱππικοὺς Ξενοφῶν εἴρηκεν ἐν τῇ Παιδείᾳ· οἱ δ' εἰσὶν ἐσθῆτες πιληταί. συρίαν 69
δὲ ἱμάτιον Κρατῖνός φησι Σεριφίοις·

ἐς Συρίαν δ' ἐνθένδ' ἀφικνεῖ μετέωρος ὑπ' αὔρας.
ἱμάτιον μοχθηρόν, ὅταν βορρᾶς καταπνεύσῃ.

ὀρθάπτου δὲ μέμνηται Λείναρχος ἐν τῇ τῆς ἱερείας δοκιμασίᾳ· ἔστι δ' ἐξ ἐρίου εἴλημα φοινικοῦν, ᾧ φαιδρύνουσι τὰ ἕδη τῶν θεῶν. τὰ δὲ μέλανα ἱμάτια ὄρφνινα ἐκάλουν. τὸ δὲ ἄκναπτον ἱμάτιον ὀρεινὸν οἱ μέσοι κωμικοί, ὥσπερ εἰργασμένον τὸ ἐγναμμένον.

καὶ σκύτιναι δὲ ἦσαν ἐσθῆτες, σίττυβα μὲν χι- 70
τῶν ἐκ δέρματος, διφθέρα δὲ στεγαστὸς χιτὼν ἐπίκρανον ἔχων. ἡ δὲ βαίτη ἔστι μὲν προμήκης χιτών, οὕτω δὲ Σοφοκλῆς καὶ τὰς σκηνὰς τὰς βαρβαρικὰς καλεῖ. σίσυρνα δὲ χιτὼν σκύτινος ἔντριχος χειριδωτός· Σκυθικὸν τὸ χρῆμα. ἡ δὲ σισύρα περίβλημα ἂν εἴη ἐκ διφθέρας·

ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος

Ἀριστοφάνης λέγει. σπολὰς δὲ θώραξ ἐκ δέρματος, κατὰ τοὺς ὤμους ἐφαπτόμενος, ὡς Ξενοφῶν ἔφη «καὶ σπολᾶς ἀντὶ θώρακος.» Σοφοκλῆς δ' αὐτὴν Λίβυσσαν ὀνομάζει·

σπολὰς Λίβυσσα, παρδαλῆφορον δέρος.

ἐκ δὲ λίνου λινοῦς χιτών, ὃν Ἀθηναῖοι πρότερον ἐφό- 71
ρουν ποδήρη, καὶ αὖθις Ἴωνες. καλάσιρις χιτὼν θυσανωτὸς Αἰγύπτιος. ἔστι δὲ καὶ ὁ φώσων χιτὼν Αἰγύπτιος, ἐκ παχέος λίνου, ᾗ που δὲ καὶ τὸ ἡμιφωσώνιον. τὸ δὲ ἡμιτύβιον, ἔστι μὲν καὶ τοῦτο Αἰγύπτιον, εἴη δ' ἂν κατὰ τὸ ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ καψιδρώτιον καλούμενον, ὃ νῦν σουδάριον ὀνομάζεται· Ἀριστοφάνει γὰρ ἐν Πλούτῳ τοιαύτη τις ἡ δόξα·

ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν
τὰ βλέφαρα περιέψησεν.

σινδὼν δ' ἔστι μὲν Αἰγυπτία, περιβόλαιον δ' ἂν εἴη τὸ νῦν 72
δίκροσσον καλούμενον· εἴρηται δέ που καὶ τελαμὼν σινδο-

---

68 1. κασᾶς Arcadius, et 69 1. πιλωταί, ubi libri εἰλιταί: corr Salmasius. 69 5. ἱερᾶς ante Kühnium. 6. ἐρίων *A*. || πίλημα *A* et margo *C*. || φοινικοῦ? 70 2. διφθέρας δὲ στεγαστρὶς *C*. 4. σισύρα *A*. 71 6. ἀφιδρώτιον *C*.

νίτης. τὴν δὲ ἐργαζομένην τὸ λίνον λινουργὸν ἂν εἴποις, Ἀλέξιδος εἰπόντος ἐν Βωμῷ

γυνὴ λινουργὸς περιτυχοῦσ' ἀφείλετο.

καὶ λινουργίαν. καὶ ἡ κάνναβις δ' ὅμοιόν ἐστι λίνῳ, μέμνηται δ' αὐτῆς Ἡρόδοτος εἰπὼν «λίνου ἢ καννάβεως.» ἐκ ταύτης μέντοι καὶ τὰ στυππεῖα, καὶ ὁ τεχνίτης στυπ-
73 πειοπώλης, καὶ στύππαξ. τὸ δὲ ἐργαλεῖον καθ' οὗ ἔκλωθον ἐξαρτῶντες τὰ στυππεῖα, γέρων ἐκαλεῖτο· ἦν δὲ ξύλου πεποιημένον κιόνιον, σχῆμα Ἑρμοῦ τετραγώνου ἔχον, ᾧ γέροντος ἐπῆν πρόσωπον, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα. Φερεκράτης δέ φησιν ἐν Μυρμηκανθρώποις

ἀλλ' ὡς τάχιστα τὸν γέροντθ' ἱστὸν ποίει,
ἀφ' οὗ τὸ λίνον ἦν.

ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τῶν Σαπφοῦς μελῶν ἔστιν εὑρεῖν

ἀμφὶ δ' ἄβροις εὖ λασίοις πύκασσεν·

74 καὶ φασὶν εἶναι ταῦτα σινδόνια ἐπεστραμμένα. Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῦσιν ἐπὶ διακόνου ἔφη «λάσιον ἐπιβεβλημένος.» οὕτω δὲ καὶ νῦν καλοῦσι τὰ μαλλοὺς ἔχοντα χειρόμακτρα ὡς ἀπὸ τῆς δασύτητος, ὥστ' οὐδὲν ἂν κωλύοι τὰς ὀνομαζομένας μαντήλας οὕτω καλεῖν. τὰ δὲ ἀμόργινα γίνεσθαι μὲν τὰ ἄριστα ἐν τῇ Ἀμοργῷ, λίνου δ' οὖν καὶ ταύτας εἶναι λέγουσιν. ὁ δὲ ἀμόργινος χιτὼν καὶ ἀμοργὶς ἐκαλεῖτο.

75 καὶ μὴν καὶ τὰ βύσσινα, καὶ ἡ βύσσος λίνου τι εἶδος παρ' Ἰνδοῖς. ἤδη δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοις ἀπὸ ξύλου τι ἔριον γίνεται, ἐξ οὗ τὴν ἐσθῆτα λινῇ μᾶλλον ἄν τις φαίη προσεοικέναι, πλὴν τὸ πάχος· ἔστι γὰρ παχυτέρα. τῷ δὲ δένδρῳ καρπὸς ἐπιφύεται καρύῳ μάλιστα προσεοικὼς τρι-
76 πλῷ τὴν διάφυσιν, ἧς διαστάσης ἐπειδὰν αὐανθῇ τὸ ὥσπερ κάρυον, ἔνδοθεν ἐξαιρεῖται τὸ ὥσπερ ἔριον, ἀφ' οὗ κρόκη γίνεται· τὸν δὲ στήμονα ὑφιστᾶσιν αὐτῷ λινοῦν. τὰ δὲ ἐκ βομβύκων, σκώληκές εἰσιν οἱ βόμβυκες, ἀφ' ἑαυτῶν τὰ νήματα ἀνέντες ὥσπερ ὁ ἀράχνης. ἔνιοι δὲ καὶ τοὺς

---

72 3. *περὶ τοίχους* ante Piersonum. 73 3. *σχῆμα*] *χεῖρας* ante Toupium. 9. *λάβροις λασσίοις εὖ ἐπύκασσε* *A*: correxerunt Seidlerus et Bergkius. 74 5. *μανδύλας, γρ. μαντίλας* *A*. 75 3. *ἔφη* *A*.

Σῆρας ἀπὸ τοιούτων ἑτέρων ζώων ἀθροίζειν φασὶ τὰ ὑφάσματα. καὶ φλοΐνην δὲ ἐσθῆτα Ἡρόδοτος εἴρηκεν. καὶ μὴν τό γε ταραντινίδιον διαφανές ἐστιν ἔσθημα, ὠνομασμένον ἀπὸ τῆς Ταραντίνων χρήσεως καὶ τρυφῆς. ἐκαλεῖτο δέ τι 77
καὶ Κρητικόν, ᾧ Ἀθήνησιν ὁ βασιλεὺς ἐχρῆτο. καὶ Σαρδιανικὸς δέ τις χιτὼν ἐκαλεῖτο καὶ Σικελικός, καὶ Θήραιόν τι ποικίλον, καὶ Φρύγιον γυναικεῖον, ἀπὸ τῆς ἐπὶ πλέον τινῶν χρήσεως ἕκαστα τούτων ὀνομασθέντα. δευτερουργῇ δὲ χλαῖναν ἐκάλουν ἣν οἱ νῦν ἐπίγναφον, καὶ δευτερουργοὺς τοὺς τοῦτο ποιοῦντας. τάχα δὲ τοῦτο ὑποδηλοῖ καὶ Λύσιππος ἐν Βάκχαις·

οὐδ' ἀνακνάψας καὶ θειώσας τὰς ἀλλοτρίας διανοίας.

οἱ δὲ τὰς ἐσθῆτας πιπράσκοντες ἱματιοπῶλαι, Κρι- 78
τίου τῷ ὀνόματι χρησαμένου· ἐκαλεῖτο δέ τις Ἀθήνησιν ἱματιόπωλις ἀγορά. ἡ δ' αὐτὴ καὶ σπειρόπωλις· σπεῖρα γὰρ οὐ τὰ ῥάκη μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς ἀμείνους ἔνιοι καλεῖν ἠξίουν ἐσθῆτας. τοὺς δὲ τὰς ἐσθῆτας ἀπομισθοῦντας τοῖς χορηγοῖς οἱ μὲν νέοι ἱματιομίσθας ἐκάλουν, οἱ δὲ παλαιοὶ ἱματιομισθωτάς. ὅτι μέντοι καὶ τρίμιτα εἰργάζοντο, Αἰσχύλος διδάσκει φήσας

σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασιν.

εἰς ἃ δὲ ἀπετίθεντο τὰς ἐσθῆτας ταύτας, χηλοὶ μὲν 79
καθ' Ὅμηρον, κοῖται δὲ καὶ κιβωτοὶ καὶ κίσται καὶ ζυγάστρια παρὰ τοῖς νεωτέροις καὶ ῥίσκοι καὶ κανδύτανες, ἴσως καὶ ἀόρται, Μενάνδρου εἰπόντος ἐν Μισογύνῃ

χλαμύδα, καυσίαν,

λόγχην, ἀόρτην, ἱμάτια.

ἃ δὲ οἱ παλαιοὶ στρωματόδεσμα, ταῦθ' οἱ νεώτεροι στρωματεῖς ἔλεγον, ἐν οἷς, ὡς μὲν τοὔνομα δηλοῖ, τὰ στρώματα ἀπετίθεντο, δῆλον δὲ ὅτι καὶ τὰς ἄλλας ἐσθῆτας. καὶ φασκώλους δὲ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ τὰ τῶν ἱματίων ἀγγεῖα καὶ θυλάκους. Ξενοφῶν δὲ καὶ μαρσίπους ἱματίων εἶπεν.

Ἔποιτο δ' ἄν, οἶμαι, ταῖς περὶ τὰς ἐσθῆτας τέχναις 80
καὶ ἡ τῶν ὑποδημάτων διὰ τὴν χρείαν τὴν ἐπὶ τῷ σώματι.

---

77 9. σὺ δ' ἀναγνάψας *AF*: cf. 7 41. 78 6. παλαιοὶ] μέσοι *C*.
79 5. καυσίαν **10 139**: hic enim codices καὶ μυσίαν.

καὶ ἀπὸ μὲν τούτων ὑποδήματα καὶ ὑποδεῖσθαι καὶ ὑποδούμενος καὶ ἀνυπόδητος, οἱ δὲ περὶ ταῦτα τεχνῖται σκυτοδέψαι βυρσοδέψαι, σκυτοπῶλαι βυρσοπῶλαι, σκυτοτόμοι σκυτεῖς, σκυτεία, καττύοντες καττυόμενοι. μέρη δὲ ὑποδη-
81 μάτων γλῶτται καὶ καττύματα καὶ ὖσχλοι· καὶ ζυγὸν δέ τι τὸ περὶ τοῖς ὄνυξι τοῦ κοίλου ὑποδήματος, καὶ τοῦ σανδαλίου τὸ τοὺς δακτύλους συνέχον. εἴποις δ' ἂν ῥάψασθαι ὑποδήματα, καὶ ῥαφὴ ὡς Ἡρόδοτος, καὶ ῥάψαι καὶ συρράψαι, σκυτοτομεῖν σκυτοδεψεῖν, βυρσοτομεῖν βυρσοδεψεῖν, ἱμαντοτομεῖν. Ξενοφῶν δ' ἔφη «ἔστι δ' ἔνθα ὑπόδημα ὁ
82 μὲν νευρορραφῶν μόνον τρέφεται, ὁ δὲ σχίζων.» τοὺς δὲ τὰ ὑποδήματα ῥάπτοντας πισύγγους ἔνιοι τῶν κωμικῶν καλοῦσι, καὶ τὰ ἐργαστήρια αὐτῶν πισύγγια. τὰ δὲ παλαιὰ καττύματα παλίμπηγα ὀνομάζεται, οἱ δὲ τὰ παλαιὰ ἐπιῤῥάπτοντες παλαιουργοί, τὰ δ' ἐπιῤῥαπτόμενα παλινδορία,
83 ἐφ' ὧν λέγεται τὸ ἐπικαττύεσθαι καὶ ἐπικαττύειν. τὰ δὲ ἐργαλεῖα αὐτῶν σμίλη, ἀφ' ἧς καὶ τὰ σμιλεύματα ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνους, καὶ περιτομεύς, ἀφ' οὗ τὸ περιτέμνειν καὶ ἱμαντοτομεῖν. ὀπήτια δὲ καὶ ὀπητίδια, ἃ καὶ χηλεύματα ἐκάλουν οἱ ποιηταί. μάλιστα δὲ οὕτως ὠνόμαζον τὰ τῶν σχοίνους πλεκόντων, ὡς καὶ κράνη χηλευτὰ τὰ πλεκτὰ Ἡρόδοτον λέγειν· καὶ Εὔπολις «σκύτινα χηλεύει.» τὰ
84 δὲ ὀπήτια ὅπερ ἐν Κρησὶ Νικοχάρης ἐκάλει. τοῖς δὲ βυρσοδέψαις ἢ σκυτοτόμοις προσήκει τὸ κατεβύρσωσαν, ὅ φησιν ὁ Θουκυδίδης. λέγοιτο δ' ἂν καὶ ὑποδήματα κοῖλα, βαθέα, εἰς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα· τὰ δὲ μὴ κοῖλα αὐτὸ μόνον ἀπόχρη εἰπεῖν ὑποδήματα. περὶ ἃ δὲ τείνεται καὶ περιῤῥάπτεται τὰ κοῖλα ὑποδήματα, καλόποδες οὐ κατὰ τὴν νῦν χρείαν μόνον ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν κέκληνται. περὶ πόδα δὲ ὑποδήματα τὰ ἁρμόζοντα.

85 ὑποδημάτων δὲ εἴδη βασιλίδες· ἐφόρει δὲ αὐτὰς ὁ βασιλεὺς Ἀθήνησιν. κρηπῖδες· τὸ μὲν φόρημα στρατιωτικόν, ἔνιοι δ' αὐτὰς τῶν ποιητῶν καὶ ἁρπίδας ὠνόμασαν.

---

82 2. ἔνιοι] οἱ νέοι **M**. 83 1. καὶ ἐπικάττυσι **A**. 3. περιτέμνειν] τομεῖν **A**, τεμεῖν **B**. 84 1. ὅπερ **A**: om ceteri. an ὀπέα? cf. 10 141. 6. περιάπτεται **C**.

ἐμβάδες· εὐτελὲς μὲν τὸ ὑπόδημα, Θρᾴκιον δὲ τὸ εὕρημα, τὴν δὲ ἰδέαν κοθόρνοις ταπεινοῖς ἔοικεν. σχισταὶ πολυτελὲς ὑπόδημα καὶ θρυπτικόν· ταύτας δὲ καὶ λεπτοσχιδεῖς ὠνόμαζον. ἀσκέραι ὑπόδημα λάσιον, χειμῶνος χρήσιμον. ἦν δέ τι ὑπόδημα καὶ ἀρβύλη, εὐτελὲς τὴν ἐργασίαν. ἡ δὲ 86
συκχὰς κρηπῖδι μὲν ἔοικεν, ὠνόμασται δὲ ἐκ τοῦ συνέχειν τὸν πόδα. οἱ δὲ κονίποδες λεπτὸν ὑπόδημα πρεσβυτικόν· καὶ τὸ κάττυμα κοῦφον, ὡς ἐγγὺς εἶναι τῆς κόνεως τὸν πόδα. τὸ δὲ σανδάλιον οὐ μόνον Μένανδρος εἴρηκε καὶ Ἡρόδοτος, ὥσπερ καὶ τὸ σάνδαλον Εὔπολις ἐν Χρυσῷ γένει καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ κωμικοί, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν τοῖς Νόμοις «σανδάλια Τυρρηνικά,» καὶ Κηφισόδωρος ἐν 87
Τροφωνίῳ

σανδαλιά τε τῶν λεπτοσχιδῶν,
ἐφ' οἷς τὰ χρυσᾶ ταῦτ' ἔπεστιν ἄνθεμα.
νῦν δ', ὥσπερ ἡ θεράπαιν', ἔχω περιβαρίδας.

Μένανδρος μέντοι ἐν Μισογύνῃ καὶ ἐπιχρύσους σανδαλοθήκας λέγει. ἡ δὲ βλαύτη σανδαλίου τι εἶδος, καὶ ἥρως Ἀθήνησιν ὁ ἐπὶ βλαύτῃ· ἀνέθηκε γάρ τις σκυτοτόμος βλαύτης λίθινον τύπον. ἡ δὲ κρούπεζα ξύλινον ὑπόδημα, πεποιημένον εἰς ἐνδόσιμον χοροῦ· κρουπεζοφόρους δ' εἶπε τοὺς Βοιωτοὺς Κρατῖνος διὰ τὰ ἐν αὐλητικῇ κρούματα. 88
ἀπὸ δὲ ἐθνῶν ἢ πόλεων λέγονται καὶ ἕτερα. καρβατίνη μὲν ἀγροικικὸν ὑπόδημα, κληθὲν ἀπὸ Καρῶν. Ἀμυκλᾶδες δὲ ἐλευθεριώτερον μὲν ὑπόδημα, δηλοῖ δὲ κλήσει τὸν τόπον. αἱ δὲ Ἀργεῖαι παντὶ δῆλον ὡς Ἀργείων τὸ εὕρημα, καθάπερ αἱ Σκυθικαὶ Σκυθῶν καὶ Ῥοδίων αἱ Ῥοδιακαί. αἱ δὲ Λακωνικαὶ τὸ μὲν χρῶμα ἐρυθραί, τοὔνομα δὲ δηλοῖ τὸν τῆς εὑρέσεως τόπον. καὶ Θετταλὶς δὲ ὑπόδημα μηνῦον τοὺς 89
εὑρετάς· μέμνηται δ' αὐτοῦ Λύσιππος ἐν Βάκχαις,

βλαύτῃ, κοθόρνῳ, Θετταλίδι.

αὐτοσχεδὶς δὲ ὑπόδημα τὸ ἁπλῶς εἰργασμένον Ἕρμιππος εἴρηκεν ἐν Δημόταις. ἀπὸ δὲ τῶν χρησαμένων Ἰφικρατίδες

---

87 5. ὥσπερεὶ *θ. M.* 88 2. καρβατίνη — 94 4. κροκοειδές] παρῆκα δὲ ἐγὼ γράψειν διὰ τὸ προσκορές *B.* 88 3. ἀγροῖκον *AC*: correctum ex Hesychio. 4. δὲ ἐξ ἀμυκλῶν εἶναι *C.* 5. πάντῃ vulgo. 89 4. αὐτοσχιδὲς *A.*

Δεινιάδες Ἀλκιβιάδες Σμινδυρίδια, Μυννάκια ἀπὸ Μυννάκου. ἦν δὲ καί τι ὑπόδημα δημοκοπίδες. ἔπτυσχλοι δὲ πολυτελὲς ἀνδρεῖον, οὗ Ἕρμιππος ἐν Φορμοφόροις μνημονεύει,
90 ὥσπερ τῶν καρκίνων Φερεκράτης·

καττύομαι τοὺς καρκίνους.

μέμνηται δὲ καὶ φαικασίου ἐν τῷ Ἑρμῇ Ἐρατοσθένης·

πέλμα ποτιρράπτεσκεν ἐλαφροῦ φαικασίοιο·

Ῥίνθων δὲ Κολοφωνίου τε καὶ καλτίου καὶ ὄγκου ἐν Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι. ἡ δὲ εὔμαρις κοινὸν ἀνδράσι πρὸς γυναῖκας, βαρβαρικὸν μὲν εὕρημα, ἐξ ἐλαφῆς δὲ πεποιημένον. καὶ τὰ διάβαθρα δὲ κοινὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. ὁ
91 δὲ κόθορνος ἁρμόζων ἑκάτερος ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν, ὅθεν καὶ τὸν Θηραμένην κόθορνον ἐκάλουν διὰ τὸν περὶ τὴν πολιτείαν ἀμφοτεριςμόν. ἐμβάται δὲ ὄνομα τοῖς κωμικοῖς ὑποδήμασιν. ὑπόσχισμα δὲ ἀνδρεῖον ὑπόδημα μάλα εὐτελές, καὶ πρόσχισμα πρεσβυτικόν. ἦν δέ τι ὑπόδημα καὶ ὀπισθοκρηπίς. ἃ δὲ ποδεῖα Κριτίας καλεῖ, εἴτε πίλους αὐτὰ οἰητέον εἴτε περιειλήματα ποδῶν, ταῦτα πέλλυτρα καλεῖ ἐν Φρυξὶν Αἰσχύλος·

πέλλυτρ' ἔχουσιν εὐθέτοις ἐν ἀρβύλαις.

92 τὰ δὲ πέλλυτρα καὶ εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ αὖ τὰ ποδεῖα ταὐτὸν ἦν ταῖς ἀναξυρίσιν, ἃς σκελέας ἔνιοι ὀνομάζουσιν. Κράτης δ' ἐν Ἑορταῖς ἔφη «καὶ δὴ ποδεῖα τριμίτινα.» ἴδια δὲ γυναικῶν ὑποδήματα Περσικαί· λευκὸν ὑπόδημα, μᾶλλον ἑταιρικόν. περιβαρίς· θεραπαινίδων μᾶλλον τὸ ὑπόδημα. Τυρρηνικά· τὸ κάττυμα ξύλινον τετράγωνον, οἱ δὲ ἱμάντες ἐπίχρυσοι· σανδάλιον γὰρ ἦν, ὑπέδησε δ'
93 αὐτὸ Φειδίας τὴν Ἀθηνᾶν. ἐκάλουν δ' αὐτὰ τυρρηνικουργῆ, ὥσπερ καὶ τὰ ἔμβαθρα ῥηνιουργῆ. τὰ μέντοι Τυρρηνικὰ εἴη ἂν ὁ Σαπφοῦς μάσλης·

ποικίλος μάσλης Λύδιον καλὸν ἔργον.

αἱ δὲ ἐνδρομίδες, ἴδιον τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ὑπόδημα. τὰ δὲ Σικυώνια τὸ ὄνομα δηλοῖ τίνων τὸ εὕρημα. τὰ δὲ πλοιά-

---

89 2. ὕποσχλοι *A*, ὕπισχλοι *C*: correctum ex Hesychio. 90 4. ῥάπτεσκεν ἐλαφροῦ ποτὶ πέλμα φαικασίοις *A*. ποδὶ κρούεσκεν *F*. 5. ὄγκον *A*, κώνου *F*. 91 8. φρυνὶ *A*, φοινίσσαις vulgo. 92 3. Τόλμαις *M*. 93 4. κακὸν *A*.

ρια καὶ ἀκάτια ὀνομάζει Ἀριστοφάνης, εἶδος ὄντα γυναικείων ὑποδημάτων. ῥάδια δὲ ποικίλον καὶ πολυέλικτον ὑπό- 94
δημα· μνημονεύει δ' αὐτοῦ Πλάτων τε καὶ Φερεκράτης. αἱ δὲ βαυκίδες καὶ βαυκίδια ἐλέγοντο· πολυτελὲς δ' ἦν ὑπόδημα κροκοειδές. γυναικεῖα δὲ καὶ τὰ ἄφρακτα, ὀπισθοκρηπῖδες, καννάβια, γυμνοπόδια, περίβαρα, νυκτιπήδηκες, μεσοπερσικαί, φιττακίδες, Σελευκίδες, νοσσίδες, Ἀμβρακίδες, ἀμφίσφυρα, ἀκροσφύρια.

ἴσως δ' οὐκ ἂν φαῦλον εἴη τούτοις ὑποθεῖναι λέξιν ἐκ 95
Θεσμοφοριαζουσῶν Ἀριστοφάνους, ἐπεὶ πολλὰ εἴδη ἐν αὐτῇ περιέχει γυναικείων φορημάτων, ἃ καὶ τοῖς περὶ κόσμων ἴσως ἂν ἐνήρμοσεν.

ξυρόν, κάτοπτρον, ψαλίδια, κηρωτήν, λίτρον,
προκόμιον, ὀχθοίβους, μίτρας, ἀναδήματα,
ἄγχουσαν, ὅλεθρον τὸν βαθύν, ψιμύθιον,
μύρον, κίσηριν, στρόφι', ὀπισθοσφενδόνην,
κάλυμμα, φῦκος, περιδέραι', ὑπογράμματα,
τρυφοκαλάσιριν, ἑλλέβορον, κεκρύφαλον, 96
ζῶμ', ἀμπεχόνην, τρύφημα, παρυφές, ξυστίδα,
χιτῶνα, βάραθρον, ἔγκυκλον, κομμώτριον.
τὰ μέγιστα δ' αὐτῶν οὐ λέγεις ταῦτ'. εἶτα τί;
διόπας, διάλιθον, πλάστρα, μαλάκιον, βότρυς,
χλίδωνα, περόνας, ἀμφιδέας, ὅρμους, πέδας,
σφραγῖδας, ἁλύσεις, δακτυλίους, καταπλάσματα,
πομφόλυγας, ἀποδέσμους, ὀλίσβους, σάρδια,
ὑποδερίδας, ἑλικτῆρας, ἄλλα πολλά θ' ὧν
οὐδ' ἂν λέγων λέξαις.

Λέγωμεν τοίνυν τέχνας ὅσαι τὰς ὕλας ὑποβάλλουσι 97
ταῖς λοιπαῖς. μεταλλεία, μέταλλα μεταλλεύς μεταλλεύειν, ὀρύττειν γεωρυχεῖν, σκάπτειν καὶ ἀνασκάπτειν καὶ διασκάπτειν. χρυσοῦ μεταλλεῖς, χρυσουργοὶ χρυσουργοῦντες, χρυσὸν ὀρύττοντες, τὰ χρυσεῖα, τὴν ὑπόχρυσον γῆν, τὴν

---

93 1. ὧν *A*. 94 5. περίβαραι *A*. 95 8. στροφίον *A*, στρόφον *BC*: corr Bergkius. 96 3. post κομμώτριον *A*: ἕτερά τε ὅσα οὐδεὶς μνημονεύσειε ποτὲ λέγων. 4. τὰ μέγιστα δ' οὐ λέγεις αὐτῶν ταυτά *A*, τὰ μέγιστα δ' οὐκ εἴρηκά τούτων. εἶτα τί Clemens Alexandrinus. om *BC*. 5. μαλάκια *A*. 9. ἄλλ' ἀφ' ὧν ante Fritzschium. 10. λήξαι τις Fritzschius, λέξαις τὸ πλῆθος κοσμίων Bergkius.

κατάχρυσον ψάμμον, τὴν ἐπίχρυσον κόνιν, τὴν χρυσῖτιν γῆν μεταλλεύοντες, διασήθοντες, διηθοῦντες, διακρίνοντες, ἕψον-
98 τες, καθαίροντες, πυρὶ βασανίζοντες. ἄπεφθος χρυσός, ἀκριβής, εἰλικρινής, ἀκήρατος, ἀκραιφνής, Δαρεικός, Γυγάδας. ἀργύρια, ἀργυρῖτις γῆ, ὑπάργυρος ἐπάργυρος, ἀργύρεια μέταλλα. καινοτομίαι μετάλλων. μεσοκρινεῖς κίονες οἱ ἐν τοῖς μετάλλοις ὑφεστηκότες ἀνέχειν τὰ ὀρύγματα. ἄργυρος καθαρός, διαφανής, Ἀρυανδικός. γῆ ὑπόχαλκος· οὐ γὰρ
99 χαλκῖτις, οὐδὲ χαλκεῖα μέταλλα, ὥσπερ καὶ σιδήρου μέταλλα καὶ γῆ σιδηρῖτις. ταύτης δὲ τὸ κάθαρμα σκωρίαν ὠνόμαζον, ὥσπερ τοῦ χρυσοῦ τὸ ἄνθος ἀδάμαντα καὶ τὸν τῶν ἀργυρίων κονιορτὸν κέρχνον. τὴν δὲ σκωρίαν καὶ κίβδον ἐκάλεσαν, ἀφ' ἧς καὶ οἱ μεταλλεῖς κίβδωνες. τὸ δὲ ἀγγεῖον ἐν ᾧ κατεκεράννυσαν τὸν σίδηρον, περίοδος καλεῖται ἐν τῷ περὶ μετάλλων, εἴτε Ἀριστοτέλους ἐστὶ τὸ βιβλίον εἴτε Θεοφράστου. πολλὰ δ' ἂν καὶ ἄλλα εἴη μέταλλα, ὥσπερ τὰ ἐν Σάμῳ τὰ καλούμενα γεωφάνεια, ὑπὲρ ὧν ὁ Δείναρχος λέγει, καὶ τὰ ἐν Μήλῳ καὶ τὰ ἐν Νισύρῳ τοῦ θείου. καὶ κιμωλίαν γῆν Ἀριστο-
100 φάνης λέγει. καὶ ἡ ἀμβολὰς δὲ γῆ παρὰ Ξενοφῶντι τοῖς ὀρύγμασι προσήκει, καὶ εἰ μὴ τοῖς μετάλλοις. τοὺς δὲ μεταλλέας θυλακοφορεῖν Ἀριστοφάνης ἔφη. καὶ λίθων δὲ μεταλλεῖαι, λιθουργίαι, λιθοτομίαι. πολλὰ δὲ εἴδη λίθων, Φρυγία, Λάκαινα, Λίβυσσα, Εὐβοΐς, Θετταλή, Αἰγυπτία. καὶ κογχυλίας δὲ λίθος ἐν Ἀριστοφάνους Δαιδάλῳ, καὶ παρὰ Ξενοφῶντι κογχυλιάτης, λυχνίας δὲ παρὰ Πλάτωνι ἐν τοῖς Σοφισταῖς· τὸ γὰρ τοῦ ὀρειχάλκου μέταλλον οὐδέπω καὶ νῦν εἰς πίστιν ἦκει βεβαίαν. Ἀμειψίου δὲ ἐν Μυχοῖς μιλτωρυχίαν εἰπόντος, εἴη ἂν ἐν τοῖς μεταλλεῦσιν ὁ μιλτωρύχος. καὶ μήκων δὲ ἦν τι ψάμμου εἶδος ἐν τοῖς μετάλλοις.

101 [Ἐκ δὲ τῶν τὰς ὕλας παρασκευαζόντων εἶεν ἂν ὑλουργοί, φυτουργοί, γεωργοί, ὑλοτόμοι, ὑλαγωγοί, ξυλουργοί, πισσουργοί, σμηνουργοί· καὶ ἡ πρᾶξις ὑλουργία, ὑλοτομία, ὑλαγωγία, ξυλουργία, πισσουργία, κηπουργία.]

---

98 6. γῆ] οὐχ *A*. 99 1. οὐδὲ] οὐ γὰρ καὶ *A*. 100 3. θυλακοφόρους *C*: cf. 10 149. 101 1. Ἐκ — 4. κηπουργία] his aptior post § 108 locus.

καὶ ἀπὸ μὲν χρυσοῦ χρυσοχόοι χρυσοχοεῖον, χρυ- 102
σοῦν ἀποχρυσοῦν, ἐπίχρυσον, χρυσοχοεῖν, καὶ ἡ τέχνη
χρυσοχοϊκή. καὶ χρυσίδες δὲ φιάλαι, καὶ χρυσοῦς τὸ νό-
μισμα. προσκέοιτο δ' ἂν ὁ στατήρ· εἰ δὲ καὶ Λαρεικός τις
εἶπεν, ὁ χρυσοῦς προσηκούετο. χρυσώροφος δὲ οἶκος, καὶ
χρυσῆ Ἀφροδίτη. καὶ ἡ βασανίζουσα τὸν χρυσὸν χρυσῖτις
λίθος ἡ Λυδία. εἴρηται δέ που καὶ τὰ χρυσία παρὰ τοῖς 103
κωμικοῖς ἐπὶ τῶν γυναικείων κοσμημάτων, καὶ τὰ χρυσώ-
ματα παρὰ Λυσίᾳ ἐν τῷ περὶ χρυσοῦ τρίποδος. ἀπὸ δ'
ἀργύρου ἀργυροκόπος, ὡς Φρύνιχος ἐν Ἐφιάλτῃ, ἀργυρο-
κοπεῖον, ὡς Αἰσχίνης ἐν Ῥίνωνι· ἀργυροκοπιστῆρας δὲ λό-
γων ἐν Τροφωνίῳ παίζει Κρατῖνος. ἀργυραμοιβός, ἀργυ-
ρογνώμων, ἀργυρολόγος ἀργυρολογεῖν, καὶ ἀργύριον τὸ νό-
μισμα· εἴρηται δὲ καὶ ἀργύρια ἐν Ἀριστοφάνους Νήσοις. 104
ἀργυράγχη, ὡς Δημάδης σκώπτων Δημοσθένη συνάγχῃ λέ-
γοντα εἰλῆφθαι. ἀργυρίζεσθαι δέ, καὶ ἀργυρίδες φιάλαι,
καὶ σκεῦος ἀργυροῦν. καὶ ἀργυρώματα ὁμοίως παρὰ Λυ-
σίᾳ. ὑπάργυρον δὲ τὸ κίβδηλον χρυσίον. ἀπὸ δὲ χαλκοῦ
ὑπόχαλκον νόμισμα, καὶ χαλκοῦς νομίσματος εἶδος, καὶ
χαλκόκρατον, καὶ χαλκοτύπος καὶ χαλκουργὸς καὶ χαλκουρ-
γία, καὶ χαλκεὺς καὶ χαλκεύειν, καὶ χαλκεῖα ἑορτὴ ἐν τῇ 105
Ἀττικῇ Ἡφαίστου ἱερά. χαλκώματα δὲ Ἀριστοφάνης ἐν
Πελαργοῖς καὶ Σφηξὶν εἴρηκεν, Καλλίας δὲ ἐν Κύκλωψι
«κεχαλκεῦσθαι τοίνυν ἑσπέρας.» καὶ τροχίαν μὲν χαλκὸν
τὸν χυτὸν χρὴ καλεῖν, τυπίαν δὲ ὃν ἂν οἱ νῦν εἴποιεν ἐλα-
τόν. χαλκίζειν δὲ παιδιᾶς τι εἶδος, ἐν ᾗ νομίσματι ἠρτία-
ζον. σιδηρεὺς σιδηρεύειν, σιδήριον, σιδηρουργία, ὀβελοὶ
σιδηροῖ, νόμισμα σιδηροῦν τὸ Λακεδαιμονίων καὶ Βυζαν-
τίων. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκέας 106
τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους. σιδηρῖτιν δὲ τέχνην ἐν Τα-
ξιάρχοις Εὔπολις εἴρηκε τὴν Ξανθίου τοῦ σιδηρέως, οὗ ἐπὶ
τῆς εἰκόνος ἐπιγέγραπται σιδηρόφυσα. τὰ δὲ ἐργαλεῖα τού-
των φῦσαι ἀκροφύσια, χοάναι, πυράγραι, ἄκμονες, ῥαιστῆ-
ρες σφῦραι, ἐσχαρίδες, ἀκόναι θηγάναι, κροταφίδες· σφῦ-

---

102 3. χρυσοῦν vulgo. 104 7. χαλκόκρανον ante Iungermannum.
106 4. σιδηροφύσσα *A*, om *BC*: vulgo σιδηροφυής.

107 ραι δ' εἰσὶ σιδηραῖ, ἐκ θατέρου ὀξεῖαι. τὸ δὲ ἔργον ὑγραίνειν, λύειν, συγχωνεύειν, ἐλαύνειν ἐξελαύνειν, τυποῦν, ἀκονᾶν θήγειν, προσηλοῦν, διαπατταλεύειν προσπατταλεύειν, στομοῦν, ἥλους ποιεῖν, στόμωμα (Κρατῖνος γὰρ ἔφη Χαλυβδικὸν στόμωμα), παττάλους, ἐπίσωτρα, πλήμνας, κλεῖδας ἀνακλεῖδας, βαλανάγρας, ἀλύσεις, βαλάνους, ὕπερα σιδηρᾶ, μο-
108 χλούς, γιγγλύμους, κορώνας, κλεῖθρα, ζυγά. πρὸ δὲ τῶν καμίνων τοῖς χαλκεῦσιν ἔθος ἦν γελοῖά τινα καταρτᾶν ἢ ἐπιπλάττειν ἐπὶ φθόνου ἀποτροπῇ· ἐκαλεῖτο δὲ βασκάνια, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης λέγει

πλὴν εἴ τις πρίαιτο δεόμενος
βασκάνιον ἐπικάμινον ἀνδρὸς χαλκέως.

τὸ δὲ μόλυβδον ἐργάζεσθαι μολυβδοχοεῖν. τούτοις δ' ἂν προσήκοι καὶ ἀγαλματοποιεῖν καὶ ἀγαλματοποιία, ἀνδριαντοποιεῖν ἀνδριαντοποιία, τοῖς δὲ χρυσουργοῖς καὶ δακτυλιογλύφοι· τὸ ὄνομα παρὰ Κριτίᾳ καὶ Πλάτωνι, Φιλύλλιος δὲ ἐν Πόλεσι δακτυλιουργὸν ὠνόμασεν.

109 Τῶν δὲ ξύλων ὑλοτομηθέντων οἱ ἐργάται ὑλοτόμοι καὶ δρυτόμοι καὶ ὑλαγωγοί, καὶ τὰ ἐργαλεῖα πελέκεις, καὶ τὰ ῥήματα ὑλοτομεῖν καὶ ὑλαγωγεῖν καὶ ὑλάζεσθαι. τῶν δὲ ξύλων τὰ μὲν εἴποις ἂν ἐργάσιμα τὰ δὲ καύσιμα. ἀλλὰ καὶ φλοιὸν καὶ φελλὸν καὶ ἀγκαλίδας, ὅθεν καὶ οἱ ἀγκαλιδαγωγοὶ ὄνοι καὶ ἀγκαλιδηφόροι ἄνδρες. καὶ τῶν μὲν καυσίμων εἴη ἂν καὶ κληματίδες καὶ κορμοί·

κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν ἀμφέξεσα χαλκῷ,

καὶ Εὐριπίδης λέγει «κορμοῖσι πεύκης.» καὶ φιτροὺς δὲ τούτους λέγει ἡ ποιητικὴ φωνή. ἐκκαύματα δὲ Σοφοκλῆς ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ·

110 συνέλεγον τὰ ξύλ', ὡς ἐκκαυμάτων
μή μοι δεήσειεν.

καὶ ἄνθρακες καὶ μαρίλη, καὶ οἱ τεχνῖται ἀνθρακεῖς καὶ μαριλευταί, καὶ μαριλεῦσαι τὸ ῥῆμα, καὶ τὸ ἀγγεῖον τῶν ἀνθράκων λάρκος καὶ φορμός, ἡ δὲ τῶν ἀνθράκων κάμινος πνιγεύς, οἱ δὲ ἡμίκαυτοι ἄνθρακες θυμάλωπες, οἱ δὲ σπιν-

---

108 1. μολυβδοχυτεῖν *C*. 109 1. δὲ ἄλλων ὑλῶν οἱ *C*.

θῆρες φέψαλοι. ὁ δὲ τοὺς ἄνθρακας πιπράσκων ἀνθρακοπώλης· λέγει γοῦν Φιλύλλιος ἐν Πόλεσιν

ἀνθρακοπώλης, κοσκινοποιός, κηπεύς, κουρεύς.

φῶδες δὲ αἱ ἀπὸ τῆς φλογὸς φλύκταιναι, καὶ φαύστιγγες αἱ περὶ ταῖς κνήμαις, μάλιστα δὲ ἐπὶ χαλκέων.

τῶν δὲ ἐργασίμων ναυπηγοὶ ναυπηγία, τέκτονες καὶ 111
τεκτονική, κλινοποιοί. καὶ τὰ μὲν ναυπηγῶν εἴρηται ἐν τοῖς περὶ νεῶν, τὰ δὲ κλινοποιῶν ἐν τοῖς συμποτικοῖς, τὰ δὲ θυροποιῶν ἐν τοῖς περὶ οἴκων (οἷς προσθετέον ὅτι ἦν Ὅμηρος μὲν εἴρηκε κορώνην οἱ δὲ νῦν κόρακα, οὕτως ὠνόμασε καὶ Ποσείδιππος ἐν Γαλάτῃ εἰπὼν «κόρακι κλείεθ' ἡ θύρα·» ἔστι μὲν οὖν οὐ κεκριμένη τοῖς νέοις ἡ φωνή, ληπτέον δὲ 112
καὶ τὰ σπάνια, εἰ καὶ μὴ παρ' αὐτῶν εἴη χρηστέα), τὰ δὲ τεκτόνων καὶ αὐτὰ ἐν τοῖς συμποτικοῖς, ὅπου καὶ τράπεζα καὶ τρίποδες· ταῦτα γὰρ ἐκείνων τὰ ἔργα. καὶ δίφροι δὲ καὶ κλισμοὶ καὶ θρόνοι τῆς ξυλουργικῆς, θρανία, σκολύθρια. κάλλιστοι δὲ οἱ Θετταλικοὶ δίφροι, διὸ καὶ ἡ Πυθία ἔφη «Θετταλὲ ποικιλόδιφρε.» βάθρα, κλίμακες, καὶ οἱ ἀναβασμοὶ τῶν κλιμάκων κλιμακτῆρες. τεκτονικὸν δὲ καὶ τὸ πακ- 113
τῶσαι θύρας ἐν Ἀριστοφάνους Λυσιστράτῃ. τὰ δὲ ἐργαλεῖα τούτων σκέπαρνον, πέλεκυς ξυλοκόπος, ὡς ἔφη Ξενοφῶν, τρύπανον, τέρετρον, τρυπανοῦχος, ἀρίς (Καλλίας γοῦν ἐν Πεδήταις λέγει «τῆς πατρικῆς ἀρίδος»), πρίων, πρίστης ἡ καλουμένη ῥίνη· καὶ ῥίνη δὲ ὑπὸ Ξενοφῶντος εἴρηται. ἐν δὲ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ τὰ Ἀλέξιδος ἂν θείης .... καὶ τὰ 114
ῥήματα κορμάσαι, πρῖσαι, πελεκίσαι, ἢ που δὲ καὶ ξέσαι καὶ ἁρμόσαι καὶ γομφῶσαι συγγομφῶσαι, τυλῶσαι. πρίειν δὲ λέγεται τὸ πρίζειν, καὶ ἐξέπριον ἔφη Θουκυδίδης· οἱ δὲ πρίσται τομεῖς ἂν καλοῖντο. ἐργάζοιτο δ' ἂν ὁ τέκτων καὶ μυάγρας, ὧν τὸ ἱστάμενόν τε καὶ σχαζόμενον παττάλιον, τὸ δὲ τῇ σπαρτίνῃ προσηρτημένον σκανδάληθρον καλεῖται, ὁ δὲ ἐν ταῖς μείζοσι πάγαις πάτταλος ῥόπτρον, ὥσπερ καὶ 115
τὸ τὴν θύραν ἐπικροῦον. καὶ ἁρματοπηγὸς δὲ καθ'

---

110 4. φαύστ.] φλύκτιγγες *C*. 111 6. κλείεται θύρα *A*. correctum ex 10 22. 112 2. εἰ μὴ παρ' ἄλλων εἴη χρηστά?

Ὅμηρον προσήκοι ἂν τεκτονικῇ καὶ ἁμαξοπηγός, καὶ ἁρματοπηγεῖν εἴποις ἂν καὶ ἁμαξοπηγεῖν, καὶ ἁρματοποιεῖν, καὶ ζυγοποιεῖν, ὡς ἐν Πλούτῳ Ἀριστοφάνης. καὶ τὰ μὲν ἄλλα
116 εἴρηται περὶ ἁρμάτων τε καὶ ἁμαξῶν, προσθετέον δὲ ὅτι οὗ ἐν τοῖς ἅρμασιν ἀπετίθεντο τὰς μάστιγας, ἡ οἰονεὶ τομὴ σάργαλος ἐκαλεῖτο. δίφρος δὲ διωχὴς ὁ δύο φέρειν δυνάμενος. τὰς δὲ κνήμας οὐ μόνον οὕτως ἀλλὰ καὶ κνημίας ὠνόμαζον· Λυσίας γέ τοι λέγει «ἁρπάσας τὴν κνημίαν τῆς ἁμάξης.» τὰ δ' ἴχνη τῶν τροχῶν, ἃ Ὅμηρος ἁματροχίας εἴρηκεν, ἁμαξοτροχίας λέγει Καλλίας ἐν Κύκλωψιν. τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν ἅμαξαν περίφραγμα, ὃ περιλαμβάνεται δικτύοις, μόργον καλεῖται, καὶ μοργεύειν τὸ δράγματα ὑπ' αὐτῷ φέρειν.

117 Ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς οἰκοδόμους τέκτονας Ὅμηρος καλεῖ, καὶ ἀρχιτέκτων εἴρηται παρὰ Πλάτωνι· βιαία γὰρ ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Δαιδάλῳ τεκτόναρχος μοῦσα. τὸ δὲ ἀρχιτεκτονεῖν Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Δαιδάλῳ. φαίης δ' ἂν οἰκοδομία οἰκοδομική (οἰκοδόμησις γὰρ παρὰ Θουκυδίδῃ) οἰκοδόμημα οἰκοδομεῖν, οἰκοδομικός οἰκοδομικῶς, οἰκοδόμος· Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γηρυτάδῃ εἴρηκε τοὺς οἰκοδόμους, καὶ Πλάτων Πο-
118 λιτείας δευτέρῳ. καὶ τειχοδομεῖν δ' ἂν εἴποις τὸν αὐτὸν καὶ τειχοποιεῖν, καὶ λιθολογεῖν καὶ λιθουργεῖν, καὶ τειχοδόμον εἶναι καὶ τειχοποιόν, καὶ λιθουλκὸν καὶ λιθολόγον, εἰ μὴ τοῦτο φήσεις ὑπηρετικήν τινα εἶναι τῇ τεκτονικῇ τέχνῃ· λιθοφορεῖν δ' εἴρηκε Θουκυδίδης. Ξενοφῶν δὲ ἐν τῷ Οἰκονομικῷ καὶ φιλοικοδόμους λέγει. καὶ λατύπους δὲ Σοφοκλῆς, ὅπου καὶ ἐργαλεῖα τῶν λατύπων ὀνομάζει λείας καὶ γλαρίδας. καὶ λιθοτόμον δὲ Ξενοφῶν ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Παιδείας εἴρηκεν, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου λιθοκόπον· ᾧ προσήκοιεν ἂν αἱ λιθοτομίαι. ἡ δὲ
119 σφῦρα τῶν λατόμων καλεῖται τύκος. τὸ δὲ τῆς οἰκοδομικῆς ἔργον οἰκοδομεῖν ἐποικοδομεῖν διοικοδομεῖν, λίθους ἁρμόττειν συναρμόττειν, ἀκριβῶς, συμφυῶς. ἀπισοῦν, ἀπευ-

---

115 1. ἁρματοπήγιον *A*, et 2. ἁμαξοπήγιον. 3. Φερεκράτης Dobraeus. 116 3. τομὴ] θήκη *A*, omisso σάργαλος. 4. οὕτως] κνήμους *AB*. 117 6. οἰκοδομεῖν] οἰκοδομή *C*. 118 3. λιθουργὸν *C*. 8. τῆς παιδείας] τιμᾶ *A*.

θύνειν, ἀποτείνειν, κάμπτειν, περιάγειν. ὑπερῷα ἐπαίρειν, καὶ στέφειν τὰ οἰκήματα εἰς τὴν ὁδόν, καὶ τὰς πλίνθους ἀναβάλλειν πρὸς ἀριθμόν· Ὑπερίδης γὰρ ἐν τῷ πρὸς Ἐπικλέα ταῦτ' εἴρηκεν. ὅταν δὲ οἱ ποιηταὶ φῶσιν «ἐρέψομεν πρὸς ἀετόν,» στεγάσομέν φασι πρὸς ἀέτωμα. τειχίζειν ἀποτειχίζειν, πύργους ἐφιστάναι, μεταπύργια, προμαχεῶνας, ἐπάλξεις προοικοδομεῖν, περιοικοδομεῖν θρίγκους, περιβόλους· καὶ θριγκῶσαι τὸ ῥῆμα. ψαλίδας, πυλίδας, γεῖσα γεισώματα, γεισήποδας γεισηποδίσματα γεισηποδίζειν. στεγάζειν, ἐρέφειν, τέγος προτέγιον, ὄροφον παρωροφίδα, ὅθεν καὶ ὀροφίας ὄφις. καὶ κρηπιδαῖον δὲ μέρος οἰκοδομήματος, Λυσίου εἰπόντος ἐν τῷ περὶ τοῦ τύπου «τοῦ γείσου συντετελεσμένου καὶ τοῦ κρηπιδαίου.» ἐκ δ' αὐτῶν ἂν εἴη καὶ λιθόστρωτον ἔδαφος καὶ λιθολόγημα καὶ λελιθωμένον. καὶ κιόκρανα αἱ κεφαλαὶ τῶν κιόνων, καὶ στυλοβάτης ἡ τοῦ Δωρικοῦ κίονος βάσις, σπεῖρα δὲ ἡ τοῦ Ἰωνικοῦ. μέρη δὲ οἰκοδομημάτων τοῖχοι· Ὑπερίδης δὲ καὶ τοῦ παροδίου τοίχου εἴρηκεν. δόμοι, πτέρυγες, φάρση. στυλοβάτην δ' ἐν τῇ οἰκίᾳ Πλάτων ὁ κωμικὸς εἴρηκεν ἐν Ἑορταῖς, ὀρόφοις δὲ καὶ θυρώμασι Θουκυδίδης. καὶ κιγκλίδες δὲ εἴδη θυρῶν. τὰ δὲ τῆς θύρας ξύλα τέτταρα ὠνόμαζον, καὶ τὸ ἐντὸς τῶν θυρῶν γενέσθαι ἐντὸς τῶν τεττάρων. τὰ δὲ ὑπέρθυρα ὑπερτόναια. Κρατῖνος δ' ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ

παραστάδας καὶ πρόθυρα βούλει ποικίλα.

παστάδας δὲ Ξενοφῶν, ἃς οἱ νῦν ἐξέδρας. καὶ ἐκφάτνωμα δὲ καὶ κῦμα μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου Θαλαμοποιοῖς·

ἀλλ' ὁ μέν τις Λέσβιον φατνώματι
κῦμ' ἐν τριγώνοις ἐκπεραινέτω ῥυθμοῖς.

τάχα δὲ καὶ οἱ θαλαμοποιοὶ εἶδος τέχνης. καὶ στεγάσματα μὲν δὴ ὀροφῆς Ἡρόδοτος λέγει, κατώρυχες δὲ λίθοι, οὓς Ὅμηρος κατωρυχέας λέγει, οἱ τοῖς θεμελίοις ἐντιθέμενοι· καὶ θεμελίους δὲ λίθους αὐτοὺς ὠνόμαζον. κατῆλιψ ἡ μεσόδμη. κάπνην δὲ καὶ καπνοδόκην Εὔπολις τὸ μὲν εἴρηκεν ἐν Βάπταις, τὸ δὲ ἐν Δήμοις. λέγειν δ' ἔστι καὶ κατάγεια οἰ-

---

119 1. ἐπ.] ἐγεῖραι 125 3. 120 2. προμαχῶνας *C.* 121 6. δοκοί Boetticherus. 122 3. ἔκθυρα ὑπερτόλεα *A.* 5. βουλῇ *C.* 9. ἐμπεραινέτω ante Toupium.

κήματα καὶ ὑπόγεια. ἔνι δ' εἰπεῖν λίθον σκληρὸν καὶ λίθον
124 πώρινον· ὕλαι γὰρ οἰκοδομημάτων λίθοι, χάλικες, πλίνθοι, ξύλα, γύψος, κέραμος στεγαστήρ, ἐρέψιμα ξύλα, ἃ Θουκυδίδης εἶπε τὴν ξύλωσιν, πηλός, ἄσβεστος, τίτανος, ἄσφαλτος. καὶ τοῖς μὲν χυτοῖς χρὴ τὰ οἰκοδομήματα συνδεῖν, κολλᾶν, συνάπτειν, συναρμόττειν, συμπηγνύναι, συμβάλλειν, τιτάνῳ δὲ χρίειν, ἐπαλείφειν καταλείφειν ἐξαλείφειν, ἀπολαμπρύνειν, φαιδρύνειν ἀποφαιδρύνειν, ἐπιλεαίνειν, ἐπιλεπ-
125 τύνειν. καὶ κονιάματα δ' ἂν εἴποις, καὶ τὸ ῥῆμα κονιᾶν, καὶ τὸν τοῦτο δρῶντα κονιατήν· Ἄμφιδος δὲ καὶ δρᾶμα Κονιατής. ἔργον δὲ τοῦ οἰκοδόμου καὶ τὸ ὑπερῷα ἐγεῖραι, ὡς Ὑπερίδης ἔφη, καὶ περίδρομον ἐργάσασθαι· Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γήραι ἔφη

ἐκ τοῦ περιδρόμου στᾶσα τῆς συνοικίας.

ἐργαλεῖα δ' αὐτοῦ σὺν τοῖς ξυλουργικοῖς σιδήρια λιθουργικά, τύκοι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ τυκίζειν, ὑπαγωγεύς, ᾧ παρέξεον, πέλεκυς, στάθμη, μολύβδαινα, κανών, διαβήτης· τὸ γὰρ μοχλίον τοιχωρύχων ἐστὶ σιδήριον. ἰκριοποιοὶ δ' εἰσὶν οἱ πηγνύντες τὰ περὶ τὴν ἀγορὰν ἰκρία.

126 Καὶ μὴν καὶ γραφικὴ τέχνη μία τῶν ἐν κόσμῳ τεχνῶν. ὁ δὲ τεχνίτης γραφεὺς γραφικός, καὶ τὸ ἔργον γράφειν, καὶ τὸ ἐπίρρημα γραφικῶς. ἀλλὰ καὶ ζωγραφία καὶ ζωγράφος καὶ ζωγραφεῖν καὶ ζῶα ποιεῖν· ἐρεῖς δὲ τὴν τέχνην μιμητικὴν ζώων, ποιητικήν, ὁμοιωτικήν, καὶ τὸν ἄνδρα
127 μιμητήν (ὁμοιωτὴς γὰρ σκληρόν), τὸ δὲ πρᾶγμα μίμησιν μίμημα, ποίησιν, ὁμοίωσιν, γραφήν, καὶ γράψαι, ποιῆσαι, μιμήσασθαι, ὁμοιῶσαι. καὶ μὴν καὶ εἰκόνα εἴποις ἂν τὸ πρᾶγμα καὶ εἰκασίαν καὶ εἴκασμα, καὶ τὸν ἄνδρα εἰκαστικόν, καὶ τὸ ἐπίρρημα εἰκαστικῶς, καὶ τὸ ῥῆμα εἰκάσαι. ἔξεστι δὲ καὶ σκιαγραφίαν εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν ἄνδρα σκιαγράφον καὶ σκιαγραφικόν, καὶ τὸ ἐπίρρημα σκια-
128 γραφικῶς, καὶ τὸ ῥῆμα σκιαγραφεῖν. τὰ δὲ μέρη τῆς τέχνης ὑποτύπωσις ὑπογραφή σκιαγραφή, καὶ τὸ ἐργαλεῖον γραφὶς ἢ ὑπογραφίς, καὶ αἱ ὕλαι πίνακες καὶ πινάκια ὡς Ἰσοκράτης, κηρός, χρώματα, φάρμακα, ἄνθη. κηρὸν τήξα-

---

125 6. ἐκ] ἐπὶ 9 39. 127 1. σκλ.] ὀκνηρὸν *A*.

σθαι μίξασθαι χέασθαι, χρώματα κεράσασθαι συμμίξασθαι συγχέασθαι, γραμμὴν ἑλκύσαι, σκιὰν ὑποτυπώσασθαι, σκιὰν ὑπογράψασθαι, σκιὰν ὑποβαλέσθαι, σκιὰν περιενεγκεῖν, σκιὰν ὑπερενεγκεῖν, χρῶσαι ἐπιχρῶσαι ἀποχρῶσαι, ἄνθεσι φαιδρῦναι, χρᾶναι ἐπιχρᾶναι ἀποχρᾶναι. ἐφ' οὗ δὲ οἱ πίνακες ἐρείδονται ὅταν γράφωνται, ξύλον ἐστὶ τρισκελές, καὶ καλεῖται ὀκρίβας τε καὶ κιλλίβας. τὰ δὲ χρώματα ἀνδρείκελον, ὄστρεον, πράσινον, κροκοειδές, κυανοῦν, κιννάβαρι, ξανθόν, φαιόν, φλογόλευκον, λευκόφαιον, λευκόν, μέλαν, μελαμβαφές. 129

Ἔτι τοίνυν οἱ ἐξ ἀγορᾶς ἢ ἐκ λιμένος κομίζοντες ἀχθοφόροι, ἀμφορεαφόροι, καὶ τὰ ῥήματα ἀχθοφορεῖν καὶ ἀμφορεαφορεῖν, ὑδροφόροι, ξυλοφόροι, σκευοφόροι, ὑληφόροι καὶ ὑληφορεῖν, πλινθοφόροι καὶ πλινθοφορεῖν, πηλοφόροι καὶ πηλοφορεῖν, ξυληγοί, ἀφ' ὧν καὶ τὸ ξυληγῶν εἴρηκε Δημοσθένης. φρυγανοφόροι· τὸ δὲ ὄνομα ἐν τῇ Λυσίου πρὸς Μετάνειραν ἐπιστολῇ. καὶ ξυλοφορίαν δὲ ἔφη Λυσίας. τὸ δὲ σύμπαν εἰπεῖν, μισθωτοί, καὶ ὡς Φρύνιχος, μισθώτριαι αἱ γυναῖκες. ἔξεστι δ' ἐπ' αὐτῶν καταχρήσασθαι καὶ τῷ φορτηγοί, ἐπεὶ καὶ τὰ κομιζόμενα ὑπ' αὐτῶν εἴποις ἂν φορτία φορήματα ἄχθη. τῷ μέντοι φορτηγῷ ἐπὶ τῶν τὰ φορτία ἀγόντων ἐμπόρων κέχρηται Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν ἢ Λύτροις· 130

ἀλλὰ ναυβάτην
φορτηγόν, ὅστις ῥῶπον ἐξάγει χθονός.

φόρτακας μέντοι ἡ παλαιὰ κωμῳδία τοὺς ἀχθοφοροῦντας ἐκ τοῦ ἐμπορίου καλεῖ. τὸ δὲ ξύλον ἐφ' οὗ τὰ σκεύη κατηρτημένα ἔφερον, σκευοφορεῖον ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Διὶ κακουμένῳ ὠνόμασται. εἰ δὲ καὶ προυνίκους τοὺς μισθωτοὺς οἱ νέοι κωμῳδοδιδάσκαλοι ὠνόμαζον, τὸ ὄνομα Βυζαντίων ἦν, ὅθεν καὶ Βυζαντίους αὐτοὺς ἀπεκάλουν. οἱ δὲ κολωνίτας, ὡς Ὑπερίδης· δύο γὰρ ὄντων κολωνῶν ὁ μὲν ἵππιος ἐκαλεῖτο, οὗ Σοφοκλῆς μέμνηται ὡς Οἰδίποδος εἰς αὐτὸν καταφυγόντος, ὁ δ' ἦν ἐν ἀγορᾷ παρὰ τὸ Εὐρυσάκειον, οὗ συνήεσαν οἱ μισθαρνοῦντες· ὅθεν καὶ τοῦτ' ἔστιν εἰρημένον, 131 132 133

---

132 5. *νομοδιδάσκαλοι C.* 6. *κολωνῶπας A.* 8. *αἰσχύλος A.*

ὄψ' ἦλθες, ἀλλ' ἐς τὸν κολωνὸν ἴεσο.

τύλη δ' ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀχθῶν γινομένη τριβή. τὸ δὲ ἔργον αὐτῶν φορά, καὶ ὁ μισθὸς κόμιστρον· εἴποι δ' ἄν τις αὐτὸν καὶ φόρετρον καὶ φορεῖον. Ἀριστοφάνης δ' ἐν τοῖς Ἥρωσι δοκεῖ τὸ κόμιστρον κατὰ τὸ νῦν ἔθος εἰρηκέναι τὴν φοράν, ὅταν εἴπῃ

ὀβολῶν δεουσῶν τεττάρων καὶ τῆς φορᾶς.

τούτῳ δ' ἂν ἐοίκοι καὶ τὸ ἐν τοῖς Φίλοις Εὐπόλιδος

τί μισθοῖ; ποῖ; πόση τις ἡ φορά;

134 τάχα δ' ἂν καὶ κοπροφόροι εἶεν ἐκ τούτων, καὶ κοπραγωγοί· Ἀριστοφάνης μὲν γὰρ εἴρηκε κόπρου ἀγωγάς, καὶ ἀλλαχοῦ «κοπρολογεῖ κόφινον λαβών,» Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς «κοπραγωγοὺς γαστέρας,» ᾧ καὶ ἐπ' ἐκείνου χρηστέον. καὶ κοπρολόγοι δ' ἂν οὗτοι λέγοιντο, καὶ τὰ συλλεγόμενα ὑπ' αὐτῶν κόπρια καὶ κόπρος, ὧν ἀπὸ μὲν τῆς κόπρου οἱ κοπρῶνες, ἀπὸ δὲ τῶν κοπρίων παρὰ τοῖς πλείστοις οἱ βολεῶνες. Στράττις ἐν τῷ Φιλοκτήτῃ φησὶν

οὐδ' ἐν κοπρίᾳ θησαυρὸν ἐκβεβλημένον.

ἐκ δὲ τῶν φερόντων καὶ σκιαδηφόροι καὶ λαμπαδηφόροι.

135 Αἱ μὲν κυνηγετικαὶ τῶν τεχνῶν πρὸς ταῖς εἰρημέναις, οἱ μὲν δρῶντες θηρευταί, κυνηγέται, καὶ τὸ ῥῆμα θηρεύειν θηρᾶν κυνηγετεῖν, ὥσπερ ὀρνιθευταὶ καὶ ὀρνιθοθῆραι, τὸ δὲ ῥῆμα ὀρνιθοθηρᾶν Τηλεκλείδης εἴρηκεν ἐν Πρυτάνεσιν·

εὐχροεῖν, ὀρνιθοθηρᾶν, σωφρονεῖν.

κυνηγεῖσθαι, ἰξεύεσθαι. τάχα δ' ἂν τούτοις προσήκοιεν καὶ οἱ ἀλεκτρυονοτρόφοι, οὓς ὠνόμασεν ἐν Ἀξιόχῳ Αἰσχίνης·

136 Φρύνιχος μὲν γὰρ ἐν Κρόνῳ καὶ ἀλεκτρυοπώλιον εἴρηκεν, ὥστε καὶ ἀλεκτρυονοπώλην ἂν εἴποις. ἴσως δὲ καὶ ὀρτυγοτρόφον· ὁ γὰρ ὀρτυγοκόπος ἐστὶν ἐν χρήσει, καὶ ὀρτυγοπώλης. καὶ στυφοκόπους δ' αὐτοὺς οἱ κωμῳδοὶ καλοῦσιν,

---

133 4. *φέρτρον* CF. 9. *τιμῆς· εἴποι τις πόση ἡ διαφορά* A. an *ἀλλ' εἰς τί?* 134 2. *κοπραγωγὰς* C, *κοπραγωγεῖν* Dindorfius. 7. *παρὰ πλείστοις λιθοβολεῶνες* A. 9. *οὐδὲν κόπρια* A. 10. *σκατοφόροι* A, omissis *καὶ λαμπαδηφόροι.* 135 2. *ῥῆμα κυνηγῆσαι ὥσπερ ὀρνιθοθηρευταὶ καὶ τὸ θηρᾶν ὀρνιθοθηρᾶν τηλ.* A.

ὡς τὸ ἔκοπτον τοὺς ὄρτυγας. καὶ τὸ ἐτρύλιζον καὶ τὸ ἀνεκνάδαλλον τῶν ὀρτυγοκοπικῶν. ἁλιεῖς, ἀσπαλιευταί, δικτυ- 137
εῖς δικτυουλκοί· καὶ δικτυοβόλοι δὲ οὗτοι καλοῦνται, ὡς οἱ τῷ πόρκῳ χρώμενοι πορκεῖς. γριπεῖς, ἐρκοθηρευταί, πορφυρεῖς πορφυρευταί, σπογγοθῆραι· καὶ σπογγοκολυμβηταὶ δὲ Λυκοῦργος εἴρηκεν ἐν τῷ κατὰ Μενεσαίχμου. κολυμβηταὶ ὕφυδροι, κολυμβηταὶ δυόμενοι· ὁ γὰρ δύτης εὐτελές, εἴρηκε δ' αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ Σκυλλίου. νεῖν δ' ἐξ ὑπτίας μά- 138
θημα κολυμβητῶν εἴρηκεν Ἀριστοφάνης καὶ Πλάτων. ῥητέον τοίνυν νεῖν διανεῖν, παρανεῖν καὶ παρανέοντες, νήχεσθαι παρανήχεσθαι διανήχεσθαι, διακολυμβᾶν κατακολυμβᾶν, ἐπικυματίζειν, ἐπιπολάζειν τῷ ὕδατι, ἐπινήχεσθαι ἐπιφέρεσθαι, κολυμβᾶν, ἀφ' οὗ καὶ κολυμβήθραν ὁ Πλάτων, δύεσθαι ὑποδύεσθαι καταδύεσθαι. τριόδοντι χρωμένους, πληγῇ, κάμακι, πυρίαις. αἱ τέχναι αὐτῶν θηρευτική 139
θήρα, κυνηγετική, ὀρνιθευτική ὀρνιθεία, ἰξευτική, ἁλιευτική ἁλιεία, ἀσπαλιευτική, ἀγκιστρεία ἀγκιστρευτική, δικτυοθηρευτική ἀμφιβληστρευτική ἐρκοθηρευτική, κολυμβητική δυτική, τριοδοντία, πληκτική, πορφυρευτική, σπογγοθηρική, πυριευτική. κυβερνῆται δὲ καὶ πρωρᾶται καὶ ναῦται· οἷς προσήκουσι καὶ αἱ παρ' Ἀριστοφάνει ναύτριαι, καὶ πάνθ' ὅσα ἐκ νεῶν ὑπηρετικὰ εἴδη τεχνῶν φθάνει προειρῆσθαι. δίοπος δὲ ὁ ἐπόπτης τῆς νεώς· Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Λημνίαις εἴρηκε καὶ ναυφύλαξ.

πρὸς δὲ τούτοις ἔτι γεωργοί, φυτουργοί, ἀμπελουρ- 140
γοί, κηπουροί κηπεῖς, ἀλσοκόμοι, ἐλαιοκόμοι, θριασταί, συκωροί. γεωργία γεωργική, φυτεία φυτευτική, φυτουργία φυτουργική, ἀμπελουργία, κηπουρία, ἀλσοκομία ἀλσοποιία ἀλσοκομική, ἐλαιοποιία ἐλαιοκομία ἐλαιοκομική. καὶ τὰ ἔργα γεωργήματα, φυτεύματα, φυτουργήματα, ἀμπελουργήματα, κηπεύματα κῆποι, παράδεισοι, ἄλση. καὶ γεωργικοί, φυτουρ- 141
γικοί, ἀμπελουργικοί, κηπουρικοί, ἀλσοκομικοί. καὶ τὰ ἐπιρρήματα γεωργικῶς, φυτουργικῶς, ἀμπελουργικῶς, κηπουρι-

136 1. ἀνεκδάδαλον *A*, ἀνέκααν ἄλλον *C*, om *B*: correctum ex Hesychio. 137 1. ὀρτυγιτικῶν *C*. 3. πορκεῖς Canterus: κρωπεῖς *BC*, κρωνεῖς *A*. 5. μενεσένου *A*. 138 7. τριοδοντία *A*. 139 1. πυρείοις *A*. 10. νεὼς φύλαξ *A*.

κῶς, ἀλσοκομικῶς. καὶ τὰ ῥήματα γεωργῆσαι, φυτουργῆσαι, ἀμπελουργεῖν καὶ ἀμπελοστατεῖν, κηπουρεῖν, ἀλσοκομεῖν, ἐλαιοκομεῖν· καὶ βωλοκοπεῖν δὲ Ἀριστοφάνης λέγει. τὰ δὲ ἐν μέρει τούτων προείρηται. καὶ ἔριθοι δὲ καὶ τρυγήτριαι
142 καὶ καλαμητρίδες καὶ ποάστριαι καὶ φρυγανίστριαι εἶεν ἂν ἐκ τούτων, καὶ ποάζειν καὶ φρυγανίζειν. Μηδικὴν δὲ πόαν ἔλεγον χόρτου τι εἶδος. ὁ δὲ χόρτος καὶ χιλὸς καὶ βοτάνη καὶ κράστις, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἀγγεῖον ὃ ἐπὶ τῆς φάτνης κατήρτων ἐπὶ τῷ χόρτῳ κραστήριον ὠνόμαζον. στίχον δὲ δένδρων λέγει Ξενοφῶν, καὶ ἐπεργασίας τὸ τὴν ἀλλήλων ἐργάζεσθαι. καλαμώμενον δὲ Κρατῖνος εἴρηκεν. τῶν δὲ τοῖς κη-
143 πουροῖς ὑπηρετούντων ἐστὶ καὶ τὸ κηλώνειον· οὐ μόνον γὰρ Ἡρόδοτος μνημονεύει, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης

ὥστ' ἀνακύπτων καὶ κατακύπτων τοῦ σχήματος εἵνεκα τοῦδε
κηλωνείου τοῖς κηπουροῖς.

καὶ συκωροὶ δὲ οἱ τὰ σῦκα φυλάττοντες καλοῖντ' ἄν, καὶ τὸ ἔργον συκωρεῖν. καὶ ἐρινάζειν μὲν τὸ τὰ ἐρινὰ ἀφαιροῦντας εἰς θύλακα κατατίθεσθαι (ἐρινὰ γὰρ τὰ τοῦ ἐρινεοῦ σῦκα), συκάζειν δὲ τὸ τὰ τῆς συκῆς, καὶ θριάζειν τὸ φυλλολογεῖν
144 τὴν συκῆν. τὰ δὲ ζῶα τὰ ἐν τοῖς σύκοις ψῆνες καὶ κνῖπες, Ἀριστοφάνους εἰπόντος

κνῖπες καὶ ψῆνες τὰς συκᾶς οὐ κατέδονται.

τρασιὰ δὲ οὐ μόνον τὸ ἄθροισμα τῶν σύκων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ καλάμου πλέγμα, ἐφ' οὗ ψύχεται.

πολλῶν δὲ προειρημένων γεωργικῶν καὶ τάδε ῥητέον, ὅτι κεδρίδες μὲν ὁ τῆς κέδρου καρπός, μεμαίκυλα δὲ ὁ τῆς
145 κομάρου. καὶ μετόρχιον μὲν καλεῖται τὸ μεταξὺ τῶν πεφυτευμένων, ὧν ὁ στίχος ὄρχος ὀνομάζεται, σφῦρα δὲ τὸ μεταξὺ τῶν ἀρηρομένων ἀνέχον, καὶ ὑποσφυρίσασθαι οἱ ποιηταὶ τὸ ὑπαρόσαι λέγουσιν. ὁμοίως δὲ τῆς ἀμπέλου τὸ ἀπὸ γῆς ἕως τῆς ἐκφύσεως τῶν κλημάτων.... τῶν δένδρων αἱ παραφύσεις, ἃς εἴποις ἂν καὶ παραβλαστήματα ἢ κατὰ
146 Πλάτωνα ἀποβλαστήματα, αὐτομολίαι καλοῦνται, καὶ μο-

---

145 4. ὅμηρος *A*. 5. κλημάτων μολιὰς καλεῖ. τὰς τῶν δ. π. *A*.

λεύειν τὸ ταύτας κόπτειν, ὡς τὸ τὰ πρέμνα πρεμνίζειν· ἐν γοῦν τῷ Ἀττικῷ νόμῳ τῷ περὶ τῶν κοινωνικῶν γέγραπται «μὴ ἀνθρακεύειν μηδὲ μολεύειν μηδὲ πρεμνίζειν.» τὸ μέντοι δρέπεσθαι τὸν τῆς ἐλαίας καρπὸν ἐλαιοῦν ἔλεγον, καὶ τοὺς τοῦτο ποιοῦντας ἐλαϊστῆρας, καὶ τὰς ῥάβδους αἷς καταράσσουσι τὸν καρπὸν ῥακτρίας. τὸ δὲ ἀνατρέφειν τὰ φυτὰ μοσχεύειν ἂν λέγοιτο. καὶ ζυγὰς μὲν καὶ συστὰς ἡ ἀμπελόφυτος γῆ, εἰ μὴ κατὰ στοῖχον εἴη πεφυτευμένη, στοι- 147
χὰς δὲ ἡ κατὰ στοῖχον, ἡ δὲ ἄλλως δασεῖα δένδροις οὐχ ἡμέροις ὀρχάμη. εἰ δέ τις καύσειε τὴν ὕλην, τὸ χωρίον διὰ τὸ ἔργον ὀρόγγους ἐρεῖς. ὡς δὲ ὁ τῆς ἀμπέλου κλάδος κλῆμα καὶ ὁ τῆς ἐλαίας θαλλός, οὕτω καὶ ὁ τοῦ φοίνικος σπάδιξ. ἐπεὶ δὲ τοῖς γεωργικοῖς προσέθεμεν καὶ τὰ μελιττουργικά, ἱστέον ὡς αἱ ὀπαὶ καὶ αἱ καταδύσεις τῶν μελιττῶν καλοῦνται κύτταροι, οἱ δὲ ἐν αὐτοῖς σκώληκες ἢ σχαδόνες ἢ νύμ- 148
φαι, ἐπειδὰν ἤδη πτεροφυῶσιν. οὓς δὲ σκαπτῆρας καλεῖ Ξενοφῶν, οὗτοί εἰσιν οἱ σκαπανεῖς. σκαφέας δ' αὐτοὺς Ἄρχιππος καλεῖ·

σκαφεῦσι κηπωροῖσι τοῖς τ' ὀνηλάταις,
καὶ ταῖς γυναιξὶ προσέτι ταῖς ποαστρίαις.

τὴν δὲ σμινύην Ἀριστοφάνης σμινύδιον καλεῖ. τῶν δὲ σκα-
πανέων ἐργαλεῖόν ἐστιν ἡ σκαπάνη. καὶ τὸ μὲν καρ- 149
ποῦσθαι κάρπωσιν λέγει Ξενοφῶν, ἣν οἱ νῦν καρπείαν, αὐτὸ δὲ τὸ καρποῦσθαι καὶ καρπίσασθαι Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Αυσίδημον. καὶ τὸ ῥῆμα καρπεύειν· λέγει γοῦν ἐν τῷ πρὸς Θασίους «εὐθὺς δὲ καρπεύειν ἀγαθὴν καὶ πλείστην χώραν.» τὰ δὲ καρπεῖα ἐν τῷ Γηρυτάδῃ Ἀριστοφάνης εἰ-
πὼν τὸ εὐκαρπεῖν ἐν Ταγηνισταῖς καρπεύειν λέγει. τὸ μέν- 150
τοι ῥιζοῦσθαι τὸν σῖτον συγκαρκινοῦσθαι ἔλεγον, ὅθεν καὶ Φερεκράτης ἐν τοῖς Αὐτομόλοις ἔφη «ἵνα τὰ λῆα συγκαρκινωθῇ.» τὸ δὲ ἀμῆσαι καὶ θερίσαι· καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μόνον θέρος ἀλλὰ καὶ θερισμὸν Αἰσχίνης εἴρηκεν ὁ Σωκρατικός, Ἀριστοφάνης δὲ καὶ γυναῖκα θερίστριαν καὶ

---

146 1. ἐν — 156 1. θωρακο] haec desunt *C*. 6. τρακουρίας *A*. 7. ξυστὰς *B*. || σιάσις *A*, σιάσεις *B*. 147 3. κλάσειε *B*. 4. τοὺς ῥωχμοὺς *B*. 150 1. τοῖς ἀγωνισταῖς *A*. 3. λῆια ante *M*. 4. θερίσαι] ἀρῶσαι *A*.

φρυγανίστριαν. τὸ μέντοι τῆς Πραμνίας ἀμπέλου κλῆμα πράμνημα καλεῖται. καὶ τὸ μὲν ξύλον ἐν ᾧ τοὔλαιον πιέζε-
151 ται ὅρος, τὸ δὲ σχοινίον ᾧ τὰ ξύλα καταδεῖται τοπεῖον. ὁ δὲ κρατὴρ εἰς ὃν ἀπορρεῖ τοῦ ἐλαίου τὸ πιεζόμενον τριπτήρ, ἐν ᾧ δὲ τὰς σταφυλὰς βάλλουσιν οἱ τρυγῶντες σταφυλοβολεῖον· ὁμοίως δὲ ᾧ ἐμπατοῦνται ληνός. τὰ δὲ ὀνόματα ταῦτ' ἐστὶν ἐκ τοῦ Ἰσαίου πρὸς Διοκλέα ὕβρεως. ὁ μέντοι τὰς μάνδρας καθαίρων, εἴτε ἀνὴρ οὗτος εἴη εἴτε γυνή, σηκοκόρος λέγεται. τὸ δ' ἐκ τῶν στεμφύλων πιεσθέντων ἀπορρεῦσαν τρυγηφάνιον. ἐπίμορτος δὲ γῆ παρὰ Σόλωνι ἡ ἐπὶ μέρει γεωργουμένη, καὶ μορτὴ τὸ μέρος τὸ ἀπὸ
152 τῶν γεωργῶν· τὸ δ' ἐπὶ τετάρτῳ μέρει νέμεσθαι τετραχίζειν. οἱ δὲ καλούμενοι νῦν τῶν ἀμπέλων ἐπίτραγοι θυμάλωπες ἐλέγοντο. καὶ ὁ μὲν πρὸ ὥρας πεπαινόμενος καρπὸς πρῶμος ἐν Λημνίαις Ἀριστοφάνους· καὶ πρῶα δὲ καρπία ὁ αὐτὸς εἴρηκεν. σῦκα δὲ τῶν διφόρων ἐν Κραπαταλοῖς Φερεκράτης. τὰ δὲ φυτευτήρια τῶν σύκων συκίδας Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Λημνίαις.

153 Ποιητικαὶ δὲ τέχναι καὶ αἵδε. αὐλοποιός γλωττοποιός αὐλοτρύπης, αὐλοποιία γλωττοποιία, γλωττοποιητικῶς αὐλοποιητικῶς αὐλοτρυπητικῶς. καὶ τὸ μὲν ἀγγεῖον τὸ τὰς γλώττας ἔχον γλωττοκομεῖον, ἡ δὲ τῶν αὐλῶν θήκη συβήνη. πάλιν δ' αὖ λυροποιός λυροποιία, λυροποιητική λυροποιητικός λυροποιητικῶς· Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιτα-
154 λεῦσι καὶ λυρωνίαν που λέγει. πληκτροποιός πληκτροποιία, πληκτροποιική πληκτροποικός πληκτροποικῶς. χορδοποιός χορδοποιία, χορδοποικός χορδοποικῶς, καὶ ἀπ' αὐτῶν χορδοπώλης, ὡς Κριτίας λέγει. νευρορράφος νευρορραφικός, καὶ ἀπ' αὐτοῦ νευροστάται. ὁπλοποιός ὁπλοποιία, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὅπλα, ὅπλισις, ὁπλίτης, ὁπλίζεσθαι, ἐξοπλισία, ὁπλο-
155 μαχία, ὁπλοφόρος, ὁπλοθήκη, ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγός. ἀσπιδοπηγός ἀσπιδοπήγιον· Λυσίᾳ δὲ καὶ λόγος ὑπὲρ τοῦ ἀσπιδοποιοῦ· καὶ ἀπ' αὐτοῦ ἀσπίς, ἀσπιδηφόρος,

---

150 1. *praevenias A.* 151 3. *τὰ στέμφυλλα A.* 5. *τοῦ*] *τῆς* vulgo. 8. post *τρύγη. φαεινόν A* hiat litteris 15. 152 4. *πρώϊμος* et *πρώϊα* ante Dindorfium et Bergkium. 6. *συκίδας*] *κύδαι A.* 154 5. *νευρόνευρος A, νευροσπάσται* lungermannus.

ὑπασπιστής συνασπιστής, ὑπ' ἀσπίδα, συνασπίζειν προασπίζειν ὑπερασπίζειν, μικράσπιδα. κρανοποιός κρανοποιία, κρανουργός κρανουργία, κράνος. θωρακοποιία θωρακοποιός, θώραξ, θωρακοφόρος, τεθωρακισμένος, ἡμιθωράκια. μαχαιροποιός, μαχαιροπωλεῖον μαχαιροπώλης, μάχαιρα, μαχαιροφόροι, μαχαιρίδες. τοξοποιός τοξοποιία, τόξον, τοξότης, τοξοφόρος, τόξαρχος, ἱπποτοξότης, τοξεῦσαι ἐκτοξεῦσαι, τοξεύματα. βελοποιός βελοποιία, βέλος, βλῆμα, βάλλει. δορυξοῦς, δόρυ ὁλοσίδηρον (καλεῖται δὲ γαισός, καὶ ἔστι Λιβυκόν), δορυφόρος δορυφορία, δουροδόκη, δορυάλωτος, δορύληπτος. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις ἔφη 156 157

καὶ τῶν πλατυλόγχων διβολίαν ἀκοντίων.

καὶ λοφοπωλεῖν δὲ ὁ αὐτὸς εἴρηκεν, καὶ σάγμα τὸ ἔλυτρον τὸ τῆς ἀσπίδος, σαγὴν δὲ τὴν πανοπλίαν. ἡ δὲ τοῦ κράνους θήκη λοφεῖον καλεῖται, ὡς ἡ τοῦ ξίφους ἀκμὴ κνώδων. ὁ δ' ἐν τῷ τόξῳ δεσμὸς ποδάκνη, ὥσπερ ὁ κρίκος ὁ πρὸς τῇ ἐπιδορατίδι πόρκης. μέσωρα δὲ ὅπλα τὰ καὶ τοῖς παισὶν ἁρμόσαι δυνάμενα. εἴρηται δὲ καὶ ξιφομάχαιρα ἡ μεγάλη μάχαιρα ἐν Θεοπόμπου Καπήλισιν, 158

ἐλεφαντοκώπους ξιφομαχαίρας καὶ δόρη·

ἔνιοι γὰρ οὕτως εἰρῆσθαι τὰ δόρατα φασίν. βέλους δ' αἱ ἀκίδες ὄγκοι καὶ πώγωνες καλοῦνται. στεφάνη δὲ εἶδος ἂν εἴη περικεφαλαίας, ὥσπερ καὶ μέρος. τὰ δὲ πολλὰ τούτων ἐν τοῖς περὶ τῶν στρατιωτικῶν, ἐν οἷς καὶ τὰ συνώνυμα τούτων καὶ τὰ μέρη τῶν ὅπλων ὑποδεδηλώκαμεν, ἤδη προείρηται.

ἴωμεν δὴ πάλιν ἐπὶ τὰς εἰρηνικωτέρας τῶν τεχνῶν. 159 ἐξωμιδοποιός ἐξωμιδοποιία ἐξωμίς. χλαμυδουργία χλαμυδοποιία χλαμυδουργός. χλανιδοποιία χλανιδουργία, χλανίδες χλανίσκια, χλανιδοποιός. κλινοποικὴ κλινοποιός, κλινοπήγιον, κλίνη κλινίδιον κλιντήριον, κλινήρης κλινοπετής, κατακλιθῆναι· κλίνην δὲ παράπυξον Κρατῖνος εἶπεν ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ. κιβωτοποιός, ὡς Δείναρχος, κιβωτός κιβώτιον, τάχα δ' ἂν καὶ ῥίσκος, κίστη, κοίτη κοιτῶν κοιτίς. ὁ δ' αὐτὸς Δείναρχος καὶ βυρσοποιὸν εἴρηκε καὶ κωθωνοποιόν. σο- 160

158 7. κέρως *A*. 159 1. βῶμεν *A*.

ροποιός, σοροπηγός σοροπήγιον, σορός· καλοῖτο δ' ἂν αὕτη καὶ πύελος καὶ κιβωτὸς καὶ ληνός. σχοινιοσυμβολεύς, σχοινιοστρόφος καὶ ἰμονιοστρόφος, σχοινίον, σχοῖνος ὁλόσχοινος, παρασχοίνισμα· τὸ δὲ σχοινίον καὶ κάλως καὶ καλῴδιον. κοσκινο-
161 ποιός, κόσκινον. ἱστιορράφος, ἱστίον, πλησίστιος. κεραμεύς, κεράμιον, κεραμεία ἡ τέχνη καὶ κεραμευτική, κέραμος. καὶ κεραμίδες, οὐ μόνον κέραμος, αἱ ἐπὶ τοῦ τέγους· Θουκυδίδης δὲ ἄμφω λέγει. κεραμεύειν. κεράμιον οἰνηρὸν Ἡρόδοτος καὶ Κρατῖνος, Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ὀξηρόν. κεραμοπῶλαι, κεραμοπωλεῖον, ὡς Δείναρχος· καὶ τὸ ῥῆμα κεραμοπωλεῖν Ἄλεξις. καὶ κεραμὶς γῆ ἡ κεραμῖτις καὶ κεραμική. κέραμος
162 δὲ πᾶσα ἡ τῶν κεραμέων ἀγγείων ὕλη. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τέγος οὐ μόνον οἱ νῦν κέραμον ὀνομάζουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἂν ἐοίκοι καλεῖν, εἰπὼν ἐν Κωκάλῳ

κοφίνους δὲ λίθων ἐκέλευες
ἡμᾶς ἐπὶ τὸν κέραμον.

ἀγγεῖα κεράμεα καὶ γήινα, καὶ τὰ εἴδη κεράμια, πίθοι πιθάκναι, ἀμφορεῖς, βίκοι, κώθωνες, σταμνία στάμνοι σταμνίσκοι, ὅθεν εἴρηται ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ κατασταμνίζειν τὸν οἶνον τὸ κατερᾶν. λεπρᾶν δὲ κεράμιον ὀξηρόν, ἀντὶ τοῦ μυδᾶν, Ἀριστοφάνης λέγει. πίνακες κεράμεοι, τρύβλια, χύ-
163 τραι· χύτρας δὲ καὶ τὰ χυτροπωλεῖα ἐκάλουν, ὡς χύτρια τὰ τῶν χυτρῶν ὄστρακα. πλίνθοι, πλινθουργός, πλινθουλκός πλινθουλκεῖν, πλινθεύειν, πλινθοφορεῖν· πλινθευταὶ δ' ἦσαν οἱ τὰς πλίνθους πλάττοντες. χυτροπλάθος, κοροπλάθος· τῶν δὲ κοροπλάθων ἴδιον τὸ τὰ χολοβάφινα βάπτειν, τὰ χρυσοειδῆ. ἰπνοπλάθοι. παροιμία, ἐν πίθῳ τὴν κεραμείαν μανθάνειν. ἀπὸ δὲ τῶν πίθων ὁ πιθών, Φερεκράτους εἰπόντος ἐν Πετάλῃ «κἀκ πιθῶνος ἤρυ-
164 σαν ἄκρατον.» καὶ μέντοι καὶ Εὔπολις ἐν τοῖς Δήμοις ἔφη

ἐνταῦθα τοίνυν ἦν ἐκείνοισιν πιθών.

πυριρραγὴς δὲ Κρατίνου εἰπόντος ἐν Ὥραις ἐφαρμοστέον τοὔνομα τῇ κεραμευτικῇ, ἐπεὶ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηκε

---

162 1. κεραμεικῶν *A*. 5. ἡμᾶς] ἰμᾶν Kühnius, ἡμᾶς ἰμᾶν Bergkius. 163 4. κυθροπλάθος *A*. 8. εἴρυσαν ante *M*. 164 1. θυήμοις *A*.

ψοφεῖ λάλον τι καὶ πυριρραγές.

περὶ ὃ δὲ οἱ τοὺς πίθους πλάττοντες τὸν πηλὸν περιθέντες πλάττουσι, τοῦτο τὸ ξυλήφιον κάνναβος καλεῖται. ἀναχύρωτον δὲ τὸν πηλὸν Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ λέγει. πλάσται, πλάττειν διαπλάττειν, πλαστική. καὶ κηροπλάσται κηροπλαστική, κηρὸν τήκειν, ἀλεαίνειν, χεῖν, λύειν, ἀνιέναι, ὀργάζειν, μαλάττειν. λέγεται δὲ καὶ πηλὸν ὀργάζειν. 165

κουρεύς, κουρίς, κείρειν ἀποκείρειν, ἀπονυχίζειν. κεροπλάστης. κομμωτής κομμώτρια, κομμωτική, κομμοῦν καὶ πέκτειν, ὅθεν καὶ Ὅμηρος

ἰδὲ χαίτας
πεξαμένη χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς.

πιττοκόπος πιττοκοπική, πιττοῦν πιττοῦσθαι, πιττοκοπεῖσθαι, παρατίλτρια, παρατίλλεσθαι, παραλέγεσθαι.

βαλανεύς βαλανεύτρια βαλανευτική βαλανεύειν βαλανεῖον. μέρος δὲ βαλανείου ἐσχάρα καὶ ἀλειπτήριον· φησὶ γοῦν Ἄλεξις ἐν Καυνίοις 166

ἐν τῷ βαλανείῳ μήτε πῦρ ταῖς ἐσχάραις
ἐνόν, κεκλεισμένον τε τἀλειπτήριον.

καὶ τὰ τῶν βαλανείων ἀγγεῖα ἀρύβαλλος ἀρύταινα· ἄμφω δ' Ἀριστοφάνης λέγει. ὁ δ' αὐτὸς καὶ κάμινον βαλανείου φησίν. εἰκότως δ' ἂν βαλανείῳ προσάγοιτο καὶ τὸ ἐν ταῖς Λημνίαις ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον

ἀλλ' ἀρτίως κατέλιπον αὐτὴν σμωμένην
ἐν τῇ πυέλῳ.

τάχα δ' ἂν καὶ τὸ κτενίζεσθαι ἐν τῷ λουτρῷ. προσήκοι δ' ἂν βαλανείῳ λουτρὸν καὶ λοῦσθαι, καὶ λουτρῶνες ὡς Ξενοφῶν. καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ λουτροῦ λούτριον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἥρωσιν 167

μήτε ποδάνιπτρον θύραζ' ἐκχεῖτε μήτε λούτριον.

ἡ δὲ νέα κωμῳδία καὶ λουτῆρας λέγει. Αἰσχύλος δ' ἂν ἐοίκοι τὰ βαλανεῖα λουτήρια λέγειν·

[λοῦταί γε μὲν δὴ λουτρὸν αὖ τὸ δεύτερον.]
ἀλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λουτηρίων.

---

164 2. πλίνθους *A*, πηλίνους *C*. 166 4. μήτε τὸ πῦρ ante Iungermannum. 167 5. μήτ' ἀπόνιπτρον ante Seidlerum. 6. λούτας *A*. 8. αὐτὸ vulgo.

Ἀναξίλας δὲ οὕτως ὀνομάζει τοὺς νῦν λουτῆρας, ἐν Λουτροποιῷ λέγων

ἐν τοῖς βαλανείοις οὐ τίθεται λουτήρια

168 τῶν δὲ ἔτι νεωτέρων τις Εὔπολις καὶ τὴν πύελον τὴν ἐν τῷ βαλανείῳ μάκτραν ὠνόμασεν, ὡς οἱ νῦν· λέγει γοῦν ἐν Δαιτῶντι

εἰς βαλανεῖον
εἰσελθὼν μὴ ζηλοτυπήσῃς τὸν συμβαίνοντά σοι
εἰς τὴν μάκτραν.

τῷ δὲ λοῦσθαι καὶ τὸ ψυχρολουτεῖν ἂν προσήκοι, εἰρημένου τοῦ ἐψυχρολουτήσαμεν ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνους. καὶ παραλοῦται δ' ὁ αὐτὸς ἐν Ταγηνισταῖς. ἀλουτίαν δὲ Εὔπολις ἐν Ταξιάρχοις·

ἀντὶ ποικίλου
πιναρὸν ἔχοντ' ἀλουτίᾳ κάρα τε καὶ
τρίβωνα.

βαλανείῳ δ' ἂν καὶ ἡ πυρία ἔποιτο· εἴρηκε δ' Ἡρόδοτος «πυρία Ἑλληνική,» Φίλιστος δὲ «λουτρὰ καὶ πυριάματα.»

169 βαφή, χρῶσις κατάχρωσις, βάπτων καταβάπτων, χρωννύς καταχρωννύς, καλχαίνων· ἴδιον γὰρ ἐπὶ τῶν χρωννύντων τοὔνομα. Εὔπολις δὲ καὶ βάπτριαν, καὶ Ἀντιφῶν βάψιν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. λέγεται δὲ καὶ φαρμάττειν τὰ ἔρια, καὶ μηλοῦν, καὶ καταμηλοῦν τὸ τῷ κυκήθρῳ καταδύειν. καὶ τὰ χρώματα καὶ βάμματα καὶ ἄνθη καὶ φάρμακα, καὶ τὸ ἐργαστήριον ἵνα τοῦτο γίνεται φαρμακῶν, ὁ δὲ καταβάπτων
170 πορφυροβάφος. εἴποις δ' ἂν καὶ δολοῦν τὰ ἔρια. Ἀντιφάνης δὲ ἐν Βυζαντίῳ κατὰ τὴν νῦν χρῆσιν εἴρηκε «πορφύρας ὀκτὼ κύκλοι.» προείρηται δὲ περὶ δευσοποιοῦ βαφῆς.

τραπεζίτης τραπεζιτεύω, τράπεζα. ἀργυραμοιβός ἀργυραμοιβική, ἀργυρογνώμων, δοκιμαστής, κολλυβιστής, ὡς Λυσίας ἐν τῷ περὶ χρυσοῦ τρίποδος. καὶ ὁ νῦν κόλλυβος ἀλλαγή, καὶ τὸ καταλλάττειν τὸ νόμισμα, καὶ τὰ κέρματα δὲ καὶ τὸ κερματίζειν τὸ νόμισμα εἴρηται· Ἀριστοφάνης

---

167 1. λυροποιῷ Schweighaeuserus. 3. ἐν additum ex 10 36. 168 1. cf. *M* 1 p. 130. 169 5. κυνήθρῳ *A*. κινήθρῳ ceteri. 170 2. πορφύροις *A*, omisso κύκλοι.

οὐδ' ἀργύριον ἔστιν κεκερματισμένον.
κέρματα δὲ πολλῶν πληθυντικῶς εἰρηκότων, κέρμα ἑνικῶς Ἄμφις εἴρηκεν ἐν Ἀμπελουργῷ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Κύκλωπι. νομισματοπώλης καὶ νομισματοπωλικὴ κατὰ Πλάτωνα.

πιλοποιός πιλοποικός, πιλοποιία πιλοποική, πιλη- 171
τικός, πῖλος πίλινος, πίλημα. «πιλητὰ ἔσεσθαι κτήματα σώμασιν» ἐν Τιμαίῳ Πλάτων. πιλῆσαι συμπιλῆσαι, συμπίλησις, πιλίον πιλίδιον. οὐ μόνον δὲ ὁ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιτιθέμενος πῖλος ἐκαλεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοῖς ποσίν, ὡς δηλοῖ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς λέγων

λευκοὺς ὑπὸ ποσσὶν ἔχων πίλους.

ὁ δὲ Πλάτων ἐν Συμποσίῳ καὶ ἀρνακίδας τοῖς πίλοις 172
προστίθησιν· «ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πίλους τε καὶ ἀρνακίδας.»

πλοκεύς, πλέκων συμπλέκων, πλεκτική πλεκτικός πλεκτικῶς, πλέγμα, πλοκή συμπλοκή περιπλοκή. περιπλέκει διαπλέκει ἀντιδιαπλέκει. πλόκιον, πλόκανον, περιπεπλεγμένον. χήλινον δὲ ἄγγος, ἔχον πυθμένας ἀγγειοσελίνων, ὅταν εἴπῃ Ἀνακρέων, τὸ ἐκ σχοινίων πλέγμα δηλοῖ. καὶ ῥῖπας δὲ πλέ- 173
κειν ἔστιν εἰπεῖν· ἕτερον γὰρ ἡ ῥιπίς. ἀλλὰ καὶ σπυρίδας πλέκειν καὶ φορμίδας καὶ φορμίσκια καὶ φορμίσκους καὶ ταλάρους καὶ καλαθίσκους καὶ ταρσούς· ἔστι δὲ καλάμινον πλέγμα, ἐφ' οὗ τοὺς ὑγροὺς ἐξήραινον τυρούς. τὸ δ' ἐπὶ τῇ ψύξει τῶν σύκων πλέγμα τρασιά. εἴποις δ' ἂν πλέκειν κο- 174
φίνους, σωράκους, ἀρρίχους, φερνία, λάρκους, φορμούς, σπυρίδας σπυρίδια σπυρίχνια, ταρπούς τάρπας, συρίσκους. θολία δ' ἐκαλεῖτο πλέγμα τι θολοειδές, ᾧ ἀντὶ σκιαδίου ἐχρῶντο αἱ γυναῖκες. καὶ τὸ σκιάδιον δ' ἐστὶν ἐν χρήσει, καὶ σκιαδοφόροι καὶ ἐσκιαδοφόρει, καὶ σκιάς, ὑφ' ᾗ ὁ Διόνυσος κάθηται, καὶ σκίρα ἑορτή. πλόκαμος πλοκαμίς, πλεκτάνη. καὶ πυτίνας πλέκειν καὶ ταλάρους καὶ τυροκο- 175
μεῖα· οὕτω δ' ἂν καλοίης τὸν τάλαρον ᾧ ὁ χλωρὸς τυρὸς ἐμπήγνυται, ὥσπερ τὸ ξύλον τὸ ἑκατέρωθεν φέρον τουτὶ τὸ πλέγμα τυροφορεῖον. τὸ δὲ τἆλλα σκεύη φέρον οὐ μόνον σκευοφόριον ἀλλὰ καὶ ἀναφόρον εὕροις ἂν

---

170 1. κατακερματίσματα *A*. 171 7. ποσὶν ante *M*. 172 7. ἐλείων *C*, ἀγγεοσελίνων vel ἀγγελοσελίνων ceteri: corr Bergkius.

ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνους εἰρημένον. καὶ φορμὸν δὲ σχοίνινον Ἀριστοφάνης λέγει. οἰσυοπλόκος δὲ ὁ τὰς οἰσύας
176 πλέκων· οἰσύαι δὲ αἱ λύγοι, καὶ οἰσύινα σκεύη καὶ οἰσύιναι ἀσπίδες. τὸν δὲ οἰσυοπλόκον οἰσυουργὸν καλεῖ Εὔπολις. κάνναι δὲ τὸ ἐκ καννάβων πλέγμα· ῥῖπές τινές εἰσιν ἐν Ἀριστοφάνους Σφηξίν,

οὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω.

καὶ τὸ κανοῦν δὲ πλέγμα τι, καὶ τὸ κανίσκιον· ἐν γὰρ τῷ Γηρυτάδῃ φησὶν Ἀριστοφάνης «πλεκτῷ κανισκίῳ.» καὶ γυργάθους δὲ πλέκειν ἔλεγον· ὁ δὲ γύργαθος ὠνόμασται ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Λαιταλεῦσιν.

177 μυρεψός· Κριτίας γὰρ οὕτως ὠνόμασεν. μυροποιός· οὕτω δὲ Ἀνακρέων. μυροπώλης· μυροπωλεῖν δὲ Ἀριστοφάνης ἔφη. μυροπώλιον, μύρου ἀλάβαστρον, μυρίδα. μυρηρὰ λήκυθος, ἀλαβαστροθῆκαι· καὶ τὸν τὰς ἀλαβάστρους φέροντα Αἰσχύλος εἴρηκεν ἀλαβαστροφόρον. μύρῳ χρίσασθαι, μύρου ὄζειν, μυρίσματα μυρίσαι, μυρώσασθαι μυρώματα, μυραλοιφεῖν μυραλοιφή μυραλοιφία. σπαθίδα δὲ τὴν καθιεμένην εἰς τὸ μύρον Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν Λαιταλεῦσιν.

178 λυχνοποιός λυχνοπώλης, λύχνος λυχνοῦχος, λύχνιον ἐλλύχνιον, λυχνοκαυτεῖν, λυχνοκαῖα παρ' Ἡροδότῳ. καὶ τὸ κατασβέσαι τὸν λύχνον, ὅπερ οἱ νῦν, κατακοιμίσαι Φρύνιχος εἴρηκεν ἐν Μονοτρόπῳ·

ἔπειτ' ἐπειδὰν τὸν λύχνον κατακοιμίσῃ.

Εὐριπίδης δ' ἐν Ἰνοῖ

κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος, ὥστε θήρ, μόνος.

179 στλεγγιδοποιός, στλεγγίς, ἀποστλεγγίσασθαι ἀπεστλεγγισμένος. ἔστι δὲ καὶ ἕτερόν τι στλεγγίς, δέρμα κεχρυσωμένον, ὃ περὶ τῇ κεφαλῇ φοροῦσιν. δακτυλιογλύφος· δακτυλιουργὸν αὐτὸν εἴρηκε Φερεκράτης. τὸ δὲ γλύφειν Κρατῖνος, καὶ τὸ γλύμμα Εὔπολις. δακτύλιος δακτυλίδιον· καὶ τοῦ δακτυλίου τὸ μέν τι ὁ κύκλος, τὸ δέ, ἵνα ὁ λίθος ἐναρμόζεται, πύελός τε καὶ πυελίς, ὡς ἔφη Λυσίας. τὸν δὲ περιφερῆ καὶ ἄλιθον δακτύλιον ἄπειρον καλοῦ-

---

176 1. οἰσύαι] ἰωνικὸν *A*. 5. περὶ *A*. 179 2. δέσμα Schweighaeuserus. 6. post κύκλος *A* σφενδόνη.

σιν. δικτυοπλόκος δικτυεύς, δίκτυον δικτύδια. κεκρυφαλοπλόκος, ὡς Κριτίας ἔφη, κεκρύφαλος κεκρυφάλιον. καρδοπογλύφος, ὡς Κράτης εἴρηκεν ἐν Γείτοσιν· Μένανδρος δὲ τὴν κάρδοπον καὶ ληνὸν κέκληκεν. φαρμακοτρίβας δὲ εἶπε Δημοσθένης. ὀρχηστοδιδάσκαλος, ὀρχηστής ὀρχηστρίς, ὄρ- 180
χησις, ὀρχήματα ὑπορχήματα. μυλωθρός, μύλων μύλη, ἐπιμύλιος ᾠδή, καὶ προμυλαία θεὸς καὶ εὔνοστος. καὶ ζῶον τὸ ἔνδον τρεφόμενον μυλακρὶς καὶ μυλαβρίς· οἱ δὲ μυλακρίδα τὴν ἀλοῦσαν γυναῖκα ἔλεγον. στρέφειν τὴν μύλην, περιάγειν περιφέρειν περιελαύνειν, ἀλεῖν τοὺς πυρούς, τρίβειν, λεαίνειν, ἐρείκειν κατερείκειν· Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν 181
Ἀμφιαράῳ φησὶν

ἔπειτ' ἔρειξον ἐπιβαλοῦσ' ὁμοῦ πίσοις,

ἐν δὲ τοῖς Σφηξὶ «θυμὸν κατερεῖξαι.» ἐκ δὲ τούτων ἂν εἴη καὶ κοδομὴ καὶ κοδομεύειν καὶ κοδομεῖον, καὶ φρύττειν καὶ φρύγειν καὶ φρύγετρον καὶ φρύξαι καὶ φρυγεῦσαι. ἀγγεῖον δὲ ᾧ ἐνέφρυγον ὁ φρυγεύς· Θεόπομπος γοῦν ἐν Σειρῆσι «φρυγεύς» φησι «θυΐα λήκυθος.» ὁ δὲ φρυγεὺς καὶ σείσων καλεῖται· ὀνομαστέον δὲ καὶ τὸν ἄνδρα τὸν φρύττοντα φρυγέα. σπαρτοπλόκος σπαρτοπώλης, σπάρτη σπάρτος. σπαρτίνη ἡ μήρινθος. θρονοποιός, δίφρος, 182
ἕδρα, θᾶκος, θρῆνυς θρανίον, σκολύθριον. ληκυθοποιός ληκυθοπώλης, λήκυθος ληκύθιον, ληκυθίζειν.

ἐν μέντοι τοῖς ἄλλοις τεχνίταις ὁ Πλάτων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Πολιτείας καὶ τοὺς ἐργολάβους καταταλέγει· «ῥαψῳδοί, χορευταί, ὑποκριταί, ἐργολάβοι.» νῦν μὲν οὖν τοὺς περὶ τὴν σκηνὴν λέγει ἐργολάβους· καὶ πάντας μὲν τοὺς ἐργολαβοῦντας ἔστιν εἰπεῖν, ὧν τοὺς ἐναντίους, τοὺς ἐκδιδόντας, ἐργοδότας εἴρηκε Ξενοφῶν. τοὺς δὲ ἐργολάβους καὶ ἐργολήπτας Τηλεκλείδης ὁ κωμικός. οἱ μέντοι ῥήτορες τὸ ἐργολαβεῖν ἐπὶ τοῦ ἐπηρεάζειν λέγουσιν. τοὺς δὲ ἐφε- 183
στηκότας τῇ τῶν ἔργων ἐπιμελείᾳ οἱ μὲν Ἀττικοὶ ἐπιστάτας ἔργων λέγουσιν, Ἐπίχαρμος δὲ καὶ ἐργεπιστάτας.

κολλέψης κολλοπώλης, κόλλα κολλᾶν. κρηπιδουρ-

---

179 3. κρατῖνος *A*. 181 3. ἔρειξεν ὡς ἐπιβ. ante Bergkium. 4. θυμοὺς κατέρειξεν codices. 182 7. μέντοι?

γὸς ὡς Λείναρχος, κρηπῖδες. ὀρεοκόμος ὀρεοκομεῖν, ὀρεῖς, ὀρικὸν ζεῦγος. ἡνίοχος, ἡνία, ἡνιοχεῖν ἡνιόχησις ἡνιοχούμενοι.

184 νομή νομεῖς, νέμειν κατανέμειν ἐπινέμειν. μηλόβοτος γῆ, εὔβοτος καὶ εὔνομος καὶ εὔχιλος, καὶ εὔχορτα πεδία, ὡς οἱ ποιηταί. ποάστριον δὲ τὸ νῦν χορτοκόπιον. ἐπινομίαν δὲ Ξενοφῶν ἔφη τὸ ἐν τῇ ἀλλήλων ἐξεῖναι νέμειν. προβατεῖς προβατευταί, προβατεία προβατευτική, πρόβατα, προβατοκάπηλος. καὶ αἱ προβάτων ἡλικίαι· τὸν μὲν ἀπὸ γονῆς εἴποις ἂν μοσχίον, τὸν δ' ἐσθίοντα ἄρνα, εἶτα ἀμνόν, εἶτα ἀρνειόν, ὃς καὶ ἀρὴν παρὰ τοῖς ποιηταῖς καλεῖται,
185 εἶτα λιπογνώμονα. ποιμένες αἰπόλοι, ποίμνια αἰπόλια, ποιμαίνειν αἰπολεῖν, ποιμνῖται κύνες, αἰπολικοὶ κύνες. ἱπποφορβοί ἱπποφορβία, καὶ ὡς Σοφοκλῆς ἱπποβουκόλοι, ἱπποφορβεῖς. βοηλάται βουφορβοί, βουκάπηλοι, ζευγηλάται· Σοφοκλῆς δ' ἔφη «ποππύζεται ζευγηλατρίς.» ἀστραβηλάται, καὶ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν ὀνοκίνδιοι καὶ κιλλακτῆρες.
186 ὄνος, ἡμίονος, ἀστράβη, νωτεῖς ἡμίονοι καὶ ζύγιοι· καὶ ἀγὼν δέ τις ἡμιόνων ἦγετο πάλαι ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τὸ μὲν τῶν νωτέων ἡμιόνων ἀγώνισμα ἐκαλεῖτο κάλπη, τὸ δὲ τῶν ζυγίων ἀπήνη. τὸ δὲ σάξαι τὸν ὄνον ἐπισάξαι Ἡρόδοτος· Ξενοφῶν δὲ καὶ ἐφ' ἵππων τὸ ἐπισάξαι. τὸ δὲ τοῦ ἀστραβηλάτου ῥῆμα ἀστραβεύειν Πλάτων εἴρηκεν ἐν Ἑορταῖς. τὸ μέντοι τοῖς ἀπηγορευκόσι τῶν ἵππων ἐπιβαλλόμενον ση-
187 μεῖον τρυσίππειον ἐκαλεῖτο. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ βοηλατεῖν καὶ ὀνηλατεῖν εἶπεν. ὑοπῶλαι ὑοφορβοί, συβῶται συφορβοί συβώτριαι, χοιροπῶλαι, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ὥραις. καὶ ὗες σύες, χοῖροι χοιρίδια, δελφάκια, καὶ τὰ ὀψίγονα καὶ σμικρὰ μετάχοιρα. συφεός ὑφεός συφός, χοιροκομεῖον· χοιροτροφεῖον δὲ ὅ τε συφὸς καὶ πλέγμα τι ἐν ᾧ χοῖροι τρέφονται.

188 ἀγύρται μηναγύρται, ἀγυρτική, ἀγυρμός, ἀγείρειν. μάντεις, ἀλφιτομάντεις, ἀστρομάντεις, νυκτομάντεις, στερ-

---

184 7. *μοσχεία B*, *μοσχίαν* Stephanus. 8. *ἀρνὸν ὃς καὶ ἄρρην A*. 185 3. *Εὐριπίδης* Valckenarius. 186 4. *ἐπισ.*] *στρωματίσαι C*. 187 1. *τρίσιππον A*. 188 1. *μητραγύρται C*.

νομάντεις, σφονδυλομάντεις, ἀλευρομάντεις· κοσκινομάντεις δὲ εἴρηκε Φιλιππίδης, Μάγνης δὲ ἐν Λυδοῖς «ὀνειρομάντεσιν, ἀναλύταις.» ὀνειροκρίται, ὀνειροπόλοι, ὀνειράτων ὑποκριταί. ὀρνεοσκόποι, οἰωνισταί, ὀρνιθοσκόποι, οἰωνοπόλοι. θύται, φιλοθύται, μάγοι, γόητες, ἐξηγηταί, καθαρταί, τελεσταί, ἀπομάκται ἀπομάκτριαι, καὶ τὸ ῥῆμα ἀπομάξομεν. τερατοσκοπία τερατολογία, τερατολόγῳ φύσει 189
(εἴποις δ' ἂν καὶ τερατολόγῳ ἀνδρί), τερατογονία, τερῶν ὑποκριταί, ἀφ' ὧν καὶ τὸ τερατεύεσθαι. θαυματοποιός θαυματοποιία, θαυμάτων δημιουργοί.

μηχανοποιός μηχανοποιία, μηχανήματα μηχαναί, εὐμήχανοι εὐμηχανία, πολυμήχανοι πολυμηχανία, ἀμήχανοι ἀμηχανία, βιομήχανοι ὡς Ἀντιφῶν. τοὺς δὲ μηχανοποιοὺς καὶ σκηνοποιοὺς ἡ παλαιὰ κωμῳδία ὠνόμαζεν. γελωτοποιὸς 190
καὶ γελωτοποιεῖν, καὶ γελωτοποιοῦντες ὡς Ξενοφῶν. Ἐκπωματοποιὸς δὲ δρᾶμα Ἀλέξιδος, καὶ Γραμματειδιοποιὸς Ἀπολλοδώρου. κυβερνῆται, πρωρᾶται, ἐρέται, ναῦται. καὶ στρογγυλοναύτας Ἀριστοφάνης λέγει, Θεόπομπος δὲ γυναῖκας ναυτίδας. πορθμεῖς πορθμίον. νεωλκοί· τὰ δὲ τῶν νεωλκῶν ξύλα, οἷς ὑποβληθεῖσιν ἐφέλκονται αἱ νῆες, φάλαγγες καὶ φαλάγγια. αἱ δὲ καλούμεναι χα- 191
μουλκοὶ μηχαναὶ δι' ὧν εἵλκοντο. καὶ ἡ μὲν οὐκέτι πλέουσα ναῦς νενεωλκημένη, διαψυχομένη, ἀνειλκυσμένη. τὰ δὲ μέρη τούτων προείρηται. σακχυφάντας δὲ Δημοσθένης εἴρηκεν ἐν τῷ κατ' Ὀλυμπιοδώρου. καὶ σάκκον μὲν καὶ σακκίον ἡ κωμῳδία, Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Μίκας ἔφη «ἐμισθώσατο τυλυφάντας,» Σοφοκλῆς δ' ἔφη «λινορραφῆ τυλεῖα,» Εὔπολις δὲ Κόλαξι «κεκρύφαλοί τε καὶ τύλη,» 192
Ἀντιφάνης δὲ ἐν Φάωνι «στρώματα κλίνας τύλας.» καὶ φρεωρύχος δὲ εἴη ἂν τέχνης εἶδος· Φιλυλλίῳ γὰρ δρᾶμά τι ὁ Φρεωρύχος. τὸ δὲ φρεωρύχων ἐργαλεῖον παρ' αὐτοῦ καλεῖται τορεύς. ἴσως δ' ἂν καὶ [βύρσαν] γλευκαγω-

---

188 2. ὀνειροκρίτοισιν *A*, omisso 3. ὀνειροκρίται. καθάρτριαι add *C*. 4. μάντεις ἐπ' ὄρνισι add *C*. 190 1. σκηνικοὺς οἱ παλαιοὶ ὠνόμασαν *C*. 7. καθέλκονται *C*. 191 2. καὶ] οὐλκοί. καὶ *A*, ὁλκοί. καὶ *F*. 3. νεωλκημένη vulgo. 6. μήκας *A*. 7. κλινοραφὴς τυλία *A*: correctum ex 10 39.

γόν τινα φαίης· ἐπίπρασκον δ' οὗτοι τὸ γλεῦκος, ἐφ' ἁμα-
193 ξῶν εἰς τὴν ἀγορὰν κομίζοντες. Φερεκράτης δ' εἴρηκεν ἐν Ἀγρίοις βύρσης γλευκαγωγοῦ.

κάπηλοι δὲ οὐ μόνον οἱ μεταβολεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ τὸν οἶνον κεραννύντες· ὅθεν καὶ Σαράβωνα ὁ Πλάτων κάπηλον ὠνόμασεν, ἐπαινῶν αὐτὸν ἐπ' οἰνουργίᾳ. τὸ δὲ τῶν καπήλων ἐργαστήριον καπηλεῖον εἰρήκασιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι, καὶ τὸ κωμῳδούμενον ἐν Σοφοκλέους Φινεῖ

βλέφαρα κέκληταί γ' ὡς καπηλείου θύραι.

194 Ἕρμιππος δὲ ἐπὶ τοῦ προπιστευθέντος ἄνευ ἀργυρίου πίνειν ἐκ καπηλείου προδόσει πίνειν εἴρηκεν. κάπηλιν δ' ἔλεγον, ὡς Ἀριστοφάνης

ἆρ' ἐστὶν ἡ καπηλὶς ἡ ἐκ τῶν γειτόνων,
ἢ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται.

καὶ τὸ κοτυλίζειν εἴρηται μὲν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ μέρος πιπρασκομένων ἀλλ' οὐκ ἀθρόως, ἴσως δὲ καταχρωμένων τῶν λεγόντων, ὥσπερ καὶ τὸ καπηλεύειν, οὕτω καὶ τὸ πιπράσκειν λέγουσιν· ἴδιον δ' ἂν εἴη τῶν τὸν οἶνον πι-
195 πρασκόντων. καὶ Φερεκράτης μὲν εἴρηκε

μηδὲν κοτυλίζειν, ἀλλὰ καταπάττειν χύδην,

Ἀριστοφάνης δὲ

κιρνάντες γὰρ τὴν πόλιν ἡμῶν κοτυλίζετε τοῖσι πένησιν.

ὅτι μέντοι ἡ κοτύλη καὶ ὑγρῶν ἦν καὶ ξηρῶν μέτρον, Θουκυδίδης ἀρκεῖ εἰπὼν «κοτύλην ὕδατος καὶ δύο κοτύλας σίτου.» εἶεν δ' ἄν τινες καὶ νεκροφόροι καὶ ταφεῖς. τὰ δ' ἐπὶ τοῦ πιπράσκειν, ἔστιν εἰπεῖν ἐπ' αὐτῶν τὸ τιμιοπῶλαι, εἰρηκότος Φρυνίχου ἐν Τραγῳδοῖς

σὺ δὲ τιμιοπώλης ὥς γ' Ἀχιλλεὺς οὐδὲ εἷς.

196 καὶ ἡ παμπρασία δὲ ἐπὶ τῶν πάντα πωλούντων λέγεται.

τὰ δ' ἐφεξῆς τὰ μὲν πλεῖστα Κριτίας λέγει, πολλοὶ δὲ καὶ τῶν μᾶλλον αὐτοῦ κεκριμένων τὴν εὐφωνίαν. χαλκοπῶλαι, σιδηροπῶλαι. λαχανοπῶλαι λαχανοπώλιδες λαχα-

---

193 s. δ' *A.* || θύρας *A.* 195 2. καταπιπράσκειν *A.* 4. τοῖς σιτοπένησιν *A.* 9. ἐπὶ τούτοις ἀποπιπράσκειν. ἔστιν δὲ εἰπεῖν *BC.* || τομιοπῶλαι *C.* 196 3. αὐτῷ ante Kühnium. 4. λαχανοπώλιδες λαχανοπωλήτριαι] haec vulgo 200 1. post Ἀντιφάνης.

νοπωλήτριαι. τυροπῶλαι· ἔθος ἦν ἐπερωτᾶν τούτους πότερα κνῆν ἢ ἐπεσθίειν. συρμαιοπῶλαι, στυππειοπῶλαι, ἐριοπῶλαι, λιβανωτοπῶλαι· λιβανωτοπωλεῖν δὲ Ἀριστοφάνης ἔφη. ῥιζοπῶλαι, σιλφιοπῶλαι, καυλοπῶλαι, σκευοπῶλαι, σπερ- 197
μολόγοι σπερματοπῶλαι, χυτροπῶλαι· τὴν δ' Αἴγιναν χυτρόπωλιν ἐκάλουν. φαρμακοπῶλαι, καὶ τὸ ῥῆμα φαρμακοπωλεῖν, καὶ φαρμακοτρίβαι παρὰ Δημοσθένει. βελονοπῶλαι βελονοπώλιδες· τὰς δέ γε βελόνας βελονίδας εἴρηκεν Ἕρμιππος ἐν Μοίραις. ἔξεστι δὲ καὶ ταῦλλα ἐπὶ τὸ θῆλυ σχηματίζειν. πινακοπῶλαι· ἐκάλουν δ' οὕτως οἱ ποιηταὶ τῆς κωμῳδίας οὐ μόνον τοὺς πίνακας πιπράσκοντας ἀλλὰ καὶ τοὺς ὄρνις, ἃς προυτίθεσαν ἐπὶ πινάκων κεραμέων. τούτους δ' ὀρνιθοκαπήλους Κριτίας καλεῖ. οὗ δ' ἐπιπράσκοντο 198
οἱ ὄρνιθες, ὀρνιθοπωλεῖον. ὀρνεῶται, ὀρνιθοπῶλαι. κτενοπῶλαι, ἀγκιστροπῶλαι, σκοροδοπῶλαι, κρομμυοπῶλαι. ἰσχαδοπώλιδες· ἰσχαδοπῶλαι δὲ Φερεκράτης ἐν τοῖς Ἀγαθοῖς καὶ ἰσχαδωνῶν ἔφη. μελιτοπῶλαι μελιτοπώλιδες μελιτοπωλοῦσαι. λεκιθοπώλης, ἐλαιοπῶλαι, ὀξοπῶλαι, γελγοπῶλαι γελγόπωλις· εἴρηται γὰρ ἡ γελγόπωλις ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ Κρατίνου, ὥσπερ ἐν Ἀρτοπώλισιν Ἑρμίππου τὸ γελγοπωλεῖν. ἐν δ' Ἀριστοφάνους Δαναΐσι συρμαιοπῶλαι καὶ ἐγκρι- 199
δοπῶλαι, ὥσπερ ἐν ταῖς Φοινίσσαις θεατροπώλης ὁ θέαν ἀπομισθῶν. χιδροπῶλαι. στεφανοπῶλαι στεφανοπώλιδες στεφανοπωλήτριαι. στεφάνων δὲ εἴδη ἐκκύλιστος, ὥσπερ Ἀρχίππῳ εἴρηται ἐν Ῥίνωνι

ἀπέρχεται
στέφανον ἔχων τῶν ἐκκυλίστων·

καὶ κυλιστὸν δὲ εἴρηκεν Ἀντιφάνης. συνθηματιαίους δὲ στε- 200
φάνους εἴρηκεν Ἀριστοφάνης τοὺς ἠργολαβημένους, οὓς οἱ νῦν ἐκδοσίμους λέγουσιν· φατέον δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐκδιδόντος ἔργον ὁτιοῦν τὸ ἐργοδοτεῖν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἐργαζομένου τὸ ἐργολαβεῖν. εἰ δὲ Λυσίου ὁ κατ' Αὐτοκλέους λόγος, ἐν ᾧ γέγραπται «ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον,» εἴη ἂν καὶ ὁ ψη-

---

197 2. κνθροπῶλαι *C.* || χυτροπωλεῖον *A*, χυτρόπολιν *M.* 5. τὰς — 6. σχηματίζειν] haec vulgo 200 1. ante συνθηματιαίους. 199 3. χιτροπῶλαι *A*, ἰτροπώλης ceteri. 200 5. εἰ — 6. ψηφοπαίκτης] καὶ λυσίας δὲ ἐν τῷ κατ' αὐτοκλέους ψηφοπλαςοῦσι τὸ δίκαιον. εἴη δ' ἂν καὶ ὁ ψηφοπλάστης *A*.

201 φοπαίκτης ἐν τέχνῃ. τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο εἴρηκέ τις τῶν νέων κωμῳδῶν Εὔδοξος ἐν Ναυκλήρου δράματι.

εἰ δὲ χρὴ καὶ τὰς αἰσχίους πράξεις τέχνας ὀνομάζειν, ἐρεῖς πόρναι πόρνοι, ἑταῖραι ἑταιροῦντες, πορνεῖα οἰκήματα ματρύλλεια, πορνοβοσκοί προαγωγοί μαστροποί. τὴν δὲ πόρνην καὶ χαμαιτύπην ἐρεῖς, καὶ χαμαιτυπεῖον τὸ ἐργαστήριον, καὶ τεγῖτιν καὶ πορνίδιον. πορνεύτριαν δὲ ἐν
202 τοῖς Γεωργοῖς Ἀριστοφάνης ἔφη, Φιλωνίδης δὲ ἐν τοῖς Κοθόρνοις πορνοτελώνας. Ἕρμιππος δὲ ἐν Ἀρτοπώλισι φησὶν

ὦ σαπρὰ καὶ πᾶσι πόρνη καὶ κάπραινα,

Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

τὴν πόρδαλιν καλοῦσι τὴν κασαλβάδα.

τὸ δὲ πορνεύεσθαι ῥῆμα ἐν τῷ πρώτῳ Εὐπόλιδος Αὐτολύκῳ, ὡς τὸ πορνοβοσκῆσαι ἐν τῇ Πλάτωνος Συμμαχίᾳ,
203 καὶ ἡ πορνοβοσκία ἐν τῷ Αἰσχίνου κατὰ Κτησιφῶντος. ἐν δὲ Φρυνίχου Μούσαις

ὦ κάπραινα καὶ περίπολις καὶ δρομάς.

καὶ φορβάδας δ' ἂν τὰς πόρνας λέγοις, ὥσπερ καὶ μάχλους.

κυβεία, κυβεύτρια κυβευταί, κυβευτήρια. πεττεία ἢ πεσσεία, ὡς Σοφοκλῆς. σκιράφια· καὶ τὸν σκιραφευτὴν Ἄμφις εἴρηκεν ἐν τοῖς Κυβευταῖς. τηλία, κημοί, φιμοί, κηθίς, κόσκινον, ἀβάκιον, κύβοι, διάσειστοι κύβοι, πεττοί, ἀφ'
204 ὧν καὶ τὸ πεττεύειν καὶ πεττευτὴς παρὰ Πλάτωνι. τὸ δὲ πεσσοῖς παίζειν πεσσονομεῖν Κράτης εἴρηκεν ἐν Γείτοσιν. ψῆφοι, γραμμαί, βόλοι. βόλων δὲ ὀνόματα τῶν μὲν φαύλων τε καὶ δυσβόλων, ἐφ' οἷς τὸ δυσκυβεῖν, Μίδας, Μάνης, πάτριλος, πάταινα, μάγνης, σάγλη, ἄβολα, ἄπλια, ἄθετος, ὑπτιάζων, κρύφασος, κάγγασος, τριχίας, ἐκδύνων, χῖος, ὃν καὶ κῖον ἐκάλουν καὶ οἰνὸν καὶ οἰνήν (ἔστι δὲ οἰνὴ παρὰ τοῖς Ἴωσι μονάς)· οἱ δὲ βελτίους, ἐφ' οἷς καὶ τὸ εὐκυβεῖν ἐλέγετο,

---

202 3. ὡς σαπρὰ πόρνη *A*, καὶ πάση πόρνη *B*: corr *M*. 203 3. ὦ] ὦ καὶ *M*. || περιβολὰς *A*, περίπολε *C*. 4. καὶ φορβὰς τὴν πόρνην λέγει ὥσπερ καὶ μαινὰς καὶ μαχλάς *A*. 7. κηθίς] αἰθίδα *A*. an κηθίδια? 204 2. ἐν ἀγγείτορσι *A*. 3. ψῆφοι ψηφοπαίστου γραμμαὶ *C*. 4. δυσκόλων *BC*. || δύσκυβοι *A*, omissis ἐφ' οἷς τὸ. || σπάτιλος σπάταινα μάγνισσα ἄμπλια ἄβολα *C*. 6. κίον καὶ οἴδην ἐκάλουν· ἔστι δὲ καὶ πυνὴ π. *C*.

βόλος πρανής, ἐπακοντιστής, καλλίβολος, φύσκων, ὅροι, συν- 205
ωρὶς ἡ κῶος. ὁ μέντοι Μίδας καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, οὓς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς,

κεντρωτός, ἱερός, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας,
κήρυνος, εὐδαίμων, κυνῶτες, ἄρτια,
Λάκωνες, ἀντίτευχος, Ἀργεῖος, δάκνων,
Τιμόκριτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος,
σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστρος, ἀνακάμπτων, δορεύς,
λάμπων, Κύκλωπες, ἐπιφέρων, Σόλων, Σίμων.

κυβείας δὲ εἴδη καὶ ἡ πλειστοβόλινδα παιδιά, καὶ τὸ ἀρ- 206
τιάζειν, καὶ διαγραμμίζειν καὶ διαγραμμισμός, καὶ χαλκίζειν καὶ χαλκισμός, καὶ ἰμαντελιγμός, καὶ ναυμαχία. ἔνι τις καὶ ἱερὰ γραμμή, ἀφ' ἧς ἡ παροιμία «κινήσω τὸν ἀφ' ἱερᾶς.»

δύναιτο δ' ἄν τις, εἰ βούλοιτο, καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ὀνομασθείσας τέχνας ταύταις ἐπαριθμεῖν, καὶ τὰ σὺν αὐταῖς ὀνόματα, εἴτε σπουδάζων ἐχρῆτο τοῖς ὀνόμασιν εἴτε καὶ μή· λέγω δὲ διὰ τὸ ἐν ἐνίοις τῶν ὀνομάτων βιαιότερον. διακριτική συγκριτική, συγκριτικός διακριτικός, συγ- 207
κριτικῶς διακριτικῶς, διακρῖναι, διελεῖν, διατεμεῖν διχοτομεῖν, χωρίσαι διαχωρίσαι ἀποχωρίσαι, ἀποστῆσαι διαστῆσαι, διαμερίσαι, διαλαβεῖν, ἀφαιρεῖν καὶ ἀφαιρετά, συγκρῖναι, συστῆσαι, συναγαγεῖν, μῖξαι συμμῖξαι, συμπλέξαι, καὶ τέχνη οὐ πλεκτικὴ μόνον ἀλλὰ καὶ συμπλεκτική. προβληματουργική προβληματουργικός. προβλήματα, σκεπάσματα, παρα- 208
πετάσματα, στεγάσματα, ὁπλίσματα, ἀμφιέσματα, φράγματα, περικαλύμματα, ὑποπετάσματα. τρητά ἄτρητα, σύνθετα σύνδετα, νεύρινα τρίχινα. περιβολή ὑποβολή ἐπιβολή. ἱματιουργική, πιλητική. τρῆσις, ῥαφή. ὁλοσχίστων δερματουργική, ῥευμάτων σταλτική, ἐπιθηματουργία, διακωλυτικὰ ἔργα, γομ- 209
φωτική, ὁπλοποιική, μαγγανευτική, ἀμυντικὴ χειμῶνος, ἐργαστική. ξαντική ξάντης, κναφευτική, ὑφάντης ὑφάσματα ὑφή, πλυντική. θεραπευτική, κοσμητική, προητική, νηστική, στρεπτική στρεπτικόν, συμπλεκτικόν, ἄστροφον, κάταγμα,

205 2. ἡ] κίος ἡ C. || μεσοβόλων BC. 206 3. ἐν ᾗ A. 209 1. στεκτική Jungermannus.

στημονονητική, κροκονητική, πλεκτική, ἐμπλέξαι, νῆμα, εὐθυπλοκία. χαλκοτυπική, κεραμική, φλοιστική, φελλοί, βίβλοι. πρωτογενές, ἀσύνθετον. γλυπτικὴ σφραγίδων, δρυοτομική. τροφική, ἀγελαιοκομική ἀγελαιοτροφική. ὑπηρετική, ἀργυραμοιβική ἀργυραμοιβός, ἐμπορευτικοί. τὸ κηρυκικὸν
210 πᾶν γένος, ἑρμηνευταί. ἱερεωτική, κριτική, ἐπιστατική. σκευουργική σκευουργία. ἱπποφορβία, διακονική. πεττεία, πειστική πειστικόν, ἀρκτική, μισθαρνική. ἀγκιστρεία ἀγκιστρευτική, ἁλιευτική, τριοδοντία, πληκτική, πυριευτική, ἀσπαλιευτική, καὶ πολλὰ ἄλλα σὺν τούτοις ὀνόματα.

ἵνα δὲ μηδὲ τῶν βιβλίων ἀμελεῖν δοκῶμεν, εἴποις ἂν βίβλοι, βιβλίον· παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει καὶ βιβλιδάριον. καὶ χάρτας δὲ τοὺς γεγραμμένους Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικός·

τὰ γραμματεῖα τούς τε χάρτας ἐκφέρων.

211 ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων ἐπὶ ἀγράφου τὸ βιβλίον εἴρηκεν Ἡρόδοτος, εἰπὼν «γράψας ἐν βιβλίῳ.» καὶ βιβλιοπώλην μὲν παρὰ Ἀριστομένει εὑρήσεις ἐν Γόησιν, βιβλιαγράφον δὲ παρὰ Κρατίνῳ ἐν Χείρωσιν, βιβλιογράφος δὲ παρὰ Ἀντιφάνει ἐν Σαπφοῖ. παρὰ δὲ τῷ νεωτέρῳ Κρατίνῳ ἐν Ὑποβολιμαίῳ βιβλιοθήκη. Ἀντιφάνης δὲ ἐν τῷ Μύλωνι εἴρηκε βιβλιδίου κόλλημα. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς Ἴωνάς φησι τὰς βίβλους διφθέρας λέγειν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ. τὰς δὲ διφθέρας καλοῦσι καὶ ἰττέλας.

H.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. ταῦτα ἐγὼ μὲν συνελεξάμην, ὅτι μὲν διὰ ταχέων, αὐτὸ δηλοῖ, πλὴν οὐκ ἔστιν ὅτε ἀποστὰς δι' αὐτὰ τῆς συνουσίας τῆς πρὸς τοὺς νέους καὶ τῶν δι' ἔθους ἀγώνων, ὀσημέραι δύο λόγους τὸν μὲν ἐκ τοῦ θρόνου λέγων, τὸν δὲ ὀρθοστάδην. ἔδει δέ, ὡς εἰκός, κἀκείνοις παρασκευῆς καὶ τούτοις σχολῆς.

---

210 7. καὶ βιβλάριον *A*. 211 3. βιβλιογράφον ante Lobeckium. 5. ἐν Ὑποβολιμαίῳ] ἀπεμπολημένη *A*. 9. ἰττέλας *F*, ἰττέστας alii, μεμβράνας *A*: corr ex Hesychio Iungermannus. 14. λόγους] λόγους ἐξειργασάμην *A*.

Δικαστικὰ ὀνόματα εἴη ἄν, ὡς ἐγῷμαι, τάδε. δίκη 6
μὲν ἥ τε θεὸς καὶ τὸ πρᾶγμα οὗ προέστηκεν ὁ δικάζων,
καὶ ἡ ἀμφισβήτησις καὶ ἡ διαδικασία καὶ ἡ τιμωρία, τὸ
δὲ συνέχον τὴν δίκην δίκαιον καὶ ἄδικον, ὁ δὲ δικάζων δι-
καστής, τὸ δὲ χωρίον δικαστήριον. τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν ὀνό-
ματα δίκαιος δικαίως, δικαιοσύνη δικαιότης δικαιοπραγία,
δικαιοδότης. τὸ δὲ δίκαιον καὶ θεμιτόν. τὸν δὲ δίκαιον 7
εἴποις ἂν καὶ νόμιμον, εὐγνώμονα, σώφρονα, τοῖς οὖσιν
ἀρκούμενον, οὐδενὸς τῶν ἀλλοτρίων ἐφιέμενον, δικαιοπρα-
γοῦντα, εὐγνωμονοῦντα, σωφρονοῦντα. καὶ εὐγνωμοσύνη καὶ
σωφροσύνη. νομίμως, εὐγνωμόνως, σωφρόνως. δικαιοπρα-
γεῖν, εὐγνωμονεῖν, σωφρονεῖν. ἄδικος ἀδίκως, ἀδικία, ἀδι-
κοπραγία. καὶ τὸν ἄδικον φαίης ἂν πλεονέκτην, ἄνομον
παράνομον, βίαιον, τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμητήν, τῶν οὐδὲν
προσηκόντων ἐφιέμενον. καὶ ἀδικεῖν, ἀδικοπραγεῖν, πλεονε-
κτεῖν, ἀνομεῖν παρανομεῖν, βιάζεσθαι. καὶ πλεονεξία, ἀνο-
μία, βία. καὶ πλεονεκτικῶς, ἀνόμως παρανόμως, βιαίως.
ὁ δὲ δικαστὴς ὀνομασθείη ἂν ὁ δικάζων, ὁ κλήρῳ 8
λαχών, ὁ κληρωθείς, ὁ τῆς ψήφου κύριος, ὁ τὴν ψῆφον
παρειληφώς, ὁ τὸν ὅρκον ὀμωμοκώς, ὁ τοῦ δικαίου προ-
στάτης, ὁ τῶν νόμων φύλαξ, ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαι-
ρῶν, ὁ κρίνων, ὁ διακρίνων, ὁ τοὺς ἀδικοῦντας κολάζων,
μετιών, καταδικάζων, ἐξαίρων, νουθετῶν, σωφρονίζων, ὁ
τιμωρούμενος. καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ θέσθαι τὴν ψῆφον, ἐξ- 9
ενεγκεῖν γνῶσιν, κρῖναι διακρῖναι τὰ δίκαια, διελεῖν, δικά-
σαι καταδικάσαι ἀποδικάσαι, καταψηφίσασθαι ἀποψηφί-
σασθαι, καταγνῶναι ἀπογνῶναι, τιμωρήσασθαι κολάσαι μετ-
ελθεῖν, ἀφεῖναι ἀπαλλάξαι· τὸ γὰρ ἀπολῦσαι ἰδιωτικόν. τὸ
δὲ ὄνομα τοῦ πράγματος κρίσις, γνῶσις κατάγνωσις ἀπό-
γνωσις, καταδίκη ἄφεσις. καὶ ἐπαινῶν μὲν ἂν δικαστὴν 10
εἴποις δίκαιος, ἔνδικος, ἀκριβής, ἄδωρος, ἀδιάφθορος, ἀν-
εξαπάτητος, δυσπαράγωγος, δυσπαράτρεπτος ἀπαράτρεπτος,
ἀπαράπειστος, ἀπλανής, στάσιμος, ἀσφαλής, ἴσος ἰσοστάσιος
ἰσόρροπος, ἀκλινής, ἄτρεπτος, πρὸς τὸ δίκαιον ῥέπων, οὐ
πρὸς ὀργὴν ἐκφερόμενος, οὐ πρὸς χάριν ἐνδιδούς, ἀκριβέ-

---

10 4. ἀπαράσειστος *A.*

στερος ζυγοῦ τὴν ῥοπήν, μισοπόνηρος, πρᾶος, ἐπιεικής, ἐλε-
11 ήμων, φιλοικτίρμων. καὶ τὰ ἐπιρρήματα δικαίως, ἐνδίκως, ἀκριβῶς, ἀδιαφθόρως, ἀδώρως, ἀνεξαπατήτως, ἁπλανῶς, στασίμως, ἀσφαλῶς, ἴσως· σκληρὸν γὰρ τὸ ἰσοστασίως. καὶ ἰσορρόπως, ἀκλινῶς, ἀτρέπτως, ἐπιεικῶς· ἐλεημόνως δὲ καὶ φιλοικτιρμόνως σκληρά. τὰ δὲ τῶν ἔργων ὀνόματα δικαιοσύνη, εὐθυδικία, ἀκρίβεια, ἀσφάλεια, ἰσότης, μισοπονηρία, φιλανθρωπία, ἡμερότης, πραότης, ἐπιείκεια, ἀδωρία, ἰσορροπία, ἔλεος· ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐκέτι. ῥῆμα δὲ ἀπὸ τούτων μόνον ἰσορροπεῖν, φιλανθρωπεύεσθαι, ἐλεεῖν, οἰκτεί-
12 ρειν. ψέγων δ' ἂν εἴποις δικαστὴς ἄδικος, ἔκνομος παράνομος, ῥᾴδιος ῥᾳδιουργός, προπετής, εὐχερής, δωροδόκος, εὐεξαπάτητος, εὐπαράτρεπτος, εὐπαράπειστος, εὐπαράγωγος, πεπλανημένος, σφαλερός, σκαιός, ἀπάνθρωπος, ἀνεπιεικής, ὑβριστής, ἑτερόρροπος, ἄνισος, ἀνηλεής, ἄγριος, ἄνοικτος, εἰ μὴ τραγικώτερον, δυσόργητος, πρὸς χάριν ὑποκατακλινόμενος, πρὸς ὀργὴν ἔκφορος, πρὸς ἀργύριον ῥέπων, πρὸς
13 τὸ πλεῖον βαρυνόμενος, δεκαζόμενος, φενακιζόμενος. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ἀδίκως, ἐκνόμως παρανόμως, προπετῶς, ῥᾳδίως, εὐχερῶς, εὐεξαπατήτως, πεπλανημένως, σφαλερῶς, σκαιῶς, ἀπανθρώπως, ὑβριστικῶς, ἀνίσως, ἀγρίως, ἀνηλεῶς, ἀνεπιεικῶς, ἑτερορρεπῶς, ἀνοίκτως· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν λοιπῶν δυσφθεγκτότερα. τὰ δὲ πράγματα ἀδικία, ἀνομία
14 παρανομία, ῥᾳστώνη ῥᾳδιουργία, προπέτεια, εὐχέρεια, ἀπάτη, σφάλμα, ἀπανθρωπεία, ἀνεπιείκεια, ὕβρις, ἀνισότης, ἀγριότης, δωροδοκία, παραγωγή, ἑτερορρέπεια, σκαιότης, πλάνη. καὶ τὰ ῥήματα ἀδικεῖν, παρανομεῖν, ῥᾳδιουργεῖν, ἀπατᾶσθαι ἐξαπατᾶσθαι, παρατρέπεσθαι, παράγεσθαι, σφάλλεσθαι, ὑβρίζειν, δωροδοκεῖν, παραπείθεσθαι, ἀπανθρωπεύεσθαι, ἑτερορρεπεῖν, ἀγριαίνειν, φενακίζεσθαι καὶ τὸ ὄνομα φενακισμός. Πλάτων δὲ καὶ γραφὰς εἶναι κακοδικίας ἠξίωσεν.

15 κοινὰ δ' ἐπὶ δικαστῶν, ὁμόψηφοι ἐγένοντο, σύμψηφοι, συνεψηφίσαντο, τὴν ἐναντίαν γνώμην ἔθεντο, τὴν καταδικάζουσαν, τὴν καθαιροῦσαν, τὴν καταγινώσκουσαν, τὴν

---

11 8. ῥήματα — μόνα? 13 3. ἐξαπατήτως ante lungermannum.

ἀφιεῖσαν. ἴσας τὰς ψήφους ἔθεντο, ἴσαι αἱ ψῆφοι ἠνέχθησαν· τὸ δ' ἰσόψηφοι παρὰ Θουκυδίδῃ ἐπ' ἄλλης ἐστὶ χρείας. ἔστι δ' εἰπεῖν ἐκάθισε δικαστήριον καὶ ἀπεκληρώθη δικαστήριον.

σκεύη δὲ δικαστικὰ σύμβολον, βακτηρία, πινάκιον 16
τιμητικόν, μάλθη, ᾗ καταλήλιπτο τὸ πινάκιον, ἐγκεντρίς, ᾗ εἴλκον τὴν γραμμήν· μακρὰ δὲ ἐκαλεῖτο ἣν καταδικάζοντες εἵλκον. κημός, καδίσκος, ἐχῖνος, ψῆφος, κλεψύδρα, χοιρίναι· πάλαι γὰρ ἀντὶ ψήφων χοιρίναις ἐχρῶντο, αἵπερ ἦσαν κόγχαι θαλάττιοι· αὖθις δὲ καὶ χαλκᾶς ἐποιήσαντο κατὰ 17
μίμησιν. καὶ σπόνδυλοι δὲ ἐκαλοῦντο αἱ ψῆφοι αἱ δικαστικαί, χαλκοῦ πεποιημέναι. καδίσκος μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ἀγγεῖον ᾧ τὰς ψήφους ἐγκαθίεσαν, κημὸς δὲ δι' οὗ κατῆεσαν αἱ ψῆφοι ἐπικειμένου τῷ καδίσκῳ, ἐχῖνος δὲ οὗ αἱ μαρτυρίαι ἐμβληθεῖσαι κατεσημαίνοντο. τῶν δὲ τοῦ δικαστηρίου μερῶν ἐστὶ καὶ κιγκλὶς καὶ δρύφακτος. ἔνιοι δ' οἴονται καὶ ἀνάγκην σκεῦος εἶναι δικαστικόν, εἰπόντος Ἀριστοφάνους

οὐκ εἶ λαβὼν θύραζε τὰ ψηφίσματα
καὶ τὴν ἀνάγκην ἐς κόρακας ἐντευθενί;

καὶ φρυκτοὶ δὲ ἐκαλοῦντο αἱ ψῆφοι αἱ δικαστικαί· [ὅθεν 18
καὶ φρυκτή τις ψῆφος, ᾗ εἰς τὰ ἐναντία ἐχρῶντο.] φύλλοις δ' ἐψηφίζοντο οἱ κατὰ δήμους δικάζοντες, οἷς ἐπέγραφον εἴ τις ὡς παρέγγραπτος ἐκρίνετο. καὶ τὸ καταγνῶναι ἐκαλεῖτο ἐκφυλλοφορῆσαι, καὶ ὁ κατεγνωσμένος ἐκπεφυλλοφορημένος. ὠνομάζετο δὲ ταὐτὸν τοῦτο ἀποψηφίσασθαι καὶ ἀπεψηφισμένος ὑπεναντίως τῷ παρὰ τοῖς δικασταῖς· ἐκεῖ γὰρ τὸ ἀποψηφίσασθαι τὸ ἀφεῖναι ἐστίν, ἐν δὲ τοῖς 19
κατὰ δήμους δικαστηρίοις ἀντὶ τοῦ καταψηφίσασθαι τάττεται. αἱ δ' ἐν τοῖς δήμοις αὗται κρίσεις ἐκαλοῦντο διαψηφίσεις. καὶ ἡ βουλὴ δὲ οἱ πεντακόσιοι φύλλοις ἀντὶ ψήφων ἐχρῶντο. κοινῇ μέντοι πᾶς ὁ δῆμος ὀστράκοις ἐψηφίζετο, καὶ τὸ ἔργον ἐκαλεῖτο ὀστρακοφορία, καὶ τὸ πάθος ὀστρακισμός, καὶ τὸ ῥῆμα ἐξοστρακίσαι καὶ ἐξοστρακισθῆ-

17 9. ἧ ante Porsonum. 10. ἐντεῦθεν ante Iungermannum. 18 2. εἰς τὰς μαντείας Kühnius. 7. τὸ vulgo. 19 4. τοῖς (vel ἐν τοῖς) πεντακοσίοις libri.

20 ναι. περισχοινίσαντας δέ τι τῆς ἀγορᾶς μέρος ἔδει φέρειν εἰς τὸν περιορισθέντα τόπον Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον ὄστρακον ἐγγεγραμμένον τοὔνομα τοῦ μέλλοντος ἐξοστρακίζεσθαι· ὅτῳ δὲ ἑξακισχίλια γένοιτο τὰ ὄστρακα, τοῦτον φυγεῖν ἐχρῆν, οὐχ ὡς κατεγνωσμένον ἀλλ' ὡς τῇ πολιτείᾳ βαρύτερον, δι' ἀρετῆς φθόνον μᾶλλον ἢ διὰ κακίας ψόγον.

τῶν μὲν δικαστικῶν ὀνομάτων ἐστὶν αὐτὸ τοῦτο, δικαστικόν· ἦν δὲ τοῦτο τὸ τριώβολον ὁ τῷ δικαστῇ διδόμενος μισθός.

21 εἰ δὲ τὴν δίκην καὶ τιμωρίαν χρὴ λέγειν, ῥητέον δίκη, τιμωρία, κόλασις, ζημία ἐπιζήμιον, τίμημα προστίμημα ἐπιτίμημα καὶ ὡς Ἀντιφῶν ἐπιτίμιον, ἐπιβολή, εὔθυνα, ὄφλημα, καταδίκη, κατάγνωσις. καὶ τὰ ῥήματα τιμωρεῖσθαι, κολάζειν, ζημιοῦν, τιμᾶσθαι προστιμᾶν ἐπιτιμᾶν, καταδι-
22 κάζειν, καταγινώσκειν, ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν. τὸ δὲ καταδικάζειν Πλάτων κατευθύνειν εἶπεν. τὸ δὲ πάθος καταδεδικάσθαι, κεκολάσθαι, ἐζημιῶσθαι, προστετιμῆσθαι, ὀφλεῖν, κατεγνῶσθαι· καὶ ὁ τοιοῦτος κατάδικος ὑπόδικος, ὑπεύθυνος, ὀφλών, κεκολασμένος, ἐζημιωμένος, ἐγγεγραμμένος, κατεγνωσμένος. οὐ χρὴ δ' ἀγνοεῖν ὅτι ζημίαν οὐ τὴν εἰς χρήματα μόνον ἐκάλουν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς τὸ σῶμα. τὰ μέν-
23 τοι προστιμήματα Σόλων ἐπαίτια καλεῖ. εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων καὶ τὸ ἠτιμῶσθαι, πεφυγαδεῦσθαι, τεθανατῶσθαι, κεχιλιῶσθαι· τὸ δὲ καταλελιθῶσθαι ἄλλης ἐστὶ χρείας.

καὶ μὴν καὶ τάδε ἀπὸ δίκης ὀνόματα. ἐπίδικος κλῆρος ἢ ἐπίκληρος, καὶ ἐπιδικάσασθαι ἐπιδικασάμενος, καὶ ἀνεπίδικος. καὶ διαδικασία, καὶ ἠντιδίκησεν ὡς Δημοσθένης, καὶ καταδίκη ὡς Θουκυδίδης, καὶ ἀνάδικος δίκη, καὶ
24 ἀναδικία ὡς Λυσίας, καὶ ἀναδικάζεσθαι ὡς Ἰσαῖος. καὶ δικογράφος ὡς Ὑπερίδης, καὶ δικογραφικῶς ὡς Ἰσοκράτης. καὶ ἀντεδικάσατο ὡς Λυσίας. καὶ σύνδικος καὶ συνδικασία, συνδικάζειν συνδικαζόμενος. πρόδικος προδικεῖν, προδικάσασθαι προδικασία ὡς Ἀντιφῶν. καὶ εὐδικία εὐθυδικία, καὶ αὐτοδικεῖν. καὶ ἐκδικάζεσθαι, καὶ προκαταδικάζεσθαι ὡς Λείναρχος. καὶ καταδικάσαι, καὶ καταδικάσασθαι ἐπὶ τῶν ἑλόντων. καὶ ἀποδικάζων ὡς Λυσίας.

---

24 s. *ἁλόντων* vulgo.

καὶ δικαιωτήρια τὰ βασανιστήρια ὡς Πλάτων· ὁ δ' αὐτὸς 25
καὶ δικαιούμενον τὸν κολαζόμενον. Κριτίας δὲ ἀποδικάσαι
ἔφη τὴν δίκην τὸ ἀπολῦσαι ἢ νικῶσαν ἀποφῆναι, ὡς ἂν
ἡμεῖς ἀποψηφίσασθαι. ὁ δ' αὐτὸς καὶ διαδικάζειν τὸ δι'
ὅλου τοῦ ἔτους δικάζειν. εἴποις δ' ἂν καὶ φιλόδικόν τινα,
καὶ ἔνδικον οὐ μόνον ἄνδρα ἀλλὰ καὶ ἡμέραν ἐν ᾗ δικά-
ζουσιν· τὸ γὰρ ἄδικον εἰπεῖν ἐν ᾗ οὐ δικάζουσι, βιαιότερον.
εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ Μενάνδρῳ δικάσιμοι ἡμέραι. καὶ ἐφυγο- 26
δίκουν εἴρηκε Δημοσθένης, Κράτης δὲ ὁ κωμικὸς παλίνδι-
κον τὸν πολλάκις δικαζόμενον. ἔνιοι δὲ καὶ τὸ στρεψοδι-
κεῖν τὸ παρὰ τοῖς κωμικοῖς ἢ τὸ φυγοδικεῖν νομίζουσιν ἢ
τὸ ἀναστρέψαντα κατηγορεῖν. ὑπέρδικος δὲ ὁ ὑπὲρ τοῦ δέ-
οντος ἀγών.

τῶν δὲ δικαστικῶν ὀνομάτων γραμματεῖα, διαμαρτυρία, 27
διαθῆκαι, ἀντίγραφα, κατασεσημασμένα, καὶ σημήνασθαι
κατασημήνασθαι, σημηνάμενος. ἐπισημηνάμενος δὲ Ἰσαῖος
εἶπεν· τὸ γὰρ παρασημηνάμενος ὁ Θουκυδίδης ἐπὶ τοῦ πα-
ρατυπώσασθαι τὴν σφραγῖδα λέγει. εἴποι δ' ἄν τις καὶ 28
ἀπογράψασθαι καὶ ἀντιγράψασθαι καὶ ἐνσημήνασθαι. ὀνό-
ματα δὲ τῶν ἐκ δικαστηρίου καὶ τὸ μεσεγγυῆσαι, ἐμεσεγ-
γύησαν, ἐν μεσεγγυήματι ἐποιήσασθε· μεσέγγυον τὴν μεί-
ρακα καταθέσθαι Ἀριστοφάνης λέγει, καὶ μεσεγγύημα μὲν
Ξενοφῶν, μεσεγγυήματα δὲ Ὑπερίδης καὶ μεσεγγυησαμένη
Δημοσθένης. ἔστι δέ τις καὶ λῆξις δίκης, καὶ δίκην λαχεῖν
καὶ ἐνστήσασθαι, ἐνεγκεῖν, ἐπαγαγεῖν, συστήσασθαι καὶ
διαλύσασθαι δίκην. καὶ δίκης μὲν λῆξις εἴη ἂν ὁ νῦν κα- 29
λούμενος τύπος, τὸ ἰδιωτικῶς ἀμφισβήτημα (ἀνεκρίνοντο δὲ
τὰς λήξεις οἱ ἄρχοντες), γραφῆς δὲ ἐπὶ τῶν δημοσίων ἀδι-
κημάτων, ὅπερ νῦν λέγεται ἐγγραφὴ καὶ ἐγγράψασθαι.
ἀποθέσθαι γραφήν, ἀπενεγκεῖν, ἐπενεγκεῖν, ἐπαγαγεῖν, ἐπαγ-
γεῖλαι· ἀποθέμενος, ἀπενεγκών, ἐπαγγείλας, ἀπενέγκας, ἐπα-
γαγών, γραψάμενος. κοινῇ δὲ ταῦτα πάντα φαίης ἂν ἐγκλή-
ματα καὶ ὡς Πλάτων ἐπικλήματα, καὶ ἐγκαλεῖν καὶ ἐπικα- 30

---

25 2. ἀποδικῆσαι *C*. 4. ἀποψηφίσαι vulgo. 26 4. τὸ παρὰ — φυγοδικεῖν om *A*. qui 5. τὸν, et post κατ. addit ἢ τὸν πολλάκις εἰς τὴν αὐτὴν στρεφόμενον δίκην. 29 2. ἀνέκριναν Schömannus.

λεῖν. καὶ κατηγορία δ' ἂν εἴη ταὐτὸ τοῦτο, καὶ αἰτία καὶ ὡς Πλάτων αἰτιάσεις, καὶ διώξεις· κατηγορεῖν, αἰτιάσασθαι, διώκειν. καὶ εὐθύνειν δὲ καὶ εὔθυνα. τῶν δὲ ἐκ δικαστηρίου ὀνομάτων καὶ τὸ συκοφαντεῖν, ἐργολαβεῖν ἐνεργολαβεῖν, ἐπηρεάζειν ἐνεπηρεάζειν, καταψεύδεσθαι, καταψευδομαρτυ-
31 ρεῖν· Δημοσθένης γὰρ ἔφη καταψευδομαρτυροῦμαι. Ὑπερίδης δὲ ἐπισυκοφαντεῖν ἔφη. καὶ τὸ πρᾶγμα συκοφαντία, ἐπηρεασμός ἐπήρεια, ψευδολογία, ψευδομαρτυρία· Κρατῖνος δὲ καὶ ψευδομαρτύριον εἴρηκεν. καὶ τὸ ὄνομα συκοφάντης, καὶ ἐργολαβῶν καὶ ἐπηρεάζων, καὶ ὁ τὰ ψευδῆ μαρτυρῶν ἢ καταμαρτυρῶν, τάχα δὲ καὶ πολυπραγμονῶν, ἀντὶ τῶν ὀνομάτων φαύλων ὄντων μετοχαί.

καὶ ἰδιωτικὰ μὲν δικῶν ὀνόματα αἰκίας, κακηγορίας, βλάβης, παρακαταθήκης, ἀποπομπῆς καὶ ὡς Λυσίας ἀποπέμψεως, κακώσεως, κλοπῆς, χρέως, συμβολαίων, συνθηκῶν παραβάσεως, μισθώσεως οἴκου, ἐπιτροπῆς, ἀχαριστίας, σίτου, καρποῦ, ἐνοικίου, ἀδικίου, φορᾶς ἀφανοῦς, μεθημερινῆς. ἀμφισβήτησις, παρακαταβολή, διαμαρτυρία, ἐπίσκηψις,
32 ἀμφισβήτησις μέν, ὅστις ἀμφισβητοῖ κλήρου κατὰ γένος ὡς οὐκ ὄντος υἱοῦ τῷ τεθνεῶτι, παρακαταβολὴ δέ, ὅστις ἀντιλέγοι ὡς αὐτὸς δικαιότερος ὢν ἔχειν τὸν κλῆρον ἐξ ἀγχιστείας ἢ διαθηκῶν· παρακατέβαλλε δὲ τῆς οὐσίας τὸ δέκατον, ὡς προσεισοίσων ἐὰν ἡττηθῇ. διαμαρτυρία δέ, ὅστις διαμαρτυροῖτο μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ὡς ὄντος υἱοῦ.
33 ἐπίσκηψις δέ, εἴ τις τὴν διαμαρτυρίαν ὡς ψευδῆ αἰτιῷτο· Ἰσαῖος δὲ καὶ τὸ ἐπὶ φόνῳ προειπεῖν· «εἰς Ἄρειον πάγον αὐτῷ ἐπέσκημμαι.» ἀντιγραφὴ δὲ ἐκαλεῖτο ἐπὶ τῶν κατὰ γένος ἀμφισβητούντων. τὰς δ' ἐπὶ τῷ σίτῳ δίκας ἐν ᾠδείῳ ἐδίκαζον· σῖτος δέ ἐστιν αἱ ὀφειλόμεναι τροφαί. ἦν δὲ δίκη καὶ εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν καλουμένη, ὁπότε τις ἐγγυήσαιτο ἢ αὐτόν τινα ἢ τὰ χρήματα, οἷον τὰ κλοπαῖα, ἃ
34 καὶ κλέμματα καὶ κλοπιμαῖα καὶ φώρια, παρὰ δὲ Πλάτωνι καὶ κλεμμάδια. Σόλων μέντοι τὸ κλέμμα κλέπος ἐν τοῖς νόμοις ὠνόμασεν. τὸν δὲ κλέπτην εἴποις ἂν καὶ κλεπτίσκον ὡς Εὔπολις· Φερεκράτης δ' εἴρηκε καὶ κλεπτίδης. ἡ δὲ βεβαιώσεως δίκη, ὁπότ' ἄν τις πριάμενος οἰκίαν ἢ χωρίον

33 7. τῶν χρημάτων *C.* 34 3. κλεπτίσιατον *A.* 4. κλεπίδες *C.*

ἀμφισβητοῦντός τινος ἀνάγῃ ἐπὶ τὸν πρατῆρα· τὸν δὲ προσήκει βεβαιοῦν, ἢ μὴ βεβαιοῦντα ὑπεύθυνον εἶναι τῆς βεβαιώσεως. εἰ δ' ὁ ἀνάγων ἐπὶ τὸν πρατῆρα ἡττηθείη, τὸ 35
μὲν ἀμφισβητηθὲν τοῦ κρατήσαντος ἐγίνετο, ὁ δ' ἡττηθεὶς τὴν τιμὴν παρὰ τοῦ συκοφαντήσαντος ἐκομίζετο. ἀποστασίου δὲ δίκη κατὰ τῶν ἀφισταμένων ἀπελευθέρων, ἀποστασίου δὲ κατὰ τῶν οὐ νεμόντων προστάτην μετοίκων. ἀλλ' αὕτη μὲν δημοσία, ὥσπερ καὶ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς· ἐξῆν γὰρ τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι τὸν ἐπίτροπον ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων ὀρφανῶν. μαρτυρία δὲ καλεῖται, ὅταν τις 36
αὐτὸς ἰδὼν μαρτυρῇ, ἐκμαρτυρία δέ, ὅταν τις παρὰ τοῦ ἰδόντος ἀκούσας λέγῃ. καὶ κατὰ μὲν τῶν τὰ ψευδῆ μαρτυρούντων δίκη ψευδομαρτυριῶν, ὃ καὶ ἐπισκήψασθαι ψευδομαρτυριῶν ἐλέγετο· λιπομαρτυρίου δὲ κατὰ τῶν ἰδόντων μὲν καὶ μαρτυρήσειν ὁμολογησάντων, ἐν δὲ τῷ καιρῷ τὴν μαρτυρίαν ἐκλιπόντων. τὸν δ' οὐ βουλόμενον μαρτυρεῖν ἐκλήτευον, ἀνάγκην τοῦ μαρτυρῆσαι προστιθέντες· ἔδει δὲ 37
αὐτὸν ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξομόσασθαι ὡς οὐκ εἰδείη ἢ μὴ παρείη, ἢ χιλίας ἀποτίνειν. κλητεύεσθαι μὲν οὖν ἐστὶ τὸ καλεῖσθαι εἰς μαρτυρίαν, ἐκκλητεύεσθαι δὲ τὸ δίκην ὀφείλειν ἐπὶ τῷ τὰς χιλίας καταβαλεῖν. Λυσίας δὲ κακοτεχνίου δίκην φησὶν εἶναι. καὶ μὴν καὶ ἐρανικαὶ δίκαι καὶ νόμος ἐρανικὸς καὶ κοινὸν ἐρανιστῶν.

ἦν δέ τις καὶ παράστασις, ἐπωβελία, πρυτανεῖα, παρακαταβολή. τὰ μὲν πρυτανεῖα ὡρισμένα, ὅ τι ἔδει καταβαλεῖν πρὸ τῆς δίκης τὸν διώκοντα καὶ τὸν διωκόμενον· 38
εἰ δὲ μή, διέγραφον τὴν δίκην οἱ εἰσαγωγεῖς. ὁ δ' ἡττηθεὶς ἀπεδίδου τὸ παρ' ἀμφοτέρων δοθέν, ἐλάμβανον δ' αὐτὸ οἱ δικασταί. καὶ οἱ μὲν ἀπὸ ἑκατὸν δραχμῶν ἄχρι χιλίων δικαζόμενοι τρεῖς δραχμὰς κατετίθεντο, οἱ δὲ ἀπὸ χιλίων τριάκοντα. οἱ δὲ οἴονται πρυτανεῖα εἶναι τὸ ἐπιδέκατον τοῦ τιμήματος, κατατίθεσθαι δ' αὐτὸ τοὺς γραψαμένους ἐπὶ μισθοδοσίᾳ τῶν δικαστῶν. παρακαταβολὴ δ' ἦν ἐπὶ μὲν 39
τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ἀμφισβητημάτων τὸ πέμπτον, ἐπὶ δὲ τῶν ἰδιωτικῶν τὸ δέκατον. ἐπωβελία δ' ἦν τὸ ἕκτον

---

35 3. συστήσαντος *F*.

τοῦ τιμήματος, ὃ ὤφειλεν ὁ αἱρεθείς· ὠνόμασται δὲ ὅτι ὀβολὸς ἦν τὸ ἕκτον τῆς δραχμῆς. ἡ δὲ παράστασις δραχμὴ ἦν, ἣν ὁ διώκων παρὰ διαιτητῇ προσεισέφερεν· ἀφ' ἧς ἴσως καὶ Πλάτων παραστήσασθαι εἰς κρίσιν εἴρηκεν ὃ προσκαλέσασθαι οἱ ῥήτορες.

40 γραφαὶ δὲ φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, φαρμάκων, μοιχείας, ὕβρεως, ἱεροσυλίας, ἀσεβείας, προδοσίας, δώρων, δεκασμοῦ, λιποστρατίου, λιποταξίου, ἀστρατείας, λιποναυτίου, ἀναυμαχίου, τοῦ ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα, ἀφ' οὗ ῥίψασπις Κλεώνυμος, ἀγαμίου, παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις καὶ ὀψιγαμίου καὶ κακογαμίου, ἀργίας, ἑταιρήσεως, ψευδεγγραφῆς, ψευδοκλητείας, ξενίας, δωροξενίας, παρανό-
41 μων, παραπρεσβείας. δοκιμασία, εὔθυνα, προβολή, φάσις, ἔνδειξις, ἀπαγωγή, ἐφηγεῖσθαι, ἀνδρολήψιον, εἰσαγγελία. ταύτας τὰς δίκας ἢ ὅσαι τοιαῦται (ἐκαλοῦντο γὰρ αἱ γραφαὶ καὶ δίκαι, οὐ μέντοι καὶ αἱ δίκαι γραφαί) ἐξῆν τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι, καὶ ἐκ πασῶν τούτων ὁ μὴ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων προσωφλίσκανε χιλίας· ὁ δὲ τῆς ἀσεβείας γραψάμενος καὶ οὐχ ἑλὼν ἐθανα-
42 τοῦτο. καὶ τῆς μὲν ὕβρεως τὸ τίμημα οὐκ ἦν τοῦ παθόντος ἀλλὰ δημόσιον, δώρων δὲ κατὰ τοῦ ἐπὶ δώροις δικάσαντος ἦν ἡ γραφή, δεκασμοῦ δὲ κατὰ τοῦ διαφθείραντος· καὶ ὁ μὲν δεκάζεσθαι ὁ δὲ δεκάζειν ἐλέγετο. τῆς δὲ ἀργίας ἐπὶ μὲν Δράκοντος ἀτιμία ἦν τὸ τίμημα· ἐπὶ δὲ Σόλωνος, εἰ τρίς τις ἁλῴη, ἠτιμοῦτο. καὶ λιποναυτίου μὲν ἐκρίνετο ὁ τὴν
43 ναῦν ἐκλιπών, ὥσπερ ὁ τὴν τάξιν λιποταξίου, ἀναυμαχίου δὲ ὁ τὴν ναῦν μὲν μὴ λιπών, μὴ μέντοι ναυμαχήσας. ἑταιρήσεως δ' ἦν γραφὴ καὶ δοκιμασία καὶ ἐπαγγελία· καὶ ταῦτα τῆς κατὰ τῶν ἡταιρηκότων κατηγορίας τὰ ὀνόματα. ψευδεγγραφῆς δ' ἦν δίκη κατὰ τῶν ὡς ὀφείλοντάς τινας ἐνδειξαμένων, εἰ ψευδῶς σεσυκοφαντηκότες ἁλῷεν. κατὰ δὲ τούτου
44 ἦν καὶ ἐπιβουλεύσεως γραφή, ψευδοκλητείας δὲ κατὰ τῶν οὐ δικαίως κεκλητευκότων. δωροξενίας δέ, εἴ τις ξενίας κρινόμενος δῶρα δοὺς ἀποφύγοι. παρανόμων δέ, εἴ τις ψήφισμα γράψαι ἢ νόμον παράνομον· ὑπομοσάμενος γάρ τις τὸ γραφέν, οὗ ἡ κατηγορία ὑπωμοσία ἐκαλεῖτο, διήλεγχεν

44 5. ἀφ' οὗ?

ὅτι ἔστι παράνομον ἢ ἄδικον ἢ ἀσύμφορον. δοκιμασία δὲ τοῖς ἄρχουσιν ἐπηγγέλλετο, καὶ τοῖς κληρωτοῖς καὶ τοῖς αἱρετοῖς, εἴτ' ἐπιτήδειοί εἰσιν ἄρχειν εἴτε καὶ μή, καὶ 45
τοῖς δημαγωγοῖς, εἰ ἡταιρηκότες εἶεν ἢ τὰ πατρῷα κατεδηδοκότες ἢ τοὺς γονέας κεκακωκότες ἢ ἄλλως κακῶς βεβιωκότες· ἀτίμους γὰρ αὐτοὺς ἐχρῆν εἶναι καὶ μὴ λέγειν. εὔθυνα δὲ κατὰ τῶν ἀρξάντων ἢ πρεσβευσάντων ἦν μὲν περὶ χρημάτων πρὸς τοὺς εὐθύνους καὶ λογιστάς (οἱ δ' ἦσαν δέκα), ἦν δὲ περὶ ἀδικημάτων πρὸς τοὺς δικαστάς. ἡ δ' εὔθυνα χρόνον εἶχεν ὡρισμένον, μεθ' ὃν οὐκέτ' ἐξῆν ἐγκαλεῖν. ἰδίως δὲ ἡ κατὰ τῶν πρεσβευτῶν γραφὴ πα- 46
ραπρεσβείας ἐλέγετο. προβολὴ δὲ ἦν κλῆσις εἰς δίκην κατὰ τῶν κακόνως πρὸς τὸν δῆμον διακειμένων. προβολαὶ δ' ἐγίνοντο τοῦ δήμου ψηφισαμένου καὶ τῶν εὐνουστάτων τῇ πόλει, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Θεοσδοτίδου περὶ ἀμφοῖν λέγων. προβολαὶ δὲ ἦσαν καὶ αἱ τῆς συκοφαντίας γραφαί· Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἱπποκράτην αἰκίας. ἐγίνοντο δὲ καὶ περὶ τῶν ἐξυβρισάντων ἢ ἀσεβησάντων περὶ τὰς ἑορτάς, ὡς ἡ κατὰ Μειδίου προβολή. φάσις δὲ ἦν τὸ φαίνειν τοὺς 47
περὶ τὰ μέταλλα ἀδικοῦντας, ἢ περὶ τὸ ἐμπόριον κακουργοῦντας ἢ περὶ τὰ τέλη, ἢ τῶν δημοσίων τι νενοσφισμένους, ἢ συκοφαντοῦντας, ἢ περὶ τοὺς ὀρφανοὺς ἐξαμαρτάνοντας. ἐφαίνοντο δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα. κοινῶς δὲ φάσεις ἐκαλοῦντο πᾶσαι αἱ μηνύσεις τῶν λανθανόντων ἀδικημάτων. ἐδίδοσαν δὲ ἐν γραμματείῳ γράψαντες τὴν φάσιν, τά θ' ἑαυτῶν καὶ τὸ τοῦ κρινομένου ὄνομα προσγράψαντες καὶ τίμημα ἐπιγραψάμενοι· ὁ δὲ ἄρχων παρεδίδου τὴν κρί- 48
σιν δικαστηρίῳ. καὶ τὸ μὲν τιμηθὲν ἐγίνετο τῶν ἀδικουμένων, εἰ καὶ ἄλλος ὑπὲρ αὐτῶν φήνειεν· ὁ δὲ μὴ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων τὴν ἐπωβελίαν προσωφλίσκανεν. ἦν δὲ ἕκτον τοῦ τιμήματος, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Εὐκλείδην περὶ χωρίου. εἰσήγετο δὲ τὰ μὲν ἐντὸς χιλίων εἰς ἕνα καὶ διακοσίους, τὰ δὲ ὑπὲρ χιλίας εἰς ἕνα καὶ τετρακοσίους. ἔδει δὲ καὶ κλητῆρας προσεπιγράφεσθαι τὸν 49
φαίνοντα, εἰ εἰσὶ μάρτυρες. ἔνδειξις δὲ ἦν πρὸς τὸν

---

45 8. *οὐκέτ'* — 56 1. *μὴ* om *AB*, nullo lacunae signo.

ἄρχοντα ὁμολογουμένου ἀδικήματος μήνυσις, οὐ κρίσεως ἀλλὰ τιμωρίας δεομένου. ὁ δ' ἐνδεικνύμενος ἐν γραμματείῳ πρὸς τὸν ἄρχοντα τὴν ἔνδειξιν ἀποφέρει, ἵν' ὑπεύθυνος ᾖ τῆς ψευδοῦς ἐνδείξεως. καὶ αὕτη μὲν γίνεται περὶ τῶν οὐ παρόντων, ἡ δὲ ἀπαγωγή, ὅταν τις ὧν ἔστιν ἐνδείξασθαι μὴ παρόντα, τοῦτον παρόντα ἐπ' αὐτοφώρῳ λαβὼν ἀπα-
50 γάγῃ. ὁ δὲ κίνδυνος ἐν χιλίαις. μάλιστα δὲ τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ ἐνεδείκνυσαν, ἢ τοὺς κατιόντας ὅποι μὴ ἔξεστιν, ἢ τοὺς ἀνδροφόνους. ἐφηγεῖσθαι δέ ἐστιν, ὅταν τις δι' ἀσθένειαν ἀπαγαγεῖν οὐ θαρρῶν ἐπάγῃ τὸν ἄρχοντα ἐπ' οἰκίαν οὗ τις τούτων ἀποκρύπτεται. ἀνδρολήψιον δέ· ὅταν τις τοὺς ἀνδροφόνους καταφυγόντας ὥς τινας ἀπαιτῶν μὴ λαμβάνῃ, ἔξεστιν ἐκ τῶν οὐκ ἐκδιδόντων ἄχρι
51 τριῶν ἀπαγαγεῖν. ὁ δὲ ἀδίκως ἀνδροληψίᾳ κεχρημένος οὐκ ἀνεύθυνος ἦν. ἡ δ' εἰσαγγελία τέτακται ἐπὶ τῶν ἀγράφων δημοσίων ἀδικημάτων. κατὰ τὸν νόμον τὸν εἰσαγγελτικόν.... (ἀμφοτέρως γὰρ λέγουσιν), ὃς κεῖται.... περὶ ὧν οὐκ εἰσὶ νόμοι, ἀδικῶν δέ τις ἁλίσκεται ἢ ἄρχων ἢ ῥήτωρ, εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγγελία δίδοται κατ' αὐτοῦ, κἂν μὲν μέτρια ἀδικεῖν δοκῇ, ἡ βουλὴ ποιεῖται ζημίας ἐπιβολήν,
52 ἂν δὲ μείζω, παραδίδωσι δικαστηρίῳ· τὸ δὲ τίμημα, ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι. ἐγίνοντο δὲ εἰσαγγελίαι καὶ κατὰ τῶν καταλυόντων τὸν δῆμον ῥητόρων, ἢ μὴ τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ λεγόντων, ἢ πρὸς τοὺς πολεμίους ἄνευ τοῦ πεμφθῆναι ἀπελθόντων, ἢ προδόντων φρούριον ἢ στρατιὰν ἢ ναῦς, ὡς Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ Νόμων. ὅτι δὲ ὁ εἰσαγγείλας καὶ οὐχ ἑλὼν ἀζήμιος ἦν, Ὑπερίδης ἐν τῷ ὑπὲρ Λυκόφρο-
53 νος φησίν. καίτοι γε ὁ Θεόφραστος τοὺς μὲν ἄλλας γραφὰς γραψαμένους χιλίας τ' ὀφλισκάνειν, εἰ τοῦ πέμπτου τῶν ψήφων μὴ μεταλάβοιεν, καὶ προσατιμοῦσθαι, τοὺς δὲ εἰσαγγέλλοντας μὴ ἀτιμοῦσθαι μέν, ὀφλεῖν δὲ τὰς χιλίας· ἔοικε δὲ τοῦτο διὰ τοὺς ῥᾳδίως εἰσαγγέλλοντας ὕστερον προσγεγράφθαι. Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ κατὰ Μέδοντος καὶ κατὰ τῶν μὴ προσηκόντως τῇ ἐπικλήρῳ συνοικούντων γίνεσθαι τὰς εἰσαγγελίας λέγει. χίλιοι δὲ κατὰ μὲν τὸν Σόλωνα τὰς

---

53 7. προσηκόντων ante Meierum.

εἰσαγγελίας ἔκρινον, κατὰ δὲ τὸν Φαληρέα καὶ πρὸς πεντακόσιοι. ἀγραφίου δὲ κατηγοροῦνται οἵτινες ἂν ἑαυτοὺς ἐξαλείφωσιν. καὶ ἀλογίου δὲ δίκη ἦν κατὰ τῶν οὐκ ἀποδιδόντων λογισμοὺς ὧν ἂν διαχειρίσωσιν. 54

ἔστι δὲ ἐκ τῶν δικαστικῶν ὀνομάτων προωμοσία ἀντωμοσία διωμοσία, ἐξωμοσία ἀπωμοσία, ὑπωμοσία, παραγραφή, ἀντιλαχεῖν, ἐξούλης δίκη, μὴ οὖσα δίκη, ἐρήμην ὀφλεῖν, ἐνεπισκήψασθαι, πρόσκλησις, ἔφεσις, ἔκκλητοι δίκαι, ἀπὸ συμβόλων δικάζεσθαι, ἐμπορικαὶ δίκαι, ἀτίμητος δίκη, διαψήφισις. προωμοσία μὲν ὅρκος ὃν ὁ κατήγορος προ- 55
ομνύει, ἢ μὴν ἀληθῆ κατηγορεῖν, ἀντωμοσία δὲ ὅρκος ὃν ὁ κατηγορούμενος ἀντομνύει, ἢ μὴν μὴ ἀδικεῖν, διωμοσία δὲ ὁ παρ' ἑκατέρου ὅρκος. ἐξωμοσία δέ, ὅταν τις ἢ πρεσβευτὴς αἱρεθεὶς ἢ ἐπ' ἄλλην τινὰ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀρρωστεῖν ἢ ἀδυνατεῖν φάσκων ἐξομνύηται αὐτὸς ἢ δι' ἑτέρου. ἐξώμνυντο δὲ καὶ οἱ κληθέντες μάρτυρες, εἰ φάσκοιεν μὴ ἐπίστασθαι ἐφ' ἃ ἐκαλοῦντο. ἡ δ' ἀπωμοσία ἐγίνετο 56
παρὰ τῶν ἀντιλεγόντων πρὸς τοὺς ἐξομνυμένους ἐπὶ προφάσει ἀρρωστίας ἢ ἀπουσίας. συνισταμένης δὲ περὶ τούτου δίκης, τὸ παρὰ τοῦ κρίνοντος ἔργον ἀπωμοσία ἐκαλεῖτο. ὑπωμοσία δέ ἐστιν, ὅταν τις ἢ ψήφισμα ἢ νόμον γραφέντα γράψηται ὡς ἀνεπιτήδειον· τοῦτο γὰρ ὑπομόσασθαι λέγουσιν. καὶ οὐκ ἦν μετὰ τὴν ὑπωμοσίαν τὸ γραφέν, πρὶν κριθῆναι, κύριον. παραγραφὴ δ' ἦν ἡ αὐτὴ καὶ παραμαρ- 57
τυρία, ὅταν τις μὴ εἰσαγώγιμον λέγῃ εἶναι τὴν δίκην ἢ ὡς κεκριμένος ἢ διαίτης γεγενημένης ἢ ὡς ἀφειμένος, ἢ ὡς τῶν χρόνων ἐξηκόντων ἐν οἷς ἔδει κρίνεσθαι....οἷον οὐκ εἰσαγγελίας ἀλλὰ παρανόμων, οὐ δημοσίᾳ ἀλλ' ἰδίᾳ, ἢ ὡς οὐ παρὰ τούτοις κρίνεσθαι δέον, οἷον οὐκ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἀλλ' ἐπὶ Παλλαδίῳ. ἄγραπτος δὲ δίκη ἐκαλεῖτο ἡ ὑπὸ τῆς παραγραφῆς ἀναιρεθεῖσα καὶ διαγραφεῖσα. ἀντιγραφὴ 58
δέ, ὅταν τις κρινόμενος ἀντικατηγορῇ. καὶ ἡ παραγραφὴ δὲ ἀντιγραφῇ ἔοικεν· διὸ καὶ προεισέρχεται. ὁ δ' ἀντιγραψάμε-

---

54 5. post παραγραφή Iungermannus ex § 57 et 58 ἄγραπτος δίκη et ἀντιγραφή addebat. 54 7. πρόσκλησις] adde πρόκλησις. 55 5. αἱρεθῇ vulgo. 56 1. μηδὲν vulgo. 5. γράφοντα vulgo. 57 1. διαμαρτυρία *B*. 4.....] ἢ ὡς οὐ ταύτην τὴν δίκην κρίνεσθαι δέον Schömannus.

νος μὴ κρατήσας τὴν ἐπωβελίαν προσωφλίσκανεν. τίθενται δὲ τὸ τῆς ἀντιγραφῆς ὄνομα καὶ κατὰ τῶν ἀπαντώντων πρὸς τὰς γραφάς, καὶ ἔστι πρὸς τὴν γραφὴν τὸ τοῦ φεύγοντος γράμμα ἀντιγραφή, οἷον «τὰ ψευδῆ μου κατεμαρ-
59 τύρησε Στέφανος, γράψας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ.» ἡ δὲ τῆς ἐξούλης δίκη γίνεται, ὅταν τις τὸν ἐκ δημοσίου πριάμενον μὴ ἐᾷ καρποῦσθαι ἃ ἐπρίατο, ἢ τὸν νικήσαντα ἃ ἐνίκησεν, ἀλλ' ἢ ἔχοντα ἐκβάλλῃ ἢ σχεῖν κωλύσῃ, ἢ αὐτὸς ὁ ὀφλὼν ἢ ἄλλος ὑπὲρ αὐτοῦ. καὶ μὴν καὶ εἰ ὁ μὲν ὡς ἐωνημένος ἀμφισβητεῖ κτήματος, ὁ δὲ ὡς ὑποθήκην ἔχων,
60 ἐξούλης ἡ δίκη. ἡ δὲ μὴ οὖσα δίκη οὕτως ὠνομάζετο· ὁπόταν τις παρὰ διαιτηταῖς παραγραψάμενος, καὶ ὑπομοσάμενος νόσον ἢ ἀποδημίαν, εἰς τὴν κυρίαν μὴ ἀπαντήσας ἐρήμην ὤφλῃ, ἐξῆν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν τὴν μὴ οὖσαν ἀντιλαχεῖν, καὶ ἡ ἐρήμη ἐλύετο, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐλθεῖν ἐπὶ διαιτητήν. εἰ δὲ μὴ ἔλοι τὴν μὴ οὖσαν, ὁμόσας μὴ ἑκὼν ἐκλιπεῖν τὴν δίαιταν, κύρια τὰ διαιτηθέντα ἐγίνετο· ὅθεν ἐγ-
61 γυητὰς καθίστασαν τοῦ ἐκτίσματος. ἀντιλαχεῖν δὲ δίκην ἐξῆν, ὁπότε τις μὴ παρὼν ἐν δικαστηρίῳ κατακηρυχθεὶς καὶ μὴ ὑπακούων ἐρήμην ὤφλοι. ἀντιλαχεῖν δὲ ἐντὸς δύο μηνῶν ὑπῆρχεν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο σχοίη, τὸ ἐγγεγραμμένον ὤφλε καὶ ἄτιμος ἦν. ἐνεπισκήψασθαι δ' ἦν, ὁπότε τις ἐν τοῖς δημευθεῖσιν ἑαυτῷ τι ὀφείλεσθαι ἢ προσ-
62 ήκειν λέγοι· καὶ τὸ πρᾶγμα ἐνεπίσκημμα ἐκαλεῖτο. πρόσκλησις δ' ἐστὶν ἐπὶ τῶν ἀμφισβητούντων κλήρου ἢ ἐπικλήρου· ὁ γὰρ ἀμφισβητῶν προσκαλεῖται τὸν ἐπιδεδικασμένον πρὸς τὸν ἄρχοντα· εἰ δὲ μὴ προσκαλέσαιτο, ἀτελὴς ἡ δίκη. αὗται δὲ ἐλέγοντο ἀπρόσκλητοι δίκαι. πρόκλησις δ' ἐστὶ λύσις τῆς δίκης ἐπί τινι ὡρισμένῳ ὅρκῳ ἢ μαρτυρίᾳ ἢ βασάνῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. ἔφεσις δέ ἐστιν, ὅταν τις ἀπὸ διαιτητῶν ἢ ἀρχόντων ἢ δημοτῶν ἐπὶ δικαστὴν ἐφῇ, ἢ ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ δῆμον, ἢ ἀπὸ δήμου ἐπὶ δικαστή-
63 ριον, ἢ ἀπὸ δικαστῶν ἐπὶ ξενικὸν δικαστήριον· ἐφέσιμος δ'

---

59 1. post *γραμματείῳ* quae desunt, supplet Demosthenes 45 46. 5. καὶ ante εἰ vulgo om. 60 4. *ἀντιγράφειν* ante Schömannum. 6. ἕλῃ vulgo, et 61 3. ὄφλῃ.

ὠνομάζετο ἡ δίκη. αὗται δὲ καὶ ἔκκλητοι δίκαι ἐκαλοῦντο. τὸ δὲ παρακαταβαλλόμενον ἐπὶ τῶν ἐφέσεων, ὅπερ οἱ νῦν παραβόλιον καλοῦσι, παράβολον Ἀριστοτέλης λέγει. ἐμπορικαὶ δὲ καὶ ἔμμηνοι αἱ τῶν ἐμπόρων ἢ τῶν περὶ τὸ ἐμπόριον. ἀπὸ συμβόλων δέ, ὅτε οἱ σύμμαχοι ἐδικάζοντο. ἀτίμητος δὲ δίκη, ἣν οὐκ ἔστιν ὑποτιμήσασθαι, ἀλλὰ τοσούτου τετίμηται ὅσου ἐπιγέγραπται. διαψήφισις δ' ἦν 64
τὸ τοὺς δημότας τὴν ψῆφον ὑπὲρ τῶν παρεγγεγράφθαι δοκούντων ἐνεγκεῖν.

προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ τάδε, δίαιτα, διαιτητής, συνδιαιτητὴς ὡς Δημοσθένης. διαιτᾶν διαιτᾶσθαι, διήτησεν δεδιητημένον, κατεδιήτησεν ἀποδεδιητημένη, διαιτήσιμον ὡς Ἰσαῖος, κατεδιητησάμην ὡς Λυσίας ἐπὶ τοῦ ἑλόντος ἐν τῇ διαίτῃ.

δόρυ ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ ἐπὶ τῶν βιαίως ἀποθανόντων 65
ἐπεφέρετο. καὶ αἱ προθέσεις δὲ διὰ τοῦτο ἐγίνοντο, ὡς ὁρῷτο ὁ νεκρός, μή τι βιαίως πέπονθεν. κῆδος δὲ τὸ πένθος, καὶ οἱ ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πενθοῦντος ἀφικνούμενοι ἐξιόντες ἐκαθαίροντο ὕδατι περιρραινόμενοι· τὸ δὲ πρόκειτο ἐν ἀγγείῳ κεραμέῳ, ἐξ ἄλλης οἰκίας κεκομισμένον, τὸ 66
δ' ὄστρακον ἐκαλεῖτο ἀρδάνιον. ἡ δ' ἐπὶ τῷ πένθει σύνοδος περίδειπνον. τῶν δ' ἀγάμων λουτροφόρος τῷ μνήματι ἐφίστατο, κόρη ἀγγεῖον ἔχουσα ὑδροφόρον, ὑδρίαν ἢ πρόχουν ἢ κρωσσὸν ἢ κάλπιν. τὴν δὲ ἑφισταμένην εἰκόνα, εἴτε λουτροφόρος εἴη εἴτε ἄλλη τις, ἐπίστημα Ἰσαῖος κέκληκεν. εἴργοντο δὲ ἱερῶν καὶ ἀγορᾶς οἱ ἐν κατηγορίᾳ φόνου ἄχρι κρίσεως· καὶ τοῦτο προαγόρευσις ἐκαλεῖτο.

λέγεται δ' ὁ κατήγορος καὶ διώκων, κρίνων, κατη- 67
γορῶν, εὐθύνων, αἰτιώμενος, γραψάμενος, καὶ ἡ κατηγορία δίωξις, εὔθυνα, αἰτία, κρίσις, γραφή, ἐπαγγελία. καὶ Ἰσαῖος ἐπιδιώκειν ἔφη τὸ πάλιν δικάζεσθαι. ὁ δὲ κατηγορούμενος κρινόμενος, διωκόμενος, εὐθυνόμενος, ἀπολογούμενος, ὁ ἐν αἰτίᾳ, γραφείς, φεύγων. καὶ φεύγειν τὸ κρίνεσθαι, κατηγορεῖσθαι, ἀπολογεῖσθαι, γραφῆναι, ἐν αἰτίᾳ εἶναι. καὶ ἐπὶ 68
μὲν τοῦ κατηγοροῦντος εἴποις ἂν εἶλεν, ἤλεγξε διήλεγξεν ἐξήλεγξεν, ἀπέδειξεν, παρέστησε τοῖς δικάζουσιν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀπολογουμένου ἀπελογήσατο, ἀπελύθη ὡς Ἀντιφῶν, ἀπέ-

φυγεν, ἀπελύσατο τὰς αἰτίας· κἀκεῖνος μὲν ἀπέφηνεν ὑπαίτιον ὑπόδικον ὑπεύθυνον, ἔνοχον ὕποχον, ἠδικηκότα, κεκακουργηκότα, ὁ δὲ ἑαυτὸν ἀπέδειξεν ἀνεύθυνον ἀναίτιον ἀνυπαίτιον, σεσυκοφαντημένον, καθαρόν, ἔξω τῆς αἰτίας, ἀνεπίληπτον, ἀνεπίκλητον ὡς Ξενοφῶν, ἀφ' οὗ τὸ ἀνεπικλή-
69 τως Θουκυδίδης. Δημοσθένης δὲ ἀνέγκλητον καὶ ἀνεγκλήτως· ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐγκληθέντων ἁρμόττει. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ ἄντικρυς ἐλεγχθέντος εἰρήσεται ἐπ' αὐτῇ τῇ φωρᾷ, ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλήφθη, κατεφωράθη· ἐπὶ δὲ τοῦ ὑποπτευθέντος, ἐξ ὑπονοίας, ἐξ ὑποψίας, εἰκότων, σημείων, τεκμηρίων, συμβόλων.

70 τὰ δὲ τιμήματα ζημία, φυγή, ἀτιμία, θάνατος, δεσμός, στίγματα, στήλη. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ζημίας ζημιοῦν ἐζημίωσαι ζημιῶδες ἐπιζήμιον· ἀπὸ δὲ τοῦ φυγὴ φυγάς φεύγειν φυγαδευθῆναι, διωχθῆναι (Ὑπερίδης δέ που καὶ ἐξεδιώχθη λέγει, καὶ Λείναρχος ἐδίωξεν), ὑπερορισθῆναι, ἐκπεσεῖν· ἀπὸ δὲ ἀτιμίας ἠτίμωσεν ἀτιμωθείς, ἄτιμος ἀτίμως, ὥσπερ τἀναντία ἐπιτιμία ἐπίτιμος ἐπιτίμως· ἀπὸ δὲ θανάτου ἐθανατώθη ἐθανάτωσαν, ἀπέκτειναν, ἀνεῖλον, ἀπέσφαξαν, ἀπῆγξαν, ἀπετυμπάνισαν, κατεκρήμνισαν, κατὰ κρημνοῦ ὦσαν. ἐκ δὲ τούτου ἂν εἴη καὶ τὸ νηποινὶ τεθνά-
71 ναι. ὁ δὲ παραλαμβάνων τοὺς ἀναιρουμένους καλεῖται δήμιος, δημόκοινος, ὁ πρὸς τῷ ὀρύγματι· καὶ τὰ ἐργαλεῖα αὐτοῦ ξίφος, βρόχος, τύμπανον, φάρμακον, κώνειον. ἀπὸ δὲ δεσμοῦ δῆσαι, δεσμοῦ προστιμῆσαι, δεδέσθαι, δεσμά, δεσμώτης δεσμωτήριον, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἐμπεσεῖν, εἰσαχθῆναι ἀπαχθῆναι, κατατεθῆναι, καὶ ἐμβαλεῖν, εἰσαγαγεῖν ἀπαγαγεῖν, εἶρξαι, κατακλεῖσαι, καταθέ-
72 σθαι, δεῖν καταδεῖν, δεσμεύειν ὡς Ἰσαῖος· Λείναρχος δὲ καὶ δοῦσαν τὴν δεσμεύουσαν, Αἰσχίνης δὲ ἐδεδέμεθα. εἰρχθῆναι ἐν ξύλῳ, ἐν τῇ ποδοκάκῃ. εἰργμός εἱρκτή, δεσμωτήριον, οἴκημα, φρουρά φρούριον φρουρεῖσθαι. τῷ δεδέσθαι δ' ἂν προσήκοι καὶ τὸ παρὰ Δημοσθένει ἄδετοι, καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ ἀδέσμῳ φρουρᾷ. ἐν δὲ τῷ δεσμωτηρίῳ καὶ πεντασύριγγόν τι ξύλον ἐκαλεῖτο. καὶ στροφαῖος ἐν τῷ οἰκή-

---

68 3. ὑπέδειξεν vulgo. 72 5. ἄδετον ante Iungermannum.

ματι θεὸς παρὰ τὸν στροφέα ἱδρυμένος· ἔστι δ' Ἑρμῆς. καὶ σφαλὸς δὲ τὸ δεσμωτικὸν ξύλον ἐκαλεῖτο, ἁλλόμενον, ᾧ ἐδίσκευον ἐκ καλῳδίου ἠρτημένῳ. ἀπὸ δὲ τοῦ στίζειν 73
στίγματα, στίξας στιχθείς, στιγματίας. ἀπὸ δὲ τῆς στήλης ἐνέγραψαν, ἐστηλίτευσαν, ἐστηλιτευμένος κατεστηλιτευμένος, ἐστηλοκοπημένος· οὕτω γὰρ Ὑπερίδης.

καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ καταδικασθέντος ἥλω ἑάλω, ἠρέθη καθηρέθη, ἁλώσιμος ἁλούς, ἁλίσκεσθαι ἁλισκόμενος, κατεδικάσθη, ἡττήθη, κατεγνώσθη, καὶ τὰ πράγματα αἵρεσις, καταδίκη, κατάγνωσις, καὶ ὁ ἀνὴρ κατάδικος· ἀπὸ μὲν τούτου μόνου ὄνομα, τὰ δ' ἄλλα μετοχαί. ἐπὶ δὲ τοῦ κατη- 74
γόρου κρατήσαντος εἷλε καθεῖλε, κατεδικάσατο, ἐξήλεγξεν. ἐπὶ δὲ τοῦ κρινομένου νικήσαντος ἀπέφυγεν, ἀφείθη, ἀπέγνω αὐτοῦ τὸ δικαστήριον, ἀπεψηφίσατο, ἀφῆκεν, ἀπήλλαξεν, ἀνέλεγκτος ἔμεινε, καθαρὸς εἶναι ἐγνώσθη, ἀναίτιος.

κἀπὶ μὲν τοῦ ἀνελόντος ῥητέον ἀνεῖλεν, ἀπέκτεινεν ἀπέκτονεν, ἀπέσφαξεν, ἀπεχρήσατο διεχρήσατο, καθεῖλεν, ἐδολοφόνησεν, ἀνελών, ἀποσφάξας, ἀποκτείνας, ἀποχρησάμενος διαχρησάμενος, καθελών, δολοφονήσας· ἐπὶ δὲ τοῦ 75
ἀναιρεθέντος ἀνῃρέθη, ἀπεσφάγη, καθῃρέθη, ἐδολοφονήθη, καὶ ἀναιρεθείς, ἀποσφαγείς, καθαιρεθείς, δολοφονηθείς. τὸ δ' ἔργον σφαγή, ἀναίρεσις, φόνος, μιαιφονία. ἐπὶ δὲ τοῦ ὑβρίσαντος ὑβριστής, ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ἀσελγής, ἐπαχθής, ἀφειδής, πρόχειρος, προπετής, πάροινος, βαρύς, ὑβρίζων ἐξυβρίζων καθυβρίζων ὑπερυβρίζων, ἀσελγαίνων ἐνασελγαίνων, παροινῶν, ὑβριστικός, αἰκιστικός, ὑπεροπτικός. καὶ ὑβριστικῶς, ὑπεροπτικῶς, ἀσελγῶς, παροί- 76
νως, βαρέως, αἰκιστικῶς, ἀφειδῶς, προχείρως, προπετῶς. ὕβρισεν ἐξύβρισεν, ἠσέλγησεν, ἐπαρῴνησεν, ἠκίσατο, ἐτύπτησε, πληγαῖς ἔκοψε, κατηλόησε, πληγὰς ἐνετρίψατο, ἔπαισεν, ἐπάταξεν, ἦγξεν, ἤραξεν, πὺξ ἐπάταξε, λὰξ ἐνήλατο. Ὑπερίδης δὲ καὶ κονδυλίζειν ἔφη, καὶ τὸ παθεῖν κονδυλίζεσθαι· ὁ δ' αὐτὸς καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον προσπτύειν. καὶ ἀποστρέφειν τὰς χεῖρας Πλάτων. πατῶν, ἐμπηδῶν, πλήττων, 77
τύπτων, συγκόπτων, παίων, πατάσσων, ἀράσσων, ὑποσκελί-

72 2. ἄλλο γε ὃν ἢ ᾧ?

ζων, ἐναλλόμενος, αἰκιζόμενος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττων, τὸ πρόσωπον συντρίβων, τὰς γνάθους παραρρηγνύς, ἄγχων, ἀποπνίγων, λακτίζων. τὸ χεῖλος διέσχισε, διέκοψε τὸ βλέφαρον. καὶ λόγῳ ἐπὶ τοῦ ὑβριστοῦ, οὐ δυνάμενος κατέχειν παρ' ἑαυτῷ τὼ χεῖρε, τῶν χειρῶν ἀκρατής, οὐδενὸς φειδόμενος, οὐδενὸς ἀπεχόμενος, κονδύλοις παίων, ἐπὶ κόρης τύπτων, πὺξ παίων, λὰξ ἐναλλόμενος, οὐ κατέχων τὸν λογισμόν, ἐπιτρέπων πάντα τῷ θυμῷ, τὴν ἐξουσίαν τῷ βούλεσθαι μετρῶν, ἀπερίσκεπτος τῶν νόμων, ἐπεγγελῶν κατα-
78 γελῶν, ἐπιχλευάζων, ἐπικαταμωκώμενος. καὶ τὰ πράγματα γέλως κατάγελως, χλευασμός χλευασία· χλεύη γὰρ λέγεται μὲν παρὰ πολλῶν, ἐγὼ δ' οὐκ οἶδ' εὑρών. καὶ κατ' ἄλλην ἰδέαν τὰ ὑβρισμένα αὐτῷ, ἐξυβρισμένα, τὰ πεπαρῳνημένα, τὰ ἠσελγημένα, τὰ παρηνομημένα. ἔστι δ' ἐπὶ τοῦ παθόντος εἰπεῖν ὕβρισται, ἠσέλγηται ἐνησέλγηται, πεπαρῴνηται ἐμπεπαρῴνηται, ἤκισται κατήκισται, τετύπτηται, διακέκοπται,
79 ἐπ' ὀλίγης τῆς ῥοπῆς ἐστίν, ἐξώρυκται τὼ ὀφθαλμώ, παρατέθραυσται τὰς πλευράς, ὕφαιμός ἐστιν, ἐξαίμων, ὑπερῳδηκώς, ὑπώπιος, ὑποπέλιδνος, ἔχων ἐπὶ τοῦ προσώπου τὰ ἴχνη τῶν πληγῶν, τὰ σημεῖα τῆς ὕβρεως, τὰ δείγματα, τὰ σύμβολα, τὰ τεκμήρια. οὐκ οἶδ' εἰ βιώσιμός ἐστιν· ὀλίγας ἐλπίδας ἔχει τοῦ ζῆν, ἐπιθανάτως τυγχάνει διακείμενος. καὶ ὑβρισμένος, ἠσελγημένος, πεπαρῳνημένος συγκεκομμένος, κατηκισμένος. τὰ δὲ τοῦ πράγματος ὀνόματα ὕβρις ὑβρίσματα, ἀσέλγεια, παροινία, ὑπερηφανία, ὑπεροψία, προπέτεια, βαρύτης, πληγαί, αἰκίαι αἰκισμός, προπηλακισμός.

80 κακήγορος, κακολόγος αἰσχρολόγος, βλάσφημος, λοίδορος φιλολοίδορος, κακορρήμων αἰσχρορρήμων. κακηγορία, κακολογία, βλασφημία, κακορρημοσύνη αἰσχρορρημοσύνη, λοιδορία. κακῶς εἰπεῖν, κακῶς ἀγορεῦσαι, βλασφημῆσαι, κακηγορῆσαι ὡς Ὑπερίδης, λοιδορῆσαι λοιδορήσασθαι, τὰ αἴσχιστα εἰπεῖν. καὶ ὁ τοιοῦτος γλώττης οὐ κρατῶν, ἀκρατὴς γλώττης, πρόχειρος τὴν γλῶτταν, καὶ γλῶττα κακήγο-
81 ρος, οὐδενὸς ῥήματος φειδόμενος, οὐδὲν ῥῆμα αἰσχυνόμενος, ἀφειδὴς τὴν γλῶτταν, εὐχερής, ῥᾴδιος, ὀλισθηρός. καὶ τὰ ἐπιρρήματα κακηγόρως, βλασφήμως, φαυλορρημόνως, φιλολοιδόρως, κακορρημόνως αἰσχρορρημόνως· τὸ δὲ κακο-

λόγως καὶ αἰσχρολόγως σκληρά, ὡς λοιδόρως εὐτελές. ὁ δὲ ἀδικηθεὶς κακῶς ἀκούσας, κακολογηθείς, κακηγορηθείς, τὰ χείριστα ἀκούσας, τὰ αἴσχιστα.

Σκυρίαν δὲ δίκην ὀνομάζουσιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι τὴν τραχεῖαν, ἣν οἱ φυγοδικοῦντες ἐσκήπτοντο εἰς Σκῦρον ἢ εἰς Λῆμνον ἀποδημεῖν.

Ἀρχή, ἄρχων, ἄρχειν, ἔξαρχος, ἀρχηγός, ἀρχικός. ἐξ- 82
άρχων ἐξάρχειν, συνάρχων συνάρχειν. ἀρχηγέτης καὶ θηλυκῶς ἡ ἀρχηγέτις. ἀρχαιρεσίας καὶ ἀρχαιρεσιάζοντα ὡς Ἰσαῖος. ἀναρχία. ἀρχιθεωρός, ἀρχιθεωρία καὶ ἡ ἀρχιθεώρησις ὡς Ἰσαῖος, ἀρχιθεωροῦντα, ἀρχιθεωρεῖν, καὶ ἀρχιθεωρήσειν 83
ὡς Ἰσαῖος. ἀρχιτέκτων. ἀρχεῖα. ἀρχιδίοις ὡς Δημοσθένης. διῆρξα ὡς Λυσίας. ἐπάρχειν ἐπάρξασα, κατάρχειν· κατάρχεσθαι δὲ ἐπὶ θυσίας. ἀπαρχάς, ἀπάργματα. Δεινάρχου δὲ τὸ συγκατήρξατο. ἐνῆρκται τὰ κανᾶ. ὕπαρχος. Δημοσθένης δὲ ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀπ' ἀρχῆς καὶ κατ' ἀρχάς. εἴποις δ' 84
ἂν ἐπὶ μὲν τῆς ἀρχῆς καὶ ἡγεμονία, προστασία, βασιλεία, δεσποτεία, δυναστεία, μοναρχία, τυραννίς, ἐπιμέλεια, στρατηγία· τὸν δὲ ἄρχοντα ἔξαρχον, ἡγεμόνα προηγεμόνα, προστάτην, δεσπότην, βασιλέα, ἐπιμελητήν, ἁρμοστήν, ὕπαρχον, σατράπην, στρατηγόν, αὐτοκράτορα, τύραννον, δυνάστην, μόναρχον, ἔφορον ἐπόπτην ἐπίσκοπον, καὶ τὸ ἄρχειν ἡγεῖσθαι, κρατεῖν, δεσπόζειν, προστατεῖν.

ἀρχόντων δὲ τῶν Ἀθήνησιν ὀνόματα οἱ ἐννέα ἄρ- 85
χοντες. εἰσὶ δὲ ἄρχων βασιλεὺς πολέμαρχος καὶ θεσμοθέται ἕξ· ἐκ τούτων γὰρ οἱ ἐννέα συμπληροῦνται. ἐκαλεῖτο δέ τις θεσμοθετῶν ἀνάκρισις, εἰ Ἀθηναῖοί εἰσιν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας, καὶ τὸν δῆμον πόθεν, καὶ εἰ Ἀπόλλων ἔστιν αὐτοῖς πατρῷος καὶ Ζεὺς ἕρκιος, καὶ εἰ τοὺς γονέας 86
εὖ ποιοῦσι, καὶ εἰ ἐστράτευνται ὑπὲρ τῆς πατρίδος, καὶ εἰ τὸ τίμημα ἔστιν αὐτοῖς. ἐπηρώτα δ' ἡ βουλή, ὤμνυον δ' οὗτοι πρὸς τῇ βασιλείῳ στοᾷ, ἐπὶ τοῦ λίθου ὑφ' ᾧ τὰ ταμιεῖα, συμφυλάξειν τοὺς νόμους καὶ μὴ δωροδοκήσειν, ἢ

---

82 4. καὶ ἡ — 83 1. Ἰσαῖος] καὶ ἠρχιθεώρησεν ὡς ἰσαῖος *C*. 83 2. ἀρχίδικος ante Iungermannum. 3. διῆρξα] δέκαρχος *A*. 84 8. προστάττειν ante Iungermannum. 86 4. ὑφ' ᾧ τὰ ταμιεῖα codex Schotti: ἐφ' ᾧ τε ceteri.

χρυσοῦν ἀνδριάντα ἀποτῖσαι. εἶτα ἐντεῦθεν εἰς ἀκρόπολιν ἀνελθόντες ὤμνυον ταὐτά. μυρρίνῃ δὲ ἐστεφάνωντο, καὶ κοινῇ μὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν θανάτου, ἐάν τις κατίῃ ὅποι
87 μὴ ἔξεστι, καὶ κληροῦν δικαστὰς καὶ ἀθλοθέτας, ἕνα κατὰ φυλὴν ἑκάστην, καὶ στρατηγοὺς χειροτονεῖν ἐξ ἁπάντων, καὶ καθ' ἑκάστην πρυτανείαν ἐπερωτᾶν εἰ δοκεῖ καλῶς ἄρχειν ἕκαστος (τὸν δ' ἀποχειροτονηθέντα κρίνουσιν), καὶ ἱππάρχους δύο καὶ φυλάρχους δέκα καὶ ταξιάρχους δέκα. καὶ κοινῇ μὲν ταῦτα· ἰδίᾳ δὲ οἱ μὲν θεσμοθέται προγράφουσι πότε δεῖ δικάζειν τὰ δικαστήρια, καὶ τὰς εἰσαγγελίας εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον καὶ τὰς χειροτονίας, καὶ τὰς προβολὰς εἰσάγουσι καὶ τὰς τῶν παρανόμων γραφάς,
88 καὶ εἴ τις μὴ ἐπιτήδειον νόμον γράψειεν, καὶ στρατηγοῖς εὐθύνας. γίνονται δὲ γραφαὶ πρὸς αὐτοὺς ξενίας, δωροξενίας, δώρων, συκοφαντίας, ψευδοκλητείας, ψευδεγγραφῆς, βουλεύσεως, ἀγραφίου, μοιχείας. εἰσάγουσι δὲ καὶ δοκιμασίαν ταῖς ἀρχαῖς, καὶ τοὺς ἀπεψηφισμένους, καὶ τὰς ἐκ τῆς βουλῆς καταγνώσεις, καὶ δίκας ἐμπορικὰς καὶ μεταλλικάς, καὶ ἐὰν δοῦλος κακῶς ἀγορεύῃ τὸν ἐλεύθερον, καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπικληροῦσι τὰ δικαστήρια τὰ ἴδια καὶ τὰ δημόσια, καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις κυροῦσι, καὶ δίκας τὰς ἀπὸ συμβόλων εἰσάγουσι, καὶ τὰς τῶν ψευδομαρτυ-
89 ριῶν τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου. ὁ δὲ ἄρχων διατίθησι μὲν Διονύσια καὶ Θαργήλια μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν, δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται κακώσεως, παρανοίας, εἰς διαιτητῶν αἱρεσιν, ἐπιτροπῆς ὀρφανῶν, ἐπιτρόπων καταστάσεις, κλήρων καὶ ἐπικλήρων ἐπιδικασίαι. ἐπιμελεῖται δὲ καὶ τῶν γυναικῶν αἳ ἂν φῶσιν ἐπ' ἀνδρὸς τελευτῇ κύειν, καὶ τοὺς οἴκους ἐκμισθοῖ τῶν ὀρφανῶν. ἔστι δ' ἐπώνυμος οὗτος, καὶ
90 ἀπ' αὐτοῦ ὁ χρόνος ἀριθμεῖται. ὁ δὲ βασιλεὺς μυστηρίων προέστηκε μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν καὶ Ληναίων καὶ ἀγώνων τῶν ἐπὶ λαμπάδι, καὶ τὰ περὶ τὰς πατρίους θυσίας διοικεῖ· δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται ἀσεβείας, ἱερωσύνης ἀμφισβητήσεως. καὶ τοῖς γένεσι καὶ τοῖς ἱερεῦσι

---

86 1. ἀναθήσειν? 3. ὅπου vulgo: cf. § 50. 90 5. ἱεροῖς libri: correctum ex scholiis Plat. et lex. rhet.

πᾶσιν αὐτὸς δικάζει, καὶ τὰς τοῦ φόνου δίκας εἰς Ἄρειον πάγον εἰσάγει, καὶ τὸν στέφανον ἀποθέμενος σὺν αὐτοῖς δικάζει. προαγορεύει δὲ τοῖς ἐν αἰτίᾳ ἀπέχεσθαι μυστηρίων καὶ τῶν ἄλλων νομίμων. δικάζει δὲ καὶ τὰς τῶν ἀψύχων δίκας. τὴν δὲ συνοικοῦσαν αὐτῷ βασίλισσαν καλοῦσιν. ὁ 91
δὲ πολέμαρχος θύει μὲν Ἀρτέμιδι ἀγροτέρᾳ καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ, διατίθησι δὲ τὸν ἐπιτάφιον ἀγῶνα τῶν ἐν πολέμῳ ἀποθανόντων, καὶ τοῖς περὶ Ἁρμόδιον ἐναγίζει. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται μετοίκων ἰσοτελῶν προξένων· καὶ διανέμει τὸ λαχόν, ἑκάστῃ φυλῇ τι μέρος, τὸ μὲν διαιτηταῖς παραδιδούς, εἰσάγων δὲ δίκας ἀποστασίου ἀπροστασίου κλήρων μετοίκων.

πάρεδροι δ' ὀνομάζονται οὓς αἱροῦνται ἄρχων καὶ 92
βασιλεὺς καὶ πολέμαρχος, δύο ἕκαστος οὓς βούλεται. δοκιμασθῆναι δ' αὐτοὺς ἐχρῆν ἐν τοῖς πεντακοσίοις, εἶτ' ἐν δικαστηρίῳ. προσαιροῦνται δὲ καὶ γραμματέα, ὃς ἐννόμῳ δικαστηρίῳ κρίνεται.

εἰσαγωγεῖς ἀρχῆς κληρωτῆς ὄνομα· οὗτοι δὲ τὰς δί- 93
κας εἰσήγαγον πρὸς τοὺς διαιτητάς.

ἀθλοθέται δέκα μέν εἰσιν, εἷς κατὰ φυλήν, δοκιμασθέντες δὲ ἄρχουσιν ἔτη τέτταρα ἐπὶ τῷ διαθεῖναι τὰ Παναθήναια, τόν τε μουσικὸν καὶ τὸν γυμνικὸν καὶ τὴν ἱπποδρομίαν.

ἵππαρχοι δὲ δύο ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων αἱρεθέντες 94
ἐπιμελοῦνται τῶν πολέμων. οἱ δὲ φύλαρχοι δέκα, εἷς ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης, τῶν ἱππέων προΐστανται, καθάπερ οἱ ταξίαρχοι τῶν ὁπλιτῶν.

νομοφύλακες ἐστεφάνωνται μὲν στροφίῳ λευκῷ, τὴν δὲ πομπὴν πέμπουσι τῇ θεῷ, τοῖς δὲ προέδροις ἐν ἐκκλησίαις συγκαθίζουσιν, διακωλύοντες ἐπιχειροτονεῖν ὅσα μὴ συμφέρει.

πρυτάνεις. οὗτοι τὴν βουλὴν συνάγουσιν ὁσημέραι, 95
πλὴν ἄν τις ᾖ ἄφετος, τὸν δὲ δῆμον τετράκις ἑκάστης πρυτανείας· καὶ προγράφουσι πρὸ τῆς βουλῆς καὶ πρὸ τῆς

---

91 5. προξένων] ξένων, προξένων Meierus. 6. τι] τὸ? 93 1. εἰσαγωγῆς *A* attice. 94 7. ante διακωλύοντες Meierus expunxit ἔνια.

ἐκκλησίας ὑπὲρ ὧν δεῖ χρηματίζειν. τῶν δ' ἐκκλησιῶν ἡ μὲν κυρία, ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονοῦσιν, εἴπερ καλῶς ἄρχουσιν, ἢ ἀποχειροτονοῦσιν· ἐν ᾗ καὶ τὰς εἰσαγγελίας ὁ βουλόμενος εἰσαγγέλλει, καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγινώσκουσιν οἱ πρὸς ταῖς δίκαις, καὶ τὰς λήξεις
96 τῶν κλήρων. ἡ δὲ δευτέρα ἐκκλησία ἀνεῖται τοῖς βουλομένοις, ἱκετηρίαν θεμένοις, λέγειν ἀδεῶς περί τε τῶν ἰδίων καὶ τῶν δημοσίων· ἡ δὲ τρίτη κήρυξι καὶ πρεσβείαις ἀξιοῖ χρηματίζειν, οὓς δεῖ πρότερον τοῖς πρυτάνεσιν ἀποδοῦναι τὰ γράμματα, ἡ δὲ τετάρτη περὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων. ἐπιστάτης δ' ἐστὶν εἷς τῶν πρυτάνεων, ὁ κλήρῳ λαχών· δὶς δ' οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην. ἔχει δὲ οὗτος τῶν ἱερῶν τὰς κλεῖς ἐν οἷς τὰ χρήματα καὶ τὰ γράμματα. καὶ ὅταν οἱ πρυτάνεις τὸν δῆμον ἢ τὴν βουλὴν συνάγωσιν, οὗτος ἐξ ἑκάστης φυλῆς πρόεδρον ἕνα κληροῖ, μόνην τὴν πρυτανεύουσαν ἀφιείς.

97 ἀποδέκται δὲ ἦσαν δέκα, οἳ τοὺς φόρους καὶ τὰς εἰσφορὰς καὶ τὰ τέλη ὑπεδέχοντο, καὶ τὰ περὶ τούτων ἀμφισβητούμενα ἐδίκαζον. εἰ δέ τι μεῖζον εἴη, εἰσῆγον εἰς δικαστήριον.

ταμίαι τῆς θεοῦ κληρωτοὶ μὲν ἐκ πεντακοσιομεδίμνων ἦσαν, τὰ δὲ χρήματα παρελάμβανον τῆς βουλῆς παρούσης. ἐκαλοῦντο δ' οὗτοι κωλακρέται. εἶχον δ' ἐξουσίαν καὶ ζημίαν ἀφελεῖν, εἰ ἀδίκως ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐπιβληθείη.

98 γραμματεὺς ὁ κατὰ πρυτανείαν κληρωθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς ἐπὶ τῷ τὰ γράμματα φυλάττειν καὶ τὰ ψηφίσματα, καὶ ἕτερος ἐπὶ τοὺς νόμους ὑπὸ τῆς βουλῆς χειροτονούμενος. ὁ δ' ὑπὸ τοῦ δήμου αἱρεθεὶς γραμματεὺς ἀναγινώσκει τῷ τε δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ. ἀντιγραφεὺς πρότερον μὲν αἱρετὸς αὖθις δὲ κληρωτὸς ἦν, καὶ πάντα ἀντεγρά-
99 φετο παρακαθήμενος τῇ βουλῇ. δύο δ' ἦσαν, ὁ μὲν τῆς βουλῆς ὁ δὲ τῆς διοικήσεως. λογισταί. καὶ τούτους ἡ βουλὴ κληροῖ κατ' ἀρχὴν ὡς παρακολουθεῖν τοῖς διοικοῦσιν.

---

99 1. δύο δ'] λογισταὶ δύο *A*.

ἀποστολεῖς οἱ προνοούμενοι τῶν ἀποστόλων καὶ τοῦ ἔκπλου τῶν τριήρων.

πωληταὶ τὰ τέλη πιπράσκουσι μετὰ τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν ἠρημένων, καὶ τὰς τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου μετὰ τὸν πρότερον λόγον φυγόντων οὐσίας, καὶ τὰ δεδημευμένα. πρυτανεύει δ' ἐξ αὐτῶν εἷς, ὃς τὰ πωλούμενα βεβαιοῖ. ἀπήγοντο δὲ πρὸς τούτους καὶ οἱ μετοίκιον μὴ τιθέντες.

οἱ δὲ εὔθυνοι, ὥσπερ οἱ πάρεδροι, τοῖς ἐννέα ἄρχουσι 100
προσαιροῦνται. οὗτοι δ' εἰσπράσσουσι καὶ τοὺς ἔχοντας.

οἱ δὲ τετταράκοντα πρότερον μὲν ἦσαν τριάκοντα, οἳ περιόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, τὰ δὲ ὑπὲρ ταῦτα διαιτηταῖς παρεδίδοσαν· μετὰ δὲ τὴν τῶν τριάκοντα ὀλιγαρχίαν μίσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ τριάκοντα τετταράκοντα ἐγένοντο.

χίλιοι καὶ διακόσιοι. ἀπὸ τούτων ἦσαν οἱ λειτουργοῦντες· Δημοσθένης δὲ νόμον γράψας ἀντὶ τοσούτων τριακοσίους τοὺς πλουσιωτάτους ἐποίησεν.

εἰσαγωγεῖς οἱ τὰς ἐμμήνους δίκας εἰσάγοντες· ἦσαν 101
δὲ προικός, ἐρανικαί, ἐμπορικαί.

νομοθέται δ' ἦσαν χίλιοι, ἐν οἷς ἐξῆν λῦσαι νόμον παλαιόν, οὐ θεῖναι νέον· τοὺς γὰρ νέους ἐδοκίμαζεν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος καὶ τὰ δικαστήρια.

... οὗτοι παρεφύλαττον μή τις ἐντὸς τοῦ Πελασγικοῦ κείρει ἢ κατὰ πλέον ἐξορύττει, καὶ τῷ ἄρχοντι παρεδίδοσαν. τὸ δὲ τίμημα ἦν τρεῖς δραχμαὶ καὶ ἁπλοῦν τὸ βλάβος.

οἱ ἕνδεκα εἷς ἀφ' ἑκάστης φυλῆς ἐγίνετο, καὶ γραμ- 102
ματεὺς αὐτοῖς συνηριθμεῖτο. νομοφύλακες δὲ κατὰ τὸν Φαληρέα μετωνομάσθησαν. ἐπεμελοῦντο δὲ τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἀπῆγον κλέπτας ἀνδραποδιστὰς λωποδύτας, εἰ μὲν ὁμολογοῖεν, θανατώσοντες, εἰ δὲ μή, εἰσάξοντες εἰς τὰ δικαστήρια, κἂν ἁλῶσιν, ἀποκτενοῦντες. τοῦ δὲ νομοφυλακίου θύρα μία χαρώνειον ἐκαλεῖτο, δι' ἧς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἀπήγοντο.

ἐπιγραφεῖς. οὗτοι τὰ ὀφειλόμενα ἐφ' ἑκάστου ἑκά- 103

---

100 2. ἁλόντας Toupius. 5. ταύτας *C*. 101 2. ἐρανικαὶ] γαμικαὶ *A*. 6. οὗτοι γὰρ π. *A*. 103 1. ἐπιγραφῆς *C*: cf. ad § 93. || ὑφ'?

στῳ ἐπέγραφον, καὶ τοὺς οὐκ εἰσφέροντας εἰσῆγον εἰς τὸ δικαστήριον, ἐπέγραφον δὲ καὶ τὰ τιμήματα ἑκάστοις κατὰ τὴν ἀξίαν. καὶ ἐν ταῖς σιτοδοσίαις ἐγίνοντο σίτου ἐπιγραφεῖς, ὡς Ἀντιφῶν.

κῆρυξ ὁ μέν τις τῶν μυστικῶν, ἀπὸ Κήρυκος τοῦ Ἑρμοῦ καὶ Πανδρόσου τῆς Κέκροπος, ὁ δὲ περὶ τοὺς ἀγῶνας, οἱ δὲ περὶ τὰς πομπάς, ἐκ τοῦ Εὐνειδῶν γένους, οἱ δὲ κατ' ἀγορὰν τὰ ὤνια προκηρύττοντες.

104 ληξίαρχοι ἐξ καθίσταντο τῶν πολιτῶν ἐγγεγραμμένων ἐν λευκώματι, καὶ τριάκοντα ἀνδρῶν αὐτοῖς προσαιρεθέντων τοὺς μὴ ἐκκλησιάζοντας ἐζημίουν καὶ τοὺς ἐκκλησιάζοντας ἐξήταζον, καὶ σχοινίον μιλτώσαντες διὰ τῶν τοξοτῶν συνήλαυνον τοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ δὲ εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφεὶς ἤδη τὰ πατρῷα παρελάμβανεν· ἡ δὲ πατρῴα οὐσία καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο.

περιεστίαρχοι. ἐκάθαιρον χοιριδίοις μικροῖς οὗτοι τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ θέατρον. καθάρσιον δὲ τοῦτο χοιρίδιον ἐκαλεῖτο.

105 περίπολοι. ἔφηβοι περιῆσαν τὴν χώραν φυλάττοντες, ὥσπερ ἤδη μελετῶντες τὰ στρατιωτικά. καὶ εἰς μὲν τοὺς ἐφήβους εἰσῆσαν ὀκτωκαίδεκα ἔτη γενόμενοι, δύο δὲ εἰς περιπόλους ἠριθμοῦντο, εἰκοστῷ δὲ ἐνεγράφοντο τῷ ληξιαρχικῷ γραμματείῳ, καὶ ὤμνυον ἐν Ἀγραύλου «οὐ καταισχυνῶ τὰ ὅπλα, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ᾧ ἂν στοιχῶ, ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ μόνος
106 καὶ μετὰ πολλῶν, καὶ τὴν πατρίδα οὐκ ἐλάττω παραδώσω, πλεύσω δὲ καὶ καταρόσω ὁπόσην ἂν παραδέξωμαι. καὶ συνήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὔστινας ἄλλους ἱδρύσεται τὸ πλῆθος ἐμφρόνως· καὶ ἄν τις ἀναιρῇ τοὺς θεσμοὺς ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος καὶ μετὰ πάντων. καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια τιμήσω. ἵστορες θεοί, Ἄγραυλος, Ἐνυάλιος, Ἄρης, Ζεύς, Θαλλώ, Αὐξώ, Ἡγεμόνη.»

107 ἱεροποιοί. δέκα ὄντες οὗτοι ἔθυον θυσίας τὰς πεν-

---

106 2. πλείω δὲ καὶ ἀρείω Stobaeus.

τετηρίδας, τὴν εἰς Δῆλον, τὴν ἐν Βραυρῶνι, τὴν τῶν Ἡρακλείων, τὴν Ἐλευσῖνι.

ὀργεῶνες οἱ κατὰ δήμους ἐν τακταῖς ἡμέραις θύοντες θυσίας τινάς.

φράτορες. εἰς τούτους τούς τε κόρους καὶ τὰς κόρας εἰσῆγον, καὶ εἰς ἡλικίαν προελθόντων ἐν τῇ καλουμένῃ κουρεώτιδι ἡμέρᾳ ὑπὲρ μὲν τῶν ἀρρένων τὸ κούρειον ἔθυον, ὑπὲρ δὲ τῶν θηλειῶν τὴν γαμηλίαν.

γεραραί. αὗται ἄρρητα ἱερὰ Διονύσῳ ἔθυον μετ' ἄλ- 108
λης θεωρίας. καθίστη δὲ αὐτὰς ὁ βασιλεὺς οὔσας τεττα-
ρασκαίδεκα.

δήμαρχοι οἱ κατὰ δήμους ἄρχοντες. ἐκαλοῦντο δὲ τέως ναύκραροι, ὅτε καὶ οἱ δῆμοι ναυκραρίαι. ναυκραρία δ' ἦν τέως φυλῆς δωδέκατον μέρος, καὶ ναύκραροι ἦσαν δώδεκα, τέτταρες κατὰ τριττὺν ἑκάστην. τὰς δ' εἰσφορὰς τὰς κατὰ δήμους διεχειροτόνουν οὗτοι, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναλώματα. ναυκραρία δ' ἑκάστη δύο ἱππέας παρεῖχε καὶ ναῦν μίαν, ἀφ' ἧς ἴσως ὠνόμαστο. τῆς τριττύος μέντοι 109
ὁ ἄρχων τριττύαρχος ἐκαλεῖτο, τριττύος δ' ἑκάστης γένη τριάκοντα. καὶ αἱ φυλαὶ τέως μὲν ἐπὶ Κέκροπος ἦσαν τέτταρες, Κεκροπὶς Αὐτόχθων Ἀκταία Παραλία, ἐπὶ δὲ Κραναοῦ μετωνομάσθησαν Κραναὶς Ἀτθὶς Μεσόγαια Διακρίς, ἐπὶ δὲ Ἐριχθονίου Διὰς Ἀθηναὶς Ποσειδωνιὰς Ἡφαιστιάς, ἀπὸ δὲ τῶν Ἴωνος παίδων ἐπὶ Ἐρεχθέως Τελέοντες Ὅπλητες Αἰγικόρεις Ἀργάδεις· ἐπὶ δὲ Ἀλκμαίωνος δέκα 110
ἐγένοντο, ἐκ πολλῶν ὀνομάτων ἑλομένου τὰ παλαιὰ τοῦ Πυθίου, Ἐρεχθὶς Κεκροπὶς Αἰγὶς Πανδιονὶς Ἀκαμαντὶς Ἀντιοχὶς Λεοντὶς Οἰνὶς Ἱπποθωντὶς Αἰαντίς. προσετέθησαν δ' αὐταῖς δύο, Ἀντιγονὶς καὶ Δημητριάς, ἃς ὕστερον μετωνόμασαν Ἀτταλίδα καὶ Πτολεμαΐδα. ἀπὸ δὲ φυλῶν τὸ φυλοκρινεῖν ὠνομάσθη, καὶ ὁμόφυλος ἀλλόφυλος, φυλέτης,

---

107 1. Ἡρακλειδῶν ante Iungermannum. 7. κόριον *AB*. 108 2. θεωρίας] ἱερείας *F*. 5. ναυκάριοι *A*, omissis ὅτε — ναυκράριοι (ita enim vulgo), ναύκληροι *BC*: corr Leopardus. 8. ἐχείριζον *F*. 109 3. τρία ante Kühnium. 6. ποσειδωνία ἡφαιστία *A*. 110 1. κάδεις ante Canterum. 2. ἐρομένου ante Kühnium. || τὰ παλαιὰ solus *F*.

111 φυλίων θεῶν ἱερά, ἐμφύλιον αἷμα, ἐμφύλιος πόλεμος. οἱ δὲ φυλοβασιλεῖς, ἐξ εὐπατριδῶν ὄντες, μάλιστα τῶν ἱερῶν ἐπεμελοῦντο, συνεδρεύοντες ἐν τῷ βασιλείῳ τῷ παρὰ τὸ βουκολεῖον. ὅτε μέντοι τέτταρες ἦσαν αἱ φυλαί, εἰς τρία μέρη ἑκάστη διῄρητο, καὶ τὸ μέρος τοῦτο ἐκαλεῖτο τριττὺς καὶ ἔθνος καὶ φρατρία. ἑκάστου δὲ ἔθνους γένη τριάκοντα ἐξ ἀνδρῶν τοσούτων, ἃ ἐκαλεῖτο τριακάδες. καὶ οἱ μετέχοντες τοῦ γένους γενῆται καὶ ὁμογάλακτες, γένει μὲν οὐ προσήκοντες, ἐκ δὲ τῆς συνόδου οὕτω προσαγορευόμενοι. τρία δ' ἦν τὰ ἔθνη πάλαι, εὐπατρίδαι γεωμόροι δημιουργοί.

112 γυναικοκόσμοι δὲ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ κόσμου τῶν γυναικῶν. τὰς δὲ ἀκοσμούσας ἐζημίουν, καὶ τὰς ζημίας αὐτῶν γράφοντες ἐξετίθεσαν ἐπὶ τῆς πλατάνου τῆς ἐν Κεραμεικῷ.

οἱ εἴκοσι. τούτους εἵλοντο μετὰ τοὺς τριάκοντα τῆς πολιτείας καὶ τῶν νόμων ἐπιμελητάς, ἀριστίνδην ἐπιλεξάμενοι.

113 ἦν μέντοι καὶ κρηνοφυλάκιον ἀρχή, δηλούσης τὸ ἔργον αὐτῆς τῆς ἐπικλήσεως. καὶ λέων δέ τις ἐκαλεῖτο κρηνοφύλαξ, χαλκοῦ πεποιημένος ἐπὶ κρήνης τινός, δι' οὗ τὸ ὕδωρ ἐφέρετο ἐν ταῖς πρὸς ὕδωρ δίκαις· ἐπιμελητὴς δέ τις κληρωτὸς ἐγίνετο, ὃς καὶ ἐκαλεῖτο ἐφ' ὕδωρ, ὁ παραφυλάττων τὴν ἰσότητα τῆς κλεψύδρας.

θεωρικὰ δὲ χρήματα εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ θεῶν τιμὰς τῷ πλήθει νεμόμενα· καὶ τὸ διδόμενον ἐκαλεῖτο θεωρικὸν ὥσπερ καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν καὶ τὸ δικαστικόν, ὅπερ καὶ τριώβολον καὶ δύ' ὀβολῶ καὶ ὀβολὸς ἦν Ἀττικός.

ὁ δὲ ἐπὶ τῆς διοικήσεως αἱρετὸς ἦν ἐπὶ τῶν προσιόντων καὶ ἀναλισκομένων.

114 καὶ στρατηγοὶ δέ, ἵππαρχοι φύλαρχοι λοχαγοὶ ταξίαρχοι, καὶ ὅσα στρατιωτικὰ ἀρχῶν ὀνόματα. καὶ ἑλληνοταμίαι οἱ τοὺς φόρους ἐκλέγοντες, καὶ ἐπὶ νήσων οἱ τὰ παρὰ τῶν νησιωτῶν εἰσπράττοντες καὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν ἐφορῶντες. καὶ τειχοποιοὶ δὲ καὶ ἱεροποιοὶ καὶ βοῶναι ὑπηρεσιῶν ὀνόματα· καὶ ἀποδέκται οἱ τὸν σῖτον

---

111 — 116 om *AB*. **111** 1. δὲ vulgo ante 2. ὄντες. 6. ἐξ] καὶ ἐξ *C*. **112** 1. γυναικόμοι. γυναικονόμοι δὲ *C*.

ἀπομετρούμενοι, σιτῶναι δὲ οἱ συνωνούμενοι. τάχα δ' ἂν καὶ πρακτῆρες εἴη ὄνομα ὑπηρεσίας, ἢ πράκτορες, ὡς Δημοσθένης «οὐδεὶς δὲ παρέδωκε τοῖς πράκτορσι τὸ ὄνομα.» ὁμοίως δὲ καὶ ζητητὰς ἄν τις παρ' αὐτοῦ λάβοι ὄνομα 115
δημοσίας διακονίας, οἳ τὰ λανθάνοντα ἀνεζήτουν. οἱ μέντοι ταξίαρχοι ἀναγεγραμμένους ἔχοντες τοὺς ἐκ τοῦ καταλόγου, παρεσημαίνοντο τὰ τῶν ἀφυστερούντων ὀνόματα· καὶ τοῦτο παραστίζειν ἐκαλεῖτο.

πρυτανεία δέ ἐστι χρόνος ὃν ἑκάστη φυλὴ πρυτανεύει· καὶ ὅτε μὲν δέκα ἦσαν, πλείους ἑκάστῃ φυλῇ αἱ ἡμέραι, ἐπεὶ δὲ δώδεκα ἐγένοντο, ἑκάστη φυλὴ μηνὸς πρυτανείαν ἔχει.

πυρφόρος παῖς αἱρετὸς ἐκ καθαρευούσης οἰκίας ὑπὸ 116
χλανίδι καὶ στροφίῳ περιέρχεται, πῦρ ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἐπιτιθείς.

σύγκλητος ἐκκλησία ἦν ἐξαίφνης ἐποίουν μείζονος χρείας ἐπιλαβούσης. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κατακλησία, ὅτι καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν κατεκάλουν.

ταμίας ἐκάλουν τοὺς ταῖς ἱεραῖς τριήρεσι λειτουργοῦντας, ἄλλους ἢ τριηράρχους. καὶ οἱ ἐκ τῆς Παράλου καὶ τῆς Σαλαμινίας ναῦται ἐκαλοῦντο οἱ μὲν οὐ πάραλοι μόνον ἀλλὰ καὶ παραλῖται, οἱ δὲ Σαλαμίνιοι.

Δικαστήρια Ἀθήνησιν. Ἄρειος πάγος· ἐδίκαζε δὲ 117
φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς. ἐγίνετο δὲ διωμοσία, καὶ μετὰ τὴν διωμοσίαν κρίσις· προοιμιάζεσθαι δὲ οὐκ ἐξῆν, οὐδ' οἰκτίζεσθαι. μετὰ δὲ τὸν πρότερον λόγον ἐξῆν φυγεῖν, πλὴν εἴ τις γονέας εἴη ἀπεκτονώς. καθ' ἕκαστον δὲ μῆνα τριῶν ἡμερῶν ἐδίκαζον ἐφεξῆς, τετάρτῃ φθίνοντος, τρίτῃ, δευτέρᾳ. οἱ δ' ἐννέα ἄρχοντες οἱ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν 118
μετὰ τὸ δοῦναι τὰς εὐθύνας ἀεὶ τοῖς Ἀρεοπαγίταις προσετίθεντο. ὑπαίθριοι δ' ἐδίκαζον. φόνου δὲ ἐξῆν ἐπεξιέναι μέχρις ἀνεψιῶν, καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ ἐπερωτᾶν τίς προσήκων ἐστὶ τῷ τεθνεῶτι· κἂν οἰκέτης ᾖ, ἐπισκήπτειν συγκεχώρηται. τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ. ἐν τούτῳ λαγχάνεται περὶ

---

117 6. πλὴν add *F*. 118 4. ἀνεψιαδῶν Demosthenes.

τῶν ἀκουσίων φόνων· μετὰ γὰρ Τροίας ἅλωσιν Ἀργείων τινὰς τὸ Παλλάδιον ἔχοντας Φαληρῷ προσβαλεῖν, ἀγνοίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀναιρεθέντας ἀπορριφῆναι. καὶ τῶν
119 μὲν οὐδὲν προσήπτετο ζῶον, Ἀκάμας δὲ ἐμήνυσεν ὅτι εἶεν Ἀργεῖοι τὸ Παλλάδιον ἔχοντες. καὶ οἱ μὲν ταφέντες ἀγνῶτες προσηγορεύθησαν τοῦ θεοῦ χρήσαντος, αὐτόθι δ' ἱδρύθη τὸ Παλλάδιον, καὶ περὶ τῶν ἀκουσίων ἐν αὐτῷ δικάζουσιν. τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ ἱδρῦσθαι μὲν ὑπὸ Αἰγέως λέγεται Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ καὶ Ἀρτέμιδι Δελφινίᾳ, ἐκρίθη δὲ ἐν αὐτῷ πρῶτος Θησεὺς ἀφοσιούμενος τὸ ἄγος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνῃρημένων λῃστῶν καὶ τῶν Παλλαντιδῶν, οὓς ὡμολόγει μὲν ἀποκτεῖναι, δικαίως δ' ἔφη τοῦτο δεδρακέναι. τὸ
120 ἐπὶ Πρυτανείῳ δικάζει περὶ τῶν ἀποκτεινάντων, κἂν ὦσιν ἀφανεῖς, καὶ περὶ τῶν ἀψύχων τῶν ἐμπεσόντων καὶ ἀποκτεινάντων. προειστήκεσαν δὲ τούτου τοῦ δικαστηρίου φυλοβασιλεῖς, οὓς ἔδει τὸ ἐμπεσὸν ἄψυχον ὑπερορίσαι. τὸ ἐν Φρεάττοι. ἐν τούτῳ ἐκρίνετο εἴ τις τῶν φευγόντων ἐπ' ἀκουσίου φόνου αἰτίᾳ δευτέραν αἰτίαν ἑκουσίου προσλάβοι. ἦν δ' ἐπὶ θαλάττῃ τὸ δικαστήριον, καὶ τὸν ἐν αἰτίᾳ προσπλεύσαντα τῆς γῆς οὐ προσαπτόμενον ἀπὸ τῆς νεὼς ἐχρῆν ἀπολογεῖσθαι, μήτ' ἀποβάθραν μήτ' ἄγκυραν εἰς τὴν γῆν βαλλόμενον.

121 γνώριμα δικαστήρια ἡ Ἡλιαία, τὸ τρίγωνον, οὗ μέμνηται Λείναρχος, μέσον παράβυστον, μεῖζον παράβυστον· καὶ μείζονος δὲ μέμνηται Λυσίας· ἐν μέντοι τῷ παραβύστῳ οἱ ἔνδεκα ἐδίκαζον. τὸ Μητίχου κάλλιον, οὗ μνημονεύει Ἀνδροτίων. τὸ ἐπὶ Λύκῳ, ἀφ' οὗ καὶ ἡ Λύκου δεκάς· καὶ ἥρως δὲ ἵδρυτο αὐτόθι ἔχων τοῦ θηρίου μορφήν, πάλαι δ' ἐκεῖ συνῆσαν οἱ συνδεκάζοντες τὰ δικαστήρια. τὸ δὲ Μητίχου δικαστήριον μέγα, οὕτω κληθὲν ἐπὶ ἀρχιτέκτονος Μητίχου.

122 ἐδίκαζον δ' οἱ ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη ἐκ τῶν ἐπιτίμων καὶ μὴ ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ. ὤμνυσαν δὲ ἐν Ἀρδήττῳ δικαστηρίῳ Ἀπόλλω πατρῷον καὶ Ἀήμητρα καὶ Ἀία· βασι-

---

121 3. δὲ] γὰρ? 4. τὸ — 5. Ἀνδροτίων om *AB*. 7. δὲ καὶ ante Toupium. || συνδικάζοντες ante Meursium.

λέα· ὁ δὲ Ἄρδηττος Ἰλισσοῦ μέν ἐστι πλησίον, ὠνόμασται δὲ ἀπό τινος ἥρωος, ὃς στασιάζοντα τὸν δῆμον ὑπὲρ ὁμονοίας ὥρκισεν. ὁ δ' ὅρκος ἦν τῶν δικαστῶν, περὶ μὲν ὧν νόμοι εἰσί, ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, περὶ δὲ ὧν μὴ εἰσί, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ· ὀμοσάντων δὲ καὶ τῶν δικαζομένων, τὸ πᾶν ἐκαλεῖτο ἀμφιορκία. ἡ Ἡλιαία πεντακοσίων· 123
εἰ δὲ χιλίων δέοι δικαστῶν, συνίστατο δύο δικαστήρια, εἰ δὲ πεντακοσίων καὶ χιλίων, τρία. ψήφους δ' εἶχον χαλκᾶς δύο, τετρυπημένην καὶ ἀτρύπητον, καὶ κάδον, ᾧ κημὸς ἐπέκειτο, δι' οὗ καθίετο ἡ ψῆφος. αὖθις δὲ δύο ἀμφορεῖς, ὁ μὲν χαλκοῦς ὁ δὲ ξύλινος, ὁ μὲν κύριος ὁ δ' ἄκυρος· τῷ δὲ χαλκῷ ἐπῆν ἐπίθημα μιᾷ ψήφῳ χώραν ἔχον .... οὗ ὕστερον μυστικῶς δικάζοντες ἦσαν ἐκ τῶν ἐπωπτευκότων. τὸ δὲ δικαστήριον περιεσχοινίζετο, τοῦ μὲν βασιλέως παραγγείλαντος, τῶν δὲ θεσμοθετῶν πληρούντων τὸ δικαστήριον. τὸ δὲ περισχοίνισμα ἀπὸ πεντήκοντα ποδῶν ἐγίνετο· καὶ 124
οἱ ὑπηρέται ἐφειστήκεισαν, ὅπως μηδεὶς ἀνεπόπτευτος προσίῃ. αἱ μὲν οὖν τῶν δικαστηρίων θύραι κιγκλίδες ἐκαλοῦντο, ἃς Ῥωμαῖοι καγκελλωτὰς λέγουσιν· ἀνίστατο δὲ τὰ δικαστήρια, εἰ γένοιτο διοσημία· ἐξηγηταὶ δ' ἐκαλοῦντο οἱ τὰ περὶ τῶν διοσημιῶν καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν διδάσκοντες.

ἐφέται τὸν μὲν ἀριθμὸν εἷς καὶ πεντήκοντα, Δράκων δ' αὐτοὺς κατέστησεν ἀριστίνδην αἱρεθέντας· ἐδίκαζον δὲ τοῖς ἐφ' αἵματι διωκομένοις ἐν τοῖς πέντε δικαστηρίοις. Σόλων δ' αὐτοῖς προσκατέστησε τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν. κατὰ μικρὸν δὲ κατεγελάσθη τὸ τῶν ἐφετῶν δικαστήριον. δοκοῦσι δ' ὠνομάσθαι, ὅτι πρότερον τοῦ βασιλέως τοὺς ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ κρινομένους ἐξετάζοντος ὁ Δράκων τοῖς ἐφέταις παρέδωκε τὴν κρίσιν, ἐφέσιμον ἀπὸ τοῦ βασιλέως πεποιηκώς.

οἱ δὲ ναυτοδίκαι, οὗτοι ἦσαν οἱ τὰς τῆς ξενίας δί- 126
κας εἰσάγοντες. ὑβριστοδίκαι δὲ ἐκαλοῦντο, εἴ τι χρὴ

---

122 5. *συγγνώμῃ* libri. 123 8. *ἐκ*] *μετὰ A.* || *ὑπωπτευκότων* ante Iungermannum. 124 3. *προσῇ* libri: correctum ex § 141. 125 4. *Σόλων* — 133 6. *ὠνομάζετο*] *τὸ λοιπὸν ἀφείθη διὰ τὴν ἀκαιρολογίαν B.* 125 5. *κατὰ μικρὰ δὲ κατελύθη κατεγελάσθη τὸ C.*

Κρατερῷ πιστεύειν τῷ τὰ ψηφίσματα συνάγοντι, οἱ μὴ βουλόμενοι τὰς δίκας εἰσαγαγεῖν· ἐπεπόλασε δὲ τὸ τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ.

διαιτηταὶ δ' ἐκ τῶν ὑπὲρ ἑξήκοντα ἔτη γεγονότων ἐκληροῦντο, καὶ ἐπεκληροῦντο αὐτοῖς αἱ δίαιται, καὶ ἀτιμία ἀφώριστο τῷ μὴ διαιτήσαντι τὴν ἐπικληρωθεῖσαν δίαιταν. διήτων δ' ἐν ἱεροῖς. πάλαι δ' οὐδεμία δίκη πρὶν ἐπὶ διαιτητὰς ἐλθεῖν εἰσήγετο. ἔλεγον δὲ ἐπιτρέψαι δίαιταν,
127 *καὶ ἡ δίαιτα ἐκαλεῖτο ἐπιτροπή. ἡ δ' ἔφεσις αὐτῶν εἰ εἰς δικαστήριον γένοιτο, εἰς ἐχῖνον τὰς ψήφους ἐμβαλόντες ἰδίᾳ ἑκατέρας τὰς τοῦ φεύγοντος καὶ διώκοντος κατεσημαίνοντο. ἐλάμβανον δὲ οἱ διαιτηταὶ δραχμὴν παρὰ τοῦ κρίνοντος, τὴν καλουμένην παράστασιν, ἐγγράψαντος αὐτοῦ ἐν γραμματείῳ τὸ ἔγκλημα καὶ τὸ τίμημα· ἐλάμβανον δὲ καὶ ἑτέραν ὑπὲρ τῆς ἀντωμοσίας.*

128 *δέλτοι χαλκαῖ, αἷς ἦσαν πάλαι ἐντετυπωμένοι οἱ νόμοι οἱ περὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν πατρίων. κύρβεις δὲ τρίγωνοι σανίδες πυραμοειδεῖς, οἷς ἦσαν ἐγγεγραμμένοι οἱ νόμοι. ἄξονες δὲ τετράγωνοι χαλκοῖ ἦσαν, ἔχοντες τοὺς νόμους. ἀπέκειντο δὲ οἵ τε κύρβεις καὶ οἱ ἄξονες ἐν ἀκροπόλει πάλαι· αὖθις δ' ἵνα πᾶσιν ἐξῇ ἐντυγχάνειν, εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ τὴν ἀγορὰν μετεκομίσθησαν· διὰ τοῦτο ἔλεγον τὸν κάτωθεν νόμον ἀντιτιθέντες πρὸς τὴν ἀκρόπολιν.*

129 *ὀνόματα δ' ἀπὸ διαιτητῶν διαιτητής δίαιτα, διαιτῆσαι διαιτῶν, ἐδιήτησεν ἀπεδιήτησεν, διαιτήσασθαι, καταδεδιητημένοι ἀποδεδιητημένοι, συνδιαιτητής συνδιαιτήσας, καταδιαιτησάμενος οἱονεὶ ἐν διαίτῃ κρατήσας, συνδιαιτῆσαι· τὸ γὰρ συνδιαιτηθῆναι καὶ διαίτημα καὶ ἐνδιαίτημα ἑτέρας ἐστὶ χρείας.*

Τιμήματα δ' ἦν τέτταρα, πεντακοσιομεδίμνων ἱπ-
130 *πέων ζευγιτῶν θητικῶν, οἱ μὲν ἐκ τοῦ πεντακόσια μέτρα ξηρὰ καὶ ὑγρὰ ποιεῖν κληθέντες· ἀνάλισκον δ' εἰς τὸ δημόσιον τάλαντον· οἱ δὲ τὴν ἱππάδα τελοῦντες ἐκ μὲν τοῦ δύνασθαι τρέφειν ἵππους κεκλῆσθαι δοκοῦσιν, ἐποίουν δὲ*

---

126 1. *συναγαγόντι M.* 7. *διήτων* Kühnius pro *τῶν*. 127 2. *ψήφους*] *μαρτυρίας*? 130 1. *θητῶν*? 2. *πεντακοσιομεδίμνου μ.* vulgo.

μέτρα τριακόσια, ἀνάλισκον δὲ ἡμιτάλαντον. οἱ δὲ τὸ ζευγήσιον τελοῦντες ἀπὸ διακοσίων μέτρων κατελέγοντο, ἀνάλισκον δὲ μνᾶς δέκα· οἱ δὲ τὸ θητικὸν οὐδεμίαν ἀρχὴν ἦρχον, οὐδὲ ἀνάλισκον οὐδέν. Ἀνθεμίων δὲ ὁ Διφίλου καλ- 131
λωπίζεται δι' ἐπιγράμματος ὅτι ἀπὸ τοῦ θητικοῦ τέλους εἰς τὴν ἱππάδα μετέστη, καὶ εἰκὼν ἔστιν ἐν ἀκροπόλει ἵππος ἀνδρὶ παρεστηκώς· καὶ τὸ ἐπίγραμμα

Διφίλου Ἀνθεμίων τόνδ' ἵππον θεοῖς ἀνέθηκεν,
θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος.

Οἱ μέντοι πρὸ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἄλλων συνόδων δημοσίου ὑπηρέται, οἷς ἐπέταττον ἀνείργειν τοὺς ἀκοσμοῦντας καὶ τοὺς ἃ μὴ δεῖ λέγοντας ἐξαίρειν, καὶ Σκύ- 132
θαι ἐκαλοῦντο καὶ τοξόται καὶ σπευσίνιοι, ἀπὸ τοῦ πρώτου συντάξαντος τὴν περὶ αὐτοὺς ὑπηρεσίαν.

Τέλη δ' ἦν τὰ παρὰ τοῖς πεντηκοστολόγοις ἢ ἐλλιμενισταῖς· ταῦτα δ' ἐλλιμένια ἐκαλεῖτο καὶ ἐμπορικά. καὶ δεκατευτήρια δέ ποτε κατέστησαν, καὶ δεκάτη τὸ τέλος ἦν. καὶ ζευγήσιόν τι τέλος οἱ ζευγοτροφοῦντες ἐτέλουν.

Ἐνεκλησίαζον δὲ πάλαι μὲν ἐν τῇ Πυκνί· Πνὺξ δὲ ἦν χωρίον πρὸς τῇ ἀκροπόλει, κατεσκευασμένον κατὰ τὴν παλαιὰν ἁπλότητα, οὐκ εἰς θεάτρου πολυπραγμοσύνην. αὖθις δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἐν τῷ Διονυσιακῷ θεάτρῳ, μόνας 133
δὲ τὰς ἀρχαιρεσίας ἐν τῇ Πυκνί, ἀφ' ἧς τὸν τοῦ δήμου θόρυβον πυκνίτην φασὶν οἱ κωμικοί. ἐκάλουν δὲ τὴν προεδρίαν καὶ πρῶτον ξύλον, καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τὴν πρώτην καθέδραν. τὰ δ' ὑποστορνύμενα τοῖς δικασταῖς ἐπὶ τῶν ἑδρῶν ψιάθια ὠνομάζετο.

Ἀνδροφόνος, φονεύς, σφαγεύς, φαρμακεύς, φονῶν φονικός, μιαιφόνος· ἔκτεινεν, ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν, ἀπέσφαξεν, ἐδολοφόνησεν, ἐμιαιφόνησεν. ἐπὶ δὲ τούτου ἐναγής, μι- 134
αρός παμμίαρος, αἵματι προσεχόμενος, αἵματος μεστός. τὸ δὲ πρᾶγμα φόνος, ἀναίρεσις, μιαιφονία, σφαγή.

Εἴη δ' ἂν ἐκ τῶν περὶ τὰ δικαστήρια κοινωνοί, κοινωνία, κοινωνικὰ χρήματα παρὰ Δημοσθένει· οἱ γὰρ κοινῶνες Ξενοφῶντος ἴδιον. καὶ ἀνέμητα χρήματα, καὶ κοινά

---

132 5. δεκατευταὶ? 133 6. ψιαθίδια *A*, ψιαθια ἰδίως *C*.

135 ἐπίκοινα, οὐ διῃρημένα· τὰ γὰρ διαιρετὰ εὐτελέστερον. καὶ τὸ ῥῆμα κοινωνῆσαι, καὶ κοινῶσαι τὰ χρήματα, μίξασθαι τὴν οὐσίαν, συνάψασθαι τὸν πλοῦτον, συνερανίσαι, συναγαγεῖν, ἀθροίσασθαι, συνενεγκεῖν εἰς ταὐτὸ τὴν οὐσίαν, συστήσασθαι, συμβαλεῖν. καὶ κοινῇ κοινῶς, κοινωνικῶς, κοινωνικὸς ἀνὴρ καὶ ἀξιοκοινώνητος καὶ ἀκοινώνητος. τὰ δὲ ἐναντία διελέσθαι, διακληρώσασθαι, διαλαχεῖν, δάσασθαι· τὸ δὲ νείμασθαι ἑτέρας χρείας, καὶ τὸ μερίσασθαι εὐτελέστερον, κρεῖσσον δὲ τὸ μοιρολογχεῖν. καὶ νέμησις οὐ-
136 σίας, διαίρεσις, διακλήρωσις· ὁ γὰρ διαμερισμὸς ὑπόφαυλον καὶ ἡ δάτησις ὑπομόχθηρον, βέλτιον δ' ὁ δασμός. καὶ οἱ μὲν διανεμόμενοι νεμηταὶ καὶ μερῖται καὶ μοιρόλογχοι, οἱ δὲ διανέμοντες δατηταί· καὶ εἰς δατητῶν αἵρεσιν ἔλεγον οἱ ῥήτορες. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ οἱ μοιρόλογχοι καὶ τὸ μοιρολογχεῖν ἐλέγετο ἐπὶ τῶν μετεχόντων κακουργήματος. ἐγγὺς δὲ τούτων κληροῦχοι, κληρουχοῦντες κατακληρουχοῦντες, κατανεμόμενοι, κατὰ κλήρους νεμόμενοι· καὶ τὸ πρᾶγμα κληρουχία, καὶ τὸ ῥῆμα κληρουχεῖν κατακληρουχεῖν, καὶ κληρουχικὰ χρήματα ὡς Δημοσθένης.

137 Πρέσβεις πρεσβευταί, πρεσβεία πρέσβευσις, πρεσβεῦσαι, διαπρεσβεῦσαι διαπρεσβεύσασθαι, ἐπιπρεσβεῦσαι ἐπιπρεσβεύσασθαι, παραπρεσβεῦσαι παραπρεσβεύσασθαι, ᾧ μᾶλλον κέχρηται Δημοσθένης καὶ Πλάτων· παραπρεσβείας δ' ἦν κατ' αὐτῶν ἡ δίκη. ὁ δὲ πρεσβευτὴς εἴη ἂν καὶ ἄγγελος καὶ διάκονος· ἑτέρας δὲ χρείας κῆρυξ καὶ σπονδοφό-
138 ρος. τὸ δὲ κηρύκειον φόρημα ἦν τῶν πρέσβεων, καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον ἐπὶ ξενίᾳ ἐκαλοῦντο. εἴποι δ' ἄν τις τοὺς πρέσβεις ὑπαλλάττων τὴν πρεσβείαν· ὅθεν εἴρηται τὸ κήρυκι καὶ πρεσβείᾳ χρηματίζειν. καὶ τὰ ῥήματα πρεσβεῦσαι, διακονήσασθαι, ἀποπρεσβεύσασθαι, ἀντιπρεσβεῦσαι. ἀπὸ δὲ κηρύκων κηρῦξαι ἐρεῖς καὶ ἀποκηρῦξαι καὶ ἐπικηρῦξαι καὶ προκηρῦξαι, ἀνακηρῦξαι, ἀνειπεῖν καὶ ἀναγορεῦσαι, ἐπικη-
139 ρυκεύσασθαι διακηρυκεύσασθαι, ἐκεχειρίαν ἀπαγγεῖλαι. καὶ τὸ πρᾶγμα κήρυγμα κηρυκεία ἐπικηρυκεία, καὶ τὸ ἐναντίον ἀκήρυκτοι πόλεμοι καὶ ἀκηρυκτὶ ἐπιόντες. ἄσυλοι δ'

---

138 2. εἴποι — 6. κηρύκων om *ABC*. 3. τῷ vulgo.

ἦσαν, καὶ ἐξῆν αὐτοῖς πανταχόσε ἀδεῶς ἰέναι. ἀσυλία καὶ ἀσπονδία· σπονδοφορῆσαι, καὶ σπονδὰς ἐπενεγκεῖν, σπείσασθαι, σπονδὰς αἰτῆσαι· ἔνσπονδοι, ὑπόσπονδοι.

χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθῆναι, θαλλῷ, ἀναγορευθῆναι, ἀνακηρυχθῆναι, ἀναγγελθῆναι· καὶ τὰ πράγματα ἀναγόρευσις, ἀνακήρυξις, ἀνάρρησις, ἀναγγελία. καὶ μὴν καὶ αἱ λοιπαὶ 140
τιμαί, δωρεαί, γέρα, προτιμήσεις, χάριτες, σιτήσεις, σιτηρέσιον, σύσσιτον εἶναι, πορφύρα, προεδρία, χαλκοῦν ἑστάναι, ἀτέλεια, χρήματα, τοῖς δὲ ξένοις καὶ πολιτεία.

Συγγραφή, συνάλλαγμα, συμβόλαιον, γραμματεῖον, συνθήκη ἔγγραφος, ὁμολογία ἔγγραφος. ἀπὸ δὲ τῆς συγγραφῆς τὸ συνεγράψατο, καὶ κατὰ συγγραφὴν ἐπόρνευσεν, καὶ ναυτικὴ συγγραφή· καὶ παρασυγγραφὴ παρὰ Δημοσθένει τὸ ἔξω τι ποιῆσαι τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ συμβαθέντων. ἀπὸ δὲ συναλλάγματος συναλλάσσειν, ὥσπερ ἀπὸ συμβολαίου συμβαλεῖν συμβαλόντες. καὶ συμβόλαιον συμβεβλημένον ἤδη λέγουσι, καὶ χαρᾶς συμβόλαιον καὶ φιλίας συμβόλαιον.

δάνεισμα, χρεωφείλημα, ἔγγυον ναυτικόν, κατ' ἐκ- 141
δόσεις, ἑτερόπλουν ἀμφοτερόπλουν, ἐπικίνδυνον, ἐπίτοκον ἄτοκον.

Περισχοινίσαι τὰ ἱερὰ ἔλεγον ἐν ταῖς ἀποφράσι τὸ ἀποφράξαι, οἷον Πλυντηρίοις καὶ ταῖς τοιαύταις ἡμέραις· περισχοινίσαι δὲ τὸ δικαστήριον, ὁπότε περὶ μυστικῶν δικάζοιεν, ἵνα μὴ προσίῃ μηδεὶς ἀνεπόπτευτος ὤν.

τρεῖς θεοὺς ὀμνύναι κελεύει Σόλων, ἱκέσιον καθάρ- 142
σιον ἑξακεστῆρα.

ἐντιμήσασθαί ἐστιν, ὅταν τις προῖκα διδοὺς τιμήσηται ὁπόσου δεῖ· ἀποτίμημα δ' ἐστὶν οἷον ὑποθήκη, κυρίως μὲν πρὸς τὴν προῖκα, ἤδη δὲ καὶ πρὸς τὰς μισθώσεις. καὶ τὸ ῥῆμα ἀποτιμήσασθαι. θεῖναι μὲν οἰκίαν ἐστὶ τὸ δοῦναι εἰς ὑποθήκην, θέσθαι δὲ τὸ λαβεῖν εἰς ὑποθήκην· καὶ τὸ μὲν ἔθηκεν τὸ δ' ἔθετο, καὶ ὁμοίως ὑπέθηκε καὶ ὑπέθετο. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ πρὸς Χάρητα ἔφη ἀποδόμενος ἀντὶ τοῦ ὑποθείς.

---

139 2. ἄσπονδα *AB*, om *C*. 140 9. συμβιβασθέντων *A*. 141 4. τὰ] μὲν τὰ?

143 *δίκαι δ' ἦσαν καὶ καθυφέσεως, καὶ ἔστιν εἰπεῖν καθυφῆκε καθυφήκατο, προύδωκεν ἐνέδωκεν, καταπροήκατο τὴν κατηγορίαν, κατεχαρίσατο, ἀπέδοτο, ἐξέδωκεν, ἀνείλετο τὴν γραφήν, διεγράψατο, ἐξέλιπε τὸν ἀγῶνα οὐκ ἐπεξελθών, ἐγκατέλιπεν, ἀπέστη ἐξέστη, κατὰ συνθήκας εἶπεν, ἐθελοκακῶν, ὑποχωρῶν, κατακλινόμενος, καὶ κατηγόρησεν ἐνδόσιμα ὡς Ὑπερίδης.*

144 *ἔρανοι, ἐρανισταί, κοινὸν ἐρανιστῶν, ἐρανικαὶ δίκαι, ἐρανικὸς νόμος, ἐράνου φορά, ἐράνου καταβολή· κατενεγκεῖν τὸν ἔρανον, πληρώσασθαι τὸν ἔρανον, ἐκλιπεῖν τὴν φοράν. ἔοικε δ' ἂν τοῖς ἐρανισταῖς καὶ οἱ συμμορῖται, καὶ συμμορία καὶ τὸ παρ' Ὑπερίδῃ μετοικικῆς συμμορίας ταμίας.*

Βουλὴ συνεκάθισε, συνῆλθε, συνέστη, συνελέγη, συνετάχθη, ἠθροίσθη, προήδρευσεν συνήδρευσεν, ἐχρημάτισεν,
145 *ἐβούλευσεν προεβούλευσεν. βουλῆς ἦν ἕδρα, συναγηγερμένοι ἦσαν οἱ βουλευταί, εἰς ταὐτὸν ἦλθον, ἐπληρώθη τὸ βουλευτήριον, μεστὸν ἦν. ταῦτα καὶ περὶ δήμου ἄν τις εἴποι καὶ δικαστῶν.*

Δημεῦσαι οὐσίαν, ἀπογράψαι, δημοσίᾳ ἀπογραφῆναι, δημοσίαν ἀποφῆναι. ἀποστῆναι τῆς οὐσίας, ἐκστῆναι, παραχωρῆσαι τῶν χρημάτων, τῶν ὄντων, τῶν ὑπαρχόντων, τοῦ κλήρου, τῶν πατρῴων, τῆς κτήσεως, τῆς περιουσίας, τῶν περιόντων ἁπάντων· ἄκληρον γενέσθαι τῶν πατρῴων.

146 *Προθέσεις, ἐκφοραί, τρίτα ἔνατα τριακάδες, ἐναγίσματα, χοαί, τὰ νενομισμένα. ἐπαμήσασθαι τῆς γῆς, ὑφάπτειν τὴν πυράν. περίδειπνον, ταφή, ἐντάφια, μνῆμα, τάφος, χῶμα, στήλη, ἐλεγεῖον, ἐπίστημα, ληνοί τε καὶ σοροὶ καὶ πύελοι.*

147 *Βλάβη βλάβος βλάμμα, ζημία βλαβερά ἐπιβλαβής καὶ τὰ ὅμοια, ἐπιζήμιος ζημιώδης, βλαβερῶς ἐπιβλαβῶς ἐπιζημίως· τὸ γὰρ ζημιωδῶς δύσφθεγκτον. εἰσενεγκεῖν ζημίαν, ἀποδοῦναι, διαλῦσαι, ἀποτῖσαι ἐκτῖσαι, καταθέσθαι κατα-*
148 *θεῖναι. καὶ τὰ πράγματα εἰσφορά, ἀπόδοσις, διάλυσις, ἔκτισις, θέσις· εὐτελέστερα γὰρ τὰ λοιπά. ὀνόματα δὲ οὐκ ἔστιν οὐδὲ ἐπιρρήματα. τὰ δ' ἐναντία εἰσπράττειν, ἐνεχυρά-*

---

144 4. *ἐοίκοιεν?* 146 2. *ἐπαμείψασθαι* ante Kühnium.

ζειν κατενεχυράζειν, ἀπαιτεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα εἴσπραξις, ἀπαίτησις· ὁ γὰρ κατενεχυρασμὸς φαῦλον.

Ἐρεῖς δὲ ἐκληρώθη τὸ δικαστήριον, ἐνεκληρώθη, ἐκάθισε, συνέστη, συνῆλθε, συνήδρευσεν, ἔκρινεν, ἐδίκασεν, ἔγνω, ψῆφον ἔθετο, γνῶσιν ἐξήνεγκεν, κατεψηφίσατο, κατέ- 149
γνω, κατεδίκασεν, προσετίμησεν ἐπετίμησεν, ἐζημίωσεν, ἀπέγνω, ἀπεψηφίσατο, ἀφῆκεν, ἀπελύσατο, ἀπεδίκασεν. κλήρωσις κλῆρος, σύστασις, σύνοδος, γνῶσις κατάγνωσις, καταδίκη, κρίσις, διαψήφισις καταψηφισμός, τίμημα τίμησις προστίμημα ἐπιτίμιον, ζημία ζημίωμα ἐπιζημίωμα, ὄφλημα, τιμωρία, ἐπιβολή, δίκη, ἄφεσις, ἀπαλλαγή. τιμᾶσθαι ἀν- 150
τιτιμᾶσθαι ἀνθυποτιμᾶσθαι. ἀναστῆναι τοὺς δικαστάς, ἀπαναστῆναι, ἀπαλλαγῆναι τοῦ δικαστηρίου καὶ τῆς βουλῆς καὶ τοῦ δήμου.

Οὐκ εἶξα, οὐχ ὑπεχώρησα, οὐκ ἐνέδωκα, οὐκ ἐφοβήθην, οὐκ ἐξεπλάγην, οὐχ ὑποκατεκλίθην, οὐκ ἐξετράπην, οὐκ ἐξέστην, οὐκ ἐξηπατήθην, οὐ παρεκρούσθην, οὐχ ὑπήχθην, οὐ παρήχθην. ἐξιδιώσατο, προσηγάγετο, ὑπηγάγετο, κατεκτήσατο, κατηγωνίσατο.

Συμφρονεῖν, συμφωνεῖν, συννοεῖν, συμβουλεῦσαι, 151
συνῆφθαι, συνηνῶσθαι, συγκεκρᾶσθαι ἀνακεκρᾶσθαι, μεμῖχθαι, συνηρτῆσθαι, συνδεδέσθαι, ἐξηρτῆσθαι ἀλλήλων, εἰλῆφθαι, ἔχεσθαι, μίαν γνώμην ἔχειν, ἴσα βαίνειν, ἴσα πνεῖν, ἕνα θυμὸν ἔχειν, τοῖς αὐτοῖς χρῆσθαι, τοῖς αὐτοῖς χαίρειν, ταὐτὰ λυπεῖσθαι, ταὐτὰ φιλεῖν, ταὐτὰ μισεῖν, τῶν αὐτῶν ἔχεσθαι, ἕνα δῆμον εἶναι. καὶ τὰ πράγματα ὁμοφροσύνη, ὁμόνοια, ὁμογνωμοσύνη, ὁμολο- 152
γία, συμφωνία ὁμοφωνία, ἀνάκρασις, σύνδεσμος. ταῦτα μόνα· ἡ γὰρ σύνδεσις σκληρόν, κἂν Πλάτωνος ᾖ. τὰ δ' ἐναντία τούτων ἀπερρῆχθαι, ἀπεσχίσθαι, ἀπῆχθαι, ταράσσεσθαι, θορυβεῖσθαι, νοσεῖν, ἀπ' ἀλλήλων ἀφεστάναι, διεστάναι, διαφωνεῖν, διχονοεῖν, διχοφρονεῖν, ἀλλοφρονεῖν, ἀπ' ἀλλήλων λελύσθαι, ἀπηρτῆσθαι, διακεκόφθαι κατὰ μοί-

---

149 3. *πλήρωσις* ante Iungermannum. 150 2. *ὑποτιμᾶσθαι* idem. 5. *οὐκ ἐπεχώρησα* libri: correctum ex Demosthene. 152 4. *ἀπηλλάχθαι A.* an *ἀπηχθῆσθαι*?

ρας, διακεχωρίσθαι, μεμερίσθαι, διανενεμῆσθαι, διχογνωμο-
153 νεῖν. καὶ τὰ πράγματα στάσις στασιασμός, διάστασις ἀπόστασις, ταραχή, θόρυβος, νόσος, διαφωνία, διχόνοια, διχοφροσύνη ἀλλοφροσύνη, διχογνωμοσύνη, διανομή, ἀπέχθεια· τὰ γὰρ ἄλλα φαυλότερα. ὀνόματα δ' οὐκ ἔστιν ὅτι μὴ στασιαστικός· ὁ γὰρ στασιώδης καὶ στασιαστὴς ὑπόφαυλα, καὶ ὁ ταραχώδης εὐτελές, ὥσπερ καὶ ὁ θορυβώδης. ἀπὸ δὲ τῆς ἀπεχθείας ὁ φιλαπεχθήμων· τὸ γὰρ χωρὶς τῆς προσθήκης, οὐκ ἔστιν ἐν χρείᾳ τοὔνομα ὁ ἀπεχθήμων, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ
154 ἀπεχθής· καὶ ὁ διχογνώμων βίαιον. ἐπιρρήματα δὲ στασιαστικῶς, ἐξεστασιασμένως, διχογνωμόνως, καὶ τὰ πράγματα ταραχῶδες καὶ θορυβῶδες· ἀμείνω γὰρ ταῦτα τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐπιρρημάτων· ἀπὸ δὲ τῆς ἀπεχθείας ἀπεχθῶς καὶ φιλαπεχθημόνως.

Ὑποκρούειν, ὑποσκελίζειν, ἐμποδίζειν, ἐπιστομίζειν, ταράττειν, καταθορυβεῖν, ἐκκρούειν, ἐνοχλεῖν, διακόπτειν, ἐπέχειν καὶ ἀνέχειν, κατακρούειν, κατακολούειν, κατασιγάζειν, καταστασιάζειν, καταβοᾶν περιβοᾶν, καταθροεῖν, κατα-
155 θρυλεῖν, ἀποστρέφειν τὴν γλῶτταν, ἐπιφράττειν τὸ στόμα, μόνον οὐκ ἀφαιρεῖσθαι τὴν φωνήν, ἐκκόπτειν, ἐξαιρεῖν, ἐμποδὼν ἵστασθαι, μόνον οὐ τὰς ἀκοὰς ἡμῶν ἐπιλαμβάνειν, ἐπέχειν, ἐπιφράττειν. ἐπῃνεῖτε, ἀπεδέχεσθε, προσίεσθε, ἠνείχεσθε, ἐχαίρετε, συνῃνεῖτε, ὁμογνώμονες ἦτε, ᾔρεῖσθε, ἐπενεύετε, ἐπεχειροτονεῖτε, ἐπεκυροῦτε, ἐπεψηφίζεσθε.

Ἡ θόλος ἐν ᾗ συνεδείπνουν ἑκάστης ἡμέρας πεντήκοντα τῆς τῶν πεντακοσίων βουλῆς, ἡ πρυτανεύουσα φυλή.

Ἀτελὴς ὁ τῆς ἀτελείας τυχών, ἰσοτελὴς ὁ μέτοικος ὁ τιμηθεὶς μὴ ταὐτὰ τοῖς μετοίκοις τελεῖν, ὑποτελὴς πᾶς
156 ὅτῳ μὴ τὸ ἀτελὲς ὑπῆρξεν ἐκ δωρεᾶς, συντελὴς ὁ σὺν ἄλλῳ λειτουργῶν. καὶ ὁ μὲν ἀτελὴς ἀφειμένος τῶν τελῶν, ἀπηλλαγμένος, ὃς ἐπανεῖται τὰ τέλη, ἔξω τοῦ τέλους, οὐ λειτουργῶν· καὶ τὸ πρᾶγμα ἀτέλεια, ἄφεσις, ἀπαλλαγή, ἀπραγμοσύνη, ἄνεσις· ἡ γὰρ ἀλειτουργησία εὐτελές, ἀλειτούργητον δὲ οὐσίαν Λείναρχος εἴρηκεν. ὁ δ' ἰσοτελὴς καὶ ἰσοπολίτης,

---

153 6. ὁ ταρ.] τὸ ταρ. vulgo. 155 3. οὐ add Toupius. 5. συνείητε vulgo, συνήειτε *C*.

ἰσότιμος καὶ ὁμότιμος, καὶ τοῦ μετοικίου ἀφειμένος· καὶ τὸ πρᾶγμα ἰσοτέλεια καὶ ἰσοπολιτεία καὶ ἰσοτιμία. ὁ δ' ὑποτελὴς καὶ ὑπεύθυνος τελῶν ὑποτελῶν, καταβάλλων, εἰσ- 157
φέρων, λειτουργῶν, ἐπιδιδούς· καὶ τὸ πρᾶγμα τέλος, καταβολή, εἰσφορά, λειτουργία, ἐπίδοσις. ὁ δὲ συντελὴς συντελῶν, συνεισφέρων, συνερανίζων, καταβαλλόμενος, συγκαταβάλλων, συγκατατιθείς, συνεπιδιδούς· καὶ τὰ ῥήματα ἀπὸ τούτων τῶν μετοχῶν, καὶ τὸ πρᾶγμα συντέλεια, συνεισφορά, συμβολή, ἔρανος.

Θ.

Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδεύκης χαίρειν. ὀνομαστικόν τι βιβλίον πεποίηται Γοργίᾳ τῷ σοφιστῇ, οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι παιδευτικόν, εἰς δὲ πεῖραν ἐλθεῖν ὀλίγου λόγου. τούτῳ τῷ συγγράμματι πάλαι μὴ προσομιλήσας, ἀλλὰ νῦν ἐντυχὼν ἠρξάμην περὶ τούτων τῶν βιβλίων ὥς τι ὄντων φρονεῖν· τά τε γὰρ ἄλλα τὴν χρείαν αὐτῶν ἀποδέχομαι, καὶ ὅτι τὸν τῶν ὀνομάτων κατάλογον, ἔχοντά τι τῇ φύσει προσκορές, τῷ τρόπῳ τῆς διαθέσεως σεσόφισται πρὸς τὸ ἄλυπον ἐν τῷ τῆς συντάξεως σχήματι, ὡς μηδένα θᾶττον τῷ γνωσθέντι προκαμεῖν, τῷ τὸ μέλλον ἀκοῦσαι ποθεῖν. εὐτύχει κύριε.

Ἵν' οὖν καὶ περὶ πόλεώς τι καὶ τῶν τῆς πόλεως 6
μερῶν ὑπείπωμεν, οὕτω λέγομεν. οἰκιστής, οἰκίζων, πολίζων, οὐ μὴν καὶ πολιστὴς καὶ κτίζων καὶ κτίστης· καίτοι παρ' Ἡροδότῳ ἔστιν ὁ συγκτίστης. ἐπὶ τούτῳ δὲ καὶ ὁ οἰκίζων καὶ τεκταινόμενος καὶ ὑποβαλλόμενος τὴν πόλιν, καὶ κατασκευάζων καὶ κατασκευαζόμενος, καὶ ἐργαζόμενος καὶ ἐξεργαζόμενος, καὶ ποιῶν καὶ οἰκοδομούμενος καὶ μηχανώμενος. καὶ τὸ πρᾶγμα οἰκισμός καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ οἴκισις καὶ 7
κατοίκισις· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων τὰ μὲν σκληρὰ τὰ δὲ κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερον. τὸ δὲ ῥῆμα οἰκίζειν καὶ πολίζειν καὶ κτίζειν καὶ κατοικίζειν, καὶ ἐπίρρημα μόνον τὸ οἰκιστικῶς. τὸ δ' ἔργον πόλις καὶ ἄστυ καὶ συνοικία καὶ συνοι-

---

1 2. *βιβλίον* om *AB*.

κισμός· Ξενοφῶν δὲ καὶ τεῖχος οὐ τὸν περίβολον ἔφη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τῷ περιβόλῳ πᾶν. ὁ δ' ἀνὴρ πολίτης,
8 ἀστός, οἰκήτωρ, ἔνοικος, ἔντοπος, ἐγχώριος, ἐγγενής, καὶ τὸ πλῆθος δῆμος, ὄχλος, δημόται, φυλέται, γένη, ἔθνη. καὶ τὰ μέρη τῆς πόλεως τὰ μὲν ἔξω πόλεως ὅροι, ἐφορία ἀγορά, δῆμοι, κῶμαι, ἀγροί, ἐσχατιαί, χῶραι, κῆποι, παράδεισοι, προάστεια, ἐνηβητήρια, ἐνδιαιτήματα· ὧν ἔνια καὶ ἐν πόλει ἂν γένοιτο. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ὅρων Ζεὺς ὅριος καὶ στήλη ἐφορία καὶ ποταμὸς μεθόριος, καὶ ὅμορος πόλις καὶ πρόσορος τόπος καὶ ἐνόριος χῶρος καὶ ὑπερόριος πόλεμος καὶ διωρισμένον πρᾶγμα, καὶ προσορίσαι γῆν καὶ ἀφορίσασθαι χώραν καὶ ὑπερορίσαι ἄνδρα, καὶ ἐξόριστον γενέσθαι, καὶ
9 ὅρια ἀνασπάσαι. ὁ δ' ὁρίζων ὁριστής, καὶ τὸ ὑπόχρεων χωρίον ὡρισμένον, καὶ ἡ ἐνεστηκυῖα στήλη ὅρος, καὶ ὡρισμένη ἡμέρα ἡ διειρημένη, ἀπὸ δὲ δήμων οἱ κατὰ δήμους οἰκοῦντες καὶ οἱ δημοτευόμενοι καὶ τὸ ἔνδημον πλῆθος· τάχα δὲ καὶ τὸ ἐπιδημεῖν καὶ ἀποδημεῖν, καὶ ἐπιδημία καὶ ἀποδημία, καὶ ἔκδημοι πόλεμοι, καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ «ἀπο-
10 δημηταὶ πρὸς ἐνδημοτάτους,» καὶ πάνδημον πλῆθος καὶ πανδημεὶ καὶ πανδημίᾳ καὶ δημοθοινία καὶ δημοτελεῖς ἑορταὶ καὶ δημόσιον πρᾶγμα καὶ δημόσιος οἰκέτης, καὶ δημεῦσαι καὶ δημοσιεῦσαι, καὶ δήμαρχος καὶ δημοπράτης καὶ δημεραστὴς καὶ δημεραστία καὶ δημαγωγὸς καὶ δημαγωγία, καὶ δημοτικός, καὶ φιλόδημος καὶ μισόδημος, καὶ δημοκρατία καὶ δημοκρατικός. ἀπὸ δήμων δ' ἂν εἴη κεκλημένος καὶ
11 ὁ δήμιος καὶ ὁ δημόκοινος ὡς ἔξω πόλεως κατοικῶν. ἀπὸ δὲ κωμῶν κωμήτης καὶ κωμῆτις καὶ κώμαρχος, καὶ κωμοδρομεῖν καὶ κωμῳδεῖν, ἢ που δὲ καὶ κωμῳδία καὶ κωμῳδοδιδάσκαλος καὶ κωμῳδοποιὸς καὶ κωμῳδοποιητής, καὶ κωμῳδῶν, καὶ κωμικὸν δρᾶμα καὶ κωμῳδικὸν πρᾶγμα, ἐπεὶ κατὰ κώμας ἔστησαν τὴν πρώτην οἱ χοροί. τάχ' ἂν οὖν ἀπὸ τούτου καὶ ὁ κῶμος εἴη εἰρημένος, καὶ τὸ κωμάζειν καὶ ὁ
12 κωμαστὴς παρὰ Πλάτωνι, καὶ ὁ ἡδύκωμος τὸ ᾄσμα. ἀπὸ δ' ἀγρῶν οἱ μὲν Ἀττικοὶ σχηματισμοὶ ἀγρόνδε ἐλθεῖν καὶ ἀγρόθι οἰκεῖν καὶ ἀγρόθεν ἥκειν, καὶ εὐθὺ τῶν ἀγρῶν

---

11 7. κωμικὸς vulgo. 12 2. ἀγρόδε *A*.

ἀπελθεῖν, καὶ ἔστε πρὸς τὸν ἀγρόν. ἀγροικία δέ, καὶ ἄγροικος ὁ σκαιός, καὶ ἀγροῖκος ὁ ἐν ἀγρῷ ζῶν· ἐπὶ δ' ἀμφοῖν ὁ ἄγριος, καὶ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ σκαιοῦ. ἴσως δὲ καὶ ἡ ἄγρα καὶ τὸ ἀγρεύειν καὶ ὁ ἀγρευτὴς κύων, ἐπεὶ καὶ ταῦτα ἔξω πόλεως γίνεται, καί που τὰ ἄγρια θηρία, καὶ τὸ πάναγρον λίνον καὶ ἡ ἀγροτέρα θεὸς καὶ τὸ τῆς ἀγροτέρας τέμενος. εἴποις δ' ἂν καὶ ἄγροικον μέλος, καὶ ἄγροικον μοῦσαν τὴν αἰπόλων τε καὶ ποιμένων· ὁ γὰρ ἀγροιώτης ποιητικόν. οὐ φαῦλον δ' ἂν εἴη προσειπεῖν ὅτι καὶ Νίνος ὁ Βήλου τὸν αὐτοῦ παῖδα ἐν ἀγρῷ τεχθέντα Ἄγρωνα ὠνόμασεν. ἀπὸ 13
δὲ χώρας χῶρος ἱερός, χωρίτης λεὼς καὶ χωριτικὸν πρᾶγμα καὶ χωριτικῶς ἐβίω, καὶ χωρικὸν καὶ χωρικός, καὶ κατὰ χώραν ἔμεινεν, καὶ φιλοχωρεῖν καὶ φιλοχωρία, καὶ χωροφιλεῖν παρὰ Ἀντιφῶντι, ἢ που δὲ καὶ ἐπιχώριος καὶ ἐγχώριος καὶ πρόσχωρος καὶ ὁμόχωρος, εἰ μὴ καὶ τὸ χωρίζειν καὶ ἐπιχωρεῖν καὶ συγχωρεῖν καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτα τῇ χώρᾳ προσήκει. ἀπὸ δὲ κήπων κηπουρός κηπουρεῖν καὶ κηπεύειν καὶ κηπεία, καὶ κηπαία θύρα, καὶ κῆπος ἡ κουρά. οἱ δὲ παράδεισοι, βαρβαρικὸν εἶναι δοκοῦν τοὔνομα ἥκει κατὰ συνήθειαν εἰς χρῆσιν Ἑλληνικήν, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν Περσικῶν.

τὰ μὲν δὴ μέρη τῶν ἔξω πόλεως, καὶ ὅσα κατ' ἀγρούς, 14
ἔχεις ἐν τοῖς γεωργικοῖς προειρημένα· τῶν δὲ προαστείων ἂν εἴη καὶ φρούρια, ἃ καὶ φυλακτήρια ἂν λέγοις καὶ φρυκτώρια καὶ πυρσούργια καὶ σκοπάς, καί που καὶ προτειχίσματα καὶ χάραξ καὶ χαρακώματα, τάφροι, σταυροὶ καὶ σταυρώματα, σκηνώματα καὶ σκηναὶ καὶ σκηνήματα, καλύβαι, στρατόπεδα, καὶ πάνθ' ὅσα ἐπὶ φρουρᾷ τῶν ἔξω προμεμηχάνηται. παίζοντι δὲ τὸ στρατόπεδον ἔξεστι κατὰ τὴν 15
τῶν πολλῶν χρῆσιν καὶ παρεμβολὴν ὀνομάσαι, παρεχόμενόν τινα τῶν νεωτέρων Θεόφιλον ἐν Παγκρατιαστῇ εἰρηκότα

εἶτ' ἐν χάρακι μὲν ταῦτα καὶ παρεμβολῇ·

καὶ Κρίτων ἐν Αἰτωλοῖς

ἐκεῖ γὰρ ἡμῖν ἐστὶν ἡ παρεμβολή.

---

12 1. ἔστε] ἐλθὲ *A*. 15 2. πάλαι *A*. || παρεχόμενον — 6. παρεμβολή] τινὲς δὲ καὶ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ἐχρήσαντο τῇ λέξει, ὥσπερ δίφιλος καὶ κρίτων *ABC*.

μέρη δὲ τῶν πρὸ πόλεως καὶ τὰ κατὰ δήμους ἱερά, τελεστήρια, μέγαρα, ἀνάκτορα, χρηστήρια, ἡρῶα, ἠρία, μνήματα, πολυάνδρια, τάφοι· παρὰ δὲ Θουκυδίδῃ μόνῳ τῶν κεκριμένων καὶ μνημεῖα ἄν τις εἰρημένα εὕροι τὰ μνή-
16 ματα. ἔξω δὲ πόλεως καὶ ἄντρα καὶ σπήλαια καὶ σπηλαιώδεις ὑποφυγαί· καὶ Θεόπομπος ἐν Πανταλέοντι καὶ σπηλάδιον εἴρηκεν. ἐκ δὲ τούτων ἄλση, τεμένη, αὐλαὶ αὔλια προαύλια, σταθμοί, αἰπόλια, ποίμνια, σηκοί, μάνδραι, συφοὶ συφεοί, συβόσια, τάχα δὲ καὶ γερανοβοσίαι καὶ χηνοβοσίαι κατὰ Πλάτωνα, καὶ περιστερεὼν εἰρημένος ἐν Θεαιτήτῳ. ἐν δὲ τοῖς προαστείοις καὶ τὰ περιπόλια εἴη ἄν, εἰ μὴ χωρίου ὄνομα αὐτὸ νοοῖμεν παρὰ Θουκυδίδῃ, ὅταν φῇ «ἐν περιπολίοις τισὶν ἐλήφθη.»

17 ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τῶν προαστείων εἰς ἄστυ ἰτέον, ἀπὸ μὲν τοῦ ἄστεως οὐχ ὁ ἀστὸς μόνον καὶ ἡ ἀστή, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀστικὸς καὶ ὁ ἀστεῖος καὶ τὸ ἀστεΐζεσθαι καὶ ἀστυπολεῖν καὶ ἀστυνόμος, καὶ παρὰ Κριτίᾳ ὁ ἀστύτριψ. ἡ δὲ κωμῳδία καὶ ἀστῆς ἐλαίας εἴρηκε τῆς ἐν πόλει.

πόλιν δ' ἂν εἴποις ἠπειρῶτιν, νησιῶτιν, χερσαίαν, ἄπο θαλάττης, μεσόγειον, ἔφαλον, πάραλον καὶ παράλιον, παραθαλαττίδιον ἐπιθαλαττίδιον, ἀγχιθάλαττον· ἡ γὰρ ἀγχίαλος ποιητῶν. ἡ δὲ ἑκατέρωθεν ἔχουσα θάλατταν ἀμφι-
18 θάλαττος, ὡς ἡ Κόρινθος. καὶ ἡ μὲν ἐν μέσῳ τῆς θαλάττης ἑκατέρωθεν παρήκουσα γῇ ἀμφίπλους καὶ ἀμφοτερόπλους καὶ αὐχὴν καὶ ἰσθμός· ἵνα δ' ἡ θάλαττα ἑκατέρωθεν οὖσαν τὴν γῆν διαιρεῖ, τοῦτο θαλάττης αὐλῶνα καὶ εὔριπον καὶ πορθμὸν δεῖ καλεῖν. εἴποις δ' ἂν πόλιν τὴν μὲν ἔναγχος κτισθεῖσαν νέαν, πρόσφατον, καινήν, νεόκτιστον νεοποίητον νεουργόν νεοκατάστατον, ὑπόγυον, ἡλικιῶτιν τῶν οἰκητόρων, τὴν δὲ πρὸ πολλοῦ ἀρχαίαν, παλαιάν παμπάλαιον, ἀρχαιόπλουτον παλαιόπλουτον, ὠγυγίαν, πρεσ-
19 βῦτιν, γηρῶσαν ὑπεργήρων ὑπεργηρῶσαν· καὶ τὸν μὲν ταύτης δῆμον ἀρχαῖον, αὐτόχθονα, γηγενῆ, γνήσιον, ἐγγενῆ, τὸν δὲ ἐκείνης ἔπηλυν ἐπηλύτην, ἔποικον, ἀλλοδαπόν. καὶ εἰς μὲν μέγεθος ἐπαινῶν τὴν πόλιν εἴποις ἂν εὐρεῖαν, πλατεῖαν,

---

15 3. τῷ κεκριμένῳ vulgo. 17 4. ἀστύλιψ *AB*. 18 2. ἀμφιπλῆξ *C*.

προμήκη ὑπερμήκη μηκίστην, μεγίστην ὑπερμεγέθη παμμεγέθη, ὑπέρογκον, ἡπλωμένην, ἐκτεταμένην, ἀνακεχυμένην. καὶ τὴν μὲν ἐν ὁμαλεῖ πεδιάδα, ἰσόπεδον, ἱππήλατον ἁμαξήλατον, λεωφόρον, ἐπὶ πολλῆς εὐρυχωρίας οὖσαν, ἀναπεπταμένην, ἀνεῳγμένην καὶ καθ' Ὅμηρον εὐρυάγυιαν (ἡ γὰρ κητώεσσα ἐπὶ πλέον ἐστὶ ποιητικόν)· τὴν δὲ ἐν ὄρει ὄρειον ὀρείαν, ὑψηλήν ὑπερύψηλον, εὐερκῆ, δυσάλωτον, δυσπρόσοδον δυσπρόσβατον δυσπρόσιτον, ἐπιφανῆ ὑπερφανῆ, ὑπερλάμπουσαν, προσανιοῦσαν προσαναβαίνουσαν, τοῖς ὄρεσι προσαμιλλωμένην, ὑπερδέξιον πᾶσαν, ἀκροπόλει ἐοικυῖαν, μικροῦ ὑπερνέφελον, ταῖς κορυφαῖς ἁμιλλωμένην τῷ αἰθέρι, ὀλίγου ψαύουσαν τῶν νεφελῶν, ἐγγυτάτω τῶν νεφῶν, φαιδρῷ ἀέρι περιῤῥεομένην, ἐλευθέρῳ τῷ ἀέρι. εἰ δὲ ψέγοις τὴν μείζω πόλιν, ἔκμετρον ὑπέρμετρον, ἀνάρμοστον, δυσφύλακτον, δυσπλήρωτον, δυσοίκητον, πεπλανημένην, διερριμμένην, διεσπασμένην, ἐγγενοῦς δήμου ἐνδεᾶ, πολυγενῆ πολύδημον, ἄκοσμον, ἄκριτον, θορύβου μεστήν, θορύβου πλέαν, ἀκολασίας, ἀκοσμίας, πάμφυλον παγγενῆ, ἠρανισμένην, ξένου λεὼ μεστήν, πολύξενον, ξενίζουσαν, ἀλλοφύλου δήμου πλέαν, ἀλλοδημίας μεστήν, πανδημίας ὑπόπλεων, ἐπεισάκτου τροφῆς δεομένην, οὐκ ἀρκοῦσαν τρέφειν τοὺς οἰκήτορας, εἰσαγωγῆς χρῄζουσαν, εἰσαγωγίμων σιτίων, ἐπεισάκτων τροφῶν· ἣν ἡ θάλαττα μᾶλλον τῆς γῆς τρέφει, ἣν ἔμποροι μᾶλλον τῶν γεωργῶν τρέφουσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν πεδιάδα ψέγων εἴποις ἂν κοίλην, ὑπτίαν, ἑλώδη, εὐέφοδον, εὐάλωτον, ἣν ἐξ ἐπιδρομῆς ἄν τις ἕλοι· τὴν δ' ὄρειον ψέγων δύσμικτος ἐρεῖς, δύσοδος, ἀτριβής, ἀπρόσμικτος ἀπροσπέλαστος, δύσξενος, δύσβατος δύσπορος, ἀνάντης, ἄγροικος, χαράδρα, φάραγξ, θηρίων μᾶλλον ἢ ἀνθρώπων πόλις, αἰγίβοτος μᾶλλον ἢ ἀστική, δυσχείμερος δύσθερος, δυσχερὴς χειμῶνος ὑπὸ τῶν νιφετῶν, θέρους ἄσκιος. καὶ ἄλλως δ' ἐπαινῶν ἐρεῖς εὐανδρουμένην, ἀκμάζουσαν, εὐθηνοῦσαν· κἂν ψέγῃς, φλεγμαίνουσαν, ὀχληράν ὀχλώδη, θλιβομένην, ἀχλυώδη, βαρεῖαν, πολυπράγμονα, φορτικὴν διὰ πλήθους, θορύβου πλέα, ὠθισμοῦ, στενοχωρίας, ταραχώδης. ἐν ᾗ δὲ ὀλίγον τὸ πλῆθος, ὀλιγάνθρωπος, ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν σχολῇ, ἐν ἡσυχίᾳ, ἀπράγμων, ἄλυπος· εἰ δὲ σκώπτοις, ἔρημον, ἐξηρημωμένην,

φορτικήν, ὀλιγάνθρωπον, ἔρημον οἰκητόρων, ἀοίκητον, ἀπάνθρωπον, κενήν. ὁμοίως δὲ μικρὰν ἐπαινῶν ἐρεῖς ἀρκοῦσαν, ἀποχρῶσαν, σύμμετρον, οὐχ ὑπέρογκον, συμμετρικήν συμμεμετρημένην, μετρίαν μεμετρημένην, οἰκήσιμον, εὐδίαιτον· εἰ δὲ ψέγοις, στενήν, βραχεῖαν, ἀθλίαν, ταλαίπωρον· πόλισμα πολισμάτιον, πολίχνη πολίχνιον, κώμη. καὶ πολλὰ ἄλλα ἂν εὕροις ἐκ τῶν ἐν τοῖς πρὸ τούτου βιβλίοις προειρημένων ἐπαινῶν μὲν τὴν φιλάνθρωπον καὶ εὔξενον πόλιν, πάλιν δὲ ψέγων τὴν ἀπάνθρωπόν τε καὶ ἄξενον· εἰ γὰρ καὶ μὴ ἐπὶ πόλεών ἐστιν ἀλλ' ἐπὶ ἀνδρῶν εἰρημένα, τὴν γοῦν χρῆσιν ἔστιν ἄγειν ἐπὶ τὰς πόλεις, ὥσπερ αὖ καὶ ὅσα ἐπὶ χωρίων ἐστὶν ὑγιεινῶν τε καὶ νοσερῶν, καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτα, προσακτέον δὲ καὶ ταῦτα ταῖς πόλεσιν.

ἀλλ' ὁ μὲν μεγάλης πόλεως πολίτης μεγαλοπολίτης ἂν λέγοιτο, ὁ δὲ μικρᾶς μικροπολίτης, ὅθεν καὶ Ἀριστοφάνει εἴρηται τὸ μικροπολιτικόν, ὁ δὲ νέας νεαπολίτης κατὰ Πλάτωνα, καὶ κατ' Ἐπίχαρμον λέγοντα ἐν Ἁρπαγαῖς νέοικος, καὶ κατ' Εὔπολιν λέγοντα ἐν Χρυσῷ γένει νεοκάτοικος.

τὰ δ' ἀπὸ πόλεως ὀνόματα πολίτης, πολιτεία, πολιτευόμενοι πολιτεύεσθαι, πολιτοκοπεῖν καὶ πολιτοκοπία ὡς Σαννυρίων Γέλωτι, πολιτικὴ σοφία καὶ πολιτικὸς ἀνήρ καὶ λόγος πολιτικός, καὶ πολιεῖς θεοὶ καὶ πολιοῦχοι, καὶ φιλόπολις τὸ ἦθος παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ πολιτοκοπεῖν παρ' Ἀντιφῶντι, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. τὸν δὲ ἀστὸν Εὔπολις ἐν τῇ Λιάδι ἔμπολιν εἴρηκεν, οἷον ἐγχώριον· εἴποι δ' ἄν τις, οἶμαι, καὶ τὸν ἐντόπιον, Πλάτωνος εἰπόντος ἐντοπίους θεούς. ἡ δ' ἰσθμῷ ἢ πορθμῷ προσοικοῦσα πόλις ἀμφίπολις, καὶ ἡ πολλὰς ἔχουσα πόλεις χώρα πολύπολις· πέρα γὰρ τοῦ δέοντος φιλότιμον τὸ τὴν οἰκουμένην εἰπεῖν εὔπολιν. καὶ αἱ μὲν πολλαὶ πόλεις εἰς ἓν συντελοῦσαι ἔθνος, αἱ δὲ πολλαὶ κῶμαι εἰς ἓν συμφέρουσαι ὄνομα πόλις· τοῖς γὰρ ποιηταῖς καὶ τὰς χώρας λέγουσι πόλεις οὐ προσεκτέον, ὡς παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἴωνι

Εὔβοι' Ἀθήναις ἔστι τις γείτων πόλις,

καὶ πάλιν ἐν Τημενίδαις

---

27 9. κώμας ante Kühnium: νήσους Salmasius. 10. ἰξίωνι ante Boissonadum.

ἅπασα Πελοπόννησος εὐτυχεῖ πόλις.

τρία δὲ πόλεων ἐν οἰκήσει σχήματα, ἤπειρος νῆσος χερρόνησος.

μέρη δὲ πόλεως τὰ μὲν ἐκ θαλάττης αἰγιαλός, ἀκτή, 28
ἠών, λιμὴν καὶ λιμένος στόμα καὶ βάθος καὶ μυχός, καὶ ὅρμος δὲ καὶ κρηπίς, νεώρια, νεώσοικοι καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις ναυλόχιον. καὶ δὴ καὶ τελώνια· εἴρηται δὲ τὸ τελώνιον ἐν Ποσειδίππου Κώδωνι·

τὸν παῖδ' ἄνω σπεύδοντα πρὸς τὸ τελώνιον.

δεκατηλόγια, δεκατευτήρια, πεντηκοστολόγια, φυλακτήρια. ἀλλὰ καὶ δεκατώνια· κέχρηται δὲ τῷ ὀνόματι Ἀντιφάνης 29
ἐν Ἁλιευομένῃ. καὶ οἱ τούτοις ἐφεστηκότες τελῶναι, ἐκλογεῖς, ἐλλιμενισταί, δεκατηλόγοι ὡς Δημοσθένης, ὡς δὲ Ἀναξίλας ἐν Γλαύκῳ δεκατῶναι, εἰκοστολόγοι, πεντηκοστολόγοι· καὶ πεντηκοστολογεῖν ἐν Φιλωνίδου Κοθόρνοις ἔστιν εἰρημένον·

παναγεῖς γενεάν, πορνοτελῶναι, Μεγαρεῖς δεινοί, πατραλοῖαι.

τὸ δὲ τέλος ἐλλιμένιον, ὡς Εὔπολις Αὐτολύκῳ 30

ἐλλιμένιον δοῦναι πρὶν εἰσβῆναί σε δεῖ,

καὶ δεκάτη καὶ εἰκοστὴ καὶ πεντηκοστή, καὶ κατὰ τὸ μέρος τῆς ἑκασταχοῦ εἰσπράξεως τὸ ὄνομα. ᾗ που δὲ καὶ παραγώγιον τέλους ὄνομα, εἰ δεῖ πρὸς ἀπολογίαν τῆς κοινῆς χρήσεως παρέχεσθαι τὸ ἐν τῇ Φιλιππίδου Συνεκπλεούσῃ εἰρημένον «ὅταν ἐξῆς παραγώγιον ἂν ἐκφέρῃς, εἰσπράξομαι.» τὸ δὲ πρᾶγμα τελωνία, καὶ τελωνεῖν τὸ ῥῆμα, καὶ 31
εἰσπράττειν τέλη, πράττειν, ἀπαιτεῖν, ἐκλέγειν. καὶ τὸ τελούμενον παρ' αὐτῶν τελῶν ἀπογραφή, τὸ δὲ μὴ ἀπογραφὲν ἀναπόγραφον. καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Πολυείδῳ

ἐλλιμενίζεις ἢ δεκατεύεις;

καταβολὴ τέλους, τέλος καταβαλεῖν, καταθεῖναι, διαλῦσαι, ἀποδοῦναι, ἀπαριθμῆσαι, ἀποτῖσαι, εἰσενεγκεῖν. καὶ τὸ ὑπεύθυνον τέλει ὑποτελές, καὶ φιλοτιμούμενος τάχα καὶ ἐντελὲς καὶ ἐπιτελὲς ἐρεῖς· τὸ δ' ἀνυπεύθυνον ἀτελές καὶ τὸ

---

29 2. ἐναλογευομένῃ *A*. 30 2. Seberus ante δοῦναι expunxit ὃ. 7. ὅ τι ἂν ἔχῃς, παραγώγιόν σ', ἄν?

32 πρᾶγμα ἀτέλεια, καὶ οὐ μόνον ἄνθρωπος ἀτελὴς ἀλλὰ καὶ λιμήν, ὅπου μηδὲν εἰσπράττεται. καὶ κακίζων μὲν τελώνην εἴποις ἂν βαρύς, φορτικός, ἄγχων, λῃστεύων λῃζόμενος, παρεκλέγων, θαλάττης ἀγριώτερος, χειμῶνος βιαιότερος, καταδύων τοὺς καταχθέντας, ἀπάνθρωπος, ἐπαχθής, ἄπληστος, ἄμετρος, αἰσχροκερδής, βίαιος, ἀποπνίγων, πιέζων, λωποδυτῶν, ἀποδύων, ἁρπάζων, ἀφαιρούμενος, παρεισπράττων, ἰταμός, ἀναίσχυντος, ἀπηρυθριακῶς, δυσχερής, ἀνήμερος, ἄγριος, ἄξενος, θηριώδης, ἕρμα, πρόβολος πέτρα, ναυάγιον, θηρίον ἄμικτον, καὶ ὅσα ἐν ταῖς συνήθους λοιδορί-
33 αις ἔχεις· φιλοτιμουμένῳ δὲ ἔξεστιν εἰπεῖν Σαλμυδησσός, Καφηρεύς, καὶ ὅσα ἐν θαλάττῃ δύσμικτα καὶ ἄξενα χωρία. εἰ δ' ἐπαινεῖς τελώνην, εἴποις ἂν ἔννομος, εὔξενος, δίκαιος, ἐνδοτέρω τοῦ νόμου, πραότερος τοῦ λίαν ἀκριβοῦς, κρείττων τοῦ βίου, εἰδὼς αἰδεῖσθαι, παραμυθούμενος τὴν τοῦ πλοῦ δυσχέρειαν, εἰς ὃν ἄν τις ἀναπαύσαιτο, ᾧ τις ἂν ἡδέως προσορμίσαιτο. τὸ μέντοι τὰ τέλη παραλαβεῖν εἴποις
34 ἂν πρίασθαι καὶ μισθώσασθαι, καὶ τοὺς ἄρχοντας ἐκδιδόναι τὰ τέλη, πιπράσκειν, κηρύττειν, ἀπομισθοῦν.

τὰ δὲ περὶ τοὺς λιμένας μέρη δεῖγμα, χῶμα, ἐμπόριον, καὶ ὡς Ὑπερίδης φησίν, ἐξαίρεσις, ὅπου τὰ φορτία ἐξαιρεῖται, ὥσπερ καὶ τὸ δεῖγμα τοὔνομα ἀπὸ τοῦ δείγματα τῶν ἀγωγίμων τοῖς ὠνητιῶσι δίδοσθαι, παρ' Ὑπερίδῃ ἐν τοῖς ὑπὲρ τοῦ ταρίχους. τοῦ δ' ἐμπορίου μέρη καπηλεῖα καὶ πορνεῖα, ἃ καὶ οἰκήματα ἄν τις εἴποι· καὶ τὸ πλῆθος οὐ ναυτικὸν μόνον, ὅσον ἐν τοῖς περὶ νεῶν ἐστὶν εἰρημένον, ἀλλ' ἔμποροι καὶ κάπηλοι, καὶ ὅσα ἔχεις ἐν τοῖς περὶ τὰς τέχνας.

35 τὰ δὲ τῆς πόλεως μέρη τεῖχος καὶ τὰ τείχους μέρη, ἃ τοῖς στρατιωτικοῖς ἐνέγραψα, καί που πύλαι καὶ πυλίδες καὶ οἱ ἐφεστηκότες τούτοις πυλωροί, ὡς οἱ ἐν τοῖς τείχεσι τειχοφύλακες· καὶ τὰ μέρη τῶν πυλῶν ἃ καὶ τῶν θυρῶν, σανίδες πτύχες θαιροὶ στροφεῖς, καὶ ὅσα εὑρήσεις ἐν τοῖς περὶ οἰκιῶν. εἴσω δὲ παρελθόντων τὸ μὲν σύμπαν ὁ ἐντεί-

---

32 10. ταῖς τοῦ ἤθους? 34 5. δεῖγμα, διότι δείγματα τῶν φορτίων ἕκαστος ἐν αὐτῷ προτείνει *AB*.

χιος τόπος, εἴσω τείχους, ἐντὸς τειχῶν· τὰ δ' ἔνδον ἀγυιαὶ μὲν κατὰ Ξενοφῶντα καὶ καθ' Ὅμηρον, ἀφ' ὧν ἡ εὐρύαγυια Ὁμήρῳ πεποίηται, καὶ Ἀπόλλων ἀγυιεύς. ταῦτα δὲ καὶ ἄμ- 36
φοδα ἔστιν εὑρεῖν κεκλημένα οὐ παρ' Ἀριστοφάνει μόνον, εἰπόντι ἐν Θεσμοφοριαζούσαις

ἄμφοδον ἐχρῆν αὐτῷ τεθεῖσθαι τοὔνομα,

ἀλλὰ καὶ παρ' Ὑπερίδῃ ἐν τῷ περὶ ἀντιδόσεως πρὸς Πασικλέα· «τὴν οἰκίαν τὴν μεγάλην τὴν Χαβρίου καλουμένην καὶ τὸ ἄμφοδον.» καλοῖτο δ' ἂν καὶ κῶμαι ταῦτα, ὅθεν καὶ κωμήτας τοὺς γείτονας καὶ κωμήτιδας ὠνόμαζον· Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν μὲν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ ἔφη «ἐν κωμήτισι καπηλοῖς ἐπίχαρτον», ἐν δὲ Λυσιστράτῃ

πλὴν ἥ γ' ἐμὴ κωμῆτις·

Ἴων δὲ ἐν Φοίνικι σαφέστερον 37

ἀλλ' ὦ θυρέτρων τῶνδε κωμῆται θεοί.

δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ κῶμος ἀπὸ ταύτης ὠνομάσθαι τῆς κώμης, καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐπὶ ταῖς νίκαις ἐπᾳδόμενον. τοὺς μὲν δὴ γείτονας καὶ προσοίκους καὶ συνοίκους καὶ παροικοῦντας καὶ προσοικοῦντας, τάχα δὲ καὶ παροίκους καὶ ἀγχιθύρους ἐρεῖς, Εὔπολις δὲ ἐν Κόλαξι καὶ συμπαροίκους εἴρηκεν· ἐπὶ δὲ τούτοις τὰς μὲν εὐρυτέρας ὁδοὺς λεωφόρους ἂν καὶ ἁμαξιτοὺς καλοίης καὶ ἁμαξηλάτους καὶ ἱππηλάτους, τὰς δὲ στε- 38
νὰς στενωποὺς καὶ λαύρας, Ὁμήρου εἰπόντος

παρ' οὐδὸν ἐυσταθέος μεγάροιο

ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην.

τάχα δ' ἂν εὕροις καὶ ῥύμην εἰρημένην καὶ πλατεῖαν, ὡς οἱ νῦν λέγουσι, Φιλήμονος μὲν ἐν Πανηγύρει εἰπόντος

τὴν πλατεῖάν σοι μόνῳ
ταύτην πεποίηκεν ὁ βασιλεύς,

Φιλιππίδου δὲ ἐν Φιλευριπίδῃ

πόστην ὑφοδώσεις παιδάριον ῥύμην; τρίτην·
ὁ γὰρ στενωπὸς οὗτος ἐν Ἀθήνησιν ἦν·

καὶ Λακιάδαις

---

36 10. *καπήλισιν* Bergkius. 38 3. *παρ' οὐδὸν*] *ἔκτοσθεν δ' C.* 7. *μόνον* ante Bentleium. 10. *ὑφ' ὁδοῦ ὡς εἶναι π.* ante Dobraeum. 12. *λακιάδης* ante Meursium.

ὀρθῶς γε τὴν ῥύμην ὁδοιπεπορήκαμεν.

39 καὶ τὸ μὲν πλῆθος τῶν οἰκοδομημάτων οἰκίαι καὶ συνοικίαι, καὶ οἰκίας περίδρομος, ὡς ἐν τῷ Γήραι Ἀριστοφάνης ἐπὶ τοῦ περιδρόμου στᾶσα τῆς συνοικίας.

καὶ περιοίκιον δέ τι μικρὸν καὶ οἰκίδιον, καὶ οἰκίσκην Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ὀλυμπιοδώρου λέγει· «καὶ οὗτος εἵλετο τοὺς φαρμακοτρίβας καὶ τὴν οἰκίσκην, ἐγὼ δ' ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας καὶ τὴν οἰκίαν,» ὡς εἶναι τὴν οἰκίσκην μικρὸν οἰκίδιον. ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου φόνου ἔστιν εὑρεῖν οἰκάριον· «ἀλλ' εἰς τὸ οἰκάριον τὸ ὄπισθε τῆς γυναικωνίτιδος.» καί που καὶ ἐργα-

40 στήριον καὶ καταγωγαί. τὰ δὲ δημόσια ἀκρόπολις, ἣν καὶ ἄκραν ἂν εἴποις καὶ πόλιν, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ θεοὺς ἀκραίους καὶ πολιεῖς, καὶ τὸ κατόπιν τῆς ἀκροπόλεως ὀπισθόδομον. τάχα δὲ τὴν ἀκρόπολιν καὶ βασίλειον ἄν τις εἴποι καὶ τυραννεῖον. εἰσὶ δ' ἐν αὐτῇ πρυτανεῖον καὶ ἑστία τῆς πόλεως, παρ' ᾗ ἐσιτοῦντο οἵ τε κατὰ δημοσίαν πρεσβείαν ἥκοντες καὶ οἱ διὰ πρᾶξίν τινα σιτήσεως ἀξιωθέντες, καὶ εἴ τις ἐκ τιμῆς ἀείσιτος ἦν. ἱερὰ δὲ καὶ νεὼ καὶ

41 ἄλση καὶ τεμένη καὶ ἕρκη ἐν τοῖς ἱεροῖς προείρηται. τὰ μέντοι ἐνηλύσια, οὕτως ὠνομάζετο εἰς ἃ κατασκήψειε βέλος ἐξ οὐρανοῦ· ὃ καὶ ἐνσκῆψαι καὶ ἐγκατασκῆψαι καὶ κατελθεῖν ἔλεγον, καὶ τὸν Δία τὸν ἐπ' αὐτῷ καταιβάτην. περιειργθέντα δὲ τὰ ἐνηλύσια ἄψαυστα ἀνεῖτο.

πόλεως δ' αὖ μέρη καὶ στοαὶ καὶ δρόμοι καὶ στρατήγια καὶ ἀρχεῖα καὶ γραμματεῖα καὶ διδασκαλεῖα, ἃ καὶ παιδαγώγια καὶ φωλεοὺς ὠνόμαζον. ἐκάλουν δὲ τὸ διδασκαλεῖον καὶ χορόν, ὁπότε καὶ τὸν διδάσκαλον χορηγὸν καὶ τὸ διδάσκειν χορηγεῖν, καὶ μάλιστα οἱ Δωριεῖς, ὡς Ἐπί-

42 χαρμος ἐν Ὀδυσσεῖ αὐτομόλῳ· ἐν δὲ Ἁρπαγαῖς χορηγεῖον τὸ διδασκαλεῖον ὠνόμασεν. εἰ μέντοι τὸ διδασκαλεῖον καὶ διατριβὴν κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν ἐθέλεις καλεῖν, ὅρα μή σε βιάζηται καὶ τὸ παρ' Αἰσχίνῃ «καὶ σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μειρακίων διατριβῇ.» ἔστι δὲ καὶ νόμος Ἀττικὸς κατὰ

---

38 1. ὡδοιπορήκαμεν ante *M*. 39 4. καὶ post μικρὸν om *C*. 42 3. ἐθέλεις] ὀκνεῖς?

τῶν φιλοσοφούντων γραφείς, ὃν Σοφοκλῆς Ἀμφικλείδου Σουνιεὺς εἶπεν, ἐν ᾧ τινὰ κατὰ αὐτῶν προειπὼν ἐπήγαγε μὴ ἐξεῖναι μηδενὶ τῶν σοφιστῶν διατριβὴν κατασκευάσασθαι.

καὶ μὴν οὐκ ἄδοξα πόλεως μέρη γυμνάσια καὶ βα- 43
λανεῖα, ἴσως δὲ καὶ πυριατήρια, Εὐπόλιδος εἰπόντος ἐν Δήμοις «ὅ τι; τὸ πυριατήριον.» καὶ δὴ καὶ τὸ παρὰ Πλάτωνι ἀποδυτήριον καὶ οἱ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ λουτρῶνες, ἐφ' οἷς καὶ παλαῖστραι καὶ δρόμοι ξυστοί. Ξενοφῶν δὲ καὶ χωρὶς τοῦ δρόμου τῷ ξυστῷ κεχρῆσθαι δοκεῖ ἐν τῷ Οἰκονομικῷ εἰπὼν «ἢ εἰ ἐν τῷ ξυστῷ περιπατοίην.» εἴρηται δὲ καὶ ἐν τῷ Ἀριστίου Ὀρφεῖ

ἦν μοι παλαίστρα καὶ δρόμος ξυστὸς πέλας.

προσαριθμητέον δὲ τοῖς δημοσίοις θέατρον, καὶ 44
θεάτρου μέρος πρὸς τοῖς προειρημένοις κερκίδα, ὡς ἔστιν εὑρεῖν ἐν Ἀλέξιδος Γυναικοκρατίᾳ

ἐνταῦθα περὶ τὴν ἐσχάτην δεῖ κερκίδα
ὑμᾶς καθιζούσας θεωρεῖν ὡς ξένας.

ἐπὶ θεάτρῳ δὲ καὶ στάδιον, ἱππόδρομον, ᾠδεῖον, βουλευτήριον, ἀγοράν, δικαστήριον, βασίλειον αὐλήν, βασίλειον στοάν, βασίλειον δικαστήριον, λογιστήριον, ἵνα οἱ λογισταὶ συνεκάθιζον, κληρωτήριον, ἵνα οἱ κληρωταί. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁπλοθῆκαι ἦσαν, ἵνα τὰ ὅπλα ἀπέκειτο, καὶ δὴ καὶ θησαυροὶ καὶ ταμιεῖα, ἵνα τὰ χρήματα καὶ οἱ πυροί. ἐν δὲ 45
Μενάνδρου Εὐνούχῳ καὶ σιτοβόλια· ταῦτα δὲ ῥογοὺς Σικελιῶται ὠνόμαζον, καὶ ἔστι τοὔνομα ἐν Ἐπιχάρμου Βουσίριδι. ἦ που δὲ καὶ πομπεῖον εἴη ἂν οἴκημα κοινόν, Δημοσθένους εἰπόντος ἐν τῷ πρὸς Φορμίωνα περὶ δανείου «καὶ ταῦτα ἴστε ἐν τῷ πομπείῳ διαμετρούμενα.»

ἦν δὲ τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων καὶ εἱρκτή, ὃ καὶ δεσμωτήριον καὶ οἴκημα καὶ γοργύρα, ὡς οἱ Ἴωνες ἔλεγον. οὐ μόνον δὲ τὸ δεσμωτήριον οἴκημα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἔστιν εἰρημένον, ἀλλὰ καὶ τὸ πορνεῖον, καὶ δὴ καὶ ἁπλῶς τὸ οἰκήσιμον· ὅ τε γὰρ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ 46

---

43 3. ὅτι ante Raspium. 45 1. *πυλωροί. τῶν δὲ πυλωρῶν ταμεῖα καὶ σιτοβόλια εἶπε μένανδρος A* et, qui *πυροί* et *πυρῶν* et *σιτοβολεῖα*, *BC*. *C* etiam *τὰ τ.*

ἔφη «ἦσαν δ' ἐν οἰκήματί τινι, ᾧ πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμιείῳ ἐχρῆτο,» καὶ πάλιν ἐν τοῖς Νόμοις δημοσίοις οἰκήμασιν ὑποδέχεσθαι ἔφη, καὶ Θουκυδίδης ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ «οἴκημα ὃ ἦν τοῦ τείχους.»

τῶν δὲ πόλεως μερῶν καὶ παστάδες, συσσίτια, συμπόσια, ὑδρεῖα, ὑδρορρόαι, λίβηθρα, κρῆναι, προεξέδραι, θῶκοι καὶ ὡς Σώφρων φησὶ σύνθωκοι. τὸ δὲ καλούμενον ὡρολόγιον ἢ που πόλον ἄν τις εἴποι, φήσαντος Ἀριστοφάνους ἐν Γηρυτάδῃ

πόλος τόδ' ἐστίν; εἶτα πόστην ἥλιος τέτραπται;

47 ἓν δὲ τῶν κοινῶν καὶ βιβλιοθῆκαι, ἢ ὡς Εὔπολίς φησιν «οὗ τὰ βιβλί' ὤνια,» καὶ αὐτὸ ἐφ' αὑτοῦ· οὕτω γὰρ τὸν τόπον οὗ τὰ βιβλία οἱ Ἀττικοὶ ὠνόμαζον, ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους τόπους ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς πιπρασκομένων, ὡς εἰ φαῖεν «ἀπῆλθον ἐς τοὖψον καὶ ἐς τὸν οἶνον καὶ ἐς τοὔλαιον καὶ ἐς τὰς χύτρας,» καὶ κατὰ τὸν Εὔπολιν

περιῆλθον εἰς τὰ σκόροδα καὶ τὰ κρόμμυα
καὶ τὸν λιβανωτόν, κεὐθὺ τῶν ἀρωμάτων.
καὶ περὶ τὰ γέλγη.

48 εἴη δ' ἂν καὶ μαγειρεῖα τῶν πόλεως μερῶν, οὐχ ἥπερ τὰ λοιπὰ τῶν ὑπὸ ταῖς τέχναις ἐργαστηρίων, ἀλλ' ὁ τόπος ὅθεν μισθοῦνται τοὺς μαγείρους, ὡς Ἀντιφάνης ἐν Στρατιώτῃ ὑποδηλοῦν ἔοικεν·

ἐκ τῶν μαγειρείων βαδίζων, ἐμβαλών
εἰς τοὖψον.

μεμνόνεια δὲ ἐκάλουν οὗ τὰ τῶν ὄνων κρέα ἐπιπράσκετο, ἴσως τῶν ὀνείων ἐνόντων τῷ ὀνόματι.

καὶ ταῦτα δέ, εἰ καὶ αἰσχίω, ἀλλὰ μέρη πόλεως, ἀσωτεῖα, πεττεῖα, κυβεῖα κυβευτήρια, σκιραφεῖα, ματρυλεῖα.

49 μέρη δὲ πόλεων καὶ κατάγειοι οἰκήσεις καὶ σειροὶ καὶ φρέατα καὶ λάκκοι, τάχα δὲ καὶ λίμναι καὶ προλιμνάδες καὶ ποταμοὶ καὶ ἄνδηρα ποταμῶν καὶ ὄχθαι καὶ γέφυραι καὶ πυλίδες καὶ ψαλίδες. ἔστι δὲ ἡ ψαλὶς εἶδος οἰκοδομήματος· ἧ που καὶ Σοφοκλῆς ἐν Λακαίναις λέγει

---

46 10. τοῦτ' ἐστίν· ἑκασταποστὴν ante Porsonum. 47 2. αὑτοῦ] βιβλία addebat *M*. 48 7. μεσκονία *A*. || οὐρέα *A*.

στενὴν δ' ἔδυμεν ψαλίδα κοὐκ ἀβάρβαρον.

ἀλλὰ μὴν καὶ Πλάτων ἐν τοῖς Νόμοις «θήκην δ' ὑπὸ γῆς αὐτοῖς εἰργασμένην εἶναι ψαλίδα προμήκη λίθων πολυτίμων.»

ἐκ δὲ τῶν τῆς πόλεως μερῶν καὶ λέσχαι καὶ πιθῶνες, ὡς Εὔπολις ὠνόμαζε, καὶ οἰνῶνες, ὡς Ξενοφῶν.

τὰ μὲν οὖν πολλὰ ἐργαστήρια, οἷς ἀπὸ τέχνης ἑκά- 50
στης πρόκειται τοὔνομα, ἐν τοῖς περὶ τεχνῶν ἔστι προειρημένα· μέρη δὲ πόλεως καὶ πανδοκεῖον καὶ ξενὼν καὶ ὡς ἐν Ἰνάχῳ Σοφοκλῆς, πανδόκος ξενόστασις, καὶ στάσις ἵππων, ὡς Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ

πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.

Λυσίας δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχιλλείδου φόνου εἴρηκεν ἱπποστάσιον. καὶ σταθμὸς δ' ἂν καλοῖτο ἡ τῶν ὑποζυγίων στάσις, καὶ κλείσιον παρὰ τὸ κεκλεῖσθαι· οὗ καὶ αἱ θύραι κλεισιάδες.

Οὐ φαῦλον δ' ἂν εἴη βραχέα καὶ περὶ νομισμάτων 51
εἰπεῖν· τὰ μὲν γὰρ περὶ τραπεζίτας κίβδηλόν τε καὶ ἐπίσημον νόμισμα ἔχεις προειρημένα, κωλύοι δ' ἂν οὐδὲν εἴδη τε καὶ μέρη νομισμάτων ὁρίσασθαι. Πλάτωνι μὲν γὰρ καὶ τέχνη τις ἔστι νομισματοπωλική, καὶ νομισματοπωλικὸν πρᾶγμα· εἰ δὲ τὸ τάλαντον μέγιστόν ἐστι χρυσίου καὶ 52
ἀργυρίου μέρος, ἐναρμόσαι ἂν ἴσως εἰς τοῦτο καὶ ἡ Δημοσθένους πεντηκονταταλαντία. ῥᾴδιον δὲ αὐτὴν κατὰ τὸ προκείμενον σχῆμα αὔξειν τε καὶ ἐλαττοῦν· καὶ γὰρ ἑκατονταλαντίαν ἔστιν εἰπεῖν κατὰ τὴν ὑφήγησιν τοῦ προειρημένου καὶ δεκαταλαντίαν καὶ ἀπὸ παντὸς ἀριθμοῦ πλείονός τε καὶ ἐλάττονος, ὅπου μὴ τὸ δύσφθεγκτον καὶ τὸ τραχὺ πρὸς τὴν ἀκοὴν ἐμποδίζοι. τὸ δὲ τάλαντον ἦν μὲν καὶ σταθμοῦ τι ὄνομα, ὅθεν καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει ἔστιν εἰρημένον

ἀλλ' ἢ ταλάντῳ μουσικὴ κριθήσεται,

καὶ τὸ Ὁμηρικὸν

καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.

---

50 9. ἀφ' οὗ Dindorfius. 52 7. δύσφατόν *A*. 12 et 13. ἦν δὲ καὶ αὐτῶν τῶν σταθμῶν ὄνομα, ὡς τὸ ὁμηρικὸν χρυσία π. ἑ. τ. *ABC*.

53 τοῦτο μὲν αὐτῶν τῶν σταθμῶν τοὔνομα· τὸ δὲ ἐν ταῖς Κράτητος Τόλμαις

πρῶτα μὲν ταλαντιαῖος ὅστις ἔστ' αὐτῶν λέγε

ἄδηλον εἴτε τιμὴν εἴτε ῥοπὴν λέγει, ὥσπερ ὅταν Ἀλκαῖος ὁ κωμικὸς ἐν Ἐνδυμίωνι εἴπῃ νοσημάτων ταλαντιαίων. ἡ μὲν γὰρ Ἀντιφῶντος ταλάντωσις τὸ βάρος δηλοῖ, καὶ ὁ Ἀριστοφάνους ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ λίθος δεκατάλαντος. ἠδύνατο δὲ τὸ τοῦ χρυσίου τάλαντον τρεῖς χρυσοῦς
54 Ἀττικούς, τὸ δὲ τοῦ ἀργυρίου ἑξήκοντα μνᾶς Ἀττικάς. ἦν δὲ καὶ ἀριθμοῦ τοὔνομα, ὅπου καὶ πολυτάλαντος ὁ πλούσιος καὶ πολυτάλαντον πρᾶγμα τὸ πολλοῦ ὤνιον· καὶ παρ' Ὁμήρῳ

κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα.

διτάλαντον δ' ἂν εἴποις κατὰ Δημοσθένην καὶ τριτάλαντον καὶ δεκατάλαντον, καὶ ἡμιτάλαντον, ὡς Ὅμηρος

ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.

ἀρχαία δ' ἡ χρῆσις καὶ ἡ τοῦ πέμπτον ἡμιτάλαντον καὶ τρίτον ἡμιτάλαντον καὶ ἕβδομον ἡμιτάλαντον· τὸ δ' ἦν τέτταρα ἥμισυ τάλαντα ἢ δύο ἥμισυ ἢ ἓξ ἥμισυ· καὶ ὅλως
55 ὁπόστον φήσει τις εἶναι τὸ ἡμιτάλαντον, τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀριθμὸν ὁλόκληρον εἶναι δεῖ, ἐὰν μὲν ἕβδομον, τὸν ἕξ, ἂν δὲ τρίτον, τὸν δύο, σὺν δὲ τούτῳ τὸ ἥμισυ πάντως ἐπαριθμεῖν. φίλον δὲ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τὸ ἓν ἥμισυ τάλαντον τρία ἡμιτάλαντα λέγειν, ὡς καὶ τρία ἡμίμναια τὴν μίαν ἡμίσειαν μνᾶν. ὅτι δὲ παρὰ τοῖς ἐφ' Ὁμήρου ὀλίγον τὸ τάλαντον ἠδύνατο, μάθοις ἂν ἐκ τῆς ἱπποδρομίας, ἐν ᾗ τῷ μὲν τρίτῳ τὸ ἆθλόν ἐστι λέβης, τῷ δὲ τετάρτῳ δύο χρυσοῖο τάλαντα.

56 ἡ μνᾶ δ' ἐστὶ τὸ μέγιστον τοῦ ταλάντου μέρος, ὡς εἰς ὄνομα κατακερματίσαι λύσαντα τὸ τάλαντον, ἐπεὶ καὶ τρίτον ἂν εἴποις ταλάντου καὶ τέταρτον, καὶ τριτημόριον ταλάντου καὶ τεταρτημόριον· τὰ δὲ τοιαῦτα μέρη ἐστὶν ἐξ ἀριθμοῦ δηλούμενα, ἀλλ' οὐκ ἐξ ὀνόματος. ἦν δὲ καὶ ἡ μνᾶ σταθμοῦ τε ὁμοῦ καὶ νομίσματος ὄνομα· οὗ τὸ ἥμισυ ἡμί-

---

53 7. *Ἀριστοφάνης* vulgo. 8. δὲ τὸ χρυσοῦν τάλαντον *A*. 54 9. δ' ἡ] δὲ? 55 1. ὁπόσον vulgo, et 2. 3. τὸ — τὸ.

μναιον· κἂν τρίτον ἡμίμναιον εἴπῃς, δύο καὶ ἡμίσειαν μνᾶν ἐρεῖς. καὶ συντιθέντες δὲ τὴν μνᾶν ἔλεγον, ὡς Ἡρόδοτος μὲν ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ δίμνως εἴρηκεν, ὁ δὲ Λυσίας ἐν τῷ κατὰ 57
Αὐτοκράτους «τετύχηκε δέ μοι καὶ εἰκοσίμνως ἔρανος.»

ὁ δὲ χρυσοῦς στατὴρ μνᾶν ἠδύνατο· καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἱσταμένοις τὴν μνᾶν τῆς ῥοπῆς στατῆρα ὀνομάζουσιν, καὶ ὅταν εἴπωσι πενταστάτηρον, πεντάμνουν δοκοῦσι λέγειν, ὡς ἐν τῇ Σωσικράτους παρακαταθήκῃ·

ὅταν γάρ, οἶμαι, λευκὸς ἄνθρωπος παχύς
ἀργὸς λάβῃ δίκελλαν, εἰωθὼς τρυφᾶν,
πενταστάτηρον, γίγνεται τὸ πνεῦμ' ἄνω.

ἔστι μέντοι καὶ νόμισμα στατήρ, ὡς ὅταν εἴπῃ Ἀριστο- 58
φάνης

στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν·

τὸ γὰρ ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις ἀμφίβολον, «σωτηρίας τετραστατήρου,» εἴτε ῥοπὴν εἴτε ἀριθμὸν λέγει. Εὔπολις δ' ἐν μὲν Δήμοις τὸ νόμισμα δηλοῖ λέγων

ἔχων στατῆρας χρυσίου τρισχιλίους,

ἐν δὲ Ταξιάρχοις τὴν ῥοπὴν λέγει·

ὅτ' ἦν μέντοι νεώτερος, κρόκης
πέντε στατῆρας εἶχε, ναὶ μὰ τὸν Δία,
νῦν δὲ ῥύπου γε δύο τάλαντα ῥᾳδίως.

καὶ οἱ μὲν Δαρεικοὶ ἐκαλοῦντο στατῆρες, οἱ δὲ Φιλίππειοι, 59
οἱ δ' Ἀλεξάνδρειοι, χρυσοῖ πάντες ὄντες. καὶ εἰ μὲν χρυσοῦς εἴποις, προσυπακούεται ὁ στατήρ, εἰ δὲ στατήρ, οὐ πάντως ὁ χρυσοῦς. Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Ἀγχίσῃ καὶ ἡμιχρύσους λέγει. τὰ δὲ στατῆρος ἄξια στατηριαῖα φαίης ἄν, ὡς Θεόπομπος ἐν Καλλαίσχρῳ

οὗ φησιν εἶναι τῶν ἑταιρῶν τὰς μέσας
στατηριαίας.

ἡ μνᾶ δ' εἶχεν ἡ Ἀττικὴ δραχμὰς ἑκατόν, ὡς ἀκριβέστατα ἔστιν ἐν τοῖς Εὐπόλιδος Κόλαξιν.

δεῖπνον θὲς ἑκατὸν δραχμάς. ἰδού·

εἶτα ἐπιφέρει

---

57 1. πέμπτῳ] ζ$^{\omega}$ *A*. 10. εἰδὼς ante Scaligerum. 58 10. ἦγε *M*. 59 7. οὗ φασὶν *M*.

οἶνον θὲς ἑτέραν μνᾶν·
60 δῆλον ὅτι καὶ τὰς ἑτέρας ἑκατὸν δραχμὰς μνᾶν εἴρηκεν. ἡ μέντοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ἕξ· ὅθεν καὶ ἐπωβελία τὸ ἕκτον τοῦ τιμήματος. καὶ τὸ δραχμῆς ἄξιον δραχμιαῖον, ὡς ἐν Ἀριστοφάνους Ὀλκάσιν. ἦν δὲ οὐ δραχμὴ νόμισμα μόνον, ἀλλὰ καὶ πεντηκοντάδραχμον καὶ πεντάδραχμον παρὰ Κυρηναίοις καὶ τετράδραχμον ἐκαλεῖτο καὶ τρίδραχμον καὶ δίδραχμον. τὸ παλαιὸν δὲ τοῦτ' ἦν Ἀθηναίοις νόμισμα, καὶ ἐκαλεῖτο βοῦς, ὅτι βοῦν εἶχεν ἐντετυπωμένον. εἰδέναι δ' αὐτὸ καὶ Ὅμηρον νομίζουσιν εἰπόντα «ἑκατόμβοι' ἐννεα-
61 βοίων.» καὶ μὴν κἀν τοῖς Δράκοντος νόμοις ἔστιν ἀποτίνειν εἰκοσάβοιον· καὶ ἐν τῇ παρὰ Δηλίοις θεωρίᾳ τὸν κήρυκα κηρύττειν φασίν, ὁπότε δωρεά τινι δίδοται, ὅτι βόες τοσοῦτοι δοθήσονται αὐτῷ, καὶ δίδοσθαι καθ' ἕκαστον βοῦν δύο δραχμὰς Ἀττικάς· ὅθεν ἔνιοι Δηλίων ἀλλ' οὐκ Ἀθηναίων νόμισμα εἶναι ἴδιον τὸν βοῦν νομίζουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν παροιμίαν εἰρῆσθαι τὴν «βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ
62 βέβηκεν,» εἴ τις ἐπ' ἀργυρίῳ σιωπᾷ. ἦν μέντοι, ὡς Ἀριστοτέλης φησίν, ἐν Κυρήνῃ καὶ τετραστάτηρον καὶ στατὴρ καὶ ἡμιστάτηρον χρυσᾶ νομίσματα. τῆς δὲ δραχμῆς τὸ ἥμισυ ἡμίδραχμον καλεῖται, καὶ τρίτον ἡμίδραχμον αἱ δύο ἥμισυ δραχμαί.

τὸ δ' ἡμίδραχμον καὶ τριώβολον ἂν καλοῖς. οἱ μέντοι ὀκτὼ ὀβολοὶ ἡμίεκτον ὠνομάζοντο, ὡς φησὶν ἐν Λαμίᾳ Κράτης

ἡμίεκτόν ἐστι χρυσοῦ, μανθάνεις, ὀκτὼ ὀβολοί.

ἦν δὲ καὶ τριώβολον καὶ διώβολον εἴδη νομισμάτων Ἀττι-
63 κῶν, τὸ μὲν διώβολον ἔχον ἐντετυπωμένην γλαῦκα καὶ ἐκ θατέρου πρόσωπον Διός, τὸ δὲ τετρώβολον τὸ μὲν πρόσωπον ὁμοίως, δύο δὲ τὰς γλαῦκας. ἀλλὰ τὸ μὲν τετρώβολον καὶ τριώβολον ἐν τῇ χρήσει τέτριπται· τὸ δὲ διώβολον ὡς ἐπὶ πολὺ λύοντες ἔλεγον, ὡς Δημοσθένης «ἀλλ' ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἐθεώρουν ἄν, εἰ μὴ τοῦτ' ἐγράφη.» ἔστι δὲ καὶ τὸ διώβολον ἐν Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνους·

---

60 5. καὶ πεντάδραχμον om *C*. 62 2. καὶ στατὴρ] διστάτηρον Valckenarius.

ὅπερ δὲ λοιπὸν μόνον ἔτ' ἦν ἐν τῇ γνάθῳ
διώβολον, γεγένητ' ἐμοὶ δικόλλυβον.

παρὰ μέντοι Θεοπόμπῳ ἐν Στρατιώτισι καὶ τὸ τετρώβολον 64
λαμβάνειν τετρωβολίζειν ὠνόμασται·

καίτοι τίς οὐκ ἂν εἰκὸς εὖ πράττοι τετρωβολίζων,
εἰ νῦν γε διώβολον φέρων ἀνὴρ τρέφει γυναῖκα;

τὸ δὲ τοῦ ὀβολοῦ ἥμισυ ἡμιωβόλιον, καὶ ἡμιωβολιαῖον τὸ τοσούτου ὤνιον, ὡς ἐν τοῖς Βατράχοις Ἀριστοφάνης

καὶ κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκοσιν
ἀν' ἡμιωβολιαῖα.

ἐν δὲ τῷ Ἀναγύρῳ τὰ τρία ἡμιωβόλια τριημιωβόλιον εἴρηκεν·

ἐν τῷ στόματι τριημιωβόλιον ἔχων.

ὁ μέντοι ὀβολὸς ὀκτὼ χαλκοῦς εἶχεν, καὶ οἱ μὲν δύο 65
χαλκοῖ τεταρτημόριον καὶ κατὰ ἀποκοπὴν ταρτημόριον ὠνομάζετο (οὗτοι δ' ἂν εἶεν καὶ δίχαλκον), ὅτι ἦν τοῦ ὀβολοῦ τέταρτον, οἱ δὲ τέτταρες χαλκοῖ ἡμιωβόλιον, οἱ δ' ἓξ τριτημόριον, ὅτι τὰ τρία μέρη ἐστὶ τοῦ ὀβολοῦ· οἱ δὲ καὶ τριταρτημόριον αὐτοὺς ὠνόμαζον ὡς τρία τεταρτημόρια ἔχοντας. ὅτι δὲ τοὺς ἓξ χαλκοῦς τριτημόριον ὠνόμαζον, ἔστιν εὑρεῖν ἐν τῷ Φιλήμονος Σαρδίῳ·

χαλκοῦς ὀφείλεις πέντε μοι· μέμνησ'; ἐγώ
σοὶ πέντε χαλκοῦς, σὺ δέ γ' ἐμοὶ τριτήμορον.
τοὺς ἓξ ἀποδοὺς τοὺς πέντε χαλκοῦς ἀπόλαβε.

καὶ ἔτι σαφῶς ἐν τῷ Ἱττοκοπουμένῳ· 66

ἰδοὺ πάρεστιν, ὡς ὁρᾷς. τριτημόρου
ἕκαστος ὑμῶν ἦλθεν· εἰς τοὺς τέτταρας
εἴληφεν ὑμῖν οὑτοσὶ τριώβολον.

τεττάρων γὰρ καὶ εἴκοσι χαλκῶν ὄντων ἐν τῷ τριωβόλῳ, ἓξ ἑκάστῳ γίνονται χαλκοῖ τέτταρσιν οὖσιν, οὓς εἴρηκεν τριτημόριον. ὅταν μέντοι Θουκυδίδης εἴπῃ «τριτημόριον δὲ μάλιστα ἱππικόν,» τὴν τρίτην μοῖραν εἴρηκεν. ὁ δὲ Ἡρό-

---

63 1. δὲ et ἔτ' add Bergkius. 2. *γέρηταί μοι ἰδικολλοικὸν* F: corr Bergkius. 64 4. *φέρει* et *τρέφειν* ante Kühnium. 65 10. *γε* add Salmasius. idem *τριτήμορον* posuit pro *τριτημόριον*. 66 3. *τοὺς* add Clericus. 4. *ὑμῖν* Hemsterhusius, *οὑτοσὶ* Salmasius: codices *ἡμῖν οὗτωσὶ*.

δοτος τριτημορίδα. τὸ δὲ παρὰ Φιλήμονι τριτήμορον τε-
67 ταρτημόριον καλεῖ ἐνίοτε Πλάτων. ὅτι δὲ οἱ τέτταρες χαλκοῖ ἡμιωβόλιον εἰσίν, ἐν τῷ αὐτῷ δράματι Φιλήμονος ἔστιν·

ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνέχεεν,
καὶ τεττάρων χαλκῶν μετὰ ταῦτα. καὶ μάλα
τρί' ἡμιωβόλι' ἐστί· χαλκοῦ θερμὸν ἦν.

ἐν τούτῳ καὶ πολλὴν ἀπορίαν τις ἂν ἐπιλύσαιτο, ὑπὲρ ἧς οἶδα πολλάκις ἀμφισβητήσας, εἰ παρά τινι τῶν ἀρχαίων θερμῷ χρωμένους ἐπὶ τῷ πιεῖν ἔστιν εὑρεῖν. καὶ τὰ μὲν
68 παρ' Ὁμήρῳ πολλὴν εἶχε τὴν ἀσάφειαν. καὶ γὰρ εἴ τις τοὺς αἰθωνας λέβητας παρὰ τοὺς ἀπύρους λέβητας ἀντιτιθεὶς οἴοιτο τούτους ἐπὶ θερμοῦ ὕδατος παρασκευῇ εὐτρεπίζεσθαι, ταὐτὸν ἂν εἶεν οὗτοι τῷ ἐμπυριβήτῃ τρίποδι, ὃς ἐπὶ λουτροῖς ἐθερμαίνετο, ὧν ἡ χρῆσις οὐκ ὀλίγη παρ' Ὁμήρῳ· οὐδὲ γὰρ κρέα ἐφθὰ τῶν ἡρώων τινὲς ἤσθιον, καίτοι αὐτοῦ γε τὴν τοιαύτην ὀψοποιίαν εἰδότος, ὅταν φῇ

ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
κνίσῃ μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο.

69 περὶ μέντοι τοῦ πότου, παρ' Ὁμήρῳ μὲν οὐχ οἷόν τ' ἦν ἀνευρεῖν θερμὸν ὕδωρ ἐπὶ πότῳ, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις ἰατροῖς· καὶ γὰρ ὅταν Ἱπποκράτης εἴπῃ «τὸ ψυχρὸν πολέμιον νεύροισιν ὀστέοισιν ὀδοῦσιν ἐγκεφάλῳ,» δῆλον ὡς οἶδε τὴν τοῦ θερμοῦ προσφορὰν τοῖς ὀδοῦσιν. ἐγὼ δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνους εἰρημένον «τὸ χαλκίον θερμαίνεται» οὕτω πως ἤκουον ὡς εἰς πότον εὐτρεπιζομένων τῶν γυναικῶν. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς Εὐπόλιδος Δήμοις ἔστιν εἰρημένον. ἀλλ' ὅτι οὐδὲ τοῦτο ἀποχρῶν ἐστὶν εἰς πίστιν τῆς τοῦ θερμοῦ πόσεως, ὑπηνάντιοῦτό μοι τὸ ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Γεωργοῖς σαφῶς ἐπὶ λουτροῦ εἰρημένον,

ἐξ ἄστεως νῦν εἰς ἀγρὸν χωρῶμεν, ὡς πάλαι δεῖ
ἡμᾶς ἐκεῖ τῷ χαλκίῳ λελουμένους σχολάζειν.

70 τουτὶ μέντοι τὸ παρὰ τῷ Φιλήμονι «χαλκοῦ θερμὸν ἦν» συνταττόμενον τῷ πιεῖν ἄντικρυς δηλοῖ τὴν τοῦ θερμοῦ

---

66 1. τριτημόριον καὶ τεταρτημόριον δὲ καλεῖ *A*. 67 3. ἐνεχθὲν ante **M**. 68 6. γὰρ οὐδὲ vulgo. 69 12. δι' et 13. χαλκῷ ἐλλουσάμενον κολάζειν ante Porsonum.

πόσιν· καὶ γὰρ τὸ λεπτὸν τοῦ νομίσματος οὐ λουτροῦ ἐστὶν ἀλλὰ πότου μέτρον.

καὶ πεντέχαλκον δὲ τοὺς πέντε χαλκοῦς ὠνομασμένους εὕρομεν ἐν τοῖς Ἀριστοφῶντος Διδύμοις ἢ Πυραύνῳ·

ἔπειθ' ἡπάτια καὶ νῆστίν τινα
προσέθηκεν, οἶμαι, πεντέχαλκον προσλαβών.

εἴη δ' ἂν καὶ σύμβολον βραχὺ νόμισμα ἢ ἡμίτομον νομίσματος. ὁ γοῦν Ἕρμιππος ἐν μὲν Φορμοφόροις λέγει 71

παρὰ τῶν καπήλων λήψομαι τὸ σύμβολον,

ἐν δὲ τοῖς Δημόταις

οἵ μοι, τί δράσω σύμβολον κεκαρμένος;

κεκάρθαι ἔοικε τὸ ἥμισυ, ὥστε ἢ ἐκ θατέρου μόνου τετυπῶσθαι τοῦτο δεῖ τὸ νομισμάτιον νοεῖσθαι, ἢ διαιρεῖσθαι ὡς ἔχειν τὸ μέρος ἑκάτερον, τόν τε πιπράσκοντα καὶ τὸν ὠνούμενον, ἐπὶ συμβόλῳ τοῦ τὸν μέν τι προειληφέναι, τῷ δὲ ἐνοφείλεσθαι. διελέγχουσι δ' αὐτὸ σμικρόν τι δύνασθαι Ἀριστοφάνης μὲν ἐν Ἀναγύρῳ λέγων 72

τοῦτ' αὐτὸ πράττω, δύ' ὀβολὼ καὶ σύμβολον
ὑπὸ τῷ 'πικλίντρῳ. μῶν τις αὖτ' ἀνείλετο;

Ἄρχιππος δ' εἰπὼν ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι

ἀνδρῶν ἄριστος καὶ μάλιστ' ἐμοὶ ξένος,
ἀτὰρ παρ' ἐμοί γ' ὢν εἶχεν οὐδὲ σύμβολον.

εἴη δ' ἂν καὶ κόλλυβον λεπτόν τι νομισμάτιον· Καλλίμαχος γοῦν ἔφη, περὶ τῶν ἐν ᾅδου λέγων,

ἐκ τῶν ὅκου βοῦν κολλύβου πιπρήσκουσιν,

ὡς ἂν εἴποι τις τοῦ προστυχόντος. ἔλεγον δέ τι καὶ τρικόλλυβον οἱ ποιηταὶ σμικρὸν νόμισμα.

οἱ μέντοι τὸν βοῦν, τὸ ἐκ τοῦ τυπώματος οὕτω κληθὲν νόμισμα, καὶ Ὅμηρον εἰδέναι νομίζοντες ἐν τῷ «ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων,» ὡς πρὸς ἀριθμὸν δραχμῶν τὴν ἀξίαν τῶν ὅπλων ἀντιτιμώμενον, [ὡς] ὑπό τι εὔηθες τοῦτο ὑπολαμβάνουσιν Ὁμήρῳ μάρτυρι, τὴν ἀλλαγὴν οὐ νομίσματι γίνεσθαι τὸ παλαιὸν ἡγουμένῳ ἀλλ' ἀντιδόσει τινῶν, ὡς ὅταν φῇ 73

---

70 4. ταῖς — διδύμαις *C.* || πυραύλῳ ante Kühnium. 5. ἰταλίαν *A.* 7. νόμισμά τι ἡμ. *A*, νομισμάτιον ἡμ. ceteri. 71 8. τούτῳ μέν — τὸ δὲ vulgo. 72 2. διωβόλω ante Piersonum.

ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί
ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
ἄλλοι δὲ ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτῆσι βόεσσιν·

74 τὰς γὰρ βοῦς πρὸς τὰς ῥινοὺς ἀντιτιθείς, φανερός ἐστι τὸ ζῶον ἀλλ' οἱ τὸ νόμισμα δηλῶν.

καὶ μὴν τὸ Πελοποννησίων νόμισμα χελώνην τινὲς ἠξίουν καλεῖν ἀπὸ τοῦ τυπώματος· ὅθεν ἡ μὲν παροιμία

τὰν ἀρετὰν καὶ τὰν σοφίαν νικᾶντι χελῶναι,

ἐν δὲ τοῖς Εὐπόλιδος Εἴλωσιν εἴρηται «ὀβολὸν τὸν καλλιχέλωνον.»

ἀλλὰ καὶ κόρη νόμισμα παρ' Ἀθηναίοις ἦν, ὡς Ὑπερίδης φησίν, τῷ παιδίῳ τῆς ἐν Βραυρῶνι ἱερείας τῶν ἀναθημάτων τι λαβόντι παραβληθῆναι λέγων ἐπὶ πείρᾳ συνέ-

75 σεως κόρην καὶ τετράδραχμον, κἀπειδὴ τὸ τετράδραχμον εἵλετο, δόξαι διακρίνειν ἤδη τὸ κέρδος δύνασθαι. τάχα δ' ἂν εἴη κόρη, ὡς Εὐριπίδης ὠνόμασε παρθένον ἐν Σκίρωνι, λέγων περὶ τῶν ἑταιρίδων τῶν ἐν Κορίνθῳ

καὶ τὰς μὲν ἄξῃ, πῶλον ἂν διδῷς ἕνα,
τὰς δὲ ξυνωρίδ'· αἱ δὲ κἀπὶ τεττάρων
φοιτῶσιν ἵππων ἀργυρῶν. φιλοῦσι δέ
τὰς ἐξ Ἀθηνῶν παρθένους, ὅταν φέρῃς
πολλάς.

τὰς μὲν οὖν παρθένους λέγοι ἂν τὰς κόρας, αἷς ἐνεκεχά-

76 ρακτο Ἀθηνᾶς πρόσωπον, ὅθεν τὸ νόμισμα τοῦτ' Εὔβουλος ἐν Ἀγχίσῃ καλεῖ Παλλάδας, πῶλον δὲ τὸ νόμισμα τὸ Κορίνθιον, ὅτι Πήγασον εἶχεν ἐντετυπωμένον.

ἀλλὰ μὴν τὴν μὲν Αἰγιναίαν δραχμὴν μείζω τῆς Ἀττικῆς οὖσαν (δέκα γὰρ ὀβολοὺς Ἀττικοὺς ἴσχυεν) Ἀθηναῖοι παχεῖαν δραχμὴν ἐκάλουν, μίσει τῶν Αἰγινητῶν Αἰγιναίαν καλεῖν μὴ θέλοντες· τὸ δὲ χρυσίον, ὅτι τοῦ ἀργυρίου δεκαστάσιον ἦν, σαφῶς ἄν τις ἐκ τῆς Μενάνδρου Παρακαταθήκης μάθοι· προειπὼν γὰρ

ὁλκὴν ταλάντου χρυσίου σοι, παιδίον,
ἔστηκα τηρῶν,

77 ἐπάγει μετὰ ταῦτα περὶ ταὐτοῦ λέγων

---

75 8. φέρῃ ante Salmasium. 76 5. ante Ἀθηναῖοι Iungermannus expunxit ἦν.

μακάριος ἐκεῖνος δέκα τάλαντα καταφαγών.

τὸ μέντοι τῶν ὀβολῶν ὄνομα οἱ μὲν ὅτι πάλαι βουπόροις ὀβελοῖς ἐχρῶντο πρὸς τὰς ἀμοιβάς, ὧν τὸ ὑπὸ τῇ δρακὶ πλῆθος ἐδόκει καλεῖσθαι δραχμή, τὰ δ' ὀνόματα καὶ τοῦ νομίσματος μεταπεσόντος εἰς τὴν νῦν χρείαν ἐνέμεινεν ἐκ τῆς μνήμης τῆς παλαιᾶς· Ἀριστοτέλης δὲ ταὐτὸν λέγων ἐν Σικυωνίων πολιτείᾳ σμικρόν τι καινοτομεῖ, ὀφελοὺς αὐτοὺς τέως ὠνομάσθαι λέγων, τοῦ μὲν ὀφέλλειν δηλοῦντος τὸ αὔξειν, αὐτῶν δὲ διὰ τὸ εἰς μῆκος ηὐξῆσθαι ὧδε κληθέντων. ὅθεν καὶ τὸ ὀφείλειν ὠνομάσθαι φησὶν οὐκ οἶδ' 78
ὅπως· ἐπὶ μέντοι τῶν ὀβελῶν ὑπηλλάχθαι τὸ φ εἰς τὸ β κατὰ συγγένειαν.

Βυζαντίων γε μὴν σιδήρῳ νομιζόντων ἦν οὕτω καλούμενος σιδάρεος νόμισμά τι λεπτόν, ὥστε ἀντὶ τοῦ «πρίω μοι τριῶν χαλκῶν» λέγειν «πρίω μοι τριῶν σιδαρέων·» ὅθεν καὶ ἐν τοῖς Στράττιδος Μυρμιδόσιν εἴρηται

ἐν τοῖσι βαλανείοις προκέλευθος ἡμέρα,
ἀπαξάπασα γῇ στρατιαὶ σιδαρέων.

σιδηρῷ δὲ νομίσματι καὶ Λακεδαιμόνιοι χρῶνται, ἐκ πολ- 79
λοῦ ὄγκου ὀλίγον δυναμένῳ· ὄξει δ' αὐτοῦ τὴν ἀκμὴν εἰς τὸ ἄτομον κατασβεννύουσιν. τοὺς μέντοι Συρακουσίους κατ-τιτέρῳ ποτὲ ἀντ' ἀργυρίου νομίσαι Διονύσιος κατηνάγκασεν· καὶ τὸ νομισμάτιον τέτταρας δραχμὰς Ἀττικὰς ἴσχυεν ἀντὶ μιᾶς.

ὁ δὲ νοῦμμος, δοκεῖ μὲν εἶναι Ῥωμαίων τοὔνομα τοῦ νομίσματος, ἔστι δὲ Ἑλληνικὸν καὶ τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ Δωριέων· Ἐπίχαρμός τε γὰρ ἐν ταῖς Χύτραις φησὶν

ἀλλ' ὅμως καλαὶ καὶ πῖοι ἄρνες, εὑρήσουσι δέ μοι
καὶ νούμμους· πωλατιᾶς γάρ ἐντι τᾶς ματρός·

καὶ πάλιν 80

κᾶρυξ ἰὼν
εὐθὺς πρίω μοι δέκα νούμμων μόσχον καλήν·

καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ταραντίνων πολιτείᾳ καλεῖσθαί

---

77 6. Ἀριστ. — 93 3. χρώμεθα om *A*. 78 5. καλούμενον σιδήρεον ante *M*. 8. τοῖς ante Toupium. 9. σιδάρεοι Hemsterhusius. 79 11. πωλατέαι Hemsterhusius, πωλατικᾶς Koenius. || ἐντι μετὰ τᾶς ματέρος Bentleius.

φησι νόμισμα παρ' αὐτοῖς νοῦμμον, ἐφ' οὗ ἐντετυπῶσθαι Τάραντα τὸν Ποσειδῶνος δελφῖνι ἐποχούμενον. καὶ μὴν ἐν Ἀκραγαντίνων πολιτείᾳ φησὶν Ἀριστοτέλης ζημιοῦσθαί τινας τριάκοντα λίτρας, δύνασθαι δὲ τὴν λίτραν ὀβολὸν Αἰγιναῖον. ἀλλὰ μέντοι παρ' αὐτῷ τις ἂν ἐν τῇ Ἰμεραίων πολιτείᾳ καὶ ἄλλα εὕροι Σικελικῶν νομισμάτων ὀνόματα,
81 οἷον οὐγκίαν, ὅπερ δύναται χαλκοῦν ἕνα, καὶ διξᾶντα, ὅπερ ἐστὶ δύο χαλκοῖ, καὶ τριξᾶντα, ὅπερ τρεῖς, καὶ ἡμίλιτρον, ὅπερ ἕξ, καὶ λίτραν, ἣν εἶναι ὀβολόν· τὸ μέντοι δεκάλιτρον δύνασθαι μὲν δέκα ὀβολούς, εἶναι δὲ στατῆρα Κορίνθιον. ὅτι δὲ καὶ τῶν κωμῳδῶν τινὲς τῆς λίτρας μνημονεύουσιν, ἐν τοῖς περὶ στατικῆς προείρηται· οὐ γὰρ οἱ Δωριεῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀττικῶν τινές, ὡς Λίφιλος ἐν Σικελικῷ

οἷον ἀγοράζειν πάντα, μηδὲ ἓν δ' ἔχειν
εἰ μὴ κικίννους ἀξίους λίτραιν δυοῖν.

σὺν δὲ τῇ λίτρᾳ καὶ ἄλλα ὠνόμασε νομισμάτων ὀνόματα Ἐπίχαρμος ἐν Ἁρπαγαῖς·

82 ὥσπερ αἱ πονηραὶ μάντιες,
αἵθ' ὑπονέμονται γυναῖκας μωρὰς ἅμ πεντώγκιον
ἀργυρίου, ἄλλαι δὲ λίτραν, αἱ δ' ἀν' ἡμιλίτριον
δεχόμεναι, καὶ πάντα γιγνώσκοντι·

καὶ πάλιν

ἐγὼ γὰρ τό γε βαλάντιον λίτρα
καὶ δεκάλιτρος στατήρ, ἑξάντιόν τε καὶ πεντώγκιον.

ἔχει μὲν δή τι καὶ φιλόκαλον ἡ τούτων γνῶσις· ἴσως δὲ οὐδὲ ἡ χρῆσις ἄτοπος, εἰ μηδὲ τοὺς σίγλους ὁ Ξενοφῶν ὄνομα βαρβαρικοῦ νομίσματος εἰπεῖν ἐφυλάξατο. καὶ μὴν καὶ τὸν δανάκην εἶναί τινες φασι νόμισμά τι Περσικόν.
83 ὄνομα δὲ νομίσματος καὶ κραπαταλοί, εἴτε παίζων εἴτε σπουδάζων Φερεκράτης ὠνόμασεν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι· λέγει δὲ τὸν μὲν κραπαταλὸν εἶναι ἐν ᾅδου δραχμήν, ἔχειν δ' αὐτὸν δύο ψωθίας, τὴν δὲ ψωθίαν εἶναι τριώβολον καὶ δύνασθαι ὀκτὼ κικκάβους.

---

81 1. διξᾶντα, 2. τριξᾶντα Iungermannus: ἓξ τάλαντα et τρία τάλαντα libri. 7. Φιλήμων M, vel Λίφιλος καὶ Φιλήμων. 82 4. πάντ' ἀναγνώσκοντι M, ut γνώσκειν perinde ac μαίσκειν dicatur. addit P τῷ τι λόγῳ, unde κωτίλῳ λόγῳ Toupius, θωπικῷ λόγῳ M. 83 4. δύο] ὀκτὼ ante M.

τάχα δ' ἄν τις φιλότιμον εἶναι νομίζοι καὶ τὸν ἐπὶ τῷ νομίσματι λόγον ἐπιζητεῖν, εἴτε Φείδων πρῶτος ὁ Ἀργεῖος ἔκοψε νόμισμα, εἴτε Δημοδίκη ἡ Κυμαία συνοικήσασα Μίδᾳ τῷ Φρυγί (παῖς δ' ἦν Ἀγαμέμνονος Κυμαίων βασιλέως), εἴτε Ἀθηναίοις Ἐριχθόνιος καὶ Λύκος, εἴτε Λυδοί, καθά φησι Ξενοφάνης, εἴτε Νάξιοι κατὰ τὴν Ἀγλωσθένους δόξαν· οὐ γὰρ ἀξιώσει τις ἡμᾶς ἐν τῷ παρόντι 84
πολυπραγμονεῖν, εἰ Μιτυληναῖοι μὲν Σαπφὼ τῷ νομίσματι ἐνεχαράξαντο, Χῖοι δὲ Ὅμηρον, Ἰασεῖς δὲ παῖδα δελφῖνι ἐποχούμενον, Λαρδανεῖς δὲ ἀλεκτρυόνων μάχην, Ἀσπένδιοι δὲ παλαιστάς, καὶ Ῥηγῖνοι μὲν λαγών, Κεφαλλῆνες δὲ ἵππον, Θάσιοι δὲ Πέρσην, Ἀργεῖοι δὲ μῦν· οὔτε γὰρ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν βιβλίων ἡ πολυπραγμοσύνη, καὶ ἄλλοις ἤδη τὰ τοιαῦτα ἔστι συνειλεγμένα. ἴσως δὲ ὀνομάτων καταλόγῳ προσήκουσιν οἱ Κροίσειοι στατῆρες καὶ Φιλίππειοι καὶ Λαρεικοί, καὶ τὸ Βερενίκειον νόμισμα καὶ Ἀλεξάνδρειον 85
καὶ Πτολεμαϊκὸν καὶ Δημαρέτειον, ὧν τοὺς ἐπωνύμους γνωριζόντων ἁπάντων, ἡ Δημαρέτη Γέλωνος οὖσα γυνή, κατὰ τὸν πρὸς τοὺς Λίβυας πόλεμον ἀποροῦντος αὐτοῦ τὸν κόσμον αἰτησαμένη παρὰ τῶν γυναικῶν, συγχωνεύσασα νόμισμα ἐκόψατο.

τοῦτό γε μὴν οὐκ ἄκαιρον, ὅτι τὸ μὲν Ἀττικὸν τάλαντον ἑξακισχιλίας ἐδύνατο δραχμὰς Ἀττικάς, τὸ δὲ Βαβυ- 86
λώνιον ἑπτακισχιλίας, τὸ δὲ Αἰγιναῖον μυρίας, τὸ δὲ Σύρων πεντακοσίας καὶ τετρακισχιλίας, τὸ δὲ Κιλίκων τρισχιλίας, τὸ δὲ Αἰγυπτίων πεντακοσίας καὶ χιλίας, ὡς πρὸς τὸν τῆς Ἀττικῆς δραχμῆς λογισμόν, ὥσπερ οὖν καὶ τὰς μνᾶς τὰς Ἀττικάς· τὸ μὲν Ἀττικὸν ἑξήκοντα μνᾶς εἶχε, τὸ δὲ Βαβυλώνιον ἑβδομήκοντα, τὸ δὲ Αἰγιναῖον ἑκατόν, καὶ τἆλλα ἀνάλογον. ἡ μνᾶ δὲ ὡς παρ' Ἀθηναίοις ἑκατὸν εἶχε δραχμὰς Ἀττικάς, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις τὰς ἐπιχωρίους, δυναμένας πρὸς λόγον τοῦ παρ' ἑκάστοις ταλάντου κατά τε προσθήκην καὶ ὑφαίρεσιν. τὸ μέντοι Σικελικὸν 87
τάλαντον ἐλάχιστον ἴσχυεν, τὸ μὲν ἀρχαῖον, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει, τέτταρας καὶ εἴκοσι τοὺς νούμμους, τὸ δὲ ὕστε-

---

86 4. καὶ χιλίας add *F*. 5. αὖ?

ρον δυοκαίδεκα· δύνασθαι δὲ τὸν νοῦμμον τρία ἡμιωβόλια.

κωλύοι δ' ἂν οὐδὲν προσθεῖναι τῷ περὶ νομισμάτων λόγῳ καὶ διότι χρήματα μὲν εἴποιεν ἂν οἱ Ἀττικοί, τὸ δὲ χρῆμα παρὰ μὲν αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ πράγματος ἢ κτήματος, παρὰ δὲ τοῖς Ἴωσι καὶ τῶν χρημάτων. ὥσπερ καὶ κέρ-
88 ματα ἀλλ' οὐ κέρμα λέγειν Ἀττικόν, παρὰ μέντοι τοῖς Λωριεῦσι καὶ τὸ κέρμα ἔστιν εἰρημένον· εὕροι δ' ἄν τις αὐτὸ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὥσπερ ἐν τῷ Ἀμφιδος Ἀμπελουργῷ «μικρόν τι κέρμα» καὶ παρ' Ἀντιφάνει ἐν τῷ Κύκλωπι «κέρμα γάρ τι τυγχάνω.» ἐν μέντοι τῷ Φιλιππίδου Φιλευριπίδῃ

οὗτος οἴεται
περισπάσειν κερμάτιον αὐτοῦ.

καὶ κατακεκερματίσθαι ἐπὶ μὲν λόγου Πλάτων, ἐπὶ δὲ ἀργυρίου Ἀριστοφάνης ἐν Λαιταλεῦσιν

οὐδ' ἀργύριον ἔστιν κεκερματισμένον,

89 καὶ ἐν τοῖς Σφηξὶ

δραχμὴν μετ' ἐμοῦ πρώην λαβών,
ἐλθὼν διεκερματίζετ' ἐν τοῖς ἰχθύσιν.

ἐν μέντοι τῷ Αἰολοσίκωνι τὸ μὴ ἔχειν κέρματα ἀκερματίαν ὠνόμασεν. ὡς δ' ἐπὶ τῶν κερμάτων οἱ ἀρχαῖοι Ἀττικοὶ ἥκιστα τῷ ἑνικῷ ἐχρῶντο, οὕτως ἐπὶ τῷ ἀργυρίῳ τῷ πληθυντικῷ· τἀργύρια γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀργυρίου σπανίως ἄν τις εὕροι παρ' αὐτοῖς, ἐγὼ δ' εὗρον ἐν ταῖς Νήσοις Ἀριστοφάνους, εἰ μὴ ὑποπτεύεται τὸ δρᾶμα ὡς [Ἀριστοφάνους] οὐ
90 γνήσιον. ἀλλ' οὔτι γε καὶ οἱ Κόλακες Εὐπόλιδος, ἐν οἷς εἶπε

φοροῦσιν ἁρπάζουσιν ἐκ τῆς οἰκίας
τὸ χρυσίον, τἀργύρια πορθεῖται.

ἐν δὲ τῷ Τριφάλητι Ἀριστοφάνης καὶ ἀργυρίδιον εἴρηκεν·

ἤτουν τι τὰς γυναῖκας ἀργυρίδιον.

τὸν δὲ νῦν χαλκὸν οἱ Ἀττικοὶ χαλκίον εἰώθασι καλεῖν, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀργύρου ἀργύριον καὶ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ χρυσίον· ὥσπερ Ἀριστοφάνης μὲν ἐν Βατράχοις ἔφη

---

88 4. *λαβών* addebat **M**. 9. *μὲν ἐπὶ* vulgo. 89 9. *μὴ*] *δὲ*? || *οὐ* add Casaubonus.

οὔτε γὰρ τούτοισιν, οὓσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις
ἀλλὰ καλλίστοις ἁπάντων, ὡς δοκεῖ, νομισμάτων
καὶ μόνοις ὀρθῶς κοπεῖσι καὶ κεκωδωνισμένοις, 91
χρώμεθ' οὐδέν, ἀλλὰ τούτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις,
χθές τε καὶ πρώην κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι·

σαφέστερον δ' Εὔβουλος ἐν Παμφίλῳ

πρῶτον μὲν αὐτοῦ παραλαβὼν τὼ χαλκίω
τὸν ἰὸν ἐκ τῆς χειρὸς ἐξεσπόγγισεν.

οὕτω δ' ἂν καὶ ὁ Κρατῖνος ἐν ταῖς Θρᾴτταις εἰρηκὼς εἴη τὸν χρυσὸν χρυσία·

ὅτι τοὺς κόρακας τὰξ Αἰγύπτου χρυσία κλέπτοντας
ἔπαυσαν.

οἱ μὲν οὖν χαλκοῖ νομισμάτιον ἦν λεπτόν, ὡς ὅταν εἴπῃ Δη- 92
μοσθένης «οὐδὲ χαλκοῦν οὐδέπω καὶ τήμερον οὐδένα·» ἡ δὲ τῶν πολλῶν καὶ ἰδιωτῶν χρῆσις τὸν χαλκὸν τὸ ἀργύριον λέγει, οἷον «οὐκ ἔχω χαλκόν» καὶ «ὀφείλω χαλκόν.» εἴρηται δὲ καὶ τοῦτο ἐν Ἐπιχάρμου Πέρσαις,

χρυσὸν καὶ χαλκὸν ὀφείλων·

ἴσως δὲ καὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ὅστις βιάζοιτο· καὶ γὰρ εἰ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν ταῖς Ἐκκλησιαζούσαις τὸ νόμισμα δηλοῖ, ὅταν φῇ

μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων,

ἀλλὰ τὸ μετὰ ταῦτά ἐστ' ἀμφίβολον, 93
ἀνέκραγ' ὁ κῆρυξ μὴ δέχεσθαι μηδένα
χαλκὸν τὸ λοιπόν· ἀργύρῳ γὰρ χρώμεθα.

Θουκυδίδης μὲν δὴ καὶ στατῆράς τινας Φωκαΐτας κέκληκεν, ἦν δέ τι καὶ νομίσματος εἶδος οὕτως ὀνομαζόμενον· φησὶ γοῦν ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασιν ὁ Καλλισθένης ὑπ' Εὐβούλου τοῦ Ἀταρνείτου τὸν ποιητὴν Περσῖνον ἀμελούμενον εἰς Μιτυλήνην ἀπελθόντα θαυμάζοντι γράψαι διότι τὰς Φωκαΐδας, ἃς ἔχων ἦλθεν, ἥδιον ἐν Μιτυλήνῃ μᾶλλον ἢ ἐν Ἀτάρνῃ καταλλάττει.

Ἐπεὶ δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν συμποσίοις παιδιῶν, οἷον 94
κοττάβων καὶ γρίφων καί που καὶ περὶ κύβων προειρήκαμεν, οὐκ ἂν φαῦλον εἴη διὰ βραχέων ὀνόματα παιδιῶν

---

92 6. χρυσὸν καὶ om *C*.

ἐπιδραμεῖν, παρεξηγούμενον τὴν ἐν αὐτοῖς ἀσάφειαν. ἐν μέντοι γε τοῖς κύβοις, ὅπου τὸ δυσκυβεῖν τε καὶ εὐκυβεῖν ὀνομάζεται καί που καὶ τὸ δύσβολον καὶ εὔβολον εἶ-
95 ναι, ἰστέον ὅτι κύβος αὐτό τε τὸ βαλλόμενον καλεῖται καὶ ἡ ἐν αὐτῷ κοιλότης, τὸ σημεῖον, ὁ τύπος, ἡ γραμμή, τὸ δηλοῦν τὸν ἀριθμὸν τῶν βληθέντων· καὶ μάλιστα ἥ γε μονὰς ἡ ἐν αὐτοῖς ὄνομα εἶχε κύβος καλεῖσθαι, καθάπερ καὶ ὁ παροιμιώδης λόγος μηνύειν ἔοικεν, «ἢ τρὶς ἓξ ἢ τρεῖς κύβοι.» τῷ τρυπήματι δὲ τούτῳ, ὃν κύβον παρωνομάσθαι φαμέν, ἀργυρίου τινὰ ἀριθμὸν ἐπιφημίσαντες καθ' ἑκάστην μονάδα διῃρημένην, δραχμὴν ἢ στατῆρα ἢ μνᾶν ἢ ὁποσον-
96 οῦν, ἔπαιζον τὴν πλειστοβολίνδα καλουμένην παιδιάν· ὁ δ' ὑπερβαλλόμενος τῷ πλήθει τῶν μονάδων ἔμελλεν ἀναιρήσεσθαι τὸ ἐπιδιακείμενον ἀργύριον. ἐν δὲ τῇ Ἀμειψίου Σφενδόνῃ ὅ τε τρόπος δεδήλωται τῆς κυβείας καὶ προσείρηται ὅτι εἴη τὸ τρῆμα μναᾶιον, ὡς μνᾶν αὐτῶν ἐπιδιατεθειμένων ἑκάστῳ κύβῳ. παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσιν οἱ ταύτῃ τῇ παιδιᾷ χρώμενοι τρηματίκται τὴν προσηγορίαν εἶχον, καὶ τρηματίζειν τὸ πρᾶγμα. σκιραφεῖα δὲ τὰ κυβευτήρια ὠνομάσθη, διότι μάλιστα Ἀθήνησιν ἐκύβευον ἐπὶ σκίρῳ
97 ἐν τῷ τῆς σκιράδος Ἀθηνᾶς νεῷ. τὰ μὲν οὖν ἐργαλεῖα τὰ κυβευτικὰ ἐν τοῖς περὶ τεχνῶν ἔστι προειρημένα, τὸ δὲ πεττεύειν καὶ ἡ πεττεία καὶ τὸ πεσσονομεῖν καὶ ὁ πεττευτής, καὶ ταῦτα μὲν ἐπ' ἐκείνοις προείρηται· ἐπειδὴ δὲ ψῆφοι μέν εἰσιν οἱ πεττοί, πέντε δ' ἑκάτερος τῶν παιζόντων εἶχεν ἐπὶ πέντε γραμμῶν, εἰκότως εἴρηται Σοφοκλεῖ

καὶ πεσσὰ πεντέγραμμα καὶ κύβων βολαί.

98 τῶν δὲ πέντε τῶν ἑκατέρωθεν γραμμῶν μέση τις ἦν ἱερὰ γραμμή· καὶ ὁ τὸν ἐκεῖθεν κινῶν πεττὸν ἐποίει παροιμίαν, «κίνει τὸν ἀφ' ἱερᾶς.»

ἡ δὲ διὰ πολλῶν ψήφων παιδιὰ πλινθίον ἐστί, χώρας ἐν γραμμαῖς ἔχον διακειμένας· καὶ τὸ μὲν πλινθίον καλεῖται πόλις, τῶν δὲ ψήφων ἑκάστη κύων· διῃρημένων δὲ εἰς δύο τῶν ψήφων κατὰ τὰς χρόας, ἡ τέχνη τῆς παι-

---

94 1. παρεξηγούμενοι vulgo.

διᾶς ἐστὶ περιλήψει δύο ψήφων ὁμοχρόων τὴν ἑτερόχρων ἀνελεῖν· ὅθεν καὶ Κρατίνῳ πέπαικται,

Πανδιονίδα πόλεως βασιλεῦ 99
τῆς ἐριβώλακος, οἶσθ' ἣν λέγομεν,
καὶ κύνα καὶ πόλιν, ἣν παίζουσιν.

ἐγγὺς δέ ἐστι ταύτῃ τῇ παιδιᾷ καὶ ὁ διαγραμμισμὸς καὶ τὸ διαγραμμίζειν, ἤντινα παιδιὰν καὶ γραμμὰς ὠνόμαζον.

τὸ μὲν οὖν ἀστραγάλοις παίζειν καὶ ἀστραγαλίζειν καὶ ἀστρίζειν ἔνιοι τῶν ποιητῶν εἰρήκασιν, ὅτι τοὺς ἀστραγάλους καὶ ἀστρίας εἰσὶν οἳ ὠνόμαζον, Ἀντιφάνης δὲ καὶ ἀστρίχους. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ κατὰ τὸν ἀστράγαλον πτώματος ἀριθμοῦ δόξαν εἶχεν, καὶ τὸ μὲν μονάδα δηλοῦν καλεῖται κύων, τὸ δὲ ἀντικείμενον χιάς, καὶ Χῖος οὗτος ὁ βόλος. δυὰς δὲ καὶ πεντὰς ἐν ἀστραγάλοις, ὥσπερ ἐν κύβοις, οὐκ ἔνεστιν. οἱ δὲ πλείους τὸν μὲν ἑξίτην Κῷον, τὸν δὲ κύνα Χῖον καλεῖσθαι λέγουσιν. καὶ μὴν καὶ στησίχορος ἐκαλεῖτό τις παρὰ τοῖς ἀστραγαλίζουσιν ἀριθμός, ὃς ἐδήλου τὰ ὀκτώ· τὸν γὰρ ἐν Ἰμέρᾳ τοῦ ποιητοῦ τάφον ἐξ ὀκτὼ πάντων συντεθέντα πεποιηκέναι τὴν «πάντ' ὀκτώ» φασι παροιμίαν. ἐπεὶ δὲ τοῖς τετταράκοντα τοῖς μετὰ τοὺς 101
τριάκοντα προστᾶσιν Ἀθήνησι συνῆρξεν Εὐριπίδης, εἰ τετταράκοντα συνήθροιζεν ἀστραγάλων βολή, τὸν ἀριθμὸν τοῦτον Εὐριπίδην ὠνόμαζον. καὶ μὴν καὶ ἀρτιάζειν ἀστραγάλους ἐκ φορμίσκων κατερωμένους ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ τοὺς παῖδας ὁ Πλάτων ἔφη· τὸ δ' ἀρτιάζειν ἐν ἀστραγάλων πλήθει, κεκρυμμένων ὑπὸ ταῖν χεροῖν, μαντείαν εἶχε τῶν ἀρτίων ἢ καὶ περιττῶν. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ κυάμοις ἢ καρύοις ἢ ἀμυγδάλαις, οἱ δὲ καὶ ἀργυρίῳ πράττειν ἠξίουν, εἰ πιστὸς Ἀριστοφάνης ἐν Πλούτῳ λέγων

στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν.

εἰ μὲν οὖν κύκλου περιγραφέντος ἀφιέντες ἀστράγαλον ἐστο- 102
χάζοντο τοῦ μεῖναι τὸν βληθέντα ἐν τῷ κύκλῳ, ταύτην εἰς ὥμιλλαν τὴν παιδιὰν ὠνόμαζον. καίτοι με οὐ λέληθεν ὅτι καὶ ὄρτυγα ἐνιστάντες τῷ περιγραπτῷ κύκλῳ, ὁ μὲν

---

99 1. βασιλέως ante Bentleium. 2. ἱεροκόλακος *A*. 100 2. χιάς] τριάδα *C*. 101 5. καταιρομένους *A*.

ἔκοπτε τὸν ὄρτυγα τῷ δακτύλῳ, ὁ δὲ πρὸς τὴν πληγὴν ἐνδοὺς ἀνεχαίτισεν ἔξω τοῦ κύκλου, καὶ ἥττητο ὁ τοῦ ὄρτυγος δεσπότης· ἐν γοῦν Ταξιάρχοις Εὔπολις τοῦ Φορμίωνος εἰπόντος

οὐκοῦν περιγράψεις ὅσον ἐναριστᾶν κύκλον;

ἀποκρίνεται

103 τί δ' ἔστιν; εἰς ὤμιλλαν ἀριστήσομεν;
ἢ κόψομεν τὴν μᾶζαν ὥσπερ ὄρτυγα;

ἡ δὲ τρόπα καλουμένη παιδιὰ γίνεται μὲν ὡς τὸ πολὺ δι' ἀστραγάλων, οὓς ἀφιέντες στοχάζονται βόθρου τινὸς εἰς ὑποδοχὴν τῆς τοιαύτης ῥίψεως ἐξεπίτηδες πεποιημένου· πολλάκις δὲ καὶ ἀκύλοις καὶ βαλάνοις ἀντὶ τῶν ἀστραγάλων οἱ ῥίπτοντες ἐχρῶντο.

ἦν δὲ τῆς ἐν σφαίρᾳ παιδιᾶς ὀνόματα ἐπίσκυρος, 104 φαινίνδα, ἀπόρραξις, οὐρανία. καὶ ἡ μὲν ἐπίσκυρος καὶ ἐφηβικὴ καὶ ἐπίκοινος ἐπίκλην ἔχει, παίζεται δὲ κατὰ πλῆθος διαστάντων ἴσων πρὸς ἴσους, εἶτα μέσην γραμμὴν λατύπῃ ἑλκυσάντων, ἣν σκῦρον καλοῦσιν, ἐφ' ἣν καταθέντες τὴν σφαῖραν, ἑτέρας δύο γραμμὰς κατόπιν ἑκατέρας τῆς τάξεως καταγράψαντες, ὑπὲρ τοὺς ἑτέρους οἱ προανελόμενοι ῥίπτουσιν, οἷς ἔργον ἦν ἐπιδράξασθαί τε τῆς σφαίρας φερομένης καὶ ἀντιβαλεῖν, ἕως ἂν οἱ ἕτεροι τοὺς ἑτέρους 105 ὑπὲρ τὴν κατόπιν γραμμὴν ἀπώσωνται. ἡ δὲ φαινίνδα εἴρηται ἢ ἀπὸ Φαινίδου τοῦ πρώτου εὑρόντος ἢ ἀπὸ τοῦ φενακίζειν, ὅτι ἑτέρῳ προδείξαντες ἑτέρῳ ῥίπτουσιν, ἐξαπατῶντες τὸν οἰόμενον· εἰκάζοιτο δ' ἂν εἶναι ἡ διὰ τοῦ μικροῦ σφαιρίου, ὃ ἐκ τοῦ ἁρπάζειν ὠνόμασται· τάχα δ' ἂν καὶ τὴν ἐκ τῆς μαλακῆς σφαίρας παιδιὰν οὕτω τις καλοίη. ἡ δὲ ἀπόρραξις, ἔδει τὴν σφαῖραν πρὸς τοὔδαφος εὐτόνως ῥήξαντα, ὑποδεξάμενον τὸ πήδημα τῆς σφαίρας τῇ χειρὶ πάλιν ἀντιπέμψαι, καὶ τὸ πλῆθος τῶν πηδη- 106 μάτων ἠριθμεῖτο. ἡ δ' οὐρανία, ὁ μὲν ἀνακλάσας αὐτὸν ἀνερρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν οὐρανόν· τοῖς δ' ἦν

---

102 6. ἀποκρίνεται] *Διόνυσος* addit *M.* 104 1. *σφενίδη A, σφενίδα C.* || *ἀπόπραξις A.* 2. *ἐπικουρὶς A, ἐπίκοινις C.* 105 8. *ἀπόνως A.*

ἀλλομένοις φιλοτιμία, πρὶν εἰς γῆν αὐτὴν πεσεῖν, ἁρπάσαι, ὅπερ ἔοικε καὶ Ὅμηρος ἐν Φαίαξι δηλοῦν. ὁπότε μέντοι πρὸς τὸν τοῖχον τὴν σφαῖραν ἀντιπέμποιεν, τὸ πλῆθος τῶν πηδημάτων διελογίζοντο. καὶ ὁ μὲν ἡττώμενος ὄνος ἐκαλεῖτο καὶ πᾶν ἐποίει τὸ προσταχθέν, ὁ δὲ νικῶν βασιλεύς τε ἦν καὶ ἐπέταττεν. εἴποις ἂν οὖν τὸν σφαιρίζοντα 107
σφαίρᾳ παίζειν, σφαῖραν ῥίπτειν, βάλλειν, ἀφιέναι, πέμπειν προπέμπειν ἐκπέμπειν ἀντιπέμπειν, ἀνταφιέναι, ἀνταποφέρειν, σφαιριστικὸν εἶναι, εὔρυθμον, εὐσχήμονα, εὔσκοπον ἐπίσκοπον, εὔτονον. ἔξεστι δὲ καὶ σφαιρομαχίαν εἰπεῖν τὴν ἐπίσκυρον τῆς σφαίρας παιδιάν.

καὶ μέντοι καὶ τὸ ὀρτυγοκοπεῖν παιδιά, καὶ τὸ πρᾶγμα ὀρτυγοκοπία, καὶ οἱ παίζοντες ὀρτυγοκόποι καὶ στυφοκόποι ἐκαλοῦντο. καὶ τὸ κόπτειν τοὺς ὄρτυγας καὶ 108
ἀνακναδάλλειν καὶ ἀνερεθίζειν, ἀνεγείρειν, παροξύνειν, καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ὀρτυγοκοπικῶν ὀνομάτων. καὶ τηλίᾳ μὲν ὁμοίᾳ τῇ ἀρτοπώλιδι κύκλον ἐμπεριγράψαντες ἐνίστασαν τοὺς ὄρτυγας ἐπὶ ταῖς μάχαις ταῖς πρὸς ἀλλήλους· ὁ δὲ ἀνατραπεὶς καὶ ἐκπεσὼν τοῦ κύκλου ἥττητο αὐτός τε καὶ ὁ τοῦ ὄρτυγος δεσπότης. καὶ ποτὲ μὲν ἐπ' αὐτοῖς διετίθεντο τοῖς ὄρτυξι, ποτὲ δὲ καὶ ἐπ' ἀργυρίῳ. ἔσθ' ὅτε δὲ ὁ 109
μὲν ἵστη τὸν ὄρτυγα, ὁ δὲ ἔκοπτε τῷ λιχανῷ ἢ τὰ ἐκ τῆς κεφαλῆς πτερὰ ἀπέτιλλεν· καὶ εἰ μὲν ἐγκαρτερήσειεν ὁ ὄρτυξ, ἡ νίκη μετὰ τοῦ θρέψαντος αὐτὸν ἐγίνετο, ἐνδόντος δὲ καὶ ὑποφυγόντος ὁ κόπτων ἢ τίλλων ἐνίκα. τοὺς δὲ ἡττηθέντας ὄρτυγας ἐμβοήσαντες κατὰ τὸ οὖς αὐτοῖς ἐξιῶντο, λήθην ἐνεργαζόμενοι τῆς τοῦ νενικηκότος φωνῆς· καὶ τὸ ἐμβοᾶν ἐντρυλίζειν ὠνόμαζον.

ἐρῶ δὲ καὶ ἄλλων παιδιῶν ὀνόματα ταὐτὸν ἐχουσῶν 110
σχῆμα τῇ καταλήξει τῶν ὀνομάτων, βασιλίνδα, ὀστρακίνδα, διελκυστίνδα, μυΐνδα, χυτρίνδα, φρυγίνδα, κυνητίνδα, ἀκινητίνδα, σχοινοφιλίνδα, σκαπέρδα, ἐφεντίνδα, στρεπτίνδα, πλειστοβολίνδα, ἀποδιδρασκίνδα. βασιλίνδα μὲν οὖν ἐστὶν ὅταν διακληρωθέντες ὁ μὲν βασιλεὺς τάττῃ τὸ πρακτέον, ὁ δ' ὑπη-

---

106 1. εἰς γῆν αὐτὴν] ἐγκλίναντα *A*. 107 4. εὔσκεπτον *A*. 109 7. ἀνεργαζόμενοι vulgo. 110 4 et 115 7. σχοινοφολίνδα *C*.

111 ρέτης εἶναι λαχὼν πᾶν τὸ ταχθὲν ὑπεκπονῇ. ὀστρακίνδα δέ, ὅταν γραμμὴν ἑλκύσαντες οἱ παῖδες ἐν μέσῳ καὶ διανεμηθέντες, ἑκατέρα μερὶς ἡ μὲν τὸ ἔξω τοῦ ὀστράκου πρὸς αὐτῆς εἶναι νομίζουσα ἡ δὲ τὸ ἔνδον, ἀφέντος τινὸς κατὰ τῆς γραμμῆς τὸ ὄστρακον, ὁπότερον ἂν μέρος ὑπερφανῇ, οἱ μὲν ἐκείνῳ προσήκοντες διώκωσιν, οἱ δ' ἄλλοι φεύγωσιν ὑποστραφέντες· ὅπερ εἶδος παιδιᾶς αἰνίττεται καὶ
112 Πλάτων ἐν τοῖς εἰς τὸν Φαῖδρον ἐρωτικοῖς. ὁ μὲν τοίνυν ληφθεὶς τῶν φευγόντων, ὄνος οὗτος κάθηται· ὁ δὲ ῥίπτων τὸ ὄστρακον ἐπιλέγει «νὺξ ἡμέρα·» τὸ γὰρ ἔνδοθεν αὐτοῦ μέρος καταλήλιπται πίττῃ καὶ τῇ νυκτὶ ἐπιπεφήμισται. καλεῖται δὲ καὶ ὀστράκου περιστροφὴ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς παιδιᾶς. ἡ δὲ διελκυστίνδα παίζεται μὲν ὡς τὸ πολὺ ἐν ταῖς παλαίστραις, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀλλαχόθι· δύο δὲ μοῖραι παίδων εἰσὶν ἕλκουσαι τοὺς ἑτέρους οἱ ἕτεροι, ἕστ' ἂν
113 καθ' ἕνα μεταστήσωνται παρ' αὐτοὺς οἱ κρατοῦντες. ἡ δὲ μυΐνδα, ἤτοι καταμύων τις «φυλάττου» βοᾷ, καὶ ὃν ἂν τῶν ὑποφευγόντων λάβῃ ἀντικαταμύειν ἀναγκάζει, ἢ μύσαντος κρυφθέντας ἀνερευνᾷ μέχρι φωράσῃ, ἢ καὶ μύσας οὗ ἄν τις προσάψηται, ἢ ἐάν τις προσδείξῃ, μαντευόμενος λέγει, ἕστ' ἂν τύχῃ. ἡ δὲ χυτρίνδα, ὁ μὲν ἐν μέσῳ κάθηται καὶ καλεῖται χύτρα, οἱ δὲ τίλλουσιν ἢ κνίζουσιν ἢ καὶ παίουσιν αὐτὸν περιθέοντες· ὁ δ' ὑπ' αὐτοῦ στρεφομέ-
114 νου ληφθεὶς ἀντ' αὐτοῦ κάθηται. ἔσθ' ὅτε ὁ μὲν ἔχεται τῆς χύτρας κατὰ τὴν κεφαλὴν τῇ λαιᾷ, περιθέων ἐν κύκλῳ, οἱ δὲ παίουσιν αὐτὸν ἐπερωτῶντες «τίς τὴν χύτραν;» κἀκεῖνος ἀποκρίνεται «ἐγὼ Μίδας·» οὗ δ' ἂν τύχῃ τῷ ποδί, ἐκεῖνος ἀντ' αὐτοῦ περὶ τὴν χύτραν περιέρχεται. ἡ δὲ φρυγίνδα, ὄστρακα τῶν λείων μεταξὺ τῶν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς δακτύλων διαθέντες, ἐπικρούουσι τὰ ὄστρακα τῇ δεξιᾷ κατὰ ῥυθμόν. ἡ δὲ κυνητίνδα ἀπὸ τοῦ κυνεῖν, ὅ ἐστι καταφιλεῖν, ὠνόμασται, ἥπερ ὑποδηλοῦν ἔοικε Κράτης ἐν
115 Παιδιαῖς. σχεδὸν δὲ καὶ περὶ τῶν πλείστων ὁ ποιητὴς οὗτος εἴρηκεν ἐν τῷδε τῷ δράματι· φησὶ δ' οὖν

---

113 5. οὗ ἂν προσάψηται ἢ ὅν τις πρ.? 114 1. ὁ] δ' ὁ? 4. ἀποκρίνεται ἀναζεῖ· ἢ τίς περὶ χύτραν. κἀκεῖνος ἀποκρίνεται C, commode, si 3. τί ἡ χύτρα legamus pro illis τίς τὴν χύτραν. 8. κατ' ἀριθμόν vulgo. om C.

παί|ζει δ' ἐν ἀνδρικοῖς χοροῖσι
τὴν κυνητίνδ', ὥσπερ εἰκός,
τοὺς καλοὺς φιλοῦσ' ἀεί.

ἡ δ' ἀκινητίνδα ἅμιλλαν τοῦ ἀκινητὶ μένειν εἶχεν. ἡ δὲ σχοινοφιλίνδα, κάθηται κύκλος, εἷς δὲ σχοινίον ἔχων λαθὼν παρ' αὐτῷ τίθησι· κἂν μὲν ἀγνοήσῃ ἐκεῖνος παρ' ᾧ κεῖται, περιθέων περὶ τὸν κύκλον τύπτεται, εἰ δὲ μάθοι, περιελαύνει τὸν θέντα τύπτων. ἡ δὲ σκαπέρδα, δοκὸν ἐν 116
μέσῳ τρυπήσαντες καταπηγνύουσιν· διὰ δὲ τοῦ τρυπήματος διεῖρται σχοινίον, οὗ ἑκατέρωθεν εἷς ἐκδέδεται, οὐ πρὸς τὴν δοκὸν βλέπων ἀλλ' ἀπεστραμμένος· ὁ δὲ τὸν ἕτερον πρὸς βίαν ἑλκύσας ὡς τὰ νῶτα αὐτοῦ τῇ δοκῷ προσαγαγεῖν, νικᾶν οὗτος δοκεῖ· καὶ τοῦτο σκαπέρδαν ἕλκειν λέγουσιν. ἔσθ' ὅτε μέντοι καὶ τὰ νῶτά τινες προσθέντες ἀλλήλοις ἀνθέλκουσιν ἑνὶ δεσμῷ δεθέντες. ἡ δὲ ἐφεντίνδα, ὡς 117
ἔστιν εἰκάζειν, ὄστρακον ἐφέντα ἐς κύκλον ἐχρῆν συμμετρήσασθαι, ὡς ἐντὸς τοῦ κύκλου στῇ. ἡ δὲ στρεπτίνδα, ὄστρακον ὀστράκῳ ἢ νόμισμα νομίσματι τῷ βληθέντι τὸ κείμενον ἔστρεφον. ἡ δὲ πλειστοβολίνδα, οὐ μόνον ἡ διὰ τῶν κύβων ἀλλὰ καὶ ἡ διὰ τῶν ἀστραγάλων, ἐπὶ τῷ πλεῖστον ἀριθμὸν βαλεῖν. ἡ δ' ἀποδιδρασκίνδα, ὁ μὲν ἐν μέσῳ καταμύων κάθηται, ἢ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς τις αὐτοῦ ἐπιλαμβάνει, οἱ δ' ἀποδιδράσκουσιν· διαναστάντος δ' ἐπὶ τὴν ἐξερεύνησιν, ἔργον ἐστὶν ἑκάστῳ εἰς τὸν τόπον τὸν ἐκείνου φθάσαι.

καὶ μὴν καὶ ἄλλαι παιδιαὶ αἵδε, παρεοικυῖαι τῷ σχήματι τῆς λέξεως, χαλκισμὸς ἱμαντελιγμὸς ἐφεδρισμὸς ἐποστρακισμὸς ἀσκωλιασμός. ὁ μὲν χαλκισμός, ὀρθὸν νόμισμα ἔδει συντόνως περιστρέψαντας ἐπιστρεφόμενον ἐπιστῆσαι τῷ δακτύλῳ· ᾧ τρόπῳ μάλιστα ὑπερήδεσθαί φασι Φρύνην τὴν ἑταίραν. ὁ δ' ἱμαντελιγμὸς διπλοῦ ἱμάντος λαβυρινθώδης τις ἐστὶ περιστροφή, καθ' ἧς ἔδει καθέντα παττάλιον τῆς διπλόης τυχεῖν· εἰ γὰρ μὴ λυθέντος ἐμπερι- 118

---

115 3. *φιλοῦσα δέ* ante **M**. 6. *παρά τῳ* Kühnius: an *παρ' ἄλλῳ*?
116 3. *διῇρται* vulgo, *διήρτηται* Eustathius. 5. *ὥστ' ἀνωτάτω τῇ* vulgo.
117 6. *τὸ* vulgo. 118 1. *ἔτι στρεφόμενον*?

119 εἱλήπτο τῷ ἱμάντι τὸ παττάλιον, ἥττητο ὁ καθείς. ὁ δ' ἐφεδρισμός, λίθον καταστησάμενοι πόρρωθεν αὐτοῦ στοχάζονται σφαίραις ἢ λίθοις· ὁ δ' οὐκ ἀνατρέψας τὸν ἀνατρέψαντα φέρει, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπειλημμένος ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ἀπλανῶς ἔλθῃ ἐπὶ τὸν λίθον, ὃς καλεῖται δίορος. ὁ δ' ἐποστρακισμός, ὄστρακον τῶν θαλαττίων κατὰ τοῦ ὕδατος ἐπιπολῆς ἀφιᾶσιν, ἀριθμοῦντες αὐτοῦ τὰ πρὸ τοῦ καταδῦναι πηδήματα ἐν τῇ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ ἐπιδρομῇ· ἐκ γὰρ τοῦ πλήθους τῶν ἁλμάτων ἡ νίκη τῷ βάλλοντι.
120 ὁ δὲ κυνδαλισμὸς διὰ πατταλίων ἐστὶ παιδιά· κύνδαλα γὰρ τοὺς παττάλους ὠνόμαζον. ἦν δ' ἔργον οὐ μόνον αὐτῷ τινὶ καταπῆξαι τὸν πάτταλον κατὰ τῆς διύγρου, ἀλλὰ καὶ τὸν καταπαγέντα ἐκκροῦσαι πλήξαντα κατὰ τὴν κεφαλὴν ἑτέρῳ παττάλῳ· ὅθεν καὶ ἡ παροιμία

ἧλῳ τὸν ἦλον, παττάλῳ τὸν πάτταλον.

ἔνιοι δὲ τῶν Λωριέων ποιητῶν τὸν ὧδε παίζοντα κυνδαλο-
121 παίκτην ἐκάλεσαν. ὁ δ' ἀσκωλιασμὸς τοῦ ἑτέρου ποδὸς αἰωρουμένου κατὰ μόνου τοῦ ἑτέρου πηδᾶν ἐποίει, ὅπερ ἀσκωλιάζειν ὠνόμαζον. ἧτοι εἰς μῆκος ἡμιλλῶντο, ἢ ὁ μὲν ἐδίωκεν οὕτως, οἱ δ' ὑπέφευγον ἐπ' ἀμφοῖν θέοντες, ἕως τινὸς τῷ φερομένῳ ποδὶ ὁ διώκων δυνηθῇ τυχεῖν. ἢ καὶ πάντες ἐπήδων, ἀριθμοῦντες τὰ πηδήματα· προσέκειτο γὰρ τῷ πλήθει τὸ νικᾶν. ἀσκωλιάζειν δ' ἐκαλεῖτο καὶ τὸ ἐπιπηδᾶν ἀσκῷ κενῷ καὶ ὑπόπλεῳ πνεύματος, ἀληλιμμένῳ ἵν' ὥσπερ ὀλισθαίνοιεν περὶ τὴν ἀλοιφήν.

122 εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι παιδιαί, ἐν κοτύλῃ, χαλκῆν μυῖαν, ἔξεχ' ὧ φίλ' ἥλιε, τρυγοδίφησις, μηλολάνθη, χελιχελώνη, σκανθαρίζειν, ῥαθαπυγίζειν, πεντάλιθα, φίττα Μαλιάδες φίττα Ῥοιαί φίττα Μελίαι, πλαταγώνιον, τηλέφιλον, κρίνα, σπέρμα μήλων, λάταγες, κολλαβίζειν. ἡ μὲν ἐν κοτύλῃ, ὁ μὲν περιάγει τῷ χεῖρε εἰς τοὐπίσω καὶ συνάπτει, ὁ δὲ κατὰ τὸ γόνυ ἑφιστάμενος αὐταῖς φέρεται, ἐπιλαβὼν ταῖν χεροῖν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ φέροντος. ταύτην καὶ ἱππάδα καὶ
123 κυβησίνδα καλοῦσι τὴν παιδιάν. ἡ δὲ χαλκῆ μυῖα, ται-

---

120 3. γῆς nonnulli. 7. κυνδαλοπάκτην *C*. 121 3. εἰς] δ' εἰς? 6. τὰ] τίνος τὰ *C*. 122 9. καὶ κυβησίνδα om *AC*.

νίᾳ τῷ ὀφθαλμῷ περισφίγξαντες ἑνὸς παιδός, ὁ μὲν περιστρέφεται κηρύττων «χαλκῆν μυῖαν θηράσω,» οἱ δ' ἀποκρινάμενοι «θηράσεις, ἀλλ' οὐ λήψει» σκύτεσι βυβλίνοις αὐτὸν παίουσιν, ἕως τινὸς αὐτῶν λάβηται. ἡ δ' ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε παιδιὰ κρότον ἔχει τῶν παίδων σὺν τῷ ἐπιβοήματι τούτῳ, ὁπόταν νέφος ἐπιδράμῃ τὸν θεόν· ὅθεν καὶ Στράττις ἐν Φοινίσσαις

εἶθ' ἥλιος μὲν πείθεται τοῖς παιδίοις, 124
ὅταν λέγωσιν «ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε.»

ἡ δὲ τρυγοδίφησις τοῦ γελοίου χάριν ἐξεύρηται· δεῖ γάρ τι ἐς τρυγὸς λεκάνην καταδεδυκός, περιαγαγόντα ὀπίσω τὼ χεῖρε, τῷ στόματι ἀνελέσθαι. ἡ δὲ μηλολάνθη ζῶον πτηνόν ἐστιν, ἣν καὶ μηλολόνθην καλοῦσιν, ἤτοι ἐκ τῆς ἀνθήσεως τῶν μήλων ἢ σὺν τῇ ἀνθήσει γινόμενον· οὗ ζώου λίνον ἐκδήσαντες ἀφιᾶσιν, τὸ δὲ ἑλικοειδῶς ἐν τῇ πτήσει τὸ λίνον διελίσσεται· ὅπερ Ἀριστοφάνης ἔοικε λέγειν, 125

λινόδετον, ὥσπερ μηλολόνθην, τοῦ ποδός.

ἡ δὲ χελιχελώνη, παρθένων ἐστὶν ἡ παιδιά, παρόμοιόν τι ἔχουσα τῇ χύτρᾳ· ἡ μὲν γὰρ κάθηται, καὶ καλεῖται χελώνη, αἱ δὲ περιτρέχουσιν ἀνερωτῶσαι

χελιχελώνη, τί ποιεῖς ἐν τῷ μέσῳ;

ἡ δὲ ἀποκρίνεται

ἔρια μαρύομαι καὶ κρόκην Μιλησίαν.

εἶτ' ἐκεῖναι πάλιν ἐκβοῶσιν

ὁ δ' ἔγγονός σου τί ποιῶν ἀπώλετο;

ἡ δέ φησι

λευκὰν ἀφ' ἵππων εἰς θάλασσαν ἅλατο.

τὸ δὲ σκανθαρίζειν ἐστὶ τῷ μέσῳ τῆς χειρὸς δακτύλῳ 126
ὑπὸ τοῦ μείζονος ἀφεθέντι τὴν ῥῖνα παίειν, τὸ δὲ ῥαθαπυγίζειν σιμῷ τῷ ποδὶ τὸν γλουτὸν παίειν. τὰ δὲ πεντάλιθα, ἤτοι λιθίδια ἢ ψῆφοι ἢ ἀστράγαλοι πέντε ἀνερριπτοῦντο, ὥστ' ἐπιστρέψαντα τὴν χεῖρα δέξασθαι τὰ ἀναρριφθέντα κατὰ τὸ ὀπισθέναρ, ἢ εἰ μὴ πάντα ἐπισταίη, τῶν ἐπιστάντων ἐπικειμένων ἀναιρεῖσθαι τὰ λοιπὰ τοῖς δακτύλοις. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ πενταλιθίζειν ἔστιν ἐν τοῖς Ἑρμίππου

---

126 6. ἐπισιαίη] ἐπίσιαται, ἢ vulgo.

Θεοῖς, τὸ δ' ὄνομα πεντάλιθα ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Ληνίαις·

πενταλίθοισί θ' ὁμοῦ λεκάνης παραθραύσμασιν.

127 *γυναικῶν δὲ μᾶλλον ἡ παιδιά, ὥσπερ καὶ ἡ φίττα Μαλιάδες φίττα Ῥοιαί φίττα Μελίαι παρθένων ἦν· τὰς γὰρ νύμφας εὐφημοῦσαι θέουσι, παροξύνουσαι ἀλλήλας εἰς τάχος. τὸ δὲ πλαταγώνιον οἱ ἐρῶντες ἢ αἱ ἐρῶσαι ἔπαιζον· καλεῖται μὲν οὕτω καὶ τὸ κρόταλον καὶ τὸ σεῖστρον, ᾧ καταβαυκαλῶσιν αἱ τίτθαι ψυχαγωγοῦσαι τὰ δυσυπνοῦντα τῶν παιδίων. ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ τηλεφίλου καλουμένου φύλλα ἐπὶ τοὺς πρώτους δύο τῆς λαιᾶς δακτύλους εἰς κύκλον συμβληθέντας ἐπιθέντες, τῷ κοίλῳ τῆς ἑτέρας χειρὸς ἐπικρούσαντες, εἰ κτύπον ποιήσειεν εὔκροτον ὑποσχισθὲν τῇ πληγῇ τὸ φύλλον, μεμνῆσθαι τοὺς ἐρωμέ-*

128 *νους αὐτῶν ὑπελάμβανον. καὶ μὴν καὶ τὸ κρίνον διπλοῦν ὂν καὶ διάκενον ἔνδοθεν ἐκφυσήσαντες ὡς ὑποπλῆσαι πνεύματος, πρὸς τὰ μέτωπα ῥηγνύντες ἐσημαίνοντο τὰ παραπλήσια τῷ κτύπῳ. ἔτι τοίνυν τὸ σπέρμα τῶν μήλων, ὅπερ ἔγκειται τοῖς μήλοις ἔνδοθεν, ἄκροις τοῖς πρώτοις τῆς δεξιᾶς δύο δακτύλοις συμπιέζοντες ἔτι διάβροχον καὶ ὀλισθηρὸν ὄν, εἰ πρὸς ὕψος ἐκπηδήσειεν, ἐσημαίνοντο τὴν εὔνοιαν τούτῳ τὴν παρὰ τῶν παιδικῶν, ὥσπερ καὶ τῷ κτύπῳ τῶν λατάγων, εἰ τὸ λείψανον τοῦ ποτοῦ κοτταβισάντων*

129 *κτυπήσειεν. τὸ δὲ κολλαβίζειν ἐστίν, ὅταν ὁ μὲν πλατείαις ταῖς χερσὶ τὰς ὄψεις ἐπιλάβῃ τὰς ἑαυτοῦ, ὁ δὲ παίσας ἐπερωτᾷ ποτέρᾳ τετύπτηκεν.*

Τοσαῦτα μὲν περὶ παιδιῶν· τὰ δ' ἐπὶ τούτοις προσθήσομεν κατὰ συνωνυμίαν εἰς συμπλήρωσιν τοῦ βιβλίου.

130 *Εἴποις ἂν ἐπὶ τοῦ ὅμοιος ἐοικώς, προσόμοιος (ὁ γὰρ παρόμοιος παρ' ὀλίγον ὅμοιός ἐστι), παρεοικώς, παραπλήσιος, ἐμφερής προσφερής προσφέρων. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Πολυείδῳ καὶ προσεμφερὴς εἶπε, Πλάτων δὲ προσεοικώς. ἀλλὰ μὴν καὶ εἰκόνα ἄν τις εἴποι καὶ σφραγῖδα καὶ τύπον καὶ μίμημα καὶ ἐκτύπωμα καὶ τύπωμα καὶ ἐκμαγεῖον καὶ*

131 *ἐκμεμαγμένον· οὕτω γὰρ καὶ Κρατῖνος ἐν ταῖς Ὥραις*

---

127 5. *μέντοι?*

ἐκεῖνος αὐτὸς ἐκμεμαγμένος.
Ἀριστοφάνης δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις καὶ ἔκμαγμα·
λέων, λέων σοι γέγονεν, αὐτέκμαγμα σόν.
καὶ τὰ ῥήματα ὡμοιῶσθαι προσωμοιῶσθαι παρωμοιῶσθαι, ἐοικέναι παρεοικέναι προσεοικέναι, καὶ προσφέρειν προσεμφέρειν, μεμιμῆσθαι, ἐκτετυπῶσθαι, ἀπεσφραγίσθαι, ἐκμεμάχθαι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα ὁμοίως προσομοίως· τὸ γὰρ παρομοίως εὐτελές, εἰκότως δὲ καὶ ἐοικότως παρεοικότως, παραπλησίως, ἐμφερῶς προσφερῶς· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων 132
δυσφθεγκτότερα. τὰ δὲ πράγματα ὁμοίωσις, εἰκασία, τύπωσις. τὸ δ' ἐναντίον ἀνόμοιον καὶ ἀπεοικός, καὶ ὅσα ἄν τις εἴποι λόγῳ ἄρνησιν τοῖς ῥήμασιν προστιθείς· ῥῆμα δὲ μόνον τὸ ἀπεοικέναι, ἀφ' οὗ οὐκ ἔστι πρᾶγμα, ὥσπερ οὐδ' ἀπὸ τοῦ ἀνόμοιος ῥῆμα, πρᾶγμα δὲ ἡ ἀνομοιότης. καὶ ἐπίρρημα δὲ ἀπ' ἀμφοῖν, ἀνομοίως καὶ ἀπεοικότως.

ἀπάτη ἐξαπάτη, στροφὴ ὑποστροφή, διάδυσις, παραλογισμός, παραγωγή, πλάσμα, φενακισμός, καὶ καθ' ἑτέραν 133
χρείαν σόφισμα, τέχνη τέχνασμα, γοητεία, ἐπιβουλή, δόλος, κλοπή, παρατροπή, παραφορά, σκευωρία· καὶ τὰ ῥήματα ἀπατᾶν ἐξαπατᾶν, στρέφεσθαι ὑποστρέφεσθαι, διαδύεσθαι, παράγειν, πλάττειν, παραλογίζεσθαι, φενακίζεσθαι, σοφίζεσθαι, τεχνάζειν, γοητεύειν, δολοῦν, κλέπτειν, παρατρέπειν, σκευωρεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ παρακρούεσθαι, ἀφ' οὗ ῥήματος οὐκ ἔστι τὸ πρᾶγμα· ἡ γὰρ παράκρουσις βίαιον. ἴσως δὲ 134
καὶ παραποδίζεσθαι, Πλάτωνος εἰπόντος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Νόμων «μή πη παραποδισθῶμεν,» οἷον παρατραπῶμεν ἢ ἐξαπατηθῶμεν· οὐ μὴν οὐδὲ ἀπὸ τούτου εὔφωνον τὸ πρᾶγμα. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἔστι καὶ τὸ «τί ποτ' ἂν οὖν λέγοιμεν τὸ πεπλανηκὸς ἡμᾶς εἶναι,» ἵν' ᾖ οἷον ἐξηπατηκός, ὥστε ἐπὶ τούτου λέγοιτ' ἂν καὶ ἡ πλάνη· καὶ γὰρ μικρὸν προελθὼν ὁ Πλάτων ἔφη «τόδε δὲ μᾶλλον εἰκὸς πλανᾶν ἡμᾶς.» τῆς δ' αὐτῆς ἂν εἴη δυνάμεως καὶ τὸ 135
φηλοῦν. ὀνόματα δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἀπατεών, φέναξ, γόης, ἐπίβουλος· τὰ δ' ἀπὸ τῶν ἄλλων ἢ δύσφθεγκτά ἐστιν ἢ ἄλλο δηλοῖ· ἢ μετοχαῖς οὖν χρηστέον ἢ κτητικῷ σχήματι

---

132 1. γὰρ] μὲν vulgo. 135 3. δύσφημα *A*.

τῆς λέξεως, οἷον ἀπατητικὸν καὶ παραλογιστικόν· οὐδὲ γὰρ ταῦτα ἀπὸ πάντων δυνατὸν εὑρεῖν. ἐπιρρήματα δὲ μόνον, ἀφ' ὧν καὶ ταυτὶ τὰ ὀνόματα, ἀπατηλῶς, παραλογιστικῶς
136 καὶ φενακιστικῶς καὶ γοητευτικῶς· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πλαστῶς, Πλάτωνος εἰπόντος «οἱ μὴ πλαστῶς ἀλλ' ὄντως φιλοσοφοῦντες.»

μέλλειν διαμέλλειν, ὀκνεῖν κατοκνεῖν, στρέφεσθαι, διάγειν, ἀναβάλλεσθαι ὑπερβάλλεσθαι, βραδύνειν, διατρίβειν ἀποδιατρίβειν, ὑπερτίθεσθαι ἀνατίθεσθαι. καὶ στραγγεύεσθαι δὲ ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους Νεφέλαις· φαῦλον γὰρ τὸ λογγάζειν ἐν τοῖς Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου. τοῦ δ' ἀναβάλλεσθαι καὶ ἡ ἐνέργεια ἔστι παρὰ Δημοσθένει, «οἷς ἀναβάλλουσιν ὑμᾶς.» οἴονται δέ τινες ταὐτὸν τῷ διατρίβειν
137 νοεῖν καὶ τὸ τευτάζειν παρά τε Πλάτωνι καὶ ἄλλοις εἰρημένον· ἀλλ' οὐ προσίεμαι τοὔνομα. τὰ δὲ πράγματα μέλλησις μελλησμός, βραδυτής, ὄκνος, στροφή ὑποστροφή, ἀναβολή ὑπερβολή, διαγωγή, διατριβή τριβή, ἀνάθεσις· ἡ γὰρ ὑπέρθεσις ὕποπτος εἰς εὐτέλειαν, ἡ δὲ στραγγεία παμπόνηρος, νωθεία δὲ καὶ νωθρότης καὶ ἀμβλύτης, ὧν οὐκ ἔστι τὰ ῥήματα ὅτι μὴ παρ' Ὑπερίδῃ τὸ νωθρεύεσθαι ἐν τῷ
138 ὑπὲρ Λυκόφρονος, ὅπερ ἔγωγε οὐ πάνυ ἐπαινῶ. ὀνόματα δὲ μελλητής μελλητικός, καὶ ἴσως ὀκνηρός, καὶ βραδὺς καὶ νωθὴς καὶ νωθρός· ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο παρὰ Πλάτωνι ἐν τῷ Φαίδρῳ, «νωθροί πως ἐκβαίνουσι πρὸς τὰς μαθήσεις·» ἐν δὲ τῇ Ἀμειψίου Σαπφοῖ καὶ νωθρότερον εὑρήκαμεν. ἀπὸ μέντοι τῶν ἄλλων ἀντὶ ὀνομάτων μετοχαῖς χρηστέον. τὰ δ' ἐπιρρήματα πάντα φαῦλα.

139 νουθετῆσαι, ἐπιπλῆξαι, σωφρονίσαι, ἐπιτιμῆσαι, Δημοσθένους εἰπόντος «τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν φαίη τις ἂν ῥᾴδιον καὶ παντὸς εἶναι» καὶ Πλάτωνος «μὴ πάθωμεν ὃ ἄλλοις ἐπιτιμῶμεν.» ἴσως δ' ἂν ἐοίκοι τούτοις τὸ ἐπανορθώσασθαι καὶ κατακοσμῆσαι καὶ καθαρμόσαι καὶ ἐπιστρέψαι καὶ θεραπεῦσαι καὶ ἰάσασθαι καὶ ἐξιάσασθαι καὶ καθῆραι καὶ ἀναλαβεῖν καὶ ἀνενεγκεῖν καὶ ἀνασώσασθαι καὶ ἀναβιώσασθαι. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Πλούτῳ καὶ τῷ ἐπικρού-

---

139 5. μεθαρμόσαι *A*. 8. ἐπικροῦσαι *C*.

σασθαι ἐπὶ τοῦ νουθετῆσαι κέχρηται. τὰ δὲ πράγματα νουθεσία καὶ ὡς Πλάτων νουθετεία· φαῦλος γὰρ ὁ Μενάνδρου νουθετισμός, ἐπίπληξις δὲ καὶ σωφρονισμὸς καὶ ἐπιτί- 140
μησις καὶ ἐπανόρθωσις καὶ κατακόσμησις καὶ ἁρμονία καὶ ἐπιστροφὴ καὶ θεραπεία καὶ ἴασις καὶ καθαρμός· τὰ δ' ἀπὸ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας μένοντα. ὀνόματα δ' ἀπ' αὐτῶν ὁ σωφρονιστὴς καὶ ἐπανορθωτής· ἀπὸ γὰρ τῶν λοιπῶν τὰ μὲν σκληρὰ τὰ δὲ μᾶλλον πρὸς ἕτερα, πλὴν τοῦ ἐπιτιμητοῦ, ᾧ κέχρηται Σοφοκλῆς, εἰπὼν ἐν τῇ Πρόκριδι «κολασταὶ κἀπιτιμηταὶ κακῶν.»

κρατεῖν, περιγίνεσθαι, νικᾶν, ὑπεραίρειν, ὑπερθεῖν, 141
καταγωνίζεσθαι, κατακρατεῖν ἐπικρατεῖν, καθαιρεῖν· τὸ γὰρ καταπολεμεῖν καὶ καταδουλοῦσθαι ἑτέρας χρείας, ὥσπερ καὶ τὸ χειρώσασθαι καὶ παραστήσασθαι καὶ ὑπαγαγέσθαι. καὶ κατὰ εἴδη καταναυμαχεῖν καταπεζομαχεῖν καθιππομαχεῖν καθιπποκρατεῖν. ἀφ' ὧν τὰ πράγματα κράτος καὶ νίκη μόνα καὶ αἵρεσις καὶ καθαίρεσις· βιαιοτέρα γὰρ ἡ ἐπικρά- 142
τησις παρὰ Θουκυδίδῃ, ᾗ παρομοίαν ἄν τις εἶναι φαίη τὴν κατακράτησιν, καὶ τὸν καταγωνισμόν, ἐκείνου ἀγωνισμὸν εἰπόντος, καὶ τὴν καταπολέμησιν, τὴν διαπολέμησιν εὑρών· ὑπαγωγὴ γὰρ καὶ προσαγωγὴ ἀνεκτά, τῆς δὲ δουλώσεως εἰρημένης ἡ καταδούλωσις βίαιος. μοχθηρὰ δὲ ἀπ' ἐνίων τὰ ἐπιρρήματα· ἀπὸ γὰρ τῶν πλείστων οὐδὲ ἔστιν.

ταὐτὸν ἂν ἐν χρήσει δύναιτο ὄχλος, πλῆθος, δῆμος, σύνοδος, σύλλογος, ἄθροισμα, ἀγερμός συναγερμός, σύστασις, τάχα δὲ καὶ συναγωγὴ καὶ συλλογὴ καὶ θίασος καὶ χορός, ὡς 143
εἰ λέγοι τις ἀνδρῶν ὄχλος καὶ γυναικῶν πλῆθος καὶ παίδων σύνοδος καὶ ξένων σύλλογος καὶ μετοίκων δῆμος καὶ δούλων ἄθροισμα (βιαιότερον γὰρ ὁ ἀθροισμός) καὶ ἐμπόρων ἀγερμὸς καὶ καπήλων σύστασις καὶ ναυτῶν συναγωγὴ καὶ κυβερνητῶν συνδρομὴ καὶ παιδευόντων θίασος καὶ παιδευομένων χορός. ἐπὶ δὲ τῶν αὐτῶν καὶ συνῆλθον πανδημεί παγγενεί πασσυδί (ὑπομίαρον γὰρ τὸ πασσυρεί), κατ' ἀγέ- 144
λας, καθ' ἡλικίας, κατὰ τέλη, κατὰ ἔθνη, κατὰ γένη, κατὰ τύχας, κατὰ τέχνας, κατὰ ἴλας, ἵνα τὸ Ὁμήρου ἰλαδὸν ὡς

142 8. οὖν vulgo.

ποιητικὸν παραιτώμεθα. καὶ ἑτέρως δ' ἄν τις εἴποι πάντα γένη, καὶ ὅσα γένη, καὶ ὅσαι ἡλικίαι, καὶ ὅσα ἔθνη, καὶ ὅτι παῖς καὶ γυνή. καὶ μὴν καὶ καθ' ἕτερον σχῆμα, οὐδεὶς τῶν ὄντων ἀπῆν, οὐδεὶς ἀπεῖναι ὑπέμενεν, οὐδεὶς ἦν ὃς οὐ παρῆν, οὐ-
145 δεὶς οὕτω γέρων ἢ παῖς ὅστις αὐτὸν οἴκοι κατεῖχεν· ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐξεχέοντο, συνήεσαν, συνελέγοντο, συνηγείροντο, συνηθροίζοντο, συνέθεον, συνέρρεον, συνεωθοῦντο, συνεφέροντο, συνέσπευδον, εἰς ταὐτὸν ἥεσαν, εἰς ἓν ἔσπευδον, ἐν ταὐτῷ ἦσαν, πάντα ἐπεπλήρωτο, πάντα ἐξεπέπληστο, ἐστενοχωρεῖτο, ἐθλίβετο. καιρὸν δὲ ἔχει καὶ τὰ ποιητικά, ὑπὲρ τὴν ψάμμον, ὑπὲρ τὰ κύματα, ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη, καὶ τὰ τοιαῦτα.

αὐχεῖν, ἀλαζονεύεσθαι, κομπάζειν, σεμνύνεσθαι σεμνολογεῖσθαι, μεγαληγορεῖν μεγαλορρημονεῖν, μεγαλύνεσθαι, αἴρεσθαι μετεωρίζεσθαι, πεφυσῆσθαι, ὑψηλοφρονεῖν ὑπερ-
146 φρονεῖν, ὑπερορᾶν, τερατεύεσθαι· ἐν δ' Εὐπόλιδος Δήμοις ἔστι καὶ τὸ καυχήσεται. ὧν τὰ πράγματα αὔχημα, ἀλαζονεία, κόμπος, σεμνολογία, μεγαληγορία μεγαλορρημοσύνη, ὑπερφρόνησις, ὑπεροψία, τερατεία. ἡ δὲ ὑπερηφανία, τὸ μὲν πρᾶγμα ἔστι, τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπερηφανεῖν οὐκ ἐπαινῶ. τὰ δὲ ὀνόματα, ἀπὸ μὲν τοῦ αὐχεῖν κατὰ μετοχὴν ῥητέον ὁ αὐχῶν (ὁ γὰρ αὐχητὴς βίαιον), ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων ἀλα-
ζών, κομπαστής κομπαστικός κομπώδης ὑπέρκομπος, σεμνο-
147 λόγος, μεγαληγόρος μεγαλορρήμων, μεγαλυνόμενος, αἰρόμενος μετεωριζόμενος, πεφυσημένος, καὶ αἱ αὐταὶ ἀντὶ ὀνομάτων μετοχαί· ὑψηλόφρων δὲ καὶ ὑπέρφρων καὶ ὑπερόπτης καὶ ὑπεροπτικός· ὁ γὰρ ὑπερορατικὸς βιαιότερον, βέλτιον δὲ ὁ ὑπερορῶν, καὶ ὑπερήφανος καὶ μετέωρος, καὶ ἀπὸ τῆς τερατείας ὁ τερατευόμενος, καὶ τερατολόγος ἐκ τοῦ Πλάτωνος. τὰ δ' ἐπιρρήματα ἀπ' ἐνίων, ἀλαζονικῶς, κομπαστικῶς, μεγαληγόρως μεγαλορρημόνως, ἠρμένως μετεώρως, πεφυσημένως· ὑπερφρόνως γὰρ καὶ ὑψηλοφρόνως τραχύτερα,
148 ὑπερόπτως δὲ καὶ ὑπεροπτικῶς καὶ ὑπερηφάνως. καλὸν δὲ καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ κομπῶδες.

κωμῳδεῖν διακωμῳδεῖν, διασύρειν, σκώπτειν διασκώπτειν, χλευάζειν, φαυλίζειν, τωθάζειν, γέλωτα τίθεσθαι· σκληρότερον γὰρ τὸ γελωτοποιεῖν, καὶ εὐτελέστερον τὸ γελοιάζειν, καὶ φορτικώτερον τὸ γλοιάζειν, καὶ ποιητικώτερον

τὸ σιλλαίνειν καὶ σιλλοῦν καὶ διασιλλοῦν. τὰ δὲ πράγματα κωμῳδία, σκῶμμα σκωπτική, χλευασμός χλευασία, τωθασμός τωθαστική, γελωτοποιία, καὶ τὰ ὀνόματα κωμῳδός κωμῳ- 149
δικός, σκωπτικός, χλευαστής χλευαστικός· ὁ γὰρ χλεῦαξ κωμῳδικώτερον, τωθαστὴς δὲ καὶ τωθαστικὸς καὶ γελωτοποιός. ἐπὶ τούτου δ' εἴρηται καὶ ὁ φλύαξ· ἀλλὰ οὐδὲ τοῦτο ἐπαινεῖται πρὸς ἐμοῦ τοὔνομα, καίτοι τὸ φλυαρεῖν ἕτερόν ἐστιν. πάντα δὲ ἀπὸ τῶν μετοχῶν ἀμείνω. τὰ δ' ἐπιρρήματα κωμῳδικῶς, σκωπτικῶς, τωθαστικῶς· τὸ γὰρ γελοίως ἐφ' ἑτέρου, καὶ τὸ γελωτοποικῶς βιαιότερον.

ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φαίη τις ἂν πρᾶγμα, χρῆμα, ἔργον, 150
σπούδασμα, ἐπιτήδευμα, ἐπιχείρημα ἐγχείρημα, μάθημα, τέχνημα, μεταχείρισις. καὶ ὁ πράττων ἐργαζόμενος, σπουδάζων, ἐπιτηδεύων, ἐπιχειρῶν ἐγχειρῶν, μανθάνων, μεταχειριζόμενος· τεχνάζων γὰρ ἢ τεχνώμενος ἕτερόν τι δηλοῖ, ἄμεινον δὲ τὸ τέχνῃ μετιών.

καὶ ταῦτα παραπλήσια, εἰδέναι, γινώσκειν, ἐπίστασθαι, καθορᾶν, κατανοεῖν, μανθάνειν καταμανθάνειν, ἐφικνεῖσθαι· ἕτερα γάρ ἐστι τὸ εἰκάζειν, τεκμαίρεσθαι, ἀμφι- 151
γνοεῖν, ὑποτεκμαίρεσθαι, στοχάζεσθαι, ὑποπτεύειν, ὑπονοεῖν, τοπάζειν, εἰκοβολεῖν. τὰ δὲ πλεῖστα ἀντὶ ὀνομάτων μετοχὰς ἔχει ἢ κατὰ τὴν κτητικὴν ἰδέαν παρηγμένας προσηγορίας, εἰδώς· ὁ γὰρ εἰδήμων ὑπομόχθηρον, γινώσκων δὲ καὶ γνωστικός· ὁ γὰρ παρὰ Ξενοφῶντι γνωστὴρ ἕτερόν τι δηλοῖ, ἐπιστήμων δὲ καὶ ἐπιστάμενος καὶ ἐπιστημονικός, καὶ ὁρῶν καὶ καθορῶν καὶ καθορατικός, καὶ κατανοῶν καὶ κατανοητικός, καὶ μανθάνων καὶ μαθητικός. καταμανθάνων 152
δὲ καὶ καταμαθητικὸς δυσηχέστερα τῷ μήκει, ἐφικνούμενος μέντοι, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τῶν ἑτέρων εἰκάζων εἰκαστικός, τεκμαιρόμενος· ὁ γὰρ τεκμαρτικὸς δυσχερές, στοχαζόμενος δὲ καὶ στοχαστικός, ὥσπερ ὁ Πλάτων καὶ ψυχὴν πού φησι στοχαστικήν. ὑπονοῶν δὲ καὶ ὑπονοητικός, καὶ ἀμφιγνοῶν καὶ ὑποπτεύων καὶ τοπάζων.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ταὐτὸν δηλοῦντες οἵδε οἱ σχηματισμοί, ταχύ, ταχέως, διὰ ταχέων, ὅτι τάχιστα, ὡς τάχιστα, ὡς εἶχε τάχους, ἐν τάχει, ἀπτέρῳ τάχει. καὶ οἵδε ὁμοίως, ὡς τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ πολύ, ὡς ἐπίπαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐκ

153 τοῦ ἐπὶ πλεῖστον, ἐπὶ τὸ πλῆθος, ἐπὶ τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος, ὡς ἐπὶ τὰ πολλά· τοῦτο μὲν γὰρ Ἄλεξις ἐν Ποιητρίᾳ εἴρηκεν,

ὡς ἐπὶ τὰ πολλὰ τοῦτο ποιῶ,

τὸ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος ὁ αὐτὸς ἐν Διδύμαις, τὰ δ' ἄλλα οἱ κεκριμένοι.

ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν κτεῖναι ἀποκτεῖναι, φονεῦσαι, ἀποσφάξαι, καθελεῖν, διαχρήσασθαι. ἐπὶ δὲ τούτου Ξενοφῶν μὲν ἔφη «κατειργάσατο τὸν λέοντα,» Ἀριστοφάνης δὲ «τοὺς ἄνδρας ἀπεχρήσαντο,» Θουκυδίδης δὲ ἀνεχρήσατο. καὶ τὸ πέπρακται δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τάττουσιν. Ἡρόδοτος δὲ ἔφη «ἐπεὶ δέ σφι πάντες κατέστρωντο» ἐπὶ τοῦ ἀνήρηντο· ὅθεν οὕτως ἀκούουσι καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν 154 Ἱππεῦσιν

ἐγώ σε νὴ τὸν Ἡρακλέα παραστορῶ.

Ἐφ' οὗ εἴποις ἂν ἀμφιβάλλειν, ἀμφισβητεῖν, ἐνδοιάζειν, ἀμφιγνοεῖν, διστάζειν, ἐπὶ τούτου ἴσως καὶ τὸ εἰκοβολεῖν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος

εἰκοβολοῦντες καὶ πλάττοντες.

ἐφ' οὗ ῥητέον ἀρκεῖ ἐξαρκεῖ ἀπαρκεῖ, ἀπόχρη, ἀποχρῶν, ἀποχρώντως ἔχει, ἱκανῶς, αὐτάρκως, ἀρκούντως ἀπαρκούντως, ὑπεραποχρώντως, δαψιλῶς, ἐπὶ τούτου τὸ ἐκποιεῖ εἴρηκεν ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχιλλείδου φόνου Λυσίας.

155 Ταὐτὸν δ' ἂν εἴη ἐκπλήττειν, θορυβεῖν, ἀπειλεῖν ἐπαπειλεῖν, δεδίττεσθαι, ταράττειν ἐκταράττειν, ἀνατείνεσθαι, ἀνασείειν, ἐπαρτᾶν, ἐκφοβεῖν.

καὶ τάδε ἐοικότα, ὑπεκθέσθαι, ὑπεξελέσθαι, ὑπεκκομίσαι ἐκκομίσαι, ὑπεκκλέψαι, ἀποσκευάσασθαι ἐκσκευάσασθαι· Δημοσθένης γὰρ εἴρηκεν «ἡ δὲ γεωργία ἐξεσκευάσθη μετὰ τὴν δίκην.» ὥσπερ καὶ τάδε, καίειν, φλέγειν διαφλέγειν ἐκφλέγειν καταφλέγειν, ὑποπρῆσαι καταπρῆσαι ἐμπρῆσαι, ὑφεῖναι πῦρ, ὑφάψαι, ἐκτρῖψαι φλόγα, ἀνεῖναι, ἐκριπίσαι, 156 ἀνερεθίσαι, ἐγεῖραι διεγεῖραι. τὸ δὲ πρᾶγμα Ὅμηρος μὲν ἔφη «φλέγμα κακὸν φορέουσα,» καὶ καῦμα δ' ἂν ὁμοίως εἴποι τις βιαζόμενος, βέλτιον δὲ ἐμπρησμὸς καὶ πυρκαϊά·

---

153 2. τοῦτο] οὕτω *C*. 154 5. post ἀμφιγνοεῖν *A*: ἀφ' οὗ ῥητέον ἀμφιγνόημα. 155 4. τὰ vulgo.

ἐν μέντοι τῷ Ὑπερίδου ὑπὲρ Λυκόφρονος εὗρον γεγραμμένον «ἢ νεωρίων προδοσίαν ἢ ἀρχείων ἐμπυρισμὸν ἢ κατάληψιν ἄκρας,» καὶ οὕτως ἐγέγραπτο ἐν πλείοσι βιβλίοις. ὁ δ' ἐμπρήσας τάχ' ἂν πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο, κατ' Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα, τὸν μὲν τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναύπλιον.

Ἔστι δ' εἰπεῖν ἐπράχθη ἐξεπράχθη κατεπράχθη, εἰργάσθη κατειργάσθη, ἐτελέσθη ἐξετελέσθη συνετελέσθη, ἐτελεσιουργήθη συνετελεσιουργήθη, ἐκβέβηκεν ἀποβέβηκε, διωκήθη· τὸ γὰρ ἐδράσθη καὶ ἐτολμήθη ἑτέρας ἐστὶ χρείας. τὸ δὲ πρᾶγμα πρᾶξις, τέλεσμα τέλος συντέλεια, τελεσιουργία συντελεσιουργία, τὸ ἐκβάν, τὸ ἐκβεβηκός, τὸ ἀποβεβηκός, τὸ διωκημένον. καὶ ὁ ἀνὴρ πράττων καταπράττων· ἔστι δ' εἰπεῖν καὶ δρῶν, ἐργαζόμενος ἀπεργαζόμενος, τελῶν συντελῶν, τελεστικός, τελεσιουργῶν τελεσιουργός τελεσιουργικός, διοικητὴς διοικητικός. 157

καὶ μὴν καὶ τάδε ἂν εἴποις, ἐδίωξεν, ἤλασεν ἐξήλασεν, ἐφυγάδευσεν, μετεστήσατο, ἐξεπέμψατο, ὑπερώρισεν (Δημοσθένης δὲ καὶ ἐξώρισεν εἶπε καὶ Ὑπερίδης ἀφώρισεν), ἐξέβαλεν, ἀπέρριψεν ἐξέρριψεν· Θουκυδίδης δὲ καὶ τὸ ἐξεδίωξεν εἴρηκεν. τὸ δὲ πρᾶγμα δίωξις, ἔλασις, φυγή, ὑπερορισμός, ἐκβολή, μετάστασις, πλάνη. καὶ ὁ ἀνὴρ φυγάς, ἐξόριστος, ἀλήτης, πλανήτης πλάνης. ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μετοχαί· τραγικὸς γὰρ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ διωκτός, ἐληλαμένος δὲ καὶ ἐξεληλαμένος καὶ ἀπεληλαμένος, καὶ πεφυγαδευμένος, καὶ ὑπερωρισμένος, καὶ ἐκβεβλημένος, καὶ ἀπερριμμένος καὶ ἐξερριμμένος, καὶ μεθεστηκώς, καὶ πεπλανημένος. 158

Προσόμοια καὶ ταῦτα, εἰσῆλθεν ἐπῆλθεν ἐπεισῆλθεν, εἰσέδραμεν ἐπεισέδραμεν, εἰσκεκώμακεν, εἰσεφθάρη, εἰσήρρηκεν ἐπεισήρρηκεν, εἰσπεπήδηκεν ἐπεισπεπήδηκεν, εἰσεκυκλήθη ἐπεισεκυκλήθη, κατέλαβε τὴν πόλιν, κατέσχεν, ἐπεισέπεσεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπαφείθη τῇ πόλει ὥσπερ πνεῦμα ἢ πῦρ ἢ σκηπτὸς ἢ νέφος ἢ χάλαζα ἢ χιὼν ἢ νόσημα, καὶ καθ' ἕτερον σχηματισμόν, τῇ πόλει προσέβαλε, προσέρριψεν, ἐπαφῆκε, προσήνεγκε, προσέρρηξε, προσήραξεν. 159

ἀράμενος, ἐνεγκών ἀνενεγκών, ἀναθέμενος, ἀνακουφίσας, ἐπαράμενος, βαστάζων, φορῶν, ἀχθοφορῶν, φέρων

ἀναφέρων. καὶ τὸ φερόμενον ἄχθος καὶ φορτίον καὶ φόρημα, ὁ δὲ μισθὸς φορεῖον καὶ φέρετρον καὶ κόμιστρον καὶ φορά, ὥσπερ καὶ τὸ πρᾶγμα ἀχθοφορία καὶ φορά· τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων εὐτελέστερα ἢ σκληρότερα.

160 Ταῦτα τῇ διανοίᾳ διάφορα σημαίνοντα προσέοικε τῷ τῆς λέξεως σχήματι, εὐαρμοστία, εὐρυθμία, εὐήθεια, εὐτραπελία, εὐπραγία, εὐπρέπεια, εὐταξία, εὐτυχία, εὐπορία, εὐχρηματία, εὐποτμία, εὐθηνία, εὐετηρία, εὐαισθησία, εὐβουλία, εὐλογία, εὐμαθία, εὐφωνία, εὐστοχία, εὐστομία, εὐνομία, εὐδικία, εὐπαιδία, εὐγαμία, εὐτεκνία, εὐγένεια, εὐλάβεια, εὐγλωττία, εὐφημία, εὐσέβεια, εὐμένεια, εὐμου-
161 σία, εὐτέλεια, εὐερμία, εὐκολία, εὐχέρεια, εὐωδία, καὶ ἡ παρὰ Ξενοφῶντι εὐποδία, καὶ ἡ παρ' Εὐριπίδῃ εὐπαιδευσία, καὶ ἡ παρὰ Κριτίᾳ εὐξυνεσία, καὶ ἡ παρ' Ἀριστοφάνει εὐοδία. ὥσπερ αὖ καὶ τάδε, εὐρημοσύνη, εὐσχημοσύνη, εὐγνωμοσύνη, εὐφροσύνη, καὶ ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ εὐθημοσύνη. καὶ δὴ καὶ τάδε, εὐαίσθητα, εὔπρακτα εὐκατάπρακτα, εὐεξαπάτητα, εὐανάκλητα, εὐκόμιστα, εὔτακτα, εὐσύνθετα, εὐσύντακτα, εὐπόριστα, εὐδιοίκητα, εὐκα-
162 τέργαστα, εὐδίδακτα, εὐκαταγώνιστα, εὐκαθαίρετα. καὶ ταῦτα δέ, εὐάγγελον, εὔωνον, εὔζωνον, εὔρωστον, εὐδίαιτον, εὔσημον, εὔπυρον, εὔσιτον, εὔοινον, εὔδουλον, εὔβουλον, εὐλόγιστον, εὐσύνετον, εὐκάρδιον, εὐπρόσωπον, εὐτράπελον, εὐόφθαλμον, εὔκομον, εὐπάρειον, εὔμηρον, καί που καὶ εὐπαλές, εὐσταλές, εὐεπές, εὐμελές, εὐπινές. ὥσπερ εὐαισθήτως, εὐπρεπῶς, εὐπετῶς, καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει εὐκόπως. ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν πλείστων ἐπιρρήματα, καὶ οἱ εἰς ἀλλήλους ἀπ' ἐνίων σχηματισμοί.

I.

Κομμόδῳ Καίσαρι Πολυδεύκης χαίρειν. ἐνέτυχόν ποτε βιβλίῳ τὸν Ξενοφῶντος Ἱππικὸν ἐξηγεῖσθαι λέγοντι. εὑρων δ' ὀνόματος κρίσει τοῦτο λέγειν Ἐρατοσθένην ἐν τῷ Σκευογραφικῷ, ἐπῆλθέ μοι ζητεῖν τὸ τοῦ Ἐρατοσθένους βιβλίον διὰ τὸ προσαγωγὸν τῆς χρήσεως· ὡς δ' εὗρον μόλις, οὐδὲν εἶχεν ὧν ἤλπιζον. τὸ τοίνυν

---

162 2. εὐαγγέλιον vulgo. 1 2. τῷ τῶν Ξ. ἱππικῶν ante Schneiderum Saxonem. || δ'] δ' ἐν?

ἐμαυτῷ μὲν ἐλπισθὲν ὑπ' ἐκείνου δ' οὐ πληρωθὲν ἔγνων αὐτὸς ἐκτελέσαι. καὶ οἶμαί σοι πειρωμένῳ φανεῖσθαι τουτὶ τὸ βιβλίον ὑπὲρ πάντα τῇ χρείᾳ· καὶ γὰρ εἰ μηδὲ τῶν ἄλλων μηδὲν ἔξω τοῦ 2
χρησίμου, τοῦτο γοῦν διὰ τῶν συνηθεστάτων ἥκει καὶ ὧν ἑκάστοτε χρῄζομεν. διὰ τοῦτο καὶ πλείους ἐπηγαγόμην ἐνταῦθα τοὺς μάρτυρας, ὅτι τὰ πλείω τῶν ὀνομάτων ἀπολογίας ἢ θράσους ἐδεῖτο. εἰ δέ τινα τῶν εἰρημένων κἀν τούτῳ γέγραπται, μὴ πάνυ θαυμάσῃς· ἀθροίζοντα γὰρ τὰς τῶν σκευῶν προσηγορίας οὐκ ἐκ τῶν παλαιῶν συλλέγειν μόνον ἀλλὰ κἀκ τῶν ἰδίων ἔδει. εὐτύχει κύριε.

Σκεύη τὰ κατ' οἰκίαν χρήσιμα ἢ κατ' ἀγροὺς ἢ τέχ- 10
νας ἔδοξέ μοι καλῶς ἔχειν συναγαγεῖν, ἵν' ἔχῃς, ὅπου ἂν ἑκάστοτε χρῄζῃς, ὥσπερ ἐκ σκευοθήκης λαβών. αὐτὸ μὲν γὰρ τοὔνομα τῆς σκευοθήκης εὕροις ἂν ἐν τοῖς Αἰσχύλου Ψυχαγωγοῖς,

καὶ σκευοθηκῶν ναυτικῶν τ' ἐρειπίων,

καὶ παρ' Αἰσχίνῃ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, «σκευοθήκην ᾠκοδόμουν·» Θουκυδίδης δὲ ἀποθήκην αὐτὴν καλεῖ, φήσας «τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σκεύεσιν ἀποθήκην.» αὐτὰ δὲ τὰ σκεύη καλοῖτ' ἂν ἔπιπλα ἤγουν ἡ κούφη κτῆσις, τὰ ἐπιπολῆς ὄντα τῶν κτημάτων· ὁ γοῦν Εὔπολις ἐν τοῖς Κόλαξι προειπὼν

ἄκουε δὴ σκεύη τὰ κατ' οἰκίαν,

ἐπήγαγε

παραπλήσι' ὄντα σοι γέγραπται τἄπιπλα.

Ἡρόδοτος δὲ αὐτὰ ἐπίπλοα εἴρηκεν, οἷον ἃ καὶ πλέων ἄν 11
τις ἐπικομίζοιτο, ὡς ἔγγειος καλεῖται κτῆσις ἡ λοιπή. Ἰσαῖος δὲ ἐν τῷ πρὸς Διοκλέα περὶ χωρίου κατὰ τὴν ἐνικὴν χρῆσιν ἔπιπλον εἶπεν. δύναιτο δ' ἂν ταῦτα καὶ ἀπόθετα σκεύη καλεῖσθαι, καὶ ἡ κατ' οἶκον κατασκευή· νεώτερον γὰρ ἂν εἴη μᾶλλον ἡ ἀποσκευή. εἴποις δ' ἂν αὐτὰ καὶ οἰκητήρια σκεύη καὶ χρηστήρια, τὸ μὲν Ἀλκαίου τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος ἐν Πασιφάῃ

καὶ ναὶ μὰ Δί' ἄλλα σκευάρι' οἰκητήρια,

---

10 2. ὅτου? 3. λαβεῖν? 13. κατ'] κατὰ τὴν *M*. 15. παραπλήσιον τεσσυγέγραπται τοῖς τὰ ἔπιπλα *F*: παραπλήσιον, τέως οὖν γέγραπταί σοι Hemsterhusius. 11 6. an κωμῳδοποιητοῦ?

τὸ δὲ ἀπὸ τῆς χρήσεως ὀνομάσας. καίτοι με οὐ λέληθεν ὅτι τὰ πρὸς θεωρίαν ἢ θυσίαν σκεύη ὠνόμαζον χρηστήρια, ὡς καὶ Πλάτων ἐν τῇ Ἑλλάδι εἴρηκεν ὁ κωμικός· ἀλλὰ ἐγὼ κρίνω καὶ [τὸ] ἐπὶ τῶν κατ' οἰκίαν χρησίμων καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ὑπὸ τῶν νεωτέρων καὶ μα-
12 λακὰ οἷον εὐμεταχείριστα, ὡς εἶπε Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ

ὅσ' ἐστὶ μαλακὰ συλλαβών
ἐκ τῆς πόλεως τὸ σύνολον ἐκπήδα φίλος,

καὶ Λίφιλος ἐν Ἀπολιπούσῃ

εἶτα μαλάκ' ὦ δύστην' ἔχεις,
σκεύαριον ἐκπωμάτιον ἀργυρίδιον;
οὐκ ἐκδραμεῖ λαβὼν τοδί, δώσεις τ' ἐμοί
παρακαταθήκην;

τὴν δὲ τοιαύτην κατασκευὴν ἐνδομενίαν οἱ πολλοὶ καλοῦσιν· ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαινῶ μὲν τοὔνομα, μηνύω δέ, ὅστις εἰπὼν αὐτῷ ἀπολογεῖσθαι βούλοιτο ὡς ἔστιν ἔν τινι βιβλίῳ, ὅτι ἐν Ὀλυμπιάδος ἀπογραφῇ, τῇ κατ' ὄνομα περὶ τῶν φαμένων ἀφῃρῆσθαι τὰς δόσεις, οὕτως ἐγγέγραπται. κάλλιον δὲ ταύτην τὴν ἐνδομενίαν παγκτησίαν ἢ παμπησίαν ὀνομάσαι, ὡς ἐν Ἐκκλησιαζούσαις Ἀριστοφάνης· τραγικώτερον
13 γὰρ ἡ παγκληρία. τὰ δὲ σκεύη καὶ σκευάρια φίλον τοῖς κωμῳδοῖς καλεῖν. ὠνομάζετο δέ τινα σκεύη ἔμπυρα καὶ ἄπυρα, ὥσπερ καὶ σκεύη τριηρικὰ καὶ σκεύη ναυτικά, ἐφ' ὧν ὁ μὲν Ξενοφῶν σκεύη ξύλινα καὶ κρεμαστά, ὁ δὲ Δημοσθένης ἀποτριβὴν τῶν σκευῶν. ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν πεποίηται τὸ κατασκευάσασθαι τὴν οἰκίαν τοῖς σκεύεσιν ἢ
14 τὸν ἀγρὸν ἢ ὁτιδήποτε. καὶ μέντοι ἡ σκευή, εἴτε ἡ ὁπλιτικὴ εἴτε ἡ τῶν ὑποκριτῶν εἴτε ἡ τῶν ὑποζυγίων, ἀφ' ἧς εἴρηται τὸ «ἐπεσκευασμένα ἦν τὰ ὑποζύγια» οἷον ἐστρωματισμένα· καὶ αἱ σκευαγωγοὶ δ' ἅμαξαι, καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνους σκευοφόρος, καὶ τὸ ῥῆμα σκευαγωγεῖν καὶ σκευοφορεῖν, καὶ τὸ ἀνασκευάζεσθαι τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ τὸ ἐνεσκευάσθαι τινὰ σκευήν, καὶ

---

12 3. ὅ ἐστι μαλακόν ante Bentleium. 4. φίλος **C**, θᾶττον **P**. 8. οὐκ add Bentleius. || τόδε δώσεις ἐμοὶ ante **M**. malim ταδί. 12. αὐτὸ Kühnius.

τὸ ἐνσκευάσαι τι πρᾶγμα, καὶ οἱ παρὰ Θουκυδίδῃ ὅμοροί τε τοῖς Σκύθαις καὶ ὁμόσκευοι, καὶ αὐτόσκευος ὁ αὐτουργός, καὶ ἄσκευος ὁ ψιλός, καὶ ἀκατάσκευος ὁ εὐτελής. τάχα δ' ἀπὸ τούτων καὶ ἡ σκευοποιία καὶ ἡ σκευωρία καὶ τὸ ἐσκευοποιημένον πρᾶγμα, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀρχεπόλιδος κλήρου «διαθηκῶν δὲ τεττάρων ὑπ' αὐτῶν ἐσκευοποιημένων.» ὁ δ' αὐτὸς ῥήτωρ ἐν τῷ πρὸς Λυσίβιον ἔφη «τοιαῦτα μέντοι οὗτοι ἐπὶ τῷ τεθνεῶτι σκευοποιοῦντες.» σκευοποιήματα δὲ Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Δημέαν. καὶ σκευασίαι δὲ καὶ σκευάσαι, καὶ συσκευασάμενοι τὰ πλείστου ἄξια, καὶ ἀσυσκεύαστον ὡς Ξενοφῶν, καὶ σκευοποιοί, καὶ διασκευασάμενος τὴν οὐσίαν, ὡς φησὶ Δημοσθένης· καὶ σκευασάμενοι, ὡς Λείναρχος, τὰ ἐκ τῆς οἰκίας· καὶ ἀπεσκευασμένος τὰ χρήματα, καὶ ἀνασκευασθῆναι τὴν τράπεζαν, καὶ ἐπισκευάσαι τὸ τεῖχος, καὶ πομπείων ἐπισκευαστής. Κρατῖνος δ' ἐν Πανόπταις τὸν σκευοφύλακα ἔοικε σκευωρὸν καλεῖν. τοῦτον δὲ καὶ σκοῖδόν τινες ὠνόμαζον, τὸν ἐπὶ τῶν σκευῶν ἐν ταῖς βαρβαρικαῖς ἀποσκευαῖς· ἕτεροι δὲ οὕτως οἴονται κεκλῆσθαι τὸν ἐπὶ τῶν σιτίων. τὸ μέντοι ἥψηται ἐσκεύασται ἐν τῷ ἕκτῳ Παιδείας Ξενοφῶν ἔφη· «καὶ τὰ ἑφθὰ πάντα μεθ' ὕδατος τοῦ πλείστου ἐσκεύασται.» Δημοσθένης δ' ἔφη σκευωρούμενον.

ὅτῳ δὲ τὰ σκεύη ἐκομίζετο, σκευοφόριον μὲν τοῦτ' Ἀριστοφάνης καλεῖ τὸ ξύλον· Πλάτων δὲ ἐν Διὶ κακουμένῳ καὶ τὸ τόξον ἐν παιδιᾷ παρεικάζων ἔφη

κεράτινον εἶχον σκευοφόριον καὶ καμπύλον.

ἀλλὰ μὴν καὶ ἀνάφορον κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν εἴη ἂν ταὐτὸν τοῦτο εἰρημένον ἐν Ἀριστοφάνους Φοινίσσαις·

καὶ τὸν ἱμάντα μου
ἔχουσι καὶ τἀνάφορον·

ἔτι δὲ σαφέστερον ἐν Βατράχοις,

μεταβαλλόμενος τἀνάφορον ὅτι χεζητιᾷς.

τὸν μέντοι σκευοφόρον ἐν Ταξιάρχοις Εὔπολις σκευοφοριώτην παίζων ἐκάλεσεν.

---

16 11. τὰ πλεῖστα codices: corr e Xenophonte. 17 4. vel καὶ delendum cum Iungermanno vel κἀγκύλον scribendum cum M.

18 ἵνα δ' ἐπιπράσκετο τὰ σκεύη, τῆς ἀγορᾶς τὸ μέρος τοῦτο κύκλοι ὠνομάζοντο, ὡς Ἄλεξις ὑποδηλοῦν ἔοικεν ἐν Καλασίριδι,

ποῖ δή μ' ἄγεις διὰ τῶν κύκλων;

σαφέστερον δὲ ἐν τῷ Μαινομένῳ Λίφιλος·

καὶ προσέτι τοίνυν ἐσχάραν κλίνην κάδον
στρώματα σίγυνον ἀσκοπήραν θύλακον,
ὥστ' οὐ στρατιώτην ἄν τις ἀλλὰ καὶ κύκλον
ἐκ τῆς ἀγορᾶς ὀρθὸν βαδίζειν ὑπολάβοι·
τοσοῦτός ἐσθ' ὁ ῥῶπος ὃν σὺ περιφέρεις.

καὶ μὴν εἰ γυναικείαν ἀγορὰν τὸν τόπον οὗ τὰ σκεύη τὰ τοιαῦτα πιπράσκουσιν ἐθέλοις καλεῖν, εὕροις ἂν ἐν ταῖς Συναριστώσαις Μενάνδρου τὸ ὄνομα. εἴποις δ' ἂν τὴν πρᾶσιν τῶν ἐπίπλων τὴν ὑπὸ κήρυκι γινομένην, ἣν νῦν ἀπαρτίαν καλοῦσιν, ἀγορὰν καὶ παμπρασίαν. τοὔνομα δὲ ἡ ἀπαρτία ἔστι μὲν Ἰωνικόν, ὠνομασμένων οὕτω παρ' αὐτοῖς
19 τῶν κούφων σκευῶν, ἃ ἔστι παραρτήσασθαι, ᾗ διανοίᾳ καὶ τὰ ἔπιπλα ὠνομάσθαι φαμέν· ἀπὸ μέντοι τῶν σκευῶν ἤδη καὶ τὸ πρᾶγμα τῆς πράσεως αὐτῶν καὶ τὸν τόπον οὕτω κεκλήκασιν, ὥσπερ οἱ Ἀττικοὶ ἀπὸ τῶν πιπρασκομένων καὶ τὰ χωρία ὠνόμαζον, λέγοντες εἰς τοὖψον καὶ εἰς τὰ μύρα καὶ εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν καὶ εἰς τὰ ἀνδράποδα. εἰ μέντοι καὶ ἐν βιβλίῳ τινὶ τοὔνομα τὴν ἀπαρτίαν εὑρεῖν ἐθέλοις, ὡς ὑπὲρ τῶν λεγόντων ἀπολογοῖο, εὑρήσεις ἔν τε τῷ δευτέρῳ τῶν Ἱππώνακτος ἰάμβων,

ἀκήρατον δὲ τὴν ἀπαρτίαν ἔχει,

καὶ παρὰ Θεοφράστῳ ἐν τῷ δεκάτῳ Νόμων.

20 Τὸν μὲν οὖν τοῦ παντὸς οἶκου δεσπότην ὅτι καὶ ναύκληρον καὶ ἑστιοπάμονα Δωρικῶς καὶ στέγαρχον καὶ στεγανόμον κλητέον, ἐπεὶ καὶ τὸ ἐνοίκιον οὐ ναῦλον μόνον ἀλλὰ καὶ στεγανόμιον, ἔχεις προειρημένον. παίζων δ' εἰ καὶ σταθμοῦχον αὐτὸν ἐθέλοις καλεῖν, ἐρεσχηλῶν τινὰ ἢ ἐκπειρώμενος, ὁ δὲ δεινὸς ὢν εἰς ὀνομάτων χρῆσιν λαμβάνοιτο τοῦ ῥήματος ὡς οὐκ ἂν εἴη δόκιμον, οὐδὲ σὺ μὲν ἂν αὐτὸ

---

18 4. *πῇ* **P.** 6. *τοίνυν*] *τύλην* **M.** || *κλίνην* Hemsterhusius vel *καινὸν*: *καὶ νῦν* **F.** 7. *συνὸν* ante Bentleium, *λάγυνον* vel *τάγηνον* Porsonus. 8. *ὥς που* ante Porsonum. **20** 6. *κρίσιν* Iungermannus.

πάντῃ δόκιμον εἶναι νομίζοις, οὐ μέντοι οὐδὲ παντελῶς ἀδόκιμον· ὅτι δὲ ἔστιν εἰρημένον εἰ γνωρίζοις, φιλότιμος εἶναι δόξεις. εἴρηται τοίνυν ἐν Αἰσχύλου Σισύφῳ

σὺ δ' ὁ σταθμοῦχος εὖ κατιλλώψας ἄθρει.

Ἀντιφάνης δὲ ἐν Ὀβρίμῳ φησὶν 21

ἂν νεκρεύῃ με σταθμοῦχος. ἢ σταθμοῦχος δ' ἔστι τίς;
ἀποπνίξεις γάρ με καινὴν πρός με διάλεκτον λαλῶν.
εἴ τι τάττοι μοι στεγαρχ-

ἀλλὰ μὴν τὸ κοινότατον τουτὶ καὶ μαλακὸν τεθρυλημένον, τὸν οἰκοδεσπότην καὶ τὴν οἰκοδέσποιναν, οὐκ ἀποδέχομαι μὲν τοὔνομα, ὡς δὲ ἔχῃς εἰδέναι, μηνύω σοι ὅτι καὶ ταῦτα ἄμφω εὗρον ἐν Θεανοῦς τῆς Πυθαγόρου γυναικὸς ἐπιστολῇ πρὸς Τιμαρέταν γραφείσῃ. ὁ δὲ οἰκοδεσπότης ἔστι καὶ Ἀλέξιδος ἐν Ταραντίνοις.

Τῶν δὲ σκευῶν εἰ πρῶτα τὰ περὶ τὰς θύρας ῥητέον, μοχλοὶ καὶ ὀχλεῖς καὶ κλεῖδες εἰσὶν καὶ κληῖδες, καὶ βάλανοι καὶ βαλανάγραι, καὶ κλεῖθρα καὶ κληῖθρα, καὶ ἐπίσπαστρον καὶ ῥόπτρον (τὸ γὰρ ἐπικροῦον τὴν θύραν οὕτως ὠνόμαζον), καί που καὶ στρόφιγγες καὶ γιγγλύμοι καὶ κορῶναι καὶ κόρακες· Ποσείδιππος γοῦν ἐν Γαλάτῃ φησὶ «κόρακι κρούεθ' ἡ θύρα.» παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις τούτοις καὶ ἀντίκλειδες εἴρηνται· παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Σφηξὶ κατάκλειδες τὰ κατακλείοντα τὰς θύρας. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ καὶ ἐπισπαστῆρες· φησὶ γοῦν ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ 23
«ἐπιλαβόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων εἵχετο.» ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις καὶ ἐμμόχλια σιδηρᾶ. οἱ μὲν οὖν ἀκριβέστερον ἑρμηνεύειν πειρώμενοι τὰς κλεῖς οἴονται προσήκειν λέγειν, ὅτι καὶ παρὰ Δημοσθένει ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ σώματι μέρους εἴρηται «τὴν κλεῖν κατεαγότα·» ὁμώνυμον δ' ἐστὶν ἑκάτερον ἑκατέρῳ τοὔνομα, τό τε μέρος τῷ σκεύει καὶ τὸ σκεῦος τῷ μέρει. ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλιππον ἐπιτροπῆς τὰς κλεῖδας εὑρήκαμεν, παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Αἰο- 24
λοσίκωνι καὶ κλειδίον, ἐν μέντοι τοῖς Πλάτωνος τοῦ κωμικοῦ Μετοίκοις

---

21 3. ἀλλ' ἀποπνίξεις? 4. ηιε τακτοιμισιεγαρχον **C**: corr **M**. 7. ἔχεις vulgo. 23 2. εἵχετο] ἁπλῶς εἵχετο **P**.

σημεῖα παρασημεῖα, κλεῖν παρακλείδιον.
αἱ μὲν οὖν θύραι καὶ σανίδες καὶ πτύχες ὀνομάζονται· θύραι δ' αὐτὸ τὸ χάσμα ἐστὶ τῆς θύρας. ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις πέπραται θύρα διάπριστος καὶ θύραι συνδρομάδες· ἐν δὲ Κρατίνου Διονυσαλεξάνδρῳ εἴρηται

παραστάδας καὶ πρόθυρα βούλει ποικίλα.

ἡ δὲ ὀπὴ εἴρηται ἐν Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνους·

καὶ δι' ὀπῆς κἀπὶ τέγους

τοῦ μὲν τῶν μοχλῶν τὸ «μόχλωσον τὴν θύραν» ἐν Δημνίαις Ἀριστοφάνους, ἀπὸ δὲ τῶν κλειδῶν τὸ κλεῖσαι συγκλεῖσαι παρακλεῖσαι ἐπικλεῖσαι, ἐφ' οὗ καὶ τὸ προσθεῖναι τὴν θύραν καὶ συναγαγεῖν καὶ ἐπισπάσασθαι καὶ ἐπιβαλεῖν καὶ ἐπιφράξαι καὶ ἐπαγαγεῖν καὶ κατακλῖναι καὶ
26 ἐπικλῖναι, ὥσπερ καὶ τῷ ἀνοῖξαι ταὐτόν ἐστι τὸ ἀνακλῖναι ἀνεῖναι ἐκπετάσαι ἀναπετάσαι· παρὰ δὲ τοῖς κωμῳδοῖς καὶ τὸ ἀναζυγῶσαι ταὐτὸν τῷ ἀνοῖξαι σημαίνει, ὥσπερ τῷ κλεῖσαι τὸ ἐπιζυγῶσαι. καὶ τὸ ζυγώθρισον δὲ ἐπὶ τοῦ κλεῖσον εἰώθασι τάττειν. καὶ μὴν καὶ βαλανῶσαι τὴν θύραν ἐκεῖνοι λέγουσι, καὶ

οὐδεὶς βεβαλάνωκε τὴν θύραν

27 ἐν ταῖς Δαναΐσιν ἔφη Ἀριστοφάνης. ὁ δὲ Θουκυδίδης στυρακίῳ ἀκοντίου ἀντὶ βαλάνου ἔφη κεχρῆσθαί τινα ἐς τὸν μοχλόν. τῷ δὲ κλεῖσαι ἴσον καὶ τὸ πακτοῦν καὶ τὸ ἐπιπακτοῦν τὰς θύρας ἐστίν, ὥσπερ τῷ ἀνοίγειν ταὐτὸν τὸ λύειν, ὡς ἔφη Εὐριπίδης «λῦε πακτὰ δωμάτων·» ὡς τοὐναντίον Ἀριστοφάνης «προπύλαια πακτοῦν» ἢ πάλιν «καὶ ἐπιπακτοῦν τὰς θύρας»· ἢ ὡς Ἀρχίλοχος πακτῶσαι τὸ κλεῖσαι.

28 Ἐπεὶ δὲ τῷ πυλωρῷ τὸ καθαίρειν καὶ καταρραίνειν τὴν οἰκίαν ἀναγκαῖόν ἐστιν, εἴπωμεν τὰ πρόσφορα τούτῳ τῶν σκευῶν, οἷον τὸ κόρημα· καλεῖται δ' οὕτω καὶ τὸ σκεῦος καὶ τὸ κάθαρμα τὸ κορούμενον. τὸ δὲ ῥῆμα κορεῖν ἂν λέγοις. καὶ τὸ μὲν σκεῦος κόρημα ὑπὸ Εὐπόλιδος εἴρηται ἐν τοῖς Κόλαξι,

---

27 5. ὡς τ.] ἢ τ. *C*. 6. ἢ] καὶ Porsonus. 28 5. κόρημα Geelius pro καὶ ῥῆμα.

τουτὶ λαβὼν τὸ κόρημα τὴν αὐλὴν κόρει·
τὸ δὲ κορούμενον ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις Ἀριστο- 29
φάνους,

ὡσπερεὶ Καλλιππίδης
ἐπὶ τοῦ κορήματος καθέζομαι χαμαί.

εἰ δὲ καὶ καλλύνειν φαίης ἂν τὸ κορεῖν, ἦ που καὶ τὸ κόρημα κάλλυντρον. εἰ δὲ καὶ σαίρειν φήσεις τὸν θυρωρόν, τί κωλύει κἀκεῖνο καλεῖν σάρον; ἡ χρῆσις γὰρ ἀπὸ τῆς ἄλω καὶ ἐπὶ τὰς οἰκίας ἄγει τοὔνομα, ὥσπερ καὶ μυλήκορον ἄν τις αὐτὸ καλέσειεν· καίτοι σαφὲς ὅτι τοῦτο τῷ μύλῳ προσήκει· ἀλλ' ὅμως Ἄρχιππος εἴρηκεν ἐν Ἰχθύσι

τὴν ἀγορὰν μυληκόρῳ.

τὸ δὲ ῥαίνειν καὶ διαῤῥαίνειν καὶ καταῤῥαίνειν καὶ ψεκά- 30
ζειν καὶ ῥανίζειν ἔστιν εἰπεῖν, τὸ δ' ἀγγεῖον ᾧ τοῦτο ποιεῖ κρωσσόν, ὑδρίαν ὑδρεῖον, ἀμφορέα ἀμφορίσκον ἀμφορείδιον, κεράμιον, κώθωνα, στάμνον, κάλπιν, ἄγγος ἀγγεῖον ἀγγείδιον, τεῦχος κεραμεοῦν γήινον χυτρεοῦν χαλκοῦν. δι' ὧν δὲ τὸ ὕδωρ φέρεται, ἀμάραι, ὑδρορρόαι, ὀχετοί, σωλῆνες. ὀχετόκρανα δ' ἂν εἴποις τὰς τῶν ὀχετῶν ἀρχάς, ὡς Ὑπερίδης ἐν τῷ περὶ ὀχετοῦ. δι' ὧν δὲ ἐκφέρεται τὸ ὕδωρ, 31
κρουνοί. εἰ δὲ καὶ ἐκ φρεάτων ἢ λάκκων τὸ ὕδωρ ἀπαντλεῖς, δέοι ἂν σκευῶν ἀντλητῆρος, ἀντλίας, ἰμονιᾶς, ἱμάντος, κάλου, σχοινίου, κάδου, τροχαλίας, τάχα δὲ καὶ κηλωνείου. μέρη δὲ τροχαλίας τονία τοπεῖα ἀξόνια. τῷ δὲ προσδεῖ καὶ ἁρπάγης καὶ κρεάγρας καὶ λύκου· οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὰ σκεύη οἷς τοὺς ἐκπεσόντας τῶν κάδων ἐκ τῶν φρεάτων ἀνέσπων· ὅτι γὰρ καὶ κρεάγραν καλοῦσι τὴν ἁρπάγην, δηλοῖ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις Ἀριστοφάνης λέγων

τί δῆτα κρεάγρας τοῖς κάδοις ὠνοίμεθ' ἄν;

Πρὸ μὲν οὖν τοῦ κοιτῶνος ἐπὶ ταῖς θύραις παρα- 32
πετασμάτων σοι δεῖ, εἴτε ἁπλοῦν εἴη τὸ παραπέτασμα λευκὸν ἐξ ὀθόνης, εἴτε καὶ τρίχαπτόν τι βαπτόν, εἴτε πολύχρουν, ἐφ' οὗ Ἀριστοφάνης ἂν εἴποι

παραπέτασμα τὸ Κύπριον τὸ ποικίλον.

ἐν δὲ τῷ κοιτῶνι δεῖ μὲν εἶναι καὶ κλίνην τινὰ ἢ κλινίδιον

---

29 3. ὥσπερ ἐν καλλιππίδῃ ante Toupium. 31 5. τῷ] κάδῳ?

ὡς ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνης, ἢ κλινάριον ὡς ἐν Λαι-
33 ταλεῦσιν, ἢ κλινίδα ὡς ἐν Ὀδυσσεῦσι Κρατῖνος. ἐπὶ δὲ τῶν κλινῶν ἀκουστέον, ὅταν φῇ

οἱ δ' ἀλυσκάζουσιν ὑπὸ ταῖς κλινίσιν·

οὐ μέντοι ἀγνοῶ ὅτι κλινὶς ἐκαλεῖτο τὸ ἐπὶ τῆς ἁμάξης κατα-στορνύμενον, ὅταν μετίωσι τὰς νύμφας, ἐφ' οὗ κάθηται ἡ νύμφη μεταξὺ τοῦ παρόχου τε καὶ τοῦ νυμφίου. καλεῖται δὲ τὸ κλινίδιον καὶ κλιντήριον, ὡς ἐν Δὶς ναναγῷ Ἀριστοφάνης ἔφη

τί ὦ πονηρέ μ' ἐξορίζεις ὥσπερεί
κλιντήριον;

34 μέρη δὲ κλίνης ἐνήλατα καὶ ἐπίκλιντρον, τὸ μέν γε ἐπίκλιν-τρον ὑπὸ Ἀριστοφάνους εἰρημένον· Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἰχνευ-ταῖς σατύροις ἔφη «ἐνήλατα ξύλα τρίγομφα διατορεῦσαί σε δεῖται.» εἴδη δὲ κλίνης ἀργυρόπους, παράπυξος, ὡς ἐν τῷ Διονυσαλεξάνδρῳ Κρατίνου «κλίνην τε παράπυξον,» καὶ ἀμφίκολλος· οὕτω γὰρ τὴν κατακεκολλημένην ὠνόμα-σεν ἐν ταῖς Ἑορταῖς Πλάτων,

ἔπειτα κλίνην ἀμφίκολλον πυξίνην.

35 σὺ δὲ κἂν ἐλεφαντίνην εἴποις καὶ χελώνης καὶ σφενδάμνου καὶ σφενδαμνίνην· Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηκε σφενδάμνινοι. ἀλλὰ καὶ σκίμπους τῶν ἔνδον σκευῶν, ὃς καὶ ἀσκάντης ἐστὶν εἰρημένος καὶ σκιμπόδιον. ἐν δὲ τῇ Κρί-τωνος Μεσσηνίᾳ καὶ τῷ Ῥίνθωνος Τηλέφῳ καὶ κράββα-τον εἰρῆσθαι λέγουσιν· ἐγὼ δ' οὐκ ἐντετύχηκα τοῖς δράμα-σιν. τῶν γὰρ ἀδοξοτέρων ἡ χαμεύνη καὶ τὸ χαμεύνιον· ἐν γοῦν τῷ σατυρικῷ Σκίρωνι Εὐριπίδης φησὶ

σχεδὸν χαμεύνῃ σύμμετρος Κορινθίας
παιδός, κνεφάλλου δ' οὐχ ὑπερτείνεις πόδα.

36 ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις πέπραται Ἀλκιβιάδου χαμεύνη πα-ράκολλος καὶ κλίνη ἀμφικνέφαλλος. καὶ μὴν τό γε τῇ κλίνῃ ἢ τῷ σκίμποδι ἐντεταμένον ὡς φέρειν τὰ τυλεῖα, σπάρτα σπαρτία, τόνος, κειρία, τάχα δὲ καὶ σχοῖνος καὶ σχοινία καὶ κάλοι· ὧν ἐπὶ τὰ ἄλλα κοινῇ κειρία ἔστιν ἐν

---

33 1. δὲ] γὰρ? 3. ἐπὶ ante *M*. 7. *διοναναγῶ* codices: correctum in Vossiano. 8. *με ὦ πονηρὲ* et *ὥσπερ* ante Bergkium; qui malit *ἐκκορίζεις*. 34 1. γε] τοι vulgo. 3. cf. Lobeck. Phryn. p. 178. 36 5. *ἐπεὶ τὰ ἄλλα κοινά, ἡ μὲν κειρία?*

Ὄρνισιν Ἀριστοφάνους, παραδηλοῦντος αὐτοῦ καὶ τὰ σπάρτα, ὅταν φῇ

σπάρτην δ' ἐγὼ θείμην ἂν ὄνομα τῇ πόλει; 37
οὐδ' ἂν χαμεύνῃ πάνυ γε κειρίαν ἔχων.

ὁ δὲ τόνος ἐν τῇ Λυσιστράτῃ. καὶ Θουκυδίδης μέν φησιν «ἐκ κλινῶν τοῖς σπάρτοις ἀπαγχόμενοι», Φιλιππίδης δ' ἐν Λακιάδαις

κράτιστόν ἐστι τοῦτον ἐκτεμεῖν, γύναι,
τὸν δίφρον (ἄχρηστα παντελῶς τὰ σπαρτία),
ἕτερον δὲ καινὸν ἐμβαλεῖν αὐτῷ τόνον.

ἐπέσθω δὲ τῇ κλίνῃ τυλεῖα, κνέφαλλα, δάπιδες, τάπη- 38
τες ἀμφιτάπητες· Λίφιλος γοῦν φησιν ἐν Κιθαρῳδῷ

ἐξανίσταμαι
τὸν ἀμφιτάπητα συστορέσας,

καὶ Ἀλκιβιάδου δὲ ἀμφιτάπης τις πέπραται. Ὁμήρου δὲ τὴν αἰγίδα ἀμφιδάσειαν εἰπόντος, ἔστι καὶ τὴν ἀμφίμιτον στρωμνὴν ἀμφιδάσειαν καλεῖν. πρὸς δὲ τούτοις ἐπέσθω προσκεφάλαια πτιλωτά, προσκεφάλαια ὑπανχένια. εἴποις δ' ἂν οἶμαι καὶ χνοῦν καὶ μνοῦν ἐπὶ τῶν μαλακῶν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν μὲν Βαβυλωνίοις «εἰς ἄχυρα καὶ χνοῦν,» ἐν δὲ Λαναΐσι «τῶν χοίρων μνοῦς ἔρι' ἐστίν.» τὰ μὲν οὖν 39
τυλεῖα καὶ τὰ κνέφαλλα οὐ μόνον παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Δημιοπράτοις πέπραται κνέφαλλον καινὸν καὶ κνέφαλλον παλαιόν. καὶ τύλη δὲ παρ' Εὐπόλιδι ἔστιν ἰάζοντι ἐν τοῖς Κόλαξιν. ἀλλὰ καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ Ἰοκλεῖ λέγοντι «ἀλλὰ καὶ λινορραφῆ τυλεῖα·» ὧν καὶ τοὺς τεχνίτας ἔοικεν Ὑπερίδης ἐν τῷ ὑπὲρ Μίκας ὀνομάζειν, εἰπὼν «ἐμισθώσατο τυλυφάντας.» ἐν δὲ Ἀμφιαράῳ Ἀρι- 40
στοφάνους

κνέφαλλον ἅμα καὶ προσκεφάλαιον τῶν λινῶν,

δῆλον ὅτι ὡς καὶ σκυτίνων καὶ ἐρεῶν γινομένων, ὡς καὶ ἐν τοῖς Ἀλκιβιάδου πέπραται προσκεφάλαιον σκύτινον καὶ λινοῦν καὶ ἐρεοῦν. ἐν δὲ Ἀντιφάνους Φάωνι κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν ἔστιν εὑρεῖν τὰς τύλας, «στρώματα κλίνας τύ-

---

37 7. παντελῶς οὕτως ἔχει τὰ σπάρτα *C*. 39 1. χειρῶν ἔργα μνοῦς ante Bergkium. 6. Ἡρακλεῖ Iacobs, Ἰοβάτῃ *M*.

λας,» ὥσπερ καὶ παρὰ Σαπφοῖ. οὐ μὴν φαῦλον τετηρηκέναι ὅτι τὸ ναυτικὸν ὑπηρέσιον ἰδίως Κρατῖνος ἐν ταῖς Ὥραις προσκεφάλαιον, τοῦτο μὴ καλεῖσθαι νομιζόντων,
41 ἀλλὰ ὑπηρέσιον μόνον. ἡ μέντοι καλουμένη λυχνὶς ἀνθήλη ἐκαλεῖτο. εἰ δὲ καὶ τὸ κνέφαλλον μὴ ἐπὶ τοῦ τυλείου τις ἀκούειν βούλοιτο, ὥσπερ ἡ πολλὴ χρῆσις ἔχει, ἀλλ' ἐπὶ τοῖ ἐμβαλλομένου πληρώματος, ὃ γνάφαλον καλοῦσι, προσχρήσεται τῷ ῥηθέντι ἐν Πανταλέοντι Θεοπόμπου, εἰ καὶ ἀμφισβητεῖται τὸ δρᾶμα· προειπὼν γὰρ ὁ ποιητὴς «ὠνεῖτο δέρμα θηρός,» ἐπήγαγε «ῥάψας ὅλον κνεφάλλων ἔσαξεν.»
42 ἔστι δ' εἰπεῖν ἁπαλὴ στρωμνὴ καὶ μαλακὴ καὶ βαθεῖα. τὰ δὲ στρώματα ἐπιβλήματα, περιβόλαια, ἐφεστρίδες, χλαῖναι, τάπιδες, ξυστίδες, τάχα δὲ καὶ περιστρώματα· εἴρηται γὰρ παρά τε Φιλίστῳ ἐν τῇ ἕκτῃ καὶ ἐν τῇ Σιμύλου Μεγαρικῇ. ἐπαινῶν δ' ἂν εἴποις στρωμνὴ λεπτή, εὐυφής, εὐήτριος, ὑγρά, περιρρέουσα, στιλπνή στίλβουσα, εὔχρως, ἀνθοῦσα εὐανθής πολυανθής, ποικίλη παμποίκιλος, πολύμορφος, πορφυρᾶ, ἁλουργὶς ἁλιπόρφυρος, πρασεῖος, ὑσγινοβαφής, ἰοειδής, κροκοειδής, κόκκῳ ἀνθοῦσα, κοκκοβαφής, ὀρφνίνη, ἐπιπόρφυρος περιπόρφυρος παραπόρφυρος, πορφυρο-
43 μιγής καὶ κατὰ Ξενοφῶντα ὁλοπόρφυρος, ἐπίχρυσος χρυσοειδής χρυσοβαφής χρυσόπαστος· ζῶα ἐνύφαντο, ἄνθη ἐνεπεποίκιλτο, θηρία ἐνεγέγραπτο, ἄστρα ἐνήστραπτεν.

καὶ μὴν τοῖς μὲν οἰκέταις ἐν κοιτῶνι ἢ προκοιτῶνι ἢ πρὸ κοιτῶνος ἀναγκαῖα σκεύη χαμεύνια καὶ ψίαθοι καὶ φορμοὶ καὶ σάμαξ· ἔστι δ' ὁ σάμαξ ῥὶψ καλάμου τοῦ καλουμένου σάκτου, μάλιστα δὲ ἐπὶ στρατείας αὐτῷ ἐχρῶντο, ὡς Χιωνίδης ἐν Ἥρωσιν

πολλοὺς ἐγῷδα κοὐ κατὰ σὲ νεανίας
φρουροῦντας ἀτεχνῶς κἀν σάμακι κοιμωμένους.

44 τοῖς δὲ δεσπόταις, τῷ μὲν ἀνδρὶ καὶ λάσανα ἀναγκαῖα καὶ ἀμίς, ἣν Σοφοκλῆς ἐν Πανδώρᾳ ἐνουρήθραν καλεῖ καὶ Αἰσχύλος οὐράνην. ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου ἀποπάτου τὰ λάσανα ὀνομαστέον ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ τιθεμένου

---

40 3. προσκεφάλαιον εἴρηκε, τῶν δεινῶν εἰς ὀνομάτων κρίσιν προσκεφάλαιον τοῦτο? 41 6. ὤνητο, 7. τοῦ θηρός et σάξαι κνεφάλῳ (γναφάλωι *C*) ante Bergkium.

καὶ ἀναιρουμένου, μαρτυροῦσιν Ἀριστοφάνης μὲν ἐν Προαγῶνι εἰπὼν

οἵ μοι τάλας, τί μου στρέφει τὴν γαστέρα;
βάλλ' ἐς κόρακας· πόθεν ἂν λάσανα γένοιτό μοι;

εἰ δὲ τοῦτο ἀμφίβολον, ἀλλὰ Φερεκράτης ἐν τοῖς Κραπατα- 45
λοῖς

πρὸς τῇ κεφαλῇ μου λάσανα καταθεὶς πέρδεται.

καὶ δίφρον δ' ἂν εἴποις τὰ λάσανα εὐφημότερον, καὶ διφρίσκον. τῇ δὲ γυναικὶ σκάφιον, ὡς ἐν Αὐτολύκῳ Εὔπολις

τί δῆτ' ἄν, εἰ μὴ τὸ σκάφιον αὐτῇ παρῆν;

ἄμφω δὲ παράλληλα ἐν Πολυείδῳ Ἀριστοφάνης·

σκάφιον Ξένυλλ' ἤτησεν· οὐ γὰρ ἦν ἁμίς.

ἐξαναστάντι δ' ἐξ ὕπνου τὸ πρόσωπον ἀπονίπτεσθαι 46
δέον, ὁ παῖς πρόχουν τινὰ ἔχων προσοίσει, νεαροῦ τοῦ ὕδατος ἐπιχέων κατὰ λέβητος ἢ λουτηρίου τινός, ἐπεὶ καὶ τοῦτο τοὔνομα ἐπὶ μὲν τῶν λουτρῶν Αἰσχύλος εἴρηκεν, ἐπὶ δὲ τῶν νῦν λουτήρων Ἀναξίλας ἐν Λουτροποιῷ,

ἐν τοῖς βαλανείοις οὐ τίθεται λουτήρια,

ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τοῖς ἰατροῖς ἐκλούτρων ὀνομαζομένων Ἀντιφάνης ἐν Τραυματίᾳ,

κατεσκευασμένος
λαμπρότατον ἰατρεῖον εὐχάλκοις πάνυ
λουτηρίοισιν, ἐξαλείπτροις, κυλιχνίσιν,
σικύαισιν, ὑποθέτοισιν.

οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Δημιοπράτοις εὑρίσκομεν λουτήριον καὶ ὑπόστατον.

κείσθωσαν δ' ἐν τῷ κοιτῶνι θρόνοι, κλισμοί, δίφροι 47
διφρίσκοι (οὕτω γὰρ ἐν Νεφέλαις Ἀριστοφάνης ἐπὶ τοῦ ἁρματείου δίφρου), δίφροι ὀκλαδίαι, δίφροι διωχεῖς ἐν Φερεκράτους Ἀγαθοῖς εἰρημένοι, οἷον οἱ δύο ὀχοῦντες, δίφροι Θετταλικοί, ὡς ἐν Αὐτολύκῳ Εὐπόλιδος «δίφρος Θετταλικὸς τετράπους,» θρᾶνοι θρανία θρανίδια ἐν Νήσοις Ἀριστοφάνους, βάθρα βαθρίδια ὡς ἐν Ταγηνισταῖς, σκολύθρια, 48

---

46 4. *μὲν λουτρῶν ὡς* **P** i. e. *λουτρῶνος*. 5. *λυροποιῷ* Schweighaeuserus. 10. v. ad 4 183. 47 4. *Θετταλοὶ* ante **M**. 48 1. *βαθράδια* ante Hemsterhusium.

ἅπερ ἐστὶ μικροὶ τρίποδες Θετταλικοὶ δίφροι· τὸ δὲ ὄνομα καὶ ἐν Εὐθυδήμῳ Πλάτωνος. καὶ οἱ θρᾶνοι δὲ δίφροι ἂν εἶναι δοκοῖεν, εἰπόντος ἐν Πλούτῳ Ἀριστοφάνους

ἀντὶ δὲ θράνου στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος, ἀντὶ δὲ μάκτρας
πιθάκνης πλευρὰν ἐρρωγυῖαν.

49 καὶ θρανίον δὲ ὑποκορισάμενος ἂν εἴποις. καίτοι με οὐ λέληθεν ὅτι θρανίον καὶ ἄλλως ξυλήφιόν τι ἐστίν· Ἀριστοφάνης γοῦν τῷ ὀνόματι ἐπὶ πατταλίου κέχρηται ἐν τοῖς Βατράχοις, περὶ τοῦ δεῖν ἀπάγξασθαι λέγων

μία μὲν γάρ ἐστιν ἀπὸ κάλω καὶ θρανίου.

ἐπιθράνους δ' ἐκάλουν τὰ ξύλα τὰ κατακλείοντα τοὺς πλινθίνους τοίχους.

παρακεῖσθαι δέ σοι χρὴ βλαύτας βλαυτία, ὑποδήματα· καί που καὶ σανδάλια ἄν τις εἴποι καὶ διάβαθρα. καὶ τὰ μὲν εἴδη τῶν ὑποδημάτων προείρηται, τά τ' ἀνδρεῖα καὶ τὰ γυναικεῖα· προσθετέον δ' ὅτι Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν
50 Παμφίλῃ σανδάλια εἴρηκεν, ἀλλ' ἐπὶ γυναικός, Μένανδρος δὲ ἐν Μισογύνῃ καὶ σανδαλοθήκας. οἱ δὲ ὑπεῖναι δεῖ ποδεῖα, πίλους, πέλλυτρα· οὕτω γὰρ τὰ ποδεῖα Σοφοκλῆς καλεῖ, τοὺς δὲ περὶ τοῖς ποσὶ πίλους οὐ Πλάτων μόνον ἐν Συμποσίῳ φήσας «ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πίλους καὶ ἀρνακίδας,» ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς,

λευκοὺς ὑπὸ ποσσὶν ἔχων πίλους.

ἔξεστι δ' εἰπεῖν καὶ πλεκτοὺς πίλους, καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομαζομένων οὐδώνων πίλους τριμίτους, Ἀυσίππου εἰπόντος ἐν Βάκχαις «ἀλλὰ τρίμιτός ἐστι πῖλος.»

51 τὰ δὲ τῆς ἐσθήσεως εἴδη προειρηκώς, οὐκ ἂν δέοι μοι ἐνταῦθα πολυλογεῖν· οὐ τοίνυν οὐδὲ δακτυλίους καὶ σφραγῖδας καὶ σφραγίδια χρὴ νῦν ἐπιλέγειν. ἀλλ' εἰ μὲν αἰωρήσει τῇ δι' ὀχημάτων χρῷτό τις περὶ τὴν ἕω, θέρους ὄντος, πρὶν ἢ τὸν ἥλιον περιφλέγειν, τὰ εἴδη τῶν ὀχημάτων ἰστέον, εἴθ' ἅρματα εἴτ' ὄχους εἴθ' ἁμάξας εἴτε λαμπήνας
52 αὐτὰ προσήκει καλεῖν· ἔστι δὲ τοὔνομα ἡ λαμπήνη ἐν τῇ

---

50 2. οἱ] τοῖς? an οἷς, omisso δὲ? ἃ δὲ Vossius: ut scribas πῖλοι. 7. ποσὶν et 10. πλεκτός ante M.

Σοφοκλέους Ναυσικᾷ καὶ ἐν τοῖς Μενάνδρου Ἁλιεῦσιν. ἀλλὰ τὰ μὲν τῶν ὀχημάτων σκευοφόρα ἂν εἴη, τὰ δὲ ἐνθρόνια, τὰ δὲ εἰς τὸ ἐγκατακλῖναι ἐνεύναια, τὰ δὲ κατάστεγα καὶ στεγαστὰ καὶ καμάραι· οὕτω γὰρ Ἡρόδοτος ὠνόμασεν, Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ Παιδείᾳ τὸ ἐστεγασμένον μέρος τῆς ἁμάξης ὑποσημαίνων ἔφη «καὶ κατέκλιναν καὶ κατεκάλυψαν τὴν σκηνήν.» καὶ τὰ μὲν τετράκυκλα τὰ δὲ δίκυκλα. καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ μερῶν ἐπιλέγειν, οἷον σῶτρα ἐπίσωτρα 53
ἀψῖδας πλήμνας κνήμας παραξόνια κερκίδας παρακύκλους ἄξονας καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτα, ἀλλὰ περὶ τούτων καθ' ἕκαστον προείρηται· μηνύειν δὲ ὅτι ζεῦγος πᾶν ἂν καλοῖτο τὸ ἐζευγμένον, καὶ εἰ τριῶν ὑποζυγίων ἢ καὶ τεττάρων εἴη, λέγοιτο δ' ἂν ζεύγη ὁρικὰ καὶ ζεύγη ἡμιονικὰ καί που καὶ ἱππικά. καὶ μονίππῳ δ' ἄν τις χρῷτο ἀνδρειοτέρᾳ κινήσει ἐπινεάζων. ἀλλὰ τοῖς μὲν ὀχήμασι ταπήτων δεῖ ἢ ἀμφιταπήτων ἢ προσκεφαλαίων ἢ στρωμάτων, ὡς καὶ τοῖς ἡνιόχοις κέντρων μαστίγων μυώπων ἐγκεντρίδων (καὶ γὰρ ἐγκεν- 54
τρίδας ἐπὶ τῇ τῶν ὑποζυγίων χρήσει Πλάτων ὁ κωμικὸς εἴρηκεν ἐν Ἑορταῖς)· ἐπὶ δὲ τοῖς μονίπποις δέοιτ' ἄν τις ἔχειν σάγην, ἔποχον, ἔφιππον, κημούς, φιμούς, ψάλια, χαλινούς, πνιγέας (καὶ γὰρ τὸν πνιγέα ἐπὶ ἵππου Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ λέγει), φάλαρα, παρώπια, ἀνθήλια. καὶ ἐγκεντρίδας δὲ τοῖς ποσὶ κατὰ τὰς πτέρνας οἱ ἱππεύοντες περιεδοῦντο· Φερεκράτης εἴρηκεν ἐν Δουλοδιδασκάλῳ. παρὰ δὲ Κράτητι ἐν ταῖς Τόλμαις καὶ ἀστραγαλωτή τις μάστιξ ὠνόμασται. τῶν δ' ἱππικῶν σκευῶν ψήκτρα, σωρακίς, 55
ἡνία, φορβειά, κεκρύφαλος, ῥυτήρ, ῥυταγωγεύς, ἀγωγεύς· ὁ γοῦν Στράττις ἐν Χρυσίππῳ λέγει

πρόσαγε τὸν πῶλον ἀτρέμα, προσλαβὼν
τὸν ἀγωγέα βραχύτερον· οὐχ ὁρᾷς ὅτι
ἄβολός ἐστιν;

τὴν δὲ ψήκτραν οὐ μόνον Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ εἴρηκεν, ἀλλὰ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Οἰνομάῳ

διὰ ψήκτρας σ' ὁρῶ
ξανθὴν καθαίρονθ' ἵππον αὐχμηρᾶς τριχός.

---

53 1. ἀντιλέγειν *AB*. 6. ὀνικὰ ante Piersonum. 55 5. ἔτι addunt.

56 ὁ μέντοι Πλάτων ὁ κωμικὸς ἐν Κλεοφῶντι μαράγναν τὴν μάστιγα ὠνόμασεν. ἐκαλοῦντο δέ τινες καὶ αὐλωτοὶ φιμοὶ διὰ τὸ κώδωνας ἔχειν προσηρτημένους, οἷς ἐγχρεμετίζοντες οἱ ἵπποι ἦχον ἐποίουν προσόμοιον αὐλῷ. καὶ σπάθην μὲν καὶ χιλωτῆρα καὶ στόμια καὶ ὑποστόμια καὶ στομίδας καὶ ἐχίνους καὶ τροχοὺς καὶ δακτυλίους καὶ σκληροὺς καὶ μαλακοὺς χαλινοὺς ἔχεις ἐν τοῖς ἱππικοῖς, στόμια δὲ πριονωτὰ ἐν Ἀναγύρῳ ἔφη Ἀριστοφάνης.

57 Εἰ δὲ ἀπὸ τῆς αἰωρήσεως ἢ καὶ ἀπό τινος περιπάτου ἐν στοᾷ ἢ δρόμῳ ἢ ἅλσει γενόμενος ἐπὶ τὴν πρὸς τὰ βιβλία συνουσίαν τις τράποιτο, ὥρα αὐτῷ ἔχειν βιβλία, χάρτας, ἰττέλας, διφθέρας, γραμματεῖα γραμματείδια, δέλτους δελτία, ὡς εἰπεῖν γραμματείδιον δίθυρον ἢ τρίπτυχον ἢ
58 καὶ πλειόνων πτυχῶν, ἢ καθ' Ὅμηρον πίνακα πτυκτόν· καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις ἔφη

πινάκων ξεστῶν δέλτοι,
δέξασθε σμίλης ὀλκούς,
κήρυκας ἐμῶν μόχθων.

καὶ πινακίδας δ' ἂν εὕροις ἐν ταῖς Φιλυλλίου Πόλεσιν· λέγει γέ τοι δωρίζων

ἐκ τᾶς πινακίδος δ' ἀμπερέως, ὅ τι κα λέγῃ
τὰ γράμματ', ἑρμήνευε.

ὁ δὲ ἐνὼν τῇ πινακίδι κηρὸς ἢ μάλθη ἢ μάλθα· Ἡρόδοτος μὲν γὰρ κηρὸν εἴρηκεν, Κρατῖνος δὲ ἐν τῇ Πυτίνῃ
59 μάλθην ἔφη, Ἀριστοφάνης δὲ ἐν τῷ Γηρυτάδῃ

τὴν μάλθαν ἐκ τῶν γραμματείων ἤσθιον.

οὐ μὴν ἀγνοητέον ὅτι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὸ κατασημαίνεσθαι κηρὸν οἱ παλαιοὶ ῥύπον ὠνόμαζον, καὶ ῥύπους ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνης·

καὶ | μηδὲν οὕτως εὖ σεσημάνθαι τὸ μὴ οὐχὶ
τοὺς ῥύπους ἀνασπάσαι,

τῷ δὲ παιδὶ δέοι ἂν προσεῖναι γραφεῖον, παραγραφίδα, καλαμίδα, πυξίον· εἴρηται μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ ζωγράφου τοῦ-

---

56 1. ἀμαράγαν *ABC*. 57 4. πέλλας ante Iungermannum. 5. δελτία ὡς] δελτίδια. δελτία μᾶλλον. ὡς *A*. 58 8. ἐς τὰς πινακίδας διαμπερέως ὅτι κἂν λέγοι τὰ γράμματα ἑρμηνεύς ante Bentleium et *M*. 10. ἐπὼν?

νομα ἐν Ἀναξανδρίδου Ζωγράφοις ἢ Γεωγράφοις (ἑκατέρως γὰρ ἐπιγράφεται τὸ δρᾶμα) «πυξίον λαβὼν κάθου,» οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ εἰς ταύτην αὐτὸ τὴν χρῆσιν τὴν ἐπὶ 60
τῷ γράφειν ὑφ' ἡμῶν ἄγεσθαι, ἐπεὶ καὶ Ἀριστοφάνης οὕτω κέχρηται. προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις μέλαν, μελανοδόχον, καλάμους. εἰ δὲ καὶ τὸ ἀναλογεῖον ἐθέλοις προσονομάζειν, οὕτω μὲν ἐπὶ τοῦ τοῖς βιβλίοις ὑποκεισομένου παρ' οὐδενὶ τῶν κεκριμένων εὗρον, Ἀθήνησι δὲ ἦν ὑπὲρ ὑδρείου τινός, οὗ τὸ ὕδωρ ἐπεξεχεῖτο, ποίημα καὶ ἀνάθημα Διογένους, ὃ καὶ Διογένειον ἀναλογεῖον ἐκαλεῖτο. παρὰ μέντοι Ἐρατοσθένει ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας, ὡς ἔχοιμέν τινα τοῦ ὀνόματος τοῦδε ἀποστροφήν, εὕροις ἂν τοὔνομα ἐπὶ τοῦ σκεύους τοῦ τοῖς βιβλίοις χρησίμου.

Δικάζειν μὲν οὖν ὁπότε δέοι, σκεύη ἂν εἴη δικα- 61
στικὰ κλεψύδρα καὶ προχοίδιον καὶ δίσκοι καὶ ψῆφοι, καὶ ἡλίσκος ἐπικρούειν τὴν κλεψύδραν· τὸν γὰρ ἦλον καὶ ἡλίσκον ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης κέκληκεν. οὐ γὰρ τὰ Ἀττικά, κημοὶ καὶ καδίσκοι καὶ ἐχῖνοι. κιβώτια δ' ἴσως γραμματοφόρα καὶ γραμματεῖα καὶ κάλαμοι γραφεῖς, καὶ κληρωτήριον· εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ τόπου ἔοικεν εἰρῆσθαι τοὔνομα ἐν τῷ Γήραι Ἀριστοφάνους, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἂν ἐναρμόσειεν.

Ἐπὶ δὲ γυμνάσιον ἐντεῦθεν τραπομένῳ λήκυθος 62
ἐλαιηρά τις ἔστω ἢ καὶ ληκύθιον, καὶ στλεγγίδες. καὶ ξυστίδας δ' αὐτὰς ἄν τις εἴποι· ἔν τε γὰρ ταῖς Ἐπιχάρμου Νήσοις εὕρηται τοὔνομα, καὶ Λίφιλός που ἐν Κιθαρῳδῷ ἀνδρὶ εἴρηκεν

λήκυθον ξύστιν τ' ἔχεις;

ἐγὼ δὲ καὶ ξύστραν.

καὶ αὐτοληκύθους δέ τινας Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος ὀνομάζει, οὓς σαφέστερον ἄν τις ἐν τῷ Ἀντιφάνους Ἀθάμαντι κεκλῆσθαι λέγοι, εἰπόντος

χλαμύδα καὶ λόγχην ἔχων,
ἀξυνακόλουθος, ξηρός, αὐτολήκυθος.

---

61 4. οὖ] καὶ *A*. 62 1. τραπομένων vulgo. 12. ξυνακόλουθος ante Salmasium.

63 *Καὶ μέντοι τῶν ἐν αὐτῷ τῷ βαλανείῳ σκευῶν ὀνόματα ἀσάμινθος, πύελος, κρουνός, ἀρύταινα, ἀρύβαλλος, κατάχυτλον, Ἀριστοφάνους μὲν εἰπόντος*

βαλανεὺς δ' ὠθεῖ ταῖς ἀρυταίναις,

καὶ αὖ πάλιν

εἶτα κατασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ,

Εὐπόλιδος δ' ἐν Χρυσῷ γένει

ἀλλ' ὦ φίλε Ζεῦ κατάχυτλον τὴν ῥῖν' ἔχεις.

πύελον δ' ὁμοίως ἐν Ταξιάρχοις·

ὅστις πύελον ἥκεις ἔχων καὶ χαλκίον

ὥσπερ λεχὼ στρατιῶτις ἐξ Ἰωνίας·

καὶ γὰρ τὸ χαλκίον ἔν τι τῶν λουτρῶν, ὥσπερ καὶ λέβης

64 *καὶ τρίπους ὁ ἐμπυριβήτης. ἀσάμινθον δ' Ὅμηρος,*

ἕς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐυξέστας λούσαντο·

καίτοι ἔν γε τοῖς Κρατίνου Χείρωσι τὴν ἀσάμινθον κιβωτὸν νοοῦσιν, ἔνιοι δὲ ἔκπωμα.

τῶν δὲ γυμνασίοις προσηκόντων σκευῶν καὶ σάκτας ἐστὶ καὶ μάρσιππος καὶ σάκκος, καὶ κυνοῦχος ὑποδέξασθαι τὰ ἱμάτια, καί που καὶ συρία καὶ σύρα ἡ ἄκναπτος, καὶ κόνεως σπυρίς, καὶ ἁλτῆρες καὶ τροχοὶ καὶ δίσκοι καὶ ἀποτομάδες καὶ ὠμόλινον, οὐ Κρατίνου μόνον εἰπόντος τὸ ὠμόλινον, ἀλλὰ καὶ Αἰσχύλου ἐν Προμηθεῖ Πυρκαεῖ,

λινᾶ δέ, πίσσα κὠμολίνου μακροὶ τόνοι.

65 *Εἰσελθόντι δὲ μετὰ γυμνάσιον, εἰ καὶ πρὸ τοῦ πιεῖν θυτέον τε καὶ σπειστέον, θυμιατήριον ἄν τίς σοι προσκομίζοι· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐσχάριον, οἶμαι, καλεῖται, ὥς που ἀμέλει ὁ μείζων βωμὸς ἐσχάρα. καί που καὶ σπονδεῖον, ᾧ τὸν οἶνον ἐπισπένδεις, καὶ λοιβεῖον, ᾧ τοὔλαιον· καὶ σφαγεῖον, εἰ θύεις, ὑφέξει τις τῷ τῶν ἱερείων αἵματι. καὶ κανοῦν δὲ ἀναγκαῖον ὑπεῖναι καὶ χέρνιβας καὶ χερνιβεῖον, εἰπόντος Ἀντιφάνους ἐν Βουσίριδι*

τὸ χερνιβεῖον πρῶτον· ἡ πομπὴ σαφής.

66 *Τραπομένῳ δ' ἐπὶ τὸ πίνειν, ἵνα μὲν τὸ ὕδωρ θερμαίνεται, θερμαντῆρες θέρμαυστρις θερμαστρίς, χαλκία*

---

64 3. Ἥρωσι ante **M**. 11. *λινάδες* **P**, *λίνα δὲ* ceteri: corr Dindorfius. alii *λίνον*. 65 7 et 9. *χερνίβιον* ante **M**.

θερμαντήρια, ἐσχαρίδες, λέβητες λεβητάρια ἱπνολεβήτια· ἐκπώματα δὲ καὶ ἐκπωμάτια καὶ ποτήρια καὶ κώθωνες καὶ κότυλοι καὶ κοτυλίσκοι καὶ φιάλαι καὶ κύλικες καὶ κυλίσκαι καὶ κυλίσκια καὶ σκύφοι καὶ τὰ πολλὰ εἴδη τῶν ἐκπωμάτων ἐστὶ προειρημένα. προσθετέον δὲ τὰς ἐν Θρᾴτταις Κρα- 67
τίνου πέλιχας, ἢ κύλικας ἢ προχοίδια εἶναι δοκούσας, καὶ τὴν ἐν Ἀριστοφάνους Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

λήκυθον

τὴν ἑπτακότυλον, τὴν χυτρεᾶν, τὴν ἀγκύλην,
ἣν ἐφερόμην ἵν' ἔχοιμι συνθεάτριαν·

εἴρηται γὰρ νῦν ἐπὶ ἐκπώματος, ὥσπερ καὶ τὸ παρὰ τῷ Κρατίνῳ ἐν Πυτίνῃ οἰνηρὸν ὀξύβαφον, καὶ τὸ ἐν Ἀντιφάνους Μύστιδι,

ἐξ ὀξυβαφίων κεραμεῶν ἐπίνομεν.

ἐν δὲ Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνους 68

ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων.

τὸ δὲ καλούμενον κυρίλλιον πρὸς τῶν Ἀσιανῶν βομβύλιον μὲν Ἀντισθένης εἴρηκεν ἐν τῷ Προτρεπτικῷ, οἱ δὲ καὶ σύστομον αὐτὸ ὀνομάζουσιν. τὸ δὲ σύστομον ὄνομα φιλήματός ἐστιν ἐν τοῖς Τηλεκλείδου Ἀψευδέσι μετ' ἄλλων πολλῶν εἰρημένον· μήποτ' οὖν βέλτιον στενόστομον αὐτὸ καλεῖν, εἴρηται δὲ τοὔνομα ἐπὶ ἀμφορέως ἐν σατυρικῷ δράματι Κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου,

στενόστομον τὸ τεῦχος.

ἔξεστι δὲ τὴν τράπεζαν, ἐφ' ᾗ τὰ ἐκπώματα κατάκειται, τε- 69
τράπουν τε τράπεζαν εἰπεῖν καὶ μονόπουν, καὶ εἴ τις βούλοιτο φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τὴν καινότητα τῆς χρήσεως, τραπεζοφόρον. οὐκ ἐπὶ τούτου μὲν γὰρ εὗρον τοὔνομα ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Γεωργοῖς· ἐπεὶ δ' οὖν εἴρηται ὁ τραπεζοφόρος, ἔστι καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι ἐκεῖ ῥηθέντι ἐπὶ τοῦ τὴν τράπεζαν φέροντος, ᾗ ἐπῆσαν τοῖς ἄρχουσιν αἱ μυρίναι.

τούτοις δὲ προσακτέον τὰ τῶν οἴνων ἀγγεῖα, οἰνο- 70
φόρα, ἀκρατοφόρα, ἀμφορεῖς καὶ ἀμφορίσκους, κάδους καὶ καδίσκους· Ἀνακρέων γοῦν ἔφη

---

67 5. *χυτραίαν τὴν κάλην* ante Lobeckium. 68 3. *βηρύλλιον A.*

οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον,

καὶ Ἡρόδοτος «καὶ Φοινικίου οἴνου κάδον,» Κρατῖνος δ' ἐν Πυτίνῃ

τοὺς μὲν ἐκ προχοιδίου,
τοὺς δ' ἐκ καδίσκου.

ἀλλὰ μὴν καὶ μετρητὴν τὸν ἀμφορέα κεκλῆσθαί φησιν ἐν τῇ Δωδεκάτῃ Φιλύλλιος·

σοὶ μὲν οὖν τήνδ' ἀμφορεῦ
71 δίδωμι τιμήν, πρῶτα μὲν τοῦτ' αὖτ' ἔχειν
ὄνομα μετρητὴν μετριότητος οὕνεκα.

καὶ Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ πρὸς Φαίνιππον οἴνου μετρητὰς ἔφη. Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ Ἀτθίδι παρὰ τοῖς παλαιοῖς φησὶ τὸν ἀμφορέα καλεῖσθαι κάδον καὶ τὸ ἡμιαμφόριον ἡμικάδιον· Ἐπίχαρμος μέντοι ἐν Φιλοκλίνῃ διακρίνειν ἔοικε κάδον καὶ ἀμφορέα, εἰπὼν

οὔτ' ἐν κάδῳ δηλοίμην οὔτ' ἐν ἀμφορεῖ.

ἐκ δὲ τῶν οἰνοφόρων ἀγγείων ἀσκὸς καὶ ἀσκίδιον, ὡς ἐν
72 Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνης ἔφη, καὶ πυτίνη, καὶ λάγυνος καὶ λαγύνιον· Λίφιλος δ' ἄμφω λέγει, τὸ μὲν ἐν τῇ Ἑκάτῃ πολλάκις, τὸ δὲ λαγύνιον ἐν Ἀδελφοῖς. καὶ κρατὴρ καὶ κρατηρίδιον καὶ κρατήριον, καὶ στάμνος καὶ σταμνίον. καὶ ἔνιοι μὲν οὕτως οἴονται καλεῖσθαι μόνον τὸ Θάσιον, Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Τελμισσεῦσι λέγει

οἴνου τε Χίου στάμνον ἥκειν καὶ μύρον·

καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ Χίου τὸν στάμνον εἴρηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ Θασίου ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσι «τὰ Θάσι' ἀμφορείδια.»
73 Εὔπολις δ' ἐν τῷ Μαρικᾷ καὶ σταμνάριον εἴρηκεν. ἐν δὲ τούτοις ὀνομάζεται καὶ βίκος καὶ κοτύλη καὶ χοῦς· ἔνιοι μέντοι τὸν χοῦν καὶ πελίκην κεκλῆσθαι νομίζουσι, καὶ εἶναι τοὔνομα Βοιωτικόν. ἀλλὰ καὶ ἀσκοπυτίνη· καὶ γὰρ τοῦτ' ἄν τις εὕροι ἐν Ἀντιφάνους Μελεάγρῳ, «ἀσκοπυτίνην τινὰ δίψους ἀρωγόν»· καὶ Μένανδρος δ' ἐν Καρχηδονίῳ κέχρηται τῷ ὀνόματι. ἐν δὲ τοῖς ἀγγείοις τάττοιντ' ἂν καὶ ἃς

---

72 2. *Λίφιλος*] cf. M 3 p. 283. 73 3. *πέλυκιν AB.* 7. *τάττοιτ'* vulgo.

εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ὀλκάσιν ὕρχας οἴνου· ἐν δὲ τῷ 74
Γήραι ἔφη

ὑδρίαν δανείζειν πεντέχουν ἢ μείζονα,

ὥστ' οὐ μόνον ὕδατος ἀλλὰ καὶ οἴνου ἂν εἴη ἀγγεῖον ἡ ὑδρία, ἣν καὶ φιδακνίδα ἄν τις εἴποι καὶ φενακνίδα, ὡς ἐν τοῖς Δημιοπράτοις, τάχα δὲ καὶ πλημοχόην· ἔστι δὲ κεραμεοῦν ἀγγεῖον, οὐκ ἔχον ὀξὺν τὸν πυθμένα ἀλλ' ἑδραῖόν τε καὶ στάσιμον, ᾧ χρῶνται τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων, ἣν ἀπ' αὐτοῦ καλοῦσι πλημοχόην. ἐν τούτοις δ' ἔστι καὶ ψυκτήρ. ᾧ δὲ δεῖ ἀρύεσθαι τὸν οἶνον, ἔστιν ἀρυστὴρ καὶ 75
ἀρύστιχος καὶ κύαθος καὶ οἰνοχόη καὶ οἰνήρυσις καὶ ἔφηβος καὶ λεπαστή· ὅτι δὲ ἡ λεπαστὴ οὐκ ἔκπωμα μόνον ἐστὶν ἀλλὰ καὶ οἰνοχόη, σαφὲς Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ ποιεῖ· «περιέφερε δὲ κύκλῳ λεπαστὴν ἡμῖν ταχὺ προσφέρων παῖς, ἐνέχει τε.» ἔστι δ' ἐν τούτοις καὶ ὁ σίφων, καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει γευστήριον·

τρέχ' ἐς τὸν οἶνον ἀμφορέα κενὸν λαβών
τῶν ἔνδοθεν καὶ βύσμα καὶ γευστήριον.

ἐκ δὲ τούτων καὶ ἡ χώνη, ὅταν εἴπῃ Φερεκράτης ἐν Μεταλλεῦσι

κύλικας οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου
ἤντλουν διὰ χώνης·

καὶ ὁ τρύγοιπος, καὶ ὁ σάκκος ἐπὶ τοῦ τρυγοίπου εἰρημένος, καὶ ὁ ὑλιστήρ. Ἱππῶναξ δέ φησι

στάζουσιν ὥσπερεὶ τροπηίου σάκκος.

Καὶ μὴν ὅτῳ φίλον ἀποβλύζειν πιόντι καὶ ἀπεμεῖν, 76
ὅπερ οἱ πολλοὶ ἀποκοτταβίζειν καλοῦσιν, εὐτρεπιστέα τούτῳ λεκάνη τις ὑποδέξασθαι τὸ ἐπαναπλέον τοῦ ποτοῦ· καὶ γὰρ ἵνα ἐξεμοῦσι, καὶ τοῦτο λεκάνην ὠνόμαζον, ὡς Κρατῖνος μὲν ἐν Ὥραις ἔφη

μῶν βδελυγμία σ' ἔχει;
πτερὸν ταχέως τις καὶ λεκάνην ἐνεγκάτω.

Πολύζηλος δὲ ἐν Δημοτυνδάρεῳ

---

74 2. ἔφη Bentleius pro ἐφ'. 75 1. δὲ add Iungermannus. 6. τε additum ex Athenaeo. 8. κοινὸν libri: correctum ex Suida. 16. ἐς τροπήιον σάκος ante Dobreum et *M*.

λεκανίῳ γάρ
πρῶτον μὲν ἐναπονίψεις,
ἐνεξεμεῖς, ἐνεκπλυνεῖς,
ἐναποπατήσεις, Κλεινία,

ὥστε καὶ λεκάνιον τουτὶ τὸ ἀγγεῖον κλητέον. ἔξεστι δ' αὐτὸ καὶ λέβητα καὶ λεβήτιον καλέσαι. καὶ σκάφην εἶπεν ἐν τῷ Ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνης· «καὶ ἡμισκάφης δ' ὡς ἐν τι ἐνποδιλονίων ἐμοῦμεν.»

77 ταὐτὸν δ' ἄν τις εἴποι τοῦτο καὶ περὶ ἐκείνου τοῦ σκεύους ᾧ τοὺς πόδας ἐναποniπτόμεθα· λεκάνην τε γὰρ αὐτὸ ὀνομαστέον καὶ λέβητα, Ὁμήρου εἰπόντος

ὡς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐπεχεύατο πουλύ.

ἔξεστι δὲ καὶ σκάφην ὀνομάσαι κατ' Αἰσχύλον [που σκάφην] εἰπόντα ἐν Σισύφῳ

78 καὶ νίπτρα δὴ χρὴ θεοφόρων ποδῶν φέρειν.
λεοντοβάμων ποῦ σκάφη χαλκήλατος;

καλεῖται μέντοι καὶ ποδανιπτὴρ οὐ παρ' Ἡροδότῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν Διοκλέους Βάκχαις·

ὑδρία τις ἢ χαλκοῦς ποδανίπτηρ ἢ λέβης.

τὸ δὲ ἀπ' αὐτοῦ ὕδωρ νίπτρον ἢ λούτριον ἢ ποδάνιπτρον, ὡς ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης λέγει. ἰστέον δὲ ὅτι τὴν λεκάνην πέλλιν οἱ τραγῳδοὶ καλοῦσιν, οἱ δ' Αἰολεῖς πέλικα, μάλιστα τὴν ξυλίνην, ἀπὸ τοῦ πεπελεκῆσθαι· ἵνα δὲ ἐναποπλύνεται τὰ ἐκπώματα, ὀλκαῖον, τάχα δὲ καὶ λουτήριον.

79 τὸ δ' ὑπόθημα αὐτοῦ τάχα καὶ ὑπόστατον κλητέον, ὡς ἐν τοῖς Δημιοπράτοις εὑρίσκεται τοὔνομα ἐπὶ πάντων ὑποθημάτων, ἴσως δὲ καὶ καθ' Ὅμηρον ὑπόκυκλον, εἰπόντα

χρυσέα δέ σφ' ὑπόκυκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν.

τὸν δὲ πυθμένα καὶ πύνδακα ἄλλοι τε καὶ Φερεκράτης ἐν Λήροις·

λαβοῦσα μὲν τῆς χοίνικος τὸν πύνδακ' εἰσέκρουσεν.

Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ «ἐσκρουσα-

---

76 4. ἐναποβάσεις κυανία ante Bentleium et Dobreum. 7. καὶ μὴν σκαφή ᾽σθ᾽, ὡς ἄν τι ᾖ σπονδεῖον, ᾧ ᾽νεμοῦμεν Bergkius. 78 5. ἢ alterum add Bentleius. 79 8. ἐκκρουσαμένους ante M.

μένους τοὺς πύνδακας» εἴρηκεν, τὴν δ' ἀπύθμενον κύλικα ἐν Τριπτολέμῳ Σοφοκλῆς ἀπυνδάκωτον ὠνόμασεν·

ἀπυνδάκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ.

Ἡ δὲ ὑποκειμένη τοῖς ὄψοις τράπεζα καὶ τρίπους 80
ἂν καλοῖτο· εἴρηκε γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν Τελμισσεῦσι

καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι;

καὶ ἐν Ἐκκλησιαζούσαις

καὶ τῷ τρίποδ' ἐξένεγκε καὶ τὴν λήκυθον.

εἴρηνται δὲ οἱ τρίποδες καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν τῇ Ἀναβάσει, ὥσπερ καὶ τριπόδια, ὡς ἐν Ἱπποκόμῳ Μενάνδρου

τὰ δ' ἐκ μέσου τριπόδια καὶ τραγήματα.

τὸ δ' ἐπίθημα τοῦ τρίποδος κύκλον καὶ ὅλμον προσήκει 81
καλεῖν, ἐπεὶ καὶ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος τὸ ἐπίθημα, ᾧ ἐγκάθηται ἡ προφῆτις, ὅλμος καλεῖται, ὡς τὰ μέσα τοῦ ἐμπύρου τρίποδος γάστρα καθ' Ὅμηρον. ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις καὶ τράπεζά τις μονόκυκλος πέπραται. καὶ μὴν καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς τρίποσι τράπεζαι καλοῦνται, καὶ μαγίδες, ὅστις χρῆσθαι βούλοιτο τῷ ὀνόματι κυρίως ῥηθέντι ἐπὶ τῆς μάκτρας ἢ ἐπὶ τῆς τὰ ἱερὰ δεῖπνα ἢ τὰ πρὸς θυσίαν φερούσης, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ εἴρηται «τὰς Ἑκαταίας μαγίδας δόρπων.» Κρατῖνος δ' ἐν Βουσίριδι εἴρηκεν 82

ὁ βοῦς ἐκεῖνος χἡ μαγὶς καὶ τἄλφιτα.

παρὰ μέντοι Ἐπιχάρμῳ ἐν Πύρρᾳ ἢ Προμηθεῖ καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην χρῆσιν εἴρηται, «κύλικα μαγίδα λύχνον.» σκεύη δὲ τραπεζῶν τὰ πρὸς τροφῆς ὑπηρεσίαν κύκλοι, τεύχη, χεύματα, κοῖλοι πίνακες, πίνακες ἐκπέταλοι ἢ ὕπτιοι ἢ κυκλοτερεῖς, καί που καὶ πινακίσκοι τινὲς ἰχθυηροί. Ἀριστοφάνης δ' ἔοικε διαιρεῖν τινὰς ἀπύρους καὶ ἐμπύρους πινακίσκους, ὡς ὅταν φῇ ἐν Τελμισσεῦσι «πινακίσκον ἄπυρον ἰχθυηρόν.» τάχα δ' εἴποι τις ἂν καὶ πινάκια· οὐ φαῦλον 83
γὰρ χρῆσθαι τούτῳ τῷ ὀνόματι. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ὀψοφόρων σκευῶν οὐ μέμνημαι παρά τινι εὑρών, ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ ζωγράφοις Ἰσοκράτους εἰπόντος τὰ πινάκια, οὐδὲν κωλύει ὑποκόρισμα τῶν πινάκων εἶναι δοκοῦν τοὔνομα κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς συνηθείας γνῶσιν εἰς χρῆσιν ἐλθεῖν, ἐπεὶ καὶ οἱ πίνακες αὐτοὶ οὐ μόνον τὸ ὑπὸ τοῖς ὄψοις δηλοῦσιν ἀγγεῖον, ἀλλὰ καὶ δέλτον παρ' Ὁμήρῳ καὶ σανίδα ἄλυτον

84 καί που καὶ τὰ τῶν ζωγράφων πινάκια, ὡς καὶ ἐν τοῖς Δημιοπράτοις ἔστιν εὑρεῖν, «καὶ πίναξ ποικίλος ἀπ' ὀροφῆς, καὶ πίναξ ἕτερος γεγραμμένος.» ἐκεῖ δέ που καὶ πίνακες μαζηροὶ πέπρανται, ἐν δ' Ἀντιφάνους Ἀφροδίτης Γοναῖς καὶ πινακίσκιον ἔστιν εἰρημένον. τοῖς δ' ἀγγείοις προσαριθμητέον λεκάνας λεκάνια λεκανίδια λεκανίδας λεκανίσκας, κάναστρα, μαζονομεῖα, τὰ μὲν μαζονομεῖα Ἀριστοφάνους εἰ-
85 πόντος ἐν Ὀλκάσι, τὰ δὲ κάναστρα τοῦ ποιήσαντος τοὺς Κεραμέας, οὕς τινες Ἡσιόδῳ προσνέμουσιν· λέγει γοῦν

εὖ δὲ περανθεῖεν κότυλοι καὶ πάντα κάναστρα·

γίνεται δ' οὐ κεράμεα μόνον ἀλλὰ καὶ ἄλλης ὕλης, ὥσπερ οἱ κότυλοι ὅτι καὶ ἀργυροῖ ἐγίνοντο, ἱκανὸς μηνῦσαι Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις εἰπὼν

δεῖ διακοσίων δραχμῶν·

πόθεν οὖν γένοιντ' ἄν; τὸν κότυλον τοῦτον φέρε.

τὰ μέντοι κάναστρα φελλώδεις τινὲς πινακίσκοι εἶναι δοκοῦσιν, ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἐκκενῶσαι ἢ ἐκπιεῖν κανάξαι λέγουσι καὶ ἐκκανάξαι, ὡς καὶ Εὔπολις ἐν τοῖς Φίλοις «τὴν δ' αὐ-
86 τὸς ἐκκανάξει.» ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις οὐ κάναστρον μόνον ἀλλὰ καὶ κάνυστρον εὑρίσκομεν. ἐμβάφια, λεκάρια, τρύβλια, ὀξύβαφα ὀξυβάφια· οὐ γὰρ μόνον ἐπὶ τῶν κοτταβικῶν εἴρηται τὰ ὀξύβαφα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὴν ἐδώδιμον χρείαν, ὡς ἐν Ὄρνισιν Ἀριστοφάνης

ὀξύβαφον ἐντευθενὶ πρόσθου λαβὼν ἢ τρύβλιον,

κἀν ταῖς Φρυνίχου Μούσαις

κἀν ὀξυβάφῳ χρῆσται τρεῖς χοίνικας ἢ δύ' ἀλεύρων.

καὶ λεκίδα δὲ Ἐπίχαρμος εἴρηκεν ἐν Ἥβης γάμῳ, «λεκίδα
87 κἐμβάφια δύο.» ἐν δὲ Σκίρωνι καὶ πηλίνων λεκίς· ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις λέκος εὑρίσκομεν, Ἱππώνακτος εἰπόντος

κἄλειφα ῥόδινον ἡδὺ καὶ λέκος πυροῦ.

Ἱπποκράτης δὲ ἐν τῷ πρὸς τὰς Κνιδίας δόξας λεκίσκον εἴρηκεν. τὰς δὲ παροψίδας, ἡ μὲν πλείστη χρῆσις ἐλέγχει τοὔνομα ἐπὶ μάζης ἢ ζωμοῦ τινὸς ἢ ἐδέσματος εὐτελοῦς, ὃ ἔστι παροψήσασθαι, τεθέν· οὐ μὴν ἀλλὰ κἀπὶ τὸ ἀγγεῖον

---

85 2. τινας ante Hemsterhusium. 86 8. χρεῖσθαι *C*: corr *M.* idem addit μάττειν.

ἑλκτέον τὴν κλῆσιν· οὐ γὰρ ἄχθομαι τὰ συνήθη τῶν ὀνο- 88
μάτων, κἂν παρά τινι τῶν ἧττον κεκριμένων εὕρω, παράγων εἰς χρῆσιν, ἐπειδὰν ἔχω τὴν πρὸς τὸν εἰπόντα ἀποστροφήν. τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ Μεταγένους Φιλοθύτῃ

ὡς ἄν
πολλαῖσι παροψίσι καὶ καιναῖς εὐωχήσω τὸ θέατρον

οἶδ' ὅτι ἔστιν ἀμφίβολον· τὸ δὲ ἐν τῇ Ἀντιφάνους Βοιωτίᾳ σαφέστατα ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἐστὶν εἰρημένον,

καλέσας τε παρατίθησιν ἐν παροψίσιν
βολβούς.

καὶ κυλίχνας δὲ ἀγγεῖον ὀψοφόρον ἐν Ταγηνισταῖς δόξειεν ἂν Ἀριστοφάνης λέγειν εἰπών

τὸ δ' ἔτνος τοὺν ταῖς κυλίχναις τουτὶ θερμὸν καὶ
τοῦτο παφλάζον.

χρηστέον δὲ καὶ μυστίλαις ἢ μυστίλοις ἢ γλώτταις ἢ 89
μυστιλαρίοις ἢ κοχλιωρύχοις ἢ λιστρίοις, καὶ μαχαίρᾳ ἢ μαχαιρίῳ ἢ μαχαιρίδι. ἡ μαχαιρὶς μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐπὶ τῆς κουρίδος· ἀλλ' ὅταν Φερεκράτης ἐν Κραπαταλοῖς φῇ

μάχαιραν ἆρ' ἐνέθηκας; οὔ. τί μ' εἴργασαι;
ἀμάχαιρος ἐπὶ βόεια νοστήσω κρέα,
ἀνὴρ γέρων ἀνόδοντος.

ἀπὸ γοῦν τῆς μαχαίρας καὶ τῇ μαχαιρίδι χρηστέον· ἐν δὲ 90
τοῖς Δημιοπράτοις εὑρήκαμεν μαχαίρια ἐλεφάντινα καὶ μαχαίρια κεράτινα.

καὶ χέρνιβα δὲ καὶ λέβητα καὶ πρόχουν καὶ χερνίβιον, ἀναγκαῖα καὶ ταῦτα, ἐκ τῆς παρ' Ὁμήρῳ χρήσεως,

χέρνιβα δ' ἀμφίπολος πρόχοόν τ' ἐν χερσὶν ἔχουσα.

ῥητέον δ' αὐτὸ καὶ χειρόνιπτρον, Εὐπόλιδος εἰπόντος ἐν Κόλαξι «φροῦδον τὸ χειρόνιπτρον.» οἷς ἐπακτέον καὶ σπόγγους καὶ σπογγίας. ἐπὶ δὲ τούτοις κανᾶ καὶ κάνητα καὶ κανίσκια. καὶ κάνητα μὲν Κράτης ἐν Ὥρωσιν εἶπεν,

ὁ κάνης δὲ τῆς κοίτης ὑπερέχειν μοι δοκεῖ·

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσι κανοῦν, ἐν δὲ Γηρυτάδῃ «ἄλ- 91
λος δ' εἰσέφερε πλεκτῷ κανισκίῳ ἄρτων περίλοιπα θρύμ-

88 13. τοὺν Dindorfius pro ἐν. 91 1. κάνητος libri.

ματα.» καὶ κανοῦν δὲ ἀρτοφόρον. εἴποις δ' ἂν καὶ κίστην ὀψοφόρον, ὅθεν καὶ

μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει περικαλλὲ' ἐδωδήν.

καί που καὶ κοίτην, ὡς ἔν τε τοῖς Βάπταις Εὐπόλιδος

ἀλλὰ τὰς κοίτας γ' ἔχουσι πλουσίως σεσαγμένας,

καὶ ἐν Φερεκράτους Μυρμηκανθρώποις,

ἀλλὰ καὶ κοίταις ἐν ἐμαῖσιν ἀπόκειθ' ἃ μέλλομεν ἀριστήσειν.

92 ἐν δὲ τῇ Ἴωνος Ἀλκμήνῃ ὁ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν θύλακος σάγη ὠνόμασται. καὶ σπυρίδα δὲ ὀψωνιοδόκον πλεκτὴν σχοῖνον ἐν Ἀμφιάρεῳ Ἀριστοφάνης ἔφη· ἐν δὲ Ἀχαρνεῦσι σπυρίδιον, ὃ καὶ πλέκος εἴρηκε παρατραγῳδῶν.

καὶ τὰ μὲν τῶν ἡδυσμάτων ἀγγεῖα ἐρεῖς κυψέλας, ὀξίδας, καὶ τὴν ἐλαιηρὰν ἐπίχυσιν, ἣν Εὔπολις μακρὸν χαλκίον ὠνόμασεν. καὶ Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσιν ἔφη

κατάχει σύ, παῖ, τοὔλαιον ἐκ τοῦ χαλκίου.

τὸ δὲ ὄνομα ἡ ἐπίχυσις εἴρηται ἐν Ἀριστοφάνους Λαιταλεῦσιν·

94 ἐν δὲ Ταγηνισταῖς ὠνόμασταί τι καὶ μελιτήριον ἄγγος. εἴποις δ' ἂν καὶ τὴν ἡδυσματοθήκην κυμινοδόκον, Νικοχάρους εἰπόντος ἐν Γαλατείᾳ

σοφαῖσι παλάμαις τεκτόνων εἰργασμένον,

καὶ πόλλ' ἐν αὐτῷ λέπτ' ἔχον καδίσκια

κυμινοδόκον,

καὶ κυμινοδόχην. καὶ κυμινοθήκη δ' ἐν τοῖς Δημιοπράτοις ἐστὶν εἰρημένη, ἐν δὲ τῷ τοῦ Γελῴου Ἀπολλοδώρου Γραμματειδιοποιῷ κυμινοδόκη·

μεταξὺ τῶν λόγων δέ, τουτί μοι δοκεῖ

κυμινοδόκην, οὐ γραμματεῖον περιφέρειν.

94 εἰ δὲ ἐπὶ ταῖς ἑστιάσεσιν ἔν τι τῶν ἀναγκαίων καὶ ἡ ῥιπίς, εἴρηται μὲν ἐπὶ τῆς ῥιπιζούσης τοὺς ἄνθρακας ἐν Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνους,

τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα,

οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ ἐπὶ τῆς τὰς μυίας ἀποσοβούσης κατα-

---

91 5. ἀλλὰ] καὶ *A*. || γ'] οὐκ *A*. 7. καὶ κοίτας τὰς ἐν ἐμοὶ ἀποβάνθ' *F*: corr *M*. 92 2. ὀψωναδόκων *C*. 4. πλεκτὸν ante Iungermannum. 93 4. σοφαῖς et τέκτονος ante *M*. 94 5. ἀνασοβούσης *C*.

χρῆσθαι τῷ ὀνόματι· καίτοι καὶ τὴν μυιοσόβην ἔν τε ταῖς Μενάνδρου Φιλαδέλφοις ἔστιν εὑρεῖν καὶ ἐν Ἀναξίππου Κιθαρῳδῷ,

μυιοσόβην λαβὼν παράστηθ' ἐνθάδε.

Προσαριθμητέον δὲ τούτοις καὶ τὰ τοῦ μαγείρου 95
σκεύη, χύτρας χυτρίδια χυτρίδας (ζετραίαν δὲ τὴν χύτραν οἱ Θρᾷκες καλοῦσι), λοπάδας λοπάδια, ἐχίνους ἐχινίσκους, χαλκία χαλκίδια, ἐσχάρας, ἐσχάρας ἰχθυοπτρίδας, ἐσχαρίδας, λέβητας λεβήτια λεβητάρια, ὀβελοὺς καὶ ὀβελοὺς βουπόρους καὶ ὀβελίσκους, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν

φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵνα πήξω τὰς κίχλας·

ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις πέπραται καὶ ἄρτημα ὀβελίσκων. 96
καὶ κρατευτὰς δὲ καὶ κρατευτήρια ἐρεῖς, καὶ ὡς ἐν τοῖς Δημιοπράτοις ἔστιν εὑρεῖν, μολυβδοκρατευτάς. τὰ μὲν οὖν δημιόπρατα, οὐ μόνον τοὔνομα παρ' Ἀριστοφάνει ἐν τοῖς Ἱππεῦσιν ἔστιν,

ἐπίπαστα λείχων δημιόπραθ' ὁ βάσκανος,

ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις κωμῳδοδιδασκάλοις· πρὸς δὲ καὶ Λυσίᾳ λόγος ἔστιν ὑπὲρ τῶν δημιοπράτων πρὸς Εὐ- 97
θίαν. ἐν δὲ ταῖς Ἀττικαῖς στήλαις, αἳ κεῖνται ἐν Ἐλευσῖνι, τὰ τῶν ἀσεβησάντων περὶ τὼ θεὼ δημοσίᾳ πραθέντα ἀναγέγραπται· ἐν αἷς ἄλλα τε πολλὰ σκεύη ἐστὶν ὠνομασμένα καὶ μολυβδοκρατευταί· καὶ Εὔπολις δὲ ἐν τοῖς Κόλαξιν ἔφη μολυβδίνους κρατευτάς.

τῶν δὲ μαγείρου σκευῶν καὶ κοπίδες καὶ σφαγίδες, καὶ σφάγιον, ᾧ ὑποδέχονται τὸ αἷμα τῶν ἱερείων· τὸ γὰρ σφάκτρον τέλους ὄνομα ἦν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὲρ τῶν θυομένων οὕτως ἐπονομασθέν. μαγείρου δὲ σκεύη καὶ τορύνη καὶ ἐόργη καὶ εὐέργη· τὸ δὲ ῥῆμα τὸ τετορύνηκας 98
ἔστιν ἐν Εὐβούλου Παρμενίσκῳ. ἐκ δὲ τῶν σκευῶν καὶ ἐτνήρυσις καὶ ζωμήρυσις, καὶ κρεάγρα καὶ ἁρπάγη καὶ λύκος καὶ ἐξαυστήρ, καὶ λίστρον καὶ λιστρίον, ὅ τινες ταγηνοστρόφιον, καὶ τάγηνον δέ. ἀλλὰ μὴν καὶ τήγανον ἂν ἔχοις εὑρεῖν εἰρημένον ἐν Εἴλωσιν Εὐπόλιδος, καὶ ἐν Τηλεκλείδου Ἀψευδέσιν

---

95 2. ζειᾶ *A*. 98 6. ἰλιάσιν *A*, ἰλιῶσιν *B*.

τὰ δὲ τήγανα
σίζοντά σοι μολύνεται.

ὑπόφαυλοι γὰρ οἱ ἐν Ἱπποκόμῳ Μενάνδρου τηγανισμοί. τὸ μέντοι ῥῆμα τὸ τηγανίζεσθαι ἔστιν ἐν Ἀποκλειομένῃ
99 Ποσειδίππου· καίτοι τό γε δρᾶμα Ἀριστοφάνους Ταγηνισταί. τὸν δὲ καλούμενον χυτρόποδα ἔστι μὲν καὶ λάσανα κεκλημένον εὑρεῖν, ὡς Διοκλῆς ἐν Μελίτταις

ἀπὸ λασάνων θερμὴν ἀφαιρήσω χύτραν·

ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν Ἱππώνακτος ἰάμβων εἴρηται χυτροπόδιον, ὥσπερ καὶ παρ' Ἡσιόδῳ

μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων ἀφελόντα.

ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἕτερόν τι δηλοῖ· ὅταν δὲ Λίφιλος ἐν Ἐπικλήρῳ λέγῃ «χύτρον μέγαν παρὰ τοῦ μαγείρου,» δῆλον
100 ὅτι τὴν χύτραν λέγει ἀλλ' οὐ τὸν χυτρόποδα. εἰδέναι δὲ οὐ φαῦλον ὅτι χύτρα καὶ φιλήματος εἶδος ἦν, ὁπότε τὰ παιδία φιλοίη τῶν ὥτων ἐπιλαμβανόμενα· ὑποδηλοῖ δὲ Εὔνικος ἐν Ἀντείᾳ,

λαβοῦσα τῶν ὥτων φίλησον τὴν χύτραν.

οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βαῦνον ἂν εἴποις τὸν χυτρόποδα, καί που καὶ ἀνθράκιον, Ἀλέξιδος εἰπόντος ἐν Λημνίᾳ

καὶ μὴν παρῆν ἀνθράκιον ἡμῖν ἐν μέσῳ
σείσων τε κυάμων μεστός·

καὶ γὰρ ὁ σείσων ἀγγεῖον ᾧ κυάμους ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον
101 ἐνέφρυγον. καὶ μὴν καὶ ἐσχάραν εἴποις ἂν τὸ ἀνθράκιον τοῦτο, καὶ ἐσχάριον, Ἀριστοφάνους ἐν Ταγηνισταῖς εἰπόντος ἐσχάρια, καί που καὶ ἐσχαρίδα. ὁ δὲ Στράττις ἐν Ψυχασταῖς φησὶ

κομίσειέ μοί τις
θυμαλώπων ὧδε μεστὴν ἐσχάραν.

καὶ εἰσὶν οἱ θυμάλωπες οἱ ἡμίκαυτοι ἄνθρακες· οὐ γὰρ ἂν εἴη πρὸς τοῦ βιβλίου τοῦδε παραδηλοῦν ὅτι καὶ οἱ καλούμενοι τῶν ἀμπέλων ἐπίτραγοι.

τῶν δὲ μαγειρικῶν καὶ ἐλεόν, ξάνιον, ἐπίξηνον, τράπεζα μαγειρική, ἣν οἱ νεώτεροι ἐπικόπανον· ἔστι δὲ τοὔνομα παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μεσσηνίᾳ, «ἠγεῖταί μ' ὅλως ἐπικόπα-

---

101 1. καὶ post μὴν vulgo om. 5. τις] τάχα malit M. 12. μ' Hemsterhusius pro μὲν.

νόν τι.» ἔτι δὲ μάκτρα, σκάφη, μαγίς, σκαφίς, κάρδοπος, 102
κάνεον. καὶ νεόκοπον μὲν κάρδοπον Εὔπολις ἐν Αἰξὶν εἴρηκεν, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξὶ νεόκοπτον μύλην· Μένανδρος δὲ ἐν Δημιουργῷ ληνὸν εἴρηκε τὴν κάρδοπον. ταὐτὸν δὲ τοῦτο καὶ θυΐα καὶ ἀντλία· τὴν γὰρ σκάφην οὕτως ὠνόμασεν Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ. καὶ σκαφίδα δὲ τὴν σκάφην ταύτην ἐν ταῖς Ὀλκάσιν ἂν λέγοι, συντάξας οὕτω, «σκαφίδας μάκτρας.» ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις εὑρίσκεται 103
σκάφη μακρὰ καὶ σκάφη στρογγύλη. τὴν δὲ θυΐαν καὶ θυΐδιον εἴποις ἂν κατ' Ἀριστοφάνην ἐν Πλούτῳ λέγοντα· καὶ ἴγδιν δὲ αὐτὴν κεκλήκασι Σόλων τε ἐν τοῖς ἰάμβοις λέγων

σπεύδουσι δ' οἱ μὲν ἴγδιν, οἱ δὲ σίλφιον,
οἱ δ' ὄξος,

καὶ ἔτι σαφέστερον Ἀντιφάνης Κοροπλάθῳ,

γύναι, πρὸς αὐλὸν ἦλθες. ὀρχήσει πάλιν
τὴν ἴγδιν.

ἔστι μὲν οὖν ἴγδις καὶ ὀρχήσεως σχῆμα· ὁ δὲ παίζων πρὸς τοὔνομα κωμικῶς ἐπήγαγε «τὴν θυΐαν ἀγνοεῖς; τοῦτ' ἔστιν ἡ ἴγδις.» τὸ δὲ πύραννον, ᾧ τοὺς ἐμπύρους ἄνθρακας κο- 104
μίζουσιν, εἴποις ἂν ἐμῇ δόξῃ καὶ πυρφόρον.

μαγειρικὰ δὲ καὶ κοπίδες καὶ μαχαιρίδες καὶ δορίδες. Ἀριστοφάνους γοῦν ἐν Ἱππεῦσιν ὁ μάγειρος λέγει «μαχαιρίδων τε πληγάς,» ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Γήραι ὁ αὐτὸς ποιητὴς εἴρηκεν «κοπίδι τῶν μαγειρικῶν.» ἐκ δὲ τούτων καὶ τυρόκνηστις, ἣν καὶ κύβηλιν καλοῦσιν· ὧν ἡ μὲν τυρόκνηστις ἔστιν ἐν Πλάτωνος Ἀδώνιδι καὶ ἐν Ἀριστοφάνους Αἰολοσίκωνι,

δοῖδυξ, θυΐα, τυρόκνηστις, ἐσχάρα,

ἡ δὲ κύβηλις ἐν Φιλήμονος Ἁρπαζομένῳ,

ὁρῶ μαγείρου καὶ κύβηλιν καὶ σκάφην.

προσονομαστέον δὲ τούτοις καὶ πέλυκα καὶ δοίδυκα καὶ ἀλε- 105
τρίβανον. γαστρόπτης δὲ ἐν τοῖς Δημιοπράτοις πέπραται, καὶ δευτήρ, κοινὸν ἀρτοποιῷ καὶ μαγείρῳ σκεῦος, ἀπὸ τοῦ

---

103 6. σπεῦJ *A*, σπεύσιδα *B*, πευσίδ' *C*: corr Casaubonus. 104 1. ἴγδις] θυΐα addit *C*, θύεια *B*. 12. μάγειρον *M*.

δεύειν ὠνομασμένον. ἄβακα δ' εἰ βούλοιό τι τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν καλεῖν, προσχρηστέον σοι Κρατίνῳ ἐν Κλεοβουλίναις λέγοντι

ἐπέδωκε βαλάνων ἄβακα τῶν ἐκ φελλέως.

καὶ ἀβάκιον δ' ἂν αὐτὸ εἴποις· ἐφ' ἑτέρου μὲν γὰρ εἴρηται ὑπὸ Λυσίου ἐν τῷ ὑπὲρ Καλλαίσχρου, «μετ' ἀβακίου
106 δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν,» χρῆσθαι δ' ἔξεστι τῷ ὀνόματι καὶ ἐπὶ τοῦ ὀψοφόρου σκεύους, ὥσπερ καὶ κακκάβην τὴν λοπάδα ἐρεῖς, εἰπόντος Ἀριστοφάνους ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

τὴν κακκάβην γὰρ κἄε τοῦ διδασκάλου.

ἐν δ' Εὐβούλου Ἴωνι εἴρηται

τρύβλια δὲ καὶ πατάνια καὶ κακκάβια καί
λοπάδια

ὡς ἕτερον ὂν παρὰ τὴν λοπάδα τοῦτο τῷ σχήματι. καὶ κάκκαβον δὲ τὴν κακκάβην κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν Ἀντιφάνης κέκληκεν εἰπὼν ἐν Παρασίτῳ

κάκκαβον λέγω,
σὺ δ' ἴσως ἂν εἴποις λοπάδ'. ἐμοὶ δὲ τοὔνομα
οἴει διαφέρειν, εἴτε κάκκαβόν τινες
χαίρουσιν ὀνομάζοντες εἴτε σίττυβον;

107 καὶ Νικοχάρης δὲ ἐν Λημνίαις εἴρηκε κακκάβους. καὶ πατάνη δὲ καὶ πατάνιον τὸ ἐκπέταλον λοπάδιον, ὅ τινες καλοῦσι πατέλλιον, ἡ μὲν πατάνη Σώφρονος εἰπόντος ἐν Νυμφοπόνῳ «πατάνα αὐτοποίητος,» τὸ δὲ πατάνιον Εὐβούλου ἐν Κατακολλῶντι

καὶ πνικτὰ Σικελικὰ πατανίων σωρεύματα

καὶ Ἀντιφάνους ἐν Εὐθυδίκῳ

πολύπους τετμημένος
ἐν πατανίοισιν ἐφθός.

108 Ἄλεξις δὲ ἐν Ἀσκληπιοκλείδῃ πατάνια εἴρηκεν· ἐν δὲ ταῖς Ἱππάρχου Πανυχίσιν εὑρῆσθαί φασι κατὰ τὴν τῶν ἰδιωτῶν συνήθειαν εἰρημένον βατάνιον. οἷς μέντοι τὰς κριθὰς φρύγοντες μετέβαλλον ἢ καὶ τοὺς κυάμους, πατάλλια

---

105 4. φιττέως ante Bentleium. 106 9. τοῦτο Iungermannus pro τούτῳ. 107 5. κατακολλωμένῳ M.

ταῦτα ἐκαλεῖτο. εἰ δὲ καὶ κρεωστάθμην ἐν τούτοις θετέον, ἰστέον ὅτι τὸ σπαρτίον, οὗ λαβόμενός τις ἀνέλκει τὸν ζυγόν, ἀρτάνην ὠνόμαζον. σκεῦος δὲ μαγειρικὸν καὶ ἡθμός, Εὐριπίδου ἐν Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ εἰπόντος

ἢ κύαθον ἢ χαλκήλατον
ἡθμὸν προσίσχων τοῖσδε τοῖς ὑπωπίοις.

ἐν μέντοι τοῖς Δημιοπράτοις καὶ ἡθμός τις ἐπικρητηρίδιος πέπραται, ὃς ἴσως τοῖς περὶ τὸν οἶνον μᾶλλον προσήκει. καὶ μὴν καὶ ἐπίχυσις χαλκίου ἓν τῶν μαγείρου σκευῶν· 109
Ἀριστοφάνης δὲ αὐτὸ εἴρηκεν ἐν Δαιταλεῦσιν,

οὔκ, ἀλλὰ ταῦτά γ' ἐπίχυσις τοῦ χαλκίου.

ἦ που δὲ καὶ φρυγεὺς καὶ φρύγετρον, τὸ μὲν φρύγετρον Πολυζήλου εἰρηκότος ἐν Διονύσου γοναῖς,

οὗπερ αἱ χύτραι κρέμανται καὶ τὸ φρύγετρον·

καὶ γὰρ εἰ τὸ φρύγετρον ταῖς κοδομαῖς προσήκειν δοκεῖ καὶ ἔστι ταὐτὸν τῷ κοδομείῳ ἢ κατὰ τοὺς πολλοὺς φωγάνῳ, ἀλλὰ νῦν ἔοικεν ὡς μαγείρου σκεῦος συντετάχθαι· τὸν δὲ φρυγέα καὶ αὐτὸν ὡς σκεῦος μαγειρικόν, εἴτε τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἔφρυγον, εἴτε τὸ φρύγετρον, [ὡς] ὁ κωμικὸς Θεόπομπος ἐν Σειρῆσι ὑποδηλοῖ λέγων «φρυγεὺς θυΐα λήκυθος.» καὶ μὴν καὶ Κηφισοδώρου ἐν Ὑὶ εἰπόντος «σπονδὴ 110
δὲ παρὰ τῶν ὁλκάδων καὶ καταφαντισγός» καὶ μάτταν ἀγγεῖον ἀκούοντες ἐντεῦθεν εἰρῆσθαι νομίζουσι καὶ τὴν παρὰ Ῥωμαίοις καμέλλαν. τῶν τε μαγειρικῶν ἰπνοὶ καὶ κρίβανοι, καὶ βόες κριβανῖται ἐν Ἀριστοφάνους Ἀχαρνεῦσιν.

προσθετέον δὲ τῷ μαγείρῳ καὶ ξύλα καύσιμα καὶ κληματίδας καὶ ἐκκαύματα, εἰπόντος Σοφοκλέους ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ

συνέλεγον τὰ ξύλ' ὡς ἐκκαύματα,
μή μοι μεταξὺ προσδεήσειεν.

προσθετέον δὲ τούτοις καὶ δᾷδας καὶ δᾳδία, καὶ κορμοὺς 111
καὶ σχίζας καὶ σχιζία, καὶ πεύκας καὶ λαμπάδας καὶ ἰπνοὺς καὶ πανούς, καὶ ἄνθρακας καὶ μαρίλην· καὶ μαρίλαν δ' ἐκάλουν τὸν χνοῦν τῶν ἀνθράκων. τάχα δὲ καὶ λάρκους

---

108 2. τὸ *C.* 109 3. τοὐτό Bergkius. 110 2. μάκτραν Gualtherus. 4. matellam Salmasius.

τούτοις προσονομαστέον καὶ λαρκία καὶ λαρκίδια τὰ ἀγγεῖα τῶν ἀνθράκων, Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν Ἀχαρνεῦσιν. Εὐριπίδης μὲν εἴρηκεν ἐν Αὐτολύκῳ σατυρικῷ

τοὺς ὄνους τοὺς λαρκαγωγοὺς ἐξ ὄρους οἴσειν ξύλα·

ἐν δὲ τῷ Ἀλέξιδος Σπονδοφόρῳ ἔστιν εἰρημένον

Ἀριστογείτονα
τὸν ῥήτορ' εἶδον λάρκον ἠμφιεσμένον
τῶν ἀνθρακηρῶν.

112 Εἰ δὲ δὲ ἐπὶ τοῖς μαγειρικοῖς σκεύεσι καὶ τὰ τῶν ἀρτοποιῶν προσρητέον, ἀρτοπτεῖον μὲν τὸ ἐργαστήριον τινῶν ὀνομαζόντων οὐδὲν κωλύει καὶ τὸ σκεῦος ᾧ τοὺς ἄρτους ἐνοπτῶσιν οὕτω καλεῖν, ὃν νῦν ἀρτόπτην καλοῦσι, πλαθάνους δὲ ἑκάτερον ῥητέον, ᾧ τε καὶ ἐφ' ᾧ τοὺς ἄρτους ἔπλαττον. ἐκ δὲ τῶν ἀρτοποικῶν ὄνος ἀλέτων, καὶ μύλη καὶ μύλη σιτοποιὸς καὶ μυλήκορον, καὶ παυσικάπη, ἣν καὶ
113 καρδοπεῖον ὠνόμαζον, ὡς ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης

ἢ καρδοπείῳ περιπαγῇ τὸν αὐχένα.

ἐκ δὲ τούτων ὀβελοί, σπάλαθρον, ἀπομάκτρα, σκυτάλη, περιστροφίς, μαγίς, χοῖνιξ, μέδιμνος ἡμιμέδιμνος, ἐκτεύς, καὶ παρὰ Ἀλκαίῳ τῷ μελοποιῷ ἐν δευτέρῳ μελῶν κύπρος, καὶ παρ' Ἱππώνακτι ἐν πρώτῳ ἰάμβων ἡμίκυπρον, διχοίνικον δὲ καὶ ἡμίεκτον ἐν Ἀριστοφάνους Νεφέλαις. καὶ κοτύλη δὲ μέτρον οὐχ ὑγρῶν μόνον ἀλλὰ καὶ ξηρῶν, ὅταν φῇ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ «κοτύλην ὕδατος καὶ δύο
114 κοτύλας σίτου·» δύναται δὲ καὶ τριτημόριον χοίνικος. ἀρτοποικὸν δὲ καὶ κοδομεῖον καὶ τηλία καὶ μάκτρα καὶ σκάφη, καὶ εἴ τινα τῶν μαγειρικῶν κοινὰ τοῖς ἀρτοποιοῖς, ἥ που δὲ καὶ ὅλμος καὶ τὸ ὑπόθημα τοῦ ὅλμου ὑφόλμιον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ. καὶ ὕπερον δὲ καὶ κόσκινον, καὶ κρησέρα καὶ κρησέριον, καὶ ἀλευρότησις, καὶ ὡς ἐν τοῖς Δημιοπράτοις ἀναγέγραπται, κόσκινον κριθοποιόν. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις ἔφη «ὥσπερ κόσκινον αἰρόπινον τέτρηται.»

115 Λύχνοι δ' ἐπὶ τούτοις, καὶ λύχνοι δίμυξοι, Φιλωνί-

---

111 5. σπονδοφορικῷ ante Hemsterhusium. 112 5. ὥστε vulgo: cf. 6. 74 et 89. 6. ἀλήθων *A*.

δου μὲν ἐν τοῖς Κοθόρνοις εἰπόντος «ὥσπερ οἱ δίμυξοι τῶν λύχνων,» Μεταγένους δὲ «δίμυξον, ὡς ἐγὼ δοκῶ,» καὶ λύχνοι τρίμυξοι, καὶ κατὰ Ἡρόδοτον λύχνα. αὐτὸς μὲν καὶ λυχνοκαΐαν εἴρηκεν, καὶ Κρατῖνος δὲ ἐν τῷ Τροφωνίῳ καὶ Μένανδρος ἐν Θετταλῇ. καὶ λύχνιον μὲν ἐφ' οὗ ἐντίθεται ὁ λύχνος, ἡ καλουμένη λυχνία· τοῦ δὲ λυχνίου τὸ ἀπευρυνόμενον, ᾧ ἐπιτίθεται ὁ λύχνος, πινάκιον ἢ πινακίσκιον· τὸ δὲ ἐντιθέμενον τῷ λύχνῳ θρυαλλίς, ἐλλύχνιον, φλόμος. ὁ δὲ νῦν φανὸς καὶ λυχνοῦχος, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν ἔφη «φαίνειν ὑπευθύνοις λυχνοῦχος:» ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Χυτρίνον «ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνοῦχον.» ἐν δὲ τῷ Ἀριστοφάνους Αἰολοσίκωνι 116

καὶ διαστίλβονθ' ὁρῶμεν,
ὥσπερ ἐν καινῷ λυχνούχῳ,
πάντα τῆς ἐξωμίδος.

ἐκαλεῖτο δὲ καὶ λαμπτὴρ ὁ λυχνοῦχος· ἐν γοῦν τῷ δευτέρῳ τῶν Φιλίστου βιβλίων εἴρηται «καὶ τὰς νύκτας ἐπαίρεσθαι λαμπτῆρας ἀντιπεφραγμένους·» ὑποδηλοῖ δὲ τὸν ἐκ κέρατος φανόν. πανὸς μέντοι καὶ φανὸς ἡ λαμπάς, ὡς ὅταν φῇ ἐν τῇ Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδης 117

πόθεν δὲ πεύκης πανὸν ἐξεῦρες λαβεῖν;

καὶ γὰρ δᾷδες καὶ λαμπάδες εἰσὶ τῶν φωσφόρων. τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ κάμακας εἴρηκεν ἐν Ξαντρίαις Αἰσχύλος·

κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι.

τὸ δὲ ὀβελισκολύχνιον, στρατιωτικὸν μέν τι τὸ χρῆμα, εἴρηται δὲ ὑπὸ Θεοπόμπου τοῦ κωμικοῦ ἐν Εἰρήνῃ· 118

ἡμᾶς δ' ἀπαλλαχθέντας ἐπ' ἀγαθαῖς τύχαις
ὀβελισκολυχνίου καὶ ξιφομαχαίρας πικρᾶς.

ὅταν δ' εἴπῃ ἐν τῷ Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνης «δυοῖν λυχνιδίοιν,» δῆλον ὅτι λύχνια εἴρηκεν ἀλλ' οὐ λύχνους μικρούς, ὥσπερ καὶ ὅταν Κράτης φῇ ἐν τοῖς Γείτοσιν «οὐκ ἔστι μοι λυχνίδιον.» σαφέστερον δ' ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Νιόβῳ 119

---

115 1. δὲ ante M, et 2. *Μεταγένης δὲ δίμυξον δὲ.* 3. *οὗτος μέντοι?* 5. *Θετταλικῇ* libri. 116 7. *κενῷ* ante Salmasium. 118 1. *τοι* vulgo.

ἀλλ' ὥσπερ λύχνος
ὁμοιότατα καθηῦδ' ἐπὶ τοῦ λυχνιδίου.

Ἀριστοφάνους δ' ἐν ταῖς Φοινίσσαις εἰπόντος

στίλβη θ' ἡ κατὰ νύκτα μοι
φλόγ' ἀνασειράζεις ἐπὶ τῷ
λυχνείῳ,

οὐκ ἀφανὲς ὅτι καὶ ἡ στίλβη λύχνου τι εἶδος.

καὶ μὴν εἰ μύροις ἐπὶ τούτῳ χρηστέον, ὅτι μὲν καὶ μυρίδιον εἴρηκε τὸ μύρον Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς ἰστέον, εἴρηται δ' ὑπ' αὐτοῦ ἐν Δαιταλεῦσι καὶ ἄγγη μυρηρά. λέγοιτο δ' ἂν καὶ λήκυθος μυρηρά· σὺ δ' ἂν εἴποις καὶ μυροφόρον. ἐν δὲ Βατράχοις Ἀριστοφάνους εἴρηται
120 καὶ τὸ ληκύθιον. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἀνδρομέδᾳ αὐτοχείλεσι ληκύθοις ἔφη, δηλῶν ἀλαβάστους μονολίθους. καὶ τὸ μὲν εἰς τὰς ληκύθους καθιέμενον ἐπὶ γεύματι τοῦ μύρου σπαθίδα καὶ σπάθην κλητέον, Ἀριστοφάνους μὲν εἰπόντος ἐν Δαιταλεῦσιν

τῆς μυρηρᾶς ληκύθου
πρὶν κατελάσαι τὴν σπαθίδα, γεύσασθαι μύρου

(καὶ γὰρ Εὔβουλος ἐν ταῖς Στεφανοπώλισιν τοῦτο μὲν σπαθίδα, τοὺς δὲ ἀλαβάστους ἀλαβάστια εἴρηκεν·

λῦε τἀλαβάστια
θᾶττον σύ, καὶ τῇ σπαθίδι τὸν πώγωνά μου
καὶ τὴν ὑπήνην μύρισον)

121 Ἀλέξιδος μέντοι ἐν τῷ Δρωπίδῃ σπάθην τὴν σπαθίδα εἰπόντος, «τὴν σπάθην ἐν τῷ μύρῳ καθῆκεν.» τὸ δὲ ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐξεχεῖτο τὸ μύρον, ἐξάλειπτρον ἐκαλεῖτο, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν. οὗ δὲ ἔγκεινται αἱ ἀλάβαστοι, ταῦτα τὰ σκεύη ἀλαβαστοθήκας τῶν ἄλλων λεγόντων Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι ἀλαβαστροθήκας ἔφη·

ἀλαβαστροθήκας τρεῖς ἔχουσαν ἐκ μιᾶς.

122 κοινῇ δὲ κεραμέων σκευῶν ὀνόματα ἐν Ἀξιονίκου Χαλκιδικῷ,

τρύβλια, χύτρα, λοπάδιον, ὀξίς, χοῦς, ἀμίς,

---

119 4. *φλογάνας ἠράζεις* vel *φλόγα ἤξει* codices: correctum in Vossiano. 6. *λυχνίῳ* ante Dindorfium. 11. *μυροφορεῖον* Bergkius. 120 2. *λίθοις C.* 7. *κατήλασας* ante Hemsterhusium.

λεκάνη, θυία, κάνθαρος, σείσων, λύχνος.
ὑπηρεσία σοι παντελής, γραῦ, κεραμίων.

τὰ πλείω δὲ τούτων καὶ ἄλλης ἂν ὕλης γένοιτο, ἐπεὶ καὶ Ἕρμιππος ἐν Θεσμοφόροις τὸν κύαθον καὶ τὴν οἰνοχόην καὶ τὸ λύχνιον καὶ τὰ τοιαῦτα σκεύη χαλκίδια καὶ χαλκία καλεῖ ὡς ἐκ χαλκοῦ πεποιημένα.

Δειπνήσαντι δὲ καὶ πρὸς κοίτην τραπομένῳ τὰ μὲν 123
στρώματα καὶ ἐπιβλήματα προείρηται, ἐν καιρῷ δ' ἂν εἴη τὸ παρ' Ὁμήρῳ ἱμάτιον ἐνεύναιον καὶ παρεύναιον μέγα καὶ δασύ, καὶ ὁ παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς χιτὼν εὐνητήρ, ὃς τοῦ νῦν ἐγκοιμήτωρ ἡδίων, ἢ που δὲ καὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα καὶ οἱ παρὰ Μενάνδρῳ καυνάκαι, καὶ χειμῶνος σίσυραι καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει χείμαστρον. τὴν χλαῖναν δὲ οὕτως ἐκάλουν οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταί, μόνα τὰ παχέα ἱμάτια ταύτης τῆς προσηγορίας ἀξιοῦντες, ὥσπερ καὶ 124
Θεόπομπος ἐν Εἰρήνῃ

χλαῖναν δέ σοι
λαβὼν παχεῖαν ἐπιβαλῶ Λακωνικήν·

Ὅμηρος δὲ καὶ τὰ λεπτὰ χλαίνας καλεῖ. οἱ μέντοι Ἀττικοὶ τὸ λεπτὸν χλανίδα, καὶ τὸ ἱππικὸν χλαμύδα, ὡς Θετταλῶν. πρώτην δέ φασι χλαμύδα ὀνομάσαι Σαπφὼ ἐπὶ τοῦ ἔρωτος εἰποῦσαν

ἐλθόντ' ἐξ ὀρανῶ πορφυρίαν περθέμενον χλαμύν.

Καὶ τὰ μὲν ἐπὶ πλεῖστον ἀναγκαῖα τῇ καθ' ἡμέραν χρήσει σκεύη προείρηται· συναπτέον δὲ δι' ὀλίγων καὶ τὰ λοιπά, οἷον τὰ τῆς γυναικωνίτιδος, ταλάρους καὶ κα- 125
λάθους καὶ καλαθίσκους, καὶ ταλάρια δὲ καὶ καλάθια, καὶ μὴν καὶ ὄνον ἐφ' οὗ νῶσι, καὶ ἐπίνητρον καὶ ἄτρακτον καὶ σπόνδυλον καὶ κλωστῆρα καὶ κερκίδας καὶ κτένας καὶ ἱστὸν καὶ ἱστοῦ ἀντίον καὶ κανόνα καὶ πῆχυν, καὶ κελέοντας τοὺς καὶ ἱστόποδας, καὶ λείας τὰς καὶ ἀγνῦθας, καὶ σπάθας· Φιλύλλιος γὰρ ἐν Πόλεσι καὶ τὸ ἱστουργικὸν ἐργαλεῖον 126
σπάθην ὠνόμασεν, εἰπὼν «σπαθᾶν τὸν ἱστὸν οὐκ ἔσται σπάθη.» προσθήσεις δὲ τούτοις καὶ σταθμὰ καὶ τάλαντα,

---

122 4. *Φορμοφόροις* cum Casaubono *M.* 123 5. *ἐγκοιμήτορος?*
124 3. *δέ* add Bentleius. 9. *περθέμενον* Seidlerus pro *ἔχοντα προϊέμενον.*

ζυγόν, πλάστιγγας, τρυτάνην. καὶ σταθμία δὲ χαλκᾶ ἐν τῇ ἐπ' Ἀλκιβιάδου ἄρχοντος ἀναγραφῇ τῶν ἐν ἀκροπόλει ἀναθημάτων ἀναγέγραπται· στάσιμα δὲ τὰ σταθμία Κηφισόδωρος κέκληκεν. τῶν δὲ γυναικείων σκευῶν κτένιον, ξάνιον, κομμώτριον, ξυρόν, κάτοπτρον, οὗ τὴν θήκην λοφεῖον καλοῦσι, ψαλίς, παρωπίς, προσωπίς καὶ ὡς ἐν Λαναΐσιν Ἀριστοφάνης προσωπίδιον, θολία πλέγμα τι θολοειδὲς ἐπὶ σκιᾷ, καὶ ῥιπίς, καὶ σκιάδιον, ὃ καὶ σκιάδα ἂν εἴποις· οὕτω γὰρ τὸ Διονύσου σκιάδιον καλεῖται. καὶ πτερὸν δὲ τὸ σκιάδιον οἱ κωμῳδοποιοὶ καλοῦσιν· ὁ δὲ Στράττις ἐν Ψυχασταῖς προειπὼν ῥιπίδα, ἐπήγαγεν «εἴτε σκιάδιον.» τὰ δὲ πολλὰ τούτων ἐν ἐσθῆσιν ἢ ὑποδήμασιν ἢ κόσμοις γυναικείοις ἤδη προείρηται, ὥσπερ καὶ ἀλαβαστοθῆκαι καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μισογύνῃ σανδαλοθῆκαι. ἐν δὲ Ἀριστοφάνους Αἰολοσίκωνι καὶ σμηματοφορεῖον.

128 Τῶν δ' ἐν ἀγρῷ σκευῶν τὰ ἀναγκαῖα ἄροτρα καὶ ἀρότρου μέρη, καὶ ἅμαξα καὶ ἁμάξης μέρη. τὰ δὲ λοιπὰ πτέον, ὡς οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ἢ πτύον, ὡς Ὅμηρος· οὕτω γὰρ λέγει, ὅταν φῇ

ὡς δ' ὅτ' ἀπὸ πλατέος πτυόφιν μεγάλην κατ' ἀλωήν.

καὶ θρῖναξ δὲ καὶ δρέπανον καὶ δρεπάνη, καὶ ὡς Φερεκύδης ὠνόμασε, κρώπιον· περὶ γὰρ τοῦ Κόδρου λέγων ὅτι ὡς ἐπὶ φρυγανισμὸν ἐξῆλθεν ἐν ἀγροίκῳ τῇ σκευῇ βουλόμενος
129 λαθεῖν, φησὶν ὅτι τῷ κρωπίῳ τινὰ παίσας ἀπέκτεινεν. καὶ πλόκανον δὲ καὶ κόσκινον, καὶ σκαπάνη καὶ σκάφιον, καὶ σκαλὶς καὶ μακέλη καὶ ἄμη καὶ ἀξίνη καὶ δίκελλα, καὶ σμινύη καὶ σμινύδιον, καὶ λίστρον καὶ σφῦρα βωλοκόπος καὶ πέλεκυς ξυλοκόπος. καὶ τὰ ἀγγεῖα τὰ ὑποδεχόμενα τὴν ὀπώραν, τρασιά, κόφινος, σύρισσος, ἄρριχος, σταφυλοβολεῖον· τάχα δὲ καὶ σώρακος, εἰ καὶ παρὰ τοῖς κωμῳδοποιοῖς οὕτως ὀνομάζεται τὸ ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ σκεύη τῶν ὑποκριτῶν.
130 Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Λαναΐσιν ἔφη

κακῶν τοσούτων ξυνελέγη μοι σώρακος·

Ἀλέξιδος δὲ καὶ δρᾶμα Σώρακοι. τῶν δὲ γεωργικῶν καὶ χάρακες καὶ κάμακες, καὶ τῶν ἐλαϊστῶν ῥάβδοι ῥάκτριαι,

---

127 10. σμηματοφόρον codex Salmanticensis. 128 8. ἀγροικικῇ σκευῇ?

καὶ ὄρος τὸ τρῖβον τοὔλαιον ξύλον, καὶ τοπεῖον τὸ περιδονούμενον αὐτῷ σχοινίον, καὶ τριπτὴρ ὁ κρατὴρ εἰς ὃν ἀπορρεῖ τοὔλαιον. ἀλλὰ καὶ ληνὸς καὶ ὑπολήνιον, ὡς ἐν τοῖς Ληνιοπράτοις πέπραται. ἦ που δὲ καὶ φορμὸς τῶν γεωργικῶν, καὶ γαῦλοι καὶ σκαφίδες, καὶ ταρσοὶ καὶ ταρροὶ καὶ τάλαροι, καὶ τυροκομεῖον καὶ τυροφορεῖον, καὶ πολλὰ τῶν 131
μαγείρου καὶ ἀρτοποιοῦ σκευῶν. τάχα δὲ καὶ σχοῖνος καὶ βάτος καὶ ὀρκάνη καὶ ῥάχος καὶ κόνυζα καὶ κνάφος, καὶ πάνθ' ὅσα ἀκανθώδη τοῖς καρποῖς ἐπὶ φρουρὰν περιβάλλεται. καὶ καλαύροπες δὲ καὶ κορῦναι καὶ σκυτάλαι καὶ σκίπωνες καὶ βακτηρίαι προσήκουσι γεωργοῖς, καὶ πίθοι καὶ πιθάκναι καὶ πιθακνίδες, καὶ σιπύαι καὶ σιρροί, καὶ διφθέρα καὶ αἰγῆ καὶ κυνῆ Σικυωνική.

τὰ δὲ ἁλιέως σκεύη φέρνιον, σπυρὶς σπυρίδιον σπυ- 132
ρίχνιον, λίνον πάναγρον, δίκτυον, ἀμφίβληστρον· Μένανδρος δὲ ἔφη ἐν Ἁλιεῖ «ἀμφιβλήστρῳ περιβάλλεται.» καὶ ἔρκη δὲ καὶ πόρκοι καὶ κύρτοι καὶ γρῖφοι καὶ γάγγαμον, ἀφ' οὗ καὶ Αἰσχύλος τὸ δύσλυτον κακὸν ἢ δυσέλικτον ἔφη «γάγγαμον ἄτης παναλώτου.» τούτοις δὲ προσθετέα φελ- 133
λοί, κάλαμοι, ῥάβδοι, κάμαξ, ὁρμιά, ἄγκιστρα ἀκιδωτά, τρίχες, λίνα, σπάρτα σπαρτίναι, μολύβδαιναι, πυρία, τριόδους τρίαινα, ἰχθύκεντρον.

ναυτικὰ δὲ σκεύη κάλοι, ἱστία, κρίκοι, ἡνία, κωπὶς κῶπαι, οἴακες, πηδάλια, πλῆκτρα, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ

ὡς ναοφύλακες νυκτέρου ναυκληρίας
πλήκτροις ἀπευθύνουσιν οὐρίαν τρόπιν.

καὶ ὁλκία δὲ τὰ πηδάλια ἐν Ναυπλίῳ ὠνόμασε παρὰ τὸ Ὁμή- 134
ρου ξεστὸν ἐφόλκαιον. σκαλμοί, τροπωτῆρες, ὑπηρέσια, ἀσκώματα, κοντοί, κάλοι, ἀντλία, κάδοι, ἀπόγαια, ἐπίγυα, πείσματα, ἄγκυραι, ὁλκοί, ἔρματα, οὖροι, ἀποβάθρα, θρανία, δέρρεις, διφθέραι, δακτύλιοι· οὕτω δὲ τοὺς τετρημένους λίθους ὠνόμαζον, ὧν τὰ πείσματα ἐξέδουν. ὀρθίαξ δὲ τὸ κάτω τοῦ ἱστοῦ καλεῖται, ὡς τὸ ἄνω καρχήσιον· καὶ ἔστι τοὔνομα τὸ ὀρθίαξ ἐν Ἐπιχάρμου Ναυαγῷ.

---

131 1. post τάλαροι **F** καὶ προκόμια καὶ προφόρια. 3. ὀρχάνη **ABC**.

135 τὰ δὲ περὶ θεραπείαν τῶν ἐσθήτων σκεύη πλυνοὶ καὶ πλυντήρια, καὶ γῆ σμηκτρὶς κατὰ Νικοχάρην, καὶ λίτρον καὶ Χαλαστραῖον λίτρον κατὰ Πλάτωνα, κονία καὶ Κιμωλία γῆ κατὰ Ἀριστοφάνην, καὶ κνάφος, καὶ ἶπος τὸ πιέζον τὰς ἐσθῆτας ἐν τῷ γναφείῳ, ὡς Ἀρχίλοχος «κέαται δ' ἐν ἵπῳ.» καὶ περιστροφίδα δ' ἂν εἴποις τὸ ξύλον τὸ τὸν ἶπον περιστρέφον· ἐναρμόσαι δ' ἂν τούτοις καὶ τὸ ἐν τοῖς Δημιοπράτοις ἐκπιεστήριον. δεῖ δ' ἐπὶ ταῖς ἐσθῆσι καὶ ῥαμμάτων· εἴρηται δὲ τοὔνομα ἐν Πλάτωνος Ἑορταῖς, «ἐμφέ-
136 ρεσθε δὲ τὰ ῥάμματα,» καὶ ἐν Ἑρμίππου Μοίραις «ῥάμμ' ἐπέκλωσας.» προσδεῖ καὶ ῥαφίδος, ἣν Ἄρχιππος ἐν Πλούτῳ ὠνόμασεν·

ῥαφίδα καὶ λίνον λαβὼν τὸ ῥῆγμα σύρραψον τόδε.

καὶ βελόνης δὲ τοὔνομα ἐν Εὐπόλιδος Ταξιάρχοις·

ἐγὼ δέ γε στίξω σε βελόναισιν τρισίν.

καὶ βελονίδες, ὡς Ἕρμιππος ἐν Μοίραις. ἵνα δὲ ἀποτίθενται αἱ ἐσθῆτες, χηλοί, κιβωτοί κιβώτια, κίσται καὶ κιστίδες
137 ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνης, κοῖται κοιτίδες, καὶ φάσκωλοι ὡς ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, θύλακοι, στρωματόδεσμα. ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις κιβωτὸς θυριδωτή, παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις ῥίσκοι, ὡς Ἀντιφάνης ἐν Κυβευταῖς «ῥίσκος ἦν ὃν εἶπεν.» ὠνόμασται δὲ τῷ κιβωτίῳ παραπλήσιόν τι σκεῦος κανδύταλις, οὗ μέμνηται καὶ Μένανδρος ἐν Ἀσπίδι καὶ Λίφιλος ἐν Ἐπιδικαζομένῳ·

ὁ δὲ κανδύταλις
οὗτος τί δύναται καὶ τί ἔστιν; ὥσπερ εἰ
εἴποις ἀορτάς.

ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ τὸ σκεῦος Περσικόν, ἀπὸ τοῦ κάνδυος
138 κληθέν, εἰς χρῆσιν δ' αὐτὸ ἤγαγον Μακεδόνες. καὶ ζύγαστρα δὲ καὶ ζυγάστρια. καὶ στρωματεῖς δὲ Ἀπολλόδωρός τε ὁ Γελῷος ἐν Ψευδαίαντι ἔφη, «μάχαιρα λόγχη στρωματεύς,» ὁ δὲ Καρύστιος Ἀπολλόδωρος ἐν Ἀντευεργετοῦντι «τοὺς στρωματεῖς ἔλυον·» κέχρηται δὲ τῷ ὀνόματι καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ἀποκαρτεροῦντι. καὶ θολίαν δὲ κίστην εἶναι

---

135 9. ἐμφέρεσθαι ante **M**, et 136 4. τόδε ῥῆγμα σύρραψον. 137 9. εἰ add **M**.

λέγουσιν ἔχουσαν θολοειδὲς τὸ πῶμα. Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ Ἀναβάσει ἔφη καὶ μαρσίπους ἱματίων. αἱ δὲ ἀορταὶ εἴρηνται ἐν Ποσειδίππου Ἐπιστάθμῳ· 139

σκηνὰς ὄχους
ῥίσκους ἀορτὰς τάχανα λαμπήνας ὄνους·

τὸ γὰρ ἐν Μισογύνῃ Μενάνδρου

χλαμύδα καυσίαν
λόγχην ἀορτὴν ἱμάτια

ἀμφίβολον, ὅτι ἔνιοι καὶ ἀορτῆρα γράφουσιν. ἐν δὲ τῷ περὶ ζώων τρίτῳ Ἀριστοτέλους τῶν πρὸς τῇ ῥάχει δύο φλεβῶν ἡ ἀριστερὰ ἀορτὴ καλεῖται, παρὰ δὲ Φερεκύδει εἷς τῶν Κυκλώπων.

κουρέως δὲ σκεύη κτένες, κουρίδες, μάχαιραι μαχαιρίδες· ἐν μὲν γὰρ Κρατίνου Διονυσαλεξάνδρῳ εἴρηται 140

ἐνεῖεν ἐνταυθοῖ μάχαιραι κουρίδες,
αἷς κείρομεν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς ποιμένας,

ἐν δὲ Χρυσῷ γένει Εὐπόλιδος

ἔπειθ' ὁ κουρεὺς τὰς μαχαιρίδας λαβὼν
ὑπὸ τῆς ὑπήνης κατακερεῖ τὴν εἰσφοράν.

καὶ ψαλὶς δὲ τῶν κουρέως σκευῶν, ἣν καὶ μίαν μάχαιραν καλοῦσιν, καὶ ξυρὸν καὶ ξυροδόχη, ὡς ἐν Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνης

χρῆσόν γε νῦν ἡμῖν ξυρόν. αὐτὸς λάμβανε
ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ξυροδόχης.

καὶ ὀνυχιστήρια δὲ λεπτὰ παρὰ Ποσειδίππῳ.

σκυτόμου δὲ σκεύη τομεὺς ἐν Πλάτωνος Ἀλκιβιάδῃ 141 εἰρημένος, καὶ σμίλη ἐν τῇ Πολιτείᾳ, καὶ καλάπους ἐν τῷ Συμποσίῳ. καὶ περιτομεὺς δ' ἂν ῥηθείη καὶ χηλεύματα καὶ ὄπεας· καὶ ὀπήτιον εἴρηται ἐν Νικοχάρους Κρησίν,

τοῖς τρυπάνοισιν ἀντίπαλον ὀπήτιον.

κυνηγέτου δὲ σκεύη λίνα, δίκτυα, ἄρκυες, ἐνόδια, ἐμβόλια, στάλικες, στήριγγες, κάμακες, δίκρα, κάλοι, ἱμάντες, κυνουχοί, σχαλίδες σχαλιδώματα, ξίφη, δόρατα, ἀκόντια, δρέπανα, τόξα, προβόλια, ποδάγραι, ἀρπεδόναι, σειραὶ σει-

---

140 2. ἐνεῖεν δὲ ἐντ. codices. 7. κουρέων vulgo. 12. παρὰ vulgo om. 141 5. τρυπάνοις et ὅπερ ἀρχίλιον (vel ἀγχίλιον) ante M.

142 ρίδες, πλεκταί· πλεκτὴν γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τὴν σειρὰν ὠνόμαζον, ὡς Πλάτων ἐν Ἑλλάδι

βούλει τήνδε σοι πλεκτὴν καθῶ,
κἄπειτ' ἀνελκύσω σε δεῦρο;

πελέκεις, δέραια περιδέραια, τελαμωνίαι, ῥόπαλα, σκυτάλαι, ξυῆλαι, ἀρνακίδες, ἦλοι, ἐγκεντρίδες.

στρατιώτου δὲ σκεύη ἀσπὶς πέλτη, θώραξ ἡμιθωράκιον σπολάς, κράνος κόρυς περικεφαλαία, λόφος τριλοφία, χεῖρες, κνημῖδες, πῖλοι, τόξα, βέλη τοξεύματα ὀιστοί, φαρέτρα ὀιστοδόκη ὀιστοθήκη γωρυτός φαρετρεῶνες, καὶ τῆς ἀσπίδος τὸ ἔλυτρον σάγμα, καὶ τοῦ κράνους ἡ θήκη
143 λοφεῖον, δόρατα, ἀκόντια ἀκοντίσματα, κοντοί, καὶ τοῦ δόρατος τὸ ἱστάμενον σαυρωτήρ στύραξ στυράκιον, καὶ τὸ προῦχον σιδήριον λόγχη αἰχμή ἐπιδορατίς, ἡ δὲ θήκη δουροδόκη. καὶ ξυστὰ δ' εἴποις ἂν καὶ κάμακας καὶ παλτὰ καὶ σαρίσσας καὶ σαυνία· τὸ μὲν γὰρ ὄνομα ἐπ' ἀνδρείου αἰδοίου ἐστὶ παρὰ Κρατίνῳ, ἐπὶ δὲ τοῦ δόρατος ἐν Φιλαδέλφοις Μενάνδρου·

ὥστ' ἔγωγ' ἂν εἰλόμην που σαυνίῳ πεπληγμένος.

144 καὶ Ἀριστοφάνης μὲν ἔφη ἐν Ὀλκάσιν

λόγχαι δ' ἐκαυλίζοντο καὶ ξυστὴ κάμαξ,

ἐν δὲ Σκηνὰς καταλαμβανούσαις

καὶ τῶν πλατυλόγχων, ὡς ὁρᾷς, ἀκοντίων·

Ἄλεξις δ' ἐν Λευκαδίᾳ

φέρε τὴν σιβύνην καὶ πλατύλογχα,

Ἀμειψίας δ' ἐν Σφενδόνῃ

τὸ μὲν δόρυ

μετὰ τῆς ἐπιχάλκου πρὸς Πλαταιαῖς ἀπέβαλεν.

προσθετέον δὲ τούτοις ξίφη καὶ μαχαίρας καὶ κοπίδας καὶ ἀκινάκας καὶ ξυήλας καὶ δρέπανα καὶ δορυδρέπανα καὶ ἐγχειρίδια, καὶ λαβὴν ξίφους καὶ προλαβὴν καὶ κώπην, καὶ
145 τὴν θήκην κολεόν. καὶ Εὐριπίδης μὲν ἐν Παλαμήδει λέγει κώπην χρυσόκολλον, Μένανδρος δὲ ἐν Ἁλιεῦσι «καὶ χρυσολαβὲς καλὸν πάνυ ἐγχειρίδιον,» Θεόπομπος δὲ ἐν Πόλεσιν

---

142 5. τελμονίαι *AB*: cf. 5 55. 144 6. πλατύλογχ' ἀκόντια Toupius. 145 3. *Καπηλίσιν* Meursius.

«ἐλεφαντοκώπους ξιφομαχαίρας.» ὅτι δὲ καὶ τὴν σπάθην ἐπὶ τοῦ ξίφους εἰρήκασιν, εὕροις ἂν ἐν Εὐριπίδου Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ·

πᾶς δ' ἐξεθέρισεν ὥστε πύρινον στάχυν
σπάθῃ κολούων φασγάνου μελανδέτου.

εἰ δὲ τοῦτο ἀμφίβολον, Φιλήμων ἐν Ῥοδίᾳ σαφέστερον αὐτὸ ποιεῖ λέγων

σπάθην παραφαίνων δηλαδὴ χρυσένδετον,

καὶ ἐν τῷ Μισουμένῳ Μένανδρος, ὅταν λέγῃ «ἀφανεῖς γε- 146
γόνασιν αἱ σπάθαι.» τούτοις δ' ἐπακτέον σφενδόνας, λίθους, μολυβδαίνας, πελέκεις, σαγάρεις, πυρεῖα, δέρρεις, διφθέρας, σκηνάς, μακέλλας, κάλους, ἱμάντας, ἀλύσεις, γυλιούς, στρωματόδεσμα. καὶ τελαμῶνα δ' ἂν καὶ ζωστῆρα εἴποις καὶ ὄχανα, καὶ κιλλίβαντας, Ἀριστοφάνους εἰπόντος

τοὺς κιλλίβαντας οἶσε, παῖ, τῆς ἀσπίδος.

τέκτονος σκεύη σκέπαρνον, πρίων, σφῦρα, τέρετρον τρύπανον τρυπανοῦχος ἀρίς, ῥίνη, πέλεκυς καὶ καθ' Ὅμηρον πέλεκκος. ἐν δὲ τῇ ἐν Ὀλυμπίᾳ στήλῃ ἀναγέγραπται τρύπανα τρυπανίας ἔχοντα, ἴσως τὴν ἀρίδα. χαλκέως 147
σκεύη ἄκμων ἀκμοθέτης, ῥαϊστήρ, πυράγρα, φῦσαι φυσητήρ ἀκροφύσιον, χοάναι, ἀκόναι θηγάναι, ἐσχαρίδες, κροταφίδες. οἰκοδόμου σκεύη λεῖαι, γλαρίδες ὡς Σοφοκλῆς ἐν Πριάμῳ, τύκοι, κανών, διαβήτης, πῆχυς, στάθμη, μολύβδαινα, ὑπαγωγεύς, τάχα δὲ καὶ μοχλίον, εἰ καὶ τοῖς τοιχωρύχοις τοῦτο προστιθέασιν οἱ κωμῳδοποιοί. καὶ μοχλίσκον δὲ τὸ τοιοῦτον Ἀριστοφάνης ἐν Σκηναῖς καταλαμβανούσαις ὠνόμασεν, εἰπὼν «τοῖχον μοχλίσκῳ σκαλεύειν.» οἷς προσα- 148
ριθμητέον καὶ τὰ ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνους,

καὶ πλαίσια ξυμπτυκτὰ πλινθεύσουσί γε
καὶ διαμέτρους καὶ σφῆνας.

ἐν δὲ ταῖς Ἀττικαῖς στήλαις ἀναγέγραπται πρίων λιθοπρίστης καὶ καρκίνος λίθους ἔχων. εἴποις δ' ἂν καὶ μηχανὴν λιθαγωγόν. ζωγράφου σκεύη πίνακες πινάκια, κιλλί- 163

---

145 4. στάχυν add Piersonus. 6. Ῥοδίαις ante *M*. 146 3. μολυβδία *A*, μολυβδίους *B*, μολυβδίνας *C*: corr Iungermannus. 10. ὀλυμπίῳ *BC*. 148 1. μοχλισκίῳ Bergkius. || σκαλεύειν Kühnius: καλάνειν *A*, καλαύειν *C*, κλαύειν *B*. 6. ἕλων *C*: an ἕλκων?

βαντες καὶ ὀκρίβαντες, γραφίδες ὑπογραφίδες, πυξία. νε-
149 ωλκοῦ σκεύη φάλαγγες φαλάγγια, ὁλκοί, οὐροί. με-
ταλλέως σκεύη θύλακες, περίοδος, σάλαξ· καὶ θυλακο-
φορεῖν μὲν τοὺς μεταλλέας οἱ κωμῳδοὶ λέγουσι, περίοδον
δὲ καὶ σάλακα Θεόφραστος ἐν τῷ Μεταλλικῷ, περίοδον μὲν
τὸ ἀγγεῖον ᾧ κατακεραννύουσι τὸν σίδηρον, σάλακα δὲ τὸ
τῶν μεταλλέων κόσκινον. ὁ δὲ τορεὺς φρεωρύχων ἐργα-
λεῖον. ἰατροῦ σκεύη σμίλη, ὑπογραφίς, ὠτογλυφίς, ψα-
λίς, μηλωτρίς μήλη, ὀδοντοξέστης ὀδοντάγρα, ἐξάλειπτρον,
λουτήριον, σικύα, ὑπόθετον, λεκανίς, σπογγία, ἐπίδεσμα,
150 σπληνίον, λαμπάδιον, ποδοστράβη, κλυστήρ· ἔστι γὰρ παρ'
Ἡροδότῳ τοὔνομα. τάχα δὲ καὶ βάλανος· ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐκ
στέατος καὶ λίτρου προμήκους πλάσματος, ᾧ ἀντὶ κλυστῆ-
ρος χρῶνται, βαλανίσαι Ἱπποκράτης λέγει. ἐν δὲ τοῖς Δη-
μιοπράτοις καὶ ῥάκια καὶ κηρωτὴ γέγραπται. κυβευ-
τοῦ σκεύη ἄβαξ ἀβάκιον, κόσκινον, κύβοι, διάσειστοι κύ-
βοι, ἀστράγαλοι, φιμοί, κημοί, τηλία, κήθια κηθίδια, ψῆ-
φοι, πεττοί. σοροποιοῦ σκεύη σορός, πύελος, κιβωτός,
ληνός. οἵ τε γὰρ περὶ Ἔραστον καὶ Κορίσκον Πλάτωνι ἐπι-
στέλλοντες γράφουσι «ληνὸν Ἀσσίαν τῆς σαρκοφάγου λί-
θου,» καὶ ἐπάγουσι περὶ τοῦ αὐτοῦ λέγοντες «σορῷ·» ὅ
τε Φερεκράτης ἐν τοῖς Ἀγρίοις ἔφη

ἢ μὴν σὺ σαυτὸν μακαριεῖς, ὅταν
οὗτοί σε κατορύττωσιν. οὐ δῆτ', ἀλλ' ἐγώ
τούτους πρότερον, οὗτοι δὲ μακαριοῦσί με.
καίτοι πόθεν ληνοὺς τοσαύτας λήψομαι;

151 καὶ μιξάμενοι δ' ἂν εἴποιμεν σκεύη, βαλάντια καὶ
βαλαντίδια, ὡς ἐν Αἰξὶν Εὔπολις. καὶ θυλάκιον δὲ καὶ θυ-
λακίσκον· Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Τριφάλητι τοῦτο ὑποδη-
λοῖ, ὅταν φῇ

ἔπειτ' ἐπὶ τοὖψον ἦκε, τὴν σπυρίδα λαβών
καὶ θυλακίσκον καὶ τὸ μέγα βαλάντιον.

ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ κύστιν ὑείαν ἐν Ταγηνισταῖς·

ὁ δὲ λύων κύστιν ὑείαν,

---

150 11. ὁρῶ ὅγε ante Bentleium et *M.* 13. ὅταν] ὦ τᾶν ὅταν Bentleius.

κἀξαιρῶν τοὺς δαρεικούς.

ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ καὶ σακίον, ὅταν φῇ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις 152

σακίον, ἐν οἷσπερ τἀργύριον ταμιεύεται.

καὶ πόδα δὲ βαλαντίου ὁ αὐτὸς εἴρηκεν ἐν Βαβυλωνίοις. ἀργυροθήκην δὲ Ἀντιφάνης ἐν Μίδωνι εἴρηκεν. εἰ δὲ καὶ τῷ μαρσιπίῳ τις χρῆσθαι βούλοιτο, βοηθήσει αὐτῷ Ἀπολλόδωρος ὁ Καρύστιος εἰπὼν ἐν τῇ Ἐννέα «μαρσίπιόν τι μικρόν.» ἀρύβαλλος δὲ ἐπὶ τοῦ συσπάστου βαλαντίου ἐν Ἀντιφάνους Αὐτοῦ ἐρῶντι καὶ ἐν Στησιχόρου Κερβέρῳ.

γλωττοκομεῖον ἡ θήκη τῶν αὐλῶν· καὶ συβήνην 153 δὲ τὴν τῶν αὐλῶν θήκην καλοῦσιν. καὶ αὐλοὺς ὀστεΐνους, καὶ καλαμίνους αὐλοὺς Ἀριστοφάνης ἔφη, καὶ Καλλίμαχος τὴν φορβειὰν τὴν αὐλητικήν. καὶ κρουπέζια τὰ τῶν αὐλητῶν ὑποδήματα. τὸ μέντοι γλωττοκομεῖον εἴρηκε Λύσιππος 154 ἐν Βάκχαις·

αὐτοῖς αὐλοῖς ὁρμᾷ καὶ γλωττοκομείῳ.

ὠνόμασται γὰρ ἀπὸ τῶν γλωττῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου γλωττοκομεῖον παρὰ τοῖς νεωτέροις ἔστιν εὑρεῖν, ὡς ἐν τῷ Τιμοκλέους Βαλανείῳ, «καὶ τὸ γλωττοκομεῖον βαλανεύεται.» καὶ ἐν Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου Διαβόλῳ

μέγα

ὦ Φορμίων γλωττόκομον· οὐκ ὀφθαλμιῶ.

ἐκ δὲ τῶν σκευῶν καὶ γαλεάγρα· τὸ δὲ ὄνομα ἐν 155 τοῖς ἐπιγραφομένοις Δημοσθένους πρὸς Ἀριστογείτονα. καὶ μυάγρα· Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Φοινίσσαις κέχρηται τῷ ὀνόματι. ἐν δὲ Πλούτῳ ἶπον τὴν μυάγραν καλεῖ. καὶ Καλλί- 156 μαχος δὲ ἔφη

ἶπόν τ' ἀνδίκτην τε μάλ' εἰδότα μακρὸν ἁλέσθαι,

ὡς καὶ τὸν ἀνδίκτην ὄντα εἶδος μυάγρας. τὸ μέντοι ἑνιστάμενον ταῖς μυάγραις παττάλιον σκανδάληθρον καλεῖται, ὡς ὁ ἐν ταῖς μείζοσι πάγαις πάτταλος ῥόπτρον, τὸ δὲ σπαρτίον ᾧ συνέχεται μήρινθος. τὴν δὲ Ἀνδρομέδαν Κρατῖνος

---

151 1. κἀξαίρων ante Bergkium. 152 7. Ἐνναίᾳ vel Νεμέᾳ M. 154 6. γλωττόκομον Nunnesius. 10. ὀφθαλμῷ ante Iungermannum.

ἐν τοῖς Σεριφίοις δελεάστραν καλεῖ. Νικοφῶν δὲ τὰς τοιαύτας πάγας ἐν Ἀφροδίτης Γοναῖς δελέαστρα εἴρηκεν. πέτευρον δέ, οὗ τὰς ἐνοικιδίας ὄρνιθας ἐγκαθεύδειν συμβέβηκεν, Ἀριστοφάνης λέγει, ὥσπερ καὶ κρεμάστραν ἐν ταῖς Νεφέλαις.

157 σὺν δὲ τούτοις λεγέσθωσαν δοκοί δοκίδες, ἰκρία, στρωτῆρες, καλυμμάτια. καὶ μετὰ τοῦ κεράμου ἐν τοῖς Δημιοπράτοις καλυπτῆρες κορινθιουργεῖς καὶ ἰκριωτῆρες. ἀκτηρίδα δὲ τὴν βακτηρίαν Ἀχαιὸς ἐν Ἰριδι ὠνόμασεν· καλεῖται δὲ οὕτως καὶ τὸ τὸν ῥυμὸν τοῦ ἅρματος ἢ τῆς ἁμάξης ἀνέχον ξύλον, ὅταν ἄζευκτος ᾖ, ὃ στήριγγα καλεῖ Λυσίας, ὥσπερ καὶ τὴν κνήμην τῆς ἁμάξης ὁ αὐτὸς ὠνόμασε κνημίαν.

158 προσθετέον δὲ τούτοις τράπεζαν λογιστηρίαν, πιλίον πῖλον πιλίδιον, τάρπην, ἥ ἐστι πλέγμα ἐκ λύγων, ἔτι δὲ καὶ γύργαθον καὶ θωμόν, Ἀριστοφάνους ἐν Δαιταλεῦσιν εἰπόντος

εἰ μὴ δικῶν τε γύργαθος ψηφισμάτων τε θωμός.

159 καὶ οἰκίσκον δὲ ὀρνίθειον καὶ οἰκίσκον περδικικὸν Ἀριστοφάνης ἐν Ὀλκάσιν ἔφη. εἰ δὲ μὴ ψευδὴς ὁ Ὑπερίδου λόγος ὑπὲρ Ἁρπάλου, ἐν αὐτῷ γέγραπται «ἐκπηδήσαντες ἐκ τῶν περδικοτροφείων.» χοιροτροφεῖον δὲ ἐν ᾧ χοῖροι τρέφονται, ὡς Εὔπολις καὶ Φρύνιχος ἐν Ποαστρίαις· τὸ δ' αὐτὸ καὶ χοιροκομεῖον ἐν Ἀριστοφάνους Λυσιστράτῃ.

160 καὶ γρυμέα δὲ ἀγγεῖόν τι εἰς ἀπόθεσιν, ὃ ἔνιοι πήραν νομίζουσιν. καὶ θύλακος καὶ ἀσκοθύλακος, ὡς ἐν τῷ Ἀριστοφάνους Γηρυτάδῃ, καὶ ἀσκοπήρα, ὡς ἐν ταῖς Ὥραις Ἀριστοφάνους. καὶ κέστρα δὲ σφύρας τι εἶδος σιδηρᾶς, ὡς ἐν Αἰγεῖ Σοφοκλῆς

κέστρᾳ σιδηρᾷ πλευρὰ καὶ κατὰ ῥάχιν
ἤλαυνε παίων.

ἀλλὰ μὴν καὶ κύρτη σιδηρᾶ ἀγγεῖόν τι, οἷον οἰκίσκος ὀρνίθειος, παρὰ Ἡροδότῳ καὶ Ἀρχιλόχῳ. καὶ καλιὰ δὲ καὶ καλιὸς ὁ τοιοῦτος οἰκίσκος, ὡς Κρατῖνος Θρᾴτταις

---

156 2. πέταυρον *AB*, et 3. τοὺς ἐνοικιδίους. 158 2. πιλάδιον ante Hemsterhusium. 159 3. ἐκδήσαντες *C*. 160 4. τινος vulgo.

ἐς τὸν καλιόν, ἣν τύχῃ, καθείργνυται.

ἤδη δὲ καὶ τὸν πρὸς οἰκήσεις ἐπιτήδειον οὕτω λέγουσιν, ὡς 161
ἐν Ἐλπίδι Ἐπιχάρμου εἴρηται

τὸν τοῦ γείτονος καλιόν.

ἐν δὲ Εὐπόλιδος Αὐτολύκῳ

οἰκοῦσι δ' ἐνθάδ' ἐν τρισὶν καλιδίοις,
οἴκημ' ἔχων ἕκαστος.

σάγματα μὲν οὖν ὑποζυγίων κατὰ τοὺς πολλοὺς ἐν τῇ πέμπτῃ τῶν Φιλιππικῶν ἔστιν εὑρεῖν, σακκοπήραν δέ, ὡς εἴθισται τοῖς ἰδιώταις λέγειν, ἐν Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου Ἀμφιαράῳ·

ἐμβαλόντες, ὦ πονηρὲ σύ,
εἰς σακκοπήραν αὐτὸν ἐπιθήσουσί που
ἐφ' ὑποζύγιον.

σίφνιν δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς ὕμνοις οὐ τὴν γῆν ἔνιοι ἀκού- 162
ουσιν, ἀλλὰ τὴν σιπύαν, ἐξ ἧς ἡ Δημήτηρ προυκόμιζε τὰς τροφάς. ἀορτῆρα δὲ τὸν ζωστῆρα Φερεκράτης ἐν Γραυσὶ κέκληκεν. ἡ δὲ καυσία πῖλος Μακεδονικὸς παρὰ Μενάνδρῳ, ὡς τιάρα Περσικός. καὶ κυρβασίαν δ' Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι εἴρηκεν·

καὶ τὴν κυνῆν ἔχειν με κυρβασίαν ἐρεῖς·

Ἡρόδοτος δὲ καὶ κίταριν. τὸ δὲ τῶν ἐφήβων φόρημα πέ- 164
τασος καὶ χλαμύς· Φιλήμων ἐν Θυρωρῷ

ἐγὼ γὰρ ἐς τὴν χλαμύδα κατεθέμην ποτέ
καὶ τὸν πέτασον.

Τηλεκλείδου δ' ἐν Ἀμφικτύοσιν εἰπόντος «δουλοπόνηρον ῥυπαρὸν κόλυθρον» κάτοπτρον ἔνιοι ἀκούουσιν. καὶ ὅταν μὲν ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴπῃ Ἀριστοφάνης ἀχάνας χρυσίου, τὸ ἀγγεῖον ἴσως Περσικόν· ἔνιοι δὲ τὴν θεωρικὴν κίστην οὕτω 165
κεκλῆσθαι νομίζουσιν, ἐν δὲ Ἀριστοτέλους Ὀρχομενίων πολιτείᾳ μέτρον ἐστὶν Ὀρχομένιον τετταράκοντα πέντε μεδίμνους χωροῦν Ἀττικούς. οἱ δὲ κοιτίδας τὰς Πυθῶδε ἰόντων, ὅτε καὶ τὰ λεβητάρια καλοῦσι ταναγρίδας. ξίφους δὲ

---

162 2. σιπύην *A*. 164 6. κάναστρον sive κάνυστρον *M*. 165 3. πέντε ex scholiasta Aristophanis add Salmasius.

ὄνομα ἔοικεν εἶναι βαρβαρικὸν ἡ σκαλμή, Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Τρωίλῳ

σκαλμῇ γὰρ ὄρχεις βασιλὶς ἐκτέμνουσ' ἐμούς.

τὸ δὲ ὄγκιον σκεῦος πλεκτὸν εἰς ἀπόθεσιν σιδήρου ἢ ἄλλων τινῶν, παρὰ δ' Ὁμήρῳ τῶν Ὀδυσσέως πελέκεων· Ἕρμιππος δ' ἐν Δημόταις ἔφη «ἔχοντες ἴσον ἀσπίδιον ὀγκίῳ.»

166 παρὰ δὲ Βοιωτοῖς τὸν κάδον σκύφον κεκλῆσθαι λέγουσιν. ἡ δὲ σμινύη καττὺς δερμάτιον ἐντιθέμενον τῇ σμινύῃ, ὅταν ὁ στέλεχος ἀραιὸς ᾖ· καὶ ἔστι τοὔνομα ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Νιόβῳ. πτανάκα δ' ἐστὶ ψίαθος ἡ ἐν τοῖς ἀκατίοις, ἣν καὶ κάνναν καλοῦσι. κραστήριον δὲ τέτταρα ξύλα εἰς ἄλληλα ἐνηρμοσμένα, τόνῳ ἐνδεδεμένα, ἃ κατήρτων πρὸ τῆς φάτνης τῶν ὑποζυγίων φέρειν αὐτοῖς τὸν χιλόν, ὃν καὶ χόρτον καὶ πόαν καὶ κράστιν ἐκάλουν. ἐκφατνίσματα δὲ αἱ σανίδες αἱ ἀναιρούμεναι ἐκ τῆς φάτνης ὡς καθαίρεσθαι τὰ περιττά.

167 ἐκ δὲ τῶν σκευῶν ἔστω καὶ προσωπεῖον καὶ μορμολυκεῖον καὶ γοργεῖον καὶ προσωπίς, καὶ ὡς ἐν τοῖς Σοφισταῖς Πλάτων ὀθόνιον πρόσωπον, καὶ κλωὸς καὶ κλοιὸς καὶ ἅλυσις καὶ μονάλυσις. ἡ δὲ ἅλυσις οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ γυναικείου κόσμου ὠνόμασται παρὰ Ἀριστοφάνει, «σφραγῖδας ἁλύσεις·» Φιλιππίδης δὲ ἔφη

ἁλύσιον εἶχε τετταράκοντ' ἄγον δραχμάς.

δεσμὸς μέντοι σιδηροῦς καὶ σκύλαξ, οὗ μέμνηται Πλάτων ἐν Ἑλλάδι,

λαβὼν οὖν

τὸν σκύλακα τὸν τοῦ προξένου, κἄπειτα δῆσον αὐτόν.

168 ἐκ δὲ σκευῶν καὶ ἀναξυρίδες καὶ σκελέαι καὶ ποδίδες καὶ Περσικαί, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Νεφέλαις τὰς ἀναξυρίδας ἔοικε καλεῖν. Ἀντιφάνης δ' ἐν Σκύθαις ἢ Ταύροις «σαράβαρα καὶ χιτῶνας πάντες ἐνδεδυκότες.» ἡ δὲ ἀμαξὶς ἁμάξιον μικρόν, καὶ παίζειν τοῖς παιδίοις. καὶ κώδων δὲ ἔστι τῶν σκευῶν καὶ τρυτάνη καὶ ὑστριχίς, τάχα δὲ καὶ κώδιον καὶ κωδάριον καὶ ἀρνακίς, καὶ βακτήριον, καὶ σάκ-

---

166 2. σμινύης? an ἐν σμινύῃ? 4. πτακάλα *AB*. 7. κρατὴρ τῶν libri: cf. 7 142.

κος, καὶ λυχνίς, καὶ πυξίς, καὶ ἕτερόν τι τοιοῦτον καλαμίσκος, ὡς ὅταν φῇ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν

σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν εἰρήνης ἕνα
εἰς τὸν καλαμίσκον ἐνστάλαξον τουτονί.

καὶ ἁλία δὲ σκεῦός τι ἦν πύξινον, ᾧ τοὺς ἅλας ἐντρίβουσιν· Ἄρχιππος μέν γε ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντί φησιν «ἁλία πυξίνη,» Στράττις δ' ἐν Κινησίᾳ 169

ἁλμυρόν θ' ὕδωρ,
ἕτερόν τε λεπτὸν ἐν ἁλίᾳ κεκομμένον.

καὶ ἴσως ἂν ἐοίκοι τούτῳ τῷ ἀγγείῳ ἐν ᾧ τὸ πέπερι λεαίνουσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ φορμός φορμίον φορμίσκος φορμίς· ἐν δὲ τῷ Γηρυτάδῃ ὁ Ἀριστοφάνης λέγει «φορμῷ σχοινίνῳ», ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις καὶ ἁλῶν τρία ἡμιφόρμια πέπραται, ὥσπερ καὶ σησάμων ἡμισάκιον. τάχα δὲ κἂν ὄροφόν τις ὀνομάσειεν, ὅς ἐστι στεγαστὴρ κάλαμος, ὃν καὶ Ὅμηρος ὀνομάζειν ἔοικεν ἐπὶ τῆς Ἀχιλλέως σκηνῆς. καὶ ἐν Ἀριστοτέλους δὲ ἢ Θεοφράστου Φυσικοῖς γέγραπται «καλάμου, ὀρόφου, θρυαλλίδος, στροβίλου, πίτυος.» εἴποις δ' ἂν καὶ ὠλένας καὶ ὠλενίδας, καὶ παρωλενίδας ἐν τοῖς Δημιοπράτοις εἰρημένας. καὶ πηνήκην δὲ καὶ προκόμιον, καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ περίθεσιν· καὶ περιθέτην δέ, ὡς ἐν Ἀμφιδος Ἀλκμαίωνι καὶ Μενάνδρου Ὀλυνθίᾳ. 170

σκεῦος δὲ καὶ ἡ κλῖμαξ· καὶ οἱ ἀναβασμοὶ τῆς κλίμακος κλιμακτῆρες, ὡς ἐν Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ· ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις κλιμάκιον, ἐν δὲ Ἀμειψίου Κόννῳ κλιμακίδα. ἦ που δὲ καὶ τύμπανα καὶ κύμβαλα, σκευῶν ἂν καὶ ταῦτα εἴη καὶ παρδαλῆ καὶ λεοντῆ, καὶ σανὶς καὶ λεύκωμα. καὶ οἷς ἂν ὀρνιθοθῆραι χρῶνται, παγίδες καὶ νεφέλαι καὶ δίκτυα· ἐν Ὄρνισι δ' αὐτῶν Ἀριστοφάνης μνημονεύει. 171

τὴν δὲ πήραν πηρίδιον εἴποις ἂν ὡς ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις Ἀριστοφάνης, καὶ θύλακα καθ' Ὅμηρον, καὶ θύλακον καὶ θυλάκιον καὶ θυλακίσκον, ὡς ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνης, καὶ κώρυκον καὶ κωρύκιον καὶ κωρυκίδα, ὡς ἐν ταῖς Ὀλκάσιν Ἀριστοφάνους. καὶ βύσμα δ' 172

---

169 5. *νίτρον* vel *κέγχρον* M. 170 1. δὲ κἂν] δὲ καὶ vulgo.
171 4. *κλιμακίδια* Salmasius.

ἂν εἴη τῶν χρησίμων, τοῦ αὐτοῦ εἰπόντος «βύσμα καὶ γευστήριον.» τοῦτο δὲ βύστραν ἕτεροι κεκλήκασιν, ὡς Ἀναξανδρίδης Κιθαριστρίᾳ καὶ Ἀντιφάνης Ὀρφεῖ «βύστραν τιν' ἐκ φύλλων τινῶν.» ἀλλὰ μὴν τῷ στεγαστῆρι ὀρόφῳ προσή-
173 κοιεν ἂν καὶ οἱ στρωτῆρες καὶ τὰ καλυμμάτια· ἄμφω δὲ ἐν Ἀριστοφάνους Βαβυλωνίοις,

πόσους ἔχει στρωτῆρας ἀνδρῶν οὑτοσί,

καὶ αὖ πάλιν

ὡς εὖ καλυμματίοις τὸν οἶκον ἤρεφεν.

φαίης δ' ἂν κατ' Ἀριστοφάνην λέγοντα ἐν Ὀλκάσι καὶ παττάλους ἐγκρούειν, καὶ σκυτάλιον ὑποσίδηρον καὶ σμινύας καὶ ἀγκαλίδας, καὶ ὡς ἐν Ταγηνισταῖς νεβρίδα καὶ λίθους πωρίνους καὶ κηρύκιον, καὶ ὡς ἐν Ἥρωσιν

ἴθι δή, λαβὼν τὸν ῥόμβον ἀνακωδώνισον,

καὶ ὡς ἐν Γήραι «πτωχικοῦ βακτηρίου,» καὶ

βακτηρία δὲ Περσὶς ἀντὶ καμπύλης

καὶ «καλαμίνους αὐλούς.» τοὺς δὲ κάλως καὶ σχοινία καὶ ὅπλα ἂν εἴποις· Ὅμηρος δὲ καὶ ὅπλον βύβλινον.

174 φαίης δ' ἂν καὶ χρυσώματα καὶ ἀργυρώματα καὶ χαλκώματα ἐν μέρει τῶν σκευῶν, οὐ μόνον ἐν τῇ Ἀναβάσει Ξενοφῶντος εἰπόντος χαλκώμασιν, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνους ἐν Πελαργοῖς «χαλκώματα προσκεφάλαια.» Λυσίας δὲ ἐν τῷ πρὸς Κλέωνα καὶ ἀργυρώματα καὶ χρυσώματα εἴρηκεν.

175 καὶ βαίτας δὲ τὰς τῶν ἀγροίκων διφθέρας ἐν τοῖς γυναικείοις μίμοις ὁ Σώφρων ἐκάλεσεν. εἶεν δ' ἂν καὶ ἀμφωτίδες ἐκ τῶν σκευῶν, Πλάτωνός τε εἰπόντος καὶ ἐν Κερκύονι Αἰσχύλου,

ἀμφωτίδες τοι τοῖς ἐνωτίοις πέλας·

Ἀλέξιδος δὲ καὶ δρᾶμα Ἀμφωτίς. καὶ ῥιπίδα δ' ἄν τις φαίη πλέγμα τι ψιάθῳ ἢ φορμῷ παραπλήσιον· Κράτης δ' ἐν τοῖς Ἥρωσιν ἔφη «ῥιπίδι κοπραγωγῷ,» ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις ἀναγέγραπται «ῥιπαικὰ παγκτόν.» Ὅμηρος
176 δ' ἔφη «ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι·» καὶ γὰρ οἰσύα, καὶ οἰσύινα σκεύη, παρὰ δὲ Θουκυδίδῃ καὶ ἀσπίδες οἰσύιναι.

---

173 4. εὖ Bergkius pro οὖ. 7. ἐκκρούειν — σκύταλον — σμινύδας ante Bergkium.

καὶ λίνον δ' ἂν εἴποις καὶ στυππεῖον, καὶ κάνναβον καὶ κάνναβιν, καὶ τὸν ἱστὸν τῶν ταῦτ' ἐργαζομένων γέροντα. καὶ ὁλκεῖον ἀγγεῖον ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χαλκοῦν, ὡς ἐν Ἀρρηφόρῳ Μενάνδρου «ἢ χαλκοῦν μέγα ὁλκεῖον·» ἐν δὲ Φιλήμονος Γάμῳ

ὁλκεῖον εἶδον ἐπὶ τραπέζῃ κείμενον
πυρῶν τι μεστόν.

εἴποις δ' ἂν καὶ μηλωτὴν τὴν τοῦ προβάτου δοράν, Φιλήμονος εἰπόντος ἐν Εὐρίπῳ «στρῶμα μηλωτήν τ' ἔχει.» καὶ σκεῦός τι ὁλοσίδηρον, ὡς ἐν Ἀντιφάνους Φιλίσκῳ, καὶ ἄλλο μονόξυλον, ὡς ἐν Πλάτωνος Νόμοις. Κρατίνου 177
δ' εἰπόντος ἐν Νεμέσει «ἐν τῷ κυφῶνι τὸν αὐχέν' ἔχων,» ἦ που νοητέον ὡς σκεῦος ἦν τι ἀγορανομικόν, ᾧ τὸν αὐχένα ἐνθέντα ἔδει μαστιγοῦσθαι τὸν περὶ τὴν ἀγορὰν κακουργοῦντα. καὶ νάρθηκα δ' ἂν εἴποις, Πλάτωνος μὲν καὶ ναρθηκοφόρους ὀνομάσαντος, Ἴωνος δὲ ἐν τῷ Μεγάλῳ δράματι εἰπόντος «ψαθαρὸν νάρθηκα.» ζυγὸν δὲ εἴποις ἂν ὑποζυγίων, καὶ τὸ τῆς τρυτάνης καὶ τὸ τῆς νεὼς καὶ τὸ τοῦ ὑποδήματος καὶ τὸ τοῦ χοροῦ· Δεινόλοχος δ' ἐν Ἀμαζόσιν ἔφη καπηλικοῦ ζυγοῦ. τὸ δὲ ξυρὸν πολλῶν εἰρηκότων, παρατηρητέον ὅτι Ἄρχιππος ἐν τῷ Ῥίνωνι ἀρρενικῶς αὐτὸ εἴρηκεν.

φλοΐνην δὲ ἐσθῆτα Ἡροδότου εἰπόντος, σοὶ τοῦτο 178
ὑπάρχει λέγειν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πλεγμάτων, οἷον φλοΐνην σπυρίδα ἢ ψίαθον ἢ ὁτιδήποτε, μάλιστα καὶ Εὐριπίδου ἐν Αὐτολύκῳ σατυρικῷ εἰπόντος «σχοινίνας γὰρ ἵπποισι φλοΐνας ἡνίας πλέκει.» ἡ δὲ ὕλη ὅθεν ἐπλέκετο, φλοῦς μὲν κατὰ τοὺς Ἴωνας, φλέως δὲ κατὰ τοὺς Ἀττικούς. εἴη 179
δ' ἂν καὶ κόιξ ἕν τι τῶν πλεγμάτων, ὃν οἱ μὲν Δωριεῖς κόιν καλοῦσιν, ὡς Ἐπίχαρμος Πίθωνι

ἢ θύλακον βόειον ἢ κόιν φέρειν
ἢ κωρυκίδα,

οἱ δὲ Ἀττικοὶ κόικα, ὡς Φερεκράτης Κοριαννοῖ

πᾶς δ' ἀνὴρ ἔσαττε τεῦχος ἢ κόικ' ἢ κωρύκους.

σαφῶς δὲ αὐτὸ Ἀντιφάνης ἐν Βομβυλιῷ δηλοῖ, εἰπών

---

177 4. δεῖ ante **M**.

ἀγγεῖον ἀλφιτήριον κόιξ.
εἴη δ' ἂν καὶ φείδων τι ἀγγεῖον ἐλαιηρόν, ἀπὸ τῶν Φειδωνίων μέτρων ὠνομασμένον, ὑπὲρ ὧν ἐν Ἀργείων πολιτείᾳ
180 Ἀριστοτέλης λέγει. καὶ στέγαστρον δὲ ὅστις ἐθέλοι ὀνομάζειν, ἥπερ ἡ πολλὴ χρῆσις, τὴν στεγαστρίδα διφθέραν, τὸν σκύτινον τοῦτον χιτῶνα, καταφευγέτω ἐπὶ τὸν Αἰσχύλον εἰπόντα «ὀστέων στέγαστρον.» κίσται δ' οὐ μόνον ὀψοφόροι, οὐδ' ἄλλως ἀγγεῖα εἰς ἐσθήτων ἀπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν φαρμακοπωλῶν ἂν καλοῖντο, ὡς ἐν Ἀμφιαράῳ Ἀριστοφάνης

καὶ τοὺς μὲν ὄφεις, οὓς ἐπιπέμπεις,
ἐν κίστῃ που κατασήμηναι,
καὶ παῦσαι φαρμακοπωλῶν·

ὥσπερ που καὶ Θεόπομπος ἐν Ἀλθαίᾳ

τὴν οἰκίαν γὰρ εὗρον εἰσελθὼν ὅλην
κίστην γεγονυῖαν φαρμακοπώλου Μεγαρικοῦ.

181 τὸ μέντοι δέρμα ᾧ ὑποζώννυνται αἱ γυναῖκες λουόμεναι ἢ οἱ λούοντες αὐτάς, ᾧαν λουτρίδα ἔξεστι καλεῖν, Θεοπόμπου εἰπόντος ἐν Παισὶν

τηνδὶ περιζωσάμενος ᾧαν λουτρίδα,
κατάδεσμον ἥβης περιπέτασον.

Φερεκράτης δὲ ἐν Ἰπνῷ καταλέγων τὰ ἐργαλεῖα τῆς παιδοτριβικῆς,

ἤδη μὲν ᾧαν λούμενος προζώννυται.

182 οὕτω δὲ τὴν μηλωτὴν ἐκάλουν, ἴσως ἀπὸ τῆς ὄιος. τοῖς δὲ στρατιώταις καὶ ἀντὶ μάκτρας ὑπουργεῖ· ὅπερ ἐν Στρατιώταις Ἕρμιππος ὑποδηλοῖ, λέγων «νικᾷ δ' ᾧα λιθίνην μάκτραν.» καὶ κέραμον δ' ἂν εἴποις, καὶ κέραμον στεγαστῆρα· ἐν δὲ τοῖς Δημιοπράτοις καὶ κέραμον Ἀττικὸν καὶ κέραμον Κορίνθιον. κεραμίδα δὲ Θουκυδίδου εἰπόντος ἐν τῇ Πλαταϊκῇ πολιορκίᾳ, κεράμια τὰς κεραμίδας Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξὶ καλεῖ, λέγων

183 μῦς οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ
ὑπὸ τῶν κεραμίων ἡλιαστὴς ὀροφίας·

οἱ δὲ καὶ κεραμίδων γράφουσιν. καὶ σφύρᾳ μέν τι ὅμοιον

---

179 1. ὁ κόϊξ codices. 181 8. λουμένῳ προζώννυνται ante Bentleium.

ἢ κροταφίδι σιδηρᾷ εἴη ἂν ἡ κέστρα, δεσμῷ δ' ἂν ἐοίκοιεν αἱ στραγγαλίδες, Στράττιδος ἐν Φοινίσσαις εἰπόντος «οὐ σχοινί' οὐδὲ στραγγαλίδες εἰσίν.» κάνναι δὲ πλεγμάτιόν τι ἐστίν, οὗ μέμνηται ἐν Σφηξὶν Ἀριστοφάνης·

οὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω.

καὶ Φερεκράτης ἐν Ἰπνῷ

σκηνὴ περίερκτος περιβόλοις κάνναισι.

μάλιστα δ' ἐχρῶντο τῷ πλέγματι τούτῳ ἐς τὰ περιφράγματα, 184
ὡς ἐν τῇ Πυτίνῃ ὁ Κρατῖνος περὶ τῶν τριήρων λέγει

οὐ δύνανται πάντα ποιοῦσαι νεωσοίκων λαχεῖν
οὐδὲ κάννης.

τὸν μέντοι ταύτας πλέκοντα καννηνοποιὸν Ἱππῶναξ κέκληκεν. ἐν δὲ τοῖς μέτροις τοῖς τῶν ὑγρῶν εἴη ἂν καὶ μάρις, Ἀριστοτέλους ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ ζώων ἱστορίας εἰπόντος «οἴνου πέντε μάρεις.» ἔστι δὲ ὁ μάρις ἓξ κοτύλαι.

καὶ γῆν δὲ κεραμῖτιν εἴποις ἂν καὶ γῆν κεραμίδα, 185
ἢ ὡς Σαννυρίων ἐν Γέλωτι, «κεραμικὴν γαῖαν στρέφων.» οὗ μέντοι οἱ κεραμεῖς τὰς πλίνθους ἔπλαττον, πλινθεῖον καλεῖ τὸν τόπον ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβῳ Ἀριστοφάνης, περὶ τοῦ Κυκλοβόρου τοῦ ποταμοῦ λέγων

ὁ δ' ἐς τὸ πλινθεῖον γενόμενος ἐξέτρεψε.

τοῖς δὲ σκεύεσιν εἰ βούλοιτό τις προσαριθμεῖν καὶ κάδον πίττινον, ἔξεστιν, Ἀριστοφάνους ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ εἰπόντος

ἀλλ' εἰς κάδον λαβών τιν' οὔρει πίττινον.

καὶ στόμωμα μὲν σιδηροῦν ὅστις ἐν τοῖς ἀποθέτοις 186
σκεύεσιν ἀριθμοῖ, Κρατῖνος ἂν αὐτῷ συναινοῖ, λέγων ἐν Χείρωσι «Χαλυβδικὸν στόμωμα». εἰ δὲ καὶ πλέγμα τι σπάρτινον ἢ σάκον σπάρτινον ἐθέλοις καλεῖν, καὶ πρὸς τοῦτο Κρατῖνός σοι βοηθεῖ ἐν Νεμέσει λέγων

σπάρτην λέγω γε σπαρτίδα τὴν σπάρτινον.

φαίης δ' ἂν καὶ σίσυρναν, Αἰσχύλου μὲν ἐν Κήρυξι σατύροις λέγοντος «κατὰ τῆς σισύρνης τῆς λεοντέας,» Σοφοκλέους δ' ἐν Μυσοῖς

---

183 3. οὐ] οὐδὲ ante *M*. 7. περίβολος codices. 184 5. καννακοποιὸν *A*, καννινοποιὸν Salmasius. 186 6. Σπάρτην λέγω τὴν Σπαρτιάδ', οὐ τὴν σπαρτίνην *M*.

ψαλίδας τιάρας καὶ σισυρνώδη στολήν.

187 ἐπεὶ δὲ καὶ ἀσκὸν καὶ ἀσκίδιον καὶ τὰ τοιαῦτα προειρήκαμεν, οὐδὲν κωλύει καὶ μολγὸν εἰπεῖν, ὅς ἐστι κατὰ τὴν τῶν Ταραντίνων γλῶτταν βόειος ἀσκός· ὅθεν καὶ Θεοδωρίδας τὸν Ἥφαιστον ἔφη φυσητῆρσι μολγίνοις χρῆσθαι. καὶ Ἀριστοφάνης δὲ χρησμόν τινα παίζει,

μή μοι Ἀθηναίους αἰνεῖτ', ἢ μολγοὶ ἔσονται,

τὸ ἄπληστον αὐτῶν ὑπαινιττόμενος. τῶν δὲ ἐν οἰκίᾳ σκευῶν καὶ σκῦτος καὶ μάστιγες καὶ τροχοὶ καὶ πέδαι καὶ στρέβλαι. καὶ ἐπὶ ἐκπώματος δ' ἂν εἴποις, ἢ ἄλλου κατασκευάσματος, ὅτι λιθοκόλλητον ἦν, ὡς ἐν τῷ Μενάνδρου Παιδίῳ

χρυσοῦν ἐπόρισας. εἶθε λιθοκόλλητον ἦν.
καλὸν ἦν ἂν οὕτως.

188 ἐπεὶ δὲ ἥλους οἱ πολλοὶ καὶ ἡλίσκους οἱ κωμῳδοὶ λέγουσιν, ἰστέον ὅτι καὶ κυνδάλους τοὺς ἥλους ὀνομάζουσιν· ἐν γοῦν τῇ τοῦ νεὼ ποιήσει, ἣν ἢ Φίλων ἢ Θεόδωρος συνέθηκε, γέγραπται «κυνδάλους δὲ ἐχέτω ζυγὸν ἕκαστον.» φαίης δ' ἂν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ καὶ πῶμα καὶ ἐπίθημα, οἷον πίθου ἢ λέβητος ἢ φαρέτρας. ἐν γοῦν τῇ Ἀριστοφάνους Εἰρήνῃ γέγραπται

τὴν δ' ἀσπίδα
ἐπίθημα τῷ φρέατι παράθες εὐθέως·

Ὅμηρος δ' ἔφη «ὡς εἴ τε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθείη.»

189 τὸ μὲν δὴ ξύλον ᾧ περιπλάττουσι τὸν πηλὸν οἱ κοροπλάθοι, κάναβος καλεῖται· ὅθεν καὶ Στράττις ἐν τῷ Κινησίᾳ τὸν Σαννυρίωνα διὰ τὴν ἰσχνότητα κάναβον καλεῖ· αὐτὸ δὲ τὸ πήλινον, ὃ περιείληφε τὰ πλασθέντα κήρινα, ἃ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς προσφορὰν τήκεται καὶ πολλὰ ἐκείνῳ
190 τρυπήματα ἐναπολείπεται, λίγδος καλεῖται· ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ἔφη ἐν Αἰχμαλώτοις

ἀσπὶς μὲν ἡμῖν λίγδος ὡς πυκνομματεῖ.

---

187 6. *αἴνειν ἢ μολγοὶ* Bergkius: *αἰνεῖτε οἰμολγοι A*, *αἰνεῖτε ἀμολγοὶ B*, *ἀνεῖται μόλγοι C*. 188 3. *ἀπολλόδωρος AB*. 190 1. *μίλιγδος* et 3. *ἡμίλιγδος* ante Leopardum et Hemsterhusium. 3. *πυκνὸν πατεῖ C*, *πυκνόματι AB*, *πύκν' ὀμματεῖ* Kühnius.

ἐπιπόρπαμα δὲ κιθαρῳδοῦ σκευή, ὡς Πλάτων ἐν Ταῖς ἀφ' ἱερῶν

δότω τὴν κιθάραν τις ἔνδοθεν
καὶ τοὐπιπόρπαμα.

ἔξεστι δὲ καὶ ἀγγεῖα ὀστράκινα τὰ κεράμεα ἢ γήινα εἰπεῖν· ἐν γοῦν τῷ Ποιητῇ Πλάτων φησὶ

θαυμάζω τὸν τὴν δαπιθάκνην
πότερ' ὀστρακίνην ἢ βίβλον ἔχων τὴν δήποτε.

Ἡρόδοτος δὲ καὶ κεραμίνην κύλικα ἔφη, καὶ ὁ Ἀναξίλας Βοτρυλίωνι

οὐκ ἄν γέ μοι τοντὶ γένηται κεράμινον.

ἔστι δὲ καὶ ἑλένη πλεκτὸν ἀγγεῖον σπάρτινον, τὰ 191
χείλη οἰσύινον, ἐν ᾧ φέρουσιν ἱερὰ ἄρρητα τοῖς Ἐλευσινίοις. εἰ δὲ βούλει καὶ ἄλλα τῶν ἱερῶν σκευῶν, ἔστι μὲν ὑφάσματα, καλεῖται δὲ ἰστριανόν, προτόνιον, ἡμίμιτρον. ποδώνυχον ἡ ἐσθὴς τῆς ἱερείας τῆς Πανδρόσου. τὰ μὲν ἄλλα καλύμματα ἱερῶν, τὰ δὲ ἐπίπομπα παραπόμπεια 192
καλεῖται. ὅταν Δημοσθένης εἴπῃ σακχυφάντας, τοὺς πλέκοντας ταῖς γυναιξὶ τοὺς κεκρυφάλους ἀκούουσιν. σκευῶν δὲ ἐν Εὐπόλιδος Πόλεσι κατάλογος,

καρδόπους,
κρατῆρας ὀκτώ, δύο χύτρας, δύο τρυβλίω,
κνέφαλλά τε καὶ θέρμαυστριν, ἓξ θρόνους, χύτραν,
κάννας ἑκατόν, κόρημα, κιβωτόν, λύχνον.

---

190 3. δότω μοι τὴν Bentleius. 192 1. ποδόπομπα παραπόμπια *AB*. 5. τε καὶ addit *B*. an δέκα? 6. δύο χ. Salmasius, δέκα χ. *M*, δὲ χ. *B*: ceteri om.

INDEX.

ἄβαξ 10 105 et 150.
Ἀβδελώνυμος Σιδώνιος 6 104.
ἀβέβηλος 1 8.
ἀγαθῶν ἀγαθίδες 7 31.
ἄγαλμα 1 7. ἄγαλμα ἱδρύσασθαι 1 11, ἀνατρέψαι 1 12.
ἀγαλματοποιοί 1 12.
Ἀγαμέμνων Κυμαίων βασιλεύς 9 83. οἱ Ἀγαμέμνονες 4 116.
ἄγαμος 3 46.
ἀγγεῖα τὰ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν 6 84, μύρων 6 105.
ἀγεῖραι 3 128.
ἀγένειος 2 10.
ἀγκάλαι 2 139.
ἀγκών 2 140.
Ἀγλαΐς 4 89.
Ἀγλωσθένης 9 83.
ἀγλωττία 6 148.
ἀγνῦθες 10 125, 7 36.
ἀγορὰ γυναικεία 10 18.
ἄγρα 9 12.
Ἄγραυλος 8 105 — 6.
ἀγραφίου 8 54.
ἀγρηνόν 4 116.
ἀγροί 9 12. τὰ ἐν ἀγρῷ σκεύη 10 128.
ἀγροτέρα 9 12.
Ἄγρων 9 12.
ἀγυιεύς 4 123.
ἄγύρται 7 188.
ἀγχιτέρμονες 6 113.
ἀγών 3 141. ἀγῶνες ἱεροί 3 153.
ἀγωνισμός 9 142.
ἀδένες 2 225.
ἀδικήματα 6 151.
ἄδικος 8 7.
ἄδυτον 1 9.
Ἄδωνις 4 76.
ἀήρ 1 113.
ἀθεότης 1 22.
Ἀθηνᾶ 7 92, ἀμήτωρ 3 26, παραπεπλεγμένη 2 35, σκιράς 9 96. Ἀθηνᾶς νόμος 4 77, πέπλος 7 50.
Ἀθηναῖοι 1 24 66 128, 2 172, 3 10, 6 81, 7 71, 8 85 94, 9 60. ὁ Ἀθηναῖος σοφιστής 2 95.
Ἀθηναΐς φυλή 8 109.
Ἀθήνησιν 3 11, 7 78 et 87, 8 85 et 117, 9 38.
ἆθλα 3 143 et 152.
ἀθλοθέται 8 93.
Αἰαντὶς φυλή 8 110.
αἶγες 1 249 — 50.
Αἰγεύς 8 119.
Αἰγηὶς φυλή 8 110.
Αἰγικόρεις 8 109.
Αἴγινα χυτρόπω(ο)λις 7 197.
Αἰγιναία δραχμή 9 76. Αἰγιναῖον τάλαντον 9 86. ὀβολὸς Αἰγιναῖος 4 174, 9 80.
Αἰγινῆται 6 100.
Αἰγινόμας 2 95.
Αἰγυπτία λίθος 7 100, σινδών 7 72, σταφυλή 6 82. Αἰγύπτια ταρίχη 6 48. Αἰγύπτιοι 2 50, 4 54 75 77 157, 6 73, 9 86. Αἰγύπτιον ἔριον

7 75, ἡμιτύβιον 7 71, λίνον 5 26. Αἰγύπτιος γίγγλαρος 4 82, καλάσιρις φῶσων κύαμος 4 198, σαγδᾶς 6 104.
αἰδοῖον 2 171.
Αἰθίοπες 1 138, 4 205, 6 73.
αἷμα 2 215.
αἱματία 6 57.
Αἴμων 3 45.
αἴνειν τὸ πτίσσειν 7 24.
αἴνιγμα 6 107.
Αἰξωνικαὶ τρίγλαι 6 63.
Αἰολεῖς 1 75, 2 176, 5 97, 6 14, 10 78. Αἰολὶς ἁρμονία 4 64, Αἰόλιος νόμος 4 65.
αἰρόπινον 10 114.
αἰσθήσεις 2 236.
Αἰσχίνης ὁ ῥήτωρ 2 82 126 196, 3 35 146 148, 6 20 et 37, 7 37, 8 72, 9 42. κατὰ Κτησιφῶντος 7 202, 10 10. κατὰ Τιμάρχου 7 34.
Αἰσχίνης ὁ Σωκρατικός 2 56 84 109, 7 150. ἐν Ἀξιόχῳ 7 135. ἐν Ῥίνωνι 7 103.
Αἰσχύλος 2 100 125 154 196, 5 47, 6 23 40 46 80 161, 7 40 51 60 61 78 167 177, 9 156, 10 44 46 132 180. ἐν Ἀγαμέμνονι 4 110. ἐν Δικτυουλκοῖς 7 35. ἐν Εὐμενίσι 4 110. ἐν Θαλαμοποιοῖς 7 122. ἐν Κερκύονι 10 175. ἐν Κήρυξι 9 136, 10 186. ἐν Ξαντρίαις 10 117. ἐν Προμηθεῖ πυρκαεῖ 9 156, 10 64. ἐν Σισύφῳ 10 20 et 77. ἐν Φρυξί 7 91 et 131. ἐν Ψυχαγωγοῖς 10 10. ἐν Ψυχοστασίᾳ 4 130.
αἰώρησις 10 51.
Αἰτωλικὸν ἀκόντιον 1 149.
Ἀκαμαντὶς φυλή 8 110.
Ἀκάμας 8 119.
ἀκαριαῖος 2 33.
Ἀκαρνάνων σφενδόνη 1 149.
ἀκερματία 9 89.
ἀκέστριαι 7 42.
ἀκήρυκτοι πόλεμοι 1 151.
ἀκινητίνδα 9 115.
ἄκμων 7 106.
ἄκναπτον 7 48 et 69.
ἄκνηστις 2 179.
ἀκοαί 2 81.
ἀκόρεστος 6 41.
τὰ ἄκρα προκαταλαβεῖν 1 172.
ἀκραῖοι θεοί 9 40.
ἀκρατίσασθαι 6 24.
ἀκρατοπό(ώ)της 6 20.
ἀκρόπολις 9 40.
ἀκροσφύρια 7 94.
Ἀκταία φυλή 8 109.
Ἀκταίων 4 141, 5 38 et 47.
ἀκτηρίς 10 157.
ἀλάβαστος 10 120—1.
ἀλαβαστροθῆκαι 7 177.
ἀλαζών 9 146.
ἀλείπτρια 7 17.
ἀλεκτρυονοτρόφοι 7 135.
Ἀλεξάνδρειον νόμισμα 9 84. στατῆρες Ἀλεξάνδρειοι 9 59.
Ἀλέξανδρος 1 132, 5 42—3 46, 6 105, 7 56. ἐν ἐπιστολῇ πρὸς τὴν μητέρα 6 87.
Ἄλεξις 2 14 23 64 112 149, 3 42, 4 182, 6 35 38 45 104 168, 7 35 113 161, 10 111. ἐν Ἀμφωτίδι 7 20, 10 175. ἐν Ἀσκληπιοκλείδῃ 10 107 et 108. ἐν Βωμῷ 7 72. ἐν Γυναικοκρατίᾳ 9 44. ἐν Διδύμοις 9 153. ἐν Δρωπίδῃ 10 120. ἐν Ἐκπωματοποιῷ 7 190. ἐν Καλασίριδι 10 18. ἐν Καυνίοις 7 166. ἐν Λέβητι 6 65. ἐν Λευκαδίᾳ 10 144. ἐν Λημνίᾳ 10 100. ἐν Ποιητρίᾳ 9 153. ἐν Σποδοφόρῳ 10 111. ἐν Σωράκῳ 10 130. ἐν Ταραντίνοις 10 21.
ἀλέτων ὄνος 10 112.
ἀλευρομάντεις 7 188.
ἀλευρότησις 6 74, 10 114.
ἁλία 10 169.

ἁλιεύς 1 96, 7 137. ἁλιέως σκεύη 10 132.
Ἀλκάθου κώμη 2 95.
Ἀλκαῖος ὁ κωμικὸς ἐν Γανυμήδει 7 23. ἐν Ἐνδυμίωνι 9 53. ἐν Πασιφάῃ 10 11.
Ἀλκαῖος ὁ λυρικὸς 2 175, 6 107. ἐν β΄ μελῶν 4 169, 10 113.
Ἀλκιβιάδες 7 89.
Ἀλκιβιάδης 2 43, 5 44, 10 36 38 40 126.
Ἀλκίνου ἀπόλογος 2 118, 6 120.
Ἀλκμαίων 8 110.
Ἀλκυονίδες ἡμέραι 1 106.
ἀλογίου 6 153.
ἀλουργίς 7 55.
ἁλουτία 7 168.
ἄλυσις 10 167.
Ἀλφειός 6 148.
ἄλφιτα 6 37.
ἀλφιτεία 7 18.
ἁλώνητοι 7 14.
Ἀμαζονικὴ πέλιη 1 134.
Ἀμαζών 7 68.
ἁμάξης μέρη 1 253.
ἁματροχίαι 7 116.
ἀμβολὰς γῆ 7 100.
Ἀμβρακίδες 7 94.
Ἀμβρακιώτης Ἔπίγονος 4 59.
Ἀμειψίας 2 50 200, 3 48. ἐν Κοινῷ 10 171. ἐν Μυχοῖς 7 100. ἐν Σαπφοῖ 9 138. ἐν Σφενδόνῃ 9 96, 10 144.
ἄμιπποι 1 131.
ἁμίς 10 44.
ἀμοιβή 6 187.
ἀμοργίς 7 74.
Ἀμοργός 7 74.
ἄμπελος 1 224 et 243.
Ἀμυκλᾶδες 7 88.
Ἀμυμώνη 4 142.
ἀμυντήρια 1 133.
ἄμυστις 6 97. ἀμυστὶ πίνειν 6 25.
ἀμφίβληστρον 10 132.
ἀμφίβολον — ἀναμφίβολον 5 152—3.
ἀμφιεστρίς 7 61.
ἀμφικνέφαλλος 10 36.
ἀμφίκολλος 10 34.
ἀμφιμήτορες 3 23.
Ἄμφις 2 33, 3 36. ἐν Ἀλειπτρίᾳ 7 17. ἐν Ἀλκμαίωνι 10 170. ἐν Ἀμπελουργῷ 7 170, 9 88. ἐν Κονιατῇ 7 125. ἐν Κυβευταῖς 7 203.
ἀμφίσφυρα 7 94.
ἀμφιτάπης 10 38. ἀμφίταποι 6 9.
ἄμφοδον 9 36.
ἀμφωτίδες 10 175.
ἀναγαργαρίσασθαι 6 25.
ἀναγραφὴ τῶν ἐν ἀκροπόλει ἀναθημάτων 10 126.
ἀνάδεσις στεφάνου 3 152.
ἀναδικία 8 23.
ἀνάδοτον 7 13.
ἀναθήματα 1 28.
ἀναιρεῖν 6 192.
ἀνακαλυπτήρια 3 36.
Ἀνάκεια 1 37.
ἀνάκλιντρον 6 9.
ἀνακναδάλλειν 7 136, 9 108.
Ἀνακρέων 2 103, 3 49 et 98, 4 61, 5 76 et 96, 6 22—3 107, 7 172 et 177, 10 70.
ἀνάκρισις θεσμοθετῶν 8 85.
ἀναλογεῖον 10 60.
Ἀναξανδρίδης 2 166, 5 16, 6 43 et 161. ἐν Ἀγχίσῃ 9 59. ἐν Ζωγράφοις ἢ Γεωγράφοις 10 59. ἐν Κιθαριστρίᾳ 10 172.
Ἀναξίλας 2 27 29 34, 7 53. ἐν Βοτρυλίωνι 10 190. ἐν Γλαύκῳ 9 29. ἐν Λουτροποιῷ 7 167, 10 46.
Ἀναξίλας ὁ Ῥηγῖνος 5 75.
Ἀνάξιππος ἐν Κιθαρῳδῷ 10 94.
ἀναξυρίδες 7 58—9, 10 168.
ἀνάπειρα 1 128.
ἀναπνοή 2 77.
ἀνάπρασις 7 12.
ἀνατιμᾶσθαι 7 10 et 14.

ἀνάφορον 10 17, 7 175.
ἀναφυγή 6 184.
Ἀνδοκίδης 2 58.
ἀνδραποδιστής 3 78.
ἀνδραποδοκάπηλος 7 16.
ἀνδραποδώνης 7 16.
ἄνδρες πολεμικοί 1 156.
ἀνδρολήψιον 8 50.
Ἀνδρομέδα 10 156.
Ἀνδροτίων 7 121.
Ἀνδροφάγοι 4 76.
ἀνδροφόνος 6 192.
ἀνεκτόν 3 131.
ὁ ἀνελών 8 74.
ἄνεμος 1 110—1.
ἀνεψιοί 3 26.
Ἀνθεμίων Διφίλου 8 131.
ἀνθεσφόρια 1 37.
ἀνθεσφόροι 4 78.
ἄνθη 1 229, 6 106.
Ἄνθιππος ὁ μουσικός 4 78.
ἀνθρακεῖς 7 110.
ἀνθράκιον 10 100.
ἄνθρωπος 2 5. ἀνθρώπου ἡλικίαι 2 4, μέρη 2 22.
ἀνοῖξαι 10 26.
ἀντιάδες 2 201.
Ἀντιγόνη 4 129.
Ἀντιγονίς 8 110.
Ἀντιγόνου ναῦς 1 83.
ἀντιγραφεύς 8 98.
ἀντιγραφή 8 58.
Ἀντιλέων 2 151.
Ἀντίμαχος 2 178.
ἀντίον 7 36.
Ἀντιοχίς 8 110.
Ἀντίοχος 6 99.
Ἀντισθένης 5 65. ἐν Προτρεπτικῷ 6 98, 10 68.
ἀντίτεχνοι 7 7.
Ἀντιφάνης 5 98, 7 52 et 199, 9 99. ἐν Ἀγροίκῳ 6 54. ἐν Ἀθάμαντι 10 62. ἐν Ἀκεστρίᾳ 4 125. ἐν Ἁλιευομένῃ 9 29. ἐν Ἀντείᾳ 7 59. ἐν Ἀποκαρτεροῦντι 10 138. ἐν Αὐτοῦ ἐρῶντι 10 152. ἐν Ἀφροδίτης γοναῖς 10 84. ἐν Βοιωτίᾳ 10 88. ἐν Βομβυκίῳ 10 179. ἐν Βουσίριδι 10 65. ἐν Βυζαντίῳ 7 170. ἐν Γλαύκῳ 3 43. ἐν Εὐθυδίκῳ 10 107. ἐν Κοροπλάθῳ 10 103. ἐν Κυβευταῖς 10 137. ἐν Κύκλωπι 7 170, 9 88. ἐν Λευκαδίᾳ 6 66. ἐν Μελεάγρῳ 10 73. ἐν Μηδείᾳ 7 57. ἐν Μίδωνι 10 152. ἐν Μύλωνι 7 211. ἐν Μύστιδι 10 67. ἐν Ὀβρίμῳ 10 21. ἐν Ὀρφεῖ 10 172. ἐν Παρασίτῳ 10 106. ἐν Σαπφοῖ 7 211. ἐν Σκύθαις 7 59, 10 168. ἐν Στρατιώτῃ 9 48. ἐν Τραυματίᾳ 4 183, 10 46. ἐν Φάωνι 7 192, 10 40. ἐν Φιλίσκῳ 10 176.
Ἀντιφῶν 1 34 et 98, 2 7 13 41 57—8 76 109 119 120 123 128 196 215 223—4 227 230, 3 63 113 138, 4 9 47 164 167 176, 5 141 et 145, 6 143 163 169 183 196, 7 169 et 189, 8 21 24 68 103, 9 13 26 53. ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας 2 61, 6 143.
ἀντλία 10 31 et 102.
Ἀνύτη ἡ Τεγεᾶτις 5 48.
Ἀξιόνικος ἐν Χαλκιδικῷ 10 122.
ὁ μηδενὸς ἄξιος 5 62. ἄξια πιπράσκεται τὰ εὖωνα 7 10.
ἄξονες 8 128.
ἀορτή 7 79, 10 139.
ἀπαγωγή 8 49.
ἀπαρτία 10 18.
ἀπάτη 9 133.
Ἀπατούρια 6 102.
ἀπελεύθερος 3 83.
Ἀπελλῆς 2 150.
ἄπιχθυς 6 41.
ἀπληγίδες 7 47.
ἀποβλύζειν 10 76.
ἀποδέκται 8 97 et 114.
ἀπόδεσμος 7 66.
τὰ ἀποδιδόμενα 7 9.

ἀποδιδρασκίνδα 9 117.
ἀποδόντωσις 2 48.
ἀποκεφάλισμα 2 48.
ἀκοκήρυκτος 4 93.
ἀποκοτταβίζειν 10 76.
Ἀπολλόδωρος ὁ Γελῷος ἐν Γραμματειδιοποιῷ 4 19, 7 190, 10 93. ἐν Ψευδαίαντι 10 138.
Ἀπολλόδωρος ὁ Καρύστιος ἐν Ἀμφιαράῳ 10 161. ἐν Ἀντευεργετοῦντι 10 138. ἐν Διαβόλῳ 10 154. ἐν Ἐννέα 10 152.
ἀπόλεμοι 1 158.
ἀπολῖται 3 58.
Ἀπόλλων 1 38, 4 84, 5 39, 6 76. ἀγυιεύς 9 35, ἀκερσεκόμης 2 35, Δελφίνιος 8 119, πατρῷος 8 85 et 122.
ἀπομαγδαλιαί 6 93.
ἀπόπατος 5 91.
ἀποπροσωπίζεσθαι 2 48.
ἀπόρραξις 9 105.
ἀποστασίου 8 35.
ἀποστερῆσαι 5 103.
ἀποστολεῖς 8 99.
ἀποστροφή 10 88.
ἀποτίμημα 8 142.
ἀποτῖσαι 5 103.
ἀποτομάς 10 64.
οὐκ ἀποτρέψομαι 5 112.
ἀποχειροβίωτος 7 7.
ἄπρατος 7 11.
ἀπρόγραφα 6 144.
ἀπυνδάκωτος 10 79.
ἀρά — εὐχή 5 130.
Ἄραβες 1 138, 4 60.
Ἀράβιος αὐλός 6 120.
Ἀραρώς 3 75, 6 43. ἐν Καινεῖ 7 65.
Ἄρατος ἐν Ἰατρικοῖς 2 38.
ἀρβύλη 7 86.
ἀργάδεις 8 109.
Ἀργεῖαι 7 88. Ἀργεῖοι 8 118 et 119, 9 84. Ἀργεῖος 7 205. Ἀργείων γυμνῆτες 3 83.
ἀργυρίδιον 9 90.
ἀργύριον δόκιμον 3 86. ἀργύρια 7 103, 9 89.
ἀργυροθήκη 10 152.
ἀργυροκόπος 7 103.
ἀργυρώματα 10 174.
Ἄρδηττος 8 122.
Ἄρειος πάγος 8 33 57 88 90 99 117 125.
Ἀρεοπαγῖται 8 118.
ἀρετή 4 10.
ἀριθμητική 4 162.
Ἀριμασποί 2 62, 4 76.
Ἀριούσιος οἶνος 6 15.
ἀρίς 7 113.
ἀριστῆσαι 6 101.
Ἀριστίας ἐν Ἀταλάντῃ 7 31. ἐν Ὀρφεῖ 9 43.
Ἀριστογείτων Κυδιμάχου 5 65.
Ἀριστογείτων ὁ ῥήτωρ 10 111.
ἀριστόδειπνον 6 102.
Ἀριστομένης 6 167. ἐν Γόησι 7 211. ἐν Διονύσῳ ἀσκητῇ 3 150.
Ἀριστοτέλης 1 213, 2 68 86 93—5 99 135 144 226, 3 17, 4 56, 5 38 40 52 68 75, 6 16 et 31, 8 63, 9 62 et 87. περὶ ζώων 6 54, 10 139 et 184. περὶ μετάλλων 7 99. ἐν πολιτείᾳ Ἀκραγαντίνων 4 174, 9 80, Ἀργείων 10 179, Ἱμεραίων 4 174, 9 80, Κυρηναίων 9 62, Ὀρχομενίων 10 165, Σικυωνίων 9 77, Ταραντίνων 9 80. ἐν Φυσικοῖς 10 170.
Ἀριστοφάνης 1 13 83 231, 2 5 — 7 13 18 20 28 32 34 35 39 41—2 56—7 59 65 67 75—6 79 89 94 97 100 108 109 111 125 135 150 154 160 180 189 199 200 212 228 231 233, 3 21 42 48 70 92 140 146 153, 4 18 63 64 67 106 114 121 163 172 181—3 186 188,

5 91 et 96,
6 9 11 14 19 20 24 31 33 41 43 47—9 60 62 65 79 80 86 91 99 100 110 125 151 158 160—1 163 165 167,
7 7 11 12 22 26 28—9 32 37 40 41 49 60 64 67 70 93 99 100 108 134 138—9 141 143—4 148 150 157 161 162 166 170 175 177 187 190 194—6 200 210,
8 17 et 28,
9 25 52 58 124 153—4 161—2,
10 17 27 32 34 60 63 75 123 135 156 167 172 187.
ἐν Αἰολοσίκωνι 1 79, 9 63 et 89, 10 24 25 104 116 118 127. *ἐν Ἀμφιαράῳ* 2 176, 7 181, 10 40 92 180. *ἐν Ἀναγύρῳ* 7 164, 9 64 et 72, 10 54—6 76 114. *ἐν Ἀχαρνεῦσι* 7 24 et 164, 10 35 68 71—2 91—2 94—5 110—1 116 121 136 164 168. *ἐν Βαβυλωνίοις* 4 186, 9 28, 10 38 85 152 173. *ἐν Βατράχοις* 7 39 83 175, 9 64 et 90, 10 14 17 48 120 148. *ἐν Γεωργοῖς* 7 201, 9 69, 10 69. *ἐν Γήραι* 4 180, 6 69, 7 125, 9 39, 10 61 74 104 173. *ἐν Γηρυτάδῃ* 4 181, 6 111, 7 7 117 149 176, 9 46, 10 59 75 91 160 169 170. *ἐν Δαιδάλῳ* 7 100 et 117. *ἐν Δαιταλεῦσι* 7 153 168 176—7, 9 88, 10 32 93 109 119 120 158 172. *ἐν Δαναΐσι* 7 199, 10 26 39 127 130. *ἐν Διὸς ναναγῷ* 10 33. *ἐν Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ* 3 74, 7 24, 9 36 et 53, 10 79 171 185. *ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβῳ* 10 119 166 185. *ἐν Εἰρήνῃ* 10 102 et 188. *ἐν Ἐκκλησιαζούσαις* 9 58 et 92, 10 12 31 80. *ἐν Ἥρωσιν* 7 15 16 21 133 167, 10 61 78 112 173. *ἐν Θεσμοφοριαζούσαις* 4 19 et 100, 7 66 et 95, 9 36 69 131, 10 58 137 140 152. *ἐν Ἱππεῦσιν* 2 175, 9 154, 10 96 et 104. *ἐν Κωκάλῳ* 4 187, 7 162. *ἐν Λημνίαις* 7 139 152 166, 9 126, 10 25. *ἐν Λυσιστράτῃ* 7 113, 9 36, 10 32 37 59 159. *ἐν Νεφέλαις* 9 136, 10 47 113 156 168. *ἐν Νήσοις* 6 45, 7 104, 9 89, 10 47. *ἐν Ὀλκάσι* 9 60, 10 73 84 102 144 159 172—3. *ἐν Ὄρνισι* 10 36 86 171. *ἐν Πελαργοῖς* 7 105, 10 174. *ἐν Πλούτῳ* 2 59, 7 71 et 115, 9 102 et 139, 10 48 103 155. *ἐν Πολυείδῳ* 9 31 et 130, 10 45. *ἐν Προαγῶνι* 10 44. *ἐν Σκηνὰς καταλαμβανούσαις* 7 157 et 202, 10 28 67 106 114 144 147 172. *ἐν Σφηξί* 2 199, 7 59 105 176 181, 9 89, 10 22 102 182 183. *ἐν Ταγηνισταῖς* 7 149 et 168, 10 47 88 93 99 101 119 151 173. *ἐν Τελμισσεῦσιν* 6 83, 10 72 80 82. *ἐν Τριφάλητι* 9 90, 10 121 151 162. *ἐν Φοινίσσαις* 7 199, 10 17 119 155. *ἐν Ὥραις* 7 13 et 187, 10 160.
Ἀριστοφῶν ἐν Διδύμοις ἢ Πυραύνῳ 9 70.
Ἀρκάδες 1 234, 5 37.
ἀρκεῖ 9 154.
ἄρκτος 5 80.
Ἀρκτοῦρος 1 62.
ἅρμα 1 142—6, 7 115—6.
Ἁρμένιος 7 50. *Ἁρμενίων μυωτός* 7 60.
Ἁρμόδιοι κύνες 5 37. *Ἁρμόδιος* 8 91.
ἁρμονία 4 57 65 78.
Ἅρπυια 5 47.
ἀρνειός 7 184.
ἀρνήσασθαι 5 104.
ἀρότρου μέρη 1 252.
ἁρπεδόνη 7 31.
ἁρπίς 7 85.
ἄρρωστος 3 104.

ἀρτάνη 10 108.
Ἀρταξέρξης Ὦχος 2 151.
Ἄρτεμις 1 38, 3 38, 6 76, 7 93. ἀγροτέρα 8 91, Δελφινία 8 119, δίκτυννα 5 13, Ἰδαία ibid. Μουνυχία 6 75.
Ἀρτεμίσια 1 37.
ἀρτηρίαι 2 235.
ἀρτιάζειν 9 101.
ἀρτίστομος 6 149.
ἀρτοποιοί 7 21, 10 112.
ἀρτόπωλις 7 16 et 21.
ἄρτος 1 248, 6 32 et 72.
ἀρτοστροφεῖν 7 22.
Ἀρυανδικὸν ἀργύριον 3 87, 7 98.
ἀρυστήρ 6 19, 10 75.
ἀρχαιρεσίαι 8 133.
ἀρχή 8 82.
Ἀρχίας Ὑβλαῖος 4 92.
Ἀρχίδαμος 3 60.
ἀρχιθεωρία 8 82.
Ἀρχίλοχος 1 132, 2 23 27 34 193, 4 71, 6 80 et 187, 7 41, 10 27 135 160.
Ἄρχιππος 3 54 et 154, 6 174, 7 148. ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι 9 72, 10 169. ἐν Ἰχθύσι 7 16 et 28, 10 29. ἐν Πλούτῳ 7 63, 10 136. ἐν Ῥίνωνι 2 183, 7 199, 10 177.
ἄρχων 8 81 et 82. οἱ ἐννέα ἄρχοντες 8 85 et 118. ὁ ἐπώνυμος 8 85 et 89.
ἀσάμινθος 10 63—4.
Ἀσιανοί 10 68.
ἀσκέραι 7 85.
ἀσκῆσαι 3 153.
Ἀσκληπιεῖα 1 37.
ἀσκοθύλακος 10 160.
ἀσκοπήρα 10 160.
ἀσκοπυτίνη 10 73.
ἀσκός 10 71.
ἐξ Ἄσκρης τεῦτλον 6 63.
ἀσκωλιάζειν 2 194, 9 121.
ἄσματα 4 52. ἐθνικά 4 54.
ἀσπασμός 5 137.
Ἀσπένδιοι 9 84.
ἀσπιδοπηγός 1 149.
ἄσπις 1 133.
Ἀσσία λημός 10 150.
Ἀσσύριοι 4 60.
ἀστραγαλίζειν 9 99.
ἀστράγαλοι 2 192.
ἀστραγαλωτὴ μάστιξ 10 54.
ἀστραπή 1 117.
ἀστρίζειν 9 99.
ἀστρονομία 4 155.
ἄστυ 9 17.
ἀσύμβολοι 6 12.
τὰ εἰς ἀσφάλειαν 1 77.
ἀσφάλειοι θεοί 1 24.
ἀσφάραγος 6 54.
Ἀσωπός 1 30.
ἀσωτεῖα 9 48.
Ἀταλάντη 5 45.
Ἀτάρνη 9 93.
ἀταύρωτος 2 173.
ἀτέλεια 8 155—6.
Ἀτθὶς φυλή 8 109.
οἱ Ἀτρεῖς 4 116.
Ἀτταλὶς φυλή 8 110.
ἀττάραγος 7 23.
Ἀττικὰ ψηφίσματα 7 15. Ἀττικαὶ ἰσχάδες 6 80, στῆλαι 10 97 et 148. Ἀττικὴ δραχμή 9 76 85—6, ἑορτή 7 105, μνᾶ 9 86. Ἀττικὸν τάλαντον 9 85. Ἀττικὸς δῆμος 5 81, κέραμος 10 182, μέδιμνος 10 165, νόμος 7 146, 9 42, ὀβολός 8 113.
Ἀττικοί 1 17 35 63 78, 2 23 30 48 54 78 139 160 170 184 214 232, 3 9 31 78 86 142, 4 18 19 129 165, 6 12 48 50 156, 7 32 47 183, 9 12 45 87—90, 10 124 128 142 162 178—9.
Θώραξ Ἀττικουργὴς 1 149.
αὐλαία 4 122.
αὐλητής 4 71.
αὐλοποιός 7 153.

αὐλός 4 67. αὐλῶν εἴδη 4 74, θῆκαι 10 153.
Αὐξώ 8 106.
Αὔρα 5 45.
αὐτεπάγγελτοι 6 12.
αὐτίτης οἶνος 6 18.
αὐτολήκυθος 10 62.
αὐτομολίαι 7 146.
αὐτοπυρίτης 7 23.
αὐτοσχεδίασμα 6 142.
αὐτοσχεδίς 7 89.
Αὐτόχθων φυλή 8 109.
τὸ αὐτῶν μέρος 6 195.
αὐχεῖν 9 145.
αὐχήν 2 135.
ἀφθεγκτεῖν 5 146.
ἄφνω 6 193.
ἀφορία 1 52—3.
ἄφρακτα 7 94.
ἐπ᾽ ἀφροδισίοις μαινόμενος 6 188.
Αφροδίτη χρυσῆ 7 102.
ὁ οὐκ ἀφροντίστως λέγων 6 139—41.
Ἀχαιοί 2 191.
Ἀχαιὸς ἐν Ἴριδι 10 157.
ἀχάνη 10 164.
ἀχάριστος 5 141.
Ἀχελῷος 6 148.
ἀχθοφόροι 7 130.
Ἀχιλλεύς 4 141, 10 170.
ἀψαυστούμενον 1 9.
ἄψις 2 155.
Βάβης 5 27.
νάρδος Βαβυλωνιακή 6 104.
Βαβυλώνιοι 7 60. Βαβυλώνιον τάλαντον 9 86.
βαδίζει 3 92.
βαίτη 7 70, 10 175.
Βάκτρα 5 37. Βάκτριοι 1 140.
βαλανείου σκεύη 10 63.
βαλανεύς 7 166.
βάλανος 10 150.
βαλάντιον 10 151
βάναυσοι 1 50. τέχναι βάναυσοι 7 6.
βαναυσουργία 7 6.
βαρύμηνις 1 39.
βασάρα 7 60.
τὸ βασίλειον 8 111.
βασίλειος αὐλή, στοά 9 44.
βασιλεύς 1 40—1. ὁ Ἀθήνησιν 8 90 123 125.
βασιλίδες 7 85.
βασιλίνδα 9 110.
βασίλισσα 8 90.
βάσις 2 199.
βασκάνια 7 108.
βατήρ 2 200.
βατραχίς 7 55.
βαυκίδες 7 94.
Βαῦκος ὀρχηστής 4 100.
βαφή 1 44—9, 7 169.
βδελυγμία 6 44.
βεβαιώσεως δίκη 8 34.
βέβηλος τόπος 1 8 et 9.
Βελλεροφῶν 4 128.
Βερενίκειον νόμισμα 9 84.
βεῦδος 7 49.
βήξ 2 103.
βήρηκες 6 77
βιβλία 10 57.
βιβλιοθῆκαι 9 47.
βίβλοι 7 210.
βίκος 6 14, 10 73.
βίοι ἐπονείδιστοι 6 128.
Βίτων καὶ Κλέοβις 7 61.
βλάβη — ὠφέλεια 5 135.
βλαισός 2 193.
βλάξ 3 122.
βλαύτη 7 87.
βλεπεδαίμων 1 21.
βλέπειν 2 56.
βλέφαρα 2 66.
βλεφαρίδες 2 68.
βοή 2 126.
βοηλάται 7 185.
Βοιωτία 1 30.
Βοιωτικὸν ὄνομα 10 73. Βοιώτιον γραμματεῖον 4 19, μέτρον 4 168. Βοιώτιος νόμος 4 65.

Βοιωτοί 1 31, 7 88, 10 166.
κράνος Βοιωτουργές 1 149.
βολή 6 176.
βόμβυκες 4 82, 7 76.
βομβύλιον 10 68.
βουκολεῖον 8 111.
βουκόλια 1 249.
βουλή 8 144.
βούλομαι 5 165.
βοῦς νόμισμα 9 73, *πέμμα* 6 76, *ῥαφή* 7 65. *βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ* 9 61.
βοῶναι 8 114.
βραβεῖς 3 145.
βραδύς — ταχύς 1 43.
Βραυρών 8 107, 9 74.
βραχίων 2 138.
βρέτας 1 7.
βρέφος 2 8.
βρόγχος 2 201 et 204.
βροντή 1 118.
Βρυάλιχος 4 104.
βρώματα 6 39 et 45. *εὐδόκιμα* 6 63.
Βυβλία σταφυλή 6 32.
Βυζάντιοι 7 105 et 132, 9 78.
βυρσοποιός 7 160.
βύσμα 10 172.
βύσσος 7 75.
βωμός 1 7 et 8.
Βώριμος 4 55.
Γαδειρικὰ ταρίχη 6 48.
γαισός 7 156.
γαλακτοπόται 6 20.
γαλεάγρα 10 155.
γαμβροί 3 31.
ἡ γαμηλία 8 107.
γάμος 3 38.
Γαργήττιος 5 46.
γάρος 6 65.
γαστήρ 2 168.
γαστρίμαργος 2 175.
γεισήποδες 7 120.
γείτονες 6 113, 9 37.
γελαστικὸς ὁ ἄνθρωπος 6 200.
γελγοπώλης 7 198.
Γέλων 9 84.
γέλως 6 199.
γελωτοποιός 7 190.
γεννῆται 8 111.
γένος 3 6.
γεραραί 8 108.
γέρων 2 13—7. *ὁ ἱστός* 7 73, 10 176.
γεῦσις 2 110.
γευστήριον 10 75.
γεωμετρία 4 160.
γεωμόροι 8 111.
γεωργικὰ ὀνόματα 1 221, 7 140.
γεωρυχεῖν 7 97.
γεωφάνεια 7 99.
γῆ εὔφορος 1 227.
γῆν δῃῶσαι 1 174.
γηρᾶν 2 21.
Γηρυόνης 5 46.
Γίγας 4 142.
γίγγλαρος 4 82.
γιγγλίμοι 7 108.
Γίγγρας 4 76 et 102.
γίγνεσθαι — φθίνειν 6 114.
γλαυκός 2 61.
Γλαῦκος ὁ Λοκρός 6 71.
γλαυνός 7 48.
γλευκαγωγός 7 192.
γλοιοί 2 183.
γλῶττα 2 104,
γλωττοκομεῖον 10 153.
γνάφαλον 10 41.
γονεῖς 3 8.
γόνυ 2 188.
Γοργίας ὁ σοφιστής 9 1, 1 145.
Γοργώ 4 142.
γράμματα ἐν στήλαις 5 149.
γραμματείδιον 10 57.
γραμματεῖον 4 19.
γραμματεύς 8 92 98 102.
γραμματικός 4 18.
γράσος 2 77.
γραῦς 2 18.
γραφαί 8 40.
γραφεῖον 10 59.

γραφική 7 126.
γραφίς 7 128.
γρῖφος 6 107, 10 132.
Γρύλλος 5 47.
γρυμέα 10 160.
γρυπός 2 73.
Γυγάδας χρυσός 3 87, 7 98.
γυμνασίου σκεύη 10 62 et 64.
γυμνικοὶ ἀγῶνες 3 146.
γυμνοπόδια 7 94.
γυναικόκοσμοι 8 112.
γυναικοφιλής 6 168.
γυναικωνίτιδος σκεύη 10 125.
γύπωνες 4 104.
γύργαθος 7 176, 10 158.
δαίμονες 1 5, 5 131. ἀγαθοῦ δαίμονος ὁ μετὰ τὰς τραπέζας ἄκρατος 6 100.
δαίς 6 102.
δαιταλεῖς 6 11.
δαιτυμόνες 6 12.
δάκρυον 2 63.
δακτυλιογλύφος 7 108 et 179.
δακτύλιος 7 179.
δάκτυλοι 2 144. παρώνυμα 2 155. ποδός 2 198.
Δαναΐς 4 141.
δανάκης 9 82.
Δαναός 3 60.
δανείζειν 3 84.
δάνεισμα 8 141.
Δαπάνης 5 46.
δάπιδες 6 10.
Δαρδανεῖς 9 84.
Δαρεικοί 3 87, 7 98 et 102, 9 59 et 84.
Δαρεῖος Ὑστάσπου 2 151.
δάς 10 111.
εἰς δατητῶν αἵρεσιν 8 136.
δεδίττεσθαι 9 155.
δεῖγμα 9 34.
δείκηλον 1 7.
δειλός 1 136.
Δείναρχος 3 27 et 81, 4 165—7, 6 156 159 161 164 168, 7 11 159—61 183, 8 24 70 72 83 121 156, 10 15. ὑπὲρ τῶν γεωφανείων 7 99. ἐν τῇ τῆς ἱερείας δοκιμασίᾳ 7 69.
Δεινιάδες 7 89.
Δεινόλοχος ἐν Ἀμαζόσιν 10 177. ἐν Μηδείᾳ 4 174.
δεῖπνον 6 101.
δεκατευτήρια 8 132, 9 28.
δελεάστρα 10 156.
τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ 8 119.
Δελφοί 1 18.
δένδρα καὶ φυτά 1 230—8.
ἡ δεξιά 2 159.
δέραια 5 55.
δέρμα 2 235, 5 16.
δεσμός 8 71.
δεσμωτήριον 8 72, 9 45.
δεσπότης 3 73.
δευτερίας 6 17.
δευτερογαμοῦντες 4 41.
δευτερουργός 7 77.
δευτήρ 10 105.
Δήλια 1 37. Δήλιοι 9 61. Δήλιος βωμός 4 101.
δῆλον — ἄδηλον 6 206—9.
Δῆλος 8 107.
Δημάδης 7 104.
Δημαρέτη, Δημαρέτειον νόμισμα 9 84.
δήμαρχοι 8 108.
δημεῦσαι 8 145.
Δημήτηρ 1 38, 8 122, 10 162.
Δημήτρια 1 37.
Δημητριάς 8 110.
Δημήτριος ὁ πολιορκητής 4 90.
Δημήτριος ὁ Φαληρεύς 8 53 et 102.
Δημόπρατα 7 13, 10 23—4 36 38—9 46 74 79 81 84 86—7 90 93 96—7 103 105 108 114 130 135 137 150 157 168 170—1 175 182.
δήμιος 8 71.
δημιουργοί 8 111.
Δημοδίκη ἡ Κυμαία 9 83.

δημοκοπίδες 7 89.
Δημόκριτος ὁ Χῖος 4 65.
Δημονήσιος χαλκός 5 39.
δημοποίητοι 3 56.
δῆμος 9 9.
Δημοσθένης 1 94 122 161, 2 14 33 54 58 — 9 64 111 119 121 — 2 124 128 — 9 151 154 — 5 200 207 230 234, 3 28 30 58 — 9 61 81 83 — 4 89 91 125 141 143, 4 19 163 166 — 7 171, 5 89 et 134, 6 8 9 37 — 8 91 101 124 130 153 183, 7 104 130 179 197, 8 23 26 28 30 64 69 72 83 100 114 131 136 — 7 140, 9 29 52 54 63 92 136 138 155 157, 10 13 16 23 192.
πρὸς Ἀριστογείτονα 10 155. *ἐν τῷ ἐρωτικῷ* 3 144. *κατ᾽ Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου* 7 118. *κατὰ Κόνωνος* 10 62. *κατὰ Μέδοντος* 8 53. *κατ᾽ Ὀλυμπιοδώρου* 7 191, 9 39. *κατὰ Στεφάνου* 8 58. *ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς προοιμίοις* 6 143. *πρὸς Φαίνιππον* 10 71. *πρὸς Φορμίωνα* 9 45.
— *δην* 6 175.
διάβαθρα 7 90.
διαγραμμίζειν 9 99.
διάζεσθαι 7 33.
δίαιτα 8 64 et 126.
διαιτηταί 8 126 et 129.
διάκορος 5 151.
Διακρὶς φυλή 8 109.
διαλλαγαί 1 153.
διαπαννυχίσαι 6 108.
Διὰς φυλή 8 109.
Διάσια 1 37.
διασύρειν 9 148.
διάφραγμα 2 216.
διαψήφισις 8 19 et 64.
δίδακτρα 6 186.
διδασκαλεῖα 9 41.
διελκυστίνδα 9 112.
δίκαιος 8 7.
δικαστήρια Ἀθήνησιν 8 117. *δικαστήριον* 8 148.
δικαστής 8 8.
δικαστικὰ ὀνόματα 8 6, *σκεύη* 8 16, 10 61. *τὸ δικαστικόν* 8 113.
δίκην λαχεῖν 8 28. *δικῶν ὀνόματα* 8 31. *δίκαι καὶ αἱ γραφαί* 8 41.
δίκτυα 5 26, 7 179.
διμάχαι 1 132.
δίξας 9 81.
Διογένειον ἀναλογεῖον 10 60.
Διογένης 10 60.
Διόδωρος ὁ Θηβαῖος 4 80.
Διοκλῆς 3 42. *ἐν Βάκχαις* 10 78 *ἐν Μελίτταις* 10 99.
Διονύσια 8 89.
Διονυσιακὴ ἀγωνία 3 144. *Διονυσιακοὶ τεχνῖται* ib. *Διονυσιακὸν ἔκπωμα* 6 99, *θέατρον* 4 121, 8 133, *θήραιον* 4 118. *Διονυσιακὸς χιτών* 7 60.
Διονύσιος ὁ τύραννος 9 79.
Διόνυσος 1 38, 4 117, 6 75, 7 47 174, 8 108, 10 127.
δίοπος 7 139.
δίορος 9 119.
διοσημία 8 124.
Διοσκούρω 1 37. *ἐμπόλω* 7 15.
διπλοίδιον 7 49.
δίσκοι 6 84.
δισιάζειν 9 154.
δισταγία 4 130.
διφθέρα 7 70.
Δίφιλος ἐν Ἀδελφοῖς 10 72. *ἐν Ἀπολιπούσῃ* 10 12. *ἐν Ἑκάτῃ* 10 72. *ἐν Ἐπιδικαζομένῳ* 10 137. *ἐν Ἐπικλήρῳ* 10 99. *ἐν Κιθαρῳδῷ* 10 38 et 62. *ἐν Μαινομένῳ* 10 18. *ἐν Σικελικῷ* 9 81.
δίφροι 7 112, 10 47.
διχορία 4 107.
δίψα 6 31.
διώβολον 9 63.

δίωξις 9 157.
δοκιμασία 8 44.
δολοῦν τὰ ἅρια 7 170.
δόξα — ἀδοξία 5 158—60.
δόρπος 6 102.
δόρυ 1 136, 7 156. ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ 8 65.
δοῦλος 3 74.
Δράκων 8 42 et 125, 9 61.
δραχμή 9 59.
δυνάμεις ἐρρωμέναι 1 155.
δύσκολος 3 131, 5 105.
δυσκυβεῖν 9 94, 7 204.
δυσπρόσρητος 5 138.
δύτης 7 137.
τὸ ἐκ Δωδώνης χαλκεῖον 6 120.
δωρέα 6 186.
Δωριεῖς 1 75, 2 29 et 217, 4 173, 5 97 et 99, 6 46 48 71, 7 56 et 185, 9 41 88 96 120, 10 179. οἱ ἐν Σικελίᾳ 2 141.
Δωρικὸς κίων 7 121. Δωρὶς ἁρμονία 4 65.
δωροδόκος ῥήτωρ 6 190—1.
ἑανός 7 51.
ἐγγραφή 8 29.
ἐγκαινίσαι 1 11.
ἐγκαλεῖν 3 138, 8 30.
ἐγκεντρίς 8 16, 10 54.
ἐγκέφαλος 2 44.
ἐγκοιμήτωρ 10 123.
ἔδειν 6 38.
ἕδρα 3 90.
εἰδέναι 9 150.
εἰδήμων 9 151.
εἰκάζειν 9 151.
οἱ εἴκοσι 8 112.
εἰλαπιναστής 6 36.
Εἵλωτες 3 83.
εἶμι 5 155.
οὐκ εἶξα 8 150.
εἰσαγγελία 8 51.
εἰσαγωγεῖς 8 93 et 101.
εἰσῆλθεν 9 158.
εἰσπρᾶξαι 5 103.
Ἑκάβη 5 45.
Ἑκαταῖος 1 50.
Ἑκάτη 6 76. Ἑκατήσια 1 37.
ἐκδειπνῆσαι 6 112.
ἔκδημος 6 198.
ἐκκαύματα 10 111.
ἐκκλησίαι 8 95 104 116 132.
τὸ ἐκκλησιαστικόν 8 113.
ἔκκλητοι δίκαι 8 63.
ἐκκύκλημα 4 128.
ἔκλουτρον 10 46.
ἐκπιεστήριον 10 135.
ἐκπλήττειν 9 155.
ἐκποιεῖ 9 154.
ἐκπώματα 6 95, 10 66.
ἐκσκευάσασθαι 9 155.
ἐκτημόριοι 4 165.
Ἑκτόρειος κόμη 2 29.
Ἕκτωρ 2 206.
Ἑκφαντίδης 2 127.
ἐκφαντίσματα 10 166.
ἐκφοραί 8 146.
ἐκφυλλοφορῆσαι 8 18.
ἐλαία 1 241, 6 45.
ἐλαιοῦν 7 146.
ἐλαῖσταί 10 130.
ἔλαφος 5 76.
ἑλένη ἀγγεῖον 10 191.
Ἑλενοφόρια 10 191.
ἐλεός 4 123.
ἑλεπόλεις 1 139.
ἐλευθέριος 3 114 et 118.
Ἐλευσίνια 1 37.
Ἐλευσίς 8 107, 10 97. ἐξ Ἐλευσῖνος ψῆτται 6 63.
ἐλέφαντες 1 140.
Ἑλίκη 5 81.
ἑλληνοταμίαι 8 114.
Ἑλλήσποντος 5 45.
ἐλλιμένια 8 132, 9 30.
ἐλλιμενισταί 8 132.
Ἐλυμαῖοι 5 37 74.
ἐμβάδες 4 115, 7 85.

ἐμβάται 4 115, 7 91.
ἐμβόλια 5 35.
ἔμβρυον 2 223.
ἐμμέλεια 4 99.
Ἐμπεδοκλῆς 2 223 et 226.
ἔμπειρος — ἄπειρος 5 144—5.
οἱ ἐμπλέοντες 1 95—6.
ἐμπόδια 5 134.
ἐμπόριον 9 34.
ἔμποροι 1 50.
ἐναέριοι θεοί 1 23.
οἱ ἔνδεκα 8 102 et 121.
ἔνδειξις 8 49.
ἐνδομενία 10 12.
ἐνδρομίδες 7 93.
ἐνεγκών 9 159.
ἐνέδρα 1 173.
ἐνεπισκήψασθαι 8 61.
ἐνήλατα 6 9, 10 34.
ἐνηλύσια 9 41.
ἐνθέσεις 6 33 et 43.
ἐνθετταλίζεσθαι 7 46.
ἐνθουσιάσαι 1 16.
Ἐννεάκρουνος 3 43.
ἐντεμενίσαι 1 11.
ἔντερα 2 208. παρώνυμα 2 211.
ἐντιμήσασθαι 8 142.
ἔντριμμα 5 101.
ἐντρυλίζειν 9 109.
Ἐνυάλιος 8 91 et 106.
ἐξαίφνης 6 193.
ἐξακεστήρ 8 142.
ἐξάλειπτρον 6 106, 10 121.
ἐξαῦσαι 6 88.
ἐξέτασις στρατεύματος 1 176.
ἔξεχ᾽ ὦ φίλ᾽ ἥλιε 9 123.
ἐξηγηταί 8 124.
ἐξίτης 9 100.
ἐξομμάτωσις 2 48.
ἔξορος 6 198.
ἐξορύττειν τοὺς ὀφθαλμούς 2 62.
ἐξούλη 8 59.
ἐξωμιδοποιός 7 159.
ἐξωμίς 4 118, 7 47.
ἐοργῆσαι 6 88.
ἑορταί 1 34 et 37.
ἐπαγγέλλεσθαι 5 105.
ἐπαινέσαι 4 31, 5 117.
Ἐπαίνετος 6 70.
ἐπάλξεις 7 120.
ἐπανθρακίδες 6 55.
ἐπ᾽ αὐτοῖς 6 195.
ἐπεισόδιον 4 108.
ἐπενδύτης 7 45.
ἐπεργασία 7 142.
Ἐπιγένης ἐν Ποντικῷ 7 29.
Ἐπίγονος Ἀμβρακιώτης 4 59.
ἐπιγράμματα 5 47, 8 131.
ἐπιγραφεῖς 8 103.
ἐπίγυα 10 134.
ἐπιδορπίσματα 6 79.
ἐπιζώστρα 7 68.
ἐπιθαλαττίδια χωρία 1 99.
ἐπίθημα 10 188.
ἐπίθρανος 10 49.
ἐπιθυμία 2 231.
ἐπικάρπιοι θεοί 1 24.
ἐπίκληρος 3 33.
ἐπικόπανον 10 101.
Ἐπικράτης ὁ κωμῳδοδιδάσκαλος 4 121.
ἐπικωθωνίζεσθαι 6 31.
ἐπίμορτος γῆ 7 151.
ἐπιπάροδος 4 108.
ἐπίπασια 6 61.
ἔπιπλα 10 10.
ἐπιπόρπαμα 10 190.
ἐπίσκυρος 9 104.
ἐπιστάτης 8 96.
ἐπιστήμη 4 7. εἴδη ἐπιστημῶν 4 16.
ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου 6 87, Ἐράστου καὶ Κορικοῦ 10 150, Θεανοῦς 10 21, Λυσίου 7 131, Ὀλυμπιάδος 7 28.
Ἐπιτάδης ὁ σαλπιγκτής 4 88.
ἐπιτίμησις 9 140.
ἐπιτριηράρχημα 1 123.
ἐπιφαγεῖν 6 39.
ἐπιχαίρειν 3 101, 5 128.

Ἐπίχαρμος 2 141, 4 56, 6 35 et 90, 7 183, 9 26. ἐν Ἁρπαγαῖς 9 26 41 42 81. ἐν Βουσίριδι 9 45. ἐν Ἐλπίδι 10 161. ἐν Ἥβης γάμῳ 10 86. ἐν Ναναγῷ 10 134. ἐν Νήσοις 10 62. ἐν Ὀδυσσεῖ αὐτομόλῳ 9 41. ἐν Πέρσαις 9 92. ἐν Πίθωνι 10 179. ἐν Πύρρᾳ ἢ Προμηθεῖ 10 82. ἐν Σκίρωνι 10 87. ἐν Φιλοκλίνῃ 10 71. ἐν Χύτραις 9 79.
ἐπίχυσις 10 92 et 109.
ἐπορθρεύσασθαι 1 71.
ἐποστρακισμός 9 119.
ἔπτυσχλοι 7 89.
ἐπωβελία 8 39.
ἐπώνια 7 15.
ἐρᾶν 3 68.
ἐρανισταί 6 8, 8 144.
ἔρανος 8 144.
Ἔραστος 10 150.
Ἐρατοσθένης 1 145. ἐν τῷ Ἑρμῇ 7 90. ἐν τοῖς περὶ Κωμῳδίας 10 60 et 61. ἐν τῷ Σκευογραφικῷ 10 1.
ἐργαλεῖα γεωργικά 1 245—6.
ἐργάσασθαι θεόν 1 13.
ἐργάσιμα ξύλα — καύσιμα 7 109.
ἐργεπιστάτης 7 183.
ἐργοδοτεῖν 7 200.
ἐργολάβοι 7 182.
ἐρείκειν 7 181.
Ἐρετριακαὶ κύνες 5 37 et 40.
Ἐρεχθεύς 8 109.
Ἐρεχθηὶς φυλή 8 110.
ἔρια 7 28. ἀπὸ ξύλου 7 75.
Ἐριχθόνιος 8 109, 9 83.
Ἕρμαια 1 37.
ἑρμηνεύς 5 154.
Ἑρμῆς 8 103. ἑμπολαῖος καὶ ἀγοραῖος 7 15, στροφαῖος 8 72, τετράγωνος 7 73. ἡ τελευταία πόσις 6 100. Ἑρμοῦ κλῆρος 6 55.
Ἕρμιππος 2 125, 3 125, 7 194. ἐν Ἀρτοπώλισιν 7 198 et 202. ἐν Δημόταις 7 89, 9 71, 10 165. ἐν Θεοῖς 9 126. ἐν Θεσμοφόροις 10 122. ἐν Μοίραις 7 197, 10 136. ἐν Στρατιώταις 10 182. ἐν Φορμοφόροις 7 89, 9 71.
Ἕρμων κωμῳδίας ὑποκριτής 4 88.
Ἑρμώνιος 4 143—5.
ἑσθής 7 42. εἴδη ἑσθήτων 7 46, ἀγγεῖα 7 79, μέρη 7 62. ἑσθῆτες ἐκ βομβύκων 7 76, τὰ βύσσινα 7 75, ἐκ λίνου 7 71, σκύτινοι 7 70.
ἑσθίειν 6 39.
Ἑσπερίδων μῆλα 6 47.
ἕστηκεν 3 89.
ἑστία 1 7.
ἑστιάτωρ 6 11 et 27.
ἑστιοῦχος 6 11.
ἐσχάρα 1 8, 10 101.
Ἐσχάρινθος 4 104.
ἐσχάριον 10 65.
ἐσχαρίς 10 66.
ἑταῖρος 3 61.
ἔτος 1 54. ἔτους μέρη 1 59.
εὖ — 9 159.
Εὐβοεῖς 2 28. Εὔβοια 9 27. Εὐβοῖς λίθος 7 100.
Εὔβουλος 2 28 et 96, 3 21, 6 10, 7 36. ἐν Ἀγχίσῃ 6 10, 9 76. ἐν Γλαύκῳ 6 67. ἐν Ἴωνι 10 106. ἐν Κατακολλῶντι 10 107. ἐν Κυβευταῖς 7 205. ἐν Παμφίλῳ 9 91. ἐν Παρμενίσκῳ 10 98. ἐν Στεφανοπώλισι 10 120.
Εὔβουλος ὁ Ἀταρνείτης 9 93.
εὐδία 1 108.
Εὔδοξος ἐν Ναυκλήρῳ 7 201.
εὐεργετεῖν 5 140.
εὐετηρία 1 51.
εὐήθης 5 120.
εὐθηνία 1 51.
εὔθυνα 8 45.
εὔθυνοι 8 100.
Εὐίου κύκλιοι 4 79.
Εὐίππη 4 141.
Εὐκλείδης 3 82, 6 161.

εὔκρας 6 24.
εὔμαρις 7 90.
εὐμετάβολος 6 121.
Εὐνεῖδαι 8 103.
εὐνητὴρ χιτών 10 123.
Εὔνικος ἐν Ἀντειᾳ 10 100.
εὐπατρίδαι 8 111.
Εὔπολις 1 111, 2 9 17 28 33 89 120 124 159 233, 3 49 70 72 77 79 109 115 130, 4 57 et 188, 6 15 18 56 65 90 92 103 159, 7 22 63 83 169 176 179, 8 34, 9 47 et 49, 10 92 et 159. ἐν Αἰξίν 10 102 et 151. ἐν Αὐτολύκῳ 7 202, 9 30, 10 45 47 161. ἐν Βάπταις 7 123, 10 91. ἐν Δήμοις 7 123 et 164, 9 43 58 69 146. ἐν Διαιτῶντι 7 168. ἐν Διάδι 9 27. ἐν Εἴλωσι 9 74, 10 98. ἐν Κόλαξι 7 192, 9 37 59 90, 10 10 28 39 90 97. ἐν Μαρικᾷ 10 73. ἐν Ποαστρίαις 10 159. ἐν Πόλεσι 2 77, 7 13 et 29, 10 192. ἐν Ταξιάρχοις 7 106 et 168, 9 58 et 102, 10 17 63 136. ἐν Φίλοις 7 133, 10 85. ἐν Χρυσῷ γένει 7 86, 9 26, 10 63 et 140.
Εὐριπίδης 2 14 51 109 161, 3 5 16 58 73 82, 4 141, 6 156, 7 31 et 109, 9 161, 10 27. ἐν Ἀλκμήνῃ 10 117. ἐν Αὐτολύκῳ σατυρικῷ 10 111 et 178. ἐν Δανάῃ 4 111. ἐν Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ 10 108 et 145. ἐν Ἡρακλείδαις 3 51. ἐν Θησεῖ 3 51. ἐν Ἰνοῖ 7 178. ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ 9 50. ἐν Ἴωνι 9 27. ἐν Ὀρέστῃ 6 187. ἐν Παλαμήδει 10 145. ἐν Σκίρωνι σατυρικῷ 9 75, 10 35. ἐν Τημενίδαις 9 27. ἐν Φοινίσσαις 4 129.
Εὐριπίδης βόλος 9 101.
εὔριπος 9 18.
Εὐρυπτόλεμος Κύπριος 2 95.
Εὐρυσάκειον 7 132.
Εὐρυτίδαι 5 40.
Εὐρυφυὴς Κυρηναῖος 2 94.
Εὐρώπη 1 83, 5 39.
εὐσεβής 1 20.
εὐσταλής 7 43.
εὖστραι 6 91.
εὐτυχία 3 102.
Εὐφορίων 4 95.
Εὐφράτης 5 38.
εὔχεσθαι θεοῖς 1 25.
ἐφεδρισμός 9 119.
ἐφεντίνδα 9 117.
Ἔφεσια 1 37.
ἔφεσις 8 62.
ἐφεσπερεῦσαι 1 71.
ἐφεστρίς 7 61.
ἐφέται 8 125.
ἔφηβος 2 9, 6 19, 8 105.
ἐφορία ἀγορά 9 8.
ἐφορμεῖν 1 122.
ἐχθρός 1 150.
ἐχῖνος 8 127.
ἔψημα 6 17.
ζειρά 7 60.
ζευγήσιον 8 130 et 132.
ζεῦγος 10 53.
Ζεύς 4 130, 5 39, 8 106. βασιλεύς 8 122, ἕρκιος 8 85, καταιβάτης 1 24 et 9 41, Ὀλύμπιος 6 15, ὅριος 9 8, παιδέρως 3 70, συγγένειος 3 5, σωτήρ 6 15 et 100, ὑέτιος 1 24, φράτριος ib. Διὸς βάλανοι 1 233, ἑορταί 1 37, τροφός 5 81.
Ζεφύρων 1 105.
ζημία 8 147.
ζητηταί 8 115.
ζυγάς 7 146.
ζυγάστριον 7 79.
ζύγαστρον 10 138.
ζυγόν 7 81, 10 177. ζυγὰ χοροῦ — στοῖχοι 4 108.
ζυμῖται ἄρτοι 6 32 et 72.
ζωγράφου σκεύη 10 163.
ζῴδια 4 158.
ζῶμα 7 51.

ζωμός 6 56.
ζώνη 2 166, 4 158.
ζώνιον 7 67.
Ζωπυρῖνος 6 70.
ἠβᾶν 2 20.
Ἡγεμόνη 8 106.
Ἡγήσιππος 6 70.
ἡδονή 3 97.
ἧδος 6 65.
ἡδυπῆρες 6 71.
ἡδύσματα 6 13 et 65. ἡδυσμάτων ἀγγεῖα 10 92.
ἦθμός 10 108.
Ἡλιαία 8 121 et 123.
αἱ ἡλικίαι 2 4.
ἥλιξος 10 61.
ἡμέρα 1 64—70.
ἡμι — 6 160—1.
ἡμιαμφόριον 10 71.
ἡμικάδιον 10 71.
ἡμίλιτρον 9 81.
τρία ἡμίμναια 9 55.
ἡμισάκιον 10 169.
πέμπτον ἡμιτάλαντιον 9 54.
ἡμιτύβιον 7 71.
ἡμιφόριον 10 169.
ἡμιφωσώριον 7 71.
ἡμιχρύσους 9 59.
ἥνίαι 1 147, 7 184.
ἧπαρ 2 213, 6 49.
Ἠπειρωτικὸν πεδίον 6 63.
Ἥρα λευκώλενος 2 140, τελεία 3 38.
Ἥραια 1 37.
Ἡρακλεῖα 8 107.
Ἡρακλείδης ὁ Συρακούσιος 6 71.
Ἡράκλειος ἀγών 3 155, κύων 1 46.
Ἡράκλειτος 5 163.
Ἡρακλῆς 1 45—7, 4 54 et 99, 5 46 et 76. Μήλων 1 30. τριστοίχους εἶχεν ὀδόντας 2 95.
Ἡρόδοτος 1 50 75 153 244 247, 2 5 8 23 37 51 58 59 62 64 102 109 120 122 124 151—4 168 200 233, 3 7 25 30 42 49 58 74 96 106 109 126 144, 4 18 19 168, 5 26 et 88, 6 25 100 125, 7 11 31 63 72 76 81 83 86 123 137 143 161 168 178 186 211, 9 6 66 153, 10 10 52 58 70 78 115 150 160 162 178 190. ἐν τῷ ε 9 56. ἐν τῷ ς' 10 22 23.
Ἡρόδωρος ὁ Μεγαρεύς 4 89.
Ἡρόφιλος 2 202.
Ἡσίοδος 1 57 63 66 223 231, 2 184, 3 19 93, 5 42, 6 83, 10 99. Ἡσιόδῳ τοὺς Κεραμέας προσνέμουσιν 10 85.
ἦτρον 2 170.
Ἡφαιστιὰς φυλή 8 109.
Ἥφαιστος 5 39, 10 187. ἀπάτωρ 3 26. Ἡφαίστου ἑορτή 7 105.
Ἠώς 4 130.
Θάλαμος 3 37.
Θάλαττα τραχεῖα 1 108.
Θαλαττουργοί 7 137.
Θαλλώ 8 106.
Θάμυρις 4 141.
Θανατοῦν 8 70.
Θαργήλια 8 89.
Θασία ἅλμη 6 63. Θάσιαι ῥαφανίδες 6 63. Θάσιοι 9 84. Θάσιος οἶνος 6 15.
Θέα 2 55.
Θεανὼ ἡ Πυθαγόρου γυνή 10 21.
Θέατρον 4 121, 9 44.
Θεατροπώλης 7 199.
Θεῖναι οἰκίαν 8 142.
Θεῖον 7 41.
Θεῖος 3 22.
Θεοδέκτης σοφιστής 6 108.
Θεοδωρίδας 10 187.
Θεόδωρος ὁ Κολοφώνιος 4 55.
Θεόδωρος ὁ Φίλων 10 188.
Θεοὶ καὶ τὰ περὶ αὐτούς 1 5—39. Θεῶν ἐπωνυμίαι 1 23—4.
Θεοκλυτεῖν 1 19.
Θεοποιοί 1 12.
Θεόπομπος ὁ κωμικός 2 18 122 234,

3 39 75 124, 5 98, 6 25 85 103, 7 190. ἐν Ἀλθαίᾳ 10 180. ἐν Εἰρήνῃ 3 27, 10 118 et 124. ἐν Καλλαίσχρῳ 9 59. ἐν Καπηλίσιν 7 158. ἐν Ὀδυσσεῦσι 7 74. ἐν Παισί 7 66, 10 181. ἐν Παμφίλῃ 10 49. ἐν Πολεμίσκῳ 9 16, 10 41. ἐν Πόλεσι 10 145. ἐν Σειρῆσι 7 181, 10 109. ἐν Στρατιώτισι 2 10, 9 64.

Θεόπομπος ὁ συγγραφεύς 3 58, 4 93, 5 42.

Θεουργοί 1 14.

Θεόφιλος ἐν Παγκρατιαστῇ 9 15.

Θεόφιλος 6 168.

Θεόφραστος 6 107, 8 53. ἐν τῷ Μεταλλικῷ (7 99), 10 149. ἐν τῷ περὶ Νόμων 8 52, ἐν ι' Νόμων 10 19. ἐν Φυσικοῖς 10 170.

Θεραπευταί 1 14.

Θέραψ 6 122.

Θερισμός 7 150.

Θερμαυστρίς 10 66.

Θέρμοι 6 45.

Θερμὸν ὕδωρ ἐπὶ πότῳ 9 67.

Θεσμοθέται 8 85.

Θέσπις 4 123. ἐν Πενθεῖ 7 45.

Θεσπιῳδῆσαι 1 17.

Θέτις ἀργυρόπεζα 2 192.

Θετταλὴ λίθος 7 100. Θετταλικὰ πτερά 7 46. Θετταλικὴ ἔνθεσις 6 43. Θετταλικοὶ δίφροι 7 112, 10 47 et 48. Θετταλίς 7 89. Θετταλοί 10 124. Θετταλὸς ποικιλόδιφρος 7 112. Θετταλῶν πενέσται 3 83, ταγός 1 129.

Θεωρικὰ χρήματα 8 113.

Θηβαῖοι 1 128, 4 75.

Θήγειν 1 149.

Θηλάζειν 2 163, 3 50.

Θήρα 5 9.

Θήραιον ἔσθημα 7 77, ἱμάτιον 4 118, 7 84. Θήραιος οἶνος 6 16.

Θηραμένης κόθορνος 7 91.

Θηρίων τόποι 5 14.

Θησεῖον 7 13.

Θησεύς 4 101, 8 119.

Θῆσσα 3 33.

τὸ Θητικόν 8 130.

Θιασῶται 6 8.

Θολία 7 174, 10 127 et 138.

ἡ Θόλος 8 155.

ὁ Θορυβῶν τὸ δημόσιον 6 129.

Θουγενίδης 6 38.

Θουκυδίδης 1 26 60 83 95 125 137 150 153 156, 2 5 13 14 54 58 77 119 120 121 126 149 154 161 231, 3 30 59 63 75 77 91 92 94 99 100 101 104 106 107 130 141 153, 4 165 et 189, 5 153 157 160, 6 7 22 36 156 162 192, 7 7 13 64 84 114 117 118 121 124 161 195, 8 15 23 27 68 72, 9 7 9 15 16 26 66 93 142 148 153 157, 10 10 14 27 37 176. ἐν τῷ γ' 9 46, ἐν τῷ ζ' 10 113, ἐν τῇ Πλαταϊκῇ πολιορκίᾳ 10 182.

Θρᾷκες 2 28, 4 61, 7 14 et 60, 10 95. Θρᾳκία πρόποσις 6 25. Θρᾳκικὸς πέλεκυς 1 149. Θρᾴκιον εὕρημα 7 85, ὄρχημα 4 100.

Θρασύς 3 134.

Θρεπτή 7 17.

Θριασταί 7 140.

Θρῖναξ 10 128.

Θρῖον 6 57.

Θρόνοι 10 47.

Θρυαλλίς 10 115.

Θύειν θεοῖς 1 26.

Θυηλήσασθαι 1 27.

Θυΐα 10 102 — 3.

Θύλακος 10 172.

Θυλακοφορεῖν 7 100.

Θυμάλωψ 7 110 et 152, 10 101.

Θύματα 1 26.

Θυμιατήριον 10 65.

Θυμοιτάδαι 4 105.

Θυμός 2 230.

τὰ περὶ τὰς Θύρας 10 22.

θύσανοι 7 64.
θυσίαι ἄοινοι 6 26. *τὰ πρὸς θυσίαν* 1 33.
θύται 7 188.
θώραξ 1 134, 2 162.
Ἰὰς ἁρμονία 4 64.
Ἰασεῖς 9 84.
Ἰάσων ὁ Θετταλός 1 134.
ἰατρική 4 177.
ἰατρῶν ἐργαλεῖα 4 181, 10 149.
Ἰβηρία 5 46.
Ἰβηρικαὶ κύνες 5 37.
ἴγδις 10 103.
ἶδαι 5 14 et 66.
Ἰδαία Ἄρτεμις 5 13. *Ἰδαῖοι δάκτυλοι* 2 156.
ἰδοῦθοι 4 77.
ἱερὰ γραμμή 9 98. *ἱερὰ τὰ κατὰ δήμους* 9 15.
Ἱεράκειον μέλος 4 78.
Ἱέραξ 4 79.
ἱερεῖα 1 29.
ἱερεῖς 1 14.
ἱερόν 1 6 et 23.
ἱεροποιοί 8 107 et 114.
ἱεροφάνται 1 35.
Ἰθάκη 5 75.
Ἰκαρίου κύων 5 42.
ἰκριοποιοί 7 125.
ἰκριωτῆρες 10 157.
τῆς Ἰλιάδος μακρότερα 6 120.
Ἰλισσός 8 122.
ἱμαντελιγμός 9 118.
ἱματιομίσθαι 7 78.
ἱματιόπωλις ἀγορά 7 78.
Ἰνδικαὶ κύνες 5 37. *Ἰνδικοὶ βόες* 5 41. *Ἰνδικὸς ὄνος* 1 213.
Ἰνδοί 7 75. *Ἰνδός* 4 142.
Ἰόβας 5 88.
Ἰόλλας 4 55.
ἴουλος 1 38.
ἰπνολεβήτια 10 66.
ἰπνός 10 110.
ἶπος 7 41, 10 135 et 156.
ἰποῦσθαι 7 41.
Ἱππαίμων 5 46.
ἵππαρχοι 8 94.
Ἵππαρχος ἐν Παννυχίσιν 10 108.
ἱππασία 1 209—10, 213—5.
ἱππικὰ ὀνόματα 1 181—198 et 220 extr. *σκεύη* 10 55.
Ἱπποθωντὶς φυλή 8 110.
ἵπποι 1 140—1. *ἵππος πομπικός* 1 211. *ὅσα ἵππος πράσσει* 1 216—20. *ὅσα δεῖ τὸν ἵππου ἐπιμελούμενον πράττειν* 1 199—208.
Ἱπποκένταυρος κύων 5 47.
Ἱπποκλείδης 2 153.
Ἱπποκράτης 2 4 54 78 131 140—1 144 189 211 222, 9 69, 10 150. *ἐν τῷ πρὸς τὰς Κνιδίας δόξας* 10 87.
Ἵππῶναξ 2 152 et 189, 4 79, 6 19, 10 75 87 184. *ἐν α' ἰάμβων* 4 169, 10 99 et 113. *ἐν β'* 10 19.
ἶρις 2 70.
Ἰσαῖος 2 18 20 57—8 64 127 229—31, 3 6 13 15 33 57 59 67 80—1 108, 4 94 166—7, 6 101—2, 7 8 et 11, 8 23 27 33 64 66—7 71 82—3. *ἐν τῷ πρὸς Ἀνδοκίδην* 7 14. *κατ' Ἀριστομάχου* 2 8 et 61. *περὶ τοῦ Ἀρχεπόλιδος κλήρου* 10 15. *πρὸς Διοκλέα ὕβρεως* 7 151, *περὶ χωρίου* 10 11. *πρὸς Εὐκλείδην περὶ χωρίου* 8 48. *πρὸς Λυσίβιον* 10 15.
Ἰσμαρικὸς οἶνος 6 15.
ἰσο — 6 174.
Ἰσοκράτης 2 20 56 58 64 119 124 230—1, 3 17 24 63 101 141 154, 4 43, 7 128, 8 24, 10 83.
ἴσον 5 157.
ἰστίον 10 133.
ἰστριανόν 10 191.
Ἴστρος 6 148.
ἱστών 7 28.
ἰσχάδες 6 81.
ἰσωνία 7 15.

Ἰταλιώτης οἶνος 6 16.
ἰττέλα 7 211, 10 57.
Ἰφικρατίδες 7 89.
ἰχθυοπῶλαι 7 26.
ἰχθύς 6 49.
ἴχνη 5 11.
Ἰὼ ἡ Ἀργεία 3 60.
Ἴων 2 95, 6 99, 7 60. ἐν Ἀλκμήνῃ 10 92. ἐν τῷ μεγάλῳ δράματι 10 177. ἐν Ὀμφάλῃ 5 101. ἐν Συνεκδημητικῷ 2 88. ἐν Φοίνικι 9 37.
Ἴωνες, Ἰωνικόν 2 8, 3 75 et 98, 4 78, 6 48, 7 53 71 121 204 211, 9 45 et 87, 10 18 et 178.
Ἴωνος παῖδες 8 109.
κάβαισος 6 43.
καδίσκος 8 17.
κάδος 6 14, 10 70 — 1. πίττινος 10 185.
καθάριος 6 27.
καθαροί 1 32.
κάθηται 3 89.
καθοσιῶσαι 1 11.
καθύφεσις 8 143.
καίειν 9 155.
καινοτομίαι μετάλλων 7 98.
καίριον — ἄκαιρον 6 204 — 5.
καιροί 1 54. θηρατέον ἐν παντὶ καιρῷ 5 49.
καιρῶσαι 7 33.
κακήγορος 8 80.
κακκάβη 10 106.
κακο — 6 169.
κακόσιτος 6 41.
κακοῦν 3 47.
κάλαθοι 10 125.
καλαμητρίδες 7 142.
καλαμίς 10 59.
καλαμίσκος 10 168.
κάλαμοι 10 60 et 61.
καλάσιρις 7 71.
καλαῦροψ 10 131.
καλιός 10 161.
κάλλη 7 63.
Καλλίας 2 101 — 2 112 186, 3 25, 4 9. ἐν Κύκλωψι 7 105 et 116. ἐν Πεδήταις 7 113.
Καλλίμαχος 5 96, 9 72, 10 153 et 156.
Καλλιππίδης 10 29.
Καλλιρρόη 3 43.
Καλλισθένης ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασιν 9 93.
κάλλυντρον 10 29.
καλόποδες 7 84.
κάλτιον 7 90.
Καλυδώνιος σῦς 5 45.
καλυμμάτια 10 173.
καλυπτῆρες 10 157.
καλχαίνω 7 169.
καμάραι 10 52.
κάμηλοι 1 139.
κάναβος 10 176 et 189.
κανάξαι 10 85.
κάναστρα 6 86.
κάνδυς 7 58.
καρδύταλις 10 137.
καρδύτανες 7 79.
Κάνθαρος 4 61.
κάνναβις 7 72.
κάνναι 7 176, 10 183.
κανοῦν 10 90.
κάπηλοι 7 193.
Καπίων νόμος 4 65.
κάπη 7 123.
Καππαδοκικὸν κόνδυ 6 96.
κάπυρις 7 58.
καρβατίνη 7 88.
καρδία 2 216.
καρδιώττειν τὸ βουλιμιᾶν 2 217.
Κᾶρες 4 75, 7 88.
Καρικὴ μοῦσα 4 76. Καρικὸν αὔλημα 4 75, ὄρχημα 4 100.
Καρῖναι κύνες 5 37.
Καρπάθιοι 5 75.
καρπὸς ἀθησαύριστος 1 243.
κάρπωσις 7 149.
Καρχηδόνιον λίνον 5 26.

Καρχηδών 6 67.
καρχήσιον 10 134.
κάσσαι 7 68.
Καστόριαι κύνες 5 37. *Καστόριον μέλος* 4 78.
Καστορίδες κύνες 5 39.
Κάστωρ 5 39.
καταβανκαλᾶν 9 127.
καταδικάζειν 8 20.
ὁ καταδικασθείς 8 73.
καταδούλωσις 9 142.
καταιβάτης 1 24.
κατακλησία 8 116.
κατάκται 7 16.
κατακωχή 1 16.
καταπίνειν 6 20.
κατᾶραι 1 101.
κατασκευή 10 11.
κατασταμνίζειν 7 162.
κατάστικτος χιτών 7 55.
κατήγορος 8 67—8 74.
κατῆλιψ 7 123.
κάτοπτρον 10 126.
καττίτερος ἀντ᾽ ἀργυρίου 9 79.
κατωνάκη 7 68.
καυνάκαι 6 11, 7 59 et 60, 10 123.
καυσία 10 162.
Καφηρεύς 9 33.
καψιδρώτιον 7 71.
Κέβης 3 95.
κεδρίδες 7 144.
κειρία 10 36.
Κεκροπὶς φυλή 8 109 et 110.
Κέκροψ 8 103 et 109.
κεκρύφαλος 7 179.
Κελτικαὶ κύνες 5 37. *Κελτικὴ μάχαιρα* 1 149.
Κελτοί 4 77.
κελύφη 6 51.
κεραγγία 6 31.
Κένταυρος 4 142.
Κεραμεικός 8 112.
Κεραμεῖς 10 85.
κεραμεύς 7 161.
κεραμῖτις γῆ 7 161, 10 185.
κέραμος 7 161, 10 181.
κεραννύναι 6 24.
Κέρβερος 5 42 et 46.
Κερκιδᾶς 3 27.
κερκίς 9 44.
κέρμα 7 170, 9 87.
κέστρα 10 183.
κεφαλή 2 36. *κεφαλῆς νοσήματα* 2 41, *παρώνυμα* 2 44.
Κεφαλλῆνες 9 84.
Κέφαλος 5 39.
κηδεσταί 3 30.
κηλώνειον 7 143.
κημός 8 17.
κηροπλάσται 7 165.
κηρύκειον 8 138.
κήρυκες 4 91, 8 103 et 138.
Κῆρυξ Ἑρμοῦ καὶ Πανδρόσου 8 103.
Κηφισόδωρος 4 173, 10 126. *ἐν Τροφωνίῳ* 7 40 et 87. *ἐν Ὑῖ* 10 110.
κίβδος 7 99.
κιβωτός 7 159.
κιγκλίδες 8 17 et 124.
κίδαρις 7 58.
Κιθαιρὼν ὄρος 5 48.
κίκκαβος 9 83.
Κιλίκων τάλαντον 9 86.
κιλλακτήρ 7 56 et 185.
κιλλίβας 7 129.
κίλλος 7 56.
Κιμωλία γῆ 7 99, 10 135.
κίναιδος 6 126.
κίνδυνος 1 134.
κιννάβαρι 7 129.
κιονόκρανα 7 121.
κίστη 6 14, 10 136 et 180.
κίων Δωρικός — Ἰωνικός 7 121.
κλαίειν 6 201.
Κλέαρχος ὁ Σολεύς 2 146 164 185.
κλεῖς 10 23.
Κλέοβις 7 61.
κλεψιποτεῖν 6 20.

κλέψυδρα 8 113, 10 61.
Κλεώνυμος ῥίψασπις 8 40.
κληροῦχοι 8 136.
κληρωτήριον 10 61.
κλῖμαξ 10 171.
κλίνη 6 9, 10 32.
κλινίς 10 33.
κλινοποιός 7 159.
κλίσιον 4 125.
κλοιός 10 167.
Κλονᾶς 4 79.
κλοπαῖα 8 33.
κλύσμα 6 126, 7 39.
κναφεύς 7 37.
κνέφαλλα 6 9, 10 39.
κνήμη 2 190.
κνημία 7 116, 10 157.
κογχύλια 6 47.
κογχυλίας λίθος 7 100.
κοδομαί 10 109.
κοδομεῖον 10 114.
κοδομεύειν 6 64, 7 24 et 181.
Κόδρος 2 16, 10 128.
κόθορνος 4 114, 7 91.
κοιλία 2 207.
κοινωνικὰ χρήματα 8 134.
κόιξ 10 179.
κοίτη 6 10, 10 91 et 123.
κοιτών 1 79, 10 32.
κοκκύμηλα 6 46.
κολάζεσθαι 2 209.
κόλαξ 6 122.
κόλλα 7 183.
κολλαβίζειν 9 129.
κόλλυβον 9 72. κόλλυβος 7 170.
κόλυθρον 10 164.
Κολχικὸν λίνον 5 26.
κολωνοὶ δύο 7 132.
κόμιστρον 7 133.
κομμάτιον 4 112.
κομμωταί 2 31, 7 165.
κονία 7 39.
κονιᾶν 7 125.
κονίποδες 7 86.
κόνυζα 10 131.
κοπραγωγός 7 134.
κόπρος 5 91.
κόραξ 7 111, 10 22.
Κόραξ 5 47.
κόρδακες 4 99.
κόρη 2 17 et 70. νόμισμα 9 74.
κόρημα 6 94, 10 28.
Κορίνθιος κέραμος 10 182, σιαιήρ 4 175.
Κόρινθος ἀμφιθάλαττος 9 17.
Κορίσκος 10 150.
κοροπλάθος 7 163.
κόρυζα 2 78.
κόσκινον 6 74, 7 161.
κόσμοι γυναικεῖοι 5 95.
κοτταβίζειν 6 109 et 111.
κοτύλη 9 122, 10 113.
κοτυλίζειν 7 194.
κότυλοι 10 85.
κουρά 2 29.
τὸ κούρειον 8 107.
κουρεύς 7 165. κουρέως σκεύη 10 140.
κουρεῶτις ἡμέρα 8 107.
κοῦφος 6 121.
κράββατον 10 35.
κράδη 4 129, 6 40.
κραδισσός 6 14.
κράμβη 6 54, 7 65.
Κραναΐς φυλή 8 109.
Κραναός 8 109.
κρανουργός 7 155.
κραπαταλοί 9 83.
κράσπεδα 7 65.
κραστήριον 7 142, 10 166.
κρατεῖν 9 141.
Κράτερος ὃ τὰ ψηφίσματα συνάγων 8 126.
κρατευταί 10 96.
κρατῆρες τρεῖς 6 15 et 100.
Κράτης 4 183, 6 79 et 161, 8 26. ἐν Γελτοσι 7 179 et 204, 10 118. ἐν Ἑορταῖς 7 92. ἐν Ἥρωσι 3 155, 10 90 et 175. ἐν Θηρίοις 6 53. ἐν

Λαμίᾳ 9 62. *ἐν Παιδιαῖς* 9 114. *ἐν Σαμίοις* 7 63. *ἐν Τόλμαις* 9 53, 10 54.
Κρατῖνος 2 7 10 17 28 43 49 78 124 153 188, 3 14 64 75 80 92 106, 4 184, 5 68, 6 12 21 23 26 61 65 81 86 161 163, 7 28 31 37 39 43 88 107 142 161 179, 8 31, 9 98, 10 64 et 143. *ἐν Βουσίριδι* 10 82 *ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ* 6 48, 7 28 122 159 198, 10 25 34 140. *ἐν Θρᾴτταις* 9 91, 10 67 et 160. *ἐν Κλεοβουλίνῃ* 7 41, — *ναις* 10 105. *ἐν Μαλθακοῖς* 6 106, 7 171, 10 50. *ἐν Νεμέσει* 10 177 et 186. *ἐν Νόμοις* 6 68, 7 86. *ἐν Ὀδυσσεῦσι* 6 68 et 69, 10 32. *ἐν Πανόπταις* 10 16. *ἐν Πλούτῳ* 2 61. *ἐν Πυτίνῃ* 10 58 67 70 184. *ἐν Σεριφίοις* 7 69, 10 156. *ἐν Τροφωνίῳ* 7 103, 10 115. *ἐν Χείρωσι* 6 98, 7 211, 10 64 et 186. *ἐν Ὥραις* 6 18, 7 164, 9 131, 10 40 et 76.
Κρατῖνος ὁ νεώτερος ἐν Ὀμφάλῃ 7 58. *ἐν Ὑποβολιμαίῳ* 7 211.
κρεάγρα 10 31.
κρέας 6 33.
κρεωδαίτης 6 34, 7 25.
κρεωπῶλαι 7 25.
κρηνοφυλάκιον 8 112.
κρηπιδαῖον 7 120.
κρηπίς 6 77, 7 85.
κρησέρα 6 74, 10 114.
κρησέριον 6 92.
Κρῆσσα σταφυλή 6 82. *Κρῆσσαι κύνες* 5 37.
κρησφύγετον 1 10.
Κρῆτες 3 83.
Κρήτη 6 16.
Κρητικὴ σταφυλή 6 82. *Κρητικοὶ κύνες* 5 40. *Κρητικὸν ἔσθημα* 7 77, *τόξον* 1 149.
κριβανῖται ἄρτοι 6 33 et 72.
κρίβανος 10 110.
κριθιᾶν 7 24.
κρίνον 9 128.
κρίσιμος ἡμέρα 4 178.
Κριτίας 2 58 122 148 196, 3 116, 4 63 et 165, 6 31 38 153 194—5, 7 78 91 108 154 177 179 196—7, 8 25, 9 17 et 161. *ἐν Πολιτείαις* 7 59.
Κρίτων ἐν Αἰτωλοῖς 9 15. *ἐν Μεσσηνίᾳ* 10 35.
Κροίσειοι στατῆρες 3 87, 9 84.
κροκυδίζειν 7 29.
κρόκυς 7 63.
κροκωτός 4 117, 7 56.
Κρόνια 1 37.
κροσσοί 7 65.
κρούπεζα 7 87.
κρωβύλος 2 30.
κρώπιον 10 128.
κρωσσός 6 14.
κτεῖναι 9 153.
κτενίζεσθαι 7 167.
Κτησίας 2 60, 5 41.
κτῆσις 6 196.
κτίστης 9 6.
κυβεία 7 203.
κυβερνᾶν 1 98.
κυβευτοῦ σκεύη 10 150.
κύβηλις 10 104.
κύβιτον 2 141.
κύβοι 9 94.
Κυδίμαχος 5 65.
κύειν 2 19, 3 49.
τυρὸς Κύθνιος 6 63.
Κυκλοβόρος ποταμός 6 146, 10 185.
κύκλοι 7 11, 10 18 et 82.
Κύκλωψ 2 62, 7 205, 10 139.
κυλίκεια ζητήματα 6 108.
κυλίχνη 10 88.
κῦμα 7 122.
κύμβαλα 10 171.
κυμινοδόκος 10 93.
κυνδαλισμός 9 120.

κύνδαλος 10 188.
κυνηγέσιον 5 9.
κυνηγέτης 5 17. *κυνηγέτου σκεύη* 10 141.
κυνητίνδα 9 114.
Κυνόσουρα 5 81.
κύπασσις 7 60.
Κύπριοι, Κύπρος 2 95.
Κύπριον νᾶπυ 6 67.
κύπρος 10 113.
κυρβασία 7 58, 10 162.
κύρβεις 8 128.
Κυρηναῖοι 9 61.
Κυρήνη 5 40, 9 62.
κύστις 2 221. *ὑεία* 10 151.
κύτταροι 7 148.
κυφών 10 177.
κυψέλη 2 82 et 85, 6 13.
κύων ἡ ψῆφος 9 98. *ἡ μονάς* 9 100. *κύνες γενναῖαι* 5 37, *ἔνδοξοι* 5 42. *κυνῶν ἀρεταί* 5 57.
κωλακρέται 8 97.
κωλῆνες 6 52.
κῶλον 2 209.
κῶμαι 9 11.
κωμῆται 9 36.
κωμικὴ ἐσθής 4 118.
οἱ κωμικοί 5 97 et 101 . . ., *οἱ νεώτεροι* 6 18, *οἱ Σικελικοί* 4 173.
κῶμος 9 37.
κωμῳδεῖν 9 148.
κωμῳδία 9 11. *ἡ ἀρχαία (παλαιά)* 2 56 et 176, 7 131 et 189. *ἡ μέση* 1 232—3, 2 89 et 197, 7 17 71 162. *ἡ νέα* 2 9 51 232, 3 47 et 74, 4 182, 6 18 et 90, 7 11 46 132 167.
Κῷος — Χῖος 9 100.
ἐγχέλεις Κωπᾶδες 6 63.
κώρυκος 10 172.
λάγυνος 6 14, 10 72.
λαγωοί 5 66.
Λάκαινα λίθος 7 100, *φανόμηρις* 2 187. *Λάκαιναι κύνες* 5 37.
Λακεδαιμόνιοι 1 128—9, 3 80 et 83, 6 34 et 93, 7 105, 8 40, 9 79.
Λακεδαίμων 3 48.
Λάκωνες 6 81, 7 205.
Λακωνικαί 7 88. *Λακωνικὴ διφρεία* 1 141, *ξυήλη* 1 137, *χλαῖνα* 10 124. *Λακωνικὸν ἐγχειρίδιον* 1 149, *ἕδεσμα* 6 57. *Λακωνικὸς κώθων* 6 96, *πῖλος* 1 149.
λαλεῖν 2 125.
λάλος 6 119.
λαμπήνη 10 51 et 139.
λαμπτήρ 10 116.
λάσανα 10 44 et 99.
λάσιον 7 73—4.
λατύποι 7 118.
λαφυροπῶλαι 7 16.
λάχανα 1 247. *κνιστά* 6 62.
λέγειν οὐκ ἀφροντίστως 6 139, *ἄνευ φροντίδος* 6 142, *ὀλίγα* 6 145 et 149, *πολλά* 6 146—8.
λέγνα 7 62.
λεῖαι 10 125.
λειμών 1 240.
λείριον 6 107.
λειτουργεῖν 3 67.
λείψανα τροφῆς 6 94.
λεκάνη 10 76 et 84.
λεκίς 10 86.
Λεοντὶς φυλή 8 110.
λεπαστή 10 75.
λεπρᾶν 7 162.
Λέσβιος οἶνος 6 15.
λευκανίη 2 206.
λέων 5 83, *κρηνοφύλαξ* 8 113.
λῆδος 7 48.
Λήθαργος κύων 5 46.
λήκυθος 7 182, 10 62.
Λημνία σιαφυλή 6 82.
Λῆμνος 8 81.
Ληναῖα 8 89.
Ληναϊκὸν θέατρον 4 121.
ληνός 7 151 160 179.
ληξιαρχικὸν γραμματεῖον 8 104 et 105.

ληξίαρχοι 8 104.
λῆξις 8 104.
Λίβυες 1 141, 4 74, 9 85.
Λιβύη 2 43.
Λιβυκὴ διφρεία 1 141. *Λιβυκὸν δόρυ* 7 156, *εὔρημα* 4 60.
Λίβυσσα λίθος 7 100, *σταφυλή* 6 82.
λίγδος 10 189.
Λίγυες ἑπτάπλευροι 2 167.
λιθοκόλλητον 10 187.
λιθολογεῖν 7 118.
λιθοτομίαι 7 118.
λίθων εἴδη 7 100.
λιμήν 1 100—1, 9 28.
λίνον 5 26, 7 72.
ἐκ Λιπάρας μαντίδες 6 63.
λίτρα 4 173, 9 80.
λίτρον 7 39, 10 135.
Λιτυέρσας 4 54.
λιχάς 2 158.
λίχνος 6 42.
λιχνοτέρθης 6 122.
λογγάζειν 9 136.
λογισταί 8 99.
λόγος 2 118—125.
Λοκρικὴ ἁρμονία 4 65.
Λοκρὶς κύων 5 37 et 48.
Λοκρὸν ῥόδον 5 102.
λοῦσθαι 7 167.
λουτήριον 7 168, 10 46.
λούτριον 7 167.
λουτροφόρος 3 43, 8 66.
ἐκ Λυδίας βρέντιον 6 104.
Λυδία λίθος 7 102. *Λύδιον ἔργον* 7 93, *πάθημα* 1 132. *Λύδιος ἁρμονία* 4 65 et 78.
Λυδοί 7 60, 9 83.
Λυκάς 5 47.
Λύκια πλοῖα 1 83.
Λυκιουργεῖς φιάλαι 6 97.
Λυκομήδειος 4 143 et 145.
Λύκος 9 83.
τὸ ἐπὶ Λύκῳ 8 121.
Λυκόιτας 5 47.
Λυκοῦργος ὁ ῥήτωρ 3 34, 6 74. *ἐν τῷ κατὰ Μενεσαίχμου* 7 137.
Λυκόφρων 2 38.
λύπη 3 98.
λυρωτία 7 154.
Λυσίας 1 121, 2 7 20 55 57 78 159, 3 63 74 76 82, 5 142, 6 102, 7 12 42 104 115 131 179, 8 23—4 31 37 64 83 121, 10 157. *ἐν τῷ περὶ ἀσπιδοποιοῦ* 7 15 et 155. *κατ' Αὐτοκλέους* 7 200. *κατ' Αὐτοκράτους* 9 44 et 57. *ὑπὲρ Ἀχιλλείδου φόνου* 9 50 et 154. *ὑπὲρ Διοφάντου περὶ χωρίου* 7 17. *πρὸς Εὐθίαν ὑπὲρ τῶν δημιοπράτων* 10 96. *κατὰ Θεοσδοτίδου* 8 46. *πρὸς Ἱπποκράτην* 8 46. *ὑπὲρ Καλλαίσχρου* 10 105. *κατὰ Καλλίου ὕβρεως* 3 76. *πρὸς Κλέωνα* 10 174. *πρὸς Μετάνειραν ἐπιστολῇ* 7 130. *κατὰ Πανταλέοντος* 4 23. *πρὸς Πυθόδημον ὑπὲρ ἀποστασίου* 7 17. *περὶ τοῦ τύπου* 7 120. *πρὸς Φίλιππον ἐπιτροπῆς* 10 23. *πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλείδου φόνου* 9 39. *περὶ χρυσοῦ τρίποδος* 7 103 et 170. *πρὸς Χυτρίνον* 10 116.
λυσίζωνος 7 68.
Λύσιππος ὁ κωμικός 7 37 et 41. *ἐν Βάκχαις* 7 77 et 89, 10 50 et 154.
λυχνίς 10 41.
λύχνος 6 103, 7 178, 10 115.
— μα 6 179—83.
μαγειρεῖον 6 13.
μαγείρων ἔργα 6 91, *σκεύη* 6 88, 10 95 et 97.
μαγίς 6 64 et 83, 7 22, 10 81 et 102.
Μάγνης ὁ κωμικός 2 101. *ἐν Λυδοῖς* 7 188.
Μάγνης κύων 5 46.
Μάγνητες 5 47.
μάγοι 7 188.
μᾶζαι 6 75.

μαζονομεῖα 6 87, 10 84.
μαθηταί 4 44.
Μαίανδρος 5 47.
μαιεία 4 208.
Μαίσων 4 148 et 150.
Μακεδόνες 10 137.
Μακεδονικά 1 175.
Μακεδονικὴ σάρισσα 1 138. *Μακεδονικοὶ καταπέλται* 1 139. *Μακεδονικὸν εὕρημα* 6 70. *Μακεδονικὸς πῖλος* 10 162.
μακέλη 10 129.
μακρόχειρ 2 150—1.
μάκτρα 7 22 et 168.
μαλακά 10 11.
Μαλέα 4 104.
ὑπὸ μάλης 2 139.
μάλθα 10 58.
μᾶλλον καὶ ἧττον 4 176.
μάνδραι 9 16.
μανδύη 7 60.
Μανέρως 4 54.
Μάνης 7 204.
μαντεῖα 1 15, 7 188.
μαντῆλαι 7 74.
ἐκ Μαντινείας γογγύλαι 6 63.
Μαριάνδυνος 4 55.
Μαριανδύνων ᾆσμα 4 54, *δωροφόροι* 3 83.
μαρίλη 7 110, 10 111.
μάρις 10 184.
μάρσιπος 7 79, 10 138.
Μαρσύας 4 78.
μαρτυρία 8 36.
μάρων 6 26.
Μαρωνείτης οἶνος 6 16.
μάσλης 7 93.
Μασσαλιῶται 7 60.
μάστιγες 3 79.
μαστιγονόμοι 3 145 et 153.
μασχάλη 2 138, *μασχάλην αἴρειν* 6 26.
ματύλλη 6 70.
μάχαιρα 10 89.
μάχη 1 165.
μεγαλήγορος 2 126.
Μεγαλήσιον μύρον 6 104.
μεγαλο — 6 173.
Μεγαλοκλῆς 4 89.
Μέγαλος 6 104.
Μεγαρεῖς 9 29.
μέδιμνος 10 113.
μέθη 6 25.
Μελάγχλαινοι 4 76.
μέλαν 10 60.
ὁ ἄνευ μελέτης λέγων 6 142—4.
μελίκρατον 6 17.
μέλιτται 1 254.
μελιττουργικά 7 147.
μέλλησις 9 137.
Μέμνων 4 130.
μέμφεσθαι 3 138.
Μένανδρος 1 71 79 227, 2 78 82 149 194, 3 29, 4 87 et 178, 5 100, 6 8 11 12 25 38 60 102 161, 7 22 86 179, 8 26, 9 139, 10 123 et 162. *ἐν Ἁλιεῖ* 10 132, *Ἁλιεῦσι* 10 52 et 145. *ἐν Ἀρρηφόρῳ* 10 176. *ἐν Ἀσπίδι* 10 137. *ἐν Δημιουργῷ* 10 102. *ἐν Εὐνούχῳ* 9 45. *ἐν Θετταλῇ* 10 115. *ἐν Ἱπποκόμῳ* 10 80 et 98. *ἐν Καρχηδονίῳ* 10 73. *ἐν Μεσσηνίᾳ* 10 101. *ἐν Μισογύνῃ* 7 79 et 87, 10 50 127 139. *ἐν Μισουμένῳ* 10 146. *ἐν Ὀλυνθίᾳ* 10 170. *ἐν Ὀργῇ* 6 102. *ἐν Παιδίῳ* 10 187. *ἐν Παρακαταθήκῃ* 9 76. *ἐν Περινθίᾳ* 10 12. *ἐν Ῥαπιζομένῃ* 7 51. *ἐν Σικυωνίῳ* 4 119. *ἐν Συναριστώσαις* 6 101, 10 18. *ἐν Φιλαδέλφοις* 10 94 et 143.
Μενδαῖος, Μενδήσιος οἶνος 6 15.
Μενελαΐδες κύνες 5 37 et 40.
Μενέλεως 5 40, 6 97.
μερῖται 8 136.
μεσεγγυῆσαι 8 28.
μεσῆλιξ 2 12.
Μεσόγαια φυλή 8 109.
μεσοκρινεῖς 7 98.

μεσοπερσικαί 7 94.
μέσωρα ὅπλα 7 158.
Μεταγένης 3 75, 6 40 et 103, 10 115. *ἐν Φιλοθύτῃ* 10 88.
μέταλλα 3 87.
μεταλλεία 7 97.
μεταλλέως σκεύη 10 149.
μεταμέλεια 6 115.
μεταπτρὶς κύλιξ 6 31 et 100.
μετάφρενον 2 136.
μέτοικος 3 55.
μετόρχιον 7 145.
τὰ μέτρα 2 157, 4 168.
μετρητής 10 70.
μετρική 4 166.
μετρίως ἔχειν 5 167.
μέτωπον 2 46, *στρατοῦ* 1 126.
ἡ μὴ οὖσα δίκη 8 60.
Μηδικὴ πόα 7 142. *Μηδικὸν ἀκόντιον* 1 138.
Μῆδοι 7 61.
Μηθυμναῖοι κτένες 6 63.
μήκων 7 100.
μῆλα τὰ τοῦ προσώπου 2 87, *Ἐσπερίδων* 6 47. *τὸ σπέρμα τῶν μήλων* 9 128.
μηλολάνθη 9 124.
Μῆλος 6 63, 7 99.
Μήλων 1 31.
μηλωτή 10 176.
μήν 1 59 et 63.
μηρός 2 185.
Μήστωρ Κύπριος 2 95.
τὸ Μητίχου κάλλιον 8 121.
μήτρα 2 221.
μητριάζειν 3 11.
μητρυιά 3 26.
μηχανή 7 189.
Μίδας 4 54 et 55, 7 204 et 205, 9 83.
Μίθαικος 6 70.
Μιθάκου νύμφαι 4 142.
μικροπολίτης 9 26.
Μίκων 2 69.
Μιλήσιον κάρδαμον 6 67.
μιλτωρυχία 7 100.
μίμαρκυς 6 56.
Μίνθη Πλούτωνος παλλακή 6 68.
Μίνως 5 39.
μῖξις ζώων 5 92.
μισεῖν 5 114.
μισθός 4 46.
μισθωτοί 7 131.
μισο — 6 172.
Μιτυληναῖοι 9 84.
Μιτυλήνη 9 93.
μνᾶ 9 56.
μνηστήρ 3 34.
μνοῦς 10 38.
Μοῖραι 3 38
μοιρολογχεῖν 8 135—6.
μολγός 10 187.
μολεύειν 7 146.
Μόλοβρος 4 88.
Μολοττίδες, Μολοττικαὶ κύνες 5 37 et 39.
μόνιμον 6 116.
μονοπωλία 7 11.
μόρα 1 129.
μοργεύειν 7 116.
μοσχεύειν 7 146.
Μουσαῖα 1 37.
μουσική 4 57.
μυάγρα 7 114, 10 155.
μυελός 2 234.
μυῖνδα 9 113.
μυιοσόβη 10 94.
μυλακρίς 7 19 et 180.
μύλη 7 180, 10 112.
μυλήκορον 7 19, 9 29.
μυλωθρός 7 19 et 180.
Μυννάκια 7 89.
μυξωτῆρες 2 79.
μύρα 6 104, 10 119.
μυρεψός 7 177.
μυρίνης οἶνος 6 17.
μύρριναι 10 69.
Μυρτίλος 6 40. *ἐν Τιτανογίγασιν* 2 110.

μύσταξ 2 80.
μυστήρια 1 35.
μυστίλη 6 87, 10 89.
μυωτός 7 60.
νακοτίλτης 7 28.
Νάξιοι 9 83.
νάρθηξ 10 177.
ναναγεῖν 1 114.
ναύκληρος 1 75.
ναυκραρία 8 108.
ναύκραροι 8 108.
Ναυκρατίτης στέφανος 6 107.
ναυμαχία 1 119.
ναῦς 1 81—4. *μέρη νεώς* 1 85—92. *σκεύη* 1 93—4.
ναῦται 7 139 et 190.
ναυτικὰ σκεύη 10 133.
ναυτοδίκαι 8 126.
νεανίας 2 11.
νεβροί 5 15.
νέγλα 6 87.
νειαίρη 2 209.
Νεῖλος 6 148.
νεῖν 7 32 et 138.
νεῦρα 2 234.
νευροστάται 7 154.
νεωλκοῦ σκεύη 10 148.
νεώς 1 6. *νεὼν οἰκοδομῆσαι* 1 11.
νήφειν 6 26.
νήχεσθαι 1 97, 7 138.
νίγλαροι 4 83.
Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος 5 38.
Νικίας 1 134.
Νικοκλῆς ὁ Κύπριος 2 95.
Νικοστρατία σταφυλή 6 82.
Νικόστρατος 5 100.
Νικοφῶν 2 128, 6 86. *ἐν Ἀφροδίτης γοναῖς* 10 156. *ἐν Πανδώρᾳ* 7 33. *ἐν Χειρογάστορσι* 4 56.
Νικοχάρης 2 19, 10 135. *ἐν Γαλατείᾳ* 10 93. *ἐν Ἡρακλεῖ γαμουμένῳ* 7 40. *ἐν Ἡρακλεῖ χορηγῷ* 7 45. *ἐν Κρησί* 7 83, 10 141. *ἐν Λημνίαις* 10 107.
Νίκων ἐν Κιθαρῳδῷ 6 99.
Νικωφίλης ὁ Θηβαῖος 4 77.
Νίνος ὁ Βήλου 9 12.
νίπτρα 7 40. *νίπτρον* 10 78.
Νίσυρος 7 99.
νόθος 3 21.
νομή 4 176, 7 183.
περὶ νομισμάτων 9 51.
νομοθέται 8 101.
νόμος 4 65—6. *ὁ Ἀττικός* 7 146, 9 42. *τοῦ βασιλέως* 6 35. *ὁ κάτωθεν* 8 128. *νόμοι καὶ ψηφίσματα* 5 166.
νομοφύλακες 8 94 et 102.
νομοφυλάκιον 8 102.
νόννος 3 16.
νοσήματα 4 184. *ἔξωθεν ἐπιφαινόμενα* 4 190. *κυνῶν* 5 53.
νουθετῆσαι 9 139.
νοῦμος 9 79.
νοῦς 2 226 et 228.
νυκτιπήδηκες 7 94.
νυμφεύτρια 3 41.
νυμφίος 3 35.
νύξ 1 70.
ωγαλίσματα 6 62.
ωθρεύεσθαι 9 137.
ὠτα 2 177.
ξαίνειν 7 30.
Ξανθίας ὁ σιδηρεύς 7 106.
ξάνιον 6 90.
ξενισμός 6 7.
ξένος 1 74, 3 58.
Ξενοφάνης 9 83. *ἐν τῷ περὶ φύσεως* 6 46.
Ξενόφρων ὁ τοῦ Φαιδίμου 6 8.
Ξενοφῶν 1 80 94 112 134 182 187 not. 188 191 201 209 213—4 221 233 244, 2 7 13 14 20 34 41 49 51 54—7 59 64 67 77 81—2 97 108 122 126 150—1 154 156 160 180 193—4 200, 3 25 59 62 75 77 89 100 108 124 127 134 152—4, 4 14 167—8, 5 9 11 15 20

27 29 30 47 50 86, 6 14 15 22 26 — 7 31 33 36 39 44 55 63 101 — 2 172 187 191 206, 7 6 — 9 21 50 63 — 4 70 79 81 99 100 113 122 142 148 — 9 167 182 184 186 190, 8 28 68 134, 9 7 35 49 82 151 153 161, 10 13 16 43. *ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ* 9 43. *ἐν Ἀναβάσει* 10 80 138 174. *ἐν Ἀπομνημονεύμασι* 7 33. *ἐν Ἱππικῷ* 10 1. *ἐν Λακώνων πολιτείᾳ* 6 142. *ἐν Οἰκονομικῷ* 7 118, 9 43. *ἐν Παιδείᾳ* 3 127, 7 44 et 68, 10 52, *ἐν γ' Παιδείας* 7 118, *ἐν ς' Παιδείας* 10 16. *ὁ Ξενοφῶντος κύων* 5 47.

Ξέρξης μακρόχειρ 2 151.

ξιφομάχαιρα 7 158.

ξίφος 1 136.

ξόανον 1 7.

ξύλα ἐργάσιμα 7 111, *καύσιμα* 7 109, *πρῶτον ξύλον* 4 121, 8 133.

ξύλωσις 7 124.

Ξυπεταίονες 4 105.

ξυρίας ἀνήρ 4 133.

ξυρός 10 177.

ξυστίδες 6 10, 7 49.

ξύστοι 9 43.

ὄα 7 62.

ὀβελιαφόροι 6 75.

ὀβελισκολύχνιον 6 103, 10 117.

ὀβελοί 10 95.

ὀβολός 9 62 et 77.

ὄγκιον 10 165.

ὄγκος 4 133, 7 90.

ὀδόντες 2 91, 6 38.

ὀδοντισμός 4 80 et 84.

ὁδός 3 96. *ὁδοῦ ἡγεμών* 3 95.

Ὀδρύσαι 1 187 not.

Ὀδυσσεύς 5 45, 10 165.

ὀθνεῖος 3 55.

ὀθόναι 7 54.

οἴακες 10 133.

Οἰδίπους 7 132.

οἰκάριον 9 39.

οἰκίας μέρη 1 76 — 81.

οἰκίσκη 9 39.

οἰκίσκος ὀρνίθειος 10 159.

οἰκοδέγμων 6 11.

οἰκοδεσπότης 10 21.

οἰκοδόμος 7 117. *οἰκοδόμου σκεύη* 10 147.

οἶκος 1 73.

οἶμαι 5 126.

οἰνάς 6 22.

οἰνή 7 204.

Οἰνηὶς φυλή 8 110.

οἰνηρός 6 23.

οἰνίστρια 6 22.

Οἰνόπη σταφυλή 6 82.

οἰνόπτης 6 22.

οἶνος 1 248, 6 14 et 21. *οἴνων ἀγγεῖα* 6 14, 10 70.

οἰνωμένοι 6 21.

οἰνῶνες 6 15.

οἰσύαι 7 176, 10 176.

ὀκνεῖν 9 136.

ὀκρίβας 7 129.

ὁλκαῖον 10 79.

ὁλκεῖον 10 176.

ὁλκία 10 134.

ὅλμος 10 81 et 114.

Ὀλύμπια 1 37, 4 92.

Ὀλυμπία 1 241, 7 186, 10 146.

Ὀλυμπιάς 7 28, 10 12.

Ὀλύμπου νόμοι 4 78, *οἰκέτης* 4 79.

ὄμβρος 1 116.

Ὅμηρος 1 5 42 57 60 63 70 76 — 7 83 133 137 141 171 183 196 221 223, 2 26 31 33 — 4 40 43 50 53 64 88 — 9 98 100 129 — 30 144 149 168 173 175 179 188 206 209, 3 7 15 20 34 36 44, 4 8 18 157 171 177 189, 5 14 45 65 76 88 91 95 — 7 111 132 145 155 164, 6 18 22 26 36 83 89 92 — 3 96 — 7 100 102 104 107 125 187, 7 46 — 7 51 54 61 68 79 108 111 115 — 7 123 165, 9 19 35 38 52

54—5 60 67—9 73 106 144 156, 10 38 57 64 77 79 81 83 90 123—4 128 134 146 165 170 172—3 175 188.
ὁμο — 6 155—6.
ὅμοιος 9 130.
ὁμόνοια 8 151—2.
ὁμόπτερος 6 156.
ὀμφαλός 2 169.
ὄνειδος 5 127.
ὀνειροκρίται 7 188.
ὀνθυλεύσεις 6 60.
ὄνομα 6 203.
ὄνος 7 185. ἄγριος 5 84. ἀλέτων 7 19. ὄνος ὁ ἡττώμενος 9 106 et 112. ἐφ᾽ οὗ τῶσιν 10 125.
ὄνυχες 2 146.
ὀξύβαφα 6 85.
ὀξυθυμίας 6 124.
ὀξυρεγμία 6 44.
ὀπήτια 7 83.
ὀπισθέναρ 9 126.
ὀπισθοκρηπίς 7 91 et 94.
ὅπλα βαρβαρικά 1 138. εὐδόκιμα 1 149.
Ὁπλῖται 8 109.
ὅπλισις 1 130.
ὁπλοποιός 7 154.
ὀπτανεῖον 6 13.
ὄργανα ἐπιπνεόμενα 4 67, κρουόμενα 4 58.
ὀργάς 1 10.
ὀργεῶνες 8 107.
ὀργίλος 6 124.
ὀρείχαλκος 7 100.
ὀρεύς 7 183.
ὄρθαπτον 7 69.
ὀρθίαξ 10 184.
ὀρθοστάδιας 7 49.
ὀρίνδιον 6 73.
ὅρκος 1 38, ἀρχόντων 8 86, δικαστῶν 8 122, ἐφήβων 8 105.
ὅρμενος 6 54.
ὁρμιά 10 133.
ὄρνιθες 6 52.
ὀρνιθοθηρᾶν 7 135.
ὀρνιθοκάπηλοι 7 197.
ὄρογγοι 7 147.
ὅροι 9 8. ὄρους ἐφεστάναι 3 85.
ὀροφίας ὄφις 7 120.
ὄροφος 10 170.
ὀρτυγοκόπος 7 136, 9 102 et 107.
τὰ Ὀρφικὰ μέτρα 2 39.
ὄρφνινα 7 69.
ὀρχημάτων εἴδη 4 99.
ὄρχησις 4 95, 7 180.
Ὀρχομένιον μέτρον 10 165.
Ὀρχομενός 4 95.
ὄρχος 7 145.
Ὄσιρις 4 77.
ὄσπρια 6 60.
Ὄσσα ὄρος 5 48.
ὀστακός 2 85.
ὀστράκινα ἀγγεῖα 10 190.
ὀστρακίνδα 9 111.
ὀστρακισμός 8 19.
ὄστρεα 6 47 et 51.
ὄσφρησις 2 75.
οὐγκία 9 80.
οὐδῶνες 10 50.
οὔπιγγος 1 38.
Οὔπιος 4 55.
οὐρανία 9 106.
ἐξ οὐρίας πλοῦς 1 103.
οὗς 2 81.
οὐσία 6 196.
ὀφθαλμοί 2 51. ὀφθαλμῶν νοσήματα 2 65.
ὀφρυάζειν 2 50.
ὀφρύς 2 49.
ὀχημάτων εἴδη 10 51.
ὄψις 2 57.
ὄψον 6 37, 7 26.
παγίδες 10 171.
παγκράτιον 3 150.
παιδεραστής 3 70.
παιδιῶν ὀνόματα 9 94.
παιδοτρίβης 3 154, 7 17.

Παίονες 5 47.
Παιονία 5 46.
Παιονικὴ κύων 5 46.
πακτοῦν 7 113, 10 27.
παλαιουργός 7 82.
πάλη 3 149.
παλιγκάπηλος 7 12.
παλίμπηγα 7 82.
παλιν — 6 164.
παλίνδικος 8 26.
παλινδορία 7 82.
τὸ ἐπὶ Παλλαδίῳ 8 57 et 118.
Παλλαντίδαι 8 119.
Παμβοιώτια 6 162.
παμπησία 10 12.
παμπρασία 7 196.
Πάν 1 19.
παν — 6 162—3.
Παναθήναια 1 37, 4 83, 6 162, 8 93.
Παναιτώλια 6 162.
πανδημεί 9 143.
Πάνδια 1 37, 6 162.
Πανδιονίς 2 115, 8 110.
πανδοκεύς 7 16.
Πάνδροσος 8 103, 10 191.
πανεύφρων 6 163.
Πανιώνια 6 163.
πανός 10 111 et 117.
πάντ᾽ ὀκτώ 9 100.
Πανταλέων 6 70.
Πάξαμος 6 70.
παππεπίπαππος 3 18.
παράβασις 4 111.
παράβυστον (*δικαστήριον*) 8 121.
παραγραφή 8 57.
παραγώγιον 9 30.
παράδεισοι 7 141, 9 8 et 13.
παραιρήματα 7 64.
παρακαταβολή 8 32 et 39.
Παραλία φυλή 8 109.
ἡ Πάραλος, οἱ πάραλοι 8 116.
παραμυθεῖσθαι 3 100.
παραπέτασμα 10 32.
παράπηχυ 7 53.
παραποδίζεσθαι 9 134.
παραπόμπεια 10 192.
παράπυξος 7 159.
παράσιτος 6 35 et 123.
παρασκήνιον 4 110.
παράστασις 8 39 et 127
παραστίζειν 8 115.
παραχορήγημα 4 110.
πάρδαλις 5 82.
πάρεδροι 8 92 et 101.
παρεμβολή 9 15.
Πάρις 2 29.
παρόδιος τοῖχος 7 121.
παροψίς 6 56, 10 87.
παρυφαί 7 53 et 62.
παστάς 6 7.
παστή 6 56.
πατάλλιον 10 108.
πατάνη 6 90, 10 107.
πατραλοίας 3 13.
πατριάζειν 3 10.
πατριώτης 3 54.
Πατροκλείδης ὁ χεσᾶς 5 91.
Πάτροκλος 4 141.
παυσικάπη 7 20, 10 112.
πέζαι 7 62.
Πειραιεῖς 4 105.
Πεισιστρατίδαι 7 68.
πέλανοι 6 76.
Πελασγικόν 8 101.
πελεκίσαι 7 114.
Πελλαία σταφυλή 6 82. *Πελλαῖος οἶνος* 6 16.
Πελληνικαὶ χλαῖναι 7 67.
πέλλις 10 78.
πέλλυτρα 2 196, 7 91.
Πελμηνὶς σταφυλή 6 82.
Πελοπόννησος 9 27.
κόγχαι Πελωριναί 6 63.
πένης 3 110, 6 197.
πένταθλος 3 151.
πεντακοσιομέδιμνοι 8 130.
πεντάκτενα 7 52.
πεντάλιθα 9 126.

Πεπαρήθιος οἶνος 6 15.
πέπερι 6 65, 10 169.
πέπλος 7 50.
Περγαία σταφυλή 6 82.
περδικοτροφεῖον 10 159.
περίακτοι 4 126 et 130.
περιαμφίδες 6 90.
περιβαρίς 7 92.
περιδῦσαι 7 44.
περιεσιτίαρχοι 8 104.
περίζωμα 7 65.
περιηγητός 7 58.
περιθέτη 10 170.
περικεφαλαία 1 135.
Περικλῆς 2 43, 3 60.
περίνησα 7 52.
περίοδος 1 37, 7 99.
περίπολοι 8 105.
περιρραντήρια 1 32.
περισχοινίσαι 8 141.
περισχοίνισμα 8 124.
περιτομεύς 7 83.
περιτόναιος ὑμήν 2 224.
Περίττας κύων 5 42.
περιῶσαι 6 64.
Πέρσαι 1 187 not. 7 58.
Περσεύς 4 128.
Περσικὰ κάρυα 6 80. *Περσικαί* 79 2. *Περσικὴ διφρεία* 1 141, *κυρβασία, τιάρα* 5 96. *Περσικὸν ἀγγεῖον* 10 164, *νόμισμα* 9 82, *ὄρχημα* 4 100, *σκεῦος* 10 137. *Περσικὸς ἀκινάκης* 1 138, *κάπυρις* 7 58, *πῖλος* 10 162.
Περσῖνος ὁ ποιητής 9 93.
Περσὶς βακτηρία 10 173.
πέτασος 10 164.
πέτευρον 10 156.
Πετραία σταφυλή 6 82.
πεττεύειν 9 97.
Πήγασος 9 76.
Πήλιον ὄρος 5 48.
πηνήκη 10 170.
πήρα 10 172.
πηχυαλές 7 53.
πῆχυς 2 140.
πιθάκνη 6 14.
πίθος 6 14, 10 131. *ἐν πίθῳ τὴν κεραμείαν* 7 163.
πιθῶνες 6 15, 7 163.
πῖλος 7 171.
πιμελή 2 233.
πίνακες 10 82.
Πίνδαρος 3 17.
πίνειν 6 19.
πιπράσκειν 7 8 et 195.
πισσουργία 7 101.
πίσυγγος 7 82.
Πιττακὸς γάστρων 2 175.
πιττοκόπος 7 165.
Πλαγγόνιον μύρον 6 104.
Πλαγγών 6 104.
πλάθανος 6 74, 7 22, 10 112.
πλακοῦντες 6 77.
πλανᾶν 9 134.
πλάστιγγες 10 126.
πλαταγώνιον 9 127.
ἐν Πλαταιαῖς φόνος 2 37.
πλάτανος ἡ ἐν Κεραμεικῷ 8 112.
πλατεῖα 9 38.
Πλάτων ὁ κωμικός 2 9 175 196, 3 70 et 126, 4 56 et 64, 6 25 31 49 75 103, 7 30—1 134 210. *ἐν Ἀδώνιδι* 10 104. *ἐν Διὶ κακουμένῳ* 7 132, 10 17. *ἐν Ἑλλάδι* 10 11 142 167. *ἐν Ἑορταῖς* 7 121 et 186, 10 34 54 135. *ἐν Κλεοφῶντι* 10 56. *ἐν Μετοίκοις* 10 24. *ἐν Νίκαις* 7 40. *ἐν Νυκτὶ μακρᾷ* 6 142. *ἐν Ποιητῇ* 10 190. *ἐν Σοφισταῖς* 7 100, 10 167. *ἐν Συμμαχίᾳ* 2 83, 6 17, 7 202. *ἐν Ταῖς ἀφ' ἱερῶν* 7 57, 10 190.
Πλάτων ὁ φιλόσοφος 1 5 42 64 141 181, 2 5 7 12—4 19 20 34 36 41 43 56—7 63—5 73 77 82—3 101—2 112 114 120—1 123—4 127—9 149 155 159 193—5 199 200 211 214 220 226 228 230—1

236, 3 8 9 13 — 5 23 30 49 55 — 6 58 — 9 69 74 76 — 7 82 86 89 92 98 127 141 145 150 153 — 4, 4 2 8 9 45 47 — 8 63 67 121 156 161 163 165 167 208, 5 104 118 153 169, 6 21 32 80 125 151 156 162 — 3 183 193 196 200 204, 7 6 12 28 30 33 — 4 40 94 108 117 138 145 170 203 206, 8 14 22 25 29 30 34 39 76 137 152, 9 11 16 26 — 7 43 51 66 88 101 130 136 — 7 139 147 152, 10 135 150 175 177. *ἐν Ἀλκιβιάδῃ* 10 141. *ἐν Εὐθυδήμῳ* 10 48. *ἐν Θεαιτήτῳ* 2 19, 9 16. *ἐν Νόμοις* 3 14 54 109, 6 144, 9 46 49 134, 10 176. *ἐν Παρμενίδῃ* 3 115. *ἐν ποιήμασι* 7 1. *ἐν Πολιτείᾳ* 7 117 et 182, 10 141. *ἐν Πολιτικῷ* 7 10. *ἐν Πρωταγόρᾳ* 9 46. *ἐν Συμποσίῳ* 6 187, 7 172, 10 50 et 141. *ἐν Τιμαίῳ* 2 15 55 110 118, 4 40, 7 171. *ἐν Φαίδρῳ* 9 111 et 138. *ἐν Φιλήβῳ* 3 133. *ἐν τῷ περὶ Ψυχῆς* 2 118.

πλέγμα 7 172.

Πλειάδες 1 62, 4 142 et 159.

πλεῖν 1 98.

πλειστηριάζειν 7 14.

πλειστοβολίνδα 9 95 et 117.

πλεκτική 7 172.

πλευραί 2 165 et 181.

πλῆθος 9 142.

πληκτροποιός 7 154.

πλημοχόη 10 74.

πλῆρες — ἐλλιπές 5 133.

πλήρωμα 1 121.

πλινθίον 9 98.

ἐπλίσσοντο 2 173.

πλοιάρια 7 93.

πλόκαμος 2 27.

πλόκανον 7 172, 10 129.

πλοῦς εὔδιος 1 105.

πλούσιος 3 109, 6 196.

Πλούτων 6 68.

πλυνοί 7 38, 10 135.

πλύνται 7 37.

Πλυντήρια 8 141.

πλώιμοι νῆες 1 121.

πνεύμων 2 219.

πνιγεύς 10 54.

Πνύξ 8 132.

ποδάγρα 5 32.

ποδανιπτήρ 10 78.

Πόδαργος 5 47.

ποδεῖα 7 91, 10 50.

ποιεῖν 5 156.

ποιητής 4 52.

ποικιλτής 7 34.

πολέμαρχος 8 91.

πολιεῖς θεοί 9 40.

πολιορκία 1 167.

πόλις τὸ πλινθίον 9 98. *περὶ πόλεως* 9 6.

Πόλις Ἀργεῖος 6 16.

πολίτης 3 51, 9 7.

πολλαγόρασος 7 15.

Πόλλις Συρακούσιος 6 16.

πόλος 6 110.

πολυ — 6 170 — 1.

τὸ πολύ 3 88.

Πολύζηλος 2 118. *ἐν Δημοτυνδάρεῳ* 10 76. *ἐν Διονύσου γοναῖς* 10 169. *ἐν Μουσῶν γοναῖς* 6 168.

Πολύκλειτος ὁ ἀγαλματοποιός 2 150.

πολφοί 6 61.

πομπεῖον 9 45.

Ποντικὰ ταρίχη 6 48.

πόρκης 7 158.

πόρκος 7 137, 10 132.

πόρναι 7 201.

πορνοβοσκοί 4 120.

πορφύρας εὕρεσις 1 45.

Ποσειδιππος 3 101, 10 140. *ἐν Ἀποκλειομένῃ* 10 98. *ἐν Γαλάτῃ* 4 175, 7 111, 10 22. *ἐν Ἐπισταθμῳ* 10 139. *ἐν Κώδωνι* 9 28.

Ποσειδῶν 1 24, 6 63.

Ποσειδωνιὰς φυλή 8 109.
ποταμοί 3 103.
ποτίκρανον 6 9.
πότις γυνή 6 19.
ποὺς 2 194.
πρᾶγμα 9 150.
πράκτορες 8 114.
Πράμνειος οἶνος 6 16. *σταφυλή* 6 82. *ἄμπελος* 7 150.
πρᾶξις 9 157.
πρᾶσιν αἰτεῖν τοὺς οἰκέτας 7 13.
ὁ πρατὴρ λίθος 3 78 et 126.
πράτης 7 8.
πρεσβεία 4 28, 8 137.
πρηγορεών 2 204.
Πρίαμος 4 142.
προαγόρευσις 8 66.
προάστεια 9 14.
πρόβατα 1 250, 7 184.
προβλητικὴ 7 208.
προβολή 8 46.
προβόλιον 5 20.
πρόγονοι 3 16.
πρόγονος 3 26.
πρόδικος 8 24.
προδόσει πίνειν 7 194.
πρόεδρος 8 96.
προεκδρομαί 1 164.
προθέσεις 8 146.
προθύειν 1 162.
προΐσχεσθαι 5 148.
προκλίτης 6 12.
Πρόκρις 5 39.
προμνήστρια 3 31.
προπράτωρ 7 11.
προσειπεῖν 5 137.
προσιέναι πρὸς τοὺς θεούς 1 25.
προσκεφάλαια 6 9, 10 38 et 40.
πρόσκλησις 8 62.
πρόσχισμα 7 91.
πρόσωπον 2 47. *πρόσωπα κωμικά* 4 143, *σατυρικά* 4 142, *τραγικά* 4 133.
προσωποῦττα 2 48.
προτρύγαιοι θεοί 1 24.
προύνικος 7 132.
προωμοσία 8 55.
πρύμναν κρούσασθαι 1 125.
πρυτανεία 8 115.
πρυτανεῖα 8 38.
τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ 8 120. *πρυτανεῖον* 8 138, 9 40.
πρυτάνεις 8 95.
πρυτανεύει 8 99 et 115.
πρῷμος 7 152.
πρωτοστάτης 1 127.
πτάνακα 10 166.
πτέον 6 89.
πτερίδες 6 9.
πτερροκοπεῖν 4 122.
πτίλα 6 10.
πτισάνη 7 24.
Πτολεμαϊκὸν νόμισμα 9 84.
Πτολεμαίου πεντεκαιδεκήρης 1 83.
Πτολεμαῖς 8 110.
πτύειν 2 103.
πτύον 10 128.
πυανέψια 6 61.
πυγμή 2 147 et 158, 3 150.
πυγών 2 158.
Πυθαγόρας 2 226, 10 21.
Πυθία 1 14 et 28, 7 112.
Πυθικὴ εἰκών 4 92.
Πυθικὸν ὄργανον 4 66.
Πυθικοῦ νόμου μέρη 4 84.
Πυθίου φυλή 8 110.
πυθόχρηστον 1 18.
οἱ Πυθῶδε θεωροί 2 55.
πύνδαξ 10 79.
πυξίον 10 59.
τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον 1 7.
πύραυνος 6 89, 10 104.
πυρία 7 168.
πυρρίχη 4 99.
Πύρριχος 4 99.
Πύρρος ὁ Ἠπειρώτης 2 94, 5 42.
πυρσοί 1 139 et 173.
πυρσουργία 9 14.

πυρφόρος 1 14, 8 116.
πώγων 2 88.
— πῶλαι 7 196—9.
πωλῆσαι 3 124. πωλεῖν 7 8 et 195.
πωλῆται 8 99.
Πῶρος 5 44.
ῥάδια 7 94.
ῥάδιος 6 121.
ῥαθαπυγίζειν 9 126.
ῥαίνειν 10 30.
ῥάμμα 10 135.
ῥάφανος 6 54.
ῥαφίς 10 136.
Ῥέα 2 156.
Ῥηγῖνοι 5 75, 9 84.
ῥηνιουργῆ 7 93.
ῥῆσις 2 128.
ῥήτωρ 4 20 et 34—8. δωροδόκος 6 19.
Ῥιανός 2 180.
ῥικνοῦσθαι 4 99.
Ῥίνθων ἐν Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι 7 90, τῇ ἐν Ταύροις 7 61. ἐν Τηλέφῳ 10 35.
ῥῖπες 7 173.
ῥιπίς 10 94 127 175.
ῥίς 2 72.
ῥίσκος 7 79.
ῥίψασπις 6 151.
ῥογοί 9 45.
ἰσχάδες Ῥόδιαι 6 81. σταφυλὴ Ῥοδία 6 82.
Ῥοδιακαί 7 88. Ῥοδιακὸς ὁ ἐσχαρίτης 6 78.
ἐκ Ῥόδου γαλεός 6 63.
ῥόπτρον 7 115.
ῥύπος 10 59.
Ῥωμαῖοι 2 166, 8 124, 10 110.
σάγη 10 92.
σάγμα 10 161.
Σάις 4 19.
Σακάδας 4 78.
σακκοπήρα 10 161.
σάκκος 7 191, 10 75.
σάκτας 10 64.
σακχυφάνται 10 192.
ἡ Σαλαμινία 8 116.
Σαλμυδησσός 9 33.
σάλπιγξ 4 85.
σάμαξ 10 43.
Σαμία σταφυλή 6 82. Σάμιοι πλακοῦντες 6 78.
Σαμοθρᾴκιον κρόμμυον 6 67.
Σάμος 7 99.
σανδάλιον 7 86.
Σαννυρίων 10 189. ἐν Γέλωτι 9 26, 10 185.
Σαπφώ 3 31, 6 98 et 107, 7 49 et 93, 9 84, 10 40 et 124. ἐν τῷ ε' τῶν μελῶν 7 73.
σαράβαρα 7 59, 10 168.
Σαράβων κάπηλος 7 193.
σάραπις 7 61.
Σαρδανάπαλλος 2 60.
Σαρδιανικὸς χιτών 7 77.
Σαρδιανόν, Σαρδονικὸν λίνον 5 26.
Σαρδώ 5 26.
Σαρδῶα ταρίχη 6 48.
σάρκες 2 233.
σάρον 6 94, 10 29.
Σάτυρος 4 104 et 142.
σαύριον 10 143.
Σειληνός 4 104 118 142.
Σείριος ἀστήρ 1 62, 4 159.
Σείριος Ἰκαρίου κύων 5 42.
σελσων 7 181, 10 100.
Σελευκίδες 7 94.
Σελήνη 6 76.
σεμίδαλις 6 74.
σηκοκόρος 7 151.
σηκός 1 6.
τὰ σημεῖα ἤρθη 1 163.
σημήνασθαι 8 27.
Σῆρες 7 76.
σιβύνη 10 144.
σίγλοι 9 82.
σιδηροῦν νόμισμα 7 105, 9 78.
σιδηρουργία 7 105.
σιδηρόφυσα 7 106.

Σιδηρώ 4 141.
Σικελία 5 75, 6 63, 8 126.
οἱ Σικελικοὶ κωμῳδοί 4 173.
Σικελικὸν ἔδεσμα 6 48, *τάλαντον* 9 87.
Σικελικός 4 146 et 148. *τυρός* 6 63, *χιτών* 7 77.
Σικελιῶται 1 37, 3 30, 4 102 et 174, 9 45.
Σικυών 7 68.
Σικυώνια 7 93. *Σικυωνικὴ κυνῆ* 10 131.
Σικυωνίων κορυνηφόροι 3 83.
σίλλος 2 54.
σίλλυβα 7 64.
σίλφιον 6 67.
Σιμύλος ἐν τῇ Μεγαρικῇ 10 42.
Σίμων 1 190 194 198 204, 2 69. *βόλος* 7 205.
Σιμωνακτίδης ὁ Χῖος 6 71.
Σιμωνίδης 2 65, 5 47.
σινδών 7 72.
σιπύα 10 131.
σίραιος οἶνος 6 16.
— *σις* 6 177.
σίσυρα 7 70.
σίσυρνα 7 70, 10 186.
σῖτα 6 34.
σιτοδοσίαι 8 103.
σιτοκάπηλοι 7 18.
σίττυβα 7 70.
σιτῶναι 8 114.
σίφνις 10 162.
σιωπᾶν — ἐκλαλεῖν 5 146—7.
σκαλμή 10 165.
σκανθαρίζειν 9 126.
σκαπέρδα 9 116.
σκαφεύς 7 148.
σκάφη 10 76 et 102.
σκάφιον 10 45.
σκελέαι 7 59 et 92.
σκέλος 2 193.
σκεύη 10 10, *δικαστικά* 8 16, *ὑποκριτῶν* 4 115. *σκευῶν κατάλογος* 10 192.
σκευοθήκη 10 10.
σκευοποιία 10 15.
σκευοφόριον 10 17.
σκευοφόρος 7 175, 10 14.
σκευωρία 10 15.
σκιαγραφία 7 127.
σκιαδηφόροι 7 134.
σκιάδιον 7 174, 10 127.
ἐκ Σκιάθου κεστρεύς 6 63.
σκίμπους 6 9, 10 35.
σκιραφεῖα 9 96.
σκοῖδος 10 16.
σκολιά 6 108.
σκοροδάλμη 6 68.
Σκύθαι 4 60 et 76, 8 132.
Σκυθικαί 7 88, *σαγάρεις* 1 138. *Σκυθικὴ πόσις* 6 35. *Σκυθικὸν χρῆμα σίσυρνα* 7 70.
σκυλακεία 5 51.
σκύλαξ 10 167.
Σκυλλίας 7 137.
σκύμνοι 5 15.
Σκυρία δίκη 8 81.
σκῦτος 10 187.
σκυτοτόμοι 7 80. *σκυτοτόμου σκεύη* 10 141.
σκωρία 7 99.
σμηματοφορεῖον 10 127.
σμίλη 7 83, 10 141.
Σμινδυρίδια 7 89.
σμυρίνη 7 148, 10 129 et 166.
Σόλων 1 29 et 246, 3 28 et 33, 5 36, 6 156, 7 151, 8 22 42 53 125 142. *ἐν ἰάμβοις* 10 103. *ἐν νόμοις* 8 34. *βόλος* 7 205.
σοροποιοῦ σκεύη 10 150.
σουδάριον 7 71.
σοφιστής 4 41 et 47.
Σοφοκλῆς Ἀμφικλείδου 9 42.
Σοφοκλῆς 2 14 23 31 34 64 72 100 — 1 109 151 154 162 172, 3 10 13 45 73 98 107 141 145, 4 62 et 141, 5 76, 6 39 65 83 161 192, 7 24 30 — 1 36 44 70 118 132 185 191 203, 9 97 et 158,

10 50 et 81. *ἐν Αἰγεῖ* 10 160. *ἐν Αἰχμαλώτοις* 10 190. *ἐν Ἀνδρομέδᾳ* 10 120. *ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ* 10 134. *ἐν Λαιδάλῳ* 7 117. *ἐν Ἡρακλεῖ σατυρικῷ* 7 109, 10 110. *ἐν Θαμύριδι* 4 75. *ἐν Ἰνάχῳ* 9 50. *ἐν Ἰοκλεῖ* 10 39. *ἐν Ἱππόνῳ* 4 111. *ἐν Ἰχνευταῖς σατύροις* 10 34. *ἐν Κολχίσι* 7 68. *ἐν Κρεούσῃ* 6 174. *ἐν Λακαίναις* 9 49. *ἐν Μυσοῖς* 10 186. *ἐν Ναυπλίῳ* 9 156, 10 134. *ἐν Ναυσικᾷ* 10 52. *ἐν Οἰνομάῳ* 10 55. *ἐν Πανδώρᾳ* 10 44. *ἐν Πλυντρίαις* 7 45. *ἐν Πριάμῳ* 10 147. *ἐν Πρόκριδι* 9 140. *ἐν Τριπτολέμῳ* 10 79. *ἐν Τρωΐλῳ* 10 165. *ἐν Φινεῖ* 7 193.

σοφός 5 164.

Σόφων 6 70.

σπάδιξ 7 147.

σπάθη 7 36, 10 120 126 145.

σπάλαθρον 7 22, 10 112.

σπάρτα 7 181, 10 36.

Σπαρτιάτιδες φανομήριδες 7 55.

σπάρτινον 10 186.

σπεῖρα 7 78 et 121.

σπείρεσθαι 6 194.

σπευσίνιοι 8 132.

σπιθαμή 2 158.

σπιλάδες 1 115.

σπλήν 2 220.

σπογγοθῆραι 7 137.

σπόγγοι 6 94.

σπολάς 7 70.

σπονδαρχεῖν 6 30.

σπονδεῖον 10 65.

σπονδή 6 30.

σπυρίς 6 94, 7 174.

ὁ Σταγειρίτης 2 164.

σταδιοδρόμος 3 146.

σταθμία 10 126.

σταθμοί 4 173.

σταθμοῦχος 10 20.

στάμνος 10 72.

στάσιμα 10 126.

στατήρ 4 173, 7 102, 9 57. *Λαρεικός* 9 84, *Κορίνθιος* 9 81, *Κροίσειος*, *Φιλίππειος* 9 84. *Φωκαΐτης* 9 93.

στατική 4 171.

σταφυλαί 6 82.

στέγαστρον 10 180.

στελγίς 10 62.

στερίφη 3 15.

στέρνον 2 162.

Στέφανος 8 58.

στέφανος 6 106, 7 199 et 200.

στεφανωτρίς 1 27.

στῆθος ποδός 2 198.

στήλη 8 73. *αἱ Ἀττικαὶ στῆλαι* 10 97.

στήριγξ 10 157.

Στησίχορος 9 100. *ἐν Κερβέρῳ* 10 152.

στησίχορος βόλος 9 100.

στίλβη 6 103.

στιχομυθία 4 113.

στιλεγγίς 7 179.

στοιχεῖν 1 127.

στοιχεῖον 6 44.

στολίδες 7 54.

στόμα 2 97. *στόματος παρώνυμα* 2 100.

στόμαχος 2 202.

στόμωμα 10 186.

στραγγαλίδες 10 183.

στραγγία 9 137.

στρατεῦσαι 1 160.

στρατηγοί 1 128 178—9.

στρατιῶται 1 126 175—7 180. *στρατιώτου σκεύη* 10 142.

στρατοπεδεύσασθαι 1 160.

Στράττις 2 173 et 184, 3 27 et 146, 6 74 et 156. *ἐν Κινησίᾳ* 4 169, 10 169 et 189. *ἐν Μυρμιδόσι* 9 78. *ἐν Φιλοκτήτῃ* 7 134. *ἐν Φοινίσσαις* 9 123, 10 183. *ἐν Χρυσίππῳ* 10 55. *ἐν Ψυχασταῖς* 10 101 et 127.

Στράτων 2 226.

στρεπτίνδα 9 117.

στρόβιλος 6 129.

στροφαῖος 8 72.
στρόφιον 7 67.
στρόφις 6 130.
στρώματα 6 10, 10 42.
στρωματεύς 10 138.
στρωμνή 10 42.
στρωτῆρες 10 172.
στυππεῖα 7 72.
στυφοκόποι 9 107.
συβήνη 7 153.
συβῶται 7 187.
συγγένεια 3 5.
συγγραφή 8 140.
συγκαρκινοῦσθαι 7 150.
σύγκλητος ἐκκλησία 8 116.
σύγκλινος 6 12.
συγκροτεῖν 1 158.
συκάζειν 7 143.
συκῆ 1 242.
συκοφαντεῖν 8 30.
συκχάς 7 86.
συλολωπία 7 43.
συμβόλαιον 5 143.
σύμβολον βραχὺ νομισμάτιον 9 71.
συμμετρία 7 54.
συμμορία 3 53.
συμπολίτης 3 51.
συμποσία 6 7.
συμποσίαρχος 6 11.
συμπόσιον 1 79.
συμπότης 6 28.
συμποτικὰ ὀνόματα 6 7.
συν — 6 157—9.
συναγώγιον 6 7.
συναυλία 4 83 et 107.
σύνθετα ἐκ τοῦ ἥμι 6 160, ἐκ τοῦ ἰσο 6 174, ἐκ τοῦ κακο 6 169, ἐκ τοῦ μεγαλο 6 173, ἐκ τοῦ μισο 6 172, ἐκ τοῦ ὁμο 6 155, ἐκ τοῦ πάλιν 6 164, ἐκ τοῦ παν 6 162, ἐκ τοῦ πολυ 6 170, ἐκ τοῦ συν 6 155, ἐκ τοῦ τρι 6 165, ἐκ τοῦ φιλο 6 166.
συνθηματιαῖος 7 200.
συνοικία 9 39.
συνομολογεῖν — ἐναντιοῦσθαι 6 117—8.
συνουσιασταί 4 44, 6 8.
συντράπεζος 6 13.
Σύρα σταφυλή 6 82.
Συρακούσιοι 6 16, 9 79.
συρία 7 69.
Σύριοι 4 82.
σύρισσος 10 129.
σύρμα 7 67.
Σύρων τάλαντον 9 86.
σῦς 5 22 et 79.
συσσιτία 6 7.
συστάδες ἄμπελοι 6 159.
σύστομον 10 68.
συστρέψαι τὸ σῶμα — ἐκτεῖναι 5 168.
σφαγεύς 6 192.
σφάγιον 10 97.
ἡ ἐν σφαίρᾳ παιδιά 9 104.
σφαιρομαχία 9 107.
τὰς σφενδόνας πληρώσασθαι 1 175.
Σφήττιος 6 125.
σφόνδυλοι 2 130.
σχελίδες 6 33 et 52.
σχισταί 7 85.
σχοινιοσυμβολεύς 7 160.
σχοινοφιλίνδα 9 115.
σῶμα 2 232.
Σωπείθης 5 43.
σώρακος 1 185, 10 129.
Σωσικράτης ἐν Παρακαταθήκῃ 4 173, 9 57.
Σώφρων 6 90, 9 46. ἐν μίμοις ἀνδρείοις 4 174, γυναικείοις 4 174, 10 175. ἐν Νυμφοπόνῳ 10 107.
Σωχὶς σταφυλή 6 82.
ταγηνίας 6 79.
ταινία 7 65.
τάκωνες 6 53.
τάλαντον 9 52, Αἰγιναῖον Αἰγύπτιον Ἀττικὸν Βαβυλώνιον Κιλίκων Σύρων 9 86, Σικελικὸν 9 87.

τάλαροι 10 125.
ταλασιουργία 7 29.
τᾶλις 3 45.
ταμίαι 8 116. τῆς θεοῦ 8 97, μετοικικῆς συμμορίας 8 144.
ταξίαρχοι 8 115.
τάρακτρον 6 130.
ταραντινίδιον 4 104, 7 76.
Ταραντῖνοι 7 76, 10 187.
Τάρας Ποσειδῶνος 9 84.
ταριχοπῶλαι 7 27.
τάριχος 6 48.
τάρπη 10 158.
ταρσός 2 197, 7 173.
μύραινα Ταρτησσία 6 63.
ταὐτὸν καὶ θάτερον 5 169.
ταφή 8 146.
τάφος 3 102, 9 15.
ταχθῆναι 1 162.
ταχύ 9 152.
Τειρεσίας 4 116.
τειχοποιοί 8 114.
τεῖχος 1 160 170 174, 9 35.
τεκεῖν 2 6.
τέκνα 3 12.
τέκτονος σκεύη 10 146.
Τελέοντες 8 109.
Τελεσίας 4 99.
Τελέσιλλα 2 23.
Τελέσιππος 2 34.
τέλη 8 132, 9 28.
τελώνης 9 32.
τελώνιον 9 28.
τέμενος 1 10.
Τέρπανδρος 4 65 et 66.
οἱ Ἀθήνησιν τετράκωμοι 4 105.
τετραχίζειν 7 152.
τετρωβολίζειν 9 64.
οἱ τετταράκοντα 8 100, 9 101.
ἐντὸς τῶν τεττάρων 7 122.
Τευμησία ἁλώπηξ 5 39.
τευτάζειν 9 137.
τέχναι βάναυσοι 7 6. αἱ ἐπὶ ταῖς τροφαῖς 7 18. ὅσαι τὰς ὕλας ὑποβάλλουσι ταῖς λοιπαῖς 7 97. ποιητικαί 7 153. πρακτικαί 7 135.
τήβεννα 7 61.
τήγανον 10 98.
Τηλεκλείδης 2 41, 3 70 et 127, 7 182. ἐν Ἀμφικτύοσιν 10 164. ἐν Ἀψευδέσιν 10 68 et 98. ἐν Πρυτάνεσι 7 135.
Τηλέμαχος 6 97.
τηλέφιλον 9 127.
Τήλεφος 4 117, 5 76.
τηλία 9 108.
τηλύγετος 3 20.
τητινόν 6 73.
τιάρα 7 58.
τιμαί 8 140.
Τίμαιος 2 30.
Τιμαρέτα 10 21.
Τίμαρχος Νικοκλέους πατήρ 2 95.
τιμήματα 8 69 et 129.
τιμιοπώλης 7 195.
Τιμοκλῆς ἐν Βαλανείῳ 10 154.
Τιμόκριτος 7 205.
τιμωρία 8 21.
Τιτάν 4 142.
τίτανος 7 124.
τομεῖς 6 13.
τόξον 1 137.
τοξόται 8 104 et 132.
Τορνία σταφυλή 6 82.
τορύνη 10 97.
Τραγάσαι 6 63.
οἱ τραγικοί 3 95.
τράπεζαι 6 83, 10 80.
τραπεζίτης 3 84, 7 170.
τραπεζοκόμος 6 13.
τραπεζοποιός 6 13.
τραπεζοφόρος 10 69.
τρασιά 7 144 et 173, 10 129.
τραχεῖαι ἀρτηρίαι 2 218.
τράχηλος 2 130.
τρηματίζειν 9 96.
τρι — 6 165.
τριακάδες 1 66, 8 111.

Τρίακος 5 46.
τὸ τρίγωνον (*δικαστήριον*) 8 121.
τρίκλινον 6 7.
τρίμιτα 7 78.
τρῖμμα 6 18 et 70.
τριξᾶς 9 81.
τριόδους 7 138.
τριπόδια 10 80.
τριπτήρ 7 151.
τρίτα 8 146.
τριττύαρχος 8 109.
τριττύς 8 108—9 111.
Τρίτων 4 142.
τρίχες 2 22—28.
Τροίας ἅλωσις 8 118.
τρόπα 9 103.
τροφή 6 32.
Τροφώνια 1 37.
Τροφώνιος 6 76.
τροχαλία 10 31.
τροχίας χαλκός — τυπίας 7 105.
τρυγηφάνιος 6 17.
τρυγοδίφησις 9 124.
τρύγοιπος 6 19.
τρυλίζειν 7 136.
τρύξ 6 18.
τρυσίβιος 6 27.
τρυφᾶν 6 185.
Τρωγλοδύται 4 60.
Τρωικὴ λίμνη 6 63.
τύβαρις 6 71.
τύκος 7 125.
τυλεῖα 10 38.
τύλη 7 133.
τυλυφάνται 7 191, 10 39.
Τυνδάριχος ὁ Σικυώνιος 6 71.
τύπος 8 29.
τύραννος 1 42.
τυρεύειν 6 130.
Τύριοι 1 45.
Θύννος Τύριος 6 63.
τυρόκνησις 10 104.
τυροκομεῖον 7 175, 10 131.
Τύρος νύμφη 1 45.
τυρός 6 48 et 63.
Τυρρηνικά 7 93. *Τυρρηνικὸν εὕρημα* 4 85.
Τυρρηνοί 4 56 et 76.
Τύρταιος 4 106.
Τυρώ 4 141.
τυφλός 2 60.
Ὑάδες 4 159.
ὕβρις 8 75—9.
ὑβριστοδίκαι 8 126.
ὑγιαίνειν 3 107.
ὑγιεια μάζης τι εἶδος 6 76.
ὑδρία 10 74.
ὑδροβαφές 7 56.
ὑδρορρόαι 10 30.
ὁ ἐφ' ὕδωρ 8 113.
ὕλαι γραφικῆς 7 128, *οἰκοδομημάτων* 7 124. *οἱ τὰς ὕλας παρασκευάζοντες* 7 101.
ὑλιστήρ 10 75.
ὑλοτόμοι 7 109.
ὑλουργοί 7 101.
Ὑμήττιος Θύμος 6 67.
ὕμνοι Ἀττικοί 10 162.
ὑπεκθέσθαι 9 155.
Ὑπερί(εί)δης 1 101 et 162, 2 14—5 20 33 42 58 62 119 123—4 200, 3 27 43 53 59 63 74 77 79 81—2 85 113, 4 36 163 166 172, 5 89 93 107 142, 6 14 24—5 37 39 144 169 183, 7 8 18 44 121 125 132, 8 24 28 31 70 73 76 80 143—4, 9 34 75 157. *ἐν τῷ πρὸς Ἀπελλαῖον περὶ θησαυροῦ* 3 27. *ἐν τῷ κατ' Ἀριστοφῶντος* 7 11. *ἐν τῷ ὑπὲρ Ἁρπάλου, εἰ μὴ ψευδὴς ὁ λόγος*, 10 159. *πρὸς Δημέαν* 10 15. *κατὰ Δωροθέου* 3 74. *πρὸς Ἐπικλέα* 7 119. *πρὸς Θασίους* 7 149. *ὑπὲρ Λυκόφρονος* 2 151, 8 52, 9 137 et 156. *πρὸς Λυσίδημον* 7 149. *ὑπὲρ Μίκας* 7 191, 10 39. *περὶ ὀχετοῦ* 10 30. *πρὸς Πασικλέα περὶ ἀντιδόσεως* 9 36. *ὑπὲρ Πατροκλέ-*

ους 4 122. ἐν τῷ Συνηγορικῷ 3 125. ὑπὲρ τοῦ ταρίχους 9 34. πρὸς Χάρητα 8 142.
ὑπερμαζᾶν 7 23.
ὑπέρσπουδος 6 29.
ὑπερτόναια 7 122.
Ὑπερτονίδης 4 65.
ὑπερῷα 7 119.
ὑποδήματα 7 80. εἴδη ὑποδημάτων 7 85, 10 49.
ὑποκριταί 4 113.
ὑποκρούειν 8 154.
ὑποστάσεις 6 60.
ὑπόστατον 10 79.
ὑποσφυρίσασθαι 7 145.
ὑπόσχισμα 7 91.
ὕπουλος 1 131.
ὑποχωρεῖν 6 194.
ὑποψακάζειν 6 20 et 30.
ὑπώπια 2 52.
Ὑρκανία 5 37.
ὕρχη 6 14, 10 73.
ὑφάντης 7 33.
ὑφόλμιον 10 114.
Φαίδιμος 6 8.
Φαίδων 2 122. ἐν Ζωπύρῳ 3 18.
φαικάσιον 7 90.
Φαινίδας 9 105.
φαινίνδα 9 105.
φαινόλης 7 60—1.
φαλακρός 2 26.
Φαληρεῖς 4 105.
ὁ Φαληρεύς 8 53 et 102.
ἀφύαι Φαληρικαὶ 6 63.
Φαληρός 8 118.
φανομήριδες 7 55.
φανός 10 116.
φάρμακον 5 132.
φαρμάττειν 7 169.
φάρυγξ 2 99.
Φασιανικὸν λίνον 5 26.
φάσις 8 47.
φασκία 2 166.
φάσκωλοι 7 79, 10 137.
φαύλιαι 6 45.
Φειδίας 7 93.
φειδωλός 3 115.
Φείδων ὁ Ἀργεῖος 9 83.
φείδων 10 179.
Φειδώνια μέτρα 10 179.
φέρει 3 94.
Φερεκράτης 2 17 23 27—8 33 35 48 96 101 127 130 176, 3 80, 4 121, 5 26, 6 45 58—60, 7 90 94 178 195, 8 34. ἐν Ἀγαθοῖς 7 198, 10 47. ἐν Ἀγρίοις 7 193, 10 150. ἐν Αὐτομόλοις 2 33, 7 150. ἐν Γραυσί 10 62. ἐν Δουλοδιδασκάλῳ 3 80, 10 54. ἐν Ἴπνῳ 10 181 et 183. ἐν Κοριαννοῖ 10 179. ἐν Κραπαταλοῖς 7 152, 9 83, 10 45 et 89. ἐν Λήροις 6 105, 10 79. ἐν Μεταλλεῦσι 10 75. ἐν Μυρμηκανθρώποις 7 17 et 73, 10 91. ἐν Πέρσαις 7 15. ἐν Πετάλῃ 7 163.
Φερεκύδης 10 128 et 139.
φῆσαι 2 129.
φθέγμα 2 118.
φιλάργυρος 3 112.
φιλεῖν 5 113.
Φιλέταιρος 7 46.
Φιλήμων 4 61, 9 67 et 70. ἐν Ἁρπαζομένῃ(ῳ) 7 28, 10 104. ἐν Γάμῳ 10 176. ἐν Εὐρίπῳ 10 176. ἐν Θυρωρῷ 10 164. ἐν Παιηγύρει 9 38. ἐν Πιττοκομουμένῳ 9 66—7. ἐν Ῥοδίᾳ 10 145. ἐν Σαρδίῳ 9 65. ἐν Σικελικῷ 4 175.
Φιλίππειοι στατῆρες 9 59 et 84.
Φιλιππίδης ὁ ἡμεροδρόμος 3 148.
Φιλιππίδης 7 188, 10 167. ἐν Ἀδωνιαζούσαις 5 100. ἐν Αὐλοῖς 6 54. ἐν Λακιάδαις 9 38, 10 37. ἐν Συνεκπλεούσῃ 9 30. ἐν Φιλευριπίδῃ 9 38 et 88.
Φιλιππικά 10 161.
Φίλιστος 2 111 et 154, 3 56, 7 168. ἐν β' 10 116. ἐν ς' 10 42.

φιλο — 6 166—8.
φιλοθεότης 1 21.
φίλοι 1 152, 3 61.
φίλοινος 6 21.
Φιλοκτήτης 4 117.
Φιλοξενίδης ὁ Σίφνιος 4 65.
Φιλόξενος ὁ Λευκάδιος 6 78. *Φιλοξένου εὕρημα* 4 65.
φιλοπαίγμων 5 161.
Φιλοπάτωρ 4 88.
φιλόπολις 3 65.
φιλόπονος 3 120.
φιλόσοφος 4 39.
φιλοτησία 6 30.
Φιλόχορος ἐν τῇ Ἀτθίδι 10 71.
Φιλύλλιος 2 231, 6 103 et 161, 7 29 et 31. *ἐν Δωδεκάτῃ* 10 70. *ἐν Πόλεσι* 7 108 et 110, 10 58 et 126. *ἐν Φρεωρύχῳ* 7 192.
Φίλων ἐν τῇ τοῦ νεὼ ποιήσει 10 188.
Φιλωνίδης 2 24 et 149, 3 18 et 101, 6 168. *ἐν Κοθόρνοις* 7 202, 9 29, 10 115.
φιμοὶ αὐλωτοί 10 56.
Φινεύς 4 141.
φίττα Μαλιάδες, φίττα Ῥοιαί, φίττα Μελίαι 9 127.
φιττακίδες 7 94.
φλέβες 2 225.
φλογίς 6 55.
φλογόλευκον 7 129.
φλοΐνη ἐσθής 10 178.
φόβος 5 122.
Φοίνικες 4 76.
φοῖνιξ 1 244.
φονεύς 8 133.
φορίνη 6 55.
Φορμίων 10 154.
φορμός 10 130 et 169.
φόρταξ 7 132.
φόρτος 1 99.
φράτορες 3 51, 8 107.
φρατρία 8 111.
τὸ ἐν Φρεαττοῖ 8 120.
φρεωρύχος 7 192.
Φρύγες 4 54 74—5.
φρυγεύς 10 109.
Φρυγία θεός 3 11, 4 74, *λίθος* 7 100. *Φρύγια βρέφη* 5 88, *ταρίχη* 6 48. *Φρύγιον ἔσθημα* 7 77, *μέλος* 4 79.
φρυγίνδα 9 114.
φρυκτοί 8 18.
Φρύνη 9 118.
Φρῦνις 4 66.
Φρύνιχος 2 17 34 56 82 96, 3 45 et 48, 4 181 et 184, 6 19, 7 131. *ἐν Ἐφιάλτῃ* 7 103. *ἐν Κρόνῳ* 7 136. *ἐν Κωμασταῖς* 4 55. *ἐν Μονοτρόπῳ* 7 21 et 178. *ἐν Μούσαις* 7 203, 10 86. *ἐν Ποαστρίαις* 7 23, 10 159. *ἐν Σατύροις* 3 73. *ἐν Τραγῳδοῖς* 7 195.
φρύττειν 6 64, 7 181.
φυλαί 8 109.
φύλαρχοι 8 94.
φυλοβασιλεῖς 8 111 et 120.
φυλοκρινεῖν 8 110.
φύξιμον 1 10.
φῦσα 7 106.
φώγανον 10 109.
φῶδες 7 110.
Φωκαΐδες 9 93.
φωλητήρια 6 8.
φωνή 2 111, *ἀνθρώπου* 5 90. *φωναὶ ζώων* 5 86, *ὀρνέων* 5 89.
φώσων 7 71.
Χαβρίας 9 36.
Χαλαστραῖον λίτρον 7 39.
χαλκεῖα 7 105.
χαλκεύς 7 106. *χαλκέως σκεύη* 10 147.
χαλκῆ μυῖα 9 123.
χαλκίζειν 7 105.
χαλκισμός 9 118.
χαλκόκρατον 7 104.
χαλκός, χαλκίον 9 90 et 92.
χαλκοῦς 9 65.
χαλκώματα 10 174.
Χαλυβδικὸν στόμωμα 7 107.

Χαλυβώνιος οἶνος 6 16.
χαμαιτυπεῖον 7 201.
χαμεύνη 10 35.
χαμευνία 6 11.
χαμουλκοί 7 191.
Χαονίδες κύνες 5 39.
χάριν εἰδέναι 5 142.
Χαρίτων ὄρχησις 4 95.
Χαρόπη σιαφυλή 6 82.
Χάρων κύων 5 47.
χαρωνεῖον 8 102.
Χαρώνιοι κλίμακες 4 132.
χείλη 2 89.
χείμαστρον 7 61.
χείρ 2 143. *παρώνυμα* 2 148 — 54. *χεῖρες* 1 135, 10 142. *κατὰ χειρὸς ὕδωρ* 6 92.
χειρογάστωρ 1 50, 7 7.
χειρόνιπτρον 10 90.
χειρῶναξ 7 7.
χελιδόνες ἰσχάδες 6 81.
χελιχελώνη 9 125.
χελώνη νόμισμα 9 74.
χερνιβεῖον 10 65.
χεύματα 10 82.
χηλεύματα 7 83.
χηλοί 7 79, 10 136.
χίδρα 6 62.
χίλιοι καὶ διακόσιοι 8 100.
κεχιλιῶσθαι 8 23.
χίμετλον 2 198.
Χῖοι 9 84.
Χῖος οἶνος 6 15.
χιτών 7 47, 10 123. *χιτῶνες ὀφθαλμοῦ* 2 70.
Χιωνίδης ἐν Ἥρωσι 10 43.
χλαῖνα 7 46, 10 123.
χλαμυδουργία 7 34.
χλαμύς 7 46, 10 124 et 164.
χλανίς 7 48.
χναύματα 6 62.
χνοῦς 10 38.
χοῖνιξ 10 113.
χοιρίναι 8 16.
χολή 2 214.
χοροστασία 4 106.
χορταῖος 7 60.
χρῆμα χρήματα 9 87.
χρησμός 1 19.
χρησμῳδία 1 18.
χρηστήρια σκεύη 10 11.
χρόνου ἐπιρρήματα 1 72.
τὸ χρυσίον τοῦ ἀργυρίου δεκασιάσιον 9 76. *χρυσία* 7 103.
χρυσός, χρυσία 9 91.
χρυσουργοί 7 97.
χρυσοχόοι 7 102.
χρυσώματα 10 174.
χρώματα 7 129.
χρῶσαι 7 129.
χύτρα 7 163, 10 95 et 100.
χυτρίνδα 9 113.
χυτρόπους 10 99.
χώνη 10 75.
χώρα 9 13.
χωρίον 1 239. *ὑγιεινὸν καὶ νοσερόν* 5 108.
ψακάς 6 148.
ψαλίς 9 49, 10 126 et 140.
ψέξαι 4 32, 5 117.
ψευδομάρτυρες 6 152.
ψῆφοι 8 15 — 9 123.
ψηφοπαίκτης 7 200.
ψιάθια 8 133.
ψιλοί 1 131.
ψυκτήρ 6 99.
Ψυλλικοὶ κύνες 5 37 et 40.
ψυχή 2 226.
ψυχρολουτεῖν 7 168.
ψωθία 7 23, 9 83.
ὦα 7 62. *ὦα λουτρίς* 7 66, 10 181.
ᾠδαὶ εἰς θεούς 1 38.
ᾠδίνειν 4 208.
Ὠκεανός 6 148.
ὠλέναι 10 170.
εἰς ὦμιλλαν 9 102.
ὠμοπλάται 2 133 et 177.
ὠμόλινον 10 64.

ὦμος 2 137.
ὠνήσασθαι 3 126.
ὥρα 1 71, 3 72. ὧραι 1 60.
Ὡρίων 4 159.
ὡρολόγιον 9 46.
ὡς τὸ πολύ 9 152.
ὠτοκάταξις 2 83.
Ὦχος 2 151.

Corrigenda.

l. 1 § 17 v. 4 lege *λέγουσιν* 1 33 1 not. *sed cf.* 8 134 2 *αἵματι προσεχόμενος.* 1 38 6. *ὁμόσαι* 1 174 2. *ὑφεῖναι* coll. 9 155 9. 1 254 4. *σμήνους.* p. 58 ima post 8 4 adde *et* 61 2. l. 2 17 8. *γυναῖκες ἐξ ἀφήλικες M.* 2 23 6. *Τελέσιλλα* 2 51 7. *στράβωνες* 2 224 8. *καλεῖ*] *λέγει ἐν τωυθα σύνοψις* (*ἐν τῷ θ' συνόψεως M*) *τῶν κατ' ἄνθρωπον* codex Antverpiensis. 4 102 10. *χίλι' ἄ* praecepit Hermannus. 4 114 7. *ἀνατοιχίσας* vel *ἀνατειχίσας M.* p. 181 v. penult. adde numerum 167. l. 6 18 3. *διῆγες μοῖραν, ἕλκων M.* 6 110 3 *χαλκίον* 6 144 10. *Νόμοις* · 7 70 6. *σίσυρα* 7 76 5. *ἀνιέντες* 7 77 5. *δευτερουργῇ* p. 313 3. *κάναβος* l. 7 182 5. *καταλέγει·* 9 57 6. *Παρακαταθήκῃ·* 9 125 6. *ποϊεῖς M.* || 8. *μαρίομ' ἔρια M.* || 10. *ποϊῶν M.* p. 400 ima. *χρήσεως*] nonne *κλήσεως*? l. 10 40 5. *ἐν τοῖς Δημιοπράτοις Ἀλκιβιάδου* Partheius. p. 424 v. 18. 93. l. 10 78 5. *ποδανιπτὴρ* 10 112. *Εἰ δὲ ἐπὶ*

TYPIS A. G. SCHADII.